Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ

ກງຂາວິຕຣຓີປຸຣາຓ-ຏີກາ

ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາ

ພຸທ຺ຘໍ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ສງ຺ຆນ຺ຕິ-ອາທິນາ ຍາ ປກາສິຕາ;

ຠທນ຺ຕພຸທ຺ຘໂຆເສນ, ມາຕິກາຏ຺ຐກຖາ ສຸຠາ;

ຕສ຺ສາ ຫິ ລີນປທ຺ຖໍ ວິ-ກາສນ຺ໂຕຍມາຣມ຺ໂຠຯ

ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາວຓ຺ຓນາ

ວິປ຺ປສນ຺ເນນາຕິ ວິວິຘປ຺ປສນ຺ເນນຯ ກຖໍ? “ອິຕິປິ ໂສ…ເປ… ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາ, ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ…ເປ… ວິຎ຺ຎູຫິ, ສຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ…ເປ… ໂລກສ຺ສາ”ຕິ (ອຯ ນິຯ ໖ຯ໑໐) ເອວມາທິນາຯ “ເຈຕສາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕີສຸ ວນ຺ທນາສຸ ເຈໂຕວນ຺ທນາ ອຘິປ຺ເປຕາຯ ຕນ຺ນິນ຺ນຕາທິວເສນ ກາຍາທີຫິ ປຓາມກຣຓໍ ວນ຺ທນາ, ຄຸຓວເສນ ມນສາປິ ຕຖາວ ກຣຓໍ ມານໍ, ປຈ຺ຈຍປ຺ປຏິປຕ຺ຕິຍາທີຫິ ປູຊາກຣຓໍ ປູຊາ, ປຈ຺ຈຍາທີນໍ ອຠິສງ຺ຂຣຓໍ ສກ຺ກຈ຺ຈ ກຣຓໍ ສກ຺ກາໂຣ, ເຕສໍຯ ຠາຊນນ຺ຕິ ອາຘາໂຣ, ອຘິກຣຓໍ ວາຯ

ເຖຣາ ມຫາກສ຺ສປາທໂຍ, ເຕສໍ ວໍໂສຕິ ເຖຣວໍໂສ, ອາຄມາຘິຄມສມ຺ປທາຍ ຕສ຺ສ ວໍສສ຺ສ ປທີປຠູຕາຕິ ເຖຣວໍສປ຺ປທີປາ, ເຕສໍ ເຖຣວໍສປ຺ປທີປານໍຯ ອສໍຫີຣຕ຺ຕາ ຖິຣານໍຯ ວິນຍກ຺ກເມຕິ ວິນຍປິຏເກ, ອາຣມ຺ຠານຸຣູປວຈນເມຕໍຯ ສຸຕ຺ຕາຠິຘມ຺ເມສຸປິ ເຕ ຖິຣາ ເອວຯ “ພຸທ຺ຘໍ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ສງ຺ຆຎ຺ຈ ປຸພ຺ພາຈຣິຍສີຫານຎ຺ຈາ”ຕິ ອວຕ຺ວາ ກສ຺ມາ ວິສໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຈ?
ປໂຍຊນວິເສສທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ວຕ຺ຖຸຕ຺ຕຍສ຺ສ ຫິ ປຓາມກຣຓສ຺ສ ອນ຺ຕຣາຍນິວາຣຓໍ ປໂຍຊນໍ ອຕ຺ຕໂນ ນິສ຺ສຍຠູຕານໍ ອາຈຣິຍານໍ ປຓາມກຣຓສ຺ສ ອຸປ຺ກາຣຎ຺ຎຸຕາທສ຺ສນໍຯ ເຕນ ພຸທ຺ຘຎ຺ຈ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ສງ຺ຆຎ຺ຈ ວນ຺ທິຕ຺ວາ, ຈ-ສທ຺ເທນ ປຸພ຺ພາຈຣິຍສີຫານຎ຺ຈ ນໂມ ກຕ຺ວາຕິ ໂຍຊນາຯ ອຖ ວາ “ວນ຺ທິຕ຺ວາ”ຕິ ເຈໂຕວນ຺ທນໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕໂຕ “ນໂມ ກຕ຺ວາ”ຕິ ວາຈາວນ຺ທນາ, “ກຕຎ຺ຊລີ”ຕິ ກາຍວນ຺ທນາປິ ທສ຺ສິຕາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ

ອິທານິ ອຠິທານປ຺ປໂຍຊນໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ປາໂມກ຺ຂ”ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ປາໂມກ຺ຂນ຺ຕິ ປຘານໍຯ ສີລຎ຺ຫິ ສພ຺ເພສໍ ກຸສລຘມ຺ມານໍ ປຘານໍ ອາທິຠາວໂຕຯ ຍຖາ ຈ ສຕ຺ຕານໍ ຂຊ຺ຊໂຠຊ຺ຊເລຍ຺ຍເປຍ຺ຍວເສນ ຈຕຸພ຺ພິໂຘປິ ອາຫາໂຣ ມຸເຂນ ປວິສິຕ຺ວາ ອງ຺ຄມງ຺ຄານິ ຜຣຕິ, ເອວໍ ໂຍຄິໂນປິ ຈາຕຸຠູມກໍ ກຸສລໍ ສີລມຸເຂນ ປວິສິຕ຺ວາ ອຕ຺ຖສິທ຺ຘິໍ ສມ຺ປາເທຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ມຸຂ”ນ຺ຕິອາທິຯ ອຖ ວາ ມຸຂນ຺ຕິ ອຸປາໂຍ, ເຕນ ໂມກ຺ຂປ຺ປເວສາຍ ນິພ຺ພານສຈ຺ຈິກິຣິຍາຍ ມຸຂໍ ອຸປາໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມເຫສິນາ ຍໍ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ປກາສິຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ມຫນ຺ເຕ ສີລາທິກ຺ຂນ຺ເຘ ເອສີ ຄເວສີຕິ ມເຫສີຯ

ສູຣເຕນ ນິວາເຕນາຕິ “ຕຕ຺ຖ ກຕມໍ ໂສຣຈ຺ຈໍ? ໂຍ ກາຍິໂກ ອວີຕິກ຺ກໂມ”ຕິອາທິນາ (ຘຯ ສຯ ໑໓໔໙) ສູຣເຕນ, ນິຈ຺ຈວຸຕ຺ຕິນາ ມານຸທ຺ຘຈ຺ຈວເສນ ອຕ຺ຕານໍ ອນຸກ຺ຂິປນຠາເວນ ນິວາເຕນຯ ວິນຍາຈາຣຍຸຕ຺ເຕນ ຈາຣິຕ຺ຕວາຣິຕ຺ເຕຫິ ຍຸຕ຺ເຕນຯ “ໂສຓຕ຺ເຖເຣນ ຍາຈິໂຕ”ຕິ ອວຕ຺ວາ “ສູຣເຕນາ”ຕິອາທິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ກີ ທຸສ຺ສີເລນ ວາ ທຸຎ຺ເຎນ ວາ ອລຊ຺ຊິນາ ວາ ຍາຈິເຕນ ວຓ຺ຓນາ ກາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ ເຈ? ນ ນ ວຏ຺ຏຕິຯ ເຖຣສ຺ສ ວຈນໍ ປຏິກ຺ຂິປິຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ເອວຣູປຄຸໂຓ ເຖໂຣວ, ຍາຈນວເສນ ກຕ຺ຕພ຺ໂພ ອາທເຣນາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ນາເມນາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຄຸຓນາເມນຯ ສທ຺ທລກ຺ຂຓສຸຠໂຕ, ວິນິຈ຺ຉຍສຸຠໂຕ, ວິຎ຺ເຎຍ຺ຍສຸຠໂຕ ຈ ສຸຠໍຯ

ຂນ຺ຘາຣມ຺ຠກຖາວຕ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ນິທານວຕ຺ຓນາ

“ອາວິກຕາ ຫິສ຺ສ ຜາສຸ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຖາຍສ຺ມນ຺ເຕ ປຸຈ຺ຉາມິ…ເປ໌… ຕຸຓ຺ຫີ, ເອວເມຕໍ ຘາຣຍາມີ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ອຸທ຺ທິຏ຺ຐໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ນິທານ”ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອຕ຺ເຖວ ຍາວຕຕິຍານຸສາວນກຖາວສາເນ ອຖ ໂຂ ອຸທ຺ເທສກາເລ “ອາວິກຕາ ຫິສ຺ສ ຜາສຸ ໂຫຕີ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ອຸທ຺ທິຏ຺ຐໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ນິທານໍຯ ຕຕ຺ຖາຍສ຺ມນ຺ເຕ ປຸຈ຺ຉາມີ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ອາຄຕໍຯ ອຸໂປ໌ສຖກ຺ຂນ຺ຘເກປິ ເອວເມວ ອາຄຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຉາ ອາຄຕສຸຕ຺ເຕນ ວິຣຸຊ຺ຊຕິຯ ຕສ຺ມາ ຍຖາ ນ ວິຣຸຊ຺ຊຕິ, ຕຖາ ອຸປປ໌ຣິກ຺ຂິຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ເອວໍ ນ ວິຣຸຊ຺ຊຕີຕິ ເອເກຯ ກຖໍ? “ອາວິກຕາ ຫິສ຺ສ ຜາສຸ ໂຫຕີ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ອຸທ຺ທິຏ຺ຐໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ນິທານໍຯ ຕຕ຺ຖາຍສ຺ມນ຺ເຕ ປຸຈ຺ຉາມີ”ຕິອາທິນາ ສຸອຸທ຺ທິຏ຺ຐໍ ໂຫຕີຕິ ເອຕໍ ອຸທ຺ເທສລກ຺ຂຓໍ ອິຘາປິ ຂນ຺ຘເກປິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ຕສ຺ມາ “ຜາສຸ ໂຫຕີ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ຕຕ຺ຖາຍສ຺ມນ຺ເຕ ປຸຈ຺ຉາມີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕຏ຺ຐາເນ ອວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ອາເນຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ກສ຺ມາ? ອິຘ ນິທານໍ ນ ທສ຺ສິຕໍ, ອຸທ຺ເທໂສ ອຸທ຺ເທສກາເລ ອຸທ຺ທິສິຕພ຺ພລກ຺ຂຓາສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ອປິຈ “ນິທານຸທ຺ເທໂສ”ຕິ ປທໍ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ນິທານຸທ຺ເທສໍ ທສ຺ເສຕຸກາໂມປິ “ສຸຓາຕຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຆ…ເປ໌… ອາວິກຕາ ຫິສ຺ສ ຜາສຸ ໂຫຕີ”ຕິ ປາຬິວເສນ ອາຄຕໍ ນິທານໍ ນິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ອຸປ໌ຣິ ອຏ຺ຐກຖາວເສນ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ ປາຬິໍ ອິຘ ໂຍເຊຕ຺ວາ “ຕຕ຺ຖາຍສ຺ມນ຺ເຕ ປຸຈ຺ຉາມິ…ເປ໌… ຘາຣຍາມີ”ຕິ ນິທານປາຬິໍ ປ໌ຣິປຸຓ຺ຓໍ ກຕ຺ວາ ປຸນ “ຕຕ຺ຖ ນິທານຸທ຺ເທໂສ”ຕິ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ສງ຺ເຂປ໌ໂຕ ນິທານຸທ຺ເທສລກ຺ຂຓໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ເອວເມຕໍ ຘາຣຍາມີ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ອຸທ຺ທິຏ຺ຐໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ນິທານ”ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ເອວໍ ອຸປ໌ຣິ ຈ ຂນ຺ຘເກ ຈ, ອຖ ໂຂ ອຸທ຺ເທສກາເລ “ອາວິກຕາ ຫິສ຺ສ ຜາສຸ ໂຫຕີ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ອຸທ຺ທິຏ຺ຐໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ນິທານໍຯ ຕຕ຺ຖາຍສ຺ມນ຺ເຕ ປຸຈ຺ຉາມີ”ຕິອາທິ ນິທານຸທ຺ເທໂສວ ທສ຺ສິໂຕ, ນ ນິທານໍຯ

ສວນາຓຕ຺ຕິວຈນຸຕິ ເອຕ຺ຖ ສງ຺ຆນວກຕເຣນ ວຕ຺ຕຸໍ ອຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຈ? ຍຸຕ຺ຕເມວຯ “ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສເກນ ເອວໍ ວຕ຺ຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ກຄວຕາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ກຄວໂຕວ ອາຓຕ຺ຕິ, ນ ອຸທ຺ເທສກສ຺ສຯ ອິຘ ນວກຕຣວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຖໂຣປິ ປນ ອຸທ຺ທິສິຕຸໍ ລກຕີຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ “ເຖຣາຘິກໍ ປາຕິໂມກ຺ຂ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິມິນາ ສຸຕ຺ເຕນ ນວກຕໂຣ ນ ລກຕີຕິ ເຈ? ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ໂຍ ຕຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂູ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຍຖາ ຈຕ຺ວຕ຺ເຖນ ຄເປຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປທາປວາຣຓາອພ຺ການານິ ສພ຺ພໍ ສງ຺ຆກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ເອວໍ “ອຕິເຣກວີສຕິວຕ຺ເຖນ ອິມໍ ນາມ ກມ຺ມໍ ກາຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ອວຕ຺ວາ ອຕິເຣກວຈນຕ຺ຕາ ອຍຸຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຖໍ ສູເຈຕິ, ກີ ຕນ຺ຕິ “ຈຕ຺ວຕ຺ຖາທີນາ”ຕິອາທິຯ ຕຍຸທີ ເຕທີ ເອວ ສິທ຺ຘໍຯ ກຖໍ? ຈຕ຺ວຕ຺ເຖນ ອຸປສມ຺ປທາປວາຣຓາ…ເປ໌… ວີສຕິວຕ຺ເຖນ ນ ກິຍ຺ຈິ ສງ຺ຆກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີຕິຯ ເອຕ຺ຖ “ທສວຕ຺ເຖນ ອພ຺ການກມ຺ມມຕ຺ຕໍ ຄເປຕ຺ວາ”ຕິ ວທນ຺ເຕນ ຈຕຸປ຺ຍ຺ຈວຕ຺ເຖນ ກຣຓີຍານິປິ ທສວຕ຺ເຖນ ກາຕຸໍ ອນຸຍ຺ຍາຕານິຯ ຕສ຺ມາ ອຕິເຣເກນ ວຏ຺ຏຕີຕິ ທີປິຕໍ, “ຄເປຕ຺ວາ”ຕິ ວຈເນນ ອູນເຕເຣນ ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ ທີປິຕເມວຯ ຕສ຺ມາ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ອຕິເຣກວີສຕິວຕ຺ໂຖຕິ ເຈ? ວຕ຺ຕພ຺ພເມວຯ ຈຕຸປ຺ຍ຺ຈວຕ຺ເຖນ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ຉສຕ຺ຕອຍ຺ຄຸນວວຕ຺ເຖນ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ຈ, ທສວຕ຺ເຖນ ກາຕພ຺ພໍ ເອກາທສທ຺ວາທສ…ເປ໌… ເອກູນວີສຕິວຕ຺ເຖນ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ຈ ທີປິຕໍຯ ອູນຕເຣນ ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ ທີປິຕໍ ປາກຏໂຕຯ ສພ຺ພປ຺ປກາເຣນ ປນ ອຕິເຣກວີສຕິອນຕິເຣກວີສຕິວຕ຺ເຖ ວຸຕ຺ເຕປິ ທີປິຕໍ ໂຫຕີຕິ ວຊິຣພຸທ຺ຘິຕ຺ເຖເຣນ ລິຂິຕໍຯ ອິໂຕ ປຍ຺ຄາຍ “ລິຂິຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ວຊິຣພຸທ຺ຘິຕ຺ເຖເຣນາຕິ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ

ສເຈ ອນຸໂປ໌ສເຖປິ ວຏ຺ເຏຍ຺ຍ, “ອຸໂປ໌ສຖໍ ກເຣຍ຺ຍາ”ຕິ ນ ວເທຍ຺ຍ, ຍສ຺ມາ ອນຸໂປ໌ສເຖ ກາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ, ຕສ຺ມາ “ອຊ຺ຊຸໂປ໌ສໂຖ”ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ “ອຸໂປ໌ສຖໍ ກເຣຍ຺ຍາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ “ປຈ຺ຈຸຍ຺ຍາຕິກາປຸຕ຺ຓມາ ເອວາ”ຕິ ອວຘາຣຓໍ ຕໂຕ ປຣໍ ປວາຣຓາທິວ ສສ຺ສ ນຕ຺ຖິຕາຍ ກຕໍຯ ອຸທ຺ຘໍ ປກຕິອຸໂປ໌ສເຖ ວຸຕ຺ເຕນ ປກຕິຈາຣິຕ຺ເຕນ ສທ຺ຘິ ອິທມ຺ປິຯ

“ນິມິຕ຺ເຕນ ນິມິຕ຺ຕໍ ສມ຺ພນ຺ຘິຕ຺ວາ”ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ “ຕິວິຘສມ຺ປຕ຺ຕິຍຸຕ຺ຕາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ເຈ? ວຕ຺ຕພ຺ພເມວຯ ກສ຺ມາ? ຕິວິຘສມ຺ປຕ຺ຕິ ນາມ ນິມິຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕິ, ປຣິສາສມ຺ປຕ຺ຕິ, ກມ຺ມວາຈາສມ຺ປຕ຺ຕີຕິອາທີ ວຕ຺ວາ “ນິມິຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕິ ນາມ ປພ຺ພຕນິມິຕ຺ຕໍ, ປາສາຓນິມິຕ຺ຕ”ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ນິມິຕ຺ເຕນ ນິມິຕ຺ຕສມ຺ພນ຺ຘນໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອປິຈ “ຕິວິຘສມ຺ປຕ຺ຕິຍຸຕ຺ຕາ”ຕິ ສມ຺ປໂຍຄຽເຕສຸ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຸນ ຕເມວ ປທານງ຺ເຄສຸ ທສ຺ເສຕຸໍ “ນິມິຕ຺ເຕນ ນິມິຕ຺ຕໍ ສມ຺ພນ຺ຘິຕ຺ວາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນທີສມຸທ຺ທ ຊາຕສ຺ສເຣສຸ ສມ຺ມຕສີມາໂຕ ກມ຺ມານິ ນ ວິປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຸທກຸກ຺ເຂປສີມຕ຺ຕາຕິ “ວິປ຺ຕຕິສີມາໂຍ ນາມາ”ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕາຕິ

ເຈ? ເສສລກ຺ຂຓານິ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາ ນທິຍໍ ສີມາຍ ພທ຺ຘາຍ ອຸທກປ຺ຮີຍນ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ສີມາຄຕຕ຺ຕາ ປຸນ ຕໍ ນທິ ອນ຺ໂຕ ກຕ຺ວາ ຕລຸອາເກ ກເຕ ສເຈ ຕສ຺ສາ ສີມາຍ ກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ວຘ຺ເຒຍ຺ຍ, ສີມາໂຕ ກມ຺ມານິ ນ ວິປ຺ຊເຊຍ຺ຍຸໍ. ຍສ຺ມາ ປນ ເອວໍ ກາຕຸໍ ນ ວຘ຺ຘຕິ, ຕສ຺ມາ "ອຸທກຸກ຺ເຂປສີມຕ຺ຕາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ອກາຣຕໍ.

ວິສຕິວຄ຺ຄກຣຕີຍຕ຺ຕາ ສງ຺ຆກມ຺ມສ຺ສ ກມ຺ມາຣເຫາ ສທ຺ຘີ ເອກວິສຕິ ກິກ຺ຂູ ນິສີທິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ສຸຂນິສຊຊາວເສນ ນິສີທິຕຸນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. "ປ຺ຮິມຕ຺ຫລາກາເຣນ ນິສີທິຕຸ"ນ຺ຕິ ອຘ຺ຄກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕິໂຍຊນໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາຕິ ມຊ຺ເຊ ຖຕ຺ວາ ທິຍທ຺ຒໍ ກຕ຺ວາ ຕິໂຍຊນໍ. ໂກຓໂຕ ທີ ໂກຓໍ ຕິໂຍຊນໍ ອຕິກ຺ກາເມຕິ, ອາປຕ຺ຕິລ຺ຈ ອາປ຺ຊຊຕິ, ສີມາ ຈ ອສີມາ ໂຫຕີ. ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາຕິ ນິມິຕ຺ຕານິ ສມ຺ປນ຺ນານິປິ ອລ຺ລມລ຺ລນາມວິປ຺ຮີຍາເຍນ, ອນິມິຕ຺ຕານໍ ນາເມທີ ຈ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ຣາສິກຕໍ ປໍສຸປິ ຣຸກ຺ເຂສຸ ຊາເຕສຸ ສຸທ຺ຘປໍສຸປ຺ພ຺ພໂຕ ໂຫຕິ. ຄຸລຸອປີຕ຺ຫປ຺ຮີມາໂຓ ຖູລຕາຍ, ນ ຕຸລຄຓນາຍ. ກູມິຍໍ ປ຺ຕິຘ຺ຖິໂຕ"ຕິ ອິມິນາ ກຸຘສຣາວາທີສຸ ໂຣປິຕໍ ປ຺ຜິກ຺ຂິປ຺ຕິ, ຕໂຕ ອປເນຕ຺ວາ ປນ ຕງຂຓມ຺ປິ ກູມິຍໍ ໂຣປິໂຕ ວຘ຺ຘຕິ. ນວມູລສາຂານິຄ຺ຄມນໍ ປນ ອກາຣຕໍ. ຂນ຺ຘໍ ລິນ຺ທິຕ຺ວາ ໂຣປິເຕ ປນ ເອຕໍ ຍຸຊ຺ຊຕິ. ສູຈິທຕ຺ຫກາປ຺ປມາໂຓ ກນິຘ຺ຖງຄຸລິປ຺ຮີມາຓມຕ຺ໂຕ. "ອຘ຺ຖງຄຸລຸພ຺ເພໂຘ"ຕິ ອິມິນາ ອຸພ຺ເພໂຘ ປ຺ຮິຈ຺ລິນ຺ໂນ ໂຫຕິ, "ໂຄວິສາຓມຕ຺ໂຕ"ຕິ ອິມິນາ ປ຺ຮີຓາໂຫ. "ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ ໂຄວິສາຓປ຺ຮີຓາເຫ ປ຺ຮິຈ຺ເລເທ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ຊຸທ຺ທໂກປິ ມຫນ຺ໂຕປິ ວຘ຺ຘຕິ ເອວາຕິ ວທນ຺ຕີ.

ຊາຕສ຺ສເຣ ປ຺ຮິປຸຕ຺ຓເມວ ອຸທກໍ ນິມິຕ຺ຕູປຄໍ ທີສ຺ວາ ອປ຺ຮິປຸຕ຺ຓໍ ອນ຺ຕຣາ ກິຕິກູຕໍ "ຊາຕສ຺ສເຣ ສມ຺ມຕາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ວິປ຺ຕຶ ນ ອາປ຺ຊຊຕີຕິ "ນທິຍາ ສມ຺ມຕາ, ສມຸທ຺ເທ ສມ຺ມຕາ, ຊາຕສ຺ສເຣ ສມ຺ມຕາ"ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ໂລຕິ ນ ຄທິຕາ. ພທ຺ຘສີມໍ ວາ ນທິສມຸທ຺ທຊາຕສ຺ສເຣ ວາ ອໂນກ຺ກມິຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ "ນທິຍາ ວາ, ກິກ຺ຂເວ, ສມຸທ຺ເທ ວາ ຊາຕສ຺ສເຣ ວາ"ຕິ (ມຫາວ. ໑໔໗) ເອຕ຺ຖາປິ ນ ຄທິຕາ. ຕສ຺ມາ ໂລຕິ ນ ອພທ຺ຘສີມາຕິ ເຈ? ອພທ຺ຘສີມາວ. 'ໂຍປິ ນທີ ວາ ສມຸທ຺ທໍ ວາ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂນ຺ເຕາຫເກາ ກໂຕ ໂສພ຺ໂກ ເອຕໍ ລກ຺ຂຓໍ ປາປຸຓາຕິ, ອຍມ຺ປິ ຊາຕສ຺ສໂຣເຍວາ"ຕິ (ກງຂາ. ອຘ຺ຖ. ນິທານວຓ຺ຓນາ) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຊາຕສ຺ສຣຄ຺ຄຫເຓນ ຄທິຕາຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອວຸຕ຺ຕາ. "ຍາວຕິກາ ຕສ຺ມິ ຄາມເຂຕ຺ເຕ"ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອລ຺ລມ຺ປິ ຄາມໍ ອນ຺ໂຕ ກຕ຺ວາ ສມານສໍວາສກສີມາສມ຺ມນ຺ນກາເລ ຕສ຺ມິ ຄາເມ ກິກ຺ຂູ ອາຄຈ຺ຊນ຺ຕຸ ວາ ມາ ວາ, ວຘ຺ຘຕີ. ອວິປ຺ປວາສສີມາສມ຺ມນ຺ນກາເລ ອາຄນ຺ຕພ຺ພເມວ.

ອຄມນປ຺ເຖສູຕິ ເອຕ຺ຖ ເອກທີວເສນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຈ຺ຈາຄນ຺ຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຘ຺ຖາເນຕິ ວທນ຺ຕີ, ພທ຺ຘສີມາກາວໍ ປ຺ຜິກ຺ຂິປິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

"ສມນ຺ຕາ ອຸທກຸກ຺ເຂປາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສພ຺ພທິສາສຸ ຄເຫຕພ຺ພເມວາຕິ ເຈ? ຍໂຕ ລພ຺ກຕິ, ຕໂຕ ຄເຫຕພ຺ໂພ "ຍສ຺ມິ ປ຺ເທເສປ຺ກຕິວິຈິໂຍ ໂອຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ສຕ຺ຖຫນ຺ຕິ, ຕໂຕ ປ຺ຘ຺ຖາຍ ກປ຺ປີຍກູມິ, ຕຕ຺ຖ ຖຕ຺ວາ ອຸໂປ຺ສຖາທິກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ວຘ຺ຘຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ. ອນຸພນ຺ໂຘ ອຫ຺ຓມາໂສ ອນ຺ວຫ຺ຓມາໂສ, ອຫ຺ຓມາສສ຺ສ ວາ ອນຸ. ໂຍ ປນ ເກນຈິ ອນ຺ຕມໂສ ຕີຣຈ຺ຊາເນນປິ ຂຕິຕ຺ວາ ອກໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ.

"ອລ຺ລໍ ຕຕ຺ຕກໍເຍວ ປ຺ຮິຈ຺ເລທໍ ອນຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ກິໂຕປິ ກມ຺ມໍ ໂກເປ຺ຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ກິໂຕ ນ ໂກເປ຺ຕີຕິ ທີປິຕເມວ ໂຫຕີຕິ ອຸປ຺ຕິສ຺ສຕ຺ເຖໂຣ, ຕໍ ປນ "ທ຺ວິນ຺ນໍ ອຸທກຸກ຺ເຂປານໍ ອນ຺ຕເຣ ອລ຺ໂລ ເອໂກ ອຸທກຸກ຺ເຂໂປ ອຸປ຺ຈາຣຕ຺ຖາຍ ຖເປ຺ຕພ຺ໂພ"ຕິ ວຈເນນ ວິຣຸຊ຺ຊຕິ. ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍລ຺ທີ "ອລ຺ລໍ ຕຕ຺ຕກໍເຍວາ"ຕິ ປ຺ທໍ ນຕ຺ຖິ. ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສາຘິປ຺ປາໂຍ ປ຺ຮິເຍສິຕພ຺ໂພ. ອນ຺ໂຕອຸທກຸກ຺ເຂປສີມາຍ ອຸປ຺ຈາຣຕ຺ຖາຍ ຖປິຕໍ ອຸທກຸກ຺ເຂປປ຺ຮິຈ຺ເລທໍ ອນຕິກ຺ກມິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພ. ເຖເຣນ ອລ຺ລຖາ ປປ຺ລ຺ຈິຕ຺ວາ ລິຂິຕໍ.

"ສກາຄວຕ຺ຖນາ ລຫຸກາປ຺ຕິ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສກາຄສງ຺ຆາທິເສສໍ ອາໂຣເຈຕຸໍ ວຘ຺ຘຕີຕິ ເຈ? ນ ວຘ຺ຘຕິ ເທສນາຄາມິນີ ສນ຺ຘາຍ ອິຘ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ. ຕສ຺ມາ ເອວ ສມຸຈ຺ຈຍກ຺ຂນ຺ຘເກ "ສກາຄສງ຺ຆາທິເສສໍ ອາປນ຺ນສ຺ສ ປນ ສນ຺ຕິເກ ອາວິກາຕຸໍ ນ ວຘ຺ຘຕີ. ສເຈ ອາວິກໂຣຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ອາວິກຕາ ໂຫຕິ, ທຸກ຺ກຘາ ປນ ນ ມຸຈ຺ຈຕີ"ຕິ (ຈູລຸວອ. ອຘ຺ຖ. ໑໐໘) ວຸຕ຺ຕໍ. ຍຖາ ສງ຺ເຆນ "ສຸຓາຕຸ ເມ, ກນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຆ...ເປ... ປ຺ຜິກຣິສ຺ສຕີ"ຕິ ວຕ຺ວາ ອຸໂປ຺ສຖໍ ກາຕຸໍ ລກຕິ, ເອວໍ ຕີຫີ ທ຺ວີຫີປິ ອລ຺ລໍ ສຸທ຺ຘໍ ປ຺ສ຺ສິຕ຺ວາ "ປ຺ຜິກຣິສ຺ສາມາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ອຸໂປ຺ສຖໍ ກາຕຸໍ ວຘ຺ຘຕີ. ເອເກນາປິ "ປ຺ຮິສຸທ຺ຘໍ ລກິຕ຺ວາ ປ຺ຜິກຣິສ຺ສາມິ"ຕິ ອາໂກຄໍ

ກຕ຺ວາ ອຸໂປສຖໍ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີຕິຯ ອຏ຺ຐກຖາຍມ຺ປິ ''ສາມນ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ເອວມສ຺ສ ວຈນີໂຍຕິ ເອຕ຺ຖ ສຠາໂຄ ເອວ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຯ
ວິສຠາຄສ຺ສ ຫິ ວຸຈ຺ຈມາເນ ຠຓ຺ຑນກລຫສງ຺ຆເຠທາທີນິປິ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ອວຕ຺ວາ ອິໂຕ ວຸຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ປຏິກຣິສ຺
ສາມີ''ຕິ ອາໂຠຄໍ ກຕ຺ວາ ອຸໂປສໂຖ ກາຕພ຺ໂພຕິ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອປ຺ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ວຏ຺ຏຕີຕິ ທີ
ປິຕເມວຯ ''ຍຖາ ອຎ຺ຎໍ ສຸທ຺ຘໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ອນາປຕ຺ຕິກໍ ປສ຺ສິສ຺ສຕິ, ຕທາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ''ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ລຫຸກສ຺ເສວ
ອນຸຎ຺ຎາຕຕ຺ຕາ ສມ຺ມຸຈ຺ຈຍກ຺ຂນ຺ຘເກ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສຠາຄສງ຺ຆາທິເສສໍ ປນ ຎຕ຺ຕິຍາ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ອຸໂປສຖໍ ກາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິຯ

ເທວພ຺ຣຫ຺ມາ ປນ ''ຕິຣຈ຺ຉານຄໂຕ''ຕິ ປທໍ ຐເປຕ຺ວາ ເຍນ ເກນຈິ ປເທນ ອສງ຺ຄຫິຕາປິ ອິມິນາ ສງ຺ຄຫິຕາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ
''ຍສ຺ສ ອຸປສມ຺ປທາ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

''ຈາຕຸມາສິນິຍໍ ປນ ປວາຣິຕານໍ ສນ຺ຕິເກ ອນຸປຄເຕນ ວາ ຉິນ຺ນວສ຺ເສນ ວາ ວຸຏ຺ຐວສ຺ເສນ ວາ''ຕິ ອວຕ຺ວາ ''ອນຸປຄເຕນ ວາ
ຉິນ຺ນວສ຺ເສນ ວາ''ຕິ ເອຕ຺ຕກເມວ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວຸຏ຺ຐວສ຺ໂສ ປນ ຕສ຺ມິໍ ກາເລ ອນຸປຄຕຕ຺ຕາ ''ອນຸປຄໂຕ''ຕິ ສງ຺ຂຍໍ ຄໂຕຕິຯ ສພ຺
ພາຍ ວຸຏ຺ຐິຕາຍ ສພ຺ເພ ວຸຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ຄເຕ ສນ຺ນິປາເຕຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ເອກຈ຺ເຈ ສນ຺ນິປາເຕຕ຺ວາ ປາຣິສຸທ຺ຘີ ອາໂຣເຈຕຸໍ ວຏ຺ຏ
ຕີ ວທນ຺ຕິຯ ກສ຺ມາ? ຎຕ຺ຕີ ຐເປຕ຺ວາ ກຕ຺ຕພ຺ພສງ຺ຆກມ຺ມາກາວາ ວຕ຺ຕໍ ນ ໂຫຕີຕິຯ ປວາຣຓາຍປິ ເອເສວ ນໂຍຯ
ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ວິເສໂສ – ສເຈ ປຸຣິມິກາຍ ອຸປຄເຕຫິ ປຈ຺ຉິມິກາຍ ອຸປຄຕາ ໂຖກຕຣາ ເຈວ ໂຫນ຺ຕິ ສມສມາ ຈ, ສງ຺ຆປ
ວາຣຓາຍ ຈ ຄຓໍ ປູເຣນ຺ຕິ, ສງ຺ຆປວາຣຓາວເສນ ຎຕ຺ຕິ ຐເປຕພ຺ພາຕິຯ ''ເອໂກວ ຠິກ຺ຂຸ ໂຫຕິ...ເປ... ອຎ຺ເຎສໍ ອ
ນາຄຕຠາວໍ ຎຕ຺ວາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຕິຍຸຄານຸໂປສຖໍ ສີມໍ ປວິສິຕ຺ວາ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ກາຕິ ວທນ຺ຕິຯ

''ກີ ສງ຺ຆສ຺ສ ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈ''ນ຺ຕິ ອິທໍ ນ ຎຕ຺ຕີ ຐເປຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ຕຎ຺ຫິ ຎຕ຺ຕິໂຕ ປຸເຣຕຣເມວ ກຣີຍຕິຯ ຕສ຺ມາ ''ສຸຓາຕຸ
ເມ, ຠນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຆ, ກີ ສງ຺ຆສ຺ສ ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈໍ, ຍທິ ສງ຺ຆສ຺ສ ປຕ຺ຕກລ຺ລ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາຕິຯ ຕຖາປິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ນ ຫິ ຕໍ
ຎຕ຺ຕິຍາ ອນ຺ໂຕ ກຣີຍຕີຕິຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ເນຕໍ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາປຊ຺ຊຕີ ປໂຍຊນາຠາວາຕິ ເຈ? ນ, ຍຖາຄຕຏ຺ຐາເນ ເອວ
ວຕ຺ຕພ຺ພໂຕ, ປຣປທາເປກ຺ຂຕາຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອິທໍ ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈໍ ອກຕ຺ວາ ອຸໂປສຖກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ສງ຺ໂຆ, ປຸຄ຺ຄໂລ ວາ
ຠປ຺ປກ຺ເຂຕ຺ຕາຕິກ຺ກເມ ອາປຊ຺ຊຕິຯ ຕສ຺ມິຎ຺ຫິ ເຂຕ຺ເຕ ອຕິກ຺ກນ຺ເຕ ສມ຺ມຊ຺ຊນາທີກຣເຓ ອາປຕ຺ຕິໂມກ຺ໂຂ ນ ໂຫຕິ ອຸ
ໂປສຖກມ຺ມໂຕ ປຸພ຺ເພ ກຕ຺ຕພ຺ພກມ຺ມາກຣຓປ຺ປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ ຕສ຺ສາ ອາປຕ຺ຕິຍາຯ ນ ສາ ກມ຺ມປຣິໂຍສານາເປກ຺ຂາ
ເອຕ຺ຖາຄຕສມ຺ປຊານມຸສາວາທາປຕ຺ຕິ ວິຍ, ຕສ຺ມາ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສໂກ ຠິກ຺ຂຸ ''ປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອາໂຣເຈຖາ''ຕິ
ວຕ຺ຕຸກາໂມ ປຖມເມວ ປາຣິສຸທ຺ຘາປາຣິສຸທ຺ຘິປຈ຺ຈຍໍ ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈໍ ສຣາເປຕິຯ ຕຎ຺ຫິ ກຕໍ ປາຣິສຸທ຺ຘິປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ອກຕໍ ອປາຣິ
ສຸທ຺ຘິປຈ຺ຈໂຍຯ ເຕເນວ ອຸຠຍາເປກ຺ຂາຘິປ຺ປາເຍນ ກຕໍ, ນ ກຕນ຺ຕິ ອວຕ຺ວາ ''ກີ ສງ຺ຆສ຺ສ ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈ''ມິຈ຺ເຈວາຫຯ ເອຕ຺ຖ
ອກຕປກ຺ເຂ ຕາວ ປາຣິສຸທ຺ຘິອາໂຣຈນກ຺ກມນິທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ປຣໂຕ ''ຍສ຺ສ ສິຍາ ອາປຕ຺ຕິ, ໂສ ອາວິກເຣຍ຺ຍາ''ຕິ ຈ, ກຕປກ຺ເຂ
''ອສນ຺ຕິຍາ ອາປຕ຺ຕິຍາ ຕຸຓ຺ຫີ ຠວິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ຈ ວກ຺ຂຕິຯ

''ສພ຺ພນ຺ຕິເມນ ປຣິຈ຺ເຉເທນ ຈຕູຫິ ຠິກ຺ຂູຫິ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ''ຕິ ຈ, ''ອຸໂປສຖກຣຓຕ຺ຖໍ ສນ຺ນິປຕິເຕ ສງ຺ເຆ ພຫີ...ເປ... ອເຫນ຺
ເຕນ ຉນ຺ໂທ ທາຕພ຺ໂພ''ຕິ ຈ ວທນ຺ຕິຯ ອສນ຺ນິປຕິເຕປິ ປນ ວຏ຺ຏຕິຯ ອິທຎ຺ຫິ ຉນ຺ທຫານສມຍທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຸ
ໂປສຖກຣຓຕ຺ຖໍ ສນ຺ນິປຕິເຕ ສງ຺ເຆ ພຫີ ອຸໂປສຖໍ ກຕ຺ວາ ອາຄຕສ຺ສ ກຕ຺ຕພ຺ພາກາຣທສ຺ສນຕ຺ຖຎ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຉານພຣວາສີ
ໂນ ປຉານພຣໍ ປວິສິຕຸກາມາ ອຕ຺ຕໂນ ສຠາຄຠິກ຺ຂູນໍ ຉນ຺ທໍ ທຕ຺ວາ ສເຈ ສງ຺ໂຆ ສນ຺ນິປຕຕິ, ''ມຍ຺ຫໍ ຉນ຺ໂທ ອາໂຣເຈຕພ຺
ໂພ''ຕິ ວຕ຺ວາ ປຉານພຣໍ ປວິສນ຺ຕິຯ ອຍໍ ສີຫລທີເປ ປໂຍໂຄຯ ອາໂຣເຈນ຺ເຕນ ປນ ສນ຺ນິປຕິເຕ ອາໂຣເຈຕພ຺ພໍຯ ປຎ຺ຈສຸ
ຠິກ຺ຂູສຸ ເອກສ຺ມິໍ ວິຫາເຣ ວສນ຺ເຕສຸ ເອກສ຺ສ ຉນ຺ທປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ອຸທ຺ທິສິຕຸໍ ອນຸຎ຺ຎາຕຕ຺ຕາ
ສນ຺ນິປຕິເຕ ຉນ຺ໂທ ຄເຫຕພ຺ໂພ ອາໂຣເຈຕພ຺ໂພຕິ ວຈນໍ ນິຣຕ຺ຖກໍ ວິຍຯ ''ເຕຍ຺ຍສໍວາສໂກ ປຏິຊານາຕີຕິ (ມຫາວຯ ໑໖໘)
ວຈນໂຕ ສາມເຓເຣນ ອາຫຏາປິ ວຏ຺ຏຕິຯ ກມ຺ມໍ ນ ໂກເປຕີ''ຕິ ຈ, ''ສເຈ ປຸພ຺ເພ ຉນ຺ທໍ ທຕ຺ວາ ພຫີສີມາຄໂຕ ປຸນ ປວິສຕິ,
ປຈ຺ຉາ ຉນ຺ທຄ຺ຄຫຓກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ສ ປໂຍໂຄ ສີມາສມ຺ມຸຕິວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພ''ຕິ ຈ ''ຉນ຺ທຫາເນ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຈເນ ອິທໍ
ປໂຍຊນໍ – ປຖມໍ ສມຄ຺ຄຠາວໍ, ທຸຕິຍໍ ປຈ຺ຉາ ວິສາຕພ຺ພຠາວໍ, ຕຕິຍໍ ຉນ຺ທຫາຣກສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໂມຈນໍ ທີເປຕີ''ຕິ (ວຊິຣຯ ຏີຯ
ມຫາວຄ຺ຄ ໑໖໘) ຈ ລິຂິຕໍຯ ພິຬາລສງ຺ຂລິກາພທ຺ຘາວ ໂຫຕິ ອນ຺ໂຕເຄເຫ ເອວ ສມ຺ປໂຍຊນຕ຺ຕາ, ຍຖາ ສາ ນ ກຕ຺ຖຈິ ຄຈ຺ຉ
ຕິ, ຕຖາ ສາປີ ນ ກຕ຺ຖຈິ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອິຕຣຖາ ວິເສສນໍ ນິຣຕ຺ຖກໍ ໂຫຕີຕິ ອາຈຣິເຍນ ຄຫິຕໍຯ

''ນ ຫິ ຕໍ ອກຕ຺ວາ ອຸໂປສຖໍ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ''ຕິ ປຸພ຺ເພ ທສ຺ສິຕຕ຺ຕາ ''ອິທມ຺ປິ ຫິ ອຸຠຍ''ນ຺ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຈ? ເສສານິ ເຖ

ເຣນ ອາຓຕ຺ເຕນ ກາຕພ຺ພານິ ທສ຺ສິຕານິ, ອິເມ ປນ ທ຺ເວ ເຖເຣນ ວາ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສເກນ ວາ ຌຕ຺ຕິຏ຺ຐປນເກນ ວາ ເຍນ ວາ ເຕນ ວາ ກາຕພ຺ພານີຕິ ຈ, ສມ຺ມຊ຺ຊນາທີນິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຕາທິສານິ ປໂຍຊນານິ ນິປ຺ຜາເທນ຺ຕິ, ອິເມ ປນ ທ຺ເວ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ນ ກິຌ຺ຈິ ກມ຺ມໍ ສາເຘນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ "ກີ ອິມິນາ"ຕິ ອວຕ຺ວາ ກາຕພ຺ພເມວາຕິ ທສ຺ເສຕຸຌ຺ຈ "ອິທມ຺ປິ ຫິ ອຸກາຍ"ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ "ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ປາເທ ວນ຺ທຕີ"ຕິ ຄຓວເສນ ວຕ຺ວາ ປຸຄ຺ຄລວເສນ ນ ວຸຕ຺ຕໍ ເຕນ ອາໂຣເຈຕພ຺ພສ຺ສ ອຌ຺ຌສ຺ສ ອຠາວາຯ

ສງ຺ຆສ຺ສ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐໍ ໂຫຕີຕິ ສງ຺ເຆນ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐໍ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມຄ຺ຄສ຺ສ ຫິ ສງ຺ຆສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ສມຄ຺ຄຠາວສ຺ສ ກາຍສາມຄ຺ຄີກາຣຕ຺ຕາ ນຕ຺ຖິ ໂທໂສຕິ ເຈ? ຕໍ ນ, ອຸທ຺ເທເສປິ ສວເນປິ ສມຄ຺ຄຠາວສ຺ສ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພຕ຺ຕາຯ "ສຸຓາຕຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ"ຕິ ຫິ ອິມິນາ ຈິຕ຺ຕສາມຄ຺ຄີ ທີປິຕາ ສວເນ ສພ຺ເພຫິ ເອກີຠູຕຠາວໂຕຯ

ສຌ຺ຈິຈ຺ຈ ອາປຕ຺ຕີ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ອນາທຣິຍວເສນ ອາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ເອວ ອລຊ຺ຊີ ໂຫຕິ, ນ ອິຕໂຣຕິຯ ອາປຕ຺ຕີ ປຣິຄູຫຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ລຊ຺ຊາຍ ປຣິຄູຫນ຺ໂຕ ອລຊ຺ຊີ ນ ໂຫຕິ, 'ກີ ອິມິນາ'ຕິ ອນາທຣິຍວເສນ ປຣິຄູຫນ຺ໂຕ ໂຫຕີ"ຕິ ຈ ລິຂິຕໍຯ

"ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘານ"ນ຺ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, "ຉນ຺ນ"ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ເຈ? ສຕ຺ຕນ຺ນເມວາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ປາຣາຊິກາປຕ຺ຕີ ອາປນ຺ໂນ ຫິ ສເຈ ອຕ຺ຕໂນ ສາປຕ຺ຕິກຠາວໍ ປກາເສຕິ, ສງ຺ຆສ຺ສ ຈ ອຸໂປສໂຖ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ສ ຈ ຄິຫີຠາເວນ ວາ ສາມເຓຣຠາເວນ ວາ ສຸທ຺ຘີ ໂຫຕີຕິຯ

ເອກຈ຺ເຈ ອາຈຣິຍາ ນາມ ຆມ຺ມກາຣິໂກ ກີຣ ອາຈຣິໂຍຯ ກສ຺ມາ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຈ? ຍາວຕຕິຍານຸສາວນາ ນາມ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຈນໍຯ ຕຖາ ປາເຐ ອນາຄຕຕ຺ຕາ ເກວລໍ "ຍາວຕຕິຍໍ ອນຸສາວິຕ"ນ຺ຕິ ປທເມວ ທິສ຺ວາ "ຍສ຺ສ ສິຍາ ອາປຕ຺ຕິ, ໂສ ອາວິກເຣຍ຺ຍາ"ຕິ ອິທໍ "ສເຈ ອາປຕ຺ຕີ ອາປນ຺ນາ, ອາວິກໂຣຖາ"ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທີເປຕິຯ "ອສນ຺ຕິຍາ ອາປຕ຺ຕິຍາ ຕຸຓ຺ຫີ ຠວິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ອິທມ຺ປິ ຕເມວຕ຺ຖໍ ທີເປຕິຯ "ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ ໂຂ ປນາຍສ຺ມນ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ຘາຕິ ເວທິສ຺ສາມີ"ຕິ ອິທມ຺ປິ ຕເມວາຕິ ເອວມຕ຺ຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ກີຣຯ

ອປເຣຕິ ອຕ຺ຖທສ຺ສິຕ຺ເຖໂຣ ກີຣຯ ເອຕໍ ສນ຺ຘາຍາຕິ ເອຕ຺ຖ "ສກິມ຺ປິ ອນຸສາວິຕ"ນ຺ຕິ ປທສ຺ສ ວຈເນນ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອນຸສາວນາ ກາຕພ຺ພາຕິ ເອຕ຺ຕກເມວ ທີປິຕໍ ວິຍ ທິສ຺ສຕິຯ

ອິມມຕ຺ຖໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ກຖໍ ວິຌ຺ຌາຍຕີຕິ ເຈ? "ອຍເມຕ຺ຖ ອາຈຣິຍປຣມ຺ປຣາຠໂຕ ວິນິຈ຺ຉໂຍ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

"ສຣມາເນນາ"ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ປຊານມຸສາວາທສ຺ສ ສຈິຕ຺ຕກຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ສງ຺ຆມຊ຺ເຊ ວາຕິອາທິ ລກ຺ຂຓວຈນໍ ກີຣຯ ສງ຺ຆຸໂປສຖກຣຓຕ຺ຖໍ ສງ຺ຆມຊ຺ເຊ ເຈ ນິສິນ຺ໂນ, ຕສ຺ມີ ສງ຺ຆມຊ຺ເຊ ອາວິກາຕພ຺ພາຯ ຄຓຸໂປສຖກຣຓຕ຺ຖຌ຺ເຈ ຄຓມຊ຺ເຊ ນິສິນ຺ໂນ, ຕສ຺ມີ ຄຓມຊ຺ເຊຯ ເອກສ຺ເສວ ສນ຺ຕິເກ ເຈ ປາຣິສຸທ຺ຘິອຸໂປສຖໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ, ຕສ຺ມີ ເອກປຸຄ຺ຄເລ ອາວິກາຕພ຺ພາຕິ, ເອເຕນ ນ ເກວລໍ ສງ຺ຆມຊ຺ເຊ ເອວາຍໍ ມຸສາວາໂທ ສມ຺ຠວຕິ, ອຖ ໂຂ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂເຓນ ອສຕິປິ "ປາຣິສຸທ຺ຘີ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອາໂຣເຈຖາ"ຕິອາທິວິຘາເນ ຄຓຸໂປສເຖປິ ສາປຕ຺ຕິໂກ ຫຸຕ຺ວາ ອຸໂປສຖໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ ອນາໂຣເຈຕ຺ວາ ຕຸຓ຺ຫີຠູໂຕວ ເຈ ກໂຣຕິ, ອຍໍ ສມ຺ປຊານມຸສາວາທາປຕ຺ຕີ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ອິມສ຺ສຕ຺ຖສ຺ສ ອາວິກຣຓໂຕ ລກ຺ຂຓວຈນໍ ກີເຣຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕກ຺ກິກາຯ ອຌ຺ຌຖາ "ຄຓມຊ຺ເຊ ວາ"ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ເຕສໍ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອາໂຣຈນາຘິປ຺ປາຍວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຈຣິຍສ຺ສ ຕກ຺ໂກຯ ອາໂຣເຈນ຺ໂຕ ຫິ "ສງ຺ຆສ຺ສ ອາໂຣເຈມີ"ຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ອາວິກໂຣນ຺ໂຕ ສງ຺ຆມຊ຺ເຊ ອາວິກໂຣຕິ ນາມ, ອຸຠໂຕປສ຺ເສ ນິສິນ຺ນາ ນໍ ອາໂຣເຈນ຺ໂຕ ຄຓມຊ຺ເຊ ອາວິກໂຣຕິ ນາມ, "ເອກສ຺ເສວ ອາໂຣເຈສ຺ສາມີ"ຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ອາວິກໂຣນ຺ໂຕ ເອກປຸຄ຺ຄເລ ອາວິກໂຣຕິ ນາມຯ ສເຈປິ ເວມຕິໂກ ໂຫຕິ…ເປ… ປຏິກຣິສ຺ສາມີຕິ ເອວໍ ກເຕ ຍາວ ເວມຕິໂກ ໂຫຕິ, ຕາວ ສຠາຄາປຕ຺ຕີ ປຏິຄ຺ຄເຫຕຸໍ ລຠຕິ, ອຌ຺ເຌສຌ຺ຈ ກມ຺ມານໍ ປຣິສຸທ຺ໂຘ ນາມ ໂຫຕິຯ ປຸນ ນິພ຺ເພມຕິໂກ ຫຸຕ຺ວາ ເທເສຕພ຺ພໍ ວາ ນ ວາຕິ ເນວ ປາຬິຍໍ, ນ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ອຕ຺ຖິ, ເທສິເຕ ປນ ໂທໂສ ນຕ຺ຖິຯ ຕຖາ ອິໂຕ ວຸຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ຕໍ ອາປຕ຺ຕີ ປຏິກຣິສ຺ສາມີຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ ສກລສງ຺ເຆ ສຠາຄາປຕ຺ຕີ ອາປນ຺ເນ, ເວມຕິເກ ຈາຕິ ລິຂິຕໍ (ວຊິຣຯ ຏີຯ ມຫາວຄ຺ຄ ໑໖໙-໑໗໐)ຯ

ນິທານວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ປາຣາຊິກກຓ຺ຑໍ

໑. ປຐມປາຣາຊິກວຓ຺ຓນາ

ອິຘ ປນ ຐຕ຺ວາ ສິກ຺ຂາປທານໍ ກມເຠໂທ ປກາເສຕພ຺ໂພ. ກຖໍ – ສພ຺ພສິກ຺ຂາປທານໍ ຍຖາສມ຺ຠວໍ ເທສນາກ຺ກໂມ, ປຫານກ຺ກໂມ, ປຏິປຕ຺ຕິກ຺ກໂມ, ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກ຺ກໂມຕິ ຈຕຸພ຺ພິໂຘ ກໂມ ລພ຺ຠຕິ. ຕຕ຺ຖ ຠຄວຕາ ຣາຊຄເຫ ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສໍ ອນຸຊານນ຺ເຕນ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສສ຺ສ ໂຍ ເທສນາກ຺ກໂມ ອນຸຎ຺ຎາໂຕ, ຕໍ ເທສນາກ຺ກມໍ ອນຸກ຺ກມນ຺ໂຕວ ມຫາກສ຺ສໂປ ປຐມໍ ປາຣາຊິກຸທ຺ເທສໍ ປຸຈ຺ຉິ, ຕທນນ຺ຕຣໍ ສງ຺ຆາທິເສສຸທ຺ເທສໍ, ຕທນນ຺ຕຣໍ ອນິຍຕຸທ຺ເທສໍ, ຕທນນ຺ຕຣໍ ວິຕ຺ຖາຣຸທ຺ເທສໍ. ຕທນນ຺ຕຣໍ ຠິກ຺ຂຸນິວິຠງ຺ຄມ຺ປິ ເຕເນວ ອນຸກ຺ກເມນ ປຸຈ຺ຉິ. ຕໂຕ ປຣໍ ຕໂຍ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ເຘ ສງ຺ຄເຫຕຸໍ ວິນາ ຄຓນປຣິຈ຺ເຉເທນ ເສຂິຍຘມ຺ເມ ປຸຈ຺ຉິ. ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ເຘ ສຠາຄໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ວິສຕິຂນ຺ຘເກ ປຸຈ຺ຉິ. ນິທານຸທ຺ເທສນ຺ໂຕຄຘານໍ ວາ ສຣູເປນ ອນຸທ຺ທິຏ຺ຐານໍ ປຸຈ຺ຉນຕ຺ຖໍ ຂນ຺ຘເກ ປຸຈ຺ຉິ. ເອເຕນ ຂນ຺ຘເກ ປຎ຺ຎຕ຺ຕາ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍາປິ ສງ຺ຄຫິຕາ ໂຫນ຺ຕິ. ປຸຈ຺ຉິ ຕານຸກ຺ກເມເນວ ອາຍສ຺ມາ ອຸປາລິຕ຺ເຖໂຣ ພ຺ຍາກາສິ. ອຍເມຕ຺ຖ ເທສນາກ຺ກໂມ. ອຸຠໂຕວິຠງ຺ຄຂນ຺ຘກໂຕ ປນ ອຸຈ຺ຈິນິຕ຺ວາ ຕທາ ປຣິວາໂຣ ວິສຸໍ ປາຬິ ກໂຕ, ອິມເມວ ວຈນໍ ສນ຺ຘາຍ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ “ເອເຕເນວ ອຸປາເຍນ ຂນ຺ຘກໍ ປຣິວາເຣປິ ອາໂຣປຍິສ຺ສູ”ຕິອາທິ (ປາຣາ. ອຏ຺ຐ. ໑.ປຐມມຫາສງ຺ຄີຕິກຖາ). ອປິຈ ປາຬິຍໍ “ເອເຕເນວ ອຸປາເຍນ ອຸຠໂຕວິຠງ຺ເຄ ປຸຈ຺ຉິ. ປຸຏ຺ໂຐ ປຸຏ຺ໂຐ ອາຍສ຺ມາ ອຸປາລິ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສີ”ຕິ (ຈູລວ. ໔໓໙) ເອຕ຺ຕກເມວ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ມາ ເຖໂຣ ອຸຠໂຕວິຠງ຺ເຄ ເອວ ປຸຈ຺ຉິ. ວິສ຺ສຊ຺ຊນ຺ໂຕ ປນ ອາຍສ຺ມາ ອຸປາລິ ນິຣວເສສໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຂນ຺ຘກປຣິວາເຣ ອນ຺ໂຕ ກຕ຺ວາ ເທເສສິ. ຄຓສຊ຺ຌາຍກາເລ ປນ ຕທາ ຂນ຺ຘກປຣິວາຣາ ວິສຸໍ ປາຬິ ກຕາຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ເທສນາກ຺ກໂມ.

ຍທິ ເອວໍ ນິທານຸທ຺ເທໂສ ປຐມເທສນາຕິ ເຈ? ນ, ອຸໂປສຖກ຺ຂນ຺ຘເກ (ມຫາວ. ໑໓໓) “ຍານິ ມຍາ ຠິກ຺ຂູນໍ ສິກ຺ຂາປທານິ ປຎ຺ຎຕ຺ຕານິ, ຕານິ ເນສໍ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສໍ ອນຸຊາເນຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ ວຈນໂຕ, “ຍສ຺ສ ສິຍາ ອາປຕ຺ຕິ”ຕິ (ມຫາວ. ໑໓໔) ວຈນໂຕ ຈ. ອກຸສລາພ຺ຍາກຕານໍ ອາປຕ຺ຕີນໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສມ຺ປຣາຍິກາສວຏ຺ຐານິຍຕ຺ຕາ ຍຖາຠູຕໍ ສີລສໍວເຣນ ປຣິວຊ຺ຊເນນ ປຫາຕພ຺ພຕ຺ຕາ ປຫານກ຺ກໂມເປຕ຺ຖ ສມ຺ຠວຕິ “ຕາເວເຕ ຈຕ຺ຕາຣິ ອກຣຓີຍານິ ອາຈິກ຺ຂິຕພ຺ພານີ”ຕິ ວຈນໂຕ. ຕຖາ “ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສູ”ຕິ (ມ. ນິ. ໓.໗໘; ວິຠ. ໔໐໗) ວຈນໂຕ ຍຖາຠູຕໍ ອາຈິກ຺ຂນສິກ຺ຂເນນ ປຏິປຕ຺ຕິກ຺ກໂມປິ ສມ຺ຠວຕິ. ຍຖຸທ຺ເທສກ຺ກມໍ ປຣິຍາປຸຓິຕພ຺ພປຣິຍຕ຺ຕິອຕ຺ເຖນາປິ ປຏິປຕ຺ຕິກ຺ກໂມ, ເອວມິເມຫິ ຕີຫິ ກເມຫິ ເທເສຕພ຺ພານເມເຕສໍ ສິກ຺ຂາປທານໍ ຍຖາສມ຺ຠວໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກ຺ກໂມ ສມ຺ຠວຕິ. ຕຖາ ຫິ ຍໍ ຍໍ ສາຘາຣຓໍ, ຕໍ ຕໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ອາຣພ຺ຠ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ເອວ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ “ຍາ ປນ ຠິກ຺ຂຸນີ ຉນ຺ທໂສ ເມຖຸນໍ ຘມ຺ມ”ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ຠິກ຺ຂຸນີນມ຺ປິ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ. ຍໂຕ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ຕໍ ອນຸປ຺ປນ຺ນປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ນ ສິຍາ, ຕໂຕ ອນຸປ຺ປນ຺ນປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ຕສ຺ມິໍ ນຕ຺ຖີຕິ (ປຣິ. ໔໐໑-໔໐໔) ປຣິວາຣວຈນໍ ນ ວິຣຸຊ຺ຌຕິ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ປຸຣິເມນ ກມຕ຺ຕເຍນ ຍໍ ປຐມໍ ເທເສຕພ຺ພໍ, ຕໍ ປາຣາຊິກຸທ຺ເທເສ ປຐມຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ເມຖຸນຘມ຺ມປາຣາຊິກໍ ສພ຺ພປຐມໍ ເທເສຕຸກາໂມ ອາຍສ຺ມາ ອຸປາລິຕ຺ເຖໂຣ “ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕີ”ຕິ (ປາຣາ. ໔໓) ເວສາລິຍເມວ ປາເປຕ຺ວາ ຐເປສິ.

ອິທານິ ສພ຺ເພສໍ ສິກ຺ຂາປທານໍ ປຎ຺ຎາປນວິຘານໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ກຖໍ? “ເອວຎ຺ຈ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ອຸທ຺ທິເສຍ຺ຍາຖາ”ຕິ (ປາຣາ. ໓໙, ໔໓) ເອວໍ ເສາທ຺ເທສອນຸທ຺ເທສເຠທໂຕ ທຸວິຘໍ. ຕຕ຺ຖ ປາຕິໂມກ຺ເຂ ສຣູປໂຕ ອາຄຕາ ປຎ຺ຈ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘາ ເສາທ຺ເທສປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ນາມ. ສາປິ ທຸວິຘາ ສປຸຄ຺ຄລາປຸຄ຺ຄລນິທ຺ເທສເຠທໂຕ. ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ສາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ ອນ຺ໂຕ ອາປຕ຺ຕິຍາ ສຫ, ວິນາ ວາ ປຸຄ຺ຄໂລ ທສ຺ສິໂຕ, ສາ ສປຸຄ຺ຄລນິທ຺ເທສາ. ອິຕຣາ ອປຸຄ຺ຄລນິທ຺ເທສາ.

ຕຕ຺ຖ ສປຸຄ຺ຄລນິທ຺ເທສາ ທຸວິຘາ ອທສ຺ສິຕທສ຺ສິຕາປຕ຺ຕິເຠທໂຕ. ຕຕ຺ຖ ອທສ຺ສິຕາປຕ຺ຕິກາ ນາມ ອຏ຺ຐ ປາຣາຊິກາ ຘມ຺ມາ ເວທິຕພ຺ພາ. “ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕິ ອສໍວາໂສ”ຕິ (ປາຣາ. ໓໙, ໔໔, ໘໙, ໙໑, ໑໖໗, ໑໗໑, ໑໙໔, ໑໙໗) ຫິ ປຸຄ຺ຄໂລວ ຕຕ຺ຖ ທສ຺ສິໂຕ, ນາປຕ຺ຕິ. ທສ຺ສິຕາປຕ຺ຕິກາ ນາມ ຠິກ຺ຂຸນີປາຕິໂມກ຺ເຂ ອາຄຕາ ສຕ຺ຕຣສ ສງ຺ຆາທິເສສາ ຘມ຺ມາ. “ອຍມ຺ປິ ຠິກ຺ຂຸນີ ປຐມາປຕ຺ຕິກໍ ຘມ຺ມໍ ອາປນ຺ນາ ນິສ຺ສາຣຓີຍໍ ສງ຺ຆາທິເສສ”ນ຺ຕິ (ປາຈິ. ໖໘໓, ໖໘໗) ຫິ ຕຕ຺ຖ ອາປຕ຺ຕິ ທສ຺ສິຕາ ສທ຺ຘິໍ ປຸຄ຺ຄເລນ.

ຕຖາ ອປຸຄ຺ຄລນິທ຺ເທສາປິ ອຫສ຺ສິຕຫສ຺ສິຕາປຕ຺ຕິເກຫໂຕ ທ຺ວິຘາຯ ຕຕ຺ຖ ອຫສ຺ສິຕາປຕ຺ຕິກາ ນາມ ເສຂິຍາ ຘມ຺ມາຯ ວຸຕ຺ຕາວເສສາ ຫສ຺ສິຕາປຕ຺ຕິກາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ສາປິ ທ຺ວິຘາ ອນິທ຺ທິຏ຺ຐກາຣກນິທ຺ທິຏ຺ຐກາຣກເກຫໂຕຯ ຕຕ຺ຖ ອນິທ຺ທິຏ຺ຐກາຣກາ ນາມ ສຸກ຺ກວິສຏ຺ຐິມຸສາວາໂທມສວາທເປສຸຎ຺ຎກູຕຄາມອຎ຺ຎວາທເກົາຊ຺ຌາປນກຄຓໂຠຊນປຣມ຺ປຣໂຠຊນສຸຣາເມຣຍອງຄຸລິປໂຕທກາຫສຘມ຺ມອນາທຣິຍຕລຆາຕກຊຕຸມຏ຺ຐກາສິກ຺ຂາປທານໍ ວເສນ ປຎ຺ຈທສວິຘາ ໂຫນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ນິທ຺ທິຏ຺ຐກາຣເກ ມິສ຺ສາມິສ຺ສເກໂທ ເວທິຕພ຺ໂພ – ຕຕ຺ຖ ອຸປໂຍຄກມ຺ມວິກຕ຺ຕິໂຍ ເອກໍເສນ ມິສ຺ສາຯ ອວເສສາ ມິສ຺ສາ ຈ ອມິສ຺ສາ ຈຯ ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ຕາວ ທ຺ວີສຸ ອນິຍເຕສຸ ອຸປໂຍເຄນ ມິສ຺ສໍ, ທ຺ວາທສສຸ ປາຏິເທສນີເຍສຸ ກຣເຓນ ມິສ຺ສໍ, ອູນປຎ຺ຈພນ຺ຘນປຕ຺ຕສິກ຺ຂາປເທສຸ ສາມິກຣເຓຫິ, ອູນວີສຕິວສ຺ເສ ກມ຺ເມນ, ໂມຫນເກ ອຸປໂຍຄສາມິກມ຺ເມຫິຯ ຍສ຺ມາ "ວິວຕ຺ຕກ"ນ຺ຕິ ກາໂວ ອສິປ຺ເປໂຕ, ນ ກຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ວິວຕ຺ຕກສິກ຺ຂາປທໍ ຍທາ ນ ສມ຺ຠວຕິ, ເອວໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ປຎ຺ຈວິຘໍ ມິສ຺ສໍ ໂຫຕິຯ ເສເສສຸ ປຖມານິຍຕໍ ຐເປຕ຺ວາ ອາທິມ຺ຫິ "ໂຍ ປນ ຠິກ຺ຂູ"ຕິ ເອວມາຄຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ວາ, ທຸຕິຍານິຍຕໍ ຐເປຕ຺ວາ ປຓີຕໂຠຊນສມຸທ຺ເທສຕຕິຍຈຕຸຕ຺ຖປາຏິເທສນີຍສິກ຺ຂາປເທສຸ ມຊ຺ເຌ "ໂຍ ປນ ຠິກ຺ຂູ"ຕິ ເອວມາຄຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ວາ, ທຸພ຺ພຈກຸລທູສກາສໍສຏ຺ຐສິກ຺ຂາປເທສຸ ອາທິມ຺ຫິ ເກວລໍ "ຠິກ຺ຂູ"ຕິ ອາຄຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ວາ, ເຠທານຸວຕ຺ຕກສິກ຺ຂາປເທ ມຊ຺ເຌ ອາຄຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ວາ ອຎ຺ຎາຍ ວິກຕ຺ຕິຍາ ອມິສ຺ສເມວ ໂຫຕິຯ ຕຕ຺ຖ ເຠທານຸວຕ຺ຕກຕຸວຏ຺ຏນທ຺ວຍສໍສຏ຺ຐທຸຕິຍປາຏິເທສນີຍສິກ຺ຂາປເທສຸ ພຫຸວຈນໍ, ອິຕຣຕ຺ຖ ສພ຺ພຕ຺ຖ ເອກວຈນເມວາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ຕຖາ ອຸປໂຍໂຄ ທ຺ວີສຸ ວິກປ຺ປນສິກ຺ຂາປເທສຸ, ຕນ຺ຕວາຍສິກ຺ຂາປເທ ຈ ປຈ຺ຈຕ຺ເຕນ ມິສ຺ໂສ, ອຠິຫຏສິກ຺ຂາປເທ ກຣເຓນ, ຣາຊສິກ຺ຂາປເທ ກຣຓສາມິປຈ຺ຈຕ຺ເຕຫີຕິ ອຸປໂຍໂຄ ຕິຘາ ມິສ຺ໂສ ໂຫຕິຯ ກຣຓຎ຺ຈ ກຸຏິກາຣມຫລ຺ລກທຸຕິຍກຖິນທ຺ເວກາຄນິສີທນສນ຺ຖຕທຸພ຺ພຓ຺ຓກຣຓສິກ຺ຂາປເທສຸ ຉສຸ ປຈ຺ຈຕ຺ເຕນ ມິສ຺ສໍ, ປຖມຕຕິຍກຖິນອຏ຺ຐງ຺ຄຸລປາທກນິສີທນກຓ຺ຑຸປ຺ປຏິຈ຺ຉາທິວສ຺ສິກສາຏິເກາທກສາຏິກທ຺ເວຘມ຺ມປຈ຺ຈາສີສນສິກ຺ຂາປເທສຸ ອຏ຺ຐສຸ ສາມິນາ ມິສ຺ສນ຺ຕິ ກຣຓໍ ທ຺ວິຘາ ມິສ຺ສໍ ໂຫຕິຯ ອວເສເສສຸ ຉພ຺ພສ຺ສວສ຺ສິກສາຏິກທ຺ວຕ຺ຕິຈ຺ຉທນາວສຖປິຕ຺ຫມຫານາມຄຣຸລຫ຺ປາວຸຣຓສິກ຺ຂາປເທສຸ ສຕ຺ຕສຸ ກຣຓວິກຕ຺ຕິ ອຎ຺ຎວິກຕ຺ຕິຍາ ອມິສ຺ສາ, ອຈ຺ເຈກເອລກໂລມສິກ຺ຂາປເທສຸ ສາມິວິກຕ຺ຕິ ກຣຓວິກຕ຺ຕິຍາ ມິສ຺ສາຯ ອຕິເຣກປຕ຺ຕເກສຊ຺ຊສິກ຺ຂາປເທສຸ ອຄ຺ຄຫິຕຄ຺ຄຫເຓນ ສາມິວິກຕ຺ຕິ ອມິສ຺ສາວ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ເອວໍ ຕາວ ນິທ຺ທິຏ຺ຐກາຣເກສຸ ສິກ຺ຂາປເທສຸ –

ປຎ຺ຈຘາ ຈ ຕິຘາ ເຈວ, ທ຺ວິຘາ ເຈປິ ຕເຖກຘາ;

ຠິນ຺ນາ ວິກຕ຺ຕິໂຍ ປຎ຺ຈ, ສພ຺ເພກາທສຘາ ສິຍຸໍຯ

ເອວໍ ຕາວ ຍຖາວຸຕ຺ເຕສຸ ເສາທ຺ເທສປຎ຺ຎຕ຺ຕິສງ຺ຂາເຕສຸ ສິກ຺ຂາປເທສຸ ອຄ຺ຄຫິຕຄ຺ຄຫເຓນ ປຎ຺ຎາສຸຕ຺ຕເຣສຸ ຕິສເຕສຸ ນວຸຕິອນິທ຺ທິຏ຺ຐກາຣເກ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ນິທ຺ທິຏ຺ຐກາຣການິ ອຕິເຣກສຏ຺ຐິທ຺ວິສຕານິ ໂຫນ຺ຕິຯ ເຕສຸ ປຈ຺ຈຕ຺ຕກຣຓານິ ຕີສຸຕ຺ຕຣານິ ທ຺ວິສຕານິ ໂຫນ຺ຕິຯ ເຕສຸ ອມິສ຺ສປຈ຺ຈຕ຺ຕກຣຓານິ ທ຺ວາທສຸຕ຺ຕຣານິ ທ຺ວິສຕານິ, ມິສ຺ສປຈ຺ຈຕ຺ຕກຣຓານິ ອຏ຺ຐາຣສ ໂຫນ຺ຕິຯ ອວເສເສສຸ ຕີສຕິຍາ ສິກ຺ຂາປເທສຸ ມິສ຺ໂສປໂຍຄກຣຓານິ ປຎ຺ຈ ໂຫນ຺ຕິ, ມິສ຺ສກຣຓານິ ຈຸທ຺ທສ, ອມິສ຺ສານິ ສຕ຺ຕ, ມິສ຺ສາມິສ຺ສກຣຓານິ ທ຺ເວ, ອມິສ຺ສານິ ທ຺ເວຕິ ສພ຺ເພສຸປິ ນິທ຺ທິຏ຺ຐກາຣເກສຸ ເຠທານຸວຕ຺ຕກທຸພ຺ພຈກຸລທູສກປຖມທຸຕິຍຕຕິຍກຖິນອຠິຫຏກຸຏິກາຣມຫລ຺ລກວິກປ຺ປນທ຺ວຍທ຺ເວກາຄຉພ຺ພສ຺ສນິສີທນສນ຺ຖຕເອລກໂລມາຕິເຣກປຕ຺ຕເກສຊ຺ຊວສ຺ສິກສາຏິກຕນ຺ຕວາຍອຈ຺ເຈກຉາຣຕ຺ຕທ຺ວ ປຎ຺ຈຕ຺ຕີເສສຸ "ໂຍ ປນ ຠິກ຺ຂູ"ຕິ ນຕ຺ຖິຯ ທຸຕິຍານິຍຕປຓີຕໂຠຊນສມຸທ຺ເທສຕຕິຍຈຕຸຕ຺ຖປາຏິເທສນີເຍສຸ ມຊ຺ເຌ ອຕ຺ຖິຯ

ເອຕ຺ຕາວຕາ ເສາທ຺ເທສານຸທ຺ເທສທຸກໍ, ສປຸຄ຺ຄລາປຸຄ຺ຄລນິທ຺ເທສທຸກໍ, ປຈ຺ເຈກຫສ຺ສິຕາປຕ຺ຕິທຸກທ຺ວຍໍ, ອນິທ຺ທິຏ຺ຐກາຣກທຸກໍ, ຕຕ຺ຖ ນິທ຺ທິຏ຺ຐກາຣເກສຸ ປຈ຺ຈຕ຺ຕກມ຺ມທຸກໍ, ສໂຍປນາໂຍປນທຸກໍ, ອໂຍປນມຊ຺ເຌໂຍປນທຸກໍ, ເອກາເນກວຈນທຸກນ຺ຕິ ນວ ທຸການິ ທສ຺ສິຕານິ ໂຫນ຺ຕິຯ ວິເສສກາຣຓໍ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ສິກ຺ຂາປເທ ສມ຺ປຕ຺ເຕ ອາວິກວິສ຺ສຕິຯ ເອວໍ ຕາວ ເສາທ຺ເທສປຎ຺ຎຕ຺ຕີ ຎຕ຺ວາ ເສສວິນຍປີຏເກ ຍາ ກາຈິ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ອນຸທ຺ເທສປຎ຺ຎຕ຺ຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ສາ ປທກາຊນນ຺ຕຣາປຕ຺ຕິ

ວິນີຕວຕ຺ຖຸປຏິກ຺ເຂປປຎ຺ຎຕ຺ຕິອວຸຕ຺ຕສິທ຺ຘິສິກ຺ຂາປທວເສນ ຉພ຺ພິຘາ ໂຫຕິຯ

ຕຕ຺ຖ "ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ຂາຍິເຕ ອາປຕ຺ຕິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍສ຺ສ (ປຣິຯ ໑໕໗-໑໕໘), ວຏ຺ຏກເຕ ມຸເຂ ອຈ຺ຉຸປນ຺ຕສ຺ສ ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ"ຕິ (ປາຣາຯ ໗໓) ເອວມາທິກາ ປທຠາຊເນ ສນ຺ທິສ຺ສມານາປຕ຺ຕິ ປທຠາຊນສິກ຺ຂາປທໍ ນາມຯ "ນ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສພ຺ພມຕ຺ຕິກາມຍາ ກຸຏິ ກາຕພ຺ພາ, ໂຍ ກເຣຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ"ຕິອາທິ (ປາຣາຯ ໘໕) ອນ຺ຕຣາປຕ຺ຕິສິກ຺ຂາປທໍ ນາມຯ "ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິວາປຏິສ຺ລ຺ລີຍນ຺ເຕນ ທ຺ວາຣໍ ສໍວຣິຕ຺ວາ ປຏິສລ຺ລີຍິຕຸ"ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ໗໗) ເອວມາທິ ວິນີຕວຕ຺ຖຸສິກ຺ຂາປທໍ ນາມຯ "ສງ຺ຆເຠທໂກ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ນ ອຸປສມ຺ປາເທຕພ຺ໂພ"ຕິ (ມຫາວຯ ໑໑໕) ເອວມາທິ ປຏິກ຺ເຂປສິກ຺ຂາປທໍ ນາມຯ

ຍສ຺ມາ ປນ ເຕນ ເຕນ ປຏິກ຺ເຂເປນ "ໂຍ ປນ ຠິກ຺ຂຸ ສມຄ຺ຄໍ ສງ຺ຆໍ ອຘມ຺ມສຎ຺ຎີ ຠິນ຺ເທຍ຺ຍ, ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕິ ອສໍວາໂສຯ ໂຍ ປນ ຠິກ຺ຂຸ ທຸຏ຺ຐຈິຕ຺ໂຕ ຠຄວໂຕ ຊີວມານກສຣີເຣ ໂລຫິຕໍ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍ, ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕິ ອສໍວາໂສ"ຕິ ສິກ຺ຂາປທານິ ປຎ຺ຎຕ຺ຕານິ ໂຫນ຺ຕິຯ ຍານິ ສນ຺ຘາຍ "ເອກສ຺ສ ເຉຊ຺ຊກາ ໂຫຕິ, ຈຕຸນ຺ນໍ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ຈຕຸນ຺ນຎ຺ເຈວ ອນາປຕ຺ຕິ, ສພ຺ເພສໍ ເອກວຕ຺ຖຸກາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ "ອຕ຺ຖາປຕ຺ຕິ ຕິຏ຺ຐນ຺ເຕ ຠຄວຕິ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ໂນ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ"ຕິ (ປຣິຯ ໓໕໓) ຈ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນ ນ ເກວລໍ "ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຊານໍ ສງ຺ຆເຠທໂກ ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ອຸປສມ຺ປາເທຕພ຺ໂພ…ເປ… ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ"ຕິ ອິທເມວ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ ສາຘກໍ ໂຫຕິຯ "ປຓ຺ຑໂກ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ນ ອຸປສມ຺ປາເທຕພ຺ໂພ, ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ນາເສຕພ຺ໂພ"ຕິ (ມຫາວຯ ໑໐໔) ເອວມາທີສຸ ປນ ອຸປ຺ຊ຺ຌາຍາທີນໍ ທຸກ຺ກຏເມວ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ, ນ ປຓ຺ຑກາທີນໍ ປາຣາຊິກາປຕ຺ຕິຯ ນ ຫິ ເຕສໍ ຠິກ຺ຂຸຠາໂວ ອຕ຺ຖິຯ ຍໂຕ ສິຍາ ປາຣາຊິກາປຕ຺ຕິຯ ຕຖາ "ນ ອຈ຺ຉິນ຺ເນ ເຖເວ ປກ຺ກມິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ (ມຫາວຯ ໓໓, ໓໗, ໗໘, ໗໔) ເອວມາທິກຎ຺ຈ ປຏິກ຺ເຂປສິກ຺ຂາປທເມວ ນາມຯ

ຂນ຺ຘເກສຸ ປຎ຺ຎຕ຺ຕທຸກ຺ກຏຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍານິ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິສິກ຺ຂາປທໍ ນາມຯ "ເຕນ ຫິ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເຠທານຸວຕ຺ຕເກ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ ເທສາເປຫີ"ຕິ (ຈູລວຯ ໓໕໕) ວຸຕ຺ຕໍ, ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍມ຺ປິ ຕຕ຺ເຖວ ສໂມຘານໍ ຄຈ຺ຉຕິຯ ອິທໍ ເຕສໍ ວິກຕ຺ຕິກມ຺ມກ຺ຂເຕ ອປຎ຺ຎຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອວິຊ຺ຊມານມ຺ປິ ຠຄວໂຕ ວຈເນນ ວິສຸທ຺ຘກ຺ຂເຕປິ ວິຊ຺ຊມານໍ ຊາຕນ຺ຕິ ເອເກຯ "ເຠທານຸວຕ຺ຕເກ ເທສາເປຫີ"ຕິ ວຈນໂຕ ເສສເຠທານຸວຕ຺ຕການໍ "ໂຍ ປນ ຠິກ຺ຂຸ ຊານໍ ສງ຺ຆເຠທການໍ ອນຸວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍສ຺ສາ"ຕິ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕຖາ ສພ຺ພານິ ຂນ຺ຘກວຕ຺ຕານິ, ວິນຍກມ຺ມານິ ຈ ຕຕ຺ເຖວ ສໂມຘານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ຍຖາຫ "ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ຕໍ ອຸປາລິ ມຍາ ອາຄນ຺ຕຸການໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ອາຄນ຺ຕຸກວຕ຺ຕໍ…ເປ… ເອວໍ ສຸປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ໂຂ ມຍາ ອຸປາລິ ສິກ຺ຂາປເທ"ຕິອາທິຯ "ຍາ ປນ ຠິກ຺ຂຸນີ ນຈ຺ຈໍ ວາ ຄີຕໍ ວາ ວາທິຕໍ ວາ ທສ຺ສນາຍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ , ປາຈິຕ຺ຕິຍ"ນ຺ຕິ (ປາຈິຯ ໘໓໕) ອິມິນາ ສຸຕ຺ເຕນ ຠິກ຺ຂຸນີ ນຈ຺ເຈຍ຺ຍ ວາ ຄາເຍຍ຺ຍ ວາ ວາເທຍ຺ຍ ວາ, ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ເອວມາທິກໍ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ອຏ຺ຐກຖາຍ ທິສ຺ສມານໍ ອາປຕ຺ຕິຊາຕໍ ວິນຍກມ຺ມໍ ວາ ອວຸຕ຺ຕສິທ຺ຘິສິກ຺ຂາປທໍ ນາມຯ ຉພ຺ພິຘມ຺ເປຕໍ ຉຫິ ອາກາເຣຫິ ອຸທ຺ເທສາຣຫໍ ນ ໂຫຕີຕິ ອນຸທ຺ເທສສິກ຺ຂາປທໍ ນາມາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ປຎ຺ຈຫິ ອຸທ຺ເທເສຫິ ຍຖາສມ຺ຠວໍ ວິສຠາຄຕ຺ຕາ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍທຸພ຺ຠາສິຕານໍ ສຠາຄວຕ຺ຖຸກມ຺ປິ ທຸກ຺ກຏຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍທ຺ວຍໍ ອສຠາຄາປຕ຺ຕິກຕ຺ຕາ ອນ຺ຕຣາປຕ຺ຕິປຎ຺ຎຕ຺ຕິສິກ຺ຂາປທານໍ, ນານາວຕ຺ຖຸກາປຕ຺ຕິກຕ຺ຕາ ປຏິກ຺ເຂປສິກ຺ຂາປທານໍ, ເກສຎ຺ຈິ ວິນີຕວຕ຺ຖຸປຎ຺ຎຕ຺ຕິສິກ຺ຂາປທານຎ຺ຈ ອທສ຺ສິຕາປຕ຺ຕິກຕ຺ຕາ, ອທສ຺ສິຕວຕ຺ຖຸກຕ຺ຕາ ເຠທານຸວຕ຺ຕກຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍສ຺ສ, ອທສ຺ສິຕາປຕ຺ຕິວຕ຺ຖຸກຕ຺ຕາ ອວຸຕ຺ຕສິທ຺ຘິສິກ຺ຂາປທານນ຺ຕິຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ "ທຸວິຘໍ ສິກ຺ຂາປທປຎ຺ຎາປນໍ ເສາທ຺ເທສານຸທ຺ເທສເຠທໂຕ"ຕິ ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສມາສໂຕ ປກາສິຕໍ ໂຫຕິຯ

ປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍໍ ຕາວ –

"ກາຣໂກ ອິຘ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ, ອເປກ຺ຂາຍ ອຠາວໂຕ;

ປຸພ຺ເພ ວຕ຺ຕພ຺ພວິຘານາ-ຠາວໂຕ ຈ ອາທິໂຕ ໂຍປເນນ ສຫາ"ຕິຯ –

ອຍໍ ນໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ເຍ ເຕ ອນິທ຺ທິຏ຺ຐກາຣກາ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕປ຺ປເຠທາ ສຸກ຺ກວິສຏ຺ຐິອາທໂຍ ສິກ຺ຂາປທວິເສສາ, ເຕສຸ ອນິປ຺ປາຍກມ຺ມວຕ຺ຖຸປຸຄ຺ຄລປໂຍເຄ ອເປກ຺ຂາຍ ຠາວໂຕ ກາຣໂກ ນ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ ເຕສໍ ສາເປກ຺ຂຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ຕໍ ສພ຺ພໍ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ສິກ຺ຂາປເທ ອາວິຠວິສ຺ສຕິ, ອິຘ ປນ ປາຣາຊິກປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍໍ ອເປກ຺ຂາຍ ອຠາວໂຕ ກາຣໂກ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐຯ ໂຍ

ປນ ກາຣໂກ ‘‘ນິຏ຺ຐິຕຈີວຣສ຺ມິ ຠິກ຺ຂຸນາ ອຸພ຺ຠຕສ຺ມິ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ປາຣາ໌ ໔໖໘, ໔໗໘, ໔໗໙) ວິຍ ປຸພ຺ເພ ວຕ຺ຕພ຺ພວິສາ ນາກາວໂຕ ກຣຓາທີວເສນ ອນິທ຺ທິສິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວເສນ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ ອເປກ຺ຂາຍ ອກາວໂຕ໌ ຕຕ຺ຖ ນິທ຺ທິສິຍມາໂນ ເສສທຸ ຕິຍານິຍຕປ຺ປຕິໂກຊນໍ ສມຕ຺ທ຺ເທສຕຕິຍຈເຕົາຕ຺ຖປາຜິເທສນິເຍສຸ ວິຍ ມຊ຺ເຊ ອນິທ຺ທິສິຕ຺ວາ ‘‘ນ ເຫວ ໂຂ ປນ...ເປ... ໂອກາສິຕ຺’’ນ຺ຕິອາທີ (ປາຣາ໌ ໔໕໓) ວິຍ ປຸພ຺ເພ ວຕ຺ຕພ຺ພວິສານາກາວໂຕ ເອວ ອາທິມ຺ຫິ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ໌ ອາທິມ຺ຫິ ນິທ຺ທິສິຍມາ ໂນປິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕປ຺ປເກເທສຸ ເກຫານຸວຕ຺ຕກາທີສຸ ປຎ຺ຈຕ຺ຕີເສສຸ ສິກ຺ຂາປເທສຸ ວິຍ ອນິທ຺ທິສິຕ຺ວາ ປຸພ຺ເພ ວຕ຺ຕພ຺ພວິສາ ນາກາວໂຕ ເອວ ‘‘ໂຍ ປນ ຠິກ຺ຂູ’’ຕິອາທິໂຕວ ໂຍປນ-ສທ຺ເທນ ສຫ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ໌ ເອວໍ ນິທ຺ທິສິຍມາໂນປິ ໂສ ຍສ຺ມາ ‘‘ຍາ ປນ ຠິກ຺ຂຸນີໂຍ ທ຺ເວ ເອກມຎ຺ເຈ ຕຸວຏ຺ເຏຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິອາທິ (ປາຈິ໌ ໙໓໓) ອາປຕ຺ຕິ ວິຍ ປຣປ຺ປກາວໍ ອາປຕ຺ຕີ ນ ອາປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ໂຍ ປນ ຠິກ຺ຂູ’’ຕິ ເອກາວຈເນນ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ໌ ເມຖຸນຘມ຺ມາປຕ຺ຕິປິ ປຣປ຺ປກາວາ ‘‘ທ຺ວຍໍທ຺ວຍສມາປຕ຺ຕີ’’ຕິ (ປາຣາ໌ ໓໙) ວຈນໂຕຕິ ເຈ? ຕໍ ນ, ອສິປ຺ປາຍຊານນໂຕ໌ ອເນກິສ຺ສາ ເອວ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ອາປຕ຺ຕິ, ນ ເອກິສ຺ສາຕິ ນິຍໂມ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຖິ, ນ ເອວໍ ອິຘ ນິຍໂມຕິ ອນິຍມິຕາສິປ຺ປາໂຍ໌ ລມ຺ພິມຸທ຺ປີຏຄິນໍ ກຸໂຕ ‘‘ທ຺ວຍໍທ຺ວຍສມາປຕ຺ຕີ’’ຕິ (ປາຣາ໌ ໕໕) ວຈນໂຕ ເຕສໍ ເມ ຖຸນຘມ຺ມາປຕ຺ຕິ໌ ອຍມຕ຺ໂຖ ຈຕສ຺ໂສ ເມຖຸນຘມ຺ມປຈ຺ຈຍາຕິ ອຏ຺ຐວຕ຺ຖຸກໍ ສນ຺ຘາຍ ‘‘ເຂຊ຺ຊໍ ສິຍາ ເມຖຸນຘມ຺ມປຈ຺ຈຍາ’’ຕິ (ປຣິ໌ ໔໗໑) ຈ ປຣິວາເຣ ວຸຕ຺ຕວຈເນນ ສາເຘຕພ຺ໂພ໌

ເກຫານຸວຕ຺ຕກສິກ຺ຂາປເທ ຕິຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຘໍ ນ ສມນຸກາສິຕພ຺ພາ, ນ ສງ຺ເຜນ ສງ຺ຆໍ ເອກໂຕ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ໌ ນຍທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອາ ທີໂຕວ ‘‘ຠິກ຺ຂູ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິ ພຫຸວຈນນິທ຺ເທສໍ ກຕ຺ວາ ປຸນ ‘‘ເອໂກ ວາ ທ຺ເວ ວາ ຕໂຍ ວາ’’ຕິ (ປາຣາ໌ ໔໑໗) ວຸຕ຺ຕໍ, ອຎ຺ຎຖາ ນ ຕໂຕ ອຸທ຺ຘໍ ‘‘ອນຸວຕ຺ຕກາ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິ ອາປຊ຺ຊຕີ໌ ຕໂຕ ນິທານວິໂຣໂຘ໌ ປຎ຺ຈສຕມຕ຺ຕາ ຫິ ຕທນຸວຕ຺ຕກາ ອເຫສຸໍ໌ ຍໍ ປນ ສຕ຺ຕສຕິກກ຺ຂນ຺ຘເກ ‘‘ສງ຺ໂຜ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປາຈີນເກ ຠິກ຺ຂູ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ປາເວຍ຺ຍເກ ຠິກ຺ຂູ ສມ຺ມນ຺ເນຍ຺ຍ ...ເປ... ສມ຺ມ ຕາ’’ຕິອາທິ (ຈູລວ໌ ໔໕໖) ຎຕ຺ຕິທ຺ຕິຍກມ຺ມໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ‘‘ອຸພ຺ພາຫິກາຍ ອິມໍ ອທິກຣຓໍ ວູປສເມຕຸ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເຕຫິ ກຕ຺ຕພ຺ພວິສານໍ໌ ສມ຺ມຸຕິກຣຓເມວ ວາ ຕຕິຍໍ ກຕ຺ວາ ກປ຺ປຕີ໌ ນ ຫິ ເຕ ເຕນ ກມ຺ເມນ ກມ຺ມາຣຫາ ກມ຺ມກຕາ ໂຫນ຺ຕີ໌ ຍສ຺ສ ສງ຺ໂຜ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ໂສ ກມ຺ມາຣໂຫຕິ ລກ຺ຂຓໍ໌ ນ ຈ ຕທາ ສງ຺ໂຜ ເຕສໍ ອຏ຺ຐນ຺ນມ຺ປິ ຠິກ຺ຂູນໍ ກມ຺ມໍ ອກາສິ໌ ກຊາ ປີຍມານາ ເຕ ກມ຺ມປຕ຺ຕກາວໍ ກຊນ຺ຕີ໌ ອທິກຣຓວູປສມກມ຺ມສ຺ສ ປຕ຺ຕາ ຍຸຕ຺ຕາ ສງ຺ເຜນ ກຕາຕິ ກຕ຺ວາ ກມ຺ມປຕ຺ຕາ ເອວ ຫິ ເຕ ໂຫນ຺ຕີ໌ ‘‘ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠິກ຺ຂູຫິ ຍາວຕຕິຍໍ ສມນຸກາສິຕພ຺ພາ ຕສ຺ສ ປຜິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍາ’’ຕິ (ປາຣາ໌ ໔໑໗) ວຈນໂຕ ເຕຫິ ກຕ຺ຕພ຺ພວິສານໍ໌ ສມ຺ມຸຕິກຣຓເມວ ກມ຺ມໍ ໂຫຕິຕິ ເຈ? ຕໍ ນ, ອສິປ຺ປາຍຊານນໂຕ, ຕສ຺ສ ປຜິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍ ເອວ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ກມ຺ມາຣຫາ ກາຕພ຺ພາ, ນ ໂທສາຄຕິວເສນາຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອສິປ຺ປາໂຍ໌ ນ ຫິ ປາຈີນກາທີນໍ ສມ຺ມຸຕິຍາ ອທິກຣຓວູປສມສິທ຺ຘິ ວິຍ ເຕສໍ ສມນຸກາສນກມ຺ເມນ ຕສ຺ສ ປຜິນິສ຺ສຄ຺ຄສິທ຺ຘິ ໂຫຕິ, ສມ຺ມຸຕິ ນາເມສາ ປຄຸນໍ ອນຸມຕີ ຄເຫຕ຺ວາ ຍາຈິຕ຺ວາວ ກຣີຍ ຕິ, ນ ຕຖາ ກມ຺ມນ຺ຕີ໌ ກມ຺ມກຣເຓ ປນ ຕທຕ຺ຖສິທ຺ຘິ ໂຫຕິເຍວ໌ ປຣສມ຺ມຸຕິຍາ ພຫຸຕຣາວ ສມ຺ມນ຺ນິຕພ຺ພາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ໌

‘‘ເມຖຸນຘມ຺ມ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ພາຫຸລ຺ລນເຍນ ລທ຺ຘນາມກໍ ສກປ຺ໂຍເຄນ ວາ ປຣປ຺ໂຍເຄນ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ສກມຄ຺ເຄ ວາ ປຣມຄ຺ເຄ ວາ ປຣນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ສກມຄ຺ເຄ ເອວ ປເວສນປວິຏ຺ຐຏ຺ຐິເຕົາທ຺ຘຣເຓສຸ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ເອກໍ ປຜິສາທິຍນວເສນ ເສເວຍ຺ຍ, ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕິ ອສໍວາໂສຕິ໌ ເກຈິ ປນ ‘‘ປເວສນາທີນິ ຈຕ຺ຕາຣິ ວາ ຕີຓີ ວາ ທ຺ເວ ວາ ເອກໍ ວາ ປຜິເສເວຍ຺ຍ, ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕີ໌ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ‘ໂສ ເຈ ປເວສນໍ ສາທິຍຕິ, ປວິຏ຺ຐໍ ສາທິຍຕິ, ຐິຕໍ ສາທິຍຕິ, ອຸທ຺ຘຣຓໍ ສາທິຍຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ປາຣາຊິກສ຺ສາ’ຕິອາທີ’’ຕິ (ປາຣາ໌ ໕໗) ວທນ຺ຕີ໌ ເຕສໍ ມເຕນ ຈຕູສຸປິ ຈຕສ຺ໂສ ປາຣາຊິກາປຕ຺ຕິໂຍ ອາປຊ຺ຊຕີ໌ ຕເຍວ ເອວໍ ວທນ຺ຕິ – ອາປຊ຺ຊຕຸ ເມຖຸນຘມ຺ມປາຣາຊິກາປຕ຺ຕິ, ເມຖຸນຘມ຺ມປາຣາຊິກາປຕ຺ຕິຍາ ຕໍກາຄິຍາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວິຕິກ຺ກເມ ປາຣາຊິ ກາປຕ຺ຕິໂຍ, ສງ຺ຆາທິເສສາປຕ຺ຕິຎ຺ຈ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຄຫຏ຺ຐກາເລ ເມຖຸນາທີນໍ ປາຣາຊິກໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປຸນ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ເອກໍ ສງ຺ຆາທິເສສາປຕ຺ຕີ ເອກມເນກໍ ວາ ປຜິກຣິຕ຺ວາວ ໂສ ປຸຄ຺ຄໂລ ຍສ຺ມາ ນິຣາປຕ຺ຕິໂກ ໂຫ ຕິ, ຕສ຺ມາ ໂສ ຄຫຏ຺ຐກາເລ ສາປຕ຺ຕິໂກວາຕີ໌ ອນ຺ຕິມວຕ຺ຖຸອຊ຺ຊາປນ຺ນສ຺ສາປິ ອຕ຺ເຖວ ອາປຕ຺ຕີ໌ ວຸຏ຺ຐານເທສນາຫິ ປນ ອ ສຸຊ຺ຊນໂຕ ‘‘ປໂຍເຄ ປໂຍເຄ ອາປຕ຺ຕິ ປາຣາຊິກສ຺ສາ’’ຕິ ນ ວຸຕ຺ຕໍ໌ ຄຓນປ຺ໂຍຊນາກາວໂຕ ກິຎ຺ຈາປິ ນ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຖ ໂຂ ປທກາຊເນ (ປາຣາ໌ ໕໗) ‘‘ອາປຕ຺ຕິ ປາຣາຊິກສ຺ສາ’’ຕິ ວຈເນນາຍມຕ຺ໂຖ ສິທ຺ໂຘຕິ ຍຸຕ຺ຕິຎ຺ຈ ວທນ຺ຕີ໌

ຍທິ ເອວໍ ມາຕິກາຍມ຺ປິ ‘‘ໂຍ ປນ ຠິກ຺ຂຸ ເມຖຸນໍ ຘມ຺ມໍ ປຜິເສເວຍ຺ຍ, ປາຣາຊິໂກ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ກເວຍ຺ຍ, ປາຣາຊິກສ຺ສ ອນວເສສວຈນມ຺ປິ ນ ຍຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ໌ ສພ຺ເພປິ ຫິ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ເຘ, ຠິກ຺ຂຸຄຓນຎ຺ຈ ອນວເສເສຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕີຕິ ອນວເສສວຈນນ຺ ຕິ ກຕ຺ວາ ປເວເສວ ອາປຕ຺ຕິ, ນ ປວິຏ຺ຐາທີສຸ໌ ຕເມເວກໍ ສນ຺ຘາຍ ‘‘ຍສ຺ສ ສິຍາ ອາປຕ຺ຕີ’’ຕິ (ມຫາວ໌ ໑໓໔) ປາຣາຊິກາປຕ຺ຕິມ຺ປີ ອນ຺ໂຕ ກຕ຺ວາ ນິທານຸທ຺ເທສວຈນໍ ເວທິຕພ຺ພໍ໌ ຕສ຺ມາ ມາຕິກາຍໍ ‘‘ປາຣາຊິກ’’ນ຺ຕິ ອວຕ຺ວາ ‘‘ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕີ’’ຕິ

(ປາຣາຯ ໔໘, ໔໔) ປຸຄ຺ຄລນິທ຺ເທສວຈນໍ ເຕນ ສຣີຣພນ຺ຘເນນ ອຸປສມ຺ປທາຍ ອຠພ຺ພຠາວທີປນຕ຺ຖໍຯ “ອາປຕ຺ຕິ ປາຣາຊິກສ຺ສາ”ຕິ ປທຠາຊເນ ວຈນໍ ອນ຺ຕິມວຕ຺ຖຸໍ ອຊ຺ຌາປນ຺ນສ຺ສາປິ ປາຣາຊິກສ຺ສ ອສໍວາສສ຺ສ ສໂຕ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອເຖຍ຺ຍສໍວາສກຠາວທີປນຕ຺ຖໍຯ ນ ຫິ ໂສ ສໍວາສໍ ສາທິຍນ຺ໂຕປິ ເຖຍ຺ຍສໍວາສໂກ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ “ຠິກ຺ຂູ”ຕ຺ເວວ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ເຕເນວາຫ “ອສຸທ຺ໂຘ ໂຫຕິ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຎ຺ຎຕຣໍ ປາຣາຊິກໍ ຘມ຺ມໍ ອຊ຺ຌາປນ຺ໂນ, ຕຎ຺ເຈ ສຸທ຺ຘທິຏ຺ຐິ ສມາໂນ ອໂນກາສໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ອກ຺ໂກສາຘິປ຺ປາໂຍ ວທຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ໂອມສວາເທນ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ”ຕິ (ປາຣາຯ ໓໘໙) ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຕທຠາວໂຕ ສິທ຺ໂຘ ໂສ ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ “ຠິກ຺ຂູ”ຕ຺ເວວ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ, ເຕນ ປທໂສຘມ຺ມໍ, ສຫເສຍ຺ຍຎ຺ຈ ຊເນຕິ, ຠິກ຺ຂຸເປສຸຎ຺ຎາທີຎ຺ຈ ຊເນຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ (ວຊິຣຯ ຏີຯ ປາຣາຊິກ ໓໙)ຯ

ນິທານາ ມາຕິກາເຠໂທ, ວິຠງ຺ໂຄ ຕນ຺ນິຍາມໂກ;

ຕໂຕ ອາປຕ຺ຕິຍາ ເຠໂທ, ອນາປຕ຺ຕິ ຕທຎ຺ຎຖາຕິຯ (ວຊິຣຯ ຏີຯ ປາຣາຊິກ ໔໓-໔໔) –

ອຍໍ ນໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕຕ຺ຖ ສຸທິນ຺ນວຕ຺ຖຸ (ປາຣາຯ ໔໔ ອາທໂຍ)-ມກ຺ກຏິວຕ຺ຖຸ (ປາຣາຯ ໔໐ ອາທໂຍ)-ວຊ຺ຊິປຸຕ຺ຕກວຕ຺ຖຸ (ປາຣາຯ ໔໓) ຈາຕິ ຕິປ຺ປເຠທວຕ຺ຖຸ ອິມສ຺ສ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ນິທານໍ ນາມຯ ຕໂຕ ນິທານາ “ໂຍ ປນ ຠິກ຺ຂຸ ຠິກ຺ຂູນໍ...ເປ... ອສໍວາໂສ”ຕິ (ປາຣາຯ ໔໔) ອິມິສ຺ສາ ມາຕິກາຍ ເຠໂທ ຊາໂຕຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ “ອນ຺ຕມໂສ ຕິຣຈ຺ຈານຄຕາຍາ”ຕິ (ປາຣາຯ ໔໔) ອິຕ຺ຖິລິງ຺ຄວເສນ “ສຈ຺ຈໍ, ອາວຸໂສ, ຠຄວຕາ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ອິຕ຺ຖິຍາ, ໂນ ປຸຣິເສ, ໂນ ປຓ຺ຑເກ, ໂນ ອຸຠໂຕພ຺ຍຎ຺ຊນເກ ຈາ”ຕິ ມກ຺ກຏິປາຣາຊິໂກ ວິຍ ອຎ຺ໂຎປິ ເລສໍ ໂອຑ຺ເຑຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິ, ຕສ຺ມາ ຕາທິສສ຺ສ ອເລໂສກາສສ຺ສ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ມກ຺ກຏິສງ຺ຂາຕາ ນິທານາ “ອນ຺ຕມໂສ ຕິຣຈ຺ຈານຄຕາຍປີ”ຕິ ມາຕິກາຍ ວຈນເຠໂທ, ນ ອິຕ຺ຖິຍາ ເອວ ເມຖຸນສິທ຺ຘິທສ຺ສນໂຕຯ ຕສ຺ມາ ວິຠງ຺ໂຄ ຕນ຺ນິຍາມໂກ ຕສ຺ສາ ມາຕິກາຍ ອນິປ຺ເປຕຕ຺ຖນິຍາມໂກ ວິຠງ຺ໂຄຕິຯ ວິຠງ຺ເຄ ຫິ “ຕິສ຺ໂສ ອິຕ຺ຖິໂຍ, ຕໂຍ ອຸຠໂຕພ຺ຍຎ຺ຊນກາ, ຕໂຍ ປຓ຺ຑກາ, ຕໂຍ ປຸຣິສາຯ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິຍາ ຕໂຍ ມຄ຺ເຄ, ຕິຣຈ຺ຈານຄຕປຸຣິສສ຺ສ ທ຺ເວ ມຄ຺ເຄ”ຕິອາທິນາ (ປາຣາຯ ໔໖) ນເຍນ ສພ຺ພເລໂສກາສໍ ປິທຫິຕ຺ວາ ນິຍໂມ ກໂຕຯ ເອຕ຺ຖາຫ – ຍທິ ເອວໍ ສາຘາຣຓສິກ຺ຂາປທວເສນ ວາ ລິງ຺ຄປຣິວຕ຺ຕນວເສນ ວາ ນ ເກວລໍ ຠິກ຺ຂູນໍ, ຠິກ຺ຂຸນີນມ຺ປີ “ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ໂນ”ຕິ ວິຠງ຺ເຄ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາຯ ຕທວຈເນນ ຫິ ຠິກ຺ຂຸນີ ປຸຣິສລິງ຺ຄປາຕຸຠາເວນ ຠິກ຺ຂຸຠາເວ ຐິຕາ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ “ນາຫໍ ອຸປສມ຺ປທາກຣຓກາເລ ຠິກ຺ຂູນໍ ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ນາ, ຕສ຺ມາ ນ ອປຈ຺ຈກ຺ຂາຕສິກ຺ຂາປີ ເມຖຸນຘມ຺ເມນ ປາຣາຊິກາ ໂຫມີ”ຕິຯ ວຸຈ຺ຈເຕ – ຍຖາ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ອນິຏ຺ຐປ຺ປສງ຺ຄໂຕຯ ຕຖາ ວຸຕ຺ເຕ ຠິກ຺ຂຸນີນມ຺ປີ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານໍ ອຕ຺ຖີຕິ ອາປຊ຺ຊຕິຯ ຕຎ຺ຈານິຏ຺ຐໍຯ ອິທມ຺ປຣມນິຏ຺ຐໍ “ສພ຺ພສິກ຺ຂາປທານິ ສາຘາຣຓາເນວ ນາສາຘາຣຓານີ”ຕິຯ ອປິຈາຍໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ນາວ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ “ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕໍເຍວ ອຸປ຺ຊ຺ຌໍ ຕເມວ ອຸປສມ຺ປທໍ ຕານິ ວສ຺ສານິ ຠິກ຺ຂູຫິ ສງ຺ຄມິຕຸ”ນ຺ຕິອາທິ (ປາຣາຯ ໖໙) ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕໂຕ ອາປຕ຺ຕິຍາ ເຠໂທຕິ ຕໂຕ ວິຠງ຺ຄໂຕ “ອກ຺ຂຍິເຕ ສຣີເຣ ປາຣາຊິກໍ, ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ຂຍິເຕ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍ”ນ຺ຕິອາທິ (ປາຣາຯ ໗໓, ປຣິຯ ໑໘໗) ອາປຕ຺ຕິຍາ ເຠໂທ ໂຫຕິຯ ອນາປຕ຺ຕິ ຕທຎ຺ຎຖາຕິ ຕໂຕ ເອວ ວິຠງ຺ຄໂຕ ເຍນ ອາກາເຣນ ອາປຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ຕໂຕ ອຎ຺ເຎນາກາເຣນ ອນາປຕ຺ຕິເຠໂທວ ໂຫຕິຯ “ສາທິຍຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ປາຣາຊິກສ຺ສ, ນ ສາທິຍຕິ, ອນາປຕ຺ຕີ”ຕິ ຫິ ວິຠງ຺ເຄ ອສຕິ ນ ປຎ຺ຎາຍຕິຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ “ນິທານາ ມາຕິກາເຠໂທ”ຕິ ອຍໍ ຄາຖາ ສມາສໂຕ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖາ ໂຫຕິຯ ວິເສສກາຣຓໍ ປນ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ສິກ຺ຂາປເທ ອາວິຠວິສ຺ສຕິຯ

ປຖມປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ຕາວ ປຖມໂພທິໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ອາຍສ຺ມໂຕ ສຸທິນ຺ນສ຺ສ ອຏ຺ຐວສ຺ສິກກາເລ ປຎ຺ຎຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈ ຣຕ຺ຕຎ຺ຎຸມຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕກາເລ ປຎ຺ຎຕ຺ຕາ, ທຸຕິຍປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ພາຫຸສຈ຺ຈມຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕກາເລຯ ໂສ ຫິ ອາຍສ຺ມາ ມກ຺ກຏິປາຣາຊິໂກ ຍຖາ ມາຕຸຄາມປ຺ປຏິສໍຍຸຕ຺ເຕສຸ ສິກ຺ຂາປເທສຸ ຕິຣຈ຺ຈານຄຕິຕ຺ຖີ ນ ອນິປ຺ເປຕາ, ຕຖາ ອິຘາປີຕິ ສຎ຺ຎາຍ “ສຈ຺ຈໍ, ອາວຸໂສ...ເປ... ຕຎ຺ຈ ໂຂ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິຍາ, ໂນ ຕິຣຈ຺ຈານຄຕາຍາ”ຕິ (ປາຣາຯ ໔໑) ອາຫຯ ຕຕິຍປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ລາຠຄ຺ຄມຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕກາເລ ອຸປ຺ປນ຺ນາ “ຍາວຕຕິຍໍ ກຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ”ຕິອາທິ (ປາຣາຯ ໔໓) ວຈນໂຕ, ເວປຸລ຺ລມຫຕ຺ຕມ຺ປີ ເອຕ຺ເຖວ ລພ຺ຠຕີຕິ ອິມໍ ປຖມປາຣາຊິກສິກ຺ຂາປທໍ ຕິວິຘມ຺ປີ ວຕ຺ຖຸໍ ອຸປາທາຍ ຈຕຸພ຺ພິຘມ຺ປີ ຕໍ ກາລໍ ປຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ຕຕ຺ຖ ໂຍ ປນາຕິ ອນວເສສປຣິຍາທານປທໍຯ ຠິກ຺ຂູຕິ ຕສ຺ສ ອຕິປ຺ປສງ຺ຄນິຍມປທໍຯ ຠິກ຺ຂູນໍ ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ໂນຕິ ຕສ຺ສ ວິເສສນວຈນໍຯ ນ ຫິ ສພ຺ໂພປິ ຠິກ຺ຂຸນາມໂກ, ຍາ ຠຄວຕາ ຍາຍ ກາຍຈິ ອຸປສມ຺ປທາຍ ອຸປສມ຺ປນ຺ນຠິກ຺ຂູນໍ ເຫຏ຺ຐິມປຣິຈ຺ເຈເທນ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາ ສິກ຺ຂາ ວິຫິຕາ , “ເອຕ຺ຖ ສຫ ຊີວນ຺ຕີ”ຕິ ໂຍ ຈ ສາຊີໂວ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕໍ ອຸຠຍໍ ສມາປນ຺ໂນວ ໂຫຕິຯ ກທາ ປນ

ສມາປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ຍາຍ ກາຍຈິ ອຸປສມ຺ປທາຍ ອຸປສມ຺ປນ຺ນສມນນ຺ຕຣເມວ ຕທຸກາຍໍ ຊານນ຺ໂຕປີ ອຊານນ຺ໂຕປີ ຕທຊຊຸປຄຕຕ຺ຕາ ສມາປນ຺ໂນວ ນາມ ໂຫຕິ။ ສຫ ຊີວນ຺ຕິຕິ ຍາວ ສິກ຺ຂໍ ນ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຕິ, ປາຣາຊິກກາວໍ ວາ ນ ປາປຸຕາຕິ။ ຍໍ ປນ ວຸຕ຺ຕໍ ອນ຺ຊກຍ຺ຄກຖາຍໍ “ສິກ຺ຂໍ ປຣິປູເຣນ຺ໂຕ ສິກ຺ຂາສມາປນ຺ໂນ ສາຊີວໍ ອວິຕິກ຺ກມນ຺ໂຕ ສາຊີວສມາປນ຺ໂນ”ຕິ, ຕໍ ອຸກ຺ກຍ຺ຄປຣິຈ຺ເຈທວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ။ ນ ຫິ ສິກ຺ຂໍ ອປຣິປູເຣນ຺ໂຕ, ກາມວິຕກ຺ກາທິພຫຸໂລ ວາ ເອກຈ຺ຈໍ ສາວເສສໍ ສາຊີວໍ ວິຕິກ຺ກມນ຺ໂຕ ວາ ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ໂນ ນາມ ນ ໂຫຕິ။

ອຸກ຺ກຍ຺ຄປຣິຈ຺ເຈເທນ ປນ ຈຕຸກ຺ກໍ ລພ຺ກຕິ – “ອຕ຺ຖິ ກິກ຺ຂຸ ສິກ຺ຂາສມາປນ຺ໂນ ສີລານິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ໂຕ ນ ສາຊີວສມາປນ຺ໂນ ອຈິຕ຺ຕກໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ວິຕິກ຺ກມນ຺ໂຕ, ອຕ຺ຖິ ນ ສິກ຺ຂາສມາປນ຺ໂນ ກາມວິຕກ຺ກາທິພຫຸໂລ ສາຊີວສມາປນ຺ໂນ ນິຣາປຕ຺ຕິໂກ, ອຕ຺ຖິ ນ ສິກ຺ຂາສມາປນ຺ໂນ ນ ຈ ສາຊີວສມາປນ຺ໂນ ອນວເສສໍ ອາປຕ຺ຕິ ອາປນ຺ໂນ, ອຕ຺ຖິ ອຸກຍສມາປນ຺ໂນ ສິກ຺ຂໍ ປຣິປູເຣນ຺ໂຕ ສາຊີວລ຺ຈ ອວິຕິກ຺ກມນ຺ໂຕ”ຕິ။ ອຍເມຕ຺ຖ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ກິກ຺ຂຸ ອຸກ຺ກຍ຺ໂຄ ອິຊ ອທິປ຺ເປໂຕ ສິຍາ။ ນ ຫິ ກຄວາ ອນຸກ຺ກຍ຺ຄໍ ວຕ຺ຕຸໍ ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ເຈ? ນ, “ຕຕຸຣ ຍາຍໍ ອທິສີລສິກ຺ຂາ, ອຍໍ ອິມສ຺ມີ ອຕ຺ເຖ ອທິປ຺ເປຕາ ສິກ຺ຂາ”ຕິ ວຈນວິໂຣຊໂຕ, ອຸກ຺ກຍ຺ຄຄຸຄຫຕານິປ຺ປາເຍ ສຕິ “ສິກ຺ຂາຕິ ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາ”ຕິ ເອຕ຺ຕກເມວ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ။ ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍສມາປນ຺ໂນ ຫິ ສພ຺ພຸກ຺ກຍ຺ໂຄ။ “ເມຖຸນໍ ຊມ຺ມໍ ປຜິເສເວຍ຺ຍາ”ຕິ ປຣໂຕ ວຈນໍ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ອທິສີລສິກ຺ຂາວ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເຈ? ນ, ຕສ຺ສາປີ ອກພ຺ພຕ຺ຕາ။ ນ ຫິ ອທິສີລສິກ຺ຂໍ ປຣິປູເຣນ຺ໂຕ, ສາຊີວລ຺ຈ ອວິຕິກ຺ກມນ຺ໂຕ ເມຖຸນຊມ຺ມໍ ປຜິເສວິຕຸໍ ກພ຺ໂພ, ຕໍ ສິກ຺ຂໍ ອປຣິປູເຣນ຺ໂຕ, ສາຊີວລ຺ຈ ວິຕິກ຺ກມນ຺ໂຕເຍວ ຫິ ປຜິເສເວຍ຺ຍາຕິ ອທິປ຺ປາຍາ။ ຕສ຺ມາ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພ။ ຍສ຺ມາ ສິກ຺ຂາປທສງ຺ຂາໂຕ ສາຊີໂວ ອທິສີລສິກ຺ຂເມວ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ, ນ ອິຕຣສິກ຺ຂາທ຺ວຍໍ, ຕສ຺ມາ “ຕຕຸຣ ຍາຍໍ ອທິສີລສິກ຺ຂາ, ອຍໍ ອິມສ຺ມີ ອຕ຺ເຖ ອທິປ຺ເປຕາ ສິກ຺ຂາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ။ ຕສ຺ມາ ອທິສີລສິກ຺ຂາຍ ສງ຺ຄາຫໂກ ສາຊີໂວ ສິກ຺ຂາສາຊີໂວຕິ ວຸຕ຺ໂຕ။ ອິຕິ ສາຊີວວິເສສນຕ຺ຖໍ ສິກ຺ຂາຄ຺ຄຫຕໍ ກຕໍ။ ຕທຕ຺ຖທີປນຕ຺ຖເມວ ວິກ຺ເຄ ສິກ຺ຂໍ ອປ຺ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍາຕິ ອຕ຺ຖໍ ວິກຄ຺ເຄ ສິກ຺ຂໍ ອປຣາມສິຕ຺ວາ “ຕສ຺ມີ ສິກ຺ຂຕິ, ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ ສາຊີວສມາປນ຺ໂນ”ຕິ (ປາຣາ။ ໔໕) ວຸຕ຺ຕໍ။ ເຕນ ເອກເມວິທໍ ອຕ຺ຖປທນ຺ຕິ ທີປີຕໍ ໂຫຕິ။ ຕລ຺ຈ ອຸປສມ຺ປທູປຄມນນ຺ຕຣໂຕ ປຍ຺ຄາຍ ສິກ຺ຂນາທິກາຣຕ຺ຕາ “ສິກ຺ຂຕິ”ຕິ ຈ “ສມາປນ຺ໂນ”ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິ။ ໂຍ ເອວໍ “ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ໂນ”ຕິ ສງ຺ຂໍ ຄໂຕ, ຕາທິສໍ ປຈ຺ຈຍໍ ປຜິຈ຺ຈ ອປຣກາເຄ ສາຊີວສງ຺ຂາຕເມວ ສິກ຺ຂໍ ອປ຺ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຕສ຺ມິເຍວ ທຸພ຺ພລ຺ຍໍ ອນາວິກຕ຺ວາ ເມຖຸນໍ ຊມ຺ມໍ ປຜິເສເວຍ຺ຍາຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ຍຸຊ຺ຊຕິ။

ກິນ຺ຕຸ ອຍ຺ຄກຖານໂຍ ປຜິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ໂສ ຈ ນ ປຜິກ຺ເຂປາຣໂຫ ໂຫຕິ, ອທິປ຺ປາໂຍ ປເນຕ຺ຖ ປຣິເຍສິຕພ຺ໂພ။ ສພ຺ເພສຸ ສິກ຺ຂາປເທສຸ ອິທເມວ ກິກ຺ຂຸລກ຺ຂຕໍ ສາຊາຣຕໍ ຍທິທໍ “ກິກ຺ຂູນໍ ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ໂນ”ຕິ။ ຂີຕາສໂວປີ ສາວໂກ ອາປຕ຺ຕຶ ອາປຊ຺ຊຕິ ອຈິຕ຺ຕກໍ, ຕຖາ ເສກ຺ໂຂ, ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ປນ ສຈິຕ຺ຕກມ຺ປີ, ຕສ຺ມາ ເສກ຺ຂາເສກ຺ຂປຸຖຸຊ຺ຊນານໍ ສາມລ຺ລມິທໍ ກິກ຺ຂຸລກ຺ຂຕນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ເກວລໍ ສິກ຺ຂາສມາປນ຺ໂນ, ເກວລໍ ສາຊີວສມາປນ຺ໂນ, ອຸກຍສມາປນ຺ໂນ ຈາຕິ ສຣູເປກເທສເອກເສສນເຍນ “ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ໂນ”ຕ຺ເວວ ສມ຺ປີຕ຺ເຫຕ຺ວາ ອຸກ຺ກຍ຺ຄຄຸຄຫເຕນ ອນຸກ຺ກຍ຺ຄານໍ ຄຫຕສິທ຺ທິໂຕ ອຍ຺ຄກຖາຍໍ ອຸກ຺ກຍ຺ໂຄວ ວຸຕ຺ໂຕ။ ຕເມວ ສມ຺ປາເທຕຸໍ “ຕສ຺ມີ ສິກ຺ຂຕິ, ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ ສາຊີວສມາປນ຺ໂນ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ສິກ຺ຂາສທ຺ທສ຺ສ ອວຈເນ ປຣິຫາຣໍ ວຕ຺ວາ ຍສ຺ມາ ປນ ໂສ ສິກ຺ຂມ຺ປີ ສມາປນ຺ໂນ, ຕສ຺ມາ ສິກ຺ຂາສມາປນ຺ໂນຕິປີ ອຕ຺ຖໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ຈ ວຕ຺ວາ “ຍໍ ສິກ຺ຂໍ ສມາປນ຺ໂນ, ຕໍ ອປ຺ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ, ຍລ຺ຈ ສາຊີວໍ ສມາປນ຺ໂນ, ຕຕ຺ຖ ທຸພ຺ພລ຺ຍໍ ອນາວິກຕ຺ວາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຍມຍ຺ຄກຖາຍ ອທິປ຺ປາໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພ။ ເອຕສ຺ມີ ປນ ອທິປ຺ປາເຍ ອທິສີລສິກ຺ຂາຍ ເອວ ຄຫຕໍ ສພ຺ພຕ຺ຖິກຕ຺ຕາ, ສີລາທິກາຣໂຕ ຈ ວິນຍສ຺ສາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ။ ຍຖາ ຈ ສິກ຺ຂາປທໍ ສມາທິຍນ຺ໂຕ ສີລໍ ສມາທິຍຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂນ຺ໂຕ ສີລໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຕີຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ຍຸຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ “ຍໍ ສິກ຺ຂໍ ສມາປນ຺ໂນ, ຕໍ ອປ຺ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍາ”ຕິ (ປາຣາ။ ອຍ຺ຄ။ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານວິກງ຺ຄວຕ຺ຕນາ)။ ເອຕ຺ຕາວຕາ ສມາສໂຕ “ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ໂນ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພວິນິຈ຺ໂຊ ນິຍ຺ຄິໂຕ ໂຫຕິ။

ກີ ອິມິນາ ວິເສສວຈເນນ ປໂຍຊນໍ, ນນຸ “ໂຍ ປນ ກິກ຺ຂຸ ສິກ຺ຂໍ ອປ຺ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ທຸພ຺ພລ຺ຍໍ ອນາວິກຕ຺ວາ…ເປ… ອສໍວາໂສ”ຕິ ເອຕ຺ຕກເມວ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ເຈ? ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ອນິຍ຺ຄປ຺ປສງ຺ຄໂຕ။ “ໂຍ ປນ ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ໂນ ເຖຍ຺ຍສໍວາສາທິໂກ ເກວເລນ ສມລ຺ລາມຕ຺ເຕນ, ປຜິລ຺ລາມຕ຺ເຕນ ວາ ກິກ຺ຂຸ, ຕສ຺ສາປີ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານໍ ອຕ຺ຖິ, ສິກ຺ຂໍ ອປ຺ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຈ ເມຖຸນໍ ຊມ຺ມໍ ປຜິເສວນ຺ຕສ຺ສ ປາຣາຊິກາປຕ຺ຕິ။ ໂຍ ວາ ປຈ຺ຉາ ປາຣາຊິກໍ ອາປຕ຺ຕຶ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນ ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ໂນ, ຕສ຺ສ ຈ, ໂຍ ວາ ປກ຺ຂປຕ຺ຫກຕ຺ຕາ ປຕ຺ຫກກາວູປຄມເນນ ນ ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ໂນ, ຕສ຺ສ ຈ ຕທຸກາຍໍ ອຕ຺ຖີຕິ ອາປຊ຺ຊຕິ။ ປຕ຺ຫກກາວປກ຺ເຂ ຈ ປຕ຺ຫໂກ ອຸປສມ຺ປທາຍ ນ ວຕ຺ຖູ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ။ ຕສ຺ມາ ອິຕຣສ຺ມີ ປກ຺ເຂ ວຕ຺ຖູຕິ ສິທ຺ຊໍ။ ຕສ຺ມີ ປກ຺ເຂ ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ປຕ຺ຫກກາວປກ຺ເຂ ປຕ຺ຫກຕ຺ຕາ ນ ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ໂນ, ໂສ ປຣິຈ຺ຈຊິຕພ຺ພາຍ ສິກ຺ຂາຍ ອກາເວນ ສິກ຺ຂໍ

ອປຈຸຈກຸຂາຍ ມຸເຂນ ປຣສຸສ ອງຄຊາຕຄຸຄຫເນນເຍວ ເມຖຸນໍ ສມຸມໍ ປຜິເສເວຍຸຍ, ຕສຸສ ກຸໂຕ ປາຣາຊິກາປຕຸຕິຕິ ອນີປຸປາໂຍ. ອຍໍ ນໂຍ ອປຕຸຫກປກຸຂໍ ອລກຸມານສຸເສວ ປຣໂຕ ຍຸຊຸຊຕິ, ລກຸນຸຕສຸສ ປນ ອຣູປສຕຸຕານໍ ກຸສລາທີສມາປຕຸຕິກຸຂເຕ ກວຽຄວິຈຸເຂເທ ສຕິປີ ອມຣຕໍ ວິຍ ປຕຸຫກກາວປກຸເຂປີ ກິກຸຊຸກາໂວ ອຕຸຖິ. ສໍວາສໍ ວາ ສາທິຍນຸຕສຸສ ນ ເຖຍຸຍສໍວາສກກາໂວ ອຕຸຖິ ອນຸຕິມວຕຸຖຸອຊຸຊາປນຸນສຸສ ວິຍ. ນ ຈ ສຫເສຍຸຍາທີ ຊເນຕິ ໆ ຄຕປູຣໂກ ປນ ນ ໂຫຕິ ອນຸຕິມວຕຸຖຸໍ ອຊຸຊາປນຸໂນ ວິຍ. ນ ໂສ ສິກຸຂາສາຊີວສມາປນຸໂນ. ອິຕຣສຸມີ ປນ ປກຸເຂ ໂຫຕິ, ອຍໍ ອິມສຸສ ຕໂຕ ວິເສໂສ. ກິມຍໍ ສເຫຕຸໂກ, ອຸທາຫຸ ອເຫຕຸໂກຕິ? ນ ອເຫຕຸໂກ. ຍໂຕ ອຸປສມຸປທາ ຕສຸສ ອປຕຸຫກປກຸເຂ ອນຸລຸລາຕາ ສເຫຕຸກປຸປຜິສນຸຣິກຕຸຕາ. ປຕຸຫກກາວປກຸເຂປີ ກິສຸສ ນານຸລຸລາຕາຕິ ເຈ? ປຕຸຫກກູຕຕຸຕາ ໂອປກຸກມິກປຕຸຫກສຸສ ວິຍ.

ອປີຈ "ສິກຸຂາສາຊີວສມາປນຸໂນ"ຕິ ອິມິນາ ຕສຸສ ສິກຸຂາສມາທານໍ ທີເປຕຸວາ ຕໍ ສມາທິນຸນໍ ສິກຸຂໍ ອປຈຸຈກຸຂາຍ, ຕຕຸຖ ຈ ທຸພຸພລຸຍໍ ອນາວິກຕຸວາຕິ ວຕຸຕຸໍ ຍຸຊຸຊຕິ, ນ ອລຸລຖາຕິ ອິມິນາ ກາຣເຓນ ຍຖາວຸຕຸຕານິຍຸຄປຸປສຽຄໂຕ 'ໂຍ ປນ ກິກຸຂຸ ກິກຸຂູນໍ ສິກຸຂາສາຊີວສມາປນຸໂນ ສິກຸຂໍ ອປຈຸຈກຸຂາຍາ"ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ. ຍຖາ ເຈຕຸຖ, ເອວໍ 'ໂຍ ປນ ກິກຸຂຸ ກິກຸຂູນໍ ສິກຸຂາສາຊີວສມາປນຸໂນ ສິກຸຂໍ ອປຈຸຈກຸຂາຍ ທຸພຸພລຸຍໍ ອນາວິກຕຸວາ ຄາມາ ວາ ອຣລຸລາ ວາ ອທິນຸນໍ...ເປ... ໂຍ ປນ ກິກຸຂຸ ກິກຸຂູນໍ ສິກຸຂາສາຊີວສມາປນຸໂນ ສິກຸຂໍ ອປຈຸຈກຸຂາຍ ທຸພຸພລຸຍໍ ອນາວິກຕຸວາ ສຸຄຕຈີວຣປຸປມາຕໍ ຈີວຣໍ ກາຣາເປຍຸຍາ"ຕິ ສພຸພຕຸຖ ໂຍເຊຕພຸພໍ.

"ອນຸຕມໂສ ຕິຣຈຸລານຄຕາຍປີ"ຕິ ມນຸສຸສິຕຸຖີ ອຸປາທາຍ ວຸຕຸຕໍ. ນ ທີ ປເຄວ ປຕຸຫເກ, ປຸຣິເສ ວາຕິ ວຕຸຕຸໍ ຍຸຊຸຊຕິ. ເສສໍ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ວຸຕຸຕນຍເມວ ໆ ອຍໍ ຕາວ ມາຕິກາຍ ວິນິຈຸລໂຍ ອລຸລຕຸຖາປີ ຍຖາສມຸກວໍ ໂຍເຊຕຸວາ ທີເປຕພຸໂພ.

ສາຣິປຸຕຸຕເພລຍຸຄສິສານນຸທາທໂຍປີ ສິກຸຂາປທປລຸລຕຸຕິການຕຸຕາ ຈ ອາປຕຸຕິອາປຊຸຊນໂຕ ຈ ກສຸມາ ມຫາວິກຽເຄ ລຕຸຕິຈຕຸຕຸເຖົາປສມຸປທາເຍວ ອາຄຕາຕິ? ປຜິກຸຂິຕຸຕາຍ ສຣຕຄມນູປສມຸປທາຍ ອນຸລຸລາຕປຸປສຽຄາຍາຕິ ອຸປຕິສຸສຕຸເຖໂຣ. ອາປຕຸຕິຍາ ກພຸພຕໍ ສນຸສາຍ ຕສຸມິມຸປີ ວຸຕຸເຕ ປຸພຸເພ ປຜິກຸຂິຕຸຕາປີ ກຄວຕາ ປຸນ ອນຸລຸລາຕາຕິ ກິກຸຂູນໍ ມິຈຸລາຄາໂຫ ວາ ວິມຕິ ວາ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ຕສຸມາ ນ ວຸຕຸຕາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ.

"ອສມຸມກມຸມໍ ວຄຸຄກມຸມ"ຕິ (ມຫາວ. ລຶໝຸກ) ວຈນໂຕ ກຸປຸປກມຸມມຸປີ ກຕຸຖຈິ "ກມຸມ"ນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ຕສຸມາ "ອກຸປຸເປນາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ຍສຸມາ ອກຸປຸປກມຸມມຸປີ ເອກຈຸຈໍ ນ ຖານາຣຫໍ, ເຍນ ອປຕຸໂຕ ໂອສາຣຕໍ ສຸໂອສາຣິໂຕຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ຕສຸມາ "ຖານາຣເຫ ນາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ຍທິ ເອວໍ "ຖານາຣເຫນາ"ຕິ ອິທເມວ ວຕຸຕພຸພໍ ອິມິນາ ອກຸປຸປສິທຸທິໂຕຕິ ເຈ? ນ, ອຍຸຖານາຣເຫນ ອກຸປຸເປນ ອຸປສມຸປນຸໂນ ອິມສຸມີ ອຕຸເຖ ນ ອທິປຸເປໂຕ ອນິຍຸຄປຸປສຽຄໂຕ. ທຸວິທີ ປເນເຕທີ ເອກໂຕ ວຸຕຸເຕທີ ອຍມຕຸໂຖ ປລຸລາຍຕິ – ເກວລໍ ເຕນ ອກຸປຸເປນ ອຸປສມຸປນຸໂນ ອຍມຸປີ ອິມສຸມີ ອຕຸເຖ ອທິປຸເປໂຕ ກິກຸຂູຕິ, ຖານາຣເຫນ ຈ ອກຸປຸເປນ ຈ ອຸປສມຸປນຸໂນ ອຍມຸປີ ອິມສຸມີ ອຕຸເຖ ອທິປຸເປໂຕ ກິກຸຂູຕິ, ກຸປຸເປນ ອຸປສມຸປນຸໂນ ນາທິປຸເປໂຕຕິ.

"ປຜິສນຸທິຄຸຄຫຕໂຕ ປຍຸຖາຍ ອປຣິປຸຕຸຕວິສຕິວສຸໂສ"ຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ໂອປປາຕິກລຸຈາຕິ ໂສລຸອສວສຸສຸທຸເທສິກາ ໂອປປາຕິກາ ປຜິສນຸທິໂຕ ປຍຸຖາຍ ອປຣິປຸຕຸຕວິສຕິວສຸສາຕິ ວທນຸຕິ. 'ໂສລຸອສວສຸສຸທຸເທສິກາ ໂຫນຸຕິ'ຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ປຸນ ຈຕຸຕາຣິ ວສຸສານິ ອິຈຸລິຕພຸພານິ, 'ປຜິສນຸທິຄຸຄຫຕໂຕ ປຍຸຖາຍາ'ຕິ ອິທໍ ຄພຸກເສຍຸຍການໍ ວເສນ ວຸຕຸຕ"ນຸຕິ ເອເກ. "ເກຈິ ວທນຸຕີ"ຕິ ຍຕຸຖ ຍຕຸຖ ລິຂິຍຕິ, ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ວິຈາເຣຕຸວາ ອຕຸຖໍ ສຸຍຸຄຸ ອຸປລກຸຂເຍ. ໂອປກຸກມິເກ ປຕຸຫກກາໂວ ອາຣຸລຸຫນເຍນ ເວທິຕພຸໂພ. "ປກຸຂປຕຸຫໂກ ອປຕຸຫກປກຸເຂ ປພຸພາເຊຕຸວາ ປຕຸຫກປກຸເຂ ນາເສຕພຸໂພ"ຕິ (ວຊີຣ. ຜີ. ມຫາວຄຸຄ ໑໐໙) ລິຂິຕໍ.

"ພີນຸທຸໍ ອທຕຸວາ ເຈ ນິວາເສຕິ, ເຖຍຸຍສໍວາສໂກ ນ ໂຫຕີ"ຕິ ວທນຸຕິ, ວີມໍສິຕພຸພໍ. ລິຽຄານຸຣູປສຸສາຕິ ສາມເຕຣາຣຫສຸສ ສໍວາສສຸສ ສາທິຕຕຸຕາຕິ ອທິປຸປາໂຍ.

ຣາຊກຍາທີທີ ຄທິຕລິຽຄານໍ "ຄິທີ ມໍ 'ສມໂຕ'ຕິ ຊານນຸຕູ"ຕິ ວລຸຈນຈິຕຸເຕ ສຕິປີ ກິກຸຂູນໍ ວລຸເຈຕຸກາມຕາຍ ຈ ເຕທີ ສໍວສິຕຸກາມຕາຍ ຈ ອກາວາ ໂທໂສ ນ ຊາໂຕຕີ. "ໂຍ ເອວໍ ປພຸພຊຕິ, ໂສ ເຖຍຸຍສໍວາສໂກ ນາມ ໂຫຕີ"ຕິ ວາ "ເອວໍ ກາຕຸໍ ນ ລພຸກາຕີ"ຕິ ວາ "ເອວໍ ປພຸພຊິໂຕ ສາມເຕໂຣ ນ ໂຫຕີ"ຕິ ວາ ນ ຊານາຕິ, ວຍຸຍຕີ. "ຊານາຕິ, ນ ວຍຸຍຕີ"ຕິ ຈ ລິຂິຕໍ.

‘‘ຣາຊຫຸພຸກິກ຺ຂາທິອຕຸຖາຍ ຈີວຣໍ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ສໍວາສໍ ສາທິຍນ຺ໂຕ ເຖຍ຺ຍສໍວາສໂກ ໂຫຕິ. ກສ຺ມາ? ອສຸທ຺ຣຈິຕ຺ຕຕ຺ຕາ. ປຸນ ໂສ ‘ສຸທ຺ຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ກິ ເອເຕນາຕິ ວິປ຺ປ຺ຜິສາເຣນ ວາ ປຈ຺ຈຍາທິສຸລກາຕາຍ ວາ ກຣິສ຺ສາມີ’ຕິ ສຸທ຺ຣມານໂສ ຫຸຕ຺ວາ ຍາວ ໂສ ສໍວາສໍ ນາຣິວາເສຕິ, ຕາວ ເຖຍ຺ຍສໍວາສໂກ ນ ໂຫຕິ. ເອວໍ ສຸທ຺ຣຈິຕ຺ຕຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິໂຕ ປຍ຺ຸຖາຍ ສໍວາສໍ ສາທິຍຕິ ເຈ, ເຖຍ຺ຍສໍວາສໂກ ໂຫຕີຕິ ອຣິປ຺ເປໂຕ. ອິຕຣຖາ ສພ຺ພໍ ວິຣຸຊ຺ຊຕີ’’ຕິ ເອເກ.

‘‘ນາກິປຣາມາສາທິນາ ຊາໂຕ ຕຖາຣູປໍ ປີຕຣໍ ຆາເຕຕິ ເຈ, ປີຕຸຆາຕໂກ ໂຫຕີ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ.

ໂຍ ປນ ກາຍສໍສຕ຺ເຄນ ສີລວິນາສໍ ປາເປຕິ, ນ ໂສ ກິກ຺ຂຸນິທູສໂກ ‘‘ຕິຕ຺ຕໍ ມຕ຺ຄານ’’ນ຺ຕິ ວຈນໂຕ. ກິກ຺ຂຸນີ ປນ ເອກໂຕ ອຸປສມ຺ປນ຺ນໍ ທູເສຕ຺ວາປີ ກິກ຺ຂຸນິທູສໂກ ໂຫຕິ, ໂສປີ ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕີຕິ ວິນິຈ຺ຉໂຍ. ກິກ຺ຂຸນີ ປນ ເຖຍ຺ຍສໍວາສິກາ, ມາຕຸປີຕຸອຣຫນ຺ຕຆາຕິກາ, ໂລຫິຕຸປ຺ປາທິກາ, ຕິຕ຺ຖິຍປກ຺ກນ຺ຕິກາ ຈ ໂຫຕິ, ອຍ຺ຖກຖາສຸ ອນາຄຕໍ ວິນຍຣຣາ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉນ຺ຕິ.

‘‘ສມ຺ປຊານມຸສາວາເທ ປາຈິຕ຺ຕິຍ’’ນ຺ຕິ (ປາຈິ. ໘) ວຸຕ຺ຕໍ ມຣິຍາທໍ ອວີຕິກ຺ກມນ຺ໂຕ ຕສ຺ມິຍ຺ຈ ສິກ຺ຂາປເທ ສິກ຺ຂຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ສິກ຺ຂາປທນ຺ຕິ ອສກາວຣມ຺ໂມ ສຽເກໂຕວ, ອິຣ ປລ຺ລຕ຺ຕິ ອຣິປ຺ເປຕາ. ‘‘ເມຖຸນສໍວຣສ຺ເສຕໍ ອຣິວຈນ’’ນ຺ຕິ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ປນຕ຺ຖໍ ສນ຺ຣາຍາຕິ ລິຂິຕໍ. ສິກ຺ຂາຕິ ຕໍ ຕໍ ສິກ຺ຂາປທໍ, ສິກ຺ຂນກາເວນ ປວຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ. ສາຊີວນ຺ຕິ ປລ຺ລຕ຺ຕິ. ຕທຕ຺ຖທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ປຸພ຺ເພ ‘‘ເມຖຸນສໍວຣສ຺ເສຕໍ ອຣິວຈນ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍສ຺ມາ ສິກ຺ຂາຍ ຄຸຕສມ຺ມຕາຍ ປຸລ຺ລສມ຺ມຕາຍ ຕນ຺ຕິຍາ ອກາວໂຕ ໂລກສ຺ສ ທຸພ຺ພລຍາວິກມ຺ມໍ ຕຕ຺ຖ ນ ສມ຺ກວຕິ. ປຕ຺ຖນີຍາ ທີ ສາ, ຕສ຺ມາ ‘‘ຍລ຺ຈ ສາຊີວໍສມາປນ຺ໂນ, ຕສ຺ມີ ທຸພ຺ພລກາວໍ ອປ຺ປ຺ກາເສຕ຺ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອາຕາຍ ທີ ທຸພ຺ພລຍໍ ສມ຺ກວຕີຕິ ອຸປຕິສ຺ໂສ. ທຸພ຺ພລຍາວິກມ຺ມປທໍ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານປທສ຺ສ ພ຺ຍລ຺ຊນສິລິຍ຺ຖຕາຍ ວາ ປຣິວາຣກກາເວນ ວາ ເວທິຕພ຺ພໍ. ອຖ ວາ ຍສ຺ມາ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານສ຺ສ ເອກຈ຺ຈໍ ທຸພ຺ພລຍາວິກມ຺ມໍ ອກຕໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ສນ຺ຣາຍ ‘‘ສິກ຺ຂໍ ອປຈ຺ຈກ຺ຂາຍາ’’ຕິ ປທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ວິວຣນ຺ໂຕ ‘‘ທຸພ຺ພລຍໍ ອນາວິກຕ຺ວາ’’ຕິ ອາຫ. ຕຕ຺ຖ ສິຍາ ຍສ຺ມາ ນ ສພ຺ພໍ ທຸພ຺ພລຍາວິກມ຺ມໍ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານໍ, ຕສ຺ມາ ‘‘ທຸພ຺ພລຍໍ ອນາວິກຕ຺ວາ’’ຕິ ປຖມໍ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖນິຍມຕ຺ຖໍ ‘‘ສິກ຺ຂໍ ອປຈ຺ຈກ຺ຂາຍາ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ? ຕໍ ນ, ກສ຺ມາ? ອຕ຺ຖານຸກ຺ກມາກາວໂຕ. ‘‘ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ໂນ’’ຕິ ທີ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ຍໍ ສິກ຺ຂໍ ສມາປນ຺ໂນ, ຕໍ ອປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ, ຍລ຺ຈ ສາຊີວໍ ສມາປນ຺ໂນ, ຕຕ຺ຖ ທຸພ຺ພລຍໍ ອນາວິກຕ຺ວາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈມາເນ ອນຸກ຺ກເມເນວ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ນ ອລ຺ລຖາ, ຕສ຺ມາ ອິທເມວ ປຖມໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ. ເຕສໍເຍວາຕິ ຈຸທ຺ທສນ຺ນໍ.

‘‘ສິກ຺ຂໍ ອປຈ຺ຈກ຺ຂາຍາ’’ຕິ ສພ຺ພສິກ຺ຂາປທານໍ ສາຣາຣຕຕ຺ຖໍ ‘‘ອຍເມຕ຺ຖ ອນຸປລ຺ລຕ຺ຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ປເວສນໍ ນາມ ອງ຺ຄຊາຕໍ ປເວເສນ຺ຕສ຺ສ ອງ຺ຄຊາເຕນ ສມ຺ຜຸສນໍ. ປວິຍ຺ຖໍ ນາມ ຍາວ ມູລໍ ປເວເສນ຺ຕສ຺ສ ວິປ຺ປກຕກາໂລ ວາຍາມກາໂລ. ສຸກ຺ກວິສຍ຺ຖິສມເຍ ອງ຺ຄຊາຕໍ ຖິຕໍ ນາມ. ອຸທ຺ຣຣຕໍ ນາມ ນິຫຣຕກາໂລ. ວິນຍຄຕ຺ຖິປເທ ປນ ‘‘ວາຍາມໂຕ ໂອຣມິຕ຺ວາ ຖານໍ ຖິຕໍ ນາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ອສຽກຣໂຕ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ປເວສນປວິຍ຺ເຖົາທ຺ຣຣຕກາເລສຸປີ ສຸກ຺ກວິສຍ຺ຖິ ໂຫຕິເຍວ. ສາທິຍນໍ ນາມ ເສວນຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຣິວາສນຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປາທນໍ.

ອຸກໂຕວິກງ຺ເຄ ເອວ ປລ຺ລຕ຺ຕານີ ສນ຺ຣາຍ ‘‘ອິທລ຺ຫີ ສພ຺ພສິກ຺ຂາປທານໍ ນິທານ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ‘‘ວິນຍຣຣປລ຺ຈເມນ ຄເຕນ ອຸປສມ຺ປທາ’’ຕິ (ມຫາວ. ໘໕໐) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອິຣ ຕຕິຍາ ສຫໂຍເຄນ ວຸຕ຺ຕາ. ຕສ຺ມາ ວິສຕິປີ ກິກ຺ຂູ ເຈ ນີສິນ຺ນາ, ປລ຺ຈໂມ ວິນຍຣໂຣວ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ, ເອວໍ ສຕິ ປາຣາຊິໂກ ເຈ ວິນຍຣໂຣ, ອຸປສມ຺ປທາກມ຺ມໍ ໂກເປຕີຕິ ເຈ? ນ, ປຣິວາຣາວສາເນ ກມ຺ມວຄ຺ເຄ (ປຣິ. ໔໘໔ ອາທໂຍ) ຍໍ ກມ຺ມວິປຕ຺ຕິລກ຺ຂຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ສ ຕສ຺ມີ ນຕ຺ຖິຕາຍ. ‘‘ກຖໍ ວຕ຺ຖຸໂຕ ວາ ລຕ຺ຕິໂຕ ວາ ອນຸສ຺ສາວນໂຕ ວາ ສີມໂຕ ວາ ປຣິສໂຕ ວາ’’ຕິ ເອຕ຺ຕກໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ອຍໍ ‘‘ປຣິສໂຕ ວາ’’ຕິ ວຈເນນ ສງ຺ຄຫີໂຕຕິ ເຈ? ນ, ‘‘ທ຺ວາທສຫີ ອາກາເຣຫິ ປຣິສໂຕ ກມ຺ມານິ ວິປຊ຺ຊນ຺ຕີ’’ຕິ (ປຣິ. ໔໘໗) ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ທີ ວິກງ຺ເຄ ຕສ຺ສ ອນາມຍ຺ຖຕ຺ຕາຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ຍສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສຣູເປນ ວຸຕ຺ຕປາລຸອິວເສເນວ ສກ຺ກາ ຊານິຕຸໍ, ຕສ຺ມາ ນຍມຸຂໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ສໍຂິຕ຺ໂຕຕີຕິ ລິຂິຕໍ. ‘‘ອງ຺ຄ’’ນ຺ຕິ ປທໍ ອຸທ຺ຣຣິຕ຺ວາ ‘‘ສພ຺ພສິກ຺ຂາປເທສຸ ອາປຕ຺ຕີນໍ ອງ຺ຄານງ຺ຄໍ ເວທິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິຣ ປນ ‘‘ອງ຺ຄ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ກສ຺ມາ? ສມຸຍ຺ຖນາທີນໍ ປຣິວາຣາທີສຸ ສງ຺ເຂເປນ ອາຄຕຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ຄເຫຕ຺ວາ ອິຣາປີ ນິທ຺ທິຍ຺ຖານໍ ອນງ຺ຄານໍ ວວຕ຺ຖານາກາວໂຕ, ສພ຺ພຕ຺ຖ ສງ຺ເຂປໂຕ ຈ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ຈ ອນງ຺ຄຕ຺ເຕ ວຸຈ຺ຈມາເນ ອຕິວິຕ຺ຖາຣຕາຍ ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມີ ສິກ຺ຂາປເທ ອນູນໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໂຕ ຈາຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ, ສພ຺ພາປຕ຺ຕີນໍ ສງ຺ຄາຫກາວເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ຍານິ ສິກ຺ຂາປທານິ ‘‘ກິຣິຍານີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ເຕສໍ ວເສນ ກາຍວາຈາ ສຫ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ ເວທິຕພ຺ພາ, ອກິຣິຍານໍ ວເສນ ວິນາ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຈິຕ຺ຕໍ ປເນຕ຺ຖ ອປ຺ປມາຓໍ ກູຕາໂຣຈນສມຸຏ຺ຐານສ຺ສ ກິຣິຍຕ຺ຕາ, ອຈິຕ຺ຕກຕ຺ຕາ ຈຯ ເຕຕ຺ຖ ກິຣິຍາ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອນງ຺ຄນ຺ຕຣຈິຕ຺ຕສມຸຏ຺ຐານາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ອວິຎ຺ຎຕ຺ຕິຊນກມ຺ປິ ເອກຈ຺ຈໍ ພາຫຸລ຺ລນເຍນ ‘‘ກິຣິຍ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ຍເຖວ ປຐມປາຣາຊິກໍຯ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ ອກາເວປີ ‘‘ໂສ ເຈ ສາທິຍຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ປາຣາຊິກສ຺ສ, ນ ສາທິຍຕິ, ອນາປຕ຺ຕີ’’ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ, ວິຎ຺ຎຕ຺ຕິສງ຺ຂາຕາປິ ກິຣິຍາ ວິນາ ເສວນຈິຕ຺ເຕນ ນ ໂຫຕິ ວຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຊຕ຺ຕາ, ວິກາຣຣູປຕ຺ຕາ, ຈິຕ຺ຕານຸປຣິວຕ຺ຕິກຕ຺ຕາ ຈຯ ຕສ຺ມາ ກິຣິຍາສງ຺ຂາຕມິທໍ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕິຣູປໍ, ອິຕຣໍ ຈິຕ຺ຕຊຣູປໍ ວິຍ ຊນກຈິຕ຺ເຕນ ວິນາ ນ ຕິຏ຺ຐຕິ, ອິຕຣໍ ສທ຺ທາຍຕນໍ ຕິຏ຺ຐຕິ, ຕສ຺ມາ ກິຣິຍາຍ ສຕິ ເອກນ຺ຕໂຕ ຕຊ຺ຊນກໍ ເສວນຈິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຖີ ເອວາຕິ ກຕ຺ວາ ນ ສາທິຍຕິ, ອນາປຕ຺ຕີຕິ ນ ຍຸຊ຺ຊຕີຯ ຍສ຺ມາ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕິຊນກມ຺ປິ ສມານໍ ເສວນຈິຕ຺ຕໍ ນ ສພ຺ພກາລໍ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕີ ຊເນຕິ, ຕສ຺ມາ ວິນາປິ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ ສຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ກຕ຺ວາ ‘‘ສາທິຍຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ປາຣາຊິກສ຺ສາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເຈ, ນ ສາທິຍຕີ ນາມ, ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕີຯ ເຕເນວ ຠຄວາ ‘‘ກິຈິຕ຺ໂຕ ຕ຺ວໍ ຠິກ຺ຂູ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໑໓໘) ຈິຕ຺ເຕເນວ ອາປຕ຺ຕີ ປຣິຈ຺ຈິນ຺ທຕິ, ນ ກິຣິຍາຍາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ເອຕ຺ຖ ສມຸຏ຺ຐານຄ຺ຄຫຓໍ ກຕ຺ຕພ຺ພໂຕ ວາ ອກຕ຺ຕພ຺ພໂຕ ວາ ກາຍາທີເກທາປກ຺ຂເມວ ອາປຕ຺ຕີ ອາປຊ຺ຊຕິ, ນ ອຎ຺ຎຖາຕິ ທສ຺ສນປ຺ປໂຍຊນໍຯ ເຕສຸ ກິຣິຍາຄ຺ຄຫຓໍ ກາຍາທີນໍ ສວິຎ຺ຎຕ຺ຕິກາວິຎ຺ຎຕ຺ຕິກເກທທສ຺ສນປ຺ປໂຍຊນໍຯ ສຎ຺ຎາຄ຺ຄຫຓໍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອງ຺ຄານງ຺ຄຈິຕ຺ຕວິເສສທສ຺ສນປ຺ປໂຍຊນໍຯ ເຕນ ຍໍ ຈິຕ຺ຕໍ ກິຣິຍລກ຺ຂເຓ ວາ ອກິຣິຍລກ຺ຂເຓ ວາ ສນ຺ນິຫິຕໍ, ຍໂຕ ວາ ກິຣິຍາ ວາ ອກິຣິຍາ ວາ ໂຫຕິ, ນ ຕໍ ອວິເສເສນ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອງ຺ຄໍ ວາ ອນງ຺ຄໍ ວາ ໂຫຕິຯ ກິນ຺ຕຸ ຍາຍ ສຎ຺ຎາຍ ‘‘ສຎ຺ຎາວິໂມກ຺ຂ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕາຍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອງ຺ຄໍ, ອິຕຣໍ ອນງ຺ຄນ຺ຕິ ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕິຯ ອິທານິ ເຍນ ຈິຕ຺ເຕນ ສິກ຺ຂາປທໍ ສຈິຕ຺ຕກໍ ໂຫຕິ, ຕທຠາວາ ອຈິຕ຺ຕກໍ, ເຕນ ຕສ຺ສ ອວິເສເສນ ສາວຊ຺ຊຕາຍ ‘‘ໂລກວຊ຺ຊເມວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກິນ຺ຕຸ ສາວຊ຺ຊໍເຍວ ສມານໍ ເອກຈ຺ຈໍ ໂລກວຊ຺ຊໍ, ເອກຈ຺ຈໍ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊນ຺ຕິ ທສ຺ສນປ຺ປໂຍຊນໍ ຈິຕ຺ຕໂລກວຊ຺ຊຄ຺ຄຫຓໍຯ ຈິຕ຺ຕເມວ ຍສ຺ມາ ‘‘ໂລກວຊ຺ຊ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ມາ ມໂນກມ຺ມມ຺ປິ ສິຍາ ອາປຕ຺ຕີຕິ ອນິຏ຺ຐປ຺ປສງ຺ຄນິວາຣຓປ຺ປໂຍຊນໍ ກມ຺ມຄ຺ຄຫຓໍຯ

ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອກິຣິຍລກ຺ຂຓໍ ກມ຺ມໍ, ຕໍ ກຸສລຕ຺ຕິກວິນິມຸຕ຺ຕໍ ສິຍາຕິ ອນິຏ຺ຐປ຺ປສງ຺ຄນິວາຣຓປ຺ປໂຍຊນໍ ກຸສລຕ຺ຕິກຄ຺ຄຫຓໍຯ ຍາ ປເນຕ຺ຖ ອພ຺ຍາກຕາປຕ຺ຕິ, ຕໍ ເອກຈ຺ຈໍ ອເວທນມ຺ປິ ນິໂຣທໍ ສມາປນ຺ໂນ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ເວທນາຕ຺ຕິກໍ ເອຕ຺ຖ ນ ລພ຺ຠຕີຕິ ອນິຏ຺ຐປ຺ປສງ຺ຄນິວາຣຓຕ຺ຖໍ ເວທນາຕ຺ຕິກຄ຺ຄຫຓໍຯ ສິກ຺ຂາປທຎ຺ຫິ ສຈິຕ຺ຕກປຸຄ຺ຄລວເສນ ‘‘ຕິຈິຕ຺ຕໍ ຕິເວທນ’’ນ຺ຕິ ລທ຺ຘໂວຫາຣໍ ອຈິຕ຺ຕເກນາປ຺ປນ຺ນມ຺ປິ ‘‘ຕິຈິຕ຺ຕໍ ຕິເວທນ’’ມິເຈວ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕຕ຺ຣິທໍ ສາຘກສຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ອຕ຺ຖາປຕ຺ຕິ ອຈິຕ຺ຕໂກ ອາປຊ຺ຊຕິ ອຈິຕ຺ຕໂກ ວຸຏ຺ຐາຕິ (ປຣິຯ ໓໘໔), ອຕ຺ຖາປຕ຺ຕິ ກຸສລຈິຕ຺ໂຕ ອາປຊ຺ຊຕິ ກຸສລຈິຕ຺ໂຕ ວຸຏ຺ຐາຕີ’’ຕິອາທິ (ປຣິຯ ໔໗໐)ຯ ‘‘ສຈິຕ຺ຕກໍ ອາປຕ຺ຕິທີປນໍ, ສຎ຺ຎາວິໂມກ຺ຂໍ ອນາປຕ຺ຕິທີປນໍ, ອຈິຕ຺ຕກໍ ວຕ຺ຖຸອຊານນໍ, ໂນສຎ຺ຎາວິໂມກ຺ຂໍ ວີຕິກ຺ກມນາຊານນໍຯ ອິທເມວ ເຕສໍ ນານາຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ (ວຊິຣຯ ຏີຯ ປາຣາຊິກ ໖໑-໖໖ ປກິຓ຺ຓກກຖາວຓ຺ຓນາ) ລິຂິຕໍຯ

ສຈິຕ຺ຕກປກ຺ເຂຕິ ເອຕ຺ຖ ອຍໍ ຕາວ ຄຓ຺ຏິປທນໂຍ – ສຈິຕ຺ຕກປກ຺ເຂຕິ ສຸຣາປານາທິອຈິຕ຺ຕເກ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຈິຕ຺ຕເກສຸ ປນ ຍໍ ເອກນ຺ຕມກຸສເລເນວ ສມຸຏ຺ຐາຕິ, ຕຎ຺ຈ ອຸຠຍໍ ໂລກວຊ຺ຊໍ ນາມຯ ສຸຣາປານສ຺ມິຎ຺ຫິ ‘‘ສຸຣາ’’ຕິ ວາ ‘‘ປາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິ ວາ ຊານິຕ຺ວາ ປິວເນ ອກຸສລເມວາຕິຯ ເຕຕ຺ຖ ‘‘ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ ຊານິຕ຺ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕວຈນໍ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊສ຺ສາປິ ໂລກວຊ຺ຊຕາປ຺ປສງ຺ຄໂຕຯ ອິມໍ ອນິຏ຺ຐປ຺ປສງ຺ຄໍ ປຣິຫຣິຕຸກາມຕາຍ ຈ ວຊິຣພຸທ຺ຘິຕ຺ເຖເຣນ ລິຂິຕໍ – ‘‘ອິຘ ‘ສຈິຕ຺ຕກ’ນ຺ຕິ ຈ ‘ອຈິຕ຺ຕກ’ນ຺ຕິ ຈ ວິຈາຣຓາ ວຕ຺ຖຸວິຊານເນ ເອວ ໂຫຕິ, ນ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວິຊານເນຯ ຍທິ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວິຊານເນ ໂຫຕິ , ສພ຺ພສິກ຺ຂາປທານິ ໂລກວຊ຺ຊາເນວ ສິຍຸໍ, ນ ຈ ສພ຺ພສິກ຺ຂາປທານິ ໂລກວຊ຺ຊານິຯ ຕສ຺ມາ ວຕ຺ຖຸວິຊານເນ ເອວ ໂຫຕີຕິ ອິທໍ ຍຸຊ຺ຊຕິຯ ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ເສຂິເຍສຸ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວິຊານນເມວ ປມາຓໍ, ນ ວຕ຺ຖຸມຕ຺ຕວິຊານນ’’ນ຺ຕິຯ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ສິກ຺ຂາປທສີເສນ ອາປຕ຺ຕີ ຄເຫຕ຺ວາ ຍສ຺ສ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ສຈິຕ຺ຕກສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ອກຸສລເມວ ໂຫຕິ, ຕໍ ໂລກວຊ຺ຊໍ, ສຈິຕ຺ຕກາຈິຕ຺ຕກສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອຈິຕ຺ຕກສ຺ສ ຈ ສຈິຕ຺ຕກປກ຺ເຂ ຈິຕ຺ຕໍ ອກຸສລເມວ ໂຫຕິ, ຕມ຺ປິ ສຸຣາປານາທິໂລກວຊ຺ຊນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ສນ຺ຘາຍ ‘‘ຍສ຺ສາ ສຈິຕ຺ຕກປກ຺ເຂ ຈິຕ຺ຕໍ ອກຸສລເມວ ໂຫຕິ, ອຍໍ ໂລກວຊ຺ຊາ ນາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ສຈິຕ຺ຕກປກ຺ເຂ’’ຕິ ຫິ ອິທໍ ວຈນໍ ອຈິຕ຺ຕກໍ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ນ ຫິ ເອກໍສໂຕ ສຈິຕ຺ຕກາຍ ‘‘ສຈິຕ຺ຕກປກ຺ເຂ’’ຕິ ວິເສສເນ ປໂຍຊນໍ ອຕ຺ຖິ, ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ ອນິຍເມນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຈ ນິຍມວເສນ ເອວ ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຕິຣຈ຺ຉານານໍ ປນາຕິ ປນ-ສທ຺ເທນ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍາທີກາຣໍ ນິວຕ຺ເຕຕິຯ ກິຣິຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ກິຕໍ ສາທິຍຕີ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໔໗) ວຸຕ຺ຕຕ຺

ຕາ ຕံ ກຖນ̣ຕິ ເຈ? ''ສາທິຍຕີ''ຕິ ວຸຕ̣ຕຕ̣ຕາ ກິຣິຍາ ເອວ຺ ເອວံ ສນ̣ເຕ ''ກາຍກມ̣ມໍ ມໂນກມ̣ມ''ນ̣ຕິ ວຕ̣ຕພ̣ພນ̣ຕິ ເຈ? ນ, ປຈຸຣໂວຫາຣວເສນ ''ກາຍກມ̣ມ''ນ̣ຕິ ວຸຕ̣ຕຕ̣ຕາ຺ ອຸພ̣ກຊາຕຸມຕ̣ຫລິກາຍ ລພ̣ກຕິ ເອວາຕິ ລິຂິຕໍ຺ ປຸພ̣ເພ ວຸຕ̣ຕນເຍນ ສໍສນ̣ເຫຕ̣ວາ ຄເຫຕພ̣ພໍ຺ ''ທຸນ̣ນິກ̣ຂິຕ̣ຕສ̣ສ, ກິກ̣ຂເວ, ປທພ̣ຍຄ̣ຊນສ̣ສ ອຕ̣ໂຖປິ ທຸນ̣ນໂຍ ໂຫຕິ''ຕິ (ອ຺ ນິ຺ ໔຺໘໐) ວຫນ̣ເຕ ນາປີ ອຕ̣ຖສ̣ສ ສຸຂຄ̣ຄຫຕາຕ̣ຖເມວ ປທພ̣ຍຄ̣ຊນສ̣ສ ສຸນິກ̣ຂິຕ̣ຕກາໂວ ອິຈ̣ຊິໂຕ, ນ ອກ̣ຂຣວຈນາຍ, ຕສ̣ມາ ອາຫ ''ອຕ̣ຖຄ̣ ທີ ນາໂຖ ສຣຕໍ ອໂວຈາ''ຕິອາທິ຺

ປຖມປາຣາຊິກວຕ̣ຕນາ ນິຍ̣ຖິຕາ຺

໔຺ ທຸຕິຍປາຣາຊິກວຕ̣ຕນາ

ຄາມາ ວາ ອຣຄ̣ຍາ ວາຕິ ລກ̣ຂຕານຸປຄ̣ຍຕ̣ຕິກຕ̣ຕາ ອາທິມ̣ຫິ ວຸຕ̣ຕາ຺ ສພ̣ພສ̣ມິຄ̣ຫິ ວິນຍປິຍເກ ຄາໂມ, ຄາມູປຈາໂຣ, ຄາມກ̣ເຂຕ̣ຕໍ, ຄາມສີມາ, ຄາມສີມູປຈາໂຣຕິ ປຄ̣ຈວິໂຮ ຄາມເກໂຫ ເວທິຕພ̣ໂພ຺ ຕຖາ ອາຣຄ̣ຍກສີມາຍ ເອກໍ ອຄາມກໍ ອຣຄ̣ຍໍ, ສໍວິຮານສິກ̣ຂາປທານໍ (ປາຈິ຺ ໑໗໐ ອາທໂຍ) ເອກໍ, ສຄາມກໍ ເອກໍ , ອວິປ̣ປວາສສີມາຍ ເອກໍ, ຄຕມ̣ຫາໂອ ທີຍນກສ̣ສ (ປາຈິ຺ ໖໐໑) ເອກນ̣ຕິ ປຄ̣ຈວິໂຮ ອຣຄ̣ຍເກໂຫ ເວທິຕພ̣ໂພ຺ ຕຕ̣ຖ ອຕ̣ຖິ ຄາໂມ ນ ຄາມປຣິຫາຣໍ ກຕ̣ຖຈິ ລກ ຕິ, ອຕ̣ຖິ ຄາໂມ ນ ຄາມກິຈ̣ຈໍ ກໂຣຕິ, ຕຖາ ອຕ̣ຖິ ອຣຄ̣ຍໍ ນ ອຣຄ̣ຍປຣິຫາຣໍ ກຕ̣ຖຈິ ລກຕິ, ອຕ̣ຖິ ອຣຄ̣ຍໍ ນ ອຣຄ̣ຍກິຈ̣ ຈໍ ກໂຣຕີຕິ ອຍມ̣ປີ ເກໂທ ເວທິຕພ̣ໂພ຺

ຕຕ̣ຖ ອວິປ̣ປວາສສີມາສມ̣ມນ̣ນນກມ̣ມວາຈາຍ ຖເປຕ̣ວາ ''ຄາມຄ̣ຈ ຄາມູປຈາຣຄ̣ຈາ''ຕິ (ມຫາວ຺ ໑໔໔) ເອຕ̣ຖ ຄາໂມ ນາມ ປຣິກ̣ຂິຕ̣ໂຕ ເຈ, ປຣິກ̣ເຂປສ̣ສ ອນ̣ໂຕ, ອປຣິກ̣ຂິຕ̣ໂຕ ເຈ, ປຣິກ̣ເຂໂປກາສໂຕ ອນ̣ໂຕ ເວທິຕພ̣ໂພ຺ ອຍໍ ອຸໂທສິຕສິກ̣ຂາປ ເທ ''ອນ̣ໂຕຄາໂມ''ຕິ (ປາຣາ຺ ໔໗໗) ອາຄໂຕ຺ ສາສງກສິກ̣ຂາປເທ ''ອນ̣ຕຣຄ̣ຄຣ''ນ̣ຕິ (ປາຣາ຺ ໖໕໔) ອາຄໂຕ ອນາສງກໂຕ຺ ຍຖາຫ ''ອນ̣ຕຣຄ̣ຄເຣ ນິກ̣ຂິເປຍ̣ຍາຕິ ສມນ̣ຕາ ໂຄຈຣຄາເມ ນິກ̣ຂິເປຍ̣ຍາ''ຕິ (ປາຣາ຺ ໖໕໔)຺ ຕຖາ ອນ̣ຕຣຄ̣ຄຣປ̣ປໂຍຄ̣ສໍຍຸຕ̣ຕາ ນໍ ເສຂິຍານໍ ອຍເມວ ປຣິຈ̣ເຂໂທ ເວທິຕພ̣ໂພ຺ ''ຍາ ປນ ກິກ̣ຂຸນີ ເອກາ ຄາມນ̣ຕຣໍ ຄຈ̣ເຊຍ̣ຍາ''ຕິ (ປາຈິ຺ ໖໗໗) ເອຕ̣ຖາປີ ອຍເມວ ປຣິຈ̣ເຂໂທ ອຣິປ̣ເປໂຕ ''ປຣິກ̣ຂິຕ̣ຕສ̣ສ ຄາມສ̣ສ ປຣິກ̣ເຂປໍ ອຕິກ̣ກາມນ̣ຕິຍາ, ອປຣິກ̣ຂິຕ̣ຕສ̣ສ ຄາມສ̣ສ ອຸປຈາຣໍ ອ ຕິກ̣ກາມນ̣ຕິຍາ''ຕິ ວຸຕ̣ຕຕ̣ຕາ຺

ເຍສຸ ປຸຣາຕາໂປຕ̣ຖເກສຸ ''ອຸປຈາຣໍ ໂອກ̣ກາມນ̣ຕິຍາ''ຕິ ລິຂິຕໍ, ຕໍ ວິກາເລ ຄາມປ̣ປເວສນສິກ̣ຂາປເທສຸ ອາຈິຕ̣ຕໍ ນຍໍ ຄເຫຕ̣ວາ ປມາເທນ ລິຂິຍຕິ, ນ ປມາຕໍ຺ ເຍສຸ ຈ ໂປຕ̣ຖເກສຸ ວິກາເລ ຄາມປ̣ປເວສນສິກ̣ຂາປທສ̣ສ ວິກ̣ງເຄ (ປາຈິ຺ ໕໑໖) ''ຄາມໍ ປວິ ເສຍ̣ຍາຕິ ປຣິກ̣ຂິຕ̣ຕສ̣ສ ຄາມສ̣ສ ປຣິກ̣ເຂປໍ ອຕິກ̣ກາມນ̣ຕສ̣ສ, ອປຣິກ̣ຂິຕ̣ຕສ̣ສ ຄາມສ̣ສ ອຸປຈາຣໍ ອຕິກ̣ກາມນ̣ຕສ̣ສາ''ຕິ ລິ ຂິຍຕິ, ສາ ປມາທເລຂາ຺ ອຸປຈາຣໍ ໂອກ̣ກາມນ̣ຕສ̣ສາຕິ ຕຕ̣ຖ ປາໂຖ຺ ວຸຕ̣ຕຄ̣ຫິ ສມນ̣ຕປາສາທິກາຍໍ ''ອປຣິກ̣ຂິຕ̣ຕສ̣ສ ຄາມ ສ̣ສ ອຸປຈາໂຣ ອທິນ̣ນາທາເນ ວຸຕ̣ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ̣ໂພ''ຕິ (ປາຈິ຺ ອຍ̣ຖ຺ ໕໑໘)຺ ອິຮ ກງຂາວິຕຣຄ̣ຍມ̣ປີ ວຸຕ̣ຕໍ ''ສນ̣ຕໍ ກິກ̣ຂໍ ອນາປຸຈ̣ຊິຕ̣ວາຕິ…ເປ… ອຸປຈາຣໍ ໂອກ̣ກາມນ̣ຕສ̣ສາ''ຕິອາທີ (ກງຂາ຺ ອຍ̣ຖ຺ ວິກາລຄາມປ̣ປເວສນສິກ̣ຂາປທວຕ̣ຕ ນາ)຺

ຍໍ ປນ ກຕ̣ຖຈິ ໂປຕ̣ຖເກ ''ກິກ̣ຂຸນິຍາ ຄາມນ̣ຕຣາຣິກາເຣ ເອເກນ ປາເທນ ອິຕຣສ̣ສ ຄາມສ̣ສ ປຣິກ̣ເຂປໍ ວາ ອຕິກ̣ກາມນ̣ເຕ, ອຸປຈາຣໍ ວາ ໂອກ̣ກມນ̣ເຕ ຖຸລ̣ລຈ̣ຈຍໍ, ທຸຕິເຍນ ອຕິກ̣ກນ̣ຕມຕ̣ເຕ, ໂອກ̣ກນ̣ຕມຕ̣ເຕ ຈ ສງຄາທິເສໂສ''ຕິ ປາໂຖ ທິສ̣ສຕິ຺ ຕຕ̣ຖ 'ໂອກ̣ກນ̣ເຕ, ໂອກ̣ກນ̣ຕມຕ̣ເຕ''ຕິ ເອຕານິ ປທານິ ອຮິການິ , ເກວລໍ ລິຂິຕເກຫິ ອຄ̣ເຄຫິ ລິຂິຕານິ຺ ກຕ̣ຖຈິ ໂປຕ̣ຖເກ 'ໂອກ̣ກນ̣ຕມຕ̣ເຕ ຈາ''ຕິ ປທໍ ນ ທິສ̣ສຕິ, ອິຕຣໍ ທິສ̣ສຕິ຺ ຕານິ ທ̣ເວ ປທານິ ປາລຸອີຍາ ວິຣຸຊ̣ຊນ̣ຕິ຺ ''ອປຣິກ̣ຂິຕ̣ຕສ̣ສ ຄາມ ສ̣ສ ອຸປຈາຣໍ ອຕິກ̣ກາເມນ̣ຕິຍາ''ຕິ (ປາຈິ຺ ໖໙໘) ຫິ ປາລຸອິ ຺ ຕຖາ ສມນ̣ຕປາສາທິກາຍ (ປາຈິ຺ ອຍ̣ຖ຺ ໖໙໘) ວິຣຸຊ̣ຊນ̣ຕິ຺ ''ປຣິກ̣ເຂປາຣຫຄ̣ຖານໍ ເອເກນ ປາເທນ ອຕິກ̣ກມຕິ, ຖຸລ̣ລຈ̣ຈຍໍ, ທຸຕິເຍນ ອຕິກ̣ກມຕິ, ສງຄາທິເສໂສ຺ ອປິເຈຕ̣ຖ ສກຄາມ ໂຕ…ເປ… ເອເກນ ປາເທນ ອິຕຣສ̣ສ ຄາມສ̣ສ ປຣິກ̣ເຂເປ ວາ ອຸປຈາເຣ ວາ ອຕິກ̣ກນ̣ເຕ ຖຸລ̣ລຈ̣ຈຍໍ, ທຸຕິເຍນ ອຕິກ̣ ກນ̣ຕມຕ̣ເຕ ສງຄາທິເສໂສ''ຕິ (ປາຈິ຺ ອຍ̣ຖ຺ ໖໙໘) ຫິ ວຸຕ̣ຕໍ຺

ຄຕ̣ຖິປເທ ຈສ̣ສ ''ປຣິກ̣ເຂປໍ ອຕິກ̣ກາເມນ̣ຕິຍາ''ຕິ ວຕ̣ວາ ''ອຸປຈາເຣປີ ເອເສວ ນໂຍ''ຕິ ວຸຕ̣ຕໍ຺ ອນ̣ຄຕ̣ຖິປເທ ຈ

“ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ອຸປຈາຣໍ ‘ໂອກ຺ກມນ຺ຕິຍາ’ຕິປີ ໂປຕ຺ຖເກສຸ ເອກຈ຺ເຈສຸ ທິສ຺ສຕິ, ຕໍ ນ ຄເຫຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອປຣມ຺ປີ ວຸຕ຺ຕໍ “ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ອຸປຈາຣໍ ‘ອຕິກ຺ກາເມນ຺ຕິຍາ’ຕິ ວຈເນນາປິ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພໍ – ວິກາເລ ຄາມປ຺ປເວສເນ ທ຺ວິນ຺ນໍ ເລຑ຺ຑຸປາຕານໍ ເອວ ວເສນ ອຸປຈາໂຣ ປຣິຈ຺ຊິນ຺ທິຕພ຺ໂພ, ອິຕຣຖາ ຍຖາ ເອຕ຺ຖ ປຣິກ຺ເຂປາຣຫຏ຺ຐານໍ ປຣິກ຺ເຂປໍ ວິຍ ຄເຫຕ຺ວາ ‘ອຕິກ຺ກາເມນ຺ຕິຍາ’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ຕຕ຺ຖາປິ ‘ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ອຸປຈາຣໍ ອຕິກ຺ກາເມນ຺ຕສ຺ສາ’ຕິ ວເທຍ຺ຍ. ຍສ຺ມາ ປນ ຕຕ຺ຖ ປຣິກ຺ເຂປາຣຫຏ຺ຐານໂຕ ທຸຕິໂຍ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕ ອຸປຈາໂຣຕິ ອທິປ຺ເປໂຕ. ຕສ຺ມາ ຕທຕ຺ຖ ທີປນຕ຺ຖໍ ‘ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ອຸປຈາຣໍ ໂອກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສາ’ຕິ ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ.

ຍໍ ປນ ອນ຺ຘກຏ຺ຐກຖາຍໍ ປຣິກ຺ເຂປາຣຫຏ຺ຐານໍເຍວ ອຸປຈາຣນ຺ຕິ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ “ປຣິກ຺ເຂປປອກ຺ເຂປາຣຫຏ຺ຐານານໍ ນິນ຺ນາ ນາກຣຕາທີປນຕ຺ຖໍ ອຸປຈາຣໍ ໂອກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ປາຬິວິເສສມສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ “ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ອຸປຈາຣໍ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ອິຘ ອຸປຈາໂຣ ປຣິກ຺ເຂໂປ ຍຖາ ກເວຍ຺ຍ, ຕໍ ອຸປຈາຣໍ ປຐມໍ ປາທໍ ອຕິກ຺ກາເມນ຺ຕສ຺ສ ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສ, ທຸຕິຍໍ ປາທໍ ອຕິກ຺ກາເມນ຺ຕສ຺ສ ອາປຕ຺ຕິ ປາຈິຕ຺ຕິຍສ຺ສາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ນ ຄເຫຕພ຺ພເມວ ປາຬິຍາ ວິເສສສມ຺ຠວໂຕຕິ. ໂປຣາຓຄຏ຺ຐິປເທ “ອຸປຈາຣໍ ອຕິກ຺ກາເມນ຺ຕິຍາ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ຄາມນ຺ຕຣາປຕ຺ຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ມາ ອິຘ ກງ຺ຂາວິຕຣຓິຍາ “ເອເກນ ປາເທນ ອິຕຣສ຺ສ...ເປ... ອຕິກ຺ກນ຺ຕມຕ຺ເຕ ສງ຺ຆາທິເສໂສ”ຕິ ອຍເມວ ປາໂຐ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ອິເມສຸ ຍຖາວຸຕ຺ເຕສຸ ຄາເມສຸ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຣິຈ຺ເຈໂທ ຄາໂມຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອິມສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ທີປນຕ຺ຖໍ “ຄາໂມ ນາມ ເອກກຸຏິໂກປີ”ຕິອາທິ (ປາຣາ. ໗໘) ວຸຕ຺ຕໍ. ອິມສ຺ສ ວເສນ ອສຕິປີ ປຣິກ຺ເຂປາຕິກ຺ກເມ, ອຸປຈາໂຣກ຺ກເມ ວາ ອນ຺ຕຣາຣາມໂຕ ວາ ຠິກ຺ຂຸນຸປສ຺ສຍໂຕ ວາ ຕິຕ຺ຖິຍເສຍ຺ຍໂຕ ວາ ປຏິກ຺ກມນໂຕ ວາ ຕໍ ຄາມໍ ປວິສນ຺ຕສ຺ສ ອນ຺ຕຣາຣາມປຣິກ຺ເຂປສ຺ສ, ອຸປຈາຣສ຺ສ ວາ ອຕິກ຺ກມນວເສນ ຄາມປຈ຺ຈຍາ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ເວທິຕພ຺ພາ.

ຄາມູປຈາໂຣ ປນ “ຐເປຕ຺ວາ ຄາມຍ຺ຈ ຄາມູປຈາຣຍ຺ຈາ”ຕິ (ມຫາວ. ໑໘໘) ເອຕ຺ຖ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂໂປ ວ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂໂປກາໂສ ວ. ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ “ຄາມູປຈາໂຣຕິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂໂປ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂໂປກາໂສ. ເຕສຸ ອທິຏ຺ຐິຕເຕຈີວຣິໂກ ຠິກ຺ຂຸ ປຣິຫາຣໍ ນ ລຠຕີ”ຕິ (ມຫາວ. ອຏ຺ຐ. ໑໘໘). ກິໍ ປເນຕ຺ຖ ກາຣຓໍ, ເຍນ ອຍໍ ຄາໂມ, ຄາມູປຈາໂຣ ຈ ອິຘ ອຍ຺ຍຖາ, ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ຕຖາຕິ? ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ “ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຠິກ຺ຂູ ‘ຐເປຕ຺ວາ ຕິຈີວເຣນ ອວິປ຺ປວາສສມ຺ມຸຕິ ອນຸຍ຺ຍາຕາ’ຕິ ອນ຺ຕຣຆເຣ ຈີວຣານິ ນິກ຺ຂິປນ຺ຕີ”ຕິ (ມຫາວ. ໑໘໕) ອິມິສ຺ສາ ຫິ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ “ຐເປຕ຺ວາ ຄາມຍ຺ຈ ຄາມູປຈາຣຍ຺ຈາ”ຕິ (ມຫາວ. ໑໘໘) ວຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ມາ ຍຕ຺ຖ ອນ຺ຕຣຆຣສຍ຺ຍາ, ຕຕ຺ຖ ອວິປ຺ປວາສສີມາ ນ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ເຕນ ຈ ອຸໂຫສິຕສິກ຺ຂາປເທ “ອນ຺ໂຕຄາເມ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕຄາເມ ວຕ຺ຖພ຺ພ”ນ຺ຕິ (ປາຣາ. ໘໖໙) ຈ “ສຠາເຍ ວາ ທ຺ວາຣມູເລ ວາ, ຫຕ຺ຖປາສາ ວາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. ກປ຺ປິຍຠູມິຍໍ ວສນ຺ໂຕເຍວ ຫິ ກປ຺ປິຍຠູມິຍໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຈີວຣໍ ຣກ຺ຂຕິ. ສາສງ຺ກສິກ຺ຂາປເທ ປນ “ຍສ຺ມາ ຍຕ຺ຖ ຄາເມ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ເຕນ ຄາເມນ ວິປ຺ປວສນ຺ໂຕ ຈີວເຣນ ວິປ຺ປວສຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ມາ ປຸນ ຄາມສີມໍ ໂອກ຺ກມິຕ຺ວາ ວສິຕ຺ວາ ປກ຺ກມຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ມິຍ຺ຫິ ສິກ຺ຂາປເທ ຄາມສີມາ ຄາໂມ ນາມາຕິ ອທິປ຺ເປໂຕ. ຕຕ຺ຖ ວິກາເລ ຄາມປ຺ປເວສນສິກ຺ຂາປທວິຠງ຺ເຄ “ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂປໍ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ອາປຕ຺ຕິ ປາຈິຕ຺ຕິຍສ຺ສາ”ຕິ (ປາຈິ. ໘໑໕) ວຈນໂຕ ປຣິກ຺ເຂໂປ ນ ຄາໂມ. ກິນ຺ຕຸ ຄາມູປຈາໂຣຕິ ເລເສນ ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕິ. ອິມສ຺ມິໍ ປນ ສິກ຺ຂາປທວິຠງ຺ເຄ “ຄາມູປຈາໂຣ ນາມາ”ຕິ ອາຣຠິຕ຺ວາ “ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ຆຣູປຈາເຣ ຐິຕສ຺ສ ມຊ຺ຊິມສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕ”ຕິ ອິມິນາ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂໂປກາໂສ ຄາມູປຈາໂຣຕິ ສິທ຺ທໍ. ຕທຕ຺ຖສມ຺ຠວໂຕ ຕສ຺ມິໍ ຆຣູປຈາເຣ ຐິຕສ຺ສ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕ ຄາມູປຈາໂຣຕິ ກຸຣຸນ຺ທຏ຺ຐກຖາຍໍ, ມຫາປຈ຺ຈຣິຍມ຺ປີ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຸປຈາໂຣ ຫິ “ຄາໂມ ເອກູປຈາໂຣ ນານູປຈາໂຣ”ຕິອາທີສຸ ທ຺ວາຣໍ, “ອຊ຺ໂຊກາເສ ເອກູປຈາໂຣ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ສມນ຺ຕາ ສຕ຺ຕພ຺ຠນ຺ຕຣສງ຺ຂາຕໍ ປມາຓໍ, ຕສ຺ມາ “ຄາມູປຈາໂຣຕິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂໂປ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂໂປກາໂສ”ຕິ ອນ຺ຘກຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ຕຖາ ກຸຣຸນ຺ທິຍໍ, ມຫາປຈ຺ຈຣິຍຍ຺ຈ. ຕຖາ ປາຬິຍມ຺ປີ “ອຊ຺ຊາຣາໂມ ນາມ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ອາຣາມສ຺ສ ອນ຺ໂຕ ອາຣາໂມ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປຈາໂຣ. ອຊ຺ຊາວສໂຖ ນາມ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ອາວສຖສ຺ສ ອນ຺ໂຕ ອາວສໂຖ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປຈາໂຣ”ຕິອາທີສຸ ທິສ຺ສຕິ. ມຫາອຏ຺ຐກຖາຍໍ ປນ “ຄາມູປຈາໂຣ”ຕິອາທີສຸ ທິສ຺ສຕິ. ຕສ຺ມາ ທຸຕິໂຍ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕ ອຸປຈາໂຣຕິ ອທິປ຺ເປໂຕ.

“ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ອຸປຈາຣໍ ໂອກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ອາປຕ຺ຕິ ປາຈິຕ຺ຕິຍສ຺ສາ”ຕິ ປາຬິວິເສສສມ຺ຠວໂຕ ຈ ປຐໂມ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕ ຄາໂມ ເອວ, ທຸຕິໂຍ ຄາມູປຈາໂຣຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ປນ ຄາມສ຺ສ ອິນ຺ທຂີເລ ຐິຕສ຺ສ ມຊ຺ຊິມສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕ ຄາມູປຈາໂຣຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ເກໂຫ ນຕ຺ຖິ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ທຸວິໂທ ອຸປຈາໂຣ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຈຕຸພ຺

ພິໂສ ອຸປ຺ຈາໂຣ ຍຕ຺ຖ ສມ຺ກວຕິ, ຍຕ຺ຖ ຈ ນ ສມ຺ກວຕິ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕິຯ

ຄາມເຂຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ຄາມສີມາຍ ຈ ລກ຺ຂຕໍ ອຜ຺ຖກາຖາຍເມວ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຸກາຍລ຺ຫິ ອຕ຺ຖໂຕ ເອກໍຯ ຕຕ຺ຖ ຄາມສີມາຍ ຄາມກາໂວ ສາສຽກສິກ຺ຂາປທວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ຄາມສີມູປ຺ຈາໂຣ ນາມ ມນຸສ຺ສານໍ ກຜ຺ຖຕິຕປຸປ຺ພຜລາທິອຕ຺ຖິການໍ ວນຈຣານໍ ວລຍ຺ຊນຜ຺ຖານໍຯ ອິມສ຺ສ ຄາມສີມູປ຺ຈາຣກາໂວ ອຸໂທສິຕສິກ຺ຂາປເທ, ‘‘ອຄາມເກ ອຣຍ຺ເຍ ສມນ຺ຕາ ສຕ຺ຕພ຺ການ຺ຕຣາ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໔໙໔) ອາຄຕຜ຺ຖາເນ ຂນ຺ຫເກ (ມຫາວຯ ໑໔໗) ຈ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເອຕ຺ຖ ຫິ ກຄວາ ຄາມນ຺ຕວາສີນໍ ກິກ຺ຂູນໍ ສີມໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຍໍ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ອຸປ຺ນິສ຺ສາຍ ວິຫຣຕີ’’ຕິ (ມຫາວຯ ໑໔໗) ວຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິຯ ຕທນນ຺ຕຣເມວ ‘‘ອຄາມເກ’’ຕິອາທິນາ ສຕ຺ຕພ຺ການ຺ຕຣສີມໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຕສ຺ມາ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ອຸປ຺ນິສ຺ສາຍ ນ ວິຫຣຕິ, ເກວລໍ ນາວາຍໍ ວາ ຖລມຄ຺ເຄນ ວາ ອທ຺ຮານມຄ຺ຄປ຺ປຜິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສຕ຺ຕພ຺ການ຺ຕຣສີມາ ລພ຺ກຕີຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ວຸຕ຺ຕລ຺ຫິ ‘‘ເອກກຸລສ຺ສ ສຕ຺ໂຖ ໂຫຕິ , ສຕ຺ເຖ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຸຣໂຕ ວາ ປຈ຺ຈໂຕ ວາ ສຕ຺ຕພ຺ການ຺ຕຣາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິອາທິ (ປາຣາຯ ໔໖໙)ຯ ອິທເມວ ອຣຍ຺ຍໍ ສນ຺ຫາຍ ‘‘ອາຣຍ຺ຍກສີມາຍ ເອກໍ ອຄາມກໍ ອຣຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຍໍ ສນ຺ຫາຍ ‘‘ອຄາມເກ ອຣຍ຺ເຍ ອທ຺ຮໂຍຊເນ ອທ຺ຮໂຍຊເນ ອາປ຺ຕິ ປາຈິຕ຺ຕິຍສ຺ສາ’’ຕິ (ປາຈິຯ ໔໑໔) ປາລຸອິຍໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິທໍ ສໍວິຮານສິກ຺ຂາປທານໍ ເອກໍ ອຄາມກໍ ອຣຍ຺ຍໍ ນາມຯ

ປຸຣິເມນ ປນ ສພຣໍ ສຽຄຫິຕໍ, ອິມິນາ ຕມສຽຄຫິຕນ຺ຕິຯ ຍໍ ສນ຺ຫາຍ ຄຕມ຺ຫາ ໂອຫີຍນາສິກາເຣ ອຜ຺ຖກາຖາຍໍ (ປາຈິຯ ອຜ຺ຖຯ ໕໙໔) ‘‘ອຄາມເກ ອຣຍ຺ເຍຕິ ເອຕ຺ຖ ‘ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ພຫິ ອິນ຺ທຂີລາ ສພ຺ພເມຕໍ ອຣຍ຺ຍ’ນ຺ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ລກ຺ຂຕໍ ອຣຍ຺ຍໍຯ ຕໍ ປເນຕ ເກວລໍ ຄາມາກາເວນ ‘ອຄາມກ’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ວິລ຺ຊາຜວິສທີສຕາຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍໍ ສນ຺ຫາຍ ‘‘ອາຣຍ຺ຍກໍ ນາມ ເສນາສນໍ ປລ຺ຈສນຸສຕິກໍ ປຈ຺ຈິມ’’ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ໕໔໔; ປາຈິຯ ໔໗໓) ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິທໍ ອາຣຍ຺ຍກເສນາສນໍ ນາມ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂປໂຕ ພຫິ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ປນ ປຣິກ຺ເຂໂປກາສໂຕ ພຫິ ສຣຸກ຺ຂໍ ວາ ອຣຸກ຺ຂໍ ວາ ວິຫາເຣ ກຸນ຺ນທີສມາກິຕ຺ຕມ຺ປິ ອຣຍ຺ຍໍ ນາມຯ ຕຖາ ‘‘ຄຕມ຺ຫາ ໂອຫີຍນກສ຺ສ ເອກ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິທໍ ອຣຍ຺ຍໍວຯ ອິທໍ ປນ ປຸພ຺ເພ ອຄາມກາກາເວນ ອາຄຕຜ຺ຖາເນ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂຕເມວ ຫຸຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ພຫິ ອິນ຺ທຂີລາ ທສ຺ສນູປ຺ຈາຣວິຊຫເນ ເອກເມວ ອາປ຺ຕີ ກໂຣຕິ, ຕໂຕ ອຸທ຺ຫໍ ອນາປ຺ຕິຯ ‘‘ສໍວິຮານສິກ຺ຂາປທານໍ ເອກ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ປນ ອທ຺ຮໂຍຊເນ ອທ຺ຮໂຍຊເນ ເອເກກໍ ອາປ຺ຕີ ກໂຣຕິ, ນ ຕໂຕ ໂອຣໍຯ ອິຕຣານິ ຕີຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຣິຈ຺ເຈທໂຕ ໂອຣເມວ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕວິທີ ນ ສມ຺ປາເທນ຺ຕິ, ປຣໍ ສມ຺ປາເທນ຺ຕິຯ ເອວເມ ເຕສໍ ອລ຺ລມລ຺ລນານຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ຕຕ຺ຖ ປລ຺ຈວິເຣ ຄາເມ ໂຍ ‘‘ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ອິນ຺ທຂີເລ ຖິຕສ຺ສ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໙໔) ວຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ນ ກຕ຺ຖຈິ ວິນຍປິຜເກ ອຸປໂຍຄໍ ຄໂຕ, ເກວລໍ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂໂປກາສໂຕ ອປໂຣ ເອໂກ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕ ຄາມູປ຺ຈາໂຣ ນາມາຕິ ທີປນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ໂຕຯ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສປິ ເຈ ຄາມສ຺ສ ເອໂກ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕ ກປ຺ປິຍກູມິສມາໂນ ອຸປ຺ຈາໂຣຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ປເຄວ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂໂປກາສໂຕ ເອໂກຯ ໂສ ປນ ປາກຍຕ຺ຕາ ຈ ອຊ຺ໂຊກາສຕ຺ຕາ ຈ ໂອກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ອາປ຺ຕີ ກໂຣຕິ ຖເປຕ຺ວາ ກິກ຺ຂຸນິຍາ ຄາມນ຺ຕຣາປ຺ຕີຯ ກິກ຺ຂຸນິໂຍ ຫິ ຕສ຺ມິ ທຸຕິຍເລຑ຺ຑຸປາຕສຽຂາເຕ ຄາມູປ຺ຈາເຣ ວສນ຺ຕີ ອາປ຺ຕິລ຺ຈ ອາປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຄາມໍ ປວິສນ຺ຕີ ຄາມນ຺ຕຣາປ຺ຕິລ຺ຈຯ ຕາສລ຺ຫິ ກິຕຜ຺ຖານໍ ອຣຍ຺ຍສຽຂຍໍ ຄຈ຺ຈຕິ ‘‘ຕາວເທວ ລາຍາ ເມຕພ຺ພາ…ເປ… ຕສ຺ສາ ຕໂຍ ຈ ນິສ຺ສເຍ, ອຜ຺ຖ ຈ ອກຣຕີຍານິ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍາຖາ’’ຕິ (ຈູລວຯ ໔໓໐) ວຈນໂຕຯ ອຣຍ຺ຍປ຺ປຜິສໍຍຸຕ຺ຕານໍ ສິກ຺ຂາປທານໍ, ວິກາເລຄາມປ຺ປເວສນສິກ຺ຂາປທສ຺ສ (ປາຈິຯ ໕໐໖) ຈ ກິກ຺ຂຸນີນໍ ອສາຮາຣຕຕ຺ຕາ ຈ ອນ຺ຕຣາຣາມ ກິກ຺ຂຸນຸປສ຺ສຍປ຺ປຜິກ຺ກມນາທີນໍ ກປ຺ປິຍກູມິກາວວຈນໂຕ ຈ ‘‘ເອກາ ຄຕມ຺ຫາ ໂອຫີເຍຍ຺ຍາຕິ ອຄາມເກ ອຣຍ຺ເຍ ທຸຕິຍິກາຍ ກິກ຺ຂຸນິຍາ ທສ຺ສນູປ຺ຈາຣໍ ວາ ສວນູປ຺ຈາຣໍ ວາ ວິຊຫນ຺ຕິຍາ ອາປ຺ຕິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍສ຺ສາ’’ຕິອາທິສິກ຺ຂາປທປລ຺ລຕ຺ຕິໂຕ (ປາຈິຯ ໕໙໔) ຈ ກິກ຺ຂຸນິກ຺ຂນ຺ຮກາມຍເອນ ວາ ຍສ຺ມາ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ອິນ຺ທຂີລໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ຈາຣໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ນິຍຕິ, ຕຕ຺ຖ ອນ຺ຕຣຄເຣ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຈີວເຣ ສຕິ ຈຕຸຣຽຄສໂມຮາເນນ ກິກ຺ຂູ ວສນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ສຄາມກໍ ນາມ ໂຫຕິຯ

ອວິປ຺ປວາສສີມາຍ ເອກໍ ນາມ ‘‘ນ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸນິຍາ ອຣຍ຺ເຍ ວຕ຺ຖພ຺ພໍ, ຍາ ວເສຍ຺ຍ, ອາປ຺ຕິ ທຸກ຺ກຜສ຺ສາ’’ຕິ (ຈູລວຯ ໔໓໑) ວຈນໂຕ ກິກ຺ຂຸນີນໍ ອຣຍ຺ຍວາໂສ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິ ສິທ຺ຫໍຯ ຕາຍ ຫິ ອຣຍ຺ເຍ ກິກ຺ຂຸນຸປສ຺ສເຍ ສຕິ ອນ຺ໂຕອາວາເສປິ ທຸຕິຍິ

ກາຍ ທສ຺ສນສວນູປຈາຣໍ ວິຊຫນ຺ຕິຍາ ອາປຕ຺ຕິຯ ຕສ຺ມາ ອວິປ຺ປວາສສີມາສິກາເຣ ‘‘ຐເປຕ຺ວາ ຄາມຎ຺ຈ ຄາມູປຈາຣຎ຺ຈາ’’ຕິ (ມຫາວຯ ໑໔໔) ເອຕ຺ຖ ຍໍ ຄາມໍ ຐປິຕໍ, ຕຕ຺ເຖວ ຠິກ຺ຂຸນຸປ຺ສ຺ສໂຍປິ ກປ຺ປຕິ, ນ ຕໂຕ ປຣໍຯ

ຕາສຎ຺ຈ ອວິປ຺ປວາສສີມາກມ຺ມວາຈາຍໍ ‘‘ຐເປຕ຺ວາ ຄາມຎ຺ຈ ຄາມູປຈາຣຎ຺ຈາ’’ຕິ ວຈນໍ ນຕ຺ຖີຕິ ກຕ຺ວາ ເຕສ຺ເວວ ຄາມຄາມູປຈາເຣສຸ ຜຣຕິຯ ຕໂຕ ປຣໍ ທຸຕິເຍສຸ ເລຑ຺ຑຸປາຕາທີສຸ ຕາສໍ ອກປ຺ປິຍຠູມິກຕ຺ຕາ ນ ສມານສໍວາສກສີມາ ອຣຎ຺ເຎ ຜຣຕິ ຠິກ຺ຂູນໍ ຄາມຄາມູປຈາຣໍ ວິຍຯ ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ຐເປຕ຺ວາ ຄາມນ຺ຕຣາປຕ຺ຕິ’’ນ຺ຕິຯ

ເອວໍ ຕາວ ປຎ຺ຈວິຘໍ ຄາມເຠທໍ, ອຣຎ຺ຎເຠທຎ຺ຈ ຎຕ຺ວາ ອິທານິ ‘‘ອຕ຺ຖິ ຄາໂມ ນ ຄາມປຣິຫາຣໍ ລຠຕີ’’ຕິອາທິເຠໂທ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕຕ຺ຖ ໂຍ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ‘‘ອມນຸສ຺ໂສ ນາມ ໂຍ ສພ຺ພໂສ ວາ ມນຸສ຺ສານໍ ອຠາເວນ ຍກ຺ຂປຣິຄ຺ຄຫຠູໂຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ຄາໂມ ນ ຄາມປຣິຫາຣໍ ກຕ຺ຖຈິ ສິກ຺ຂາປເທ ລຠຕິຯ ຍຎ຺ຫິ ສນ຺ຘາຍ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ‘‘ຕໍ ປເນຕໍ ພຸທ຺ຘກາເລ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕິກາເລ ຈ ນຄຣໍ ໂຫຕິ, ເສສກາເລ ສຸຎ຺ຎໍ ໂຫຕິ ຍກ຺ຂປຣິຄ຺ຄຫິຕ’’ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໗໔; ທີຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໑໔໐) ວຸຕ຺ຕໍຯ ໂຍ ປນ ປຏິຣາຊໂຈຣາທີຫິ ວິລຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ເກວລໍ ຠເຍນ ວາ ຉຑ຺ຑິໂຕ ສຆໂຣວ ອນ຺ຕຣຫິຕຄາມຠູໂຕ, ໂສ ‘‘ຄາມນ຺ຕເຣ ຄາມນ຺ຕເຣ ອາປຕ຺ຕິ ປາຈິຕ຺ຕິຍສ຺ສາ’’ຕິ (ປາຈິຯ ໑໗໙) ວຸຕ຺ຕປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ຊເນຕິ, ວິກາເລ ຄາມປ຺ປເວສນໍ, ເສຂິເຍ ຈຕ຺ຕາຣິ ຊເນຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ໂຍ ປນ ຄາໂມ ຍໂຕ ວາ ມນຸສ຺ສາ ເກນຈິເທວ ກຣຓີເຍນ ປຸນປິ ອາຄນ຺ຕຸກາມາ ເອວ ອປກ຺ກນ຺ຕາຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ອມນຸສ຺ໂສ ໂສ ປກຕິຄາມສທິໂສວຯ

ອຕ຺ຖິ ອຣຎ຺ຎໍ ນ ອຣຎ຺ຎປຣິຫາຣໍ ລຠຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ອຊ຺ໂຊກາໂສ ເອກູປຈາໂຣ ນາມ ອຄາມເກ ອຣຎ຺ເຎ ສມນ຺ຕາ ສຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕຣາ ເອກູປຈາໂຣ, ຕໂຕ ປຣໍ ນານູປຈາໂຣ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໔໙໔) ເອຕ຺ຖ ຍວາຍໍ ນານູປຈາໂຣຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ໂຍ ປນ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກເລຑ຺ຑຸປາຕສງ຺ຂາໂຕ ຄາມູປຈາຣນາມໂກ ຄາໂມ, ໂຍ ວາ ສຕ຺ໂຖ ນາຕິເຣກຈາຕຸມາສນິວິຏ຺ໂຐ, ໂສ ອຕ຺ຖິ ຄາໂມ ນ ຄາມກິຈ຺ຈໍ ກໂຣຕີຕິຯ ນ ຫິ ຕໍ ຄາມໍ ໂອກ຺ກມນ຺ໂຕ ຄາມປ຺ປເວສນາປຕ຺ຕິ ອາປຊ຺ຊຕິຯ ຍໍ ປນ ຄາມສີມາຍ ປຣິຍາປນ຺ນໍ ມນຸສ຺ສານໍ ວລຎ຺ຊນຏ຺ຐານຠູຕໍ ອຣຎ຺ຎໍ, ຕໍ ອຕ຺ຖິ ອຣຎ຺ຎໍ ນ ອຣຎ຺ຎກິຈ຺ຈໍ ກໂຣຕີຕິ ນາມຯ ນ ຫິ ຕຕ຺ຖ ອາຣຎ຺ຎກສີມາ ລພ຺ຠຕີຕິຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ‘‘ຄາມາ ວາ ອຣຎ຺ຎາ ວາ’’ຕິ ອິມິສ຺ສາ ອນຸປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ ລກ຺ຂຓານຸປຎ຺ຎຕ຺ຕິຠາໂວ ທສ຺ສິໂຕ ໂຫຕີຯ

‘‘ໂຄນິສາທິນິວິຏ຺ໂຐປິ ຄາໂມ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ສເຈ ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ຄາມເຂຕ຺ຕປຣິຈ຺ເຉໂທ ອຕ຺ຖິ, ສພ຺ໂພປິ ເອໂກ ຄາໂມຯ ໂນ ເຈ, ອຸປຈາເຣນ ວາ ປຣິກ຺ເຂເປນ ວາ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕພ຺ໂພຯ ສເຈ ຄາມເຂຕ຺ເຕ ສຕິ ການິຈິ ຕານິ ຆຣານິ ອຎ຺ຎມຎ຺ເຎາປຈາຣປ຺ປໂຫນກໍ ຄາມໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ທູເຣ ທູເຣ ກຕານິ ໂຫນ຺ຕິ, ວິກາເລ ຄາມປ຺ປເວເສ ອຸປຈາໂຣວ ປມາຓໍຯ ອນ຺ຕຣຆຣປ຺ປຏິສໍຍຸຕ຺ເຕສຸ ເສຂິເຍສຸ, ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ຄາມນ຺ຕຣາປຕ຺ຕິສຸ ຈ ຆຣານໍ ປຣິກ຺ເຂປາຣຫຏ຺ຐານໍ ປມາຓໍ, ອຸໂປສຖາທິກມ຺ມານໍ ຄາມເຂຕ຺ຕໍ ປມາຓໍ, ອາຣຎ຺ຎກເສນາສນສ຺ສ ອາສນ຺ນຆຣສ຺ສ ທຸຕິຍເລຑ຺ຑຸປາຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ປຎ຺ຈທນຸສຕນ຺ຕຣຕາ ປມາຓນ຺ຕິ ເອວໍ ໂນ ປຏິຠານນ຺ຕິ ອາຈຣິຍາຯ

‘‘ຍມ຺ປິ ເອກສ຺ມິໍເຍວ ຄາມເຂຕ຺ເຕ ເອກໍ ປເທສໍ ‘ອຍມ຺ປິ ວິສຸໍຄາໂມ ໂຫຕູ’ຕິ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ຣາຊາ ກສ຺ສຈິ ເທຕິ, ໂສປິ ວິສຸໍຄາມສີມາ ໂຫຕິເຍວາ’’ຕິ (ມຫາວຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໔໗) ອຏ຺ຐກຖາວຈນໂຕ ຕໍ ປວິສນ຺ຕິຍາ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ຄາມນ຺ຕຣາປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ ເອວຯ ສເຈ ຕຕ຺ຖ ວິຫາໂຣ ວາ ເທວກຸລໍ ວາ ສຠາ ວາ ເຄຫໍ ວາ ນຕ຺ຖິ, ເກວລໍ ວຕ຺ຖຸມຕ຺ຕກເມວ ໂຫຕິ, ຄາໂມຕິ ວິນຍກມ຺ມໍ ສພ຺ພໍ ຕຕ຺ຖ ກປ຺ປຕິຯ ‘‘ອມນຸສ຺ໂສ ຄາໂມ’’ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຎ຺ຈ ຄາມໍ ອິຕຣສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂປພ຺ພນ຺ຕເຣ ວາ ອຸປຈາຣພ຺ພນ຺ຕເຣ ວາ ໂຫຕິ, ວິກາເລ ຄາມປ຺ປເວສນໍ ອາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາວ ຄນ຺ຕພ຺ພໍຯ ໂນ ເຈ, ອຣຎ຺ຎໍ ວິຍ ຍຖາສຸຂໍ ຄນ຺ຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖ ເຈ ອາຣາໂມ ວາ ຕິຕ຺ຖິຍເສຍ຺ຍາທີສຸ ອຎ຺ຎຕໂຣວາ ໂຫຕິ, ລທ຺ຘກປ຺ປເມວຯ ຠິກ຺ຂຸນຸປ຺ສ຺ສໂຍ ເຈ ໂຫຕິ, ຄາມໍ ປິຕ຺ຫາຍ ປວິສນ຺ຕິຍາ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ຄາມນ຺ຕຣາປຕ຺ຕິ ປຣິຫຣິຕພ຺ພາຯ ‘‘ອຣຎ຺ຎໍ ນາມ ຐເປຕ຺ວາ ຄາມຎ຺ຈ ຄາມູປຈາຣຎ຺ຈ ອວເສສໍ ອຣຎ຺ຎໍ ນາມາ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໙໔) ເອຕ຺ຖ ປຣິກ຺ເຂເປ ສຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຣິຈ຺ເຉທໍ ຄາມເມວ ຐເປຕ຺ວາ ອວເສສໍ ຕສ຺ສ ອຸປຈາຣໍ, ຕໂຕ ປຣຎ຺ຈ ອຣຎ຺ຎໍ ນາມ, ປຣິກ຺ເຂເປ ອສຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຣິຈ຺ເຉທໍ ຄາມູປຈາຣເມວ ຐເປຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣໍ ອວເສສໍ ອຣຎ຺ຎໍ ນາມາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ເອວໍ ສຕິ ‘‘ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ພຫິ ອິນ຺ທຂີລາ ສພ຺ພເມຕໍ ອຣຎ຺ຎ’’ນ຺ຕິ (ວິຠຯ ໔໘໙) ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂເຓ ອຄາມເກ ອຣຎ຺ເຎ ຄຓມ຺ຫາໂອຫີຍນາປຕ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ອວິປ຺ປວາສສີມາຍ ຜຣຕໍ ວິກາເລ ຄາມປ຺ປເວສນາປຕ຺ຕິຍາ ອນາປຕ຺ຕີຕິ ເອວມາທິວິນຍວິຘີ ສເມຕິ, ອຎ຺ຎຖາ ນ ສເມຕີຯ

‘‘ຐເປຕ຺ວາ ຄາມູປຈາຣໍ ອວເສສໍ ອຣຍ຺ຍໍ ນາມາ’’ຕິ (ມຫາວຯ ໑໘໔) ວຸຕ຺ເຕ ຄາມູປຈາຣໂຕ ປໂຣ ອຣຍ຺ຍນ຺ຕິ ສິທ຺ເຘ ‘‘ຐເປຕ຺ວາ ຄາມ’’ນ຺ຕິ ວິເສສຕ຺ໂຖ ນ ທິສ຺ສຕິ, ຄາມສ຺ສ ປນ ອຣຍ຺ຍຠາວປ຺ປສງ຺ຄຠາຍາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຈ? ນ, ຄາມູປຈາຣສ຺ສ ອຠາວປ຺ປສງ຺ຄໂຕຯ ສຕິ ຫິ ຄາເມ ຄາມູປຈາໂຣ ໂຫຕິ, ໂສ ຈ ຕວ ມເຕນ ອຣຍ຺ຍຠູໂຕຯ ກຸໂຕ ທານິ ຄາມູປຈາໂຣຯ ຄາມູປຈາໂຣປິ ເຈ ອຣຍ຺ຍສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ປໂຣວ ຄາໂມຕິ ກຕ຺ວາ ນ ຍຸຕ຺ຕໍ ຄາມສ຺ສ ອຣຍ຺ຍຠາວປ຺ປສງ຺ຄໂຕ ຈຯ ຕສ຺ມາ ‘‘ຄາມາ ວາ ອຣຍ຺ຍາ ວາ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ຄາມູປຈາໂຣປິ ‘‘ຄາໂມ’’ ຕ຺ເວວ ສງ຺ຄຫິໂຕຯ ຕສ຺ມາ ຄາມສ຺ສ ອຣຍ຺ຍຠາວປ຺ປສງ຺ໂຄ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິຯ ຍທິ ເອວໍ ‘‘ຐເປຕ຺ວາ ຄາມໍ ອວເສສໍ ອຣຍ຺ຍໍ ນາມາ’’ຕິ ເອຕ຺ຕກໍ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ເຈ? ນ, ອຣຍ຺ຍສ຺ສ ປຣິຈ຺ເຉທຊານນປ຺ປສງ຺ຄໂຕຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ໂຕ ‘‘ອຣຍ຺ຍປຣິຈ຺ເຉໂທ ນ ປຍ຺ຍາຍຕີ’’ຕິ ໂນ ລທ຺ຘິຯ ຄາມູປຈາຣປຣິຍນ຺ໂຕ ຫິ ອິຘ ຄາໂມ ນາມຯ ຍທິ ເອວໍ ‘‘ຄາມສ຺ສ ຈ ອຣຍ຺ຍສ຺ສ ຈ ປຣິຈ຺ເຉທທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ‘‘ອຣຍ຺ຍສ຺ສ ປຣິຈ຺ເຉທທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ກິມຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຈ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ອຏ຺ຐກຖາຈຣິເຍນ ປຐມຄາມູປຈາຣໍເຍວ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອຣຍ຺ຍປຣິຈ຺ເຉທທສ຺ສນຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ ສພ຺ພສິກ຺ຂາປເທ ຫິ ພາຫິຣິນ຺ທຂີລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຄາມູປຈາຣໍ ອຣຍ຺ຍໍ ນາມຯ ຄາມປຣິຈ຺ເຉທວຈເນ ປໂຍຊນໍ ປເນຕ຺ຖ ນຕ຺ຖິ ປຣິກ຺ເຂເປເນວ ປາກຏຠູຕຕ຺ຕາຯ ທຸຕິຍຄາມູປຈາໂຣວ ຄາມສ຺ສ ປຣິຈ຺ເຉທທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ໂຕ ປຣິກ຺ເຂປຠາເວນ ອປາກຏຕ຺ຕາຯ ຕຕ຺ຖ ປຐມຄາມູປຈາໂຣ ເຈ ອຣຍ຺ຍປຣິຈ຺ເຉທທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕຕ຺ຖ ນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຯ ‘‘ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອິນ຺ທຂີລາ ສພ຺ພເມຕໍ ອຣຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ສຸພ຺ຍຕ຺ຕຕຣໍ ອຣຍ຺ຍປຣິຈ຺ເຉໂທ ທສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ, ມິຈ຺ຉາຄາໂຫ ຈ ນ ໂຫຕິຯ

‘‘ມຊ຺ຌິມສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕ’’ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ເຕ ອຍໍ ຄາມູປຈາໂຣວ ອຣຍ຺ຍໍ ຄາມູປຈາຣສ຺ສ ວິຠງ຺ຄຕ຺ຕາຯ ຍທິ ອຣຍ຺ຍປຣິຈ຺ເຉທທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອວຸຕ຺ຕກເມວ, ອຣຍ຺ຍໂຕ ປຣນ຺ຕິ ຈ ມິຈ຺ຉາຄາໂຫ ໂຫຕີຕິ ເຈ, ນນຸ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປຐມເມວ ອິທໍ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ອຸປຈາຣນິຍມນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ? ອຣຍ຺ຍປຣິຈ຺ເຉທທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ກິຍ຺ຈາປິ ‘‘ຄາມູປຈາໂຣ’’ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍ, ອິນ຺ທຂີເລ ຐິຕສ຺ສ ມຊ຺ຌິມສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕຕິ ປນ ເອວໍ ວຈນປ຺ປໂຍຊນໍຯ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ຄາມສ຺ສ ຍ຺ວາຍໍ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕ ອຸປຈາໂຣ’’ຕິ ມຫາອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ນິຍມນນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ກຖໍ ປຍ຺ຍາຍຕີຕິ ເຈ? ‘‘ອຣຍ຺ຍໍ ນາມາ’’ຕິ ປທໍ ອນຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ‘‘ຄາມູປຈາໂຣ ນາມາ’’ຕິ ອຸທ຺ຘຣຓສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາຯ ຕຕ຺ຖ ‘‘ຄາມູປຈາໂຣ ນາມາ’’ຕິ ມາຕິກາຍໍ ອວິຊ຺ຊມານໍ ປທໍ ອຸທ຺ຘຣນ຺ໂຕ ຕໂຍ ອຕ຺ຖວເສ ທສ຺ເສຕິຯ ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ອຣຍ຺ຍປຣິຈ຺ເຉທທສ຺ສນເມໂກ ອຕ຺ໂຖ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ອຸປຈາເຣນ ສທ຺ຘິໍ ປຣິຈ຺ເຉທທສ຺ສນເມໂກ, ນ ເກວລໍ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສເຍວ ອຸປຈາໂຣ ວິນຍາຘິກາເຣ ສປ຺ປໂຍຊໂນ ທສ຺ສິຕພ຺ໂພ, ນິປ຺ປໂຍຊໂນປິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປຈາໂຣ ອິມິນາ ປຣິຍາເຍນ ລພ຺ຠຕີຕິ ອນຸສງ຺ຄປ຺ປໂຍຊນເມໂກ ອຕ຺ໂຖປິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

‘‘ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ຆຣູປຈາເຣ ຐິຕສ຺ສ ມຊ຺ຌິມສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕ’’ຕິ ອິທໍ ຠຄວາ ຕໂຍ ອຕ຺ຖວເສ ປຏິຈ຺ຈ ອຠາສິຯ ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ປຣິຈ຺ເຉທທສ຺ສນເມໂກ, ອວິປ຺ປວາສສີມາຘິກາເຣ ອຍເມວ ຄາມູປຈາໂຣຕິ ທສ຺ສນເມໂກ, ຕຕ຺ຖ ຐິຕສ຺ສ ທຸຕິໂຍ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຄາມປ຺ປຏິສໍຍຸຕ຺ເຕສຸ ສິກ຺ຂາປເທສຸ ສກິຈ຺ຈໂກ ອຸປຈາໂຣຕິ ທສ຺ສນເມໂກຕິ ເອວໍ ຠຄວາ ອຕ຺ຕໂນ ເທສນາວິລາສປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ເອເກກປທຸທ຺ຘາຣເຓນ ຕໂຍ ອຕ຺ຖວເສ ທສ຺ເສຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ຕຖາ ອວິປ຺ປວາສສີມາກມ຺ມວາຈາຍ ‘‘ຐເປຕ຺ວາ ຄາມຍ຺ຈ ຄາມູປຈາຣຍ຺ຈາ’’ຕິ (ມຫາວຯ ໑໘໔) ເອຕ຺ຖາປິ ປຣິກ຺ເຂເປ ສຕິ ຄາມໍ ຐເປຕ຺ວາ, ອສຕິ ຄາມູປຈາຣໍ ຐເປຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ມຊ຺ເຌ ອາຣາເມ ອວິປ຺ປວາສສີມາສມ຺ມນ຺ນນກາເລ ອຍໍ ນໂຍ ອຕິວິຍ ຍຸຊ຺ຊຕິຯ ອຸຠຍປຣິວຊ຺ຊນໂຕ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ວາ ອຸຠຍຕ຺ຖ ອຸຠຍໍ ລພ຺ຠເຕວຯ ‘‘ອນ຺ຕຣາຣາເມສຸ ປນ ອາຈິຕ຺ຕາກປ຺ປາ ຠິກ຺ຂູ ອວິປ຺ປວາສສີມໍ ສມ຺ມນ຺ນນ຺ຕີ’’ຕິ ຄຓ຺ຐິປເທ ວຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ອນ຺ຕຣຆຣປ຺ປຏິສໍຍຸຕ຺ຕານໍ ເສຂິຍານໍ ອນ຺ຕຣາຣາເມສຸ ອສມ຺ຠາວໂຕ ອນ຺ຕຣາຣາໂມ ນ ຄາມສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖາປິ ອວິປ຺ປວາສສີມາ ຣຸຫເຕ ວາ’’ຕິ ເອເກຯ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ທຸຕິຍສ຺ສ ຄາມູປຈາຣສ຺ສ ຄາມສງ຺ຂາສຠາວໂຕ ຕາສໍ ອິມາຍ ທຸຕິຍາຍ ອວິປ຺ປວາສກມ຺ມວາຈາຍ ອຠາວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຏິກ຺ຂິປິຕພ຺ພາຯ ອຊ຺ຊາຣາໂມ ປນ ຄາໂມປິ ສມາໂນ ຕິຕ຺ຖິຍເສຍ຺ຍາທີ ວິຍ ກປ຺ປິຍຠູມີຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອາປຕ຺ຕິຍາ ປຣິຈ຺ເຉທໍ, ຕຖານາປຕ຺ຕິຍາປິ ຈ;

ທສ຺ເສຕຸ໌ ຄາມສມ຺ພນ຺ຘ-ສິກ຺ຂາປທວິກາວເນ຺ຯ

ຄາມຄາມູປຈາຣາ ທ຺ເວ, ທສ຺ສິຕາ ອິຘ ຕາທິນາ;

ສີມາ ສີມູປຈາຣາ ຕຸ, ອເນການ຺ຕາຕິ ນຸທ຺ຘຍາຯ

ອຸປຈາຣາ ຈ ທ຺ເວ ໂຫນ຺ຕິ, ພາຫິຣພ຺ການ຺ຕຣພ຺ພສາ;

ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕາປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕ-ເກຫາ ເຈ ຈຕ຺ໂຣ ສິຍຸໍຯ

ອຍລ຺ຫິ ອຸປຈາຣສທ຺ໂທ ວິນຍປີຊເກ ''ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ອຄິລາເນນປິ ອາຣາເມ ອາຣາມູປຈາເຣ ລຕ຺ຕໍ ຘາເຣຕຸ''ນ຺ຕິ (ຈູລ຺ ວ. ໒໗໐) ເອວມາທິສຸ ພາຫິເຣ ອຸປຈາເຣ ທິສ຺ສຕິຯ ພາຫິໂຣ ອຸປຈາໂຣ ນາມ ປຣິກ຺ເຂປໂຕ, ປຣິກ຺ເຂປາຣຫຌ຺ຖານໂຕ ວາ ເລ ໂກ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕຯ ''ອຊ຺ຊາຣາໂມ ນາມ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ອາຣາມສ຺ສ ອນ຺ໂຕອາຣາໂມ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປຈາໂຣຯ ອຊ຺ຊາວສໂຖ ນາມ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ອາວສຖສ຺ສ ອນ຺ໂຕອາວສໂຖ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປຈາໂຣ''ຕິອາທິສຸ (ປາຈິ. ໔໐໖) ປນ ອຸປຈາຣສທ຺ໂທ ອພ຺ການ຺ຕເຣ ອຸປຈາເຣ ທິສ຺ສຕິຯ ອພ຺ການ຺ຕໂຣ ອຸປຈາໂຣ ຈ ນາມ ປຣິກ຺ເຂໂປ, ປຣິກ຺ເຂປາຣຫຌ຺ຖານລ຺ຈ ໂຫຕິຯ ອິຘ ປນ ປຣິກ຺ເຂ ໂປ ''ອຊ຺ຊາຣາໂມ, ອຊ຺ຊາວສໂຖ''ຕິ ວາ ນ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອນ຺ໂຕ ເອວ ອາຣາໂມ, ອາວສໂຖຕິ ວາຯ ເຕສຸ ພາຫິຣພ຺ການ຺ຕເຣເກຫກິນ຺ເນ ສຸ ທ຺ວິສຸ ອຸປຈາເຣສຸ ອວິປ຺ປວາສສີມາສິກາເຣ ''ຖເປຕ຺ວາ ຄາມລ຺ຈ ຄາມູປຈາຣລ຺ຈາ''ຕິ (ມຫາວ. ໑໔໔) ເອຕ຺ຖ ຄາມູປຈາໂຣ ນາມ ອພ຺ການ຺ຕຣູປຈາໂຣ ອພິປ຺ເປໂຕ, ນ ພາຫິໂຣຯ ກິກ຺ຂຸນີຍາ ອຣລ຺ຌສລ຺ຌິຕຕາຍ ຕສ຺ສ ພາຫິຣສ຺ສ, ຕສ຺ສາ ຄາມນ຺ຕຣາປຕ຺ ຕິຍາ ຖານກູຕຕ຺ຕາ ຈ ອພ຺ການ຺ຕເຣາປຈາຣສ຺ສາຕິ ອິທເມຕ຺ຖ ການຣຫ຺ວຍໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖ ອິຘ ອທິນ຺ນາທານປາຣາຊິກ ວິກ຺ເຄເຍວ ປຖໂມ ຄາມູປຈາໂຣ ທສ຺ສິໂຕ, ໂສ ພາຫິໂຣ, ທຸຕິໂຍ ອພ຺ການ຺ຕໂຣຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ປຖເມນ ຈ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ທຸຕິຍເລຑ຺ຑຸປາຕສ຺ຖາໂຕ ພາຫິໂຣ ອຸປຈາໂຣ, ທຸຕິເຍນ ຈ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂປໂຕ ພາຫິຣສ຺ຖາໂຕ ອພ຺ການ຺ຕໂຣ ອຸປຈາໂຣ ເລເສນ ທສ຺ສິໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເອວໍ ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ອຸປຈາຣາ ອິຘ ກຄວຕາ ເທສນາວິລາສປ຺ປຕ຺ເຕນ ເທສນາລີລາຍ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຍໍ ນໂຍ ສຸຌ຺ຖຸ ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ອາຈຣິເຍຫິ ສມ຺ມນ຺ຕຍິຕ຺ວາ ຍຖານຸຣູປໍ ຕຕ຺ຖ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຯ ອິຕຣຖາ –

ອສມ຺ພຸຘໍ ພຸທ຺ຘມຫານຸກາວໍ;

ຘມ຺ມສ຺ສ ຄມ຺ກີຣນຍຕ຺ຕຕລ຺ຈ;

ໂຍ ວຕ຺ຕເຍ ນໍ ວິນຍໍ ອວິລ຺ລູ;

ໂສ ທຸທ຺ທໂສ ສາສນນາສເຫຕຸຯ

ປາລຸຈີ ຕທຕ຺ຖລ຺ຈ ອສມ຺ພຸຘລ຺ຫິ;

ນາເສຕິ ໂຍ ອຌຖກຖານຍລ຺ຈ;

ອນິຈ຺ລຍໍ ນິຈ຺ລຍໂຕ ປເຣຫິ;

ຄາໂມຕິ ເຕເຍວ ປຸຣກ຺ຂໂຕ ໂສຯ

ອນຸກ຺ກເມເນວ ມຫາຊເນນ;

ປຸຣາຊໂຕ ປຕຸທິຕມານີ ກິກຸຂຸ;

ອປຕຸທິຕານໍ ວິມຕີ ອກຕຸວາ;

ອາຈຣິຍລີລໍ ປຸຣໂຕ ກໂຣຕິ໚

ຕຕຸຖ ທີ ປາລຸອິຍໍ ''ຄາມສຸສ ອຸປຈາໂຣ ຄາມູປຈາໂຣ, ຄາມສງຂາໂຕ ອຸປຈາໂຣ ຄາມູປຈາໂຣ ນາມາ''ຕິ ອຸທຸສຣິຕຸວາ ຄາມສຸສ ອຸປຈາຣໍ ທສຸເສນຸໂຕ ''ອີນຸທຂີເລ ຖິຕສຸສ ມຊຸຊິມສຸສ ປຸຣິສສຸສ ເລທຸທຸປາໂຕ''ຕິ (ປາຣາ໚ ໙໘) ວຕຸວາ ປຸນ ຄາມສງຂາຕໍ ອຸປ ຈາຣໍ ທສຸເສນຸໂຕ ''ພຣູປຈາເຣ ຖິຕສຸສ ມຊຸຊິມສຸສ ປຸຣິສສຸສ ເລທຸທຸປາໂຕ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ໚ ອິມມຕຸຖໍ ສນຸຣາຍ ວິກາເລ ຄາມ ປຸປເວສນຄາມນຸຕຣອອປຸປວາສສມຸມຸຕິອາທີສຸ ປຣິກຸເຂປາຣຫຍຸຖານເມວ ຄາມູປຈາຣນຸຕິ ວຸຕຸຕນຸຕີ ລິຂິຕໍ໚

ອຕຸຖໂຕເອການຸຕິ ເອຕຸຖ ສງຂາສທຸທໍ ສງຂາຕສທຸເທນ ສມານຍຕິ໚ ''ອາທິເຍຍຸຍາ''ຕິ ອິທໍ ປຄຸຈວີສຕິຍາ ອວຫາຣານໍ ສາຊາຣຕປທໍ໚ ຖານາຈາວນວເສນ ຈ ຂີລາທີນີ ສງກາເມຕຸວາ ເຂຕຸຕາທີຄຸຄຫຄາວເສນ ຈາຕິ ອຕຸໂຖ໚ ຖານາຈາວເນ ຍຖາ ສາມີກສຸສ ຊຸຣນິກຸເຂປາທີ ອໂນໂລເກຕຸວາວ ອາປຕຸຕິ, ຕຖາ ອິທາປີຕິ ຄເຫຕພຸພາ໚

''ອສຸກໍ ນາມ ກຕຸທໍ ອວຫຣິສຸສາມີ''ຕິ ສພຸເພສໍ ເອກາສຍຕຸຕາ ''ເອເກນາປີ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ໚ ຍທີ ອາຕຕຸຕິ ອີຈຸຊິຕພຸພາ, ສໍວິຊາວ ຫາໂຣ ນາມ ເອໂກ ອວຫາໂຣ ປຣິຫາຍິຕພຸໂພ໚

ໂອກາສປຣິກປຸເປ ຖານາຈາວນາຍ ຄທິຕມຸປີ ໂອກາສປຣິກປຸປິຕຕຸຕາ ຣກຸຂຕິ໚ ໂອກາສາຕິກຸກໂມວ ປມາຕໍ ປຸພຸເພ ອສຸທຸສຈິຕຸ ເຕນ ຄທິຕຕຸຕາ໚ ອິທານີ ສຸທຸສຈິຕຸເຕນ ຄທິເຕປີ ໂທຕີ ເອວາຕິ ວທນຸຕີ, ຕໍ ນ ສຸນຸທຣໍ໚ ເອຕຸຖ ປນ ວິນິຈຸລໂຍ ສມນຸຕປາສາ ທີກໍ ໂອໂລເກຕຸວາ ຄເຫຕພຸໂພ໚

ອຸທຸສາໂຣ ນຕຸຖິຕີ ຖານາຈາວນໍ ນຕຸຖີຕີ ອຕຸໂຖ໚

ອຸທຸສຕມຕຸເຕ ອວຫາໂຣ ສກລສຸສ ປໂຍຄສຸສ ນິຍຸຖາປິຕຕຸຕາ, ນ ອຕຸຖສາຊກວເສນ໚ ອຸທຸສາເຣເຍວ ຣກຸຂຕີຕີ ເອຕຸຖ ເອວ- ສທຸເທນ ປາຕເນ ນ ຣກຸຂຕີຕີ ອຕຸເຖ ສິທຸເຣປີ ອຕຸຖສາຊກວເສນ ອຕຸຖໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ຕໍ ອຸທຸສຣິຕຸວາ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ໚

''ປຖພຸຍາຣາຊປເທສຣາຊາທໂຍ ພຫູ, ເຕສໍ ສງຄຕຸທນຕຸຖໍ 'ຣາຊາໂນ'ຕິ ພຫຸວຈນໍ ວຸຕຸຕ''ນຸຕິ ລິຂິຕໍ໚ ກິຄຸຈາປີ ພຫຸວຈນໍ ກຕໍ, ອິທໍ ປນ ເອກໍ ພິມຸພິສາຣເມວາຕິ ທຍຸຖພຸພໍ໚ ຣາຊາໂນຕິ ກິຄຸຈິ ອນິທຸທິສິຕຸວາ ສາຊາຣກວເສນ ກິຄຸຈາປີ ວຸຕຸຕໍ, ອິທໍ ປນ ພິມຸພິສາຣເມວາຕິ໚

ປຸພຸພປຸປໂຍເຄຕີ ເອຕຸຖ ຄມນກາເລ ມຄຸຄໂສຊນານີກຣເຕ ອປາຈິຕຸຕິຍເຂຕຸເຕ ທຸກຸກຕໍ, ລຕາຈຸເຊທນາທີສຸ ປາຈິຕຸຕິຍເມວ໚ ຄນຸຕຸວາ ປນ ກຸມຸກິມຕຸຖເກ ຊາຕລຕາທີຈຸເຊທເນ ສຫປໂຍຄຕຸຕາ ທຸກຸກຕໍ໚ ''ເອກາຕຸເທ ເອວໍ ກາຣິຍມິທໍ, 'ຕຸວມຸປີ ເອກປສຸ ສໍ ຄຕຸຫ, ອຫມຸປີ ເອກປສຸສໍ ຄຕຸຫາມີ'ຕິ ສໍວິທທິຕຸວາ ອຸກເຍສໍ ປໂຍເຄນ ຖານາຈາວເນ ກເຕ ກາຍວາຈາຈິຕຸເຕທິ ສມຸຍຸຖາ ຕິ໚ ອລຸລຖາ ສາຫຕຸຖິກໍ ວາ ອາຕຕຸຕິກສຸສ ອງຄໍ ນ ໂທຕີ , ອາຕຕຸຕິກໍ ວາ ສາຫຕຸຖິກສຸສາຕິ ວຸຕຸຕລກຸຂເຕນ ວິຣຸຊຸຊຕີ''ຕິ ວິນຍຄຕຸຖິປເທ ລິຂິຕໍ໚ ປີ-ສທຸໂທ ປເນຕຸຖ ຕຕຸເຖວ ລິຂິໂຕ໚

ກາຍວາຈາສມຸຍຸຖານໍ, ຍສຸສາ ອາປຕຸຕິຍາ ສິຍາ;

ຕຕຸຣ ວາຈງຄໍ ຈິຕຸຕໍວ, ກມຸມໍ ນສຸສາ ວິຊິຍຕີ໚

ກິຣິຍາກິຣິຍາທີກໍ ຍຄຸເຈ, ຍມຸປີ ກມຸມຕຸຕຍໍ ກເວ;

ນ ຍຸຕ຺ຕໍ ຕໍ ວິຣຸທ຺ຘຕ຺ຕາ, ກມ຺ມເມກໍວ ຍຸຊ຺ຊຕີຕີ. (ວຊິຣ. ຓີ. ປາຣາຊິກ ໑໖໑ ປກິຓ຺ຓກກຖາວຓ຺ຓນາ);

ທຸຕິຍປາຣາຊິກວຓ຺ຓນາ ນິຜ຺ພິຕາ.

໓. ຕຕິຍປາຣາຊິກວຓ຺ຓນາ

ຍຖາ ຜາຕປຣິຜ຺ຜາ ຘມ຺ມານໍ ສກາວຊານນເມວ ''ອິທໍ ຣູປໍ, ອຍໍ ເວທນາ''ຕິ, ຕີຣຓປຣິຜ຺ຜາ ປນ ຘມ຺ມສກາເວນ ສທ຺ທິ ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ປວຕ຺ຕມານໍ ''ຣູປໍ ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ວາ''ຕິອາທິ, ເອວມິທ ສທ຺ທິ ເຈເຕ຺ວາ ເອກຕ຺ເຕນາປິ ປາຕາຕິປາຕາກາວາ ''ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ''ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄຫ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຄພ຺ກເສຍ຺ຍການໍ ວເສນ ສພ຺ພສຸຂຸມອຕ຺ຕກາວໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ກລລໂຕ ປຜ຺ຖາຍາ''ຕິ ອາຫ. ເອຕ຺ຖ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປນ຺ໂຕ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໂຕ ວິໂຍເຊຕິ. ຕຕ຺ຖ ຂຓປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ນ ສກ຺ກາ ໂວໂຣເປຕຸໍ, ສນ຺ຕຕິປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ວາ ອທ຺ຘາປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ວາ ສກ຺ກາ. ກຖໍ? ຕສ຺ມິຜ຺ທິ ອຸປ຺ກ຺ກເມ ກເຕ ລທ຺ຘູປ຺ກ຺ກມໍ ຊີ ວິຕທສກໍ ນິຣຸຊ຺ຊມານໍ ທຸພ຺ພລສ຺ສ ປຣິທີນເວຄສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ. ສນ຺ຕຕິປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ຍຖາ ທ຺ເວ ຕໂຍ ຊວນວາເຣ ຊວິຕ຺ວາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ອທ຺ຘາປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຜ຺ຈ ຕທນຸຣູປໍ ກຕ຺ວາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ຕຖາ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ. ຕໂຕ ສນ຺ຕຕິປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ວາ ອທ຺ຘາປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ວາ ຍຖາປຣິຈ຺ຆິນ຺ນກາລໍ ອປ຺ຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣາວ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ. ເອວໍ ຕທຸກຍມ຺ປິ ໂວໂຣເປຕຸໍ ສກ຺ກາ. ຕສ຺ມາ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ວິໂຍເຊຕິ.

''ອິມສ຺ສ ປນຕ຺ຖສ຺ສາ''ຕິ ໂວຫາຣວເສນ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ປຣມຕ຺ຖວເສນ ອາວິກາວຕ຺ຖໍ ''ປາໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ກາຍ ວິຜ຺ຜຕ຺ຕິສທິຕາຍ ເຈຕນາຍ ປຍຸຊ຺ຊຕີຕິ ປໂຍໂຄ, ໂກ ໂສ? ສຣິເຣ ສຕ຺ຖາທີນໍ ຄມນໍ ປຫຣຓນ຺ຕິ ກາຍວຈີວິຜ຺ຜຕ຺ຕິສທິຕາຍ ເຈຕນາຍ ປຣສຣີເຣ ສຕ຺ຖປາຕນໍ. ທູເຣ ຄິຕນ຺ຕີ ທູເຣ ວາ ຕິຜ຺ຖຕ຺, ສມີເປ ວາ. ຫຕ຺ຖໂຕ ມຸຕ຺ເຕນ ປຫາໂຣ ນິສ຺ສຄ຺ຄິໂຍ. ຕຕ຺ຖາຕິ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍປ຺ປໂຍເຄ. ໂຍ ໂກຈິ ມຣຕູຕິ ເອຕ຺ຖ ມຫາຊນສມູເຫ ນ ສກ຺ກາ. ຍສ຺ສູປຣິ ສໂຣ ປຕຕິ, ຕສ຺ເສວ ຊີ ວິຕມຣຕໍ ກາຕຸໍ, ນ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ຊີວິຕມຣຕໍ. ອາຕາປນ຺ຕິ ວຈີວິຜ຺ຜຕ຺ຕິສທິຕາຍ ເຈຕນາຍ ອຊີປ຺ເປຕຕ຺ຖສາຘນໍ. ເຕເນວ ''ສາເວຕຸກາໂມ ນ ສາເວຕີ''ຕິ (ປາຣາ. ໘໔) ວຸຕ຺ຕໍ. ອາຕຕ຺ຕິນິຍາມກາຕິ ອາຕຕ຺ຕິກປ຺ປໂຍຄສາຘິກາ. ເອເຕສຸ ຫິ ອວິຣຊ຺ຊິ ເຕສຸ ເອວ ອາຕຕ຺ຕິປໂຍໂຄ ໂຫຕິ, ນ ອຜ຺ຜຖາ.

ຣູປູປຫາໂຣຕີ ເອຕ຺ຖ –

''ມນາລາເກນ ເອຂິຕ຺ຖິ, ມຣຕູ''ຕີ ສມິປໂຄ;

ທຸຜ຺ຄຈິຕ຺ໂຕ ສເຈ ຍາຕິ, ໂຫຕີ ໂສ ອິຕ຺ຖິມາຣໂກ.

ກິກ຺ຂຕ຺ຖາຍ ສເຈ ຍາຕິ, ຊານນ຺ໂຕປິ ນ ມາຣໂກ;

ອນຕ຺ຖິໂກ ຫິ ໂສ ຕສ຺ສາ, ມຣເຕນ ອຸເປກ຺ຂໂກ.

ວິໂຍເຄນ ຈ ເມ ຊາຍາ, ຊນນີ ຈ ນ ຊີວຕີ;

ອິຕິ ຊານໍ ວິຍຸຜ຺ຊນ຺ໂຕ, ຕທຕ຺ຖິໂກ ໂຫຕິ ມາຣໂກ.

ປພ຺ພຊ຺ຊາທິນິມິຕ຺ຕຜ຺ເຈ, ຍາຕີ ຊານໍ ນ ມາຣໂກ;

ອນຕ຺ຖິໂກ ຫິ ໂສ ຕສ຺ສາ, ມຣເຕນ ອຸເປກ຺ຂໂກ.

ຫາຣກສທທສ຺ສ ເກທໂຕ ອຕ຺ຖໍ ວິຕ຺ຖາເຣຕ຺ວາ ອຸກຍມ຺ປິ ເອກເມວາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ສຕ຺ຖຜ຺ຈ ຕໍ ຫາຣກຜ຺ຈາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ເອເຕນ ຖາວຣປ຺ປໂຍຄໍ ທສ຺ເສຕິ ສາທຕ຺ຖິກາທີສ຺ ປໂຍເຄສ຺ ‘‘ອິຕິ ຈິຕ຺ຕມໂນ’’ຕິ ອຸທ຺ທຣິຕ຺ວາປິ ອິຕິສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ນ ຕາວ ວຸຕ຺ໂຕ. ກິຍ຺ຈາປິ ນ ວຸຕ຺ໂຕ, ອຊີກາຣວເສນ ປນ ອາຄຕໍ ອິຕິສທ຺ທໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ ອິຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ງກປ຺ໂປຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ມຣຕາສຍ຺ສີ ມຣຕາເຈຕໂນ ມຣຕາພິປ຺ປາໂຍ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ມຣຕໍເຍວ ວາ຺ຉຕິຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ. ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ລປ຺ປໂຍຄວເສນ. ສາທຕ຺ຖິກາພິສ຺ສຄ຺ຄິຍປ຺ປໂຍເຄສ຺ ສນ຺ນິຍ຺ຖາປກເຈຕນາຍ ສຕ຺ຕມາຍ ສທ ອຸປ຺ປນ຺ນກາຍວິຍ຺ຍຕ຺ຕິຍາ ສາທຕ຺ຖິກຕາ ເວທິຕພ຺ພາ. ອາຄຕ຺ຕິເກ ປນ ສຕ຺ຕທິປິ ເຈຕນາທິ ສທ ວຈີວິຍ຺ຍຕ຺ຕິສມ຺ກາວໂຕ ສຕ຺ຕ ສຕ຺ຕ ສທ຺ທາ ເອກໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ເອເກກ ກ຺ຂຣກາວໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຍຕ຺ຕເກທິ ອກ຺ຂເຣທິ ອຕ຺ໂຕນ ອພິປ຺ປາຍໍ ວິຍ຺ຍາເປນ຺ຕິ, ຕທວສານກ຺ຂຣສມ຺ຍ຺ຖາປິກາຍ ສຕ຺ຕມເຈຕ ນາຍ ສທຊາຕວຈີວິຍ຺ຍຕ຺ຕິຍາ ອາຄຕ຺ຕິກຕາ ເວທິຕພ຺ພາ.

ຕຕິຍປາຣາຊິກວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໔. ຈຕຸຕ຺ຖປາຣາຊິກວຕ຺ຕນາ

ອິເຂວ ສງ຺ຄຫນ຺ຕິ ‘‘ອິຕິ ຊານາມິ, ອິຕິ ປສ຺ສາມີ’’ຕິ ປເທ ກຖນ຺ຕິ ເຈ, ‘‘ອິຕິ ຊານາມີ’’ຕິອາທິນາຫ ຯ ເກວລໍ ‘‘ປາປິຈ຺ລຕາ ຍາ’’ຕິ (ກ຺ງຂາ. ອຍ຺ຖ. ຈຕຸຕ຺ຖປາຣາຊິກວຕ຺ຕນາ) ວຈນໂຕ ມນ຺ທຕ຺ຕາ ໂມມູຫຕ຺ຕາ ສມ຺ທາຈຣນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິຕິ ທີປິຕໍ. ‘‘ອຕີຕກາເລ ໂສຕາປນ຺ໂນມ຺ທີ’’ຕິ ວທນ຺ໂຕ ປຣິຍາເຍນ ວທຕິ, ‘ໂຍ ເຕ ວິຫາເຣ ວສຕິ, ໂສ ກິກ຺ຂຸ ອຣຫາ’’ຕິອາທີສ຺ (ປຣິ. ໑໒໔) ວິຍ ສິກ຺ຂາປເທປິ ‘‘ອິຕິ ຊານາມີ’’ຕິ (ປາຣາ. ໑໘໔, ໑໙໗) ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນເມວ ວຸຕ຺ຕໍ.

ຈຕຸຕ຺ຖປາຣາຊິກວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

ມາຕຸຂາຕກປິຕຸຂາຕກອຣຫນ຺ຕຂາຕກາ ຕຕິຍປາຣາຊິກໍ ອາປນ຺ນາ, ກິກ຺ຂຸນີທູສໂກ, ລມ຺ພີອາທໂຍ ຈ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ປຖມປາຣາຊິ ກໍ ອາປນ຺ນາ ເອວາຕິ ກຕ຺ວາ ກຸໂຕ ຈຕຸວີສຕິຕິ ເຈ? ນ, ອພິປ຺ປາຍາຊານນໂຕ. ມາຕຸຂາຕກາທໂຍ ຫິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອີສານ຺ປສມ຺ປນ຺ນາ ເອວ ອພິປ຺ເປຕາ, ລມ຺ພີອາທໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ກິຍ຺ຈາປິ ປຖມປາຣາຊິເກນ ສງ຺ຄຫີຕາ, ຍສ຺ມາ ປນ ເອເກນ ປຣິ ຍາເຍນ ເມຖຸນທມ຺ມໍ ປຕິເສວີໂນ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ວິສຸໍ ວຸຕ຺ຕາ. ນ ລກາຕິ ກິກ຺ຂູຫີຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ອຸໂປສຖາທີເກຫິ ສໍວາສ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຕກໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ວິນຍຍ຺ຖກຖາຍໍ ‘‘ອຸໂປສຖປ຺ປວາຣຕາປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສສງ຺ຂກມ຺ມປ຺ປເກທ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ປາລຸອິຍໍ ‘‘ສໍວາໂສ ນາມ ເອກກມ຺ມໍ ເອກຸທ຺ເທໂສ ສມສິກ຺ຂຕາ’’ຕິ (ປາຣາ. ໕໕, ໙໒, ໑໗໒, ໑໙໗) ວຸຕ຺ຕໍ. ຕິວິເຣນາປິ ສງ຺ຂກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ນ ວຍ຺ຍຕິຕິ ປຕິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ. ‘‘ນ, ກິກ຺ຂເວ, ຄຫຍ຺ຖສ຺ສ ນິສິນ຺ນປຣິສາຍ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ອຸທ຺ທິສິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິອາທິ (ມຫາວ. ໑໕໔) ປາຕິ ໂມກ຺ຂປ຺ປວາຣຕາສ຺ ເອວ ອາຄຕໍ, ອຍ຺ເຍສ຺ ຈ ເອວຣູເປສ຺ ຖາເນສ຺ ເສສໍ ກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ນຕ຺ຖິ ປຕິກ຺ເຂໂປ. ອາຈຣິຍາປິ ‘‘ເສສໍ ກມ຺ ມໍ ກາຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ, ນຕ຺ຖິ ອາປຕ຺ຕີ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ. ‘‘ອນ຺ຕິມວຕ຺ຖຸ ອຊ຺ຊາປນ຺ນໍ ອມູລເກນ ປາຣາຊິເກນ ໂຈເທນ຺ຕສ຺ສ ສງ຺ພາທິເສໂສ, ສງ຺ພາທິເສເສນ ໂຈເທນ຺ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ກິກ຺ຂຸໂນ ວິຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ອນ຺ປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວິຍ ທຸກ຺ກຕໍ. ຕສ຺ມາ ເຕນ ສທເສຍ຺ຍາ, ຕສ຺ສ ປຕິຄ຺ຄຫຕຍ຺ຈ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ວຍ຺ຍຕິຕິ ອາຈຣິຍາ ວທນ຺ຕີ’’ຕິ ລິຂິຕໍ. ‘‘ຍຖາ ປຸເຣ ຕຖາ ປຈ຺ຊາຕິ ‘ເອກ ກມ຺ມໍ ເອກຸທ຺ເທໂສ ສມສິກ຺ຂຕາ’ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕສໍວາສສ຺ສ ອກຸພ຺ພຕາມຕ຺ຕໍ ສນ຺ຣາຍ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ວີມໍສິຕພ຺ພໍ.

ອິທານິ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປິ ສາຣາຣຕໍ ປກິຕ຺ຕກໍ – ເມຖຸນທມ຺ມໍ ປຕິເສວນ຺ໂຕ ອຕ຺ຖິ ໂກຈິ ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕິ ອສໍວາໂສ, ອຕ຺ຖິ ໂກຈິ ນ ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕິ ອສໍວາໂສ, ອຕ຺ຖິ ໂກຈິ ນ ປາຣາຊິໂກ ສໍວາໂສ ທຸກ຺ກຍວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ວາ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ວາ ປຕິເສວນ຺ໂຕ, ອຕ຺ຖິ ໂກຈິ ນ ປາຣາຊິໂກ ປກ຺ຂປຕ຺ຫໂກ ອປຕ຺ຫກປກ຺ເຂ ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ປຕ຺ຫກປກ຺ເຂ ເມຖຸນທມ຺ມໍ ປຕິເສວນ຺ໂຕ. ໂສ ອາປຕ຺ຕິ ນາປຊ຺ຊຕິຕິ ນ ປາຣາຊິໂກ ນາມ. ນ ຫິ ອກິກ຺ຂຸສ຺ສ ອາປຕ຺ຕິ ນາມ ອຕ຺ຖິ. ໂສ ອນາປຕ຺ຕິກຕ຺ຕາ ອປຕ຺ຫກປກ຺ເຂ ອາຄໂຕ ກິ ອສໍວາໂສ ໂຫຕິ, ນ ໂຫຕິຕິ? ໂຫຕິ. ‘‘ອກພ຺ໂພ ເຕນ ສຣີຣພນ຺ຜເນນາ’’ຕິ (ມຫາວ. ໑໔໙) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ. ‘ໂຍ ປນ ກິກ຺ຂຸ ກິກ຺ຂູ ນໍ ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ໂນ…ເປ… ອສໍວາໂສ’’ຕິ (ປາຣາ. ໔໔) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ໂຍ ກິກ຺ຂຸກາເວນ ເມຖຸນໍ ທມ຺ມໍ ປຕິເສວຕິ, ໂສ ເອວ ອກພ຺ໂພ. ນາຍໍ ອປາຣາຊິກຕ຺ຕາຕິ ເຈ? ນ, ‘‘ພຸຍຕ຺ເຕນ ກິກ຺ຂຸນາ ປຕິພເລນ ສງ຺ໂພ ລາເປຕພ຺ໂພ’’ຕິ (ມຫາວ. ໑໔໒) ວຸຕ຺ຕຍ຺ຖາເນ ຍຖາ ອກິກ຺ຂຸນາ ກມ຺ມວາຈາຍ ສາວິຕາຍປິ ກມ຺ມໍ ຣຸຫຕິ ກມ຺ມວິປຕ຺ຕິຍາ ອສມ຺ກາວໂຕ, ເອວໍສມ຺ປທມິທໍ ທຍ຺ຖພ຺ ພໍ. ຕຕຣາຍໍ ວິເສໂສ – ອຸປສມ຺ປນ຺ນປຸພ຺ໂພ ເອວໍ ເຈ ກມ຺ມວາຈໍ ສາເວຕິ, ສງ຺ໂພ ຈ ຕສ຺ມີ ອຸປສມ຺ປນ຺ນສຍ຺ສີ ເອວ ເຈ, ກມ຺ມໍ ຣຸຫຕິ, ນາຍ຺ຍຖາຕິ ໂນ ຂນ຺ຕິຕິ ອາຈຣິໂຍ.

ຄຫຍ຺ໂດ ວາ ຕິຕ຺ຖິໂຍ ວາ ປຕ຺ໜໂກ ວາ ກມ຺ມວາຈໍ ສາເວຕິ, ສງເຆນ ກມ຺ມວາຈາ ນ ວຸຕ຺ຕາ ໂຫຕິຯ ‘‘ສງໂຆ ອຸປສມ຺ປາເທຍ຺ຍ ສງໂຆ ອຸປສມ຺ປາເທຕິ, ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ສງເຆນາ’’ຕິ (ມຫາວຯ ໑໘໗) ຫິ ວຈນໂຕ ສງເຆນ ກມ຺ມວາຈາຍ ວຕ຺ຕພ຺ພຕາຍ ສງຆປຣິຍາປນ຺ເນນ, ສງຆປຣິຍາປນ຺ນສຍ຺ຍິເຕນ ວາ ເອເກນ ວຸຕ຺ຕາຍ ສງເຆນ ວຸຕ຺ຕາ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ, ນ ຄຫຍ຺ດ ຕິຕ຺ຖິຍປຕ຺ໜກາທີສຸ ອຍ຺ຍຕເຣນຯ ອຍເມວ ສພ຺ພກມ຺ເມສຸ ຍຸຕ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພາຯ

ຕຖາ ອຕ຺ຖິ ເມຖຸນໍ ຘມ຺ມໍ ປຝິເສວນ຺ໂຕ ໂກຈິ ນາເສຕພ຺ໂພ, ‘‘ໂຍ ກິກ຺ຂຸນິທູສໂກ, ອຍໍ ນາເສຕພ຺ໂພ’’ຕິ (ມຫາວຯ ໑໑໔-໑໑໕ ອຕ຺ຖໂຕ ສມານໍ) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເຕນ ເອວ ໂສ ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນວ ສຫເສຍ຺ຍາປຕ຺ຕິ ວາ ອຍ຺ຍໍ ວາ ຕາທິສໍ ຊເນຕິ, ຕສ຺ສ ໂອມສເນ ຈ ທຸກ຺ກຍໍ ໂຫຕິຯ ອກິກ຺ຂຸນິຍາ ເມຖຸນຘມ຺ມໍ ປຝິເສວນ຺ໂຕ ນ ນາເສຕພ຺ໂພ, ‘‘ອນ຺ຕິມວຕ຺ຖຸໍ ອຊ຺ຊາປນ຺ໂນ, ກິກ຺ຂເວ, ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ນ ອຸປສມ຺ປາເທຕພ຺ໂພ’’ຕິ ປາລຸອິຍາ ອກາວໂຕ, ເຕເນວ ໂສ ອຸປສມ຺ປນ຺ນສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ສຫເສຍ຺ຍາປຕ຺ຕິອາທີນ ຊເນຕິ, ເກວລໍ ອສໍວາໂສຕິ ກຕ຺ວາ ຄຕປູຣໂກ ນ ໂຫຕິຯ ເອກກມ຺ມເອກຸທ຺ເທໂສ ຫິ ສໍວາໂສຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ສມສິກ຺ຂຕາປິ ສໍວາໂສຕິ ກຕ຺ວາ ໂສ ເຕນ ສທ຺ຘິ ນຕ຺ຖີຕິຯ ປທໂສຘມ຺ມາປຕ຺ຕິ ປນ ຊເນຕີຕິ ກາຣຕາຈ຺ຉາຍາ ທິສ຺ສຕີຕິຯ ຍຖາ ກິກ຺ຂຸນິຍາ ສທ຺ຘິ ກິກ຺ຂຸສງຆສ຺ສ ເອກກມ຺ມາທິໂນ ສໍວາສສ຺ສ ອກາວາ ກິກ຺ຂຸນີ ອສໍວາສາ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ, ຕຖາ ກິກ຺ຂຸ ຈ ກິກ຺ຂຸນິຍາ, ປທໂສຘມ຺ມາປຕ຺ຕິ ປນ ນ ຊເນຕິຯ ຕຖາ ອນ຺ຕິມວຕ຺ຖຸໍ ອຊ຺ຊາປນ຺ໂນປິ ເອເກຈ຺ໂຈ ‘‘ໂຍ ນາເສຕພ຺ໂພຕິ ວຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ ອິມິນາ ນິທສ຺ສເນນ ສກາຣຕາຈ຺ຉາຍາ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂິຕາ ໂຫຕີຕິ ນ ຄຫຕໍ ຄຈ຺ຉຕິຯ ອປິຈ ‘‘ອຸໂກ ນາເສຕພ຺ພາ, ທູສໂກ ນາເສຕພ຺ໂພ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໖໖) ວຈນໂຕ, ‘‘ເມຕ຺ຕິຍໍ ກິກ຺ຂຸນີ ນາເສຖາ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໓໗໘) ວຈນໂຕ ຈ ໂຍ ສງຆມຊ຺ຊໍ ປວິສິຕ຺ວາ ອນຸວິຊ຺ຊເກນ ອນຸວິຊ຺ຊິຍມາໂນ ປຣາຊິໂຕ, ໂສປິ ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນວ, ນ ໂອມສວາທປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ຊເນຕີຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອປິເຈຕ຺ຖ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂາຕກາຈຕ຺ຸກ຺ກໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ອຕ຺ຖິ ຫິ ປຸຄ຺ຄໂລ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂາຕໂກ ນ ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ໂນ, ອຕ຺ຖິ ປຸຄ຺ຄໂລ ນ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂາຕໂກ ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ໂນ, ອຕ຺ຖິ ປຸຄ຺ຄໂລ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂາຕໂກ ເຈວ ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ໂນ ຈ, ອຕ຺ຖິ ປຸຄ຺ຄໂລ ເນວ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂາຕໂກ ນ ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ໂນຯ ຕຕ຺ຖ ຕຕິໂຍ ກິກ຺ຂຸນີ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂາຕກາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ສາ ຫິ ຍາວ ນ ລິງ຺ຄໍ ປຣິວັຕ຺ຕຊ຺ຊຕິ, ກາສາເວສຸ ເສົາສ຺ສາຫາວ ສມານາ ສາມຍ຺ຍາ ຈວິຕ຺ຸກາມາ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂນ຺ຕີປິ ກິກ຺ຂຸນີ ເອວ ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ນາວຯ ວຸຕ຺ຕຍ຺ຫິ ກຄວຕາ ‘‘ນຕ຺ຖິ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸນິຍາ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານ’’ນ຺ຕິຯ ກທາ ປນ ສາ ອກິກ຺ຂຸນີ ໂຫຕີຕິ? ຍທາ ສາ ວິພ຺ກນ຺ຕາຕິ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິຯ ວຸຕ຺ຕຍ຺ຫິ ກຄວຕາ ‘‘ຍເທວ ສາ ວິພ຺ກນ຺ຕາ, ຕເທວ ສາ ອກິກ຺ຂຸນີ’’ຕິ (ຈູລຸອວຯ ໔໓໔)ຯ ກິຕ຺ຕາວຕາ ປນ ວິພ຺ກນ຺ຕາ ໂຫຕີຕິ? ສາມຍ຺ຍາ ຈວິຕ຺ຸກາມາ ກາສາເວສຸ ອນາລຍາ ກາສາວໍ ວາ ອປເນຕິ, ນຄ຺ຄາ ວາ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕິຕປຕ຺ຕາທີນາ ວາ ປຝິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຕິ, ກາສາວໍເຍວ ວາ ຄິຫີນິວາສນາກາເຣນ ນິວາເສຕິ, ໂອທາຕໍ ວາ ວຕ຺ຖໍ ນິວາເສຕິ, ລິງ຺ເຄເນວ ວາ ສທ຺ຘິ ຕິຕ຺ຖິເຍສຸ ປວິສິຕ຺ວາ ເກສລຸຍ຺ຈນາທີວຕໍ ສມາທິຍຕິ, ຕິຕ຺ຖິຍລິງ຺ຄໍ ວາ ສມາທິຍຕິ, ຕທາ ວິພ຺ກນ຺ຕາ ນາມ ໂຫຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຍາ ສລິງ຺ເຄ ຖິຕາວ ຕິຕ຺ຖິຍວຕໍ ສມາທິຍຕິ, ສາ ຕິຕ຺ຖິຍປກ຺ກນ຺ຕກິກ຺ຂຸ ວິຍ ປຈ຺ຉາ ປພ຺ພຊ຺ຊມ຺ປິ ນ ລກຕິຯ ເສສາ ປພ຺ພຊ຺ຊເມວ ລກຕິ, ນ ອຸປສມ຺ປທໍຯ ປາລຸອິຍໍ ກິຍ຺ຈາປິ ‘‘ຍາ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸນີ ສກາວາສາ ຕິຕ຺ຖາຍຕນໍ ສງ຺ກນ຺ຕາ, ສາ ອາຄຕາ ນ ອຸປສມ຺ປາເທຕພ຺ພາ’’ຕິ (ຈູລຸອວຯ ໔໓໔) ວຈນໂຕ ຍາ ປຖມໍ ວິພ຺ກມິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ຕິຕ຺ຖາຍຕນໍ ສງ຺ກນ຺ຕາ, ສາ ອາຄຕາ ອຸປສມ຺ປາເທຕພ຺ພາຕິ ອນຸຍ຺ຍາຕໍ ວິຍ ທິສ຺ສຕິຯ ສງ຺ຄີຕິອາຈຣິເຍຫິ ປນ ‘‘ຈຕຸວີສຕິ ປາຣາຊິການີ’’ຕິ (ປາຣາຯ ອຍ຺ຖຯ ໔໗໘໓໓) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ນ ປຸນ ສາ ອຸປສມ຺ປາເທຕພ຺ພາຯ ຕສ຺ມາ ເອວ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານໍ ນານຸຍ຺ຍາຕໍ ກຄວຕາຯ ອນ຺ຕິມວຕ຺ຖຸໍ ອຊ຺ຊາປນ຺ນາ ປນ ກິກ຺ຂຸນີ ເອວຯ ປກ຺ຂປຕ຺ໜກີປິ ກິກ຺ຂຸນີ ເອວຯ ອິມໍ ນຍໍ ຈຕູສຸປິ ໂຍເຊຕ຺ວາ ຍຖາຣຫໍ ກເຖຕພ຺ພໍຯ

ປາຣາຊິກວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ສງ຺ຊາທິເສສກຓ຺ທ຺ໍ

໑. ສຸກ຺ກວິສ຺ສຎ຺ຐິສິກ຺ຂາປທວ຺ຓ຺ຓນາ

ອຍ຺ຍຕ຺ຣສຸປິນ຺ຕາຕິ ສຸວາຍໍ ທຸພ຺ພລວຕ຺ຖຸກຕ຺ຕາ ເຈຕນາຍ ປຜິສນ຺ຘິ ອາກາສຫຼຓີຕຸໍ ອສມຕ຺ຖາ, ສຸປິເນ ອຸປ຺ຜ຺ຐິຕໍ ນິມິຕ຺ຕຍ຺ຫິ ທຸພ຺ພລໍ. ປວຕ຺ເຕ ປນ ອຍ຺ເຍຫິ ກຸສລາກຸສເລຫິ ອຸປ຺ຕ຺ຖມ຺ກິຕາ ວິປາກໍ ເທຕີ. ກິຍ຺ຈາປິ ວິປາກໍ ເທຕີ, ອຖ ໂຂ ອວິສເຍ ອຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ອພ຺ໂພຫາຣິກາວ ສຸປິນ຺ຕເຈຕນາຕິ ລິຂິຕໍ. ຍໍ ປເນຕ຺ຖ "ສຸປິເນ ອຸປ຺ຜ຺ຐິຕໍ ນິມິຕ຺ຕຍ຺ຫິ ທຸພ຺ພລ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ອເນກນ຺ຕໍ, ນ ຈ ອາຣມ຺ມຓທຸພ຺ພລຕາຍ ຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິ ທຸພ຺ພລາ ອຕີຕານາຄຕາຣມ຺ມຓາຍ, ປຍ຺ຍຕ຺ຕາຣມ຺ມຓາຍ ວາ ອທຸພ຺ພລຕ຺ຕາ. ຕສ຺ມາ ທຸພ຺ພລວຕ຺ຖຸກຕ຺ຕາຕິ ທຸພ຺ພລຫທຍວຕ຺ຖຸກຕ຺ຕາຕິ ໂນ ຕກ຺ໂກຕິ (ວຊີຣ. ຜີ. ປາຣາຊິກ ໘໖໖-໘໖໗) ອາຈຣິໂຍ. ອວຕ຺ຖຸກຕາຍ ທຸພ຺ພລກາໂວ ຍຸຊ຺ຊຕີຕິ ເຈ? ນ, ອວຕ຺ຖຸກາຍ ກາວນາປກວາຍ ອຕິເຣກພລວສມ຺ກວໂຕ. ກາວນາພລສມ຺ປ຺ປິຕຍ຺ຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ອຣູປມ຺ປິ ສມານໍ ອຕິກາຣມ຺ປິ ກຣຊກາຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຓເນວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກມ຺ປິ ປາເປຕ຺ວາ ຖເປຕິ, ຕປ຺ປຜິກາຄໍ ອນປ຺ປິຕມ຺ປິ ກາມາວຈຣຈິຕ຺ຕໍ ກຣຊກາຍໍ ອາກາເສ ລງ຺ພນສມຕ຺ຖໍ ກໂຣຕີ. ກິ ປເນຕ຺ຖ ຕໍ ອນຸມານກຣຓໍ? ເຍນ ຈິຕ຺ຕສ຺ເສວ ອານຸກາໂວຕິ ປຍ຺ຍາເຍຍ຺ຍ ຈິຕ຺ຕານຸກາເວນ ຖປນລງ຺ພນາທິກິຣິຍາວິເສສນິພ຺ພຕ຺ຕິທສ຺ສນໂຕ. ປກຕິຈິຕ຺ຕສມຸຎ຺ຖານຣູປໍ ວິຍ ອສໍສຎ຺ຖຕ຺ຕາ, ນິກ຺ຂມນຕ຺ຕາ ຈ ວຕ຺ຖຸີສິສໍ, ກຜີ, ກາໂຍຕິ ຕີສາ ສຸກ຺ກສ຺ສ ຖານໍ ປກປ຺ເປນ຺ຕິ ອາຈຣິຍາ. ສປ຺ປວິສໍ ວິຍ ຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ, ນ ຈ ວິເສ ຖານນິຍໂມ, ໂກຘວເສນ ປສ຺ສນ຺ຕສ຺ສ ໂຫຕີ. ເອວມສ຺ສ ນ ຖານນິຍໂມ, ຣາຄວເສນ ອຸປກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ໂຫຕີຕິ ໂນ ຕກ຺ໂກຕິ ອາຈຣິໂຍ.

"ທກໂສຕໍ ອໂນຕິຓ຺ເຓປີ"ຕິ ອິທໍ "ໂອຕິຓ຺ຓມຕ຺ເຕ"ຕິ ອິມິນາ ວິຣຸຊ຺ຊຕີຕິ ເຈ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຖານໂຕ ປນ ຈຸຕ"ນ຺ຕິອາທິ ມາຫ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ນິມິຕ຺ເຕ ອຸປກ຺ກມໍ ກຕ຺ວາ ສຸກ຺ກໍ ຖານາ ຈາເວຕ຺ວາ ປຸນ ວິປ຺ປຜິສາຣວເສນ ທກໂສໂຕໂຣຫຓໍ ນິວາເຣຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ຕຖາປິ ອສີວາສານີປ຺ປາເຍນ ອສີວາເສຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣາ ທກໂສຕໂຕ ອຸທ຺ທໍ ນິວາເຣຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຕາຍ "ພຫິ ນິກ຺ຂນ຺ເຕ ວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ຖານາ ຈຸຕຍ຺ຫິ ອວສ຺ສໍ ທກໂສຕໍ ໂອຕຣຕີຕິ ອຍ຺ຖກາຖາຍ ອສີປ຺ປາໂຍ. ຕສ຺ມາ ອຸກຍໍ ສເມຕີຕິ ຄເຫຕພ຺ພໍ.

ເອຕ຺ຖາຫ – ກສ຺ມາ ອິມສ຺ມິ ສິກ຺ຂາປເທ "ໂຍ ປນ ກິກ຺ຂູ"ຕິອາທິນາ ກາຣໂກ ນ ນິທ຺ທິຎ຺ໂຖຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ອສີປ຺ປາຍາເປກ຺ຂາຍ ກາວໂຕ ກາຣໂກ ນ ນິທ຺ທິຎ຺ໂຖ ຕສ຺ສ ສາເປກ຺ຂກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ. ກຖໍ? ກຕ຺ຫຸວນາທິອສີປ຺ປາຍເຈຕນາວເສນ ເຈເຕນ຺ຕສ຺ສ ກຕ຺ຫຸວນາທິອຸປກ຺ກເມນ ອຸປກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ເມຖຸນຣາຄວເສນ ອູຣຸອາທີສຸ ທຸກ຺ກຜວຕ຺ຖູສຸ, ວຓາທີສຸ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍວຕ຺ຖູສຸ ຈ ອຸປກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ສຸກ຺ກວິສຎ຺ຐິຍາ ສຕິປິ ນ ສງ຺ຊາທິເສໂສ "ອນາປຕ຺ຕິ ກິກ຺ຂຸ ນ ໂມຈນາສີປ຺ປາຍສ຺ສາ"ຕິ (ປາຣາ. ໘໖໖) ວຈນໂຕ. ຕສ຺ມາ ຕທຕ຺ຖທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອິຘ ກາຣໂກ ນ ນິທ຺ທິຎ຺ໂຖ. ອຍ຺ຍຖາ "ໂຍ ປນ ກິກ຺ຂຸ ສຍ຺ເຈຕນິກໍ ສຸກ຺ກວິສຎ຺ຐິ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ສງ຺ຊາທິເສໂສ"ຕິ ນິທ຺ທິຎ຺ເຖ ກາຣເກ "ເຈເຕຕິ ນ ອຸປກ຺ກມຕິ ມຸຈ຺ຈຕິ, ອນາປຕ຺ຕີ"ຕິ (ປາຣາ. ໘໖໘) ວຸຕ຺ຕວຈນວິໂຣໂຘ. ຕຖາ "ສຍ຺ເຈຕນິກາຍ ສຸກ຺ກວິສຎ຺ຐິຍາ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ສຸປິນ຺ຕາ ສງ຺ຊາທິເສໂສ"ຕິ ກຸມ຺ເມ ນິທ຺ທິຎ຺ເຖປິ ໂສ ເອວ ວິໂຣໂຘ ເທຕ຺ວຕ຺ຖນິຍມສິທ຺ທິໂຕ. ຕສ຺ມາ ຕທຸກຍມ຺ປິ ວຈນກ຺ກມໍ ອວຕ຺ວາ "ສຍ຺ເຈຕນິກາ ສຸກ຺ກວິສຎ຺ຐິ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ສຸປິນ຺ຕາ ສງ຺ຊາທິເສໂສ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ນິມິຕ຺ຕຕ຺ເຖ ກຸມ຺ມວຈນາກາວໂຕ ເຫຕ຺ວຕ຺ຖນິຍໂມ ນ ກໂຕ ໂຫຕີ. ຕສ຺ມິ ອກເຕ ສຍ຺ເຈຕນິກາ ສຸກ຺ກວິສຎ຺ຐິ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ສຸປິນ຺ຕາ ສງ຺ຊາທິເສໂສຕິ, ອຸປກ຺ກເມ ອສຕິ ອນາປຕ຺ຕີຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ທີປິໂຕ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ອິມສ຺ມິ ສິກ຺ຂາປເທ ທ຺ເວ ອາປຕ຺ຕິສຫສ຺ສານິ ໂຫນ຺ຕີ. ກຖໍ? ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ຖາທິເກເທ ອຊ຺ຊຕ຺ຕຣູເປ ຣາຄູປຕ຺ຖມ຺ກນວເສນ ອງ຺ຄຊາເຕ ກມ຺ມນິຍປ຺ປຕ຺ເຕ ອາໂຣຄ຺ຍຕ຺ຖາຍ ນີລໍ ໂມເຈນ຺ຕສ຺ສ ເອກາ ອາປຕ຺ຕິ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕຣູເປ ເອວ ຣາຄູປຕ຺ຖມ຺ເກ ປີຕກາທີນໍ ໂມຈນວເສນ ນວາຕິ ທສ. ເອວໍ "ສຸຂຕ຺ຖາຍາ"ຕິອາທີນໍ ນວນ຺ນໍ ວເສນາຕິ ຣາຄູປຕ຺ຖມ຺ເກ ອຊ຺ຊຕ຺ຕຣູປວເສນ ສຕໍ. ເອວເມວໍ ວຈ຺ຈປ຺ປສ຺ສາວວາເຕາຈ຺ຈາລິງ຺ຄປາຓກາຫຍ຺ຸຽປຕ຺ຖມ຺ເກສຸ ຈ ສຕໍ ສຕໍ ກຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ປຍ຺ຈສຕໍ. ຍຖາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕຣູເປ ປຍ຺ຈສຕໍ, ເອວໍ ພຫິທ຺ຘາຣູເປ ວາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາຣູເປ ວາ ອາກາເສ ວາ ກຜີ ກມ຺ເປນ຺ໂຕຕິ ທ຺ເວ ສຫສ຺ສານິ ອາປຕ຺ຕີໂຍ ໂຫນ຺ຕີຕິ.

ສຸກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒ຯ ກາຍສໍສຄ຺ຄສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

‘‘ໂອຕິຓ຺ໂຓ’’ຕິ ອິມິນາສ຺ສ ເສວນາຘິປ຺ປາຍຕາ ທສ຺ສິຕາຯ ເຕເນວ ‘‘ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາຄສມງ຺ຄິສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ວິປຣິຓເຕນ…ເປ… ສທ຺ຘິ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາສ຺ສ ວາຍາໂມ ທສ຺ສິໂຕຯ ‘‘ສທ຺ຘິ’’ນ຺ຕິ ຫິ ປທໍ ສໍໂຍຄໍ ທີເປຕິ, ໂສ ຈ ສໍໂຍໂຄ ສມາຄໂມຯ ເກນ ຈິຕ຺ເຕນ? ວິປຣິຓເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ, ນ ປຕ຺ຕປ຺ປຏິຄ຺ຄຫຓາຘິປ຺ປາຍາທິນາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ‘‘ກາຍສໍສຄ຺ຄໍ ສມາປຊ຺ເຊຍ຺ຍາ’’ຕິ ອິມິນາສ຺ສ ວາຍມໂຕ ຜສ຺ສປ຺ປຏິວິຊານນາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫຕີຯ ວາຍມິຕ຺ວາ ຜສ຺ສໍ ປຏິວິຊານນ຺ໂຕ ຫິ ສມາປຊ຺ຊຕິ ນາມຯ ເອວມສ຺ສ ຕິວງ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕິ ທສ຺ສິຕາ ໂຫຕີຯ ອຖ ວາ ໂອຕິຓ຺ໂຓ ວິປຣິຓເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ ຍກ຺ຂາທິນາ ສຕ຺ໂຕ ວິຍຯ ອຸປໂຍຄຕ຺ເຖ ວາ ເອຕໍ ກຣຓວຈນໍ, ໂອຕິຓ຺ໂຓ ວິປຣິຓຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ກູປາທີ ວິຍ ສຕ຺ໂຕຯ ອຖ ວາ ‘‘ຣາຄໂຕ ອຸຕ຺ຕິຓ຺ໂຓ ຠວິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຠິກ຺ຂຸຠາວໍ ອຸປຄໂຕປີ ໂຍ ປນ ຠິກ຺ຂຸ ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕິຓ຺ຓາຘິປ຺ປາຍໂຕ ວິປຣິຓເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ ເຫຕຸຠູເຕນ ເຕເນວ ຣາຄໍ ໂອຕິຓ຺ໂຓຯ ມາຕຸຄາເມນ ອຕ຺ຕໂນ ສມີປໍ ວາ ອາຄເຕນ, ອຕ຺ຕນາ ອຸປຄເຕນ ວາຯ ເອເຕນ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ສາຣຕ຺ຕຕາ ວາ ໂຫຕຸ, ວິຣຕ຺ຕຕາ ວາ, ສາ ອິຘ ອປ຺ປມາຓໍຯ

ຫຕ຺ຖຄ຺ຄາຫໍ ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ຫຕ຺ເຖນ ສພ຺ໂພປີ ອຸປາທິນ຺ນໂກ ກາໂຍ ສງ຺ຄຫິໂຕ, ນ ຠິນ຺ນສນ຺ຕາໂນ ຕປ຺ປຏິພທ຺ໂຘ ວຕ຺ຖາລງ຺ກາຣາທິຯ ເວຓິຄ຺ຄຫເຓນ ອນຸປາທິນ຺ນໂກ ອຠິນ຺ນສນ຺ຕາໂນ ເກສໂລມນຂຄ຺ຄທນ຺ຕຄ຺ຄາທິໂກ ກມ຺ມປຈ຺ຈເຍາຕຸສມຸຏ຺ຐາໂນ ຄຫິໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ເຕເນວາຫ ‘‘ອນ຺ຕມໂສ ໂລເມນ ໂລມໍ ຜຸສນ຺ຕສ຺ສາປີ’’ຕິຯ ເຕນ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ວາ…ເປ… ປຣາມສນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອນຸປາທິນ຺ນການມ຺ປີ ເສສໂລມາທີນໍ ອງ຺ຄຠາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ‘‘ຜສ຺ສໍ ປຏິຊານນ຺ຕສ຺ສ ສງ຺ຆາທິເສໂສ’’ຕິ ອິມິນາ ວິຣຸຊ຺ຌຕີຕິ ເຈ? ນ, ຕທຕ຺ຖຊານນໂຕຯ ຜຸຏ຺ຐຠາວໍ ປຏິວິຊານນ຺ໂຕປິ ຜສ຺ສໍ ປຏິຊານາຕິ ນາມ, ນ ກາຍວິຎ຺ຎາຓຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ເອວຯ ອເນກນ຺ຕິກຎ຺ເຫຕ຺ຖ ກາຍວິຎ຺ຎາຓໍຯ ຕສ຺ມາ ເອວ ອິຘ ຜສ຺ສປ຺ປຏິວິຊານນໍ ອງ຺ຄນ຺ເຕວ ນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ມິຎ຺ຫິ ວຸຕ຺ເຕ ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ ‘‘ນ ຈ ເມ ໂລມຜຸຏ຺ເຐນ ກາຍວິຎ຺ຎາຓໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ຕສ຺ມິໍ ‘ນ ຜສ຺ສໍ ປຏິຊານາມີ’ຕິ ອນາປນ຺ນສຎ຺ຎີ ສິຍາ’’ຕິຯ ‘‘ເວຓີ ນາມ ກຫາປຓມາລາທິສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຖ ‘ເວຓິໍ ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມີ’ຕິ ກຫາປຓມາລາທິໍ ເອວ ຄຓ຺ຫາຕິ, ນ ໂລມໍ, ນຕ຺ຖິ ສງ຺ຆາທິເສໂສ’’ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ວີມໍສິຕພ຺ພໍຯ

ກາຍສໍສຄ຺ຄສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລວາຈາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

‘‘ກທາ ເຕ ມາຕາ ປສີທິສ຺ສຕີ’’ຕິ ອາຍາຈນໍ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລວາຈາຍ ສິຂາປຕ຺ຕລກ຺ຂຓທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ເມຖຸນຸປສໍຫິເຕເນວ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລວາຈາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ‘‘ອຸຠໂຕພ຺ຍຎ຺ຊນກາສີ’’ຕິ ວຈນໍ ປນ ປຸຣິສນິມິຕ຺ເຕນ ອສງ຺ຆາທິເສສວຕ຺ຖຸນາ ມິສ຺ສວຈນໍ, ປຸຣິສອຸຠໂຕພ຺ຍຎ຺ຊນກສ຺ສ ຈ ອິຕ຺ຖິນິມິຕ຺ຕໍ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ, ອິຕຣໍ ປາກຏໍຯ ຍທິ ຕມ຺ປີ ຊເນຕິ, ກຖໍ ‘ອນິມິຕ຺ຕາສີ’ຕິອາທີນິ ປທານິ ນ ສງ຺ຆາທິເສສໍ ຊເນນ຺ຕີ’’ຕິ ເອເກ, ຕໍ ນ ຍຸຕ຺ຕໍ ປຸຣິສສ຺ສາປີ ນິມິຕ຺ຕາທິວຈນຕ຺ຕາຯ ‘‘ເມຖຸນຸປສໍຫິຕາຫິ ສງ຺ຆາທິເສໂສ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໒໘໕) ມາຕິກາຍໍ ລກ຺ຂຓສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈ ເມຖຸນຸປສໍຫິຕາຫິ ໂອຠາສເນ ປຏິວິຊານນ຺ຕິຍາ ສງ຺ຆາທິເສໂສ, ອປ຺ປຏິວິຊານນ຺ຕິຍາ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ອິຕເຣຫິ ໂອຠາສເນ ປຏິວິຊານນ຺ຕິຍາ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ອປ຺ປຏິວິຊານນ຺ຕິຍາ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ເອເກ, ວິຈາເຣຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ເອຕ຺ຖາຫ – ‘‘ສິຂຣຓີ’’ຕິອາທີຫິ ອກ຺ໂກສນ຺ຕສ຺ສ ປຏິຆຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ກສ຺ມາ ‘‘ຕິເວທນ’’ນ຺ຕິ ອວຕ຺ວາ ‘‘ທ຺ວິເວທນ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ? ຣາຄວເສນ ອຍໍ ອາປຕ຺ຕິ, ນ ປຏິຆວເສນຯ ຕສ຺ມາ ຣາຄວເສເນວ ປວຕ຺ໂຕ ອກ຺ໂກໂສ ອິຘ ອຘິປ຺ເປໂຕຯ ຕສ຺ມາ ‘‘ທ຺ວິເວທນ’’ນ຺ຕິ ວຈນໍ ສຸວຸຕ຺ຕເມວຯ

ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລວາຈາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໔ຯ ອຕ຺ຕກາມສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ທຸຏ຺ຐຸລ຺ໂລກາສເນ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣາຍາຕິ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລາທຸຏ຺ຐຸລ຺ລຊານນສມຕ຺ຖາຍ. ປຣສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອຕ຺ຕກາມປາຣິຈຣິຍາຍ ວຓ຺ຓຠາສເນ ທຸກ຺ກຏໍ, "ໂຍ ເຕ ວິຫາເຣ ວສຕິ, ຕສ຺ສ ອຄ຺ຄທານໍ ເມຖຸນໍ ຘມ຺ມໍ ເທຫີ"ຕິ ປຣິຍາຍວຈເນປິ ທຸກ຺ກຏໍ, "ອຕ຺ຕກາມປາຣິຈຣິຍາຍ ວຓ຺ຓໍ ຠາເສຍ຺ຍ, ຍາ ມາທິສໍ ສີລວນ຺ຕ"ນ຺ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ເອເກ. ປຎ຺ຈສຸ ອງ຺ເຄສຸ ສພ຺ຠາວາ ສງ຺ຆາທິເສໂສວາຕິ ເອເກ, ວິຈາເຣຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພໍ. "ອິມສ຺ສ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ກາຍສໍສຄ຺ເຄ ວິຍ ຍກ຺ຂິເປຕີສຸປິ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລຕ຺ຕກາມວຈເນ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ. ອຏ຺ຐກຖາສຸ ປນ ນາຄຕ"ນ຺ຕິ (ວຊິຣ. ຏີ. ປາຣາຊິກ ໒໙໕) ລິຂິຕໍ. ອຸຠໂຕພ຺ຍຎ຺ຊນໂກ ປນ ປຓ຺ຑກຄຕິໂກວ.

ອຕ຺ຕກາມສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໕. ສຎ຺ຈຣິຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອລໍວຈນີຍາຕິ ນ ວຈນີຍາ, ນິວາຣເຓ ອລໍ-ສທ຺ໂທ, ນ ອລໍວຈນີຍາ ນາລໍວຈນີຍາ. "ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ວີມໍສຕິ ປຈ຺ຈາຫຣຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ສງ຺ຆາທິເສສສ຺ສາ"ຕິ (ປາຣາ. ໓໐໕) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຍສ຺ສ ເອກງ຺ເຄນ ສງ຺ຆາທິເສໂສ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫນວີມໍສນປ຺ໂຍຄາ ເອເຕ ທຸກ຺ກຏຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍາ ນຕ຺ຖີຕິ ວທນ຺ຕີຕິ ລິຂິຕໍ. ກິຎ຺ຈາປິ ເອຕ຺ຖ "ອິຕ຺ຖີ ນາມ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີ, ນ ຍກ຺ຂີ ນ ເປຕີ ນ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ. ປຸຣິໂສ ນາມ ມນຸສ຺ສປຸຣິໂສ, ນ ຍກ຺ໂຂ ນ ເປໂຕ ນ ຕິຣຈ຺ຉານຄໂຕ"ຕິ ປາຬິຍໍ ນຕ຺ຖິ, ຕຖາປິ ກາຍສໍສຄ຺ຄາທີສຸ "ມາຕຸຄາໂມ ນາມ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີ"ຕິ (ປາຣາ. ໒໘໕) ອິຕ຺ຖິປະຣິຈ຺ເຉທສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ ອິຘາປິ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີ ເອວາຕິ ປຎ຺ຎາຍຕິ. ເມຖຸນປຸພ຺ພຠາຄສາມຎ຺ຎໂຕ ອິຕ຺ຖິປຣິຈ຺ເຉເທນ ປຸຣິສປຣິຈ຺ເຉໂທ ກໂຕເຍວ ໂຫຕິ. ເຕເນວາຫ "ເຍສຸ ສຎ຺ຈຣິຕ຺ຕໍ ສມາປຊ຺ຊຕິ, ເຕສໍ ມນຸສ຺ສຊາຕິກຕາ"ຕິ (ກງ຺ຂາ. ອຏ຺ຐ. ສຎ຺ຈຣິຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ). ກາຍສໍສຄ຺ຄາທີສຸ ຈ ປຓ຺ຑກຍກ຺ຂິເປຕິໂຍ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍວຕ຺ຖຸກາວ ວຸຕ຺ຕາ, ຕຖາ ອິຘາປິ, ປຓ຺ຑກສ຺ສ ກາວຕ຺ຕາ ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄຫໂຕຍກ຺ຂປຕິໂຍ ຈ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍວຕ຺ຖຸກາວ ໂຫນ຺ຕີ. ເສສາ ມນຸສ຺ສປຸຣິສອມນຸສ຺ສປຓ຺ຑເກາກໂຕຍກ຺ຂກຕິຣຈ຺ຉານຄຕປຸຣິສາທໂຍ ທຸກ຺ກຏວຕ຺ຖຸກາວ ມິຈ຺ຉາຈາຣທສ຺ສນສຠາວໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ສຎ຺ຈຣິຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໖. ກຸຏິກາຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ກີ ກນ຺ເຕຕິ ເອຕ຺ຕເກປີ ວຸຕ຺ເຕ. ປຸຈ຺ຉິໂຕ ຍທຕ຺ຖາຍ ປວິຏ຺ໂຐ, ຕໍ ກເຖຕຸໍ ລຠຕິ ປຸຈ຺ຉິຕປຎ຺ຫຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂາຈາຣວຕ຺ເຕຕິ ລິຂິຕໍ. ຫຕ຺ຖກມ຺ມໍ ຍາຈິໂຕ "ອຸປກຣຓໍ, ມູລໍ ວາ ທສ຺ສຕີ"ຕິ ຍາຈຕິ, ວຏ຺ຏຕິ, ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ? ວຏ຺ຏຕິ ເສນາສເນ ໂອກາສປຣິກຖາ ທີນໍ ລທ຺ຘຕ຺ຕາຕິ ເອເກ. ຕິຫຕ຺ຖາ ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ວຌ຺ຌກີຫຕ຺ເຖນ ຕິຫຕ຺ຖາ. "ປມາຓຍຸຕ຺ໂຕ ມຎ຺ໂຈຕິ ປກຕິວິທຕ຺ຖິຍາ ນວວິທຕ຺ຖິປ຺ປມາຓມຎ຺ໂຈ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ອິໂຕ ຈ ນ ສຎ຺ຈຣຕິ, ຕສ຺ມາ ຈຕຸຫຕ຺ຖວິຕ຺ຖາຣາ ນ ໂຫຕີ"ຕິອາທິ ລິຂິຕໍ. ອກຸຏິຍາ ປນ ວຕ຺ຖຸເທສນາກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິ ອຸລ຺ລິຕ຺ຕາວລິຕ຺ຕໍ ກາຕຸໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ. "ອຸລ຺ລິຕ຺ຕາທີກາໂວ...ເປ... 'ຉທນເມວ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ໂຕ'ຕິ ຍຸຕ຺ຕມິທໍ. ກສ຺ມາຕິ ເຈ? ຍສ຺ມາ ມຕ຺ຕິກາມຍກຸຕ຺ຕີ ອຸຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ອຸປຣິ ອຸລ຺ລິຕ຺ຕໍ ວາ ອວລິຕ຺ຕໍ ວາ ອຸກຍໍ ວາ ກຸຕ຺ຕິຍາ ຆຏິຕໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ອາປຕ຺ຕິ ເອວ ວິນາປິ ກຸຕ຺ຕິເລເປນາ"ຕິ ລິຂິຕໍ. ເອວເມຕ຺ຖ ຖມ຺ຠຕຸລາປີຏ຺ຐສງ຺ຆາຏາທີ ນິຣຕ຺ຖກໍ ສິຍາ. ຕສ຺ມາ ວິຈາເຣຕ຺ວາວ ຄເຫຕພ຺ພໍ. "ອຸໂປສຖາຄາຣມ຺ປິ ກວິສ຺ສຕິ, ອຫມ຺ປິ ວສິສ຺ສາມີ"ຕິ ວາ "ຠິກ຺ຂູຫິ ວາ ສາມເຓເຣຫິ ວາ ເອກໂຕ ວສິສ຺ສາມີ"ຕິ ວາ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ວຏ຺ຏຕິ ເອວ. ກສ຺ມາ? "ອຕ຺ຕຸທ຺ເທສ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ລິຂິຕໍ.

ອິທໍ ປນ ສິກ຺ຂາປທໍ ຈຕຸຕ຺ຖປາຣາຊິກໍ ວິຍ ນິທານາເປກ຺ຂໍ. ນ ຫິ ວຕ຺ຖຸມຸທາຕີຣິຍາ ຠິກ຺ຂູ ສຍເມວ ອຕ຺ຕໂນ ອສນ຺ຕໍ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ມໍ ມຸສາວາທລກ຺ຂຓໍ ປາເປຕ຺ວາ ກາສີສຸ. ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ຫິ ເຕ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ມວຓ຺ຓໍ ກາສີສຸ. ນ ຈ ຕາວຕາ ປາຣາຊິກວຕ຺ຖຸ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ເຕນ ປນ ເລເສນ ກຄວາ ຕໍ ວຕ຺ຖຸໍ ນິທານໍ ກຕ຺ວາ ປາຣາຊິກໍ ປຎ຺ຎເປສິ, ຕຖາ ອິຘາປິ. ນ ຫິ ນິທາເນ "ອເທສິຕວຕ຺ຖຸກາໂຍ ສາຣມ຺ຠາໂຍ ອປຣິກ຺ກມນາໂຍ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. "ອປ຺ປມາຓິກາໂຍ"ຕິ ປນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປມາຓາຕິກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ສງ຺ຆາທິເສໂສວ ນິທານາເປກ຺ໂຂ. ຕຕ຺ຖ ສາຣມ຺ເຠ ອປຣິກ຺ກມເນ ສງ຺ຆາທິເສສປ຺ປສງ຺ຄໍ ວິຍ ທິສ຺ສມານໍ "ວິກງ຺ໂຄ ຕໍນິຍມໂກ"ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ວິກງ຺ເຄ ນ ນິວາເຣຕີ. ຕຖາ ມຫລ຺ລເກ.

ເອຕຸຖາຫ – ກິມຕຸກໍ ມາຕິກາຍໍ ທຸກຸກຜວຕຸຖຸ ວຸຕຸຕໍ, ນນຸ ວິກງເຄ ເອວ ວຕຸຕພຸພໍ ສິຍາຕິ? ເອວເມຕໍ។ ກິ ນຸ ກິກຸຂູ ອກິເນຕພຸພາ ວຕຸຖຸເທສນາຍ, ເຕທິ ກິກຸຂູທີ ວຕຸຖ ເທເສຕພຸພໍ, ກິທິສໍ? ອນາຣມຸກໍ ສປຣິກຸກມມນຸຕິ។ ອິຕຣຄຸທີ "ສາຣມຸເກ ເຈ ກິກຸຂຸ ວຕຸຖຸສຸມີ ອປຣິກຸກມເນ"ຕິ ເອວໍ ອນຸປຸປສງຄວເສນ ອາຄຕຕຸຕາ ວຸຕຸຕໍ។ ຍສຸມາ ວຕຸຖ ນາມ ອຕຸຖິ ສາຣມຸກໍ ອປຣິກຸກມນໍ, ອຕຸຖິ ອນາຣມຸກໍ ສປຣິກຸກມນໍ, ອຕຸຖິ ສາຣມຸກໍ ສປຣິກຸກມນໍ, ອຕຸຖິ ອນາຣມຸກໍ ອປຣິກຸກມນນຸຕິ ພຫຸວິຜໍ, ຕສຸມາ ພຫຸວິສຕຸຕາ ວຕຸຖ ເທເສຕພຸພໍ ອນາຣມຸກໍ ສປຣິກຸກມນໍ, ເນຕຣນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ກິມຕຸຖິກາ ປເນຕຸຖ ວຕຸຖຸເທສນາຕິ ເຈ? ຄຣຸກາປຕຸຕິປຸຄຸລາປນເທຕຸປຣິວຊຊນຸປາຍຕຸຕາ។ ວຕຸຖຸອເທສນາ ຫິ ຄຣຸກາປຕຸຕິປຸຄຸລາປນເທຕຸກູຕາ។ ຄຣຸກາປຕຸຕິປຸຄຸລາປນໍ ອກຕວິຄຸຄຕຸຕິຄິຫີປີລຸອາຊນນໍ, ອຕຕທຸກຸຂປຣທຸກຸຂເຫຕຸກູໂຕ ຈ ສາຣມຸກກາໂວຕີ ເອເຕ ວຕຸຖຸເທສນາປເທເສນ ອຸປາເຍນ ປຣິວຊຊິຕາ ໂຫນຸຕິ។ ນ ຫິ ກິກຸຂູ ອກປຸປິຍກຸຜິກຣຕາຕຸກໍ ຄິຫີນໍ ວາ ປີລຸອານິມິຕຸຕໍ, ສາຣມຸກວຕຸຖຸກຸຜິກຣຕາຕຸກໍ ວາ ວຕຸຖໍ ເທເສນຸຕິຕິ។ ໂຫນຸຕິ ເຈຕຸຖ –

"ທຸກຸກຜສຸສ ຫິ ວຕຸຖູນໍ, ມາຕິກາຍ ປກາສນາ;

ຄຣຸກາປຕຸຕິເຫຕູນໍ, ເຕສໍ ເອວໍ ປກາສິຕາ។

"ວຕຸຖຸສຸສ ເທສນຸປາເຍນ, ຄຣຸກາປຕຸຕິເຫຕໂຍ;

ວຊຊິຕາ ໂຫນຸຕິ ຍໍ ຕສຸມາ, ສາຣມຸກາທິ ຊຫາປີຕ"ນຸຕິ។

ກຸຜິການສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຜຸຄິຕາ។

໗។ ວິຫາຣການສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ກິຣິຍາມຕຸຕໂຕ ສມຸຜຸຄານກາວໂຕ ອກິຣິຍເມເວຕໍ។ ຕໍ ເທສນາອກຣຕາວເສນ។ ກິກຸຂູ ວາ ອນກິເນຍຸຍາຕິ ເອຕຸຖ ວາ-ສທຸໂທ ອວຊາຣຕາຕຸໂຖຕິ ເວທິຕພຸໂພ។ "ອາຍສຸມາ ຉນຸໂນ ເຈຕິຍຣຸກຸຂໍ ເຉທາເປສີ"ຕິ (ປາຣາ។ ໓໖໔) ອາຄຕຕຸຕາ ອິທມຸປີ ນິທານາ ເປກຸຂນຸຕິ ເວທິຕພຸພໍ។

ວິຫາຣການສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຜຸຄິຕາ។

໘។ ທຸຜຸຄໂທສສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

"ກສຸມາ ມມ ວນຸທນາທີນິ…ເປ… 'ພຜິເຕເຍວ ສີສໍ ເອຕີ'ຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ອນຸຕິມວຕຸຖຸອຊຊາປນຸນກໍ ວນຸທິຕຸໍ ນ ວຜຸຜຕີ"ຕິ ວທນຸຕິ, ຕໍ ນ ຄເທຕພຸພໍ។ ປຣິວາຣາວສາເນ ອຸປາລິປຸຄຸຈເກ "ກຕິ ນຸ ໂຂ, ກນຸເຕ, ອວນຸທິຍາ"ຕິອາທີນາ (ປຣິ។ ໔໖໗) ວຸຕຸຕປາລຸອິຍໍ ອວຸຕຸຕຕຸຕາ, "ປຈຸຉາ ອຸປສມຸປນຸເນນ ປຸເຣ ອຸປສມຸປນຸໂນ ວນຸທິໂຍ"ຕິ (ປຣິ។ ໔໖໘) ວຸຕຸຕຕຸຕາ ຈ, ຕສຸມາ ເອວ ອິມິສຸສໍ ກງຂາວິຕຣຕິຍໍ "ອຸປສມຸປນຸໂນຕິ ສງຂຸຍຸປຄມນ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ສຸຕຸຕາຮິປຸປາໂຍ ປນ ເອວໍ ຄເທຕພຸໂພ – ອວນຸທນຸໂຕ ສາມີຈິປຸປຜິກຸເຂປສງຂາຕາຍ ໂຈທນາຍ ໂຈເທຕີ ນາມາຕິ ທສຸສນຕຸກໍ ວຸຕຸຕນຸຕິ។ ຕສຸມາ ເອວ "ເອຕຸຕາວຕາ ຈ ໂຈທນາ ນາມ ໂຫຕີ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ອິສ ອສີປຸເປຕໍ ອາປຕຸຕິອາປຊຊນາກາຣໍ ທສຸເສຕຸໍ "'ກສຸມາ ມມ ວນຸທນາທີນິ ນ ກໂຣສີ'ຕິອາທິ ວຸຕຸຕ"ນຸຕິ ລິຂິຕໍ។

ກຕູປສມຸປທນຸຕິ ຍສຸສ ອຸປສມຸປທາ ຣຸຫຕິ, ຕໍ, ປຕຸທກາທໂຍ។ ຄປນກຸເຂຕຸຕນຸຕິ ເອຕຸຖ ສພຸພສງຄາທິກໍ, ປຸຄຸຄລິກລຸຈາຕິ ທຸວິຜໍ ປວາຣຕາຄປນໍ។ ຕຕຸຖ ສພຸພສງຄາທິເກ "ສຸຕາຕຸ ເມ, ກນຸເຕ, ສງໂພ…ເປ… ເຕວາຈິກໍ ປວາເຣ"ຕິ ສຸ-ກາຣໂຕ ຍາວ ເຣ-ກາໂຣ។ ປຸຄຸຄລິກຄປເນ ປນ "ສງພໍ, ກນຸເຕ, ປວາເຣມິ…ເປ… ປສຸສນຸໂຕ ປຜິ"ຕິ ສໍ-ກາຣໂຕ ຍາວ ອຍໍ ສພຸພປຈຸຈິໂມ ຜິ-ກາໂຣ, ເອຕຸຖນຸຕເຣ ເອກປເທປີ ຄເປນຸເຕນ ຄປີຕາ ໂຫຕິ។ ອຸໂປສເຖ ປນ ອິມິນານຸສາເຣນ ວິເສໂສ ເວທິຕພຸໂພ "ກເຣຍຸຍາ"ຕິ ເຣ-ກາເຣ ອນຕິກຸກມນຸເຕ។

ທຸຜຸຖໂທສສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາຯ

ໝຯ ອຄ຺ຄກາຄິຍສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອຄ຺ຄກາໂຄວາ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕິ ຍຖາ ສ຺ວຕ຺ຕສ຺ເສທໍ ໂສວຕ຺ຕມິຕ຺ຍຕ຺ຣ ສ຺ວຕ຺ຕວາ ອເນນ ສ຺ວຕ຺ໂຕ ອິຕ຺ຍຸຈ຺ຈເຕຯ ຕໍ ປຜິ ມາຍ ສຣີຣໍ, ສິລາປຸຕ຺ຕກສ຺ສ ສຣີຣນ຺ຕິ ຈ ນິທສ຺ສນໍຯ ລຄລກສ຺ສ “ທພ຺ໂພ”ຕິ ທີນ຺ນໍ ນາມໍ “ເທໂສ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ກສ຺ມາ? ເຖຣໍ ອນຸທ຺ຂໍເສຕຸ໌ ເຖຣສ຺ສາປີ ອປທິສິຕພ຺ພຕ຺ຕາຯ ອຄ຺ຄມ຺ປີ ວຕ຺ຖຸ໌ ນ ເຖຣໍເຍວຯ ລິສ຺ສຕິ ສິລິສ຺ສຕິ ໂວຫາຣມຕ຺ເຕເນວນ ອຕ຺ຖໂຕຯ ອີສກໍ ອລ຺ລີຍຕີຕິ ເລໂສຕິ ອຊີປ຺ປາໂຍຯ ລີສເສລລໂກລອລ຺ລີກາເວຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ອີສກໍ ອລ຺ລີຍຕີຕິ ເລໂສ”ຕິຯ ຍສ຺ມາ ເທສເລ ສາ ອຕ຺ຖໂຕ ນິນ຺ນານາກຣຕໍ, ຕສ຺ມາ “ກິຄ຺ຈິເທສໍ ເລສມຕ຺ຕໍ ອຸປາທາຍາ”ຕິ ປທໍ ອຸທ຺ຂຣິຕ຺ວາ “ທສ ເລສາ ຊາຕິເລໂສ”ຕິ ອາທິ (ປາຣາຯ ໓໙໔) ປທກາຊເນ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ອຜ຺ຖປ຺ປຕ຺ຕິວເສເນວ ອາວິກູຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກິຄ຺ຈ ກິຍ຺ໂຍ ອນິຍມຕ຺ຕາຯ ນ ທິ ເມຕ຺ຕິຍກູມຊການໍ ວິຍ ອຄ຺ເຄສໍ ສພ຺ເພສມ຺ປີ “ລຄລກເມເວຕ຺ຖ ອຄ຺ຄກາຄິຍໍ ອຊີກຣຕໍ ໂຫຕິ, ອຄ຺ຄໍ ໂຄມທີສາທິກມ຺ປີ ໂຫຕິ, ນ ຈ ເມຕ຺ຕິຍກູມຊກາ ວິຍ ສພ຺ເພປີ ນາມ ເລສມຕ຺ຕເມວ ອຸປາທິຍນ຺ຕິ, ອຄ຺ຄມ຺ປີ ຊາຕິເລສາທີ ອຸປາທິຍນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ອນິຍມຕ຺ຕາ ນ ວິກຕ຺ຕໍຯ ກິຄ຺ຈ ກິຍ຺ໂຍ ຕຖາວຸຕ຺ເຕ ລຄລກສ຺ເສວ ອຄ຺ຄກາຄິຍຕາ ສມ຺ກວຕິ, ນ ອຄ຺ຄສ຺ສ, ເຍນ ໂສວ ທສ຺ສິໂຕຯ ເລໂສ ຈ ນາມ ເລໂສວ, ນ ຊາຕິອາທີ, ເຍນ ໂສວ ທສ຺ສິໂຕຕິ ເອວໍ ມິຈ຺ລາຄາຫປ຺ປສງ຺ຄໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ອີສ ຈ...ເປ... ສຄ຺ສິໂນປີຕິ ອິມສ຺ມີ ສິກ຺ຂາປເທ ຈ ອມູລກສິກ຺ຂາປເທ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອຄ຺ຄກາຄິຍສິກ຺ຂໍ ໂຍ, ເນວ ສິກ຺ຂຕິ ຍຸຕ຺ຕິໂຕ;

ຄຈ຺ເລ ວິນຍວິຄ຺ຄູທີ, ອຄ຺ຄກາຄິຍຕໍວ ໂສຯ (ວຊິຣຯ ຜີຯ ປາຣາຊິກ ໔໐໗);

ອຄ຺ຄກາຄິຍສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາຯ

໑໑ຯ ເກທານຸວຕ຺ຕກສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ຕິຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຂໍ ກມ຺ມາຣຫາ...ເປ... ກໂຣຕີຕິ ເອຕ຺ຖ “ອີເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ”ຕິ ວາ “ອິມຄ຺ຈ ອິມຄ຺ຈາ”ຕິ ວາ ວຕ຺ວາ ກາຕຸ໌ ນ ວຜ຺ຜ ຕີຕິ ລິຂິຕໍຯ

ເກທານຸວຕ຺ຕກສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາຯ

໑໔ຯ ທຸພ຺ພຈສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ທຸກ຺ເຂນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ທຸພ຺ພໂຈຯ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ນ ສຫຕິຯ

ທຸພ຺ພຈສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາຯ

ນິຄມນວຕ຺ຕນາ

“ນາມມຕ຺ຕວເສນາ”ຕິ ປາໂຖຯ “ນາມໂຄຕ຺ຕວເສນາ”ຕິ ລິຂິຕໍຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – “ອຍໍ ກິຣິຍາ ກິກ຺ຂູນໍ ກາຕຸ໌ ນ ວຜ຺ຜຕີ”ຕິ ຊານິຕ຺ວາ ສເຈ ລາເທຕິ, ລນ຺ນາວ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສກາຄມຕ຺ຕເມວາຕິ ອເວຣິສກາຄມຕ຺ຕເມວາຕິ ອຊີປ຺ປາໂຍຯ

ວຕ຺ຖຸ ເຈວ ໂຄຕ຺ຕຎ຺ຈາຕິ ເອຕ຺ຖ ວຕ຺ຖູຕິ ວິຕິກ຺ກມນໍ ອສຸຈິມຸຈ຺ຈນໍ. ໂຄຕ຺ຕນ຺ຕິ ຄໍ ຕາຍຕີຕິ ໂຄຕ຺ຕໍ, ສຊາຕິໂຕ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ຄນ຺ຕຸໍ ອທຕ຺ວາ ຄໍ ພຸທ຺ຘີ, ວຈນຎ຺ຈ ຕາຍຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວຕ຺ຖຸ ຈ ສຊາຕິເມວ ຄຈ຺ຉຕິ. ສຊາຕິ ນາເມຕ຺ຖ ອຎ຺ເຎຫີ ວິສິຍ຺ຄາວິສິຍ຺ຄຄູຕາ ກີຣີຍາ, ນ ກາຍສໍສຄ຺ຄາທີ. ນາມຎ຺ເຈວ ອາປຕ຺ຕິ ຈາຕິ ເອຕ຺ຖ ອາປຕ຺ຕີຕິ ວິຕິກ຺ກເມນາປນ຺ນາປຕ຺ຕິຍາ ນາມໍ.

ປຸນອາຄຕາຄຕານໍ ກິກ຺ຂູນໍ ອາໂຣເຈນ຺ເຕນາຕິ ເອຕ຺ຖ ທຸວິນ຺ນໍ ອາໂຣເຈນ຺ເຕນ "ອາຍສ຺ມນ຺ຕາ ຣາເຣນ຺ຕຸ"ຕິຕ຺ຕໍ ວາ ອຕິເຣກາ ນໍ ວາ ອາໂຣເຈນ຺ເຕນ "ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ຣາເຣນ຺ຕູ"ຕິ ເອວໍ ອາໂຣຈນວິຣານໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ວຕ຺ຕເກາທຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉທຎ຺ຈ ອກຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ຄເປຕ຺ວາ ນວກຕຣໍ ປາຣິວາສິກໍ ອວເສສານໍ ອນ຺ຕມໂສ ມູລາຍປຝິກສ຺ສນາຣຫາທີນມ຺ປິ ອກິວາທນາທີສາທິຍເນ, ປຝິປາຝິຍາ ນິສີທເນ, ໂອວທເນ, ກມ຺ມິການໍ ຄຣຫເຄ ຈາຕິອາທີສຸ ວຕ຺ຕເກາໂທ ໂຫຕິ. ທສ຺ສນສວນວິສເຍສຸ ອນາໂຣຈເນ ຈ ກິກ຺ຂູຫີ ເອກຈ຺ຉນ຺ເນ ວສເນ ຈ ອຊານນ຺ຕສ຺ເສວ ວິຫາເຣ ກິກ຺ຂູນໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຄມເນ ຈາຕິອາທີສຸ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉໂທ ໂຫຕິ. ນານາ ສໍວາສເກຫີ ວິນຍກມ຺ມາກາວໂຕ ເຕສໍ ອນາໂຣຈເນ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉໂທ ນ ໂຫຕິ. "ທ຺ເວ ເລຑ຺ຑຸປາເຕ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ"ຕິ ວຈນໂຕ ອນ຺ໂຕ ນ ວຝ຺ຝຕິ. ນິກ຺ຂິຕ຺ຕວຕ຺ເຕເນວ ຫຸຕ຺ວາ ວິຈຣນ຺ເຕນ ຍສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ປຸພ຺ເພ ສມາທິຍິຕ຺ວາ ອາໂຣຈິຕໍ, ຕສ຺ສາປິ ສນ຺ຕິເກ ປຈ຺ຉາ ນິກ຺ຂິປນກາເລ ອາໂຣເຈຕ຺ວາວ ນິກ຺ຂິປິຕພ຺ພໍ. ຕສ຺ມາ ປຸນ ສມາທານກາເລປິ ໂສ ເຈ ຕໂຕ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕໍ ທິວສໍ ອຄນ຺ຕ຺ວາ ທິວາ ອາໂຣເຈຕ຺ວາປິ ຍທິ ເອວໍ ອຕິຕທິວສໍ ໂຫຕິ, "ອຣຸເຄ ອຸຝ຺ຝິເຕ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ວຕ຺ຕໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ວິຫາຣໍ ຄນ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ວຕ຺ຕໍ ນິກ຺ຂິປິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອປິຈ "ວິຫາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຍໍ ສພ຺ພປຄ ມໍ ກິກ຺ຂຸໍ ປສ຺ສຕິ, ຕສ຺ສ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ນິກ຺ຂິປິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ສເຈ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉໂທ ໂຫຕິ, ວິຫາຣສີມາປຣິຍາປນ຺ນານໍ ສພ຺ເພ ສໍ ອາໂຣເຈຕພ຺ພໍ ສິຍາ. "ຕສ຺ສ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ"ຕິ ອິທໍ ປນ ປຸພ຺ເພ ອນາໂຣຈິຕໍ ສນ຺ຣາຍ ວຕ຺ຕເກາທຣກ຺ຂຕຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ມາ ເອວ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ (ຈູລຸອວ. ອຝ຺ຄ. ຝກ) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ "ອຎ຺ຎໍ ວິຫາຣໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕໍ ວາ ອາຄນ຺ຕຸກໍ ວາ"ຕິ.

ສຸທ຺ຣນ຺ຕປຣິວາເສ ປນ ສເຈ "ມາສມຕ຺ຕໍ ອສຸທ຺ໂຣມ຺ຫີ"ຕິ ອຕ຺ຄເຫສິ, ປຣິວສນ຺ໂຕ ປຸນ ອູນໍ ວາ ອທິກໍ ວາ ສນ຺ນິຝ຺ຄານໍ ກໂຣ ຕິ, ຕຕ຺ຕກມ຺ປິ ປຣິວສິຕພ຺ພເມວ, ປຣິວາສທານກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິ. ອຍຎ຺ຫິ ສຸທ຺ຣນ຺ຕປຣິວາໂສ ນາມ ອຸທ຺ຣມ຺ປິ ອາໂຣຫຕິ, ເຫຝ຺ຄາປິ ໂອໂຣຫຕິ. ອິທມສ຺ສ ລກ຺ຂຕໍ.

ສໂມທຫິຕ຺ວາຕິ ມູລາປຕ຺ຕິຝ຺ຄາເນ ຄເປຕ຺ວາ, ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອປ຺ປຝິຈ຺ຉນ຺ນາ ເຈ ອນ຺ຕຣາປຕ຺ຕິ, ມູລາຍ ປຝິກສ຺ສນໍ ອກຕ຺ວາ ປຸພ຺ເພ ຄຫິຕປຣິວາເສເນວ ປຣິວສິຕພ຺ພໍ. ໂຍ ປນ ອາປຕ຺ຕີ ອາປ຺ຊິຕ຺ວາ ວິພ຺ກມິຕ຺ວາ ປຸນ ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ຫຸຕ຺ວາປິ ປຝິຈ຺ຉາເທຕິ, ໂຍ ຈ ປຸພ຺ເພ ປຝິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ນ ປຝິຈ຺ຉາເທຕິ, ໂຍ ຈ ອຸກຍຕ຺ຖ ປຝິຈ຺ຉາເທຕິ, ສພ຺ເພສໍ ປຝິຈ຺ຉນ຺ນທິວ ສວເສນ ປຣິວາໂສ ທາຕພ຺ໂພ. "ປຸຣິມສ຺ມິ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ເຣ ວາ"ຕິ ຈ "ປຈ຺ຉິມສ຺ມິ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ເຣ ວາ"ຕິ (ຈູລຸອວ. ໑໒໒ ອາທໂຍ) ຈ ປາລຸອິຍໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ທ຺ເວ ກິກ຺ຂູ ວິສຸທ຺ຣິກໍ ອາປນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕ ສຸທ຺ຣິກາທິຝ຺ຝິໂນ ໂຫນ຺ຕິ. ເອໂກ ຉາເທຕິ, ເອໂກ ນ ຉາເທຕິ. ໂຍ ຉາເທຕິ, ໂສ ທຸກ຺ກຝໍ ເທສາເປຕພ຺ໂພ. "ອຸໂກປິ ຍຖາຣມ຺ມໍ ກາຣາເປຕພ຺ພາ"ຕິ (ຈູລຸອວ. ໑໗໑) ວຈນໂຕ ຍໍ ກຎ຺ຈິ ອາປຕ຺ຕີ ຉາເທຕ຺ວາ ທຸກ຺ກຝໍ ອາປ຺ຊຊຕີຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ເຕສຸ ຄເຕສຸ ວາ ອຄເຕສຸ ວາ ປຸຣິມນເຍເນວ ປຝິປ຺ຊິຕພ຺ພນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອູເນ ຄເຄ ຈຣຕໍ, ອນຸຝ຺ຄຫນໍ ເອກຣຕ຺ຕມ຺ປິ ຄເຕນ ວິປ຺ປວາສໍ, ສເຈ ຣຕ຺ຕິຍາ ເອກກ຺ຂເຕນ ສ຺ໂພ ວສຕິ, ສເຈ ໂສ ປຸເຣ ອຣຸຄເມວ ເກນຈິ ກຣຕີເຍນ ຄໂຕຕິ ເອຕ຺ຖປິ ມານຕ຺ ເຕປິ ເອວໍ ຊາເຕ. "ອຍຎ຺ຈ ຍສ຺ມາ ຄຕສ຺ສ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ, ກິກ຺ຂູນຎ຺ຈ ອຕ຺ຖິກາວໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາວ ວສີ, ເຕນສ຺ສ ອູເນ ຄເຄ ຈຣຄໂທໂສ ວາ ວິປ຺ປວາໂສ ວາ ນ ໂຫຕີ"ຕິ (ຈູລຸອວ. ອຝ຺ຄ. ຝກ) ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ມາ ເຕນ ອາໂຣຈິເຕ ມຸຫຸຕ຺ຕມ຺ປິ ນິສີທິຕ຺ວາ ຄເຕປິ ວິປ຺ປວາໂສ ນຕ຺ຖິ. ປາຣິວາສິກສ຺ສ, ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕກສ຺ສ ຈ ປກຕຕ຺ເຕນ ຕສ຺ມິ ວສນໍ ອຸທກປາເຕນ ວາຣິຕໍ, ຕສ຺ມາ ນານູປຈາເຣປິ ເອກຈ຺ຉນ຺ເນ ນ ວຝ຺ຝຕິ.

ອິທານິ ປາຄວິຈາຣຕາ ເວທິຕພ຺ພາ – "ນວ ປຄມາປຕ຺ຕິກາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຍາວຕຕິຍກາ"ຕິ ອິທໍ ສກາວນິຍມວຈນໍ. ເຕນ ວຸຝ຺ຄາ ນໍ ອນິຍມນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ. ເອກຈ຺ຈາປຕ຺ຕິວຸຝ຺ຄານຎ຺ຫິ ກມ຺ມໂຕປິ ໂຫຕິ ອກມ຺ມໂຕປິ, ນ ເອວໍ ອາປ຺ຊຊນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ອຎ຺ຎຕຣໍ ວາ ອຎ຺ຎຕຣໍ ວາຕິ ເຕສໍ ທ຺ວິຣາ ກິນ຺ນານມ຺ປິ ວຸຝ຺ຄານກ຺ກມເກາທາກາວທີປກວຈນໍ. ຍາວຕີຫໍ, ຕາວຕີຫນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອຫປຣິຈ຺ເຉໂທ ອຣຸຄວເສນ. "ຊານ"ນ຺ຕິ ອິມິນາ ຊານນປ຺ປຝິຈ຺ຉນ຺ນສ຺ສ ອກາມາ ປຣິວຕ຺ຖພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ. ເຕນ ກິກ຺ຂຸນາ ອກາມາ ປຣິວຕ຺ຖພ຺ພນ຺ຕິ ເຕນ ກິກ຺ຂຸນາ ວສຕາ ອກາມາ ປຣິວຕ຺ຖພ຺ພໍ, ນ ປຣິວຕ຺ຕິຕລິງເຄນາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺

ຕໍ။ ປຣິວຸຕ຺ຖປຣິວາເສນາຕິ ອາທິມ຺ຫິ ປຣິວຸຕ຺ຖປຣິວາເສເນວ ປຣິວາສໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ອິຕິວາເຣນ ອາຫິໂຕ ຠິກ຺ຂຸນາວ ຌາຣຕ຺ຕໍ, ປຣິວຕ຺ຕິຕລິງ຺ເຄນ ອຸທ຺ຘມ຺ປິ ຠິກ຺ຂຸມານຕ຺ຕາຍ ປຏິປ຺ຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ, ນ ປຣິວາເສ ວິຍ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ອຈິຓ຺ຓມານຕ຺ໂຕ။ ຈິຓ຺ຓມານຕ຺ໂຕວ ອພ຺ເຠຕພ຺ໂພ, ນ ອິຕໂຣ, ນ ປຣິວາເສ ວິຍ ມານຕ຺ຕາຣເຫ, ປກ຺ຂມານຕ຺ຕຎ຺ຈ ຈຣນ຺ຕິຍາ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ລິງ຺ຄໍ ປຣິວຕ຺ຕາຕິກ຺ກເມ ສຕິ ຈິຓ຺ຓມານຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ໂຫຕິ, ປຸນ ຠິກ຺ຂຸມານຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຈິຓ຺ຓມານຕ຺ໂຕວ ຠິກ຺ຂຸ ອພ຺ເຠຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສຕິ။

ຍຕ຺ຖ ສິຍາຕິ ຍສ຺ສໍ ສມານສໍວາສກສີມາຍມ຺ປິ ວີສຕິຄໂຓ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆ ອຕ຺ຖິ။ ເອເກນປິ ເຈ ອູໂນ ວີສຕິຄໂຓຕິ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ, ອູໂນ ເຈ။ ນ ຫິ ວີສຕິຄໂຓ, ສງ຺ໂຆ ເຈ ອູໂນ။ ຕສ຺ມາ ‘‘ເອເກນປິ ເຈ ອູໂນ ສງ຺ໂຆ’’ຕິ ເອຕ຺ຕເກເນວ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ເຈ? ນ, ຈຕຸວຄ຺ຄປຎ຺ຈວຄ຺ຄທສວຄ຺ຄປ຺ປສງ຺ຄນິວາຣຓປ຺ປໂຍຊນໂຕ။ ຕສ຺ມາ ວີສຕິວຄ຺ໂຄ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆ ເຈ ຠິກ຺ຂຸນາ ເອເກນປິ ອູໂນ, ນຏ຺ໂຐ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ။ ເກຈິ ປນ ວິນເຍ ອປ຺ປກຕຎ຺ຎຸໂນ ‘‘ຍຖາ ອຕິເຣກຈຕຸວຄ຺ໂຄປິ ສງ຺ໂຆ ຈຕຸວຄ຺ຄກຣຓີເຍ ກມ຺ເມ ‘ຈຕຸວຄ຺ໂຄ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕຖາ ປຎ຺ຈວຄ຺ຄທສວຄ຺ຄກຣຓີເຍ ກມ຺ເມ ອຕິເຣກປຎ຺ຈວຄ຺ຄທສວຄ຺ໂຄປິ ‘ປຎ຺ຈວຄ຺ຄທສວຄ຺ໂຄ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ။ ຕສ຺ມາ ອູໂນປິ ຈຕຸວຄ຺ຄປຎ຺ຈວຄ຺ຄທສວຄ຺ຄວີສຕິວຄ຺ໂຄວາ’’ຕິ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍຸໍ, ເຕສໍ ມຎ຺ຎນານິວາຣຓຕ຺ຖໍ ‘‘ເອເກນປິ ເຈ ອູໂນ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ။ ອຖ ວາ ວີສຕິ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆ ເຈ, ຖເປຕ຺ວາ ເອເກນປິ ເຈ ອູໂນ ອປ຺ປກຕຕ຺ໂຕ, ຕໍ ຖເປຕ຺ວາ ເອເກນປິ ເຈຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ။ ອຍໍ ຕຕ຺ຖ ສາມີຈີຕິ ວຈນໍ ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ‘‘ຕສ຺ສ ອາປຕ຺ຕິຍາ ປຣິວາສໍ ເທຕິ, ມູລາຍ ປຏິກສ຺ສຕິ, ມານຕ຺ຕໍ ເທຕິ, ອພ຺ເຠຕີ’’ຕິ, ຕສ຺ສ ອາວິກາວກຣຓຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ။ ເຕນ ເຕສຸ ອຍໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ສາມີຈີ ນິຍຕາ ອິຈ຺ຈິຕພ຺ພາ, ນ ຣາຊສິກ຺ຂາປທາທີສຸ ວິຍ ອນິຍຕາ။ ຕຕ຺ຖ ຫິ ເກນຈິ ອນ຺ຕຣາເຍນ ຕໍ ສາມີຈິມກໂຣນ຺ເຕປິ ອນາປຕ຺ຕິ ທີປິຕໍ ໂຫຕິ။

ສງ຺ຆາທິເສສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ။

ອນິຍຕກຓ຺ຑໍ

໑ຯ ປຐມານິຍຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອນິຍເຕ ອາທິໂຕວ ອິທໍ ປກິຓ຺ຓກໍຯ ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ອິທໍ ອນິຍຕກຓ຺ຑໍ ນິປ຺ປໂຍຊນໍ ວຕ຺ຖຸ ອປຸພ຺ພາຠາວໂຕຕິ ເຈ? ນ, ຄຣຸກລຫຸກເຠທຠິນ຺ນາປຕ຺ຕິໂຣປນາໂຣປນກ຺ກມລກ຺ຂຓທີປນປ຺ປໂຍຊນໂຕຯ ເອຕ຺ຖ ຫິ "ສາ ເຈ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ອຍ຺ໂຍ ມຍາ...ເປ... ໂສ ຈ ຕໍ ປຏິຊານາຕິ, ອາປຕ຺ຕິຍາ ກາເຣຕພ຺ໂພ'"ຕິອາທິນາ (ປາຣາຯ ໔໔໖) ອາປຕ຺ຕິຍາ ຄຣຸກາຍ, ລຫຸກາຍ ຈ ອາໂຣປນກ຺ກມລກ຺ຂຓໍ, "ນ ກາເຣຕພ຺ໂພ"ຕິ ອິມິນາ ອນາໂຣປນກ຺ກມລກ຺ຂຓຎ຺ຈ ທສ຺ສິຕໍຯ ລກ຺ຂຓທີປນໂຕ ອາທິມ຺ຫິ, ອນ຺ເຕ ວາ ອຸທ຺ທິສິຕພ຺ພນ຺ຕິ ເຈ? ນ, ອສມ຺ຠວໂຕຯ ກຖໍ ນ ຕາວ ອາທິມ຺ຫິ ສມ຺ຠວຕິ, ເຍສມິທໍ ລກ຺ຂຓໍ, ເຕສໍ ສິກ຺ຂາປທານໍ ອທສ຺ສິຕຕ຺ຕາຯ ນ ອນ຺ເຕ ຄຣຸກມິສ຺ສກຕ຺ຕາຯ ຕສ຺ມາ ຄຣຸກລຫຸການໍ ມຌ຺ເຌ ເອວ ອຸທ຺ທິສິຕພ຺ພຕໍ ອຣຫຕິ ອຸຠຍມິສ຺ສກຕ຺ຕາຯ ຍາ ວຕ຺ຖຸ ປາຈິຕ຺ຕິຍສງ຺ຂາຕາ ລຫຸກາປຕ຺ຕິ ທສ຺ສິຕາ, ສາປິ ຄຣຸກາຕິ ກຖິຕາຯ ເຕເນວາຫ "ເມຖຸນຘມ຺ມສນ຺ນິສ຺ສິຕກິເລສສງ຺ຂາເຕນ ຣຫສ຺ສາເທນາ"ຕິອາທິຯ ຕສ຺ມາ ຄຣຸການໍ ເອວ ອນນ຺ຕຣໍ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐນ຺ຕິປິ ເອເກຯ ເອວໍ ສຕິ ປຐມານິຍຕເມວາລໍ ຕາວຕາ ລກ຺ຂຓທີປນສິທ຺ຘິໂຕ, ກິໍ ທຸຕິເຍນາຕິ ເຈ? ນ, ໂອກາສນິຍມປຈ຺ຈຍມິຈ຺ຉາຄາຫນິວາຣຓປ຺ປໂຍຊນໂຕຯ "ປຏິຈ຺ຉນ຺ເນ ອາສເນ ອລໍກມ຺ມນິເຍ"ຕິ ໂອກາສນິຍມໂຕ ຫິ ຕພ຺ພິປຣີເຕ ໂອກາເສ ອິທໍ ລກ຺ຂຓໍ ນ ວິກປ຺ປີຕນ຺ຕິ ມິຈ຺ຉາຄາໂຫ ໂຫຕິຯ ຕໍ ນິວາຣຓໂຕ ທຸຕິຍານິຍຕມ຺ປິ ສາຕ຺ຖກເມວາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ກສ຺ມາ? ໂອກາສເຠທໂຕ, ຣໂຫເຠທທີປນໂຕ, ຣໂຫນິສຊ຺ຊສ຺ສາທເຠທທີປນໂຕຯ ໂອກາສນິຍມຠາເວ ຈ ຣໂຫນິສຊ຺ຊສ຺ສາທເຠໂທ ຊາໂຕຯ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຣໂຫນິສຊ຺ຊສິກ຺ຂາປທານໍ ນານາຕ຺ຕຊານນຎ຺ຈ ສິຍາ ຕຖາ ກາຍສໍສຄ຺ຄເຠທທີປນໂຕຯ ນາລໍ ກມ຺ມນິເຍປິ ຫິ ໂອກາເສ ອປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ເນ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ເນປິ ວາ ນິສິນ຺ນາຍ ວາຕປານກວາຏຈ຺ຉິທ຺ທາທີຫິ ນິກ຺ຂນ຺ຕເກສາທິຄ຺ຄຫເຓນ ກາຍສໍສຄ຺ໂຄ ລພ຺ຠຕີຕິ ເອວມາທໂຍປິ ນຍາ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ຕຕ຺ຣິທໍ ມຸຂມຕ຺ຕນິທສ຺ສນໍ – ໂອກາສເຠທໂຕຕິ ອລໍກມ຺ມນິຍນາລໍກມ຺ມນິຍເຠທໂຕຯ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນມ຺ປິ ຫິ ເອກຈ຺ຈໍ ນາລໍກມ຺ມນິຍໍ ວາຕປານາທີນາ ອນ຺ຕຣິຕຕ຺ຕາ , ອປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນມ຺ປິ ເອກຈ຺ຈໍ ນາລໍກມ຺ມນິຍໍ ວິຊານຕໍ ອຌ຺ໂຌກາສຕ຺ຕາຯ ຣໂຫເຠທທີປນໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ຣຫຠາວສາມຎ຺ເຎປິ ຣໂຫ ທ຺ວິຘາ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາປຏິຈ຺ຉນ຺ນເຠທໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຣໂຫນິສຊ຺ຊສ຺ສາທເຠທທີປນໂຕຕິ ເມຖຸນສ຺ສາທວເສນ ນິສຊ຺ຊາ, ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລສ຺ສາທວເສນ ນິສຊ຺ຊາຕິ ຕາທິສສ຺ສ ເຠທສ຺ສ ທີປນໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ "ອິຘ ອາຄຕນຍຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂຸນີປາຕິໂມກ຺ເຂ ອິທໍ ກຓ຺ຑໍ ປຣິຫີນນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິຯ "ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວຕ຺ຖຸ ອນຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ"ຕິ ເອເກ, ຕໍ ອເນກນ຺ຕຠາວທີປນໂຕ ອຍຸຕ຺ຕໍຯ ສພ຺ພພຸທ຺ຘກາເລ ຫິ ຠິກ຺ຂູນໍ ປຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ອຸທ຺ເທສາ ສນ຺ຕິຯ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ ອສາຘາຣຓຕ຺ຕາ ວຕ຺ຖຸ ນິທ຺ທິຏ຺ຐສງ຺ຆາທິເສສປາຈິຕ຺ຕິຍານນ຺ຕິ ເອເກຯ ຕາສຎ຺ຫິ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ອຸພ຺ຠຊາຓຸມຓ຺ຑລິກ (ປາຈິຯ ໖໕໗) -ອຏ຺ຐວຕ຺ຖຸກ (ປາຈິຯ ໖໗໕) -ວເສນ ກາຍສໍສຄ຺ຄວິເສໂສ ປາຣາຊິກວຕ຺ຖຸ, "ຫຕ຺ຖຄ຺ຄຫຓໍ ວາ ສາທິເຍຍ຺ຍ, ກາຍໍ ວາ ຕທຕ຺ຖາຍ ອຸປສໍຫເຣຍ຺ຍາ"ຕິ (ປາຈິຯ ໖໗໕) ວຈນໂຕ ສາທິຍນມ຺ປິ, "ສນ຺ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ ວາ"ຕິ (ປາຈິຯ ໖໗໕) ວຈນໂຕ ຐານມ຺ປິ, "ສງ຺ເກຕໍ ວາ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາ"ຕິ (ປາຈິຯ ໖໗໕) ວຈນໂຕ ຄມນມ຺ປິ, "ຉນ຺ນໍ ວາ ອນຸປວິເສຍ຺ຍາ"ຕິ (ປາຈິຯ ໖໗໕) ວຈນໂຕ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນຏ຺ຐານປ຺ປເວໂສປິ ໂຫຕິ, ຕຖາ "ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາເຣ ອປ຺ປທີເປ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ເນ ໂອກາເສ ອຌ຺ໂຌກາເສ ເອເກເນກາ ສນ຺ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ ວາ ສລ຺ລເປຍ຺ຍ ວາ"ຕິ (ປາຈິຯ ໗໖໓) ວຈນໂຕ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລວາຈາປິ ປາຈິຕ຺ຕິຍວຕ຺ຖຸກນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ຕາສໍ ອຎ຺ຎຖາ ອນິຍຕກຓ຺ຑສ຺ສ ອວຕ຺ຕພ຺ພຕາປຕ຺ຕິໂຕ ນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຕສໍ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ປກິຓ຺ຓກໍຯ

"ເທສນາວຸຏ຺ຐານຄາມິນີນໍ ອາປຕ຺ຕີນໍ ວເສນ ອລຊ຺ຊີອາທໂຍ ລຊ຺ຊີນໍ ໂຈເທສ຺ສນ຺ຕີ"ຕິ ອາຄຕຕ຺ຕາ ລຊ຺ຊີປຄ຺ຄຫຕ຺ຖາຍ ປຕິຣູປາຍປິ ອຸປາສິກາຍ ວຈເນນ ອກຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂຸສ຺ເສວ ປຏິຎ຺ຎາຍ ກາເຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ປນ ລກ຺ຂຓທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ປຏິຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ວິຕ຺ຖາຣນຍເມວ ຄເຫຕ຺ວາ ວຕ຺ຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕໍ "ອິເມ ໂຂ ປນາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ທ຺ເວ ອນິຍຕາ ຘມ຺ມາ"ຕິ (ປາຣາຯ ໔໔໓) ອຸທ຺ເທສທສ຺ສນຕ຺ຖາຕິ ລິຂິຕໍຯ ໂສຕສ຺ສ ຣໂຫຕິ ເອຕ຺ຖ ຣໂຫຕິ ວຈນສາມຎ຺ຎໂຕ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລສາມຎ຺ຎໂຕ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລາໂຣຈນປ຺ປຏິຈ຺ຉາທນສິກ຺ຂາປເທສຸ ປາຣາຊິກວຈນໍ ວິຍຯ ຕສ຺ມາ "ຈກ຺ຂຸສ຺ເສວ ປນ ຣໂຫ 'ຣໂຫ'ຕິ ອິຘ ອຘິປ຺ເປໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກຖໍ ປຎ຺ຎາຍຕີຕິ ເຈ? "ມາຕຸຄາໂມ ນາມ...ເປ... ອນ຺ຕມໂສ ຕທຫຸຊາຕາປິ ທາຣິກາ"ຕິ (ປາຣາຯ ໔໔໕) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ໂລກາສນໍ ອິຘ ນາຘິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ທີປິຕເມວາຕິຯ ອນ຺ໂຕທ຺ວາທສຫຕ຺ເຖປີຕິ ປີ-ສທ຺ເທນ ອປິຫິຕກວາຏສ຺ສ ຄພ຺ຠສ຺ສ ທ຺

ວາເຣ ນິສີນ຺ໂນປີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອເຈລກາວຄ຺ເຄ ຣໂຫປ຺ຜິຈ຺ຉນ຺ນາສນສິກ຺ຂາປ຺ເທ (ປາຈິ។ ໔໑໑) ‘‘ໂຍ ໂກຈິ ວິຄ຺ຄູ ປ຺ຣິໂສ ທ຺ຕິໂຍ ໂຫ ຕີ’’ຕິ ອິມສ຺ສ ອນ຺ຣູປໂຕ ‘‘ອິຕ຺ຖິນໍ ປນ ສຕມ຺ປີ ອນາປຕ຺ຕີ ນ ກໂຣຕິເຍວາ’’ຕິ ວ຺ຕ຺ຕໍ។ ‘‘ອລໍກມ຺ມນິເຍຕິ ສກ຺ກາ ໂຫຕິ ເມຖ຺ນໍ ຜມ຺ມໍ ປ຺ຜິເສວິຕ຺’’ນ຺ຕິ (ປາຣາ។ ໔໔໔) ວິກ຺ຄເຄ ວຈນໂຕ ຣໂຫນິສຊ຺ຊສ຺ສາໂທ ເຈຕ຺ຖ ເມຖ຺ນຜມ຺ມສນ຺ນິສ຺ສິຕກິເລໂສ, ນ ທ຺ຕິເຍ ວິຍ ທ຺ຜ຺ຖ຺ລ຺ລວາຈສ຺ສາທກິເລໂສ។ ຕສ຺ມາ ຈ ປ຺ຄ຺ຄາຍຕິ ໂສຕສ຺ສ ຣໂຫ ນາສິປ຺ເປໂຕຕີ។

ຕິຕ຺ຕໍ ຜມ຺ມານໍ ອຄ຺ຄຕເຣນ ວເທຍ຺ຍາຕິ ຣໂຫນິສຊ຺ຊສິກ຺ຂາປທວເສນ ນິສີນ຺ນສ຺ສ ຕສ຺ສານ຺ສາເຣນ ປາຈິຕ຺ຕິຍເມວ ອວຕ຺ວາ ປາຣາຊິກສງ຺ຄາທິເສສາຍປີ ອາປຕ຺ຕິຍາ ເກາທທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວ຺ຕ຺ຕໍ។ ປ຺ນ ອາປຕ຺ຕິປ຺ປຜິຊານນໍ ອວຕ຺ວາ ກສ຺ມາ ‘‘ນິສຊ຺ຊໍ ກິກ຺ຂ຺ ປ຺ຜິຊານມາໂນ’’ຕິ ວຕ຺ຖຸປ຺ປຜິຊານນໍ ວ຺ຕ຺ຕນ຺ຕິ? ວ຺ຈ຺ຈເຕ – ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈທິເຕ ວິນຍຜເຣນ ‘‘ກິສ຺ມີ ວຕ຺ຖ຺ສ຺ມິ’’ນ຺ຕິ ປ຺ຈ຺ຈິເຕ ຈ຺ທິຕເກນ ‘‘ອິມສ຺ມີ ວຕ຺ຖ຺ສ຺ມິ’’ນ຺ຕິ ວ຺ຕ຺ເຕ ວິນຍຜເຣນ ‘‘ອິທິສໍ ນາມ ອກາສີ’’ຕິ ປ຺ຈ຺ຈິເຕ ໂສ ວຕ຺ຖ຺ໍ ປ຺ຜິຊານມາໂນວ ກາ ເຣຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ນິສຊ຺ຊໍ ກິກ຺ຂ຺ ປ຺ຜິຊານມາໂນ’’ຕິ ວ຺ຕ຺ຕໍ។ ຍທິ ເອວໍ ນິສຊ຺ຊໍ ປ຺ຜິຊານມາໂນປີ ອາປຕ຺ຕິຍາວ ກາເຣຕພ຺ໂພຕິ? ອນ຺ຣູປເມວ។ ເອວໍ ປນ ຄເຫຕພ຺ພໍ – ຕິຕ຺ຕມ຺ປີ ອາປຕ຺ຕີນໍ ວຕ຺ຖູນີ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອິຜ ສິກ຺ຂາປທວເສນ ນິສຊ຺ຊເມວ ວ຺ຕ຺ຕໍ។ ຕສ຺ມີ ຄທິເຕປີ ທີ ອາປຕ຺ຕິ ຄທິຕາວ ໂຫຕີຕີ។ ເຍນ ວາ ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ວາ-ສທ຺ໂທ ‘‘ເຕນ ໂສ ກິກ຺ຂ຺ ກາເຣຕພ຺ໂພ ວາ’’ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ។ ໂສ ຈ ວິກປ຺ປຕ຺ໂຖ។ ຕສ຺ມາ ‘‘ກາເຣຕພ຺ໂພ ວາ ປ຺ຜິຊານມາໂນ, ນ ວາ ກາເຣຕພ຺ໂພ ອປ຺ປຜິຊານມາໂນ’’ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເຕນ ວ຺ຕ຺ຕໍ ‘‘ປ຺ຜິຊານມາໂນ ວາ’’ຕິອາທີ។ ຣໂຫນິສຊ຺ຊສິກ຺ຂາປທວເສນ ນິສຊ຺ຊປ຺ຈ຺ຈຍາ ອາປຕ຺ຕິຍາ ວ຺ຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເສເສ ສ຺ປີ ເສສສິກ຺ຂາປທວເສນ ອາປຕ຺ຕິ ຄເຫຕພ຺ພາ។ ‘‘ສມ຺ຜ຺ຖານາທີນິ ປຖມປາຣາຊິກສທິສາເນວາ’’ຕິ ວ຺ຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອິຜ ທ຺ຜ຺ຖ຺ລ຺ໂລກາສນສ຺ສ ອນສິປ຺ເປຕກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ។

ປຖມານິຍຕສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ។

໔។ ທ຺ຕິຍານິຍຕສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ສງ຺ຄາທິເສເສນວາຕິ ກາຍສໍສຄ຺ຄທ຺ຜ຺ຖ຺ລ຺ໂລກາສເນນ។ ຕສ຺ມາ ເອວໍ ກາຍສໍສຄ຺ຄວາໂຣ ປາລ຺ອິຍມ຺ປີ ວ຺ຕ຺ໂຕ។ ອນນ຺ໂຜ ອພສີໂຣຕິ ອນນ຺ໂຜ ກາຍສໍສຄ຺ຄໍ ປສ຺ສຕິ, ອພສີໂຣ ທ຺ຜ຺ຖ຺ລ຺ລໍ ສ຺ຕາຕິ, ຕສ຺ມາ ເອວ ອທິນ຺ນາທານສທິສາເນວາຕິ ວ຺ຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ລິຂິຕໍ។ ເອຕ຺ຖ ຈ ກາຍວາຈາຈິຕ຺ຕໂຕ ສມ຺ຜ຺ຖານໍ ກຖນ຺ຕິ ເຈ? ກາຍສໍສຄ຺ຄຄ຺ທີ ສມາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ທ຺ຜ຺ຖ຺ລ຺ລມ຺ປີ ກຕີ, ທ຺ຜ຺ຖ຺ລ຺ ລໍ ກຕນ຺ໂຕ ນິສີທຕິ ຈາຕິ ສມ຺ກວຕິ, ທ຺ຜ຺ຖ຺ລ຺ລເມວ ວາ ສນ຺ຜາຍ ວ຺ຕ຺ຕໍ។ ຕຄ຺ທີ ອທິນ຺ນາທານສມ຺ຜ຺ຖານນ຺ຕິ។

ໂຍ ເທສນໍ ສພ຺ພວິທູປໂມວ;

ນານານຍາກາຣວິຈິຕ຺ຕເກາທໍ;

ຄາຕ຺ໍ ອຸປາຍານ ມໂນ ສຕີມາ;

ຕໍ ລາກເຫຕ຺ໍ ນ ກໂຣຕິ ປ຺ຄ຺ຄນ຺ຕີ។

ທ຺ຕິຍານິຍຕສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ។

ອນິຍຕວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍກຓ຺ຑໍ

໑ຯ ຈີວຣວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ກຖິນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍກຓ຺ເຑ ຕິຓ຺ຓໍ ກຖິນສິກ຺ຂາປທານໍ, ວສ຺ສິກສາຏິກອຈ຺ເຈກຈີວຣສາສງ຺ກສິກ຺ຂາປທານຎ຺ຈ ເອກເທສນາຍ ຕຖາກິ ຓ຺ຓາປ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຑາວ ເວທິຕພ຺ພາ –

ກຖິນໍ ຍສ຺ສ ຈຕ຺ຕາໂຣ, ສຫຊາ ສມຍທ຺ວຍໍ;

ຌນ຺ນໍ ສິກ຺ຂາປທານຎ຺ຈ, ເອກເທສວິນິຈ຺ຌໂຍຯ

ຕດ຺ຖ ກຖິນນ຺ຕິ ‘‘ສງ຺ຆສ຺ສ ອນຸໂມທນາຍ, ຄຓສ຺ສ ອນຸໂມທນາຍ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອຕ຺ຖາຣາ ສງ຺ຆສ຺ສ ອຕ຺ຖຕໍ ໂຫຕິ ກຖິນ’’ນ຺ຕິ (ປຣິຯ ໔໑໔) ວຈນໂຕ ເຕສໍເຍວ ອນຸໂມທນາທີຌມ຺ມານໍ ສງ຺ຄໂຫ ກຖິນໍ ນາມຯ ຍຖາຫ ‘‘ກຖິນໍ ຊານິຕພ຺ພນ຺ຕິ ເຕສຎ຺ເຍວ ຌມ຺ມານໍ ສງ຺ຄໂຫ ສມວາໂຍ ນາມໍ ນາມກມ຺ມ’’ນ຺ຕິອາທິ (ປຣິຯ ໔໑໘)ຯ ຕສ຺ມາ ກຖິນນ຺ຕິ ອິທໍ ພຫູສຸ ຌມ຺ເມສຸ ນາມມຕ຺ຕໍ, ນ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ເອໂກ ຌມ຺ໂມຯ ໂກ ປນສ຺ສ ອຕ຺ຖາໂຣຕິ? ຕເທກເທໂສວ ຊີຣສ຺ສ ຓາຣາ ວິຍຯ ຍຖາ ຈາຫ ‘‘ອຕ຺ຖາໂຣ ເອເກນ ຌມ຺ເມນ ສງ຺ຄຫີໂຕ ວຈີເພເທນາ’’ຕິຯ ສຫຊາ ນາມ ອຌ຺ຄ ມາຕິກາ, ທ຺ເວ ປລິໂພຌາ, ປຎ຺ຈານິສໍສາຕິ ອິເມ ປນ຺ນຣສ ຌມ຺ມາຯ ສມຍທ຺ວຍໍ ນາມ ກຖິນຕ຺ຖາຣສມໂຍ, ຈີວຣສມໂຍ ຈາຕິຯ ຕດ຺ຖ ກຖິນຕ຺ຖາຣສມໂຍ ວສ຺ສານສ຺ສ ປຈ຺ຉິໂມ ມາໂສຯ ຈີວຣສມໂຍ ນາມ ອນຕ຺ຖເຕ ກຖິເນ ອຍໍ ກຕ຺ຕິກມາໂສ, ອຕ຺ຖເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ເຫມນ຺ຕິກາ ຈາຕິ ປຎ຺ຈ ມາສາຯ

ຕດ຺ຖ ອຌ຺ຄ ມາຕິກາ ນາມ ປກ຺ກມນນ຺ຕິກາທໂຍຯ ຕາ ສພ຺ພາປິ ອຕ຺ຖາເຣນ ເອກໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ນາມຯ ຕພ຺ພາວກາວິຕາຍ ອຕ຺ຖາເຣ ສຕິ ອຸທ຺ຌາໂຣ ສມ຺ພວຕິຯ ຕດ຺ຖ ກຖິນຕ຺ຖາເຣນ ເອກຸປ຺ປາທາ ເອກນິໂຣຌາ ອນ຺ຕຣຸພ຺ພາໂຣ ສຫຸພ຺ພາໂຣ, ອວເສສາ ກຖິນຸພ຺ພາຣາ ເອກຸປ຺ປາທາ, ນານານິໂຣຌາ ຈຯ ຕດ຺ຖ ເອກນິໂຣຌາຕິ ອຕ຺ຖາເຣນ ສຫ ນິໂຣຌາ, ອນ຺ຕຣຸພ຺ພາຣສຫຸພ຺ພາຣານໍ ອຸທ຺ຌາຣາກາໂວ ເອກກ຺ຂເຓ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສສາ ນານາ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕິ ນາມຯ ເຕສຸ ຫິ ອຸທ຺ຌາຣກາວໍ ປຕ຺ເຕສຸປິ ອຕ຺ຖາໂຣ ຕິຌ຺ຄຕິ ເອວາຕິ ອຌ຺ຄກຖາຍໍ ອຕ຺ຖວິກາວນາຯ ສເຈ ອຕ຺ຖເຕ ກຖິເນ ກິກ຺ຂຸສ຺ມິ ສາເປກ຺ເຂ ຕມ຺ຫາ ອາວາສາ ປກ຺ກມນ຺ເຕ ສງ຺ໂຆ ອນ຺ຕຣຸພ຺ພາຣໍ ກໂຣຕິ, ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ປຄມເມວ ມູລາວາເສ ນິຌ຺ຄິຕຈີວຣປລິໂພຌາກາເວປິ ສຕິ ອນ຺ຕຣຸພ຺ພາເຣ ປລິໂພເຌ ຌິຊ຺ຊຕິ ສຕິປິ ສາເປກ຺ຂຕາຍ ເສົາສ຺ສາຫຕ຺ຕາຯ ອິມິນາ ປຣິຍາເຍນ ປກ຺ກມນນ຺ຕິໂກ ກຖິນຸທ຺ຌາໂຣ ອຕ຺ຖາເຣນ ເອກຸປ຺ປາໂທ ນານານິໂຣໂຌ ໂຫຕິຯ ຕຖາ ອນ຺ຕຣຸພ຺ພາເຣ ສຕິ ສຸຓນ຺ຕສ຺ສາປິ ຍາວ ຈີວຣນິຌ຺ຄານໍ ນ ຄຈ຺ຌຕິ, ຕາວ ປຣິຫາຣສມ຺ກວໂຕ ນິຌ຺ຄານນ຺ຕິໂກຯ ຍາວ ສນ຺ນິຌ຺ຄານໍ ນ ຄຈ຺ຌຕິ, ຕາວ ປຣິຫາຣສມ຺ກວໂຕ ສນ຺ນິຌ຺ຄານນ຺ຕິໂກຯ ຍາວ ນ ນສ຺ສຕິ, ຕາວ ປຣິຫາຣສມ຺ກວໂຕ ນາສນນ຺ຕິໂກຯ ຍາວ ນ ສຸຓາຕິ, ຕາວ ປຣິຫາຣສມ຺ກວໂຕ ສວນນ຺ຕິໂກຯ ຍາວ ຈີວຣາສາ ນ ຌິຊ຺ຊຕິ, ຕາວ ປຣິຫາຣສມ຺ກວໂຕ ອາສາວຈ຺ເຌທິໂກຯ ຍາວ ສີມໍ ນາຕິກ຺ກມຕິ, ຕາວ ປຣິຫາຣສມ຺ກວໂຕ ສີມາຕິກ຺ກນ຺ຕິໂກຯ ອຕ຺ຖາເຣນ ເອກຸປ຺ປາໂທ ນານານິໂຣໂຌ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ຕດ຺ຖ ອນ຺ຕຣຸພ຺ພາຣສຫຸພ຺ພາຣາ ທ຺ເວ ອນ຺ໂຕສີມາຍໍ ເອວ ສມ຺ກວນ຺ຕິ, ນ ພຫິສີມາຍໍຯ ປກ຺ກມນສວນສີມາຕິກ຺ກນ຺ຕິກາ ພຫິສີມາຍເມວ ສມ຺ກວນ຺ຕິ, ນ ອນ຺ໂຕສີມາຍໍຯ ນິຌ຺ຄານສອອາຌ຺ຄານາສາວຈ຺ເຌທິກາ ອນ຺ໂຕສີມາຍຎ຺ເຈວ ພຫິສີມາຍຎ຺ຈຯ ອນ຺ຕຣຸພ຺ພາໂຣ ສງ຺ຆາຍຕ຺ໂຕ, ປກ຺ກມນນິຌ຺ຄານສນ຺ນິຌ຺ຄານສີມາຕິກ຺ກນ຺ຕິກາ ປຸຄ຺ຄລາຌີນາ, ເສສາ ຕທຸກຍວິປຣີຕາຯ

ຕດ຺ຖ ‘‘ນິຌ຺ຄິຕຈີວຣສ຺ມິ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ຈີວຣປລິໂພຌາກາວເມວ ທີເປຕິຯ ນ ອາວາສປລິໂພຌາກາວໍຯ ‘‘ອຸພ຺ກຕສ຺ມິໍ ກຖິເນ’’ຕິ ອິມິນາ ອຸກຍປລິໂພຌາກາວໍ ທີເປຕິ, ຕສ຺ມາ ອຸກຍປລິໂພຌາກາວທີປນຕ຺ຖໍ ຕເທວ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ເຈ? ນ, ວິເສສຕ຺ຕາຯ ກຖໍ? ການຎ຺ເຈຕໍ ຕສ຺ມາ ‘‘ອຸພ຺ກຕສ຺ມິໍ ກຖິເນ’’ຕິ ເກສຎ຺ຈິ ກຖິນຸທ຺ຌາຣານໍ ນານານິໂຣຌຕ຺ຕາ, ສງ຺ຆປຸຄ຺ຄລາຌີນານຌີນຕ຺ຕາ ຈ

ອນ຺ໂຕພຫິອຸກາຍສີມາສຸ ນິຍມານິຍມໂຕ ຈ ອຸພ຺ກາຕສ຺ມີ ກຖິເນ ສງ຺ຆສ຺ສ, ນ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອຸພ຺ກາຕໍ ໂຫຕິ, ຕຖາປີ ''ອຸພ຺ກາຕສ຺ມີ ກຖິເນ''ຕິ ອິທໍ ສາມຄ຺ຄວຈນໍ຺. ຕສ຺ມາ ''ນິຜ຺ຖິຕຈີວຣສ຺ມິ''ນ຺ຕິ ອິມິນາ ນິຍເມຕິ຺.

ກິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ສງ຺ຆສ຺ສ ອນ຺ຕຣຸພ຺ກາເຣນ ອຸພ຺ກາຕສ຺ມີ ກຖິເນ ອຈ຺ຊິນ຺ນຈີວຣປລິໂພໂຮ ພຫິສີມາຄໂຕ ປຈ຺ຊາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສີມາຄໂຕ ອນິຜ຺ຖິຕຈີວໂຣ ອານິສໍສໍ ລກຕິ ເອວາຕິ ກຕ຺ວາ ''ນິຜ຺ຖິຕຈີວຣສ຺ມິ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺. ຕຕ຺ຖ ອາວາສປລິໂພໂຮ ນາມ ວສຕິ ວາ ຕສ຺ມີ ອາວາເສ, ສາເປກ຺ໂຂ ວາ ປກ຺ກມຕິ຺. ຈີວຣປລິໂພໂຮ ນາມ ຈີວຣໍ ອກຕໍ ວິປ຺ປກຕໍ, ຈີວຣາສານຸປຈ຺ຊິນ຺ນາ, ຕພ຺ພິປຣີເຕນ ອປລິໂພໂຮ ເວທິຕພ຺ໂພ຺. ຕຕ຺ຖ ອນຕ຺ຖຕກຖິນານໍ ຈີວຣກາລສມເຍ ນິຍມໂຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອານິສໍສາ ລພ຺ການ຺ຕິ, ອສມາທານຈາໂຣ ອນິຍມໂຕ຺. ເຕນ ສາສງ຺ກສິກ຺ຂາປທໍ ວຸຕ຺ຕໍ຺. ກຖໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ນິຍຕາຕິ ເຈ? ''ຈີວຣກາລສມໂຍ ນາມ ອນຕ຺ຖເຕ ກຖິເນ ວສ຺ສານສ຺ສ ປຈ຺ຊິໂມ ມາໂສ''ຕິ (ປາຣາ຺. ໖໔໙) ວຈນໂຕ ອນຕ຺ຖຕກຖິນານໍ ຕສ຺ມີ ມາເສ ຍາວ ທຕ຺ຖຈີວຣໍ ສິທ຺ທໍ, ຕຖາ ຕຕິຍກຖິນສິກ຺ຂາປເທ (ປາຣາ຺. ໔໙໗ ອາທໂຍ) ອກາລຈີວຣໍ ນາມ ປີຜ຺ຖິສມຍໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ຕໍ ປຜິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສງ຺ຆໂຕ ລກິຕພ຺ພໍ ເຈ, ຍາວ ຈີວຣກາລສມຍໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ກາເຊຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພໍ຺. ປຸຄ຺ຄລິກໍ ເຈ, ວສ຺ສານສ຺ສ ຉຜ຺ຖປກ຺ຂສ຺ສ ປຄ຺ຈມິໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ຍາວ ຈີວຣກາລສມຍໍ ອນຣິຜ຺ຖິຕໍ ອວິກປ຺ປີຕໍ ວຜ຺ຜຕິ ອຈ຺ເຈກຈີວຣສິກ຺ຂາປເທນ ອນຸຄ຺ຄາຕຕ຺ຕາ, ນ ຕໂຕ ປຣໍ຺. ຕທາ ອຸປ຺ປນ຺ນຈີວຣສ຺ສ ປຜິສິທ຺ທຕ຺ຕາ ປຖມກຖິເນນ຺. ຕຕ຺ຖ ອຜ຺ຖກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕນໂຍ ສງ຺ຆິກໍ ສນ຺ທາຍ, ຕຖາ ໂປຣາຕຄຕ຺ຖິປເທ ຈາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺.

ປຖມກຖິເນ (ປາຣາ຺. ໔໙໙ ອາທໂຍ) ປຖມປຄ຺ຄຕ຺ຕິຍາ, ອວິເສເສນ ວາ ເອກາທສເມ ທິວເສ ອາປຕ຺ຕິ຺. ວສ຺ສານສ຺ສ ທີ ອນຸໂຕນິວາຣຕຕ຺ຖໍ ອຜ຺ຖກຖາຍ ''ນິຜ຺ຖິຕຈີວຣສ຺ມີ ກິກ຺ຂຸນາ ອຸພ຺ກາຕສ຺ມີ ກຖິເນ''ຕິ (ປາຣາ຺. ໔໖໔ ອາທໂຍ) ວຸຕ຺ຕໍ຺. ເອເສວ ນໂຍ ທຸຕິເຍ, ຕຕິເຍ ຈ຺. ເຕນ ຈີວຣກາລໂຕ ປຸເຣ ວາ ອນ຺ໂຕ ວາ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຈີວຣກາລໂຕ ອຸທ຺ທໍ ເອກທິວສມ຺ປີ ປຣີຫາຣໍ ນ ລກຕິ຺. ຍທິ ລເກຍ຺ຍ, ອຈ຺ເຈກຈີວຣສິກ຺ຂາປທວິໂຣໂຮ຺. ''ຍາວ ຈີວຣກາລສມຍໍ ນິກ຺ຂິປີຕພ຺ພໍ, ຕໂຕ ເຈ ອຸຕ຺ຕຣິ ນິກ຺ຂິເປຍ຺ຍ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍ''ນ຺ຕິ (ປາຣາ຺. ໖໔໗) ຫີ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ຺. ວສ຺ສາວາສິກກາເວນ ສງ຺ຆໂຕ ລທ຺ທໍ ວຸຜ຺ຖວສ຺ສຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກກູຕໍ ອຈ຺ເຈກຈີວຣໍ ຈີວຣກາລສມຍໍ ອຕິກ຺ກາມຍໂຕ ເອວ ອາປຕ຺ຕິ, ນ ອຈ຺ເຈກຈີວຣກາລໍ ອຕິກ຺ກາມຍໂຕ ອາປຕ຺ຕິຕິ຺. ''ອນຕ຺ຖເຕ ກຖິເນ ເອກາທສມາເສ ອຸປ຺ປນ຺ນ''ນ຺ຕິ (ປາຣາ຺. ໕໐໐) ວຈນໂຕ ໂຍ ຈ ຕຕ຺ຖ ຈີວຣຸປ຺ປາໂທ, ໂສ ຈ ເນສໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ ສິທ຺ທໍ, ອນາມນ຺ຕຈາຣຄຕໂກຊນສິກ຺ຂາປເທ ''ອຄ຺ຄຕຣ ສມຍາ''ຕິ (ປາຈິ຺. ໒໔໔ ອາທໂຍ) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເສສທ຺ວຍໍ ສິທ຺ທເມວ຺. ຕສ຺ມາ ''ກາເລປີ ອາທິສ຺ສ ທິນ຺ນໍ, ເອຕໍ ອກາລຈີວຣ''ນ຺ຕິ (ປາຣາ຺. ໕໐໐) ວຈນໂຕ ອາທິສ຺ສ ທິນ຺ນຈີວຣໍ ປຣີຫາຣໍ ນ ລກຕິ຺.

ອປຣກຕ຺ຕິກາຍເມວ ວາ ອຸພ຺ກາຕສ຺ມີ ກຖິເນ ລກຕິ, ເອວໍ ''ອຸພ຺ກາຕສ຺ມີ ກຖິເນ''ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ເຈ? ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ຺. ຉ ຖານານິ ທີ ສາເປກ຺ຂຕາຍ ວຸຕ຺ຕານິ ຺ ທຸຜ຺ຖໂທສທ຺ວເຍ ອສີກຣຕາຈຕ຺ຕຸຕ຺ຖໍ, ປຖມານິຍເຕ ໂສຕສ຺ສ ຣໂທ, ຕຕິຍກຖິເນ ອາທິສ຺ສ ທິນ຺ນໍ ຈີວຣໍ, ອຈ຺ເຈກຈີວຣສິກ຺ຂາປເທ ''ສຄ຺ຄາຕໍ ກຕ຺ວາ ນິກ຺ຂິປີຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ປທໍ, ທຸຜ຺ຖລຸລາໂຣຈນປ຺ປຜິຈ຺ຊາທນທ຺ວເຍ ອສີກຣຕໍ, ປາຣາຊິກວຈນຄ຺ຈ, ຕີສຸ ກຖິນສິກ຺ຂາປເທສຸ ''ອຜ຺ຖນ຺ນໍ ມາຕິການໍ ອຄ຺ຄຕຣາຍາ''ຕິ ວຈນນ຺ຕິ຺. ຕຕ຺ຖ ອາທິສ຺ສ ທິນ຺ນໍ ຈີວຣໍ ສງ຺ຆິກໍ ກາຊິຕພ຺ພຈີວຣໍ ສນ຺ທາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ປຸຄ຺ຄລິກໍ຺. ສຄ຺ຄາຕໍ ກຕ຺ວາ ນິກ຺ຂິປີຕພ຺ພນ຺ຕິ ວສ຺ສາວາສິກຈີວຣໍ ສນ຺ທາຍ ວຸຕ຺ຕໍ຺. ອວຸຜ຺ຖວສ຺ເສນ ປຈ຺ຊາ ທາຕພ຺ພຕ຺ຕາ ສຄ຺ຄາຕໍ ກາຕພ຺ພໍ, ນ ຄາຕິປ຺ປວາຣິຕໂຕ ລທ຺ທໍ ປຸຄ຺ຄລິກໍ ສນ຺ທາຍ຺. ຕສ຺ມາ ທຸວິທໍ ອຈ຺ເຈກຈີວຣໍ ສງ຺ເຆ ທິນ຺ນໍ, ປຸຄ຺ຄເລ ທິນ຺ນຄ຺ຈາຕິ ສິທ຺ທໍ຺. ຕຕ຺ຖ ສງ຺ເຆ ປຣີຕຕໍ ອຈ຺ເຈກຈີວຣໍ ວສ຺ສູປນາຍິກທິວສໂຕ ປຜ຺ຖາຍ, ປີຜ຺ຖິສມຍໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ວາ ຍາວ ປວາຣຕາ ນິກ຺ຂິປີຕຸໍ ວຜ຺ຜຕິ ເອວ ສງ຺ຆິກຕ຺ຕາ, ປຸຄ຺ຄລິກມ຺ປີ ''ວສ຺ສໍວຸຜ຺ຖກາເລ ຄຕ຺ຫຖາ''ຕິ ທິນ຺ນຕ຺ຕາ຺. ຕາທິສຄ຺ຫີ ຍາວ ວສ຺ສໍວຸຜ຺ໂຖ ນ ໂຫຕິ, ຕາວ ຕສ຺ເສວ ທາຍກສ຺ສ ສນ຺ຕກໍ ໂຫຕິ຺. ເອຕ຺ຕໂກ ວິເສສເຫຕ຺ຸ.

''ອນຈ຺ເຈກຈີວເຣ ອນຈ຺ເຈກຈີວຣສຄ຺ຄີ ຈີວຣກາລສມຍໍ ອຕິກ຺ກາເມຕິ, ອນາປຕ຺ຕີ''ຕິ ວຈນໂຕ ອຈ຺ເຈກຈີວຣາສ຺ເສວ ໂສ ອປຣາໂຮ຺. ເຍນ ''ວິໂຣໂຮ''ຕິ ວຈນໍ ທສ຺ເສຍ຺ຍາຕິ ນ ວິນເຍ ວິເສສເຫຕຸ ປຣິເຍສິຕພ຺ໂພ຺. ພຸທ຺ຮວິສຍຕ຺ຕາ ປມາຕນ຺ຕິ ເຈ? ນ, ຍທິ ເອວໍ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກກູຕມ຺ປີ ອຈ຺ເຈກຈີວຣໍ ສຄ຺ຄາຕໍ ກຕ຺ວາ ນິກ຺ຂິປີຕພ຺ພເມວ, ນ ອຣິຜ຺ຖາຕພ຺ພໍ ນ ວິກປ຺ເປຕພ຺ພໍ ນ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕພ຺ພໍ຺. ຕໂຕ ''ອນາປຕ຺ຕິ, ອນ຺ໂຕສມເຍ ອຣິຜ຺ເຖຕິ ວິກປ຺ເປຕິ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິ''ຕິອາທິວຈນວິໂຣໂຮ (ປາຣາ຺. ໖໔໑) ອຣິວາເສຕພ຺ໂພ ສິຍາ຺. ຕຖາ ''ວສ຺ສານສ຺ສ ປຈ຺ຊິເມ ມາເສ ກຖິນຸທ຺ຮາເຣ ກເຕ ຕສ຺ມີ ມາເສ ອຕ຺ຖເຕ ກຖິເນ ກຖິນຸທ຺ຮາຣທິວສໍ ອຕິກ຺ກາເມຕິ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ໂຫຕີ''ຕິ ວຈນໂຕ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ໂຫຕີຕິ ອຍມ຺ປີ ອຕ຺ຖວິໂຣໂຮ ອຣິວາເສຕພ຺ໂພ ສິຍາ຺. ຕສ຺ມິຄ຺ຈ ''ອນຈ຺ເຈກຈີວເຣ ອນາປຕ຺ຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຄ຺ຈ ອນຣິຜ຺ຖິຕໍ ອວິກປ຺ປີຕເມວາຕິ ເອຕ຺ຕໂກ ວິເສສເຫຕ຺ຸ. ອຕິ

ເຣາກຈີວຣຌຸເຈຕໍ ປໞມສິກຸຂາປເທນາປຕຸຕິ, ອິຕຣໍ ເຈ ອນາປຕຸຕິເຍວາຕິ ອິມສຸສ ອຕຸຖສຸສ ອຍໍ ກຄວໂຕ ວິເສສເຫຕຸ។ ຕຖາ ອຕິເຣກທສາຫານາຄຕາເຍວ ກຕຸຕິກປຸຕຸຕມາຍ ສງຍສຸສ ວສຸສາວາສິກຕຸຖໍ ອຈຸເຈກຈີວຣໍ ວິຍ ທທມານໍ ນ ຄເຫຕພຸພໍ, ທສາຫານາຄຕາຍ ເອວ ຄເຫຕພຸພນຸຕິ ເອຕຸຕໂກ ວິເສສເຫຕຸ។ ຕໂຕ ອຍຸຖກຖານຍວິໂຣໂຜ ຈ ອອີວາເສຕພຸໂພ ສິຍາ។ ຕຕຸຖ "ອນິຍຸກິຕໂຕ ປຍຸຖາຍ ອຸປຸປນຸນໍ ອຈຸເຈກຈີວຣໍ ນ ໂຫຕິ"ຕິ ວຕຸວາ ອຍຸຌຖາ ນໂຍ ທສຸສິໂຕ។ ໂປຣາຕຄຕຸຖີປເທ ໂສ ຈ ນໂຍ ສງຍິກໍ ອຸປາທາຍ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ນ ວິຣຸຊຸຊຕີຕິ ເນວ ໂສ ຈ ປຜິກຸຂິຕຸໂຕ។ ຍຖາ ອນຈຸເຈກຈີວຣໍ ຉຍຸກິໂຕ ປຍຸຖາຍ ອຸປຸປນຸນໍ ອຕິເຣກທສາຫານາຄຕາຍປີ ປຜິຄຸຄເຫຕພຸພໍ, ປຜິຄຸຄເຫຕຸວາ ຈີວຣກາລສມຍໍ ອຕິກຸກາມຍໂຕປີ ອນາປຕຸຕີຕິ ອຍມຸປີ ນໂຍ ອອີວາເສຕພຸໂພ ສິຍາ។ ຕໂຕ ປໞມກຖິນວິໂຣໂຜ។ ທສາຫານາຄຕາຍ ເອວ ປຜິຄຸຄເຫຕພຸພໍ, ປຜິຄຸຄເຫຕຸວາ ຈີວຣກາລສມຍໍ ອຕິກຸກາມຍໂຕ ອນາປຕຸຕີຕິ ເຈ, ຕໍ ທຸເວ ທສາເຫ ລກຕີຕິ ເອຕຸຕໂກ ວິເສສເຫຕຸ។

ອນຸຕຣາ ອນາປຕຸຕິກຸເຂຕຸຕຈີວຣກາລປຸປວິຍຸຖຕຸຕາ ອນິຍຸຖຫິຕຸວາ ປຈຸຈຸທຸຌຍໍ ວິຍ ຕໍ ປຸນປີ ທສາເຫ ລກຕີຕິ ເຈ? ນ, ກາລປຸປເວໂສ ອນິຍຸຖານໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ເຈ? ນ, "ວສຸສິກສາຜິກໍ ວສຸສານໍ ຈາຕຸມາສໍ ອນິຍຸຖາຕຸໍ, ຕໂຕ ປຣໍ ວິກປຸເປຕຸ"ນຸຕິ ວຈນວິໂຣຌໍ ກຕຸວາ, ຕໂຕ ປຣໍ ທສາຫໍ ອວິກປຸເປນຸຕສຸສາປີ ອນາປຕຸຕິ ສິຍາ។ ອປີຈ ຍໍ ວຸຕຸຕໍ ອຍຸຖກຖາຍໍ "ວສຸສິກສາຜິກາ ອນຸໂຕວສຸເສ ລທຸຌາ ເຈວ ນິຍຸກິຕາ ຈ, ອນຸໂຕທສາເຫ ອນິຍຸຖາຕພຸພາ, ທສາຫາຕິກຸກເມ ນິຍຸກິຕາ, ຕທເຫວ ອນິຍຸຖາຕພຸພາ, ທສາເຫ ອປຸປໂຫນຸເຕ ຈີວຣກາລໍ ນາຕິກຸກາເມຕພຸພາ"ຕິ (ປາຣາ។ ອຍຸຖ។ ໔។໖໓໐)។ ເຕນ ອາປຕຸຕິໂຕ ນ ມຸຈຸເຈຍຸຍ។ ກາລປຸປເວໂສ ຫິ ອນິຍຸຖານປຣິຍາໂຍ ນ ຊາໂຕຕິ។ ເອຕຸຕາວຕາ ຍຖາວຸຕຸໂຕ ອຕຸຖວິກປຸໂປ ປາລຸອິນເຍເນວ ປຕິຍຸຖາປີໂຕ ໂຫຕິ។

ອປີເຈຕຸຖ ຍໍ ວຸຕຸຕໍ ອຍຸຖກຖາຍໍ "ທສາເຫ ອປຸປໂຫນຸເຕ ຈີວຣກາລໍ ນາຕິກຸກາເມຕພຸພາ"ຕິ, ຕຕຸຖປີ ຈີວຣກາເລ ອຸປຸປນຸນໍ, ທສາເຫ ອປຸປໂຫນຸເຕ ຈສຸສ ກຣຕໍ ນຕຸຖິ, ຕໍ ອຈຸເຈກຈີວຣໍ ອກາລຈີວຣມິວ ຈີວຣກາລໍ ນາຕິກຸກາເມຕພຸພນຸຕິ ສິທຸຌເມຕໍ។ ປາລຸອິໂຕ ຈ ຕຍຸເຈ ອນຸໂຕກາເລ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ທສາເຫ ອປຸປໂຫນຸເຕປີ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ເອວໍ ອຸປຸປນຸນໍ ອຈຸເຈກຈີວຣໍ ອຈຸເຈກຈີວຣເມວ ນ ໂຫຕິ។ ນ ຫິ ຕໍ ກາລວິເສສວເສນ ອຈຸເຈກຈີວຣສງຂໍ ຄຈຸຉຕິ។ ວຸຕຸຕຍຸເຫຕໍ "ອຈຸເຈກຈີວຣໍ ນາມ ເສນາຍ ວາ ຄນຸຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ປວາສໍ ວາ ຄນຸຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ຄິລາໂນ ວາ ໂຫຕິ, ຄພຸກິນີ ວາ ໂຫຕິ , ອສຸສທຸຌສຸສ ວາ ສທຸຌາ ອຸປຸປນຸນາ ໂຫຕິ…ເປ… 'ວສຸສາວາສິກໍ ທສຸສາມີ'ຕິ ເອວໍ ອາໂຣຈິຕໍ, ເອຕໍ ອຈຸເຈກຈີວຣໍ ນາມາ"ຕິ (ປາຣາ។ ໖໔໙)។ ຕສຸມາ ຍຖາ ຕໍ ຈີວຣໍ ນາຕິກຸກາເມຕພຸພໍ, ຕຖາ ອນຈຸເຈກຈີວຣມຸປີຕິ ສິທຸຌໍ ໂຫຕິ។ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ ອຍຸຖກຖາຍໍ "ທສາເຫ ອປຸປໂຫນຸເຕ ຈີວຣກາລໍ ນາຕິກຸກາເມຕພຸພາ"ຕິ។ ອປີຈ ຍທິ ເອວໍ ຕໍ ອຈຸເຈກຈີວຣສິກຸຂາປທເມວ ອຈຸເຈກຈີວຣໍ ຈີວຣກາລໍ ນາຕິກຸກາເມຕພຸພນຸຕິ ອິມສຸສ ປນ ອຕຸຖວິເສສສຸສ ທສຸສນຕຸຖໍ ກຄວຕາ ປໞຸຌຕຸຕໍ។

ມຫາອຍຸຖກຖາຍໍ ປນ ຕໍ ເອວໍ ວຸຕຸຕໍ – ກາມໍຸເຈຫໍ "ທສາຫປຣມໍ ອຕິເຣກຈີວຣໍ ຌາເຣຕພຸພ"ນຸຕິ ອິມິນາ ສິທຸຌໍ, ອຍຸຖຸປຸປຕຸຕິວເສນ ປນ ອປຸພຸພໍ ວິຍ ອຕຸຖໍ ທສຸເສຕຸວາ ສິກຸຂາປທໍ ຖປີຕນຸຕິ ອຕຸຖວິເສສທີປນປໂຍຊນໂຕ។ ຕສຸມາ ຕໍ ຕສຸສ ອຕຸຖວິເສສທສຸສນຕຸຖໍ ວຸຕຸຕນຸຕິ ສິທຸຌເມວ។ ຕສຸມາປີ ເວທິຕພຸພເມວ ຍໍ ກິຌຸຈິ ຈີວຣໍ ຈີວຣກາລສມຍໍ ນາຕິກຸກາເມຕພຸພນຸຕິ។ ອປີຈ ຍໍ ວຸຕຸຕໍ ອຍຸຖກຖາຍໍ "ຉຍຸກິໂຕ ປຍຸຖາຍ ປນ ອຸປຸປນຸນໍ ອນຈຸເຈກຈີວຣມຸປີ ປຈຸຈຸທຸຌາເຣຕຸວາ ຖປີຕຈີວຣມຸປີ ເອຕໍ ປຣິຫາຣໍ ລກຕີ"ຕິ (ປາຣາ។ ອຍຸຖ។ ໔។໖໔໖-໖໔໙)។ ເຕນ "ອນຈຸເຈກຈີວເຣ ອນຈຸເຈກຈີວຣສໞຸຌີ ຈີວຣກາລສມຍໍ ອຕິກຸກາເມຕິ, ອນາປຕຸຕີ"ຕິ (ປາຣາ។ ໖໕໐) ອິມິນາປີ ອນຈຸເຈກຈີວຣສຸສາປີ ອຈຸເຈກຈີວຣປຣິຫາຣລາກໍ ທີເປຕີຕິ។

ເອຕຸຕາວຕາ ຍຖາວຸຕຸໂຕ ທຸຕິໂຍ ອຕຸຖວິກປຸໂປ ປາລຸອິນເຍນ, ອຍຸຖກຖານເຍນ ຈ ປຕິຍຸຖາປີໂຕ ໂຫຕິ។ ເອວໍ ຕາວ ປກິຕຸຕກາຍ ອອີກຖາ ປຣໂຕ ປາຖໂຕ ວິຕຸຖາຣິຕາ ໂຫຕີຕິ ອປກິຕຸຕກໍ។

ຈີວຣປລິໂພໂຜ, ອາວາສປລິໂພໂຜ ຈາຕິ ທຸເວ ປລິໂພຌາ។ ເຕສຸ ເອກປລິໂພເຜປີ ສຕິ ອນາມນຸຕຈາຣາທີອານິສໍສໍ ລກຕິ, ຕໍ ອິຌນຕຸຖີຕິ ທສຸເສຕຸໍ "ນິຍຸກິຕຈີວຣສຸມີ ກິກຸຂຸນາ ອຸພຸກຕສຸມີ ກຖິເນ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ຕສຸມາ ເອວ "ອຕຸຖຕກຖິນສຸສ ຫິ ກິກຸຂຸໂນ"ຕິ ອາທິ ວຸຕຸຕໍ។ ກຖິນຕຸຖາຣາຣຫສຸສາຕິ ເອຕຸຖ "ອຍຸຖຫີ ອງເຄຫີ ສມນຸນາຄໂຕ ປຸຄຸຄໂລ ກພຸໂພ ກຖິນໍ ອຕຸຖຣິຕຸໍ – ປຸພຸພກຣຕໍ ຊານາຕິ, ປຈຸຈຸທຸຌາຣໍ ຊານາຕິ, ອອີຍຸຖານໍ ຊານາຕິ, ອຕຸຖາຣໍ ຊານາຕິ, ມາຕິກໍ ຊານາຕິ, ປລິໂພຌໍ ຊານາຕິ, ອຸທຸຌາຣໍ ຊານາຕິ, ອານິສໍສໍ ຊານາຕີ"ຕິ (ປຣິ។ ໔໐໙) ວຈນໂຕ ອິເມຫີ ອຍຸຖຫີ ອງເຄຫີ ສມນຸນາຄໂຕ ປຸຄຸຄໂລ ກຖິນຕຸຖາຣາຣໂຫ ນາມ។ ປຸພຸພກຣຕໍ ນາມ ໂຜວນວິຈາຣຕາຈຸເຉທນສິພຸພນຣຊນກປຸປກຣຕໍ។

‘‘ຈີວຣໍນາມ ໂຂມ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ປາລຸອິວເສນ ຊາຕິລ຺ຈ ປ຺ມາຕລ຺ຈ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອຕິເຣກຈີວຣໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ຍໍ ປ຺ນ ວຸຕ຺ຕໍ ອຊິຍ຺ຖິຕວິກປ຺ປິເຕສູ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຄຸປິຕຍ຺ຖານໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ຍສ຺ມີ ຖາເນ ຍໍ ຄຸປິຕໍ, ຕສ຺ມີ ຕໍ ປ຺ຈ຺ຊາ ໂຫຕຸ ວາ, ມາ ວາ, ອຊິຍ຺ຖານໍ ຮຸຫເຕວ຺ ປ຺ເຣ ປ຺ຈ຺ຊາ ຄຸປ຺ນຍ຺ຖານໍ ນ ປ຺ມາຕໍ຺

ອນ຺ຕິມວຕ຺ຖໍ ອຊ຺ຊາປ຺ນ຺ນສ຺ສ ກິກ຺ຂຸກາວປ໌ຣິຈ຺ຈາຄວເສນ ເສຕວຕ຺ຖນິວາສນໍ ວາ ກາສາວຈ຺ຊນໍ ວາ ທີນາຍາວຕ຺ຕນໍ຺

ເອກາທສເມ ອຣຸຕ຺ຄ຺ຄມເນຕິ ອນ຺ຕິມໍ ຄເປ຺ຕ຺ວາ ຕໂຕ ປ຺ຣິມຕຣສ຺ມິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ຕຕ຺ຖ ອນ຺ຕິມໍ ນາມ ອປ໌ຣກາຕ຺ຕິ ກາຍ ປ໌ຖມາຣຸຕ຺ຄ຺ຄມນໍ຺ ຕລ຺ຫິ ກາລຕ຺ຕາ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ນ ກໂຣຕິ຺ ອິສ ‘‘ນິຍ຺ຖິຕຈີວຣສ຺ມີ ກິກ຺ຂຸນາ’’ຕິ ກຣຕາວຈນໍ ນິທານານ ເປກ຺ຂໍ ນິທາເນ ກຣຕາກາວໂຕ຺ ຕສ຺ມາ ເອວ ‘‘ທສາຫປ໌ຣມ’’ນ຺ຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອນຸປ໌ລ຺ລຕ຺ຕິຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ‘‘ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ຕິຈີວຣໍ ອຊິຍ຺ຖາຕຸ໌ ນ ວິກປ຺ເປຕຸ’’ນ຺ຕິອາທິ (ມຫາວ຺ ໓໕໘) ວຈນໂຕ ຈ ອິສ ‘‘ວິກປ຺ເປຕິ’’ຕິ ອວິເສເສນ ວຸຕ຺ຕວຈນໍ ວິຣຸທ຺ຂໍ ວິຍ ທິສ຺ສຕິ, ນ ຈ ວິຣຸທ຺ຂໍ ຕຖາຄຕາ ກາສນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ເອວມສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ – ຕິຈີວຣໍ ຕິຈີວຣສ຺ເຂເປ຺ນ ປ໌ຣິຫາຣ ໂຕ ອຊິຍ຺ຖາຕຸເມວ ອນຸຊານາມິ, ນ ວິກປ຺ເປຕຸ໌຺ ວສ຺ສິກສາຝິກໍ ປ຺ນ ຈຕຸມາສໂຕ ປ໌ຣໍ ວິກປ຺ເປຕຸເມວ, ນ ອຊິຍ຺ຖາຕຸນ຺ຕິ຺ ເອວລ຺ຈ ປ຺ນ ສຕິ ໂຍ ຕິຈີວເຣ ເອເກນ ຈີວເຣນ ວິປ຺ປວສິຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ຕິຈີວຣາຊິຍ຺ຖານໍ ປ໌ຈ຺ຈຸທ຺ຂຣິຕ຺ວາ ວິປ຺ປວາສ ສຸຂຕ຺ຖໍ ວິກປ຺ປນາຍ ໂອກາໂສ ທິນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ທສາຫາຕິກ຺ກເມ ຈ ອນາປ຺ຕ຺ຕິຕິ຺ ເອເຕນ ອຸປາເຍນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ວິກປ຺ປນາຍ ອປ໌ຝິສິທ຺ຂກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ລິຂິຕໍ຺

ອິມສ຺ສ ປ຺ນ ສິກ຺ຂາປ໌ທສ຺ສ ອຍໍ ສ຺ເຂປ໌ວິນິຈ຺ຊໂຍ – ອນຕ຺ຖເຕ ກຖິເນ ເຫມນ຺ຕານໍ ປ໌ຖມທິວສໂຕ ປ໌ຍ຺ຖາຍ, ອຕ຺ຖເຕ ກຖິເນ ຄິມ຺ຫານໍ ປ໌ຖມທິວສໂຕ ປ໌ຍ຺ຖາຍ ອຸປ຺ປ໌ນ຺ນຈີວຣໍ ສນ຺ສາຍ ‘‘ນິຍ຺ຖິຕຈີວຣສ຺ມີ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ເອຕ຺ຖາຫ – ‘‘ຣຊເກາທີ ໂສວາ ເປ຺ຕ຺ວາ ເສຕກໍ ກາຣາເປນ຺ຕສ຺ສາປີ ອຊິຍ຺ຖານໍ ອຊິຍ຺ຖານເມວາ’’ຕິ (ປາຣາ຺ ອຍ຺ຖ຺ ໔໗໕໒໕) ວຈນໂຕ ອຣຊິເຕປີ ອຊິຍ຺ຖານໍ ຮຸຫຕິຕິ຺ ເຕນ ສູຈິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ຣຊິຕ຺ວາ ກປ຺ປ໌ພິນ຺ທຸໍ ທຕ຺ວາ ອຊິຍ຺ຖາຕພ຺ພນ຺ຕິ ນິຍໂມ ກາຕພ຺ໂພ, ນ ກາຕພ຺ໂພຕິ? ກາຕພ຺ ໂພວ຺ ປ໌ຕ຺ໂຕ ວິຍ ອຊິຍ຺ຖິໂຕ ຍຖາ ປ຺ນ ເສຕກາວໍ ວາ ຕມ຺ພກາວໍ ວາ ປ໌ຕ຺ໂຕ ອຊິຍ຺ຖານໍ ນ ວິຊຫຕິ, ນ ຈ ປ຺ນ ຕາທິໂສ ຍໍ ອຊິຍ຺ຖານໍ ອຸປ໌ຄຈ຺ຊຕິ, ເອວເມຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພນ຺ຕິ຺ ‘‘ສ຺ເວ ກຖິນໍ ອຸທ຺ຂຣິສ຺ສຕີ’’ຕິ ລທ຺ຂຈີວຣໍ ສເຈ ອຊ຺ເຊວ ນ ອຊິຍ຺ຖາຕິ, ອຣຸຕ຺ຄ຺ຄມເນ ເອວ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ໂຫຕິ຺ ກສ຺ມາ? ‘‘ນິຍ຺ຖິຕຈີວຣສ຺ມີ’’ນ຺ຕິອາທີນາ (ປາຣາ຺ ໔໒໘-໔໒໑;) ສິກ຺ຂາປ໌ທສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ ຕາ຺ ກຖິນພ຺ການ຺ຕເຣ ທສາຫໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິປີ ປ໌ຣິຫາຣໍ ລກຕິ, ກຖິນໂຕ ປ຺ນ ປ໌ຈ຺ຊາ ເອກທິວສມ຺ປີ ນ ລກຕິ຺ ຍຖາ ກີ – ຍຖາ ອຕ຺ຖຕກຖິໂນ ສ຺ໂພ ຕິຈີວຣໍ ອຕ຺ຖຕທິວສໂຕ ປ໌ຍ຺ຖາຍ ຍາວ ອຸພ຺ການຣາ ອານິສໍສໍ ລກຕິ, ນ ຕໂຕ ປ໌ຣໍ, ເອວໍ ອຕ຺ຖຕທິວສໂຕ ປ໌ຍ຺ຖາຍ ຍາວ ອຸພ຺ການຣາ ລກຕິ, ອຸທ຺ຂເຕ ປ຺ນ ກຖິເນ ເອກທິວສມ຺ປີ ນ ລກຕິ຺ ເອຕ຺ຖາຫ – ອຸພ຺ກາຕທິວສໂຕ ປ໌ຍ຺ຖາຍ ປ຺ນ ທ ສາຫໍ ລກຕິຕິ? ນ, ກສ຺ມາ? ‘‘ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ທສາຫປ໌ຣມໍ ອຕິເຣກຈີວຣໍ ຊາເຣຕຸ’’ນ຺ຕິ ວຈນໂຕ຺ ກຖິນພ຺ການ຺ຕເຣປີ ເອ ກາທເສ ອຣຸຕ຺ຄ຺ຄມເນ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍນ຺ຕິ ອາປ຺ນ຺ນໍ຺ ຕໍ ປ຺ນ ອຕິປ຺ປ໌ສ຺ຄໍ ນິວາເຣຕຸ໌ ‘‘ນິຍ຺ຖິຕຈີວຣສ຺ມີ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ກຖິນ ທິວສານິ ອທິວສານີຕິ ທີປ຺ນຕ຺ຖໍ຺ ອຍມຕ຺ໂຖ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອາວິກາວິສ຺ສຕິ຺ ອຖ ວາ ວສ຺ສິກສາຝິກາ ອນຕິຣິຕ຺ຕປ຺ປ໌ມາຕາ ນາ ມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວສ຺ສິເກ ມາເສ ອຊິຍ຺ຖາຕພ຺ພາ, ຕໂຕ ປ໌ຣໍ ປ໌ຈ຺ຈຸທ຺ຂຣິຕ຺ວາ ວິກປ຺ເປຕພ຺ພາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ເອຕ຺ຖ ‘‘ປ໌ຈ຺ຈຸທ຺ຂຣິຕ຺ວາ’’ຕິ ວຈເນ ອຸໂປ໌ສຖທິວເສ ເອວ ປ໌ຈ຺ຈຸທ຺ຂຣິຕ຺ວາ ວິກປ຺ເປຕ຺ວາ ຄຸປິຕໍ ໂຫຕິ, ຕໂຕ ປ໌ຣໍ ເຫມນ຺ຕສ຺ສ ປ໌ຖມທິວສໂຕ ປ໌ຍ຺ຖາຍ ປ໌ຈ຺ຈຸທ຺ຂຣຕາກາວາ຺ ເອວໍ ກຖິນພ຺ການ຺ຕເຣ ອຸປ຺ປ໌ນ຺ນຈີວຣມ຺ປີ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ລິຂິຕໍ຺

ກຖິນສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ຺

໔຺ ອຸໂທສິຕສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ

‘‘ອຕ຺ຖຕກຖິນສ຺ສ ປລ຺ຈ ມາເສ ພທ຺ຂສີມາຍໍ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປ໌ກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ອນາປ຺ຕ຺ຕີ’’ຕິ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ວຸຕ຺ ຕໍ຺ ‘‘ອພທ຺ຂສີມາຍປີ ວຍ຺ຍຕີ’’ຕິ ອິທໍ ອພທ຺ຂສີມາຍໍ ກຖິນຕ຺ຖາຣລ຺ຈ ອາຣລ຺ລກສິກ຺ຂາປ໌ທລ຺ຈ ສາເຣຕີຕິ ລິຂິຕໍ຺ ອິທານິ –

‘‘ລິນ຺ນໍ ຊຕ຺ຄໍ ສາສ຺ກ-ສມ຺ມໂຕ ສນ຺ຕຣຸຕ຺ຕຣໍ;

ອຈີວຣສ຺ສານາປຕ຺ຕິ, ປຈ຺ຈຸທ຺ຘາຣາທິສິທ຺ຘິໂຕ''ຕິຯ (ວຊິຣຯ ຏີຯ ປາຣາຊິກ ໔໕໙) –

ອິທໍ ປກິຓ຺ຓກໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ຕຕ຺ຣາຍໍ ໂຈທນາປຸພ຺ພງ຺ຄມວິນິຈ຺ຉໂຍ – ເກຈິ ''ທິຄຸຓໍ ສງ຺ຆາຏິ''ນ຺ຕິ (ມຫາວຯ ໓໔໗) ວຈນໂຕ ''ເອກຈ຺ຈິກາ ສງ຺ຆາຏິ ນາຘິຏ຺ຐາຕພ຺ພາຯ ສເຈ ອຘິຏ຺ຐາຕິ, ນ ຣຸຫຕີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປທາເປກ຺ຂານມ຺ປິ ທິຄຸຓໍເຍວ ສງ຺ຆາຏິໍ ທຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປາເທນ຺ຕິ, ເຕ ອິມິນາ ສຸຕ຺ຕເລເສນ ສຎ຺ຎາເປຕພ຺ພາຯ ຠຄວຕາ ຫິ ''ຉິນ຺ນກໍ ສງ຺ຆາຏິໍ, ຉິນ຺ນກໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ, ຉິນ຺ນກໍ ອນ຺ຕຣວາສກ''ນ຺ຕິ ປຐມໍ ອນຸຎ຺ຎາຕໍຯ ຕໂຕ ''ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຕິຈີວເຣ ກຣິຍມາເນ ສພ຺ພໍ ຉິນ຺ນກໍ ນປ຺ປໂຫຕິຯ ທ຺ເວ ຉິນ຺ນການິ ເອກໍ ອຉິນ຺ນກໍ ນປ຺ປໂຫຕິ, ທ຺ເວ ອຉິນ຺ນການິ ເອກໍ ຉິນ຺ນກໍ ນປ຺ປໂຫຕີ''ຕິ ອິມສ຺ມິໍ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ''ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນ຺ວາຘິກມ຺ປິ ອາໂຣເປຕຸ''ນ຺ຕິ (ມຫາວຯ ໓໖໐) ອນຸຎ຺ຎາຕໍ, ຕສ຺ມາ ເອກຈ຺ຈິກາປິ ສງ຺ຆາຏິ ວຏ຺ຏຕີຕິ ສິທ຺ຘໍຯ ຍາ ຉິທ຺ທມານາປິ ນປ຺ປໂຫຕິ, ຕສ຺ສາ ກຸໂຕ ທິຄຸຓຕາຕິ? ອຏ຺ຐກຖາຍມ຺ປິສ຺ສ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອນ຺ວາຘິກມ຺ປິ ອາໂຣເປຕຸນ຺ຕິ ອາຄນ຺ຕຸກປຕ຺ຕມ຺ປິ ທາຕຸໍ, ອິທໍ ປນ ອປ຺ປໂຫນເກ ອາໂຣເປຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ປໂຫຕິ, ອາຄນ຺ຕຸກປຕ຺ຕໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ, ຉິນ຺ທິຕພ຺ພເມວາ''ຕິ (ມຫາວຯ ອຏ຺ຐຯ ໓໖໐)ຯ ກຐິນໍ ປນ ຉິນ຺ນກເມວ ວຏ຺ຏຕິ, ອາເວຓິກລກ຺ຂຓຕ຺ຕາ, ''ຉິນ຺ນກໍ ທິຄຸຓໍ ນປ຺ປໂຫຕີ''ຕິ ວຈນາຠາວໂຕ ຈາຕິ ສນ຺ນິຏ຺ຐານເມຕ຺ຖ ຄນ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິຯ

ຘຸຕງ຺ຄນ຺ຕິ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນານໍ ເຕຈີວຣິກຘຸຕງ຺ຄາຠາວໂຕ ຕິຈີວເຣເນວ ເຕຈີວຣິໂກຕິ, ເຕສໍ ອຘິຏ຺ຐານາຠາວໂຕ ''ອຘິຏ຺ຐິເຕເນວາ''ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ໂຫຕູຕິ ເຈ? ນ, ຘຸຕງ຺ຄເຠທໂຕ ວິໂຣຘປ຺ປສງ຺ຄໂຕຯ ຈຕຸຕ຺ຖຈີວຣສາທິຍເນນ ຫິ ຘຸຕງ຺ຄເຠໂທ, ນ ຕິຈີວຣວິປ຺ປວາເສນ, ນາປິ ອຕິເຣກຈີວຣສາທິຍເນນ, ນາປິ ອຕິເຣກຈີວຣຘາຣເຓນຯ ຍສ຺ມາ ປນ ຠິກ຺ຂູນໍ ເອວ ຠຄວຕາ ອຘິຏ຺ຐານວເສນ ນວ ຈີວຣານິ ອນຸຎ຺ຎາຕານິ, ຊາຕິວເສນ ຈ ວຸຕ຺ຕານິ, ນ ເອວໍ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນານໍ, ຕສ຺ມາ ເນສໍ ຈີວຣນິຍມາຠາວາ ນ ຕໍ ຘຸຕງ຺ຄໍ ອນຸຎ຺ຎາຕໍ ຄຫຏ຺ຐານໍ ວິຍຯ ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ສມາທານວິຘາເນ ອວຈນໂຕ ຈ ສນ຺ນິຏ຺ຐານເມຕ຺ຖ ຄນ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິຯ

ສາສງ຺ກສມ຺ມໂຕຕິ ກງ຺ຂາວິຕຣຓີຍໍ (ກງ຺ຂາຯ ອຏ຺ຐຯ ສາສງ຺ກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ) ສາສງ຺ກສິກ຺ຂາປເທ ວິສຸໍ ອງ຺ຄານິ ນ ວຸຕ຺ຕານິ, ''ເສສເມຕ຺ຖ ຈີວຣວຄ຺ຄສ຺ສ ທຸຕິຍສິກ຺ຂາປເທ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ຈ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຣຕ຺ຕິວິປ຺ປວາໂສ ຈຕຸຕ຺ຖມງ຺ຄໍ, ອິຘ ຉາຣຕ຺ຕວິປ຺ປວາໂສ, ອຍເມຕ຺ຖ ວິເສໂສຕິຯ ຕສ຺ມາ ອງ຺ຄສາມຎ຺ຎໂຕ ຈ ສມ຺ມຸຕິສາມຎ຺ຎໂຕ ຈ ສາສງ຺ກສິກ຺ຂາປທເມວິທນ຺ຕິ ອິທໍ ນິປ຺ປເທສໍ, ຕໍ ສປ຺ປເທສໍ ມາສປຣມຕ຺ຕາຯ ຕຕ຺ຖ ພຫິຄາເມປິ ຄາມສີມໍ ໂອກ຺ກມິຕ຺ວາ ວສິຕ຺ວາ ປກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິ, ອິຘ ນ ຕຖາຯ ອິຘ ອນ຺ຕເຣ ອນ຺ຕເຣ ອຣຸຓຸຄ຺ຄມເນ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ, ຕຕ຺ຖ ສຕ຺ຕເມຕິ ອຍໍ ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ວິເສໂສຯ ອງ຺ຄານິ ປນ ຈີວຣນິກ຺ເຂປນງ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ວິປຣີຍາເຍນ, ອິຘ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຈ ສິທ຺ຘຕ຺ຕາ ນ ວຸຕ຺ຕານິຯ ຕານິ ກາມໍ ນ ວຸຕ຺ຕານິ, ຕຖາປິ ຈຕຸຕ຺ຖມງ຺ຄໍ ວິເສສິຕພ຺ພໍ, ນ ປນ ວິເສສິຕໍຯ ກິໍ ກາຣຓໍ? ອິຘ ວຸຕ຺ຕນິສ຺ສຊ຺ຊນກ຺ກເມນ ນິສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອາປຕ຺ຕິເທສນໂຕ, ຕຖາປນ຺ນາປຕ຺ຕິວິໂມກ຺ຂທີປນຕ຺ຖໍຯ ສໍວຈ຺ຉຣວິປ຺ປວຸຕ຺ຖມ຺ປິ ຣຕ຺ຕິວິປ຺ປວຸຕ຺ຖເມວ, ປເຄວ ຉາຣຕ຺ຕວິປ຺ປວຸຕ຺ຖໍຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ ຕຕ຺ຖ ຍຖາວຸຕ຺ຕອງ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສຕິ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ນິສ຺ສຊ຺ຊິຕພ຺ພໍຯ ເຫມນ຺ເຕ, ຄິມ຺ເຫ ວາ ນິສ຺ສຊ຺ຊຕິ ເຈ? ອິຘ ວຸຕ຺ຕນເຍນາປິ ນິສ຺ສຊ຺ຊິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ ຎາປນຕ຺ຖໍ ຈຕຸຕ຺ຖມງ຺ຄໍ ນ ວິເສສິຕນ຺ຕິ ໂນ ຕກ຺ກໂກຕິ ອາຈຣິໂຍຯ ມາສາຕິກ຺ກນ຺ຕໍ, ທສາຫາຕິກ຺ກນ຺ຕມ຺ປິ ຈີວຣໍ ''ທສາຫາຕິກ຺ກນ຺ຕ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ນິສ຺ສຏ຺ຐເມວ, ນ ອູນມາສໍ ຫຸຕ຺ວາ ''ທສາຫາຕິກ຺ກນ຺ຕ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ, ມາສາຕິກ຺ກນ຺ຕ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາຕິ ເອເກຯ ຕຖາປິ ສເຈ ປຈ຺ຈາສາຈີວຣໍ ໂຫຕິ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍຯ ''ທສາຫາຕິກ຺ກນ຺ຕ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ມູລຈີວຣໍ ປນ ''ມາສາຕິກ຺ກນ຺ຕ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ນິສ຺ສຊ຺ຊິຕພ຺ພໍຯ

''ສນ຺ຕຣຸຕ຺ຕຣ''ນ຺ຕິ ວາ ''ສງ຺ຆາຏິ''ນ຺ຕິ ວາ ''ຈີວຣ''ນ຺ຕິ ວາ ກິໍ ຕິຈີວຣໍ, ອຸທາຫຸ ອຎ຺ຎມ຺ປີຕິ? ກິຎ຺ເຈຕ຺ຖ – ຍທິ ຕິຈີວຣເມວ ປຏິສິທ຺ຘໍ, ປຣິຍາປນ຺ນວເສນ ອຈ຺ຉິນ຺ນຈີວຣອອຉິນ຺ທນໂຌວາປນວິຎ຺ຎຕ຺ຕິອາທິວິໂຣໂຘຯ ອຖ ອຎ຺ຎມ຺ປິ ''ນິຏ຺ຐິຕຈີວຣສ຺ມິ''ນ຺ຕິ ເອວມາທິນາ ວິໂຣໂຘຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ນ ນິຍມໂຕ ເວທິຕພ຺ພໍ ຍຖາສມ຺ຠວໍ ຄເຫຕພ຺ພໂຕຯ ຕຖາ ຫິ ''ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ສນ຺ຕຣຸຕ຺ຕເຣນ ຊນປທຈາຣິກໍ ປກ຺ກມນ຺ຕີ''ຕິ (ປາຣາຯ ໔໕໑) ເອວມາທີສຸ ຕິຈີວຣເມວ, ''ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ສນ຺ຕຣຸຕ຺ຕເຣນ ຄາໂມ ປວິສິຕພ຺ໂພ (ມຫາວຯ ໓໖໘), ສນ຺ຕຣຸຕ຺ຕຣປຣມໍ ຕໂຕ ຈີວຣໍ ສາທິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ໔໘໓-໔໘໔) ເອວມາທີສຸ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ, ຕຖາ ''ສຄຸຓໍ ກຕ຺ວາ ສງ຺ຆາຏິໂຍ ທາຕພ຺ພາ, ນິວາສນໍ ທາຕພ຺ພໍ, ສງ຺ຆາຏິ ທາຕພ຺ພາ, ຫນ຺ທ ເຕ, ອາວຸໂສ , ສງ຺ຆາຏິ, ເທຫິ ເມ ປຏ''ນ຺ຕິ ເອວມາທີສຸຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ''ສພ຺ພຎ຺ຫິ ຈີວຣໍ ສງ຺ຆຏິຕຏ຺ເຐນ 'ສງ຺ຆາຏິ'ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ''ຕິ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໗໙໗)ຯ

ຕຖາ "ນິຍ຺ຖິຕຈີວຣສ຺ມິ"ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີຕິ ເອເກຯ ອນ຺ໂຕສມເຍ ຍາວທຕ຺ຖໍ ຈີວຣໍ ອນຸຍ຺ຍາຕໍ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ກຣິຍມານໍ ກທາ ນິຍ຺ຖານໍ ຄຈ຺ຉິສ຺ສຕິ, ຕສ຺ມາ ຕິຈີວຣເມວາຕິ ເອເກຯ

ອຈີວຣສ຺ສານາປຕ຺ຕິປຈ຺ຈຸທ຺ຘຣາທິສິທ຺ທິໂຕຕິ ກີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ອຸໂທສິຕສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ນິປ຺ປໂຍຊນການປ຺ປສງ຺ຄໂຕ ຕິຈີວຣວິປ຺ປວາເສ ເຕຈີວຣສ຺ສ ອາປຕ຺ຕີຕິ ເອເກຯ ຕຕ຺ເຖຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ນ ໂຫຕິ ອາປຕ຺ຕິ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘຣາທິສິທ຺ທິໂຕຯ "ອນາປຕ຺ຕິ ອນ຺ໂຕອຣຸເຓ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘຣຕິ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕີ"ຕິ (ປາຣາຯ ໔໙໖) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຍ຺ໝຖາ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘຣນ຺ຕສ຺ສ, ອນ຺ໂຕອຣຸເຓ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ຕສ຺ສ ຈ ຍາວ ອຍ຺ໂຍ ນາຘິຍ຺ຖາຕິ, ຕາວ ອາປຕ຺ຕີ ອາປຊ຺ຊຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕນເຍເນວຯ ອຍ຺ໝຖາ ສຕ຺ຕພ຺ການ຺ຕເຣນ ວິປ຺ປວາສສ຺ສາຕິ ວິປ຺ປວາສໂຕ ຍຖາຣຸຕ຺ຕໍເຍວ ສຕິ ວິປ຺ປວາເສ ວິປ຺ປວາສໂຕ, ອວິປ຺ປວາເສ ສຕິ ອວິປ຺ປວາສໂຕຕິຯ

ອຸໂທສິຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໖ຯ ອການຈີວຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂປາຣຫຍ຺ຖານສ຺ສ ທຸພ຺ພິຊານຕ຺ຕາ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອປີຈ ກິກ຺ຂູນ"ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວິຫາຣປຣິຍນ຺ເຕ ນິວິຍ຺ຖຊ຺ວສນ຺ນິປາຕຍ຺ຖານໂຕ ວາ ປຣິຍນ຺ເຕ ຖິຕໂກຊນສາລໂຕ ວາ ນິພທ຺ຘວສນກອາວາສໂຕ ວາຕິ ເອວໍ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ວິຫາເຣ ສນ຺ນິປຕິຕກິກ຺ຂູຫີ ສທ຺ຘິ ເອກາພທ຺ຘາ ຫຸຕ຺ວາ ໂຍຊນສຕມ຺ປີ ປູເຣຕ຺ວາ ນິສີທນ຺ຕິ, ໂຍຊນສຕມ຺ປີ ອຸປຈາຣສີມາ ໂຫຕິ ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ "ສມານສໍວາສກສີມາຍາ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຂຓ຺ຑສີມາທີສຸ ຖິຕານໍ ນ ປາປຸຓາຕິ, ຕາສໍ ວິສຸໍ ສມານສໍວາສກສີມຕ຺ຕາຕິ ຈ ສມານສໍວາສກອວິປ຺ປວາສສີມານໍ ອິທໍ ນານຕ຺ຕໍຯ "ອວິປ຺ປວາສສີມາຍ ທຸ໌ມ"ຕິ ທິນ຺ນໍ ປນ ຄາເມ ຖິຕານໍ ນ ປາປຸຓາຕີຯ ກສ຺ມາ? "ຖເປຕ຺ວາ ຄາມຍ຺ຈ ຄາມູປຈາຣຍ຺ຈາ"ຕິ (ມຫາວຯ ໑໔໔) ວຈນໂຕຯ "ສມານສໍວາສກສີມາຍາ"ຕິ ທິນ຺ນໍ ປນ ຍສ຺ມີ ຄາເນ ອວິປ຺ປວາສສີມາ ອຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖ ຖິຕານມ຺ປີຯ "ຕຕ຺ຣ ຖິຕານຍ຺ຈ ປາປຸຓາຕີ"ຕິ ຈ, "ຂຓ຺ຑສີມາຍໍ ຖຕ຺ວາ 'ສີມຍ຺ຖກສງ຺ໂຆ ຄຓ຺ຫາຕູ'ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ອຸປຈາຣສີມາຍ ເອວ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ທາຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ຈ, "ເຕສໍ ພຫິສີມຍ຺ຖານມ຺ປີ ປາປຸຓາຕິ ຍາວ ກຖິນສ຺ສຸພ຺ການາຕິ ອຕ຺ໂຖ"ຕິ ຈ, "ອນຕ຺ຖເຕ ປນ ກຖິເນ ອນ຺ໂຕເຫມນ຺ເຕ ສເຈ ວິຫາຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ 'ວສ຺ສໍວຸຍ຺ຖສງ຺ຆສ຺ສ ທຸ໌ມ'ຕິ ວທຕິ, ເຍ ຕຕ຺ຖ ວສ຺ສຈ຺ເຉທໍ ອກຕ຺ວາ ປຈ຺ຉິມວສ຺ສໍວຸຍ຺ຖາ, ເຕສໍ ພຫິສີມຍ຺ຖານມ຺ປີ ປາປຸຓາຕີ"ຕິ ວິນຍຘຣາ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທນ຺ຕິ, ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ປນ ອນາຄຕໍຯ ຕສ຺ມາ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ "ລກ຺ຂຕຍ຺ຍູ ວທນ຺ຕີ"ຕິ (ມຫາວຯ ອຍ຺ຖຯ ໖໗໙) ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຈ, "'ຈີວຣມາສໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຍາວ ເຫມນ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຉິໂມ ທິວໂສ, ຕາວ ວສ຺ສາວາສິກໍ ເທມາ'ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ກຖິນໍ ອຕ຺ຖຕໍ ວາ ໂຫຕຸ, ອນຕ຺ຖຕໍ ວາຕິ ຍໍ ສມນ຺ຕປາສາທິກາວຈນໍ (ມຫາວຯ ອຍ຺ຖຯ ໖໗໙), ເອຕ຺ຖາປິ ຍທິ ອຕ຺ຖຕໍ, ປຸຣິມວສ຺ສໍວຸຍ຺ຖາ ປຍ຺ຈ ມາເສຯ ຍທິ ອນຕ຺ຖຕໍ, ປຈ຺ຉິມວສ຺ສໍວຸຍ຺ຖາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາເສ ລກນ຺ຕີຕິ ວິນິຈ຺ຉໂຍ"ຕິ ຈ ລິຂິຕໍຯ

"ເຍຫິ ມຍ຺ຫໍ ຍາຄຸ ປີຕາຕິ ເຍຫິ ນິມນ຺ຕິເຕຫິ ມຍ຺ຫໍ ຍາຄຸ ປີຕາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຕສ຺ມາ ເຍຫິ ນິມນ຺ຕິເຕຫິ ຍາຄຸ ປີຕາ, ເຕສໍເຍວ ປາປຸຓາຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຍ຺ໝຖາ 'ເຍຫິ ມຍ຺ຫໍ ຍາຄຸ ປີຕາ'ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ນິມນ຺ຕິຕາ ວາ ໂຫນ຺ຕຸ, ອນິມນ຺ຕິຕາ ວາ, ເຍຫິ ປີຕາ, ເຕສໍ ປາປຸຓິຕພ຺ພານີ"ຕິ ວທນ຺ຕີຯ ເອຕ຺ຖ "ນິຍ຺ຖິຕຈີວຣສ຺ມີ ກິກ຺ຂຸນາ ອຸພ຺ກຕສ຺ມີ ກຖິເນ"ຕິ ວທນ຺ໂຕ ຍາເປຕິ ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ ຕິຓ຺ຓມ຺ປີ ອການຈີວຣານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິອການນ຺ຕີຯ ກສ຺ມາ ປນ ປທການເຍ ວິຕ຺ຖາຣິຕານີຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ອິທໍ ປນ ສິກ຺ຂາປທໍ ອຘິຍ຺ຖານໍ ສນ຺ຘາຍ ນ ວຸຕ຺ຕໍ ກິນ຺ຕຸ ປຖມສິກ຺ຂາປເທ ທສາຫປຣມໍ ອນຸຊານິຕ຺ວາ ຕສ຺ມີ ອປ຺ປໂຫນ຺ເຕ ສເຈ ປຈ຺ຈາສາ ອຕ຺ຖິ, ຕເນວ ວຑ຺ເຓຕ຺ວາ ມາສມນຸຊານນ຺ໂຕ ອິມມ຺ປີ ອຕ຺ຖວິເສສໍ ທີເປຕິຯ ອການຈີວຣໍ ນາມ ສມ຺ມຸຂີກູເຕນ ກາເຊຕພ຺ພໍຯ ຕໍ ປນ "ອາກງ຺ຂມາເນນ ກິກ຺ຂຸນາ ປຝິຄ຺ຄເຫຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສິກ຺ຂາປເທນ ວຑ຺ເຓຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ຕສ຺ມາ ຕີກີປີ ປທການເຍ ວິຕ຺ຖາຣິຕານີຕິຯ

"ຂິປ຺ປເມວ ກາເຣຕພ຺ພນ຺ຕິ ສີພໍ ອນ຺ໂຕທສາເຫເຍວ ກາເຣຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ອິທໍ ປນ ປໂຫນກກາເລ ປຸຣິມສິກ຺ຂາປທລກ຺ຂເຓນາຕິ ທີເປຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ມາ ເອວໍ "ສີພ"ນ຺ຕິ ວາ "ລຫຸ"ນ຺ຕິ ວາ ອາທິນາ ອວຕ຺ວາປີ "ທສາຫາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕີຯ ອຕ຺ຖຕກຖິນສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕຸ, ອນຕ຺ຖເຕ ປນ ກຖິເນ ກຖນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ອນຕ຺ຖຕສ຺ສ ປຝິກ຺ເຂປຕໍ ທສ຺ເສຕີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ອປສ຺ສນ຺ໂຕ ວິພາຕໍ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ (ວຊິຣຯ ຝີຯ ປາຣາຊິກ ໔໙໙-໕໐໐) ລິຂິຕໍຯ

ອການຈີວຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໔ຯ ປຸຣາຓຈີວຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

‘‘ສາກິຍານິໂຍ ວິຍ ສຸທ຺ຘຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆ ວາ’’ຕິ ອິທໍ ‘‘ຠິກ຺ຂຸນີ ນາມ ອຸຠໂຕສງ຺ເຆ ອຸປສມ຺ປນ຺ນາ’’ຕິ (ປາຣາ. ໕໐໔) ອິມິນາ ວິຣຸຊ຺ຌຕີຕິ ເຈ? ນ, ອຘິປ຺ປາຍາຊານນໂຕ ຯ ຠິກ຺ຂູນໍ ສນ຺ຕິເກ ອຸປສມ຺ປທາຍ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕທນຸປ຺ປສງ຺ຄາຍາ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ເອເກນ ວຕ຺ຖຸນາຕິ ເຍນ ເກນຈິ ປຈ຺ຈເຍນຯ ອວຸຕ຺ຕາ ວາ ໂຘວຕີຕິ ອວຸຕ຺ຕາ ໂຘວຕິ, ຣຊຕິ ອາໂກເຏຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ‘‘‘ອວຸຕ຺ຕາ’ຕິ ວຈນໂຕ ອວາທາເປຕ຺ວາ ໂຘວນາທີສຸ ອນາປຕ຺ຕີ’’ຕິ ລິຂິຕໍຯ ອິຘ ຈີວຣໍ ນາມ ນິວາສນປາຣຸປນູປຄເມວຯ ຍທິ ເອວໍ ‘‘ນິວາສນປາຣຸປນູປຄເມວ ວຕ຺ຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ເຈ? ຕໍ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ‘‘ປຸຣາຓຈີວຣ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາວ ສິທ຺ຘຕ຺ຕາຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ‘‘ປຸຣາຓຈີວຣໍ ນາມ ສກີ ນິວຕ຺ຖມ຺ປີ ສກີ ປາຣຸຕມ຺ປີ’’ຕິ (ປາຣາ. ໕໐໔)ຯ

ປຸຣາຓຈີວຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໕ຯ ຈີວຣປ຺ປຏິຄ຺ຄຫຓສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອຸປຈາໂຣ ທ຺ວາທສຫຕ຺ໂຖຯ ອຈິຕ຺ຕກຕ຺ຕາ ກາຖໍ ປໍສຸກູລໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ ເຈ? ຕາຍ ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອທິນ຺ນຕ຺ຕາ, ຠິກ຺ຂຸນາ ຈ ຕໂຕ ຠິກ຺ຂຸນິໂຕ ອຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ຈຯ

ຈີວຣປ຺ປຏິຄ຺ຄຫຓສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໖ຯ ອຎ຺ຎາຕກວິຎ຺ຎຕ຺ຕິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຎາຕກປ຺ປວາຣິເຕ ວາ ວິຎ຺ຎາເປນ຺ຕສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ ສງ຺ຆວເສນ ປວາຣິເຕສຸ ປມາຓເມວ ວຏ຺ຏຕິຯ ປຸຄ຺ຄລິກປ຺ປວາຣຓາຍ ຍໍ ຍໍ ປວາເຣຕິ, ຕໍ ຕໍເຍວ ວິຎ຺ຎາເປຕພ຺ພນ຺ຕິ ລິຂິຕໍຯ

ອຎ຺ຎາຕກວິຎ຺ຎຕ຺ຕິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໗ຯ ຕຕຸຕ຺ຕຣິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ປກຕິຍາ ສນ຺ຕຣຸຕ຺ຕເຣນ ຈຣຕິ ກຐິນປລິໂພຘວເສນ ວາ ສາສງ຺ກສິກ຺ຂາປທວເສນ ວາຯ ເອຕ຺ຖ ສິຍາ – ‘‘ນ ມຕ຺ຕໍ ຊານິຕ຺ວາ ພຫຸໍ ຈີວຣໍ ວິຎ຺ຎາເປສ຺ສນ຺ຕິ, ທຸສ຺ສວາຓິຊ຺ຊໍ ວາ’’ຕິອາທິນາ (ປາຣາ. ໕໘໘) ອຸຊ຺ຌາຍນ຺ຕານໍ ສຸຕ຺ວາ ຠຄວາປີ ຉພ຺ພຄ຺ຄິເຍ ຠິກ຺ຂູ ‘‘ກຖຎ຺ຫີ ນາມ ຕຸມ຺ເຫ ໂມຆປຸຣິສາ ນ ມຕ຺ຕໍ ຊານິຕ຺ວາ ພຫຸໍ ຈີວຣໍ ວິຎ຺ຎາເປສ຺ສຖາ’’ຕິ (ປາຣາ. ໕໘໘) ວຕ຺ວາ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ປຎ຺ຎຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈ ອິມິສ຺ສໍ ກງ຺ຂາວິຕຣຓິຍໍ ‘‘ພຫຸຈີວຣວິຎ຺ຎາປນວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ ‘‘ນ ຫິ ອນຈ຺ຉິນ຺ນຈີວຣາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖາຍ ສາຂາປລາສໍ ຠຎ຺ຊິຕຸໍ ລຠນ຺ຕິ, ອຈ຺ຉິນ຺ນຈີວຣານໍ ປນ ອຕ຺ຖາຍ ລຠນ຺ຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈ ອຎ຺ຎສ຺ສຕ຺ຖາຍ ປມາຓໍ ວິຎ຺ຎາເປຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ ເຈ? ນ, ກສ຺ມາ? ອຎ຺ຎາຕກວິຎ຺ຎຕ຺ຕິສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ເອວ ອຎ຺ຎາຕກວິຎ຺ຎຕ຺ຕິ ວາຣິຕາຯ ຕສ຺ສ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິຯ ປາຬິຍໍ (ປາຣາ. ໕໘໑) ‘‘ອຎ຺ຎສ຺ສຕ຺ຖາຍາ’’ຕິ ອິມິສ຺ສາ ອນາປຕ຺ຕິປາຬິຍາ ອຎ຺ຎສ຺ສຕ຺ຖາຍ ວິຎ຺ຎາເປນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ຎາຕກປ຺ປວາຣິເຕ ເອວ ວິຎ຺ຎາເປຕິ, ນ ອຎ຺ເຎຕິ ວຈນໂຕ ຈ ວາຣິຕາຯ ຕສ຺ມາ ຠຄວາປີ ‘‘ພຫຸໍ ຈີວຣໍ ວິຎ຺ຎາເປສ຺ສຖາ’’ຕິ (ປາຣາ. ໕໘໘) ວິຄຣຫິຕ຺ວາ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຎ຺ຎາເປນ຺ໂຕ ‘‘ອຠິຫຏ຺ຐຸໍ ປວາເຣຍ຺ຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ປມາຓໂຕ ຄຫຓໍ ອນຸຊານິ, ນ ອຎ຺ຎສ຺ສຕ຺ຖາຍ ປມາຓໂຕ ວິຎ຺ຎາປນໍຯ ຍສ຺ມາ ປນິທໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ອຎ຺ຎສ຺ສຕ຺ຖາຍ ວິຎ຺ຎາປນວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍເຍວ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ອິຘ ‘‘ອຎ຺ຎສ຺ສຕ຺ຖາຍາ’’ຕິ ນ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ນ ລພ຺ຠຕີຕິ ກຕ຺ວາຯ

ອຏ຺ຐກຖາສຸ “ອຎ຺ຎາຕກປ຺ປວາຣິຕຏ຺ຐາເນ ປກຕິຍາ ພຫຸມ຺ປິ ວຏ຺ຏຕິ, ອຈ຺ຈິນ຺ນກາຣຓາ ປມາຓເນວ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕໍ “ອນາປຕ຺ຕິ ຎາຕການໍ ປວາຣິຕານ”ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ໕໘໖) ວຸຕ຺ຕອນາປຕ຺ຕິປາຬິຍາ ນ ສເມຕີຕິ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໔ຯ໕໘໖) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອິຘາປິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຎາຕກປ຺ປວາຣິເຕ ວິຎ຺ຎາເປນ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ຘເນນ ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕີຕິ ລິຂິຕໍຯ “ອຎ຺ຎສ຺ສຕ຺ຖາຍາ”ຕິ ນິທານວິໂຣຘໂຕ ນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາປິ ອນນ຺ຕເຣ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ລພ຺ຠຕີ ເອວາຕິ ວທນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຕຣິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒ຯ ອປກ຺ຂຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ປຖເມົາປກ຺ຂເຍ “ປຸພ຺ເພ ອປ຺ປວາຣິໂຕ”ຕິ (ປາຣາຯ ໕໘໒) ວຈນໂຕ ຕສ຺ມິ ຂເຓ ປວາຣິໂຕປິ ອປ຺ປວາຣິໂຕວ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ອປກ຺ຂຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ທຸຕິເຍົາປກ຺ຂຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ທຸຕິເຍົາປກ຺ຂເຍນ ກິ ປໂຍຊນນ຺ຕິ ເຈ? ນຕ຺ຖິ ປໂຍຊນໍ, ເກວລໍ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ປນ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ຠິກ຺ຂຸນີຍາ ຣໂຫນິສຊ຺ຊສິກ຺ຂາປທໍ ວິຍຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ສງ຺ຄີຕິກາຣເກຫິ ສງ຺ຄີຕີ ອນາໂຣເປຕພ຺ພໍ ຠເວຍ຺ຍ ວິນາປິ ເຕນ ຕທຕ຺ຖສິທ຺ຘິໂຕ, ອນິສ຺ສຣຕ຺ຕາ, ອນາໂຣເປຕຸໍ ອນຸຎ຺ຎາຕຕ຺ຕາ ຈຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ “ອາກງ຺ຂມາໂນ, ອານນ຺ທ, ສງ຺ໂຆ...ເປ... ສມູຫເນຍ຺ຍາ”ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໔ຯ໘໑໖; ຈູຬວຯ ໕໘໑)ຯ ອິທໍ ສພ຺ພມກາຣຓໍຯ ນ ຫິ ພຸທ຺ຘາ ອປ຺ປໂຍຊນໍ ວຈນໍ ນິຈ຺ຉາເຣນ຺ຕິ, ປເຄວ ສິກ຺ຂາປທໍຯ ເຕເນວາຫ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ “ອິມິນາວ ນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອິທຎ຺ຫິ ປຸຣິມສ຺ສ ອນຸປຎ຺ຎຕ຺ຕິສທິສ”ນ຺ຕິອາທິຯ ອນຸປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ຈ ນິປ຺ປໂຍຊນໍ ນຕ຺ຖິຯ ຕໍສທິສຎ຺ເຈຕໍ, ນ ນິປ຺ປໂຍຊນນ຺ຕິ ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕິຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ໂກ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖວິເສໂສຕິ? ຕໂຕ ອາຫ “ເກວລໍ ຕຕ຺ຖ ເອກສ຺ສ ປີຬາ ກຕາ, ອິຘ ທ຺ວິນ຺ນໍ, ອຍເມຕ຺ຖ ວິເສໂສ”ຕິຯ ອິມິນາ ອຕ຺ຖວິເສເສນ ໂກ ປນຎ຺ໂຎ ອຕິເຣກຕ຺ໂຖ ທສ຺ສິໂຕຕິ? ໂປຣາຓຄຕ຺ຖິປເທ ຕາວ ວຸຕ຺ຕໍ “ເອກສ຺ມິມ຺ປິ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປິ ປີຬາ ກາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ ອຍມຕິເຣກຕ຺ໂຖ ທສ຺ສິໂຕ”ຕິຯ ເຕເນຕໍ ທີເປຕິ “ນ ເກວລໍ ປຏິລທ຺ຘຈີວຣຄຓນາຍ ເອວ ອາປຕ຺ຕິຄຓນາ, ປີຬິຕປຸຄ຺ຄລສງ຺ຂາຕວຕ຺ຖຸຄຓນາຍປີ”ຕິຯ

ໂຫນ຺ຕິ ເຈຕ຺ຖ –

“ວຕ຺ຖຸໂຕ ຄຓນາຍປີ, ສິຍາ ອາປຕ຺ຕິ ເນກຕາ;

ອິຕິ ສນ຺ທສ຺ສນຕ຺ຖາຍ, ທຸຕິຍູປກ຺ຂໍ ອິທໍຯ

“ກາຍສໍສຄ຺ຄສິກ຺ຂາຍ, ວິກງ຺ເຄ ວິຍ ກິນ຺ເຕຕໍ;

ເອກິຕ຺ຖິຍາປີ ເນກຕາ, ອາປຕ຺ຕີນໍ ປໂຍຄໂຕ”ຕິຯ (ວຊິຣຯ ຏີຯ ປາຣາຊິກ ໕໖໘);

ອປິເຈຕໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ຕໍຊາຕິເກສຸ ສິກ຺ຂາປເທສຸ ສພ຺ເພສຸປິ ຄເຫຕພ຺ພວິນິຈ຺ຉຍສ຺ສ ທສ຺ສນປ຺ປໂຍຊນນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ອາຫ ຈ –

“ອຎ຺ຎາຕິກາຍ ພຫຸຕາຍ ວິມິສ຺ສຕາຍ;

ອາປຕ຺ຕິຍາປິ ພຫຸຕາ ຈ ວິມິສ຺ສຕາ ຈ;

ອິຈຸເຈວມາທິວິຂີສມຸກາວທສຸສນຕຸຖໍ ;

ສຕຸຖາ ອຸປກຸຂຍມິທໍ ທຸຕິຍໍ ອໂວຈາ''ຕິ។ (ວຊິຣ។ ຍີ។ ປາຣາຊິກ ໔໓໘);

ຕສຸສາຍໍ ສງເຂປໂຕ ອຂິປຸປາຍປຸພຸພງຄມາ ວິຈາຣຕາ – ປຸຣາຕຈີວຣໍ ເອກເມວ ກິກຸຂຸ ກິກຸຂຸນີທີ ທວິທີ, ພຫູທີ ວາ ໂຂວາເປຕິ, ກິກຸຂຸນີຄຕນາຍ ປາຈິຕຸຕິຍຄຕນາ។ ຕຖາ ທວິນຸນໍ, ພຫູນໍ ວາ ສາຂາຣຕໍ ເອກເມວ ຈີວຣໍ ອຄຸລຕຸຣ ປາຣິວຕຸຕກາ ປຜິຄຸຄຕຸຫາຕິ, ອິຂາປີ ຕຖາ ທວິນຸນໍ, ພຫູນໍ ວາ ສາຂາຣຕເມກໍ ວິລຸລາເປຕິ, ວິລຸລຕຸຕປຸຄຸຄລຄຕນາຍ ອາປຕຸຕິຄຕນາ។ ຕຖາ ອລຸເລສຸປີ ເອວຣູເປສຸ ສິກຸຂາປເທສຸ ນໂຍ ເນຕພຸໂພ។ ອຍໍ ຕາວ ພຫຸຕາຍ ນໂຍ។

ວິມິສຸສຕາຍ ປນ ລາຕິກາຍ, ອລຸລາຕິກາຍ ຈ ເອກໍ ໂຂວາເປຕິ, ເອກໂຕ ນິຜຸຖາປເນ ເອກໍ ປາຈິຕຸຕິຍໍ។ ອຖ ລາຕິກາ ປຖມໍ ໂຖກໍ ໂຂວິຕຸວາ ຄິຕາ, ປຸນ ອລຸລາຕິກາ ສຸໂຂຕໍ ກໂຣຕິ, ນິສຸສຄຸຄິຍໍ ປາຈິຕຸຕິຍໍ។ ອຖ ອລຸລາຕິກາ ປຖມໍ ໂຂວຕິ, ປຈຸຉາ ລາຕິກາ ສຸໂຂຕໍ ກໂຣຕິ, ອລຸລາຕິກາຍ ປໂຍຄວເສນ ກິກຸຂຸໂນ ທຸກຸກຍເມວ។ ອລຸລາຕິກາຍ, ລາຕິກາຍ ຈ ອລຸລາຕິກສລຸລີ, ເວມຕິໂກ, ລາຕິກສລຸລີ ວາ ໂຂວາເປຕິ, ຍຖາວຸຕຸຕນເຍນ ນິສຸສຄຸຄິຍທຸກຸກຍາທິອາປຕຸຕິເກທຄຕນາ ເວທິຕພຸພາ។ ຕຖາ ອລຸລາຕິກາຍ, ລາຕິກາຍ ຈ ສນຸຕກໍ ຈີວຣໍ ອຸໂກທິ ເອກໂຕ ທິຍຸຍມານໍ ປຜິຄຸຄຕຸຫາຕິ, ນິສຸສຄຸຄິຍເມວ។ ອຖ ອລຸລາຕິກາຍ ເອວ ຫຕຸຖໂຕ ປຜິຄຸຄຕຸຫາຕິ, ນິສຸສຄຸຄິຍເມວ។ ອຖ ລາຕິກາຍ ຫຕຸຖໂຕ ປຜິຄຸຄຕຸຫາຕິ, ອນາປຕຸຕິ។ ອຖ ອຸໂກສຸ ອລຸລາຕິກາທີສລຸລີ, ວຸຕຸຕນເຍເນວ ນິສຸສຄຸຄິຍທຸກຸກຍາທິອາປຕຸຕິເກທຄຕນາ ເວທິຕພຸພາ។ ຕຖາ ອລຸລາຕິກວິລຸລຕຸຕິອາທີສຸປີ ຍຖາສມຸກວໍ ນໂຍ ເນຕພຸໂພ។ ອຍໍ ວິມິສຸສຕາຍ ນໂຍ។

ອາທິສທຸເທນ ປນ ອເນເກ ອລຸລາຕິກາ ວິລຸລຕຸຕາ, ວິລຸລຕຸຕປຸຄຸຄລຄຕນາຍ ທຸກຸກຍໍ។ ເອໂກ ເທຕິ, ເອໂກ ນ ເທຕິ, ນິສຸສຄຸຄິຍໍ។ ອຖ ອວິລຸລຕຸໂຕ ເທຕິ, ນ ນິສຄຸຄິຍໍ។ ອຖ ວິລຸລຕຸຕາວິລຸລຕຸຕານໍ ສາຂາຣຕໍ ວິລຸລຕຸໂຕ ເທຕິ, ນິສຸສຄຸຄິຍໍ។ ອຸໂກ ເທນຸຕິ, ນິສຸສຄຸຄິຍເມວ។ ອວິລຸລຕຸໂຕ ເທຕິ, ນິສຸສຄຸຄິເຍນ ອນາປຕຸຕິ។ ວິລຸລຕຸຕສຸສ ວຈເນນ ອວິລຸລຕຸໂຕ ເທຕິ, ອນາປຕຸຕິ ເອວ។ ຕຖາ ອຸປກຸຂຍາທິສຸປີ ຍຖາສມຸກວໍ ນໂຍ ເນຕພຸໂພ។

ເອຕຸຕາວຕາ ສງເຂປໂຕ ອລຸລາຕິກາຍາທີຄາຖາ ວຸຕຸຕາຂິປຸປາຍາ ໂຫຕິ។ ຍໍ ປເນຕຸຖ ກິກຸຂຸນີຍາ ຣໂຫນິສຊຊສິກຸຂາປທໍ ນິປຸປໂຍຊນຕາຍ ນິທສຸສນໍ ວຸຕຸຕໍ, ຕສຸສ ປໂຍຊນວິເສໂສ ຕສຸມີເຍວ ອາວິກາວິສຸສຕີຕິ ។ ເອວເມວ ອລຸລຕຸຖປີ ວຈເນນ, ວິເສສອຜຸຖຸປຸປຕຸຕິວເສນ ຈ ສິກຸຂາປເທສຸ ລາຕພຸພໍ ວິເສສປຸປໂຍຊນນຸຕິ។

ທຸຕິເຍາປກຸຂຍສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຜຸຄິຕາ។

໑໐។ ຣາຊສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

''ຖານໍ ກລຸຊຕິ, ອາຄຕການຣຕໍ ວິນາເສຕີ''ຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ປຸນ ໂຈທນໍ ນ ລກາຕີຕິ ເອເກ។ ອາຄມນສຸສ ສາຕຸຖກໍ ນ ໂຫຕິ, ຈີວຣໍ ນ ລກິສຸສຕີ ປຜິສນຸຖາຣສຸສ ກຕຕຸຕາຕິ ເອເກ។ ໂຈທນາລກຸຂຕໍ ນ ໂຫຕີຕິ ກຕວາ ວຸຕຸຕນຸຕິ ເອເກ។ ''ສມຸມເທສນາຂິປຸປາຍາ ທີນາ ນ ປຜິສນຸຖາໂຣ ກາຕພຸໂພ''ຕິ ອຸປຕິສຸສຕຸເຖໂຣ '''ອາຄຕການຣຕໍ ວິນາເສຕີ'ຕິ ໂຈທນາຖານານິ ກລຸຊຕິ, ໂຈເທຕຸກາໂມ ອກຕຸຕພຸພມກາສີ, ຕປຸປຈຸຈຍາ ວຕຸຕເກເທ ທຸກຸກຍ''ນຸຕິ ຈ ວທຕິ។ ສມຸມສິຣິຕຸເຖໂຣ ປນ ''ອາສເນ ເຈ ນິສີທຕິ, ເອກາຍ ນິສຊຊາຍ ທຸເວ ຖານານິ ກລຸຊຕິ។ ອາມິສໍ ເຈ ປຜິຄຸຄຕຸຫາຕິ, ເອເກນ ປຜິຄຸຄຫເຕນ ທຸເວ ຖານານິ ກລຸຊຕິ។ ສມຸມໍ ເຈ ກາສຕິ, ສມຸມເທສນາສິກຸຂາປເທ ວຸຕຸຕປຣິຈຸເຉທາຍ ເອກາຍ ວາຈາຍ ທຸເວ ຖານານິ ກລຸຊຕິ។ ຕໍ ສນຸຂາຍ 'ອາຄຕການຣຕໍ ວິນາເສຕີ'ຕິ ວຸຕຸຕ''ນຸຕິ ວທຕິ។ ''ເອໂສ ໂຂ''ຕິ ວຸຕຸເຕນ ສລຸລຕຸໂຕ ເອໂກ, ''ອຍໍ ເວຍຸຍາວຈຸຈກໂຣຕີ...ເປ... ອວຸຕຸເຕປີ ໂຈເທຕຸ ວຜຸຜຕີ''ຕິ ວຸຕຸໂຕ ທຸຕິໂຍ, ສເຈ ປນ ທູໂຕ ຄຈຸຉນຸໂຕວ ''ອຫໍ ຕສຸສ ຫຕຸເຖ ທສຸສາມີ''ຕິອາທີນາ ວຸຕຸໂຕ ຕຕິໂຍ, ''ອລຸລໍ ວາ ເປເສຕຸວາ ອາໂຣຈາເປຕີ''ຕິ ວຸຕຸໂຕ ຈຕຸຕຸໂຖຕິ ຍຖາ ກິກຸຂຸນາ ນິທຸທິຜຸຖາ ຈຕຸຕາໂຣ, ຕເຖວ ທູເຕນ ນິທຸທິຜຸຖາ ຈຕຸຕາໂຣ។ ມຸຂເວວຜິກາປຸປີຍການໂກ, ປຣມຸມຸຂາປຸປີຍການໂກ ເຈຕິ ເອເຕສຸ ອລຸລາຕກອປຸປວາຣິເຕສຸ ວິຍ ປຜິປຊຊິຕພຸພນຸຕິ ລິຂິຕໍ។

ຣາຊສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຈີວຣວຄ຺ໂຄ ປຐໂມຯ

໒ຯ ເອຬກໂລມວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ໂກສິຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ກາຣາເປຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ປຣສ຺ສ ຈ ອຸຠິນ຺ນຎ຺ຈ ໂກສິຍໍ ເອກໂຕ ຄຓ຺ຫິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຸໂຠ ວາ ເອກໂຕ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ຖໂຕ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕນາ ກຕໍ ເຈ, “ນິສ຺ສຊ຺ຊນກາເລ ສຍໍ ກຕໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍ”ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ອຸໂຠຫິ ເຈ ກຕໍ, ຍຖາປາຬິເມວຯ

ໂກສິຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒ຯ ສຸທ຺ຘກາຬກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຍຖາ ປຐເມ “ເອເກນປິ ໂກສິຍໍສຸນາ”ຕິ (ກງ຺ຂາຯ ອຏ຺ຐຯ ໂກສິຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ) ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາ ອິຘ “ເອເກນປິ ອຎ຺ເຎນ ອມິສ຺ສິຕານ”ນ຺ຕິ ວຈນາຠາວໂຕ ອຎ຺ເຎນ ມິສ຺ສຠາເວ ສຕິປິ ອປຎ຺ຎາຍມານຣູປກໍ ເຈ, “ສຸທ຺ຘກາຬກ”ມິຈ຺ເຈວ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ວທນ຺ຕິຯ

ສຸທ຺ຘກາຬກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ທ຺ເວຠາຄສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

“ຕຸລຍິຕ຺ວາ”ຕິ ວຈນໂຕ ຍຖາ ຕຸລາຘາຣຓາຍ ກາຬກາຘິກາ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ຕຖາ ກາຬການໍ ທ຺ເວ ຠາຄາ ຄເຫຕພ຺ພາ ອຸກ຺ກຏ຺ຐປຣິຈ຺ເຉເທນຯ “ເອກສ຺ສາປິ ກາຬກໂລມສ຺ສ ອຕິເຣກຠາເວ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍນ຺ຕິ ວຈນໍ ຕຸລາຘາຣຓາຍ ກິຎ຺ຈາປິ ນ ສເມຕິ, ອຈິຕ຺ຕກຕ຺ຕາ ປນ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ປຸພ຺ເພ ຕຸລາຍ ຘາຣຍິຕ຺ວາ ຐປິເຕສຸ ເອກມ຺ປິ ໂລມໍ ຕຕ຺ຖ ປເຕຍ຺ຍ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍນ຺ຕິ ອຍມຘິປ຺ປາໂຍຕິ ໂນ ຕກ຺ໂກ”ຕິ ອາຈຣິໂຍຯ ວຸຕ຺ຕປຣິຈ຺ເຉເທນ ອຄ຺ຄຫຓໍ ອກິຣິຍາ, ສນ຺ຖຕກຣຓໍ ກິຣິຍາຯ

ທ຺ເວຠາຄສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໔ຯ ຉພ຺ພສ຺ສສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

“ໂອເຣນເຈ ຉນ຺ນໍ ວສ຺ສານ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຉພ຺ພສ຺ເສ ປຣິປຸຓ຺ເຓ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ ນິຏ຺ຐານທິວສໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຉນ຺ນໍ ວສ຺ສານໍ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຍານິ ປເນຕ຺ຖ ອຕິເຣກຉພ຺ພສ຺ສວເສນ ວາ ສມ຺ມຸຕິວເສນ ວາ ກຕານິ, ສພ຺ພານິ ຕານິ ເອກໂຕ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕຸໍ ວຏ຺ຏນ຺ຕີຕິຯ ຄິລານສ຺ສ ຈ ເອກໍ ນປ຺ປໂຫຕີຕິ ອເນກມ຺ປິ ວຏ຺ຏຕິຯ ຍໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ໂຣຄສ຺ສ ມນ຺ທຕາຍ ສນ຺ຖຕໍ ອາທາຍ ຄນ຺ຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິ, ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ສມ຺ມຸຕິ ວາ ໂຣໂຄ ວາ ນ ຣກ຺ຂຕີຕິ ເອເກຯ ອປິຈ ຉວສ຺ສພຸທ຺ຘນິມ຺ມລໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ວິຈາເຣຕຸໍ ຄມ຺ຠີຣຕ຺ຕາຯ ຕສ຺ມາ ຉວສ຺ເສ ກມ຺ມໍ ກຕນ຺ຕິຯ

ຉພ຺ພສ຺ສສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໕ຯ ນິສີທນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ “ສນ຺ຖຕໍ ປນ ກິກ຺ຂຸນາ”ຕິ ສິກ຺ຂາປທໍ ອປ຺ຍຸລເປຕ຺ວາ “ນິສີທນສນ຺ຖຕ”ນ຺ຕິ ປ຺ຍຸລຕ຺ຕໍ, ນນຸ ເອຕ຺ຖ ກາຣເຕນ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິ? ອຕ຺ຖິ ກາຣຕໍ, ຈີວຣສຍ຺ຍິຕາຍ ສນ຺ຖຕານໍ ອຸຊ຺ຊິຕຕ຺ຕາ ເຕສໍ ອຈີວຣກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຕຖາ ປ຺ຍຸລຕ຺ຕໍ ກຄວຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ຕສ຺ມາ ເຕ ກິກ຺ຂູ ເຕຈີວຣິກສ຺ຕ຺ງຄເກທກາຍາ ສນ຺ຖເຕ ຈຕ຺ຕ຺ຖຈີວຣສຍ຺ຍິຕາຍ ສນ຺ຖຕານິ ອຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ເຕຣສ ສ຺ຕ຺ງຄານິ ສມາທຍີສຸ, ກຄວາ ຈ ເຕສໍ ສນ຺ຖຕໍ ອນຸຊານິ។ ຕໂຕ ເຕສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ເອວໍ ໂຫຕິ “ນິສີທນຈີວຣສຕ຺ຖານມ຺ເປຕໍ ນິສີທນສນ຺ຖຕໍ ໂນ ກຄວຕາ ອນຸຍ຺ຍາຕໍ ຈຕ຺ຕ຺ຖຈີວຣກາເວນ, ປເຄວ ກຕສນ຺ຖຕໍ ວາ”ຕິ។ ຕໂຕ “ສນ຺ຖເຕ ເຕສໍ ຈີວຣສຍ຺ຍິຕາ ນ ກວິສ຺ສຕີ”ຕິ ຕທຕ຺ຖໍ ກຄວຕາ “ສນ຺ຖຕ”ນ຺ຕິ ອປ຺ຍຸລເປຕ຺ວາ “ນິສີທນສນ຺ຖຕ”ນ຺ຕິ ປ຺ຍຸລຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຜິປ຺ປາໂຍ។ ອິເມສ຺ ປນ ປ຺ຍ຺ຈສ຺ ສນ຺ຖເຕສ຺ ປ຺ຣິມານີ ຕິຕິ ວິນຍກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ປ຺ຜິລກິຕ຺ວາປີ ປ຺ຣິກຸຍ຺ຊິຕຸໍ ນ ວຜ຺ຜນ຺ຕິ ອກປ຺ປີຍຕ຺ຕາ, ປ຺ຈ຺ຈິມານິ ທ຺ເວ ວຜ຺ຜນ຺ຕີຕິ (ວຊິຣ។ ຜີ។ ປາຣາຊິກ ໔໖໖-໔໖໗) ລິຂິຕໍ។ ກຖໍ ປ຺ຍຸລາຍຕີຕິ ເຈ? “ອນາປຕ຺ຕິ ອຍ຺ເຍນ ກຕໍ ປ຺ຜິລກິຕ຺ວາ ປ຺ຣິກຸຍ຺ຊຕີ”ຕິ (ປາຣາ។ ໔໗໐) ວຈນໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។

ນິສີທນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ។

໖។ ເອລຸອກໂລມສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

“ອທ຺ຮານມຄ຺ຄປ຺ປ຺ຜິປ຺ນ຺ນສ຺ສາ”ຕິ ອິມິນາ ປກຕິຍາ ທີໝມຄ຺ຄໍ ປ຺ຜິປ຺ນ຺ນສ຺ສ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນານິປີ ຕິໂຢຊນປ຺ຣມເນວ ຫຣິຕພ຺ພານິ, ປເຄວ ອປ຺ປ຺ຜິປ຺ນ຺ນສ຺ສາຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ປ຺ຜິປ຺ນ຺ນສ຺ສ ເຈ, ອທ຺ຮານໍ ນາມ ປ຺ຜິປ຺ນ຺ນສ຺ສ ອກາມາ ວສ຺ສໍວຸຜ຺ຖກິກ຺ຂຸນິຍາ ມຄ຺ຄປ຺ປ຺ຜິປຕ຺ຕິ ວິຍາຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ອທ຺ຮານມຄ຺ຄປ຺ປ຺ຜິປ຺ນ຺ນສ຺ສ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍນ຺ຕິ ວາ ສມ຺ພນ຺ໂຮ។ ເຕເນວ ວາສາຣິປ຺ປາຍສ຺ສ ປ຺ຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຮຄມນ຺ສ຺ສາຫຕ຺ຕາ “ອປ຺ປ຺ຜິປ຺ນ຺ໂນ”ຕິ ສ຺ງຂໍ ຄຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕີຕິ ສິທ຺ທໍ។ ອິມສ຺ມີ ປນ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປ “ກິກ຺ຂຸໂນ ປເນວ ເອລຸອກໂລມານິ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ…ເປ… ອສນ຺ເຕປີ ຫາຣເກ ອທ຺ຮານມຄ຺ຄປ຺ປ຺ຜິປ຺ນ຺ນສ຺ສ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍ”ນ຺ຕິ ໂຢຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ។ ຍສ຺ມາ ວາ ເອລຸອກໂລມານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຜ຺ຖານໂຕ ປ຺ຜ຺ຖາຍ ຕິໂຢຊນປ຺ຣມຕາ ອທິປ຺ເປຕາ, ມຄ຺ຄໍ ອປ຺ປ຺ຜິປ຺ນ຺ນສ຺ສ ຈ ຕິໂຢຊນປ຺ຣມຕາ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ “ອທ຺ຮານມຄ຺ຄປ຺ປ຺ຜິປ຺ນ຺ນສ຺ສ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍຸ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເຕນ ອຈ຺ຈິນ຺ນໍ ປ຺ຜິລກິຕ຺ວາ ຫຣໂຕ ຈ ອນາປຕ຺ຕີຕິ ສິທ຺ທໍ។ ປ຺ຜິລາໂກ ທິ ເຕສໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ນາມາຕິ។

“ອາກ຺ງຂມາເນນ ກິກ຺ຂຸນາ ປ຺ຜິຄ຺ຄເຫຕພ຺ພານີ”ຕິ ອິມິນາ ອຕ຺ຕນາ ປ຺ຜິຄ຺ຄຫິຕານໍເຍວ ຕິໂຢຊນາຕິກ຺ກເມ ອາປຕ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ເຕນ ອນາກ຺ງຂມາເນນ ປ຺ຣສນ຺ຕການິ ປ຺ຜິຄ຺ຄຫິຕານິ ຫຣນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕີຕິ ສິທ຺ທໍ។

ອ຺ງເຄສ຺ “ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກຕາ”ຕິ ນຕ຺ຖິ, ອຍມຕ຺ໂຖ “ກິກ຺ຂຸໂນ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍຸ”ນ຺ຕິ ອິມິນາ, “ອຈ຺ຈິນ຺ນໍ ປ຺ຜິລກິຕ຺ວາ”ຕິ ອິມິນາ ຈ ທີປີໂຕ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ໂປຣາຕາຄຕ຺ຄິປ຺ເທ ຈ “ອຍ຺ຍໍ ກິກ຺ຂຸໍ ຫຣາເປນ຺ໂຕ ຄຈ຺ຉຕິ ເຈ, ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປີ ອນາປຕ຺ຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕສ຺ມາ ທ຺ເວ ກິກ຺ຂູ ຕິໂຢຊນປ຺ຣໍ ປຕ຺ວາ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍສ຺ສ ກຕ຺ໜໍ ປ຺ຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ເຈ ຫຣນ຺ຕິ, ອນາປຕ຺ຕີຕິ ສິທ຺ທໍ។

ຕິໂຢຊນປ຺ຣໍ ສຫຕ຺ຖາ ຫຣິຕພ຺ພານີຕິ ຕິໂຢຊນປ຺ຣມເນວ ອຕ຺ຕນາ ຫຣິຕພ຺ພານິ, ຕໍ ກິມຕ຺ຖນ຺ຕິ? ສີມາຍ ເອຕປ຺ຣມໂຕ។ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ “ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ຕິໂຢຊນປ຺ຣໍ ສີມໍ ສມ຺ມນ຺ນິຕຸ”ນ຺ຕິ (ມຫາວ។ ໑໔໐)។ ວາສາຣິປ຺ປາເຍນ, ປ຺ຈ຺ຈາຄມນາຣິປ຺ປາເຍນ ວາ ຄຈ຺ຉໂຕ ເອຕປ຺ຣມຕາ ຈ។ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ “ຉພ຺ພຄ຺ຄິຍາ ກິກ຺ຂູ ອຕິມຫຕີໂຍ ສີມາໂຍ ສມ຺ມນ຺ນນ຺ຕິ…ເປ… ກິກ຺ຂູ ອຸໂປສຖໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ອຸທ຺ທິສ຺ສມາເນປີ ປາຕິໂມກ຺ເຂ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອຸທ຺ທິຜ຺ຖມຕ຺ເຕປີ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອນ຺ຕຣາປີ ປ຺ຣິວສນ຺ຕີ”ຕິ (ມຫາວ។ ໑໔໐)។

ອສນ຺ເຕຫາຣເກຕິ ອາຕຕ຺ຕິຍາ ຫາຣເກ ອສຕີ។ ກມ຺ພລສ຺ສ ອຸປ຺ຣິ ນິສີທິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ສເຈ ເອກມ຺ປີ ໂລມໍ ຈີວເຣ ລຄ຺ຄໍ ໂຫຕິ, ຕິໂຢຊນາຕິກ຺ກເມ ອາປຕ຺ຕິ ເອວ ກມ຺ພລໂຕ ວິຊຜິຕຕ຺ຕາຕິ ລິຂິຕໍ។ ຕໍ ກມ຺ພລສ຺ສ ປ຺ຜິຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖາຍ ປ຺ຜິຄ຺ຄຫິຕເມວ ໂຫຕີຕິ ຍຸຕ຺ຕໍ។

ເອລຸອກໂລມສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ។

໗។ ຊາຕຣູປສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

‘‘ນິພ຺ພຕ຺ຕຣຸກ຺ຂຈ຺ລາຍາປີ ຣຸກ຺ຂປຣິຈ຺ເຂທໍ ອນຕິກ຺ກນ຺ຕາ’’ຕິ ລິຂິຕໍ຺.

ຊາຕຣູປສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຖິຕາ຺.

໙຺. ຣູປີຍສໍໂວຫາຣສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ຊາຕຣູປຣຊຕປຣິວຕ຺ຕນນ຺ຕິ ອຸກ຺ກຏ຺ຖປຣິຈ຺ເຂເທນ ວຸຕ຺ຕໍ຺.

ຣູປີຍສໍໂວຫາຣສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຖິຕາ຺.

໑໐຺. ກຍວິກ຺ກຍສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອສນ຺ເຕ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ເທເສຕພ຺ພເມວາຕິ ເອຕ຺ຖ ກີ ສຸທ຺ຂີກໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ, ອຸທາຫຸ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍນ຺ຕິ? ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍເມວ຺.

ກຍວິກ຺ກຍສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຖິຕາ຺.

ຕ຺ຕຣິທໍ ປກິຕ຺ຕກໍ

ອຏ຺ຖມສິກ຺ຂາປທໍ ປເຣນ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖາຍ ທິຍ຺ຍມານສ຺ສ ວາ ປາຣິວຕ຺ຕກກາເວນ ທິຍ຺ຍມານສ຺ສ ວາ ປໍສຸກູລສ຺ສ ວາ ຣູປີຍສ຺ສ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫເນາຄ຺ຄຕ຺ຫາປນສາທິຍນານີ ປຏິກ຺ຂິປ຺ຕີ຺.

ນວມໍ ປຣສ຺ສ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວາ ຣູປີຍປຣິວຕ຺ຕນໍ ປຏິກ຺ຂິປ຺ຕີ຺.

ທສມໍ ອຣູປີຍປຣິວຕ຺ຕນໍ຺. ‘‘ອຣູປີເຍ ອຣູປີຍສ຺ຄ຺ຄີ ປຏ຺ຈນ຺ນໍ ສຫ ອນາປຕ຺ຕີ’’ຕິ (ປາຣາ຺. ໕໙໑; ວິ຺. ວິ຺. ຏີ຺. ໑຺໕໙໑; ວຊີຣ຺. ຏີ຺. ປາຣາຊິກ ໕໘໗) ຈ ວຈນໍ ອິຕເຣຫີ ສຫ ອາປຕ຺ຕີຕິ ທີເປຕີ຺. ອຣູປີຍຏ຺ຈ ທຸກ຺ກຏວຕ຺ຖ຺ຸ. ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ປຣິວຕ຺ຕເນ ສຕິ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍນ຺ຕິ ເອການ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ຺. ປຏ຺ຈນ຺ນໍ ສຫ ທຸກ຺ກຏວຕ຺ຖູນໍ ປຣິວຕ຺ຕເນ ອນາປຕ຺ຕິປ຺ປສ຺ສຄໂຕ ອນາປຕ຺ຕິ ເອວາຕິ ໂປ໌ຣາຕາຕິ ເຈ? ນ, ກປ຺ປີຍວຕ຺ຖູນໍເຍວ ຕຕ຺ຖ ອາຄຕຕ຺ຕາ຺. ຍທີ ກປ຺ປີຍວຕ຺ຖຸ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ, ປເຄວ ທຸກ຺ກຏວຕ຺ຖູຕິ ເຈ? ນ, ອາປຕ຺ຕິຄຣຸກລຫຸກກາເວນ ວຕ຺ຖຸຄຣຸກລຫຸກນິຍມາກາວໂຕ຺.

ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍວຕ຺ຖຸໂຕ ຫີ ມຸຕ຺ຕາມຕິເວລຸອິຣິຍາທີ ມຫຄ຺ຆປ຺ປໂຫນກມ຺ປີ ທຸກ຺ກຏວຕ຺ຖູຕິ ກຕ຺ວາ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍວຕ຺ຖຸໂຕ ມຸຕ຺ຕາທີ ລຫຸກໍ ໂຫຕີ຺. ລຫຸເກປີ ວຕ຺ຖຸສ຺ມີ ຍເຖວ ທຸກ຺ກຏວຕ຺ຖຸໂນ ປຏິຄ຺ຄຫເຕ ທຸກ຺ກຏໍ, ຕເຖວ ຕສ຺ສ ວາ ເຕນ ວາ ເຈຕາປເນປີ ທຸກ຺ກຏໍ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ (ປາຣາ຺. ອຏ຺ຖ຺. ໔຺໕໗໙) ອຏ຺ຖກຖາຈຣິຍາ຺.

ອຖ ວາ ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ກປ຺ປີຍວຕ຺ຖູນໍເຍວ ຕຕ຺ຖ ອາຄຕຕ຺ຕາ’’ຕິ, ຕຕ຺ຖ ກິຏ຺ຈາປີ ທຸກ຺ກຏວຕ຺ຖູນີປີ ອພີປ຺ເປຕານີ, ນ ປນ ປາລຸອິຍໍ ວຸຕ຺ຕານີ ອນາປຕ຺ຕິວາຣປ຺ປສ຺ຄກາຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ຺. ມຸຕ຺ຕາທີສຸປີ ວຸຕ຺ເຕສຸ ອນາປຕ຺ຕິຍໍ ກປ຺ປີຍກາຣກສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂຕີ, ‘‘ອິທໍ ມຸຕ຺ຕາທີ ອມ຺ຫາກໍ ອຕ຺ຖິ, ອມ຺ຫາກຏ຺ຈ ອິມິນາ ຈ ອິມິນາ ຈ ເວລຸອິຣິຍາທິນາ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ ກຕິ, ທສເມນ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ອພີປ຺ປາໂຍ ສີຍາ຺. ຍສ຺ມາ ຈ ອິທໍ ກປ຺ປີຍກາຣກສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນາທີສໍໂວຫາໂຣ ຈ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ນວເມນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺. ກິຏ຺ຈາປີ ກຍວິກ຺ກເຍວ ໂຫຕິ ກປ຺ປີຍວຕ຺ຖູຫີ ອນຸຄ຺ຄຸລາຕໍ, ອິມິນາວ ນເຍນ ກິຏ຺ຈາປີ ທຸກ຺ກຏວຕ຺ຖຸປີ ທສເມ ອພີປ຺ເປຕໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ອຏ຺ຖກຖາວິໂຣຜໂຕ ປນ ນາພີປ຺ເປຕມິຈ຺ເຈວ ຄເຫຕພ຺ໂພ຺.

ກາ ປເນຕ຺ຖ ກາຣຕາຈ຺ລາຍາຕິ, ປຏ຺ຈນ຺ນໍ ສຫ ຕຕ຺ຖ ອນາປຕ຺ຕິປ຺ປສ຺ສຄໂຕ ອນາປຕ຺ຕິ ເອວາຕິ ເຈ? ນ, ຕຕ຺ຖ ອນາຄຕຕ຺ຕາ຺. ອນາຄຕກາຣຕາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຈ? ນ, ປຏ຺ຈນ຺ນໍ ສຫ ອາປຕ຺ຕິວຕ຺ຖຸກສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິວາຣລາເກ ວິເສສກາຣຕາກາວາ,

ອກປ຺ປິຍຕ຺ຕາ ປຌ຺ຈນ຺ນໍ ສຫາປີ ອາປ຺ຕ຺ຕິຍາ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ສິທ຺ໂຌ ອຌ຺ຄກຖາວາໂທ຺ຯ

ອປໂຣ ນໂຍ – ຍທິ ທຸກ຺ກຌວຕ຺ຖຸນາ ກຍວິກ຺ກເຍ ນິສ຺ສຕ຺ຄິຍໍ, ກປ຺ປິຍວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ ວຸຕ຺ຕປຣິຍາໂຍ ຕຕ຺ຖ ລພ຺ເພຍ຺ຍ, ນ ປນ ລພ຺ພ ຕີຕິ ນວເມ ເອວ ຕານິ ວຕ຺ຕພ຺ພານິຯ ຕສ຺ມາ ສໍໂວຫາໂຣ ນາມ ກຍວິກ຺ກໂຍປີ ອຌ຺ຌຖາ ປຣິວຕ຺ຕນໍ ປຣິຍາທິຍິຕ຺ວາ ປວຕ຺ໂຕ, ກຍວິກ຺ກຍຌ຺ຈ ໂມເຈຕ຺ວາ "ອິມິນາ ອິມໍ ເທຫີ'ຕິ ເຈຕາເປຕິ, ວຌ຺ຌຕີ"ຕິ ອວຕ຺ວາ ທສມສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິວາເຣ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເຕສໍ ປຣິວຕ຺ຕເນ ນິສ຺ສຕ຺ຄິຍານຸມຕິວິໂຣໂຕ ອຌ຺ຄກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ທຸກ຺ກຌວຕ຺ຖຸນາ ເຈຕາປເນ ທຸກ຺ກຌເມວຯ ເນສໍ ກຍວິກ຺ກເຍນ ນິສ຺ສຕ຺ຄິຍນ຺ຕິ ເຈ? ນ, ສພ຺ພສ຺ສປີ ກຍວິກ຺ກຍຕ຺ຕາຯ ເຕເນວ ວຸຕ຺ຕໍ "ອນ຺ຌກຌ຺ຄກຖາຍໍ ປນ 'ສເຈ ກຍວິກ຺ກໍ ສມາປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ນິສ຺ສຕ຺ຄິຍໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍ'ນ຺ຕິ ກາສິຕໍ, ຕໍ ທຸພ຺ກາສິຕໍຯ ກສ຺ມາ? ນ ຫິ ທານຕ຺ຄຫຌໂຕ ອຌ຺ໂຌ ກຍວິກ຺ໂກ ນາມ ອຕ຺ຖີ"ຕິ (ປາຣາຯ ອຌ຺ຄຯ ໒໗໔໑), ອຕ຺ຕໂນ ມຕິຍາ ກຍວິກ຺ກຍລກ຺ຂຌສມ຺ມເຕ ທສມສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິວາເຣ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເຕສໍ ປຣິວຕ຺ຕເນ ນິສ຺ສຕ຺ຄິຍານຸມຕິວິໂຣໂຕ ຈຯ ກວຕຸ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຌິສິທ຺ຌມິທໍ ກາຣຌໍ, ທສເມ ອວສ຺ສເມວ ຊານິຕພ຺ພານີຕິ ຕານິ ກຍວິກ຺ກຍາເນວາຕິ ເຕສໍ ນິສ຺ສຕ຺ຄິຍກາວຌ຺ຈ ຄຕານີຕິ ເອວມ຺ປີ ສິທ຺ໂຌ ອຌ຺ຄກຖາວາໂທ຺ຯ

ເອຕ຺ຖາຫຸ ໂປຣາຌາ – "ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກໍ ຣູປິຍໍ ປຣຫຕ຺ຖຄຕໍ ກໂຣຕິ ອຊ຺ຊາຈຣຕິ, ທຸກ຺ກຌໍຯ ປຣສ຺ສ ຣູປິຍໍ ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ຖຄຕໍ ກໂຣຕິ, ອຌ຺ຄເມນ ນິສ຺ສຕ຺ຄິຍໍຯ ອຸຕ຺ຄຫິຕວຕ຺ຖຸປຣິວຕ຺ຕເນ ກໍ ຊາຕໍ? ອພ຺ໂພຫາຣິກໍ ຊາຕໍຯ ອຖ ປຣສ຺ສ ຣູປິຍໍ ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ຖຄຕໍ ປຌມໍ ກໂຣຕິ, ຣູປິຍປ຺ປຌິຄ຺ຄຫຌສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ ອຌ຺ຄເມນ ນິສ຺ສຕ຺ຄິຍໍຯ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກໍ ຣູປິຍໍ ປຣສ຺ສ ຫຕ຺ຖຄຕໍ ປຈ຺ຉາ ກໂຣຕິ, ສໍໂວຫາເຣນ ນິສ຺ສຕ຺ຄິຍ"ນ຺ຕິຯ "ຣູປິຍສ຺ສ ຄຫຌມຕ຺ເຕນ ອຌ຺ຄເມນ ອາປຕ຺ຕິ, ປຈ຺ຉາ ປຣິວຕ຺ຕເນ ນວເມ ນາ"ຕິ ຫິ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ປນ ຍຸຕ຺ຕໍຯ "ອຊ຺ຊາຈຣຕິ, ທຸກ຺ກຌ"ນ຺ຕິ ທຸວຸຕ຺ຕໍຯ ທຸກ຺ກຌສ຺ສ ອນິຍມປ຺ປສງ຺ຄໂຕ ນິສ຺ສຊ຺ຊນວິສາເນສຸ ທສ຺ສິໂຕວຯ ກື ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຍທິ ທຸວິຫີ ນິສ຺ສຕ຺ຄິເຍຫີ ກວິຕພ຺ພໍ, ນິສ຺ສຊ຺ຊນວິສາເຍ "ອທໍ, ກນ຺ເຕ, ຣູປິຍໍ ປຌິຄ຺ຄເຫສິ, ນານາປ຺ປກາຣກຌ຺ຈ ຣູປິຍສໍໂວຫາຣໍ ສມາປຊ຺ຊິ"ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ກເວຍ຺ຍ "ຣູປິຍໍ ເຈຕາເປຕີ"ຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາລຸອິຍໍ ຣູປິຍປ຺ປຌິຄ຺ຄຫຌສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ

ເອຕ຺ຕາວຕາ ຍໍ ໂປຣາຌຄຕ຺ຄິປເທ ວຸຕ຺ຕໍ "ທຸກ຺ກຌວຕ຺ຖຸນາ ກຍວິກ຺ກໍ ປຣິຫຣນ຺ເຕນ ຈຕູສຸ ນິສ຺ສຕ຺ຄິຍວຕ຺ຖູສຸ ເອເກກສ຺ມິ ຄ ຫິເຕ ອຌ຺ຄເມນ ນິສ຺ສຕ຺ຄິຍໍ ໂຫຕິຯ ທຸກ຺ກຌວຕ຺ຖຸນາ ທຸກ຺ກຌວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ "ອິມິນາ ອິທໍ ເທຫີ"ຕິ ຄຫິເຕ ເຕເນວ ນິສ຺ສຕ຺ຄິຍໍ ໂຫ ຕິຯ "ກຍວິກ຺ກຍມ຺ປີ ນິຫຣິຕ຺ວາ ຄຫິເຕ ທຸກ຺ກຌໍ, ເຈຕາປິຕຣູປິຍຄ຺ຄຫເຌ ອຌ຺ຄເມນ, ປຣິວຕ຺ຕເນ ນວເມນາຕິອາທິນາ ອຕ຺ຕ ນາ ອນຸຄ຺ເຫຕ຺ວາ ກປ຺ປິຍວເສນ ນິຫຣິຕ຺ວາ ປຌ຺ຈຫີ ສຫຌ຺ມມິເກຫີ ສທ຺ຌິ ປຣິວຕ຺ເຕຕຸໍ ວຌ຺ຌຕີ"ຕິ, ຕໍ ວິໂລລິຕໍ ໂຫຕິຯ ອປໂຣມ຺ປີ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ "ນິສ຺ສຊ຺ຊິຕພ຺ເພ ອສຕິ ກຖໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ, ທຸນ຺ນິສ຺ສຌ຺ຄຣູປິຍມ຺ປີ 'ນ ລພ຺ເຫຕີ'ຕິ ວຫນ຺ຕສ຺ສ ວິສ຺ສຌ຺ໂຄ ອຸປາສໂກ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຌ຺ຌໍ ເຈ ກິກ຺ຂຸໂນ ເທຕິ, ກປ຺ປຕີ"ຕິ, ຕຌ຺ຈ ທຸວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ຫິ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ຕໂຕ ອຌ຺ຌໍ ວຕ຺ຖຸ ໂຫຕິຯ ປຸນ ອປຣຌ຺ຈ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ "ອິມໍ 'ຄຕ຺ຫາຫີ'ຕິ ວທນ຺ຕສ຺ສ ສທ຺ຌາເທຍ຺ຍວິນິປາຕທຸກ຺ກຌໍ, 'ເອຕໍ ເທຫີ'ຕິ ວທນ຺ຕສ຺ສ ວິຌ຺ຌຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຌ"ນ຺ຕິ, ຕຌ຺ຈ ທຸວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ປໂຍຄທຸກ຺ກຌໍ ຍຸຕ຺ຕໍ ວິຍ ປຌ຺ຌາຍຕິຯ

ປກິຕ຺ຕກໍ ນິຌ຺ຄິຕໍຯ

ເອລຸອກໂລມວຕ຺ໂຄ ທຸຕິໂຍຯ

໓ຯ ປຕ຺ຕວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ປຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທວຌ຺ຌນາ

ທເວ ອປຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ເອເຕ ກາຊນປຣິໂກເຄນ ປຣິກ຺ຌຊິຕພ຺ພາ, ນອຣິຌ຺ຄານູປລານວິກປ຺ປນູປຄຕາຕີ ອຕ຺ໂຖຕິ ຈຯ ສມຌ ສາຣຸປ຺ເປນ ປກ຺ກນ຺ຕິ ອໂຍປຕ຺ໂຕ ປຌ຺ຈຫີ ປາເກຫີ ປກ຺ໂກ ໂຫຕິ, ມຕ຺ຕິກາປຕ຺ໂຕ ທຸວີຫີຯ "ກິກ຺ຂຸນິຍາ ປຕ຺ຕສນ຺ນິຈ຺ຈຍສ຺ສ ວາ ຣິຕຕ຺ຕາ (ວຊິຣຯ ຏີຯ ປາຣາຊິກ ໒໐໔) ກິກ຺ຂຸສ຺ສປີ ຕໍ 'ອນນ຺ຸຣູປ'ນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ 'ປຸຣາຌປຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຸທ຺ຌຣິຕ຺ວາ'ຕິ ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ຈ ລິຂິຕໍ, ຕໍ ນ ຍຸຕ຺ຕໍ ປາລຸອິຍໍ "ສນ຺ນິຈ຺ຈຍໍ ກເຣຍ຺ຍາຕີ ອນຌິຌ຺ຄິໂຕ ອວິກປ຺ປິໂຕ"ຕິ (ປາຈິຯ ກ໓໔) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ໂສ ຫິ ກຖິນກ຺ຂນ຺ຌເກ (ມຫາວຯ ໓໐໓ ອາທໂຍ) ນິຈ຺ຈຍສນ຺ນິຌິ ວິຍ ເອໂກປີ ປຸນທິວເສ "ສນ຺ນິຈ຺ຈໂຍ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອນນ຺ຕຣສິກ຺ຂາປ

ເທ ປນ ‘‘ທຸຕິໂຍ ວາຣໂຕ’’ຕິ ອຮຍຸຖານໍ ນິຍຕໍ។ ຕສຸມາ ທຸເວ ປຕຸເຕ ອຮຍຸຖາຕຸ ນ ລກາຕິ។ ສເຈ ເອກໂຕ ອຮຍຸຖາຕິ, ທຸເວປີ ອນຮຍຸກິຕາ ໂຫນຸຕິ។ ວິສຸ ວິສຸ ອຮຍຸຖາຕິ, ທຸຕິໂຍ ອນຮຍຸກິໂຕ។ ວິກປຸເປຕຸ ປນ ພຫູປີ ລກາຕິ។ ກາກຕິກມຕຸຕມປີຕິ ເອຕຸຖ ປີ-ກາໂຣ ‘‘ເອກປາກມຸປີ ຊເນຕີ’’ຕິ ປາກໍ ສມຸປິຖເຫຕີ។ ອຖ ວາ ສເຈ ເອກປາເກເນວ ສາຣຸປໍໂປ, ວຍຸຍຕິຕິ ປາກປຣິມາຕໍ ນ ວຸຕຸຕນຸຕິ ຄເຫຕພຸພໍ។ ອປຕຸຕຕຸຕາ ອຮຍຸຖານູປໂຄນ ໂຫຕີ។ ອປຈຸຈຸທຸຮຮນຸເຕນ ວິກປຸເປຕພຸໂພຕິ ປຸຣາຕປຕຸຕໍ ອປຈຸຈຸທຸຮຮນຸເຕນ ໂສ ປຕຸໂຕ ວິກປຸເປຕພຸໂພຕິ ອຕຸໂຖຕິ ລິຂິຕໍ។

ປຕຸຕສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຍຸກິຕາ។

໔។ ອູນປຸຈພນຸຮນສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ປວາຣິເຕຕິ ເອຕຸຖ ສງໆພວເສນ ປວາຣິຕພຸຖາເນ ປຸຈພນຸຮເນເນວ ວຍຸຍຕິ, ປຸຄຸຄລິກວເສນ ປວາຣິຕພຸຖາເນ ອູນປຸຈພນຸຮ ເນນາປີ ວຍຸຍຕີຕິ ລິຂິຕໍ។

ໂຍ ອູນປຸຈພນຸຮນຕຸຖໍ, ວຸຕຸຕມຸປີ ເຈຕໍ ກໂຣ ໂສ;

ອູນປຸຈພນຸຮນຕຸຖໍ, ປຕຸວານ ສນຸຕິເກ។

ອູນປຸຈພນຸຮນສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຍຸກິຕາ។

໕។ ເກສຊຊສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

‘‘ປຜິສາຍນິຍານິ ປຜິຄຸຄເຫຕຸວາ’’ຕິ ວທນຸເຕນ ປາທມກຸຂນາທີນໍ ອຕຸຖາຍ ປຜິຄຸຄເຫຕຸວາ ຖເປຕຸ ວຍຸຍຕີຕິ ທີປີຕນຸຕິ ລິຂິ ຕໍ។ ‘‘ເຍສໍ ມໍສໍ ກປຸປຕິ’’ຕິ ວຈເນນ ເຍສໍ ມໍສໍ ນ ກປຸປຕິ, ເຕສໍ ສປຸປີອາທີ ນ ກປຸປຕີຕິ ວທນຸຕາ ອຊານິຕຸວາ ວທນຸຕີ។ ເຍສຍຸ ຫິ ມໍສໍ ກປຸປຕິ, ເຕສໍ ສປຸປີຕິອາທີ ສຕຸຕາຫກາລິກນິສຸສຄຸຄິຍວຕຸຖຸປຣິຈຸເຈທທສຸສນຕຸຖໍ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຖາ ປຕິໂຕໂກຊນສິກຸຂາປ ເທ ເຍສໍ ມໍສໍ ກປຸປຕິ, ເຕສໍເຍວ ຂີຣາທີ ປຕິໂຕໂກຊນໍ, ເນຕຣນຸຕິ ທສຸເສຕຸ ວຸຕຸຕນຸຕີ។ ມຊຸ ນາມ ມຊຸກຣີມຮຸມກຸຂິການໍ ອາສເຍສຸ ນິຍຸຍາສສທິສໍ ມຫາມຊຸ ໂຫຕິ, ຕໍ ຍາວຊີວິກນຸຕິ ຈ ລິຂິຕໍ។

ເກສຊຊສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຍຸກິຕາ។

ປຕຸຕວຄຸໂຄ ຕຕິໂຍ។

ນິສຸສຄຸຄິຍປາຈິຕຸຕິຍວຕຸຕນາ ນິຍຸກິຕາ។

ປາຈິຕ຺ຕິຍກຄ຺ຫ

໔໗ ໂກຊນວຄ຺ໂຄ

໔໗ ຄຄໂກຊນສິກ຺ຂາປທວຄ຺ຄນາ

ເທວທຄ຺ໂຕ ກາເລ ວິລ຺ລາເປຕ຺ວາ ກຸລ຺ຊຕິ, ຕປ຺ປ຺ຈ຺ຈຍາ ກຄວຕາ ‘‘ຄຄໂກຊເນ ປາຈິຕ຺ຕິຍ’’ນ຺ຕິ (ປາຈິ໗ ໔໐໙) ສິກ຺ຂາປທໍ ປລ຺ລຕ຺ຕໍ໗ ປທກາຊເນ ປນ ‘‘ນິມ຺ມນ຺ຕິຕາ ກຸລ຺ຊນ຺ຕິ’’ຕິ (ປາຈິ໗ ໔໑໕) ນິມ຺ມນ຺ຕນເມວ ຄເຫຕ຺ວາ ວິກຄ຺ຄໍ໗ ອນ຺ຂກຍ຺ຄກຖາຍໍ ປນ ວຄ຺ຖວເສນ ວິລ຺ລຕ຺ຕິຍາ ຍາຈນມ຺ປີ ວຸຄ຺ຄນ຺ຕິ ລິຂິຕໍ໗ ກສ຺ມາ? ປຣິວາເຣ ເອວ ‘‘ຄຄໂກຊນໍ ທ຺ວີຫາກາເຣຫິ ປສວຕິ ວິລ຺ລຕ຺ຕິໂຕ ວາ ນິມ຺ມນ຺ຕນໂຕ ວາ’’ຕິ (ປຣິ໗ ໒໔໔) ວຸຄ຺ຄຄ຺ຄາ໗ ຕສ຺ມາ ອຍ຺ຄປ຺ປຄ຺ຄິຍໍເຍວ ປາກຍຄ຺ຄາ ປທກາຊເນ ນ ວຸຄ຺ຄນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ໗ ‘‘‘ເອກໂຕ ຄຄ຺ຫນ຺ຕີ’ຕິ ຈ ຄຫິຕກຄ຺ຄາປີ ອລ຺ເລ ຍາວ ຄຄ຺ຫນ຺ຕິ, ຕາວ ເຈ ຕິຍ຺ຄນ຺ຕິ, ເອກໂຕ ຄຄ຺ຫນ຺ຕິ ເອວ ນາມາ’’ຕິ ຈ, ‘‘ໂຍ ໂກຈິ ປພ຺ພຊິໂຕຕິ ສຫຂມ຺ມິເກສຸ, ຕິຄ຺ຖິເຍສຸ ວາຕິ ອຄ຺ໂຖ’’ຕິ ຈ, ‘‘ສມຍາກາໂວຕິ ສຄ຺ຕນ຺ນໍ ອນາປຄ຺ຕິສມຍານໍ ອກາໂວ’’ຕິ ຈ, ‘‘ສມຍລທ຺ຂເກນ ສຫ ຈຄ຺ຕາໂຣ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິ ຈ, ‘‘ສມຍລທ຺ຂໂກ ສຍເມວ ມຸຈ຺ຈຕິ, ເສສານໍ ຄຄປູຣກຄ຺ຄາ ອາປຄ຺ຕິກໂຣ ໂຫຕີ’’ຕິ ຈ ລິຂິຕໍ໗

ເອຄ຺ຖາຫ – ‘‘ປຜິຄ຺ຄຫຄເມວ ເຫຄ຺ຖ ປມາຄ’’ນ຺ຕິ ວຸຄ຺ຄໍ, ອຖ ກສ຺ມາ ປາລຸອິຍໍ ‘‘ຄຄໂກຊນໍ ນາມ ຍຄ຺ຖ ຈຄ຺ຕາໂຣ…ເປ… ກຸລ຺ຊນ຺ຕີ’’ຕິ (ປາຈິ໗ ໔໑໕) ວຸຄ຺ຄນ຺ຕີ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ຄຄ຺ຖ ‘‘ກຸລ຺ຊນ຺ຕີ’’ຕິ ປຜິຄ຺ຄຫຄນິຍມວຈນໍ໗ ນ ຫີ ອປ຺ປຜິຄ຺ຄຫິຕກໍ ກິກ຺ຂູ ກຸລ຺ຊນ຺ຕິຕິ໗

ຄຄໂກຊນສິກ຺ຂາປທວຄ຺ຄນາ ນິຍ຺ຄິຕາ໗

໖໗ ປຣມ຺ປຣໂກຊນສິກ຺ຂາປທວຄ຺ຄນາ

ອລ຺ລຕ຺ຣສມຍາຕິ ປນ ນິມ຺ມນ຺ຕນໂຕ ປສວນໂຕ ໂກຊນາເປກ຺ຂໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ເອເກ໗ ເອໂກ ກິກ຺ຂຸ ປີຄ຺ຫາຍ ຈຣນ຺ໂຕ ກຄ຺ຄໍ ລກຕິ, ຕມລ຺ໂລ ຈູປາສໂກ ນິມ຺ມເຕຄ຺ວາ ໝເຣ ນິສີທາເປສີ, ນ ຈ ຕາວ ກຄ຺ຄໍ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ ໗ ສເຈ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ປີຄ຺ຫາຍ ຈຣິຄ຺ ວາ ລທ຺ຂກຄ຺ຄໍ ກຸລ຺ຊຕິ, ອາປຄ຺ຕິ໗ ກສ຺ມາຕິ ເຈ? ‘‘ປຣມ຺ປຣໂກຊນໍ ນາມ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ໂກຊນານໍ ອລ຺ລຕເຣນ ໂກຊເນນ ນິມ຺ມນ຺ຕິໂຕ ຕໍ ຄເປຕ຺ວາ ອລ຺ລໍ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ໂກຊນານໍ ອລ຺ລຕຣໍ ໂກຊນໍ ກຸລ຺ຊຕິ, ເອຕໍ ປຣມ຺ປຣໂກຊນໍ ນາມາ’’ຕິ (ປາຈິ໗ ໔໔໗) ວຸຄ຺ຄຄ຺ຄາ໗ ປຄມກຖິນສທິສານິ, ອິທໍ ປນ ກິຣິຍາກິຣິຍ’’ນ຺ຕິ ປາໂຄ໗

ປຣມ຺ປຣໂກຊນສິກ຺ຂາປທວຄ຺ຄນາ ນິຍ຺ຄິຕາ໗

໔໗ ກາຄມາຕາສິກ຺ຂາປທວຄ຺ຄນາ

ທ຺ວຄ຺ຕິປຄ຺ຕປູຣາ ປຜິຄ຺ຄເຫຕພ຺ພາຕິ ຕຖານິຕປູເວຫິ ອຄ຺ຖິເກນ ອຸກ຺ກຍ຺ຄປຄ຺ຕປ຺ປມາຄວເສນ ຄເຫຕພ຺ພາ໗ ‘‘ມາ ໂຂ ຕ຺ວໍ ເອຄ຺ຖ ປຜິຄ຺ຄຄ຺ຫີ’’ຕິ ອປາເຖຍ຺ຍາທິອຄ຺ຖາຍ ສຊ຺ຊິຕສລ຺ລາຍ ອຕິເຣກປ຺ປຜິຄ຺ຄຫເຄນ ອາໂຣຈເນ, ອສໍວິກາເຄ ຈ ນ ມຸຈ຺ຈຕິ ອຈິຄ຺ຕກຄ຺ຄາ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ໗ ອຖ ອຸຄ຺ຄຫິຕກໍ ຄຄ຺ຫາຕິ, ນ ມຸຈ຺ຈຕິ ເອວ໗ ອສໍວິກາເຄ ປນ ອນາປຄ຺ຕິ ອກປ຺ປີຍຄ຺ຄາ໗ ອຈິຄ຺ຕກຕາ ປຄ຺ຄຄ຺ຕິຊານນາກາເວເນວ, ນ ວຄ຺ຖຊານນາກາເວນາຕິ ເອເກ໗ ‘‘ນ ປາເຖຍ຺ຍາທິອຄ຺ຖາຍ ສຊ຺ຊິຕກາວຊານ ນ’’ນ຺ຕິ ອ຺ເຄສຸ ອວຸຄ຺ຄຄ຺ຄາ ສເຈ ສລ຺ຈິຈ຺ຈ ນ ວທຕິ, ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ໂປຣາຄາ ວທນ຺ຕິ໗ ອຕິເຣກປ຺ປຜິຄ຺ຄຫຄນ຺ຕິ ຄຄ຺ຖ ປລ຺ຈມໍວ ອ຺ຄໍ ວຸຄ຺ຄໍ, ຕສ຺ມາ ອປ຺ປຜິຄ຺ຄຫິຕຄ຺ຄາ ນ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ, ກຄ຺ຕພ຺ພາກຣຄໂຕ ປນ ທຸກ຺ກຍໍ໗ ອລ຺ລຖາ ກິຣິຍາກິຣິຍໍ ອິທໍ ອາປຊ຺ຊຕິ໗ ອນິວາຣຄໍ, ອນາໂຣຈນໍ ວາ ຊຍ຺ຄມ຺ອ຺ຄໍ ວຄ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ໗

ກາຓມາຕາສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຓນາ ນິຝ຺ຖິຕາ។

៥។ ປຖມປວາຣຕາສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຓນາ

ກຸຕ຺ຕາວີ ປວາຣຕໍ ນາມ ປຎ຺ຈງຄິກໍ។ ຕສ຺ສ ''ອສນໍ ປຎ຺ຎາຍຕ຺ຕີ''ຕິ ເອເຕເນວ ''ກຸຕ຺ຕາວີ''ຕິ ເອຕສ຺ສ ສິທ຺ຘຕ຺ຕາ ວິສຸໍ ອຕ຺ຖສິທ຺ຘິ ນ ທິສ຺ສຕິ។ ທິສ຺ສຕິ ເຈ, ອງຄານໍ ຩກ຺ກຕ຺ຕທສ຺ສນນ຺ຕິ (ວຊິຣ។ ຜີ។ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ៨៣៦-៨៣៧) ລິຂິຕໍ។ ''ໂກຊນໍ ປຎ຺ຎາຍຕີ''ຕິ ອກິຫຜໍ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕໍ។

ໂກຝ຺ເຜຕ຺ວາກຕຈຸຕ຺ຕມ຺ປີຕິ ປີ-ກາເຣນ ກຸຕ຺ຫກໍ ສມ຺ປີຕ຺ເທຕີ។ ສມປາກກຊຊິຕານໍ ປນ ອາຕປສ຺ກ຺ຂານໍ ວາ ກຸຕ຺ຫກໍ ວາ ເຍ ເກາຈິ ຕຕ຺ຫຸລາ ວາຕິ ເອຕ຺ຕກເມວ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສມປາກກຊຊິຕານໍ ວິທີນໍ, ວິທິປລາສານໍ ວາ ຕຕ຺ຫຸລຈຸຕ຺ຕໍ ປວາເຣຕີ។ ຕຖາ ຂຣປາກກຊຊິຕານໍ ກຸຕ຺ຫກມ຺ປີ ປວາເຣຕີ។ ກຊຊິຕສຕ຺ຕຸໂຍ ປີຕ຺ເທຕ຺ວາ ກໂຕ ອປກ຺ກສຕ຺ຕຸໂມທໂກປີ ປວາເຣຕີຕິ ລິຂິຕໍ។ ສເຈ ອວສິຝ຺ຖໍ ນຕ຺ຖິ, ນ ປວາເຣຕີ។ ກສ຺ມາ? ອສນສງຂາຕສ຺ສ ວິປ຺ປກຕໂກຊນສ຺ສ ອກາວໂຕ។

ອກປ຺ປິຍມໍສໍ ປນ ກິຎ຺ຈາປີ ປຜິກ຺ຂິປິຕພ຺ພຝ຺ຖາເນ ຖິຕໍ, ຂາທິຍມານໍ ປນ ມໍສກາວໍ ນ ຊຫາຕິ, ຕສ຺ມາ ປວາເຣຕີ។ ໂກຊນສາລາຍ ກຸຎ຺ຊນ຺ໂຕ ເຈ ອຕ຺ຕໂນ ອປາປຸຕານໂກຝ຺ຖາສໍ ອກິຫຜໍ ປຜິກ຺ຂິປຕິ, ນ ປວາເຣຕີ។ ກາມໍ ປຜິກ຺ຂິປຕິ, ປຕ຺ເຕ ປນ ອາຣາມິກາ ອາກິຣນ຺ຕິ, ຕໍ ກຸຎ຺ຊິຕຸໍ ນ ວຝ຺ຜຕິ។ ອິທຎ຺ຫິ ພຸທ຺ຘປ຺ປຜິກຸຝ຺ຖາຍ ອເນສນາຍ ອຸປ຺ປນ຺ເນເຍວ ສງຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ។ ຍຖາ ທີ ສງຆໂຕ ລທ຺ຘໍ ປີຕ຺ຫໍ ທຸສ຺ສີໂລ ເທຕິ, ຕຎ຺ເຈ ປຜິກ຺ຂິປຕິ, ນ ປວາເຣຕິ, ເອວໍສມ຺ປທມິທນ຺ຕິ ຈ, ວິກາໂຄ ລຊຊີ ເຈ ເທຕິ, ຕໍ ໂສ ນ ອຊໂຊຫຣິຕຸກາມຕາຍ ປຜິກ຺ຂິປຕິ, ປວາເຣຕີຕິ ຈ, ''ສມໍສຣສໍ ສມຈ຺ຉຣສ''ນ຺ຕິ ອາປຊຊນໂຕ ''ມໍສຣສ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປນ ປຜິກ຺ຂິປໂຕ ໂທຕິ, ''ມໍສສ຺ສ ຣສໍ ມໍສຣສ''ນ຺ຕິ ອຍໍ ວິຄ຺ຄໂທ ນາສິປ຺ເປໂຕຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ។ ກຕ຺ຕມິສ຺ສກໍ ຍາຄຸໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ''ຍາຄຸໍ ຄຕ຺ຫຖາ''ຕິ ວທຕິ, ນ ປວາເຣຕີ។ ''ກຕ຺ຕໍ ຄຕ຺ຫຖາ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປວາເຣຕີ។ ກສ຺ມາ? ເຍນາປຸຈ຺ຉິໂຕ, ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕາຍ។ ເອຕ຺ຖ ປນ ''ຍາຄຸມິສ຺ສກໍ ຄຕ຺ຫຖາ''ຕິ ວທຕິ, ຕຕ຺ຣ ເຈ ຍາຄຸ ພຫຸຕຣາ ວາ ໂທຕິ, ສມສມາ ວາ។ ກຕ຺ຕໍ ມນ຺ທໍ, ນ ປວາເຣຕີ។ ຍາຄຸ ເຈ ມນ຺ທາ, ກຕ຺ຕໍ ພຫຸຕຣໍ, ປວາເຣຕີ។ ອິທຎ຺ຈ ສພ຺ພອຝ຺ຖກຖາສຸ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ນ ສກ຺ກາ ປຜິກ຺ຂິປີຕຸໍ។ ກາຣຕໍ ປເນຕ຺ຖ ທຸທ຺ທສໍ។ ''ກຕ຺ຕມິສ຺ສກໍ ຄຕ຺ຫຖາ''ຕິ ວທຕີ។ ຕຕ຺ຣ ກຕ຺ຕໍ ພຫຸຕຣໍ ວາ ສມກໍ ວາ ອປ຺ປຕຣໍ ວາ ໂທຕິ, ປວາເຣຕິ ເອວ។ ກຕ຺ຕໍ ວາ ຍາຄຸໍ ວາ ອນາມສິຕ຺ວາ ''ມິສ຺ສກໍ ຄຕ຺ຫຖາ''ຕິ ວທຕີ។ ຕຕ຺ຣ ເຈ ກຕ຺ຕໍ ພຫຸຕຣໍ, ສມກໍ ວາ ໂທຕິ, ປວາເຣຕີ។ ອປ຺ປຕຣໍ ນ ປວາເຣຕີ។ ຕໍ ສພ຺ພໍ ວິມໍສິຕພ຺ພນ຺ຕີ។

ຜລໍວາ ກນ຺ທມູລາທີ ວາ ປຎ຺ຈທີ ສມຕາກປ຺ເປທີ ກປ຺ປີຍໍ ອກຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກປ຺ປີຍໍ ອກາຣາປີເຕທີ ກທລິຜລາທີທີ ສທ຺ຘີ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກາຣາເປຕ຺ວາປີ ຕໍ ກທລິຜລາທີ ຖເປຕ຺ວາ ອວເສສໍ ກຸຎ຺ຊິຕຸໍ ວຝ຺ຜຕີ។ ອມິສ຺ສກາຣສຕ຺ຕາ ປຸນ ຕານິ ກປ຺ປີຍໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ອຎ຺ຎສ຺ມີ ກາຊເນ ຖເປຕ຺ວາ ກາເຣຕ຺ວາ ກຸຎ຺ຊິຕຸໍ ວຝ຺ຜຕີ។ ກສ຺ມາ? ປຸພ຺ເພ ຕສ຺ສ ວິນຍກມ຺ມສ຺ສ ອນາຣຸລ຺ຫຕ຺ຕາຕິ ວທນ຺ຕີ។

ປຕ຺ເຕ ຣຊໍ ປຕິຕໍ ອປ຺ປຜິຄ຺ຄທີຕເມວ ໂທຕີ។ ຕສ຺ມາ ປຜິຄ຺ຄເທຕ຺ວາວ ກິກ຺ຂາ ຄຕ຺ຫິຕພ຺ພາ។ ''ອປຜິຄ຺ຄເທຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫໂຕ ວິນຍທຸກ຺ກຝ''ນ຺ຕິ (ປາຈິ។ ອຝ຺ຖ។ ៨៦៥) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເອຕມຎ຺ເຄສມ຺ປີ ນ ວຝ຺ຜຕີຕິ ວທນ຺ຕີ។ ''ຕໍ ປນ ປຸນ ປຜິຄ຺ຄເທຕ຺ວາ ກຸຎ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕີ''ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອວເມວ។ ອິມສ຺ມີ ປນ ''ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກຕໍ ອນຕິຣິຕ຺ຕກຕໍ ໂທຕີ''ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອວເມວ។ ອິມສ຺ມີ ປນ ''ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກຕໍ, ອນຕິຣິຕ຺ຕໍ ກຕໍ ໂທຕີ''ຕິອາທີທີ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕ຺ວາ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ທີປີຕໍ។ ອລເມຕໍ ສພ຺ພນ຺ຕິ ອິທມ຺ປີ ເຕ ອຣິກໍ, ອິໂຕ ອຎ຺ຎໍ ນ ລຈ຺ຉສີຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ອາຫາຣຕ຺ຖາຍາຕິ ວິກາເລ ເອວາຕິ ເອເກ។ ''ປຖມກຖິນສທິສານີ។ ອິທໍ ປນ ກິຣິຍາກິຣິຍ''ນ຺ຕິ ປາໂຖ។ ກາຍກມ຺ມໍ ອຊໂຊຫຣຕໂຕ។ ວຈີກມ຺ມໍ ວາຈາຍ ''ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກໂຣຖ, ກນ຺ເຕ''ຕິ ອກາຣາປນໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។

ປຖມປວາຣຕາສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຓນາ ນິຝ຺ຖິຕາ។

៦។ ທຸຕິຍປວາຣຕາສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຓນາ

‘‘ກຸຕ຺ຕສ຺ມິ ປາຈິຕ຺ຕິຍ’’ນ຺ຕິ (ປາຈິ. ໘໔໓) ມາຕິກາຍໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ໂກຊນປຣິໂຍສາເນ ປາຈິຕ຺ຕິຍ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ອຊ຺ໂຊຫາເຣ ອຊ຺ໂຊຫາເຣ.

ທຸຕິຍປວາຣຕາສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໗. ວິກາລໂກຊນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ຊມ຺ພຸທີປສ຺ສ ກາເລນ ປຣິຈ຺ເຊໂທຕິ ເອວໍ ກີຣ.

ວິກາລໂກຊນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໘. ສນ຺ນິຂີການກສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

‘‘ທຸທ຺ໂຂໂຕໂທຕິ’’ຕິອາທີນາ ນເຍນ ອີຂ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ‘‘ທຸທ຺ໂຂຕໍ ປຕ຺ຕໍ ໂຂວິຕ຺ວາ ປຸນ

ຕຕ຺ຖ ອຈ຺ໂຂທກໍ ວາ ອາສິຍ຺ຈິຕ຺ວາ, ອຽຄຸລິຍາ ວາ ຆໍສິຕ຺ວາ ນິສ຺ເນຫກາໂວ ຊານິຕພ຺ໂພ’’ຕິ (ປາຈິ. ອຍ຺ຖ. ໘໔໓) ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈ ມຕ຺ຕິກາປຕ຺ຕສ຺ສ ກປາເລນ ປີໂຕ ສ຺ເນໂທ ສນ຺ນິຂີ ກໂຣຕິຕິ ສິທ຺ຂນ຺ຕິ ລິຂິຕໍ. ສຍໍ ປຝິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕເມວາຕິ ເອຕ຺ຖ ອປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ນາມ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນານໍ ນິຣເປກ຺ຂອປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ອວິຊຫິຕໍ. ‘‘ປຝິຄ຺ຄຫານ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປຝິຄ຺ຄຫິຕກາວມວິຊຫິຕເມວ ສນ຺ນິຂີ ຊເນຕີ’’ຕິ ຂມ຺ມສິຣິຕ຺ເຖໂຣ, ຕໍ ‘‘ປຝິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຝສ຺ສາ’’ຕິ (ປາຈິ. ໘໔໘) ປາລຸອີຍາ ວິຣຸຊ຺ຊຕິ. ຕສ຺ສ ປນ ປຸນ ປຝິຄ຺ຄຕ຺ຫນກິຈ຺ຈາກາວໂຕ ວີມໍສິຕພ຺ພໍ.

ສນ຺ນິຂີການກສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໙. ປຕີຕໂກຊນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

‘‘ເຕສໍ ມໍສຍ຺ຈ ຂີຣທຂີນິ ຈ ອີຂ ອຂິປ຺ເປຕານີ’’ຕິ ອິທໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍວຕ຺ຖຸປຣິຈ຺ເຊໂທ, ນ ປນ ກປ຺ປີຍຂີຣາທີປຣິຈ຺ເຊໂທ, ຕສ຺ມາ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ຂີຣາທີນີ ວຝ຺ຝນ຺ຕີຕິ ຈ, ‘‘ມຫານາມສິກ຺ຂາປເທນ ກາເຣຕພ຺ໂພ’’ຕິ ສຽຄເສນ ປວາຣິເຕ ເກສຊ຺ຊຕ຺ຖາຍ ສປ຺ປີອາທີເກສຊ຺ຊປຍ຺ຈກໍ ວິຍ຺ຍາເປຕີ ເຈ, ຕຕ຺ຖ ‘‘ນ ເກສຊ຺ຊກຣຕີເຍນ ເກສຊ຺ຊໍ ວິຍ຺ຍາເປຕີ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ສຽຄຫໍ ຄຈ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ເຕນ ປາຈິຕ຺ຕິຍ’’ນ຺ຕິ (ວຊິຣ. ຝີ. ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໘໖໑) ຈ ລິຂິຕໍ.

ປຕີຕໂກຊນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໑໐. ທນ຺ຕໂປນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

‘‘ສຣີຣາວຍເວນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ມຸເຂນ ປຝິຄ຺ຄຫຄໍ ອນຸຍ຺ຍາຕໍ. ‘‘ຈີຍ຺ຈາທີປຕ຺ເຕສຸ ກູມິຍໍ ອຕ຺ຖເຕສຸ ນ ວຝ຺ຝຕິ, ກລ຺ລເຂຕ຺ເຕ ຕຕ຺ຖ ວຝ຺ຝຕີ’’ຕິ ຈ, ‘‘ສາມໍ ຄເຫຕ຺ວາ’’ຕິ ອິມິນາ ນ ເກວລໍ ສປ຺ປທຍ຺ຖໍເຍວ, ອຍ຺ຍມ຺ປິ ທຍ຺ຖໍ ວິເສເສຕິ. ສາມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິກຸຍ຺ຊິຕຸໍ ວຝ຺ຝຕີ’’ຕິ ຈ ລິຂິຕໍ.

ທນ຺ຕໂປນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

ໂກຊນວຄ຺ໂຄ ຈຕ຺ຕ຺ໂຖ.

໕. ອເຈລກວຄ຺ໂຄ

໑. ອເຈລກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອເຈລກາທໂຍ ຍສ຺ມາ, ຕິຕ຺ຖິຍາວ ມຕາ ອິຘ;

ຕສ຺ມາ ຕິຕ຺ຖິຍນາເມນ, ຕິກຈ຺ເຉໂທ ກໂຕ ຕໂຕ.

ອຕິຕ຺ຖິຍສ຺ສ ນຄ຺ຄສ຺ສ, ຕຖາ ຕິຕ຺ຖິຍລິງ຺ຄິໂນ;

ຄຫຏ຺ຐສ຺ສາປິ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ, ກປ຺ປຕີຕິ ວິນິຈ຺ຉໂຍ.

ອຕິຕ຺ຖິຍສ຺ສ ຈິຕ຺ເຕນ, ຕິຕ຺ຖິຍສ຺ສ ຈ ລິງ຺ຄິໂນ;

ໂສຕາປນ຺ນາທິໂນ ທາຕຸໍ, ກປ຺ປຕີຕີຘ ໂນ ມຕີ.

ອເຈລກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໓. ສໂຠຊນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອນຸປວິສິຕ຺ວາ ນິສີທນຈິຕ຺ເຕນ ສຈິຕ຺ຕກຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ.

ສໂຠຊນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໔-໕. ຣໂຫປຏິຈ຺ຉນ຺ນຣໂຫນິສຊ຺ຊສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຈຕຸຕ຺ຖໍ ປຐມານິຍເຕ, ປຎ຺ຈມໍ ທຸຕິຍານິຍເຕ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ. ອິຘ ປຎ຺ຈມໍ ອຸປນນ຺ທສ຺ສ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ໂຫຕິ.

ຣໂຫປຏິຈ຺ຉນ຺ນຣໂຫນິສຊ຺ຊສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໖. ຈາຣິຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ສຠຕ຺ໂຕສມາໂນຕິ ນິມນ຺ຕນຠຕ຺ໂຕຕິ ໂປຣາຓາ. ສນ຺ຕໍ ຠິກ຺ຂຸໍ, ອນາປຸຈ຺ຉາ, ປຸເຣຠຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ, ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ສມຍາຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ຈຕຸພ຺ພິຘາ ອນຸປຎ຺ຎຕ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ສມຍາ ທ຺ເວ ສມຍາ. ຠຕ຺ຕິຍຆຣນ຺ຕິ ນິມນ຺ຕິຕສ຺ສ ຆຣໍ ວາ ສລາກາຠຕ຺ຕາທິທາຍການໍ ວາ ຆຣໍ. ‘‘ສມຸຏ຺ຐານາທີນິ ປຐມກຐິນສທິສານິ, ອິທໍ ປນ ກິຣິຍາກິຣິຍ’’ນ຺ຕິ ປາໂຐ, ‘‘ອິຘ ນິມນ຺ຕນາ ອກປ຺ປິຍນິມນ຺ຕນາ’’ຕິ ເອເກ.

ປຸເຣຠຕ຺ຕຎ຺ຈ ປິຓ຺ຑາຍ, ຈຣິຕ຺ວາ ຍທິ ຠຸຎ຺ຊຕິ;

ສິຍາ ປຣມ຺ປຣາປຕ຺ຕິ, ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ນ ສາ ສິຍາ.

ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕຎ຺ຈ ຄມິໂກ, ປຸພ຺ພເຄຫໍ ຍທິ ຄຈ຺ເຉ;

ເອເກ ອາປຕ຺ຕິເຍວາຕິ, ອນາປຕ຺ຕີຕິ ເອກຈ຺ເຈຯ

ກຸລນ຺ຕຣສ຺ໂສກ຺ກມເນ, ອາປຕ຺ຕິມຕໂຍ ຫີ ເຕ;

ສມານກຕ຺ຕປຈ຺ຈາສາ, ອິຕິ ອາຫຸ ອິສາປເຣຯ

ມຕາ ຄຕິກກຕ຺ເຕນ, ສເມນ຺ຕິ ນໍ ນິມນ຺ຕເນ;

ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ສມານນ຺ຕິ, ເອເກ ສມ຺ມຸຂຕາປເຣຯ

ສນ຺ນິຍ຺ຖານຕ຺ຖິເກເຫວ, ວິຈາເຣຕພ຺ພເກຫໂຕ;

ວິຍ຺ຍູ ຈາຣິຕ຺ຕມິຈ຺ເຈວ, ສິກ຺ຂາປທມິທໍ ວິທູຯ (ວຊິຣຯ ຍີຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໒໘໒);

ຈາຣິຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໗ຯ ມຫານາມສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ປຕິຕໂກຊນສິກ຺ຂາປເທ "ມຫານາມສິກ຺ຂາປເທນ ກາເຣຕພ຺ໂພ"ຕິ (ກງຂາຯ ອຍ຺ຖຯ ປຕິຕໂກຊນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ) ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ສງ຺ໝວເສນ ປວາຣິເຕ ເກສຊ຺ຊຕ຺ຖາຍ ສປ຺ປີອາທິເກສຊ຺ຊປຍ຺ຈກໍ ວິຍ຺ຍາເປຕິ ເຈ, "ນເກສຊ຺ເຊນ ກຣຕີເຍນ ເກສຊ຺ຊໍ ວິຍ຺ຍາເປຕີ"ຕິ (ປາຈິຯ ໓໐໒) ວຈເນນ ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ (ວຊິຣຯ ຍີຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໓໑໐) ລິຂິຕໍຯ "ຕຍາ ອິມິນາວ ປວາຣິຕມ຺ຫາ, ອມ຺ຫາກຍ຺ຈ ອິມິນາ ຈ ອິມິນາ ຈ ອຕ຺ໂຖ"ຕິ ຍຖາກູຕໍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ວິຍ຺ຍາເປຕຸໍ ຄິລາໂນວ ລກຕິ, ນ ອິຕໂຣຕິ ຈ, "ອຍ຺ຍສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍາ"ຕິ ອສ຺ສ ຍາຕກປ຺ປວາຣິເຕ, ອຕ຺ຕໂນ ວາ ຍາຕກປ຺ປວາຣິເຕຕິ ອຕ຺ໂຖຕິ ຈ, "ອປຣິຍນ຺ຕປ຺ປວາຣຕາຍ ປວາຣິເຕ"ຕິ ສງ຺ໝວເສນ, ປຸຄ຺ຄລວເສນ ຈ ປວາເຣຕ຺ວາ ທາຍກາຯ ຕສ຺ມາ "ສງ຺ໝປ຺ປວາຣຕາຕາ"ຕິ ວຕ຺ວາ "ປຸຄ຺ຄລປ຺ປວາຣຕາຕາ"ຕິ ນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຈ, "ປຣິຍນ຺ຕາຕິກ຺ກໂມ"ຕິ ວຈເນນ ຄິລາໂນ ຄຫິໂຕ, ຕສ຺ມາ "ຄິລານາຄິລານຕາ"ຕິ ນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ "ສງ຺ໝປ຺ປວາຣຕາຍ ປວາຣຕາຕາ"ຕິ ປາໂຖຕິ ຈ ລິຂິຕໍ, ວີມໍສິຕພ຺ພໍຯ

ມຫານາມສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໘ຯ ອຸຍ຺ຍຸຕ຺ຕເສນາສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ຫຕ຺ຖິອາທີສຸ ເອກເມກນ຺ຕິ ອນ຺ຕມໂສ ເອກປຸຣິສາຣຸລ຺ຫຫຕ຺ຖິມ຺ປີ, ເອກໍ ສຣຫຕ຺ຖໍ ປຸຣິສມ຺ປີຯ ສມ຺ຍ຺ຖານາທີນີ ເອລຸອກໂລມສທິສານິ, ອິທໍ ປນ ໂລກວຊ຺ຊໍ, ອກຸສລຈິຕ຺ຕໍ ຕິເວທນ"ນ຺ຕິ ປາໂຖຯ

ອຸຍ຺ຍຸຕ຺ຕເສນາສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໙ຯ ເສນາວາສສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ເກນຈິ ປລິພຸທ຺ຊສ຺ສາຕິ ເວຣິເກນ ວາ ອິສ຺ສເຣນ ວາ ເກນຈິ ຣຸທ຺ຊສ຺ສຯ ເສນາປຣິກ຺ເຂເປນ ວາ ປຣິກ຺ເຂປາຣຫຍ຺ຖາເນນ ວາ ສຍ຺ຈຣຕພ຺ພຖານປຣິຍນ຺ເຕນ ວາ ປຣິຈ຺ຊິນ຺ທິຕພ຺ພາຯ

ເສນາວາສສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

ອເຈລກວຄຸໂຄ ປຄຸຈໂມ။

໖။ ສຸຣາປານວຄຸໂຄ

໑။ ສຸຣາປານສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

''ສຸຣາ''ຕິ ວາ ''ນ ວຜຸຜຕີ''ຕິ ວາ ຊານິຕຸວາ ປິວເນ ອກຸສລເມວາຕິ ລິຂິຕັ။ ອກຸສລຈິຕຸຕນຸຕິ ເຍກຸຍຸເຍນ ຕັ ສນຸຮາຍ ກີຣ ວຸຕຸຕັ။ ອຖ ກສຸມາ ວິນຍຜຸຄກາຖາຍໍ ''ອກຸສເລເນວ ປາຕພຸພຕາຍາ''ຕິ (ປາຈິ။ ອຜຸຖ။ ໓໔໙) ວຸຕຸຕນຸຕິ ເຈ? ສຈິຕຸຕກປກຸເຂ ອກຸສ ເລເນວ ປາຕພຸພຕາຍາຕິ။

ສຸຣາປານສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ။

໒။ ອງຄຸລິປໂຕທກາສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ກາຍສໍສຄຸຄສງຊາທິເສສາປຕຸຕິກາເວ ສມາເນປີ ກິກຸຂຸນີຍາປີ ອນຸປສມຸປນຸເນປີ ທຸກຸກຜໍ, ອຸປສມຸປນຸເນ ເອວ ປາຈິຕຸຕິຍນຸຕີ ເອວໍ ປຸຄຸຄລາເປກຸຂໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ອງຄຸລິປໂຕທເກ ປາຈິຕຸຕິຍ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕັ။ ສຕິ ກຣຕີເຍຕິ ເອຕຸຖ ປຸຣິສໍ ສຕິ ກຣຕີເຍ ອາມສໂຕ ຕິ ອສີປຸປາໂຍ, ນ ອິຕຸຖີ။

ອງຄຸລິປໂຕທກາສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ။

໓။ ຫສສມຸມສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

''ຈິກຸຂລຸລໍ ວາ''ຕິ ວຈນໂຕ ສກຸຂຣມຸປີ ຂິປນກີລຸອາຍ ກີລຸອໂຕ ທຸກຸກຜເມວ။ ອຸປຣິໂຄປຸຜເກ ປາຈິຕຸຕິຍໍ, ອຜຸຜຕຸຖ ທຸກຸກຜນຸ ຕິ ປາຈິຕຸຕິຍວຕຸຖຸອຕຸຖວເສນ ''ອຸທເກ ຫສສມຸເມ ປາຈິຕຸຕິຍ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕັ။

ອິທໍ ສຄຸຜາວິໂມກຸຂໍ ເຈ, ຕິກປາຈິຕຸຕິຍໍ ກຖໍ;

ກີລຸອິຕັວ ອກີລຸອາຕິ, ມິຈຸລາຄາເຫນ ຕັ ສິຍາ။

ເອຕຸຕາວຕາ ກຖໍ ກີລຸອາ, ອິຕິ ກີລຸອາຍໍ ເອວາຍໍ;

ອກີລຸອາສຄຸຜີ ໂທເຕຕຸຖ, ວິນຍຕຸຖໍ ສມາຫເຍ။

ເອການຸຕາກຸສໂລ ຍສຸມາ, ກີລຸອາຍາກີຣຕມໂນ;

ຕສຸມາ ອກຸສລໍ ຈິຕຸຕັ, ເອກເມເວຕຸຖ ລພຸກຕີຕິ။ (ວຊິຣ။ ຍີ။ ປາຈິຕຸຕິຍ ໓໓໖);

ຫສສມຸມສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ။

໔။ ອນາທຣິຍສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ຕສຸສວຈນນຸຕິ ''ອຍໍ ອຸກຸຂິຕຸຕໂກ ວາ ວມຸກີໂຕ ວາ ຄຣທີໂຕ ວາ ອິມສຸສ ວຈນໍ ອກຕັ ກວິສຸສຕີ''ຕິ ອນາທຣິຍໍ ກໂຣຕິ။ ສມຸມນຸຕິ ກຖາຍໍ ສມຸໂມ ນສຸເສຍຸຍ ວາ ວິນສຸເສຍຸຍ ວາ ອນຸຕຣສາເຍຍຸຍ ວາ, ຕັ ວາ ອສິກຸຂິຕຸກາໂມ ອນາທຣິຍໍ ກໂຣຕິ။

‘‘ໂລກວຊຊໍ ອຕິກກມິຕວາ ‘ອິທໍ ອມຫາກໍ ອາຈຣິຍຄຄໂຫ’ຕິ ວທນຕສສ ນ ວຜຜຕິ’’ຕິ (ວຊິຣ។ ຜີ។ ປາຈິຕຕິຍ ໓໘໘) ລິຂິຕໍ។

ອນາທຣິຍສິກຂາປທວຕຕນາ ນິຜຖິຕາ។

໖។ ໂຊຕິສິກຂາປທວຕຕນາ

‘‘ວິສິພພນາເປກໂຂ’’ຕິ ວຸຕຕຕຕາ ອຄຄລສສ ວຜຜຕິ, ອຄເລສຄຈ។

ໂຊຕິເນກມເນເກ ວາ, ຊາເລນຕິ ມຸນໂຍ ສທ;

ເອໂກ ໂສເປຕິ ນາເນໂກ, ອຣິປປາຍວິເສສໂຕ។

ໂຊຕິສິກຂາປທວຕຕນາ ນິຜຖິຕາ។

໗។ ທຸພພຕຕາກຣຕາສິກຂາປທວຕຕນາ

ໂມຣກຂີມຕຫລມງຄລປີຜຖິນຕິ ນ ເອກນຕໂຕ, ອຣິກໍ, ໂອຣຄຈາຕິ ວທນຕິ។ ເອກໂກເຕາປີ ວຜຜຕິ, ເອວໍ ຍຕຖ ກຕຖຈິ ເອກພິນທຸປີ ວຜຜຕີຕິ។

ທຸພພຕຕາກຣຕາສິກຂາປທວຕຕນາ ນິຜຖິຕາ។

໘។ ວິກປປນສິກຂາປທວຕຕນາ

‘‘ສມຸຍຖານາທີນິ ປຖມກຖິນສທິສານິ, ອິທໍ ປນ ກິຣິຍາກິຣິຍ’’ນຕິ ປາໂຖ។ ເອຕຖ ປຣິໂກເຄນ ກາຍກມມໍ។ ອປຈຈຸທຣເຄນ ວຈີກມມໍ។

ວິກປປນສິກຂາປທວຕຕນາ ນິຜຖິຕາ។

໑໐។ ອປນິທານສິກຂາປທວຕຕນາ

ສສູຈິເກ ສູຈິໝເຣ ສູຈິຄຕນາຍ ອາປຕຕີໂຍຕິ ໂປຣາຕາ។

ອປນິທານສິກຂາປທວຕຕນາ ນິຜຖິຕາ។

ສຸຣາປານວຄໂຄ ຉຜໂຖ។

໗។ ສປປາຕກວຄໂຄ

໑។ ສຄຈິຈຈສິກຂາປທວຕຕນາ

ວຕຖຄຕນາຍ ກມມພນຣຄຕນາເຈຕນາມາຣຕານໍ, ນ ກມມພນຣຄຕນາຍ ເຈຕນາມາຣຕາ។ ເອຕຖ ເອກເຈຕນາຍ ພຫຸ ປາຕກາ ມຣນຕິຕິ ອຍໍ ວິກາໂຄ ເວທິຕພໂພ។

ສຕ຺ຈິຈ຺ຈສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

៨។ ສປ຺ປາຕກສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ສປ຺ປາຕການ຺ຕິ ປາຕການໍ ມຣຕາວເສນ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ, ນ ສປ຺ປາຕເກົາທກປຣິໂກຄວເສນ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ, ຕສ຺ມາ ເອວ "ປຕ຺ຕາຕ຺ຕິວຊ຺ຊ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອສຸທ຺ຆຈິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ, ສຸທ຺ຆຈິຕ຺ເຕ ອນາປຕ຺ຕິ។ ປທີປ຺ຸຊຊລເນ ວິຍ ປຕ຺ຕາຕ຺ຕິວຊ຺ຊຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ລິຂິຕໍ។

ຊເລ ປກ຺ຂິປນໍ ປຸພ຺ພໍ, ຊລປ຺ປເວສນໍ ອິທໍ;

ເອວໍ ອຸກິນ຺ນໍ ນານາຕ຺ຕໍ, ເຕຍ຺ຍໍ ຒາຕາວຕາ ສທາຕິ។ (ວຊິຣ។ ຬີ។ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ៦២៣)

ສປ຺ປາຕກສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

៨។ ອູນວິສຕິວສ຺ສສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອຕ຺ຒໍ ອຸປສມ຺ປາເທຕີຕິ –

ອຸປ຺ຊ຺ຊາໂຍ ສເຈ ສາມໍ, ກມ຺ມວາຈຕ຺ຈ ສາເວຕິ;

ກມ຺ມໍ ຣຸຫຕິ ອິຈ຺ເຈເກ, ເນຕິ ວິນຍໂກວິໂທ។

ທຸກ຺ກຏໍ ວິຫິຕໍ ຍສ຺ມາ, ອາຈຣິຍສ຺ສ ຄຕາສ຺ສ ຈ;

ຕສ຺ມາ ກິນ຺ນາວ ອາຈຣິຍ-ອຸປ຺ຊ຺ຊາຍາ ວິສໍ ອິຣາຕິ។

ອູນວິສຕິວສ຺ສສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

៩។ ສໍວິຣານສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອິຣ ເອກໂຕອຸປສມ຺ປນ຺ນາ, ສິກ຺ຂມານາ, ສາມເຕຣີຕິ ອິມາ ຕິສ຺ໂສປີ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອິມາສໍ ປນ ຕິສ຺ສນ຺ນໍ ສມໂຍ ຣກ຺ຂຕິ, ອຍມິມາສໍ, ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຈ ວິເສໂສຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។

ສໍວິຣານສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

៧។ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕສມ຺ໂກຄສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

"ຕໍທິຏ຺ຐີ ອປ຺ປຜິນິສ຺ສຏ຺ເຖນາຕິ ລທ຺ຣີນານາສໍວາສກໍ ສນ຺ຣາຍາ"ຕິ ລິຂິຕໍ។ ຕິຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ວິປາກາພ຺ຍາກຕຈິຕ຺ເຕນ ສຫ ເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປຍ຺ຍາຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຖພ຺ໂພ។ ອຕ຺ຕຖາ ສຈິຕ຺ຕກຕ຺ຕາ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ກິຣິຍາພ຺ຍາກຕໍ ສນ຺ຣາຍ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ។

ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕສມ຺ໂກຄສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

១០។ ກຕ຺ຍກສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

‘‘ອຍំ ສມຕ຺ຖ຺ເທໂສ ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕິ. ສເຈ ຕំ ທິຝ຺ຖິ ປ຺ຜິນິສ຺ສຊ຺ຊຕິ, ສງ຺ຆສ຺ສ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ສງ຺ຆານຸມຕິຍາ ປພ຺ພາເຊຕພ຺ໂພ’’ຕິ ໂປ຺ຣາຕາຄຕ຺ຖິປ຺ເທ ວຸຕ຺ຕំ, ຕំ ນ ຍຸຕ຺ຕំ. ທຕ຺ທາກມ຺ມນາສນາ ຫິ ອິຣາສິປ຺ເປ຺ຕາ. ຍທິ ໂສ ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕິ, ລິງ຺ຄນາສນາ ນາມ ສິຍາ. ‘‘ເຕ ປ຺ຜິເສວໂຕ ນາລំ ອນ຺ຕຣາຍາຍາ’’ຕິ ຈ ທິຝ຺ຖິ ສຕ຺ຖຣິ ອສຕ຺ຖາທິທິຝ຺ຖິ ນ ໂຫຕິ. ສເຈ ສາ ຍສ຺ສ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ, ໂສ ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມິມ຺ປີ ເອວເມວ ປ຺ຜິປ຺ຊ຺ຊິຕພ຺ພំ, ສំວເຣ ອຕິຝ຺ຖນ຺ໂຕ ລິງ຺ຄນາສນາຍ ນາເສຕພ຺ໂພຕິ (ວຊິຣ. ຝີ. ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໔໘໗) ອາຈຣິຍສ຺ສ ຕກ຺ໂກ.

ກຕ຺ຜກາສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຖິຕາ.

ສປ຺ປາຕກວຄ຺ໂຄ ສຕ຺ຕໂມ.

໘. ສຫສມ຺ມິກວຄ຺ໂຄ

໔. ປ຺ຫາຣສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອງ຺ເຄສຸ ນ ໂມກ຺ຂາສິປ຺ປາຍຕາ ວິຍ ອມຣຕາສິປ຺ປາຍຕາ ວຕ຺ຕພ຺ພາຕິ ເຈ? ນ ວຕ຺ຕພ຺ພາ. ກສ຺ມາ? ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ສຍំ ປ຺ຫາຣំ ທາຕຸກາໂມ, ໂສ ອສິປ຺ປາເຍນ ຕສ຺ສ ມຣເຕ ປ໋ໂຍຄວິຣໂຫວາຕິ ກຕ຺ວາ ອມຣຕາສິກາຣຕ຺ຕາ ເກວລំ ອມຣຕາສິປ຺ປາໂຍ ເອວ ໂສຕິຕາ ວິຍ ຕາ ນ ວຸຕ຺ຕາ. ໂມກ຺ຂາສິປ຺ປາຍສ຺ສ ປນ ໂກໂປ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ອນາປ຺ຕ຺ຕິຕິ ວຸຕ຺ຕំ.

ປ຺ຫາຣສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຖິຕາ.

໕. ຕລສຕ຺ຕິກສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ຕລເມວ ຕລສຕ຺ຕິກំ. ‘‘ໂປ຺ຖນສມຕ຺ຖຝ຺ເຖນ ສຕ຺ຕິກ’’ນ຺ຕິ ເອເກ. ຍສ຺ມາ ປ຺ຫຣິຕຸການຕາຍ ປ຺ຫຣໂຕ ປ຺ຸຣິເມນ ປາຈິຕ຺ຕິຍំ, ເກວລំ ອຸຈ຺ຈາເຣຕຸການຕາຍ ອຸຄ຺ຄິຣຕນຕ຺ເຕ ກເຕ ອິມິນາ ປາຈິຕ຺ຕິຍំ. ອິມິນາ ປນ ວິຣຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປ຺ຫາໂຣ ທິນ຺ໂນ, ຕສ຺ມາ ນປ຺ຫຣິຕຸການຕາຍ ທິນ຺ນຕ຺ຕາ ທຸກ຺ກຝំ. ກິມິທំ ທຸກ຺ກຝំ ປ຺ຫາຣປ຺ຈ຺ຈຍາ, ອຸທາຫຸ ອຸຄ຺ຄິຣຕປ຺ຈ຺ຈຍາຕິ? ປ຺ຫາຣປ຺ຈ຺ຈຍາ ເອວ ທຸກ຺ກຝំ, ປ຺ຸຣິມំ ອຸຄ຺ຄິຣຕປ຺ຈ຺ຈຍາ ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ສທຸກ຺ກຝំ ປາຈິຕ຺ຕິຍំ ຍຸຊ຺ຊຕິ. ປ຺ຸຣິມຝ຺ຫິ ອຸຄ຺ຄິຣຕំ, ປ຺ຈ຺ຊາ ປ຺ຫາໂຣ. ນ ຈ ປ຺ຈ຺ຊິມំ ປ຺ຫາຣំ ນິສ຺ສາຍ ປ຺ຸຣິມំ ອຸຄ຺ຄິຣຕំ ອນາປ຺ຕ຺ຕິວຕ຺ຖຸກំ ກວິຕຸມຣຫຕິຕິ ໂນ ຕກ຺ໂກຕິ (ວຊິຣ. ຝີ. ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໔໕໖) ອາຈຣິໂຍ.

ຕລສຕ຺ຕິກສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຖິຕາ.

໗. ສຍ຺ຈິຈ຺ຈສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ປໂຣ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈំ ອຸປ຺ປາເທຕຸ ວາ, ມາ ວາ, ຕំ ອປ຺ປມາຕំ. ‘‘ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈຸປາທນ’’ນ຺ຕິ ຕຕິຍມງ຺ຄំ ຕສ຺ສ ອສິປ຺ປາຍວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພំ.

ສຍ຺ຈິຈ຺ຈສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຖິຕາ.

໘. ອຸປ຺ສ຺ສຸຕິສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອຸປ຺ສ຺ສຸຕິນ຺ຕິ ຍຖາ ອຸປ຺ກຸຊ຺ຊំ ‘‘ສມີປ຺ກຸຊ຺ຊ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕຖາ ອຸປ຺ສ຺ສຸຕິ ‘‘ສມີປ຺ສ຺ສຸຕິ’’ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ຍຕ຺ຖ ຖິໂຕ ສຸຕາຕິ, ຕំ ຖານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສຸຕິຕິ ປເນຕ຺ຖ ປເຣສំ ວຈນສທ຺ໂທ ຈ. ໂສ ຫິ ສຸຍ຺ຍຕິຕິ ສຸຕິ ນາມ. ອຸປ຺ສຸຍ຺ຍຕິ ວາ ເອຕ຺ຖາຕິ ອຸປ຺ສ຺ສຸຕິ.

ໂອກາໂສ ຫິ ສຸຕິ ນາມ຺ຯ ອິເມສໍ ສຸຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ວຈນ’’ນ຺ຕິ ປາຖເສໂສຯ

ສມ຺ຸຍ຺ຍານາທີນິ ອຕິຕທ຺ວຍສທິສານີຕິ ນ ຄເຫຕພ຺ພານີຯ ເຖຍ຺ຍສຕ຺ຖສມ຺ຸຍ຺ຍານໍຯ ສີຍາ ກີຣິຍໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສວເນຯ ສີຍາ ອກີຣິຍໍ ຄິຕຍ຺ຍານໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ວທນ຺ຕານໍ ອຊານາປນວເສນ ສມ຺ຸຍ຺ຍານໂຕຯ ‘‘ສຄ຺ຄາວິໂມກ຺ຂໍ, ສຈິຕ຺ຕກໍ, ໂລກວຊ຺ຊໍ, ກາຍກມ຺ມໍ, ວຈີກມ຺ມໍ, ອກຸສລຈິຕ຺ຕໍ, ທຸກ຺ຂເວທນ’’ນ຺ຕິ ລິຂິຕໍຯ

ອຸປສ຺ສຸຕິສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາຯ

໙ຯ ກມ຺ມປ຺ປຜິພາຫນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອປ຺ປມຕ຺ຕກວິສ຺ສຊ຺ຊນເກນ ປນ ຈີວຣໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ເສນາສນກ຺ຂນ຺ຆກວຕ຺ຕນາຍໍ (ຈູລຸອວຯ ໓໔໗) ວຸຕ຺ຕປ຺ປເກທານີ ສູຈີອາທີນີ ອນປໂລເກຕ຺ວາປີ ທາຕພ຺ພານີຯ ຕໂຕ ອຕິເຣກໍ ເທນ຺ເຕນ ອປໂລກນກມ຺ມໍ ກາຕພ຺ພໍຯ ເອວໍ ກຕໍ ປນ ອປໂລກນໍ ກມ຺ມລກ຺ຂຕເມວາຕິ ອຊີປ຺ປາໂຍຯ ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ກມ຺ມລກ຺ຂຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຄາມສີມາວິຫາເຣສຸ ໂອສາຣຕາທີນີ ສງ຺ຆກມ຺ມານີເຍວ ນ ວຍ຺ຍນ຺ຕີຯ ວິສ຺ສຊ຺ຊິຍເວກ຺ງຄິຍານີ ປນ ວຍ຺ຍນ຺ຕີຯ ‘‘ສງ຺ຆສ຺ສ ສນ຺ຕກ’’ນ຺ຕິ ສາມຄ຺ຄໂຕ ອວຕ຺ວາ ‘‘ອິມສ຺ມີ ວິຫາເຣ ສງ຺ຆສ຺ສ ສນ຺ຕກ’’ນ຺ຕິ ອປໂລເກຕພ຺ພນ຺ຕິ ຈ, ‘‘ສມ຺ຸຍ຺ຍານາທີນິ ອທິນ຺ນາທານສທິສານິ, ອິທໍ ປນ ທຸກ຺ຂເວທນ’’ນ຺ຕິ ປາໂຖຕິ ຈ ລິຂິຕໍຯ

ກມ຺ມປ຺ປຜິພາຫນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາຯ

໑໐ຯ ຉນ຺ທໍອທຕ຺ວາຄມນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ສນ຺ນິປາຕໍ ອນາຄນ຺ຕ຺ວາ ເຈ ຉນ຺ທໍ ນ ເທຕິ, ອນາປຕ຺ຕິຕິ ເອເກຯ ທຸກ຺ກຜນ຺ຕິ ເອເກ ຆມ຺ມກມ຺ມນ຺ຕຣາຍກຣຕານີປ຺ປາຍຕ຺ຕາຯ

ຉນ຺ທໍອທຕ຺ວາຄມນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາຯ

໑໑ຯ ທຸພ຺ພລສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອກປ຺ປີເຍນ ວາຕິ ສຸວຕ຺ຕຣຊຕມຍມຄ຺ຈາທີນາຯ ກປ຺ປີຍມຄ຺ໂຈ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພຕິ ‘‘ສງ຺ຆສ຺ສ ເທມາ’’ຕິ ທິນ຺ນໍ ສນ຺ຆາຍວຸຕ຺ຕໍ, ເຕທິ ປນ ‘‘ວິຫາຣສ຺ສ ເທມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ສຸວຕ຺ຕຣຊຕມຍາທິອກປ຺ປີຍມຄ຺ຈາປີ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉິຕພ຺ພາຕິ ຈ, ‘‘ອຣຄ຺ຊໂຣ ພທ຺ອຸທກຄຕ຺ຫນໂກ’’ຕິ ຈ, ‘‘ສງ຺ຆິກປອໂກເຄນ ວາຕິ ສເຈ ອາຣາມິກາທໂຍ ປຜິສາເມຕ຺ວາ ປຜິເທນ຺ຕິ, ປຣິກ຺ຄຊິຕຸໍ ວຍ຺ຍຕີ’’ຕິ ຈ, ‘‘ກໍສໂລຫາທິກາຊນໍ ສງ຺ຆສ຺ສ ທິນ຺ນມ຺ປີ ປາຣິຫາຣິຍໍ ນ ວຍ຺ຍຕີ’’ຕິ (ຈູລຸອວຯ ອຍ຺ຖຯ ໓໒໑) ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ເຖນ ຄເຫຕ຺ວາ ປຜິສາມິຕຸໍ ນ ລກຕິຕິ ຈ, ‘‘ເວຆໂກ ກາຍພນ຺ຆນສ຺ສາຕິ ວທນ຺ຕີ’’ຕິ ຈ, ‘‘ທີງຄຸ ທີງຄຸລິຫຣິຕາລມໂນສິລາ ອຄ຺ຊນານີ’’ຕິ ປາໂຖຕິ ຈ, ‘‘ທາຣຸມໂຍ ວາ…ເປ… ອປາທໂກປີ ສມ຺ຄ຺ໂຄ’’ຕິ ປາໂຖຕິ ຈ, ‘‘ທາຣຸມໂຍ ຕຸມ຺ໂພຕິ ທາຣຸມໂຍ ອຸທກຕຸມ຺ໂພ’’ຕິ ຈ, ‘‘ຖມ຺ກຕຸລາໂສປານຜລກາທີສູ’’ຕິ ຈ ລິຂິຕໍຯ

ທຸພ຺ພລສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາຯ

໑໔ຯ ປຣິຕາມນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ເອໂກ ກິກ຺ຂຸ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕກສ຺ສ ທາຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ທານໍ ນິວາເຣຕ຺ວາ ອຄ຺ຄສ຺ສ ທາເປຕິ, ອນາປຕ຺ຕິຯ ຕຖາ ສທ຺ຆາເທຍ຺ຍວິນິປາຕນໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ທາເປຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ນິສ຺ສິຕກາ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ປຕ຺ຕໍ ທາຕຸກາມາ ອາປຸຈ຺ຉນ຺ຕີ, ‘‘ວິສກາໂຄ ເອໂສ, ສກາຄສ຺ສ ເທທີ’’ຕິ ວທຕີຯ ອນາປຕ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກາຣກູຕຕ຺ຕາຯ ຕສ຺ສ ປນ ທາຕຸກາມໍ ອຄ຺ຄສ຺ສ ທາເປຕິ , ອາປຕ຺ຕິ ເອວຯ

ສພ຺ພຕ຺ຖ ອາປ຺ຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ທາຕ຺ການໍ ຍຖາສຸຂໍ ວິຈາເຣຕຸໍ ລພຕີຯ

ປຣິຕານນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຖິຕາຯ

ສຫສມ຺ມິກວຕ຺ໂຕ ອຎ຺ຖໂມຯ

໗ຯ ຣຕນວຕ຺ໂຕ

໑ຯ ອນ຺ເຕປຸຣສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອສຍນິພເຣຕິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ພຫິກູເຕສຸ ຣກ຺ຂມູລາທີສຸຯ ''ສເຈ ຂຕ຺ຕິໂຍວ ໂຫຕິ, ນາກິສິຕ຺ໂຕ, ອກິສິຕ຺ໂຕວ ໂຫຕິ, ນ ຂຕ຺ຕິໂຍ, ຣກ຺ຂຕີ''ຕິ ອາຈຣິໂຍ ''ຂຕ຺ຕິຍຕາ, ອກິສິຕ຺ຕຕາ''ຕິ ອາປ຺ຕິຍາ ອງຄການເວນ ວຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ສມຸຎ຺ຖານາທີນິ ປຖມກຖິນສທິສານິ, ອິທໍ ປນ ກິຣິຍາກິຣິຍ''ນ຺ຕິ ປາໂຖຯ

ອນ຺ເຕປຸຣສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຖິຕາຯ

໒ຯ ຣຕນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ສພ຺ໂພປີ ກຖາມຕ຺ໂຕ ກຕ຺ຫາຕາຣິກາສີເສນ ນິກ຺ຂິປນໍ, ໂຄປນຕ຺ຈ ປຜິກ຺ຂິປີຕ຺ວາ ປວຕ຺ໂຕຯ

ຣຕນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຖິຕາຯ

໓ຯ ວິກາລຄາມປ຺ປເວສນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

''ສນ຺ຕໍ ກິກ຺ຂຸ''ນ຺ຕິ ຈ ''ອນາປ຺ຸຈ຺ຈາ''ຕິ ຈ ''ຕຖາຣູປາ ອຈ຺ຈາຍິກາຕິ ຈ ອິມາຕີ ເອຕ຺ຖ ຕິສ຺ໂສ''ຕີ ປາໂຖຯ ''ສມຸຎ຺ຖານາທີນິ ກຖິນສທິສານິ, ອິທໍ ປນ ກິຣິຍາກິຣິຍ''ນ຺ຕິ ປາໂຖຯ

ວິກາລຄາມປ຺ປເວສນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຖິຕາຯ

໔ຯ ສູຈິພຣສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ຕໍອສ຺ສາຕິ ຕໍ ເກທນກໍ ອສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍສ຺ສ ອຕ຺ຖິ ປຖມໍ ເກທນໍ ກຕ຺ວາ ປ຺ຈ຺ຈາ ເທເສຕພ຺ພຕ຺ຕາຯ ເອສ ນໂຍ ອິຕເຣສຸປີຯ ວາສິຊເຜຕິ ວາສິທຕ຺ຫເກຯ

ສູຈິພຣສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຖິຕາຯ

໕ຯ ມຕ຺ຈປີຖສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອຎ຺ຖງຄຸລປາທກນ຺ຕິ ກາວນປຸ໌ສກໍຯ ຕຸລາສງ຺ພາເຕ ຖປນເມວ ອຎ຺ຍກຣຕໍຯ

ມຕ຺ຈປີຖສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຖິຕາຯ

໖ຯ ຕູໂລນທ຺ຣສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ກິຎ຺ຈາປິ ປຏິລາເພເນວ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ວິຍ ທິສ຺ສຕິ, ປຣິໂພເຄ ເອວ ປນ ອາປຕ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ‘‘ອຎ຺ເຎນ ກຕໍ ປຏິລພິຕ຺ວາ ປຣິພຸຎ຺ຊຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ’’ຕິ (ປາຈິຯ ໕໘໙) ວຈນໍ ເອຕ຺ຖ ສາທກໍຯ

ຕູໂລນທ຺ຘສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໗ຯ ນິສີທນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ກິຎ຺ຈາປິ ນິສີທນສ຺ສ ຊາຕິ ນ ທິສ຺ສຕິ ເອຕ຺ຖ, ຕຖາປິ ຈີວຣກ຺ຂນ຺ຘເກ ອນຸຎ຺ຎາຕຕ຺ຕາ, ‘‘ນວ ຈີວຣານິ ອທິຏ຺ຐາຕພ຺ພານີ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ ປຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາ ຈີວຣຊາຕິ ເອວສ຺ສ ຊາຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ‘‘ລາເພ ສທສໍ, ອລາເພ ອທສມ຺ປິ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິ ເອເກ, ຕໍ ນ ຍຸຕ຺ຕໍ ‘‘ນິສີທນໍ ນາມ ສທສໍ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ (ປາຈິຯ ໕໖໑-໕໖໘) ຕສ຺ສ ສຓ຺ຐານນິຍມນໂຕຯ

ນິສີທນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຣຕນວຄ຺ໂຄ ນວໂມຯ

ສຸທ຺ຘປາຈິຕ຺ຕິຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ປາຏິເທສນີຍກຓ຺ຑໍ

໑ຯ ປຐມປາຏິເທສນີຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຍາມກາລິກາທີສຸ ອາຫາຣຕ຺ຖາຍ ເອວ ທຸກ຺ກຏໍຯ ຕມ຺ປີ ອາມິເສນ ອສມ຺ຠິນ຺ນຣເສ, ສມ຺ຠິນ຺ເນ ປນ ເອກຣເສ ປາຏິເທສນີຍເມວຯ

ປຐມປາຏິເທສນີຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒ຯ ທຸຕິຍປາຏິເທສນີຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

‘‘ສມຸຏ຺ຐານາທີນີ ກຖິນສທິສານີ, ອິທໍ ປນ ກິຣິຍາກິຣິຍ’’ນ຺ຕິ ປາໂຐຯ

ທຸຕິຍປາຏິເທສນີຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ຈຕຸຕ຺ຖປາຏິເທສນີຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອາຣາເມ ວາ ອາຣາມູປຈາເຣ ວາ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອຊ຺ໂຌຫຣນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອາຣາເມ ວາ ອາຣາມູປຈາເຣ ວາ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາຣາເມ ວາ ອາຣາມູປຈາເຣ ວາ ອຊ຺ໂຌຫຣນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ພຫາຣາເມ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ອຊ຺ຌາຣາເມ ຠຸຎ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິຯ ອງ຺ເຄສຸ ຈ ‘‘ອຊ຺ຌາຣາເມ ວາ ອາຣາມູປຈາເຣ ວາ ປຏິຄ຺ຄຫຓ’’ນ຺ຕິ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ອຊ຺ຌາຣາເມ ຫີ ທສ຺ສິເຕ ອາຣາມູປຈາຣໍ ທສ຺ສິຕເມວາຕິຯ ‘‘ສມຸຏ຺ຐານາທີນີ ກຖິນສທິສານີ, ອິທໍ ປນ ກິຣິຍາກິຣິຍ’’ນ຺ຕິ ປາໂຐຯ

ຈຕຸຕ຺ຖປາຏິເທສນີຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ປາຏິເທສນີຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ເສຂິຍກຓ຺ຑໍ

ເສຂິເຍສຸ ສຕິປິ ວີຕິກ຺ກເມ ອນາທຣິຍາເປກ຺ຂສ຺ເສວ ອາປຕ຺ຕີຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ກາຣໂກ ນ ວຸຕ຺ໂຕຯ ອຍຎ຺ຫິ ວິນຍຘມ຺ມຕາ, ຍທິທໍ ສາເປກ຺ເຂ ກາຣກນິທ຺ເທໂສ, ໂສ ວຸຕ຺ຕນິຍເມ ວິຘິ, ຠຸມ຺ມກຣຓຎ຺ຈຯ ອຏ຺ຐງ຺ຄຸລາຘິກມ຺ປິ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ນິວາເສຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ຕໂຕ ປຣໍ ໂອຕາເຣນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ມຫາອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອາຣາເມ ວາຕິ ພຸທ຺ຘຸປຏ຺ຐານາທິກາເລຯ ປາຣຸປິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄກິຈ຺ຈວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕປິ ປຣິສ຺ສຍາຠາວໍ ໂອໂລເກຕຸໍ ລຠຕິເຍວາຕິ (ວຊິຣ. ຏີ. ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໕໗໘) ລິຂິຕໍຯ ຍຖາ ວາ ສູປຄຕສ຺ສ ອນ຺ຕຣຆເຣ ກາຍໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ນິສີທິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ຕຖາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ຄນ຺ຕຸກາມສ຺ສປິ ກາຍພນ຺ຘໍ ອພນ຺ຘິຕ຺ວາ ສງ຺ຆາຏິໍ ອປາຣຸປິຕ຺ວາ ຄາມປ຺ປເວສນມນາໂຣເຈຕ຺ວາ ຍຖາກາມໍ ຄນ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ຕສ຺ມາ ອທ຺ຘານມຄ຺ຄຄມນກາເລ ເອໂກ ຠິກ຺ຂຸ ຄາມປ຺ປເວສນວຕ຺ຕໍ ປູເຣຕ຺ວາ ຄາມໍ ປວິສິຕ຺ວາ ເອກໍ ອາວສຖໍ ປຸຣໂຕວ ຐິຕໍ ປຕ຺ວາ ປຣິກ຺ຂາຣໍ ຐເປຕ຺ວາ ວາສູປຄໂຕ ເຈ ໂຫຕິ, ອິຕເຣຫິ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຍຖາສຸຂໍ ຄນ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ໂກ ປນ ວາໂທ ຈຕູຫປຎ຺ຈາຫໍ ວາສມຘິຏ຺ຐາຍ ວສິຕຠິກ຺ຂູນໍ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕຸຎ຺ຈ ວາສູປຄຕານໍ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕຸຎ຺ຈ ວຏ຺ຏຕີຕິຯ ພຸທ຺ຘປູຊມ຺ປິ ຍຖາສຸຂໍ ຄນ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕໍ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ “ອນາປຕ຺ຕິ ກາຣຓໍ ປຏິຈ຺ຈ ຕຫໍ ຕຫໍ ໂອໂລເກຕີ”ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ກາຣຓໍ ນາມ ອາມິສປູຊາທິ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ລິຂິຕໍຯ

ຉພ຺ພີສຕິສາຣຸປ຺ປວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຍສ຺ມາ “ສມຕິຕ຺ຕິໂກ ປິຓ຺ຑປາໂຕ ປຏິຄ຺ຄເຫຕພ຺ໂພ”ຕິ (ປາຈິ. ໖໐໘-໖໐໙) ວຈນໍ ປິຓ຺ຑປາໂຕ ສມປຸຓ຺ໂຓ ປຏິຄ຺ຄເຫຕພ຺ໂພຕິ ທີເປຕິ, ຕສ຺ມາ ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ຖຄເຕ ປຕ຺ເຕ ປິຓ຺ຑປາໂຕ ທີຍມາໂນ ຖູປີກໂຕປິ ເຈ ໂຫຕິ, ວຏ຺ຏຕີຕິ ທີປິໂຕ ໂຫຕິຯ ສູໂປທນວິຎ຺ຎຕ຺ຕິຍໍ ມຸເຂ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ວິປ຺ປຏິສາເຣ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ປຸນ ອຸຄ຺ຄິຣິຕຸກາມສ຺ສາປິ ສຫສາ ເຈ ປວິສຕິ, ເອຕ຺ຖ ອສຎ຺ຈິຈ຺ຈຠຸຎ຺ຊຕິ ນາມຯ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕິກຕຎ຺ຈ ອກຕຎ຺ຈ ເອກສ຺ມິໍ ຐາເນ ຐິຕໍ ສຫສາ ອນຸປຘາເຣຕ຺ວາ ຄເຫຕ຺ວາ ຠຸຎ຺ຊຕິ, ອສ຺ສຕິຍາ ຠຸຎ຺ຊຕິ ນາມຯ

ສຍໍ ຍານຄໂຕ ຫຸຕ຺ວາ, ຍຖາ ຍານຄຕສ຺ສ ເຈ;

ອລໍ ວຕ຺ຖໍ ຕຖາ ນາລໍ, ສຉຕ຺ໂຕ ຉຕ຺ຕປາຓິໂນຯ

“ສູໂປທນວິຎ຺ຎຕ຺ຕິສິກ຺ຂາປທໍ ເຖຍ຺ຍສຕ຺ຖສມຸຏ຺ຐານໍ, ກິຣິຍໍ, ສຎ຺ຎາວິໂມກ຺ຂໍ, ສຈິຕ຺ຕກໍ, ໂລກວຊ຺ຊໍ, ກາຍກມ຺ມໍ, ວຈີກມ຺ມໍ, ອກຸສລຈິຕ຺ຕໍ, ທຸກ຺ຂເວທນ”ນ຺ຕິ ປາໂຐຯ

ເສຂິຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຠິກ຺ຂຸປາຕິໂມກ຺ຂວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ກິກ຺ຂຸນີປາຕິໂມກ຺ຂວຓ຺ຓນາ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ປາຣາຊິກກຓ຺ຑໍ

ອຠິລາປມຕ຺ຕເມວາຕິ ເອຕ຺ຖ ທຫຣວເສນ ‘‘ຠນ຺ເຕ’’ຕິ ຈ ວຸຒ຺ຒວເສນ ‘‘ອາວຸໂສ’’ຕິ ຈ ຕຕ຺ຖ ທຸວິໂຘ ອຠິລາໂປ, ອິຘ ປນ ວຸຒ຺ຒທຫຣານໍ ‘‘ອຍ຺ຍາ’’ຕິ ເອກເມວ.

ກາຍສໍສຄ຺ເຄ ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ເອຕ຺ຖ ຕພ຺ພຫຸລນເຍນ ກິຣິຍສມຸຏ຺ຐານຕາ ວຸຕ຺ຕາ. ‘‘ກາຍສໍສຄ຺ຄໍ ສມາປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍາ’’ຕິ ອວຕ຺ວາ ປນ ‘‘ສາທິເຍຍ຺ຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອກິຣິຍໂຕປິ ສມຸຏ຺ຐາຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ຍຖາ ເຈຕ຺ຖ, ເອວໍ ເຫຏ຺ຐາ ‘‘ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິຍາ ຕໂຍ ມຄ຺ເຄ ເມຖຸນໍ ຘ຺ມ຺ມໍ ປຏິເສວນ຺ຕສ຺ສ ອາປຕ຺ຕິ ປາຣາຊິກສ຺ສາ’’ຕິອາທິນາ (ປາຣາ. ໕໖) ນເຍນ ກິຣິຍສມຸຏ຺ຐານຕໍ ວຕ຺ວາ ຕທນນ຺ຕຣໍ ‘‘ຠິກ຺ຂຸປຈ຺ຈຕ຺ຖິກາ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິໍ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອາເນຕ຺ວາ ວຈ຺ຈມຄ຺ເຄນ ອງ຺ຄຊາຕໍ ອຠິນິສີເທນ຺ຕິ, ໂສ ເຈ ປເວສນໍ ສາທິຍຕິ’’ຕິອາທິນາ (ປາຣາ. ໕໗) ນເຍນ ອກິຣິຍສມຸຏ຺ຐານສ຺ສປິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປຐມປາຣາຊິກາຍປິ ຕພ຺ພຫຸລນເຍເນວ ກິຣິຍສມຸຏ຺ຐານຕາ ເວທິຕພ຺ພາ. ນ ຫິ ປເວສນສາທິຍນາທິມ຺ຫິ ກິຣິຍສມຸຏ຺ຐານຕາ ທິສ຺ສຕິ.

ອງ຺ຄຊາຕຈລນຎ຺ເຈຕ຺ຖ ນ ສາຣໂຕ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ ‘‘ໂສ ເຈ ປເວສນໍ ນ ສາທິຍຕິ, ປວິຏ຺ຐໍ ນ ສາທິຍຕິ, ຐິຕໍ ນ ສາທິຍຕິ, ອຸທ຺ຘຣຓໍ ສາທິຍຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ປາຣາຊິກສ຺ສາ’’ຕິ (ປາຣາ. ໕໗) ເອຕ຺ຖ ຐິຕສາທິຍເນ ປກຕິຍາປິ ປຣິປຸຓ຺ຓາຈລນຕ຺ຕາ. ສາທິຍນປຈ຺ຈຍາ ປຏິເສວນຈລນຎ຺ເຈຕ຺ຖ ນ ທິສ຺ສເຕວາຕິ ຕພ຺ພຫຸລນເຍເນວ ກິຣິຍສມຸຏ຺ຐານຕາ ຄເຫຕພ຺ພາ.

ອປິຈ ຠິກ຺ຂຸນິຍາປິ ປຐມປາຣາຊິເກ ຕສ຺ສ ສາທິຍນສ຺ສ ສຣູເປນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕທນຸຣູປວເສນ ວິຠງ຺ຄນຍມໂນໂລເກຕ຺ວາ ‘‘ກິຣິຍສມຸຏ຺ຐານ’’ມິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍຖາ ເຈຕ຺ຖ ຕພ຺ພຫຸລນເຍນ ກິຣິຍສມຸຏ຺ຐານຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ຕຖາ ສຸຣາທີນໍ ອກຸສເລເນວ ປາຕພ຺ພຕາ. ອິຕຣຖາ ‘‘ຍໍ ອກຸສເລເນວ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ອຍໍ ໂລກວຊ຺ຊາ, ເສສາ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ໂລກວຊ຺ຊປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊານໍ ນິຍມລກ຺ຂຓາສິທ຺ຘິ ໂຫຕິ, ຕຖາ ຕໍ ອວຕ຺ວາ ‘‘ຍສ຺ສາ ສຈິຕ຺ຕກປກ຺ເຂ ຈິຕ຺ຕໍ ອກຸສລເມວ ໂຫຕິ, ອຍໍ ໂລກວຊ຺ຊາ, ເສສາ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊາ’’ຕິ (ກງ຺ຂາ. ອຏ຺ຐ. ປຐມປາຣາຊິກວຓ຺ຓນາ) ວຸຕ຺ເຕ ໂລກວຊ຺ຊວຈນໍ ນິຣຕ຺ຖກໍ ສິຍາ ວຕ຺ຖຸອຊານນປກ຺ເຂປິ ອກຸສເລເນວ ປາຕພ຺ພຕ຺ຕາ. ຍສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ສຸຣາປານວີຕິກ຺ກມສ຺ສ ອກຸສລຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ຂຸທ຺ທກຏ຺ຐກຖາຍໍ ‘‘ມຊ຺ຊປາເນ ປນ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອຊານິຕ຺ວາປິ ພີຊໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ມຊ຺ຊໍ ປີວນ຺ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ. ສາມເຓໂຣ ຊານິຕ຺ວາ ປີວນ຺ໂຕ ສີລເຠທໍ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ນ ອຊານິຕ຺ວາ’’ຕິ (ມຫາວ. ອຏ຺ຐ. ໑໐໗) ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ວຕ຺ຖຸອຊານນປກ຺ເຂ ປາຕາຕິປາຕາທີນໍ ສິທ຺ຘິກຣອກຸສລຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສຫິເຕ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທ ສຕິປິ ສາມເຓໂຣ ສີລເຠທໍ ນາປ຺ຊ຺ຊຕີ’’ຕິ. ອຠິນິເວສວຈນໍ ປາຕາຕິປາຕາທີຫິ ສມານຄຕິກຕ຺ຕາ ສາມເຓຣານໍ ສຸຣາປານສ຺ສ. ‘‘ສຸຣາເມຣຍເມ’’ຕິ ວຕ຺ຖຸໍ ຊານິຕ຺ວາ ປາຕພ຺ພຕາທິວເສນ ວີຕິກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ອກຸສລສ຺ສ ອສມ຺ຠໂວ ນຕ຺ຖິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຍສ຺ສາ ສຈິຕ຺ຕກປກ຺ເຂ’’ຕິອາທີ.

ກິຎ຺ເຈຕ຺ຖ – ຍຸຕ຺ຕິວຈເນນ ອຣຫນ຺ຕານໍ ອປ຺ປວິສນໂຕ ສຈິຕ຺ຕກາຈິຕ຺ຕກປກ຺ເຂສຸ ອກຸສລນິຍໂມຕິ ເຈ? ນ, ຘມ຺ມຕາວເສນ ເສກ຺ຂານມ຺ປິ ອປ຺ປວິສນໂຕ. ອຈິຕ຺ຕກປກ຺ເຂ ອກຸສລນິຍມາຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ສຸປນ຺ຕສ຺ສ ມຸເຂ ປກ຺ຂິຕ຺ຕຊລພິນ຺ທຸມິວ ສຸຣາພິນ຺ທຸອາທໂຍ ອຸທາຫຣິຕພ຺ພາ. ຕພ຺ພຫຸລນເຍນ ຫິ ອຕ຺ເຖ ຄຫິເຕ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ອຏ຺ຐກຖາຍ ສເມຕິ ສທ຺ຘິໍ ປາຬິຍາ ຈາຕິ. ອາຈຣິຍາປິ ສຸຣາປາເນ ອກຸສລນິຍມາຠາວເມວ ວທນ຺ຕິ. ເອກຈ຺ເຈ ປນ ກິຣິຍສມຸຏ຺ຐານຕາ ປນສ຺ສ ຕພ຺ພຫຸລນຍເມວ, ນ ປຐມປາຣາຊິເກ. ກຖໍ? ກາຍສໍສຄ຺ຄສິກ຺ຂາປທໍ ປຐມປາຣາຊິກສມຸຏ຺ຐານໍ. ເອຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ຈ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ຈ ກາຍສໍສຄ຺ຄກາເລ ສຕິ ຠິກ຺ຂຸນີ ກາຍງ຺ຄໍ ອໂຈປຍມານາປິ ຈິຕ຺ເຕເນວ ອຘິວາເສຕິ, ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ນ ເອວໍ ຠິກ຺ຂຸ. ຠິກ຺ຂຸ ປນ ໂຈປຍມາໂນວ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ເອວເມວ ປຐມປາຣາຊິເກປິ ໂຈປເນ ສຕິ ເອວ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ນາສຕິ. ປເວສນໍສາທິຍຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ປເວສນສາທິຍນໍ ນາມ ເສວນຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທນໍ, ມຄ຺ເຄນ ວາ ມຄ຺ຄປ຺ປຏິປາທນມ຺ປີ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ. ຕສ຺ສາປິ ກາຍຈລນໍ ເອກນ຺ຕໍ ອຕ຺ຖິ ເອວ. ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ ວີມໍສິຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທນ຺ຕີຕິ ລິຂິຕໍ

ປາຣາຊິກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ສງ຺ຆາທິເສສກຓ຺ຘໍ

໑໙ ອຸສ຺ສຍວາທິກາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ກິກ຺ຂຸນີນໍ ສງ຺ຆາທິເສສໍ ປຓ຺ວາ ວຸຜ຺ຖານວິໂສ ສນ຺ທສ຺ສນຓ຺ຖໍ “ອຍໍ ກິກ຺ຂຸນີ…ເປ… ອາປນ຺ນາ”ຕິ ປຸຄ຺ຄລນິຍມໍ ກຓ຺ວາ ປາຣາຊິກໂຕ ອສິປ຺ປາຍນ຺ຕິ “ນິສ຺ສາຣຕີຍໍ ສງ຺ຆາທິເສສ”ນ຺ຕິ ອາປຓ຺ຕິນາມຄ຺ຄຫຓຄ຺ຈ ກຕໍ໙ “ສມ຺ຜ຺ຖານາທີນິ ປຖມກຖິນສທິສານິ, ອິທໍ ປນ ກິຣິຍເມວາ”ຕິ ປາໂຖ໙

ອຸສ຺ສຍວາທິກາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຜ຺ຖິຕາ໙

໔໙ ໂຈຣີວຸຜ຺ຖາປີກາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ກຓ຺ຖຈິ ອຄນ຺ຓ຺ວາ ນິສີນ຺ນຜ຺ຖາເນ ເອວ ນິສີທິຓ຺ວາ ກໂຣນ຺ຕິຍາ ວາຈາຈິຓ຺ຕໂຕ, ຂຓ຺ຘສີມາທິຄຕາຍ ກາຍວາຈາຈິຓ຺ຕໂຕ໙

ໂຈຣີວຸຜ຺ຖາປີກາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຜ຺ຖິຕາ໙

໕໙ ເອກຄາມນ຺ຕຣຄມນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

“ອາໂກຄໍ ວິນາ”ຕິ ວຸຓ຺ຕຓ຺ຕາ ອາໂກເຄ ສຕິ ອນາປຓ຺ຕິ, ອິມສ຺ມີ ປນ ສິກ຺ຂາປເທ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ ອຸປ຺ຈາຣາຕິກ຺ກເມ ອາປຓ຺ຕິ ວຸຓ຺ຕາ, ອິສ ໂອກ຺ກເມ໙ ທຸວິສ຺ປີ ວຸຓ຺ຕໍ ອຓ຺ຖໂຕ ເອກເມວ ຄາມນ຺ຕຣຄມນສງ຺ຆາທິເສສໍ ອຸປ຺ຈາຣສ຺ສ ສນ຺ສາຍ ວຸຓ຺ຕຓ຺ຕາ໙ ຄຓມ຺ທາ ໂອທິຍນສ຺ສ ວິໂຣໂສ໙ “ອຣຄ຺ເຍ”ຕິ ອິທໍ ອຓ຺ຖວເສນ ວຸຓ຺ຕໍ, ຄາມນ຺ຕເຣປີ ໂທຕິ ເອວ໙

ສິກ຺ຂາປທາພຸທ຺ສວເຣນ ວຓ຺ຕິຕາຕິ ຄາຖາຍ ວເສນ, ອຜ຺ຖກຖາຍມ຺ປີ ຄາມນ຺ຕຣປຣິຍາປນ຺ນໍ ນທີປາຣນ຺ຕິ ວຸຓ຺ຕໍ໙

ເອກຄາມນ຺ຕຣຄມນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຜ຺ຖິຕາ໙

“ຉາທນປຈ຺ຈຍາປນ ທຸກ຺ກຜໍ ອາປຊ຺ຊຕີ”ຕິ ອິທໍ –

“ອາປຊ຺ຊຕີ ຄຣຸກໍ ສາວເສສໍ;

ຉາເທຕິ ອນາທຣິຍໍ ປຜິຈ຺ຈ;

ນ ກິກ຺ຂຸນີ ໂນ ຈ ຜຸເສຍ຺ຍ ວຊ຺ຊໍ;

ປຄ຺ທາເມສາ ກຸສເລທິ ຈິນ຺ຕິຕາ”ຕິ໙ (ປຣິ໙ ໔໗໑) –

ອິມາຍ ວິຣຸຊ຺ຊຕິ໙ ຕສ຺ມາ ປມາທເລຂາ ວິຍ ທິສ຺ສຕີຕິ ຄເວສິຕພ຺ໂພ ເອຓ຺ຖ ອຓ຺ໂຖ໙ ກິກ຺ຂູນໍ ມານຓ຺ຕກຖາຍໍ “ປຣິກ຺ຂິຓ຺ຕສ຺ສ ວິຫາຣສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂປໂຕ, ອປຣິກ຺ຂິຓ຺ຕສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂປາຣຫຜ຺ຖານໂຕ ທ຺ເວ ເລຜ຺ຘຸປາເຕ ອຕິກ຺ກມິຓ຺ວາ”ຕິ (ກງ຺ຂາ໙ ອຜ຺ຖ໙ ນິຄມນວຓ຺ຓນາ) ວຸຓ຺ຕໍ, ອິສ ປນ “ຄາມູປ຺ຈາຣໂຕ ຈ ກິກ຺ຂູນໍ ວິຫາຣູປ຺ຈາຣໂຕ ຈ ທ຺ເວ ເລຜ຺ຘຸປາເຕ”ຕິອາທິ ວຸຓ຺ຕໍ໙ ຕຓ຺ຣ ກິກ຺ຂູນໍ ວຸຓ຺ຕປ຺ປກາຣປ຺ປເທສໍ ອຕິກ຺ກມິຓ຺ວາ ຄາເມປີ ຕໍ ກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ວຜ຺ຜຕິ, ກິກ຺ຂຸນີນໍ ປນ ຄາເມ ນ ວຜ຺ຜຕິ໙ ຕສ຺ມາ ເອວໍ ວຸຓ຺ຕນ຺ຕິ ເອເກ໙ ອປເຣ ປນ ກິກ຺ຂູນມ຺ປີ ຄາເມ ນ ວຜ຺ຜຕິ໙ ກິກ຺ຂຸວິຫາໂຣ ນາມ ປຸພ຺ເພ ເອວ ຄາມູປ຺ຈາຣໍ ອຕິກ຺ກມິຓ຺ວາ ຖິໂຕ,

ຕສ຺ມາ ຄາມໍ ອວຕ຺ວາ ວິຫາຣູປຈາຣເມວ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ວິຫາໂຣ ຄາເມ ເອວ ວຏ຺ຏຕິ, ນ ພຫິ, ຕສ຺ມາ ຄາມູປຈາຣຎ຺ຈ ວິຫາຣູປຈາຣຎ຺ຈ ອຸຠຍເມເວຕ຺ຖ ທສ຺ສິຕໍ។ ຕສ຺ມາ ອຸຠຍຕ຺ຖາປິ ອຕ຺ຖໂຕ ນານາຕ຺ຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ ວທນ຺ຕິ។ ຍໍ ຍຸຊ຺ຊຕິ, ຕໍ ຄເຫຕພ຺ພໍ។

ສງ຺ຆາທິເສສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍກຓ຺ຑໍ

ທຸຕິເຍ ອິຘ ກາຊາປີຕາຍ ລທ຺ຘຈີວຣໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ໂຫຕິ, ຕໍ ວິນຍກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາປີ ອຕ຺ຕນາ ນ ລພ຺ກຕິຯ

ຕຕິເຍ ‘‘ສມຸຏ຺ຐານາທີນິ ອທິນ຺ນາທານສທິສານິ, ອິທໍ ປນ ທຸກ຺ຂເວທນ’’ນ຺ຕິ ປາໂຐຯ

ຈຕຸຕ຺ເຖ ປຐມໍ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ອລກິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎໍ ຕໂຕ ອູນຕຣມ຺ປິ ລເກຍ຺ຍ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍເມວ ອງ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕິໂຕຯ

ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ປາຈິຕ຺ຕິຍກຓ຺ຑໍ

໑ຯ ປຐມວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ

ປຐເມ ຫຣິຕປຕ຺ຕວຓ຺ໂຓ ຫຣິຕໂກຯ ຈາປລສຸຓໍ ອມິຎ຺ຊໂກຯ ອງ຺ກຸຣມຕ຺ຕເມວ ຫິ ຕສ຺ສ ໂຫຕິຯ ປລຓ຺ຑຸກາທໂຍ ສຠາເວເນວ ວຏ຺ຏນ຺ຕິຯ ສູປສມ຺ປາກາທີ ວິນາປິ ອນ຺ຕມໂສ ຍາຄຸຠຕ຺ເຕປິ ປກ຺ຂິປິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ ລິຂິຕໍ, “ຠິກ຺ຂຸນິຍາປິ ຄິລານາຍ ປຸເຣຠຕ຺ຕເມວ ລສຸຓໍ ກປ຺ປຕິ, ນ ອຄິລານາຍາ”ຕິ ອຠຍຄິຣີນໍ ອຸຄ຺ຄໂຫຕິຯ

ທຸຕິເຍ ອາພາຘປຈ຺ຈຍາ ຠິກ຺ຂຸນິສງ຺ຆໍ ອາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ສໍຫຣາເປຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ເອຕ຺ຖ ຈ ລສຸເຓ ຈ ທຸກ຺ກຏໍຯ

ສຕ຺ຕເມ “ສມຸຏ຺ຐານາທີນິ ອທ຺ຘານມຄ຺ຄສິກ຺ຂາປທສທິສານິ”ຕິ ປາໂຐຯ

ນວເມ ກຸຏ຺ໂຏ ນາມ ຆຣກຸຏ຺ໂຏຯ ປາກາໂຣ ນາມ ປຣິກ຺ເຂປປາກາໂຣຯ

ຉຑ຺ຑິຕເຂຕ຺ເຕຕິ ປຸຣາຓເຂຕ຺ເຕຯ ສງ຺ຆສນ຺ຕເກ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ຉຑ຺ເຑຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ ສງ຺ຆປຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາຯ ຠິກ຺ຂຸນີນມ຺ປິ ສງ຺ຆສນ຺ຕເກ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆສນ຺ຕເກ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ວຏ຺ຏຕິຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ ສາຣຸປ຺ປວເສນ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ລິຂິຕໍຯ

ທສເມ “ສຍໍ ຕານິ ວຕ຺ຖູນິ ກໂຣນ຺ຕິຍາ”ຕິອາທີ ອິຘ ສິກ຺ຂາປເທ ນຕ຺ຖິຯ ກສ຺ມາ? ເອຬກໂລມສມຸຏ຺ຐານຕ຺ຕາຯ ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຈ? ສຸຕ຺ຕານຸໂລມມຫາປເທສໂຕຯ ຍທິ ນຈ຺ຈາທີນິ ປສ຺ສິຕຸໍ ວາ ສຸຓິຕຸໍ ວາ ນ ລຠຕິ, ປເຄວ ອຕ຺ຕນາ ກາຕຸນ຺ຕິ ນຍໂຕ ລພ຺ຠມານຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິຕຣຖາ ມຫາປເທສາ ນິຣຕ຺ຖກາ ສິຍຸໍຯ “ເອວໍ ອຎ຺ຎຕ຺ຖປິ ນໂຍ ເນຕພ຺ໂພຯ ສມຸຏ຺ຐານມ຺ປິ ອິຘ ວຸຕ຺ຕເມວ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຉສມຸຏ຺ຐານວເສນ ຄເຫຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ອາຈຣິຍາຯ ອິຘ ວຸຕ຺ຕໍ ສມຸຏ຺ຐານໍ ນາມ ມູລຠູຕສ຺ສ ອນ຺ຕຣາ ວຸຕ຺ຕາປຕ຺ຕິຍາ, ຕສ຺ມາ ເອຬກໂລມສມຸຏ຺ຐານເມວາຕິ ອປເຣຯ ອາຣາເມ ຐຕ຺ວາຕິ ນ ເກວລໍ ຐຕ຺ວາ, ຕໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປນ ສພ຺ພິຣິຍາປເຖຫິປິ ລຠຕິຯ ອາຣາເມ ຐິຕາຕິ ປນ ອາຣາມປຣິຍາປນ຺ນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິຕຣຖາ ນິສິນ຺ນາປິ ນ ລເຠຍ຺ຍາຕິຯ

ປຐມວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒ຯ ທຸຕິຍວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ

ປຎ຺ຈເມ ອຸປຈາໂຣ ທ຺ວາທສຫຕ຺ໂຖຯ “ສມຸຏ຺ຐານາທີນິ ກຐິນສທິສານິ, ອິທໍ ປນ ກິຣິຍາກິຣິຍ”ນ຺ຕິ ປາໂຐຯ

ສຕ຺ຕເມ ສຸວປຎ຺ຎຕ຺ເຕຕິ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ອຕ຺ຖາຍຯ ກຸລານີຕິ ກຸລຆຣານິຯ

ທຸຕິຍວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ຕຕິຍວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ

ຈຕຸຕ຺ເຖ ສງ຺ຆາຏິອາທີວເສນ ອນິຏ຺ຐິຕານໍ ສງ຺ຆາຏິຈາຣໍຯ

ປຎ຺ຈເມ “ອິທໍ ປນ ກິຣິຍາກິຣິຍ”ນ຺ຕິ ປາໂຐຯ

ລພຸເດ ອລຸພສຸມີ ປຣິກຸຂາເຣ ທຸກຸກລພນຸຕິ ຖາລກາທີນໍ ວາ ສປຸປີເຕລາທີນໍ ວາ ອລຸພຕຣສຸມີ໚

ຕຕິຍວຕຸຄວຕຸຕນາ ນິພຸຖິຕາ໚

໔໚ ຈຕຸຕຸຖວຕຸຄວຕຸຕນາ

ລພຸເດ ສໍສພຸດວິຫາຣສິກຸຂາປເທ ''ເສສເມຕຸຖ ປດມອຣິພຸດສິກຸຂາປເທ ວຸຕຸຕວິນິຈຸລຍສທິສເມວາ''ຕິ ປາໂດ໚

ຈຕຸຕຸຖວຕຸຄວຕຸຕນາ ນິພຸຖິຕາ໚

໕໚ ປລຸຈມວຕຸຄວຕຸຕນາ

''ຈິຕຸຕາຄາຣໍ ນາມ ຍຕຸຖ ກຕຸຖຈິ ມນຸສຸສານໍ ກີລຸອິຕຸໍ ຣມິຕຸໍ ກຕໍ ໂຫຕີ''ຕິອາທີນາ (ປາຈິ໚ ໕໗໕) ປາລຸອິຍໍ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ຈິຕຸຕາ ຄາຣາທີນິ ສພຸເພສໍ ອຕຸຖາຍ ກຕານິ, ນ ຣລຸໂລ ເອວ໚

ສຕຸຕເມ ເອເຕນ ນິສຸສຊຊິຕຸໍ ກປຸປີຍໍ ວຸຕຸຕໍ໚ ''ນິສຸສຊຊິຕຸວາ ປຣິກຸລຸຊຕີ''ຕິ (ປາຈິ໚ ໑໐໐໗) ປາລຸອິ ຈ ອຕຸຖິ໚ ''ສມຸພຸດານາ ທີນີ ກຖິນສທິສານີ, ອິທໍ ປນ ກີຣິຍາກີຣິຍ''ນຸຕີ ປາໂດ໚ ອພຸດເມປີ ເອໂສວ ປາໂດ໚

ປລຸຈມວຕຸຄວຕຸຕນາ ນິພຸຖິຕາ໚

໖໚ ລພຸດວຕຸຄວຕຸຕນາ

ທສເມ ''ສມຸພຸດານາທີນີ ກຖິນສທິສານີ, ອິທໍ ປນ ກີຣິຍາກີຣິຍ''ນຸຕີ ປາໂດ໚

ລພຸດວຕຸຄວຕຸຕນາ ນິພຸຖິຕາ໚

໗໚ ອພຸດມວຕຸຄວຕຸຕນາ

ປດມທຸຕິຍຕຕິເຍສຸ ''ຄິຫີຄຕາ''ຕິ ວາ ''ກຸມາຣິກູຕາ''ຕິ ວາ ນ ວຕຸຕພຸພາ໚ ວທນຸຕິ ເຈ, ກມຸມໍ ກຸປຸປຕີ໚

ເອກາທສເມ ລນຸທໍ ອວິສຸສຊຸເຊຕຸວາຕີ ''ຍຖາສຸຂ''ນຸຕີ ອວຕຸວາ໚ ເອຕຸຖ ປນ ອຍໍ ວິນິຈຸລໂຍ – ''ປາຣິວາສິກລນຸທທາເນນາ''ຕີ ອິທໍ ອຸທຸຣຣິຕຸວາ ''ວຸພຸຖິຕາຍ ປຣິສາຍາ''ຕິ (ປາຈິ໚ ໑໑໖໗) ປທການໍ ວຸຕຸຕໍ໚ ເອຕສຸສ ປນ ສມນຸຕປາສາທິກາຍໍ ''ວຸພຸຖິ ຕາຍ ປຣິສາຍາຕິ ລນຸທໍ ວິສຸສຊຸເຊຕຸວາ ກາເຍນ ວາ ວາຈາຍ ວາ ລນຸທວິສຸສຊຊນມຕຸເຕນ ວາ ວຸພຸຖິຕາຍາ''ຕິ (ປາຈິ໚ ອພຸດ໚ ໑໑໖໗) ວຸຕຸຕໍ໚ ອິສ ລນຸທສຸສ ປນ ອວິສຸສພຸດຕຸຕາ ກມຸມໍ ກາຕຸໍ ວພຸພຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ໚ ຕສຸມາ ລນຸທໍ ອວິສຸສຊຸເຊຕຸວາວ ທຸ ວາທສຫຕຸຖປາເສ ວິຫຣິຕຸວາ ປຸນ ສນຸນິປາຕກຣຕລຸຈ ວພຸພຕີຕິ ລິຂິຕໍ໚

ອພຸດມວຕຸຄວຕຸຕນາ ນິພຸຖິຕາ໚

໘໚ ນວມວຕຸຄວຕຸຕນາ

ຕຕິເຍ ''ເສສໍ ວຸຕຸຕນເຍນ ເວທິຕພຸພໍ, ອິທໍ ປນ ອກຸສລຈິຕຸຕ''ນຸຕີ ປາໂດ໚

ຈຕຸຕຸເຖ ວຸຕຸຕນເຍນາຕີ ຕຕິເຍ ວຸຕຸຕນເຍນ໚

ເອກາທສເມ ‘‘ສມຸຍຸຖານາທີນີ ກຖິນສທິສານີ, ອິທໍ ປນ ກີຣິຍາກີຣິຍ’’ນຸຕິ ປາໂຖ຺

ທຸວາທສເມ ‘‘ສມຸຍຸຖານາທີນີ ປທໂສຂມຸມສທິສານີ, ອິທໍ ປນ ກີຣິຍາກີຣິຍ’’ນຸຕິ ປາໂຖ຺

ເຕຣສເມ ‘‘ສໍກຈຸຈິກໍ ນາມ ອຂກຸຂກໍ ອຸພຸກນາກີ, ຕສຸສາ ປຜິຈຸຊາທນຕຸຖາຍາ’’ຕິ (ປາຈິ຺ ໑໘໘໖) ປາລຸອິຍໍ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ອິຂາປີ ‘‘ອຂກຸຂເກົາພຸກນາກີສງຂາຕສຸສ ສຣີຣສຸສ ປຜິຈຸຊາທນຕຸຖ’’ນຸຕິ ປາໂຖ຺ ອປຣີກຸເຂເປ ອາປຕຸຕິປຣິຈຸເຊທໍ ສມນຸຕປາສາທີກາວເສນ ອຄຸຄເຫຕຸວາ ອິຂ ວຸຕຸຕນເຍນ ຄເຫຕພຸພນຸຕິ ລິຂິຕໍ຺

ນວມວຄຸຄວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ຺

ສຸທຸຂປາຈິຕຸຕິຍວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ຺

ສມຸຍຸຖານວິນິຈຸຊຍວຕຸຕນາ

ສມຸຍຸຖານານໍ ວິນິຈຸຊເຍ ປນ ຄິຣຄຸຄສມຊຊາທີນີ ‘‘ອຈິຕຸຕການີ ໂລກວຊຊານີ’’ຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ‘‘ນຈຸຈ’’ນຸຕິ ວາ ‘‘ຄນຸຂ’’ນຸຕິ ວາ ອຊານິຕຸວາປີ ທສຸສເນນ, ວິລິມຸປເນນ ວາ ອາປຊຊນໂຕ ວຕຸຖຸອຊານນຈິຕຸເຕນ ອຈິຕຸຕການີ຺ ‘‘ນຈຸຈ’’ນຸຕິ ວາ ‘‘ຄນຸຂ’’ນຸຕິ ວາ ຊານິຕຸວາ ປສຸສນຸຕິຍາ, ວິລິມຸປນຸຕິຍາ ວາ ອກຸສລຕຸຕາ ເອວ ໂລກວຊຊານີ຺ ໂຈຣີວຸຍຸຖາປນາທີນີ ‘‘ໂຈຣີ’’ຕິອາທີນາ ວຕຸຖຸໍ ຊານິຕຸວາ ກຣເຕເຍວ ອາປຊຊນຕຸຕາ ສຈິຕຸຕການີ຺ ອຸປສມຸປທາທີນໍ ເອກນຸຕາກຸສລຈິຕຸເຕເນວ ອກຕຸຕພຸພຕຸຕາ ປຕຸຕາຕຸຕິວຊຊານີ຺ ‘‘ອິຂ ສຈິຕຸຕກາຈິຕຸຕກຕາ ປຕຸຕາຕຸຕິຊານນາຊານນຕາຍ ອຄຸຄເຫຕຸວາ ວຕຸຖຸຊານນາຊານນຕາຍ ຄເຫຕພຸພ’’ນຸຕິ ລິຂິຕໍ຺ ອພິປຸເປຕຕຸຕາ ສງເຂປໂຕ ທສຸສນາກາວາ –

ອຈິຕຸຕກຕຸຕໍ ທຸວິຂາ ມຕໍ, ວຕຸຖຸປຕຸຕາຕຸຕິອຍຸລາຕາ;

ວຸຕຸຕໍ ຍາຕໍ ທຸວິຂາ ອິຂ, ສກນາເມນ ອຍຸລາຕໍ຺

ປຣນາມຍຸຈ ຊານນໍ, ວຕຸຖຸສຸເສກໍ ພລກຸກາເຣ;

ເອກຂາ ສມຈາຣິເກ, ຕສຸມີ ຕປຸປຜິພນຸໂຂຕີ຺

ປຣນາເມນ ຊານນໍ, ທຸວິຂາ ມຸຕຸຕາທິເກ ເອກໍ;

ເອກໍ ໂລມາທິເກ ມຕນຸຕິ, ອຍໍ ເກໂທ ເວທິຕພຸໂພ຺

ເສສເມຕຸຖ ອຸຕຸຕານໍ, ອນຸຕຸຕານຕຸເຖ ວຸຕຸຕວິນິຈຸຊຍຕຸຕາ ນ ອຸທຸຂຍນຸຕິ;

ສມຸຍຸຖານວິນິຈຸຊຍວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ຺

ກິກຸຂຸນີປາຕິໂມກຸຂວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ຺

ກງຂາວິຕຣຕີປຸຣາຕຜີກາ ນິຍຸຖິຕາ຺

ນໂມ ຕສຸສ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມຸມາສມຸພຸທຸຂສຸສ

ກງ຺ຂາວິຕຣຓີ-ອຠິນວຏີກາ

ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາ

ຕິໂລກຕິລກໍ ພຸທ຺ຘໍ, ວນ຺ເທ ສຸທ຺ຘຄຸຓາກຣໍ;

ກຣຸຓາສີຕລີຠູຕ-ຫທຍໍ ມຫິໂຕທຍໍຯ

ເຕນາປີ ຘມ຺ມຣາເຊນ, ໂລເກາຈຣິເຍນ ໂຍ;

ປູຊິໂຕ ຕຎ຺ຈ ສທ຺ຘມ຺ມໍ, ວນ຺ເທ ຄມ຺ຠີຣມຸຕ຺ຕມໍຯ

ມຸນິນ຺ທຈນ຺ທສທ຺ຘມ຺ມ-ຣໍສີຫິ ວິມເລຫິ ໂຍ;

ໂພຘິໂຕຫໍ ສທາ ວນ຺ເທ, ຕໍ ສງ຺ຆໍ ກຸມຸທາກຣໍຯ

ວິນເຍ ນຍຄມ຺ຠີເຣ, ສພ຺ພຖາ ປາຣທສ຺ສິນາ;

ວາທິນາ ທຸຕ຺ຕຣາຄາຘ-ສພ຺ພສຕ຺ຖມຫຓ຺ຓເວຯ

ຍາ ກຕາ ພຸທ຺ຘໂຆເສນ, ເຖເຣນ ຖິຣເຈຕສາ;

ກງ຺ຂາວິຕຣຓີ ນາມ, ມາຕິກຏ຺ຐກຖາ ສຸຠາຯ

ຖິຣາເນກຄຸໂຓເຆນ, ເຖເຣນ ວິນຍຎ຺ຎຸນາ;

ກລ຺ຍາຓາຈາຣຍຸຕ຺ເຕນ, ຘີມຕາ ມຸນິສູນຸນາ;

ວິນຍຏ຺ຐິຕິກາເມນ, ສຸເມເຘນາຠິຍາຈິໂຕຯ

ຕມຫໍ ວຓ຺ຓຍິສ຺ສາມິ, ສຸວິສຸທ຺ຘມນາກຸລໍ;

ສາຘໂວ ຕໍ ນິສາເມຖ, ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ມມ ຠາສໂຕຕິຯ

ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາວຓ຺ຓນາ

ສພ຺ພກຸສລຘມ຺ມປ຺ປມຸຂສ຺ສ ວິປຸໂລຬາຣຄຸຓວິເສສາວຫສ຺ສ ປຣມຄມ຺ຠີຣສ຺ສ ປາຕິໂມກ຺ຂສ຺ສ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມຍ ມາຈຣິໂຍ ປຖມໍ ຕາວ ‘‘ພຸທ຺ຘໍ ຘມ຺ມ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ຣຕນຕ຺ຕຍປ຺ປຓາມກຣເຓນ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານໍ ປຸນາຕິຯ ວິສຸທ຺ຘຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານນິສ຺ສຍາ ຫິ ປຎ຺ຎາ ຕິກ຺ຂວິສທຠາວປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຍຖາຘິປ຺ເປຕສໍວຓ຺ຓນາຍ ປຣິໂຍສານຄມນສມຕ຺ຖາ ໂຫຕີຕິ ຯ ອປິຈ ຣຕນຕ຺ຕຍປ຺ປຓາເມນ ວິຘຸຕສພ຺ພກິພ຺ພິເສ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕາເນ ຠວນ຺ຕຣູປຈິຕານິປິ ອນ຺ຕຣາຍິກກມ຺ມານິ ປຈ຺ຈຍເວກລ຺ລໂຕ ຍຖາຘິປ຺ເປຕາຍ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາຍ ນາລມນ຺ຕຣາຍກຣຓາຍາຕິປິ ອາຈຣິຍສ຺ສ ຣຕນຕ຺ຕຍວນ຺ທນາຯ

ຕຕ຺ຖ ພຸທ຺ຘສທ຺ທສ຺ສ ຕາວ ‘‘ພຸຊ຺ຌິຕາ ສຈ຺ຈານີຕິ ພຸທ຺ໂຘ, ໂພເຘຕາ ປຊາຍາຕິ ພຸທ຺ໂຘ’’ຕິອາທິນາ (ມຫານິຯ ໑໙໒; ຈູຬນິຯ ປາຣາຍນຕ຺ຖຸຕິຄາຖານິທ຺ເທສ ໙໗; ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໑໖໒) ນິທ຺ເທສນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອຖ ວາ ສວາສນາຍ ອຎ຺ຎາຓນິທ຺ທາຍ ອຈ຺ຈນ຺ຕວິຄມໂຕ, ພຸທ຺ຘິຍາ ວາ ວິກສິຕຠາວໂຕ ພຸທ຺ຘວາຕິ ພຸທ຺ໂຘ ຊາຄຣຓວິກສນຕ຺ຖວເສນ. ອຖ ວາ ກສ຺ສຈິປິ ເຎຍ຺ຍຘມ຺ມສ຺ສ ອນວພຸທ຺ຘສ຺ສ ອຠາເວນ, ເຎຍ຺ຍວິເສສສ຺ສ ຈ ກມ຺ມຠາເວນ ອຄ຺ຄຫຓໂຕ ກມ຺ມວຈນິຈ຺ຉາຍ ອຠາເວນ ອວຄມນຕ຺ຖວເສເນວ ກຕ຺ຕຸນິທ຺ເທໂສ ລພ຺ຠຕີຕິ ພຸທ຺ຘວາຕິ ພຸທ຺ໂຘ ຍຖາ ‘‘ທິກ຺ຂິໂຕ ນ ທທາຕີ’’ຕິ. ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ປາຣມິຕາປຣິຠາວິໂຕ ສຍມ຺ຠຸຎາເຓນ ສຫ ວາສນາຍ ວິຫຕວິທ຺ຘໍສິຕນິຣວເສສກິເລໂສ ມຫາກຣຸຓາສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓາທິອປຣິເມຍ຺ຍຄຸຓຄຓາຘາໂຣ ຂນ຺ຘສນ຺ຕາໂນ ພຸທ຺ໂຘ. ຍຖາຫ –

‘‘ພຸທ຺ໂຘຕິ ໂຍ ໂສ ຠຄວາ ສຍມ຺ຠູ ອນາຈຣິຍໂກ ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສາມໍ ສຈ຺ຈານິ ອຠິສມ຺ພຸຊ຺ຌິ, ຕຕ຺ຖ ຈ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕໍ ປຕ຺ໂຕ, ພເລສຸ ຈ ວສີຠາວ’’ນ຺ຕິ (ມຫານິຯ ໑໙໒; ຈູຬນິຯ ປາຣາຍນຕ຺ຖຸຕິຄາຖານິທ຺ເທສ ໙໗; ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໑໖໑),

ຕໍ ພຸທ຺ຘໍ.

ຘາເຣຕີຕິ ຘມ຺ໂມ. ອຍໍ ຫິ ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ປຏິປ຺ຊມາເນ ອປາຍທຸກ຺ເຂ, ສໍສາຣທຸກ຺ເຂ ຈ ອປຕມາເນ ຘາເຣຕີຕິ, ຕນ຺ນິພ຺ພຕ຺ຕກກິເລສວິທ຺ຘໍສນຎ຺ເຈຕ຺ຖ ຘາຣຓໍ. ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ, ຕສ຺ສ ຕທຕ຺ຖສິທ຺ຘິເຫຕຸຕາຍ ນິພ຺ພານຎ຺ຈາຕິ ອຸຠຍເມວ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ຘາເຣຕິ. ອຣິຍຜລຎ຺ຈ ປນ ຕໍສມຸຈ຺ຉິນ຺ນກິເລສປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສມ຺ຠເນນ ຕທນຸກູລຕາຍ, ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ຈ ຕທຘິຄມເຫຕຸຕາຍາຕິ ອຸຠຍມ຺ປິ ປຣິຍາຍໂຕ ຘາເຣຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຕໍ ຘມ຺ມໍ. ຈ-ສທ຺ໂທ ສມຸຈ຺ຈຍຕ຺ໂຖ. ເຕນ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ພຸທ຺ຘໍ, ອິມຎ຺ຈ ຘມ຺ມໍ ອຠິຄຕາຕິ ພຸທ຺ຘຘມ຺ເມນ ສຫ ອຠິວນ຺ທນກິຣິຍາຍ ຘມ຺ມສ຺ສ ສມຸຈ຺ຈິໂນຕີຕິ.

ນ ເກວລໍ ອິທໍ ທ຺ວຍເມວາຕິ ອາຫ ‘‘ສງ຺ຆຎ຺ຈາ’’ຕິ. ອຣິເຍນ ທິຏ຺ຐິສີລສາມຎ຺ເຎນ ສໍຫໂຕ ຆຏິໂຕຕິ ສງ຺ໂຆ, ອຏ຺ຐອຣິຍປຸຄ຺ຄລສມູໂຫ. ເຕຫິ ເຕຫິ ວາ ມຄ຺ຄຜເລຫິ ກິເລສທຣຖານໍ ສມຸຈ຺ເຉທປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສມ຺ຠນວເສນ ສມ຺ມເທວ ຆາຕິຕຕ຺ຕາ ສງ຺ໂຆ, ໂປຖຸຊ຺ຊນິກສງ຺ຆສ຺ສາປິ ປຸພ຺ພຠາຄປ຺ປຏິປທາຍ ຐິຕຕ຺ຕາ ປຸຣິມເຈຕນາຍ ວິຍ ທາເນ ເອຕ຺ເຖວ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ. ໂສປິ ຫິ ກິຎ຺ຈາປິ ອຣິເຍນ ທິຏ຺ຐິສີລສາມຎ຺ເຎນ ອສໍຫໂຕ, ນິຍ຺ຍານິກປກ຺ຂິເຍນ ປນ ໂປຖຸຊ຺ຊນິເກນ ສໍຫຕຕ຺ຕາ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍປຏິປາຓາຣໂຫ ສງ຺ໂຆເຍວາຕິ, ຕໍ ສງ຺ຆໍ. ຈ-ສທ຺ທສ຺ສຕ຺ໂຖ ເອຕ຺ຖາປິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ກິໍວິສິຏ຺ຐໍ ພຸທ຺ຘໍ, ຘມ຺ມໍ, ສງ຺ຆຎ຺ຈາຕິ ອາຫ ‘‘ວນ຺ທນາມານປູຊາສກ຺ກາຣຠາຊນ’’ນ຺ຕິ. ອິທຎ຺ຈ ວິເສສນໍ ປຈ຺ເຈກໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ ‘‘ວນ຺ທນາມານປູຊາສກ຺ກາຣຠາຊນໍ ພຸທ຺ຘໍ...ເປ... ວນ຺ທນາມານປູຊາສກ຺ກາຣຠາຊນໍ ສງ຺ຆຎ຺ຈາ’’ຕິ. ຕຕ຺ຖ ສເທວເກນ ໂລເກນ ອຣຫຕາທີຫິ ຄຸເຓຫິ ເສຏ຺ຐຠາເວນ ກຣິຍມາໂນ ປຓາໂມ ວນ຺ທນາ, ສມ຺ມາໂນ ມາໂນ, ຄນ຺ຘປຸປ຺ຜາທີຫິ ອຸປຫາໂຣ ປູຊາ, ອຠິສງ຺ຂຕປຈ຺ຈຍທານໍ ສກ຺ກາໂຣ, ວນ຺ທນາ ຈ ມາໂນ ຈ ປູຊາ ຈ ສກ຺ກາໂຣ ຈ ວນ຺ທນາມານປູຊາສກ຺ກາຣາ, ເຕສໍ ມຫປ຺ຜລຠາວກຣເຓນ ຠາຊນຕ຺ຕາ ອາຘາຣຕ຺ຕາ ວນ຺ທນາມານປູຊາສກ຺ກາຣຠາຊນໍ. ອິມິນາ ຣຕນຕ຺ຕຍສ຺ສ ອຣຫຕາທີຫິ ຄຸເຓຫິ ອສມຠາວໍ ທສ຺ເສຕິ. ຕນ຺ທສ຺ສນມ຺ປິ ຕກ຺ກຕສ຺ສ ນິປ຺ຈຈກາຣສ຺ສ ສສນ຺ຕານປວນາທິວເສນ ຍຖາຘິປ຺ເປຕາຍ ອຕ຺ຖ ສໍວຓ຺ຓນາຍ ນິປ຺ຜາທນສມຕ຺ຖຠາວທີປນຕ຺ຖນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ວິປ຺ປສນ຺ເນນ ເຈຕສາ ວນ຺ທິຕ຺ວາຕິ ອຣຫຕາທິອເນກປ຺ປກາຣຄຸຓວິເສສານຸສ຺ສຣຓວເສນ ວິວິເຘນ, ວິເສເສນ ວາ ປສນ຺ເນນ ມນສາ ສທ຺ຘິໍ ກາຍວາຈາຫິ ກຣຓຠູຕາຫິ ອຠິວນ຺ທິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຕີຫິ ທ຺ວາເຣຫິ ນມສ຺ສິຕ຺ວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ຕິວິຘາ ຈາຍໍ ວນ຺ທນາ ກາຍວຈີມໂນວນ຺ທນານໍ ວເສນ. ຕຕ຺ຖ ພຸທ຺ຘາທິຄຸຓາຣມ຺ມຓາ ກາມາວຈຣກຸສລກິຣິຍານໍ ອຎ຺ຎຕຣເຈຕນາ ກາຍວຈີວິຎ຺ຎຕ຺ຕິໂຍ ສມຸຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ກາຍວຈີທ຺ວາຣວເສນ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ກາຍວຈີວນ຺ທນາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອຸຠຍວິຎ຺ຎຕ຺ຕິໂຍ ປນ ອສມຸຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ມໂນທ຺ວາຣວເສນ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ມໂນວນ຺ທນາຕິ. ອິມສ຺ສ ປທສ຺ສ ‘‘ວຓ຺ຓນໍ ວຓ຺ຓຍິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຘ.

ເອວໍ ຣຕນຕ຺ຕຍສ຺ສ ປຓາມໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອຕ຺ຕໂນ ນິສ຺ສຍຠູຕານໍ ອຏ຺ຐກຖາຈຣິຍານຎ຺ຈ ປຓາມໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ເຖຣວໍສປ຺ປທີປານ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ກຕຎ຺ຊລີ ປຸພ຺ພາຈຣິຍສີຫານໍ ນໂມ ກຕ຺ວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ກໂຕ ອຎ຺ຊລີ ກຣປຸໂຏ

ເອເຕນາຕິ ກຕຎ຺ຊລີຯ ອນ຺ທານຸຣກ຺ຂຓຕ຺ຖຎ຺ເຫຕ຺ຖ ທີໂຆ , ກຕຎ຺ຊລີ ຫຸຕ຺ວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ປຸພ຺ພາຈຣິຍາ ໂປຣາຓຏ຺ຐກຖາກາຣາ ຕມ຺ພປຓ຺ຓິຍາ ມຫາເຖຣາ, ເຕ ເອວ ປຣິສ຺ສຍສຫນໂຕ, ປຏິປກ຺ຂຠູຕກິເລສຫນນໂຕ, ປຣວາທິມິເຄຫີ ອປ຺ປຘໍສນີຍໂຕ ຈ ສີຫສທິສຕ຺ຕາ ສີຫາຕິ ປຸພ຺ພາຈຣິຍສີຫາ, ເຕສໍ ປຸພ຺ພາຈຣິຍສີຫານໍຯ ກີທິສາ ເຕ ປຸພ຺ພາຈຣິຍສີຫາ, ເຍສໍ ຕຍາ ນໂມ ກຣີຍຕີຕິ ອາຫ ''ເຖຣວໍສປ຺ປທີປານ''ນ຺ຕິອາທີຯ ຕຕ຺ຖ ເຖຣວໍສປ຺ປທີປານນ຺ຕິ ຖິເຣຫີ ສີລກ຺ຂນ຺ຘາທີຫິ ສມນ຺ນາຄຕາຕິ ເຖຣາ, ມຫາກສ຺ສປາທໂຍ, ເຕສໍ ວໍໂສ ອນ຺ວໂຍຕິ ເຖຣວໍໂສຯ ເອເຕນ ຠິນ຺ນລທ຺ຘິການໍ ສຕ຺ຕຣສເຠທານໍ ມຫາສງ຺ຆິກາທີນໍ ວໍສໍ ປຏິກ຺ຂິປຕິ, ເຖຣວໍສປຣິຍາປນ຺ນາ ຫຸຕ຺ວາ ປນ ອາຄມາຘິຄມສມ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊເຕນ ຕສ຺ສ ເຖຣວໍສສ຺ສ ທີປນໂຕ ເຖຣວໍສປ຺ປທີປາ, ປຸພ຺ພາຈຣິຍສີຫາ, ເຕສໍ ເຖຣວໍສປ຺ປທີປານໍຯ ອສໍຫີຣຕ຺ຕາ ຖິຣານໍຯ ວິນຍກ຺ກເມຕິ ອາຣມ຺ຠານຸຣູປວຈນເມຕໍ, ເຕ ປນ ສຸຕ຺ຕາຠິຘມ຺ເມສຸປິ ຖິຣາ ເອວຯ

ເອວໍ ອຏ຺ຐກຖາຈຣິຍານມ຺ປິ ປຓາມໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ສໍວຓ຺ເຓຕພ຺ພຘມ຺ມວິເສສສ຺ສ ອຠິຘານານິສໍສໍ, ເທສກສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ຈ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ປາໂມກ຺ຂ''ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ມເຫສິນາ ຍໍ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ປກາສິຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ມເຫສິນາຕິ ມຫນ຺ເຕ ສີລາທິເກ ປຎ຺ຈ ຘມ຺ມກ຺ຂນ຺ເຘ ເອສີ ຄເວສີຕິ ມເຫສີຯ ມຫນ຺ເຕຫິ ເອສິໂຕຕິ ວາ ປຸຖຸຊ຺ຊນເສຂາເສໂຂສີຫີ ວິສິຏ຺ຐຕ຺ຕາ ມຫນ຺ໂຕ ອິສີຕິ ວາ ມເຫສີ, ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ, ເຕນ ມເຫສິນາຯ ປາຕິໂມກ຺ຂນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘສໍວຣຠູຕໍ ສິກ຺ຂາປທສີລໍ, ຕທ຺ທີປນໂຕ ອຸກ຺ໂຕວິກງ຺ຄສຸຕ຺ຕສງ຺ຂາຕໍ ຄນ຺ຖປາຕິໂມກ຺ຂເມວ ວາຯ ກິມ຺ຠູຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ປາໂມກ຺ຂ''ນ຺ຕິອາທີຯ ປມຸເຂ ສາຘູຕິ ປໂມກ຺ຂໍ, ປໂມກ຺ຂເມວ ປາໂມກ຺ຂໍ, ວຊ຺ຊປຏິປກ຺ຂຕ຺ຕາ ອນວຊ຺ຊານໍ ສມາຘິປຎ຺ຎາສງ຺ຂາຕານໍ ປຣິຕ຺ຕມຫຄ຺ຄຕໂລກຸຕ຺ຕຣານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອາທີ ປຕິຏ຺ຐາຠູຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ''ສີເລ ປຕິຏ຺ຐາຍ ນໂຣ ສປຎ຺ໂຎ, ຈິຕ຺ຕໍ ປຎ຺ຎຎ຺ຈ ກາວຍ''ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໒໓, ໑໙໒; ເປຏໂກຯ ໒໒; ມິຯ ປຯ ໒ຯ໑ຯ໙) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ມຸຂມິວາຕິ ມຸຂໍ, ທ຺ວາຣໍຯ ຍຖາ ຫິ ສຕ຺ຕານໍ ຂຊ຺ຊໂກຊ຺ຊເລຍ຺ຍເປຍ຺ຍວເສນ ຈຕຸພ຺ພິໂຘປິ ອາຫາໂຣ ມຸເຂນ ປວິສິຕ຺ວາ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄານິ ຜຣຕິ, ເອວໍ ໂຍຄິໂນປິ ຈາຕຸຠູມກກຸສລໍ ສີລມຸເຂນ ປວິສິຕ຺ວາ ອຕ຺ຖສິທ຺ຘິໍ ສມ຺ປາເທຕີຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ມຸຂມິວາຕິ ມຸຂ''ນ຺ຕິຯ ອຖ ວາ ມຸຂໍ ທ຺ວາຣໍ ໂມກ຺ຂປ຺ປເວສາຍ ນິພ຺ພານສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ –

''ອວິປ຺ປຏິສາຣຕ຺ຖານິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກຸສລານິ ສີລານີ''ຕິ (ອຯ ນິຯ ໑໑ຯ໑)ຯ

ຕຖາ –

''ອວິປ຺ປຏິສາໂຣ ປາໂມຊ຺ຊຕ຺ຖາຍ, ປາໂມຊ຺ຊໍ ປີຕຕ຺ຖາຍ, ປີຕິ ປສ຺ສທ຺ຘຕ຺ຖາຍ, ປສ຺ສທ຺ຘິ ສຸຂຕ຺ຖາຍ, ສຸຂໍ ສມາຘຕ຺ຖາຍ, ສມາຘິ ຍຖາຠູຕຎາຓທສ຺ສນຕ຺ຖາຍ, ຍຖາຠູຕຎາຓທສ຺ສນໍ ນິພ຺ພິທຕ຺ຖາຍ, ນິພ຺ພິທາ ວິຣາຄຕ຺ຖາຍ, ວິຣາໂຄ ວິມຸຕ຺ຕຕ຺ຖາຍ, ວິມຸຕ຺ຕິ ວິມຸຕ຺ຕິຎາຓທສ຺ສນຕ຺ຖາຍ, ວິມຸຕ຺ຕິຎາຓທສ຺ສນໍ ອນຸປາທາປຣິນິພ຺ພານຕ຺ຖາຍາ''ຕິ (ປຣິຯ ໓໖໖) ຈຯ

ເອວໍ ສໍວຓ຺ເຓຕພ຺ພຘມ຺ມສ຺ສ ອຠິຘານາທີ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ສໍວຓ຺ຓນາຍ ນິມິຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ສູຣເຕນາ''ຕິອາທິນາ ຈຕ຺ຕຸຖຄາຖມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ສູຣເຕນາຕິ ໂສຠເນ ຣໂຕຕິ ສູຣໂຕ ອຸ-ກາຣສ຺ສ ທີຆໍ ກຕ຺ວາ, ເຕນ ສູຣເຕນ, ໂສຠເນ ກາຍິກວາຈສິກກມ຺ເມ ຣເຕນາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ວິນີເຕນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ນິວາເຕນາຕິ ນີຈວຸຕ຺ຕິນາຯ ສຸຈິສລ຺ເລຂວຸຕ຺ຕິນາຕິ ສຸຈິຠູຕາ ກິເລສສລ຺ລິຂນສມຕ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕິ ປຏິປຕ຺ຕິ ເອຕສ຺ສາຕິ ສຸຈິສລ຺ເລຂວຸຕ຺ຕິ, ເຕນ ສຸຈິສລ຺ເລຂວຸຕ຺ຕິນາ, ປຣິສຸທ຺ຘາຍ ອປ຺ປິຈ຺ຉວຸຕ຺ຕິຍາ ສມນ຺ນາຄເຕນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິນຍາຈາຣຍຸຕ຺ເຕນາຕິ ວາຣິຕ຺ຕຈາຣິຕ຺ຕສີລສມ຺ປນ຺ເນນຯ ອຖ ວາ ວິນໂຍຕິ ເຈຕ຺ຖ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣາທິເກໂທ ສໍວຣວິນໂຍຯ ອາຈາໂຣຕິ ອາຈາຣໂຄຈຣນິທ຺ເທເສ ອາຄຕສມຓສາຣຸປ຺ປາຈາໂຣ ຯ ໂສຓຕ຺ເຖເຣນາຕິ ເອຕ຺ຖ ໂສໂຓຕິ ຕສ຺ສ ນາມໍຯ ຖິເຣຫີ ສີລກ຺ຂນ຺ຘາທີຫິ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ເຖໂຣຯ ຍາຈິໂຕຕິ ອຠິຍາຈິໂຕຯ ເຖໂຣ ຫິ ປາຕິໂມກ຺ຂສ຺ສ ຄມ຺ຠີຣຕາຍ ທຸຣວຄາຫຕໍ, ອາຈຣິຍສ຺ສ ຈ ຕໍສໍວຓ຺ຓນາຍ ສາມຕ຺ຖິຍໍ ຎຕ຺ວາ ''ປາຕິໂມກ຺ຂສ຺ສ ຕຍາ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາ ກາຕພ຺ພາຯ ເອວຎ຺ຫິ ສາສນສ຺ສ ສຸຈິຣຏ຺ຐິຕິກຕາ ໂຫຕີ''ຕິ ສານິສໍສຄາຣເວນ ຍາຈນໍ ອກາສີຯ ຕທສ຺ສ ຍາຈນໍ ອຕ຺ຕໂນ ສໍວຓ຺ຓນາຍ ນິທານຠູຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຍາຈິໂຕ''ຕິ ອາຫຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ''ສູຣເຕນາ''ຕິ ອິມິນາສ຺ສ ໂສຣຈ຺ຈໍ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ''ນິວາເຕນາ''ຕິ ອິມິນາ ນີຈມນຕາ ນິວາຕວຸຕ຺ຕິຕາ, ຍາຍ ນິວາຕວຸຕ຺ຕິຕາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ ນິຫຕມາໂນ, ນິຫຕທປ຺ໂປ, ປາທປຸຎ຺ຉນໂຈຬກສໂມ, ຠິນ຺ນວິສາຓູສຠສໂມ, ອຸທ຺ຘຏທາຐສປ຺ປສໂມ ຈ ຫຸຕ຺ວາ ສຕ຺ໂຖ ສຂິໂລ ສຸຂສມ຺ຠາໂສ ໂຫຕີຯ ''ສຸຈິສລ຺ເລຂວຸຕ຺ຕິນາ''ຕິ ອິມິນາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍ

ສໍວຣປຈ຺ຈຍສນ຺ນິສ຺ສິຕອາຊີວປາຣິສຸທ຺ຘິສີລໍຯ “ວິນຍາຈາຣຍຸຕ຺ເຕນາ”ຕິ ອິມິນາ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສີລໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ເອວມເນກຄຸເຓຫິ ຕສ຺ສ ອຠິຕ຺ຖວໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕຄຸຓສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໂນ ອຸທ຺ເທສໍ ນ ສກ຺ກາ ປຏິພາຫິຕຸນ຺ຕິ ປຣມຄມ຺ຠີຣສ຺ສາປິ ປາຕິໂມກ຺ຂສ຺ສ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາຍໍ ປວຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ກິຎ຺ຈ – ຕາທິສສ຺ສ ອຸທ຺ເທສໍ ນິສ຺ສາຍ ກຣີຍມານາ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາ ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສນານິປ຺ຈເຈນ, ມມຎ຺ຈ ອຸສ຺ສາຫສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ນ ຈິເຣນ ປຣິໂຍສານໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ກຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ເອວໍ ສໍວຓ຺ຓນາຍ ນິມິຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຕສ຺ສວເນ ໂສຕຸຊນສ຺ສາທຣໍ ຊເນຕຸໍ ຕປ຺ປໂຍຊນກຣຓປ຺ປກາຣນິສ຺ສຍາຠິຘານາທີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ຕຕ຺ຖາ”ຕິອາທິຄາຖາທ຺ວຍມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ “ຍໍ ມເຫສິນາ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ປກາສິຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມິ ປາຕິໂມກ຺ເຂຯ ສຎ຺ຊາຕກງ຺ຂານນ຺ຕິ ປທປທຕ຺ຖວິນິຈ຺ຉຍວເສນ ສຎ຺ຊາຕກງ຺ຂານໍ, ສມຸປ຺ປນ຺ນສໍສຍານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກງ຺ຂາວິຕຣຓຕ຺ຖາຍາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສໍສຍສ຺ສ ອຕິກ຺ກມນຕ຺ຖາຍຯ ຕສ຺ສາຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂສ຺ສຯ ວຓ຺ຓີຍຕິ ອຕ຺ໂຖ ກຖີຍຕິ ເອຕາຍາຕິ ວຓ຺ຓນາ, ອຕ຺ຖກຖາ, ຕໍ ວຓ຺ຓນໍຯ ອິມສ຺ສ ຈ “ວຓ຺ຓຍິສ຺ສາມິ”ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ກີຠູຕນ຺ຕິ ອາຫ “ປຣິປຸຓ຺ຓວິນິ ຈ຺ຉຍ”ນ຺ຕິອາທິຯ ປຣິປຸຓ຺ຓວິນິຈ຺ຉຍນ຺ຕິ ຂນ຺ຘກປຣິວາຣປທກາຊນາທິວເສນ ອສາຘາຣຓວິນິຈ຺ຉຍສ຺ສ ຈ ນິທານາທິວເສນ ສຕ຺ຕຣສປ຺ປເຠທສ຺ສ ຈ ສພ຺ພສິກ຺ຂາປທສາຘາຣຓວິນິຈ຺ຉຍສ຺ສ ປກາສນໂຕ ສມ຺ປຸຓ຺ຓວິນິຈ຺ຉຍໍຯ

ມຫາວິຫາຣວາສີນນ຺ຕິ ມຫາເມຆວນຸຍ຺ຍານຠູມິຠາເຄ ປຕິຏ຺ຐິໂຕ ວິຫາໂຣ ມຫາວິຫາໂຣ, ໂຍ ສຕ຺ຖຸໂນ ມຫາໂພຘິນາ ວິຠູສິໂຕ, ຕຕ຺ຖ ວສນ຺ຕີ ສີເລນາຕິ ມຫາວິຫາຣວາສິໂນ, ເຕສໍ ມຫາວິຫາຣວາສີນໍ ຯ ວາຈນາມຄ຺ຄນິສ຺ສິຕນ຺ຕິ ກຖາມຄ຺ຄນິສ຺ສິຕໍ, ອຏ຺ຐກຖານິສ຺ສິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ, ມຫາວິຫາຣວາສີນໍ ສີຫລຸອຏ຺ຐກຖານຍໍ ອິຘ ນິສ຺ສາຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ວຓ຺ຓຍິສ຺ສາມີຕິ ປວຕ຺ຕຍິສ຺ສາມີຯ ນາເມນາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຄຸຓນາເມນຯ ກງ຺ຂາວິຕຣຓນ຺ຕິ ເອຕາຍາຕິ ກງ຺ຂາວິຕຣຓີ, ຕໍ ກງ຺ຂາວິຕຣຓິໍຯ ສຸກນ຺ຕິ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນສມ຺ປນ຺ນຕາ ສຸນ຺ທຣໍ, ສທ຺ທລກ຺ຂຓສຸກໂຕ, ວິນິຈ຺ຉຍສຸກໂຕ, ວິຎ຺ເຎຍ຺ຍສຸກໂຕ ຈ ສຸກໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ “ກງ຺ຂາວິຕຣຓຕ຺ຖາຍາ”ຕິ ອິມິນາ ປໂຍຊນໍ ທສ຺ເສຕິ, “ປຸຣິປຸຓ຺ຓວິນິຈ຺ຉຍ”ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສໍວຓ຺ຓນາປ຺ປກາຣໍ, “ມຫາວິຫາຣວາສີນໍ ວາຈນາມຄ຺ຄນິສ຺ສິຕ”ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສໍວຓ຺ຓນາຍ ນິສ຺ສຍວິສຸທ຺ຘິໍ ນິກາຍນ຺ຕຣລທ຺ຘິສງ຺ກຣໂທສວິວຊ຺ຊນໂຕ, “ວຓ຺ຓຍິສ຺ສາມີ”ຕິ ອິມິນາ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຌາສຍໍ ທສ຺ເສຕີຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ “ວຕ຺ຕຍິສ຺ສາມີ”ຕິປິ ປາໂຐຯ

ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ນິທານວຓ຺ຓນາ

ເອວໍ ຣຕນຕ຺ຕຍປ຺ປຓາມາທິສຫິຕໍ ສຎ຺ຎາທິກໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ “ປາຕິໂມກ຺ຂສ຺ສ ວຓ຺ຓນໍ ວຓ຺ຓຍິສ຺ສາມີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ຕາວ ວຈນຕ຺ຖໂຕ, ສຣູປເຠທໂຕ, ຄນ຺ຖເຠທໂຕ, ອຸທ຺ເທສວິພາຄໂຕ, ອຸທ຺ເທສປຣິຈ຺ເຉທໂຕ ຈ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ຕທຸທ຺ເທສກ຺ກເມນາຍໍ ວຓ຺ຓນາ ຠວິສ຺ສຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຕຕ຺ຖ ປາຕິໂມກ຺ຂ”ນ຺ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍຯ

ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມິ ຄາຖາປເທຯ ປາຕິໂມກ຺ຂນ຺ຕິ ປກາຣໂຕ ອຕິວິຍ ສີເລສຸ ມຸຂຠູຕໍຯ ອຕິປໂມກ຺ຂນ຺ຕິ ຕເມວ ປທໍ ອຸປສຄ຺ຄພ຺ຍຕ຺ຕເຍນ ວທຕີຯ ອຖ ວາ ປ ອຕິ ໂມກ຺ຂນ຺ຕິ ປທຈ຺ເຉໂທ, ຕສ຺ສ ອຸປສຄ຺ຄພ຺ຍຕ຺ຕເຍນຕ຺ຖມາຫ “ອຕິປໂມກ຺ຂ”ນ຺ຕິຯ ເອວໍ ປເຠທໂຕ ປທວຓ຺ຓນໍ ກຕ຺ວາ ສທ຺ທຕ຺ໂຖ ວທຕິ “ອຕິເສຏ຺ຐໍ ອຕິອຸຕ຺ຕມນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ”ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ສີລປາຕິໂມກ຺ຂໍ ສພ຺ພຄຸຓານໍ ມູລຠາວໂຕ ເສຏ຺ຐໍ, ຄນ຺ຖປາຕິໂມກ຺ຂໍ ປນ ເສຏ຺ຐຄຸຓສຫາຈຣຓໂຕ ເສຏ຺ຐນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ອຸຕ຺ຕມນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ອິຕີຕິ ເອວໍຯ ອິມິນາ ຍຖາວຸຕ຺ຕວຈນຕ຺ຖໍ ນິທສ຺ເສຕິຯ ນິທສ຺ສນຕ຺ໂຖ ຫິ ອຍໍ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ “ສພ຺ພມຕ຺ຖີຕິ ໂຂ, ກຈ຺ຈານ, ອຍເມໂກ ອນ຺ໂຕ, ສພ຺ພໍ ນຕ຺ຖີຕິ ໂຂ, ກຈ຺ຈານ, ອຍໍ ທຸຕິໂຍ ອນ຺ໂຕ”ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໕; ໓ຯ໙໐) ວິຍຯ ອິມິນາຕິ ອາສນ຺ນປຈ຺ຈກ຺ຂວຈນໍ ອິຕິ-ສທ຺ເທນ ອນນ຺ຕຣນິທສ຺ສິຕສ຺ສ, ປຏິຄ຺ຄາຫເກຫິ ຈ ໂສຕວິຎ຺ຎາຓາທິວີຖິຍາ ປຏິປນ຺ນສ຺ສ ວຈນຕ຺ຖສ຺ສ ວຈນໂຕຯ ອຖ ວາ ອິມິນາຕິ ອາສນ຺ນປຈ຺ຈກ຺ຂຠາວກຣຓວຈນໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ວຈນຕ຺ຖສ຺ສ ອຠິມຸຂີກຣຓໂຕຯ ວຈນຕ຺ເຖນາຕິ “ອຕິເສຏ຺ຐ”ນ຺ຕິ ສທ຺ທຕ຺ເຖນຯ ເອກວິຘມ຺ປີຕິ ເອກໂກຏ຺ຐາສມ຺ປິຯ ສີລຄນ຺ຖເຠທໂຕ ທຸວິຘໍ ໂຫຕີຕິ ປຸນ ສີລຄນ຺ຖສງ຺ຂາເຕນ ປເຠເທນ ທຸວິຘໍ ໂຫຕິ, ສີລປາຕິໂມກ຺ຂໍ, ຄນ຺ຖປາຕິໂມກ຺ຂຎ຺ຈາຕິ ທຸວິຘໍ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອິທານິ ຕທຸຠຍສ຺ສາປິ ສຸຕ຺ເຕ ອາຄຕຠາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຕຖາ ຫີ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ປາຕີ ຣກ຺ຂຕີຕິ ປາຕີ, ຕໍ ໂມກ຺ເຂຕິ ໂມ

ເຈຕີ ອາປາຍິກາທີຫີ ທຸກຸເຂທີຕີ ປາຕິໂມກຸຂໍ, ສໍວຣຕ໌ ສໍວໂຣ, ກາຍວາຈາຫີ ອວີຕິກຸກໂມ, ປາຕິໂມກຸຂເມວ ສໍວໂຣ ປາຕິໂມກຸຂສໍວໂຣ, ປາຕິໂມກຸຂສໍວເຣນ ສໍວຸໂຕ ສມນຸນາຄໂຕ ປາຕິໂມກຸຂສໍວຣສໍວຸໂຕ។ ວິຫຣຕີຕິ ວຕຸຕຕີ។

ອາທິເມຕນຸຕິ ເອຕໍ ສິກຸຂາປທສີລໍ ປຸພຸພຸປຸປຕຸຕິອຕຸເຖນ ອາທີ។ ວຸຕຸຕມຸປີ ເຈຕໍ –

''ຕສຸມາຕິຫ ຕຸວໍ, ອຸຕຸຕິຍ, ອາທິເມວ ວິໂສເຜຫີ ກຸສເລສຸ ຜມຸເມສຸ។ ໂກ ຈາທີ ກຸສລານໍ ຜມຸມານໍ? ສີລຸຈ ສຸວິສຸທຸຜໍ, ທິຜຸຖິ ຈ ອຸຊຸກາ''ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໕។໓໘໒)។

ຍຖາ ຫີ ນຄຣວຫຸຜກີ ນຄຣໍ ມາເປຕຸກາໂມ ປຖມໍ ນຄຣຜຸຖານໍ ໂສເຜຕິ, ຕໂຕ ອປຣາກເຄ ວີຖິຈຕຸກຸກສິງຟາຜກາທິປຣິຈຸເຈເທນ ວິກຊິຕຸວາ ນຄຣໍ ມາເປຕິ, ຍຖາ ວາ ປນ ຣຊໂກ ປຖມໍ ຕີຫີ ຂາເຣຫີ ວຕຸຖໍ ໂຜວິຕຸວາ ປຣິສຸທຸເຜ ວຕຸເຖ ຍທິຈຸຈກໍ ຣງຄຊາຕໍ ອຸປເນຕິ, ຍຖາ ວາ ປນ ເຊໂກ ຈິຕຸຕກາໂຣ ຣູປໍ ລິຂິຕຸກາໂມ ອາທິໂຕວ ກິຕຸຕິປຣິກມຸມໍ ກໂຣຕິ, ຕໂຕ ອປຣາກເຄ ຣູປໍ ສມຸຜຸຖາເປຕິ, ເອວເມວ ໂຍຄາວຈໂຣ ອາທິໂຕວ ສີລໍ ວິໂສເຜຕຸວາ ອປຣາກເຄ ສມຖວິປສຸສນາທໂຍ ຜມຸເມ ສຈຸຊິກໂຣຕີ។ ຕສຸມາ ສີລໍ ''ອາທີ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ''ມຸຂເມຕ''ນຸຕິອາທິປີ ວຸຕຸຕຕຸຖາເມວ។ ອາທິສທຸເທນ ''ປາຕິໂມກຸເຂ ຈ ສໍວໂຣ''ຕິອາທິປາລຸອີ (ທີ។ ນິ។ ໔។໙໐; ຜ។ ປ។ ໑໘໕) ສງຄຕຸຫາຕີ។

ສີລນຸຕິ ຈາຣິຕຸຕວາຣິຕຸຕວເສນ ທຸວິຜໍ ວິນຍປີຜກປຣິຍາປນຸນໍ ສິກຸຂາປທສີລໍ, ຜມຸມໂຕ ປນ ສີລໍ ນາມ ປາຕາຕິປາຕາທີຫີ ວາ ວິຣມນຸຕສຸສ, ວຕຸຕປຜິປຕຸຕິ ວາ ປູເຣນຸຕສຸສ ເຈຕນາທໂຍ ຜມຸມາ ເວທິຕພຸພາ។ ວຸຕຸຕຍຸເຫຕໍ ປຜິສມຸກິທາຍໍ ''ກີ ສີລນຸຕິ ເຈຕນາ ສີລໍ ເຈຕສິກໍ ສີລໍ ສໍວໂຣ ສີລໍ ອວີຕິກຸກໂມ ສີລ''ນຸຕິ (ປຜິ។ ມ។ ໑។໓໙) ''ອຸກາຍານີ ໂຂ ປນສຸສ ປາຕິໂມກຸຂານີ''ຕິ ກິກຸຂຸກິກຸຂຸນີປາຕິໂມກຸຂວເສນ ອຸກາຍານີ ປາຕິໂມກຸຂານີ, ທຸເວ ມາຕິກາຕິ ອຕຸໂຖ។ ອສຸສາຕິ ກິກຸຂຸໂນວາທກສຸສ ។ ວິຕຸຖາເຣນາຕິ ອຸກໂຕວິກງເຄນ ສທຸຜີ។ ສຸວາຄຕານີຕິ ສຸຜຸຖຸ ອາຄຕານີ។ ອາທິສທຸເທນ ''ປາຕິໂມກຸຂໍ ອຸທຸທິເສຍຍາ''ຕິອາທິປາລຸອີ (ມຫາວ។ ໑໓໘) ສງຄຕຸຫາຕີ។ ຕຕຸຖາຕິ ເຕສຸ ສີລຄນຸຖປາຕິໂມກຸເຂສຸ។ ໂຍຕີ ອນິຍມນິທຸເທໂສ, ໂຍ ໂກຈິ ປຸຄຸຄໂລ។ ນນຸຕິ ວິນຍປຣິຍາປນຸນສີລໍ។ ຣກຸຂຕີຕິ ສມາທິຍິຕຸວາ ອວີໂກເປນຸໂຕ ປາເລຕີ។ ຕໍ ''ປາຕີ''ຕິ ລທຸຜນາມໍ ປາຕິໂມກຸຂສີເລ ຄິຕໍ។ ໂມເຈຕີຕິ ສຫກາຣີກາຣຕກາວໂຕ ໂມກຸເຂຕີ។ ອປາເຍ ຊາຕໍ ອາປາຍິກໍ, ທຸກຸຂໍ, ຕໍ ອາທີ ເຍສໍ ຕານີ ອາປາຍິກາທີນີ។ ອາທິສທຸເທນ ຕທລຸລໍ ສພຸພໍ ສໍສາຣທຸກຸຂໍ ສງຄຕຸຫາຕີ។ ອຕຸຕານຸວາທາທີທີຕິ ອຕຸຕານໍ ອນຸວາໂທ ອຕຸຕານຸວາໂທ, ໂສ ອາທີ ເຍສໍ ຕານີ ອຕຸຕານຸວາທາທີນີ, ເຕທີ ອຕຸຕານຸວາທາທີທີ។ ອາທິສທຸເທນ ປຣານຸວາທທຕຸຫທຸຄຕິກຍານີ ສງຄຕຸຫາຕີ។ ຕສຸສ ປາຕິໂມກຸຂສຸສ ໂຊຕກຕຸຕາຕິ ຕສຸສ ສີລປາຕິໂມກຸຂສຸສ ທີປນຕຸຕາ។ ອາທິມຸຫີ ປນ ວຸຕຸໂຕ ວຈນຕຸໂຖຕິ ''ອຕິເສຜຸຖ''ນຸຕິອາທິນາ ອາທິມຸທີ ວຸຕຸໂຕ ວຈນຕຸໂຖ។ ອຸກິນຸນມຸປີ ສາຜາຣໂຕ ໂທຕິ ສີລປາຕິໂມກຸຂໍ ສພຸພຄຸຕານໍ ມູລກາວໂຕ ເສຜຸຖໍ, ຄນຸຖປາຕິໂມກຸຂໍ ເສຜຸຖຄຸຕສຫຈຣຕໂຕ ເສຜຸຖນຸຕີ។

ຕຕຸຖາຕີ ເຕສຸ ສີລປາຕິໂມກຸຂຄນຸຖປາຕິໂມກຸເຂສຸ។ ''ອຍໍ ວຕຸຕນາ''ຕິ ວກຸຂມານວຕຸຕນມາທ។ ຄນຸຖປາຕິໂມກຸຂສຸສ ຕາວ ຍຸຊຊຕຸ, ກຖໍ ສີລປາຕິໂມກຸຂສຸສ ຍຸຊຊຕີຕິ ອາທ ''ຄນຸເຖ ທີ''ຕິອາທີ។ ທີຕິ ກາຣຕຸເຖ ນິປາໂຕ។ ຕສຸສາຕິ ຄນຸຖສຸສ។ ອຕຸໂຖຕິ ສີລໍ។ ວຕຸຕີໂຕວ ໂທຕີຕິ ຄນຸຖວຕຸຕນາມຸເຂນ ອຕຸຖສຸເສວ ວຕຸຕນໂຕ។ ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂທຕິ – ຍສຸມາ ຄນຸເຖ ວຕຸຕີເຕ ຕທ ວິນາກາວໂຕ ຕສຸສຕຸໂຖ ວຕຸຕີໂຕ ໂທຕິ, ຕສຸມາ ສີລປາຕິໂມກຸຂສຸສປີ ຍຸຊຊຕີຕີ។

ເອວໍ ສຣູປເກທໂຕ ວວຕຸຖເປຕຸວາ ອິທານີ ຄນຸຖເກທໂຕ ວວຕຸຖເປຕຸໍ ''ຕໍ ປເນຕ''ນຸຕິອາທີມາທ។ ຕຕຸຖາຕີ ເຕສຸ ກິກຸຂຸປາຕິໂມກຸຂກິກຸຂຸນີປາຕິໂມກຸເຂສຸ ທຸວິສຸ។ ອຸທຸເທສາ ປຣິຈຸຊິຊຊນຸຕີ ເຍທີ ວກຸຂມານວຈນປຸປພນຸເຜທີ, ເຕ ອຸທຸເທສປຣິຈຸເຈທາ, ເຕທີ។ ວວຕຸຖີຕນຸຕີ ອສງກຣໂຕ ຄິຕໍ។

ເອວໍ ຄນຸຖເກທໂຕ ວວຕຸຖເປຕຸວາ ອິທານີ ອຸທຸເທສວິກາຄໂຕ ວວຕຸຖເປຕຸໍ ''ຕຕຸຖາ''ຕິອາທີມາທ។ ອຸທຸທິສີຍຕີ ສຣູເປນ ກຖີຍຕີ ເອຕຸຖ, ເອເຕນາຕີ ວາ ອຸທຸເທໂສ, ນິທານສຸສ ອຸທຸເທໂສຕີ ນິທານຸທຸເທໂສ។ ເອວໍ ເສເສສຸປີ។ ວິຕຸຖາໂຣວ ອຸທຸເທໂສ ວິຕຸຖາຣຸທຸເທໂສ។

ອິທານີ ນິທານຸທຸເທສາທີນໍ ປຣິຈຸເຈທທສຸສນຕຸຖໍ ''ຕຕຸຖ ນິທານຸທຸເທໂສ''ຕິອາທີ ອາຣທຸຜໍ។ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖາຕີ ເຕສຸ ປຸຈຸຈສຸ

ອຸທ຺ເທເສສຸຯ ນິທານຸທ຺ເທໂສ ອຸທ຺ທິຏ຺ໂຐ ໂຫຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຍໍ ປ຺ເນຕ຺ຖ ນິທານຸທ຺ເທສປ຺ຣິຈ຺ເຉທໍ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ "ສຸຓາຕຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຆ…ເປ… ອາວິກາຕາ ຫິສ຺ສ ຜາສຸ ໂຫຕີ"ຕິ ອິຈ຺ຈາຄຕນິທານປາຬິໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕທນນ຺ຕຣໍ ອຸທ຺ເທສກາເລ ວຕ຺ຕພ຺ພສ຺ສາປີ "ອຸທ຺ທິຏ຺ຐໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ນິທານ"ນ຺ຕິ ອິມສ຺ສ ປາຘສ຺ສ ໂຍຊນໍ ອກຕ຺ວາ "ຕຕ຺ຖາຍສ຺ມນ຺ເຕ ປຸຈ຺ຉາມີ"ຕິ ອາທິນາ ອນຸສາວນາທິກເມວ ໂຍເຊຕ຺ວາ ທສ຺ສິຕໍ, ຕໍ ປນ ອປ຺ຣິປຸຓ຺ຓນິທານປາຬິທສ຺ສນປ຺ພ຺ພການິທານຸທ຺ເທສປ຺ຣິຈ຺ເຉທທສ຺ສນຕ຺ຖໍ, ຊຸທ຺ທກເປຍ຺ຍາລເສນ ວາ ປາກຏຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ອໂຍຊນໍ ກຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ, ອຸທ຺ເທສກາເລ ປນ ໂຍເຊຕ຺ວາວ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ວກ຺ຂຕິ ຫິ "ຕໍ ປ຺ເນຕໍ ປາຣາຊິກາທີນໍ ອວສາເນ ທິສ຺ສຕິ, ນ ນິທານາວສາເນຯ ກິຍ຺ຈາປີ ນ ທິສ຺ສຕິ, ອຖ ໂຂ ອຸທ຺ເທສກາເລ 'ອາວິກາຕາ ຫິສ຺ສ ຜາສຸ ໂຫຕີ'ຕິ ວຕ຺ວາ 'ອຸທ຺ທິຏ຺ຐໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ນິທານໍ, ຕຕ຺ຖາຍສ຺ມນ຺ເຕ ປຸຈ຺ຉາມີ'ຕິອາທິນາ ນເຍນ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວາ"ຕິອາທິຯ ອວເສເສ ສຸເຕນ ສາວິເຕຕິ ອວສິຏ຺ຐໍ ປາຣາຊິກຸທ຺ເທສາທິຈຕ຺ກ຺ກໍ "ສຸຕາ ໂຂ ປນາຍສ຺ມນ຺ເຕຫິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປາຣາຊິກາ ຘມ຺ມາ…ເປ… ອວິວທມາເນຫິ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ເອວໍ ສຸຕວເສນ ສາວິເຕຯ

ເອເຕເນວ ນເຍນ ເສສາ ຕໂຍ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສປ຺ຣິຈ຺ເຉທາ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ປາຣາຊິກຸທ຺ເທສາທີນ"ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ປາຣາຊິກຸທ຺ເທສາທີນໍ ປ຺ຣິຈ຺ເຉທາ ໂຍເຊຕພ຺ພາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ນິທານສ຺ສ ອາທິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ປາຣາຊິກາທີນິ ໂອສາເປຕ຺ວາຕິ ນິທານໍ, ປາຣາຊິກຍ຺ຈ, ຕທຸກຍໍ ສງ຺ຆາທິເສສຍ຺ຈ, ຕໍຕິກໍ ອນິຍຕຍ຺ຈາຕິ ເອວໍ ຍຖາກ຺ກມໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ປາຣາຊິກາທີນິ ປ຺ຣິໂຍສາເປຕ຺ວາຯ ໂຍເຊຕພ຺ພາຕິ "ອວເສເສ ສຸເຕນ ສາວິເຕ ອຸທ຺ທິຏ຺ໂຐ ໂຫຕິ ປາຣາຊິກຸທ຺ເທໂສ"ຕິອາທິນາ ໂຍເຊຕພ຺ພາຯ ອວເສສໍ ສຸເຕນ ສາເວຕພ຺ພນ຺ຕິ ວຈນໂຕຕິ ອຸໂປສຖກ຺ຂນ຺ຘເກ –

"ປຍ຺ຈິເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສາ ນິທານໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ອວເສສໍ ສຸເຕນ ສາເວຕພ຺ພໍ, ອຍໍ ປຘໂມ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທໂສຯ ນິທານໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕາຣິ ປາຣາຊິການິ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ອວເສສໍ ສຸເຕນ ສາເວຕພ຺ພໍ, ອຍໍ ທຸຕິໂຍ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທໂສ"ຕິອາທິສຸ (ມຫາວຯ ໑໕໐) –

ເອວໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ຍສ຺ມີ ວິປ຺ປກເຕຕິ ຍສ຺ມີ ອຸທ຺ເທເສ ອປ຺ຣິໂຍສິເຕຯ ອນ຺ຕຣາໂຍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ທສ຺ສຸ ອນ຺ຕຣາເຍສຸ ໂຍ ໂກຈິ ອນ຺ຕຣາໂຍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ ຯ ທສ ອນ຺ຕຣາຍາ ນາມ – ຣາຊນ຺ຕຣາໂຍ, ໂຈຣນ຺ຕຣາໂຍ, ອຄ຺ຄຍນ຺ຕຣາໂຍ, ອຸທການ຺ຕຣາໂຍ, ມນຸສ຺ສນ຺ຕຣາໂຍ, ອມນຸສ຺ສນ຺ຕຣາໂຍ, ວາລຸອນ຺ຕຣາໂຍ, ສຣີສປນ຺ຕຣາໂຍ, ຊີວິຕນ຺ຕຣາໂຍ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕຣາໂຍຕິຯ ຕຕ຺ຖ ສເຈ ຠິກ຺ຂູສຸ "ອຸໂປສຖໍ ກຣິສ຺ສາມາ"ຕິ (ມຫາວຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໕໐) ນິສິນ຺ເນສຸ ຣາຊາ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ອຍໍ ຣາຊນ຺ຕຣາໂຍຯ ໂຈຣາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອຍໍ ໂຈຣນ຺ຕຣາໂຍຯ ທວທາໂຫ ວາ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ອາວາເສ ວາ ອຄ຺ຄິ ອຸຏ຺ຘຫຕິ, ອຍໍ ອຄ຺ຄຍນ຺ຕຣາໂຍຯ ເມໂຆ ວາ ອຸຏ຺ຘຫຕິ, ໂອໂຆ ວາ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ອຍໍ ອຸທການ຺ຕຣາໂຍຯ ພຫູ ມນຸສ຺ສາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອຍໍ ມນຸສ຺ສນ຺ຕຣາໂຍຯ ຠິກ຺ຂຸໍ ຍກ຺ໂຂ ຄຕ຺ຫາຕິ, ອຍໍ ອມນຸສ຺ສນ຺ຕຣາໂຍຯ ພ຺ຍຄ຺ຆາທໂຍ ຈຕ຺ຫມິຄາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອຍໍ ວາລຸອນ຺ຕຣາໂຍຯ ຠິກ຺ຂຸໍ ສປ຺ປາທໂຍ ຑໍສນ຺ຕິ, ອຍໍ ສຣີສປນ຺ຕຣາໂຍຯ ຠິກ຺ຂຸ ຄິລາໂນ ວາ ໂຫຕິ, ກາລໍ ວາ ກໂຣຕິ, ເວຣິໂນ ວາ ຕໍ ມາເຣຕຸກາມາ ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ, ອຍໍ ຊີວິຕນ຺ຕຣາໂຍຯ ມນຸສ຺ສາ ເອກໍ ວາ ພຫູ ວາ ຠິກ຺ຂູ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ຈາເວຕຸກາມາ ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ, ອຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕຣາໂຍຯ ອິຕິ ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ "ອນ຺ຕຣາໂຍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ທສ຺ສຸ ອນ຺ຕຣາເຍສຸ ໂຍ ໂກຈິ ອນ຺ຕຣາໂຍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕີ"ຕິ, ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ປກາສິໂຕ ໂຫຕີຕິຯ

ເຕນ ສທ຺ຘິນ຺ຕິ ວິປ຺ປກຕຸທ຺ເທເສນ ສທ຺ຘິຯ ອວເສສໍ ສຸເຕນ ສາເວຕພ຺ພໍ ອຸທ຺ທິຏ຺ເຐາທ຺ເທສາເປກ຺ຂຕ຺ຕາ ອວເສສວຈນສ຺ສຯ ຍຖາຫ "ນິທານໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ"ຕິອາທິ (ມຫາວຯ ໑໕໐)ຯ ເຕນາຫ "ນິທານຸທ຺ເທເສ ປນາ"ຕິອາທິຯ ສຸເຕນ ສາເວຕພ຺ພໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ ອຸໂປສຖສ຺ສ ອນ຺ຕຣາໂຍວ ໂຫຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອນິຍຕຸທ຺ເທໂສ ປ຺ຣິຫາຍຕີຕິ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ອນິຍຕສິກ຺ຂາປທປຍ຺ຍຕ຺ຕິຍາ ອຠາວໂຕຯ ຕທກາໂວ ຈ "ອິທເມວ ລກ຺ຂຓໍ ຕຕ຺ຖາປີ ອນຸຄຕ"ນ຺ຕິ ກຕ຺ວາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ເສສນ຺ຕິ ອວເສສຸທ຺ເທສປ຺ຣິຈ຺ເຉທທສ຺ສນໍຯ ເອເຕສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປາຕິໂມກ຺ຂານນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕາວາຕິ ປຘມໍຯ ອິທນ຺ຕິ ອິທານິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ພຸທ຺ຘິຍໍ ວິປ຺ຣິວຕ຺ຕມານໍ ສາມຍ຺ເຍນ ທສ຺ເສຕິ, ອິທໍ ອກ຺ຂຣປທນິຍມິຕຄນ຺ຖິຕໍ ວຈນໍ ວຸຈ຺ຈຕີ ກຖີຍຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກີ ຕນ຺ຕິ ອາຫ, "ສຸຓາຕຸ ເມຕິອາທີນ"ນ຺ຕິອາທິຯ

ຕຕ຺ຖ ສຸຓາຕຸ ເມຕິອາທີສຸນ຺ຕິ "ສຸຓາຕຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຆ ອຊ຺ຊຸໂປສໂຖ"ຕິອາທີນໍ ຠິກ຺ຂຸປາຕິໂມກ຺ເຂ ອາຄຕານໍ ສຸຕ຺ຕປທານໍຯ ອຕ຺ຖນິຈ຺ຉຍນ຺ຕິ ອຠິເຘຍ຺ຍຕ຺ຖສ຺ສ ເຈວ ອຘິປ຺ປາຍຕ຺ຖສ຺ສ ຈ ນິຈ຺ຉຍນໍ, ວວຕ຺ຖາປນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິມາຍ ຫິ ອຏ຺ຘກຖາຍ ເຕສໍ ອຠິເຘຍ຺ຍຕ຺ໂຖ ເຈວ ອຘິປ຺ປາຍຕ຺ໂຖ ຈ ອເນກຘາ ວວຕ຺ຖາປີຍຕີຯ ອຖ ວາ ນິຈ຺ຉິນ຺ໂນຕີຕິ ນິຈ຺ຉໂຍຯ ຄຕ຺ຖິຍ຺ຘາເນສຸ ຂີລມທ຺ທນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕາ ວິມຕິຈ຺ເຉທກຖາ, ອຕ຺ໂຖ ຈ ນິຈ຺ຉໂຍ ຈ ອຕ຺ຖນິຈ຺ຉໂຍ, ຕໍ ອຕ຺ຖນິຈ຺ຉຍໍ, ມຍາ ວຸຈ຺ຈມານໍ

ອຕ຺ຖຍ຺ຈ ວິນິຈ຺ຉຍຍ຺ຈາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ສີລສມ຺ປນ຺ນາຕິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປນ຺ນໍ ປຕ຺ຕໍ ປຸຓ຺ຓນ຺ຕິ ສມ຺ປນ຺ນໍ, ສີລໍ ສມ຺ປນ຺ນເມເຕສນ຺ຕິ ສີລສມ຺ປນ຺ນາ, ປຣິປຸຓ຺ຓສີລາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ສມ຺ມເທວ ປນ຺ນາ ຄຕາ ອຸປາຄຕາຕິ ສມ຺ປນ຺ນາ, ສີເລນ ສມ຺ປນ຺ນາ ສີລສມ຺ປນ຺ນາ, ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວເຣນ ອຸເປຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຘິສີລອຘິຈິຕ຺ຕອຘິປຍ຺ຍາສງ຺ຂາຕາ ຕິສ຺ໂສປິ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພຏ຺ເຐນ ສິກ຺ຂາ, ຕໍ ກາເມນ຺ຕີຕິ ສິກ຺ຂາກາມາຯ ສຸຓນ຺ຕຸ ເມຕິ ເຕ ສພ຺ເພປິ ຠິກ຺ຂໂວ ມມ ສນ຺ຕິກາ ນິສາເມນ຺ຕຸຯ ອິມິນາ ອຕ຺ຕໂນ ສໍວຓ຺ຓນາຍ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ສວເນ ນິໂຍເຊຕິຯ ສກ຺ກຈ຺ຈສວນປຏິພທ຺ຘາ ຫິ ສພ຺ພາປິ ສາສນສມ຺ປຕ຺ຕີຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ສີລສມ຺ປນ຺ນານໍ ສິກ຺ຂາກາມານໍເຍວ ຠິກ຺ຂູນໍ ຄຫຓໍ ຕທຍ຺ເຍສໍ ອິມິສ຺ສາ ສໍວຓ຺ຓນາຍ ອຠາຊນຠາວໂຕຯ ນ ຫິ ເຕ ວິນຍໍ ໂສຕພ຺ພໍ, ປຏິປຊ຺ຊິຕພ຺ພຍ຺ຈ ມຍ຺ຍິສ຺ສນ຺ຕີຕິຯ

ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕສ຺ມິ ຄາຖາປເທ, ເອເຕສໍ ວາ ຄາຖາຍ ສງ຺ຄຫິຕານໍ “ສຸຓາຕຸ ເມ”ຕິອາທີນໍ ປທານມນ຺ຕເຣຯ ສວເນ ອາຓຕ຺ຕິວຈນໍ ສວນາຓຕ຺ຕິວຈນໍຯ ກິຍ຺ຈາປິ ສວນາຓຕ຺ຕິວຈນໍ, ຕຖາປິ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສເກນ ເອວໍ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ຠຄວຕາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຠຄວໂຕ ອາຓຕ຺ຕິ, ນ ອຸທ຺ເທສກສ຺ສາຕິ ນວກຕເຣນາປິ ອິທໍ ວຕ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ ສງ຺ຆຄາຣເວນ, ສງ຺ຆພຫຸມາເນນ ຈ ສຫິຕຕ຺ຕາ ສຄາຣວສປ຺ປຕິສ຺ສວຈນໍຯ ສງ຺ໂຆ ຫິ ສຸປ຺ປຏິປນ຺ນຕາທິຄຸຓວິເສສຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຸຕ຺ຕມໍ ຄາຣວປ຺ປຕິສ຺ສວຏ຺ຐານໍຯ ອິທຍ຺ຈ ສພ຺ພໍ ເກນ ກຕ຺ຖ ກທາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ “ສພ຺ພເມວ ເຈຕ”ນ຺ຕິອາທິຯ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສໍ ອນຸຊານນ຺ເຕນາຕິ –

“ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ອຸທ຺ທິສິຕຸໍ, ເອວຍ຺ຈ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸທ຺ທິສິຕພ຺ພໍ, ພ຺ຍຕ຺ເຕນ ຠິກ຺ຂຸນາ ປຏິພເລນ ສງ຺ໂຆ ຍາເປຕພ຺ໂພ ‘ສຸຓາຕຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຆ’”ຕິ (ມຫາວຯ ໑໓໓-໑໓໔) –

ເອວມາທິນາ ອນຸຊານນ຺ເຕນຯ ຣາຊຄເຫຕິ ເອວໍນາມເກ ນຄເຣຯ ຕຍ຺ຫິ ມນ຺ຘາຕຸມຫາໂຄວິນ຺ທາທີຫິ ປຣິຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ “ຣາຊຄຫ”ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕໍ ປເນຕໍ ພຸທ຺ຘກາເລ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕິກາເລ ຈ ນຄຣໍ ໂຫຕິ, ເສສກາເລ ສຸຍ຺ຍໍ ໂຫຕິ ຍກ຺ຂປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ, ເຕສໍ ວສນວຏ຺ຐານໍ ຫຸຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕິຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ອິທໍ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສເກນ ວຕ຺ຕພ຺ພວຈນໍ, ຕສ຺ມາຯ ກິໍ ເຕ ອຸໂຠປິ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ອຸທ຺ທິສນ຺ຕິ, ເຍເນວໍ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ “ສງ຺ຆຕ຺ເຖໂຣ ວາ ຫີ”ຕິອາທິຯ ເຖຣາຘິກນ຺ຕິ ເຖຣາຘີນໍ, ເຖຣາຍຕ຺ຕໍ ຠວິຕຸນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ “ເຖຣາເຘຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ ວາ ປາໂຐ, ໂສເຍວຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕິສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍຯ ພ຺ຍຕ຺ໂຕຕິ ປຍ຺ຍາເວຍ຺ຍຕ຺ຕິເຍນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ປຄຸຓມາຕິໂກຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຏິພໂລຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ, ອຠີໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ກິຍ຺ຈາປິ ທຫຣສ຺ສາປິ ພ຺ຍຕ຺ຕສ຺ສ ປາຕິໂມກ຺ໂຂ ອນຸຍ຺ຍາໂຕ, ອຖ ໂຂ ເອຕ຺ຖາຍໍ ອຘິປ຺ປາໂຍ – ສເຈ ເຖຣສ຺ສ ປຍ຺ຈ ວາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວາ ຕໂຍ ວາ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສາ ນາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ທ຺ເວ ປນ ອກ຺ຂຓ຺ຑາ ສຸວິສທາ ວາຈຸຄ຺ຄຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຖຣາຍຕ຺ໂຕວ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ສເຈ ປນ ເອຕ຺ຕກມ຺ປິ ວິສທໍ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ພ຺ຍຕ຺ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອາຍຕ຺ໂຕຕິຯ

ອິທານິ “ສງ຺ໂຆ”ຕິ ອວິເສເສນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອິຘາຘິປ຺ເປຕສງ຺ຆໍ ວິເສເສຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ “ສງ຺ໂຆຕິ ອິມິນາ ປນ ປເທນາ”ຕິອາທິມາຫຯ ກິຍ຺ຈາປີຕິ ອນຸຄ຺ຄຫຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ, ຕສ຺ສ ຍທິ ນາມາຕິ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ທກ຺ຂນ຺ຕິ ເອຕາຍ ສຕ຺ຕາ ຍຖາຘິປ຺ເປຕາຫີ ສມ຺ປຕ຺ຕີຫີ ວຑ຺ຒນ຺ຕີຕິ ທກ຺ຂິຓາ, ປຣໂລກໍ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ທາຕພ຺ພໍ ທານໍ, ຕໍ ທກ຺ຂິຓໍ ອຣຫຕິ, ທກ຺ຂິຓາຍ ວາ ຫິໂຕ, ຍສ຺ມາ ນໍ ມຫປ຺ຜລກາຣິຕາຍ ວິໂສເຘຕີຕິ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ໂຍ, ທິຏ຺ຐິສີລສງ຺ຆາເຕນ ສໍຫໂຕຕິ ສງ຺ໂຆ, ທກ຺ຂິເຓຍ຺ໂຍ ຈ ໂສ ສງ຺ໂຆ ຈາຕິ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍສງ຺ໂຆຯ ສມ຺ມຸຕິຍາ ຈຕຸວຄ຺ຄາທິວິນຍປຍ຺ຍຕ຺ຕິຍາ ສິທ຺ໂທ ສງ຺ໂຆ ສມ຺ມຸຕິສງ຺ໂຆຯ ອວິເສເສນາຕິ “ອຣິຍາ”ຕິ ວາ “ປຸຖຸຊ຺ຊນາ”ຕິ ວາ ອວິເສເສຕ຺ວາ ສາມຍ຺ເຍນຯ ໂສຕິ ສມ຺ມຸຕິສງ຺ໂຆຯ ອິຘາຕິ ອິມິສ຺ສໍ ອຸໂປສຖຎຕ຺ຕິຍໍຯ ອຘິປ຺ເປໂຕ ອຸໂປສຖຎຕ຺ຕິຍາ ອວິເສສຕ຺ຕາຯ ນນຸ ຈ ໂສປິ ປຍ຺ຈວິໂຘ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຖ ກຕໂມ ອິຘາຘິປ຺ເປໂຕຕິ ອນຸໂຍຄໍ ສນ຺ຘາຍາຫ “ໂສ ປເນສາ”ຕິອາທິຯ ກມ຺ມວເສນາຕິ ວິນຍກມ຺ມວເສນຯ ປຍ຺ຈ ວິຘາ ປກາຣາ ອສ຺ສ ສມ຺ມຸຕິສງ຺ຆສ຺ສາຕິ ປຍ຺ຈວິໂຘຯ ຕຖາ ຫິ ວິຘຍຸຕ຺ຕຄຕປ຺ປກາຣສທ຺ເທ ສມານຕ຺ເຖ ວຓ຺ຓຍນ຺ຕິຯ ຈຕຸນ຺ນໍ ວຄ຺ໂຄ ສມູໂຫຕິ ຈຕຸວຄ຺ໂຄ, ຈຕຸປຣິມາຓຍຸຕ຺ໂຕ ວາ ວຄ຺ໂຄ ຈຕຸວຄ຺ໂຄຯ ເອວໍ ປຍ຺ຈວຄ຺ຄາທີຯ

ອິທານິ ເຍສໍ ກມ຺ມານໍ ວເສນາຍໍ ປຍ຺ຈວິໂຘ ໂຫຕິ, ຕໍ ວິເສເສຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຕຕ຺ຖາ”ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ ປຍ຺ຈວິເຘ ສງ຺ເຆຯ ມຊ຺ຊິເມສຸ ຊນປເທສຸ ອຸປສມ຺ປທກມ຺ມສ຺ສ ທສວຄ຺ຄກຣຓີຍຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ “ຐເປຕ຺ວາ…ເປ… ອຸປສມ຺ປທຍ຺ຈາ”ຕີຯ “ຕຖາ”ຕິ ອິມິນາ “ນ ກິຍ຺ຈິ ສງ຺ຆກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ອຕິທິສຕິຯ ຍທິ ເອວໍ ກິມຕ຺ຖໍ ອຕິເຣກວີສຕິວຄ຺ໂຄ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ “ໂສ ປນາ”ຕິອາທິຯ ອຕິເຣກຕເຣນາປີຕິ ຈຕຸວຄ຺ຄາທິກຣຓີຍໍ ປຍ຺ຈວຄ຺ຄາທິນາ ອຕິເຣກຕເຣນ, ທສວຄ຺ຄກຣຓີຍຍ຺ຈ ເອກາທສວຄ຺ຄາທິນາ ອຕິເຣກຕເຣນຯ ທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ຍາປນຕ຺ຖໍຯ ອິທເມວ ຈາເນນ ກຕພ຺ພໍ ກມ຺ມນ຺

ຕິ ‘‘ກມ຺ມວເສນ ປຄ຺ຈວິໂຂ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ກມ຺ມສຸສາມິເຍ ກາເນຕົ ຍຸຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ອິທິສີ ໂຈທນາ ອນວກາສາຕິ ທຎ຺ຖພ຺ພໍ.
ອິມສ຺ມີ ປນຕ຺ເຖຕິ ອຸໂປສເຖ.

ອຸໂປສຖສທ຺ໂທ ປນາຍໍ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສສີເລົາປວາສປຄ຺ຄຕ຺ຕິທິວເສສຸ ວຕ຺ຕຕິ. ຕຖາ ເຫສ ‘‘ອາຍາມາວຸໂສ ກປ຺ປິນ, ອຸ
ໂປສຖໍ ຄມິສ຺ສາມາ’’ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນິ. ອຎ຺ຖ. ໑.໑໕໐; ມ. ນິ. ອຎ຺ຖ. ໓.໗໘) ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທເສ ອາຄໂຕ, ‘‘ເອວໍ
ອຎ຺ຄງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອຸໂປສໂຖ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ’’ຕິອາທີສຸ (ອ. ນິ. ໘.໔໓) ສີເລ, ‘‘ສຸທ຺ຘສ຺ສ ເວ ສທາ ຜຄ຺ຄຸ,
ສຸທ຺ຘສ຺ສຸໂປສໂຖ ສທາ’’ຕິອາທີສຸ (ມ. ນິ. ໑.໗໙) ອຸປວາເສ, ‘‘ອຸໂປສໂຖ ນາມ ນາຄຣາຊາ’’ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໒.໒໔໖)
ປຄ຺ຄຕ຺ຕິຍໍ, ‘‘ນ, ພິກ຺ຂເວ, ຕທຫຸໂປສເຖ ສພິກ຺ຂຸກາ ອາວາສາ’’ຕິອາທີສຸ (ມຫາວ. ໑໘໑) ທິວເສ, ອິຘາປິ ທິວເສເຍວ ວຕ຺ຕ
ມາໂນ ອຕີປ຺ເປໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ອຊ຺ຊ ອຸໂປສຖທິວໂສ’’ຕິອາທີ. ອຸປວສນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ອຸໂປສໂຖ. ອຸປວສນ຺ຕິຕິ ສີເລນ ວາ ສພ຺ພໂສ
ອາຫາຣສ຺ສ ອກ຺ຄ຺ຸຊນສງ຺ຂາເຕນ ອນສເນນ ວາ ອີຣປານມຊຸປານາທິມຕ຺ເຕນ ວາ ອຸເປຕາ ຫຸຕ຺ວາ ວສນ຺ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ສພ຺ເພສມ຺ປີ ວາກ຺ຍານໍ ເອວ-ກາຣຕ຺ຖສທິຕຕ຺ຕາ ‘‘ອຸໂປສໂຖ’’ຕິ ເອຕສ຺ສ ‘‘ອຸໂປສໂຖ ເອວາ’’ຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ລພ຺ພາຕິຕິ ອາຫ ‘‘ເອ
ເຕນ ອນຸໂປສຖທິວສໍ ປຝິກ຺ຂິປຕິ’’ຕິ. ອິມິນາ ອວຘາຣເຕນ ນິຣາກຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ອຖ ວາ ສທ຺ທນ຺ຕຣຕ຺ຖາໂປຫນວເສນ ສທ຺ໂທ
ອຕ຺ຖໍ ວທຕິຕິ ‘‘ອຸໂປສໂຖ’’ຕິ ເອຕສ຺ສ ‘‘ອນຸໂປສໂຖ ນ ໂຫຕິ’’ຕິ ອຍມຕ຺ໂຖຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເອເຕນ ອນຸໂປສຖທິວສໍ ປຝິກ຺ຂິປຕິ’’ຕິ.
‘‘ເອສ ນໂຍ ປນ຺ນຣໂສ’’ຕິ ອິມິນາ ອຄ຺ຄໍ ອຸໂປສຖທິວສໍປຝິກ຺ຂິປຕິຕິ ເອຕ຺ຖາປີ. ເອເຕນາຕິ ‘‘ອຸໂປສໂຖ’’ຕິ ເອເຕນ ສທ຺ເທນ.
ປຄ຺ຈທສນ຺ນໍ ຕິຖີນໍ ປູຣຕາວເສນ ປນ຺ນຣໂສ. ປນ຺ນຣໂສຕິ ອິມິນາ ອຄ຺ຄໍ ອຸໂປສຖທິວສໍ ປຝິກ຺ຂິປຕິ’’ຕິ ສໍອິຕ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ
ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ທິວສວເສນ ຫີ’’ຕິອາທິມາຫ. ຈາຕຸທ຺ທສີຍໍ ນິຍຸຕ຺ໂຕ ຈາຕຸທ຺ທສີໂກ. ເອວໍ ປນ຺ນຣສີໂກ. ສາມຄ຺ຄີອຸໂປສ
ໂຖ ນາມ ສງ຺ຆສາມຄ຺ຄີກຕທິວເສ ກາຕພ຺ເພົາໂປສໂຖ. ເຫມນ຺ຕຄິມ຺ຫວສ຺ສານານໍ ຕິຕ຺ຕໍ ອຸຕູນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ເຫມນ຺ເຕົາຕຸ ນາມ
ອປຣກຕ຺ຕິກສ຺ສ ກາລຸອປກ຺ຂປາຝິປທໂຕ ປຎ຺ຖາຍ ຜຄ຺ຄຸນປຸຕ຺ຕາມປຣິໂຍສານາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາສາ, ຄິມ຺ເຫົາຕຸ ນາມ ຜຄ຺ຄຸນສ຺ສ
ກາລປກ຺ຂປາຝິປທໂຕ ປຎ຺ຖາຍ ອາສາລ຺ຫປຸຕ຺ຕາມປຣິໂຍສານາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາສາ, ວສ຺ສາເນົາຕຸ ນາມ ອາສາລ຺ຫສ຺ສ ກາ
ລຸອປກ຺ຂປາຝິປທໂຕ ປຎ຺ຖາຍ ອປຣກຕ຺ຕິກປຸຕ຺ຕາມປຣິໂຍສານາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາສາ. ຕຕິຍສຕ຺ຕມປກ຺ເຂສຸ ທ຺ເວ ທ຺ເວ ກຕ຺ວາ
໖ ຈາຕຸທ຺ທສິກາຕິ ເຫມນ຺ຕສ຺ສ ອຕຸໂນ ຕຕິເຍ ຈ ສຕ຺ຕເມ ຈ ປກ຺ເຂ ທ຺ເວ ຈາຕຸທ຺ທສິກາ, ເອວມິຕເຣສໍ ອຸຕູນນ຺ຕິ ໖ ຈາ
ຕຸທ຺ທສິກາ. ເສສາ ປນ຺ນຣສິກາຕິ ເສສາ ອຎ຺ຖາຣສ ປນ຺ນຣສິກາ. ໂຫນ຺ຕິ ເຈຕ຺ຖ –

‘‘ກຕ຺ຕິກສ຺ສ ຈ ກາລຸອມ຺ຫາ, ຍາວ ຜຄ຺ຄຸນປຸຕ຺ຕມາ;

‘ເຫມນ຺ຕກາໂລ’ຕິ ວິຄ຺ເຄຍ຺ໂຍ, ອຎ຺ຖ ໂຫນ຺ຕິ ອຸໂປສຖາ.

‘‘ຜຄ຺ຄຸນສ຺ສ ຈ ກາລຸອມ຺ຫາ, ຍາວ ອາສາລ຺ຫປຸຕ຺ຕມາ;

‘ຄິມ຺ຫກາໂລ’ຕິ ວິຄ຺ເຄຍ຺ໂຍ, ອຎ຺ຖ ໂຫນ຺ຕິ ອຸໂປສຖາ.

‘‘ອາສາລ຺ຫສ຺ສ ຈ ກາລຸອມ຺ຫາ, ຍາວ ກຕ຺ຕິກປຸຕ຺ຕມາ;

‘ວສ຺ສກາໂລ’ຕິ ວິຄ຺ເຄຍ຺ໂຍ, ອຎ຺ຖ ໂຫນ຺ຕິ ອຸໂປສຖາ.

‘‘ອຸຕູນໍ ປນ ຕິຕ຺ຕານນ຺ນໍ, ປກ຺ເຂ ຕຕິຍສຕ຺ຕເມ;

‘ຈາຕຸທ຺ທໂສ’ຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ, ອຸທ຺ທິສນ຺ຕິ ນຍຄ຺ຄຸໂນ’’ຕິ.

ປກຕິຍາ ນພຫຸຕຣາວາສິກາທິປຈ຺ຈເຍນ ກາຕພ຺ພໍ ປກຕິຈາຣິຕ຺ຕໍ. ພຫຸຕຣາວາສິກາທິປຈ຺ຈເຍ ປນ ສຕິ ອຄ຺ຄສ຺ມີ ຈາ
ຕຸທ຺ທເສປີ ກາຕຸໍ ວຎ຺ຝຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ສກີ’’ນ຺ຕິອາທີ. ສກີນ຺ຕິ ເອກສ຺ມີ ວາເຣ ຯ ອາວາສິການໍ ອນຸວຕ຺ຕິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາວາສິເກຫິ
‘‘ອຊ຺ຊຸໂປສໂຖ ຈາຕຸທ຺ທໂສ’’ຕິ ປຸພ຺ພກິຈ຺ເຈ ກຣິຍມາເນ ອນຸວຕ຺ຕິຕພ຺ພໍ, ນ ປຝິກ຺ໂກສິຕພ຺ພໍ. ອາທິສທ຺ເທນ ‘‘ອາວາສິເກຫິ

ອາຄນຸຕຸການໍ ອນຸວຕຸຕິຕພຸພ’’ນຸຕິ (ມຫາວ຺ ໑໗໗) ວຈນໍ, ‘‘ອນຸຊານາມິ, ກິກຸຂເວ, ເຕຫິ ກິກຸຂູຫິ ທຸເວ ຕໂຍ ອຸໂປສເຖ ຈາຕຸທຸທສິເກ ກາຕຸໍ, ກຖໍ ມຍໍ ເຕຫິ ກິກຸຂູຫິ ປຖມຕຣໍ ປວາເຣຍຸຍາມາ’’ຕິ (ມຫາວ຺ ໒໔໐) ວຈນຸຈ ສຽຄຕຸຫາຕິ຺ ເອຕຸຖ ຈ ປຖມສຸຕຸຕສຸສ ເອເກກສຸສ ອຸຕຸໂນ ຕຕິຍສຕຸຕມປກຸຂສຸສ ຈາຕຸທຸທເສ ວາ ອວເສສສຸສ ປນຸນຣເສ ວາ ສກີ ປາຕິໂມກຸຂໍ ອຸທຸທິສິຕພຸພນຸຕິ ປກຕິຈາຣິຕຸຕວເສນປິ ອຕຸຖສມຸກວໂຕ ‘‘ອາຄນຸຕຸເກຫິ’’ຕິອາທີນິ ສຸຕຸຕານິ ທສຸສິຕານີຕິ ເວທິຕພຸພໍ຺ ຕຖາຣູປປຈຸຈເຍ ສຕີຕິ ອລຸລສຸມິມຸປີ ຈາຕຸທຸທສິເກ ອຸໂປສຖໍ ກາຕຸໍ ອນຸຣູເປ ‘‘ອາວາສິກາ ພຫຸຕຣາ ໂຫນຸຕິ’’ຕິ ເອວມາທິເກ ປຈຸຈເຍ ສຕິ຺ ອລຸລສຸມິມຸປີ ຈາຕຸທຸທເສຕິ ຕິຕຸຕໍ ອຸຕູນໍ ຕຕິຍສຕຸຕມປກຸຂຈາຕຸທຸທສໂຕ ອລຸລສຸມີ ຈາຕຸທຸທເສ຺

ນ ເກວລໍ ອຸໂປສຖທິວສາວ ໂຫນຸຕີຕິ ອາຫ ‘‘ປຸຣິມວສຸສໍວຸຜຸຖານໍ ປນາ’’ຕິອາທີ຺ ມາ ອິຕິ ຈນຸໂທ ວຸຈຸຈຕິ ຕສຸສ ຄຕິຍາ ທິວສສຸສ ນິມິຕຸຕພຸພໂຕ, ໂສ ເອຕຸຖ ສພຸພກລາປາຣິປູຣິຍາ ປຸຕຸໂຕາຕິ ປຸຕຸຕມາ, ປຸພຸພກຕຸຕິກາຍ ປຸຕຸຕມາ ປຸພຸພກຕຸຕິກປຸຕຸຕມາ, ອສຸສຍຸຊປຸຕຸຕມາ຺ ສາ ຫິ ປຈຸຊິມກຕຸຕິກໍ ນິວຕຸເຕຕຸໍ ເອວໍ ວຸຕຸຕາ຺ ເຕສໍເຍວາຕິ ປຸຣິມວສຸສໍວຸຜຸຖານໍເຍວ຺ ກຕຸໜນກາຣເກຫິຕິ ກລຫກາຣເກຫິ຺ ປຈຸຈຸກຸກຫຸຌນຸຕີຕິ ອຸກຸກຫຸຌນຸຕິ຺ ກຕຸໜນກາຣເກຫິ ອນຸວາທວເສນ ອສຸສຍຸຊປຸຕຸຕມາທີ ປຣິຈຸຈຊນຸຕາ ປວາຣຕໍ ກາລຸອປກຸຂໍ, ຊຸຕຸຫປກຸຂນຸຕິ ອຸທຸສໍ ກຫຸຌນຸຕີຕິ ອຕຸໂຖ຺ ‘‘ສຸຕານຸຕຸ ເມ ອາຍສຸມນຸໂຕ ອາວາສິກາ, ຍທາຍສຸມນຸຕານໍ ປຕຸຕກລຸລໍ, ອິທານິ ອຸໂປສຖໍ ກເຣຍຸຍາມ, ປາຕິໂມກຸຂໍ ອຸທຸທິເສຍຸຍາມ, ອາຄເມ ກາລຸເອ ປວາເຣຍຸຍາມາ’’ຕິ (ມຫາວ຺ ໒໔໐) ‘‘ສຸຕານຸຕຸ ເມ ອາຍສຸມນຸໂຕ ອາວາສິກາ, ຍທາຍສຸມນຸຕານໍ ປຕຸຕກລຸລໍ, ອິທານິ ອຸໂປສຖໍ ກເຣຍຸຍາມ, ປາຕິໂມກຸຂໍ ອຸທຸທິເສຍຸຍາມ, ອາຄເມ ຊຸຕຸເຫ ປວາເຣຍຸຍາມາ’’ຕິ ຈ ເອວໍ ລຕຸຕິຍາ ປວາຣຕໍ ອຸກຸກຫຸຌນຸຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ຺

ອຖາຕິ ອນນຸຕຣຕຸເຖ ນິປາໂຕ຺ ຈຕຸທຸທສນຸນໍ ປູຣໂຕ ຈາຕຸທຸທໂສ, ທິວໂສ຺ ຍໍ ສນຸສາຍ ‘‘ອາຄເມ ຊຸຕຸເຫ ປວາເຣຍຸຍາມາ’’ຕິ ລຕຸຕີ ຖປຢືສຸ, ຕສຸມີ ປນ ອາຄເມ ຊຸຕຸເຫ ໂກມຸທິຍາ ຈາຕຸມາສິນິຍາ ອວສຸສໍ ປວາເຣຕພຸພໍ຺ ນ ຫິ ຕໍ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ປວາເຣຕຸໍ ລພຸກາຕິ຺ ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ –

‘‘ເຕ ເຈ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂູ ກຕຸໜນກາຣກາ ກລຫກາຣກາ ວິວາທກາຣກາ ກສຸສກາຣກາ ສຽເຜ ອຮິກຣຕາກາຣກາ ຕມຸປີ ຊຸຕຸຫໍ ອນຸວເສຍຸຍຸໍ, ເຕຫິ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂູຫິ ສພຸເພເຫວ ອາຄເມ ຊຸຕຸເຫ ໂກມຸທິຍາ ຈາຕຸມາສິນິຍາ ອກາມາ ປວາເຣຕພຸພ’’ນຸຕິ (ມຫາວ຺ ໒໔໐)຺

ເຕເນວາຫ ‘‘ປຈຸຊິມວສຸສໍວຸຜຸຖານຸຈ ປຈຸຊິມກຕຸຕິກປຸຕຸຕມາ ເອວາ’’ຕິ຺ ຍທີ ຫີ ຕໍ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ປວາເຣຍຍ, ທຸກຸກຝາປຕຸຕີ ອາປຊເຊຍຸຍ຺ ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ ‘‘ນ ຈ, ກິກຸຂເວ, ອປວາຣຕາຍ ປວາເຣຕພຸພໍ ອລຸລຕຸຣ ສຽຌສາມຄຸຄິຍາ’’ຕິ (ມຫາວ຺ ໒໓໓)຺ ວິສຸທຸສິປວາຣຕາໂຍຄໂຕ ປວາຣຕາທິວສາ຺ ປີສທຸເທນ ນ ເກວລໍ ປວາຣຕາທິວສາເຍວ, ອຖ ໂຂ ອຸໂປສຖທິວສາປີ ໂຫນຸຕີຕິ ທສຸເສຕິ຺ ອິທານິ ໂຍ ໂສ ສາມຄຸຄີອຸໂປສຖທິວໂສ ວຸຕຸໂຕ, ຕລຸຈ ຕປຸປສຽເຄນ ສາມຄຸຄີປວາຣຕາທິວສລຸຈ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ຍທາ ປນາ’’ຕິອາທີມາຫ຺ ໂອສາຣິເຕ ຕສຸມີ ກິກຸຂຸສຸມິນຸຕິ ອຸກຸຂິຕຸຕເກ ກິກຸຂຸສຸມີ ໂອສາຣິເຕ, ຕໍ ຄເຫຕຸວາ ສີມໍ ຄນຸຕຸວາ ອາປຕຸຕີ ເທສາເປຕຸວາ ກມຸມວາຈາຍ ກມຸມປຸປຜິປຸປສຸສທຸຮິວເສນ ປເວສິເຕຕີ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ຺ ຕສຸສ ວຕຸຖຸສຸສາຕິ ຕສຸສ ອຮິກຣຕສຸສ຺ ຕທາ ຖເປຕຸວາ…ເປ… ອຸໂປສຖທິວໂສ ນາມ ໂຫຕີຕິ ສມຸພນຸໂຮ຺ ກີ ກາຣຕນຸຕິ ອາຫ ‘‘ຕາວເທວາ’’ຕິອາທີ຺ ຕຕຸຖ ຕາວເທວາຕິ ຕໍ ທິວສເມວ຺ ວຈນໂຕຕິ ໂກສມຸພກຸຂນຸຮເກ (ມຫາວ຺ ໔໗໕) ວຸຕຸຕຕຸຕາ຺ ຍຕຸຖ ປນ ປຕຸຕຈີວຣາທີນໍ ອຕຸຖາຍ ອປຸປມຕຸຕເກນ ກາຣເຕນ ວິວທນຸຕາ ອຸໂປສຖໍ ວາ ປວາຣຕໍ ວາ ຖເປນຸຕິ, ຕຕຸຖ ຕສຸມີ ອຮິກຣເຕ ວິນິຈຸຊິເຕ ‘‘ສມຄຸຄາ ຊາຕມຸຫາ’’ຕິ ອນຸຕຣາ ສາມຄຸຄີອຸໂປສຖໍ ກາຕຸໍ ນ ລກນຸຕິ຺ ກໂຣນຸເຕຫີ ອນຸໂປສເຖ ອຸໂປສໂຖ ກໂຕ ນາມ ໂຫຕິ຺ ກຕຸຕິກມາສພຸການຸຕເຣຕິ ເອຕຸຖ ກຕຸຕິກມາໂສ ນາມ ປຸພຸພກຕຸຕິກມາສສຸສ ກາລຸອປກຸຂປາຜິປທໂຕ ປຜຸຖາຍ ຍາວ ອປຣກຕຸຕິກປຸຕຸຕມາ, ຕາວ ເອກູນຕີສຣຕຸຕິທິໂວ, ຕສຸສພຸການຸຕເຣ, ຕໂຕ ປຈຸຊາ ວາ ປນ ປຸເຣ ວາ ນ ວຜຸຜຕິ຺ ອຍເມວ ໂຍ ໂກຈິ ທິວໂສເຍວ຺ ອິຮາປີ ໂກສມຸພກຸຂນຸຮເກ ສາມຄຸຄິຍາ ສທິສາວ ສາມຄຸຄີ ເວທິຕພຸພາ຺ ເຍ ປນ ກິສຸມິລຸຈິເທວ ອປຸປມຕຸຕເກ ປວາຣຕໍ ຖເປຕຸວາ ສມຄຸຄາ ໂຫນຸຕິ, ເຕຫິ ປວາຣຕາຍເມວ ປວາຣຕາ ກາຕພຸພາ, ຕາວເທວ ນ ກາຕພຸພາ຺ ກໂຣນຸເຕຫີ ອປຸປວາຣຕາຍ ປວາຣຕາ ກຕາ ໂຫຕິ຺ ນ ກາຕພຸໂພເຍວາຕິ ນິຍເມນ ຍທີ ກໂຣຕິ, ທຸກຸກຝນຸຕິ ທສຸເສຕິ຺ ຕຕຸຖ ຫີ ອຸໂປສຖກຣເຕ ທຸກຸກຝໍ຺ ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ ‘‘ນ, ກິກຸຂເວ, ອນຸໂປສເຖ ອຸໂປສໂຖ ກາຕພຸໂພ ອລຸລຕຸຣ ສຽຌສາມຄຸຄິຍາ’’ຕິ (ມຫາວ຺ ໑໗໓)຺

‘‘ປຕຸຕກາລເມວປຕຸຕກລຸລ’’ນຸຕິ ອິມິນາ ສກຕຸເຖ ກາວປຸປຈຸຈໂຍຕິ ທສຸເສຕິ຺ ນາສຕີຕິ ອນຸວຍໂຕ ວຸຕຸຕເມວ ພຸຍຕິເຣກໂຕ ຫລຸທໍ ກໂຣຕິ຺

ອນຸຣູປາຕິ ອຣຫາ ອນຸຈ຺ຉວິກາ, ສາມີໂຈຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ສພ຺ພນ຺ຕິເມນາຕິ ສພ຺ພເຫຏ຺ຐິເມນ ຈຕ຺ຕາໂຣ, ນ ເຕຫິ ວິນາ ຕໍ ອຸໂປສຖກມ຺ມໍ ກຣີຍຕິ, ນ ເຕສໍ ຉນ຺ໂທ ວາ ປາຣິສຸທ຺ຘິ ວາ ເອຕິຯ ອວເສສາ ປນ ສເຈປິ ສຫສ຺ສມຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ສເຈ ສມານສໍວາສກາ, ສພ຺ເພ ຉນ຺ທາຣຫາວ ໂຫນ຺ຕິ, ຉນ຺ທປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ທຕ຺ວາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕຸ ວາ, ມາ ວາ, ກມ຺ມໍ ນ ກຸປ຺ປຕິຯ ປກຕຕ຺ຕາຕິ ອນຸກ຺ຂິຕ຺ຕາ, ປາຣາຊິກໍ ອນຊ຺ຌາປນ຺ນາ ຈຯ ຫຕ຺ຖປາໂສ ນາມ ທິຍຑ຺ຒຫຕ຺ຖປ຺ປມາໂຓຯ

ສີມາ ຈ ນາເມສາ ກຕມາ, ຍຕ຺ຖ ຫຕ຺ຖປາສໍ ອວິຊຫິຕ຺ວາ ຐິຕາ ກມ຺ມປ຺ປຕ຺ຕາ ນາມ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອນຸໂຍຄໍ ສນ຺ຘາຍ ສີມໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ວິຠາຄວນ຺ຕານໍ ສຠາວວິຠາວນໍ ວິຠາຄທສ຺ສນມຸເຂເນວ ໂຫຕີຕິ "ສີມາ ຈ ນາເມສາ"ຕິອາທິມາຫຯ ສມ຺ຠິນ຺ທນ຺ເຕນາຕິ ມິສ຺ສີກໂຣນ຺ເຕນຯ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣນ຺ເຕນາຕິ ມທ຺ທນ຺ເຕນ, ອນ຺ໂຕ ກໂຣນ຺ເຕນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອິມາ ວິປ຺ປຕ຺ຕິສີມາໂຍ ນາມາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ກສ຺ມາ ວິປ຺ປຕ຺ຕິສີມາໂຍ ນາມາຕິ ອາຫ "ເອກາທສຫີ"ຕິອາທິຯ ອາກາເຣຫີຕິ ກາຣເຓຫິຯ ວຈນໂຕຕິ ກມ຺ມວາຈາເຍ (ປຣິຯ ໔໘໔ ອາທໂຍ) ກຖິຕຕ຺ຕາຯ ສງ຺ຆກມ຺ມໍ ນາເມຕໍ ວີສຕິວຄ຺ຄກຣຓີຍປຣມນ຺ຕິ ອາຫ "ຍຕ຺ຖ ເອກວີສຕິ ຠິກ຺ຂູ ນິສີທິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕີ"ຕິຯ ຍສ຺ສໍ ສີມາຍໍ ເຫຏ຺ຐິມປຣິຈ຺ເຉເທນ ກມ຺ມາຣເຫນ ສທ຺ຘິໍ ເອກວີສຕິ ຠິກ຺ຂູ ປຣິມຓ຺ຑລາກາເຣນ ນິສີທິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ອຍໍ ອຕິຂຸທ຺ທກາ ນາມາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອວຣູປາ ຈ ສີມາ ສມ຺ມຕາປິ ອສມ຺ມຕາ, ຄາມເຂຕ຺ຕສທິສາວ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຖ ກຕໍ ກມ຺ມໍ ກຸປ຺ປຕິຯ ເອສ ນໂຍ ເສສສີມາສຸປິຯ

ສມ຺ມຕາຕິ ພທ຺ຘາ, ວາຈິຕກມ຺ມວາຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກມ຺ມວາຈາຍ ວາຈນເມວ ຫິ ພນ຺ຘນໍ ນາມຯ ນິມິຕ຺ຕໍ ນ ອຸປຄຈ຺ຉຕີຕິ ອນິມິຕ຺ຕຸປໂຄ, ຕໍ ອນິມິຕ຺ຕຸປຄໍ, ອນິມິຕ຺ຕາຣຫນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຕຈສາຣຣຸກ຺ໂຂ ນາມ ຕາລນາຬິເກຣາທິກາຯ ປໍສຸປຸຎ຺ຊວາລຸກາປຸຎ຺ຊານນ຺ຕິ ປໍສຸຣາສິວາລຸກາຣາສີນໍ ມຊ຺ເຌຯ ນິທ຺ຘາຣເຓ ເຈຕໍ ສາມິວຈນໍຯ ໂປຕ຺ຖເກສຸ ປນ ກຕ຺ຖຈິ "ປໍສຸປຸຎ຺ຊໍ ວາ ວາລຸກາປຸຎ຺ຊໍ ວາ ອຎ຺ຎຕຣ"ນ຺ຕິ ປາໂຐ ທິສ຺ສຕິ, ໂສ ປນ ອປາໂຐຯ ນ ຫິ ໂສ "ອຎ຺ຎຕຣ"ນ຺ຕິ ອິມິນາ ຍຸຊ຺ຊຕີຕິຯ ອນ຺ຕຣາຕິ ນິມິຕ຺ຕຸປຄນິມິຕ຺ຕານມນ຺ຕຣາຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ຍາ ຕີຫິ ນິມິຕ຺ເຕຫິ ພຊ຺ຌມານາ ອນິມິຕ຺ຕຸປເຄສຸ ຕຈສາຣຣຸກ຺ຂາທີສຸ ອຎ຺ຎຕຣໍ ອນ຺ຕຣາ ເອກໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ສມ຺ມຕາ, ສາ ຂຓ຺ຑນິມິຕ຺ຕາ ນາມ ໂຫຕິຯ ຍາ ປນ ຈຕຸປຎ຺ຈນິມິຕ຺ຕາທີຫິ ພຊ຺ຌມານາ ອິເມສຸ ຕຈສາຣຣຸກ຺ຂາທີສຸ ອຎ຺ຎຕຣໍ ອນ຺ຕຣາ ເອກໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ສມ຺ມຕາ, ສາ ຂຓ຺ຑນິມິຕ຺ຕາ ນາມ ນ ໂຫຕີຕິ ວິຎ຺ຎາຍຕິ ນິມິຕ຺ຕຸປຄານໍ ນິມິຕ຺ຕານໍ ຕິຓ຺ຓໍ ສພ຺ຠາວໂຕຯ ອຏ຺ຐກຖາສຸ ປນ ອວິເສເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພນ຺ຕິ ສພ຺ພປ຺ປກາເຣນຯ ນິມິຕ຺ຕານໍ ພຫິ ຐິເຕນ ສມ຺ມຕາຕິ ເຕສໍ ພຫິ ຐິເຕນ ວາຈິຕກມ຺ມວາຈາຯ ນິມິຕ຺ຕານິ ປນ ອນ຺ໂຕ ຈ ພຫິ ຈ ຐຕ຺ວາ ກິຕ຺ເຕຕຸໍ ວຏ຺ຏນ຺ຕິຯ

ເອວໍ ສມ຺ມຕາປີຕິ ນິມິຕ຺ຕານິ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ກມ຺ມວາຈາຍ ສມ຺ມຕາປິຯ ອິມສ຺ສ "ອສມ຺ມຕາວ ໂຫຕີ"ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ສພ຺ພາ, ຠິກ຺ຂເວ, ນທີ ອສີມາຕິ ຍາ ກາຈິ ນທີລກ຺ຂຓປ຺ປຕ຺ຕາ ນທີ ນິມິຕ຺ຕານິ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ "ເອຕໍ ພທ຺ຘສີມໍ ກໂຣມາ"ຕິ ກຕາປິ ອສີມາ, ພທ຺ຘສີມາ ນ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຕ຺ຕໂນ ສຠາເວນ ປນ ສາ ພທ຺ຘສີມາສທິສາຯ ສພ຺ພຕ຺ຖ ສງ຺ຆກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ສມຸທ຺ທຊາຕສ຺ສເຣສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ "ສໍສຏ຺ຐວິຏປາ"ຕິ ອິມິນາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ອາສນ຺ນຕໍ ທີເປຕິຯ ພທ຺ຘາ ໂຫຕີຕິ ປຈ຺ຉິມທິສາຠາເຄ ສີມໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ສາ ປເທສນ຺ຕິ ຕສ຺ສາ ເອກເທສໍຯ ຍຕ຺ຖ ຐຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂູຫິ ກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ສກ຺ກາ ໂຫຕິ, ຕາທິສໍ ເອກເທສນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຍຕ຺ຖ ປນ ຐິເຕຫິ ກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ຕາທິສໍ ປເທສໍ ອນ຺ໂຕ ກຣິຕ຺ວາ ພນ຺ຘນ຺ຕາ ສີມາຍ ສີມໍ ສມ຺ຠິນ຺ທນ຺ຕິ ນາມ, ນ ຕຸ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣນ຺ຕີ ນາມາຕິ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ຄຓ຺ຐິປເທສຸ ປນ "ສມ຺ຠິນ຺ທນໍ ປເຣສໍ ສີມາຍ ເອກໍ ວາ ທ຺ເວ ວາ ນິມິຕ຺ເຕ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ເລຂາມຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ພນ຺ຘນໍຯ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣຓໍ ນາມ ປເຣສໍ ສີມາຍ ນິມິຕ຺ເຕ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໍ ສກລໍ ວາ ຕສ຺ເສກເທສໍ ວາ ອນ຺ໂຕ ກໂຣນ຺ເຕນ ຕສ຺ສາ ພຫິ ເອກສ຺ສໍ ທ຺ວີສຸ ວາ ທິສາສຸ ນິມິຕ຺ເຕ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ພນ຺ຘນ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ປພ຺ພຕາທີນໍ ນິມິຕ຺ຕານໍ ສມ຺ປທາ ນິມິຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕິຯ ປພ຺ພໂຕວ ນິມິຕ຺ຕໍ ປພ຺ພຕນິມິຕ຺ຕໍຯ ເອວໍ ເສເສສຸປິຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕສູຕິ ອຸໂປສຖກ຺ຂນ຺ຘເກ (ມຫາວຯ ໑໓໘ ອາທໂຍ) ສີມາສມ຺ມຸຕິຍໍ ວຸຕ຺ເຕສຸຯ ອິເມຫິ ຈ ປນ ອຏ຺ຐຫິ ນິມິຕ຺ເຕຫິ ອສມ຺ມິສ຺ເສຫິປິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎມິສ຺ເສຫິປິ ສີມໍ ສມ຺ມນ຺ນິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ເຕນາຫ "ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ທິສາຠາເຄ ຍຖາລທ຺ຘານິ ນິມິຕ຺ຕຸປຄານິ ນິມິຕ຺ຕານີ"ຕິຯ ເອເກນ, ປນ ທ຺ວີຫິ ວາ ນິມິຕ຺ເຕຫິ ສມ຺ມນ຺ນິຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ, ຕີຓິ ປນ ອາທິໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣານໍ ນິມິຕ຺ຕານໍ ສເຕນາປິ ວຏ຺ຏຕິຯ "ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ ກິໍ ນິມິຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ວິນຍຘເຣນ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ, "ປພ຺ພໂຕ, ຠນ຺ເຕ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປຸນ ວິນຍຘເຣເນວ "ເອໂສ ປພ຺ພໂຕ ນິມິຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ເອວໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ກິຕ຺ເຕຕພ຺ພໍຯ "ເອຕໍ ປພ຺ພຕໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ກໂຣມ, ນິມິຕ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສາມ, ນິມິຕ຺ຕໍ

ກໂຕ, ນິມິຕ຺ຕံ ໂຫຕຸ, ໂຫຕິ ກວິສຸສຕິ''ຕິ ເອວំ ປນ ກິຕ຺ເຕຕຸំ ນ ວຎ຺ຎຕິ។ ປາສາຓາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ເຕນາຫ ''ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ ກឹ ນິມິຕ຺ຕ''ນ຺ຕິອາທິ។ ''ປພ຺ພໂຕ, ກນ຺ເຕ, ອຸທກំ, ກນ຺ເຕ''ຕິ ເອວំ ປນ ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ວາ ອາຈິກ຺ຂຕຸ, ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ວາ, ວຎ຺ຎຕິເຍວ។ ອາທິສທ຺ເທນ ''ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ອນຸທິສາຍ ກឹ ນິມິຕ຺ຕំ? ປາສາໂຓ, ກນ຺ເຕ, ເອໂສ ປາສາໂຓ ນິມິຕ຺ຕំ។ ທກ຺ຂິຓາຍ ທິສາຍ, ທກ຺ຂິຓາຍ ອນຸທິສາຍ, ປຈ຺ຉິມາຍ ທິສາຍ, ປຈ຺ຉິມາຍ ອນຸທິສາຍ, ອຸຕ຺ຕຣາຍ ທິສາຍ, ອຸຕ຺ຕຣາຍ ອນຸທິສາຍ ກឹ ນິມິຕ຺ຕំ? ອຸທກំ, ກນ຺ເຕ, ເອຕំ ອຸທກំ ນິມິຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ອິທំ ສງ຺ຄຫິຕំ។ ເອຕ຺ຖ ປນ ອຎ຺ຄຕ຺ວາ ປຸນ ''ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ ກឹ ນິມິຕ຺ຕំ? ປພ຺ພໂຕ, ກນ຺ເຕ, ເອໂສ ປພ຺ພໂຕ ນິມິຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ເອວំ ປຖມំ ກິຕ຺ຕິຕນິມິຕ຺ຕំ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາວ ຖເປຕພ຺ພំ។ ເອວញ຺ຫິ ນິມິຕ຺ເຕນ ນິມິຕ຺ຕំ ឃដິຕំ ໂຫຕິ។ ສມ຺ມາ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາຕິ ອລຸລມລຸລນາມວິປ຺ຣິຍາເຍນ, ອນິມິຕ຺ຕານំ ນາເມນ ຈ ອກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຍຖາວຸຕ຺ເຕເນວ ນເຍນ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວា។ ສມ຺ມຕາຕິ ''ສຸຓາຕຸ ເມ, ກນ຺ເຕ''ຕິອາທິນາ ນເຍນ ອຸໂປສຖກ຺ຂນ຺ធເກ (ມຫາວ។ ១៣៤ ອາທໂຍ) ວຸຕ຺ຕາຍ ປຣິສຸທ຺ធາຍ ຎຕ຺ຕິທຸຕິຍກມ຺មວາຈາຍ ພທ຺ធា។ ຕຕ຺ຖ ນິມິຕ຺ຕານិ ສກឹ ກິຕ຺ຕິຕານິປີ ກິຕ຺ຕິຕາເນວ ໂຫນ຺ຕិ។ ອນ຺ធກຎ຺ຄກຖາຍំ ປນ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕុំ ສີມມຕ຺ឃាលំ ສມ຺ພນ຺ធນ຺ເຕນ ນິມິຕ຺ຕំ ກິຕ຺ເຕຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ (ມຫາວ។ ອຎ຺ຄ។ ១៣៨) ວຸຕ຺ຕំ។

ຕຕ຺ຣາຕິ ເຕສຸ ອຎ຺ຄສຸ ນິມິຕ຺ເຕສຸ។ ນິມິຕ຺ຕຸປ຺ຄຕາຕິ ນິມິຕ຺ຕໂຍຄ຺ຍຕា។ ''ຫຕ຺ຖິປ຺ປ຺ມາຓໂຕ ປຎ຺ຖາຍາ''ຕິ ວຈນໂຕ ຫຕ຺ຖິປ຺ປ຺ມາໂຓປີ ນິມິຕ຺ຕຸປ຺ໂຄເຍວ។ ຫຕ຺ຖິ ປນ ສຕ຺ຕຣຕ຺ໂນ ວາ ອທ຺ឍຎ຺ຖຣຕ຺ໂນ (ສາຣຕ຺ຖ។ ដີ។ ມຫາວຄ຺ຄ ៣។១៣៨) ວາ។ ຕໂຕ ໂອມກຕໂຣຕິ ຕໂຕ ຫຕ຺ຖິປ຺ປ຺ມາຓໂຕ ຂຸທ຺ທກຕໂຣ។ ສເຈ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວາ ຕີສຸ ວາ ຕໂຍ ປພ຺ພຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ຈຕູຫິ, ຕີຫິ ວາ ປພ຺ພຕນິມິຕ຺ເຕເຫວ ສມ຺មນ຺ນິຕຸມ຺ປີ ວຎ຺ຎຕິ, ທ຺ວີຫິ ປນ ນິມິຕ຺ເຕຫິ, ເອເກນ ວາ ສມ຺មນ຺ນິຕុំ ນ ວຎ຺ຎຕິ។ ອິໂຕ ປເຣສຸ ປາສາຓນິມິຕ຺ຕາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ຕສ຺ມາ ປພ຺ພຕນິມິຕ຺ຕំ ກໂຣນ຺ເຕນ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພំ ''ເອກາພທ຺ໂធ, ນ ເອກາພທ຺ໂធ''ຕິ។ ສເຈ ເອກາພທ຺ໂធ ໂຫຕິ, ນ ກາຕພ຺ໂພ។ ຕញ຺ຫິ ຈຕູສຸ ວາ ອຎ຺ຄສຸ ວາ ທິສາສຸ ກິຕ຺ເຕນ຺ເຕນາປີ ເອກເມວ ນິມິຕ຺ຕំ ກິຕ຺ຕິຕំ ໂຫຕិ។ ຕສ຺ມາ ໂຍ ເອວំ ຈກ຺ກສຕ຺ຖາເນນ ວິຫາຣំ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຖິໂຕ ປພ຺ພໂຕ, ຕំ ເອກທິສາຍ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອລຸລາສុ ທິສາສុ ຕំ ພຫິທ຺ធາ ກຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕ ອລຸລານິ ນິມິຕ຺ຕານິ ກິຕ຺ເຕຕພ຺ພານິ។ ສເຈ ປພ຺ພຕສ຺ສ ຕຕິຍກາគំ ວາ ອຸປ຺ឍំ ວາ ອນ຺ໂຕສີມາຍ ກຕ຺ຕຸກາມາ ໂຫນ຺ຕិ, ປພ຺ພຕំ ອກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຍຕ຺ຕກំ ປເທສំ ອນ຺ໂຕ ກຕ຺ຕຸກາມາ, ຕສ຺ສ ປຣໂຕ ຕສ຺មឹເຍວ ປພ຺ພເຕ ຊາຕຣຸກ຺ຂວມ຺មិກາທີສຸ ອລຸລຕຣំ ນິມິຕ຺ຕំ ກິຕ຺ເຕຕພ຺ພំ។ ສເຈ ໂຍຊນທ຺ວິໂຍຊນປ຺ປ຺ມາຓំ ສພ຺ພំ ປພ຺ພຕំ ອນ຺ໂຕ ກຕ຺ຕຸກາມາ ໂຫນ຺ຕິ, ປພ຺ພຕສ຺ສ ປຣໂຕ ກູມិຍំ ຊາຕຣຸກ຺ຂວມ຺មិກາທີນິ ນິມິຕ຺ຕານິ ກິຕ຺ເຕຕພ຺ພານິ (ມຫາວ។ ອຎ຺ຄ។ ១៣៨; ວិ។ ສງ຺ຄ។ ອຎ຺ຄ។ ១៨៨)។

ສງ຺ឃំ ຄຈ຺ឆຕີຕິ ຄណນំ ໂວຫາຣំ ຄຈ຺ឆຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ທ຺ວຕ຺ຕឹສປລຄຸລຸອປີຕຂປຣິມາໂຓຕິ ຖູລຕາຍ, ນ ຕຸລຄណນາຍ។ ຕຕ຺ຖ ''ເອກປលំ ນາມ ທສກລຸຊ''ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕិ។ ອິຎ຺ຄກາ ມហນ຺ຕາປີ ນ ວຎ຺ຎຕិ។ ຕຖາ ອນິມິຕ຺ຕຸປ຺ຄປາສາຓານំ ຣາສិ, ປເຄວ ປំສຸ ວາລຸກາຣາສີ។ ກູມិສໂມ ຂລມຕ຺ຄລສີໂສ ປិដ຺ຖិປາສາໂຓ ວາ ກູມິໂຕ ຂາຕ຺ໂກ ວិຍ ອຸຎ຺ຖិຕປາສາໂຓ ວາ ໂຫຕិ, ໂສປີ ປ຺ມາຕູປ຺ໂຄ ເຈ, ວຎ຺ຎຕិ។ ''ປិដ຺ຖិປາສາໂຓ ປນ ອຕិມហນ຺ໂຕປີ ປາສາຓສງ຺ខເມວ ຄຈ຺ឆຕិ ອາຫ ''ປິដ຺ຖិປາສາໂຓ ປນາ''ຕິອາທិ។ ຕສ຺ມາ ສເຈ ມຫໂຕ ປິដ຺ຖິປາສາຓສ຺ສ ເອກំ ປເທສំ ອນ຺ໂຕສີມາຍំ ກຕ຺ຕຸກາມາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕំ ອກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕສ຺ສຸປຣិ ອລຸໂລ ປາສາໂຓ ກິຕ຺ເຕຕພ຺ໂພ។ ສເຈ ປិដ຺ຖิປາສາຓຸປຣິ ວិຫາຣំ ກໂຣນ຺ຕិ, ວិຫາຣມຊ຺ເຊນ ຈ ປិដ຺ຖិປາສາໂຓ ວິນິວິຊ຺ຊិຕ຺ວາ ຄຈ຺ឆຕិ, ເອວຣູໂປ ປិដ຺ຖិປາສາໂຓ ນ ວຎ຺ຎຕិ។ ສເຈ ຫិ ຕំ ກິຕ຺ເຕນ຺ຕិ, ນິມິຕ຺ຕສ຺ສຸປຣិ ວິຫາໂຣ ໂຫຕិ, ນິມິຕ຺ຕລຸຈ ນາມ ພຫិສີມາຍំ ໂຫຕិ, ວິຫາໂຣປີ ພຫិສີມາຍំ ອາປ຺ຊ຺ຊຕិ។ ວិຫາຣំ ປຣិກ຺ຂិປិຕ຺ວາ ຖិຕປิដ຺ຖິປາສາໂຓ ປນ ເອກຕ຺ຖ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອລຸລຕ຺ຖ ນ ກິຕ຺ເຕຕພ຺ໂພ។

ວນນິມິຕ຺ເຕ ຕិຓວំ ວາ ຕຈສາຣຣຸກ຺ຂວំ ວາ ນ ວຎ຺ຎຕີຕិ ອາຫ ''ອນ຺ໂຕສາເຣຫិ''ຕິອາທិ។ ອນ຺ໂຕສາຣາ ນາມ ອម຺ພຊម຺ພຸປນສາທໂຍ។ ອນ຺ໂຕສາຣມិສ຺ສເກຫີຕິ ອນ຺ໂຕ ສາໂຣ ເຍສំ ເຕ ອນ຺ໂຕສາຣາ, ເຕຫិ មិສ຺ສກາ ອນ຺ໂຕສາຣມິສ຺ສກາ, ເຕຫិ។ ຈຕុປ຺ປຈຣຸກ຺ຂມຕ຺ຕມ຺ປີຕិ ເຫຎ຺ຖិມປຣិຈ຺ເឆທນາຫ ។ ອຸກ຺ກំສໂຕ ປນ ໂຍຊນສຕិກມ຺ປີ ວនំ ວຎ຺ຎຕិ។ ເອຕ຺ຖ ປນ ຈຕຣຸກ຺ຂມຕ຺ຕລຸເຈ, ຕໂຍ ສາຣໂຕ, ເອໂກ ອສາຣໂຕ។ ປລຸຈຣຸກ຺ຂມຕ຺ຕລຸເຈ, ຕໂຍ ສາຣໂຕ, ທ຺ເວ ອສາຣໂຕຕិ ຄເຫຕພ຺ພំ។ ສເຈ ປນ ວນមຊ຺ເຊ ວិຫາຣំ ກໂຣນ຺ຕិ, ຕំ ວនំ ນ ກິຕ຺ເຕຕພ຺ພំ។ ເອກເທສំ ອນ຺ໂຕສີມາຍំ ກຕ຺ຕຸກາເມຫិປີ ວនំ ອກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຣຸກ຺ຂ ປາສາຓາທໂຍ ກິຕ຺ເຕຕພ຺ພາ, ວິຫາຣំ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຖិຕວនំ ເອກຕ຺ຖ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອລຸລຕ຺ຖ ນ ກິຕ຺ເຕຕພ຺ພំ (ມຫາວ។ ອຎ຺ຄ។ ១៣៨)។

ຣຸກ຺ຂນິມິຕ຺ເຕປິ ຕຈສາຣຣຸກ຺ໂຂ ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ ອາຫ “ອນ຺ໂຕສາໂຣ”ຕິ. “ຠູມິຍໍ ປຕິຏ຺ຐິໂຕ”ຕິ ອິມິນາ ກຸຏສຣາວາທີສຸ ຐິຕໍ ປຏິກ຺ຂິປຕິ. ຕໂຕ ອປເນຕ຺ວາ ປນ ຕງ຺ຂຓມ຺ປິ ຠູມິຍໍ ໂຣເປຕ຺ວາ ໂກຏ຺ຐໍ ກຕ຺ວາ ອຸທກໍ ອາສິຎ຺ຈິຕ຺ວາ ກິຕ຺ເຕຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ນວມູລສາຂານິຄ຺ຄມນໍ ອກາຣຓໍ. ຂນ຺ຘໍ ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ໂຣປິເຕ ປນ ເອຕໍ ຍຸຊ຺ຊຕິ. ສູຈິທຓ຺ຑກປ຺ປມາໂຓຕິ “ສີຫຬທີເປ ເລຂນທຓ຺ຑປ຺ປມາໂຓ”ຕິ ວທນ຺ຕິ (ສາຣຕ຺ຖ. ຏີ. ມຫາວຄ຺ຄ ໓.໑໓໗), ໂສ ຈ ກນິຏ຺ຐງ຺ຄຸລິປຣິມາໂຓຕິ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ. ອິທໍ ປນ ຣຸກ຺ຂນິມິຕ຺ຕໍ ກິຕ຺ເຕນ຺ເຕນ “ຣຸກ຺ໂຂ”ຕິປິ, “ສາກຣຸກ຺ໂຂ, ສາລຣຸກ຺ໂຂ”ຕິປິ ວຕ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ເອກາພທ຺ເທ ປນ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕນິຄ຺ໂຣຘສທິສໍ ຣຸກ຺ຂໍ ເອກຕ຺ຖ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ກິຕ຺ເຕຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ.

ມຄ຺ຄນິມິຕ຺ເຕ ອຣຎ຺ຎເຂຕ຺ຕນທີຕຬາກມຄ຺ຄາທໂຍ ນ ວຏ຺ຏນ຺ຕີຕິ ອາຫ “ຊງ຺ຆມຄ຺ໂຄ ວາ ໂຫຕູ”ຕິອາທິ. ໂຍ ປນ ຊງ຺ຆມຄ຺ໂຄ ສກຏມຄ຺ຄໂຕ ໂອກ຺ກມິຕ຺ວາ ປຸນ ສກຏມຄ຺ຄເມວ ໂອຕຣຕິ, ເຍ ວາ ຊງ຺ຆມຄ຺ຄສກຏມຄ຺ຄາ ອວລຎ຺ຊິຕາ, ເຕ ນ ວຏ຺ຏນ຺ຕິ. ເຕນາຫ “ຊງ຺ຆສຕ຺ຖສກຏສຕ຺ເຖຫີ”ຕິອາທິ. ເອຕ຺ຖ ຈ ສເຈ ສກຏມຄ຺ຄສ຺ສ ອນ຺ຕິມຈກ຺ກມຄ຺ຄໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ມຄ຺ໂຄ ພຫິສີມາຍ ໂຫຕິ. ສເຈ ພາຫິຣຈກ຺ກມຄ຺ຄໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ພາຫິຣຈກ຺ກມຄ຺ໂຄວ ພຫິສີມາຍ ໂຫຕິ, ເສສໍ ອນ຺ໂຕສີມໍ ຠຊຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ສເຈປິ ທ຺ເວ ມຄ຺ຄາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ສກຏຘຸຣມິວ ເອກີຠວນ຺ຕິ, ທ຺ວິຘາ ຠິນ຺ນຏ຺ຐາເນ ວາ ສມ຺ພນ຺ຘຏ຺ຐາເນ ວາ ສກິໍ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ປຸນ ນ ກິຕ຺ເຕຕພ຺ພາ. ເອກາພທ຺ຘນິມິຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ໂຫຕິ.

ສເຈ ວິຫາຣໍ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຄ຺ຄາ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ມຊ຺ເຊ ເອກໍ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອປຣໍ ກິຕ຺ເຕຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ. ເອກາພທ຺ຘນິມິຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ. ໂກຓໍ ວິນິວິຊ຺ຌິຕ຺ວາ ຄຕໍ ປນ ປຣຠາເຄ ກິຕ຺ເຕຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ວິຫາຣມຊ຺ເຊນ ວິນິວິຊ຺ຌິຕ຺ວາ ຄຕມຄ຺ໂຄ ປນ ນ ກິຕ຺ເຕຕພ຺ໂພ. ກິຕ຺ຕິເຕ ປນ ນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປຣິ ວິຫາໂຣ ໂຫຕິ. ອິມສ຺ຈ ມຄ຺ຄໍ ກິຕ຺ເຕນ຺ເຕນ “ມຄ຺ໂຄ ປຊ຺ໂຊ ປໂຖ”ຕິອາທິນາ (ຈູຬນິ. ປາຣາຍນຕ຺ຖຸຕິຄາຖານິທ຺ເທສ ໑໐໑) ວຸຕ຺ເຕສຸ ທສສຸ ນາເມສຸ ເຍນ ເກນຈິ ນາເມນ ກິຕ຺ເຕຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ປຣິຂາສຓ຺ຐາເນນ ວິຫາຣໍ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຄຕມຄ຺ໂຄ ເອກຕ຺ຖ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ກິຕ຺ເຕຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ.

ຍໍ ປນ ອພທ຺ຘສີມາລກ຺ຂເຓ ນທີ ວກ຺ຂາມາຕິ “ຍສ຺ສາ ຘມ຺ມິການໍ ຣາຊູນໍ ກາເລ”ຕິອາທິນາ (ກງ຺ຂາ. ອຏ຺ຐ. ນິທານວຓ຺ຓນາ) ອຸທກຸກ຺ເຂປສີມາຍໍ ນທິຍາ ວກ຺ຂມານຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍາ ປນ ນທີ ມຄ຺ໂຄ ວິຍ ສກຏຘຸຣສຓ຺ຐາເນນ ວາ ປຣິຂາສຓ຺ຐາເນນ ວາ ວິຫາຣໍ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຄຕາ, ນໍ ເອກຕ຺ຖ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ກິຕ຺ເຕຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ. ວິຫາຣສ຺ສ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ວິນິວິຊ຺ຌິຕ຺ວາ ຄເຕ ນທີຈຕຸກ຺ເກປິ ເອເສວ ນໂຍ. ອສມ຺ມິສ຺ສນທິໂຍ ປນ ຈຕ຺ສ຺ໂສປິ ກິຕ຺ເຕຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ສເຈ ວຕິໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ວິຍ ຣຸກ຺ຂປາເທ ນິຂຓິຕ຺ວາ ວລ຺ລິປລາລາທີຫິ ນທີໂສຕໍ ຣຸມ຺ຠນ຺ຕິ, ອຸທກມ຺ປິ ອຊ຺ໂຌຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ອາວຣຓໍ ປວຕ຺ຕຕິເຍວ, ນິມິຕ຺ຕໍ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ຍຖາ ປນ ອຸທກໍ ນປ຺ປວຕ຺ຕຕິ, ເອວໍ ເສຕຸມ຺ຫິ ກເຕ ອປ຺ປວຕ຺ຕມານາ ນທີ ນິມິຕ຺ຕໍ ກາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ. ປວຕ຺ຕນຏ຺ຐາເນ ນທີນິມິຕ຺ຕໍ, ອປ຺ປວຕ຺ຕນຏ຺ຐາເນ ອຸທກນິມິຕ຺ຕໍ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ.

ຍາ ປນ ທຸພ຺ພຸຏ຺ຐິກາເລ ວາ ຄິມ຺ເຫ ວາ ນິຣຸທກຠາເວນ ນປ຺ປວຕ຺ຕຕິ, ສາ ວຏ຺ຏຕິ. ມຫານທີໂຕ ອຸທກມາຕິກໍ ນີຫຣນ຺ຕິ, ສາ ກຸນ຺ນທີສທິສາ ຫຸຕ຺ວາ ຕີຓິ ສສ຺ສານິ ສມ຺ປາເທນ຺ຕີ ນິຈ຺ຈໍ ປວຕ຺ຕຕິ. ກິຎ຺ຈາປິ ປວຕ຺ຕຕິ, ນິມິຕ຺ຕໍ ກາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ. ຍາ ປນ ມູເລ ມຫານທີໂຕ ນິຄ຺ຄຕາປິ ກາລນ຺ຕເຣນ ເຕເນວ ນິຄ຺ຄຕມຄ຺ເຄນ ນທີ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ສຍເມວ ຄຈ຺ຉຕິ, ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ ຈ ປຣໂຕ ສຸສຸມາຣາທີສມາກິຓ຺ຓາ ນາວາທີຫິ ສຎ຺ຈຣິຕພ຺ພາ ນທີ ໂຫຕິ, ຕໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ.

ອສນ຺ທມານນ຺ຕິ ອປ຺ປວຕ຺ຕມານໍ. ສນ຺ທມານໍ ນາມ ໂອຆນທີອຸທກວາຫກມາຕິກາສຸ ອຸທກໍ. ວຸຕ຺ຕປຣິຈ຺ເຉທກາລໍ ອຕິຏ຺ຐນ຺ຕນ຺ຕິ “ຍາວ ກມ຺ມວາຈາປຣິໂຍສານາ ສຓ຺ຐມານກ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕປຣິຈ຺ເຉທກາລໍ ອຕິຏ຺ຐນ຺ຕໍ. ກາຊນຄຕນ຺ຕິ ນາວາຈາຏິອາທີສຸ ກາຊເນສຸ ຄຕໍ. ຍໍ ປນ ອນ຺ຘກຏ຺ຐກຖາຍໍ “ຄມ຺ຠີເຣສຸ ອາວາຏາທີສຸ ອຸກ຺ເຂປິມໍ ອຸທກໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ນ ກາຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ອຏ຺ຐ. ໑໓໗; ວິ. ສງ຺ຄ. ອຏ຺ຐ. ໑໔໗) ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ທຸວຸຕ຺ຕໍ , ອຕ຺ຕໂນ ມຕິມຕ຺ຕເມວ. ຐິຕໍ ປນ ອນ຺ຕມໂສ ສູກຣຂຕາຍປິ ຄາມທາຣການໍ ກີຬນວາປິຍມ຺ປິ ສເຈ ຍາວ ກມ຺ມວາຈາປຣິໂຍສານໍ ຕິຏ຺ຐຕິ, ອປ຺ປໍ ວາ ໂຫຕຸ, ພຫຸ ວາ, ວຏ຺ຏຕິເຍວ. ຕສ຺ມິໍ ປນ ຐາເນ ນິມິຕ຺ຕສຎ຺ຎາກຣຓຕ຺ຖໍ ປາສາຓວາລິກາປໍສຸອາທີຣາສິ ວາ ປາສາຓຕ຺ຖມ຺ໂພ ວາ ທາຣຸຕ຺ຖມ຺ໂພ ວາ ກາຕພ຺ໂພ.

ເອວໍ ນິມິຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕິຍຸຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ເຍຫິ ອາກາເຣຫິ ພທ຺ຘາ ປຣິສາສມ຺ປຕ຺ຕິຍຸຕ຺ຕາ ນາມ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ປຣິສາສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຍຸຕ຺ຕາ ນາມາ”ຕິອາທິມາຫ. ອິມສ຺ສ ປນ ກມ຺ມສ຺ສ ຈຕ຺ວຄ຺ຄກຣຓີຍຕ຺ຕາ “ຈຕູຫິ ຠິກ຺ຂູຫີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ອິມຎ຺ຈ ສີມໍ ພນ຺ຘິຕຸກາເມຫິ ສາມນ຺ຕວິຫາເຣສຸ ຠິກ຺ຂູ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ວິຫາຣສ຺ສ ສີມາປຣິຈ຺ເຉທໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ພທ຺ຘສີມວິຫາຣານໍ ສີມາຍ ສີມນ຺ຕຣິກໍ, ອພທ຺ຘສີມວິຫາຣານໍ ສີມາຍ ອຸປຈາຣໍ ຐເປຕ຺ວາ ທິສາຈາຣິກຠິກ຺ຂູນໍ ນິສ຺ສຎ຺ຈາຣສມເຍ ສເຈ ເອກສ຺ມິໍ ຄາມເຂຕ຺ເຕ ສີມໍ ພນ຺ຘິຕຸກາມາ, ເຍ ຕຕ຺ຖ ພທ຺ຘສີມວິຫາຣາ, ເຕສຸ ຠິກ຺ຂູນໍ ''ມຍໍ ອຊ຺ຊ ສີມໍ ພນ຺ຘິສ຺ສາມ, ຕຸມ຺ເຫ ສກສກສີມາປຣິຈ຺ເຉທໂຕ ມາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ຖາ''ຕິ ເປເສຕພ຺ພໍຯ ເຍ ອພທ຺ຘສີມວິຫາຣາ, ເຕສຸ ຠິກ຺ຂູ ເອກຊ຺ຌໍ ສນ຺ນິປາຕາເປຕພ຺ພາ, ຉນ຺ທາຣຫານໍ ຉນ຺ໂທ ອາຫຣາເປຕພ຺ໂພຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຍາວຕິກາ ຕສ຺ມິໍ ຄາມເຂຕ຺ເຕ''ຕິອາທິຯ ຕສ຺ມິໍ ຄາມເຂຕ຺ເຕຕິ ຍສ຺ມິໍ ຄາມເຂຕ຺ເຕ ຐຕ຺ວາ ກມ຺ມວາຈໍ ວາເຈນ຺ຕິ, ຕສ຺ມິໍ ຄາມເຂຕ຺ເຕຯ ''ສເຈ ອຎ຺ຎານິປິ ຄາມເຂຕ຺ຕານິ ອນ຺ໂຕ ກຕ຺ຕຸກາມາ, ເຕສຸ ຄາເມສຸ ເຍ ຠິກ຺ຂູ ວສນ຺ຕິ, ເຕຫິປິ ອາຄນ຺ຕພ຺ພໍ, ອນາຄຈ຺ຉນ຺ຕານໍ ຉນ຺ໂທ ອາຫຣິຕພ຺ໂພ''ຕິ ມຫາສຸມຕ຺ເຖໂຣ ອາຫຯ ມຫາປທຸມຕ຺ເຖໂຣ ປນາຫ ''ນານາຄາມເຂຕ຺ຕານິ ນາມ ປາຏິເຍກ຺ກໍ ພທ຺ຘສີມາສທິສານິ, ນ ຕໂຕ ຉນ຺ທປາຣິສຸທ຺ຘິ ອາຄຈ຺ຉຕິຯ ອນ຺ໂຕນິມິຕ຺ຕຄເຕຫິ ປນ ຠິກ຺ຂູຫິ ອາຄນ຺ຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ ອາຫ ''ສມານສໍວາສກສີມາສມ຺ມນ຺ນນກາເລ ອາຄມນມ຺ປິ ອນາຄມນມ຺ປິ ວຏ຺ຏຕິ, ອວິປ຺ປວາສສີມາສມ຺ມນ຺ນນກາເລ ປນ ອນ຺ໂຕນິມິຕ຺ຕຄເຕຫິ ອາຄນ຺ຕພ຺ພໍຯ ອນາຄຈ຺ຉນ຺ຕານໍ ຉນ຺ໂທ ອາຫຣິຕພ຺ໂພ''ຕິ (ມຫາວຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໓໘)ຯ

ອິທານິ ເຍຫິ ອາກາເຣຫິ ສມ຺ມຕາ ກມ຺ມວາຈາສມ຺ປຕ຺ຕິຍຸຕ຺ຕາ ນາມ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ກມ຺ມວາຈາສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຍຸຕ຺ຕາ ນາມາ''ຕິອາທິມາຫຯ ອາທິສທ຺ເທນຯ ''ຍທິ ສງ຺ຆສ຺ສ ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ, ສງ຺ໂຆ ເອເຕຫິ ນິມິຕ຺ເຕຫິ ສີມໍ ສມ຺ມນ຺ເນຍ຺ຍ ສມານສໍວາສໍ ເອກູໂປສຖໍ, ເອສາ ຎຕ຺ຕິຯ ສຸຓາຕຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຆ, ຍາວຕາ ສມນ຺ຕາ ນິມິຕ຺ຕາ ກິຕ຺ຕິຕາ, ສງ຺ໂຆ ເອເຕຫິ ນິມິຕ຺ເຕຫິ ສີມໍ ສມ຺ມນ຺ນຕິ ສມານສໍວາສໍ ເອກູໂປສຖໍ, ຍສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ຂມຕິ ເອເຕຫິ ນິມິຕ຺ເຕຫິ ສີມາຍ ສມ຺ມຸຕິ ສມານສໍວາສາຍ ເອກູໂປສຖາຍ, ໂສ ຕຸຓ຺ຫສ຺ສຯ ຍສ຺ສ ນກ຺ຂມຕິ, ໂສ ຠາເສຍ຺ຍຯ ສມ຺ມຕາ ສີມາ ສງ຺ເຆນ ເອເຕຫິ ນິມິຕ຺ເຕຫິ ສມານສໍວາສາ ເອກູໂປສຖາ, ຂມຕິ ສງ຺ຆສ຺ສ, ຕສ຺ມາ ຕຸຓ຺ຫີ, ເອວເມຕໍ ຘາຣຍາມີ''ຕິ (ມຫາວຯ ໑໓໙) ອິມໍ ປາຬິເສສໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ວຸຕ຺ຕາຍາຕິ ອຸໂປສຖກ຺ຂນ຺ຘເກ ວຸຕ຺ຕາຍຯ ຎຕ຺ຕິໂທສອນຸສ຺ສາວນໂທເສຫິ ວິຣຫິຕຕ຺ຕາ ປຣິສຸທ຺ຘາຍຯ

ຂຓ຺ຑສີມາ (ມຫາວຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໓໘; ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ມຫາວຄ຺ຄ ໓ຯ໑໓໘; ວຊິຣຯ ຏີຯ ມຫາວຄ຺ຄ ໑໓໘) ນາມ ຂຸທ຺ທກສີມາຯ ສມານສໍວາສກຕ຺ຖໍ ສມ຺ມຕາ ສີມາ ສມານສໍວາສກສີມາຯ ອວິປ຺ປວາສຕ຺ຖໍ ສມ຺ມຕາ ສີມາ ອວິປ຺ປວາສສີມາຯ ອິມາສຸ ປນ ຕີສຸ ສີມໍ ສມ຺ມນ຺ນນ຺ເຕຫິ ປພ຺ພຊ຺ຊູປສມ຺ປທາທີນໍ ສງ຺ຆກມ຺ມານໍ ສຸຂກຣຓຕ຺ຖໍ ປຖມໍ ຂຓ຺ຑສີມາ ພນ຺ຘິຕພ຺ພາຯ ຕໍ ປນ ພນ຺ຘນ຺ເຕຫິ ວຕ຺ຕໍ ຊານິຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ຫິ ໂພທິເຈຕິຍກຕ຺ຕສາລາທີນິ ສພ຺ພວຕ຺ຖູນິ ປຕິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ກຕວິຫາເຣ ພນ຺ຘນ຺ຕິ, ວິຫາຣມຊ຺ເຌ ພຫູນໍ ສໂມສຣຓຏ຺ຐາເນ ອພນ຺ຘິຕ຺ວາ ວິຫາຣປຈ຺ຈນ຺ເຕ ວິວິຕ຺ໂຕກາເສ ພນ຺ຘິຕພ຺ພາຯ ອກຕວິຫາເຣ ພນ຺ຘນ຺ເຕຫິ ໂພທິເຈຕິຍາທີນໍ ສພ຺ພວຕ຺ຖູນໍ ຏານໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ຍຖາ ປຕິຏ຺ຐິເຕສຸ ວຕ຺ຖູສຸ ວິຫາຣປຈ຺ຈນ຺ເຕ ວິວິຕ຺ໂຕກາເສ ໂຫຕິ, ເອວໍ ພນ຺ຘິຕພ຺ພາຯ ສາ ເຫຏ຺ຐິມປຣິຈ຺ເຉເທນ ສເຈ ເອກວີສຕິ ຠິກ຺ຂູ ຄຓ຺ຫາຕິ, ວຏ຺ຏຕິຯ ຕໂຕ ໂອຣໍ ນ ວຏ຺ຏຕິຯ ປຣໍ ຠິກ຺ຂຸສຫສ຺ສໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕີປິ ວຏ຺ຏຕິຯ ຕໍ ພນ຺ຘນ຺ເຕຫິ ສີມາມາຬກສ຺ສ ສມນ຺ຕາ ນິມິຕ຺ຕູປຄາ ປາສາຓາ ຐເປຕພ຺ພາ, ນ ຂຓ຺ຑສີມາຍ ຐິເຕຫິ ມຫາສີມາ ພນ຺ຘິຕພ຺ພາ, ນ ມຫາສີມາຍ ຐິເຕຫິ ຂຓ຺ຑສີມາຯ ຂຓ຺ຑສີມາຍເມວ ປນ ຐຕ຺ວາ ຂຓ຺ຑສີມາ ພນ຺ຘິຕພ຺ພາ, ມຫາສີມາຍເມວ ຐຕ຺ວາ ມຫາສີມາຯ

ຕຕ຺ຣາຍໍ ພນ຺ຘນວິຘິ – ສມນ຺ຕາ ''ເອໂສ ປາສາໂຓ ນິມິຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ເອວໍ ນິມິຕ຺ຕານິ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ກມ຺ມວາຈາຍ ສີມາ ສມ຺ມນ຺ນິຕພ຺ພາຯ ອຖ ຕສ຺ສາ ເອວ ທລ຺ຫີກມ຺ມຕ຺ຖໍ ອວິປ຺ປວາສກມ຺ມວາຈາ ກາຕພ຺ພາຯ ເອວຎ຺ຫິ ''ສີມໍ ສມູຫນິສ຺ສາມາ''ຕິ ອາຄຕາ ສມູຫນິຕຸໍ ນ ສກ຺ຂິສ຺ສນ຺ຕິຯ ສີມໍ ສມ຺ມນ຺ນິຕ຺ວາ ພຫິ ສີມນ຺ຕຣິກປາສາຓາ ຐເປຕພ຺ພາ, ສີມນ຺ຕຣິກາ ປຈ຺ຉິມໂກຏິຍາ ຈຕຸຣງ຺ຄຸລປ຺ປມາຓາປິ (ມຫາວຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໓໘; ວິຯ ສງ຺ຄຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໖໖) ວຏ຺ຏຕິຯ ສເຈ ປນ ວິຫາໂຣ ມຫາ ໂຫຕິ, ທ຺ເວປິ ຕິສ຺ໂສປິ ຕຕຸຕ຺ຕຣິປິ ຂຓ຺ຑສີມາໂຍ ພນ຺ຘິຕພ຺ພາຯ

ເອວໍ ຂຓ຺ຑສີມໍ ສມ຺ມນ຺ນິຕ຺ວາ ມຫາສີມາສມ຺ມຸຕິກາເລ ຂຓ຺ຑສີມໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ມຫາສີມາຍໍ ຐຕ຺ວາ ສມນ຺ຕາ ອນຸປຣິຍາຍນ຺ເຕຫິ ສີມນ຺ຕຣິກປາສາຓາ ກິຕ຺ເຕຕພ຺ພາຯ ຕໂຕ ອວເສສນິມິຕ຺ເຕ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖປາສໍ ອວິຊຫນ຺ເຕຫິ ກມ຺ມວາຈາຍ ສມານສໍວາສກສີມໍ ສມ຺ມນ຺ນິຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ທລ຺ຫີກມ຺ມຕ຺ຖໍ ອວິປ຺ປວາສກມ຺ມວາຈາປິ ກາຕພ຺ພາຯ ເອວຎ຺ຫິ ''ສີມໍ ສມູຫນິສ຺ສາມາ''ຕິ ອາຄຕາ ສມູຫນິຕຸໍ ນ ສກ຺ຂິສ຺ສນ຺ຕິຯ ສເຈ ປນ ຂຓ຺ຑສີມາຍ ນິມິຕ຺ຕານິ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໂຕ ສີມນ຺ຕຣິກາຍ ນິມິຕ຺ຕານິ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ມຫາສີມາຍ ນິມິຕ຺ຕານິ ກິຕ຺ເຕນ຺ຕິ, ເອວໍ ຕີສຸ ຏາເນສຸ ນິມິຕ຺ຕານິ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຍໍ ສີມໍ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕໍ ປຖມໍ ພນ຺ຘິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ ຍຖາວຸຕ຺ຕນເຍນ ຂຓ຺ຑສີມໂຕວ ປຏ຺ຐາຍ ພນ຺ຘິຕພ຺ພາຯ ເອວໍ ພທ຺ຘາສຸ ປນ ສີມາສຸ ຂຓ຺ຑສີ

ມາຍໍ ຄິຕາ ກິກຸຂູ ມຫາສີມາຍໍ ກມຸມໍ ກໂຣນຸຕານໍ ນ ໂກເປນຸຕິ, ມຫາສີມາຍໍ ວາ ຄິຕາ ຂຕຸຫສີມາຍໍ ກໂຣນຸຕານໍ຺ ສີມນຸຕຣິກາ ຍ ປນ ຄິຕາ ອຸກິນຸນມຸປິ ນ ໂກປນຸຕິ຺ ຄາມເຂຕຸເຕ ຄຕຸວາ ກມຸມໍ ກໂຣນຸຕານໍ ປນ ສີມນຸຕຣິກາຍ ຄິຕາ ໂກເປນຸຕິ຺ ສີມນຸຕ ຣິກາ ຫິ ຄາມເຂຕຸຕໍ ກຊຕິ຺ ອວິປຸປວາສສີມາສມຸມນຸນເນ ກເຕ ສຕິ ສາ ຈ ອວິປຸປວາສສີມາ ນາມ ໂຫຕິ຺ ເຕນາຫ ‘‘ຕສຸສາ ເຍວ ປເກໂຫ’’ຕິ຺ ຕສຸສາເຍວາຕິ ພຫຸຂສີມາຍ ເອວ຺

ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ‘‘ຄເປຕຸວາ ຄາມຄຸຈ ຄາມູປຈາຣຄຸຈາ’’ຕິ (ມຫາວ຺ ໑໔໔) ວຈນໂຕ ອວິປຸປວາສສີມາ ຄາມຄຸຈ ຄາມູປ ຈາຣຄຸຈ ນ ໂອຕຣຕິ, ສມານສໍວາສກສີມາ ປນ ຕຕຸຖາປິ ໂອຕຣຕິ຺ ສມານສໍວາສກສີມາ ເຈຕຸຖ ອຕຸຕໂນ ຊມຸມຕາຍ ຄຈຸຊຕິ, ອວິປຸປວາສສີມາ ປນ ຍຕຸຖ ສມານສໍວາສກສີມາ, ຕຕຸເຖວ ຄຈຸຊຕິ຺ ນ ຫິ ຕສຸສາ ວິສຸໍ ນິມິຕຸຕກິຕຸຕນໍ ອຕຸຖິ຺ ຕຕຸຖ ສເຈ ອວິປຸປວາສາຍ ສມຸມຸຕິກາເລ ຄາໂມ ອຕຸຖິ, ຕໍ ສາ ນ ໂອຕຣຕິ຺ ສເຈ ປນ ສມຸມຕາຍ ສີມາຍ ປຈຸຊາ ຄາໂມ ນິວິສຕິ, ໂສປິ ສີ ມາສງຂເມວ ຄຈຸຊຕິ຺ ຍຖາ ຈ ປຈຸຊາ ນິວິຍຸໂຄ, ເອວໍ ປຄມໍ ນິວິຍຸຄສຸສ ປຈຸຊາ ວຫຸຌິຕປຸປເທໂສປິ ສີມາສງຂເມວ ຄຈຸຊຕິ຺ ສເຈປິ ສີມາສມຸມຸຕິກາເລ ເຄຫານິ ກຕານິ, ‘‘ປວິສິສຸສາມາ’’ຕິ ອາລໂຍປິ ອຕຸຖິ, ມນຸສຸສາ ປນ ອປຸປວິຍຸຄາ, ໂປຣາຕຄາມໍ ວາ ສເຄຫເມວ ຊຫຸເຫຕຸວາ ອຄຸຄຕຸຖ ຄຕາ, ອຄາໂມເຍວ ເອສ, ສີມາ ໂອຕຣຕິ຺ ສເຈ ປນ ເອກມຸປິ ກຸລໍ ປວິຍຸຄໍ ວາ ອຄຕໍ ວາ ອຕຸຖິ, ຄາໂມເຍວ, ສີມາ ນ ໂອຕຣຕິ຺

ເອວໍ ພຫຸຂສີມໍ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານິ ອພຫຸຂສີມໍ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ອພຫຸຂສີມາ ປນາ’’ຕິອາທິມາຫ຺ ຄາໂມ ເອວ ສີມາ ຄາມສີມາ຺ ຄາມຄຸຄຫເຕນ ເຈຕຸຖ ນິຄມນຄຣານມຸປິ ສງຄໂຫ ເວທິຕພຸໂພ຺ ຍຕຸຕເກ ປເທເສ ຕສຸສ ຄາມສຸສ ຄາມໂກຊກາ ພລິ ລກນຸຕິ, ໂສ ປເທໂສ ອປຸໂປ ວາ ໂຫຕຸ, ມຫນຸໂຕ ວາ, ເອກໍ ຄາມເຂຕຸຕໍ ນາມ຺ ຍມຸປິ ເອກສຸມິເຍວ ຄາມເຂຕຸເຕ ເອກໍ ປເທສໍ ‘‘ອຍໍ ວິສຸໍ ຄາໂມ ໂຫຕູ’’ຕິ ປຣິຈຸຊິນຸທິຕຸວາ ຣາຊາ ກສຸສຈິ ເທຕິ, ໂສປິ ວິສຸໍຄາມສີມາ ໂຫຕິເຍວ຺ ຕສຸມາ ສາ ຈ ອິຕຣາ ຈ ປກຕິຄາມສີມາ ພຫຸຂສີມາສທິສາວ ໂຫຕິ຺ ເກວລໍ ປນ ຕິຈີວຣວິປຸປວາສປຣິຫາຣໍ ນ ລກຕິຕິ (ມຫາວ຺ ອຍຸຄ຺ ໑໔ກ)຺

ອຄາມເກ ອຣຄຸເຌຕິ ວິຄຸຊາຍວິສທີເສ ອຣຄຸເຌ຺ ເຕນາຫ ‘‘ອຄາມກໍ ນາມາ’’ຕິອາທິ຺ ອຍໍ ປນ ສີມາ ຕິຈີວຣວິປຸປວາສປຣິ ຫາຣມຸປິ ລກຕິ຺ ມຈຸຊພນຸຂານນຸຕິ ເກວຍຸຍານໍ຺ ອຄມນປເຖສູຕິ ຄນຸຕຸໍ ອສກຸກຸເຕຍຸຍປເຖສ຺ຸ ຍຕຸຖ ຕຫເຫວ ຄນຸຕຸວາ ຕຫ ເຫວ ປຈຸຈາຄນຸຕຸໍ ນ ສກຸກາ ໂຫຕິ, ຕາທິເສສູຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ຺ ເຕສໍ ຄມນປຣິຍນຸຕສຸສ ໂອຣໂຕ ປນ ຄາມສີມາສງຂໍ ຄຈຸຊຕິ຺ ຕຕຸຖ ຄາມສີມໍ ອໂສເຂຕຸວາ ກມຸມໍ ກາຕຸໍ ນ ວຍຸຍຕິ຺ ມຊເຊ ຄິຕານໍ ສພຸພທິສາສຸ ສຕຸຕພຸກນຸຕຣາຕິ ມຊເຊ ຄິຕານໍ ກິກຸຂູນໍ ຄິໂຕກາສໂຕ ສພຸພທິສາສຸ ສຕຸຕພຸກນຸຕຣາ຺ ຕຕຸຖາຕິ ເຕສຸ ອພຸກນຸຕເຣສ຺ຸ ຕສຸມາຕິ ຍສຸມາ ປຣິສວເສນ ວຫຸຌຕິ, ຕສຸມາ຺ ອຸປຈາຣຕຸຖາຍາຕິ ສີໂມປຈາຣຕຸຖາຍ຺ ສີມາກາວໍ ປຜິກຸຂິປິຕຸວາຕິ ພຫຸຂສີມາກາວໍ ປຜິກຸຂິປິຕຸວາ຺ ສມາໂນ ສໍວາໂສ ເອຕຸຖາຕິ ສມານສໍວາສາ຺ ເອໂກ ອຸໂປໂສໂຖ ເອຕຸຖາຕິ ເອກູໂປສຖາ຺ ເອຕຸຖ ຈ ອຸໂປສຖສຸສ ວິສຸໍ ຄຫິຕຕຸຕາ ອວເສສກມຸມວເສນ ສມານສໍ ວາສຕາ ເວທິຕພຸພາ຺ ວຸຕຸຕາຕິ ອພຫຸຂສີມາປຣິຈຸເຊທໍ ທສຸເສຕຸໍ ອຸໂປສຖກຸຂນຸຂເກ (ມຫາວ຺ ໑໔ລ) ວຸຕຸຕາ຺ ອນຸ ອນຸ ອຫຸຌມາສໍ ອນຸວຫຸຌມາສໍ, ອຫຸຌມາເສ ອຫຸຌມາເສຕິ ອຕຸໂຖ຺ ເອວໍ ‘‘ອນຸທສາຫ’’ນຸຕິອາທີສຸປິ຺ ເທເວຕິ ເມເຜ຺ ວລາຫເກ ສຸ ວິຄຕມຕຸເຕສູຕິ ກາເວນກາວລກຸຂເຕ ກຸມຸມໍ຺ ໂສຕນຸຕິ ອຸທກປຸປວາໂຫ ວຸຈຸຈຕິ຺ ຕິຕຸເຖນ ວາ ອຕິຕຸເຖນ ວາ ໂອຕຣິຕຸວາຕິ ປາຄເສໂສ຺ ຕິມຕຸຫລໍ ປຜິຈຸຊາເທຕຸວາຕິ ຍຖາ ຕິມຕຸຫລປຜິຈຸຊາທນໍ ໂຫຕິ, ເອວໍ ນິວາເສຕຸວາ຺ ອຸຕຸຕຣນຸຕິຍາຕິ ຍຕຸຖ ກຕຸຖຈິ ອຸຕຸຕຣນຸຕິຍາ຺ ກິກຸຂຸນິວິກງເຄ (ປາຈິ຺ ຝລ໔) ກິກຸຂຸນິຍາ ວເສນ ນທີລກຸຂຕສຸສ ປາລຸອິຍໍ ອາຄຕຕຸຕາ ‘‘ກິກຸຂຸນິ ຍາ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ນ ປນ ວິເສສສພຸກາວໂຕ຺

ເກນຈິຂຕິຕຸວາ ອກໂຕຕິ ອນຸຕມໂສ ຕິຣຈຸຊາເນນປິ ຂຕິຕຸວາ ອກໂຕ຺ ນທີ ວາ ສມຸທຸທໍ ວາ ກິນຸທິຕຸວາຕິ ນທີກູລໍ ວາ ສມຸທຸທເວລໍ ວາ ກິນຸທິຕຸວາ຺ ເອຕໍ ລກຸຂຕນຸຕິ ‘‘ຍຕຸຖ ນທີຍໍ ວຸຕຸຕປຸປກາເຣ ວສຸສກາເລ ອຸທກໍ ສນຸຕິຍຸຄຕິ’’ຕິ (ກງຂາ຺ ອຍຸຄ຺ ນິທານວຕຸຕນາ) ວຸຕຸຕປຸປກາຣລກຸຂຕໍ຺ ໂລກິປິ ຊາຕສຸສຣສງຂເມວ ຄຈຸຊຕິ຺ ຍຕຸຖ ປນ ວຸຕຸຕປຸປກາເຣ ວສຸສກາເລ ວສຸເສ ປຈຸຊິນຸນມຕຸເຕ ປິວິຕຸໍ ວາ ຫຕຸຖປາເທ ໂຂວິຕຸໍ ວາ ອຸທກໍ ນ ໂຫຕິ ສຸກຸຂຕິ, ອຍໍ ຊາຕສຸສໂຣ ຄາມເຂຕຸຕສງຂເມວ ຄຈຸຊ ຕິ຺

ອຸທກຸກຸເຂປາຕິ ກຣຄຕຸເຖ ນິສຸສກຸກວຈນນຸຕິ ອາຫ ‘‘ອຸທກຸກຸເຂເປນາ’’ຕິ຺ ກາຖໍ ປນ ອຸທກໍ ຂິປິຕພຸພນຸຕິ ອາຫ ‘‘ຕຕຸຖາ’’ຕິອາ ທິ຺ ມຊຊິເມນ ປຸຣິເສນາຕິ ຖາມມຊຊິເມນ ປຸຣິເສນ຺ ອຍໍ ອຸທກຸກຸເຂໂປ ນາມາຕິ ອຍໍ ອຸທກຸກຸເຂເປນ ປຣິຈຸຊິນຸນາ ສີມາ ນາມາ ຕິ ອຕຸໂຖ຺ ຍາວ ປຣິສາ ວຫຸຌຕິ, ຕາວ ອຍໍ ສີມາປິ ວຫຸຌຕິ, ປຣິສປຣິຍນຸຕໂຕ ອຸທກຸກຸເຂໂປເຍວ ປມາຕໍ຺ ສເຈ ປນ ນທີ ນາ

ຕິທີຆາ ໂຫຕິ, ປຠວໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ມຸຂທ຺ວາຣໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ສງ຺ໂຆ ນິສີທຕິ, ອຸທກຸກ຺ເຂປສີມາກມ຺ມໍ ນຕ຺ຖິຯ ສກລາປິ ນທີ ເອເຕສໍເຍວ ຠິກ຺ຂູນໍ ປໂຫຕິຯ

ປກຕິວສ຺ສກາເລຕິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣ ປກຕິວສ຺ສກາເລຯ ຈຕູສຸ ມາເສສູຕິ ວສ຺ສານສ຺ສ ຈຕູສຸ ມາເສສຸຯ ອຕິວຸຏ຺ຐິກາເລ ໂອເຆນ ໂອຕ຺ຖໂຕກາໂສ ນ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ ໂສ ຫິ ຄາມສີມາສງ຺ຂເມວ ຄຈ຺ຉຕິຯ ອນ຺ໂຕນທິຍໍ ຊາຕສ຺ສເຣ ຊາຕປິຏ຺ຐິປາສາຓທີປເກສຸປິ ອຍເມວ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ສເຈ ປນ ນທີ ປຣິປຸຓ຺ຓາ ໂຫຕິ ສມຕິຕ຺ຕິກາ, ອຸທກສາຏິກໍ ນິວາເສຕ຺ວາປິ ອນ຺ໂຕນທິຍໍເຍວ ກມ຺ມໍ ກາຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ນາວາຍປິ ຐຕ຺ວາ ກາຕພ຺ພໍຯ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຍາ ປນ ນາວາຍ ກາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິຯ ກສ຺ມາ? ອຸທກຸກ຺ເຂປມຕ຺ຕເມວ ຫິ ສີມາ, ຕໍ ນາວາ ສີຆເມວ ອຕິກ຺ກາເມຕິຯ ເອວໍ ສຕິ ອຎ຺ຎິສ຺ສາ ສີມາຍ ຎຕ຺ຕິ, ອຎ຺ຎິສ຺ສາ ອນຸສ຺ສາວນາ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ນາວໍ ອຣິຕ຺ເຕນ ວາ ຐເປຕ຺ວາ, ປາສາເຓ ວາ ລມ຺ພິຕ຺ວາ, ອນ຺ໂຕນທິຍໍ ຊາຕຣຸກ຺ເຂ ວາ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ກມ຺ມໍ ກາຕພ຺ພໍຯ ອນ຺ໂຕນທິຍໍ ພທ຺ຘອຏ຺ຏເກປິ ອນ຺ໂຕນທິຍໍ ຊາຕຣຸກ຺ເຂປິ ຐິເຕຫິ ກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ

ສເຈ ປນ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ສາຂາ ວາ ຕໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕປາໂຣໂຫ ວາ ພຫິນທີຕີເຣ ວິຫາຣສີມາຍ ວາ ຄາມສີມາຍ ວາ ປຕິຏ຺ຐິໂຕ, ສີມໍ ວາ ໂສເຘຕ຺ວາ, ສາຂໍ ວາ ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ກມ຺ມໍ ກາຕພ຺ພໍຯ ພຫິນທີຕີເຣ ຊາຕຣຸກ຺ຂສ຺ສ ອນ຺ໂຕນທິຍໍ ປວິຏ຺ຐສາຂາຍ ວາ ປາໂຣເຫ ວາ ນາວໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິຯ ກໂຣນ຺ເຕຫິ ສີມາ ວາ ໂສເຘຕພ຺ພາ, ສາຂໍ ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ວາ ຕສ຺ສ ພຫິປຕິຏ຺ຐິຕຠາໂຄ ນາເສຕພ຺ໂພຯ ນທີຕີເຣ ປນ ຂາຓຸກໍ ໂກຏ຺ເຏຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ພນ຺ຘນາວາຍ ນ ວຏ຺ຏຕິເຍວຯ

ນທິຍໍ ເສຕຸໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ສເຈ ອນ຺ໂຕນທິຍໍເຍວ ເສຕຸ ວາ ເສຕຸປາທາ ວາ, ເສຕຸມ຺ຫິ ຐິເຕຫິ ກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ສເຈ ປນ ເສຕຸ ວາ ເສຕຸປາທາ ວາ ພຫິຕີເຣ ປຕິຏ຺ຐິຕາ, ກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ, ສີມໍ ໂສເຘຕ຺ວາ ກມ຺ມໍ ກາຕພ຺ພໍຯ ອຖ ເສຕຸປາທາ ອນ຺ໂຕ, ເສຕຸ ປນ ອຸພິນ຺ນມ຺ປິ ຕີຣານໍ ອຸປຣິອາກາເສ ຐິໂຕ, ວຏ຺ຏຕິຯ ຊາຕສ຺ສເຣປິ ເອເສວ ນໂຍຯ

“ຍສ຺ມິໍ ປເທເສ ປກຕິວີຈິໂຍ ໂອຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ສຓ຺ຐຫນ຺ຕິ”ຕິ ເອເຕນ ຍໍ ປເທສໍ ອຸທ຺ຘໍ ວຑ຺ຒນເກົາທກໍ ວາ ປກຕິວີຈິໂຍ ວາ ເວເຄນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ໂອຕ຺ຖຣນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ (ມຫາວຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໔໗) ທສ຺ເສຕິຯ ສເຈ ອູມິເວໂຄ ພາຘຕິ, ນາວາຍ ວາ ອຏ຺ຏເກ ວາ ຐຕ຺ວາ ກາຕພ຺ພໍຯ ເຕສຸ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ນທິຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ສເຈ ປນ ສມຸທ຺ໂທ ຄາມສີມໍ ວາ ນິຄມສີມໍ ວາ ໂອຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕິ, ສມຸທ຺ໂທວ ໂຫຕິຯ ຕຕ຺ຖ ກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ກປ຺ປິຍຠູມີຕິ ໂອຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ສຓ຺ຐິເຕົາທກນ຺ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ອນ຺ໂຕ ນທີຊາຕສ຺ສຣສມຸທ຺ໂທ ນາມາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທຸພ຺ພຸຏ຺ຐິກາເລຕິ ວສ຺ສານ ເຫມນ຺ເຕ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຸກ຺ເຂສຸປີຕິ ນິຣຸທເກສຸປິຯ ຍຖາ ຈ ວາປີຂເຓເນ, ເອວໍ ອາວາຏໂປກ຺ຂຣຓີອາທີນໍ ຂເຓເນປິ ຄາມເຂຕ຺ຕໍ ໂຫຕິເຍວາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ວປ຺ປໍ ວາ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ລາພຸຕິປຸສກາທິວປ຺ປໍ ວາ ກໂຣນ຺ຕິຯ ຕໍ ຐານນ຺ຕິ ຍຕ຺ຖ ວາປີອາທິກໍ ກຕໍ, ຕໍ ຐານໍຯ ອຎ຺ຎໍ ປນ ກປ຺ປິຍຠູມິຯ ສເຈ ປນ ຊາຕສ຺ສຣໍ ປູເຣຕ຺ວາ ຖລໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ເອກສ຺ມິໍ ທິສາຠາເຄ ປາຬີ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ສພ຺ພເມວ ນໍ ມຫາຕຬາກໍ ວາ ກໂຣນ຺ຕິ, ສພ຺ໂພປິ ອຊາຕສ຺ສໂຣ ໂຫຕິຯ ຄາມສີມາສງ຺ຂເມວ ຄຈ຺ຉຕິຯ

ສເຈ ນທີມ຺ປິ ວິນາເສຕ຺ວາ ຕຬາກໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ເຫຏ຺ຐາ ປາຬີ ພທ຺ຘາ, ອຸທກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຬາກໍ ປູເຣຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕິ, ເອຕ຺ຖ ກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິຯ ອຸປຣິ ປວຕ຺ຕນຏ຺ຐາເນ ຉຑ຺ຑິຕໍ ອຸທກໍ ນທິໍ ໂອຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ສນ຺ທນຏ຺ຐານໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ວຏ຺ຏຕິຯ ກາຈິ ນທີ ກາລນ຺ຕເຣນ ອຸປ຺ປຕິຕ຺ວາ ຄາມນິຄມສີມໍ ໂອຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕິ, ນທີເຍວ ໂຫຕິ, ກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ສເຈ ວິຫາຣສີມໍ ໂອຕ຺ຖຣຕິ “ວິຫາຣສີມາ”ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ອນ຺ໂຕ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕສ຺ມາຯ ສມນ຺ຕາ ອຸທກຸກ຺ເຂປປຣິຈ຺ເຉໂທ ກາຕພ຺ໂພຕິ ປໂຫນກຏ຺ຐານໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍຕ຺ຖ ປນ ກຸນ຺ນທີອາທີສຸ ນປ຺ປໂຫຕິ, ຕຕ຺ຖ ປໂຫນກຏ຺ຐານໂຕ ອຸທກຸກ຺ເຂປປຣິຈ຺ເຉໂທ ກາຕພ຺ໂພຯ ອຸປ຺ຈາຣຕ຺ຖາຍາຕິ ສີໂມປ຺ຈາຣຕ຺ຖາຍຯ

ກສ຺ມາ ປນ ອຎ຺ຎເມກໍ ສຕ຺ຕພ຺ຠນ຺ຕຣໍ, ອຎ຺ໂຎ ເອໂກ ອຸທກຸກ຺ເຂໂປ ຈ ອຸປ຺ຈາຣຕ຺ຖາຍ ຐເປຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ “ອຍໍ ຫີ”ຕິອາທິຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ມຫາວຄ຺ຄ ໓ຯ໑໔໗; ວິຯ ວິຯ ຏີຯ ມຫາວຄ຺ຄ ໒ຯ໑໔໗) – ຍສ຺ມາ ອຍໍ ສຕ຺ຕພ຺ຠນ຺ຕຣສີມາ ຈ ອຸທກຸກ຺ເຂປສີມາ ຈ ຠິກ຺ຂູນໍ ຐິໂຕກາສໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ລພ຺ຠຕິ, ເຕ ຈ ຠິກ຺ຂູ ນ ສພ຺ພທາ ເອກສທິສາ, ກທາຈິ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກທາຈິ ປຣິຫາຍນ຺ຕິຯ ຍທາ ຈ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ຕທາ ສີມາສງ຺ກໂຣ ໂຫຕິຯ ຕສ຺ມາ ອຎ຺ຎເມກໍ ສຕ຺ຕພ຺ຠນ຺ຕຣໍ, ອຎ຺ໂຎ ເອໂກ ອຸທກຸກ຺ເຂໂປ ຈ ອຸປ຺ຈາຣຕ຺ຖາຍ ຐເປຕພ຺ໂພຕິຯ ຍໍ ປນ ມຫາອຏ຺ຐກຖາຍໍ “ຕໂຕ ອຘິກໍ ວຏ຺ຏຕິເຍວ, ອູນກໍ ປນ ນ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ (ມຫາວຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໔໗) ວຸຕ຺ຕໍ, ຕມ຺ປິ ເອຕທຕ຺ຖເມວ, ນ ປນ ຕຕ຺ຖ ກຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກຸປ຺ປຕ຺ຕາຕິ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ປຣິຈ຺ເຉທໂຕ ພຫິ

ອຎ຺ຎໍ ຕຕ຺ຕກໍເຍວ ປຣິຈ຺ເຉທໍ ອນຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຐິໂຕປີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສຕ຺ຕພ຺ຠນ຺ຕເຣນ, ອຸທກຸກ຺ເຂເປນ ວາ ໂຍ ເຕສໍ ສຕ຺ຕພ຺ຠນ຺ຕຣສ຺ສ, ອຸທກຸກ຺ເຂປສ຺ສ ວາ ປຣິຈ຺ເຉໂທ, ຕໂຕ ພຫິ ອຎ຺ຎໍ ຕຕ຺ຕກໍເຍວ ປຣິຈ຺ເຉທໍ ອນຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຐິໂຕປີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກຖເມຕໍ ວິຎ຺ຎາຍຕີຕິ ອາຫ “ອິທໍ ສພ຺ພອຏ຺ຐກຖາສຸ ສນ຺ນິຏ຺ຐານ”ນ຺ຕິ, ອິທໍ “ກມ຺ມໍ ໂກເປຕີ”ຕິ ມຫາອຏ຺ຐກຖາທີສຸ ວວຕ຺ຖານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ “ອິຕິ ອິມ”ນ຺ຕິອາທິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ນິຄມນໍຯ ໂຫຕິ ເຈຕ຺ຖ –

“ພທ຺ຘາພທ຺ຘວເສເນຘ, ສີມາ ນາມ ທຸວິຘາ ຕຫິໍ;

ຕິສມ຺ປຕ຺ຕິຍຸຕ຺ຕາ ວຊ຺ຊິ-ເຕກາທສ ວິປຕ຺ຕິກາ;

ພທ຺ຘສີມາ ຕິຘາ ຂຓ຺ຑາ-ທິໂຕ ຄາມາທິໂຕ ປຣາ”ຕິຯ

ສຠາຄາປຕ຺ຕິ ຈ ນາເມສາ ທຸວິຘາ ວຕ຺ຖຸສຠາຄາ, ອາປຕ຺ຕິສຠາຄາຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອິຘ ວຕ຺ຖຸສຠາຄາ ອຘິປ຺ເປຕາ, ເນຕຣາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຍໍ ສພ຺ໂພ ສງ຺ໂຆ ວິກາລໂຠຊນາທິນາ”ຕິອາທິມາຫຯ ລຫຸກາປຕ຺ຕິນ຺ຕິ ລຫຸເກນ ວິນຍກມ຺ເມນ ວິສຸຊ຺ຌນໂຕ ລຫຸກາ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍປາຈິຕ຺ຕິຍປາຏິເທສນີຍທຸກ຺ກຏທຸພ຺ຠາສິຕສງ຺ຂາຕາ ປຎ຺ຈາປຕ຺ຕິໂຍຯ ວຕ຺ຖຸສຠາຄາຍ ສງ຺ຆາທິເສສາປຕ຺ຕິຍາປິ ສຕິ ອຸໂປສຖກມ຺ມໍ ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ ນ ໂຫຕິເຍວຯ ຍຖາຫ “ສຠາຄສງ຺ຆາທິເສສໍ ອາປນ຺ນສ຺ສ ປນ ສນ຺ຕິເກ ອາວິ ກາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິຯ ສເຈ ອາວິ ກໂຣຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ອາວິກຕາ ໂຫຕິ, ທຸກ຺ກຏາ ປນ ນ ມຸຈ຺ຈຕີ”ຕິ (ຈູຬວຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໐໘)ຯ ຕສ຺ສາ ປນ ອເທສນາຄາມິນິໂຕ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວຕ຺ຖຸສຠາຄາຕິ ວຕ຺ຖຸວເສນ ສມານຠາຄາ, ເອກໂກຏ຺ຐາສາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອິມເມວ ວຕ຺ຖຸສຠາຄໍ ເທເສຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ “ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຠາຄາ ອາປຕ຺ຕິ ເທເສຕພ຺ພາ, ໂຍ ເທເສຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ”ຕິ (ມຫາວຯ ໑໖໙) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ນ ປນ ອາປຕ຺ຕິສຠາຄໍຯ ເຕນາຫ “ວິກາລໂຠຊນປຈ຺ຈຍາ ອາປນ຺ນໍ ປນາ”ຕິອາທິຯ ອາປຕ຺ຕິສຠາຄນ຺ຕິ ອາປຕ຺ຕິຍາ ສມານຠາຄໍຯ

ສາມນ຺ຕາ ອາວາສາຕິ ສາມນ຺ຕອາວາສໍ, ສມີປວິຫາຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຊ຺ຊຸກນ຺ຕິ ຕທເຫວາຄມນຕ຺ຖາຍຯ ປາເຫຕພ຺ໂພຕິ ເປເສຕພ຺ໂພຯ ອິຈ຺ເຈຕໍ ກຸສລນ຺ຕິ ອິຕິ ເອຕໍ ສຸນ຺ທຣໍ ຠທ຺ທກໍ, ລທ຺ຘກປ຺ປນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ໂນ ເຈ ລເຠຖາຕິ ວິຫາຣານໍ ທູຣຕາຍ ວາ ມຄ຺ເຄ ປຣິປນ຺ຖາທີນໍ ວາ ຍທິ ນ ລເຠຖຯ “ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ປຏິກຣິສ຺ສຕີ”ຕິ ອິມິນາ ວຈເນນ ສຠາຄາປຕ຺ຕິ ອາວິ ກາຕຸມ຺ປິ ນ ລພ຺ຠຕີຕິ ທີປິຕໍ ໂຫຕິຯ ຍທິ ລເຠຍ຺ຍ, ອາວິ ກຕ຺ວາປິ ອຸໂປສຖໍ ກເຣຍ຺ຍຯ ຍທິ ປນ ສພ຺ໂພ ສງ຺ໂຆ ສຠາຄໍ ສງ຺ຆາທິເສສໍ ອາປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ຎຕ຺ຕີ ຐເປຕ຺ວາ ອຸໂປສຖໍ ກາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ, ອຸໂປສຖສ຺ສ ອນ຺ຕຣາໂຍວ ໂຫຕິຯ ອຸໂພປິ ທຸກ຺ກຏໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕິ “ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຠາຄາ ອາປຕ຺ຕິ ເທເສຕພ຺ພາ, ໂຍ ເທເສຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສຯ ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຠາຄາ ອາປຕ຺ຕິ ປຏິຄ຺ຄເຫຕພ຺ພາ, ໂຍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ”ຕິ (ມຫາວຯ ໑໖໙) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ວິມຕິ ສໍສໂຍ, ຕຕ຺ຖ ນິຍຸຕ຺ໂຕ ເວມຕິໂກຯ “ປຸນ ນິພ຺ເພມຕິໂກ ຫຸຕ຺ວາ ເທເສຕພ຺ພເມວາ”ຕິ ເນວ ປາຬິຍໍ, ນ ຈ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ອຕ຺ຖິ, ເທສິເຕ ປນ ໂທໂສ ນຕ຺ຖິຯ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວາຕິ “ປາຣິສຸທ຺ຘີ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອາໂຣເຈຖາ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ສາປຕ຺ຕິກສ຺ສ ອຸໂປສຖກຣເຓ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ທຸກ຺ກຏໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວຯ ກສ຺ມາ ສຠາຄາປຕ຺ຕິເຍວ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ “ເອຕາສຸ ຫີ”ຕິອາທິຯ ວິສຠາຄາປຕ຺ຕີສຸ ວິຊ຺ຊມານາສຸປິ ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ ໂຫຕິເຍວາຕິ ວິສຠາຄາສຸ ປນ ວິຊ຺ຊມານາສຸ ເຕສໍເຍວ ປຸຄ຺ຄລານໍ ອາປຕ຺ຕິ, ນ ສງ຺ຆສ຺ສາຕິ ສງ຺ຆສ຺ສ ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ ໂຫຕິເຍວຯ

ອນ຺ຕິມວຕ຺ຖຸອຊ຺ຌາປນ຺ນໂກ ນາມ ຈຕຸນ຺ນໍ ປາຣາຊິການໍ ອຎ຺ຎຕຣໍ ອຊ຺ຌາປນ຺ນໂກຯ ປຓ຺ຑກາທີນໍ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ປຣໂຕ ປາຣາຊິກຸທ຺ເທເສ ອາວິ ກວິສ຺ສຕິ ຯ ຕິຣຈ຺ຉານຄໂຕຕິ ອນ຺ຕມໂສ ສກ຺ກໍ ເທວຣາຊານໍ ອຸປາທາຍ ໂຍ ໂກຈິ ນາຄມາຓວກາທິໂກ ອມນຸສ຺ສຊາຕິໂກ ເວທິຕພ຺ໂພ, ນ ອສ຺ສໂຄຓາທໂຍຯ ເຕນາຫ “ເອຕ຺ຖ ຈາ”ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕິສ຺ສໍ ວຊ຺ຊນີຍປຸຄ຺ຄລກຖາຍໍຯ ຍສ຺ສ ອຸປສມ຺ປທາ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕາຕິ “ຕິຣຈ຺ຉານຄໂຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນ, ນ ອຸປສມ຺ປາເທຕພ຺ໂພ”ຕິ (ມຫາວຯ ໑໑໑) ຍສ຺ສ ນາຄສຸປຓ຺ຓາທິໂນ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕສ຺ສ ອຸປສມ຺ປທາ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕາ , ໂສ ອິຘາປິ ຕິຣຈ຺ຉານຄໂຕ ນາມາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ອນ຺ຕມໂສ ເທເວ ອຸປາທາຍ ນາຄມາຓວກາທິໂກ ໂຍ ໂກຈິ ອມນຸສ຺ສຊາຕິໂກ “ຕິຣຈ຺ຉານຄໂຕ”ຕິ ອຘິປ຺ເປໂຕຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ “ຕິຣຈ຺ຉານຄໂຕ, ຠິກ຺ຂເວຕິ ເອຕ຺ຖ ນາໂຄ ວາ ໂຫຕຸ ສຸປຓ຺ຓມາຓວກາທີນໍ ວາ ອຎ຺ຎຕໂຣ, ອນ຺ຕມໂສ ສກ຺ກໍ ເທວຣາຊານໍ ອຸປາທາຍ ໂຍ ໂກຈິ ອມນຸສ຺ສຊາຕິໂຍ, ໂສ ສພ຺ໂພວ ອິມສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ ‘ຕິຣຈ຺ຉານຄໂຕ’ຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ”ຕິ (ມຫາວຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໑໑)ຯ ຕິຕ຺ຖໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ລທ຺ຘິ, ຕໍ ເອເຕສໍ ອຕ຺ຖີຕິ ຕິຕ຺ຖິກາ, ຕິຕ຺ຖິກາ ເອວ ຕິຕ຺ຖິຍາ, ອິໂຕ

ອລ຺ຸລລຫ຺ສິກາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺.

ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທໂສ ສຸຕ຺ຕຸທ຺ເທໂສ. ປາຣິສຸທ຺ຣິ ເອວ ອຸໂປ຺ສໂຖ ປາຣິສຸທ຺ຣິອຸໂປ຺ສໂຖ. ເອເສວ ນໂຍ ອຣິຍ຺ຄານຸໂປ຺ສໂຖຕິ ເອຕ຺ຖາປີ. ໂສຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທໂສ. ໂອວາໂທວ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ, ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທໂສ ສຣູເປ຺ນ ກຖນໍ ໂອວາທປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທໂສ. ‘‘ອິມສ຺ມິ ວິຕິກ຺ກເມ ອຍໍ ນາມ ອາປ຺ຕ຺ຕີ’’ຕິ ເອວໍ ອາປ຺ຕ຺ຕິວເສນ ອາຕາປ຺ນໍ ປລ຺ຍາປ຺ນໍ ອາຕາ, ເສສໍ ອນນ຺ຕຣສທິສເມວ.

ຂນ຺ຕີ ປຣມໍ ຕໂປ຺ ຕິຕິກ຺ຂາ...ເປ... ວຸຕ຺ຕາ ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາໂຍ ນາມ –

‘‘ຂນ຺ຕີ ປຣມໍ ຕໂປ຺ ຕິຕິກ຺ຂາ;

ນິພ຺ພານໍ ປຣມໍ ວທນ຺ຕິ ພຸທ຺ຣາ;

ນ ຫິ ປພ຺ພຊິໂຕ ປຣູປ຺ຆາຕີ;

ນ ສມໂຕ ໂຫຕິ ປຣໍ ວິເຫຖຍນ຺ໂຕ.

‘‘ສພ຺ພປາປ຺ສ຺ສ ອກຣຕໍ, ກຸສລສ຺ສ ອຸປ຺ສມ຺ປທາ;

ສຈິຕ຺ຕປຣິໂຍທປ຺ນໍ, ເອຕໍ ພຸທ຺ຣານ ສາສນໍ.

‘‘ອນູປ຺ວາໂທ ອນູປ຺ຆາໂຕ, ປາຕິໂມກ຺ເຂ ຈ ສໍວໂຣ;

ມຕ຺ຕລ຺ລຸຕາ ຈ ກຕ຺ຕສ຺ມິ, ປນ຺ຕລ຺ຈ ສຍນາສນໍ;

ອຣິຈິຕ຺ເຕ ຈ ອາໂຍໂຄ, ເອຕໍ ພຸທ຺ຣານ ສາສນ’’ນ຺ຕິ.(ທີ. ນິ. ໒.໙໐; ຣ. ປ. ໑໘໓-໑໘໕) –

ອິມາ ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາໂຍ.

ຕຕ຺ຖ ຂນ຺ຕີ ປຣມໍ ຕໂປ຺ຕິ (ທີ. ນິ. ອຍ຺ຖ. ໒.໙໐; ຣ. ປ. ອຍ຺ຖ. ໒.໑໘໔) ອຣິວາສນຂນ຺ຕີ ນາມ ປຣມໍ ຕໂປ຺. ຕິຕິກ຺ຂາຕິ ຂນ຺ຕິຍາ ເອວ ເວວຈນໍ, ຕິຕິກ຺ຂາສງ຺ຂາຕາ ອຣິວາສນຂນ຺ຕີ ອຸຕ຺ຕມໍ ຕໂປ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນິພ຺ພານໍ ປຣມໍ ວທນ຺ຕີຕິ ສພ຺ພາກາເຣນ ປ຺ນ ນິພ຺ພານໍ ‘‘ປຣມ’’ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ ພຸທ຺ຣາ. ນ ຫິ ປພ຺ພຊິໂຕ ປຣູປ຺ຆາຕີຕິ ໂຍ ອຣິວາສນຂນ຺ຕິວິຣຫິຕຕ຺ຕາ ປຣໍ ອຸປ຺ຆາເຕຕິ ພາຣຕິ ວິຫິໍສຕິ, ໂສ ປພ຺ພຊິໂຕ ນາມ ນ ໂຫຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖປາໂທ ປ຺ນ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍ. ‘‘ນ ຫິ ປພ຺ພຊິໂຕ’’ຕິ ເອຕສ຺ສ ຫິ ‘‘ນສມໂຕ ໂຫຕີ’’ຕິ ເວວຈນໍ. ‘‘ປຣູປ຺ຆາຕີ’’ຕິ ເອຕສ຺ສ ‘‘ປຣໍ ວິເຫຖຍນ຺ໂຕ’’ຕິ ເວວຈນໍ. ອຖ ວາ ປຣູປ຺ຆາຕີຕິ ສີລູປ຺ຆາຕີ. ສີລລ຺ຫິ ອຸຕ຺ຕມຍ຺ເຖນ ‘‘ປຣ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ໂຍ ຈ ສມໂຕ ປຣໍ ຍໍ ກລ຺ຈິ ສຕ຺ຕໍ ວິເຫຖຍນ຺ໂຕ ປຣູປ຺ຆາຕີ ໂຫຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ສີລວິນາສໂກ, ໂສ ປພ຺ພຊິໂຕ ນາມ ນ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຖ ວາ ໂຍ ອຣິວາສນຂນ຺ຕິຍາ ອກາວາ ປຣູປ຺ຆາຕີ ໂຫຕິ, ປຣໍ ອນ຺ຕມໂສ ຑໍສມກສມ຺ປິ ສລ຺ຈິຈ຺ຈ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປ຺ຕິ, ໂສ ນ ຫິ ປພ຺ພຊິໂຕ. ກິໍ ກາຣຕາ? ມລສ຺ສ ອປພ຺ພາຊິຕຕ຺ຕາ. ‘‘ປພ຺ພາຊຍມຕ຺ຕໂນ ມລໍ, ຕສ຺ມາ ‘ປພ຺ພຊິໂຕ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ (ຣ. ປ. ໓໘໘) ອິທລ຺ຫິ ປພ຺ພຊິຕລກ຺ຂຕໍ. ໂຍປິ ນ ເຫວ ໂຂ ອຸປ຺ຆາເຕຕິ ນ ມາເຣຕິ, ອປິຈ ທຕ຺ຑາທີຫິ ວິເຫເຖຕິ, ໂສ ປຣໍ ວິເຫຖຍນ຺ໂຕ ສມໂຕ ນ ໂຫຕິ. ກິໍ ກາຣຕາ? ວິເຫສາຍ ອສມິຕຕ຺ຕາ. ‘‘ສມິຕຕ຺ຕາ ຫິ ປາປານໍ, ‘ສມໂຕ’ຕິ ປວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ (ຣ. ປ. ໒໖໕) ອິທລ຺ຫິ ສມຕລກ຺ຂຕໍ.

ທຸຕິຍຄາຖາຍ ສພ຺ພປາປ຺ສ຺ສາຕິ ສພ຺ພາກຸສລສ຺ສ. ອກຣຕນ຺ຕິ ອນຸປ຺ປາທນໍ. ກຸສລສ຺ສາຕິ ຈຕຸກູມກກຸສລສ຺ສ. ອຸປ຺ສມ຺ປທາຕິ ອຸປ຺ສມ຺ປາທນໍ ປຜິລາໂກ. ສຈິຕ຺ຕປຣິໂຍທປ຺ນນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ໂວທາປ຺ນໍ ປກ຺ສຣກາວກຣຕໍ ສພ຺ພໂສ ປຣິໂສຣນໍ, ຕໍ ປ຺ນ ອຣຫຕ຺ເຕນ ໂຫຕິ. ອິຕິ ສີລສໍວເຣນ ສພ຺ພປາປໍ ປຫາຍ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣາຫິ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາຫິ ກຸສລໍ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາ

ອຣຫຕ຺ຕຜເລນ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂຍທາເປຕພ຺ພນ຺ຕິ ເອຕໍ ພຸທ຺ຘານໍ ສາສນໍ ໂອວາໂທ ອນຸສິຏ຺ຐີຯ

ຕຕິຍຄາຖາຍ ອນູປວາໂທຕິ ວາຈາຍ ກສ຺ສຈິ ອນຸປວທນໍຯ ອນູປຆາໂຕຕິ ກາເຍນ ກສ຺ສຈິ ອຸປຆາຕສ຺ສ ອກຣຓໍຯ ປາຕິໂມກ຺ເຂຕິ ຍໍ ຕໍ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ປອຕິໂມກ຺ຂໍ ອຕິປໂມກ຺ຂໍ ອຸຕ຺ຕມໍ ສີລໍ, ປາຕິ ວາ ອຄຕິວິເສເສຫິ, ໂມກ຺ເຂຕິ ທຸຄ຺ຄຕິຠເຍຫີຯ ໂຍ ວາ ນໍ ປາຕິ, ຕໍ ໂມກ຺ເຂຕີຕິ ‘‘ປາຕິໂມກ຺ຂ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ມິໍ ປາຕິໂມກ຺ເຂ ຈຯ ສໍວໂຣຕິ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘານໍ ອວີຕິກ຺ກມລກ຺ຂໂຓ ສໍວໂຣຯ ມຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕາຕິ ປຏິຄ຺ຄຫຓປຣິໂຠຄວເສນ ປມາຓຎ຺ຎຸຕາຯ ປນ຺ຕຎ຺ຈ ສຍນາສນນ຺ຕິ ຊນສງຆຏ຺ຏນວິຣຫິຕໍ ນິຊ຺ຊນສມ຺ພາຘໍ ວິວິຕ຺ຕໍ, ເສນາສນຎ຺ຈຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ທ຺ວີຫິເຍວ ປຈ຺ຈເຍຫິ ຈຕຸປ຺ຈ຺ຈຍສນ຺ໂຕໂສ ທີປິໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ ປຈ຺ຈຍສນ຺ໂຕສສາມຎ຺ເຎນ ອິຕຣທ຺ວຍສ຺ສາປິ ລກ຺ຂຓຫາຣນເຍນ ໂຊຕິຕຕ຺ຕາຯ ອທິຈິຕ຺ເຕ ຈ ອາໂຍໂຄຕິ ວິປ຺ສ຺ສນາປາທກໍ ອຏ຺ຐສມາປຕ຺ຕິຈິຕ຺ຕໍ, ຕໂຕປິ ມຄ຺ຄຜລຈິຕ຺ຕເມວ ອທິຈິຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມິໍ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ອທິຈິຕ຺ເຕ ອາໂຍໂຄ ຈ ອນຸໂຍໂຄ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອຕໍ ພຸທ຺ຘານ ສາສນນ຺ຕິ ເອຕໍ ປຣສ຺ສ ອນຸປວທນໍ, ອນຸປຆາຕນໍ, ປາຕິໂມກ຺ເຂ ສໍວໂຣ, ປຏິຄ຺ຄຫຓປຣິໂຠເຄສຸ ມຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕາ, ອຏ຺ຐສມາປຕ຺ຕິວສີຠາວາຍ ວິວິຕ຺ຕເສນາສນເສວນຎ຺ຈ ພຸທ຺ຘານໍ ສາສນໍ ໂອວາໂທ ອນຸສິຏ຺ຐີຕີຯ ອິມາ ປນ ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາ ສພ຺ພພຸທ຺ຘານໍ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສຄາຖາໂຍ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຕໍ ພຸທ຺ຘາ ເອວ ອຸທ຺ທິສນ຺ຕິ, ນ ສາວກາຯ

‘‘ສຸຓາຕຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ສງໂຆ’’ຕິອາທິນາ (ມຫາວ. ໑໓໔) ນເຍນ ວຸຕ຺ຕໍ ອາຓາປາຕິໂມກ຺ຂໍ ນາມຯ ຕໍ ສາວກາ ເອວ ອຸທ຺ທິສນ຺ຕິ, ນ ພຸທ຺ຘາ ສງຆກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ນ ຈ ຕຕ຺ຖ ປຣິຍາປນ຺ນາຕິ ອາຫ ‘‘ຕໍ ສາວກາ ເອວ ອຸທ຺ທິສນ຺ຕິ, ນ ພຸທ຺ຘາ’’ຕິຯ ອິມສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖຕິ ‘‘ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ອຸທ຺ທິເສຍ຺ຍາ’’ຕິ ເອຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖຯ

ອນຸປ຺ຄໂຕ ນາມ ຕຕ຺ເຖວ ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ, ອສຕິຍາ ປຸຣິມິກາຍ ອນຸປ຺ຄໂຕ ວາຯ ຈາຕຸມາສິນິຍນ຺ຕິ ຈາຕຸມາສິຍໍຯ ສາ ຫິ ຈຕຸນ຺ນໍ ມາສານໍ ປາຣິປູຣິຠູຕາຕິ ຈາຕຸມາສີ, ສາ ເອວ ‘‘ຈາຕຸມາສິນີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ສໍ ຈາຕຸມາສິນິຍໍຯ ປຈ຺ຉິມກຕ຺ຕິກປຸຓ຺ຓມາສິນິຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກາຍສາມຄ຺ຄິນ຺ຕິ ກາເຍນ ສມຄ຺ຄຠາວໍ, ຫຕ຺ຖປາສູປຄມນນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວິນິຈ຺ຉໂຍ – ສເຈ ປຸຣິມິກາຍ ປຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂູ ວສ຺ສໍ ອຸປ຺ຄຕາ, ປຈ຺ຉິມິກາຍປິ ປຎ຺ຈ, ປຸຣິເມຫິ ຎຕ຺ຕິໍ ຏເປຕ຺ວາ ປວາຣິເຕ ປຈ຺ຉິເມຫິ ເຕສໍ ສນ຺ຕິເກ ປາຣິສຸທ຺ຘິອຸໂປສໂຖ ກາຕພ຺ໂພ, ນ ເອກສ຺ມິໍ ອຸໂປສຖຄ຺ເຄ ທ຺ເວ ຎຕ຺ຕິໂຍ ຏເປຕພ຺ພາຯ ສເຈປິ ປຈ຺ຉິມິກາຍ ອຸປ຺ຄຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣ, ຕໂຍ, ທ຺ເວ, ເອໂກ ວາ ໂຫຕິ, ເອເສວ ນໂຍຯ ອຖ ປຸຣິມິກາຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ, ປຈ຺ຉິມິກາຍປິ ຈຕ຺ຕາໂຣ, ຕໂຍ, ທ຺ເວ, ເອໂກ ວາ, ເອເສວ ນໂຍຯ ອຖ ປຸຣິມິກາຍ ຕໂຍ, ປຈ຺ຉິມິກາຍ ຕໂຍ, ທ຺ເວ ວາ, ເອເສວ ນໂຍຯ ອິທຎ຺ເຫຕ຺ຖ ລກ຺ຂຓໍ – ສເຈ ປຸຣິມິກາຍ ອຸປ຺ຄເຕຫິ ປຈ຺ຉິມິກາຍ ອຸປ຺ຄຕາ ໂຖກຕຣາ ເຈວ ໂຫນ຺ຕິ ສມສມາ ຈ, ສງຆປ຺ປວາຣຓາຍ ຈ ຄຓໍ ປູເຣນ຺ຕິ, ສງຆປ຺ປວາຣຓາວເສນ ຎຕ຺ຕິໍ ຏເປຕ຺ວາ ປຸຣິເມຫິ ປວາເຣຕພ຺ພາຯ ສເຈ ປນ ປຸຣິມິກາຍ ຕໂຍ, ປຈ຺ຉິມິກາຍ ເອໂກ ໂຫຕິ, ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ໂຫນ຺ຕິ, ຈຕຸນ຺ນໍ ສງຆຎຕ຺ຕິໍ ຏເປຕ຺ວາ ປວາເຣຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິຯ ຄຓຎ຺ຕິຍາ ປນ ເສ ຄຓປູຣໂກ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຄຓວເສນ ຎຕ຺ຕິໍ ຏເປຕ຺ວາ ປຸຣິເມຫິ ປວາເຣຕພ຺ພໍ, ອິຕເຣນ ເຕສໍ ສນ຺ຕິເກ ປາຣິສຸທ຺ຘິອຸໂປສໂຖ ກາຕພ຺ໂພຯ ສເຈ ປຸຣິມິກາຍ ທ຺ເວ, ປຈ຺ຉິມິກາຍ ທ຺ເວ ວາ ເອໂກ ວາ, ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ສເຈ ປຸຣິມິກາຍ ເອໂກ, ປຈ຺ຉິມິກາຍປິ ເອໂກ, ເອເກນ ເອກສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ປວາເຣຕພ຺ພໍ, ເອເກນ ປາຣິສຸທ຺ຘິອຸໂປສໂຖ ກາຕພ຺ໂພ ຯ ສເຈ ປຸຣິມວສ຺ສູປ຺ຄເຕຫິ ປຈ຺ຉິມວສ຺ສູປ຺ຄຕາ ເອເກນປິ ອທິກຕຣາ ໂຫນ຺ຕິ, ປຐມໍ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ໂຖກຕເຣຫິ ເຕສໍ ສນ຺ຕິເກ ປວາເຣຕພ຺ພໍຯ ກຕ຺ຕິກຈາຕຸມາສິນິປວາຣຓາຍ ປນ ສເຈ ປຐມໍ ວສ຺ສູປ຺ຄເຕຫິ ມຫາປວາຣຓາຍ ປວາຣິເຕຫິ ປຈ຺ຉາ ອຸປ຺ຄຕາ ອທິກຕຣາ ວາ ສມສມາ ວາ ໂຫນ຺ຕິ, ປວາຣຓາຎຕ຺ຕິໍ ຏເປຕ຺ວາ ປວາເຣຕພ຺ພໍຯ ເຕຫິ ປວາຣິເຕ ປຈ຺ຉາ ອິຕເຣຫິ ປາຣິສຸທ຺ຘິອຸໂປສໂຖ ກາຕພ຺ໂພຯ ອຖ ມຫາປວາຣຓາຍ ປວາຣິຕາ ພຫູ ໂຫນ຺ຕິ, ປຈ຺ຉາ ວສ຺ສູປ຺ຄຕາ ໂຖກາ ວາ ເອໂກ ວາ, ປາຕິໂມກ຺ເຂ ອຸທ຺ທິຏ຺ເຐ ປຈ຺ຉາ ເຕສໍ ສນ຺ຕິເກ ເຕນ ປວາເຣຕພ຺ພນ຺ຕິຯ

ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາຕິ ເອກສ຺ມິໍ ອໍເສ ສາທຸກໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຎ຺ຊລິໍ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ທສນຂສໂມຘານສມຸຊ຺ຊລໍ ອຎ຺ຊລິໍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາຯ ສເຈ ປນ ຕຕ຺ຖ ປາຣິວາສິໂກປິ ອຕ຺ຖິ, ສງຆນວກຏ຺ຐາເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ນິສິນ຺ເນນ ອຕ຺ຕໂນ ປາຬິຍາ ປາຣິສຸທ຺ຘິອຸໂປສໂຖ ກາຕພ຺ໂພຯ ປາຕິໂມກ຺ເຂ ອຸທ຺ທິສິຍມາເນ ປນ ປາຬິຍາ ອນິສີທິຕ຺ວາ ປາຬິໍ ວິຫາຍ ຫຕ຺ຖປາສໍ ອມຸຎ຺ຈນ຺ເຕນ ນິສີທິຕພ຺ພໍຯ ປວາຣຓາຍປິ ເອເສວ ນໂຍຯ

ສພ຺ພໍ ປຸພ຺ພກຣຓີຍນ຺ຕິ ສມ຺ມຊ຺ຊນາທີນິ ນວວິຘໍ ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈໍຯ ຍຖາ ຈ ສພ຺ໂພ ສງໂຆ ສຠາຄາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ‘‘ສຸຓາຕຸ ເມ,

ຠນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຆ...ເປ... ປຏິກຣິສ຺ສຕີ''ຕິ (ມຫາວຯ ໑໗໑) ຎຕ຺ຕິໍ ຐເປຕ຺ວາ ອຸໂປສຖໍ ກາຕຸໍ ລຠຕິ, ເອວເມຕ຺ຖາປີ ຕີຫິ ''ສຸຓນ຺ຕຸ ເມ ອາຍສ຺ມນ຺ຕາ ອິເມ ຠິກ຺ຂູ ສຠາຄໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປນ຺ນາ, ຍທາ ອຎ຺ຎໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ສຸທ຺ຘໍ ອນາປຕ຺ຕິກໍ ປສ຺ສິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕທາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ຕໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ປຏິກຣິສ຺ສນ຺ຕີ''ຕິ ຄຓຎຕ຺ຕິໍ ຐເປຕ຺ວາ, ທ຺ວີຫິປິ ''ອຎ຺ຎໍ ສຸທ຺ຘໍ ປສ຺ສິຕ຺ວາ ປຏິກຣິສ຺ສາມາ''ຕິ ວຕ຺ວາ ອຸໂປສຖໍ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ເອເກນາປີ ''ປຣິສຸທ຺ຘໍ ລຠິຕ຺ວາ ປຏິກຣິສ຺ສາມີ''ຕິ ອາໂຠຄໍ ກຕ຺ວາ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ຕທຫູຕິ ຕສ຺ມິໍ ອຫຸ, ຕສ຺ມິໍ ທິວເສຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນານາສໍວາສເກຫີຕິ ລທ຺ຘິນານາສໍວາສເກຫິຯ ອນາວາໂສ ນາມ ນວກມ຺ມສາລາທິໂກ ໂຍ ໂກຈິ ປເທໂສຯ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ສງ຺ເຆນາຕິ ສງ຺ຆປ຺ປໂຫນເກຫິ ຠິກ຺ຂູຫິ ວິນາຯ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອນ຺ຕຣາຍາຕິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕໍ ທສວິຘມນ຺ຕຣາຍໍ ວິນາຯ ສພ຺ພນ຺ຕິເມນ ປນ ປຣິຉ຺ເຉເທນ ອຕ຺ຕຈຕຸຕ຺ເຖນ ອນ຺ຕຣາເຍ ວາ ສຕິ ຄນ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ຍຖາ ຈ ອາວາສາທໂຍ ນ ຄນ຺ຕພ຺ພາ, ເອວໍ ສເຈ ວິຫາເຣ ອຸໂປສຖໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ອຸໂປສຖາທິຏ຺ຐານຕ຺ຖໍ ສີມາປີ ນທີປີ ນ ຄນ຺ຕພ຺ພາຯ ສເຈ ປເນຕ຺ຖ ໂກຈິ ຠິກ຺ຂຸ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ວິສ຺ສຏ຺ໂຐໂປສຖາປີ ອາວາສາ ຄນ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ເອວໍ ຄໂຕ ອທິຏ຺ຐາຕຸມ຺ປີ ລຠຕິຯ ອາຣຎ຺ຎເກນາປີ ຠິກ຺ຂຸນາ ອຸໂປສຖທິວເສ ຄາເມ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວິຫາຣເມວ ອາຄນ຺ຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ອຎ຺ຎໍ ວິຫາຣໍ ໂອກ຺ກມຕິ, ຕຕ຺ຖ ອຸໂປສຖໍ ກຕ຺ວາວ ອາຄນ຺ຕພ຺ພໍ, ອກຕ຺ວາ ອາຄນ຺ຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິຯ ຍໍ ຊຎ຺ຎາ ''ອຊ຺ເຊວ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕຸໍ ສກ຺ໂກມີ''ຕິ (ມຫາວຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໘໑) ເອວຣູໂປ ປນ ອາວາໂສ ຄນ຺ຕພ຺ໂພຯ ຕຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຘິໍ ອຸໂປສຖໍ ກໂຣນ຺ເຕນາປີ ຫິ ອິມິນາ ເນວ ອຸໂປສຖນ຺ຕຣາໂຍ ກໂຕ ຠວິສ຺ສຕີຕິຯ

ອຸທກໍ ອາສເນນ ຈາຕິ ອາສເນນ ສຫ ປານີຍປຣິໂຠຊນີຍໍ ອຸທກຎ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສງ຺ຆສນ຺ນິປາຕໂຕ ປຐມໍ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ປຸພ຺ພກຣຓໍຯ ປຸພ຺ພກຣຓໂຕ ປຉ຺ຉາ ກຕ຺ຕພ຺ພມ຺ປີ ອຸໂປສຖກມ຺ມໂຕ ປຐມໍ ກຕ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາ ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈໍຯ ອຸຠຍມ຺ປີ ເຈຕໍ ອຸໂປສຖກມ຺ມໂຕ ປຐມໍ ກຕ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາ ''ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈ''ມິຈ຺ເຈວ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ເອວໍ ທ຺ວີຫິ ນາເມຫິ ນວວິຘໍ ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈໍ ທສ຺ສິຕ''ນ຺ຕິຯ ກີ ຕໍ ກຕນ຺ຕິ ປຸຉ຺ຉຕີຕິ ອາຫ ''ນ ຫີ''ຕິອາທິຯ ຕໍ ອກຕ຺ວາ ອຸໂປສຖໍ ກາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ ''ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຖເຣນ ອາຓຕ຺ເຕນ ອຄິລາເນນ ນ ສມ຺ມຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ, ໂຍ ນ ສມ຺ມຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ''ຕິອາທິ (ມຫາວຯ ໑໕໙) ວຈນໂຕຯ ເຕເນວາຫ ''ຕສ຺ມາ ເຖເຣນ ອາຓຕ຺ເຕນາ''ຕິອາທິຯ

ສເຈ ປນ ອາຓຕ຺ໂຕ ສມ຺ມຊ຺ຊນິໍ ຕາວກາລິກມ຺ປີ ນ ລຠຕິ, ສາຂາຠງ຺ຄໍ ກປ຺ປິຍໍ ກາເຣຕ຺ວາ ສມ຺ມຊ຺ຊິຕພ຺ພໍຯ ຕມ຺ປີ ອລຠນ຺ຕສ຺ສ ລທ຺ຘກປ຺ປິຍໍ ໂຫຕິຯ ປານີຍໍ ປຣິໂຠຊນີຍໍ ອຸປຏ຺ຐາເປຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຄນ຺ຕຸການໍ ອຕ຺ຖາຍ ປານີຍປຣິໂຠຊນີຍໍ ອຸປຏ຺ຐາເປຕພ຺ພໍຯ ອາສນໍ ປຎ຺ຎາເປຕພ຺ພນ຺ຕິ ປີຐຜລກາທິອາສນໍ ປຎ຺ຎາເປຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ອຸໂປສຖາຄາເຣ ອາສນານິ ນຕ຺ຖິ, ສໍຆິກາວາສໂຕປີ ອາຫຣິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎາເປຕ຺ວາ ປຸນ ຫຣິຕພ຺ພານິຯ ອາສເນສຸ ອສຕິ ກຏສາຣເກປີ ຕຏ຺ຏິກາໂຍປີ ປຎ຺ຎາເປຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ຕຏ຺ຏິກາສຸປີ ອສຕິ ສາຂາຠງ຺ຄານິ ກປ຺ປິຍໍ ກາເຣຕ຺ວາ ປຎ຺ຎາເປຕພ຺ພານິຯ ກປ຺ປິຍກາຣກໍ ອລຠນ຺ຕສ຺ສ ລທ຺ຘກປ຺ປິຍໍ ໂຫຕິຯ ປທີໂປ ກາຕພ຺ໂພຕິ ປທີເປຕພ຺ໂພ, ປທີປຸຊ຺ຊລນໍ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອາຓາເປນ຺ເຕນ ປນ ''ອສຸກສ຺ມິໍ ນາມ ໂອກາເສ ເຕລໍ ວາ ວຏ຺ຏິ ວາ ກປ຺ລ຺ລິກາ ວາ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກໂຣຫີ''ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຯ ສເຈ ເຕລາທີນິ ນຕ຺ຖິ, ປຣິເຍສິຕພ຺ພານິຯ ປຣິເຍສິຕ຺ວາ ອລຠນ຺ຕສ຺ສ ລທ຺ຘກປ຺ປິຍໍ ໂຫຕິຯ ອປິຈ ກປາເລ ອຄ຺ຄິປິ ຊາເລຕພ຺ໂພຯ ອາຓາເປນ຺ເຕນ ຈ ກິຎ຺ຈິ ກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ວາ ສທາກາລເມວ ເອໂກ ວາ ຠາຣນິຕ຺ຖຣຓໂກ ວາ ສຣຠາຓກຘມ຺ມກຖິກາທີສຸ ອຎ຺ຎຕໂຣ ວາ ນ ອາຓາເປຕພ຺ໂພ, ອວເສສາ ປນ ວາເຣນ ອາຓາເປຕພ຺ພາຯ ເຕນາຫ ''ເຖເຣນາປີ ປຕິຣູປໍ ຎຕ຺ວາ ອາຓາເປຕພ຺ພ''ນ຺ຕິຯ

ພຫິ ອຸໂປສຖໍ ກຕ຺ວາ ອາຄເຕນາຕິ ນທິຍາ ວາ ສີມາຍ ວາ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ອຸໂປສຖໍ ກຕ຺ວາ ອາຄເຕນ ຉນ຺ໂທ ທາຕພ຺ໂພ, ''ກໂຕ ມຍາ ອຸໂປສໂຖ''ຕິ ອຉ຺ຉິຕຸໍ ນ ລຠຕີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ ກິຈ຺ຈປ຺ປສຸໂຕ ວາຕິ ຄິລານຸປຏ຺ຐາກາທິກິຈ຺ຈປ຺ປສຸໂຕ ວາຯ ສເຈ ຄິລາໂນ ຉນ຺ທປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ທາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ມຎ຺ເຈນ ວາ ປີເຐນ ວາ ສງ຺ຆມຊ຺ຊໍ ອາເນຕ຺ວາ ອຸໂປສໂຖ ກາຕພ຺ໂພຯ ສເຈ ຄິລານຸປຏ຺ຐາກາ ຠິກ຺ຂູ ເອວໍ ໂຫນ຺ຕິ ''ສເຈ ໂຂ ມຍໍ ອິມໍ ຄິລານໍ ຐານາ ຈາເວສ຺ສາມ, ອາພາໂຘ ວາ ອຠິວຑ຺ຒິສ຺ສຕິ, ກາລກິຣິຍາ ວາ ຠວິສ຺ສຕີ''ຕິ, ນ ເຕ຺ວວ ໂສ ຄິລາໂນ ຐານາ ຈາເວຕພ຺ໂພ, ສງ຺ເຆນ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸໂປສໂຖ ກາຕພ຺ໂພ, ນ ເຕ຺ວວ ວຄ຺ເຄນ ສງ຺ເຆນ ອຸໂປສໂຖ ກາຕພ຺ໂພຯ ກເຣຍ຺ຍ ເຈ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສຯ ສເຈ ພຫູ ຕາທິສາ ຄິລານາ ໂຫນ຺ຕິ, ສງ຺ເຆນ ປຏິປາຏິຍາ ຐຕ຺ວາ ສພ຺ເພ ຫຕ຺ຖປາເສ ກາຕພ຺ພາຯ ສເຈ ທູເຣ ທູເຣ ໂຫນ຺ຕິ, ສງ຺ໂຆ ນປ຺ປໂຫຕິ, ຕໍ ທິວສໍ ອຸໂປສໂຖ ນ ກາຕພ຺ໂພ, ນ ເຕ຺ວວ ວຄ຺ເຄນ ສງ຺ເຆນ ອຸໂປສໂຖ ກາຕພ຺ໂພຯ ''ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕທຫຸໂປສເຖ ປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ເທນ຺ເຕນ ຉນ຺ທມ຺ປີ ທາຕຸໍ, ສນ຺ຕິ ສງ຺ຆສ຺ສ ກຣຓີຍ''ນ຺ຕິ (ມຫາວຯ ໑໖໔) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຠຄວໂຕ ອາຓໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ''ຉນ຺ທໍ ທມ຺ມີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ''ຉນ຺ທຫາຣໂກ ເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິນ຺ເນ ຉນ຺ເທ ຕຕ຺ເຖວ ປກ຺ກມຕິ, ອຎ຺ຎສ຺ສ ທາຕພ຺ໂພ ຉນ຺ໂທ''ຕິອາທິວຈນໂຕ (ມຫາວຯ ໑໖໔) ປຸນ ອຕ຺ຕໂນ ຉນ຺ທທານປຣິສ຺ສມວິໂນທນຕ຺ຖໍ ''ຉນ຺ທໍ ເມ ຫຣາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ''ຉນ຺ທຫາຣໂກ ເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິນ຺ເນ ຉນ຺ເທ ສງ຺ຆປ຺ປຕ຺ໂຕ

ສຎ຺ຈິຈ຺ຈ ນ ອາໂຣເຈຕິ, ອາຫໂຏ ໂຫຕິ ຉນ຺ໂທ, ຉນ຺ທຫາຣກສ຺ສ ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ’’ຕິ (ມຫາວຯ ໑໖໕) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ທຸກ຺ກຏໂຕ ຕໍ ໂມເຈຕຸໍ ‘‘ຉນ຺ທໍ ເມ ອາໂຣເຈຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ກາເຍນ ວາ ວາຈາຍ ວາ ອຸຠເຍນ ວາ ວິຎ຺ຎາເປຕ຺ພໂພຕິ ມນສາ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ກາຍປ຺ປໂຍຄໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ເຍນ ເກນຈິ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ເຄນ ວາ, ວາຈໍ ປນ ນິຈ຺ຉາເຣຕຸໍ ສກ຺ໂກນ຺ເຕນ ຕເຖວ ວາຈາຍ ວາ, ອຸຠຍຖາປິ ສກ຺ໂກນ຺ເຕນ ກາຍວາຈາຫິ ວາ ວິຎ຺ຎາເປຕ຺ພໂພ, ຊານາເປຕ຺ພໂພຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ‘‘ອຍໍ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ ວຈນໂຕ ປນ ຍາຍ ກາຍຈິປິ ຠາສາຍ ວິຎ຺ຎາເປຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ປາຣິສຸທ຺ຘິທາເນປິ ຉນ຺ທທາເນ ວຸຕ຺ຕສທິໂສວ ວິນິຈ຺ຉໂຍຯ ຕໍ ປນ ເທນ຺ເຕນ ປຐມໍ ສນ຺ຕີ ອາປຕ຺ຕິ ເທເສຕ຺ພາຯ ນ ຫິ ສາປຕ຺ຕິໂກ ສມາໂນ ‘‘ປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ຫຣຖ, ປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ເມ ຫຣ, ປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ເມ ອາໂຣເຈຫີ’’ຕິ (ມຫາວຯ ໑໖໔) ວຕ຺ຕຸໍ ລຠຕິຯ ‘‘ສນ຺ຕິ ສງ຺ຆສ຺ສ ກຣຓີຍານີ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ວຈນວິປລ຺ລາເສນ ‘‘ສນ຺ຕິ ສງ຺ຆສ຺ສ ກຣຓີຍ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕສຎ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ຉນ຺ທປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ເທຫີຕິ ເອຕ຺ຖ ຉນ຺ໂທ ຈ ຉນ຺ທປາຣິສຸທ຺ຘິ ຈ ຉນ຺ທປາຣິສຸທ຺ຘິ, ຕໍ ເທຫີຕິ ສຣູເປກເສສນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ອິຕຣາຕິ ອຎ຺ເຎສໍ ຉນ຺ທປາຣິສຸທ຺ຘິຯ ພິຬາລສງ຺ຂລິກາ ຉນ຺ທປາຣິສຸທ຺ຘີຕິ ເອຕ຺ຖ ພິຬາລສງ຺ຂລິກາ ນາມ ພິຬາລພນ຺ຘນໍຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ສງ຺ຂລິກາຍ ປຐມວລຍໍ ທຸຕິຍວລຍໍເຍວ ປາປຸຓາຕິ, ນ ຕຕິຍໍ, ເອວມຍມ຺ປີ ຉນ຺ທປາຣິສຸທ຺ຘິ ທາຍເກນ ຍສ຺ສ ທິນ຺ນາ, ຕໂຕ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ນ ຄຈ຺ຉຕີຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ມຫາວຄ຺ຄ ໓ຯ໑໖໔; ວິຯ ວິຯ ຏີຯ ມຫາວຄ຺ຄ ໒ຯ໑໖໔)ຯ ຕສ຺ມາ ສາ ພິຬາລສງ຺ຂລິກາສທິສຕ຺ຕາ ‘‘ພິຬາລສງ຺ຂລິກາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ພິຬາລສງ຺ຂລິກຄ຺ຄຫຓຎ຺ເຈຕ຺ຖ ຍາສໍ ກາສຎ຺ຈິ ສງ຺ຂລິການໍ ອຸປລກ຺ຂຓມຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ອຸຕຸກ຺ຂານນ຺ຕິ ຕໍ ຕໍ ກິຣິຍໍ ອຣຕິ ວຕ຺ເຕຕີຕິ ອຸຕຸ, ຕສ຺ສ ອກ຺ຂານໍ ອຸຕຸກ຺ຂານໍ, ອຸຕຸອາຈິກ຺ຂນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍຖາ ຈ ຕສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນໍ, ຕໍ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ເຫມນ຺ຕາທີນ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຄຓນາຕິ ກລນາຯ ພິກ຺ຂຸນີນໍ ອຏ຺ຐຄຣຸຘມ຺ເມຫິ ໂອວທນໍ ພິກ຺ຂຸໂນວາໂທຯ ສ຺ເວ ອຸໂປສໂຖຕິ ອາຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ‘‘ສ຺ເວ ອຸໂປສໂຖ ໂຫຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ອຊ຺ເຊວ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປນ຺ນຣສິເກ ອຸໂປສເຖ ປກ຺ຂສ຺ສ ຈາຕຸທ຺ທສິຍໍ, ຈາຕຸທ຺ທສິເກ ເຕຣສິຍໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ມຫາປຈ຺ຈຣິຍໍ ປນ ‘‘ປກ຺ຂສ຺ສ ເຕຣສິຍໍເຍວ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ‘ອຍໍ ອຸໂປສໂຖ ຈາຕຸທ຺ທສິໂກ ວາ ປນ຺ນຣສິໂກ ວາ’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໔໙) ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອວໍ ປຸຈ຺ຉິ-ເຕນ ຈ ພິກ຺ຂຸນາ ສເຈ ຈາຕຸທ຺ທສິກໍ ອຸໂປສຖໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ‘‘ຈາຕຸທ຺ທສິໂກ ຠຄິນີ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ປນ຺ນຣສິກໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ‘‘ປນ຺ນຣສິໂກ ຠຄິນີ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ‘‘ອນຸຊານາມິ, ພິກ຺ຂເວ, ຐເປຕ຺ວາ ພາລໍ, ຐເປຕ຺ວາ ຄິລານໍ, ຐເປຕ຺ວາ ຄມິກໍ ອວເສເສຫິ ໂອວາທໍ ຄເຫຕຸ’’ນ຺ຕິ (ຈູລ຺ລວຯ ໔໑໔) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ຕໍ ຐເປຕ຺ວາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອາໂຣຈນວິຘານໍ ອຊານນ຺ໂຕ ພາໂລຯ ຈາຕຸທ຺ທສິກປນ຺ນຣສິເກສຸ ອຸໂປສເຖສຸ ວາ ປາຏິປເທ ວາ ຄນ຺ຕຸກາໂມ ຄມິໂກ, ທຸຕິຍປກ຺ຂທິວສໂຕ ປນ ປຏ຺ຐາຍ ຕໂຕ ອຸທ຺ຘໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອິຘ ຄມິໂກ ນາມ ນ ໂຫຕິຯ ອຣຎ຺ເຎ ນິວາໂສ ອສ຺ສາຕິ ອາຣຎ຺ຎິໂກຯ ໂສປິ ‘‘ອຫໍ ອຣຎ຺ຎວາສີ, ສ຺ເວ ອຸໂປສໂຖ, ວິຫາເຣ ນ ວສາມີ’’ຕິ ອປ຺ປຏິຄ຺ຄເຫຕຸໍ ນ ລຠຕິຯ ຍທິ ນ ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ, ທຸກ຺ກຏໍ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ‘‘ນ, ພິກ຺ຂເວ, ໂອວາໂທ ນ ຄເຫຕພ຺ໂພ, ໂຍ ນ ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ’’ຕິ (ຈູລ຺ລວຯ ໔໑໔)ຯ ເຕນ ປນ ປຈ຺ຈາຫຣຓຕ຺ຖາຍ ສງ຺ເກໂຕ ກາຕພ຺ໂພຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ‘‘ອນຸຊານາມິ, ພິກ຺ຂເວ, ອາຣຎ຺ຎິເກນ ພິກ຺ຂຸນາ ໂອວາທໍ ຄເຫຕຸໍ, ສງ຺ເກຕຎ຺ຈ ກາຕຸໍ ອຕ຺ຣ ປຏິຫຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ (ຈູລ຺ລວຯ ໔໑໕)ຯ ຕສ຺ມາ ອາຣຎ຺ຎິເກນ ພິກ຺ຂຸນາ ສເຈ ພິກ຺ຂຸນີນໍ ວສນຄາເມ ພິກ຺ຂາ ລຠ຺ຠຕິ, ຕຕ຺ເຖວ ຈຣິຕ຺ວາ ພິກ຺ຂຸນິໂຍ ທິສ຺ວາ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ຄນ຺ຕພ຺ພໍຯ ໂນ ຈ ຕຕ຺ຖ ພິກ຺ຂາ ສຸລຠາ ໂຫຕິ, ສາມນ຺ຕຄາເມ ຈຣິຕ຺ວາ ພິກ຺ຂຸນີນໍ ຄາມໍ ອາຄມ຺ມ ຕເຖວ ກາຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ທູຣໍ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ ໂຫຕິ, ສງ຺ເກໂຕ ກາຕພ຺ໂພ ‘‘ອຫໍ ອສຸກໍ ນາມ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຄາມທ຺ວາເຣ ສາລໍ ວາ ມຓ຺ຑປໍ ວາ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ວາ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມິ, ຕຕ຺ຖ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຖາ’’ຕິຯ ພິກ຺ຂຸນີຫິ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ, ອຄນ຺ຕຸໍ ນ ລຠ຺ຠຕິຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ‘‘ນ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸນິຍາ ສງ຺ເກຕໍ ນ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ, ຍາ ນ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ’’ຕິ (ຈູລ຺ລວຯ ໔໑໕)ຯ ອຸໂປສຖຄ຺ເຄຕິ ອຸໂປສຖຄຣຓ຺ຄເນຯ ອຏ຺ຐຫິ ອງ຺ເຄຫີຕິ –

‘‘ສີລວາ ໂຫຕິ, ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ ວິຫຣຕິ ອາຈາຣໂຄຈຣສມ຺ປນ຺ໂນ, ອຓຸມຕ຺ເຕສຸ ວຊ຺ເຊສຸ ຠຍທສ຺ສາວີ ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸຯ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ໂຫຕິ ສຸຕຘໂຣ ສຸຕສນ຺ນິຈໂຍ, ເຍ ເຕ ຘມ຺ມາ ອາທິກລ຺ຍາຓາ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓາ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓາ ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອຠິວທນ຺ຕິ, ຕຖາຣູປາສ຺ສ ຘມ຺ມາ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ຘາ-ຕາ ວຈສາ ປຣິຈິຕາ, ມນສານຸເປກ຺ຂິຕາ, ທິຏ຺ຐິຍາ ສຸປ຺ປຏິວິທ຺ຘາຯ ອຸຠຍານິ ໂຂ ປນສ຺ສ ປາຕິໂມກ຺ຂານິ ວິຕ຺ຖາເຣນ ສ຺ວາຄ-ຕານິ ໂຫນ຺ຕິ ສຸວິຠຕ຺ຕານິ ສຸປ຺ປວຕ຺ຕີນິ ສຸວິນິຈ຺ຉິຕານິ ສຸຕ຺ຕໂສ ອນຸພ຺ຍຎ຺ຊນໂສຯ ກລ຺ຍາຓວາໂຈ ໂຫຕິ ກລ຺ຍາຓ-ວາກ຺ກຣໂຓຯ ເຍພຸຍ຺ເຍນ ພິກ຺ຂຸນີນໍ ປິໂຍ ໂຫຕິ ມນາໂປຯ ປຏິພໂລ ໂຫຕິ ພິກ຺ຂຸນິໂຍ ໂອວທິຕຸໍຯ ນ ໂຂ ປເນຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປພ຺ພຊິຕາຍ ກາສາຍວຕ຺ຖວສນາຍ ຄຣຸຘມ຺ມໍ ອຊ຺ຌາປນ຺ນປຸພ຺ໂພ ໂຫຕິຯ ວີສຕິວສ຺ໂສ ວາ ໂຫຕິ ອຕິເຣກວີສຕິວສ຺ໂສ

ວາ''ຕິ (ປາຈິ຺ ໑໘໗) –

ອິເມຫິ ອຝ຺ຖຫິ ອງ຺ເຄຫິ຺ ປາສາທິເກນາຕິ ປສາທາວເຫນ ນິທ຺ໂທເສນ ກາຍວຈີມໂນກມ຺ເມນ຺ ສມ຺ປາເທຕູຕິ ຕິວິຘໍ ສິກ຺ຂໍ ສມ຺ປາເທຕ຺຺ ຍທາ ປນ ຕາຫິ ກິກ຺ຂຸນີຫິ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສກໍເຍວ ທິສ຺ວາ ໂອວາໂທ ຍາຈິໂຕ, ຕທາ ອຸໂປສຖຄ຺ເຄ ສນ຺ນິປຕິເຕຫິ ກິກ຺ຂຸສງ຺ເຘຫິ ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈວເສນ ''ອຕ຺ຖິ ກາຈິ ກິກ຺ຂຸນີໂຍ ໂອວາທໍ ຍາຈມານາ''ຕິ ປຸຈ຺ຉິເຕ ''ເອວໍ ວເທຫີ''ຕິ ອຕ຺ຕນາ ວຕ຺ຕພ຺ພວຈນໍ ອຍ຺ເຍນ ກຖາເປຕ຺ວາ ''ອຕ຺ຖິ ໂກຈິ ກິກ຺ຂຸ ກິກ຺ຂຸໂນວາທໂກ ສມ຺ມໂຕ''ຕິອາທີ ສຍໍ ວຕ຺ວາ ປຸນ ສຍເມວ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກິກ຺ຂຸນີນໍ ອາໂຣເຈຕພ຺ພໍ຺ ອຍ຺ເຍນ ວາ ກິກ຺ຂຸນາ ຕສ຺ມີ ທິວເສ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ອຸທ຺ທິສາເປຕພ຺ພໍ຺ ອິທນ຺ຕິ ''ຕາຫີ''ຕິ ພຫຸວຈນໍ຺ ເອກໂຕ ສເຫວ຺

ລຕ຺ຕິຍ຺ຖປເກນ ວາຕິ ຍຕ຺ຖ ຕິຕ຺ຕໍ ວສນຍ຺ຖາເນ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທໂສ ນຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖ ລຕ຺ຕິຍ຺ຖປນເກນ ວາ຺ ອິຕເຣນ ວາຕິ ຍຕ຺ຖ ທ຺ເວ ກິກ຺ຂູ ວສນ຺ຕິ, ເອໂກ ວາ, ຕຕ຺ຖ ອິຕເຣນ ວາ ກິກ຺ຂຸນາ ສເຈ ສຍເມວ ສມ຺ມໂຕ, ''ອຫ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ຺ ຕເຖວາຕິ ອຸໂປສຖຄ຺ເຄ ວຸຕ຺ຕສທິສເມວ຺ ''ອາໂຣເຈຕ຺ວາວາ''ຕິ ອິມິນາ ອນາໂຣຈນໍ ປຜິກ຺ຂິປຕິ຺ ''ນ, ກິກ຺ຂເວ, ໂອວາໂທ ນ ອາໂຣເຈຕພ຺ໂພ, ໂຍ ນ ອາໂຣເຈຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຍສ຺ສາ''ຕິ (ຈູລຸວ຺ ໔໑໘) ວຈນໂຕ ໂອວາທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸໂປສຖຄ຺ເຄ ອນາໂຣເຈຕຸໍ ນ ວຝ຺ຝຕິ຺

ປຣິສຸທ຺ຘກາວນ຺ຕິ ອາປຕ຺ຕິຍາ ປຣິສຸທ຺ຘຕໍ຺ ອາໂຣເຈຖາຕິ ອາວິ ກໂຣຖ຺ ເອຕ຺ຖ ສິຍາຕິ ''ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ອຸທ຺ທິສິສ຺ສາມີ''ຕິ ເອຕສ຺ມີ ປເທ ອຍມນ຺ໂຍໂຄ ກເວຍ຺ຍ຺ ກີ ຕໍ, ຍໍ ສິຍາຕິ ອາຫ ''ສງ຺ໂຘ ອຸໂປສຖໍ ກເຣຍ຺ຍາ''ຕິອາທີ຺ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ສນ຺ຘິຍຕີຕິ ປຸພ຺ພວຈເນນ ອປຣໍ ວຈນໍ ສນ຺ຘານໍ ຄຈ຺ຉຕິ຺ ສາມຄ຺ຄິຍາຕິ ກາຍຈິຕ຺ເຕຫິ ສຫິຕຕາຍ຺ ຄຓາສ຺ສາຕິ ອຸທ຺ເທສກໍ ຖເປຕ຺ວາ ຈຕ຺ວຄ຺ເຄ ເສສກິກ຺ຂູນໍ຺ ສງ຺ຘສ຺ສ ອຸທ຺ທິຍ຺ຖໍ ໂຫຕີຕິ ສງ຺ເຘນ ອຸທ຺ທິຍ຺ຖໍ ໂຫຕິ຺ ກຣຓຕ຺ເຖ ເຈຕໍ ສາມິວຈນໍ຺ ເອຕ຺ຖາຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທເສ຺ ລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ສກາໂວ຺

ເຖຣາຈ ນວາ ຈ ມຊ຺ຊິມາ ຈາຕິ ເອຕ຺ຖ ທສວສ຺ສາ, ອຕິເຣກທສວສ຺ສາ ຈ ເຖຣາ຺ ອູນປຍ຺ຈວສ຺ສາ ນວາ຺ ປຍ຺ຈວສ຺ສາ, ອຕິເຣກປຍ຺ຈວສ຺ສາ ຈ ມຊ຺ຊິມາ຺ ອຝ຺ຖີ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ຕານໍ ເຕນ ປາຕິໂມກ຺ເຂນ ອຕ຺ຖິກໍ ກຕ຺ວາ, ຕໍ ວາ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ''ອິທໍ ມຍ຺ຫໍ ປາຕິໂມກ຺ຂ''ນ຺ຕິ ອຕ຺ຖີ ກຕ຺ວາ຺ ມນສິ ກຣິຕ຺ວາຕິ ຈິຕ຺ເຕ ຖເປຕ຺ວາ຺ ໂສຕທ຺ວາຣວເສນາຕິ ໂສຕທ຺ວາຣິກຊວນ ວິຍ຺ຍາຓວເສນ຺ ສພ຺ພເຈຕສາ ສມນ຺ນາຫຣາມາຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ໂຖກມ຺ປິ ພຫິ ຄນ຺ຕຸໍ ອເທນ຺ຕາ ສພ຺ເພນ ຈິຕ຺ເຕນ ອາວຊ຺ເຊມ, ສລຸລກ຺ເຂມາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ມນສິ ກໂຣມາຕິ ອາວຊ຺ເຊມ, ສມນ຺ນາຫຣາມາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ໂສ ຈ ໂຂ ມນສິກາໂຣ ນ ເອຕ຺ຖ ອາຣມ຺ມຓປ຺ປຜິປາທນລກ຺ຂໂຓ, ອຖ ໂຂ ວີຖິປ຺ປຜິປາທນຊວນປ຺ປຜິປາທນມນສິກາຣປຸພ຺ພກຈິຕ຺ເຕ ຖປນລກ຺ຂໂຓຕິ ອາຫ ''ເອກຄ຺ຄຈິຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ຈິຕ຺ເຕ ຖເປຍ຺ຍາມາ''ຕິ຺ ນ ສເມຕີຕິ ນ ສໍຄຈ຺ຉຕິ຺ ກສ຺ມາ ນ ສໍຄຈ຺ຉຕີຕິ ອາຫ ''ສມຄ຺ຄສ຺ສ ຫີ''ຕິອາທີ຺ ກິຍ຺ຈ ກິຍ຺ໂຍຕິ ອາຫ ''ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສໂກ ຈາ''ຕິອາທີ຺ ສງ຺ຘປຣິຍາປນ຺ໂນຕິ ສງ຺ເຘ ປຣິຍາປນ຺ໂນ ອນ຺ໂຕຄໂຘ຺

ອິທານີ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ຺ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕຕິ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ປີຍວຈເນນ ອາລປນໍ຺

ອລຊ຺ຊິຕາຕິ ອລຊ຺ຊິຕາຍ, ອລຊ຺ຊນກາເວນາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຕຕິຍຕ຺ເຖ ຫິ ອິທໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ຺ ''ອຍ຺ຍາຓຕາ''ຕິອາທີສ຺ປີ ເອເສວ ນໂຍ຺ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈປ຺ປກຕຕາຕິ ກຸກ຺ກຸຈ຺ເຈນ ອກິກູຕຕາຍ຺ ສຕິສມ຺ໂມສາຕິ ສຕິວິປ຺ປວາສໂຕ຺ ວີຕິກ຺ກມນ຺ຕິ ສິກ຺ຂາປທວີຕິກ຺ກມ ນໍ຺

ສຍ຺ຈິຈ຺ຈາຕິ ສຍ຺ເຈເຕຕ຺ວາ, ອກປ຺ປີຍກາວໍ ຊານນ຺ໂຕເຍວ ວີຕິກ຺ກມຈິຕ຺ຕໍ ເປເສຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ປຣິຄູຫຕີຕິ ນິຄູຫຕິ ນ ເທເສຕິ ນ ວຸຝ຺ຖາຕິ຺ ລຊ຺ຊາຍ ປຣິຄູຫນ຺ໂຕ ອລຊ຺ຊີ ນ ໂຫຕິ, ''ກີ ອິມິນາ''ຕິ ອນາທຣິເຍນ ປຣິຄູຫນ຺ໂຕ ອລຊ຺ຊີ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ຺ ອຄຕິຄມນຍ຺ຈ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ກຕ຺ຫກາຊນີຍຝ຺ຖານາທີສຸ ຉນ຺ທາຄຕິອາທິເກທໍ ອຄຕິຄມນຍ຺ຈ ຄຈ຺ຉຕິ຺ ອລຊ຺ຊີປຸຄ຺ຄໂລຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກສມ຺ຝ຺ຖານລຊ຺ຊາວິຣຫິໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ຺ ເອຕ຺ຖ ຈ ''ສຍ຺ຈິຈ຺ຈາ''ຕິ ອິມິນາ ອນາທຣິຍວເສເນວ ອາປຕ຺ຕີ ອາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ, ອາປນ຺ນຍ຺ຈ ອາປຕ຺ຕີ ປຣິຄູຫນ຺ໂຕ, ກຕ຺ຫກາຊນີຍຝ຺ຖານາທີສຸ ອຄຕິຄມນໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຈ ອລຊ຺ຊີ ໂຫຕິ, ນ ອິຕໂຣຕິ ທສ຺ເສ ຕິ຺

ມນ຺ໂທຕິ ມນ຺ທປ຺ຎ຺ໂຎ, ອປ຺ຎ຺ຎສ຺ເສເວຕໍ ນາມໍ. ໂມມູໂຫຕິ ອຕິສໍມູຬ຺ໂຫ. ວິຣາເຘຕີຕິ ນ ຣາເຘຕິ ນ ສາເຘຕິ. ກຸກ຺ກຸຈ຺ເຈຕິ ວິນຍສໍສເຍ. ກປ຺ປີຍໍ ເຈ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາຕິ ວິນຍຘຣໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ເຕນ ວຕ຺ຖໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ມາຕິກໍ, ປທຠາຊນໍ, ອນ຺ຕຣາປຕ຺ຕິໍ, ອນາປຕ຺ຕິຎ຺ຈ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ‘‘ກປ຺ປຕິ, ອາວຸໂສ, ມາ ເອຕ຺ຖ ກງ຺ຂີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກເຣຍ຺ຍ.

ສຫເສຍ຺ຍຈີວຣວິປ຺ປວາສາທີນີຕິ ເອຕ຺ຖ ສຫເສຍ຺ຍາ ນາມ ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນນ ອຸຕ຺ຕຣິທິຣຕ຺ຕຕິຣຕ຺ຕໍ ສຫເສຍ຺ຍາປຕ຺ຕິ, ວິປ຺ປວາໂສ ນາມ ເອກຣຕ຺ຕຉາຣຕ຺ຕວເສນ ວິປ຺ປວາໂສ. ອາທິສທ຺ເທນ ສຕ຺ຕາຫາຕິກ຺ກມາທີສຸ ອາປຕ຺ຕິ ສງ຺ຄຫິຕາ. ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘານນ຺ຕິ ປາຣາຊິກສງ຺ຄາທິເສສຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍປາຈິຕ຺ຕິຍປາຏິເທສນີຍທຸກ຺ກຏທຸພ຺ຠາສິຕສງ຺ຂາຕານໍ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘານໍ.

ເທເສຕຸ ວາ ປກາເສຕຸ ວາຕິ ສງ຺ຄມຊ຺ເຌ ວາ ຄຓມຊ຺ເຌ ວາ ເອກປຸຄ຺ຄເລ ວາ ເທເສຕຸ ວາ ປກາເສຕຸ ວາ. ເອຕ຺ຖ ຈ ປາຣາຊິກາປຕ຺ຕິເທສນາ ນາມ ຠິກ຺ຂຸຠາວສ຺ສ ປຣິຈ຺ຈາໂຄ. ວຸຏ຺ຐານໍ ປນ ເທສນາວິເສສຕ຺ຕາ ‘‘ເທສນາ’’ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ປກາເສຕຸ ວາຕິ ອາໂຣເຈຕຸ ວາ.

ເອວໍ ອນາປນ຺ນາ ວາຕິ ເອວໍ ຉນ຺ນໍ ອາກາຣານໍ ອຎ຺ຎຕເຣນ ອນາປນ຺ນາ ວາ. ວຸຏ຺ຐິຕາ ວາຕິ ປຣິວາສາທິນາ ວຸຏ຺ຐິຕາ ວາ. ອາໂຣຈິຕາ ວາຕິ ອາວິກຕາ ວາ. ອາໂຣເຈນ຺ເຕນ ຈ ‘‘ຕຸຍ຺ຫໍ ສນ຺ຕິເກ ເອກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາວິກໂຣມີ’’ຕິ ວາ ‘‘ອາຈິກ຺ຂາມີ’’ຕິ ວາ ‘‘ອາໂຣເຈມີ’’ຕິ ວາ ‘‘ມມ ເອກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປນ຺ນຠາວໍ ຊານາຫີ’’ຕິ ວາ ວທຕຸ, ‘‘ເອກໍ ຄຣຸກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາວິກໂຣມີ’’ຕິ ວາ ອາທິນາ ນເຍນ ວທຕຸ, ສພ຺ເພຫິປິ ອາກາເຣຫິ ອາໂຣຈິຕາວ ໂຫຕິ. ສເຈ ປນ ຄຣຸກາປຕ຺ຕິໍ ອາວິກໂຣນ຺ໂຕ ‘‘ລຫຸກາປຕ຺ຕິໍ ອາວິກໂຣມີ’’ຕິອາທິນາ ນເຍນ ວທຕິ, ອນາວິກຕາ ໂຫຕິ ອາປຕ຺ຕິ. ວຕ຺ຖຸໍ ອາໂຣເຈຕິ, ອາປຕ຺ຕິໍ ອາໂຣເຈຕິ, ອຸຠຍໍ ອາໂຣເຈຕິ, ຕິວິເຘນາປີ ອາໂຣຈິຕາວ ໂຫຕິ. ອສນ຺ຕິຍາ ອາປຕ຺ຕິຍາຕິ ຠາເວນຠາວລກ຺ຂເຓ ຠຸມ຺ມໍ. ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນາປີ ຫີຕິ ເອຕ຺ຖ ນ ເກວລໍ ‘‘ອາມ, ມຍໍ ປຣິສຸທ຺ຘາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕເຍວ, ອຖ ໂຂ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນາປີຕິ ອປີສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ກີ ຕໍ ຍາວຕຕິຍານຸສາວິຕໍ ນາມ, ກຖຎ຺ເຈຕໍ ຍາວຕຕິຍານຸສາວິຕໍ ໂຫຕີຕິ ວິຈາຣຓາຍໍ ອາຈຣິຍານໍ ມຕິເຠທມ຺ເຂນ ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຍາວຕຕິຍໍ ອນຸສາວິຕໍ ໂຫຕີຕິ ເອຕ຺ຖາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ຍເທຕໍ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອນຸສາວິຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນເຠທໂຕຕິ ອຣິຍຕິ ຎາຍຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ອຠິເຎຍ຺ຍໍ, ພ຺ຍຎ຺ຊິຍຕີ ອຕ຺ໂຖ ອເນນາຕີ ພ຺ຍຎ຺ຊນໍ, ອກ຺ຂຣໍ, ອຕ຺ໂຖ ຈ ພ຺ຍຎ຺ຊນຎ຺ຈ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນານິ, ເຕສໍ ເຠໂທ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນເຠໂທ, ຕໂຕ, ອຕ຺ຖສ຺ສ ຈ ພ຺ຍຎ຺ຊນສ຺ສ ຈ ວິສທິສຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອິທານິ ຕເມວຕ຺ຖໍ ວິຠາເວຕຸໍ ‘‘ອນຸສາວນຎ຺ຫິ ນາມາ’’ຕິອາທິມາຫ. ຫີຕິ ກາຣຓຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ. ຕສ຺ສ ປນ ‘‘ອຠິນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເຕນາຕິ ຠິນ຺ນຕ຺ຕາ. ອສ຺ສາຕິ ‘‘ຍສ຺ສ ສິຍາ’’ຕິອາທິວຈນຕ຺ຕຍສ຺ສ. ອວສ຺ສຎ຺ເຈຕເມວໍ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ, ອຎ຺ຎຖາ ອຕິປ຺ປສງ຺ໂຄປິ ສິຍາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຍທິ ເຈຕ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ເອຕນ຺ຕິ ‘‘ຍສ຺ສ ສິຍາ’’ຕິອາທິວຈນຕ຺ຕຍໍ. ອປເຣ ‘‘ອນຸສາວິຕ’’ນ຺ຕິ ປທໍ ນ ອຕີຕຕ຺ຖໍ ທີເປຕິ, ອຖ ໂຂ ອນາຄຕຕ຺ຖໍ. ຘາຕ຺ວຕ຺ຖສມ຺ພນ຺ເຘ ກາລນ຺ຕຣວິຫິໂຕປີ ປຈ຺ຈໂຍ ກາລນ຺ຕເຣ ສາຘຸ ໂຫຕີຕິ ວິກປ຺ເປສຸໍ. ເຕນາຫ ‘‘ອປເຣ ‘ອນຸສາວິຕ’ນ຺ຕິ ປທສ຺ສາ’’ຕິອາທິ. ອຸປຣິ ອຸທ຺ເທສາວສາເນຕິ ປາຣາຊິກຸທ຺ເທສາວສາເນ. ອຕ຺ຖຍຸຕ຺ຕີນໍ ອຠາວໂຕຕິ ອນາຄຕຕ຺ຖສ຺ສ ຈ ກາຣຓສ຺ສ ຈ ອຠາວໂຕ. ອິທານິ ຕເມວ ວິຠາເວຕຸໍ ‘‘ອິທໍ ຫີ’’ຕິອາທິມາຫ. ກຖເມຕໍ ວິຎ຺ຎາຍຕີຕິ ອາຫ ‘‘ຍທິ ຈສ຺ສາ’’ຕິອາທິ. ອຍນ຺ຕິ ອນາຄຕກາໂລ. ອນຸສາວິຕໍ ໂຫສ຺ສຕີຕິ ວ ເທຍ຺ຍາຕິ ອນຸປ຺ປໂຍຄໍ ອນາຄຕກາລໍ ກຕ຺ວາ ‘‘ອນຸສາວິຕໍ ໂຫສ຺ສຕີ’’ຕິ ພຸທ຺ໂຘ ວເທຍ຺ຍ. ອຍໍ ໂຫຕ຺ຖາຘິປ຺ປາໂຍ – ຍທິ ເຈຕ຺ຖ ຘາຕ຺ວຕ຺ຖສມ຺ພນ຺ເຘ ຕ-ປຈ຺ຈໂຍ ສິຍາ, ຕຖາ ສຕິ ຘາຕ຺ວຕ຺ຖສມ຺ພນ຺ໂຘ ນາມ ວິເສສນວິເສສ຺ຍຠາໂວ, ໂສ ຈ ອນຸປ຺ປໂຍຄສ຺ສ ສມານຕ຺ຖຠາເວ ສຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ນາສຕີຕິ ‘‘ໂຫສ຺ສຕີ’’ຕິ ອນຸປ຺ປໂຍຄໍ ວເທຍ຺ຍ, ນ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ມາ ອນາຄຕໍ ນ ທີເປຕິ, ອຕີຕກາລເມວ ທີເປຕີຕິ. ອນຸສາວິຍມາເນຕິ ວຈນໂຕຕິ ‘‘ອນຸສາວິຍມາເນ’’ຕິ ວຕ຺ຕມານກາລວຈນໂຕ. ຍທິ ເອວໍ ‘‘ຍາວຕຕິຍໍ ອນຸສາວິຕໍ ໂຫຕີ’’ຕິ ກິມິທນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຍາວຕຕິຍ’’ນ຺ຕິອາທິ. ກີ ເຕນ ລກ຺ຂິຍຕິ, ເຍເນຕໍ ລກ຺ຂຓວຈນມຕ຺ຕໍ ສິຍາຕິ ອາຫ ‘‘ເຕນາ’’ຕິອາທິ. ເຕນາຕິ ລກ຺ຂຓວຈນມຕ຺ເຕນ ເຫຕຸນາ.

ຕເທຕນ຺ຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ. ຕໍ ປເນຕນ຺ຕິ ‘‘ຕຕ຺ຖາຍສ຺ມນ຺ເຕ ປຸຈ຺ຉາມີ’’ຕິອາທິກໍ ຍາວຕຕິຍານຸສາວນໍ. ນ ທິສ຺ສຕີຕິ ໂນປລພ຺ຠຕິ. ອິມເມວ ຈ ອຕ຺ຖນ຺ຕິ ອິມໍ ອມ຺ເຫຫິ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ. ຍທິ ຫີ ‘‘ຍສ຺ສ ສິຍາ ອາປຕ຺ຕີ’’ຕິອາທິວຈນຕ຺ຕຍໍ ຍາວຕຕິຍານຸສາວນໍ

ສິຍາ, ຕເທວ ອຸໂປ໌ສຖກ໌ຂນ຺ຜເກ (ມຫາວ຺ ໑໖໔ ອາທໂຍ) ວເທຍ຺ຍ, ນ ປນ "ສກິມ຺ປີ ອນຸສາວິຕ໌ ໂຫຕິ"ຕິອາທິການ຺ຕິ ອຊີປ໌ປາໂຍ຺ ນນຸ ຈາຍໍ ວິນິຈ຺ຊໂຍ ອຏຸກຖາຖາສຸ ນ ອາຄໂຕ, ອຖ ກຸໂຕ ລທ຺ໂຜຕິ ອາຫ "ອຍເມຕ຺ຖາ"ຕິອາທິ຺ ວິນຍຏຸກາເນສຸ ກຕປ໌ຣິຈຍານໍ ອາຈຣິຍານໍ ຕໍ ຕໍ ອຕ຺ຖໍ ຌາເປນ຺ຕິ ປ໌ເວຕິ ອາຈຣິຍປ໌ຣມ຺ປ໌ຣາ, ຕາຍ ອາກໂຕ ອານີໂຕ ອາຈຣິຍປ໌ຣມ຺ປ໌ຣາກໂຕ຺

ນນຸ ສມ຺ປ໌ຊານມຸສາວາເທ ປາຈິຕ຺ຕິເຍນ ກວິຕພ຺ພໍ, ອຖ ກາຖໍ ທຸກ຺ກຍາປ໌ຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ສາ ຈ ໂຂ ນ ມຸສາວາທລກ຺ຂເຓນາ"ຕິອາທິ຺ ສມ຺ປ໌ຊານມຸສາວາເທ ກີ ໂຫຕີຕິ ຍ຺ວາຍໍ "ສມ຺ປ໌ຊານມຸສາວາໂທ ອສ຺ສ ໂຫຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ອາປ໌ຕ຺ຕິໂຕ ກີ ໂຫຕີ, ກຕຣາ ອາປ໌ຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ທຸກ຺ກຍໍ ໂຫຕີຕິ ທຸກ຺ກຍາປ໌ຕ຺ຕິ ໂຫຕິ຺ ວຈີທ຺ວາເຣ ອກິຣິຍສມຸຏຸການາປ໌ຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ອສ຺ສ ທີກິກ຺ຂຸໂນ ອຜມ຺ມິກາຍ ປ໌ຜິຄ຺ຌາຍ ຕຸຕ຺ທີກູຕສ຺ສ ນີສີນ຺ນສ຺ສ ມໂນທ຺ວາເຣ ອາປ໌ຕ຺ຕິ ນາມ ນຕ຺ຖີ຺ ຍສ຺ມາ ປນ ອາວິກາຕພ຺ພໍນາວິກາສີ, ເຕນສ຺ສ ວຈີທ຺ວາເຣ ອກິຣິຍໂຕ ອຍໍ ອາປ໌ຕ຺ຕິ ສມຸຏຸກາຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພາ຺ ອິທານີ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ປາລຸອິຍາ ສາເຜຕຸໍ "ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ເຈຕ"ນ຺ຕິອາທິມາຫ຺ ເອຕໍ ອຸປາລິຕ຺ເຖເຣນ ປ໌ຣິວາເຣ ເສທໂມຈນຄາຖາສຸ (ປ໌ຣິ຺ ໔໗໙) ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ອນາລປ໌ນ຺ໂຕ ມນຸເຊນ ເກນຈິ ວາຈາຕິ ເກນຈິ ມນຸເຊນ ວາຈາຍ ອນາລປ໌ນ຺ໂຕ຺ ຄີຣໍ ໂນ ຈ ປ໌ເຣ ກເຓຍ຺ຍາຕິ "ອິຕິ ອິເມ ໂສສ຺ສນ຺ຕິ"ຕິ ປ໌ຣປຸຕ຺ຄເລ ສນ຺ຜາຍ ສທ຺ທມ຺ປີ ນ ນິຈ຺ຊາເຣຍ຺ຍ຺ ອາປ໌ຊ຺ເຊຍ຺ຍ ວາຈສິການ຺ຕິ ວາຈໂຕ ສມຸຏຸກິຕໍ ອາປ໌ຕ຺ຕີ ອາປ໌ຊ຺ເຊຍ຺ຍ຺ ປ໌ຌ຺ຫາເມສາ ກຸສເລຫີ ຈິນ຺ຕິຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ປ໌ຌ຺ຫາເມສາຕິ ລິງຄພ຺ຍຕ຺ຕເຍນ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອໂສ ປ໌ຌ຺ໂຫ ກຸສເລຫີ ຈິນ຺ຕິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອຍໍ ປ໌ຌ຺ໂຫ ອິມເມວ ມຸສາວາທໍ ສນ຺ຜາຍ ວຸຕ຺ໂຕ຺

ຕໍຕໍສມ຺ປ໌ຕ຺ຕິຍາ ວິພນ຺ຜນວເສນ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານສ຺ສ ອນ຺ຕເຣ ເວມຊ຺ເຊ ເອຕິ ອາຄຈ຺ຉຕີຕິ ອນ຺ຕຣາໂຍ, ທິຏຸຜມ຺ມິກາທິອນຕ຺ໂຖ, ອຕິກ຺ກມນຏ຺ເຖນ ຕສ຺ມີ ອນ຺ຕຣາເຍ ນິຍຸຕ຺ໂຕ, ອນ຺ຕຣາຍໍ ວາ ຜລໍ ອຣຫຕິ, ອນ຺ຕຣາຍສ຺ສ ວາ ກຣຕສີໂລຕິ ອນ຺ຕຣາຍິໂກ຺ ເຕນາຫ "ວິປ຺ປ໌ຜິສາຣວຕ຺ຖຸຕາຍາ"ຕິອາທິ຺ ຕຕ຺ຖ ວິປ຺ປ໌ຜິສາຣວຕ຺ຖຸຕາຍາຕິ ວິປ຺ປ໌ຜິສາໂຣ ນາມ ປ໌ຈ຺ຉານຸຕາປວເສນ ຈິຕ຺ຕວິປ຺ປ໌ຜິສາໂຣ, ຕສ຺ສ ກາຣຕຕາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ປ໌ຖມຊ຺ຊານາທິປ໌ຈ຺ຈຍກູຕອອປ຺ປ໌ຜິສາຣວິຣຸທ຺ຜສ຺ສ ວິປ຺ປ໌ຜິສາຣສ຺ສ ປ໌ຈ຺ຈຍຕ຺ຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ປາໂມຊ຺ຊາທິສມ຺ກວນ຺ຕີ ທຸພ຺ພລຕຣຸຕາ ປີຕິ ປາໂມຊ຺ຊໍ, ຕໍ ອາທີ ເຍສໍ ເຕ ປາໂມຊ຺ຊາທໂຍ, ເຕສໍ ສມ຺ກໂວ ປ໌ຜິລາໂກ ປາໂມຊ຺ຊາທິສມ຺ກໂວ, ຕໍ຺ ອາທີສທ຺ເທນ ປີຕິປ຺ປ໌ສ຺ສທ຺ຜາທີນໍ ຄຫຕໍ຺ ປ໌ຖມຊ຺ຊານາທີນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາທີສທ຺ເທນ ປນ "ທຸຕິຍສ຺ສ ຊານສ຺ສ ອຜິຄມາຍ ອນ຺ຕຣາຍິໂກ, ຕຕິຍສ຺ສ ຊານສ຺ສ ອຜິຄມາຍ ອນ຺ຕຣາຍິໂກ, ຈຕ຺ຕຸຖສ຺ສ ຊານສ຺ສ ອຜິຄມາຍ ອນ຺ຕຣາຍິໂກ, ຊານານໍ, ວິໂມກ຺ຂານໍ, ສມາຜີນໍ, ສມາປ໌ຕ຺ຕີນໍ, ເນກ຺ຂມ຺ມານໍ, ນິສ຺ສຣຕານໍ, ປ໌ວິເວການໍ, ກຸສລານໍ ຜມ຺ມານໍ ອຜິຄມາຍ ອນ຺ຕຣາຍິໂກ"ຕິ (ມຫາວ຺ ໑໖໔) ວຸຕ຺ຕທຸຕິຍຊ຺ຊານາທີນໍ ສງຄໂຫ ທຏຸຖພ຺ໂພ຺ "ຕສ຺ມາ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຍໍຕໍສທ຺ທານໍ ອພ຺ຍກິຈາຣິຕສມ຺ພນ຺ຜຕາຍ "ຍສ຺ມາ"ຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ອຸປ໌ຏຸກີໂຕເຍວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ຕສ຺ມາຕີ ຍສ຺ມາ"ຕິອາທິ຺ ຊານນ຺ເຕນາຕິ ຊານມາເນນ຺ ອິມີນາສ຺ສ ສມ຺ປ໌ຊານມຸສາວາທສ຺ສ ສຈິຕ຺ຕກຕໍ ທສ຺ເສຕິ຺ ວິສຸທ຺ຜີ ອເປກ຺ຂຕີຕິ ວິສຸທ຺ຜາເປກ຺ໂຂ, ເຕນ ວິສຸທ຺ຜາເປກ຺ເຂນ຺ ສາ ຈ ວິສຸທ຺ຜີ ອິຜ ວຸຏຸການາທີຕິ ອາຫ "ວຸຏຸຖາຕຸກາເມນ ວິສຸຊ຺ຊິຕຸກາເມນາ"ຕິ຺ ວຸຏຸການຄາມີນີໂຕ ສງຄາທິເສສໂຕ ວຸຏຸຖາຕຸກາເມນ, ເທສນາຄາມີນີໂຕ ວິສຸຊ຺ຊິຕຸກາເມນາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ສງຄມຊ຺ເຊ ວາ ຄຓມຊ຺ເຊ ວາ ເອກປຸຕ຺ຄເລ ວາຕິ ອຸໂປ໌ສຖຕ຺ເຄ ສງຄສ຺ສ ອາໂຣຈນວເສນ ສງຄມຊ຺ເຊ ວາ ຕຕ຺ເຖວ ອຸກ໌ໂຕ ນິສີນ຺ນານໍ ອາໂຣຈນວເສນ ຄຓມຊ຺ເຊ ວາ ອນນ຺ຕຣສ຺ສ ອາໂຣຈນວເສນ ເອກປຸຕ຺ຄເລ ວາ ປ໌ກາເສຕພ຺ພາ຺ ອິໂຕ ວຸຏຸຖິຕ຺ວາຕິ ອິໂຕ ອຸໂປ໌ສຖຕ຺ຄໂຕ ວຸຏຸຖາຍ຺ ເອຕ຺ຖ ປນ ສກາໂຄເຍວ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ຺ ວິສກາຄສ຺ສ ຫີ ວຸຈ຺ຈມາເນ ກຕ຺ຫນກລຫສງຄເກຫາທີນິປີ ໂຫນ຺ຕິ຺ ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ອວຕ຺ວາ "ອິໂຕ ວຸຏຸຖິຕ຺ວາ ປ໌ຜິກຣິສ຺ສາມີ"ຕິ ອາໂກຄໍ ກຕ຺ວາ ອຸໂປ໌ສໂຖ ກາຕພ຺ໂພຕິ ອນ຺ຜກຏຸກຖາຍໍ (ມຫາວ຺ ອຏຸກ຺ ໑໓໐) ວຸຕ຺ຕໍ຺

ກຣຕຕ຺ເຖຕິ ຕຕິຍາວິກຕ຺ຕິອຕ຺ເຖ຺ ກຕ຺ຕຣີ ເຫຕໍ ປ໌ຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ ໂຫຕິ ຜາສຸສທ຺ທາເປກ຺ຂາຍ຺ ປ໌ຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນນ຺ຕິ ປ໌ຖມາວຈນໍ຺ ປ໌ຖມຊ຺ຊານາທີນໍ ອຜິຄມາຍ ຜາສຸ ໂຫຕີຕິ ອຜິຄມຕ຺ຖໍ ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ຜາສຸ ໂຫຕິ ສຸຂໍ ໂຫຕິ ສໍວຣສ຺ສ ອວິປ຺ປ໌ຜິສາຣເຫຕຸຕ຺ຕາ຺ ເຕນາຫ "ອວິປ຺ປ໌ຜິສາຣມູລການ"ນ຺ຕິອາທິ຺ ປາປ໌ປຸຄ຺ຌານໍ ກຕາກຕວເສນ ຈິຕ຺ຕວິປ຺ປ໌ຜິສາຣາກາໂວ ອວິປ຺ປ໌ຜິສາໂຣ, ໂສ ມູລໍ ກາຣຕໍ ເຍສໍ ເຕ ອວິປ຺ປ໌ຜິສາຣມູລາ, ອວິປ຺ປ໌ຜິສາຣມູລາເຍວ ອວິປ຺ປ໌ຜິສາຣມູລກາ, ເຕສໍ ອວິປ຺ປ໌ຜິສາຣມູລການໍ຺ ສຸຂປ຺ປ໌ຜິປ໌ທາ ສມ຺ປ໌ຊ຺ຊຕີຕິ ສຸຂາ ປ໌ຜິປ໌ທາ ສມິຊ຺ຊຕິ, ປ໌ຖມຊ຺ຊານາທີນໍ ສຸເຂນ ອຜິຄໂມ ໂຫຕີຕິ ອຊີປ໌ປາໂຍ຺ ໂຫຕິ ເຈຕ຺ຖ –

"ນິທາເນ ຌຕ຺ຕິຍຸຄປ໌ນໍ, ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈສ຺ສ ປຸຈ຺ຉນໍ;

ນິທານຸທ຺ເທສສວເນ, ວິສຸທ຺ຘາໂຣຈເນ ວິນີ;

ອນາໂຣຈເນ ຈາປຕ຺ຕິ, ເຒຍ຺ຍໍ ປີຕ຺ທຕ຺ຖປລ຺ຈກ’’ນ຺ຕີ຺

ອິຕິ ກງ຺ຂາວິຕຣຓິຍາ ປາຕິໂມກ຺ຂວຓ຺ຓນາຍ

ວິນຍຕ຺ຖມລ຺ຊູສາຍໍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນີຍໍ

ນິທານວຓ຺ຓນາ ນິຜ຺ຖິຕາ຺

ປາຣາຊິກກຓ຺ຑໍ

ອິທານິ ນິທານຸທ຺ເທສານນ຺ຕຣໍ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ປາຣາຊິກຸທ຺ເທສສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ສໍວຓ຺ເຓຕຸໍ “ອິທານິ”ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍຯ ນິທານານນ຺ຕຣນ຺ຕິ ຠາວນປຸໍສກນິທ຺ເທໂສ, ນິທານໍ ອນນ຺ຕຣໍ ກຕ຺ວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ປາຣາຊິກກຓ຺ເຑຯ ປາຕິໂມກ຺ເຂຕິ ຠິກ຺ຂຸປາຕິໂມກ຺ເຂຯ ຈຕ຺ຕາໂຣຕິ ຄຓນປຣິຈ຺ເຉໂທ ອູນາຕິເຣກຠາວນິວຕ຺ຕນໂຕຯ ປາຣາຊິກາຕິ ສຊາຕິນາມໍຯ ອາປຕ຺ຕິໂຍຕິ ສພ຺ພສາສາຣຓນາມໍຯ ອຸທ຺ທິສີຍຕີຕິ ອຸທ຺ເທໂສຯ ຠາວປ຺ປຘາໂນຍໍ ນິທ຺ເທໂສຯ ເຕນາຫ “ອຸທ຺ທິສິຕພ຺ພຕ”ນ຺ຕິຯ

໑ຯ ປຐມປາຣາຊິກວຓ຺ຓນາ

ໂຍ ປນາຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໔໕ ຠິກ຺ຂຸປທຠາຊນິຍວຓ຺ຓນາ) ເອຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ປນາຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ, ໂຍຕິ ອຕ຺ຖປທໍ, ຕຎ຺ຈ ອນິຍເມນ ປຸຄ຺ຄລໍ ທີເປຕິຯ ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ໂຍ ໂກຈີ”ຕິ ອາຫຯ ຍສ຺ມາ ປນ ໂຍ ໂຍໂກຈິ ນາມ, ໂສ ອວສ຺ສໍ ລິງ຺ຄຍຸຕ຺ຕຊາຕິນາມໂຄຕ຺ຕສີລວິຫາຣໂຄຈຣວເຍສຸ ເອເກນາກາເຣນ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ຕຖາ ຎາເປຕຸໍ “ຣສ຺ສທີຄາທິນາ”ຕິອາທິມາຫຯ ອາທິສທ຺ເທນ ນວກມ຺ມາທີນໍ ຄຫຓໍຯ ລິງ຺ຄາທີເຠເທນາຕິ ລິງ຺ຄີຍຕິ ຎາຍຕິ ເອເຕນາຕິ ລິງ຺ຄໍ, ຕໍ ອາທິ ເຍສໍ ເຕຕິ ລິງ຺ຄາທໂຍ, ເຕສໍ ເຠໂທ ລິງ຺ຄາທີເຠໂທ, ເຕນ ລິງ຺ຄາທີເຠເທນຯ ເອຕ຺ຖາທິສທ຺ເທນ ປນ ຍຸຕ຺ຕາທີນໍ ຄຫຓໍຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ລິງ຺ຄວເສນ ຍາທິໂສ ວາ ຕາທິໂສ ວາ ໂຫຕຸ, ທີໂຄ ວາ ຣສ຺ໂສ ວາ ກາໂຬ ວາ ໂອທາໂຕ ວາ ມງ຺ຄຸຣຈ຺ຉວີ ວາ ກິໂສ ວາ ຖູໂລ ວາຯ ໂຍຄວເສນ ເຍນ ວາ ເຕນ ວາ ຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕຸ, ນວກມ຺ມຍຸຕ຺ໂຕ ວາ ອຸທ຺ເທສຍຸຕ຺ໂຕ ວາ ວາສຘຸຣຍຸຕ຺ໂຕ ວາຯ ຊາຕິວເສນ ຍໍຊຈ຺ໂຈ ວາ ຕໍຊຈ຺ໂຈ ວາ ໂຫຕຸ, ຂຕ຺ຕິໂຍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ເວສ຺ໂສ ວາ ສຸທ຺ໂທ ວາຯ ນາມວເສນ ຍຖານາໂມ ວາ ຕຖານາໂມ ວາ ໂຫຕຸ, ພຸທ຺ຘຣກ຺ຂິໂຕ ວາ ຘມ຺ມຣກ຺ຂິໂຕ ວາ ສງ຺ຆຣກ຺ຂິໂຕ ວາຯ ໂຄຕ຺ຕວເສນ ຍຖາໂຄຕ຺ໂຕ ວາ ຕຖາໂຄຕ຺ໂຕ ວາ ໂຫຕຸ, ກຈ຺ຈາຍໂນ ວາ ວາສິຏ຺ໂຐ ວາ ໂກສິໂຍ ວາຯ ສີເລສຸ ຍຖາສີໂລ ວາ ຕຖາສີໂລ ວາ ໂຫຕຸ, ນວກມ຺ມສີໂລ ວາ ອຸທ຺ເທສສີໂລ ວາ ວາສຘຸຣສີໂລ ວາຯ ວິຫາເຣສຸປິ ຍຖາວິຫາຣີ ວາ ຕຖາວິຫາຣີ ວາ ໂຫຕຸ, ນວກມ຺ມວິຫາຣີ ວາ ອຸທ຺ເທສວິຫາຣີ ວາ ວາສຘຸຣວິຫາຣີ ວາ ຯ ໂຄຈເຣສຸປິ ຍຖາໂຄຈໂຣ ວາ ຕຖາໂຄຈໂຣ ວາ ໂຫຕຸ, ນວກມ຺ມໂຄຈໂຣ ວາ ອຸທ຺ເທສໂຄຈໂຣ ວາ ວາສຘຸຣໂຄຈໂຣ ວາຯ ວເຍສຸປິ ໂຍ ວາ ໂສ ວາ ໂຫຕຸ ເຖໂຣ ວາ ນໂວ ວາ ມຊ຺ຌິໂມ ວາ, ອຖ ໂຂ ສພ຺ໂພປິ ອິມສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ “ໂຍ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິຯ

ອິທານິ “ຠິກ຺ຂູ”ຕິ ປທໍ ສໍວຓ຺ເຓຕຸໍ “ເອຫິຠິກ຺ຂູປສມ຺ປທາ”ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ “ເອຫິ ຠິກ຺ຂູ”ຕິ ຠຄວໂຕ ວຈນມຕ຺ເຕນ ຠິກ຺ຂຸຠາໂວ ເອຫິຠິກ຺ຂູປສມ຺ປທາຯ “ພຸທ຺ຘໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມີ”ຕິອາທິນາ (ມຫາວຯ ໑໐໕) ນເຍນ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວາຈໍ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ເຕຫິ ຕີຫິ ສຣຓຄມເນຫິ ອຸປສມ຺ປທາ ສຣຓຄມນູປສມ຺ປທາຯ ໂອວາທປ຺ປຏິຄ຺ຄຫຓູປສມ຺ປທາ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໔໕) ນາມ –

“ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ກສ຺ສປ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ‘ຕິພ຺ພໍ ເມ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕໍ ຠວິສ຺ສຕິ ເຖເຣສຸ ນເວສຸ ມຊ຺ຌິເມສູ’ຕິ, ເອວຎ຺ຫິ ເຕ ກສ຺ສປ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍຯ ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ກສ຺ສປ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ‘ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ຘມ຺ມໍ ສຸຓິສ຺ສາມິ ກຸສລູປສໍຫິຕໍ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ອຏ຺ຐິໍ ກຕ຺ວາ ມນສິ ກຣິຕ຺ວາ ສພ຺ພເຈຕສາ ສມນ຺ນາຫຣິຕ຺ວາ ໂອຫິຕໂສໂຕ ຘມ຺ມໍ ສຸຓິສ຺ສາມີ’ຕິ, ເອວຎ຺ຫິ ເຕ, ກສ຺ສປ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍຯ ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ກສ຺ສປ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ‘ສາຕສຫຄຕາ ຈ ເມ ກາຍຄຕາສຕິ ນ ວິຊຫິສ຺ສຕີ’ຕິ, ເອວຎ຺ຫິ ເຕ, ກສ຺ສປ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໕໔) –

ອິມິນາ ໂອວາທປ຺ປຏິຄ຺ຄຫເຓນ ມຫາກສ຺ສປຕ຺ເຖຣສ຺ສ ອນຸຎ຺ຎາເຕົາປສມ຺ປທາຯ

ປຎ຺ຫາພ຺ຍາກຣຓູປສມ຺ປທາ ນາມ ໂສປາກສ຺ສ ອນຸຎ຺ຎາເຕົາປສມ຺ປທາຯ ຠຄວາ ກິຣ ປຸພ຺ພາຣາເມ ອນຸຈງ຺ກມນ຺ຕໍ ໂສປາກ ສາມເຓຣໍ “‘ອຸທ຺ຘຸມາຕກສຎ຺ຎາ’ຕິ ວາ ໂສປາກ ‘ຣູປສຎ຺ຎາ’ຕິ ວາ ອິເມ ຘມ຺ມາ ນານຕ຺ຖາ ນານາພ຺ຍຎ຺ຊນາ, ອຸທາຫຸ ເອກຕ຺ຖາ ພ຺ຍຎ຺ຊນເມວ ນານ”ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໔໕) ທສ ອສຸຠນິສ຺ສິເຕ ປຎ຺ເຫ ປຸຈ຺ຉິຯ ໂສ ເຕ ພ຺ຍາກາສິຯ ຠຄວາ ຕສ຺ສ ສາຘຸກາຣໍ ທຕ຺ວາ “ກຕິວສ຺ໂສສິ ຕ຺ວໍ, ໂສປາກາ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ສຕ຺ຕວສ຺ໂສຫໍ ຠຄວາຕິຯ “ໂສປາກ, ຕ຺ວໍ ມມ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາເຓນ

ສທ຺ຘິໍ ສໍສນ຺ທິຕ຺ວາ ປຎ຺ເຫ ພ຺ຍາກາສີ”ຕິ ອາຣທ຺ຘຈິຕ຺ໂຕ ອຸປສມ຺ປທໍ ອນຸຊານິ, ອຍໍ ປຎ຺ຫາພ຺ຍາກຣຓູປສມ຺ປທາຯ

ອຏ຺ຐຄຣຸຘມ຺ມປຏິຄ຺ຄຫຓູປສມ຺ປທາ ນາມ ມຫາປຊາປຕິຍາ ອຏ຺ຐຄຣຸຘມ຺ມປ຺ປຏິຄ຺ຄຫເຓນ ອນຸຎ຺ຎາເຕົາປສມ຺ປທາຯ

ທູເຕນູປສມ຺ປທາ ນາມ ອຑ຺ຒກາສິຍາ ຄຓິກາຍ ອນຸຎ຺ຎາເຕົາປສມ຺ປທາຯ

ອຏ຺ຐວາຈິກູປສມ຺ປທາ ນາມ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ຠິກ຺ຂຸນິສງ຺ຆໂຕ ຎຕ຺ຕິຈຕຸຕ຺ເຖນ, ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆໂຕ ຎຕ຺ຕິຈຕຸຕ຺ເຖນາຕິ ອິເມຫິ ທ຺ວີຫິ ກມ຺ເມຫິ ອຸປສມ຺ປທາຯ

ຎຕ຺ຕິຈຕຸຕ຺ຖກມ຺ມູປສມ຺ປທາ ນາມ ຠິກ຺ຂູນໍ ເອຕຣຫິ ອຸປສມ຺ປທາຯ ຎຕ຺ຕິຈຕຸຕ຺ເຖນາຕິ ຕີຫິ ອນຸສ຺ສາວນາຫິ, ເອກາຍ ຈ ຎຕ຺ຕິຍາຕິ ເອວໍ ຎຕ຺ຕິຈຕຸຕ຺ເຖນຯ ກິຎ຺ຈາປິ ຫິ ຎຕ຺ຕິ ສພ຺ພປຐມໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕິສ຺ສນ຺ນໍ ປນ ອນຸສ຺ສາວນານໍ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນເຠທາຠາວໂຕ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນຠິນ຺ນໍ ຎຕ຺ຕີ ຕາສໍ ຈຕຸຕ຺ຖນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ “ຎຕ຺ຕິຈຕຸຕ຺ຖ”ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອກຸປ຺ເປນາຕິ ອໂກເປຕພ຺ພຕໍ, ອປ຺ປຏິກ຺ໂກສິຕພ຺ພຕຎ຺ຈ ອຸປເຕນຯ ຐານາຣເຫນາຕິ ກາຣຓາຣເຫນ ສຕ຺ຖຸ ສາສນາຣເຫນຯ ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ນາມ ອຸປຣິຠາວໍ ສມາປນ຺ໂນ, ປຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຠິກ຺ຂຸຠາໂວ ຫິ ອຸປຣິຠາໂວ, ຕຎ຺ເຈສ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ກມ຺ເມນ ສມາປນ຺ນຕ຺ຕາ “ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ອິມິນາວ ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ອິຘ ຄຫິໂຕ, ນາຎ຺ເຍຫີຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ເອຫິຠິກ຺ຂູປສມ຺ປທາ ອນ຺ຕິມຠວິການເມວ, ສຣຓຄມນູປສມ຺ປທາ ປຣິສຸທ຺ຘານໍ, ໂອວາທປ຺ປຏິຄ຺ຄຫຓປຎ຺ຫາພ຺ຍາກຣຓູປສມ຺ປທາ ມຫາກສ຺ສປໂສປາການໍ, ນ ຈ ເຕ ຠພ຺ພາ ປາຣາຊິກາທິໂລກວຊ຺ຊໍ ອາປຊ຺ຊິຕຸໍ, ອຏ຺ຐຄຣຸຘມ຺ມປ຺ປຏິຄ຺ຄຫຓາທໂຍ ຈ ຠິກ຺ຂຸນີນໍເຍວ ອນຸຎ຺ຎາຕາຯ ອຍຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸ, ຕສ຺ມາ ຎຕ຺ຕິຈຕຸຕ຺ເຖເນວ ອຸປສມ຺ປທາກມ຺ເມນ ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ອິຘ ຄຫິໂຕ, ນາຎ຺ເຍຫີຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ເຊສຸ ປນ ສິກ຺ຂາປເທສຸ ອຎ຺ເຍປິ ເອຫິຠິກ຺ຂູປສມ຺ປທາຍ ອຸປສມ຺ປນ຺ນາທໂຍ ສງ຺ຄຍ຺ຫນ຺ຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ໒ຯ໔໕ ຠິກ຺ຂຸປທຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ)ຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ “ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ເຊສຸ ປນ ອຎ຺ເຍປິ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ”ຕິຯ ອິທານິ “ອກຸປ຺ເປນ ຐານາຣເຫນ ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ”ຕິ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິຕ຺ຖາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຕສ຺ສ ປນາ”ຕິອາທິມາຫຯ

ຕຕ຺ຖາຕິ ເຕສຸ ປຎ຺ຈສຸຯ ວສຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ວຕ຺ຖຸ, ອາຘາໂຣ ປຕິຏ຺ຐາຯ ເຕນາຫ “ອຸປສມ຺ປທາເປກ຺ໂຂ ປຸຄ຺ຄໂລ”ຕິຯ ອູນານິ ອປຣິປຸຓ຺ຓານິ ວີສຕິ ວສ຺ສານິ ອສ຺ສາຕິ ອູນວີສຕິວສ຺ໂສຯ ເອຕ຺ຖ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ອຸປຣິ ສປ຺ປາຓກວຄ຺ເຄ ອູນວີສຕິສິກ຺ຂາປ ເທ (ກງ຺ຂາຯ ອຏ຺ຐຯ ອູນວີສຕິວສ຺ສສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ) ວຓ຺ຓຍິສ຺ສາມຯ ເຕສູຕິ ປຓ຺ຑກາທີສຸ ເອກາທສສຸ ອຠພ຺ພປຸຄ຺ຄເລສຸຯ ປຓ຺ຑໂກ (ມຫາວຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໐໙) ປເນຕ຺ຖ ປຎ຺ຈວິໂຘ ໂຫຕິ ອາສິຕ຺ຕປຓ຺ຑໂກ, ອຸສູຍປຓ຺ຑໂກ , ໂອປກ຺ກມິກປຓ຺ຑໂກ, ນປຸໍສກປຓ຺ຑໂກ, ປກ຺ຂປຓ຺ຑໂກຕິຯ ເຕສຸ ອາສິຕ຺ຕປຓ຺ຑກສ຺ສ ຈ ອຸສູຍປຓ຺ຑກສ຺ສ ຈ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ນ ວາຣິຕາ, ອິຕເຣສໍ ຕິຓ຺ຓໍ ວາຣິຕາຯ ເຕສຸປິ ປກ຺ຂປຓ຺ຑກສ຺ສ ຍສ຺ມິໍ ປກ຺ເຂ ປຓ຺ຑໂກ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມິໍເຍວສ຺ສ ປກ຺ເຂ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ວາຣິຕາຕິຯ ຕໂຍ ເຈຕ຺ຖ ປພ຺ພຊ຺ຊູປສມ຺ປທານໍ ອຠພ຺ພຕາຍ ອວຕ຺ຖູຯ ເຕນາຫ “ອາສິຕ຺ຕປຓ຺ຑກຎ຺ຈາ”ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ສ ປເຣສໍ ອງ຺ຄຊາຕໍ ມຸເຂນ ຄເຫຕ຺ວາ ອສຸຈິນາ ອາສິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິຬາໂຫ ວູປສມ຺ມຕິ, ອຍໍ ອາສິຕ຺ຕປຓ຺ຑໂກຯ ຍສ຺ສ ປເຣສໍ ອຊ຺ຌາຈາຣໍ ປສ຺ສໂຕ ອຸສູຍາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ປຣິຬາໂຫ ວູປສມ຺ມຕິ, ອຍໍ ອຸສູຍປຓ຺ຑໂກຯ ຍສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ພີຊານິ ອປນີຕານິ, ອຍໍ ໂອປກ຺ກມິກປຓ຺ຑໂກ (ວິຯ ສງ຺ຄຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໓໘; ວິຯ ວິຯ ຏີຯ ມຫາວຄ຺ຄ ໒ຯ໑໐໙)ຯ ໂຍ ປນ ປຏິສນ຺ຘິຍໍເຍວ ອຠາວໂກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ອຍໍ ນປຸໍສກປຓ຺ຑໂກຯ ເອກຈ຺ໂຈ ປນ ອກຸສລວິປາການຸຠາເວນ ກາຬປກ຺ເຂ ປຓ຺ຑໂກ ໂຫຕິ, ຊຸຓ຺ຫປກ຺ເຂ ປນສ຺ສ ປຣິຬາໂຫ ວູປສມ຺ມຕິ, ອຍໍ ປກ຺ຂປຓ຺ຑໂກຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ເຖຍ຺ເຍນ ສໍວາໂສ ເອຕສ຺ສາຕິ ເຖຍ຺ຍສໍວາສໂກຯ ໂສ ຈ ນ ສໍວາສມຕ຺ຕສ຺ເສວ ເຖໂນ ອິຘາທິປ຺ເປໂຕ, ອຖ ໂຂ ລິງ຺ຄສ຺ສ, ຕທຸຠຍສ຺ສ ຈ ເຖໂນປີຕິ ອາຫ “ເຖຍ຺ຍສໍວາສໂກ ປນ ຕິວິໂຘ”ຕິອາທິຯ ນ ຠິກ຺ຂຸວສ຺ສານິ ຄເຓຕີຕິ (ມຫາວຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໑໐) “ອຫໍ ທສວສ຺ໂສ ວາ ວີສຕິວສ຺ໂສ ວາ”ຕິ ມຸສາ ວຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂຸວສ຺ສານິ ນ ຄເຓຕິຯ ນ ຍຖາວຸຑ຺ຒໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ວາ ສາມເຓຣານໍ ວາ ວນ຺ທນໍ ສາທິຍຕີຕິ ອຕ຺ຕນາ ມຸສາວາທໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ສິຕວສ຺ສານຸຣູເປນ ຍຖາວຸຑ຺ຒໍ ວນ຺ທນໍ ນາຘິວາເສຕິຯ ນ ອາສເນນ ປຏິພາຫຕີຕິ “ອເປຫິ, ເມ ເອຕໍ ປາປຸຓາຕີ”ຕິ ອາສເນນ ນປ຺ປຏິພາຫຕິຯ ນ ອຸໂປສຖາທີສຸ ສນ຺ທິສ຺ສຕີຕິ ອຸໂປສຖປ຺ປວາຣຓາທີສຸ ນ ສນ຺ທິສ຺ສຕິຯ ລິງ຺ຄມຕ຺ຕສ຺ເສວາຕິ ເອວສທ຺ເທນ ສໍວາສໍ ນິວຕ຺ເຕຕິຯ ສມາໂນຕິ ສນ຺ໂຕຯ ລິງ຺ຄານຸຣູປສ຺ສ ສໍວາສສ຺ສາຕິ ສາມເຓຣລິງ຺ຄານຸຣູປສ຺ສ ສາມເຓຣສໍວາສສ຺ສຯ ສເຈ ປນ ກາສາເຍ ຘຸຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ນຄ຺ໂຄ ວາ ໂອທາຕວຕ຺ຖນິວຕ຺ໂຖ ວາ ເມຖຸນເສວນາທີຫິ ອສ຺ສມໂຓ ຫຸຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ນິວາເສຕິ, ລິງ຺ຄຕ຺ເຖນໂກ ໂຫຕິຯ ສເຈ ຄິຫິຠາວໍ ປຕ຺ຖຍມາໂນ ກາສາຍໍ

ໂອວຍຸຜິກໍ ກຕຸວາ, ອຍຸເຍນ ວາ ອາກາເຣນ ຄິທີນິວາສເນນ ນິວາເສຕິ ‘‘ໂສກຕິ ນຸ ໂຂ ເມ ຄິຫີລິງຄໍ, ນ ໂສກຕີ’’ຕິ ວີມໍສນຕຸຖໍ, ຣກຸຂຕິ ຕາວ, ‘‘ໂສກຕີ’’ຕິ ສມຸປຜິຈຸລິຕຸວາ ປຸນ ລິງຄໍ ສາທິຍຕິ, ລິງຄຕຸເຖຍນໂກ ໂຫຕິ។ ໂອທາຕໍ ນິວາເສຕຸວາ ວີມໍສນສມຸປຜິຈຸລເນສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ ฯ ສເຈປີ ນິວຕຸຖກາສາວສຸສ ອຸປຣີ ໂອທາຕໍ ນິວາເສຕຸວາ ວີມໍສຕິ ວາ ສມຸປຜິຈຸລຕິ ວາ, ຣກຸຂຕິ ເອວ។

ອນຸຕິມວຕຸຖຸອຊຸຊາປນຸນເກປີ ເອເສວ ນໂຍຕິ ປາຣາຊິກໍ ອາປນຸນເກ ກິກຸຂຸມຸຫີປີ ເອເສວ ນໂຍຕິ ອຕຸໂຖ។ ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ – ສເຈ ໂກຈິ ກິກຸຂຸ ກາສາເຍ ເສົາສຸສາໂຫວ ໂອທາຕໍ ນິວາເສຕຸວາ ເມຖຸນໍ ປຜິເສວິຕຸວາ ປຸນ ກາສາຍານີ ນິວາເສຕຸວາ ວສຸສຄຄາ ນາທີເກຫໍ ສພຸພໍ ວີສໍ ອາປຊຸຊຕິ, ອຍໍ ກິກຸຂູຫີ ທິນຸນລິງຄສຸສ ອປຣິຈຸຈຕຸຕຕຸຕາ ນ ລິງຄຕຸເຖຍນໂກ, ລິງຄານຸຣູປສຸສ ສໍວາສສຸສ ສາທິຕຕຸຕາ ນາປີ ສໍວາສຕຸເຖຍນໂກຕິ។ ວິເທສນຸຕິ ປຣເທສໍ។ ອິທລຸຈ ວລຸເຈຕຸໍ ສກຸກຸເຕຍຸຍຜຸຖານໍ ທສຸເສຕຸໍ ວຸຕຸຕໍ។ ໂຍ ປນ ສ ເທເສປີ ເອວໍ ກໂຣຕິ, ໂສປີ ສໍວາສຕຸເຖຍນໂກວ។ ‘‘ສໍວາສມຕຸຕສຸເສວາ’’ຕິ ອິມິນາ ລິງຄໍ ປຜິກຸຂິປຕິ។ ສເຈ ໂກຈິ ວຸທຸຌປພຸພຊິໂຕ (ມຫາວ។ ອຜຸຖ។ ໑໑໐) ກິກຸຂຸວສຸສານີ ຄເຄຕຸວາ ມຫາເປລຸອາທີສຸ ທິຍຸຍມານກຕຸຕໍ ຄຕຸຫາຕິ, ໂສປີ ເຖຍຸຍສໍວາສໂກ ໂຫຕິ។ ສຍໍ ສາມເຕໂຣວ ສາມເຕຣປຸປຜິປາຜິຍາ ກູຜວສຸສານີ ຄເຄຕຸວາ ຄຕຸຫນຸໂຕ ເຖຍຸຍສໍວາສໂກ ນ ໂຫຕິ។ ກິກຸຂຸ ປນ ກິກຸຂຸປຜິປາຜິຍາ ກູຜວສຸສານີ ຄເຄຕຸວາ ຄຕຸຫນຸໂຕ ກຕຸຫຄຸເພນ ກາເຣຕພຸໂພ។

ນນຸ ສໍວາໂສ ນາມ ເອກກມຸມໍ ເອກຸທຸເທໂສ ສມສິກຸຂຕາຕິ ອາຫ ‘‘ກິກຸຂຸວສຸສຄຄນາທີໂກ ທີ’’ຕິອາທີ។ ອິມິນາ ນ ເກວລໍ ເອກ ກມຸມາທີໂກວ ກິຣິຍເກໂທ ສໍວາໂສຕິ ອິຮານີປຸເປໂຕ, ອຖ ໂຂ ຕທລຸໂລ ກິກຸຂຸວສຸສຄຄນາທີໂກປີຕິ ທສຸເສຕີ។ ອິມສຸມີ ອຕຸເຖຕິ ເຖຍຸຍສໍວາສການິການເຣ។ ສິກຸຂໍ ປຈຸຈກຸຂາຍາຕິ ສິກຸຂໍ ປຣິຈຸຈຊິຕຸວາ។ ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ – ສເຈ ໂກຈິ ກິກຸຂຸ ສິກຸຂໍ ປຈຸຈກຸຂາຍ ລິງຄໍ ອນປເນຕຸວາ ທຸສຸສີລກມຸມໍ ກຕຸວາ ວາ ອກຕຸວາ ວາ ‘‘ນ ມໍ ໂກຈິ ຊານາຕີ’’ຕິ ປຸນ ສພຸພໍ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕໍ ວສຸສຄຄນາທີເກ ທໍ ວີສໍ ປຜິປຊຸຊຕິ, ໂສ ເຖຍຸຍສໍວາສໂກ ໂຫຕີຕິ។

ສເຈ ປນ ກສຸສຈິ ຣາຊາ ກຸທຸໂຜ ໂຫຕິ, ໂສ ‘‘ເອວໍ ເມ ໂສຕຸຖິ ກວິສຸສຕີ’’ຕິ ສຍເມວ ລິງຄໍ ຄເຫຕຸວາ ປລາຍຕິ។ ຕໍ ທິສຸວາ ຣລຸໂລ ອາໂຣເຈນຸຕິ។ ຣາຊາ ‘‘ສເຈ ປພຸພຊິໂຕ, ນ ຕໍ ລພຸກາ ກິລຸຈິ ກາຕຸ’’ນຸຕິ ຕສຸມີ ໂກຂໍ ປຜິວິເນຕິ។ ໂສ ‘‘ວູປສນຸຕໍ ເມ ຣາຊກຍ’’ນຸຕິ ສງຄມຊຸຊໍ ອໂນສຣິຕຸວາວ ຄິຫີລິງຄໍ ຄເຫຕຸວາ ອາຄໂຕ ປພຸພາເຊຕພຸໂພ។ ອຖາປີ ‘‘ສາສນໍ ນິສຸສາຍ ມຍາ ຊີວິຕໍ ລທຸຂໍ, ຫນຸທ ທານີ ອຫໍ ປພຸພຊາມີ’’ຕິ ອຸປຸປນຸນສໍເວໂຄ ເຕເນວ ລິງເຄນ ອາຄນຸຕຸວາ ອາຄນຸຕຸກວຕຸຕໍ ນ ສາທິຍຕິ, ກິກຸຂູ ຫີ ປຸຜຸໂຖ ວາ ອປຸຜຸໂຖ ວາ ຍຖາກູຕມຕຸຕານໍ ອາວິກຕຸວາວ ປພຸພຊຸຊໍ ຍາຈຕິ, ລິງຄໍ ອປເນຕຸວາ ປພຸພາເຊຕພຸໂພ។ ສເຈ ປນ ວຕຸຕໍ ສາທິຍຕິ, ປພຸພຊິຕາລຍໍ ທສຸເສຕິ, ສພຸພໍ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕໍ ວສຸສຄຄນາທີເກທໍ ປຜິປຊຸຊຕິ, ອຍໍ ປນ ນ ປພຸພາເຊຕພຸໂພ។

ອິຮ ປເນກຈຸໂຈ ທຸພຸກິກຸເຂ ຊີວິຕຸໍ ອສກຸໂກນຸໂຕ ສຍເມວ ລິງຄໍ ຄເຫຕຸວາ ສພຸພປາສຕຸທິຍກຕຸຕານີ ກຸລຸຊນຸໂຕ ທຸພຸກິກຸເຂ ວີຕິວຕຸເຕ ສງຄມຊຸຊໍ ອໂນສຣິຕຸວາວ ຄິຫີລິງຄໍ ຄເຫຕຸວາ ອາຄໂຕຕິ ສພຸພໍ ປຸຣິມສທິສເມວ។

ອປໂຣ ມຫາກນຸຕາຣໍ ນິຕຸຖຣິຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ສຕຸຖວາໂຫ ຈ ປພຸພຊິເຕ ຄເຫຕຸວາ ຄຈຸຈຕິ។ ໂສ ‘‘ເອວໍ ມໍ ສຕຸຖວາໂຫ ຄເຫຕຸວາ ຄມິສຸສຕີ’’ຕິ ສຍເມວ ລິງຄໍ ຄເຫຕຸວາ ສຕຸຖວາເຫນ ສທຸຂີ ກນຸຕາຣໍ ນິຕຸຖຣິຕຸວາ ເຂມນຸຕໍ ປຕຸວາ ສງຄມຊຸຊໍ ອໂນສຣິຕຸວາວ ຄິຫີລິງຄໍ ຄເຫຕຸວາ ອາຄໂຕຕິ ສພຸພໍ ປຸຣິມສທິສເມວ។

ອປໂຣ ໂຣຄກເຍ (ມຫາວ។ ອຜຸຖ។ ໑໑໐; ວີ។ ສງຄ។ ອຜຸຖ។ ໑໓໘) ອຸປຸປນຸເນ ຊີວິຕຸໍ ອສກຸໂກນຸໂຕ ສຍເມວ ລິງຄໍ ຄເຫຕຸວາ ສພຸພປາສຕຸທິຍກຕຸຕານີ ກຸລຸຊນຸໂຕ ໂຣຄກເຍ ວູປສນຸເຕ ສງຄມຊຸຊໍ ອໂນສຣິຕຸວາວ ຄິຫີລິງຄໍ ຄເຫຕຸວາ ອາຄໂຕຕິ ສພຸພໍ ປຸຣິມສທິສເມວ។

ອປຣສຸສ ເອໂກ ເວຣີໂກ ກຸທຸໂຜ ໂຫຕິ, ຄາເຕຕຸກາໂມ ນໍ ວິຈຣຕິ។ ໂສ ‘‘ເອວໍ ເມ ໂສຕຸຖິ ກວິສຸສຕີ’’ຕິ ສຍເມວ ລິງຄໍ ຄເຫຕຸວາ ປລາຍຕິ។ ເວຣີໂກ ‘‘ກຸຫີ ໂສ’’ຕິ ປຣິເຍສນຸໂຕ ‘‘ປພຸພຊິຕຸວາ ປລາໂຕ’’ຕິ ສຸຕຸວາ ‘‘ສເຈ ປພຸພຊິໂຕ, ນ ຕໍ ລພຸກາ ກິລຸຈິ ກາຕຸ’’ນຸຕິ ຕສຸມີ ໂກຂໍ ປຜິວິເນຕິ។ ໂສ ‘‘ວູປສນຸຕໍ ເມ ເວຣີກຍ’’ນຸຕິ ສງຄມຊຸຊໍ ອໂນສຣິຕຸວາວ ຄິຫີລິງຄໍ ຄເຫຕຸວາ ອາຄໂຕຕິ ສພຸພໍ ປຸຣິມສທິສເມວ។

ອປໂຣ ຍາຕິກຸລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຄິຫີ ຫຸຕ຺ວາ “ອິມານິ ຈີວຣານິ ອິຜ ວິນສ຺ສິສ຺ສນ຺ຕິ, ສເຈປິ ອິມານິ ຄເຫຕ຺ວາ ວິຫາຣໍ ຄມິສ຺ສາມິ, ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ມໍ ‘ໂຈໂຣ’ຕິ ຄເຫສ຺ສນ຺ຕິ, ຍໍນູນາຫໍ ກາຍປຣິຫາຣິຍານິ ກຕ຺ວາ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ ຈີວຣາຫຣຕ຺ຖໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ຈ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ຈ ວິຫາຣໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ສາມເຕຣາ ຈ ທຫຣາ ຈ ອພ຺ກຸຄ຺ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ວຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ຕິ, ໂສ ນ ສາທິຍຕິ, ຍຖາກູຕມຕ຺ຕານໍ ອາວິກໂຣຕິ, ສເຈ ກິກ຺ຂູ “ນ ທານິ ມຍໍ ຕໍ ມຸຍ຺ຈິສ຺ສາມາ”ຕິ ພລກ຺ກາເຣນ ປພ຺ພາເຊຕ຺ກາມາ ໂຫນ຺ຕິ, ກາສາຍານິ ອປເນຕ຺ວາ ປຸນ ປພ຺ພາເຊຕພ຺ໂພ, ສເຈ ປນ “ນ ອິເມ ມມ ຫີນາຍາວຕ຺ຕກາວໍ ຊານນ຺ຕີ”ຕິ ຕໍເຍວ ກິກ຺ຂຸກາວໍ ປຝິຊານິຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕວສ຺ສຄຓນາທິເກທໍ ວິຝີ ປຝິປ຺ຊ຺ຊຕິ, ອຍໍ ນ ປພ຺ພາເຊຕພ຺ໂພ, ເຕນາຫ “ຣາຊທຸພ຺ກິກ຺ຂກນ຺ຕາຣ-ໂຣຄເວຣິກເຍນ ວາ”ຕິອາທິ, ກຍສຫ຺ໂທ ເຈຕ຺ຖ ປຈ຺ເຈກໍ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ “ຣາຊກເຍນ, ທຸພ຺ກິກ຺ຂກເຍນາ”ຕິອາທິນາ, ລິງ຺ຄໍ ອາທິຍຕີຕິ ເວສໍ ຄຕ຺ຫາຕິ, ອິຊາຕິ ອິມສ຺ມິ ສາສເນ, ສໍວາສໍ ນາຊິວາເສຕິ, ຍາວ ໂສ ສຸທ຺ຊມານໂສຕິ ກິກ຺ຂູນໍ ວຍ຺ເຈຕ຺ການຕາຍ ອກາວໂຕ ໂຍ ສຸທ຺ຊມານໂສ ຍາວ ສໍວາສໍ ນາຊິວາເສຕິ, ຕາວ ເອສ “ຄິຫີ ມໍ ‘ສມໂຕ’ຕິ ຊານນ຺ຕູ”ຕິ ວຍ຺ຈນຈິຕ຺ເຕ ສຕິປິ ກິກ຺ຂູນໍ ວຍ຺ເຈຕ຺ການຕາຍ ອກາວໂຕ ໂທໂສ ນຕ຺ຖີຕິ ເຖຍ຺ຍສໍວາສໂກ ນາມາຕິ ນ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ,

ຕິຕ຺ຖິເຍສຸ ປກ຺ກນ຺ຕໂກ ປວິຍ຺ໂຖຕິ ຕິຕ຺ຖິຍປກ຺ກນ຺ຕໂກ, ໂສ ຈ ນ ເກວລໍ ຕຕ຺ຖ ປວິຍ຺ຖມຕ຺ເຕເນວ ຕິຕ຺ຖິຍປກ຺ກນ຺ຕໂກ ໂຫຕິ, ອຖ ໂຂ ເຕສໍ ລທ຺ຊິຄ຺ຄຫເຓນ, ເຕນາຫ “ໂຍ ປນາ”ຕິອາທີ, “ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ”ຕິ ອິມິນາ ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ຕິຕ຺ຖິຍປກ຺ກນ຺ຕໂກ ນ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ, ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ ກຸຣຸນ຺ທິອຍ຺ຖກຖາຍໍ “ອຍຍ຺ຈ ຕິຕ຺ຖິຍປກ຺ກນ຺ຕໂກ ນາມ ອຸປສມ຺ປນ຺ນກິກ຺ຂຸນາ ກຖິໂຕ, ຕສ຺ມາ ສາມເຕໂຣ ສລິງ຺ເຄນ ຕິຕ຺ຖາຍຕນໍ ຄໂຕປິ ປຸນ ປພ຺ພຊ຺ຊຍ຺ຈ ອຸປສມ຺ປທຍ຺ຈ ລກຕີ”ຕິ (ມຫາວ, ອຍ຺ຖ, ໑໑໐), ກຸສຈີຣາທີກນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາທິສທ຺ເທນ ຜລກກ຺ຂຕ຺ຫຊຍາທີນໍ ຄຫຕໍ, ສເຈປິ “ອຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ເສຍ຺ຖາ”ຕິ ເສຍ຺ຖກາວໍ ວາ ອຸປຄຈ຺ຉຕິ, ນ ມຸຈ຺ຈຕິ, ຕິຕ຺ຖິຍປກ຺ກນ຺ຕໂກວ ໂຫຕິ, ວຕານີຕິ ອຸກ຺ກຸຝິກປ຺ປຊານາທີນິ ວຕານິ, ສເຈ ປນ “ໂສກຕີ ນຸ ໂຂ ເມ ຕິຕ຺ຖິຍປພ຺ພຊ຺ຊາ, ນນຸ ໂຂ ໂສກຕີ”ຕິ ວີມໍສນຕ຺ຖໍ ກຸສຈີຣາທີນິ ນິວາເສຕິ, ຊຝໍ ວາ ພນ຺ຊຕິ, ຂາຣິກາຊໍ ວາ ອາທິຍຕິ, ຍາວ ນ ສມ຺ປຝິຈ຺ຉຕິ ຕໍ ລທ຺ຊີ, ຕາວ ຣກ຺ຂຕິ, ສມ຺ປຝິຈ຺ຉິຕມຕ຺ເຕ ຕິຕ຺ຖິຍປກ຺ກນ຺ຕໂກ ໂຫຕິ, ອຈ຺ຉິນ຺ນຈີວໂຣ ປນ ກຸສຈີຣາທີນິ ນິວາເສນ຺ໂຕ, ຣາຊກຍາທີຫີ ວາ ຕິຕ຺ຖິຍລິງ຺ຄໍ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ລທ຺ຊິຍາ ອກາເວນ ເນວ ຕິຕ຺ຖິຍປກ຺ກນ຺ຕໂກ ໂຫຕິ,

ອວເສໂສ ສພ຺ໂພປີຕິ ນາຄສຸປຕ຺ຕາຍກ຺ຂຄນ຺ຊພ຺ພາທິໂກ, ຍຍ຺ເຫຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕເມວ,

ຍຖາ ສມານຊາຕິກສ຺ສ (ສາຣຕ຺ຖ, ຝີ, ມຫາວຄ຺ຄ ໓,໑໑໘) ວິໂກປເນ ກມ຺ມໍ ຄຣຸຕຣໍ, ນ ຕຖາ ວິຊາຕິກສ຺ສາຕິ ອາຫ “ມນຸສ຺ສຊາຕິກາ”ຕິ, ປຸຕ຺ຕສມ຺ພນ຺ເຜນ ມາຕາປີຕຸສມຍ຺ຍາ, ທຕ຺ຕກິຕ຺ຕິມາທິວເສນປິ ປຸຕ຺ຕໂວຫາໂຣ ໂລເກ ທິສ຺ສຕິ, ໂສ ຈ ໂຂ ປຣິຍາຍໂຕຕິ ນິປ຺ປຣິຍາຍສິທ຺ຊຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຊເນຕ຺ຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຊເນຕ຺ຕີຕິ ຊນິກາ, ມາຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຍຖາ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕກາເວ ຖິຕສ຺ເສວ ກຸສລຜມ຺ມານໍ ຕິກ຺ຂວິສທສູຣກາວາປຕ຺ຕິ, ຍຖາ ຕໍ ຕິຕ຺ຕາມ຺ປີ ໂພຊິສຕ຺ຕານໍ ໂພຊິຕ຺ຕຍນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍໍ, ເອວໍ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕກາເວ ຖິຕສ຺ເສວ ອກຸສລຜມ຺ມານມ຺ປີ ຕິກ຺ຂວິສທສູຣກາວາປຕ຺ຕີຕິ ອາຫ “ມນຸສ຺ສກູເຕເນວາ”ຕິ, ສຍ຺ຈິຈ຺ຈາຕີ “ປາໂຕ”ຕິ ສຍ຺ຍາຍ ສທ຺ຊີ ວຜກເຈຕນາຍ ເຈເຕຕ຺ວາ, ອຍໍ ມາຕຸຆາຕໂກ ນາມາຕິ ອຍໍ ອານນ຺ຕຣິເຍນ ມາຕຸຆາຕກກມ຺ເມນ ມາຕຸຆາຕໂກ ນາມ, ເຍນ ປນ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິກູຕາປິ ອຊນິກາ ໂປສາວນິກມາຕາ ວາ ມຫາມາຕາ ວາ ຈູລອມາຕາ ວາ ຊນິກາປິ ວາ ອມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິກູຕາ ມາຕາ ຆາຕິຕາ, ຕສ຺ສ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ນ ວາຣິຕາ, ນ ຈ ອານນ຺ຕຣິໂກ ໂຫຕິ, ເຍນ ສຍໍ ຕິຣຈ຺ຉານກູເຕນ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິກູຕາ ມາຕາ ຆາຕິຕາ, ໂສປິ ອານນ຺ຕຣິໂກ ນ ໂຫຕິ, ຕິຣຈ຺ຉານຄຕຕ຺ຕາ ປນສ຺ສ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ປຝິກ຺ຂິຕ຺ຕາ, ກມ຺ມໍ ປນສ຺ສ ກາຣິຍໍ ໂຫຕິ, ອານນ຺ຕຣິຍໍ ອາຫຈ຺ເຈວ ຕິຍ຺ຖຕິ,

ເຍນ ມນຸສ຺ສກູໂຕ ຊນໂກ ປີຕາ ສຍມ຺ປີ ມນຸສ຺ສຊາຕິເກເນວ ສຕາ ສຍ຺ຈິຈ຺ຈ ຊີວິຕາ ໂວໂຣປີໂຕ, ອຍໍ ອານນ຺ຕຣິເຍນ ປີຕຸຆາຕກກມ຺ເມນ ປີຕຸຆາຕໂກ ນາມາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ອຕິທິສນ຺ໂຕ “ປີຕຸຆາຕເກປີ ເອເສວ ນໂຍ”ຕິ ອາຫ, ສເຈປິ ຫີ ເວສິຍາ ປຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, “ອຍໍ ເມ ປີຕາ”ຕິ ນ ຊານາຕິ, ຍສ຺ສ ສມ຺ກເວນ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ, ໂສ ຈ ເຕນ ຆາຕິໂຕ, “ປີຕຸຆາຕໂກ”ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ອານນ຺ຕຣິຍຍ຺ຈ ຜຸສຕິ (ມຫາວ, ອຍ຺ຖ, ໑໑໘),

ເອລຸອກາຈຕ຺ກ຺ກໍ (ມ, ນີ, ອຍ຺ຖ, ໓,໑໘໕; ອ, ນີ, ອຍ຺ຖ, ໑,໑,໒໗໘; ວິກ, ອຍ຺ຖ, ໕໐໙; ສາຣຕ຺ຖ, ຝີ, ມຫາວຄ຺ຄ ໓,໑໑໘), ສງ຺ຄາມຈຕ຺ກ຺ກໍ, ໂຈຣຈຕ຺ກ຺ກຍ຺ເຈຕ຺ຖ ກເຖຕພ຺ພໍ, “ເອລຸອກໍ ມາເຣມີ”ຕິ ອກິສນ຺ຊິນາປິ ຫີ ເອລຸອກຍ຺ຖາເນ ຖິຕໍ ມນຸສ຺ສກູຕໍ ມາຕຣໍ ວາ ປີຕຣໍ ວາ ມາເຣນ຺ໂຕ ອານນ຺ຕຣິຍໍ ຜຸສຕິ ມາຣຕານິປ຺ປາເຍເນວ ອານນ຺ຕຣິຍວຕ຺ຖຸໂນ ວິໂກປີຕຕ຺ຕາ,

ເອລຸອກາກິສນ຺ຄິນາ, ປນ ມາຕາປີຕິອກິສນ຺ຄິນາ ວາ ເອລຸອກໍ ມາເຣນ຺ໂຕ ອານນ຺ຕຣິຍໍ ນ ຟຸສຕິ ອານນ຺ຕຣິຍວຕ຺ຖຸອກາວໂຕ. ມາຕາປີຕິອກິສນ຺ຄິນາ ມາຕາປີຕໂຣ ມາເຣນ຺ໂຕ ຟຸສເຕວ ฯ ເອເສວ ນໂຍ ອິຕຣສ຺ມິມ຺ປີ ຈຕ຺ກ຺ກທ຺ວເຍ. ສພ຺ພຕ຺ຖ ຫິ ປຸຣິມໍ ອກິສນ຺ຄິຈິຕ຺ຕໍ ອປ຺ປມາຕໍ, ວຄກຈິຕ຺ຕໍ, ປນ ຕທາຣມ຺ມຕຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍຄ຺ຈ ອານນ຺ຕຣິຍານານ຺ຕຣິຍກາເວ ປມາຕໍ.

ອຣຫນ຺ຕຄາຕໂກປີ ມນຸສ຺ສອຣຫນ຺ຕວເສເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ "ເຍນ ອນ຺ຕມໂສ ຄິຫິລິງ຺ເຄ ຄິໂຕປີ"ຕິອາທີ. ອມນຸສ຺ສຊາຕິກໍ ປນ ອຣຫນ຺ຕໍ, ມນຸສ຺ສຊາຕິກໍ ວາ ອວເສສໍ ອຣິຍປຸຄ຺ຄລໍ ຄາເຕຕ຺ວາ ອານນ຺ຕຣິໂກ ນ ໂຫຕິ, ປພ຺ພຊ຺ຊາປີສ຺ສ ນ ວາຣິຕາ, ກມ຺ມໍ ປນ ພລວໍ ໂຫຕິ. ຕິຣຈ຺ຄາໂນ ມນຸສ຺ສອຣຫນ຺ຕມ຺ປີ ຄາເຕຕ຺ວາ ອານນ຺ຕຣິໂກ ນ ໂຫຕິ, ກມ຺ມໍ ປນ ການຣິຍນ຺ຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ວິນິຈ຺ຄໂຍ. ຍຖາ ມາຕາປີຕູສຸ, ເອວໍ ອຣຫນ຺ເຕປີ ເອລຸອກຈຕ຺ກ຺ກາທີນິ ເວທິຕພ຺ພານິ.

ປກຕຕ຺ຕໍ ກິກ຺ຂຸນິນ຺ຕິ ປຣິສຸທ຺ຄສີລໍ ອຸກໂຕສງ຺ເຟ ອຸປສມ຺ປນ຺ນໍ ກິກ຺ຂຸນີ. ໂຍ (ມຫາວ. ອຄ຺ຄ. ໑໑໔) ປນ ກາຍສໍສຄ຺ເຄນ ສີລວິນາສໍ ປາເປຕິ, ຕສ຺ສ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ຈ ອຸປສມ຺ປທາ ຈ ນ ວາຣິຕາ. ພລກ຺ກາເຣນ ໂອທາຕວຕ຺ຖວສນໍ ກຕ຺ວາ ອນິຈ຺ຄມານໍເຍວ ທູເສນ຺ໂຕປີ ກິກ຺ຂຸນິທູສໂກເຍວ, ພລກ຺ກາເຣນ ປນ ໂອທາຕວຕ຺ຖວສນໍ ກຕ຺ວາ ອິຈ຺ຄມານໍ ທູເສນ຺ໂຕ ກິກ຺ຂຸນິທູສໂກ ນ ໂຫຕິ. ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ຄິຫິກາເວ ສມ຺ປຕິຈ຺ຄິຕມຕ຺ເຕເຍວ ສາ ອກິກ຺ຂຸນີ ໂຫຕິ ฯ ສກີ ສີລວິປນ຺ນໍ ປນ ປຈ຺ຄາ ທູເສນ຺ໂຕ ສິກ຺ຂມານາສາມເຕຣີສຸ ຈ ວິປ຺ປຕິປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ເນວ ກິກ຺ຂຸນິທູສໂກ ໂຫຕິ, ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ອຸປສມ຺ປທຄ຺ຈ ລກຕິຕິ.

ຄມ຺ມໂຕ ອຸຄ຺ຄຕໍ ອປຄຕໍ ອຸທ຺ຄມ຺ມໍ. ອຸພ຺ພິນຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ. ຈຕຸນ຺ນໍ ກມ຺ມານນ຺ຕິ ອປໂລກນຄຕ຺ຕິຄຕ຺ຕິທຸຕິຍຄຕ຺ຕິຈຕ຺ຕຸຕ຺ຖສງ຺ຂາຕານໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ກມ຺ມານໍ. ອິເມສຄ຺ຫິ ອຄ຺ຄຕຣໍ ສງ຺ຄກມ຺ມໍ ເອກສີມາຍໍ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ສງ຺ໂຄ ກິນ຺ໂນ ນາມ ໂຫຕິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ຈຕຸນ຺ນໍ ກມ຺ມານໍ ອຄ຺ຄຕຣວເສນ ສງ຺ຄໍ ກິນ຺ທຕີ"ຕິ.

"ທຸຄ຺ຄຈິຕ຺ເຕນາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ວິກາເວຕຸໍ "ວຄກຈິຕ຺ເຕນາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ວຄກເຈຕນາຍ ຫິ ທູສິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອິຄ ທຸຄ຺ຄຈິຕ຺ຕໍ ນາມ. ໂລຫິຕໍ ອຸປ຺ປາເທຕີຕິ ອນ຺ໂຕສຣີເຣເຍວ ໂລຫິຕໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ສຄ຺ຈິຕໍ ກໂຣຕີຕິ ອຄິປ຺ປາໂຍ. ນ ຫິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ອເກຊ຺ຊກາຍຕາຍ ປຣູປກ຺ກເມນ ຄມ຺ມໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ໂລຫິຕໍ ປຄ຺ຄຣຕິ, ສຣີຣສ຺ສ ປນ ອນ຺ໂຕເຍວ ເອກສ຺ມີ ຄາເນ ໂລຫິຕໍ ສໂມສຣຕິ, ອາຄາເຕນ ປກຸປ຺ປມານໍ ສຄ຺ຈິຕໍ ໂຫຕິ, ຕໍ ສນ຺ຄາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ໂຍ ປນ ໂຣຄວູປສມນຕ຺ຖໍ ຊີວໂກ ວິຍ ສຕ຺ເຖນ ຟາເລຕ຺ວາ ປູຕິມໍສຄ຺ຈ ໂລຫິຕຄ຺ຈ ນີຫຣິຕ຺ວາ ຟາສຸກໍ ກໂຣຕິ, ອຍໍ ໂລຫິຕຸປ຺ປາທໂກ ນ ໂຫຕິ, ພຫຸໍ ປນ ໂສ ປຸຄ຺ຄໍ ປສວຕິ (ມຫາວ. ອຄ຺ຄ. ໑໑໔).

ທຸວິຄມ຺ປີ ພ຺ຍຄ຺ຊນນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕກມ຺ມທ຺ວຍໂຕ ສມຸຄ຺ຄິຕໍ ອິຕ຺ຖິນິມິຕ຺ຕໍ, ປຸຣິສນິມິຕ຺ຕຄ຺ຈາຕິ ທຸວິຄມ຺ປີ ພ຺ຍຄ຺ຊນໍ. ອິມິນາ ຈ ວິຄ຺ຄເຫນ "ອຸກໂຕພ຺ຍຄ຺ຊນໂກ"ຕິ ອສມານາຄິກຣຕາວິສໂຍ ພາຫິຣຕ຺ຖສມາໂສຍໍ, ປຸຣິມປເທ ຈ ວິກຕ຺ຕິອໂລໂປຕິ ທສ຺ເສຕິ. ໂສ ທຸວິໂຄ ໂຫຕິ ອິຕ຺ຖິອຸກໂຕພ຺ຍຄ຺ຊນໂກ, ປຸຣິເສາກໂຕພ຺ຍຄ຺ຊນໂກ ຈາຕິ. ຕຕ຺ຖ ອິຕ຺ຖິອຸກໂຕພ຺ຍຄ຺ຊນກສ຺ສ ອິຕ຺ຖິນິມິຕ຺ຕໍ ປາກຄໍ ໂຫຕິ, ປຸຣິສນິມິຕ຺ຕໍ ປຕິຈ຺ຄນ຺ນໍ. ປຸຣິເສາກໂຕພ຺ຍຄ຺ຊນກສ຺ສ ປຸຣິສນິມິຕ຺ຕໍ ປາກຄໍ, ອິຕ຺ຖິນິມິຕ຺ຕໍ ປຕິຈ຺ຄນ຺ນໍ. ອິຕ຺ຖິອຸກໂຕພ຺ຍຄ຺ຊນກສ຺ສ ອິຕ຺ຖີສຸ ປຸຣິສຕ຺ຕໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ອິຕ຺ຖິນິມິຕ຺ຕໍ ປຕິຈ຺ຄນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ປຸຣິສນິມິຕ຺ຕໍ ປາກຄໍ ໂຫຕິ. ປຸຣິເສາກໂຕພ຺ຍຄ຺ຊນກສ຺ສ ປຸຣິສານໍ ອິຕ຺ຖິກາວໍ ອຸປຄຈ຺ຄນ຺ຕສ຺ສ ປຸຣິສນິມິຕ຺ຕໍ ປຕິຈ຺ຄນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ອິຕ຺ຖິນິມິຕ຺ຕໍ ປາກຄໍ ໂຫຕິ. ອິຕ຺ຖິອຸກໂຕພ຺ຍຄ຺ຊນໂກ ສຍຄ຺ຈ ຄພ຺ກໍ ຄຕ຺ຫາຕິ, ປຣຄ຺ຈ ຄຕ຺ຫາເປຕິ. ປຸຣິເສາກໂຕພ຺ຍຄ຺ຊນໂກ ປນ ສຍໍ ນ ຄຕ຺ຫາຕິ, ປຣໍ ຄຕ຺ຫາເປຕີຕິ ອິທເມເຕສໍ ນານາກຣຕໍ.

ອປຣາມສນານີຕິ ອຄ຺ຄຫຕານິ ອວຈນານິ. "ອຍໍ ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ"ຕິ ອຸປສມ຺ປທາເປກ຺ຂສ຺ສ ອກິຕ຺ຕນນ຺ຕິ ຍສ຺ສ ອຸປສມ຺ປທາ ກຣີຍຕິ, ຕສ຺ສ ອກິຕ຺ຕນໍ, "ສຸຕາຕຸ ເມ, ກນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຄ, ອຍໍ ຄມ຺ມຣກ຺ຂິໂຕ ອາຍສ຺ມໂຕ ພຸທ຺ຄຣກ຺ຂິຕສ຺ສ ອຸປສມ຺ປທາເປກ຺ໂຂ"ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ "ອຍໍ ຄມ຺ມຣກ຺ຂິໂຕ"ຕິ (ປຣິ. ອຄ຺ຄ. ໔໓໔) ອວຈນນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. "ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ອຸປສມ຺ປທາເປກ຺ໂຂ"ຕິ ອຸປຊ຺ຊາຍສ຺ສ ອກິຕ຺ຕນນ຺ຕິ "ສຸຕາຕຸ ເມ, ກນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຄ, ອຍໍ ຄມ຺ມຣກ຺ຂິໂຕ ອາຍສ຺ມໂຕ ພຸທ຺ຄຣກ຺ຂິຕສ຺ສ ອຸປສມ຺ປທາເປກ຺ໂຂ"ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ "ສຸຕາຕຸ ເມ, ກນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຄ, ອຍໍ ຄມ຺ມຣກ຺ຂິໂຕ ອຸປສມ຺ປທາເປກ຺ໂຂ"ຕິ ວຕ຺ວາ "ອາຍສ຺ມໂຕ ພຸທ຺ຄຣກ຺ຂິຕສ຺ສາ"ຕິ ອວຈນໍ. ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ຄຕ຺ຕິຍາ ອນຸຈ຺ຈາຣຕນ຺ຕິ ຄຕ຺ຕີ ອຄ຺ຄເປຕ຺ວາ ຈຕ຺ກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ກມ຺ມວາຈາຍ ເອວ ອນຸສ຺ສາວນກມ຺ມສ຺ສ ກຣຕໍ. ສມ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ອຸເປຕໍ.

ຫາປນໍ ປຣິຈ຺ຈຊນ໌ໍ. ໂຍປີ ເອກໍ ຨຕ຺ຕິ ຤ເປ຺ຕ຺ວາ ສກີເຍວ ວາ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວາ ອນຸສ຺ສາວນໍ ກໂຣຕິ, ອຍມ຺ປີ ສາວນໍ ຫາເປຕິ ເຍວ. ທຸຣຸຈ຺ຈາຣຕໍ ນາມ ອຌ຺ຌສ຺ມິ ອກ຺ຂເຣ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ອຌ຺ຌສ຺ສ ວຈນໍ. ຕສ຺ມາ ກມ຺ມວາຈໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ກິກ຺ຂຸນາ ຍ຺ວາຍໍ –

“ສິຖິລໍ ຌນິຕຌ຺ຈ ທີ຃ຣສ຺ສໍ;

ຄຣຸກໍ ລຫຸກຌ຺ເຈວ ນິຄ຺ຄຫີຕໍ;

ສມ຺ພນ຺ຌວວຕ຺ຖິຕໍ ວິມຸຕ຺ຕໍ;

ທສຌາ ພ຺ຍຌ຺ຊນພຸທ຺ຌິຍາ ປເກາໂຫ”ຕິ. (ທີ. ນີ. ອຏ຺ຘ. ໑.໑໙໐; ມ. ນີ. ອຏ຺ຘ. ໑.໘໙໑; ອ. ນີ. ອຏ຺ຘ. ໔.໓໖.໖໔, ປຣິ. ອຏ຺ຘ. ໔໗໕; ວິ. ສ຺ງຄ. ອຏ຺ຘ. ໘໕໘) –

ວຸຕ຺ໂຕ, ອຍໍ ສຸຍ຺ຘ ອຸປລກ຺ເຂຕພ຺ໂພ. ເອຕ຺ຖ ຫິ ສິຖິລໍ ນາມ ປຌ຺ຈສຸ ວຄ຺ເຄສຸ ປຘມຕຕິຍໍ. ຌນິຕໍ ນາມ ເຕສ຺ເວວ ທຸຕິຍຈຕ຺ຕຸຖໍ. ທີ຃ນ຺ຕິ ທີເ຃ນ ກາເລນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ອາ-ກາຣາທິ. ຣສ຺ສນ຺ຕິ ຕໂຕ ອຸປ຺ຑຌກາເລນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ອ-ກາຣາທິ. ຄຣຸກນ຺ຕິ ທີ຃ເມວ, ຍໍ ວາ “ອາຍສ຺ມໂຕ ພຸທ຺ຌຣກ຺ຂິຕຕ຺ເຖຣສ຺ສ ຍສ຺ສ ນກ຺ຂມຕີ”ຕິ ເອວໍ ສໍໂຍຄປຣໍ ກຕ຺ວາ ວຸຈ຺ຈຕິ. ລຫຸກນ຺ຕິ ຣສ຺ສເມວ, ຍໍ ວາ “ອາຍສ຺ມໂຕ ພຸທ຺ຌຣກ຺ຂິຕຕ຺ເຖຣສ຺ສ ຍສ຺ສ ນ ຂມຕີ”ຕິ ເອວໍ ອສໍໂຍຄປຣໍ ກຕ຺ວາ ວຸຈ຺ຈຕິ. ນິຄ຺ຄຫີຕນ຺ຕິ ຍໍ ກຣຓານິ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອວິວເຏນ ມຸເຂນ ສານຸນາສິກໍ ກຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ. ສມ຺ພນ຺ຌນ຺ຕິ ຍໍ ປຣປເທນ ສມ຺ພນ຺ຌິຕ຺ວາ “ຕຸຕ຺ຫີສ຺ສາ”ຕິ ວາ “ຕຸຕ຺ຫາສ຺ສາ”ຕິ ວາ ວຸຈ຺ຈຕິ. ວວຕ຺ຖິຕນ຺ຕິ ຍໍ ປຣປເທນ ສມ຺ພນ຺ຌໍ ອກຕ຺ວາ ວິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ ວາ “ຕຸຕ຺ຫີ ອສ຺ສາ”ຕິ ວາ “ຕຸຕ຺ຫາ ອສ຺ສາ”ຕິ ວາ ວຸຈ຺ຈຕິ. ວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຍໍ ກຣຓານິ ອນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ວິວເຏນ ມຸເຂນ ອນຸນາສິກໍ ອກຕ຺ວາ ວຸຈ຺ຈຕິ.

ຕຕ຺ຖ “ສຸຓາຕຸ ເມ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ຕ-ກາຣສ຺ສ ຖ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ “ສຸຓາຖຸ ເມ”ຕິ ວຈນໍ ສິຖິລສ຺ສຌນິຕກຣຓໍ ນາມ, ຕຖາ “ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ ເອສາ ຨຕ຺ຕິ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ “ປຕ຺ຖກລ຺ລໍ ເອສາ ຨຕ຺ຕິ”ຕິອາທິວຈນຌ຺ຈ. “ກນ຺ເຕ, ສ຺ງໂ຃”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ກ-ກາຣ ຃-ກາຣານໍ ພ-ກາຣ ຄ-ກາເຣ ກຕ຺ວາ “ພນ຺ເຕ ສໍໂຄ”ຕິ ວຈນໍ ຌນິຕສ຺ສ ສິຖິລກຣຓໍ ນາມ. “ສຸຓາຕຸ ເມ”ຕິ ວິວເຏນ ມຸເຂນ ວຕ຺ຕພ຺ເພ “ສຸຓໍຕຸ ເມ”ຕິ ວາ “ເອສາ ຨຕ຺ຕິ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ “ເອສໍ ຨຕ຺ຕິ”ຕິ ວາ ອວິວເຏນ ມຸເຂນ ອນຸນາສິກໍ ກຕ຺ວາ ວຈນໍ ວິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ນິຄ຺ຄຫີຕວຈນໍ ນາມ. “ປຕ຺ຕກລ຺ລ”ນ຺ຕິ ອວິວເຏນ ມຸເຂນ ອນຸນາສິກໍ ກຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພ຺ເພ “ປຕ຺ຕກລ຺ລາ”ຕິ ວິວເຏນ ມຸເຂນ ອນຸນາສິກໍ ອກຕ຺ວາ ວຈນໍ ນິຄ຺ຄຫີຕສ຺ສ ວິມຸຕ຺ຕວຈນໍ ນາມ. ອິຕິ ສິຖິເລ ກຕ຺ຕພ຺ເພ ຌນິຕໍ, ຌນິເຕ ກຕ຺ຕພ຺ເພ ສິຖິລໍ, ວິມຸຕ຺ເຕ ກຕ຺ຕພ຺ເພ ນິຄ຺ຄຫີຕໍ, ນິຄ຺ຄຫີເຕ ກຕ຺ຕພ຺ເພ ວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ພ຺ຍຌ຺ຊນານິ ອນ຺ໂຕກມ຺ມວາຈາຍ ກມ຺ມໍ ທູເສນ຺ຕິ. ເອວໍ ວທນ຺ໂຕ ຫິ ອຌ຺ຌສ຺ມິ ອກ຺ຂເຣ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ອຌ຺ຌໍ ວທຕິ, ທຸຣຸຕ຺ຕໍ ກໂຣຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

ອິຕເຣສຸ ປນ ທີ຃ຣສ຺ສາທີສຸ ຉສຸ ພ຺ຍຌ຺ຊເນສຸ ທີ຃ຏ຺ຘາເນ ທີ຃ເມວ. ຣສ຺ສຏ຺ຘາເນ ຈ ຣສ຺ສເມວາຕິ ເອວໍ ຍຖາຘາເນ ຕໍ ຕ ເທວ ອກ຺ຂຣໍ ກາສນ຺ເຕນ ອນຸກ຺ກມາຄຕໍ ປເວຓິ ອວິນາເສນ຺ເຕນ ກມ຺ມວາຈາ ກາຕພ຺ພາ. ສເຈ ປນ ເອວໍ ອກຕ຺ວາ ທີເ຃ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ຣສ຺ສໍ, ຣສ຺ເສ ວາ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ທີ຃ໍ ວທຕິ, ຕຖາ ຄຣຸເກ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ລຫຸກໍ, ລຫຸເກ ວາ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ຄຣຸກໍ ວທຕິ, ສມ຺ພນ຺ເຌ ວາ ປນ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ວວຕ຺ຖິຕໍ, ວວຕ຺ຖິເຕ ວາ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ສມ຺ພນ຺ຌໍ ວທຕິ, ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕປິ ກມ຺ມວາຈາ ນ ກຸປ຺ປຕິ. ອິມານິ ຫິ ຉ ພ຺ຍຌ຺ຊນານິ ກມ຺ມໍ ນ ໂກເປນ຺ຕິ.

ຍໍ ປນ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິກຕ຺ເຖຣາ “ທ-ກາໂຣ ຕ-ກາຣມາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ຕ-ກາໂຣ ທ-ກາຣມາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ຈ-ກາໂຣ ຊ-ກາຣມາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ຊ-ກາໂຣ ຈ-ກາຣມາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ຍ-ກາໂຣ ກ-ກາຣມາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ກ-ກາໂຣ ຍ-ກາຣມາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ທ-ກາຣາທີສຸ ວຕ຺ຕພ຺ເພສຸ ຕ-ກາຣາທີ ນໍ ວຈນໍ ນ ວິຣຸຊ຺ຊຕີ”ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ກມ຺ມວາຈໍ ປຕ຺ວາ ນ ວຏ຺ຏຕິ. ຕສ຺ມາ ວິນຍຌເຣນ ເນວ ທ-ກາໂຣ ຕ-ກາໂຣ ກາຕພ຺ໂພ…ເປ… ນ ກ-ກາໂຣ ຍ-ກາໂຣ. ຍຖາປາລຸອິຍາ ນິຣຸຕ຺ຕິ ໂສເຌຕ຺ວາ ທສວິຌາຍ ພ຺ຍຌ຺ຊນນິຣຸຕ຺ຕິຍາ ວຸຕ຺ຕໂທເສ ປຣິຫຣນ຺ເຕນ ກມ຺ມວາຈາ ກາຕພ຺ພາ. ອິຕຣຖາ ຫິ ສາວນໍ ຫາເປຕິ ນາມ. ຨຕ຺ຕິ ອຏ຺ຘເປຕ຺ວາ ປຘມໍ ອນຸສ຺ສາວນກຣຓນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຌ.

ຍາວຕິກາ ກິກຸຂູ ກມຸມປຸປຕຸຕາຕິ ຍຕຸຕກາ ກິກຸຂູ ຕສຸສ ອຸປສມຸປທາກມຸມສຸສ ປຕຸຕາ ຍຸຕຸຕາ ອນຸຣູປາ຺ ເຕ ຈ ໂຂ ສພຸພນຸຕິ ເມນ ປຣິຍາເຍນ ຫຕຸຖປາສໍ ອວິຊຫິຕຸວາ ເອກສີມຍຸຖາ ປຄຸຈ ປກຕຸຕາ ກິກຸຂ຺ູ ນ ຫິ ເຕຫິ ວິນາ ຕໍ ກມຸມໍ ກຣີຍຕິ, ນ ເຕສໍ ຉນຸໂທ ເອຕິ຺ ອວເສສາ ປນ ສເຈປິ ສຫສຸສມຕຸຕາ ໂຫນຸຕິ, ສເຈ ເອກສີມຍຸຖາ ເອກສຸມີ ຖາເນ ສມານສໍວາສກາ, ສພຸເພ ຉນຸທາຣຫາວ ໂຫນຸຕິ, ຉນຸທໍ ທຕຸວາ ອາຄຈຸຉນຸຕຸ ວາ, ມາ ວາ, ກມຸມໍ ນ ກຸປຸປຕິ຺ ປຜິກຸໂກສນນຸຕິ ນິວາຣຕາ຺ ຕິຍຸຖຕິ ເອຕຸຖ ຜລໍ ຕທາຍຕຸຕວຸຕຸຕິຕາຍາຕິ ຖານໍ, ກາຣຕາ຺ ອິຜ ປນ ອຸປສມຸປທາກມຸມກຣຕາສຸສ ກາຣຕາຕຸຕາ ອຸປສມຸປທາກມຸມວາຈາສງຂາຕໍ ກຄວໂຕ ວຈນໍ ວຸຈຸຈຕິ຺ ເຕນາຫ ''ກາຣຕາຣຫຕຸຕາ ປນ ສຕຸຖຸ ສາສນາຣຫຕຸຕາ''ຕິ຺ ຍຖາ ຈ ''ຕໍ ກຕຸຕພຸພ''ນຸຕິ ກຄວຕາ ອນຸສິຍຸຖໍ, ຕຖາກຣຕໍ ອຸປສມຸປທາກມຸມສຸສ ກາຣຕໍ ໂຫຕິຕິ ຖານາຣຫໍ ນາມ຺ ເກຈິ (ສາຣຕຸຖ຺ ຜີ຺ ໔຺໔໘) ປນ ''ຖານາຣເຫນາຕິ ເອຕຸຖ 'ນ, ກິກຸຂເວ, ຫຕຸຖຈຸຉິນຸໂນ ປພຸພາເຊຕພຸໂພ'ຕິອາທິ (ມຫາວ຺ ໑໑໙) ສຕຸຖຸສາສນໍ ຖານ''ນຸຕິ ວທນຸຕິ຺ ອິຜາຕິ ອິມສຸມີ ປາຣາຊິເກ຺ ຍຖາ ຈ ອິຜ, ເອວໍ ສພຸພຕຸຖາປິ ໂລກວຊຸຊສິກຸຂາປເທສຸ ອຍເມວ ອທິປຸເປໂຕຕິ ເວທິຕພຸພໍ຺ ເຕນາຫ ''ປຕຸຕາຕຸຕິວຊຸເຊສຸ ປນາ''ຕິອາທິ຺ ອຄຸເຄປີຕິ ເອຫິກິກຸຂູປສມຸປນຸນາທໂຍປີ຺ ກຖເມຕໍ ວິຄຸຌາຍຕິ ປຕຸຕາຕຸຕິວຊຸເຊສຸ ສິກຸຂາປເທສຸ ອຄຸເຄປີ ສງຄຫໍ ຄຈຸຉນຸຕີຕິ? ອຕຸຖໂຕ ອາປນຸນຕຸຕາ຺ ຕຖາ ຫິ ''ທຸເວ ປຸຄຸຄລາ ອກພຸພາ ອາປຕຸຕິ ອາປຊຸຊິຕຸໍ ພຸທຸຜາ ຈ ປຈຸເຈກພຸທຸຜາ ຈ, ທຸເວ ປຸຄຸຄລາ ກພຸພາ ອາປຕຸຕິ ອາປຊຸຊິຕຸໍ ກິກຸຂູ ຈ ກິກຸຂຸນິໂຍ ຈາ''ຕິ (ປຣິ຺ ໓໒໘) ສາມຄຸຄໂຕ ວຸຕຸຕຕຸຕາ຺ ເອຫິກິກຸຂູປສມຸປນຸນາທໂຍປີ ອສຄຸຈິຈຸຈ ອສຸສຕິຍາ ອຈິຕຸຕກໍ ສຫເສຍຸຍາປຕຸຕິອາທິເກຫໍ ປຕຸຕາຕຸຕິວຊຸຊໍ ອາປຊຸຊນຸຕິຕິ (ສາຣຕຸຖ຺ ຜີ຺ ໔຺໔໘) ອຕຸຖໂຕ ອາປນຸນໍ຺

ອິທານິ ''ກິກຸຂູນ''ນຸຕິ ອິມໍ ປທໍ ວິເສສຕຸຖາກາວໂຕ ວິສໍ ອວຕຸເຕຕຸວາວ ຍໍ ສິກຸຂຄຸຈ ສາຊີວຄຸຈ ສມາປນຸນຕຸຕາ ກິກຸຂູນໍ ສິກຸຂາສາຊີວສມາປນຸໂນ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ ''ກິກຸຂູນໍ ສິກຸຂາສາຊີວສມາປນຸໂນ''ຕິອາທິມາຫ຺ ສິກຸຂິຕພຸພາຕິ ສິກຸຂາ, ປາຕິໂມກຸຂສໍວຣສີລໍ, ສຫ ຊີວນຸຕິ ເອຕຸຖາຕິ ສາຊີວໍ, ມາຕິກາທິເກທາ ປຕຸຕາຕຸຕິ, ສິກຸຂາ ຈ ສາຊີວຄຸຈ ສິກຸຂາສາຊີວໍ, ຕທຸກຍໍ ສມາປນຸໂນ ອຸປຄໂຕຕິ ສິກຸຂາສາຊີວສມາປນຸໂນ຺ ເຕນາຫ ''ຍາ ກິກຸຂູນ''ນຸຕິອາທິ຺ ເອຕຸຖ ຈ ''ສິກຸຂາ''ຕິ ສາຊີວສຫຈຣິຍໂຕ ອທິສີລສິກຸຂາວ ອທິປຸເປຕາຕິ ອາຫ ''ອທິສີລສງຂາຕາ''ຕິ຺ ອທິກໍ ອຸຕຸຕມໍ ສີລນຸຕິ ອທິສີລໍ, ''ອທິສີລ''ນຸຕິ ສງຂາຕາ ອທິສີລສງຂາຕາ຺

ກຕມໍ ປເນຕຸຖ ສີລໍ, ກຕມໍ ອທິສີລນຸຕິ? ວຸຈຸຈເຕ – ປຄຸຈງຄທສງຄສີລໍ ຕາວ ສີລເມວ, ນ ຕໍ ອທິສີລໍ຺ ປາຕິໂມກຸຂສໍວຣສີລໍ ປນ ອທິສີລ''ນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິ຺ ຕຄຸຫິ ສູຣິໂຍ ວິຍ ປຊຸໂຊຕານໍ, ສິເນຣຸ ວິຍ ຈ ປພຸພຕານໍ ສພຸພໂລກິຍສີລານໍ ອທິກຄຸເຈວ ອຸຕຸຕມຄຸຈ, ພຸທຸຜຸປຸປາເທເຍວ ຈ ປວຕຸຕຕິ, ນ ວິນາ ພຸທຸຜຸປຸປາທາ຺ ນ ຫິ ຕໍ ປຄຸຄຕຸຕິ ອຸທຸຜຣິຕຸວາ ອຄຸໂຄ ສຕຸໂຕ ປຄຸຄາເປຕຸໍ ສກຸໂກຕິ, ພຸທຸຜາເຍວ ປນສຸສ ສພຸພໂສ ກາຍວຈີທຸວາຣຊຸຊາຈາຣໂສຕໍ ຉິນຸທິຕຸວາ ຕສຸສ ຕສຸສ ວີຕິກຸກມສຸສ ອນຸຈຉວິກໍ ຕໍ ຕໍ ສີລສໍວຣໍ ປຄຸຄາເປນຸຕິ຺ ປາຕິໂມກຸຂສໍວຣສີລໂຕປິ ຈ ມຄຸຄຜລສມຸປຍຸຕຸຕເມວ ສີລໍ ອທິສີລໍ, ຕໍ ປນ ອິຜ ນ ອທິປຸເປຕໍ຺ ນ ຫິ ຕໍ ສມາປນຸໂນ ເມຖຸນໍ ທມຸມໍ ປຜິເສວຕິ຺

ເອເຕຕິ ນານາເທສຊາຕິໂຄຕຸຕາທິເກທກິນຸນາ ກິກຸຂ຺ູ ສຫ ຊີວນຸຕິຕິ ເອກຸທຸເທສາທິວເສນ ສຫ ປວຕຸຕນຸຕິ຺ ເຕນາຫ ''ເອກຊີວິກາ ສກາຄວຸຕຸຕິໂນ''ຕິ຺ ສິກຸຂາປທສງຂາຕນຸຕິ ປຕຸຕາຕຸຕິສງຂາຕໍ຺ ສາປິ ຫິ ວິຣຕິອາທີນໍ ທີປນໂຕ ''ສິກຸຂາປທ''ນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິ຺ ວຸຕຸຕມຸປິ ເຈຕໍ ''ສິກຸຂາປທນຸຕິ ໂຍ ຕຕຸຖ ນາມກາໂຍ ປທກາໂຍ ນິຣຸຕຸຕິກາໂຍ ພຸຍຄຸຊນກາໂຍ''ຕິ຺ ຕຕຸຖາຕິ ເຕສ຺ຸ ສິກຸຂໍ ປຣິປູເຣນຸໂຕຕິ ອກຕຸຕພຸພປຣິວຊຸຊນກຕຸຕພຸພກຣຕາວເສນ ວາຣິຕຸຕຈາຣິຕຸຕສງຂາຕໍ ທຸວິທໍ ສີລໍ ປຣິປູເຣນຸໂຕຕິ ອຕຸໂຖ, ວາຣິຕຸຕສີລວເສນ ວິຣຕິສມຸປຍຸຕຸຕເຈຕນໍ, ຈາຣິຕຸຕສີລວເສນ ວິຣຕິວິປຸປຍຸຕຸຕເຈຕນຄຸຈ ອຕຸຕນິ ປວຕຸເຕນຸໂຕຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ຺ ສາຊີວຄຸຈ ອວີຕິກຸກມນຸໂຕຕິ ສິກຸຂາປທຄຸຈ ອມທຸທນຸໂຕ, ສີລສໍວຣຕໍ, ສາຊີວານຕິກຸກມນຄຸຈາຕິ ອິທເມວ ທຸວຍໍ ອິຜ ສມາປຊຸຊນໍ ນາມາຕິ ອທິປຸປາໂຍ຺ ຕຕຸຖ ສາຊີວານຕິກຸກໂມ ສິກຸຂາປາຣິປູຣິຍາ ປຈຸຈໂຍ຺ ຕສຸສານຕິກຸກມນໂຕ ຫິ ຍາວ ມຄຸຄາ ສິກຸຂາ ປຣິປູຣຕິ຺ ອປີເຈຕຸຖ ''ສິກຸຂໍ ປຣິປູເຣນຸໂຕ''ຕິ ອິມິນາ ວິຣຕິເຈຕນາສງຂາຕສຸສ ສີລສໍວຣສຸສ ວິເສສໂຕ ສນຸຕາເນ ປວຕຸຕນກາໂລວ ຄຫິໂຕ, ''ອວີຕິກຸກມນຸໂຕ''ຕິ ອິມິນາ ປນ ອປຸປວຕຸຕນກາໂລປີ຺ ສິກຸຂຄຸຫິ ປຣິປູຣຕາວເສນ ອຕຸຕນິ ປວຕຸເຕນຸໂຕປີ ນິທຸທາທິວເສນ ອປຸປວຕຸເຕນຸໂຕປີ ວີຕິກຸກມາກາວາ ສິກຸຂນວເສນ ສມາປນຸໂນຕິ ວຸຈຸຈຕິ຺

ຍສຸມາ ສິກຸຂາປຈຸຈກຸຂານສຸສ ເອກຈຸຈໍ ທຸພຸພລຸຍາວິກມຸມໍ ອຕຸໂຖ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ຕໍ ສນຸຜາຍ ''ສິກຸຂໍ ອປຈຸຈກຸຂາຍາ''ຕິ ປທສຸສ ອຕຸຖໍ ວິວຣນຸໂຕ ''ທຸພຸພລຸຍໍ ອນາວິກຕຸວາ''ຕິ ອາຫາຕິ ທສຸເສຕຸໍ ''ສິກຸຂໍ ອປຈຸຈກຸຂາຍ ທຸພຸພລຸຍໍ ອນາວິກຕຸວາ''ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕຸຖ ສິຍາ (ປາຣາ຺ ອຖຸຖ຺ ໑຺໔໘ ສິກຸຂາປຈຸຈກຸຂານວິກງຄວຄຸຄນາ), ຍສຸມາ ນ ສພຸພໍ ທຸພຸພລຸຍາວິກມຸມໍ ສິກຸຂາປຈຸຈກຸ

ຂານໍ, ຕສ຺ມາ ‘‘ທຸພ຺ພລ຺ຍໍ ອນາວິກຕ຺ວາ’’ຕິ ປຐມໍ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖນິຍມນຕ຺ຖໍ ‘‘ສິກ຺ຂໍ ອປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂາຍາ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ? ຕໍ ນ, ກສ຺ມາ? ອຕ຺ຖານຸກ຺ກມາຠາວໂຕຯ ‘‘ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປ຺ນ຺ໂນ’’ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຍໍ ສິກ຺ຂໍ ສມາປ຺ນ຺ໂນ, ຕໍ ອປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂາຍ, ຍຎ຺ຈ ສາຊີວໍ ສມາປ຺ນ຺ໂນ, ຕຕ຺ຖ ທຸພ຺ພລ຺ຍໍ ອນາວິກຕ຺ວາຕິ ວຸຈ຺ຈມາເນ ອນຸກ຺ກເມເນວ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ນ ອຎ຺ຎຖາຯ ຕສ຺ມາ ອິເຘວ ປຐມໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິຯ

ອິທານິ ຕທຸຠຍເມວ ປາກຏໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຕຕ຺ຖ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຕທຠາເວນາຕິ ເຕສໍ ຈິຕ຺ຕາທີນໍ ອຠາເວນຯ ຈວິຕຸກາມຕາຈິຕ຺ເຕນາຕິ ອປຄນ຺ຕຸກາມຕາຈິຕ຺ເຕນ ຯ ທວາຕິ ສຫສາຯ ໂຍ ຫິ ອຎ຺ຎໍ ຠຓິຕຸກາໂມ ສຫສາ ‘‘ພຸທ຺ທໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາມີ’’ຕິ ຠຓຕິ, ອຍໍ ທວາ ວທຕິ ນາມຯ ຣວາຕິ ວິຣຊ຺ຊິຕ຺ວາຯ ໂຍ ຫິ ອຎ຺ຎໍ ຠຓິຕຸກາໂມ ວິຣຊ຺ຊິຕ຺ວາ ‘‘ພຸທ຺ທໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາມີ’’ຕິ ຠຓຕິ, ອຍໍ ຣວາ ຠຓຕິ ນາມຯ ປຸຣິເມນ ໂກ ວິເສໂສຕິ ເຈ? ປຸຣິມໍ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສາປິ ສຫສາວເສນ ອຎ຺ຎຠາຓນໍ, ອິທໍ ປນ ມນ຺ທຕ຺ຕາ ໂມມູຫຕ຺ຕາ ປກ຺ຂລນ຺ຕສ຺ສ ‘‘ອຎ຺ຎໍ ຠຓິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອຎ຺ຎຠາຓນໍຯ ‘‘ອກ຺ຂຣສມຍານຠິຎ຺ຎາຕາຍ ວາ ກຣຓສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຠາວໂຕ ວາ ກເຖຕພ຺ພໍ ກເຖຕຸມສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ອຎ຺ຎໍ ກເຖນ຺ໂຕ ຣວາ ຠຓຕິ ນາມາ’’ຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ໒ຯ໔໘) ເອເກຯ

ວຊ຺ຊາວຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ນິຊ຺ຌາຍຕີຕິ ອຸປ຺ຊ຺ຌາໂຍ, ຕໍ ອຸປ຺ຊ຺ຌາຍໍຯ ‘‘ເອວໍ ສຊ຺ຌາຍິຕພ຺ພໍ, ເອວໍ ອຠິກ຺ກມິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ອາຈາຣສິກ຺ຂາປນໂກ ອາຈຣິໂຍຯ ອນ຺ເຕ ສມີເປ ວສຕິ ສີເລນາຕິ ອນ຺ເຕວາສີ, ວິກຕ຺ຕິອໂລເປນ ຍຖາ ‘‘ວເນກເສຣຸກາ’’ຕີຯ ສມາໂນ ອຸປ຺ຊ຺ຌາໂຍ ອສ຺ສາຕີ ສມານຸປ຺ຊ຺ຌາຍໂກຯ ເອວໍ ສມານາຈຣິຍໂກຯ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິນ຺ຕິ ຠິກ຺ຂຸໍຯ ໂສ ຫິ ‘‘ເອກກມ຺ມໍ, ເອກຸທ຺ເທໂສ, ສມສິກ຺ຂຕາ’’ຕິ ອິມໍ ພ຺ຣຫ຺ມໍ ສມານໍ ຈຣຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕານ຺ຕິ ເອວໍ ປທຠາຊນີເຍ ວຸຕ຺ຕານໍຯ ຍຖາ ຫິ ໂລເກ ສສ຺ສານໍ ວິຣູຫນຏ຺ຐານໍ ‘‘ເຂຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວມິມານິປິ ພຸທ຺ທາທີນິ ປທານິ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານສ຺ສ ວິຣູຫນຏ຺ຐານຕ຺ຖາ ‘‘ເຂຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ອິເມສໍ ທ຺ວາວີສຕິຍາ ເຂຕ຺ຕປທານ’’ນ຺ຕິຯ ຍສ຺ມາ ປເນເຕສໍ ເວວຈເນຫິປິ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ສເວວຈນສ຺ສາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວິວິທໍ ເອກສ຺ມິເຍວ ອຕ຺ເຖ ວຈນໍ ວິວຈນໍ, ວິວຈນເມວ ເວວຈນໍ, ປຣິຍາຍນາມໍ, ສຫ ເວວຈເນຫີຕິ ສເວວຈນໍ, ຕສ຺ສ ສເວວຈນສ຺ສຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ວຓ຺ຓປຏ຺ຐາເນ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ໒ຯ໔໘; ວິຯ ວິຯ ຏີຯ ໑ຯ໔໙; ວຊິຣຯ ຏີຯ ໔໙) ອາຄຕໍ ນາມສຫສ຺ສໍ, ອຸປາລິຄາຖາສຸ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໗໖) ນາມສຕໍ, ອຎ຺ຎານິ ຈ ຄຸຓໂຕ ລພ຺ຠມານານິ ນາມານິ ‘‘ພຸທ຺ທເວວຈນານີ’’ຕິ ເວທິຕພ຺ພານິຯ ສພ຺ພານິປິ ຘມ຺ມສ຺ສ ນາມານິ ‘‘ຘມ຺ມເວວຈນານີ’’ຕິ ເວທິຕພ຺ພານິຯ ເອສ ນໂຍ ສພ຺ພຕ຺ຖຯ

ເຕສຸ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ວຕ຺ຕຸກາມສ຺ສ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ວທໂຕ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານໍ ໂຫຕີຕິ ເຕສຸ ທ຺ວາວີສຕິຍາ ເຂຕ຺ຕປເທສຸ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ເອກໍ ປທໍ ວຕ຺ຕຸກາມສ຺ສ ຕໂຕ ອຎ຺ຎໍ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ປທມ຺ປິ ວິຣັຊ຺ຌິຕ຺ວາ ວທໂຕ ເຂຕ຺ຕປທນ຺ໂຕຄຘຕ຺ຕາ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານໍ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ສເຈ ປນາຍໍ ‘‘ພຸທ຺ທໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາມີ’’ຕິ ວຕ຺ຕຸກາໂມ ປທປຈ຺ຈາຠຏ຺ຐໍ ກຕ຺ວາ ‘‘ປຈ຺ຈກ຺ຂາມິ ພຸທ຺ທ’’ນ຺ຕິ ວາ ວເທຍ຺ຍ, ມິລກ຺ຂຠາສາທີສຸ ວາ ອຎ຺ຎຕຣຠາສາຍ ຕມຕ຺ຖໍ ວເທຍ຺ຍ, ‘‘ພຸທ຺ທໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາມີ’’ຕິ ວຕ຺ຕຸກາໂມ ອຸປ຺ປຏິປາຏິຍາ ‘‘ຘມ຺ມໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາມີ’’ຕິ ວາ ‘‘ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ປຈ຺ຈກ຺ຂາມີ’’ຕິ ວາ ວເທຍ຺ຍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ມວິຠງ຺ເຄ ‘‘ປຐມໍ ຌານໍ ສມາປ຺ຊ຺ຊາມີ’’ຕິ ວຕ຺ຕຸກາໂມ ‘‘ທຸຕິຍໍ ຌານ’’ນ຺ຕິ ວທຕິຯ ສເຈ ‘‘ຍສ຺ສ ວທຕິ, ໂສ ອຍໍ ຠິກ຺ຂຸຠາວໍ ຈຊິຕຸກາໂມ ເອຕມຕ຺ຖໍ ວທຕີ’’ຕິ ເອຕ຺ຕກມຕ຺ຕມ຺ປິ ຊານາຕິ, ວິຣທ຺ທໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ເຂຕ຺ຕເມວ ໂອຕິຓ຺ຓໍ, ປຈ຺ຈກ຺ຂາຕາວ ໂຫຕິ ສິກ຺ຂາຯ ສກ຺ກຕ຺ຕາ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຕ຺ຕາ ວາ ຈຸຕສຕ຺ໂຕ ວິຍ ຈຸໂຕ ໂຫຕິ ສາສນາຕິຯ

ອລນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໔໘) ໂຫຕຸ, ປຣິຍຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກິໍ ນຸ ເມຕິ ກິໍ ມຍ຺ຫໍ ກິຈ຺ຈໍ, ກິໍ ກຣຓີຍໍ, ກິໍ ສາເຘຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນ ມມຕ຺ໂຖຕິ ນຕ຺ຖິ ມມ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸມຸຕ຺ຕາຫນ຺ຕິ ສຸຏ຺ຐຸ ມຸຕ຺ໂຕ ອຫໍຯ ປຸຣິເມຫິ ຈຸທ຺ທສຫິ ປເທຫີຕິ ພຸທ຺ທາທີຫິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິປຣິຍນ຺ເຕຫິ ປຸຣິເມຫິ ຈຸທ຺ທສຫິ ປເທຫິຯ ຍນ຺ນູນາຫໍ ປຈ຺ຈກ຺ເຂຍ຺ຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ຍນ຺ນູນາ’’ຕິ ປຣິວິຕກ຺ກທສ຺ສເນ ນິປາໂຕຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ‘‘ສຈາຫໍ ພຸທ຺ທໍ ປຈ຺ຈກ຺ເຂຍ຺ຍໍ, ສາຘຸ ວຕ ເມ ສິຍາ’’ຕິຯ ອາທິສທ຺ເທນ ‘‘ປຈ຺ຈກ຺ຂິ’’ນ຺ຕິ ວາ ‘‘ປຈ຺ຈກ຺ຂິສ຺ສາມີ’’ຕິ ວາ ‘‘ຠວິສ຺ສາມີ’’ຕິ ວາ ‘‘ໂຫມີ’’ຕິ ວາ ‘‘ຊາໂຕມ຺ຫີ’’ຕິ ວາ ‘‘ອມ຺ຫີ’’ຕິ ວາ ເອວໍຠູຕານໍ ຄຫຓໍຯ ສເຈ ປນ ‘‘ອຊ຺ຊ ປຏ຺ຐາຍ ‘ຄິຫີ’ຕິ ມໍ ຘາເຣຫີ’’ຕິ ວາ ‘‘ຊານາຫີ’’ຕິ ວາ ‘‘ສຎ຺ຊານາຫີ’’ຕິ ວາ ‘‘ມນສິ ກໂຣຫີ’’ຕິ ວາ ວທຕິ, ອຣິຍເກນ ວາ ວທຕິ, ມິລກ຺ຂເກນ ວາຯ ເອວເມຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ ວຸຕ຺ເຕ ຍສ຺ສ ວທຕິ, ສເຈ ໂສ ຊານາຕິ, ປຈ຺ຈກ຺ຂາຕາ ໂຫຕິ ສິກ຺ຂາຯ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປິ ‘‘ອຸປາສໂກ’’ຕິອາທີສຸ ສຕ຺ຕສຸ ປເທສຸຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ອຣິຍກໍ ນາມ ມາຄຘໂວຫາໂຣຯ ມິລກ຺ຂກໍ ນາມ ອນຣິຍໂກ ອນ຺ຘທມິຬາທີຯ

ອກ຺ຂຣລິຂນ຺ຕິ ‘‘ພຸທ຺ຘ໌ ປຈ຺ຈກ຺ຂາມີ’’ຕິອາທີນາ ອຌ຺ເຌສ໌ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອກ຺ຂຣລິຂນໍຯ ອຘິປ຺ປາຍວິຌ຺ຌາປໂກ ອຽຄຸລິສຽໂກຈນາທິໂກ ທຕ຺ຖວິກາໂຣ ທຕ຺ຖມຸທ຺ທາ, ທຕ຺ຖສທ຺ໂທ ເຈຕ຺ຖ ຕເທກເທເສສຸ ອຽຄຸລິສຸ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ ‘‘ນ ກຸຌ຺ຊມາໂນ ສພ຺ພໍ ທຕ຺ຖໍ ມຸເຂ ປກ຺ຂິປິສ຺ສາມີ’’ຕິອາທີສຸ (ປາຈິຯ ໖໑໗) ວິຍຯ ຕສ຺ມາ ອຘິປ຺ປາຍວິຌ຺ຌາປກ຺ສ຺ສ ອຽຄຸລິສຽໂກຈນາທິໂນ ທຕ຺ຖວິກາຣສ຺ສ ທສ຺ສນໍ ທຕ຺ຖມຸທ຺ທາທິທສ຺ສນ຺ຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ໒໔໑) ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພຯ ອາທິສທ຺ເທນ ສີສກມ຺ປນທສ຺ສນາທີ ສຽຄຕ຺ຫາຕິຯ

ອຸມ຺ມຕ຺ຕກຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕເວທນາຍ຺ຜານ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອຸມ຺ມຕ຺ຕໂກຕິ ປິຕ຺ຕຸມ຺ມຕ຺ຕໂກຯ ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕຕິ ຍກ຺ເຂຫີ ກຕຈິຕ຺ຕວິກ຺ເຂໂປ, ຍກ຺ຂຸມ຺ມຕ຺ຕໂກຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອຸກິນ຺ນໍ ປນ ວິເສໂສ ອນາປຕ຺ຕິວາເຣ ອາວິກວິສ຺ສຕິຯ ເວທນາຍ຺ໂຜຕິ ພລວຕິຍາ ທຸກ຺ຂເວທນາຍ ຜຸຍ຺ໂຖ ມຸຈ຺ຉາປເຣໂຕ, ເຕນ ວິປ຺ປລປນ຺ເຕນ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຕາປິ ອປຈ຺ຈກ຺ຂາຕາວ ໂຫຕິຯ ມນຸສ຺ສຊາຕິໂກ ໂຫຕີຕິ ສກາໂຄ ວາ ວິສກາໂຄ ວາ ຄຫຍ຺ໂຖ ວາ ປພ຺ພຊິໂຕ ວາ ວິຌ຺ຌູ ໂຍໂກຈິ ມນຸສ຺ໂສ ໂຫຕິຯ ອຸມ຺ມຕ຺ຕກາທີນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາທິສທ຺ເທນ ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕເວທນາຍ຺ຜເທວຕາຕິຣຈ຺ຉານຄຕານໍ ຄຫຕໍຯ ຕຕ຺ຣ ອຸມ຺ມຕ຺ຕກຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕເວທນາຍ຺ຜຕິຣຈ຺ຉານຄຕານໍ ສນ຺ຕິເກ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຕາປິ ອຊານນ຺ຕາເຍວ ອປຈ຺ຈກ຺ຂາຕາວ ໂຫຕິຯ ເທວຕາຍ ປນ ສນ຺ຕິເກ ອຕິຂິປ຺ປໍ ຊານນ຺ຕາເຍວຯ ເທວຕາ ນາມ ມຫາປຌ຺ຌາ ຕິເຫຕຸກປ຺ປຜິສນ຺ຘິກາ ອຕິຂິປ຺ປໍ ຊານນ຺ຕິ, ຈິຕ຺ຕຌ຺ຈ ນາເມຕໍ ລຫຸປຣິວຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ‘‘ຈິຕ຺ຕລຫຸກສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຈິຕ຺ຕວເສເນວ ມາ ອຕິຂິປ຺ປໍ ວິນາໂສ ອໂຫສີ’’ຕິ ເທວຕາຍ ສນ຺ຕິເກ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານໍ ປຜິກ຺ຂິປິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ນ ຈ ອຸມ຺ມຕ຺ຕກາທີນໍ ອຌ຺ຌຕໂຣ’’ຕິຯ ທູເຕນ ວາຕິ ‘‘ມມ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານກາວໍ ກເຖຫີ’’ຕິ ມຸຂສາສນວເສນ ທູເຕນ ວາຯ ປຕ຺ເຕນ ວາຕິ ປຕ຺ເຕ ລິຂິຕ຺ວາ ປຫິຕວເສນ ປຕ຺ເຕນ ວາຯ

ສເຈ ເຕ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານກາວໍ ຊານນ຺ຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ອາວຊ຺ຊນສມເຍຕິ ອຕ຺ຖາໂກຄສມເຍຯ ອິມິນາ ຕໍ ຂຕໍເຍວ ປນ ອປ຺ພ຺ພໍ ອຈຣິມໍ ທຸຊ຺ຊານນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ວຈນານນ຺ຕຣເມວາຕິ ວຈນສ຺ສ ອນນ຺ຕຣເມວ, ອາວຊ຺ຊນສມເຍວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອວ-ສທ຺ເທນ ປນ ຈິເຣນ ຊານນໍ ປຜິກ຺ຂິປຕິຯ ອຸກ຺ກຕ຺ກິໂຕຕິ ອນກິຣຕິຍາ ອິມສ຺ມິ ສາສເນ ກິຈ຺ຉຊີວິກໍ ປຕ຺ໂຕຯ ອຖ ວາ ‘‘ອຊ຺ຊ ຍາມິ, ສ຺ເວ ຍາມິ, ອິໂຕ ຍາມິ, ເອຕ຺ຖ ຍາມີ’’ຕິ ອຸທ຺ຘໍ ກຕ຺ກໍ ກຕ຺ວາ ວິຫຣມາໂນ ວິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ອເນກຄ຺ໂຄຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອິທຌ຺ຈ ‘‘ອນກິຣໂຕ ສາມຌ຺ຌາ ຈວິຕຸກາໂມ’’ຕິອາທີນໍ (ປາຣາຯ ໔໘) ອຸປລກ຺ຂຕໍຯ ເຍນ ເກນຈິ…ເປ… ຊານນ຺ຕີຕິ ສເຈ ເຕ‘‘ອຸກ຺ກຕ຺ກິໂຕ’’ຕິ ວາ ‘‘ຄິຫິກາວໍ ປຕ຺ເຖຕີ’’ຕິ ວາ ‘‘ອນກິຣໂຕ’’ຕິ ວາ ‘‘ສາມຌ຺ຌາ ຈວິຕຸກາໂມ’’ຕິ ວາ ເຍນ ເກນຈິ ອາກາເຣນ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານກາວໍ ຊານນ຺ຕິຯ ອິທຌ຺ຫິ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານຌ຺ຈ ອຸປຣິ ອກູຕາໂຣຈນທຸຍ຺ຖຸລ຺ລວາຈາອຕ຺ຕກາມທຸຍ຺ໂທສກູຕາໂຣຈນສິກ຺ຂາປທານິ ຈ ເອກປຣິຈ຺ເຉທານິ, ອາວຊ຺ຊນສມເຍ ຌາເຕ ເອວ ສີສໍ ເອນ຺ຕິຯ ‘‘ກີ ອຍໍ ກຕີ’’ຕິ ກຽຂຕາ ຈິເຣນ ຌາເຕ ສີສໍ ນ ເອນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ອຖ ອປຣກາເຄ’’ຕິອາທິຯ ອຖ ທ຺ວິນ຺ນໍ ກິຕຍ຺ຖາເນ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປິ ນິຍເມຕ຺ວາ ‘‘ເອເຕສໍ ອາໂຣເຈມີ’’ຕິ ວທຕິ, ເຕສຸ ເອກສ຺ມິ ຊານນ຺ເຕປິ ທ຺ວີສຸ ຊານນ຺ເຕສຸປິ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຕາວ ໂຫຕິ ສິກ຺ຂາຯ ເອວໍ ສມ຺ພຫຸເລສຸປິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ‘‘ຕສ຺ສ ວຈນານນ຺ຕຣ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ເຕນ ນເຍນຯ ໂຍ ໂກຈິ ມນຸສ຺ສຊາຕິໂກຕິ ອນ຺ຕມໂສ ນວກມ຺ມິກໍ ອຸປາທາຍ ໂຍ ໂກຈິ ມນຸສ຺ໂສຯ ວຸຕ຺ຕຌ຺ເຫຕໍ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ –

‘‘ສເຈ ປນ ອນກິຣຕິຍາ ປີລຸອິໂຕ ສກາເຄ ກິກ຺ຂູ ປຣິສຽກມາໂນ ‘ໂຍ ໂກຈິ ຊານາຕູ’ຕິ ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ‘ພຸທ຺ຘໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາມີ’ຕິ ວທຕິ, ຕຌ຺ຈ ອວິທູເຣ ກິໂຕ ນວກມ຺ມິໂກ ວາ ອຌ຺ໂຌ ວາ ສມຍຌ຺ຌູ ປຸຣິໂສ ສຸຕ຺ວາ ‘ອຸກ຺ກຕ຺ກິໂຕ ອຍໍ ສມໂຓ ຄິຫິກາວໍ ປຕ຺ເຖຕິ, ສາສນໂຕ ຈຸໂຕ’ຕິ ຊານາຕິ, ປຈ຺ຈກ຺ຂາຕາວ ໂຫຕິ ສິກ຺ຂາ’’ຕິ (ປາຣາຯ ອຍ຺ຖຯ ໑໔໑)ຯ

ສເຈ ວຈນຕ຺ຖໍ ຌຕ຺ວາປິ ‘‘ອຍໍ ອຸກ຺ກຕ຺ກິໂຕ’’ຕິ ວາ ‘‘ຄິຫິກາວໍ ປຕ຺ເຖຕີ’’ຕິ ວາ ນ ຊານາຕິ, ອປຈ຺ຈກ຺ຂາຕາວ ໂຫຕິ ສິກ຺ຂາຯ ສເຈ ປນ ວຈນຕ຺ຖໍ ອຊານິຕ຺ວາປິ ‘‘ອຸກ຺ກຕ຺ກິໂຕ’’ຕິ ວາ ‘‘ຄິຫິກາວໍ ປຕ຺ເຖຕີ’’ຕິ ວາ ຊານາຕິ, ປຈ຺ຈກ຺ຂາຕາວ ໂຫຕິ ສິກ຺ຂາຯ ທວາຍປີຕິ ກີລຸອາຘິປ຺ປາເຍນປີຯ ຈິຕ຺ຕາທີນໍ ວາ ວເສນາຕິ ຈິຕ຺ຕາທີນໍ ວາ ຉລຸອຽຄານໍ ວເສນຯ ໂຫຕິ ເຈຕ຺ຖ –

‘‘ຈິຕ຺ຕໍ ເຂຕ຺ຕຌ຺ຈ ກາໂລ ຈ, ປໂຍໂຄ ປຸຄ຺ຄໂລ ຕຖາ;

ວິຊານນນ຺ຕິ ສິກ຺ຂາຍ, ປຈ຺ຈກ຺ຂານໍ ຉລຸອຽຄິກ’’ນ຺ຕິຯ

ສພ຺ພໂສ ວາ ປນ ອປຈ຺ຈກ຺ຂາເນນາຕິ ‘‘ພຸທ຺ຘໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາມີ’’ຕິອາທີສຸ ເຍນ ເຍນ ປຣິຍາເຍນ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານໍ ໂຫຕິ, ຕໂຕ

ເອກສ຺ສປິ ປຈ຺ຈກ຺ຂານສ຺ສ ອກາເວນຯ ອິມິນາ ປນ "ອິທໍ ປທໍ ສາເວສ຺ສາມິ, ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາມີ"ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສ຺ສ ອກາວໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຍສ຺ສ ຫິ ເອວຣູໂປ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ນຕ຺ຖິ, ໂສ ສພ຺ພໂສ ນ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຕິ ນາມາຕິຯ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານສ຺ສາຕິ "ພຸທ຺ທໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາມີ"ຕິອາທິສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານສ຺ສຯ ອຕ຺ຖກ຺ກູຕໍ ເອກຈ຺ຈໍ ທຸພ຺ພລ຺ຍນ຺ຕິ "ພຸທ຺ທໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາມີ"ຕິ ວທຕິ ວິຎ຺ຎາເປຕິ, ເອວມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸພ຺ພລ຺ຍາວິກມ຺ມຎ຺ເຈວ ໂຫຕິ, ສິກ຺ຂາ ຈ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຕາ"ຕິອາທິນາ (ປາຣາຯ ໔໓) ວຸຕ຺ເຕຫິ ເຍຫິ ວຈເນຫິ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານຎ຺ເຈວ ໂຫຕິ ທຸພ຺ພລ຺ຍາວິກມ຺ມຎ຺ຈ, ຕໍ "ພຸທ຺ທໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາມີ"ຕິອາທິກໍ ອຕ຺ຖກ຺ກູຕໍ ທຸພ຺ພລ຺ຍໍ ອນາວິກຕ຺ວາຯ "ພຸທ຺ທໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາມີ"ຕິອາທິນ຺ຫິ ປນ ວຸຕ຺ເຕ ສິກ຺ຂາປຣິປູຣເຕ ທຸພ຺ພລກາວສ຺ສາປິ ຄມ຺ຍມານຕ຺ຕາ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານສ຺ສ ອິທໍ ທຸພ຺ພລ຺ຍາວິກມ຺ມໍ ອຕ຺ໂຖຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ "ອຕ຺ຖກ຺ກູຕ"ນ຺ຕິ ອິມິນາ "ຍນ຺ນູນາຫໍ ພຸທ຺ທໍ ປຈ຺ຈກ຺ເຂຍ຺ຍ"ນ຺ຕິອາທິກໍ ທຸພ຺ພລ຺ຍາວິກມ຺ມໍ ປຏິກ຺ຂິປຕິຯ ເຍນ ຫິ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານຎ຺ເຈວ ໂຫຕິ ທຸພ຺ພລ຺ຍາວິກມ຺ມຎ຺ຈ, ຕ ເທວ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານສ຺ສ ອຕ຺ຖກ຺ກູຕໍຯ ເຍນ ປນ ທຸພ຺ພລ຺ຍາວິກມ຺ມເມວ ໂຫຕິ, ນ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານໍ, ນ ຕໍ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖກ຺ກູຕນ຺ຕິຯ

ຣາຄປຣິຍຸຏ຺ຐາເນນ ສທິສກາວາປຕ຺ຕິຍາ ມິຖຸນານໍ ອຍນ຺ຕິ "ເມຖຸໂນ"ຕິ ຘມ຺ໂມວ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອາຫ "ຣາຄປຣິຍຸຏ຺ຐາເນນາ"ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ຣາຄປຣິຍຸຏ຺ຐາເນນາຕິ ຣາຄສ຺ສ ປຣິຍຸຏ຺ຐາເນນ, ເມຖຸນຣາຄສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຍາ ປຣິໂຍນທ຺ຘຈິຕ຺ຕຕາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຘມ຺ໂມຕິ ອຊ຺ຌາຈາໂຣຯ "ປລມ຺ພເຕ ວິລມ຺ພເຕ"ຕິອາທີສຸ ວິຍ ອຸປສຄ຺ຄສ຺ສ ໂກຈິ ອຕ຺ຖວິເສໂສ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ "ເສເວຍ຺ຍາ"ຕິຯ ອຊ຺ຌາປຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຯ ສພ຺ພນ຺ຕິເມນາຕິ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕິ...ເປ... ຈາຕຸມ຺ມະຫາຣາຊິກມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິນາຄຄຣຸຬມາຓວິກາທີນໍ ສພ຺ພາສໍ ອນ຺ຕິເມນຯ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາຍາຕິ ຕິຣຈ຺ຉາເນສຸ ອຸປ຺ປນ຺ນາຍຯ ເຕນາຫ "ປຏິສນ຺ຘິວເສນາ"ຕິຯ ປາຣາຊິກາຍ ວຕ຺ຖຸຠູຕາ ເອວ ເຈຕ຺ຖ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕິຕ຺ຖີ "ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ"ຕິ ຄເຫຕພ຺ພາ, ນ ສພ຺ພາຯ ຕຕ຺ຣາຍໍ ປຣິຈ຺ເຉໂທ –

"ອປທານໍ ອຫິມຈ຺ຉາ, ທ຺ວິປທານຎ຺ຈ ກຸກ຺ກຸຏີ;

ຈຕຸປ຺ປທານໍ ມຊ຺ຌາຣີ, ວຕ຺ຖຸ ປາຣາຊິກສ຺ສິມາ"ຕິຯ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໗໕໔)

ຕຕ຺ຖ ອຫິຄ຺ຄຫເຓນ ສພ຺ພາປິ ອຊຄຣໂຄນສາທິເຠທາ ທີຆຊາຕິ ສງ຺ຄຫິຕາຯ ຕສ຺ມາ ທີຆຊາຕີສຸ ຍຕ຺ຖ ຕິຓ຺ຓໍ ມຄ຺ຄານໍ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ສກ຺ກາ ຕິລຜລມຕ຺ຕມ຺ປິ ປເວເສຕຸໍ, ສາ ປາຣາຊິກວຕ຺ຖຸ, ອວເສສາ ທຸກ຺ກຏວຕ຺ຖູຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ມຈ຺ຉຄ຺ຄຫເຓນ ສພ຺ພາປິ ມຈ຺ຉກຈ຺ຉປມຓ຺ຑູກາທິເຠທາ ໂອທກຊາຕິ ສງ຺ຄຫິຕາຯ ຕຕ຺ຣາປິ ທີຆຊາຕິຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ປາຣາຊິກວຕ຺ຖຸ ຈ ທຸກ຺ກຏວຕ຺ຖຸ ຈ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ປຕງ຺ຄມຸຂມຓ຺ຑູກາ ນາມ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕສໍ ມຸຂສຓ຺ຐານໍ ມຫນ຺ຕໍ, ຉິທ຺ທໍ ອປ຺ປກໍ, ຕຕ຺ຖ ປເວສນໍ ນປ຺ປໂຫຕິ, ມຸຂສຓ຺ຐານໍ ປນ ວຓສງ຺ເຂປໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍວຕ຺ຖູຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ ຯ ກຸກ຺ກຸຏິຄ຺ຄຫເຓນ ສພ຺ພາປິ ກາກກໂປຕາທິເຠທາ ປກ຺ຂິຊາຕິ ສງ຺ຄຫິຕາຯ ຕຕ຺ຣາປິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ປາຣາຊິກວຕ຺ຖຸ ຈ ທຸກ຺ກຏວຕ຺ຖຸ ຈ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ມຊ຺ຌາຣິຄ຺ຄຫເຓນ ສພ຺ພາປິ ຣຸກ຺ຂສຸນຂມງ຺ຄຸສໂຄຘາທິເຠທາ ຈຕຸປ຺ປທຊາຕິ ສງ຺ຄຫິຕາຯ ຕຕ຺ຣາປິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ປາຣາຊິກວຕ຺ຖຸ ຈ ທຸກ຺ກຏວຕ຺ຖຸ ຈ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕີຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໗໕໔) ປຣາຊິໂຕ ໂຫຕິ ປຣາຊຍໍ ອາປນ຺ໂນຯ ອຍຎ຺ຫິ ປາຣາຊິກສທ຺ໂທ ສິກ຺ຂາປທາປຕ຺ຕິປຸຄ຺ຄເລສຸ ວຕ຺ຕຕິຯ ຕຕ຺ຖ "ອຏ຺ຐານເມຕໍ, ອານນ຺ທ, ອນວກາໂສ, ຍໍ ຕຖາຄໂຕ ວຊ຺ຊີນໍ ວາ ວຊ຺ຊີປຸຕ຺ຕການໍ ວາ ກາຣຓາ ສາວການໍ ປາຣາຊິກໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ສມູຫເນຍ຺ຍາ"ຕິ (ປາຣາຯ ໔໓) ເອວໍ ສິກ຺ຂາປເທ ວຕ຺ຕມາໂນ ເວທິຕພ຺ໂພຯ "ອາປຕ຺ຕິ ຕ຺ວໍ ຠິກ຺ຂຸ ອາປນ຺ໂນ ປາຣາຊິກ"ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ໒໙) ເອວໍ ອາປຕ຺ຕິຍໍຯ "ນ ມໍ ປາຣາຊິກາ, ໂຍ ອວຫໂຍ, ໂສ ປາຣາຊິໂກ"ຕິ (ປາຣາຯ ໑໕໔) ເອວໍ ປຸຄ຺ຄເລ ວຕ຺ຕມາໂນ ເວທິຕພ຺ໂພຯ "ປາຣາຊິເກນ ຘມ຺ເມນ ອນຸທ຺ຘໍເສຍ຺ຍາ"ຕິອາທີສຸ (ປາຣາຯ ໓໘໔) ປນ ຘມ຺ເມ ວຕ຺ຕຕີຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຍສ຺ມາ ປນ ຕຕ຺ຖ "ຘມ຺ໂມ"ຕິ ກຕ຺ຖຈິ ອາປຕ຺ຕິ, ກຕ຺ຖຈິ ສິກ຺ຂາປທເມວ ອຘິປ຺ເປຕໍ, ຕສ຺ມາ ໂສ ວິສຸໍ ນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຯ ຕຕ຺ຖ ສິກ຺ຂາປທໍ ໂຍ ຕໍ ອຕິກ຺ກມຕິ, ຕໍ ປຣາເຊຕິ, ຕສ຺ມາ "ປາຣາຊິກ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອາປຕ຺ຕິ ປນ ໂຍ ນໍ ອຊ຺ຌາປຊ຺ຊຕິ, ຕໍ ປຣາເຊຕິ, ຕສ຺ມາ "ປາຣາຊິກາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ປຸຄ຺ຄໂລ ຍສ຺ມາ ປຣາຊິໂຕ ປຣາຊຍມາປນ຺ໂນ, ຕສ຺ມາ "ປາຣາຊິໂກ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອິຘ ປນ ປຸຄ຺ຄໂລ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ "ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕີ"ຕິອາທິຯ ອິມິນາປິ ອິທໍ ທສ຺ເສຕິ – "ປຣາຊິຕສທ຺ເທ ອຸປສຄ຺ຄສ຺ສ ວຸທ຺ຘີ ກຕ຺ວາ, ຕ-ກາຣສ຺ສ ຈ ກ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕີຕິ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ"ຕິຯ

ອປໂລກນາທິ ຈຕຸພ຺ພິຘມ຺ປິ ສງ຺ຆກມ຺ມໍ ສີມາປຣິຈ຺ຉິນ຺ເນຫິ ປກຕ຺ເຕຫິ ຠິກ຺ຂູຫິ ເອກໂຕ ກຕ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາ ເອກກມ຺ມໍ ນາມຯ ອາ

ທີສຫເທນ ເອກຸທເທສສມສີກຸຂຕານໍ ຄຫຄໍ້ໍ ຕຕຸຖ ປໍລຸຈວີໂສປີ ປາຕີໂມກຸຂຸທເທໂສ ເອກໂຕ ອຸທທີສີຕພຸພຕຕາ ເອກຸທ ເທໂສ ນາມ. ນຫາປີຕປຸພຸພກາທີນໍ ວີຍ ໂອທີສຸສ ອນຸລຸລາຕໍ ຄຸເປຕວາ ອວເສສໍ ສພຸພມຸປີ ສີກຸຂາປທໍ ສພຸເພທີປີ ລຊຊີປຸຄຸຄ ເລທີ ສມໍ ສີກຸຂີຕພຸພກາວໂຕ ສມສີກຸຂຕາ ນາມ. ຍສຸມາ ສພຸເພປີ ລຊຊີໂນ ເອເຕສຸ ເອກກມຸມາທີສຸ ສຫ ວສນຸຕີ, ນ ເອໂກປີ ຕໂຕ ພຫີທຸຮາ ສນຸທີສຸສຕີ, ຕສຸມາ ຕານີ ສພຸພານີປີ ຄເຫຕວາ ເອກກມຸມາທີໂກ ຕີວີໂສປີ ສໍວາໂສ ນາມາຕີ ອາຫ "ໂສ ຈ ວຸຕຸຕປຸປກາໂຣ ສໍວາໂສ ເຕນ ປຸຄຸຄເລນ ສທຸນີ ນຕຸຖິ, ເຕນ ການເຣນ ໂສ ປາຣາຊີໂກ ປຸຄຸຄໂລ 'ອສໍວາໂສ'ຕີ ວຸຈຸຈຕີ"ຕີ (ປາຣາ. ອຍຸຄ. ໑໔໘)."

ອີທານີ ຍສຸມາ ນ ເກວລໍ ມນຸສຸສີຕຸຖີຍາ ເອວ ນີມີຕຸຕໍ ປາຣາຊີກວຕຸຖຸ, ອຖ ໂຂ ອມນຸສຸສີຕຸຖີຕີຣຈຸຉານຄຕີຕຸຖີນມຸປີ. ນ ຈ ອີຕຸຖີຍາ ເອວ. ອຖ ໂຂ ອຸກໂຕພຸຍຸຊນກປຕຸທກປຸຣີສານມຸປີ, ຕສຸມາ ເຕ ສຕຸເຕ, ເຕສລຸຈ ຍໍ ຍໍ ນີມີຕຸຕໍ ວຕຸຖຸ ໂຫຕີ, ຕໍ ຕໍ ນີມີຕຸຕໍ, ຕຕຸຖ ຈ ຍຖາ ປຜີເສວນຸໂຕ ປາຣາຊີໂກ ໂຫຕີ, ຕລຸຈ ສພຸພໍ ວີຕຸຖາເຣຕວາ ທສຸເສຕຸໍ "ອຍໍ ປເນຕຸຖ ວີນີຈຸຉໂຍ"ຕີອາທີມາຫ. ເອຕຸຖາຕີ ອີມສຸມີ ສີກຸຂາປເທ. ເຕສູຕີ ເຍ ຕີສມຄຸຄາ ວຸຕຸຕາ, ເຕສຸ. ອຕຸຕໂນ ວາຕີ ລມຸພີມຸທຸປີຜຸຄີເກ ສນຸຊາຍ ວຸຕຸຕໍ. ສນຸຖຕສຸສ ວາຕີ ເຍນ ເກນຈີ ວຕຸເຖນ ວາ ປຕຸເຕນ ວາ ວາກປຜຸເຜນ ວາ ຈມຸເມນ ວາ ຕີປຸສີສາທີນໍ ປຜຸເຜນ ວາ ປລີເວເຖຕວາ, ອນຸໂຕ ວາ ປເວເສຕວາ ປຜີຈຸຉນຸນສຸສ. ອກຸຂາຍີຕສຸສ ວາຕີ ໂສຕສີງຄາລາທີທີ ອກຸຂາທີຕສຸສ. ເຍກຸຍເຍນ ອກຸຂາຍີຕສຸສາຕີ ຍາວ ອຸປຫຸຌກຸຂາຍີໂຕ ນາມ ນ ໂຫຕີ, ເອວໍ ອກຸຂາຍີຕສຸສ. ອລຸໂລກາເສຕີ ຕີນຸໂຕກາເສ. ສນຸຖຕນຸຕີ ເຕສໍເຍວ ວຕຸຖາທີນໍ ເຍນ ເກນຈີ ປຜີຈຸຉນຸນໍ. ອຍລຸເຫຕຸຖ ສງເຂປຕຸໂຖ – ນ ເຫຕຸຖ ອນຸປາທີນຸນກໍ ອນຸປາທີນຸນເກນ ຊຸປຕີ, ມຸຕຸຕີ ອຕຸຖີ, ອຖ ໂຂ ອຸປາທີນຸນເກນ ວາ ອນຸປາທີນຸນກໍ ພຜຸຜີຍຕຸ, ອນຸປາທີນຸນເກນ ວາ ອຸປາທີນຸນກໍ, ອນຸປາທີນຸນເກນ ວາ ອນຸປາທີນຸນກໍ, ອຸປາທີນຸນເກນ ວາ ອຸປາທີນຸນກໍ. ສເຈ ຍຕຸຕເກ ປວີຜຸເຄ ປາຣາຊີກໍ ໂຫຕີຕີ ວຸຕຸຕໍ, ຕຕຸຕກໍ ເສວນຈີຕຸເຕນ ປເວເສຕີ, ສພຸພຕຸຖາຍໍ ປາຣາຊີກາປຕຸຕີ ອາປນຸໂນ ນາມ ໂຫຕີຕີ.

ເອວໍ ເສວນຈີຕຸເຕເນວ ປເວເສນຸຕສຸສ ອາປຕຸຕີ ທສຸເສຕວາ ອີທານີ ຍສຸມາ ຕໍ ປເວສນໍ ນາມ ນ ເກວລໍ ອຕຸຕູປກຸກເມເນວ, ປຣູປກຸກເມນາປີ ໂຫຕີ. ຕຕຣາປີ ສາທີຍນຸຕສຸເສວ ອາປຕຸຕີ ປຜີເສວນຈີຕຸຕສມງຄີສຸສ , ນ ອີຕຣສຸສາຕີ ທສຸເສຕຸໍ "ປເຣນ ວາ"ຕີອາທີມາຫ. ຕຕຸຖ ປເຣນາຕີ ກີກຸຂຸປຈຸຈຕຸຖີກາທີນາ ເຍນ ເກນຈີ ອລຸເລນ. ປເວສນປວີຜຸຄຜຸຄີເຕົາທຸຜຣເຕສູຕີ ເອຕຸຖ ອຄຸຄໂຕ (ສາຣຕຸຖ. ຜີ. ໔໘໑) ຍາວ ມູລາ ປເວສນໍ ປເວສນໍ ນາມ. ອງຄຊາຕສຸສ ຍຕຸຕກໍ ຄານໍ ປເວສນາຣຫໍ, ຕຕຸຕກໍ ອນວເສສໂຕ ປວີຜຸຄໍ ປວີຜຸຄໍ ນາມ. ເອວໍ ປວີຜຸຄສຸສ ອຸທຸຜຣຕາຣມຸກໂຕ ອນຸຕຣາ ຄີຕກາໂລ ຄີຕໍ ນາມ. ສມນຸຕປາສາທີກາ ຍໍ ປນ ມາຕຸຄາມສຸສ ສຸກຸກວີສຜຸຄີ ປຕວາ ສພຸພຖາ ວາຍາມໂຕ ໂອຣມີຕວາ ຄີຕກາລໍ ສນຸຊາຍ "ສຸກຸກວີສຜຸຄີສມເຍ"ຕີ ວຸຕຸຕໍ. ອຸທຸຜຣຕໍ ນາມ ຍາວ ອຄຸຄາ ນີຫຣຕກາໂລ. ສາທີຍຕີຕີ ເສວນຈີຕຸຕໍ ອຸປຜຸຄເປຕີ. ອສາຜາຣຕວີນີຈຸຉໂຍຕີ ອທີນຸນາທານາທີທີ ສພຸເພທີ ສີກຸຂາປເທທີ ອສາຜາຣໂຕ ວີນີຈຸຉໂຍ.

ສາຜາຣຕວີນີຈຸຉຍຕຸຖນຸຕີ ປຣີວາຣວເສນ ສາຜາຣຕວີນີຈຸຉຍຕຸຖໍ. ມາຕີກາຕີ ມາຕາ, ຊເນຕຸຕີຕີ ອຕຸໂຖ. ນີທທາຕີ ເທສນໍ ເທສວເສນ ອວີທີຕໍ ວີທີຕໍ ກຕວາ ນີທສຸເສຕີຕີ ນີທານໍ. ປລຸລາປີຍຕີຕີ ປລຸລຕຸຕີ, ຕສຸສາ ປການໂຣ ປລຸລຕຸຕີວີຊີ ອງເຄຕີ ຄ ເມຕີ ລາເປຕີຕີ ອງຄໍ, ການຕໍ. ສມຸຜຸຖຫນຸຕີ ອາປຕຸຕີໂຍ ເອເຕນາຕີ ສມຸຜຸຖານໍ, ອຸປຸປຕຸຕີການຕໍ, ຕສຸສ ວີຊີ ສມຸຜຸຖານວີຊີ. ວຊຊກມຸມປຸປເພທລຸຈາຕີ ເອຕຸຖ ປເກທສທຸໂທ ປຈຸເຈກໍ ໂຍເຊຕພຸໂພ "ວຊຊປຸປເພທໍ, ກມຸມປຸປເພທລຸຈາ"ຕີ. ຕຕຸຖ ຕຕຸຖາຕີ ຕສຸມີ ຕສຸມີ ສີກຸຂາປເທ.

ປລຸລຕຸຕີຜຸຄານນຸຕີ ປລຸລຕຸຕີຜຸຄປນສຸສ ຄານໍ, ສີກຸຂາປທານໍ ປລຸລຕຸຕີເທໂສຕີ ອຕຸໂຖ. ປຸຄຸຄໂລຕີ ເອຕຸຖ ອາທີກມຸມີໂກ ເຍວ ອຊີປຸເປໂຕຕີ ອາຫ "ປຸຄຸຄໂລ ນາມ ຍໍ ຍໍ ອາຣພຸກ ຕໍ ຕໍ ສີກຸຂາປທໍ ປລຸລຕຸຕ"ນຸຕີ, ໂສ ໂສ ປຸຄຸຄໂລຕີ ອຊີປຸປາໂຍ. ໂຫນຸ ຕີ ເຈຕຸຖ –

"ສຸທີນຸໂນ ຊນີໂຍ ສມຸພຫຸລາ ວຄຸຄຸມຸທນຸຕີກາ;

ເສຍຸຍສໂກ ອຸທາຍີ ຈາ-ລຸອວກາ ຉນຸນເມຕຸຕີຍາ.

"ເທວທຕຸຕສຸສຊີປຸນພຸພສຸ-ຉພຸພຄຸຄີໂຍປນນຸທລຸລຕໂຣປີ ຈ;

ຫຕ຺ຖໂກ ຈານຸຣຸທ຺ໂຘ ຈ, ສຕ຺ຕຣສ ຈູຬປນ຺ຖໂກ.

“ເພລຏ຺ຐສີໂສ ຈານນ຺ໂທ, ສາຄໂຕຣິຏ຺ຐນາມໂກ;

ນນ຺ທຕ຺ເຖເຣນ ເຕວີສ, ຠິກ຺ຂູນໍ ອາທິກມ຺ມິກາ.

“ສຸນ຺ທຣີນນ຺ທາ ຖຸລ຺ລນນ຺ທາ, ຉພ຺ພຄ຺ຄີຍຎ຺ຎຕຣາປີ ຈ;

ຈຓ຺ຑກາຬີ ສມ຺ພຫຸລາ, ທ຺ເວ ຈ ຠິກ຺ຂຸນິໂຍ ປຣາ;

ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ຕຸ ສຕ຺ເຕວ, ໂຫນ຺ຕິ ຕາ ອາທິກມ຺ມິກາ”ຕິ.

ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສາຕິ ຍໍ ຍໍ ສຸທິນ຺ນາທິກໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ອາຣພ຺ພ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ. ປຎ຺ຎຕ຺ຕິຕິ ປຐມປຎ຺ຎຕ຺ຕິ. ປຐມປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຉາ ຐປິຕາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ອນຸປຎ຺ຎຕ຺ຕິ. ອນຸປ຺ປນ຺ເນ ໂທເສ ຐປິຕາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ອນຸປ຺ປນ຺ນປຎ຺ຎຕ຺ຕິ. ສພ຺ພຕ຺ຖ ມຊ຺ຌິມເທເສ ເຈວ ປຈ຺ຈນ຺ຕິເມສຸ ຊນປເທສຸ ຈາຕິ ສພ຺ເພສຸ ປເທເສສຸ ຐປິຕາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕິ. ມຊ຺ຌິມເທເສເຍວ ຐປິຕາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ປເທສປຎ຺ຎຕ຺ຕິ. ຠິກ຺ຂູນຎ຺ເຈວ ຠິກ຺ຂຸນີນຎ຺ຈ ສາຘາຣຓຠູຕາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ສາຘາຣຓປຎ຺ຎຕ຺ຕິ. ສຸທ຺ຘຠິກ຺ຂູນເມວ, ສຸທ຺ຘຠິກ຺ຂຸນີນໍ ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ອສາຘາຣຓປຎ຺ຎຕ຺ຕິ. ອຸຠິນ຺ນມ຺ປິ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ອຸຠໂຕປຎ຺ຎຕ຺ຕິ. ວິນຍຘຣປຎ຺ຈເມນາຕິ ອນຸສ຺ສາວນກາຈຣິຍປຎ຺ຈເມນ. ຄຸຓງ຺ຄຸຓູປາຫນາຕິ ຈຕຸປ຺ປຏລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ກຕາ ອຸປາຫນາ, ນ ເອກທ຺ວິຕິປຏລາ. ຈມ຺ມຕ຺ຖຣຓນ຺ຕິ ອຕ຺ຖຣິຕພ຺ພໍ ຈມ຺ມໍ. ເອເຕສໍ ວເສນ ຈຕຸພ຺ພິຘາ ປເທສປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ນາມາຕິ ເອເຕສໍ ວເສນ ຈຕຸພ຺ພິຘາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ມຊ຺ຌິມເທເສເຍວ ປຎ຺ຎຕ຺ຕາຕິ ປເທສປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕິ ນາມ. ເຕເນວາຫ “ມຊ຺ຌິມເທເສເຍວ ຫີ”ຕິອາທິ. ຍສ຺ມາ ມຊ຺ຌິມເທເສເຍວ ຍຖາວຸຕ຺ຕວຕ຺ຖຸວີຕິກ຺ກເມ ອາປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, ນ ປຈ຺ຈນ຺ຕິມຊນປເທ, ຕສ຺ມາ ປເທສປຎ຺ຎຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຘຸວນ຺ຫານໍ ປຏິກ຺ເຂປມຕ຺ຕນ຺ຕິ ນິຈ຺ຈນຫານປ຺ປຏິເສວນເມວ. ເອຕ຺ຖ ຈ ມຕ຺ຕສທ຺ເທນ ອຎ຺ຎານິ ຕີຓິ ສິກ຺ຂາປທານິ ປຏິກ຺ຂິປຕິ. ຕານິ ຫິ “ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສພ຺ພປຈ຺ຈນ຺ຕິເມສຸ ຊນປເທສຸ ວິນຍຘຣປຎ຺ຈເມນ ຄເຓນ ອຸປສມ຺ປທ”ນ຺ຕິອາທິນາ (ມຫາວ. ໒໕໙) ຈມ຺ມກ຺ຂນ຺ຘເກ ອາຄຕານິ. ເຕເນວາຫ “ຕໂຕ ອຎ຺ຎາ ປເທສປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ນາມ ນຕ຺ຖີ”ຕິ. ສພ຺ພານີຕິ ຕໂຕ ອວເສສານິ ສພ຺ພານິ ສິກ຺ຂາປທານິ. ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ອນຸປ຺ປນ຺ນປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ອຏ຺ຐຄຣຸຘມ຺ມວເສນ ຠິກ຺ຂຸນີນໍເຍວ ອາຄຕາ, ຍສ຺ມາ ຈ ຘຸວນ຺ຫານໍ ປຏິກ຺ເຂປມຕ຺ຕໍ ຐເປຕ຺ວາ ປາຕິໂມກ຺ເຂ ສພ຺ພານິ ສິກ຺ຂາປທານິ ສພ຺ພຕ຺ຖປຎ຺ຎຕ຺ຕິເຍວ ໂຫນ຺ຕິ, ຍສ຺ມາ ຈ ສາຘາຣຓປຎ຺ຎຕ຺ຕິທຸກຎ຺ຈ ເອກໂຕປຎ຺ຎຕ຺ຕິທຸກຎ຺ຈ ພ຺ຍຎ຺ຊນມຕ຺ຕໍ ນານໍ, ອຕ຺ຖໂຕ ເອກໍ, ຕສ຺ມາ. ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ສພ຺ເພສຸ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ອາປຕ຺ຕິເຠໂທ ເຫຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລໂປ “ອາປຕ຺ຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ “ອາປຕ຺ຕິຕິ ປຸພ຺ພປ຺ປໂຍຄາທິວເສນ ອາປຕ຺ຕິເຠໂທ”ຕິ. ສີລອາຈາຣທິຏ຺ຐິອາຊີວວິປຕ຺ຕິນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປຐມາ ທ຺ເວ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘາ ສີລວິປຕ຺ຕິ ນາມ, ອວເສສາ ປຎ຺ຈ ອາຈາຣວິປຕ຺ຕິ ນາມ, ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ຈ ອນ຺ຕຄ຺ຄາຫິກາທິຏ຺ຐິ ຈ ທິຏ຺ຐິວິປຕ຺ຕິ ນາມ, ອາຊີວເຫຕຸ ປຎ຺ຎຕ຺ຕານິ ຉ ສິກ຺ຂາປທານິ ອາຊີວວິປຕ຺ຕິ ນາມ, ອິຕິ ອິມາສໍ ສີລອາຈາຣທິຏ຺ຐິອາຊີວວິປຕ຺ຕີນໍ ອຎ຺ຎຕຣາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ນ ເກວລໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ອາຫ “ຍານິ ສິກ຺ຂາປທສມຸຏ຺ຐານານີຕິປີ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ”ຕິ. ເອຕານິ ຫິ ກິຎ຺ຈາປີ ອາປຕ຺ຕິຍາ ສມຸຏ຺ຐານານິ, ນ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ, ໂວຫາຣສຸຂຕ຺ຖໍ ປເນວໍ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ. ຕຕ຺ຖາຕິ ເຕສຸ ຉສຸ ສມຸຏ຺ຐາເນສຸ. ເຕສູຕິ ສຈິຕ຺ຕກາຈິຕ຺ຕເກສຸ. ເອກໍ ສມຸຏ຺ຐານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກາຣຓໍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ເອກສມຸຏ຺ຐານາ, ເອເກນ ວາ ສມຸຏ຺ຐານໍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ເອກສມຸຏ຺ຐານາ. “ທ຺ວິສມຸຏ຺ຐານາ”ຕິອາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ.

ສມຸຏ຺ຐານວເສນາຕິ ສມຸຏ຺ຐານສີສວເສນ. ປຐມປາຣາຊິກໍ ສມຸຏ຺ຐານໍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ປຐມປາຣາຊິກສມຸຏ຺ຐານາ. ຕຖາ ອທິນ຺ນາທານສມຸຏ຺ຐານາ”ຕິອາທີສຸປີ.

ສຍໍ ປຖວິຂຓເນ ກາເຍນ, ປເຣ ອາຓາເປຕ຺ວາ ຂຓາປເນ ວາຈາຍ ຈ ອາປຕ຺ຕິສມ຺ຠວໂຕ “ປຖວິຂຓນາທີສຸ ວິຍາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ອາທິສທ຺ເທນ ອທິນ຺ນາທານາທີນໍ ປຣິຄ຺ຄໂຫ. ປຐມກຐິນາປຕ຺ຕິ ກາຍວາຈໂຕ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ອຘິຏ຺ຐານໍ ວາ ວິກປ຺ປນໍ ວາ ອກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ໂຫຕິ, ໂນ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອາຫ ‘‘ປຐມກຐິນາປຕ຺ຕິ ວິຍາ’’ຕິ. ອຎ຺ຎາຕິກາຍ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ຫຕ຺ຖໂຕ ຈີວຣປ຺ປຏິຄ຺ຄຫຓາປຕ຺ຕິ ຕສ຺ສາ ຫຕ຺ຖໂຕ ຈີວຣໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ, ປຣິວຕ຺ຕກໍ ອເທນ຺ຕສ຺ສ ຈ ໂຫຕີຕິ ກິຣິຍາກິຣິຍໂຕ ສມຸຏ຺ຐາຕີຕິ. ‘‘ສິຍາ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສາ’’ຕິອາທີສຸ ສິຍາຕິ ‘‘ສິຍາ ໂຂ ປນ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວມສ຺ສາ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍ ‘‘ກທາຈິ’’ຕິ ອິມິນາ ສມານຕ຺ໂຖ ນິປາໂຕ. ຣູປິຍປ຺ປຏິຄ຺ຄຫຓາປຕ຺ຕິ ສິຍາ ກິຣິຍາ ຄຫເຓນ ອາປຊ຺ຊນໂຕ, ສິຍາ ອກິຣິຍາ ປຏິກ຺ເຂປສ຺ສ ອກຣຓໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ຣູປິຍປ຺ປຏິຄ຺ຄຫຓາປຕ຺ຕິ ວິຍາ’’ຕິ. ກຸຏິກາຣາປຕ຺ຕິ ວຕ຺ຖຸໍ ເທສາເປຕ຺ວາ ປມາຓາຕິກ຺ກນ຺ຕກຣເຓ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ສິຍາ, ອເທສາເປຕ຺ວາ ປນ ປມາຓາຕິກ຺ກນ຺ຕກຣເຓ ປມາຓຍຸຕ຺ຕໍ ວາ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ຈ ອກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ຈ ສິຍາຕິ ອາຫ ‘‘ກຸຏິກາຣາປຕ຺ຕິ ວິຍາ’’ຕິ.

ສຎ຺ຎາຍ ອກາເວນ ວິໂມກ຺ໂຂ ອສ຺ສາຕິ ສຎ຺ຎາວິໂມກ຺ໂຂຕິ ມຊ຺ເຊປທໂລປສມາໂສ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຕິ ອາຫ ‘‘ຍໂຕ ວີຕິກ຺ກມສຎ຺ຎາຍາ’’ຕິອາທິ. ອິຕຣາ ນາມ ຍໂຕ ວີຕິກ຺ກມສຎ຺ຎາຍ ອກາເວນ ນ ມຸຈ຺ຈຕິ, ສາ ອິຕຣສທ຺ທສ຺ສ ວຸຕ຺ຕປ຺ປຏິໂຍຄີວິສຍຕ຺ຕາ. ຍາ ອຈິຕ຺ຕເກນ ວາ ສຈິຕ຺ຕກມິສ຺ສເກນ ວາ ສມຸຏ຺ຐາຕີຕິ ຍາ ອາປຕ຺ຕິ ກທາຈິ ອຈິຕ຺ຕເກນ ວາ ກທາຈິ ສຈິຕ຺ຕກມິສ຺ສເກນ ວາ ສມຸຏ຺ຐາເນນ ສມຸຏ຺ຐາຕີ. ເອຕ຺ຖ ຈ ສຎ຺ຎາທຸກໍ ອນາປຕ຺ຕິມຸເຂນ ວຸຕ຺ຕໍ, ສຈິຕ຺ຕກທຸກໍ ອາປຕ຺ຕິມຸເຂນາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ.

ຍສ຺ສາສຈິຕ຺ຕກປກ຺ເຂ ຈິຕ຺ຕໍ ອກຸສລເມວ ໂຫຕີຕິ ຍສ຺ສາ ສຈິຕ຺ຕກາຍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ຈິຕ຺ຕໍ ອກຸສລເມວ ໂຫຕິ, ຍສ຺ສາ ຈ ສຈິຕ຺ຕກາຈິຕ຺ຕກສງ຺ຂາຕາຍ ສຸຣາປານາທິອຈິຕ຺ຕກາຍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ວຕ຺ຖຸວິຊານນຈິຕ຺ເຕນ ສຈິຕ຺ຕກປກ຺ເຂ ຈິຕ຺ຕໍ ອກຸສລເມວ ໂຫຕິ, ອຍໍ ໂລກວຊ຺ຊາ. ‘‘ສຈິຕ຺ຕກປກ຺ເຂ’’ຕິ ຫິ ອິທໍ ວຈນໍ ສຈິຕ຺ຕກາຈິຕ຺ຕກໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ນ ຫິ ເອກໍສໂຕ ສຈິຕ຺ຕກສ຺ສ ‘‘ສຈິຕ຺ຕກປກ຺ເຂ’’ຕິ ວິເສສເນ ປໂຍຊນໍ ອຕ຺ຖີຕິ. ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ຄຕ຺ຖິປເທ ‘‘ສຸຣາປານສ຺ມິຎ຺ຫິ ‘ສຸຣາ’ຕິ ວາ ‘ນ ວຏ຺ຏຕີ’ຕິ ວາ ຊານິຕ຺ວາ ປິວເນ ອກຸສລເມວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ‘‘ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ ວາ ຊານິຕ຺ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕວຈນໍ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊສ຺ສາປິ ໂລກວຊ຺ຊກາວປ຺ປສງ຺ຄໂຕ. ຍສ຺ສາ ປນ ‘‘ສຈິຕ຺ຕກປກ຺ເຂ ຈິຕ຺ຕໍ ອກຸສລເມວາ’’ຕິ ນິຍໂມ ນຕ຺ຖິ, ສາ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ເສສາ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊາ’’ຕິ. ຕຖາ ຫິ ຕສ຺ສາ ວຕ຺ຖຸວິຊານນຈິຕ຺ເຕນ ສຈິຕ຺ຕກປກ຺ເຂ ຈິຕ຺ຕໍ ສິຍາ ກຸສລໍ, ສິຍາ ອກຸສລໍ, ສິຍາ ອພ຺ຍາກຕນ຺ຕິ ‘‘ອກຸສລເມວາ’’ຕິ ນິຍໂມ ນຕ຺ຖິ. ອຸຠຍຕ຺ຖ ອາປຊ຺ຊິຕພ຺ພາຕິ ກາຍທ຺ວາເຣ, ວຈີທ຺ວາເຣ ຈາຕິ ອຸຠຍຕ຺ຖ ອາປຊ຺ຊິຕພ຺ພາ ອາປຕ຺ຕິ, ຕາ ປນ ອທິນ຺ນາທານາທໂຍ. ‘‘ມໂນທ຺ວາເຣ ອາປຕ຺ຕິ ນາມ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ອິທໍ ເຍຠຸຍ຺ຍວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ ອຸປນິກ຺ຂິຕ຺ຕສາທິຍນາທີສຸ ອາປຕ຺ຕິສມ຺ຠວໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ.

ອກຸສລຈິຕ຺ໂຕ ວາ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ປາຣາຊິກສຸກ຺ກວິສຏ຺ຐິກາຍສໍສຄ຺ຄທຸຏ຺ຐຸລ຺ລອຕ຺ຕກາມປາຣິຈຣິຍທຸຏ຺ຐໂທສສງ຺ຆເຠທປ຺ປຫາຣທານຕລສຕ຺ຕິກາທິເຠທໍ ອາປຕ຺ຕຶ ອກຸສລຈິຕ຺ໂຕ ອາປຊ຺ຊຕິ. ອນຸປສມ຺ປນ຺ນໍ ປທໂສຘມ຺ມໍ ວາເຈນ຺ໂຕ, ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕຕິ ເອວຣູປໍ ອາປຕ຺ຕຶ ກຸສລຈິຕ຺ໂຕ ອາປຊ຺ຊຕິ. ອສຎ຺ຈິຈ຺ຈສຫເສຍ຺ຍາທີ ອພ຺ຍາກຕຈິຕ຺ໂຕ ອາປຊ຺ຊຕິ. ຍໍ ອຣຫາ ອາປຊ຺ຊຕິ, ສພ຺ພໍ ອພ຺ຍາກຕຈິຕ຺ໂຕວ ອາປຊ຺ຊຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ກຸສລາພ຺ຍາກຕຈິຕ຺ໂຕ ວາ’’ຕິ.

ທຸກ຺ຂເວທນາສມງ຺ຄີ ວາຕິ ທຸຏ຺ຐໂທສາທິເຠທໍ ອາປຕ຺ຕຶ ອາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ທຸກ຺ຂເວທນາສມງ຺ຄີ ອາປຊ຺ຊຕິ. ເມຖຸນຘມ຺ມາທິເຠທໍ ປນ ສຸຂເວທນາສມງ຺ຄີ ອາປຊ຺ຊຕິ. ຍໍ ສຸຂເວທນາສມງ຺ຄີ ອາປຊ຺ຊຕິ, ຕໍເຍວ ມຊ຺ຊຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ອາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ອທຸກ຺ຂມສຸຂເວທນາສມງ຺ຄີ ອາປຊ຺ຊຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ອິຕຣເວທນາທ຺ວຍສມງ຺ຄີ ວາ’’ຕິ. ອິທມ຺ປິ ຈ ຕິກທ຺ວຍໍ ເຍຠຸຍ຺ຍວເສເນວ ວຸຕ຺ຕໍ. ນິປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິໂຣຘສມາປນ຺ໂນ ຫິ ອຈິຕ຺ຕໂກ ອເວທໂນ ສຫເສຍ຺ຍາປຕ຺ຕຶ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ. ກິຎ຺ຈາປິ ເອວໍ ອນິຍເມນ ວຸຕ຺ຕໍ, ວິເສໂສ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອວໍ ສນ຺ເຕປີຕິ ຫິ ວິເສສາຠິຘານນິມິຕ຺ຕາຠ຺ຍູປຄເມວ ຍຸຊ຺ຊຕິ. ສພ຺ເພສໍ ວເສນ ຕີຓິ ຈິຕ຺ຕານີຕິ ກຸສລາກຸສລາພ຺ຍາກຕານໍ ວເສນ ປທໂສຘມ຺ມາທີສຸ ຕີຓິ ຈິຕ຺ຕານິ.

ອິທານິ ຕໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕນິທານາທິເວທນາຕ຺ຕິກປຣິໂຍສານໍ ສຕ຺ຕຣສປ຺ປກາຣໍ ອິມສ຺ມິໍ ສິກ຺ຂາປເທ ໂຍເຊຕຸໍ ‘‘ອິຘ ປນາ’’ຕິອາທິມາຫ. ອິຘາຕິ ອິມສ຺ມິໍ ປຐມປາຣາຊິກສິກ຺ຂາປເທ. ເວສາລິຍນ຺ຕິ ເອວໍນາມເກ ອິຕ຺ຖິລິງ຺ຄວເສນ ປວຕ຺ຕໂວຫາເຣ ນຄເຣ. ຕຎ຺ຫິ ນຄຣໍ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປາກາຣປຣິກ຺ເຂປວຑ຺ຒເນນ ວິສາລີຠູຕຕ຺ຕາ ‘‘ເວສາລີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອິທມ຺ປິ ຈ ນຄຣໍ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕໍ ສມ຺ປຕ຺ເຕເຍວ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘ ສພ຺ພາກາຣເວປຸລ຺ລຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ‘‘ສິກ຺ຂໍ ອປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂາຍາ’’ຕິ ຈ ‘‘ອນ຺ຕມໂສ ຕິຣຈ຺ຈານຄຕາຍປີ’’ຕິ ຈ ທ຺ເວ ອນຸປຎ຺ຎຕ຺ຕິໂຍຕິ ມກ຺ກຏິວຊ຺ຊິປຸຕ຺ຕກວຕ຺ຖູນໍ ວເສນ ວຸຕ຺ຕາ. ‘‘ອນ຺ຕມໂສ ຕິຣຈ຺ຈານຄຕາຍາ’’ຕິ ຈ ‘‘ສິກ຺ຂໍ ອປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂາຍາ’’ຕິ ຈ ອິມາ ທ຺ເວ ອນຸປຎ຺ຎຕ຺ຕິໂຍ. ອາປຕ຺ຕິກຣາ ຈ ໂຫຕີຕິ ປຐມປຎ຺ຎຕ຺ຕິໂຕ ວິສໍເຍວາປຕ຺

ຕິກຣາ ຈ ໂຫຕີຯ ອຎ຺ຎວາທກສິກ຺ຂາປທາທີສຸ ວິຍາຕິ ອຎ຺ຎວາທກສິກ຺ຂາປທາທີສຸ “ວິເຫສເກ”ຕິອາທິກາ (ປາຈິຯ ໙໘) ວິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອາທິສທ຺ເທນ ອຸຊ຺ຊາປນກສ຺ສ ປຣິຄ຺ຄໂຫຯ ເອຕ຺ຖ ຫິ ອຎ຺ຎວາທກາທີໂຕ ວິສຸໍເຍວ ວິເຫສກາທີສຸປິ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ໂຫຕີຯ ຍຖາຫ “ໂຣປິເຕ ວິເຫສເກ ສງ຺ຆມຊ຺ເຊ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ວາ ອາປ຺ຕິຍາ ວາ ອນຸຍຸຎ຺ຊິຍມາໂນ ຕໍ ນກເຖຕຸກາໂມ ຕໍ ເນາຄ຺ຆາເຏຕຸກາໂມ ຕຸຓ຺ຫີຠູໂຕ ສງ຺ຆໍ ວິເຫເສຕິ, ອາປ຺ຕິ ປາຈິຕ຺ຕິຍສ຺ສາ”ຕິອາທິ (ປາຣາຯ ໑໐໐)ຯ ສຸປິນນ຺ເຕ ວິຊ຺ຊມານາປິ ໂມຈນສ຺ສາທເຈຕນາ ອພ຺ໂພຫາຣິກຕ຺ຕາ ອນາປ຺ຕິກຣາຕິ ອາຫ “ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ສຸປິນນ຺ຕາຕິອາທິກາ ວິຍາ”ຕິຯ ຕຖາ ຫິ ຖິນມິທ຺ເຘນ ອຠິຠູຕຕ຺ຕາ ສຸປິເນ ຈິຕ຺ຕໍ ອພ຺ໂພຫາຣິກໍ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອພ຺ໂພຫາຣິກຕ຺ຕາ ໂອປກ຺ກມນກິຣິຍາປວ຺ຕ຺ຕນິກາປິ ເຈຕນາ ອພ຺ໂພຫາຣິກາຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ “ອຕ຺ເຖສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຈຕນາ, ສາ ຈ ໂຂ ອພ຺ໂພຫາຣິກາ”ຕິ (ປາຣາຯ ໒໓໕), ຕສ຺ມາ “ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ສຸປິນນ຺ຕາ”ຕິ ອຍໍ ອນຸປ຺ຎຕ຺ຕິ ອນາປ຺ຕິກຣາ ຊາຕາຯ ອາທິສທ຺ເທນ “ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອຘິມານາ”ຕິອາທິກໍ (ປາຣາຯ ໑໙໗) ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ອທິນ຺ນາທານາທີສຸ ວິຍາຕິ ອທິນ຺ນາທານາທີສຸ “ອຣຎ຺ຎາ ວາ”ຕິອາທິກາ (ປາຣາຯ ໙໑) ວິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອຕ຺ຖ ປນ ອາທິສທ຺ເທນ ປຖມປາຣາຊິກາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫຯ ເອຕ຺ຖ ຫິ “ຕຎ຺ຈ ໂຂ ຄາເມ, ໂນ ອຣຎ຺ເຎ”ຕິອາທິນາ (ປາຣາຯ ໙໐) ນເຍນ ເລສໍ ໂອຑ຺ເຑນ຺ຕານໍ ເລສປິທຫນຕ຺ຖໍ “ອຣຎ຺ຎາ ວາ”ຕິອາທິກາ ອນຸປ຺ຎຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອຸປ຺ຕ຺ຖມ຺ຠກຣາວ ໂຫຕີຯ ເຕເນວ ຫິ “ນນຸ, ອາວຸໂສ, ຕເຖເວຕໍ ໂຫຕີ”ຕິ (ປາຣາຯ ໙໐) ຠິກ຺ຂູຫິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣ ມຄ຺ເຄຕິ “ມນຸສ຺ສາມນຸສ຺ສຕິຣຈ຺ຉານຄຕວເສນາ”ຕິອາທິນາ (ກງ຺ຂາຯ ອຏ຺ຐຯ ປຖມປາຣາຊິກວຓ຺ຓນາ) ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣ ຕີສຸ ມຄ຺ເຄຯ ອິມສ຺ສ ປນ “ຉິນ຺ເນ”ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕຈາທີນິ ອນວເສເສຕ຺ວາຕິ ນິມິຕ຺ຕປ຺ປເທເສ ພຫິ ຐິຕານິ ຉວິຈມ຺ມານິ ອນວເສເສຕ຺ວາຯ ນິມິຕ຺ຕສຓ຺ຐານມຕ຺ຕໍ ປຎ຺ຎາຍຕີຕິ ນິມິຕ຺ຕມໍສສ຺ສ ປນ ອພ຺ຠນ຺ຕເຣ ຉວິຈມ຺ມສ຺ສ ຈ ວິຊ຺ຊມານຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຈມ຺ມຂິລນ຺ຕິ ຈມ຺ມກ຺ຂຕ຺ຫໍຯ “ອຸຕ຺ຕິຄຕ຺ໂຫ”ຕິປິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ໒ຯ໕໕; ວິຯ ວິຯ ຏີຯ ໑ຯ໕໕) ວທນ຺ຕິຯ ຕຎ຺ຫິ ນິມິຕ຺ເຕ ຊາຕຕ຺ຕາ ນິມິຕ຺ຕເມວຯ ເຕນາຫ “ເສວນຈິຕ຺ເຕ ສຕິ ປາຣາຊິກ”ນ຺ຕິຯ ເສວນຈິຕ຺ເຕຕິ ເມຖຸນເສວນຈິຕ຺ເຕຯ ກາຍສໍສຄ຺ຄເສວນຈິຕ຺ເຕ ປນ ສຕິ ສງ຺ຆາທິເສໂສ ຯ ນຏ຺ໂຐ ກາຍປ຺ປສາໂທ ເອຕ຺ຖາຕິ ນຏ຺ຐກາຍປ຺ປສາທໍ, ສຸກ຺ຂປີຬກໍ ວາ ມຕຈມ຺ມໍ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມເຕ ອກ຺ຂາຍິເຕ, ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ອກ຺ຂາຍິເຕ ຈ ປາຣາຊິກາປ຺ຕິວຈນໂຕ (ປາຣາຯ ໖໑) ປນ ນຏ຺ຐກາຍປ຺ປສາເທປິ ອິຕ຺ຖິນິມິຕ຺ເຕ ປເວເສນ຺ຕສ຺ສ ປາຣາຊິກາປ຺ຕິເຍວຯ ນິມິຕ຺ຕສຓ຺ຐານມຕ຺ຕມ຺ປິ ອນວເສເສຕ຺ວາຕິ ນິມິຕ຺ຕາກາເຣນ ຐິຕໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕນິມິຕ຺ຕມໍສາທິມ຺ປິ ອນວເສເສຕ຺ວາຯ ວຓ຺ສງ຺ເຂປວເສນາຕິ ວຓ຺ສງ຺ຄຫວເສນຯ ວຓ຺ເຓ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍຎ຺ຈ “ອມຄ຺ເຄນ ອມຄ຺ຄໍ ປເວເສຕິ, ອາປ຺ຕິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍສ຺ສາ”ຕິ (ປາຣາຯ ໖໖) ອິມສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ວເສນ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕສ຺ມິຎ຺ຫິ ສຸຕ຺ເຕ ທ຺ວີສຸ ສມ຺ຠິນ຺ນວເຓສຸ ເອເກນ ວເຓນ ປເວເສຕ຺ວາ ທຸຕິເຍນ ນິຫຣນ຺ຕສ຺ສ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ “ອິມສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອນຸໂລມວເສນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ວຓ຺ສງ຺ເຂເປ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ ເວທິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໖໖)ຯ ມນຸສ຺ສານໍ ປນ ອກ຺ຂິອາທໂຍປິ ວຓ຺ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ວເຓນ ເອກປຣິຈ຺ເຉທໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ຕຖາ”ຕິອາທິມາຫຯ ເຕສໍ ວຓ຺ສງ຺ຄໂຫ “ນວທ຺ວາໂຣ ມຫາວໂຓ”ຕິ (ມິຯ ປຯ ໒ຯ໖ຯ໑) ເອວມາທິສຸຕ຺ຕານຸສາເຣນ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕຕ຺ຖ ມນຸສ຺ສານນ຺ຕິ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສປຓ຺ຑກອຸຠໂຕພ຺ຍຎ຺ຊນກວເສນ ຈຕຸພ຺ພິທານໍ ມນຸສ຺ສານໍຯ ວຕ຺ຖິໂກເສສູຕິ ວຕ຺ຖິປຸເຓສຸ ປຸຣິສານໍ ອງ຺ຄຊາຕໂກເສສຸຯ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສາທີນຎ຺ຈ ຕິຣຈ຺ຉານານນ຺ຕິ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສໂຄຓຄທ຺ຣຠໂອຏ຺ຐມຫິສາທີນໍ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕານໍຯ ຕິຣຈ຺ຉານານໍ ປນາຕິ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕານໍຯ ສພ຺ເພສນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕມນຸສ຺ສາທີນໍ ສພ຺ເພສໍຯ

ເອວໍ ຊີວມານກສຣີເຣ ລພ຺ພມານໍ ອາປ຺ຕິວິເສສໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ມຕສຣີເຣ ລພ຺ພມານໍ ອາປ຺ຕິວິເສສໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ມຕສຣີເຣ”ຕິອາທິມາຫຯ ວຈ຺ຈມຄ຺ຄປ຺ປສ຺ສາວມຄ຺ຄມຸຂມຄ຺ຄານໍ ຈຕູສຸ ໂກຏ຺ຐາເສສຸ ທ຺ເວ ໂກຏ຺ຐາເສ ຐເປຕ຺ວາ ຍທາ ອປ຺ເຣ ທ຺ເວ ໂກຏ຺ຐາສາ ຂາທິຕາ, ຕທາ ອຸປ຺ຑຸຓ຺ຓກ຺ຂາຍິຕໍ ນາມ ໂຫຕິຯ ນ ກຸຖິຕໍ ໂຫຕີຕິ ອຸທ຺ທຸມາຕກາທິກາເວນ ກຸຖິຕໍ ນ ໂຫຕິ, ອລ຺ລນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍທາ ປນ ສຣີຣໍ ອຸທ຺ທຸມາຕກໍ ໂຫຕິ ກຸຖິຕໍ ນີລມກ຺ຂິກສມາກິຓ຺ຓໍ ກິມິກຸລສມາກຸລໍ ນວຫິ ວຓມຸເຂຫິ ປຄ຺ຄຬິຕປຸພ຺ພກຸຓປ຺ປກາເວນ ອຸປຄນ຺ຕຸມ຺ປິ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍໍ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໕໙-໖໐), ຕທາ ປາຣາຊິກວຕ຺ຖຸຎ຺ຈ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍວຕ຺ຖຸຎ຺ຈ ວິຊຫຕິ, ທຸກ຺ກຏວຕ຺ຖຸເມວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ກຸຖິເຕ ທຸກ຺ກຏ”ນ຺ຕິຯ ກຸຖິເຕຕິ ອຸທ຺ທຸມາຕກກາວປ຺ປຕ຺ເຕຯ ອີທິເສ ຫິ ສຣີເຣ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ອຸປກ຺ກມໂຕ ທຸກ຺ກຏໍຯ ຕຖາ ວຏ຺ຏກເຕ ມຸເຂ ອຈ຺ຉຸປນ຺ຕໍ ອງ຺ຄຊາຕໍ ປເວເສນ຺ຕສ຺ສາຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໗໓) ວິວຏ຺ເຏ ມຸເຂ ຈຕ຺ຕາຣິ ປສ຺ສານິ, ຕາລຸກຎ຺ຈ ອປ຺ຜຸສນ຺ຕໍ ອງ຺ຄຊາຕໍ ປເວເສນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສເຈ ປນ ເຫຏ຺ຐາ ວາ ອຸປ຺ຣິ ວາ ອຸຠຍປສ຺ເສຫິ ວາ ຉຸປນ຺ຕໍ ປເວເສຕິ, ປາຣາຊິກໍຯ ຈຕູຫິ ປສ຺ເສຫິ ອຈ຺ຉຸປນ຺ຕໍ ປເວເສຕ຺ວາ ອພ຺ຠນ຺ຕເຣ ຕາລຸກໍ ຉຸປ຺ຕິ, ປາຣາຊິກເມວຯ ພຫິ ນິກ຺ຂນ຺ຕຊິວ຺ຫາຍ ວາ ທນ຺ເຕສຸ ວາ ອງ຺ຄຊາຕໍ ປເວເສນ຺ຕສ຺ສ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຊີວມານກສຣີເຣປິ ພຫິ ນິກ຺ຂນ຺ຕຊິວ຺ຫາຍ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍເມວຯ ຍທິ ປນ ພຫິ ຊິວ຺ຫາຍ ປລິເວເຐຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕມຸຂໍ ປເວເສຕິ, ປາຣາຊິກເມວຯ ຍທິ ປນ ທນ຺ຕາ ສຸຜຸສິຕາ, ອນ຺ໂຕມຸເຂ ໂອກາໂສ ນຕ຺ຖິ, ທນ຺ຕາ ຈ ພຫິ ໂອຏ຺ຐມໍເສນ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາ, ຕຕ຺ຖ ວາເຕນ

ອສມ຺ຜຸຏ຺ຐໍ ອລ຺ໂລກາສໍ ຕິລຜລມຕ຺ຕມ຺ປິ ປເວເສນ຺ຕສ຺ສ ປາຣາຊິກເມວ។ ອຸປ຺ປາຏິເຕ ປນ ໂອຏ຺ຐມໍເສ ທນ຺ເຕສຸເຍວ ອຸປກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ។ ໂຍປິ ທນ຺ໂຕ ພຫິ ນິກ຺ຂມນ຺ໂຕ ຕິຏ຺ຐຕິ, ນ ສກ຺ກາ ໂອຏ຺ເຐຫິ ປິທຫິຕຸໍ, ຕຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ។

ເວທນາຍ ອຏ຺ໂຏ ປີຬິໂຕ ເວທນາຏ຺ໂຏ។ ອຸມ຺ມຕ຺ຕໂກຕິ ເຈຕ຺ຖ ປິຕ຺ຕຸມ຺ມຕ຺ຕໂກ ອຘິປ຺ເປໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ໂຍ ປິຕ຺ຕວເສນາ’’ຕິອາທິ។ ປິຕ຺ຕວເສນາຕິ ພທ຺ຘປິຕ຺ຕວເສນ។ ຕສ຺ມິຬ຺ຫິ ພທ຺ຘປິຕ຺ເຕ ປິຕ຺ຕໂກສໂຕ ຈລິຕ຺ວາ ພຫິ ນິກ຺ຂມນ຺ເຕ ສຕ຺ຕາ ອຸມ຺ມຕ຺ຕກາ ໂຫນ຺ຕິ, ວິປ຺ລຕ຺ຖສຎ຺ຎາ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປໍ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ອສາຣຸປ຺ປຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ລຫຸກຄຣຸການິ ສິກ຺ຂາປທານິ ມທ຺ທນ຺ຕາປິ ນ ຊານນ຺ຕິ, ເຠສຊ຺ຊກິຣິຍາຍປິ ອເຕກິຈ຺ຉາ ໂຫນ຺ຕິ, ເອວຣູປສ຺ສ ອຸມ຺ມຕ຺ຕກສ຺ສ ອນາປ຺ຕິ។ ອພທ຺ຘປິຕ຺ຕໍ ປນ ໂລຫິຕໍ ວິຍ ສພ຺ພງ຺ຄຄຕໍ, ຕມ຺ຫິ ກຸປິເຕ ສຕ຺ຕານໍ ກຓ຺ຑຸກຈ຺ຉຸສຣີຣກມ຺ປາທີນິ ໂຫນ຺ຕິ, ຕານິ ເຠສຊ຺ຊກິຣິຍາຍ ວູປສມນ຺ຕິ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ພທ຺ຘປິຕ຺ຕວເສນາ’’ຕິ។ ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ນາມ ວິສ຺ສຏ຺ຐຈິຕ຺ໂຕ ຍກ຺ຂຸມ຺ມຕ຺ຕໂກ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອາຫ ‘‘ຍກ຺ເຂຫິ ກຕຈິຕ຺ຕວິກ຺ເຂໂປ ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ’’ຕິ។ ຍກ຺ຂາ ກິຣ ເຠຣວານິ ອາຣມ຺ມຓານິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ມຸເຂນ ຫຕ຺ຖໍ ປເວເສຕ຺ວາ, ຫທຍຣູປໍ ວາ ມທ຺ທນ຺ຕາ ສຕ຺ເຕ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ເຕ ວິປ຺ລຕ຺ຖສຎ຺ເຎ ກໂຣນ຺ຕິ, ເອວຣູປສ຺ສ ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອນາປ຺ຕິ។ ເຕສໍ ປນ ອຸຠິນ຺ນໍ ອຍໍ ວິເສໂສ – ປິຕ຺ຕຸມ຺ມຕ຺ຕໂກ ນິຈ຺ຈເມວ ອຸມ຺ມຕ຺ຕໂກ ໂຫຕິ, ປກຕິສຎ຺ຎໍ ນ ລຠຕິ។ ຍກ຺ຂຸມ຺ມຕ຺ຕໂກ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ປກຕິສຎ຺ຎໍ ປຏິລຠຕິ។ ອິຘ ປນ ປິຕ຺ຕຸມ຺ມຕ຺ຕໂກ ວາ ໂຫຕຸ, ຍກ຺ຂຸມ຺ມຕ຺ຕໂກ ວາ, ໂຍ ສພ຺ພໂສ ມຸຏ຺ຐສ຺ສຕິ ກິຎ຺ຈິ ນ ຊານາຕິ, ອຄ຺ຄິມ຺ປິ ສຸວຓ຺ຓມ຺ປິ ຄູຖມ຺ປິ ຈນ຺ທນມ຺ປິ ເອກສທິສໍ ມທ຺ທນ຺ໂຕວ ວິຈຣຕິ, ເອວຣູປສ຺ສ ອນາປ຺ຕິ។ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ປກຕິສຎ຺ຎໍ ປຏິລຠິຕ຺ວາ ຎຕ຺ວາ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ປນ ອາປ຺ຕິເຍວ។ ເຕນາຫ ‘‘ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປິ ຈ ເອເຕສ’’ນ຺ຕິອາທິ។

ອຘິມຕ຺ຕເວທນາຍາຕິ ອຘິກປ຺ປມາຓາຍ ທຸກ຺ຂເວທນາຍ។ ອາທິກມ຺ເມ ນິຍຸຕ຺ໂຕ ອາທິກມ຺ມິໂກ, ໂຍ ຈ ອາທິກມ຺ເມ ນິຍຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ຕສ຺ມິໍ ກມ຺ເມ ອາທິຠູໂຕ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ໂຍ’’ຕິອາທິ។ ອິຘ ປນ ສຸທິນ຺ນຕ຺ເຖໂຣ ອາທິກມ຺ມິໂກ, ຕສ຺ສ ອນາປ຺ຕິ។ ອວເສສານໍ ມກ຺ກຏິສມຓ຺ວຊ຺ຊິປຸຕ຺ຕກາທີນໍ ອາປ຺ຕິເຍວ។ ປຏິປາທນໍ ສມ຺ປາທນໍ។ ກໂຣນ຺ໂຕເຍວ ຫິ ຕໍ ອາປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ກິຣິຍໍ។ ອິທໍ (ສາຣຕ຺ຖ។ ຏີ។ ໔។໖໖) ປນ ເຍພຸຍ຺ຍວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ ເມຖຸນຘມ຺ເມ ປຣູປກ຺ກເມ ສຕິ ສາທິຍນ຺ຕສ຺ສ ອກິຣິຍສມຸຏ຺ຐານກາວໂຕ។ ເມຖຸນປ຺ປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຫິ ກາມສຎ຺ຎາຍ ອຠາເວນ ມຸຈ຺ຈນ຺ໂຕ ສຎ຺ຎາວິໂມກ຺ຂໍ។ ‘‘ອນາປ຺ຕິ ອຊານນ຺ຕສ຺ສ, ອສາທິຍນ຺ຕສ຺ສາ’’ຕິ (ປາຣາ។ ໖໖) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເມຖຸນຈິຕ຺ເຕເນວ ນໍ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ນ ວິນາ ຈິຕ຺ເຕນາຕິ ສຈິຕ຺ຕກໍ។ ຣາຄວເສເນວ ອາປ຺ຊ຺ຊິຕພ຺ພໂຕ ໂລກວຊ຺ຊໍ។ ກາຍທ຺ວາເຣເນວ ສມຸຏ຺ຐານໂຕ ກາຍກມ຺ມໍ។ ຈິຕ຺ຕໍ ປເນຕ຺ຖ ອງ຺ຄມຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ , ນ ຕສ຺ສ ວເສນ ກມ຺ມກາໂວ ລພ຺ຠຕິ។ ໂລຠຈິຕ຺ເຕເນວ ອາປ຺ຊ຺ຊິຕພ຺ພໂຕ ອກຸສລຈິຕ຺ຕໍ។ ສຸຂສມງ຺ຄີ ວາ ອຸເປກ຺ຂາສມງ຺ຄີ ວາ ອາປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ທ຺ວິເວທນໍ។ ນນຸ ສມຸຏ຺ຐານາທີນິ ອາປ຺ຕິຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ, ອຖ ກສ຺ມາ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ສມຸຏ຺ຐານາທີນິ ວຸຕ຺ຕານີຕິ ອາຫ ‘‘ອິມານິ ຈ ສມຸຏ຺ຐານາທີນິ ນາມາ’’ຕິອາທິ។ ອາປ຺ຕິຍາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຊ຺ຊາຈາຣສ຺ສ ໂຫນ຺ຕິ។

ມຸນນ຺ໂຕ ອນຸມຸນນ຺ໂຕ ມຸຕິ, ຎາຓໍ, ຕໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ມຸຕິມາ, ຎາຓວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ປຖມປາຣາຊິກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

໔។ ທຸຕິຍປາຣາຊິກວຓ຺ຓນາ

ເອຕ຺ຖາຕິ ເອເຕສຸ ທ຺ວີສຸ។ ເອກກຸຏິກາທິເຠໂທ ສພ຺ໂພປິ ຄາໂມຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ຕຕ຺ຖ ເອກກຸຏິກາທິເຠໂທຕິ ຍສ຺ມິໍ ຄາເມ ເອກາ ເອວ ກຸຏິ ເອກໍ ເຄຫໍ ເສຍ຺ຍຖາປິ ມລຍຊນປເທ, ອຍໍ ເອກກຸຏິໂກ ຄາໂມ ນາມ។ ອາທິສທ຺ເທນ ‘‘ທ຺ວິກຸຏິໂກປິ ຄາໂມ, ຕິກຸຏິໂກປິ ຄາໂມ, ຈຕຸກ຺ກຸຏິໂກປິ ຄາໂມ’’ຕິ (ປາຣາ។ ໙໘) ວຸຕ຺ຕປ຺ປເຠທໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິ។ ອຠິນວນິວິຏ຺ໂຐ ເອກກຸຏິກາທິຄາໂມ ປນ ຍາວ ມນຸສ຺ສາ ປວິສິຕ຺ວາ ວາສໍ ນ ກປ຺ເປນ຺ຕິ, ຕາວ ຄາມສງ຺ຂໍ ນ ຄຈ຺ຉຕິ។ ກິໍຠູໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ວາ’’ຕິອາທິ។ ຕຕ຺ຖ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ນາມ ອິຏ຺ຐກປາກາຣໍ ອາທິໍ ກຕ຺ວາ ອນ຺ຕມໂສ ກຓ຺ຏກສາຂາຫິປິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ។ ຕພ຺ພິປຣີໂຕ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ។ ອມນຸສ຺ໂສ ນາມ ໂຍ ສພ຺ພໂສ ວາ ມນຸສ຺ສານໍ ອຠາເວນ ຍກ຺ຂປຣິຄ຺ຄຫຠູໂຕ, ຍໂຕ ວາ ມນຸສ຺ສາ ເກນຈິ ກຣຓີເຍນ ປຸນປິ ອາຄນ຺ຕຸກາມາ ເອວ ອປກ຺ກນ຺ຕາ, ຍໂຕ ປນ ນິຣເປກ຺ຂາ ຫຸຕ຺ວາ ປກ຺ກມນ຺ຕິ, ໂສ ຄາມສງ຺ຂໍ ນ ຄຈ຺ຉຕິ។ ນ ເກວລໍ ເອກກຸຏິກາທິເຠໂທວາຕິ ອາຫ ‘‘ອມນຸສ຺ໂສ’’ຕິອາທິ។ ໂຍ ໂກຈິ ສຕ຺ໂຖປີຕິ ຊງ຺ຆສຕ຺ຖສກຏສຕ຺ຖາທີສຸ ໂຍ ໂກຈິ ສຕ຺ໂຖປີ។ ອິມສ຺ມິໍ ສິກ຺ຂາປເທ ນິຄມນຄຣານິ ວິຍ ຄາມຄ຺ຄຫເຓເນວ ຄາມູປຈາໂຣປິ ສງ຺ຄຫິໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ຐເປຕ຺ວາ ຄາມຎ຺ຈ ຄາມູປຈາຣຎ຺ຈາ’’ຕິ។ ອຎ຺ຎຖາ ປນ ມາຕິກາຍ ອນວເສສໂຕ ອວຫາຣຏ຺ຐານປຣິຄ຺ຄໂຫ ກໂຕ ນາມ ນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ພຸທ຺ຘາ ສາວເສສໍ ປາຣາຊິກໍ

ປຎ຺ຎາເປນ຺ຕີຯ

ຕຕ຺ຖາຕິ ເຕສຸ ຄາມຄາມູປຈາເຣສຸຯ ທ຺ວາເຣຕິ ນິພ຺ພໂກສສ຺ສ ອຸທກປຕນຏ຺ຐານໂຕ ອພ຺ຠນ຺ຕເຣຯ ອນ຺ໂຕເຄເຫຕິ ປມຸຂສ຺ສ ອພ຺ຠນ຺ຕເຣຯ ກຕປຣິກ຺ເຂໂປຕິ ປາກາຣວຕິອາທີຫິ ກຕປຣິກ຺ເຂໂປຯ ສຸປ຺ປປຕນາທິປຣິຈ຺ເຉໂທ ປເນຕ຺ຖ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕຆຣໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ໂຕຯ ນ ເກວລໍ ຆຣສ຺ສ ປຸຣໂຕ, ອຖ ໂຂ ສມນ຺ຕໂຕ ຕຕ຺ຕໂກວ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ຆຣູປຈາໂຣ ນາມາຕິ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ ‘‘ປຸຣໂຕ’’ຕິອາທິກໍ ປນ ໂລກິເຍຫິ ຕຖາກຣຓໂຕ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຖາມມຊ຺ຌິມສ຺ສາຕິ ມຊ຺ຌິມຖາມສ຺ສ, ເນວ ອປ຺ປຖາມສ຺ສ, ນ ມຫາຖາມສ຺ສາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ‘‘ຍຖາ ຕຣຸຓມນຸສ຺ສາ’’ຕິອາທີນາ ຍຖາ ມາຕຸຄາໂມ ກາເກ ອຸຑ຺ຑາເປນ຺ໂຕ ອຸຊຸກເມວ ຫຕ຺ຖໍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ເລຑ຺ຑຸໍ ຂິປຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸທກກ຺ເຂເປ ອຸທກໍ ຂິປນ຺ຕິ, ເອວໍ ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ເລຑ຺ຑຸສ຺ສ ປຕິຕຏ຺ຐານໍ ປຜິກ຺ຂິປຕິຯ ປວຕ຺ຕິຕ຺ວາຕິ ລຸຐິຕ຺ວາ, ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຕສ຺ສ ສເຈ ທ຺ເວ ອິນ຺ທຂີລາ ໂຫນ຺ຕີຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໗໘) ຕສ຺ສ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ສເຈ ອນຸຣາຘປຸຣສ຺ເສວ ທ຺ເວ ອຸມ຺ມາຣາ ໂຫນ຺ຕີຯ ຍສ຺ສ ປນ ເອໂກ, ຕສ຺ສ ຄາມທ຺ວາຣພາຫານໍ ເວມຊ຺ເຌ ຐິຕສ຺ສ ເລຑ຺ຑຸປາຕພ຺ຠນ຺ຕຣໍ ຄາມູປຈາໂຣ ນາມຯ ຍຕ຺ຣ ປນ ອິນ຺ທຂີໂລ ນຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຣ ຄາມທ຺ວາຣພາຫານໍ ເວມຊ຺ເຌຯ ຍຕ຺ຣ ທ຺ວາຣພາຫາປິ ນຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖ ອຸໂພສຸ ປສ຺ເສສຸ ວຕິຍາ ວາ ປາກາຣສ຺ສ ວາ ໂກຍິເວມຊ຺ຊໍວ ອິນ຺ທຂີລຏ຺ຐານິຍຕ຺ຕາ ອິນ຺ທຂີໂລຕິ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ ໂຍ ປນ ຄາໂມ ປຸພ຺ເພ ມຫາ ຫຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ກຸເລສຸ ນຏ຺ເຐສຸ ອປ຺ປໂກ ໂຫຕິ, ໂສ ຆຣູປຈາຣໂຕ ເລຑ຺ຑຸປາເຕເນວ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕພ຺ໂພຯ ປຸຣິມປຣິຈ຺ເຉໂທ ປນສ຺ສ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສາປິ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສາປິ ອປ຺ປມາຓເມວາຕິຯ ນນຸ ເຈຕໍ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປຈາຣທສ຺ສນໍ ປທຠາຊເນນ ວິຣຸທ຺ຘມິວ ທິສ຺ສຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ‘‘ຄາມູປຈາໂຣ ນາມ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ອິນ຺ທຂີເລ ຐິຕສ຺ສ ມຊ຺ຌິມສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໗໘) ວຕ຺ວາ ‘‘ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ຆຣູປຈາເຣ ຐິຕສ຺ສ ມຊ຺ຌິມສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໗໘) ເອຕ຺ຕກເມວ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ປນ ຕໍ ເລຑ຺ຑຸປາຕໍ ຄາມສງ຺ເຂປໍ ກຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣໍ ຄາມູປຈາໂຣຕິ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ປທຠາຊເນປິ ຫິ ອິມິນາວ ນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ’’ຕິຯ

ອຍເມຕ຺ຖ ອທິປ຺ປາໂຍ – ອິຘ ຄາໂມ ນາມ ທຸວິໂຘ ໂຫຕິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ຈ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ຈ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໗໘)ຯ ຕຕ຺ຣ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂໂປເຍວ ປຣິຈ຺ເຉໂທຯ ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ວິສຸໍ ປຣິຈ຺ເຉທໍ ອວຕ຺ວາ ‘‘ຄາມູປຈາໂຣ ນາມ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ອິນ຺ທຂີເລ ຐິຕສ຺ສ ມຊ຺ຌິມສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕ’’ຕິ ປາຬິຍໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ປນ ຄາມສ຺ສ ຄາມປຣິຈ຺ເຉໂທ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຯ ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ຄາມປຣິຈ຺ເຉທທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ຆຣູປຈາເຣ ຐິຕສ຺ສ ມຊ຺ຌິມສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໗໘) ວຸຕ຺ຕໍຯ ຄາມປຣິຈ຺ເຉເທ ຈ ທສ຺ສິເຕ ຄາມູປຈາຣລກ຺ຂຓໍ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ສກ຺ກາ ຎາຕຸນ຺ຕິ ປຸນ ‘‘ຕຕ຺ຖ ຐິຕສ຺ສ ມຊ຺ຌິມສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕ’’ຕິ ນ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຕ຺ໂຖ ປນ ຕຕ຺ຖາປິ ອຍເມວ ຍຖາວຸຕ຺ໂຕຕິຯ ໂຍ ປນ ຆຣູປຈາເຣ ຐິຕສ຺ສ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕເຍວ ‘‘ຄາມູປຈາໂຣ’’ຕິ ວທຕິ, ຕສ຺ສ ຆຣູປຈາໂຣ ‘‘ຄາໂມ’’ຕິ ອາປຊ຺ຊຕິຯ ຕໂຕ ຆຣໍ ຆຣູປຈາໂຣ, ຄາໂມ ຄາມູປຈາໂຣຕິ ເອສ ວິພາໂຄ ສງ຺ກຣີຍຕິຯ ອສໍກຣໂຕ ເຈຕ຺ຖ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕສ຺ມາ ປາຬິຍຎ຺ຈ ອຏ຺ຐກຖາຍຎ຺ຈ ສໍສນ຺ທິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນເວຕ຺ຖ ຄາໂມ, ຄາມູປຈາໂຣ ຈ ເວທິຕພ຺ໂພຕິຯ

ຕຕ຺ຖາຕິ ເຕສຸ ທ຺ວີສຸ ອຸປຈາເຣສຸຯ ຍ຺ວາຍໍ ອຸປຈາໂຣ ທສ຺ສິໂຕຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ວິກາເລ ຄາມປ຺ປເວສນາທີສູຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິສທ຺ເທນ ອສໍກຈ຺ຈິກາຄາມປ຺ປເວສນໍ (ປາຈິຯ ໑໘໘໕) ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ໂຍ ປນ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ອຸປຈາໂຣ ວຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ນ ກຕ຺ຖຈິ ວິນຍປິຏເກ ອຸປໂຍຄໍ ຄໂຕຯ ເກວລໍ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂໂປກາສໂຕ ອປໂຣ ເອໂກ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕ ຄາມູປຈາໂຣ ນາມາຕິ ຎາປນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ຫິ ຎາຍຕິ ‘‘ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສາປິ ເຈ ຄາມສ຺ສ ເອໂກ ເລຑ຺ຑຸປາໂຕ ກປ຺ປິຍພູມິ ສມາໂນ ອຸປຈາໂຣຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ປເຄວ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂໂປກາສໂຕ ເອໂກ’’ຕິຯ ອິເມສໍ ປຣິຈ຺ເຉທທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອິເມສໍ ຄາມາຣຎ຺ຎານໍ ປຣິຈ຺ເຉທທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕາ ອຏ຺ຐກຖາຍໍຯ ປາຣາຊິກວຕ຺ຖຸນ຺ຕິ ປາທຄ຺ຆນກໍຯ ອວຫຣນ຺ຕສ຺ສາຕິ ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສຯ

ອທິນ຺ນນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໗໘) ທນ຺ຕໂປນສິກ຺ຂາປເທ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກມ຺ປິ ອປ຺ປຏິຄ຺ຄຫິຕກໍ ກປ຺ປິຍໍ ອຊ຺ໂຌຫຣຓີຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອິຘ ປນ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ປຣປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ ສສາມິກໍ ຠຓ຺ຑໍ, ຕເທຕໍ ເຕຫິ ສາມິເກຫິ ກາເຍນ ວາ ວາຈາຍ ວາ ນ ທິນ຺ນນ຺ຕິ ອທິນ຺ນໍຯ ອວຫາຣປ຺ປໂຫນກເມວ ປນ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອຎ຺ຎສ຺ສ ມນຸສ຺ສຊາຕິກສ຺ສ ສນ຺ຕກ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສງ຺ຂາສທ຺ທສ຺ເສວ ຕ-ກາເຣນ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ສງ຺ຂາ ສງ຺ຂາຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຖໂຕ ເອກ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຕ ເອກນ຺ຕິ ປທຕ຺ຖໂຕ ເອກໍ, ອນຕ຺ຖນ຺ຕຣນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ໂກຏ຺ຐາສສ຺ເສຕໍ ນາມໍ ກາຄໂຕ ສງ຺ຂາຍຕິ ອຸປຏ຺ຐາຕີຕິ ກຕ຺ວາຯ ປປ຺ຎຈສງ຺ຂາຕິ ສຕ຺ຕານໍ ສໍສາເຣ ປປ຺ຎເຈນ຺ຕີຕິ ຈິຣາຍນ຺ຕີຕິ ປປ຺ຎຈາ, ຕຓ຺ຫາມານທິຏ຺ຐິໂຍ, ຍສ຺ສ ວາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ, ຕໍ ‘‘ຣຕ຺ໂຕ’’ຕິ ວາ ‘‘ມຕ຺ໂຕ’’ຕິ ວາ ‘‘ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິນິວິຏ຺ໂຐ’’ຕິ ວາ ປປ຺ຎເຈນ຺ຕີຕິ ພ຺ຍຎ຺ເຊນ຺ຕີຕິ ປປ຺ຎຈາ, ສງ຺ຂາ ວຸຈ຺ຈຕິ ໂກຏ຺ຐາໂສ, ປປ຺ຎ຺ຈາວ ສງ຺ຂາ ປປ຺ຎ຺ຈສງ

ຂາ, ປປ຺ຍຸຈໂກຍຸຖາສາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຕຕ຺ຫາມານທິຍຸກິໂຍຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ເຖຍຸຍຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາໂຕຕິ ‘‘ເຖຍຸຍຈິຕ຺ໂຕ’’ຕິ ກຖິໂຕ຺ ເອໂກ ຈິຕ຺ຕໂກຍຸຖາໂສຕິ ວິສຸສາສຕາວກາລິກາທິຄຸຄາຫວສປ຺ປວຕ຺ຕອເຖຍຸຍຈິຕ຺ຕໂກຍຸຖາສໂຕ ອຄ຺ໂຍ ຈິຕ຺ຕໂກຍຸຖາໂສ຺ ເຖຍຸຍສງ຺ຂາເຕນາຕິ ເຖຍຸຍກູຕຈິຕ຺ຕໂກຍຸຖາເສນ຺ ຍທິ ເອວໍ ອຖ ກສຸມາ ເອຕສຸສ ວິກງ຺ເຄ ‘‘ເຖຍຸຍຈິຕ຺ໂຕ ອວຫຣຕຈິຕ຺ໂຕ’’ຕິ (ປາຣາ຺ ຝ໘) ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ໂຍ ຈາ’’ຕິອາທິ຺ ພຸຍຄ຺ຊນໍ ອນາທິຍິຕ຺ວາຕິ ພຸຍຄ຺ຊເນ ອາທຣໍ ອກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ສຫຸທຕ຺ຖມນເປກ຺ຂິຕ຺ວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ອຕ຺ຖເມວາຕິ ກາວຕ຺ຖເມວ຺

ເຕ ປນ ອວຫາຣາຕິ ເຕ ປຄ຺ຈວິສຕິ ອວຫາຣາ຺ ສວິຄ຺ຄາຕກາວິຄ຺ຄາຕກວເສນ ນານາວິໂຮ ກຕ຺ໂຫ ເອຕສຸສ ປຄ຺ຈກສຸສາຕິ ນານາກຕ຺ໜໍ, ປຄ຺ຈນຸນໍ ອວຫາຣານໍ ສມູໂຫ ປຄ຺ຈກໍ, ປຄ຺ຈປຣິມາຕມສຸສາຕິ ວາ ປຄ຺ຈກໍ, ນານາກຕ຺ໜເມວ ປຄ຺ຈກໍ ນານາກຕ຺ໜປຄ຺ຈກໍ຺ ສວິຄ຺ຄາຕກວເສນ ເອໂກ ກຕ຺ໂຫ ເອຕສຸສາຕິ ເອກກຕ຺ໜໍ຺ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ຺ ສາຫຕ຺ຖິໂກວ ປຄ຺ຈກໍ ສາຫຕ຺ຖິກປຄ຺ຈກໍ຺ ອາທິປທວເສນ ເຈຕໍ ນາມໍ ກຸສລາທິຕ຺ຕິກສຸສ ກຸສລຕ຺ຕິກໂວຫາໂຣ ວິຍ຺ ຕສຸມາ ສາຫຕ຺ຖິກາທິປຄ຺ຈການຸຕິ ອຕ຺ຖໂຕ ທຍຸຖພຸພໍ຺ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸ ປຄ຺ຈກທຸວເຍສ຺ຸ ເອຕສຸເສວາຕິ ‘‘ອາທິເຍຍຸຍາ’’ຕິ ເອຕສຸເສວ ມາຕິກາປທສຸສ຺ ອິເມສໍ ປທານໍ ວເສນາຕິ ອິເມສໍ ປຄ຺ຈນຸນໍ ປທານໍ ວເສນ຺ ເອຕ຺ຖ ຈ ປຖມປທໍ ອກິໂຍຄວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ທຸຕິຍປທໍ ອຄ຺ເຄສໍ ກຕ຺ໜໍ ຫຣນ຺ຕສຸສ ຄຈ຺ໂຈ ວເສນ, ຕຕິຍປທໍ ອຸປນິກ຺ຂິຕ຺ຕກຕ຺ໜວເສນ, ຈຕ຺ຕຸຖໍ ສວິຄ຺ຄາຕກວເສນ, ປຄ຺ຈມໍ ຖເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕາທິວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພຸພໍ຺

ອິທານິ ເຍສໍ ອຕ຺ຖໂຍຊນໍ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ຕຕ຺ຖາ’’ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ ເຕສຸ ທຸວິສຸ ປຄ຺ຈເກສ຺ຸ ອິຕຣນ຺ຕິ ເອກກຕ຺ໜປຄ຺ຈກໍ຺ ອາຣາມນ຺ຕິ ປຸປ຺ຜາຣາມຜລາຣາມໍ຺ ອກິຍຸຄ຺ຊຕີຕິ (ປາຣາ຺ ອຍຸຖ຺ ໑໑໐໘) ປຣສນ຺ຕກໍ ‘‘ມມ ສນ຺ຕໂກວ ອຍ’’ນ຺ຕິ ມຸສາ ກຕິຕ຺ວາ ອກິຍຸຄ຺ຊຕິ ໂຈເທຕິ, ອຍຸຍໍ ກໂຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ສມ຺ປຊານມຸສາວາເທປີ ອທິນ຺ນາທານສຸສ ປຸພຸພປໂຍຄຕ຺ຕາ ທຸກ຺ກຍນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອາປຕ຺ຕິທຸກ຺ກຍສຸສາ’’ຕິ, ທຸກ຺ກຍສງ຺ຂາຕາ ອາປຕ຺ຕິ ກເວຍຸຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອຖ ວາ ທຸກ຺ກຍສຄ຺ຄິຕສຸສ ວິຕິກ຺ກມສຸສ ອາປຊ຺ຊນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເອສ ນໂຍ ‘‘ອາປຕ຺ຕິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍສຸສາ’’ຕິອາທີສ຺ຸ ສາມິກສຸສ ວິມຕິ ອຸປ຺ປາເທຕີຕິ ວິນິຈ຺ຊຍກຸສລຕາຍ, ພລວນິສຸສິຕາທິກາເວນ ວາ ອາຣາມສາມິກສຸສ ສໍສຍໍ ຊເນຕີ຺ ກຖໍ? ຕຄ຺ຫິ ຕຖາ ວິນິຈ຺ຊຍປ຺ປສຸຕໍ ທິສ຺ວາ ສາມິໂກ ຈິນ຺ເຕຕິ ‘‘ສກ຺ຂິສຸສາມິ ນຸ ໂຂ ອທໍ ອິມໍ ອາຣາມໍ ອຕ຺ຕໂນ ກາຕຸໍ, ນ ສກ຺ຂິສຸສາມິ ນຸ ໂຂ’’ຕິ຺ ເອວໍ ຕສຸສ ວິມຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ເຕນ ອຸປ຺ປາທິຕາ ໂຫຕິ຺ ຂຸຣໍ ນິກ຺ຂິປຕີຕິ ຍທາ ປນ ສາມິໂກ ‘‘ອຍໍ ຖທ຺ໂຮ ກກ຺ຂລ຺ໂຂ ຊີວິຕພຸຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕຣາຍມ຺ປິ ເມ ກເຣຍຸຍ, ອລໍ ທານິ ມຍຸທໍ ອິມິນາ ອາຣາເມນາ’’ຕິ ຂຸຣໍ ນິກ຺ຂິປຕິ, ອຸສຸສາທໍ ຄເປຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກກາເວ ນິຣຸສຸສາໂຫ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອາປຕ຺ຕິ ປາຣາຊິກສຸສ ສເຈ ສຍມ຺ປິ ກຕຂຸຣນິກ຺ເຂໂປ ຈາຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ຺ ອຖ ປນ ສາມິເກນ ຂຸເຣ ນິກ຺ຂິຕ຺ເຕປີ ອກິຍຸຄ຺ໂຊ ຂຸຣໍ ອນິກ຺ຂິປີຕ຺ວາວ ‘‘ອິມໍ ສຸຍຸຖ຺ ປີລ຺ເອຕ຺ວາ ມມ ອາຕາປວຕ຺ຕິ ທສຸເສຕ຺ວາ ກິງ຺ກາຣປ຺ປຕິສຸສາວິກາເວ ຄເປຕ຺ວາ ທສຸສາມີ’’ຕິ ທາຕພຸພກາເວ ເສົາສຸສາໂຫ, ຣກ຺ຂຕິ ຕາວ຺ ອຖາປີ ອກິຍຸຄ຺ໂຊ ອຈ຺ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ ‘‘ນ ທານິ ອິມໍ ອິມສຸສ ທສຸສາມີ’’ຕິ ຂຸຣໍ ນິກ຺ຂິປຕິ, ສາມິໂກ ປນ ຂຸຣໍ ນ ນິກ຺ຂິປຕິ, ປກ຺ຂໍ ປຣິເຍສຕິ, ກາລໍ ອາຄເມຕິ, ‘‘ລຊ຺ຊີປຣິສໍ ຕາວ ລກາມິ, ປຈ຺ຊາ ຊານິສຸສາມີ’’ຕິ ຄທເຕເຍວ ເສົາສຸສາໂຫ ໂຫຕິ, ຣກ຺ຂຕິເຍວ຺ ຍທາ ປນ ‘‘ໂສປີ ນ ທສຸສາມີ’’ຕິ, ‘‘ສາມິໂກປີ ນ ລຈ຺ຊາມີ’’ຕິ ເອວໍ ອຸໂກ ຂຸຣໍ ນິກ຺ຂິປນ຺ຕິ, ຕທາ ອກິຍຸຄ຺ຊກສຸສ ປາຣາຊິກໍ຺

ອຄ຺ຄສຸສ ກຕ຺ໜໍ ຫຣນ຺ໂຕຕິ ເວຕເນນ ວາ ມິຕ຺ຕກາເວນ ວາ ອຄ຺ຄສຸສ ກຕ຺ໜໍ ຫຣນ຺ໂຕ຺ ສີເສ ກາຣນ຺ຕິ ສີເສ ຖິຕກາຣໍ຺ ສີສສຸສ ຕາວ ປຸຣິມຄເລ ຄລວາຍໂກ, ປີຍຸຖິຄເລ ເກສຄ຺ຈິ ເກສນ຺ເຕ ອາວຍຸໂຍ ໂຫຕິ, ຄລສຸເສວ ອຸໂກສຸ ປສຸເສສຸ ເກສຄ຺ຈິ ເກສາ ໂອຣຸຍຸຫ ຊາຍນ຺ຕິ, ເຍ ‘‘ກຕ຺ຕາຈູລຸອິກາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ເຕສໍ ອໂຮກາໂຄ ຈາຕິ ອຍໍ ເຫຍຸຖິມໂກ ປຣິຈ຺ເຊໂທ, ຕໂຕ ອຸປຣິ ສີສໍ, ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ ຖິຕກາຣນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ຂນ຺ຂໍ ໂອໂຣເປຕີຕິ ອຸໂກສຸ ປສຸເສສຸ ກຕ຺ຕາຈູລຸອິກາທິ ປຍຸຖາຍ ເຫຍຸຖາ, ກປ຺ປເຣທີ ປຍຸຖາຍ ອຸປຣີ, ປີຍຸຖິຄລາວຍຸຍໂຕ ຈ ຄລວາຍກໂຕ ຈ ປຍຸຖາຍ ເຫຍຸຖາ, ປີຍຸຖິເວມຊ຺ຊາວຍຸຍໂຕ ຈ ອຸຣປຣິຈ຺ເຊທມຊ຺ເຊ, ໜທຍາວາຍກໂຕ ຈ ປຍຸຖາຍ ອຸປຣີ ຂນ຺ໂຮ, ຕໍ ໂອໂຣເປຕີ຺

ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວິນິຈ຺ໂຊໂຍ – ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ‘‘ອິທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອຕ຺ຖ ຍາທີ’’ຕິ (ປາຣາ຺ ອຍຸຖ຺ ໑໑໐໑) ສາມິເກຫິ ອນາຕຕ຺ໂຕ ສຍເມວ ‘‘ມຍຸທໍ ອິທໍ ນາມ ເທຖ, ອທໍ ໂວ ກຕ຺ໜໍ ວຫາມີ’’ຕິ ເຕສໍ ກຕ຺ໜໍ ສີເສນ ອາທາຍ ຄຈ຺ຈນ຺ໂຕ ເຖຍຸຍຈິຕ຺ເຕນ ຕໍ ກຕ຺ໜໍ ອາມສຕິ, ທຸກ຺ກຍໍ຺ ຍຖາວຸຕ຺ຕສີສປຣິຈ຺ເຊທໍ ອນຕິກ຺ກມນ຺ໂຕວ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ພົສນ຺ໂຕ ສາເຣຕີປີ ປຈ຺ຈາສາເຣຕີປີ, ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ຺ ຂນ຺ຂໍ ໂອໂຣປິຕມຕ຺ເຕ ກິຄ຺ຈາປີ ສາມິການໍ ‘‘ວຫຕູ’’ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຖິ, ເຕຫີ ປນ ອນາຕຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປາຣາຊິກໍ຺ ຂນ຺ຂໍ ປນ ອ ໂນໂຣເປຕ຺ວາປີ ສີສໂຕ ເກສຄຸຄມຕ຺ຕມ຺ປີ ຈາເວນ຺ຕສຸສ ປາຣາຊິກໍ຺ ຍມກກາຣສຸສ ປນ ເອໂກ ກາໂຄ ສີເສ ປຕິຍຸຖາຕິ, ເອໂກ

ປີຬ຺ກິຍໍ, ຕຕ຺ຖ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຐານານໍ ວເສນ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອຍໍ ປນ ສຸທ຺ຘສີສຠາຣ຺ສເສວ ວເສນ ວຸຕ຺ໂຕຯ ໂຍ ຈາຍໍ ສີສຠາເຣ ວຸຕ຺ໂຕ, ຂນ຺ຘຠາຣາທີສຸປີ ອຍເມວ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອຸປນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ຠຓ຺ຑນ຺ຕິ ສງ຺ໂຄປນຕ຺ຖາຍ ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ເຖ ປເຣຫິ ຐປິຕຠຓ຺ຑໍຯ ອຫໍ ນ ຄຓ຺ຫາມີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ອຕີຕຕ຺ເຖ ເຈຕໍ ວຕ຺ຕມານວຈນໍ, ນາຫໍ ຄເຫສິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທຸກ຺ກຏໍ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໑໑໑) ສມ຺ປຊານມຸສາວາເທປິ ອທິນ຺ນາທານສ຺ສ ປຸພ຺ພປໂຍຄຕ຺ຕາຯ ‘‘ກິໍ ຕຸມ຺ເຫ ຠຓາຖ, ເນວິທໍ ມຍ຺ຫໍ ອນຸຣູປໍ, ນ ຕຸມ຺ຫາກ’’ນ຺ຕິອາທີນິ ວທນ຺ຕສ຺ສາປິ ທຸກ຺ກຏເມວຯ ສາມິກສ຺ສ ວິມຕິໍ ອຸປ຺ປາເທຕີຕິ ‘‘ຣໂຫ ມຍາ ເອຕສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ຐປິຕໍ, ນ ອຎ຺ໂຎ ໂກຈິ ຊານາຕິ, ທສ຺ສຕິ ນຸ ໂຂ ເມ, ໂນ’’ຕິ ສາມິກສ຺ສ ວິມຕິໍ ອຸປ຺ປາເທຕິຯ ຘຸຣໍ ນິກ຺ຂິປຕີຕິ ຕສ຺ສ ຜຣຸສາທິຠາວໍ ທິສ຺ວາ ອຸສ຺ສາຫໍ ຐເປຕິຯ ຕຕ຺ຣ ສຈາຍໍ ຠິກ຺ຂຸ ‘‘ກິລເມຕ຺ວາ ນໍ ທສ຺ສາມີ’’ຕິ ທາເນ ເສົາສ຺ສາໂຫ, ຣກ຺ຂຕິ ຕາວຯ ສເຈ ໂສ ທາເນ ນິຣຸສ຺ສາໂຫ, ຠຓ຺ຑສາມິໂກ ປນ ຄຫເຓ ເສົາສ຺ສາໂຫ, ຣກ຺ຂເຕວຯ ຍທິ ປນ ໂສ ຕສ຺ມິໍ ທາເນ ນິຣຸສ຺ສາໂຫ, ຠຓ຺ຑສາມິໂກປິ ‘‘ນ ມຍ຺ຫໍ ທສ຺ສຕີ’’ຕິ ຘຸຣໍ ນິກ຺ຂິປຕິ, ເອວໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ຘຸຣນິກ຺ເຂເປນ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປາຣາຊິກໍຯ ຍທິປິ ມຸເຂນ ‘‘ທສ຺ສາມີ’’ຕິ ວທຕິ, ຈິຕ຺ເຕນ ປນ ອທາຕຸກາໂມ, ເອວມ຺ປິ ສາມິກສ຺ສ ຘຸຣນິກ຺ເຂເປນ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປາຣາຊິກໍຯ

ສຫຠຓ຺ຑຫາຣກໍເນສ຺ສາມີຕິ ‘‘ສຫຠຓ຺ຑຫາຣກໍ ຠຓ຺ຑໍ ເນສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາຯ ປຐມໍ ປາທໍ ອຕິກ຺ກາເມຕີຕິ ຠຓ຺ຑຫາຣກໍ ຕຌ຺ເຊຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຄມນປຖໍ ວາເຣຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນາ ຣຸຈິຕມຄ຺ຄໍ ເອກປາທໍ ອຕິກ຺ກາເມຕິຯ ຖລຏ຺ຐນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໙໘) ຖເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ຠູມິຕເລ ວາ ປາສາຓປ຺ພຕຕລາທີສຸ ວາ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ປຏິຈ຺ຉນ຺ເນ ວາ ອປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ເນ ວາ ຐປິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຜນ຺ທາເປຕິ, ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ໂຍ ຜນ຺ທາເປຕິ , ຕສ຺ສ ປໂຍເຄ ປໂຍເຄ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ອາມສເນ ທຸກ຺ກຏໍ, ຜນ຺ທາປເນ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ເຖຍ຺ຍຈິຕ຺ເຕນ ອາມສນຜນ຺ທາປນປໂຍເຄ ກໂຣນ຺ຕສ຺ເສວ ໂຫຕິຯ ‘‘ເອກປໂຍເຄນ ຐານາຈາວນສ຺ສ ປນ ອຸທ຺ຘາເຣ ປາຣາຊິກເມວ, ນ ທຸກ຺ກຏຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍານີ’’ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຐານາຕິ ຐິຕຏ຺ຐານໂຕຯ ສເຈ ຕໍ ຖລຏ຺ຐໍ ຣາສິກຕໍ ໂຫຕິ, ອນ຺ໂຕກຸມ຺ຠິຍໍ ຠາຌນຄຕກຣຓມຸຏ຺ຐິຈ຺ເຉທນວິນິຈ຺ຉເຍນ ວິນິຈ຺ຉິນິຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ເອກາພທ຺ຘໍ ສິເລສນິຍ຺ຍາສາທິ, ປກ຺ກມຘຸຜາຓິຕວິນິຈ຺ຉເຍນ ວິນິຈ຺ຉິນິຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ຄຣຸກໍ ໂຫຕິ ຠາຣພທ຺ຘໍ ໂລຫປິຓ຺ຑິເຕລມຘຸຆຏາທີ ວາ, ກຸມ຺ຠິຍໍ ຐານາຈາວນວິນິຈ຺ຉເຍນ ວິນິຈ຺ຉິນິຕພ຺ພໍຯ ສງ຺ຂລິກາພທ຺ຘສ຺ສ ຈ ຐານເຠໂທ ສລ຺ລກ຺ເຂຕພ຺ໂພຯ ປຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ຐປິຕໍ ປນ ປາວາຣຕ຺ຖຣຓກຏສາຣກາທີ ອຸຊຸກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອາກຑ຺ຒຕິ, ປາຣິມນ຺ເຕ ໂອຣິມນ຺ເຕນ ຜຸຏ຺ໂຐກາສໍ ອຕິກ຺ກນ຺ເຕ ປາຣາຊິກໍຯ ຕເຖວ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣໂຕ ເປລ຺ລຕິ, ປາຣິມນ຺ເຕ ຜຸຏ຺ໂຐກາສໍ ໂອຣິມນ຺ເຕ ອຕິກ຺ກນ຺ເຕ ປາຣາຊິກໍຯ ວາມໂຕ ວາ ທກ຺ຂິຓໂຕ ວາ ອປນາເມນ຺ຕສ຺ສ ວາມນ຺ເຕນ ວາ ທກ຺ຂິຓນ຺ເຕນ ວາ ຜຸຏ຺ໂຐກາສໍ ທກ຺ຂິຓນ຺ເຕ ວາ ວາມນ຺ເຕ ວາ ອຕິກ຺ກນ຺ເຕ ປາຣາຊິກໍຯ ເວເຐຕ຺ວາ ອຸທ຺ຘຣຕິ, ເກສຄ຺ຄມຕ຺ຕໍ ອາກາສຄຕໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ປາຣາຊິກໍຯ

ສໂກ ຫຕ຺ໂຖ ສຫຕ຺ໂຖ, ເຕນ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ວາ ສມ຺ພນ຺ຘີຕິ ສາຫຕ຺ຖິໂກ, ອວຫາໂຣຯ ອາຓາປນໍ ອາຓຕ຺ຕິ, ຕາຍ ອາຓຕ຺ຕິຍາ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ອວຫາໂຣ ອາຓຕ຺ຕິໂກຯ ນິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ນິສ຺ສຄ຺ໂຄ, ສຸງ຺ກຄາຕຏ຺ຐາເນ, ປຣິກປ຺ປິໂຕກາເສ ຈ ຐຕ຺ວາ ຠຓ຺ຑສ຺ສ ພຫີ ນິປາຕນໍ, ນິສ຺ສຄ຺ໂຄວ ນິສ຺ສຄ຺ຄິໂຍຯ ກິຣິຍາສິທ຺ຘິໂຕ ປຸເຣຕຣເມວ ປາຣາຊິກາປຕ຺ຕິສງ຺ຂາຕໍ ອຕ຺ຖໍ ສາເຘຕີຕິ ອຕ຺ຖສາຘໂກຯ ຘຸຣສ຺ສ ອາລຍສງ຺ຂາຕສ຺ສ ຠາຣສ຺ສ ນິກ຺ຂິປນໍ ປຣິຈ຺ຈຊນໍ ນິຣຸສ຺ສາຫຠາວາປຊ຺ຊນໍ ຘຸຣນິກ຺ເຂໂປຯ ອິທານິ ພ຺ຍຎ຺ຊເນ ອາທຣໍ ອກຕ຺ວາ ເຕສໍ ອຕ຺ຖມຕ຺ຕເມວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຕຕ຺ຖ ສາຫຕ຺ຖິໂກ ນາມາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ສຫຕ຺ຖາຕິ ສຫຕ຺ເຖນຯ ກຣຓຕ຺ເຖ ຫິ ອິທໍ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນໍຯ ‘‘ອສຸກສ຺ສ ຠຓ຺ຑໍ ອວຫຣາ’’ຕິ ອຎ຺ຎໍ ອາຓາເປຕີຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ອາຓຕ຺ຕິກ຺ຂເຓ ເອວ ອາປຕ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ຍທິ ເອວໍ ອິມສ຺ສ, ອຕ຺ຖສາຘກສ຺ສ ຈ ໂກ ວິເສໂສຕິ? ຕໍ ຂຓໍ ເອວ ຄຫເຓ ນິຍຸຎ຺ຊນໍ ອາຓຕ຺ຕິກປໂຍໂຄ, ກາລນ຺ຕເຣນ ຄຫຓຕ຺ຖໍ ນິໂຍໂຄ ອຕ຺ຖສາຘໂກຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ໔ຯ໙໘; ວິຯ ວິຯ ຏີຯ ໑ຯ໙໘) ອຍເມເຕສໍ ວິເສໂສຕິຯ ເຕເນ ວາຫ ‘‘ອສຸກສ຺ສ ຠຓ຺ຑໍ ຍທາ ສກ຺ໂກສິ, ຕທາ ຕໍ ອວຫຣາຕິ ອາຓາເປຕີ’’ຕິຯ

ສຸງ຺ກຄາຕປຣິກປ຺ປິໂຕກາສານນ຺ຕິ ສຸງ຺ກຄາຕຎ຺ຈ ປຣິກປ຺ປິໂຕກາໂສ ຈ ສຸງ຺ກຄາຕປຣິກປ຺ປິໂຕກາສາ, ເຕສໍຯ ຕຕ຺ຖ ສຸງ຺ກຄາຕນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໑໑໓) ຣຸກ຺ຂປ຺ພຕາທີສຎ຺ຎາເຓນ ນິຍມິຕສ຺ສ ສຸງ຺ກຏ຺ຐານສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ຕຎ຺ຫິ ຍສ຺ມາ ຕໂຕ ຣາຊເທຍ຺ຍຠາຄໍ ສຸງ຺ກໍ ອທຕ຺ວາ ນີຫຣນ຺ຕາ ຣຎ຺ໂຎ ສຸງ຺ກໍ ຫນນ຺ຕິ ວິນາເສນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ສຸງ຺ກຄາຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ໂກຈິ ປຣປຣິເວຓາທີນິ ປວິຏ຺ໂຐ ກິຎ຺ຈິ ໂລຠເນຍ຺ຍຠຓ຺ຑໍ ທິສ຺ວາ ທ຺ວາຣປ຺ປມຸຂາທິວເສນ ຍໍ ຐານໍ ‘‘ສເຈ ມໍ ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ ປສ຺ສິສ຺ສນ຺ຕິ, ທຏ຺ຐຸກາມຕາຍ ຄເຫຕ຺ວາ ວິຈຣນ຺ໂຕ ວິຍ ທສ຺ສາມິ, ໂນ ເຈ ປສ຺ສິສ຺ສນ຺ຕິ, ຫຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ປຣິກປ຺ເປຕິ, ອຍໍ

ປຣິກປຸປີໂຕກາໂສ។ ອາຓຕຸຕິກຸຂເຕເຍວ ປ່າຣາຊິກນຸຕິ (ປ່າຣາ។ ອຜຸຄຸ។ ໑។໑໘໑) ອຕຸຖສາຜກເຈຕນາກຸຂເຕເຍວ ປ່າຣາຊິກໍ។ ສເຈປີ ອວຫາຣໂກ ສຍຸຖິວສຸສາຕິກຸກເມນປີ ຕໍ ກຕຸທໍ ອວຫຣຕິ, ອາຕາປໂກ ຈ ອນຸຕຣາເຍວ ກາລໍ ກໂຣຕິ, ທີນາຍ ວາ ອາວ ຕຸຕຕິ, ອສຸສມໂຕວ ທຸຕຸວາ ກາລໍ ວາ ກຣິສຸສຕິ, ທີນາຍ ວາ ອາວຕຸຕິສຸສຕິ, ອວຫາຣກາສຸສ ປນ ອວຫາຣກຸຂເຕເຍວ ປ່າຣາຊິ ກໍ។ ປ່າທຄຸພນກເຕລນຸຕິ (ປ່າຣາ។ ອຜຸຄຸ។ ໑។໙໘) ເອຕຸຖ ປ່າໂທ ນາມ ກຫາປຕາສຸສ ຈຕຸຕຸໂຖ ກາໂຄ, ຕໍ ອຄຸພຕິຕິ ປ່າທຄຸພນກໍ, ປ່າທຄຸພນກລຸຈ ຕໍ ເຕລລຸຈາຕິ ປ່າທຄຸພນກເຕລໍ។ ອຸປ່າຫນາ ອາທີ ເຍສໍ ວຕຸຖູນໍ ຕານີ ອຸປ່າຫນາທີນີ។ ອາ ທິສທຸເທນ ທຸກູລສາຍກຈມຸມກຸຂຕຸຫາທີນໍ ຄທຕໍ។ ປກຸຂິປຕິຕິ ເຖຸຍຈິຕຸເຕນ ປກຸຂິປຕິ។ ເຕນາຫ "ຫຕຸຖໂຕ ມຸຕຸຕມຕຸເຕ ເຍວ ປ່າຣາຊິກ"ນຸຕິ ສເຈ ປນ ອຕຸຕໂນປີ ກຸມຸກີຍໍ ອລຸໂລ ສປຸປີ ວາ ເຕລໍ ວາ ອາກິຣຕິ, ຕຕຸຣ ຈາຍໍ ເຖຸຍຈິຕຸເຕນ ເຕລປີວນ ກໍ ກຕຸທໍ ປກຸຂິປຕິ, ວຸຕຸຕນເຍເນວ ປ່າຣາຊິກໍ។

ກາເຍນ ວາ ວາຈາຍ ວາ ປຍຸລຸຊນໍ ອາຕາປນໍ ປໂຍໂຄ, ອາຕຸຕສຸສ ກຕຸທຄຸຄທຕໂຕ ປຸພຸພຕຸຕາ ປຸພຸໂພ, ອິຕິ ປຸພຸໂພ ຈ ໂສ ປໂຍໂຄ ຈາຕິ ປຸພຸພປໂຍໂຄ។ ປໂຍເຄນ ສຫ ວຕຸຕມາໂນ ອວຫາໂຣ ສຫປໂຍໂຄ។ ສມໍ ເອກີ ທຸຕຸວາ ວິທທິຕຸວາ ມນຸເຕຕຸວາ ອວຫຣຕໍ ສໍວິຜາວຫາໂຣ, ອລຸຍມລຸລໍ ສລຸລຸປຸປຕຸຕິຍາ ກຕາວຫາໂຣຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ປຸພຸພຕຸຫາທີການປຣິຈຸເຂເທນ ສລຸ ຊານນໍ ສງເກໂຕ, ຕສຸສ ກມຸມໍ ສງເກຕກມຸມໍ។ ນິມິຕຸຕສຸສ ກມຸມໍ ນິມິຕຸຕກມຸມໍ, ສລຸລຸປຸປ່າທນຕຸຖໍ ກສຸສຈິ ນິມິຕຸຕສຸສ ກຣຕນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ຕຕຸຖາຕິ ຍຖາວຸຕຸເຕສຸ ປຸພຸພປໂຍຄາທີສຸ ປລຸຈສຸ។ ຂີລາທີນີ ສງກາເມຕຸວາ ເຂຕຸຕາທີຄຸຄຫຕາວເສນາຕິ ຂີ ລໍ, ຣຊຸຊໍ, ວຕີ, ມຣິຍາທໍ ວາ ປ່າການໍ ວາ ສງກາເມຕຸວາ ເຂຕຸຕຄຸຄຫຕາວເສນ, ຂີລໍ, ຣຊຸຊໍ, ວຕີ, ມຣິຍາທໍ ວາ ປ່າການໍ ວາ ສງກາເມຕຸວາ ວຕຸຖຸຄຸຄຫຕາວເສນ។ ສເຈ ປນ ທຸວີທີ ຂີເລທີ ຄເທຕພຸພໍ ໂຫຕິ, ປຖເມ ຂີເລ ຖຸລຸລຈຸຈຍໍ, ທຸຕິເຍ ປ່າຣາຊິກໍ (ປ່າຣາ។ ອຜຸຄຸ។ ໑។໑໐໔)។ ສເຈ ຕີທີ ຄເທຕພຸພໍ ໂຫຕິ, ປຖເມ ທຸກຸກຍໍ, ທຸຕິເຍ ຖຸລຸລຈຸຈຍໍ, ຕຕິເຍ ປ່າຣາຊິກໍ។ ເອວໍ ພທຸເກ ສຸປີ ອວສາເນ ທຸເວ ຖເປຕຸວາ ປຸຣິເມທີ ທຸກຸກຍໍ, ອວສາເນ ທຸວິນຸນໍ ເອເກນ ຖຸລຸລຈຸຈຍໍ , ອິຕເຣນ ປ່າຣາຊິກໍ។ ຣຊຸຊຸປສາຣຕາ ທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ຍໍ ປນ ສມນຸຕປ່າສາທີກາຍໍ "ຕລຸຈ ໂຂ ສາມິການໍ ຘຸຣນິກຸເຂເປນາ"ຕິ (ປ່າຣາ។ ອຜຸຄຸ។ ໑។໑໐໔) ວຸຕຸຕໍ, ຕໍ "ເຂຕຸຕໍ ອກິຍຸລຸຊຕິ, ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຍສຸສາ"ຕິອາທີ (ປ່າຣາ។ ໑໐໔) -ອຂີກາເຣ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ອກີໂຍຄວເສນ ຄທຕໍ ສນຸຜາ ຍາຕິ ທຜຸຖພຸພໍ។ ສໍວິທທິຕຸວາຕິ ເອຕສຸເສວ ເວວຈນໍ។ ສໍມນຸຕຍິຕຸວາຕິ ເອກຈຸຂນຸທຕາຍ ເອກຊຸຊາສຍຕາຍ ກຕິຕຸວາຕິ ອຕຸ ໂຖ។ ອິມສຸມີ ອວຫາເຣ ອສມຸໂມຫຕຸຖໍ "ເອວໍ ສໍວິທທິຕຸວາ ຄເຕສຸ ທີ"ຕິອາທີມາຫ។ ສລຸຊານນກມຸມນຸຕິ ປຸພຸພຕຸຫາທີ ກາລປຣິຈຸເຂທວເສນ ສລຸຍາຕາກຣຕໍ។ ເຕນາຫ "ສເຈ ທີ"ຕິອາທີ។

ເອຕຸຖ ຈ "ປຸເຣກຕຸຕໍ ອວຫຣາ"ຕິ ວຸຕຸເຕ (ປ່າຣາ។ ອຜຸຄຸ។ ໑។໑໑໙) ອຊຸຊ ວາ ປຸເຣກຕຸຕໍ ອວຫຣຕຸ, ສຸເວ ວາ, ອນາຄເຕ ວາ ສໍວຈຸຂເຣ, ນຕຸຖິ ວິສງເກໂຕ, ອຸກິນຸນມຸປີ ປ່າຣາຊິກໍ។ ສເຈ ປນ "ອຊຸຊ ປຸເຣກຕຸຕໍ ອວຫຣາ"ຕິ ວຸຕຸເຕ ສຸເວ ອວຫຣຕິ។ "ອຊຸ ຊາ"ຕິ ນິຍມິຕໍ ສງເກຕໍ ອຕິກຸກມຸມ ປຈຸຂາ ອວຫຍໍ ໂຫຕິ។ ສເຈ "ສຸເວ ປຸເຣກຕຸຕໍ ອວຫຣາ"ຕິ ວຸຕຸເຕ ອຊຸຊ ປຸເຣກຕຸຕໍ ອວຫຣຕິ, "ສຸເວ"ຕິ ນິຍມິຕໍ ຕໍ ສງເກຕໍ ອປຕຸວາ ປຸເຣ ອວຫຍໍ ໂຫຕິ, ເອວໍ ອວຫຣນຸຕສຸສ ອວຫາຣກາສຸເສວ ປ່າຣາຊິກໍ, ມູລຍຸຖສຸສ ອນາປຕຸຕິ។ "ສຸເວວ ປຸເຣກຕຸຕ"ນຸຕິ ວຸຕຸເຕ ຕທເທວ ວາ, ສຸເວ ປຈຸຂາກຕຸຕໍ ວາ ອວຫຣນຸໂຕປີ ຕໍສງເກຕໂຕ ປຸເຣ ຈ ປຈຸຂາ ຈ ອວຫຣຕີ។ ໂຍ ປນ ເອວໍອກຕຸວາ ຍຖາປຣິຈຸຂິນຸນກາລເມວ ອວຫຣຕິ, ອຍໍ ສງເກຕໂຕ ອປຸເຣ ອປຈຸຂາ ຕໍ ອວຫຣຕີ ຕີ ເວທິຕພຸໂພ។ ເອສ ນໂຍ ປຈຸຂາກຕຸຕຣຕຸຕິນຸທິເວສຸປີ, ປຸຣິມຍາມມຊຸຊິມຍາມປຈຸຂິມຍາມກາລຸອຊຸຕຸໝມາເສົາຕຸສໍວຈຸຂຣາ ທີວເສນາປີ ເອຕຸຖ ສງເກຕວິສງເກຕຕາ ເວທິຕພຸພາ។ ປຣກຕຸຫາວຫາຣສລຸລຸປຸປ່າທສຸສ ເຫຕຸຕຸຕາ ອກຸຂິນິຂຕາທີເນວ ນິ ມິຕຸຕນຸຕິ ອກຸຂິນິຂຕາທີນິມິຕຸຕໍ, ຕສຸສ ກຣຕໍ ອກຸຂິນິຂຕາທີນິມິຕຸຕກຣຕໍ។ ອາທີສທຸເທນ ກມຸກຸກຸເຂປ ສີສກມຸປນຫຕຸຖລງພນປ່າຕິປຸປຫາຣອງຄຸລິໂພຍນຄີວຸນຸນາມເນົາກຸກາສນາທີອເນກປຸປການໍ ສງຄຕຸຫາຕິ។ ເສສເມຕຸຖ ສງ ເກຕກມຸເມ ວຸຕຸຕນຍເມວ។

ເຖໂນ ວຸຈຸຈຕີ ໂຈໂຣ, ຕສຸສ ກາໂວ ເຖຸຍໍ, ເຕນ ອວຫຣຕໍ ເຖຸຍຍາວຫາໂຣ។ ປສຍຸຫ ອກິກວິຕຸວາ ອວຫຣຕໍ ປສຍຸຫາວຫາໂຣ។ ວຕຸຖສຸຕຸຕາທີກໍ ປຣິຈຸຂິຊຸຊ ກປຸປນໍ ປຣິກປຸໂປ, ເຕນ ອວຫຣຕໍ ປຣິກປຸປ່າວຫາໂຣ។ ຕິຕປຕຸຕາທີທີ ປຜິຈຸຂນຸນສຸສ ອວຫາໂຣ ປຜິຈຸຂນຸນາວຫາໂຣ។ ກຸເສນ ອວຫາໂຣ ກຸສາວຫາໂຣ។ ກູຍມານກູຍກທາປຕາທີທີຕິ ເອຕຸຖ ກູຍມານໍ (ທີ។ ນິ។ ອຜຸຄຸ។ ໑។໑໐; ມ។ ນິ។ ອຜຸຄຸ។ ໑។໔໙໓; ປຸ។ ປ។ ອຜຸຄຸ។ ໑໗໙) ນາມ ທທຍເກທສີຂາເກທຣຊຸຊຸເກທວເສນ ຕິວິຜໍ ມານກູຍໍ។ ຕຕຸຖ ທທຍນຸຕິ ນາລຸອິອາທີມານກາຊນານໍ ອພຸການຸຕຣໍ, ຕສຸສ ເກໂທ ຂິທຸທກຣຕໍ ທທຍເກໂທ, ໂສ ສປຸປີເຕລາທີມິນນກາເລ ລພຸກຕີ។ ຕານິ ທີ ຄຕຸຫນຸໂຕ ເທຍຸຖາຂິທຸເທນ ມາເນນ "ສຕິກໍ ອາສິລຸຈາ"ຕິ ວຕຸວາ ອນຸໂຕກາຊເນ ພທຸໍ ປຄຸພຣາເປຕຸວາ ຄຕຸຫາຕິ, ທທນຸ ໂຕ ຈ ຂິທຸທໍ ປີສາຍ ສີພໍ ປູເຣຕຸວາ ເທຕີ។

ສີຂາເກໂຫ ປັນ ຕິລຕຖ຺ຫຸລາທິມິນນກາເລ ລພ຺ກາຕີ។ ຕານີ ທີ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ສຕິກັ ສີຂໍ ອຸສ຺ສາເປຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫາຕີ, ທທນ຺ໂຕ ເວ ເຄນ ປູເຣຕ຺ວາ ສີຂໍ ຝິນ຺ທນ຺ໂຕ ເທຕີ។

ຣຊ຺ຊຸເກໂຫ ເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖຸມິນນກາເລ ລພ຺ກາຕີ។ ເຂຕ຺ຕາທີ ມິນນ຺ຕາ ທີ ອມຫນ຺ຕມ຺ປີ ມຫນ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ມິນນ຺ຕີ, ມຫນ຺ຕມ຺ປີ ອມຫນ຺ຕໍ។

ຕມ຺ພກັສາທີມໂຍ ກູໂຜ ກຫາປໂຕ ກູຜກຫາປໂຕ។ ອາທິສທ຺ເທນ ຕຸລາກູຜກັສກູຜວລ຺ຈນາທີ ສງຄຕ຺ຫາຕີ។ ຕຕ຺ຖ ຕຸລາກູຜໍ ຣູປກູຜໍ, ອງຄກູຜໍ, ຄຫາກູຜໍ, ປຜິຈ຺ຉນ຺ນກູຜນ຺ຕີ ຈຕ຺ພ຺ພິທໍ ໂຫຕີ។ ຕຕ຺ຖ ຣູປກູຜໍ ນາມ ທ຺ເວ ຕຸລາ ສມຣູປາ ກຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ມຫຕິຍາ ຄຕ຺ຫາຕີ, ທທນ຺ໂຕ ຂຸທ຺ທິກາຍ ເທຕີ។ ອງຄກູຜໍ ນາມ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ປຈ຺ຉາກາເຄ ຫຕ຺ເຖນ ຕຸລໍ ອກ຺ກມຕີ, ທທນ຺ໂຕ ປຸພ຺ພກາເຄ ອກ຺ກມຕີ។ ຄຫາກູຜໍ ນາມ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ມູເລ ຣຊ຺ຊຸໍ ຄຕ຺ຫາຕີ, ທທນ຺ໂຕ ອຄ຺ເຄ។ ປຜິຈ຺ຉນ຺ນກູຜໍ ນາມ ຕຸລໍ ສຸສີຣໍ ກຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕ ອຍຈຸຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ຕໍ ປຈ຺ຉາກາເຄ ກໂຣຕີ, ທທນ຺ໂຕ ອຄ຺ຄກາເຄ។

ກັໂສ ວຸຈ຺ຈຕີ ສຸວຕ຺ຕປາຕີ, ຕາຍ ວລ຺ຈນໍ ກັສກູຜໍ។ ກຖໍ? ເອກໍ ສຸວຕ຺ຕປາຕີ ກຕ຺ວາ ອລ຺ຍາ ທ຺ເວ ຕິສ຺ໂສ ໂລຫປາຕິໂຍ ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ຕາ ກໂຣນ຺ຕີ។ ຕໂຕ ຊນປທໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກິລ຺ຈິເທວ ອຑ຺ຒໍ ກຸລໍ ປວິສິຕ຺ວາ "ສຸວຕ຺ຕກາຊນານິ ກີຕາຖາ"ຕີ ວຕ຺ວາ ອຄ຺ເຆ ປຸຈ຺ຉິເຕ ສມຄ຺ຆຕຣໍ ທາຕຸກາມາ ໂຫນ຺ຕີ ។ ຕໂຕ ເຕຫີ "ກຖໍ ອິເມສໍ ສຸວຕ຺ຕກາໂວ ຊານິຕພ຺ໂພ"ຕີ ວຸຕ຺ເຕ "ວີມໍສິຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫຖາ"ຕີ ສຸວຕ຺ຕປາຕີ ປາສາເຕ ຆໍສິຕ຺ວາ ສພ຺ພາ ປາຕິໂຍ ທຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຕີ។

ວລ຺ຈນໍ ນາມ ເຕຫີ ເຕຫີ ອຸປາເຍຫີ ປເຣສໍ ວລ຺ຈນໍ។ ຕຕ຺ຣິທເມກໍ ວຕ຺ຖຸ – ເອໂກ ກິຣ ລຸທ຺ທໂກ ມິຄລ຺ຈ ມິຄໂປຕກລ຺ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຄຈ຺ຉຕີ, ຕເມໂກ ຂຸຕ຺ໂຕ "ກີ ໂກ ມິໂຄ ອຄ຺ຆຕີ, ກີ ມິຄໂປຕໂກ"ຕີ ອາຫ។ "ມິໂຄ ທ຺ເວ ກຫາປເຕ, ມິຄໂປຕໂກ ເອກ"ນ຺ຕີ ວຸຕ຺ເຕ ເອກໍ ກຫາປຕໍ ທຕ຺ວາ ມິຄໂປຕກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ໂຖກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນິວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ "ນ ເມ ໂກ ມິຄໂປຕເກນ ອຕ຺ໂຖ, ມິຄໍ ເມ ເທຫີ"ຕີ ອາຫ។ "ເຕນ ຫິ ທ຺ເວ ກຫາປເຕ ເທຫີ"ຕີ ອາຫ។ ໂສ ອາຫ "ນນຸ ໂກ ມຍາ ປຖມໍ ເອໂກ ກຫາປໂຕ ທິນ຺ໂນ"ຕີ។ ອາມ ທິນ຺ໂນ, ອິມໍ ມິຄໂປຕກໍ ຄຕ຺ຫ, ເອວໍ ໂສ ຈ ກຫາປໂຕ , ອຍລ຺ຈ ກຫາປຕຄ຺ຆນໂກ ມິຄໂປຕໂກຕີ ທ຺ເວ ກຫາປຕາ ກວິສ຺ສນ຺ຕີຕີ។ ໂສ "ກາຣຕໍ ວທຕີ"ຕີ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ມິຄໂປຕກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ມິຄໍ ອທາສີຕີ។

ປສຍ຺ຫາຕີ (ປາຣາ។ ອຜ຺ຖ។ ໑។໑໓໙) ປເຣ ອກິກຸຍ຺ຍ។ ຄາມໍ ຆາເຕນ຺ຕີຕີ ຄາມຆາຕກາ, ຄາມໍ ປຫຣນ຺ຕາ ໂຈຣາ, ເຕ ອາທີ ເຍສໍ ເຕ ຄາມຆາຕກາທໂຍ។ ອາທິສທ຺ເທນ ເຈຕ຺ຖ ປນ຺ຖຆາຕກາທີນໍ ຄຫຕໍ។ ອຸທ຺ຆາເຣເຍວ ປາຣາຊິກນ຺ຕີ "ສເຈ ສາຜໂກ ກວິສ຺ສຕີ, ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີ"ຕີ ປຣິກປ຺ປສ຺ສ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ສາຜກສ຺ສ ຈ ຕຕ຺ຖ ສພ຺ກາວໂຕ។ ປທວາເຣນ ກາເຣຕພ຺ໂພຕີ ກູມິຍໍ ອນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາວ ວີມໍສິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ។ ກຕ຺ຫເທຍ຺ຍນ຺ຕີ ຍໍ ປຣສ຺ສ ນຜ຺ຖໍ, ຕສ຺ສ ມູລໍ ວາ ຕເທວ ວາ ກຕ຺ຫໍ ທາຕພ຺ພນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ។

ຕສ຺ສາຕີ ໂຍ ເອວໍ ປຣິກປ຺ເປຕີ, ຕສ຺ສ។ ອິມສ຺ສ "ອວຫາໂຣ ໂຫຕີ"ຕີ ອິມີນາ ສມ຺ພນ຺ໂຒ។

ປເຣສນ຺ຕີ ກີລຸອນ຺ຕານໍ, ປວິສນ຺ຕານໍ ວາ ປເຣສໍ ມນຸສ຺ສານໍ។ "ປຈ຺ຉາ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີ"ຕີ ປືສຸນາ ວາ ປຕ຺ເຕນ ວາ ປຜິຈ຺ຉາເທຕີ ຕີ "ສເຈ ອິທາເນວ ໂອນມິຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີ, 'ກີ ສມໂຕ ຄຕ຺ຫາຕີ'ຕີ ມໍ ຊານິຕ຺ວາ ວິເຫເຖຍ຺ຍຸໍ ປຈ຺ຉາ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີ"ຕີ ປືສຸນາ ວາ ປຕ຺ເຕນ ວາ ປຜິຈ຺ຉາເທຕີ។ ອຸທ຺ຆາໂຣ ນຕ຺ຖີຕີ ຖານາຈາວນໍ ນຕ຺ຖີຕີ ອຕ຺ໂຖ។ ສາມິກາຕີ ອນ຺ຕາຄາມໍ ປວິສິຕຸກາມາ ກຕ຺ຫສາມິກາ ມນຸສ຺ສາ។ ອຸທ຺ຆາເຣຕີ ອຸທ຺ຆຣເຕ, ຖານາຈາວເນຕີ ອຕ຺ໂຖ ។ ຖານາຈາວນລ຺ເຈຕ຺ຖ ເຫຜ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ປເວເສຕີຕີ ຖານາຈາວນວເສນ ປເວເສຕີ, ເຫຜ຺ຖິມນ຺ເຕນ ຟຸຜ຺ໂຖກາສໍ ເກສຄ຺ຄມຕ຺ຕມ຺ປີ ອຸປຣິມນ຺ເຕນ ອຕິກ຺ກາເມນ຺ໂຕ ປເວເສຕີຕີ ອຕ຺ໂຖ។

ສມຄ຺ຆຕຣນ຺ຕີ ອປ຺ປຄ຺ຆຕຣໍ។ ອຸທ຺ຜຍມຕ຺ເຕ ອວຫາໂຣຕີ ສກກາວປ຺ປໂຍຄສ຺ສ ນິຜ຺ຖາປິຕຕ຺ຕາ, ນ ອຕ຺ຖສາຒກວເສນ។ ອຸທ຺ຆາເຣ ຣກ຺ຂຕີ ອຕ຺ຕໂນ ໂກຜ຺ຖາເສ ປາເຕຕຸກາມຕາຍ ອຸທ຺ຜຍຕ຺ຕາ។ ເອເສວ ນໂຍ ປາຕເນປີ ຣກ຺ຂຕີຕີ ເອຕ຺ຖາປີ។ "ອຸທ຺ຆາເຣເຍວ ຣກ຺ຂຕີ"ຕີ ອິມີນາວ ປາຕເນ ນ ຣກ຺ຂຕີຕີ ອຕ຺ເຖ ສິທ຺ເຒປີ ອຕ຺ຖສາຒກວເສນ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຕໍ ອຸທ຺ຜຣິຕ຺

ວາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕັ။ ສເຈ ປນ ທຸວິສຸປິ ໂກຍ຺ຎາເສສຸ ປຕິຕຫຕ຺ຑເກ ອຫສ຺ສນໍ ຄເມຕິ (ປາຣາ။ ອຍ຺ຖ။ ໑໗໑໙), ຕໂຕ ອວເສສກິກ຺ຂູສຸ ຄເຕສຸ ອິຕໂຣ ''ມຍ຺ຫໍ, ການ຺ເຕ, ທຕ຺ຑໂກ ນ ປລ຺ລາຍຕີ''ຕິ, ''ມຍ຺ຫມ຺ປິ, ອາວຸໂສ, ນ ປລ຺ລາຍຕີ''ຕິ, ''ກຕໂມ ປນ, ການ຺ເຕ, ມຍ຺ຫໍ ກາໂຄ''ຕິ။ ''ອຍໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ກາໂຄ''ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກາຄໍ ທສ຺ເສຕິ။ ຕສ຺ມີ ວິວທິຕ຺ວາ ວາ ອວິວທິຕ຺ວາ ວາ ຕໍ ຄຕ຺ຫິຕ຺ວາ ຄເຕ ອິຕໂຣ ຕສ຺ສ ກາຄໍ ອຸທ຺ຘຣຕິ, ອຸທ຺ຘາເຣ ປາຣາຊິກໍ။ ສເຈປິ ເຕນ ''ອຫໍ ມມ ກາຄໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ນ ເທມິ, ຕ຺ວໍ ປນ ອຕ຺ຕໂນ ກາຄໍ ລຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫາ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ''ນາຍໍ ມມາ''ຕິ ຊານນ຺ໂຕປິ ຕສ຺ເສວ ກາຄໍ ຄຕ຺ຫາຕິ, ອຸທ຺ຘາເຣ ປາຣາຊິກໍ။ ສເຈ ປນ ອິຕໂຣ ''ອຍໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ກາໂຄ, ອຍໍ ມຍ຺ຫໍ ກາໂຄຕິ ກິໍ ອິມິນາ ວິວາເທນາ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ''ມຍ຺ຫໍ ວາ ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕຸ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ວາ, ໂຍ ວຣກາໂຄ, ຕໍ ຕຸມ຺ເຫ ຄຕ຺ຫຖາ''ຕິ ວທຕິ, ທິນ຺ນກໍ ນາມ ຄຫິຕໍ ໂຫຕິ, ນຕ຺ເຖຕ຺ຖ ອວຫາໂຣ။ ສເຈ ໂສ ວິວາທກິຣຸໂກ ກິກ຺ຂຸ ''ຍໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ຄຕ຺ຫາ''ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ປຕ຺ຕໍ ວຣກາຄໍ ຖເປຕ຺ວາ ລາມກໍເຍວ ຄເທຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕໂຕ ອິຕຣສ຺ສ ວິຈິນິຕາວເສສໍ ຄຕ຺ຫນ຺ຕສ຺ສາປິ ອວຫາໂຣ ນຕ຺ເຖວ။ ເອວມິມານິ ປລ຺ຈ ປລ຺ຈການິ ສໂມຮາເນຕ຺ວາ ອິເມ ປລ຺ຈວີສຕິ ອວຫາຣາ ເວທິຕພ຺ພາ။ ນິຍ຺ຖິໂຕ ''ອາທິເຍຍ຺ຍາ''ຕິ ອິມສ຺ສ ປທສ຺ສ ວິນິຈ຺ຉໂຍ။ ເຕນາຫ ''ອິຕິ ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ…ເປ… ຍສ຺ສຕ຺ໂຖ ປກາສິໂຕ ໂຫຕີ''ຕິ။

ຣາຊາໂນຕິ ກິລ຺ຈາປິ ອວິເສເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ອປຣາຣານຸຣູປໍ ປນ ເຉຊ຺ຊເກຊ຺ຊານຸສາສໂກ ປມາຕກູໂຕວ ອິຣາຣິປ຺ເປໂຕຕິ ອາຫ ''ຣາຊາໂນຕິ ອິທໍ ພິມ຺ພິສາຣໍເຍວ ສນ຺ຣາຍ ວຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ။ ໂສ ຫິ ຣມ຺ມິກຣາຊຕ຺ຕາ ຍຖາປເວຕິຍາວ ກໂຣຕີ။ ອລ຺ເລ ປນ ການ຺ຕິການຕ຺ຕສ຺ສປິ ສີສໍ ຉິນ຺ເທຍ຺ຍຸໍ, ພຫຸກສ຺ສາປິ ນ ວາ ກິລ຺ຈິ ກເຣຍ຺ຍຸໍ။ ເຕນາຫ ''ອລ຺ເລ ປນາ''ຕິອາທິ။ ຫນນໍ ນາມ ໂປ຺ຖນລ຺ເຈວ ເຉທນລ຺ຈາຕິ ອາຫ ''ຫຕ຺ຖາທີຫີ ວາ''ຕິອາທິ။ ອາທິສທ຺ເທນ ປາທກສາເວຕ຺ຕອຫ຺ຒທຕ຺ຑການໍ ຄຫຕໍ။ ຣຊ຺ຊຸພນ຺ຣນາທີຫີຕິ ອາທິສທ຺ເທນ ອນ຺ທຸພນ຺ຣນສງ຺ຂລິກາພນ຺ຣນພຣພນ຺ຣນນຄຣພນ຺ຣນປຸຣິສຄຸຕ຺ຕີນໍ ຄຫຕໍ။ ນິຫເຣຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ຣຍ຺ຖໂຕ ນິກ຺ຂາເມຍ຺ຍຸໍ။ ໂຈໂຣສີ…ເປ… ເຖໂນສີຕິ ເອຕ຺ຖ ''ປຣິກາເສຍ຺ຍຸ''ນ຺ຕິ ປທໍ ອຊ຺ຊາຫຣິຕພ຺ພໍ ອູນຕ຺ຕາ ປທປ຺ປໂຍຄສ຺ສ။ ເຕນາຫ ''ອິເມຫິ ວຈເນຫິ ປຣິກາເສຍ຺ຍຸ''ນ຺ຕີ။ ຍຖາຣູປໍ ປນ ຍສ຺ມາ ປາທໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ''ປາທສ຺ສ ວາ ປາທາຣຫສ຺ສ ວາ''ຕິ ອາຫ။ ໂປຣາຕກສ຺ສ ກຫາປຕສ຺ສ ຈຕ຺ຕ຺ໂຖ ກາໂຄ ປາໂທ, ປາທໍ ອຣຫຕີຕິ ປາທາຣໂຫ, ຕສ຺ສ ປາທສ຺ສ ວາ ປາທາຣຫສ຺ສ ວາ။ ເອຕ຺ຖ ຈ ປາເທນ ກຫາປຕສ຺ສ ຈຕ຺ຕຸຖກາຄໍ ອກປ຺ປິຍກຕ຺ຑເມວ ທສ຺ເສຕິ, ປາທາຣເຫນ ປາທຄ຺ຄນກໍ ກປ຺ປິຍກຕ຺ຑໍ။ ເອຕ຺ຕາວຕາ ເທຍ຺ຖິມນ຺ຕທສ຺ສເນນ ສພ຺ພາກາເຣນ ທຸຕິຍປາຣາຊິກປ຺ປໂຫນກວຕ຺ຖຸ ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕີຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ။ ໂປຣາຕກສ຺ສາຕິ (ສາຣຕ຺ຖ။ ຝີ။ ໔໗໙໙; ວິ။ ວິ။ ຝີ။ ໑໗໙໙) ໂປຣາຕສຕ຺ຖານຸຣູປໍ ອຸປ຺ປາທິຕສ຺ສ ລກ຺ຂຕສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ນີລກຫາປຕສທິສສ຺ສ ກຫາປຕສ຺ສ။ ເອເຕນ ຣຸທ຺ຣທາມກາທີນີ ປຝິກ຺ຂິປຕີ။

ເອວໍ ອສາຣາຣຕາວິນິຈ຺ຉຍໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ສາຣາຣຕາວິນິຈ຺ຉຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຣາຊຄເຫ''ຕິອາທິມາຫ။ ຣລ຺ໂລຕິ ພິມ຺ພິສາຣຣລ຺ໂລ။ ມາສໂກ ນາມ ໂປຣາຕກສ຺ສ ກຫາປຕສ຺ສ ວີສຕິໂມ ກາໂຄ။ ໂຍ ໂລເກ ''ມລ຺ເຊຍ຺ຖິ''ຕິປິ ວຸຈ຺ຈຕິ။ ອິທານິ ອິມສ຺ມີ ອທິນ຺ນາທາເນ ວິນິຈ຺ຉຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ສພ຺ພຕ຺ຖາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ။ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ອູນມາສກາຕິເຣກມາສກປລ຺ຈມາສເກສຸ။ ປຣິຫີນາປຣິຫີນວເສນາຕິ ອຄ຺ຆສ຺ສ ປຣິຫີນາປຣິຫີນວເສນ။ ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ໂພ – ອິທລ຺ຫິ ອທິນ຺ນາທານໍ ວິນິຈ຺ຉິນນ຺ເຕນ ໂອຕິຕ຺ເຕ ວຕ຺ຖຸສ຺ມີ ສຫສາ ອວິນິຈ຺ຉິນິຕ຺ວາ ປລ຺ຈ ຖານານິ ໂອໂລເກຕພ຺ພານິ။ ຍານິ ສນ຺ຣາຍ ໂປຣາຕາ ອາຫຸ –

''ວຕ຺ຖຸໍ ກາລລ຺ຈ ເທສລ຺ຈ, ອຄ຺ຆໍ ປຣິໂກຄປລ຺ຈມໍ;

ຕຸລຍິຕ຺ວາ ປລ຺ຈຖານານິ, ຣາເຣຍ຺ຍຕ຺ຖໍ ວິຈກ຺ຂໂຕ''ຕິ။ (ປາຣາ။ ອຍ຺ຖ။ ໑໗ຒ໔);

ຕຕ຺ຖ ຈ ວຕ຺ຖູຕິ ກຕ຺ຑໍ။ ອວຫາຣເກນ ຫິ ''ມຍາ ອິທໍ ນາມ ອວຫຍ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ອາປຕ຺ຕຶ ອນາໂຣເປຕ຺ວາວ ຕໍ ກຕ຺ຑໍ ສສາມິກໍ ວາ ອສາມິກໍ ວາຕິ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ။ ສສາມິເກປີ ສາມິການໍ ສາລຍກາໂວ ວາ ນິຣາລຍກາໂວ ວາ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕພ຺ໂພ။ ສເຈ ເຕສໍ ສາລຍກາເລ ອວຫຍໍ, ກຕ຺ຑໍ ອຄ຺ຆາເປຕ຺ວາ ອາປຕ຺ຕິ ກາເຣຕພ຺ພາ။ ສເຈ ນິຣາລຍກາເລ, ນ ປາຣາຊິເກນ ກາເຣຕພ຺ໂພ။ ກຕ຺ຑສາມິເກສຸ ປນ ກຕ຺ຑໍ ອາຫຣາເປນ຺ເຕສຸ ກຕ຺ຑໍ ທາຕພ຺ພໍ။ ອຍເມຕ຺ຖ ສາມີຈິ။ ເອວໍ ວຕ຺ຖຸ ໂອໂລເກຕພ຺ພໍ။

ກາໂລຕິ ອວຫາຣກາໂລ။ ຕເທວ ຫິ ກຕ຺ຑໍ ກທາຈິ ສມຄ຺ຆໍ ໂຫຕິ, ກທາຈິ ມຫຄ຺ຆໍ။ ຕສ຺ມາ ຕໍ ກຕ຺ຑໍ ຍສ຺ມີ ກາເລ ອວຫຍໍ, ຕສ຺ມີເຍວ ກາເລ ໂຍ ຕສ຺ສ ອຄ຺ໂຆ, ເຕນ ອຄ຺ເຆນ ອາປຕ຺ຕິ ກາເຣຕພ຺ພາ။ ເອວໍ ກາໂລ ໂອໂລເກຕພ຺ໂພ။

ເທໂສຕິ ອວຫາຣເທໂສ຺ ຕລ຺ຫິ ກາຕ຺ຫຳ ຍສ຺ມິ ເທເສ ອວຫຍໍ, ຕສ຺ມິເຍວ ເທເສ ໂຍ ຕສ຺ສ ອຄ຺ໄຆ, ເຕນ ອຄ຺ເຆນ ອາປ຺ຕ຺ຕິ ກາເຣຕພ຺ພາ຺ ກາຕ຺ຫຸຍ຺ຖານເທເສ ຫິ ກາຕ຺ຫຳ ສມຄ຺ຆໍ ໂຫຕິ, ອລ຺ລຕ຺ຖ ມຫຄ຺ຆໍ຺ ເອວໍ ເທໂສ ໂອໂລເກຕພ຺ໂພ຺

ອຄ຺ໂຆຕິ (ປາຣາ຺ ອຍ຺ຖ຺ ໑຺໔໘) ກາຕ຺ຫຄ຺ໂຆ຺ ນວກາຕ຺ຫສ຺ສ ຫິ ໂຍ ອຄ຺ໂຆ, ໂສ ປຈ຺ຉາ ປຣິຫາຍຕິ຺ ຍຖາ ນວໂຄໂຕ ປຕ຺ໂຕ ອຍ຺ຖ ວາ ທສ ວາ ອຄ຺ຆຕິ, ໂສ ປຈ຺ຉາ ກິນ຺ໂນ ວາ ຂິທ຺ໂທ ວາ ອາຕິຄຕ຺ຖິກາຫໂຕ ວາ ອປ຺ປຄ຺ໂຆ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ນ ສພ຺ພທາ ກາຕ຺ຫຳ ປກຕິອຄ຺ເຆເນວ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ຺ ເອວໍ ອຄ຺ໂຆ ໂອໂລເກຕພ຺ໂພ຺

ປຣິໂກໂຄຕິ ກາຕ຺ຫສ຺ສ ປຣິໂກໂຄ຺ ປຣິໂກເຄນາປິ ຫິ ວາສິອາທິກາຕ຺ຫສ຺ສ ອຄ຺ໂຆ ປຣິຫາຍຕິ, ຕສ຺ມາ ເອວໍ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ – ສເຈ ໂກຈິ ກສ຺ສຈິ ປາທຄ຺ຆນກໍ ວາສິ ຫຣຕິ, ຕຕ຺ຣ ວາສິສາມິໂກ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ ‘‘ຕຍາ ອຍໍ ວາສິ ກິຕ຺ຕເກນ ກີຕາ’’ຕິ຺ ‘‘ປາເທນ, ກນ຺ເຕ’’ຕິ຺ ‘‘ກິ ປນ ເຕ ກິຕ຺ວາວ ຄປິຕາ, ອຸທາຫຸ ຕໍ ວລຄ຺ເຊສີ’’ຕິ? ສເຈ ວທຕິ ‘‘ເອກທິວສໍ ເມ ທນ຺ຕກຍ຺ຖໍ ວາ ຣຊນຉລ຺ລິ ວາ ປຕ຺ຕປຈນທາຣຸ ວາ ຂິນ຺ນໍ, ຆໍສິຕ຺ວາ ວາ ນິສິຕາ’’ຕິ຺ ອຖສ຺ສ ໂປຣາໂຕ ອຄ຺ໂຆ ກຍ຺ໂຖຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ຍຖາ ຈ ວາສິຍາ, ເອວໍ ອລ຺ຊນິຍາ ວາ ອລ຺ຊນິສລາກາຍ ວາ ກຸລ຺ຈິກາຍ ວາ ປລາເລນ ວາ ຖເສທິ ວາ ອິຍ຺ຖກຈຸຕ຺ເຕນ ວາ ເອກວາຣໍ ຆໍສິຕ຺ວາ ໂຄວນມຕ຺ເຕນາປິ ອຄ຺ໂຆ ກສ຺ສຕິ຺ ຕິປ຺ປມຕ຺ຫລສ຺ສ ມກຣທນ຺ຕຈ຺ເຉທເນນາປິ ປຣິມຊ຺ຫນມຕ຺ເຕນາປິ, ອຸທກສາຍິກາຍ ສກິ ນິວາສນປາຣຸປເນນາປິ, ປຣິໂກຄສີເສນ ອໍເສ ວາ ສີເສ ວາ ຄປນມຕ຺ເຕນາປິ, ຕຕ຺ຫຸລາທີນໍ ປປ຺ໂຜຍເນນາປິ ຕໂຕ ເອກໍ ວາ ທ຺ເວ ວາ ອປນຍເນນປິ, ອນ຺ຕມໂສ ເອກໍ ປາສາຕສກ຺ຂຣໍ ອຸທ຺ຄຣິຕ຺ວາ ຉຫ຺ຫິຕມຕ຺ເຕນາປິ, ສປ຺ປິເຕລາທີນໍ ກາຊນນ຺ຕຣປຣິວຕ຺ຕເນນປິ, ອນ຺ຕມໂສ ຕໂຕ ມກ຺ຂິກໍ ວາ ກິປິລ຺ລິກໍ ວາ ອຸທ຺ຄຣິຕ຺ວາ ຉຫ຺ຫິຕມຕ຺ເຕນປິ, ຄຸລຸອປິຕ຺ຫກສ຺ສ ມຊຸຣກາວຊານນຕ຺ຖໍ ນເຂນ ວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອຕ຺ມຕ຺ຕໍ ຄຫິຕມຕ຺ເຕນປິ ອຄ຺ໂຆ ກສ຺ສຕິ຺ ຕສ຺ມາ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ປາທຄ຺ຆນກໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ສາມິເກນ ປຣິໂກເຄນ ອູນໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ນ ຕໍ ອວຫາຣໂກ ກິກ຺ຂຸ ປາຣາຊິເກນ ກາເຣຕພ຺ໂພຕິ຺ ເອວໍ ປຣິໂກໂຄ ໂອໂລເກຕພ຺ໂພ຺

ເອວໍ ອິມານິ ຕຸລຍິຕ຺ວາ ປລ຺ຈ ຖານານິ ຂາເຣຍ຺ຍ ອຕ຺ຖໍ ວິຈກ຺ຂໂຕ ອາປ຺ຕ຺ຕິ ວາ ອນາປ຺ຕ຺ຕິ ວາ ຄຣຸກໍ ວາ ລຫຸກໍ ວາ ອາປ຺ຕ຺ຕິ ຍຖາຖາເນ ຖເປຍ຺ຍາຕິ຺

ເອວໍ ຕຕ຺ຖ ວິນິຈ຺ຉຍໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອນາປ຺ຕ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ສກສລ຺ລິສ຺ສາ’’ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ ສກສລ຺ລິສ຺ສາຕິ ‘‘ມຍ຺ຫໍ ສນ຺ຕກໍ ອິທໍ ກາຕ຺ຫ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ສກສລ຺ລິສ຺ສ ປຣກາຕ຺ຫມ຺ປິ ຄຕ຺ຫໂຕ ຄຫເຕ ອນາປ຺ຕ຺ຕິ, ຄຫິຕໍ ປນ ປຸນ ທາຕພ຺ພໍ຺ ສເຈ ສາມິເກຫິ ‘‘ເທຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ນ ເທຕິ, ເຕສໍ ຂຸຣນິກ຺ເຂເປ ປາຣາຊິກໍ຺ ວິສ຺ສາສຄ຺ຄາເຫຕິ (ປາຣາ຺ ອຍ຺ຖ຺ ໑຺໑໓໑) ວິສ຺ສາສຄ຺ຄຫເຕປິ ອນາປ຺ຕ຺ຕິ຺ ວິສ຺ສາສຄ຺ຄາຫລກ຺ຂຕໍ ປນ ອິມິນາ ສຸຕ຺ເຕນ ຊານິຕພ຺ພໍ –

‘‘ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ປລ຺ຈຫງເຄຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ວິສ຺ສາສໍ ຄເຫຕຸໍ, ສນ຺ທິຍ຺ໂຖ ຈ ໂຫຕິ, ສມ຺ກຕ຺ໂຕ ຈ ອາລປິໂຕ ຈ ຊີວຕິ ຈ ຊານາຕິ ຈ ‘ຄຫິເຕ ເມ ອຕ຺ຕມໂນ’’’ຕິ (ມຫາວ຺ ໓໕໖)຺

ຕຕ຺ຖ ສນ຺ທິຍ຺ໂຖຕິ ທິຍ຺ຖມຕ຺ຕກມິຕ຺ໂຕ຺ ສມ຺ກຕ຺ໂຕຕິ ທລ຺ຫມິຕ຺ໂຕ຺ ອາລປິໂຕຕິ ‘‘ມມ ສນ຺ຕກໍ ຍໍ ອິຈ຺ຉສິ, ຕໍ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍາສິ, ອາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຄຫເຕ ກາຣຕໍ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ຺ ຊີວຕີຕິ ອນຸຍ຺ຖານເສຍ຺ຍາຍ ສຍິໂຕປິ ຍາວ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍຸປຈ຺ເຉທໍ ນ ປາປຸຕາຕິ຺ ຄຫິເຕ ຈ ອຕ຺ຕມໂນຕິ ຄຫິເຕ ຕຸຍ຺ຖຈິຕ຺ໂຕ຺ ເອວຣູປສ຺ສ ສນ຺ຕກໍ ‘‘ຄຫິເຕ ເມ ອຕ຺ຕມໂນ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຊານນ຺ເຕນ ຄເຫຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ຺ ອນວເສສປຣິຍາທານວເສນ ເຈຕານິ ປລ຺ຈງຄານິ ວຸຕ຺ຕານິ຺ ວິສ຺ສາສຄ຺ຄາໂທ ປນ ຕີຫິ ອງເຄຫິ ຣຸຫຕິ຺ ກຖໍ? ສນ຺ທິຍ຺ໂຖ, ຊີວຕິ, ຄຫິເຕ ອຕ຺ຕມໂນ, ສມ຺ກຕ຺ໂຕ, ຊີວຕິ, ຄຫິເຕ ອຕ຺ຕມໂນ, ອາລປິໂຕ, ຊີວຕິ, ຄຫິເຕ ອຕ຺ຕມໂນຕິ ເອວໍ຺

ໂຍ ປນ ຊີວຕິ, ນ ຈ ຄຫິເຕ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ສນ຺ຕກໍ ວິສ຺ສາສກາເວນ ຄຫິຕມ຺ປິ ປຸນ ທາຕພ຺ພໍ຺ ທທນ຺ເຕນ ຈ ມຕກຂນໍ ຕາວ ເຍ ຕສ຺ສ ຂເນ ອິສ຺ສຣາ ຄຫຍ຺ຖາ ວາ ປພ຺ພຊິຕາ ວາ, ເຕສໍ ທາຕພ຺ພໍ຺ ອນຕ຺ຕມນສ຺ສ ສນ຺ຕກໍ ຕສ຺ເສວ ທາຕພ຺ພໍ຺ ໂຍ ປນ ປຖມໍເຍວ ‘‘ສຸຍ຺ຖຸ ກຕໍ ຕຍາ ມມ ສນ຺ຕກໍ ຄຕ຺ຫນ຺ເຕນາ’’ຕິ ວຈີເກເທນ ວາ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທມຕ຺ເຕນ ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ເກນຈິ ກາຣເຕນ ກຸປິໂຕ, ໂສ ປຈ຺ຈາຫຣາເປຕຸໍ ນ ລກຕິ຺ ໂຍ ຈ ອທາຕຸກາໂມ, ຈິຕ຺ເຕນ ປນ ອຂິວາເສຕິ, ນ ກິລ຺ຈິ ວທຕິ, ໂສປິ ປຸນ ປຈ຺ຈາຫຣາເປຕຸໍ ນ ລກຕິ຺ ໂຍ ປນ ‘‘ມຍາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ສນ຺ຕກໍ ຄຫິຕ’’ນ຺ຕິ ວາ ‘‘ປຣິກຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວາ ວຸຕ຺ໂຕ ຄຫິຕໍ

ວາ ໂທຕຸ, ປຣິກຸຕຸຕໍ ວາ, ‘‘ມຍາ ປນ ຕໍ ເກນຈິເທວ ກຣຕີເຍນ ຄປີຕໍ, ປາກຕິກໍ ກາຕຸໍ ວຍຸຜຕີ’’ຕິ ວທຕິ, ອຍໍ ປຈຸຈາຫຣາເປຕຸໍ ລກຕີ។

ຕາວກາລິເກຕິ ‘‘ປຜິທສຸສາມິ ປຜິກຣິສຸສາມີ’’ຕິ ເອວໍ ຄຕຸໜນຸຕສຸສ ຕາວກາລິເກປີ ຄໜເຕ ອນາປຕຸຕິ។ ຄຫິຕໍ ປນ ສເຈ ກຕຸໜສາມິໂກ ປຸຄຸຄໂລ ວາ ຄໂຕ ວາ ‘‘ຕຸຍຸໜເວຕໍ ໂທຕູ’’ຕິ ອນຸຊານາຕິ, ອິຈຸເຈຕໍ ກຸສລໍ។ ໂນ ເຈ ອນຸຊານາຕິ, ອາຫຣາເປນຸ ເຕ ທາຕພຸພໍ។ ສງຈສນຸຕກໍ ປນ ປຜິທາຕຸເມວ ວຍຸຜຕີ។

ເປຕປຣິຄຸຄເໜຕິ ເອຕຸຖ ປນ ເປຕຸຕິວິສເຍ ອຸປປນຸນາປີ, ກາລໍ ກຕຸວາ ຕສຸມິເຍວ ອຕຸຕກາເວ ນິພຸພຕຸຕາປີ, ຈາຕຸມໜາຣາຊິກາທໂຍ ເທວາປີ ສພຸເພ ‘‘ເປຕາ’’ຕຸເວວ ສງຂຸຍໍ ຄຕາ, ເຕສໍ ປຣິຄຸຄເໜ ອນາປຕຸຕິ។ ເທວຕາຍ ປນ ອຸທຸທິສຸສ ພລິກມຸມໍ ກໂຣນຸເຕທິ ຣຸກຸຂາທີສຸ ລຄຸຄິຕສາຜເກ ວຕຸຕພຸພເມວ ນຕຸຖິ។ ຕຍຸຈ ໂຂ ອາຣກຸຂເກຫິ ອປຣິຄຸຄຫິເຕ, ປຣິຄຸຄຫິຕໍ ປນ ຄເໜຕຸໍ ນ ວຍຸຜຕີ (ສາຣຕຸຖ។ ຜີ។ ໒໔໑໓໑)។

ຕີຣຈຸຊານຄຕປຣິຄຸຄເໜຕິ ນາຄສຸປຕຸຕາທີນໍ ຕີຣຈຸຊານຄຕານໍ ປຣິຄຸຄເໜ។ ສເຈປີ ຫິ ເທໂວ ວາ ນາຄສຸປຕຸໂຕ ວາ ມນຸສຸສຣູເປນ ອາປຕໍ ປສາເຣຕິ, ຕໂຕ ຈສຸສ ສນຸຕກໍ ໂກຈິ ທິພຸພຈກຸຂຸໂກ ກິກຸຂຸ ຕໍ ລຕຸວາ ຄເໜຕຸວາ ຄຈຸຊຕິ, ວຍຸຜຕີ។

ປໍສຸກູລສຄຸຜິສຸສາຕິ ‘‘ອສາມິກໍ ອິທໍ ປໍສຸກູລ’’ນຸຕິ ເອວສຄຸຜິສຸສາປີ ຄໜເຕ ອນາປຕຸຕິ។ ສເຈ ປນ ຕໍ ສສາມິກໍ ໂທຕິ, ອາຫຣາເປນຸເຕ ທາຕພຸພໍ។ ອຸມມຕຸຕກາທີນີ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕປຸປການເມວ។ ອາທິກມຸມິໂກ ປເນຕຸຖ ສມິໂຍ ។ ອວເສສານໍ ປນ ຣຊກາຕຸທີກາທີໂຈຣານໍ ວພຸພຄຸຄິຍາທີນໍ ອາປຕຸຕິເຍວ។

ສຈິຕຸຕເກຫີ ຕີຫິ ສມຸຜຸຖາເນຫີ ອິທໍ ສມຸຜຸຖາຕີຕິ ອາໜ ‘‘ອທິນຸນາທານສມຸຜຸຖານ’’ນຸຕິ។ ຕຖາ ຫິ ສາໜຕຸຖິກໍ ກາຍຈິຕຸຕໂຕ ສມຸຜຸຖາຕີ។ ອາຕຸຕິກໍ ວາຈາຈິຕຸຕໂຕ ສມຸຜຸຖາຕີ។ ສາໜຕຸຕິກາຕຸຕິກໍ ກາຍວາຈາຈິຕຸຕໂຕ ສມຸຜຸຖາຕີ, ຕຍຸຈ ໂຂ ‘‘ກາຣິຍມິທໍ, ຕຸວໍ ເອກປສຸສໍ ຄຕຸໜ, ອໜໍ ເອກປສຸສ’’ນຸຕິ ສໍວິຫາຍ ອຸກເຍສໍ ປໂຍເຄນ ເອກກສຸສ ວຕຸຖຸໂນ ຖານາຈາວເນ ລພຸກຕີ។ ‘‘ກາຍວຈີກມຸມ’’ນຸຕິ ອວຈນໍ ປນ ກາຍວາຈານໍ ອິທີເສ ຖາເນ ອງຄມຕຸຕຕຸຕາ។ ຍາຍ ປນ ເຈຕນາຍ ສມຸຜຸຖາປີໂຕ ປໂຍໂຄ ສາໜຕຸຖິໂກ ວາ ອາຕຸຕິໂກ ວາ ປຊານກາເວນ ຖານາຈາວນໍ ສາເຣຕິ, ຕສຸສາ ວເສນ ອາປຕຸຕິ ກາເຣຕພຸພາ។ ອລຸລຖາ ສາໜຕຸຖິກໍ ວາ ອາຕຸຕິກສຸສ ອງຄໍ ນ ໂທຕິ, ອາຕຸຕິກໍ ວາ ສາໜຕຸຖິກສຸສາຕິ ອິທໍ ວິຣຸຊຸຊຕີ។ ‘‘ອທິນຸນໍ ອາທິຍາມີ’’ຕິ ສຄຸຍາຍ ອກາເວນ ມຸຈຸຈນໂຕ ສຄຸຍາວິໂມກຸຂໍ។ ກາເຍນ ກຕໍ ກມຸມໍ ກາຍກມຸມໍ, ກາຍທຸວາເຣນ ກຕນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ວຈີກມຸມມນຸຕິ ເອຕຸຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ຕຸຜຸໂຖ ວາ ກີໂຕ ວາ ມຊຸຊຕຸໂຕ ວາ ນໍ ອາປຊຸຊຕີຕິ ຕິເວທນໍ។ ເສສໍ ປຖມສິກຸຂາປເທ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພໍ។

ທຸຕິຍປາຣາຊິກວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ។

໓។ ຕຕິຍປາຣາຊິກວຕຸຕນາ

ສນຸຕິ ສໜຕຸເຖ ອຸປສຄຸໂຄ។ ເຕນ ສທຸຊີ ອຸສຸສຸກຸກວຈນເມຕໍ ‘‘ສຄຸຈິຈຸຈາ’’ຕິ ອາໜ ‘‘ສຄຸເຈເຕຕຸວາ’’ຕິອາທີ។ ອຸສຸສຸກຸກວຈນນຸຕິ ເອຕຸຖ ອຸສຸສຸກຸກວຈນໍ (ສາຣຕຸຖ។ ຜີ។ ໒໔໑໓໒) ນາມ ປຸພຸພກາລກີຣິຍາວຈນໍ។ ອຍຄຸຫິ ສມານກຕຸຕຸເກສຸ ປຸພຸພາປຣກາລກີຣິຍາວຈເນສຸ ປຸພຸພກາລກີຣິຍາວຈນສຸສ ນິຣຸຕຸຕິໂວຫາໂຣ។ ອິທານິ ‘‘ສທຸຊີ ເຈເຕຕຸວາ’’ຕິ ອິມິນາ ສງເຂເປນ ວຸຕຸຕເມວຕຸຖໍ ປາກຜໍ ກຕຸວາ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ປາໂຕ’’ຕິອາທິມາໜ។ ຕຕຸຖ ‘‘ປາໂຕ’’ຕິ ສຄຸລາຍ ສທຸຊີເຍວາຕິ ‘‘ປາໂຕ’’ຕິ ສຄຸຄໍ ອວິຊຫິຕຸວາ ເອວ, ‘‘ປາໂຕ’’ຕິ ສຄຸຄຸປຸປຕຸຕິຍາ ອນນຸຕຣນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂທຕິ។ ເອວຄຸຈ ກຕຸວາ ກາຖໍ ເອກກຸຂເຕ ເອກສຸສ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸກຍາຣມຸມຕາກາໂວຕິ ເອທິສີ ໂຈທນາ ອນວກາສາຕິ ທຜຸຖພຸພໍ។ ເກຈິ ປນ ‘‘ຄາຕປຣິຄຸລາຍ ທິຜຸຖສກາເວສຸ ສມຸເມສຸ ຕີຣຕາປຣິຄຸລາຍ ຕີລກຸຂຕໍ ອາໂຣເປຕຸວາ (ສາຣຕຸຖ។ ຜີ។ ໒໔໑໓໒) ‘ຣູປໍ ອນິຈຸຈ’ນຸຕິອາທິນາ ສກາເວນ ສທຸຊີ ເອກກຸຂເຕ ອນິຈຸຈາທິລກຸຂຕຊານນໍ ວິຍ ‘ປາໂຕ’ຕິ ສຄຸລາຍ ສທຸຊີເຍວ ‘ວຊາມິ ນ’ນຸຕິ ຊານາຕີ’’ຕິ ວທນຸຕິ។ ອປເຣ ປນ ອາຈຣິຍາ ຕຕຸຖາປີ ເອວໍ ນ ກເຖນຸຕິ។ ເອຕຸຖ ຈ ມນຸສຸສວິຄຸຄໂໜ’’ຕິ ອວຕຸວາ ‘‘ປາໂຕ’’ຕິ ວຈນໍ ‘‘ມນຸສຸໂສ ອຍ’’ນຸຕິ ອຊານິຕຸວາ ເກວລໍ ສຕຸຕສຄຸລາຍ ໜາເຕນຸຕສຸສາປີ ປາຣາຊິກກາວທສຸສນຕຸຖໍ ວຸຕຸຕໍ។ ເຈເຕຕຸວາຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ។ ປກປຸເປຕຸວາຕິ ອກີວິຈາເຣຕຸວາ, ສນຸນິຜຸຖານໍ ກຣິຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖ។

ອິທານິ ມນຸສ຺ສອຕ຺ຕຠາວໍ ອາທິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄຫ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ກລລໂຕ ປຏ຺ຐາຍາຕິ ປຏິສນ຺ຘິວິຎ຺ຎາເຓນ ສທ຺ຘິໍ ອຸປ຺ປນ຺ນກລລຣູປໂຕ ປຏ຺ຐາຍຯ ກລລຣູປໍ ນາມ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສານໍ ກາຍວຕ຺ຖຸຠາວທສກວເສນ ຕິໍສ ຣູປານິ, ນປຸໍສການໍ ກາຍວຕ຺ຖຸທສກວເສນ ວີສຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສານໍ ກລລຣູປໍ ຊາຕິອຸຓ຺ຓາຍ ເອເກນ ອໍສຸນາ ອຸທ຺ຘຏເຕລພິນ຺ທຸມຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ ອຈ຺ຉໍ ວິປ຺ປສນ຺ນໍຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ –

‘‘ຕິລເຕລສ຺ສ ຍຖາ ພິນ຺ທຸ, ສປ຺ປິມຓ຺ໂຑ ອນາວິໂລ;

ເອວໍວຓ຺ຓປ຺ປຏິຠາຄໍ, ‘ກລລ’ນ຺ຕິ ປວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິຯ (ສໍຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໑ຯ໒໓໕; ວິຠຯ ອຏ຺ຐຯ ໒໖; ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໑໗໒);

ເອວໍ ປຣິຕ຺ຕກໍ ວຕ຺ຖຸໍ ອາທິໍ ກຕ຺ວາ ຍາວ ມຣຓກາລາ ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ ອນຸປຸພ຺ເພນ ວຸຑ຺ຒິປ຺ປຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕຠາໂວ ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄໂຫ ນາມາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອິທຎ຺ຈ ເຍຠຸຍ຺ຍວເສເນວ ວຸຕ຺ຕໍຯ ໂອປປາຕິກສໍເສທຊາປິ ຫິ ມນຸສ຺ສາ ປາຣາຊິກວຕ຺ຖຸເຍວຯ ກລລກາເລປີຕິ ປຐມສຕ຺ຕາເຫປິຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ສນ຺ຕຕິວເສນ ປວຕ຺ຕມານໍ ກລລສງ຺ຂາຕໍ ອຕ຺ຕຠາວໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕຸໍ ສກ຺ກາ, ນ ປນ ສພ຺ພປຐມໍ ກລລຣູປໍຯ ປຏິສນ຺ທິຈິຕ຺ເຕນ ຫິ ສທ຺ຘິໍ ຕິໍສ ກມ຺ມຊຣູປານິ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ເຕສຸ ປນ ຄິເຕສ຺ເວວ ໂສຬສ ຠວງ຺ຄຈິຕ຺ຕານິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕິຯ ເອຕສ຺ມິໍ ອນ຺ຕເຣ ຄຫິຕປຏິສນ຺ທິກສ຺ສ ທາຣກສ຺ສ ວາ ມາຕຸຍາ ວາ ປນສ຺ສ ອນ຺ຕຣາໂຍ ນຕ຺ຖິຯ ອຍຎ຺ຫິ ມຣຓສ຺ສ ອໂນກາໂສ ນາມຯ ເຠສຊ຺ຊສມ຺ປທາເນນາຕິ ຄພ຺ຠປາຕນເຠສຊ຺ຊທາເນນຯ ຕໂຕ ວາ ອຸທ຺ຘມ຺ປີຕິ ອພ຺ພຸທເປສິກາລາທີສຸປິຯ ຊີວິຕາ ວິໂຍເຊຍ຺ຍາຕິ ສນ຺ຕຕິວິໂກປນວເສນ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໂຕ ອປເນຍ຺ຍຯ

ອິມສ຺ສປນຕ຺ຖສ຺ສາຕິ ‘‘ສຎ຺ຈິຈ຺ຈ ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄຫໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍາ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໑໗໑) ອິມສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສຯ ອາວິຠາວຕ຺ຖນ຺ຕິ ປກາສນຕ຺ຖໍຯ ປາຓສ຺ສ ອຕິປາໂຕ ປາຓາຕິປາໂຕ, ປາຓວໂຘ ປາຓຆາໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ສຕ຺ໂຕຕິ ຂນ຺ຘສນ຺ຕາໂນຯ ຕຕ຺ຖ ຫີ ສຕ຺ຕປຎ຺ຎຕ຺ຕີຯ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍນ຺ຕິ ຣູປາຣູປຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍຯ ຣູປຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິເຍ ຫິ ວິໂກປິເຕ ອິຕຣມ຺ປີ ຕໍສມ຺ພນ຺ຘຕາຍ ວິນສ຺ສຕີຕິຯ ຍາຍ ເຈຕນາຍາຕິ ຕສ຺ມິໍ ປາເຓ ປາຓສຎ຺ຎິໂນ ກາຍວຈີທ຺ວາຣານໍ ອຎ຺ຎຕຣທ຺ວາຣປ຺ປວຕ຺ຕາຍ ຍາຍ ເຈຕນາຍຯ ມໂນທ຺ວາເຣ ປນ ປວຕ຺ຕາຍ ວຘກເຈຕນາຍ ປາຓາຕິປາຕຠາໂວ ນຕ຺ຖິຯ ສາ ເຈຕນາຕິ ສາ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍຸປ຺ຈ຺ເຉທເກາ ປກ຺ກມສມຸຏ຺ຐາປິກາ ກາຍວຈີທ຺ວາຣານໍ ອຎ຺ຎຕຣທ຺ວາຣປ຺ປວຕ຺ຕາ ວຘກເຈຕນາຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຍາຍ ເຈຕນາຍ ປວຕ຺ຕມານສ຺ສ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ນິສ຺ສຍຠູເຕສຸ ມຫາຠູເຕສຸ ອຸປກ຺ກມກຣຓເຫຕຸ ຕໍມຫາຠູຕປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກມຫາຠູຕານຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ໒ຯ໑໗໒), ສາ ຕາທິສປໂຍຄສມຸຏ຺ຐາປິກາ ເຈຕນາ ປາຓາຕິປາໂຕຯ ລທ຺ຘູປກ຺ກມານິ ຫິ ມຫາຠູຕານິ ອິຕຣຠູຕານິ ວິຍ ນ ວິສທານີຕິ ສມານຊາຕິການໍ ກາຣຓໍ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິຯ

ປາຓາຕິປາໂຕ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ປາຓາຕິປາຕີຯ ສໍສຄ຺ເຄ ອຍມີກາໂຣຯ ເຕນາຫ ‘‘ວຸຕ຺ຕເຈຕນາຍ ສມງ຺ຄີປຸຄ຺ຄໂລ’’ຕິຯ ສໂກ ຫຕ຺ໂຖ ສຫຕ຺ໂຖ, ເຕນ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ປໂຍໂຄ ສາຫຕ຺ຖິໂກຯ ນິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ນິສ຺ສຄ຺ໂຄ, ໂສວ ນິສ຺ສຄ຺ຄິໂຍຯ ເອວໍ ອາຓຕ຺ຕິໂກຯ ວິຊ຺ຊາມໂຍ ມນ຺ຕປຣິຊປ຺ປນໂຍໂຄຯ ອິທ຺ຘິມໂຍ ກມ຺ມວິປາກຊິທ຺ຘິມໂຍຯ

ອິທານິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕເຍວ ຉ ປໂຍເຄ ວິຠຊິຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຕຕ຺ຖາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ ເຕສຸ ຉສຸ ປໂຍເຄສຸຯ ສາຫຕ຺ຖິໂກຕິ ເອຕ຺ຖ ຫຕ຺ໂຖ ອຸປລກ຺ຂຓຠາເວນ ຄຫິໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ກາເຍນ ວາ’’ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ກາເຍນາຕິ ຫຕ຺ເຖນ ວາ ປາເທນ ວາ ມຸຏ຺ຐິນາ ວາ ຊາຓຸນາ ວາ ເຍນ ເກນຈິ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ເຄນຯ ກາເຍກເທໂສ ເຫຕ຺ຖ ຫຕ຺ຖາທິກາໂຍ ອວຍເວ ສມຸທາໂຍປຈາໂຣ ຍຖາ ‘‘ຄາໂມ ທຑ຺ໂຒ’’ຕິຯ ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ເຘນາຕິ ກາຍໂຕ ອໂມຈິເຕນ ອສິອາທິນາ ປຫຣເຓນຯ ປຫຣຓນ຺ຕິ ກາຍວິຎ຺ຎຕ຺ຕິສຫິຕາຍ ວຘກເຈຕນາຍ ອຘິປ຺ເປຕ຺ຖສາຘນໍຯ ກາເຍນ ວາ ສຕ຺ຕິອາທີນໍ, ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ເຘນ ວາ ອຸສຸຍນ຺ຕປາສາຓາທີນໍ ນິສ຺ສຊ຺ຊນນ຺ຕິ ຍຖາສມ຺ຠວໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖາປີຕິ ເຕສຸ ສາຫຕ຺ຖິກນິສ຺ສຄ຺ຄິເຍສຸ ຯ ອຸທ຺ທິສ຺ສານຸທ຺ທິສ຺ສເຠທໂຕຕິ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ຈ ອນຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ຈ ປວຕ຺ຕິເຠເທນຯ ອຸທ຺ທິສນໍ ອຸທ຺ທິໂສ, ໂສ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອຸທ຺ທິສໂກ, ປໂຍໂຄ, ຕສ຺ມິໍຯ ພຊ຺ຌຕີ ເອເຕນາຕິ ພທ຺ໂຘ, ກມ຺ມເມວ ພທ຺ໂຘ ກມ຺ມພທ຺ໂຘ, ປາຓາຕິປາໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ພນ຺ຘນໍ ພທ຺ໂຘ, ກມ຺ມຸນາ ພທ຺ໂຘ ກມ຺ມພທ຺ໂຘ, ໂສ ອສ຺ສ ໂຫຕິ, ປາຓາຕິປາຕກມ຺ມສ຺ສ ສິທ຺ຘນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອຸຠຍຕ຺ຖາປີຕິ ອຸທ຺ທິສເກ, ອນຸທ຺ທິສເກ ຈາຕິ ທ຺ວິສຸປີຯ ປຈ຺ຉາ ວາ ເຕເນວ ໂຣເຄນ ມຣຕູຕິ ໂຍຊນາຯ ປຫຣິຕກ຺ຂເຓເຍວາຕິ ມຣຓາຍ ປໂຫນກປ຺ປຫາຣສ຺ສ ລທ຺ຘກ຺ຂເຓເຍວ ກມ຺ມພທ຺ໂຘຯ ຍທິ ອວສ຺ສໍ ເຕນ ມຣຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ສເຈ ປນ ມຣຓາຘິປ຺ປາເຍນ ປຫາຣໍ ທຕ຺ວາ ເຕນ

ອມຕສຸສ ປຸນ ອລຸເລນ ຈິຕຸເຕນ ປຫາເຣ ທີນຸເນ ປຈຸລາປີ ປຄຸມປຸປຫາເຣເນວ ມຣຕິ, ຕທາວ ກມຸມພທຸໂຮ຺ ອຖ ທຸຕິຍປຫາເຣນ ມຣຕິ , ນຕຸຖິ ປາຕາຕິປາໂຕ຺ ອຸກເຍທີ ມເຕປີ ປຄຸມປຸປຫາເຣເນວ ກມຸມພທຸໂຮ, ອຸກເຍທີປີ ອມເຕ ເນວຕຸຕິ ປາຕາຕິປາໂຕ຺ ເອສ ນໂຍ ພຫູທີປີ ເອກສຸສ ປຫາເຣ ທີນຸເນ຺ ຕຕຸຣາປີ ທີ ຍສຸສ ປຫາເຣນ ມຣຕິ, ຕສຸເສວ ກມຸມພທຸໂຮຕິ຺ ອາຕາປນໍ ນາມ ວຈີວິລຸລຕຸຕິສຫິຕາຍ ວຮກເຈຕນາຍ ອຮິປຸເປຕຸຖສາຮນໍ຺

ອິທານິ ອິມສຸມີ ອາຕຕຸຕິກປໂຍເຄ ສງເກຕວິສງເກຕກາວຊານນຕຸຖໍ ວພຸພິຮໍ ນິຍມໍ ທສຸເສນຸໂຕ "ຕຕຸຖາ"ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖາຕິ ຕສຸມີ ອາຕຕຸຕິກປໂຍເຄ຺ ອາຕຕຸຕິນິຍາມກາຕິ ອາຕຕຸຕິກປໂຍຄສາຮິກາ຺ ເອເຕສຸ ທີ ອວິຣຊຊິເຕສຸເຍວ ອາຕຕຸຕິກປໂຍໂຄ ໂຫຕິ, ນ ອລຸລຖາຕິ຺

ປຸຄຸຄໂລຕິ ມາເຣຕພຸໂພ ປຸຄຸຄໂລ຺ ເຕນາຫ "ຍໍ ທີ"ຕິອາທີ຺ ອາຕາປກສຸສ ອາປຕຸຕິຕິ ອາຕາປກສຸສ ອາຕຕຸຕິກຸຂເຕ ອາປຕຸຕິ, ອາຕຕຸຕສຸສ ມາຣຕາກຸຂເຕ຺ ອາຕາປໂກ ມຸຈຸຈຕິຕິ ອາຕຕຸຕສຸເສວ ກມຸມພທຸໂຮ, ວຕຸຖຸວິເສເສນ ປເນຕຸຖ ກມຸມວິເສໂສ ຈ ອາປຕຸຕິວິເສໂສ ຈ ໂຫຕິຕິ຺ "ປຸເຣາຕຸຕໍ ມາເຣທີ"ຕິ ອາຕຕຸໂຕ ປຸເຣາຕຸຕເມວ ມາເຣຕິຕິ "ອຊຊ ສຸເວ"ຕິ ອນິຍເມຕຸວາ "ປຸເຣາຕຸຕໍ ມາເຣທີ"ຕິ ອາຕຕຸໂຕ ຍທາ ກທາຈິ ປຸເຣາຕຸຕໍ ມາເຣຕິ຺ ໂຍ ປນ "ອຊຊ ປຸພຸພຕຸເຫ"ຕິ ວຸຕຸໂຕ ມຊຊນຸເຫ ວາ ສາຍນຸເຫ ວາ ສຸເວ ວາ ປຸພຸພຕຸເຫ ມາເຣຕິ, ວິສງເກໂຕ ໂຫຕິ, ອາຕາປກສຸສ ນຕຸຖິ ກມຸມພທຸໂຮ຺ ປຸພຸພຕຸເຫ ມາເຣຕຸໍ ວາຍ ມນຸຕສຸສ ມຊຊນຸເຫ ຊາເຕປີ ເອເສວ ນໂຍ຺ ເອເຕນ ນເຍນ ສພຸພກາລປຸປເພເທສຸ ສງເກຕວິສງເກຕຕາ ເວທິຕພຸພາ຺

ເອວໍ ວຕຸຖຸກາເລສຸ ສງເກຕວິສງເກຕຕໍ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານິ ໂອກາສາທິສຸ ສງເກຕວິສງເກຕຕໍ ອຕິທິສນຸໂຕ "ອິມິນາ ນເຍນາ"ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕຸຖ ໂອກາໂສຕິ (ປາຣາ຺ ອຝ຺ຸ ໔໑໓໔) ຄາໂມ ວາ ວນໍ ວາ ເຄຫທຸວາຣໍ ວາຕິ ເອວມາທິໂກ຺ ອາວຸຮນຸຕິ ອສິ ວາ ອຸສຸ ວາ ສຕຸຕິ ວາຕິ ເອວມາທີ຺ ອິຣິຍາປໂຖຕິ ມາເຣຕພຸພສຸສ ຄມນໍ ວາ ນິສຊຊາ ວາຕິ ເອວມາທີ຺ ກິຣິຍາວິເສໂສຕິ ວິຊຊນໍ ວາ ເຮທນໍ ວາ ເກທນໍ ວາ ສງຂມຸຕຸທກໍ ວາຕິ ເອວມາທີ຺ ອິເມສຸ ຍຖາ ຍຖາ ວຮໂກ ອາຕຕຸໂຕ, ຕຖາ ຕຖາ ກເຕ ອາຕາປກສຸສ ອາປຕຸຕິ, ອລຸລຖາ ກເຕ ວິສງເກໂຕ ໂຫຕິ຺ ເຕນາຫ "ອິມິນາ ນເຍນາ"ຕິອາທີ຺ ຕຕຸຖ ສພຸພຕຸຖາຕິ ໂອກາສາທີສຸ ຈຕູສ຺ຸ ໂຫຕິ ເຈຕຸຖ –

"ຍຖາຕຕຸຕິວເສເນວ, ອາຕຕຸເຕນ ກເຕ ສຕິ;

ອາຕາປກສຸສ ອາປຕຸຕິ, ວິສງເກໂຕລຸລຖາ ກເຕ"ຕິ຺

ອາຕຕຸຕິຍໍ ປນ ອຍໍ ວິເສໂສ – ອຮິຍຸຄາຍາຕິ ອຮິຍຸຄທີຕຸວາ ອາຕາເປຕິ "ເອວໍ ວິຊຊ, ເອວໍ ປຫຣ, ເອວໍ ຆາເຕທີ"ຕິ (ປາຣາ຺ ໑໓໔) ວຸຕຸຕາຍ ປາລຸອິຍາ ລພຸກາຕິຕິ ລາຕພຸໂພ຺

ໂອປຕນຸຕິ ເອຕຸຖາຕິ ໂອປາໂຕ, ອາວາໂຜ, ຕສຸສ ຂຓນໍ ໂອປາຕກຸຂຓນໍ຺ ອປສຸເສນສໍວິຮານນຸຕິ (ປາຣາ຺ ອຝ຺ຸ ໔໑໓໓) ອປສຸເສນສຸສ ສໍວິຮານໍ຺ ນິຈຸຈປຣິໂກໂຄ ມລຸໂຈ ວາ ປີຄໍ ວາ ອປສຸເສນຜລກໍ ວາ ທີວາຍຸຄາເນ ນິສີທນຸຕສຸສ ອປສຸເສນກຕຸຖມຸໂກ ວາ ຕຕຸຖຊາຕກຣຸກຸຂໍ ວາ ຈງກເມ ອປສຸສາຍ ຕິຍຸຄນຸຕສຸສ ອາລມຸພນຣຸກຸຂໍ ວາ ອາລມຸພນຜລກໍ ວາ, ສພຸພມຸເປຕໍ ອປສຸສນິຍຍຸເຄນ ອປສຸເສນໍ ນາມ, ຕສຸມີ ອປສຸເສເນ ຍຖາ ອປສຸສຍນຸຕໍ ວິຊຊຕິ ວາ ຣິນຸທຕິ ວາ, ຕຖາ ກຕຸວາ ວາສີຜຣສຸສຕຸຕິອາຣກາຍຸຜກາທີສຸ ອລຸລຕຣສຸສ ສຕຸຖສຸສ ຄປນນຸຕິ ອຕຸໂຖ຺

ອຸປນິກຸຂິປນໍ ນາມ ສມີເປ ນິກຸຂິປນໍ຺ ມນາປສຸສ ວາ ອມນາປສຸສ ວາ ຣູປສຸສ ອຸປຫຣຕໍ ສມີເປ ຄປນໍ ຣູປູປຫາໂຣ, ອຕຸຕນາ ວາ ຍກຸຂເປຕາທີເວສໍ ຄເຫຕຸວາ ຕິຍຸຄນໍ຺ ອາທີສທຸເທນ ສທຸທູປຫາຣາທີນໍ ຄຫຓໍ຺ ເອຕຸຖາປີຕິ ຖາວຣປໂຍເຄປີ ຺ ອຸທຸທິສຸ ສານຸທຸທິສຸສເກໂທ ເວທິຕພຸໂພ, ຍໂຕ ຕຕຸຖາປີ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ກມຸມພທຸໂຮ ໂຫຕິ຺ ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ມູລຍຸເຄນ ໂອປາຕາທີສຸ ປເຣສໍ ມູເລນ ວາ ມຸຮາ ວາ ທີນຸເນສຸປີ ຍທີ ຕປຸປຈຸຈຍາ ໂກຈິ ມຣຕິ, ມູລຍຸຄສຸເສວ ກມຸມພທຸໂຮ຺ ຍທີປີ ເຕນ, ອລຸເລນ ວາ ຕຕຸຣ ໂອປາເຕ ວິນາເສຕຸວາ ກູມິສເມ ກເຕປີ ປໍສຸທາຣກາ ວາ ປໍສຸໍ ຄຕຸຫນຸຕາ, ມູລຂຓກາ ວາ ມູລານີ ຂຓນຸຕາ ອາວາຜໍ ກໂຣນຸຕິ, ເທເວ ວາ ວສຸສນຸເຕ ກທຸທໂມ ຊາຍຕິ, ຕຕຸຖ ຈ ໂກຈິ ໂອຕຣິຕຸວາ ວາ ລຄຸຄິຕຸວາ ວາ ມຣຕິ, ມູລຍຸຄສຸເສວ ກມຸມພທຸໂຮ຺ ຍທີ ປນ ເຍນ ລທຸຮໍ, ໂສ ວາ ອລຸໂລ ວາ ວິຕຸຖຕຕຣໍ ວາ ຄມຸກີຣຕຣໍ ວາ ກໂຣຕິ, ຕປຸປຈຸຈຍາ ຈ ໂກຈິ ມຣຕິ,

ອຸກເຍສມ຺ປິ ກມ຺ມພຫຸໂຊ຺ ຍຖາ ຕຸ ມູລານິ ມູເລຫິ ສໍສນ຺ທນ຺ຕິ, ຕຖາ ຕຕ຺ຖ ຖເລ ກເຕ ມຸຈ຺ຈຕີ຺ ເອວໍ ອປສ຺ເສນສໍວິສານາທິ ສຸປິ ຍາວ ເຕສໍ ປ໌ວຕ຺ຕິ, ຕາວ ຍຖາສມ຺ກວໍ ກມ຺ມພຫຸໂຊ ເວທິຕພ຺ໂພ຺

ວິຊ຺ຊາປ໌ຣິຊຸປ໌ປນ຺ຕິ ອາຖພ຺ພຕ໌ເກຫິ, ວິຊ຺ຊາຊເຣຫິ ຈ ມນ຺ຕປ໌ຣິຊຸປ໌ປນໍ຺ ກມ຺ມວິປ໌າກຊາຍ ອິທ຺ນິຍາຕິ ສາຕິສຍກມ຺ມນິພ຺ພຕ຺ ຕາຍ ກມ຺ມວິປ໌າເກນ ສຫຊາຕາຍ ອິທ຺ນິຍາ, ກມ຺ມສ຺ສ ວາ ວິປ໌າກກາເລ ຊາຕາຍ ອິທ຺ນິຍາ຺ ປໂຍຊນນ຺ຕິ ປ໌ວຕ຺ຕນໍ, ກຣຕານ຺ ຕິ ອຕ຺ໂຖ, ທາຖາວຸຊາທີນໍ ທາຖາໂກຜນາທີນມິວ ມາຣຕຕ຺ຖໍ ກມ຺ມວິປ໌າກຊິທ຺ນິວິກາຣກຣຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺

ກມ຺ມສາຊໂນ ວາຍໍ ຫາຣກສທ຺ໂທ ພຫຸລໍວິສາເນນ ຕຕ຺ຖາປີ ຕ຺ວຸປ໌ຈ຺ຈຍສ຺ສ ສິຊ຺ຊນໂຕຕິ ອາຫ "ອຖ ວາ"ຕິອາທິ຺ ຊີວິຕຫຣຕາ ກໍ, ອຸປ໌ນິກ຺ຂິປີຕພ຺ພໍ ວາ ສຕ຺ຖເມວ ຫາຣກນ຺ຕິ (ສາຣຕ຺ຖ຺ ຜີ຺ ໔຺໑໗໔) ວິກປ໌ປ໌ທ຺ວເຍນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ສຕ຺ຖຍ຺ຈ ຕໍ ຫາຣກຍ຺ຈາຕິ ສຕ຺ຖຫາຣກ"ນ຺ຕິ຺ "ຫາຣກສຕ຺ຖ"ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ວິເສສນສ຺ສ ປ໌ຣນິປ໌າຕໍ ກຕ຺ວາ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ຺ ປ໌ຣິເຍເສຍ຺ຍາຕິ ຄເວເສຍ຺ຍ຺ "ຍຖາ ລກຕິ, ຕຖາ ກເຣຍ຺ຍາ"ຕິ ອິມິນາ ປນ ອສິປ໌ປ໌າຍຕ຺ຖມາຫ, "ອຸປ໌ນິກ຺ຂິເປຍ຺ຍາ"ຕິ ອິມິນາ ສິ ຂາປ໌ຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ຺ ອິຕຣຖາ ຫິ "ປ໌ຣິເຍເສຍ຺ຍາ"ຕິ ອິມສ຺ສ "ອຸປ໌ນິກ຺ຂິເປຍ຺ຍາ"ຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ອສິປ໌ເປ໌ໂຕ ນ ສິຍາ຺ ປ໌ຣິຍິຍ຺ຖມຕ຺ເຕ ເຍວາຕິ ປ໌ຣິເຍສິຕມຕ຺ເຕເຍວ຺ ຍທິ ເອວໍ ອຖ ກສ຺ມາ ປ໌າລຸອິຍໍ "ສຕ຺ຖຫາຣກໍ ວາສ຺ສ ປ໌ຣິເຍເສຍ຺ຍາຕິ ອສີ ວາ ສຕ຺ຕີ ວາ ເກຕ຺ຫີ ວາ ລຄຸລຸອໍ ວາ ປ໌າສາຕໍ ວາ ສຕ຺ຖໍ ວາ ວິສໍ ວາ ຣຊ຺ຊຸໍ ວາ"ຕິ (ປ໌າຣາ຺ ໑໗໔) ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ປ໌ທກາຊເນ ປ໌ນາ"ຕິ ອາທິ຺ ອສ຺ສາຕິ "ສຕ຺ຖຫາຣກໍ ວາສ຺ສ ປ໌ຣິເຍເສຍ຺ຍາ"ຕິ ອິມສ຺ສ ປ໌ທສ຺ສ຺ ພ຺ຍຍ຺ຊນານຸຣູປ໌ໂຕ ປ໌ຣິປຸ໌ຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ "ພ຺ຍຍ຺ຊນໍ ອນາທິຍິຕ຺ວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ສສຕິ ຫີສຕິຕິ ສຕ຺ຖໍ, ສສນ຺ຕິ ຫີສນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ວາ ສຕ຺ຖໍ຺ ອາທິສທ຺ເທນ "ສຕ຺ຕີ ວາ"ຕິອາທິປ໌າລຸອິເສສໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ຺ ຕຕ຺ຖ ລຄຸລຸອນ຺ຕິ ມຸຄ຺ຄໂຣ຺ ສຕ຺ຖນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາວເສສໍ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ສມ຺ຂໍ ເວທິຕພ຺ພໍ຺

ໂຍ ເອວໍ ມຣຕິຕິ ໂຍ ສຕ຺ຖໍ ວາ ອາຫຣິຕ຺ວາ, ວິສໍ ວາ ຂາທິຕ຺ວາ, ຣຊ຺ຊຸຍາ ວາ ອຸພ຺ພນ຺ຊິຕ຺ວາ, ໂສພ຺ກາທີສຸ ວາ ປ໌ຕິຕ຺ວາ, ອຍ຺ເຍຫິ ວາ ອຄ຺ຄິປ໌ເວສເນາທກປ໌ເວສນາທີຫິ ອຸປ໌າເຍຫິ ມຣຕີ຺ "ໂສ ຊນໍ ວາ ລກຕິ"ຕິອາທິນາ ນເຍນາຕິ ໂສ ຊນໍ ວາ ລກ ຕິ, ຍສໍ ວາ ລກຕິ, ສຄ຺ຄໍ ວາ ຄຈ຺ຉຕິ, ຊມ຺ໂມ ວາສ຺ສ ໂຫຕິຕິ ອິມິນາ ນເຍນ຺ ກິມເນນ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ "ເອເຕນາ"ຕິອາ ທິ຺ ຕຕ຺ຖ ເອເຕນາຕິ "ມຣຕາວຕ຺ຕໍ ວາ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍາ"ຕິ ເອເຕນ ວຈເນນ຺ ນຍິຊ ເອວນ຺ຕິ ອິຊ ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄຫປ໌າຣາຊິເກ ນ ເອວໍ, ນ ປ໌ຣິຍາຍກຖາຍ ມຸຈ຺ຈຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເຕນາຫ "ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍາ"ຕິອາທິ຺

"ສຕ຺ຖໍ ວາ ອາຫຣາ"ຕິອາທິນາຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິສທ຺ເທນ "ວິສໍ ວາ ຂາທ, ຣຊ຺ຊຸຍາ ວາ ອຸພ຺ພນ຺ຊິຕ຺ວາ ກາລໍ ກໂຣຫີ, ໂສພ຺ເກ ວາ ນຣເກ ວາ ປ໌ປ໌າເຕ ວາ ປ໌ປ໌ຕາ"ຕິອາທີ (ປ໌າຣາ຺ ໑໗໔) ສພ຺ພໍ ມຣຕູປ໌າຍໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ຺ ເອຕ຺ຖ ຈ ນຣໂກ (ປ໌າຣາ຺ ອຍ຺ຖ຺ ໔຺໑໗໔) ນາມ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຜລນ຺ຕິຍາ ກູມິຍາ ສຍເມວ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ ມຫາທຣີ, ຍຕ຺ຖ ຫຕ຺ຖິປີ ປ໌ຕນ຺ຕິ, ໂຈຣາປິ ນິລີຍິຕ຺ວາ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕີ຺ ປ໌ປ໌າໂຕຕິ ປ໌ພ຺ພຕນ຺ຕເຣ ວາ ຖລນ຺ຕເຣ ວາ ເອກໂຕ ຊິນ຺ໂນ຺ ປ໌າປ໌ເກນາຕິ ລາມເກນ຺ ທຸຊ຺ຊີວິເຕນາຕິ ທຸກ຺ ຂພຫຸລຕ຺ຕາ ທຸກ຺ເຂນ ຊີວິເຕນ຺ ມຕໍ ເຕ ຊີວິຕາ ເສຍ຺ຍາຕິ ຕວ ມຣຕໍ ຊີວິຕາ ສຸນ຺ທຣຕຣໍ຺ ຈິຕ຺ຕມສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ຈິຕ຺ໂຕ຺ ຕຖາ ມໂນ຺ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ "ສພ຺ພມຕ຺ຖີຕິ ໂຂ, ກຈ຺ຈານ, ອຍເມໂກ ອນ຺ໂຕ, ສພ຺ພໍ ນຕ຺ຖີຕິ ໂຂ, ກຈ຺ຈານ, ອຍໍ ທຸຕິໂຍ ອນ຺ໂຕ"ຕິ ອາທີສຸ (ສໍ຺ ນິ຺ ໔຺໑໕; ຝ຺໙໐) ວິຍ ນິທສ຺ສເນ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ພຸທ຺ນິຍໍ ວິປ໌ຣິວຕ຺ຕມານສ຺ສ ມຣຕສ຺ສ ນິທສ຺ສນ ໂຕ຺ ເຕເນວາຫ "ມຕໍ ເຕ ຊີວິຕາ ເສຍ຺ໂຍ"ຕິອາທິ຺

ນນຸ ເຈຕ຺ຖ "ມໂນ"ຕິ ອິທມ຺ປິ ອຕ຺ຖໂຕ ຈິຕ຺ຕເມວ, ອຖ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ເອຕ຺ຖ ຈາ"ຕິອາທິ຺ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖ ທີປ໌ນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ນາຍໍ ຈິຕ຺ຕສທ຺ໂທ "ຈິຕ຺ຕສງ຺ກປ຺ໂປ໌"ຕິອາທີສຸ (ປ໌າຣາ຺ ໑໗໑) ວິຍ ວິຈິຕ຺ຕາທິອຕ຺ໂຖ, ອຖ ໂຂ ວິຍ຺ຍາຕາວຈໂນຕິ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖທີປ໌ນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອິມິນາ ປຸ໌ນຣຸຕ຺ຕິໂທສາກາວໍ ທສ຺ເສຕິ຺ ກຖເມຕໍ ວິຍ຺ຍາຍຕີຕິ ອາຫ "ເຕ ເນວສ຺ສາ"ຕິອາທິ຺ ຈິຕ຺ໂຕ ນານາປ໌ປ໌ກາຣໂກ ສງ຺ກປ຺ໂປ໌ ອສ຺ສາຕິ ຈິຕ຺ຕສງ຺ກປ຺ໂປ໌຺ ວິຈິຕ຺ຕຕ຺ໂຖ ເຫຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕສທ຺ໂທ "ນາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອຍ຺ຍໍ ເອກນິກາຍມ຺ປິ ສມນຸປ໌ສ຺ສາມິ ເອວໍ ຈິຕ຺ຕໍ, ຍຖຍິທໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ"ຕິອາທີສຸ (ສໍ຺ ນິ຺ ຝ຺໑໐໐) ວິຍ຺ ເຕນາຫ "ວິຈິຕ຺ຕສງ຺ກປ຺ໂປ໌"ຕີ຺ ເອຕ຺ຖາປີ ອິຕິສທ຺ໂທ ອາຫຣິຕພ຺ໂພຕິ "ຈິຕ຺ຕສງ຺ກປ຺ໂປ໌"ຕິ ອິມສ຺ມີ ປ໌ເທປີ ອສິ ກາຣວເສນ ອິຕິສທ຺ໂທ ອາຫຣິຕພ຺ໂພ຺ ອິທຍ຺ຫິ "ອິຕິ ຈິຕ຺ຕສງ຺ກປ຺ໂປ໌"ຕິ ເອວໍ ອວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ອສິກາຣໂຕ ວຸຕ຺ຕເມວ ໂຫຕີຕີ຺ ສງ຺ກປ຺ໂປ໌ຕິ ເຈຕ຺ຖ "ຕກ຺ໂກ ວິຕກ຺ໂກ ສງ຺ກປ຺ໂປ໌"ຕິອາທີສຸ (ຊ຺ ສ຺ ໗) ວິຍ ນ ວິຕກ຺ກສ຺ເສວ ນາມໍ, ອຖ ໂຂ ຕສ຺ສ ຈ ອຍ຺ເຍສຍ຺ຈາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ສງ຺ກປ຺ໂປ໌ຕິ ຈາ"ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຊໍ຺ ສໍວິທຫນມຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ສຍ຺ຍາເຈຕນາວິຕກ຺ກສງ຺ຂາຕສ຺ສ

ສພ຺ພສ຺ສ ສໍວິທຫານສ຺ສ។ ສາມຍ຺ຍຕ຺ໂຖ ເຫຕ຺ຖ ມຕ຺ຕສທ຺ໂທ ''ພ຺ຣາຫ຺ມຓມຕ຺ຕໍ ໂກເຊຕິ''ຕິອາທີສຸ ວິຍ។ ເຕນາຫ ''ຕຍ຺ຈ ສໍວິທຫານ''ນ຺ຕິອາທີ។ ອິມິນາ ສໍວິທຫານໍ ນາເມຕ຺ຖ ນ ວິຊານນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ອຊີປ຺ປາໂຍ ນາມ ວິຕກ຺ໂກ។

ອຸຈ຺ຈາວເຈນ ກາຣເຕນາຕິ (ປາຣາ។ ອຏ຺ຖ។ ໒។໑໗໔) ມຫນ຺ຕາມຫນ຺ເຕນ ອຸປາເຍນ។ ຕຕ຺ຖ ມຣຕາວຕ຺ຕສໍວຕ຺ຕເນ ຕາວ ຊີວິເຕ ອາທີນວທສ຺ສນວເສນ ອວຈາກາຣຕາ, ມຣເຕ ວຕ຺ຕກາຕນວເສນ ອຸຈ຺ຈາກາຣຕາ ເວທິຕພ຺ພາ។ ສມາທປ໌ເນ ປນ ມຸຏ຺ຖິ ຊາຕ຺ນິປ຺ໂປ໌ຖນາທີທິ ມຣຕສມາທປນວເສນ ອຸຈ຺ຈາກາຣຕາ, ເອກໂຕ ກຸຍ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ນເຂ ວິສໍ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ມຣຕາທີສ ມາທປນວເສນ ອວຈາກາຣຕາ ເວທິຕພ຺ພາ។

ເອວໍ ອສາຊາຣຕາວິນິຈ຺ຉຍໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ສາຊາຣຕາວິນິຈ຺ຉຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ເວສາລິຍ''ນ຺ຕິອາທີມາຫ។ ໂອປາຕກ຺ຂຕນາທີສຸ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສເຈປິ ຊາຕປ຺ຖວີ ຂຕຕິ, ປາຕາຕິປາຕສ຺ສ ປຸພ຺ພປໂຍຄຕ຺ຕາ ປໂຍເຄ ປໂຍເຄ ທຸກ຺ກຏໍ។ ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄໂຫ ນາຄ ສຸປ຺ຓາທີສທີໂສ ຕິຣຈ຺ຉານຄໂຕ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄໂຫ, ຍກ຺ໂຂ ຈ ເປໂຕ ຈ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄໂຫ ຈ ຍກ຺ຂ ເປຕຕິຣຈ຺ຉານຄຕມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄຫາ, ເຕສໍ។ ''ຕຖາ''ຕິ ອິມິນາ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ ອຕິທິສຕິ។ ອິທານິ ''ອິມິນານເຍນາ''ຕິອາທີນາ ອປ຺ເສນສໍວິຊານາທີສຸປິ ຍຖາວຸຕ຺ຕອາປ຺ຕຕິເກທໍ ອຕິທິສຕິ។ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ອປ຺ເສນສໍວິຊານາທີສຸ ສພ຺ເພສຸ ປໂຍເຄສຸ។

ອິທານິ ອນາປ຺ຕຕີ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອສລ຺ຈິຈ຺ຈາ''ຕິອາທີມາຫ។ ເອຕ຺ຖ ຈ ''ອສລ຺ຈິຈ຺ຈາ''ຕິ (ສາຣຕ຺ຖ។ ຏີ។ ໒។໑໗໙) ອິທໍ ມຣຕ ສໍວຕ຺ຕນິເກົາປກ຺ກມສ຺ສ ອສລ຺ລກ຺ຂຕໍ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕໍ , ''ອຊານນ຺ຕສ຺ສາ''ຕິ ອິທໍ ປນ ມຣຕສໍວຕ຺ຕນິເກົາປກາຣຕສ຺ສ ອຊານ ນໍ ສນ຺ຊາຍ, ''ນມຣຕາຊີປ຺ປາຍສ຺ສາ''ຕິ ອິທໍ ອຸປກ຺ກມໍ ຊານນ຺ຕສ຺ສາປິ ມຣຕາຊີປ຺ປາຍສ຺ສ ອກາວໍ។ ເຕນາຫ ''ອສລ຺ຈິຈ຺ຈາ''ຕິ ອາທີ។ ອເຈເຕຕ຺ວາຕິ ອສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ, ວິຣຊ຺ຊິຕ຺ວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។

ມຸສລຸສ຺ສາປນວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ວິຍາຕິ ''ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອຍ຺ຍຕໂຣ ກິກ຺ຂຸ ກຕ຺ຕຄ຺ເຄ ອນ຺ຕຣຆເຣ ອາສນໍ ປຍ຺ຍເປນ຺ໂຕ ມຸສເລ ອຸສ຺ສິເຕ ເອກໍ ມຸສລໍ ອຄ຺ຄເຫສິ។ ທຸຕິໂຍ ມຸສໂລ ປຣິປຕິຕ຺ວາ ອຍ຺ຍຕຣສ຺ສ ທາຣກສ຺ສ ມຕ຺ຖເກ ອວຕ຺ຖາສິ។ ໂສ ກາລມກາສິ។ ຕສ຺ສ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ອໂຫສິ…ເປ… ກິຈິຕ຺ໂຕ ຕ຺ວໍ ກິກ຺ຂູຕິ។ ອສລ຺ຈິຈ຺ຈ ອຫໍ ກຄວາຕິ។ ອນາປ຺ຕຕິ ກິກ຺ຂຸ ອສລ຺ຈິຈ຺ຈາ''ຕິ (ປາຣາ។ ໑໘໐) ອິມສ຺ມິ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ວິຍ។

ວິສຄຕປິຕ຺ຫປາຕວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ວິຍາຕິ ''ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອຍ຺ຍຕໂຣ ປິຕ຺ຫຈາຣິໂກ ກິກ຺ຂຸ ວິສຄຕໍ ປິຕ຺ຫປາຕໍ ລກິຕ຺ວາ ປຏິກ຺ກມນໍ ຫຣິຕ຺ວາ ກິກ຺ຂູນໍ ອຄ຺ຄກາຣິກໍ ອທາສິ។ ເຕ ກິກ຺ຂູ ກາລມກໍສຸ។ ຕສ຺ສ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ອໂຫສິ…ເປ… ກິຈິຕ຺ໂຕ ຕ຺ວໍ ກິກ຺ຂູຕິ។ ນາຫໍ ກຄວາ ຊານາມີຕິ។ ອນາປ຺ຕຕິ ກິກ຺ຂຸ ອຊານນ຺ຕສ຺ສາ''ຕິ (ປາຣາ។ ໑໘໑) ອິມສ຺ມິ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ວິຍ។

ເກສຊຊວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ວິຍາຕິ ''ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອຍ຺ຍຕຣາ ວຍ຺ຊາ ອິຕ຺ຖີ ກຸລູປກໍ ກິກ຺ຂຸໍ ເອຕທໂວຈ ''ອິງຆາຍ຺ຍ ເກສຊຊໍ ຊານາທີ, ເຍນາທໍ ວິຊາເຍຍ຺ຍ'ນ຺ຕິ។ 'ສຸຏ຺ຖຸ ກຄິນີ'ຕິ ຕສ຺ສາ ເກສຊຊໍ ອທາສິ។ ສາ ກາລມກາສິ។ ຕສ຺ສ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ອໂຫສິ… ເປ… ອນາປ຺ຕຕິ ກິກ຺ຂຸ ປາຣາຊິກສ຺ສ, ອາປ຺ຕຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ''ຕິ (ປາຣາ។ ໑໘໗) ອິມສ຺ມິ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ວິຍ។ ອິຊ ອາທິກມ຺ມິກາ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣປິຕກິກ຺ຂູ, ເຕສໍ ອນາປ຺ຕຕິ។ ອວເສສານໍ ມຣຕາວຕ຺ຕສໍວຕ຺ຕນກາທີນໍ ອາປ຺ຕຕິເຍວ។

ອຖ ກສ຺ມາ ທຸກ຺ຂເວທນນ຺ຕິ, ນນຸ ຣາຊາໂນ ໂຈຣໍ ທິສ຺ວາ ຫສມານາປິ ''ຄຈ຺ຉຖ, ນໍ ຆາເຕຖາ''ຕິ ວທນ຺ຕີຕິ? ສຈ຺ຈໍ ຫສມານາ ວທນ຺ຕິ, ໂສ ປນ ຫາໂສ ເຕສໍ ອຍ຺ຍວິສໂຍ, ສນ຺ນິຏ຺ຖາປກເຈຕນາ ທຸກ຺ຂສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາວ។ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ ''ສເຈປິ ຫິ ສິຣິສຍນໍ ອາຣຸລ຺ໂຫ ຣຊ຺ຊສມ຺ປຕ຺ຕິສຸຂມນຸກວນ຺ໂຕ ຣາຊາ 'ໂຈໂຣ ເທວ ອານີໂຕ'ຕິ ວຸຕ຺ເຕ 'ຄຈ຺ຉຖ ນໍ ມາເຣຖາ'ຕິ ຫສມາໂນ ກຓຕິ, ໂທມນສ຺ສຈິຕ຺ເຕເນວ ກຓຕີຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ສຸຂໂວກິຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ປນ ອນຸປ຺ປພນ຺ຊາກາວາ ຈ ທຸຊ຺ຊານເມຕໍ ປຸຖຸຊ຺ຊເນຫີ''ຕິ (ປາຣາ។ ອຏ຺ຖ។ ໒។໑໗໙)។

ຕຕິຍປາຣາຊິກວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຖິຕາ។

໔។ ຈຕ຺ຕຖປາຣາຊິກວຕ຺ຕນາ

ອນກິຊານນ຺ຕິ ນ ອກິຊານ຺ໍ. ເຍນ ຫິ ໂຍ ຌມ຺ໂມ ອຌິຄໂຕ, ໂສ ຕສ຺ສ ປາກໂຜ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ສກສນ຺ຕາເນ"ຕິອາທິ. ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສານນ຺ຕິ ປກຕິມນຸສ຺ເສຫິ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣານໍ ມນຸສ຺ສານໍ, ອຸກ຺ກຎ຺ຖມນຸສ຺ສານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຌມ຺ມນ຺ຕິ ມຫຄ຺ຄຕໂລກຸ ຕ຺ຕຣກູຕໍ ອຌິຄຕຌມ຺ມໍ. ອຖ ວາ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຌມ຺ມາຕິ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຌມ຺ໂມ. ມນຸສ຺ສຌມ຺ໂມ ນາມ ວິນາ ກາວນາມນສິກາ ເຣນ ປກຕິຍາ ມນຸສ຺ເສຫິ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕພ຺ໂພ ທສກຸສລກມ຺ມປຖຌມ຺ໂມ. ໂສ ຫິ ມນຸສ຺ສານໍ ຈິຕ຺ຕາຌິຎ຺ຖານມຕ຺ເຕນ ອິຊ຺ຊນ຺ໂຕ ເຕສໍ ໂສ ກາວິຕຌມ຺ໂມ ວິຍ ຖິໂຕຕິ ຕຖາ ວຸຕ຺ໂຕ, ມນຸສ຺ສຄ຺ຄຫຓລ຺ເຈຕ຺ຖ ເຕສຸ ພຫຸລໍ ປວຕ຺ຕນໂຕ. ຊານາທິກໍ ປນ ຕພ຺ ພິຌຸຣນ຺ຕິ ຕຕ຺ຕ຺ຕຣິ, ອິຕິ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສຌມ຺ມາຕິ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຌມ຺ໂມ, ຕໍ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຌມ຺ມນ຺ຕິ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຎ຺ຖພ຺ໂພ. ສມຸທາຈຣນ຺ໂຕຕິ ອາໂຣເຈນ຺ໂຕ.

ກິຍ຺ຈາປີ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣາ ສພ຺ພາວ ປລ຺ຍາ "ຍາຓ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອິຌ ປນ ມຫຄ຺ຄຕໂລກຸຕ຺ຕຣາວ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ອາຫ "ມຫຄ຺ຄຕໂລກຸຕ຺ຕຣປລ຺ຍາ ຊານນຎ຺ເຖນ ຍາຓ"ນ຺ຕິ. ກິເລເສຫິ ອາຣກຕ຺ຕາ ປຣິສຸທ຺ຌຎ຺ເຖນ ອຣິຍນ຺ຕິ ອາຫ "ອຣິຍໍ ວິ ສຸທ຺ຌໍ ອຸຕ຺ຕມ"ນ຺ຕິ. ອຣິຍສທ຺ໂທ ເຈຕ຺ຖ ວິສຸທ຺ຌປຣິຍາໂຍ, ນ ໂລກຸຕ຺ຕຣປຣິຍາໂຍ. ຊານາທິເກເທຕິ ອາທິສທ຺ເທນ "ວິໂມກ຺ ໂຂ, ສມາຌິ, ສມາປຕ຺ຕິ, ຍາຓທສ຺ສນໍ, ມຄ຺ຄກາວນາ, ຜລສຈ຺ຉິກິຣິຍາ, ກິເລສປ຺ປຫານໍ, ວິນີວຣຓຕາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ, ສຸລ຺ຍາ ຄາເຣ ອກິຣຕີ"ຕິ (ປາຣາ. ໑໙໗) ອິເມ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕີ. ວິລ຺ລຸສ຺ສ ມນຸສ຺ສຊາຕິກສ຺ສາຕິ ອາໂຣເຈຕພ຺ພປຸຄ຺ຄລນິທສ຺ສນໍ. ເອຕສ຺ສ ຫິ ອາໂຣຈິເຕ ອາໂຣຈິຕໍ ໂຫຕິ, ນ ເທວພ຺ຣຫ຺ມານໍ, ນາປີ ເປຕຍກ຺ຂຕິຣຈ຺ຉານຄຕານນ຺ຕິ. ອາໂຣເຈຍ຺ຍາຕິ ວເທຍ຺ຍ, ວິລ຺ລາເປຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ວິນາ ອລ຺ລາປເທເສນາຕິ "ໂຍ ເຕ ວິຫາເຣ ວສຕິ, ໂສ ກິກ຺ຂຸ ປຖມສ຺ສ ຊານສ຺ສ ລາກີ"ຕິອາທິ ນາ (ປາຣາ. ໒໒໐) ນເຍນ ອລ຺ລາປເທສໍ ວິນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິເຌວາຕິ "ອິຕິ ຊານາມິ, ອິຕິ ປສ຺ສາມີ"ຕິ ອິມສ຺ມີເຍວ ປເທ. "ເຕນ ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິອາທິ ນິຄມນໍ.

ສມນ຺ຄ຺ຄາຫີຍມາໂນຕິ ໂຈທີຍມາໂນ, ຍໍ ວຕ຺ຖຸ ອາໂຣຈິຕໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມິ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິ "ກີ ເຕ ອຌິຄຕໍ, ກິນ຺ຕິ ເຕ ອຌິຄຕໍ, ກທາ ເຕ ອຌິຄຕໍ, ກຕ຺ຖ ເຕ ອຌິຄຕໍ, ກຕເມ ເຕ ກິເລສາ ປຫີນາ, ກຕເມສໍ ຕ຺ວໍ ຌມ຺ມານໍ ລາກີ'ຕິ ເອນຈິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ອສມນ຺ຄ຺ຄາຫີຍມາໂນຕິ ນ ເອນຈິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ.

"ກິກ຺ຂຸກາເວ ຄຕ຺ວາ ອກພ຺ໂພ ຊານາທີນິ ອຌິຄນ຺ຕຸ"ນ຺ຕິ ສິກ຺ຂາປທາຕິກ຺ກມສ຺ສ ອນ຺ຕຣາຍກຣຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິກ຺ຂຸກາໂວ ຫິສ຺ສ ສຄ຺ຄນ຺ຕຣາໂຍ ເຈວ ໂຫຕິ ມຄ຺ຄນ຺ຕຣາໂຍ ຈ (ປາຣາ. ອຎ຺ຖ. ໒.໑໙໗). ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ "ສາມລ຺ລໍ ທຸປ຺ປຣາມຎ຺ຖໍ, ນິຣ ຍາຍຸປກຫ຺ຒຕີ"ຕິ (ສໍ. ນິ. ໑.໗໘; ຌ. ປ. ໓໑໑). ອປຣມ຺ປີ ວຸຕ຺ຕໍ "ສິຖິໂລ ຫິ ປຣິພ຺ພາໂຊ, ກິຍ຺ໂຍ ອາກິຣເຕ ຣຊ"ນ຺ຕິ (ສໍ. ນິ. ໑.໗໘; ຌ. ປ. ໓໑໓). ກິກ຺ຂຸກາໂວຕິ ປາຣາຊິກໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ "ສມໂຓ ອຫ"ນ຺ຕິ ປຜິຊານນໂຕ ໂວຫາຣມຕ຺ຕສິທ຺ໂຌ ກິກ຺ຂຸກາໂວ. ທານາທີຫີຕິ ທານສຣຓສີລສໍວຣາທີຫີ.

ອຊານເມວາຕິ ເອຕ຺ຖ ເອວາຕິ ອວຌາຣຓຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ. "ອຊານເມວ"ນ຺ຕິປີ ປຖນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ປນ "ເອວໍ ຊານາມິ, ເອວໍ ປສ຺ສາມີ"ຕິ ອວຈນ຺ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ວຈນຕ຺ຖວິຣຫໂຕຕິ "ປຖມໍ ຊານໍ ສມາປຊ຺ຊິ"ນ຺ຕິ ອາທິວຈນສ຺ສ (ປາຣາ. ໒໐໘) ອຕ຺ຖກູເຕນ ຊານາທິນາ ວຊ຺ຊິຕຕ຺ຕາ ຕຸຈ຺ຉໍ ອຸທກາທິສຸລ຺ລໍ ກາຊນໍ ວິຍ. ມຸສາຕິ ວິສໍວາທນປຸເຣກ຺ຂາຣສ຺ສ ປຣວິສໍວາທໂກ ວຈີປໂຍໂຄ, ກາຍປໂຍໂຄ ວາ. ເຕນາຫ "ວລ຺ຈນາຌິປ຺ປາຍໂຕ ມຸສາ"ຕີ. ມຸສາ ຈ ວລ຺ຈນາຌິປ຺ປາໂຍ ຈ ປຸພ຺ພກາຄກ຺ຂເຓ, ຕງ຺ຂເຓ ຈ. ວຸຕ຺ຕລ຺ຫິ "ປຸພ຺ເພ ວາສ຺ສ ໂຫຕິ 'ມຸສາ ກຓິສ຺ສ'ນ຺ຕິ, ກຓນ຺ຕສ຺ສ ໂຫຕິ 'ມຸສາ ກຓາມີ'"ຕິ (ປາຣາ. ໒໐໐). ເອຕລ຺ຫິ ທ຺ວຍໍ ອງ຺ຄກູຕໍ, ອິຕຣໍ ປນ ໂຫຕຸ ວາ, ມາ ວາ, ອກາຣຓເມຕໍ. ອກຓີນ຺ຕິ ວິລ຺ລາປນໍ ອກາສີ.

ອລ຺ລຕ຺ຣ ອຌິມານາຕິ ອຌິຄໂຕ ມາໂນ, ອຌິໂກ ວາ ມາໂນ ອຌິມາໂນ, ຖທ຺ຌມາໂນຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຕໍ ວິນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກສ຺ສ ປນາຍໍ ອຌິມາໂນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ກສ຺ສ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ? ອຣິຍສາວກສ຺ສ ຕາວ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ (ປາຣາ. ອຎ຺ຖ. ໒.໑໙໘). ໂສ ຫິ ມຄ຺ຄຜລນິພ຺ພານປຫີນກິເລສາວສິຎ຺ຖກິເລສປຈ຺ຈເວກ຺ຂເຓນ ສລ຺ຊາຕໂສມນສ຺ໂສ ອຣິຍຄຸຓປ຺ປຜິເວເຌ ນິກ຺ກງ຺ໂຂ, ຕສ຺ມາ ໂສຕາປນ຺ນາທີ ນໍ "ອຫໍ ສກທາຄາມີ"ຕິອາທິວເສນ ມາໂນ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ທຸສ຺ສີລສ຺ສ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ຫິ ອຣິຍຄຸຓາຌິຄເມ ນິຣາໂສວ. ສີລວ ໂຕປີ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕກມ຺ມຎ຺ຖານສ຺ສ ນິທ຺ທາຣາມຕາທິມນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ສຸປຣິສຸທ຺ຌສີລສ຺ສ ປນ ກມ຺ມຎ຺ຖາເນ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ນາມຣູປໍ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຍປຣິຄ຺ຄເຫນ ວິຕິຓ຺ຓກງ຺ຂສ຺ສ ຕິລກ຺ຂຓໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ສງ຺ຂາເຣ ສມ຺ມສນ຺ຕສ຺ສ ອາຣທ຺ຌວິປ຺ສ຺ສກສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ເຕນາຫ "ຍ຺ວາຍ"ນ຺ຕິອາທິ. ຕຕ຺ຖ ຕິລກ຺ຂຓໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາຕິ (ສາຣຕ຺ຖ. ຏີ. ໒.໑໙໘) ກລາປສມ຺ມສນວເສນ ອນິຈ຺ຈາທິລກ຺ຂຓຕ຺ຕຍໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ. ສມ຺ມສນ຺ຕສ຺ສາຕິ ວິປ຺ສ຺ສນ຺ຕສ຺ສ.

ອາຣທ຺ຘວິປ຺ສ຺ສກສ຺ສາຕິ ອຸທຍພ຺ພຍານຸປ຺ສ຺ສນາຍ ອາຣທ຺ຘວິປ຺ສ຺ສກສ຺ສຯ ອປ຺ຕ຺ເຕຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ອຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິວເສນ ອປ຺ຕ຺ເຕ, ອນຘິຄເຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ປຕ຺ຕສຎ຺ຎິຕາສງ຺ຂາໂຕຕິ "ປຕ຺ໂຕ ມຍາ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ໂມ"ຕິ ເອວໍສຎ຺ຎິຕາສງ຺ຂາໂຕ ອຘິມາໂນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ຈ ສຸທ຺ຘສມຖລາກີ ວາ ສຸທ຺ຘວິປ຺ສ຺ສນາລາກີ ວາ ອນ຺ຕຣາ ຐເປຕິຯ ໂສ ຫິ ທສປິ ວີສມ຺ປີ ຕີສມ຺ປີ ວສ຺ສານິ ກິເລສສມຸທາຈາຣໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ "ອຫໍ ໂສຕາປນ຺ໂນ"ຕິ ວາ "ສກທາຄາມີ"ຕິ ວາ "ອນາຄາມີ"ຕິ ວາ ມຎ຺ຎຕີຯ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາລາກີ ປນ ອຣຫຕ຺ເຕເຍວ ຐເປຕິຯ ຕສ຺ສ ຫິ ສມາຘິພເລນ ກິເລສາ ວິກ຺ຂມ຺ຠິຕາ, ວິປ຺ສ຺ສນາພເລນ ສງ຺ຂາຣາ ສຸປຣິຄ຺ຄຫິຕາ, ຕສ຺ມາ ສຏ຺ຐິມ຺ປີ ວສ຺ສານິ, ອສີຕິມ຺ປີ ວສ຺ສານິ, ວສ຺ສສຕມ຺ປີ ກິເລສາ ນ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ, ຂີຓາສວສ຺ເສວ ຈິຕ຺ຕາຈາໂຣ ໂຫຕິຯ ໂສ ເອວໍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ກິເລສສມຸທາຈາຣໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ອນ຺ຕຣາ ອຎ຺ຎຕ຺ວາວ "ອຣຫາ ອຫ"ນ຺ຕິ ມຎ຺ຎຕີຕິຯ "ຕໍ ອຘິມານໍ ຐເປຕ຺ວາ"ຕິ ອິມິນາ "ອຎ຺ຎຕ຺ຣາ"ຕິ ປທໍ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ "ອຘິມານາ"ຕິ ອຸປໂຍຄຕ຺ເຖ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ປາປິຈ຺ຉຕາຍາຕິ ປາປາ ອິຈ຺ຉາ ເອຕສ຺ສາຕິ ປາປິຈ຺ໂຉ, ຕສ຺ສ ຠາໂວ ປາປິຈ຺ຉຕາ, ຕາຍ, ປາປິກາຍ ອິຈ຺ຉາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍາ ສາ "ອິເຘກຈ຺ໂຈ ທຸສ຺ສີໂລວ ສມາໂນ 'ສີລວາ'ຕິ ມໍ ຊໂນ ຊານາຕູ"ຕິອາທິນາ (ວິຠຯ ໗໔໑) ນເຍນ ວຸຕ຺ຕາ, ຕາຍ ອສນ຺ຕຄຸຓສມ຺ຠາວນິຈ຺ຉາຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອິມິນາ ປນ ມນ຺ທຕ຺ຕາ ໂມມູຫຕ຺ຕາ ສມຸທາຈຣນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ອຍມ຺ປີຕິ ປີ-ສທ຺ເທນ ນ ເກວລໍ ປຸຣິມາ ຕໂຍວາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ອສນ຺ຕນ຺ຕິ ອຠູຕໍຯ ຊານາທິຘມ຺ມນ຺ຕິ ຊານໍ, ວິໂມກ຺ໂຂ, ສມາຘິ, ສມາປຕ຺ຕິ, ຎາຓທສ຺ສນໍ, ມຄ຺ຄຠາວນາ, ຜລສຈ຺ຉິກິຣິຍາ, ກິເລສປ຺ປຫານໍ, ວິນີວຣຓຕາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ, ສຸຎ຺ຎາຄາເຣ ອຠິຣຕີ"ຕິ (ປາຣາຯ ໑໙໗) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ມໍຯ ຍສ຺ສ ອາໂຣເຈຕີຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໔ຯ໔໑໕) ວາຈາຍ ວາ ຫຕ຺ຖວິກາຣາທີຫິ ວາ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄໂຈປເນຫິ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕິປເຖ ຐິຕສ຺ສ ຍສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອາໂຣເຈຕີຯ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕິປຖໍ ປນ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຐິໂຕ ໂກຈິ ເຈ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ໔ຯ໔໑໕), ທິພ຺ພາຍ ຈ ໂສຕຘາຕຸຍາ ທິສ຺ວາ ຈ ສຸຕ຺ວາ ຈ ຊານາຕິ, ນ ປາຣາຊິກໍຯ ໂຍປີ "ກີ ອຍໍ ຠຓຕີ"ຕິ ສໍສຍໍ ວາ ອາປຊ຺ຊຕິ, ຈິຣໍ ວີມໍສິຕ຺ວາ ວາ ປຈ຺ຉາ ຊານາຕິ, "ອວິຊານນ຺ໂຕ"ອິຈ຺ເຈວ ສງ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉຕີຯ ໂຍ ປນ ຊານາທີນິ ອຕ຺ຕໂນ ອຘິຄມວເສນ ວາ ອຸຄ຺ຄຫປຣິປຸຈ຺ຉາທິວເສນ ວາ ນ ຊານາຕິ, ເກວລໍ "ຊານ"ນ຺ຕິ ວາ "ວິໂມກ຺ໂຂ"ຕິ ວາ ວຈນມຕ຺ຕເມວ ສຸຕໍ ໂຫຕິ, ໂສປີ ເຕນ ວຸຕ຺ເຕ "ຊານໍ ກິຣ ສມາປຊ຺ຊີ"ຕິ ເອສ ວທຕີຕິ ຍທິ ເອຕ຺ຕກມຕ຺ຕມ຺ປີ ຊານາຕິ, "ຊານາຕີ"ຈ຺ເຈວ ສງ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕສ຺ສ ວຸຕ຺ເຕ ປາຣາຊິກເມວຯ ເສເສ ປນ ເອກສ຺ສ ວາ ທ຺ວິນ຺ນໍ ວາ ພຫູນໍ ວາ ນິຍມິຕານິຍມິຕວເສນ ວິເສໂສ ສພ຺ໂພ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ປຣິຍາຍຠາສເນ ປນ "ອຫ"ນ຺ຕິ ອວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປຏິວິຊານນ຺ຕສ຺ສ ວຸຕ຺ເຕປີ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍຯ ວິສໍວາທນາຘິປ຺ປາເຍນ ມຸສາວາທປໂຍຄສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ ອປ຺ປຏິວິຊານນ຺ຕສ຺ສາປີ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ອາຫ 'ໂຍ ເຕ ວິຫາເຣ ວສີ…ເປ… ທຸກ຺ກຏ"ນ຺ຕິຯ ອນຸລ຺ລປນາຘິປ຺ປາຍສ຺ສາຕິ ອຸລ຺ລປນາຘິປ຺ປາຍວິຣຫິຕສ຺ສ, ອຠູຕາໂຣຈນາຘິປ຺ປາຍວິຣຫິຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸມ຺ມຕ຺ຕກາທໂຍ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນຍາ ເອວຯ ອິຘ ປນ ອາທິກມ຺ມິກາ ວຄ຺ຄຸມຸທາຕີຣິຍຠິກ຺ຂູ, ເຕສໍ ອນາປຕ຺ຕີຯ

ຈຕຸຕ຺ຖປາຣາຊິກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ປາຣາຊິກນິຄມນວຓ຺ຓນາ

ອິຘາຕິ ອິມສ຺ມິ ຠິກ຺ຂຸປາຕິໂມກ຺ເຂຯ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐປາຣາຊິກປຣິທີປນເມວາຕິ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐານໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ປາຣາຊິການໍ ປຣິທີປນວຈນເມວຯ ອວຘາຣຓໍ ປນ ນ ອຎ຺ເຎສມ຺ປີຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ເຕນາຫ "ສໂມຘາເນຕ຺ວາ ປນາ"ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ສໂມຘາເນຕ຺ວາຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອາຄຕານິ ເອຕ຺ເຖວ ສໂມທຫິຕ຺ວາ, ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຣາສີ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປາຬິຍໍ ອາຄຕານີຕິ ອຸທ຺ເທສປາຬິຍໍ ອາຄຕານິ ຯ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ອສາຘາຣຓານິ ຈຕ຺ຕາຣີຕິ ອຸພ຺ຠຊາຓຸມຓ຺ຑລິກາ, ວຊ຺ຊປ຺ປຏິຈ຺ຉາທິກາ, ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕານຸວຕ຺ຕິກາ, ອຏ຺ຐວຕ຺ຖຸກາຕິ ອິມານິ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ຠິກ຺ຂູຫິ ອສາຘາຣຓານິ ຈຕ຺ຕາຣິຯ ປຓ຺ຑກາທີນຎ຺ຫີ ເອກາທສນ຺ນໍ ອຠພ຺ພຠາໂວ ປາຣາຊິກາປຕ຺ຕິສທິສຕ຺ຕາ ປາຣາຊິໂກຕິ ອາຫ "ເອກາທສນ຺ນ"ນ຺ຕິອາທິຯ ອຠພ຺ພຠາວສງ຺ຂາເຕຫີຕິ ວຕ຺ຖຸວິປນ຺ນຕາທີນາ ປພ຺ພຊ຺ຊູປສມ຺ປທາຍ ນອຣຫຠາວສງ຺ຂາເຕຫີຯ ປຓ຺ຑກຕິຣຈ຺ຉານຄເຕາຠໂຕພ຺ຍຎ຺ຊນກາ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໔ຯ໘໙) ຫິ ຕໂຍ ວຕ຺ຖຸວິປນ຺ນາ ອເຫຕຸກປ຺ປຏິສນ຺ຘິກາ, ເຕສໍ ສຄ຺ໂຄ ອວາຣິໂຕ, ມຄ຺ໂຄ ປນ ວາຣິໂຕຯ ອຠພ຺ພາ ຫິ ເຕ ມຄ຺ຄປ຺ປຏິລາຠາຍ ວຕ຺ຖຸວິປນ຺ນຕ຺ຕາຯ ປພ຺ພຊ຺ຊາປີ ເນສໍ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ເຕປີ ປາຣາຊິກາວຯ ເຖຍ຺ຍສໍວາສໂກ, ຕິຕ຺ຖິຍປກ຺ກນ຺ຕໂກ, ມາຕຸຆາຕໂກ, ປິຕຸຆາຕໂກ, ອຣຫນ຺ຕຆາຕໂກ, ຠິກ຺ຂຸນິທູສໂກ, ໂລຫິຕຸປ຺ປາທໂກ, ສງ຺ຆເຠທໂກຕິ ອິເມ ອຏ຺ຐ ອຕ຺ຕໂນ ກິຣິຍາຍ ວິປນ຺ນຕ຺ຕາ ອຠພ຺ພຏ຺ຐານໍ ປຕ຺ຕາຕິ ປາຣາຊິກາວຯ ເຕສຸ ເຖຍ຺ຍສໍວາສໂກ, ຕິຕ຺ຖິຍປກ຺ກນ຺ຕໂກ, ຠິກ຺ຂຸນິທູສໂກຕິ ອິເມສໍ

ຕິຕ຺ຕໍ ສຄ຺ໂຄ ອວາຣິໂຕ, ມຄ຺ໂຄ ປນ ວາຣິໂຕວຯ ອິຕເຣສໍ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ ອຸຠຍມ຺ປິ ວາຣິຕໍຯ ເຕ ຫິ ອນນ຺ຕຣາວ ນຣເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕນກສຕ຺ຕາຯ ຍທາ ຠິກ຺ຂຸນີ ວິພ຺ຠມິຕຸກາມາ ຫຸຕ຺ວາ ກາສາວເມວ ວາ ຄິຫິວຕ຺ຖໍ ວາ ຄິຫິນິວາສນາກາເຣນ ນິວາເສຕິ, ຕທາ ປາຣາຊິກມາປນ຺ນາ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ຄິຫິຠາວໍ ປຕ຺ຖຍມານາຍາ’’ຕິອາທິຯ ສາ ຫິ ອຊ຺ຌາຈາຣວີຕິກ຺ກມໍ ອກຕ຺ວາປິ ເອຕ຺ຕາວຕາ ອສ຺ສມຓີ ນາມ ໂຫຕີຯ

ທີຆຕາຍ ລມ຺ພມານໍ ອງ຺ຄຊາຕເມຕສ຺ສາຕິ ລມ຺ພີ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ໔ຯ໔໑໑)ຯ ນ ໂສ ເອຕ຺ຕາວຕາ ປາຣາຊິໂກ, ອຖ ໂຂ ຍທາ ອນຠິຣຕິຍາ ປີຬິໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ອງ຺ຄຊາຕໍ ມຸເຂ ວາ ວຈ຺ຈມຄ຺ເຄ ວາ ປເວເສຕິ, ຕທາ ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕີຯ ມຸທຸກຕາ ປິຏ຺ຐິ ເອຕສ຺ສາຕິ ມຸທຸປິຏ຺ຐິໂກ, ກຕປຣິກມ຺ມາຍ ມຸທຸກາຍ ປິຏ຺ຐິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕຯ ໂສປິ ຍທາ ອນຠິຣຕິຍາ ປີຬິໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ອງ຺ຄຊາຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ມຸຂມຄ຺ຄວຈ຺ຈມຄ຺ເຄສຸ ອຍ຺ຍຕຣໍ ປເວເສຕິ, ຕທາ ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕີຯ ປຣສ຺ສ ອງ຺ຄຊາຕໍ ມຸເຂນ ຄຓ຺ຫາຕີຕິ ໂຍ ອນຠິຣຕິຍາ ປີຬິໂຕ ປຣສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ປມຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ອງ຺ຄຊາຕໍ ມຸເຂນ ຄຓ຺ຫາຕີຯ ປຣສ຺ສ ອງ຺ຄຊາເຕ ອຠິນິສີທຕີຕິ ໂຍ ອນຠິຣຕິຍາ ປີຬິໂຕ ປຣສ຺ສ ອງ຺ຄຊາຕໍ ກມ຺ມນິຍໍ ທິສ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວຈ຺ຈມຄ຺ເຄນ ຕສ຺ສູປຣິ ນິສີທຕິ, ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ວຈ຺ຈມຄ຺ຄໍ ປເວເສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອຕານິ ຫິ ຈຕ຺ຕາຣິ ຍສ຺ມາ ອຸຠິນ຺ນໍ ຣາຄວເສນ ສທິສຠາວູປຄຕານໍ ຘມ຺ໂມ ‘‘ເມຖຸນຘມ຺ໂມ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ມາ ເອເກນ ປຣິຍາເຍນ ເມຖຸນຘມ຺ມໍ ອປ຺ປຏິເສວິຕ຺ວາເຍວ ເກວລໍ ມຄ຺ເຄນ ມຄ຺ຄປ຺ປເວສນວເສນ ອາປຊ຺ຊິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ເມຖຸນຘມ຺ມປາຣາຊິກສ຺ສ ອນຸໂລເມນ຺ຕີຕິ ‘‘ອນຸໂລມປາຣາຊິການີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຯ

ເອຕ຺ຖາຫ – ມາຕຸຆາຕກປິຕຸຆາຕກອຣຫນ຺ຕຆາຕກາ ຕຕິຍປາຣາຊິກໍ ອາປນ຺ນາ, ຠິກ຺ຂຸນິທູສໂກ, ລມ຺ພີອາທໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ປຖມປາຣາຊິກໍ ອາປນ຺ນາ ເອວາຕິ ກຕ຺ວາ ກຸໂຕ ຈຕຸວີສຕີຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ໔ຯ໔໑໑)? ວຸຈ຺ຈເຕ – ມາຕຸຆາຕກາທໂຍ ຫິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນາ ເອວ ອຘິປ຺ເປຕາ, ລມ຺ພີອາທໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ກິຍ຺ຈາປິ ປຖມປາຣາຊິເກນ ສງ຺ຄຫິຕາ, ຍສ຺ມາ ປນ ເອເກນ ປຣິຍາເຍນ ເມຖຸນຘມ຺ມໍ ອປ຺ປຏິເສວິໂນ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ວິສຸໍ ວຸຕ຺ຕາຕິຯ ທຸຕິຍວິກປ຺ເປ ກຈ຺ຈິຕ຺ຖາຕິ ເອຕ຺ຖ ກຈ຺ຈິ ອຕ຺ຖາ ຕິ ປທຈ຺ເຉໂທ ກາຕພ຺ໂພຯ

ອິຕິ ກງ຺ຂາວິຕຣຓີຍາ ປາຕິໂມກ຺ຂວຓ຺ຓນາຍ

ວິນຍຕ຺ຖມຍ຺ຊູສາຍໍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນິຍໍ

ປາຣາຊິກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ສງຆາທິເສສກຓ຺ທໍ

ປີຍວຈເນນອາລປັນນ຺ຕິ ປີຍາຍິຕພ຺ພວຈເນນາລປັນໍ, ສາຊູນໍ ສມາລປັນນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຿ ສາຊໂວ ທີ ປເຣ ‘ໂກນ຺ໂຕ’’ຕິ ວາ ‘‘ເທວານໍປີຍາ’’ຕິ ວາ ‘‘ກທ຺ຣກາວ’’ນ຺ຕິ ວາ ‘‘ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ’’ຕິ ວາ ສມາລປັນ຺ຕິ຿

໑຿ ສ຺ກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ສໍ-ສທ຺ໂທ ວິຊ຺ຊມານຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ‘‘ສໍວິຊ຺ຊຕິ’’ຕິ຿ ເຈຕນາຕິ ວີຕິກ຺ກມວສປ຺ປວຕ຺ຕາ ປ຺ພ຺ພກາຄເຈຕນາ, ໂມຈນສ຺ສາທເຈຕນາຕິ ອຕ຺ໂຖ຿ ອສ຺ສາຕິ ສ຺ກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐິຍາ຿ ອລ຺ລປທຕ຺ຖສມາເສເນວ ສ຺ກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐິຍາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອິກ-ສທ຺ທສ຺ສ ວິສຸ ອຕ຺ໂຖນຕ຺ຖິຕິ ອາຫ ‘‘ສລ຺ເຈຕນາວ ສລ຺ເຈຕນິກາ’’ຕິ຿ ອິທານິ ອິກ-ສທ຺ໂທວ ອຕ຺ຖິອຕ຺ຖໍ ປກາເສຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ສລ຺ເຈຕນາ ວາ’’ຕິອາທິມາຫ຿ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ເຈຕນາ ສລ຺ເຈຕນາ຿ ສ຺ກ຺ກສ຺ສາຕິ ສມ຺ກວສ຺ສ຿ ວິສຏ຺ຐິຕິ ວິສ຺ສຄ຺ໂຄ຿

ອິທານິ ຕໍ ຍສ຺ມີ ກາເລ ໂມເຈຕິ, ເຍນາສິປ຺ປາເຍນ ໂມເຈຕິ, ເຍນ ໂຈປາເຍນ ໂມເຈຕິ, ຍລ຺ຈ ຕສ຺ສ ອສິປ຺ປາຍສ຺ສ ວຕ຺ຖ຺, ຕໍ ສພ຺ພໍ ສງເຂປໂຕ ວິກາເວຕ຺ວາ ສຣູປໂຕ ຕໍ ວິສຏ຺ຐິ ທສ຺ເສຕ຺ ‘‘ຣາຄູປຕ຺ຖມ຺ກາທີສູ’’ຕິອາທິມາຫ຿ ຕຕ຺ຖ ຣາຄສ຺ສ ພລວກາໂວ, ຣາເຄນ ວາ ອງຄຊາຕສ຺ສູປຕ຺ຖມ຺ໂກ ຖທ຺ຊກາໂວ ຣາຄູປຕ຺ຖມ຺ໂກ, ໂສ ອາທິ ເຍສໍ ເຕ ຣາຄູປຕ຺ຖມ຺ກາທໂຍ, ເຕສ຺ ຣາຄູປຕ຺ຖມ຺ກາທີສ຺຿ ອາທິສທ຺ເທນ (ປາຣາ຿ ໔໓໒) ວຈ຺ຈູປຕ຺ຖມ຺ກປສ຺ສາວູປຕ຺ຖມ຺ກວາຕູປຕ຺ຖມ຺ເກົາຈ຺ຈາລິງຄປາຕກາທຜ຺ກູປຕ຺ຖມ຺ການໍ ຄຫຕໍ຿ ກມ຺ມລ຺ລຕໍ ປຕ຺ເຕຕິ ໂມຈນກມ຺ມກ຺ຂມຕາຍ ກມ຺ມນິຍຕໍ ປຕ຺ເຕ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕຣູປາທີສ຺ ອຸປກ຺ກມາຣຫກາວໍ ປຕ຺ເຕຕິ ອຕ຺ໂຖ຿ ອໂຣຄສ຺ສ ກາໂວ ອາໂຣຄ຺ຍໍ, ຕໍ ອາທິ ເຍສໍ ເຕ ອາໂຣຄ຺ຍາທໂຍ, ເຕສ຺ ອາໂຣຄ຺ຍາທີສ຺຿ ອາທິສທ຺ເທນ ສຸຂເກສຊ຺ຊທານປ຺ລ຺ລຍລ຺ລສຄ຺ຄພີຊວີມໍສທວານໍ ຄຫຕໍ຿ ອຊ຺ຊຕ຺ຕຣູປໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຸປາທີນ຺ນຣູປໍ, ຕໍ ອາທິ ເຍສໍ ເຕ ອຊ຺ຊຕ຺ຕຣູປາທໂຍ, ເຕສ຺຿ ອາທິສທ຺ເທນ ພຫິທ຺ຊາຣູປອຊ຺ຊຕ຺ຕພຫິທ຺ຊາຣູປອາກາເສກຜິກມ຺ປນານໍ ຄຫຕໍ຿ ໂມຈເນ ອສ຺ສາໂທ ສຸຂເວທນາ ໂມຈນສ຺ສາໂທ, ໂມຈນຕ຺ຖໍ ປ຺ພ຺ພກາເຄ ປວຕ຺ຕຣາໂຄ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕອສ຺ສາທສີເສນ ເຈຕ຺ຖ ຣາໂຄ ວຸຕ຺ໂຕ, ເຕນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ເຈຕນາ ໂມຈນສ຺ສາທເຈຕນາ, ຕາຍ ຿ ອິມິນາ ມຸຈ຺ຈນສ຺ສາໂທ (ປາຣາ຿ ອຏ຺ຐ຿ ໔຿໔໐) ມຸຕ຺ຕສ຺ສາໂທ ເມຖຸນສ຺ສາໂທ ຜສ຺ສສ຺ສາໂທ ກຓ຺ທຸວນສ຺ສາໂທ ທສ຺ສນສ຺ສາໂທ ນິສຊ຺ຊສ຺ສາໂທ ວາຈສ຺ສາໂທ ເຄຫສິຕເປມໍ ວນກງຄິຍນ຺ຕິ ອິເມທີ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ເຈຕນາໂຍ ປຜິກ຺ຂິປຕິ, ຕາທີ ນິມິຕ຺ເຕ ອຸປກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ມຸຕ຺ເຕປີ ອນາປຕ຺ຕິ຿ ‘‘ນິມິຕ຺ເຕ ອຸປກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສາ’’ຕິ ອິມິນາ ປນ ອູຣຸມທ຺ທາປນາທີນິ ປຜິກ຺ຂິປຕິ຿ ເຕນ ທີ ສຕິປີ ໂມຈນສ຺ສາເທ ນິມິຕ຺ເຕ ອຸປກ຺ກມາກາວໂຕ ມຸຕ຺ເຕປີ ອນາປຕ຺ຕິ຿ ວຸຕ຺ຕລ຺ເຫຕໍ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ ‘‘ສາ ຈ ໂຂ ນິມິຕ຺ເຕ ອຸປກ຺ກມນ຺ຕສ຺ເສວ, ຫຕ຺ຖປຣິກມ຺ມປາທປຣິກມ຺ມຄຕ຺ຕປຣິກມ຺ມກຣເຕນ ສເຈປີ ອສຸຈິ ມຸຈ຺ຈຕິ, ອນາປຕ຺ຕິ’’ຕິ຿

ອາສຍຊາຕ຺ນານາຕ຺ຕໂຕຕິ ປີຕ຺ຕເສມ຺ຫປ຺ພ຺ພໂລທິຕາສຍານລ຺ເຈວ ປຖວີຊາຕ຺ອາທີນລ຺ຈ ຈຕ຺ນ຺ນໍ ຊາຕູນໍ, ຣສໂສຄິຕາທີນໍ ວາ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ຊາຕູນໍ ນານາຕ຺ຕໂຕ຿ ຄານາ ຈາວນາຕິ ສ຺ກ຺ກສ຺ສ ຍໍ ຄານໍ, ຕໂຕ ຈຸຕິ຿ ສ຺ກ຺ກສ຺ສ ທີ ວຕ຺ຖິສີສໍ ກຜິ ກາໂຍຕິ (ປາຣາ ຿ ອຏ຺ຐ຿ ໔຿໔໓໗) ຕີຊາ ຄານໍ ປກປ຺ເປນ຺ຕິ຿ ເອໂກ ກີຣາຈຣີໂຍ ‘‘ວຕ຺ຖິສີສໍ ສ຺ກ຺ກສ຺ສ ຄານ’’ນ຺ຕິ ອາຫ, ເອໂກ ‘‘ກຜີ’’ຕິ, ເອໂກ ‘‘ສກໂລ ກາໂຍ’’ຕິ຿ ເຕສ຺ ຕຕິຍສ຺ສ ກາສິຕໍ ສ຺ກາສິຕໍ຿ ເກສໂລມນຂທນ຺ຕານລ຺ທີ ມໍສວິນິມຸຕ຺ຕຜ຺ຄານໍ, ອຸຈ຺ຈາຣປສ຺ສາວເຂລຸອສິງຆານິກາ, ຖທ຺ຊສ຺ກ຺ຂຈມ຺ມານີ ຈ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອວເສໂສ ຉວິມໍສໂລທິຕານຸຄໂຕ ສພ຺ໂພປີ ກາໂຍ ກາຍປ຺ປສາທກາວຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍາພທ຺ຊປີຕ຺ຕານໍ, ສມ຺ກວສ຺ສ ຈ ຄານເມວ຿ ຕຖາ ທີ ຣາຄປຣິຍຸຜ຺ຄາເນນາກີກູຕານໍ ຫຕ຺ຖີນໍ ອຸໂກທີ ກຓ຺ຕຈູລຸອິກາທີ ສມ຺ກໂວ ນິກ຺ຂມຕິ຿

ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ຣາຄູປຕ຺ຖມ຺ກາທີສູ’’ຕິອາທິນາ (ປາຣາ຿ ອຏ຺ຐ຿ ໔຿໔໓໗) ກາໂລ ທສ຺ສິໂຕ຿ ຣາຄູປຕ຺ຖມ຺ກາທິກາເລສ຺ ທີ ອງຄຊາຕໍ ກມ຺ມນິຍໍ ໂຫຕິ຿ ຍສ຺ສ ກມ຺ມນິຍຕ຺ເຕ ສຕິ ໂມເຈຕິ, ອິໂຕ ປຣໍ ອລ຺ໂລ ກາໂລ ນຕ຺ຖິ຿ ນ ທີ ວິນາ ຣາຄູປຕ຺ຖມ຺ກາທີທີ ປ຺ພ຺ພຕ຺ຫາທໂຍ ກາລເກທາ ໂມຈເນ ນິມິຕ຺ຕໍ ໂຫນ຺ຕິ຿ ‘‘ອາໂຣຄ຺ຍາທີສູ’’ຕິອາທິນາ ປນ ອສິປ຺ປາໂຍ ທສ຺ສິໂຕ຿ ເອວຣູເປນ ທີ ອສິປ຺ປາຍເກເທນ ໂມເຈຕິ, ນ ອລ຺ລຖາ຿ ‘‘ອຊ຺ຊຕ຺ຕຣູປາທີສູ’’ຕິອາທິນາ ອຸປາໂຍ ທສ຺ສິໂຕ຿ ອຊ຺ຊຕ຺ຕຣູເປ ວາ ທີ ໂມເຈຍ຺ຍ, ພຫິທ຺ຊາຣູເປ ວາ, ອຸກຍຕ຺ຖ ວາ, ອາກາເສ ວາ ກຜີ ກມ຺ເປນ຺ໂຕ, ອິໂຕ ປຣໍ ອລ຺ໂລ ອຸປາໂຍ ນຕ຺ຖິ຿ ນີລາທິວເສນາ’’ຕິອາທີທີ

ປນ ທສຫີ ນວມສ຺ສ ອຘິປ຺ປາຍສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ ທສ຺ສິຕໍຯ ວີມໍສນ຺ໂຕ ຫິ ນິລາທີສຸ ອຄ຺ຄຕຣວເສນ ວີມໍສຕິ, ນ ເຕຫິ ວິນິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ‘‘ຌານາ ຈາວນາ’’ຕິ ອິມິນາ ປນ ອຕ຺ຖໂຕ ວິສ຺ສຏ຺ຐິ ທສ຺ສິຕາ ຯ ຍຖາຫ ‘‘ວິສ຺ສຏ຺ຐີຕິ ຌານໂຕ ຈາວນາ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໒໓໗)ຯ ສາ ຈາຍໍ ຕສ຺ສ ສຸກ຺ກສ຺ສ ຌານາ ຈາວນາ ຣາຄວເສນຯ ວຸຕ຺ຕຄ຺ເຫຕໍ ກຖາວຕ຺ຖຸອຏ຺ຐກຖາຍໍ ‘‘ສຸກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐິ ນາມ ຣາຄສມຸຏ຺ຐານາ ໂຫຕີ’’ຕິ (ກຖາຯ ອຏ຺ຐຯ ໓໐໗)ຯ ອຄ຺ຄຕ຺ຣ ສຸປິນນ຺ຕາຕິ ສຸປິເນ ເອວ ສຸປິນນ຺ໂຕ, ຕໍ ຐເປ຺ຕ຺ວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຯ ເຕນາຫ ‘‘ຍາ ສຸປິເນ’’ຕິອາທີຯ ສງ຺ຆາທິເສໂສຕິ ອິມສ຺ສ ອາປ຺ຕ຺ຕິນິກາຍສ຺ສ ນາມໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ຍາ ອຄ຺ຄຕ຺ຣ ສຸປິນນ຺ຕາ’’ຕິ ອາທີຯ ອາປ຺ຕ຺ຕິນິກາໂຍຕິ ອາປ຺ຕ຺ຕິສມູໂຫຯ ກິຄ຺ຈາປິ ອຍໍ ເອກາວ ອາປ຺ຕ຺ຕິ, ຣຸຬ຺ຫີສທ຺ເທນ, ປນ ອວຍເວ ສມູຫໂວຫາເຣນ ວາ ‘‘ນິກາໂຍ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ‘‘ເອໂກ ເວທນາກ຺ຂນ຺ໂຘ, ເອໂກ ວິຄ຺ຄາຓກ຺ຂນ຺ໂຘ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍຯ

ອສຸສາຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ໒ຯ໑໖ ສໍຆາທິເສສກຓ຺ຑ) ອາປ຺ຕ຺ຕິນິກາຍສ຺ສຯ ນນຸ ຈ ອຍຸຕ຺ໂຕຍໍ ນິທ຺ເທໂສ ‘‘ສງ຺ໂຆ ອາທິມ຺ຫິ ເຈວ ເສເສ ຈ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ ອສ຺ສາ’’ຕິຯ ນ ຫິ ອາປ຺ຕ຺ຕິນິກາຍສ຺ສ ອາທິມ຺ຫິ ເຈວ ເສເສ ຈ ສງ຺ໂຆ ອິຈ຺ຉິໂຕ, ກິຄ຺ຈຣຫິ ວຸຏ຺ຌານສ຺ສາຕິ ອິມໍ ໂຈທນໍ ມນສິ ນິຘາຍ ຍຖາ ນ ວິຣຸຊ຺ຌຕິ, ຕຖາ ອຘິປ຺ປາຍໍ ວິວຣິຕຸໍ ‘‘ກິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ’’ຕິອາທິມາຫຯ ອາປ຺ຕ຺ຕິໂຕ ວຸຏ຺ຌານສ຺ສ ອາທິມ຺ຫິ ເຈວ ເສເສ ຈ ອິຈ຺ຉິໂຕ ສງ຺ໂຆ ອາປ຺ຕ຺ຕິຍາວ ອິຈ຺ຉິໂຕ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອາປ຺ຕ຺ຕິວຸຏ຺ຌານນ຺ຕິ ອາປ຺ຕ຺ຕິໂຕ ວຸຏ຺ຌານໍ, ອນາປ຺ຕ຺ຕິກພາວູປຄມນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຫກໂສຕນ຺ຕິ ປສ຺ສາວມຄ຺ຄໍ, ອງ຺ຄຊາຕປ຺ປເທສນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຍທິ ເອວໍ ອຄ ກສ຺ມາ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ‘‘ຫກໂສຕໍ ໂອຕິຓ຺ຓມຕ຺ເຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຌານໂຕ ປນ ຈຸຕ’’ນ຺ຕິອາທີຯ ອວສ຺ສເມວ ຫກໂສຕໍ ໂອຕຣຕິ ອສິວາເສຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣາ ນິວາເຣຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຕ຺ຕາຯ ຫກໂສໂຕໂຣຫນໂຕ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ໒ຯ໒໓໖-໒໓໗) ປຏ຺ຌາຍ ປນ ອຸປາທິນ຺ນໂຕ ວິນິມຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສມ຺ກວຣູປໍ ອຸຕຸສມຸຏ຺ຌານເມວ ອວສິສ຺ສຕິ, ເສສໍ ຕິສມຸຏ຺ຌານໍ ນຕ຺ຖີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ຌານໂຕ ຈຸຕໍ ຫກໂສຕໍ ໂອຕຣຕິ, ຕສ຺ມາຯ

ອໂມຈນາຘິປ຺ປາຍສ຺ສາຕິ ໂມສຊ຺ເຊນ ນິມິຕ຺ຕໍ ອາລິມ຺ປນ຺ຕສ຺ສ ອຸຈ຺ຈາຣາທີນິ ວາ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສຯ ສຸປິນໍ ປສ຺ສນ຺ຕສ຺ສາຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໒໓໗) ຘາຕຸກ຺ໂຂກໂຕ ວາ ອນຸກູຕປ຺ພ຺ພໂຕ ວາ ເທວໂຕປສໍຫາຣໂຕ ວາ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໂຕ ວາຕິ ອິເມຫິ ຈຕູຫິ ການເຕຫິ ສຸປິນໍ ປສ຺ສນ຺ຕສ຺ສຯ ກິ ປເນຕໍ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ສຸຕ຺ໂຕ ປສ຺ສຕິ, ປຏິພຸທ຺ໂຘ, ອຸທາຫຸ ເນວ ສຸຕ຺ໂຕ, ນ ປຏິພຸທ຺ໂຘຕິ? ກິຄ຺ເຈຕ຺ຖ – ຍທິ ຕາວ ສຸຕ຺ໂຕ ປສ຺ສຕິ, ອຠິຘມ຺ມວິໂຣໂຘ ອາປຊ຺ຊຕິຯ ກວງ຺ຄຈິຕ຺ເຕນ ຫິ ສຸປຕິ, ຕໍ ຣູປນິມິຕ຺ຕາທິອາຣມ຺ມຓໍ ວາ ຣາຄາທິສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ວາ ນ ໂຫຕິຯ ສຸປິນໍ ປສ຺ສນ຺ຕສ຺ສ ຈ ອີທິສານິ ຈິຕ຺ຕານິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິຯ ອຄ ປຏິພຸທ຺ໂຘ ປສ຺ສຕິ, ວິນ ຍວິໂຣໂຘ ອາປຊ຺ຊຕິຯ ຍຄ຺ຫິ ປຏິພຸທ຺ໂຘ ປສ຺ສຕິ, ຕໍ ສພ຺ໂພຫາຣິກຈິຕ຺ເຕນ ປສ຺ສຕິຯ ສພ຺ໂພຫາຣິກຈິຕ຺ເຕນ ຈ ກເຕ ວີຕິກ຺ກເມ ອນາປ຺ຕ຺ຕິ ນາມ ນຕ຺ຖິຯ ສຸປິນໍ ປສ຺ສນ຺ເຕນ ປນ ກເຕປິ ວີຕິກ຺ກເມ ເອກນ຺ຕໍ ອນາປ຺ຕ຺ຕິ ເອວຯ ອຄ ເນວ ສຸຕ຺ໂຕ ນ ປຏິພຸທ຺ໂຘ ປສ຺ສຕິ, ໂກ ນາມ ປສ຺ສຕິ, ເອວຄ຺ຈ ສຕິ ສຸປິນສ຺ສ ອພາໂວວ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ? ນ ອພາໂວ, ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ກປິມິທ຺ຘປເຣໂຕ ປສ຺ສຕິຯ ວຸຕ຺ຕຄ຺ເຫຕໍ ‘‘ກປິມິທ຺ຘປເຣໂຕ ໂຂ ມຫາຣາຊ ສຸປິນໍ ປສ຺ສຕີ’’ຕິ (ມິຯ ປຯ ໕ຯ໓ຯ໕)ຯ ກປິມິທ຺ຘປເຣໂຕຕິ ມກ຺ກຏນິທ຺ທາຍ ຍຸຕ຺ໂຕຯ ຍຖາ ຫິ ມກ຺ກຏສ຺ສ ນິທ຺ທາ ລຫຸປຣິວຕ຺ຕາ ໂຫຕິ, ເອວໍ ຍາ ນິທ຺ທາ ປຸນປ຺ປຸນໍ ກຸສລາທິຈິຕ຺ຕໂວກິຓ຺ຓຕ຺ຕາ ລຫຸປຣິວຕ຺ຕາ, ຍສ຺ສາ ປວຕ຺ຕິຍໍ ປຸນປ຺ປຸນໍ ກວງ຺ຄໂຕ ອຸຕ຺ຕຣຓໍ ໂຫຕິ, ຕາຍ ຍຸຕ຺ໂຕ ສຸປິນໍ ປສ຺ສຕິຯ ຍສ຺ສ ຈ ເອວໍ ປສ຺ສນ຺ຕສ຺ສ ສຸປິເນ ເມຖຸນໍ ຘມ຺ມໍ ປຏິເສວນ຺ຕສ຺ສ ວິຍ, ກາຍສໍສຄ຺ຄາທີນິ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ວິຍ ຈ ສຸປິນນ຺ເຕເນວ ການເຓນ ອສຸຈິ ມຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ສປິ ອນາປ຺ຕ຺ຕິຯ ສຸປິເນ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໒໓໘) ປນ ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ອສ຺ສາທເຈຕນາຍ ສຈສ຺ສ ວິສໂຍ ໂຫຕິ, ນິຈ຺ຈເລນ ກວິຕພ຺ພໍ, ນ ຫຕ຺ເຖນ ນິມິຕ຺ຕໍ ກີລຸອາເປຕພ຺ພໍຯ ກາສາວປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓາຣກ຺ຂຓຕ຺ຖໍ ປນ ຫຕ຺ຖປຸເຓນ ຄເຫຕ຺ວາ ຊຄ຺ຄນຕ຺ຖາຍ ອຸທກຄ຺ຄານໍ ຄນ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ

ສຸກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒ຯ ກາຍສໍສຄ຺ຄສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

‘‘ໂອຕິຓ຺ໂຓ’’ຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ໒ຯ໒໗໐) ອິທໍ ກມ຺ມສາຘນໍ, ກຕ຺ຕຸສາຘນໍ ວາ ໂຫຕີຕິ ຕທຸກຍວເສນ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຍກ຺ຂາທີຫິ ວິຍ ສຕ຺ຕາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ອສມເປກ຺ຂິຕ຺ວາຕິ ຍຖາສກາວໍ ອນຸປປຣິກ຺ຂິຕ຺ວາ, ຍຖາ ເຕ ຣຕິຊນກາ ຣູປາທໂຍ ວິສຍາ ອນິຈ຺ຈທຸກ຺ຂາສຸການຕ຺ຕາການເຣນ ອວຄິຕາ, ຕຖາ ອປ຺ສ຺ສິຕ຺ວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ປຣິຓເຕນາຕິ ປຣິວຕ຺ເຕນຯ ເຕນາຫ ‘‘ຍຖາ

ປຣິວຕ຺ຕມານ''ນ຺ຕິອາທິຯ ວຸຕ຺ຕຣາຄວເສນາຕິ ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາຄວເສນຯ ຕທຫຸຊາຕາຍປີຕິ ຕສ຺ມິ ອຫນິ ຊາຕໍ ຊນນໍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ຕທຫຸຊາຕາ, ຕສ຺ມິ ອຫນິ ຊາຕາຕິ ວາ ຕທຫຸຊາຕາ, ຕາຍ, ຕໍ ທິວສໍ ຊາຕາຍປີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຊາຕມຕ຺ຕາຍ ອລ຺ລມໍສເປສິວຓ຺ຓາຍປີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

ອສ຺ສາຕິ ''ກາຍສໍສຄ຺ຄໍ ສມາປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍາ''ຕິ ປທສ຺ສຯ ອິທານິ ຫຕ຺ຖາທີນໍ ວິຠາຄທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ''ຕຕ຺ຖ ຫຕ຺ໂຖ ນາມ ກປ຺ປຣໂຕ ປຏ຺ຐາຍາ''ຕິອາທິມາຫຯ ກປ຺ປຣໂຕ ປຏ຺ຐາຍາຕິ ທຸຕິຍມຫາສນ຺ຘີ ອຸປາທາຍຯ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ປນ ມຓິພນ຺ໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ອຄ຺ຄນຂາ ຫຕ຺ໂຖຯ ວິນນ຺ຘິຕ຺ວາ ວາ ອວິນນ຺ຘິຕ຺ວາ ວາ ກຕເກສກລາປສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ວິນນ຺ຘິຕ຺ວາຕິ ຕີຫິ ເກສວຏ຺ຏີຫິ ຄນ຺ຖິຕ຺ວາຯ ສຸວຓ຺ຓຈີຣກນ຺ຕິ ສຸວຓ຺ຓປາລຸອີຯ ຫຕ຺ຖຎ຺ຈ ເວຓິຎ຺ຈ ຐເປຕ຺ວາ ອວເສສສຣີຣໍ ອງ຺ຄນ຺ຕິ ອາຫ ''ອວເສສສ຺ສ ສຣີຣສ຺ສາ''ຕິອາທິຯ

ໂຍ ຫິ ເສວນາຘິປ຺ປາໂຍປິ ນິຈ຺ຈເລນ ກາເຍນ ເກວລໍ ຜສ຺ສໍ ປຏິວິຊານາຕິ ສາທິຍຕິ ອນຸໂກຕິ, ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທມຕ຺ເຕ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອກາວໂຕ ອນາປຕ຺ຕີຕິ ອາຫ ''ກາເຍນ ອວາຍມິຕ຺ວາ''ຕິອາທິຯ ໂມກ຺ຂາຘິປ຺ປາເຍນາຕິ ອິຕ຺ຖິໂຕ ມຸຈ຺ຈິຕຸກາມຕາຘິປ຺ປາເຍນຯ ອສຎ຺ຈິຈ຺ຈາຕິ ''ອິມິນາ ອຸປາເຍນ ອິມໍ ຜຸສິສ຺ສາມີ''ຕິ ອເຈເຕຕ຺ວາຯ ເອວຎ຺ຫິ ອເຈເຕຕ຺ວາ ປຕ຺ຕປ຺ປຏິຄ຺ຄຫຓາທີສຸ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ອງ຺ເຄ ຜຸຏ຺ເຐປິ ອນາປຕ຺ຕິຯ ອສຕິຍາຕິ ອຎ຺ຎວິຫິໂຕ ໂຫຕິ, ''ມາຕຸຄາມໍ ຜຸສິສ຺ສາມີ''ຕິ ສຕິ ນຕ຺ຖິ, ເອວໍ ອສຕິຍາ ຫຕ຺ຖປາທປ຺ປສາຣຓາທີກາເລ ຜຸສນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິຯ ອຊານນ຺ຕສ຺ສາຕິ ທາຣກເວເສນ ຐິຕໍ ທາຣິກໍ ''ອິຕ຺ຖີ''ຕິ ອຊານນ຺ໂຕ ເກນຈິເທວ ກຣຓີເຍນ ຜຸສຕິ, ເອວໍ ''ອິຕ຺ຖີ''ຕິ ອຊານນ຺ຕສ຺ສ ຜຸສໂຕ ອນາປຕ຺ຕິຯ ອສາທິຍນ຺ຕສ຺ສາຕິ ກາຍສໍສຄ຺ຄໍ ອສາທິຍນ຺ຕສ຺ສ ພາຫາປຣມ຺ປຣາຍ ນີຕກິກ຺ຂຸສ຺ສ ວິຍ ອນາປຕ຺ຕິຯ ອິຘ ປນ ອຸທາຍິຕ຺ເຖໂຣ ອາທິກມ຺ມິໂກຯ ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິ ອາທິກມ຺ມິກສ຺ສາຕິຯ

ກາຍສໍສຄ຺ຄສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລວາຈາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລວາຈສ຺ສາທຣາຄວເສນາຕິ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລາ ວາຈາ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລວາຈາ, ຕາຍ ອສ຺ສາທເຈຕນາ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລວາຈສ຺ສາໂທ, ເຕນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຣາຄວເສນຯ ເອຕ຺ຖາຘິປ຺ເປຕໍ ມາຕຸຄາມໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ມາຕຸຄາມ''ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລາທຸຏ຺ຐຸລ຺ລສໍລກ຺ຂຓສມຕ຺ຖນ຺ຕິ ອສທ຺ຘມ຺ມສທ຺ຘມ຺ມປ຺ປຏິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ກາຕຸໍ ຊານິຕຸໍ ສມຕ຺ຖໍຯ ຍາ ປນ ມຫລ຺ລິກາປິ ພາລາ ເອລຸອມູຄາ, ອຍໍ ອິຘານຘິປ຺ເປຕາຯ ວຓ຺ໂຓ ນາມ ທ຺ເວ ມຄ຺ເຄ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ''ອິຕ຺ຖິລກ຺ຂເຓນ ສຸຠລກ຺ຂເຓນ ສມນ຺ນາຄຕາສີ''ຕິອາທິນາ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໒໘໕) ໂຖມນາຯ ອວຓ຺ໂຓ ນາມ ທ຺ເວ ມຄ຺ເຄ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ວຸຕ຺ຕວິປຣິຍາເຍນ ຄຣຫນາ, ''ອິຕ຺ຖິລກ຺ຂເຓນ ສຸຠລກ຺ຂເຓນ ອສມນ຺ນາຄຕາສີ''ຕິອາທີຫິ ຂຸໍສນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຍາຈນາ ນາມ ''ເທຫິ ເມ, ອຣຫສິ ເມ ທາຕຸ''ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ໒໘໕) ວຈນໍຯ ອາຍາຈນາ ນາມ ''ກທາ ເຕ ມາຕາ ປສີທິສ຺ສຕິ, ກທາ ເຕ ປິຕາ ປສີທິສ຺ສຕິ, ກທາ ເຕ ເທວຕາໂຍ ປສີທິສ຺ສນ຺ຕິ, ກທາ ເຕ ສຸຂໂຓ ສຸລໂຍ ສຸມຸຫຸຕ຺ໂຕ ຠວິສ຺ສຕິ, ກທາ ເຕ ເມຖຸນໍ ຘມ຺ມໍ ລຠິສ຺ສາມີ''ຕິ (ປາຣາຯ ໒໘໕) ວຈນໍ ຯ ປຸຈ຺ຉນໍ ນາມ ''ກຖໍ ຕ຺ວໍ ສາມິກສ຺ສ ເທສິ, ກຖໍ ຊາຣສ຺ສ ເທສີ''ຕິ (ປາຣາຯ ໒໘໕) ວຈນໍຯ ປຏິປຸຈ຺ຉນໍ ນາມ ''ເອວໍ ກິຣ ຕ຺ວໍ ສາມິກສ຺ສ ເທສິ, ເອວໍ ຊາຣສ຺ສ ເທສີ''ຕິ (ປາຣາຯ ໒໘໕) ວຈນໍຯ ອາຈິກ຺ຂນໍ ນາມ ປຸຏ຺ຐສ຺ສ ''ເອວໍ ເທຫິ, ເອວໍ ເທນ຺ຕາ ສາມິກສ຺ສ ປິຍາ ຠວິສ຺ສສິ, ມນາປາ ຈາ''ຕິ (ປາຣາຯ ໒໘໕) ຠຓນໍຯ ອນຸສາສນໍ ນາມ ອປຸຏ຺ຐສ຺ສ ''ເອວໍ ເທຫິ, ເອວໍ ເທນ຺ຕາ ສາມິກສ຺ສ ປິຍາ ຠວິສ຺ສສິ, ມນາປາ ຈາ''ຕິ (ປາຣາຯ ໒໘໕) ຠວນໍຯ ອກ຺ໂກສນໍ (ປາຣາຯ ໒໘໕) ນາມ ''ອນິມິຕ຺ຕາສິ, ນິມິຕ຺ຕມຕ຺ຕາສິ, ອໂລຫິຕາສິ, ຘຸວໂລຫິຕາສິ, ຘຸວໂຈລຸອາສິ, ປຄ຺ຆຣນ຺ຕີສິ, ສິຂຣຓີສິ, ອິຕ຺ຖິປຓ຺ຑກາສິ, ເວປຸຣິສິກາສິ, ສມ຺ຠິນ຺ນາສິ, ອຸຠໂຕພ຺ຍຎ຺ຊນກາສີ''ຕິ (ປາຣາຯ ໒໘໕) ວຈນໍຯ ຍສ຺ມາ ເມຖຸນຸປສໍຫິຕາຍ ວາຈາຍ ອຘິກໍ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ''ເມຖຸນຸປສໍຫິຕາຫີ''ຕິ ອິທໍ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລວາຈາຍ ສິຂາປຕ຺ຕລກ຺ຂຓທສ຺ສນນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ປນ ເມຖຸນຸປສໍຫິຕາເຍວ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລວາຈຕ຺ຕາຯ ສິຂຣຓີສີຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໒໘໕) ພຫິນິກ຺ຂນ຺ຕອາຓີມໍສາຯ ສມ຺ຠິນ຺ນາສີຕິ ສມ຺ຠິນ຺ນວຈ຺ຈມຄ຺ຄປສ຺ສາວມຄ຺ຄາຯ ອຸຠໂຕພ຺ຍຎ຺ຊນກາສີຕິ ປຸຣິສນິມິຕ຺ເຕນ, ອິຕ຺ຖິນິມິຕ຺ເຕນ ຈາຕິ ອຸຠໂຕພ຺ຍຎ຺ຊເນຫິ ສມນ຺ນາຄຕາຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ວຓ຺ຓຠຓເນ ຕາວ ''ອິຕ຺ຖິລກ຺ຂເຓນ ສຸຠລກ຺ຂເຓນ ສມນ຺ນາຄຕາສີ''ຕິ ວທຕິ, ນ ຕາວ ສີສໍ ເອຕິຯ ''ຕວ ວຈ຺ຈມຄ຺ໂຄ ຈ ປສ຺ສາວມຄ຺ໂຄ ຈ ສຸໂຠ ສຸຠສຓ຺ຐາໂນ ທສ຺ສນີໂຍ, ອີທິເສນ ນາມ ອິຕ຺ຖິລກ຺ຂເຓນ ສຸຠລກ຺ຂເຓນ ສມນ຺ນາຄ

ຕາສີ''ຕິ ວທຕິ, ສີສໍ ເອຕິ, ສງ຺ຆາທິເສໂສ ໂຫຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ອວຕ຺ຕາກາຕເນ ປນ ''ອນິມິຕ຺ຕາສີ''ຕິອາທີຫິ ເອກາທສຫິ ປເທຫິ ອວຕ຺ເຕ ອຆຍິເຕ ສີສໍ ນ ເອຕິ, ຆຍິເຕປີ ເຕສຸ ''ສິຂຣຕີສີ ສມ຺ກິນ຺ນາສີ ອຸກໂຕພ຺ຍຍ຺ຊນກາສີ''ຕິ ອິເມຫິ ຕີຫິ ຆຍິເຕເຍວ ສງ຺ຆາທິເສໂສ຺

ຍາຈນາຍປີ ''ເທຫິ ເມ''ຕິ ເອຕ຺ຕເກເນວ ສີສໍ ນ ເອຕິ, ''ເມຖຸນໍ ຘມ຺ມໍ ເທຫີ''ຕິ ເອວໍ ເມຖຸນຘມ຺ເມນ ຆຍິເຕ ເອວ ສງ຺ຆາທິເສໂສ຺

''ກທາ ເຕ ມາຕາ ປສີທິສ຺ສຕິ''ຕິອາທິສຸ ອາຍາຈນວຈເນສຸປີ ເອຕ຺ຕເກເນວ ສີສໍ ນ ເອຕິ, ''ກທາ ເຕ ມາຕາ ປສີທິສ຺ສຕິ, ກທາ ເຕ ເມຖຸນໍ ຘມ຺ມໍ ລກິສ຺ສາມີ''ຕິ ວາ ''ຕວ ມາຕຣີ ປສນ຺ນາຍ ວາ ເມຖຸນໍ ຘມ຺ມໍ ລກິສ຺ສາມີ''ຕິອາທິນາ ປນ ນເຍນ ເມຖຸນຘມ຺ເມນ ຆຍິເຕເຍວ ສງ຺ຆາທິເສໂສ຺

''ກຖໍ ຕ຺ວໍ ສາມິກສ຺ສ ເທສີ''ຕິອາທິສຸ (ປາຣາ຺ ໔໗໘) ປຸຈ຺ຉາວຈເນສຸປີ ''ເມຖຸນໍ ຘມ຺ມ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕເຍວ ສງ຺ຆາທິເສໂສ຺ ''ເອວໍ ກິຣ ຕ຺ວໍ ສາມິກສ຺ສ ເທສີ''ຕິ (ປາຣາ຺ ໔໗໘) ປຍິປຸຈ຺ຉາວຈເນສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ຺

ອາຈິກ຺ຂນາຍ ຈ ''ເອວໍ ເທຫີ''ຕິ, ''ເອວໍ ທທມານາ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕປີ ສີສໍ ນ ເອຕິ, ''ເມຖຸນໍ ຘມ຺ມໍ ເອວໍ ເທຫິ, ເອວໍ ອຸປເນຫິ, ເອວໍ ເມຖຸນໍ ຘມ຺ມໍ ທທມານາ ອຸປນຍມານາ ສາມິກສ຺ສ ປິຍາ ໂຫຕີ''ຕິອາທິນາ ປນ ນເຍນ ເມຖຸນຘມ຺ເມນ ຆຍິເຕເຍວ ສງ຺ຆາທິເສໂສ຺ ອນຸສາສນິວຈເນສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ຺

ອກ຺ໂກສວຈເນສຸ ປນ ເອກາທສສຸ ''ສິຂຣຕີສີ ສມ຺ກິນ຺ນາສີ ອຸກໂຕພ຺ຍຍ຺ຊນກາສີ''ຕິ ອິມານິ ຕີຕີເຍວ ປທານິ ສຸທ຺ຘານິ ສີສໍ ເອນ຺ຕິ, ອິຕິ ອິມານິ ຈ ຕີຕີ, ປຸຣິມານິ ຈ ວຈ຺ຈມຄ຺ຄປສ຺ສາວມຄ຺ຄເມຖຸນຘມ຺ມປທານິ ຕີຕີຕິ ໖ ປທານິ ສຸທ຺ຘານິ ອາປຕ຺ຕິກຣານິ, ເສສານິ ''ອນິມິຕ຺ຕາສີ''ຕິອາທີນິ ອນິມິຕ຺ເຕ ''ເມຖຸນໍ ຘມ຺ມໍ ເມ ເທຫີ''ຕິ ວາ ''ອນິມິຕ຺ຕາສີ, ເມຖຸນໍ ຘມ຺ມໍ ເມ ເທຫີ''ຕິ ວາ ອາທິນາ ນເຍນ ເມຖຸນຘມ຺ເມນ ຆຍິຕາເນວ ອາປຕ຺ຕິກຣານິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພານິ຺

ອຊກ຺ຂກນ຺ຕິ ອກ຺ຂກໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ອໂຊ຺ ອຸພ຺ກຊາຕຸມຕ຺ຫລນ຺ຕິ ຊາຕຸມຕ຺ຫລໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ອຸທ຺ຘໍ຺ ອຸພ຺ກກ຺ຂກນ຺ຕິ ອກ຺ຂກໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ອຸທ຺ຘໍ຺ ອໂຊຊາຕຸມຕ຺ຫລນ຺ຕິ ຊາຕຸມຕ຺ຫລໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ອໂຊ຺ ອກ຺ຂກໍ, ປນ ຊາຕຸມຕ຺ຫລຍ຺ຈ ເອຕ຺ເຖວ ທຸກ຺ກຍເຂຕ຺ເຕ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຉຕິ ກິກ຺ຂຸນິຍາ ກາຍສໍສຄ຺ເຄ ວິຍ ຺ ນ ຫິ ພຸທ຺ຘາ ຄຣຸກາປຕ຺ຕິໍ ສາວເສສໍ ປຍ຺ຍາເປນ຺ຕີຕິ຺ ກາຍ ປຸປ຺ປຍິພທ຺ຘນ຺ຕິ ວຕ຺ຖໍ ວາ ປຸປ຺ຜໍ ວາ ອາກຣຕໍ ວາ຺

ອຕ຺ຖຘມ຺ມອນຸສາສນິປຸເຣກ຺ຂາຣານນ຺ຕິ (ປາຣາ຺ ອຍ຺ຖ຺ ໔໗໔໗ກ) ເອຕ຺ຖ ''ອນິມິຕ຺ຕາ''ຕິອາທີນໍ ປທານໍ ອຕ຺ຖໍ ກເຖນ຺ໂຕ, ອຍ຺ຖກໍ ວາ ສຊ຺ຊາຍໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອຕ຺ຖປຸເຣກ຺ຂາໂຣ ນາມ, ປາລຸອີ ວາເຈນ຺ໂຕ, ສຊ຺ຊາຍໍ ວາ ກໂຣນ຺ໂຕ ຘມ຺ມປຸເຣກ຺ຂາໂຣ ນາມ, ''ອິທານິປີ ອນິມິຕ຺ຕາສີ, ອຸກໂຕພ຺ຍຍ຺ຊນກາສີ, ອປ຺ປມາທໍ ທານິ ກເຣຍ຺ຍາສີ, ຍຖາ ອາຍຕິມ຺ປີ ເອວຣູປາ ມາ ໂຫຫີສີ''ຕິ ກຕນ຺ໂຕ ອນຸສາສນິປຸເຣກ຺ຂາໂຣ ນາມ຺ ອິຕິ ອຕ຺ຖຍ຺ຈ ຘມ຺ມຍ຺ຈ ອນຸສາສນິຍ຺ຈ ປຸຣກ຺ຂິຕ຺ວາ ກຕນ຺ຕານໍ ອນາປຕ຺ຕິ຺ ໂຍ ປນ ກິກ຺ຂຸນີນໍ ປາລຸອີ ວາເຈນ຺ໂຕ ປກຕິວາຈນາມຄ຺ຄໍ ປຫາຍ ຫສນ຺ໂຕ ຫສນ຺ໂຕ ''ສິຂຣຕີສີ, ສມ຺ກິນ຺ນາສີ, ອຸກໂຕພ຺ຍຍ຺ຊນກາສີ''ຕິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ກຕຕິ, ຕສ຺ສ ອາປຕ຺ຕິເຍວ຺ ອິຘ ອາທິກມ຺ມິໂກ ອຸທາຍິຕ຺ເຖໂຣ, ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິ ອາທິກມ຺ມິກສ຺ສ຺ ນນຸ ''ສິຂຣຕີ''ຕິອາທີຫິ ອກ຺ໂກສນ຺ຕສ຺ສ ປຍິຆຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ທຸກ຺ຂເວທນາຍປີ ກວິຕພ຺ພໍ, ອຖ ກສ຺ມາ ທ຺ວິເວທນນ຺ຕິ? ນາຍໍ ໂທໂສ຺ ຣາຄວເສນ ຫິ ອຍໍ ອາປຕ຺ຕິ, ນ ປຍິຆວເສນ, ຕສ຺ມາ ຣາຄວເສເນວ ປວຕ຺ໂຕ ອກ຺ໂກໂສ ອິຘາຘິປ຺ເປໂຕ, ນ ປຍິຆວ ເສນາປີຕິ຺

ທຸຍ຺ຖຸລ຺ລວາຈາສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ຺

໔຺ ອຕ຺ຕກາມສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອຕຸຕກາມປາຣິຈຣິຍາວເສນາຕິ ອຕຸຕກາມປາຣິຈຣິຍາຍ ຣາຄວເສນຯ ອິສາປີ ທຸຍຸຖຸລຸລາທຸຍຸຖຸລຸລຊານນສມຕຸຖາວ ອິຕຸຖີ ອສີປຸເປຕາຕິ ອາຫ “ທຸຍຸຖຸລຸໂລກາເສນ ວຸຕຸຕປຸປການາຍ ອິຕຸຖິຍາ”ຕິຯ ສມີເປຕິ ສວນູປຈາເຣຯ “ຖຕຸວາ”ຕິ ປາຖເສໂສຯ ອຕຸຕ ການປາຣິຈຣິຍາຕິ ກາມິຍຕິຕິ ກາໂມ, ເມຖຸນສມຸໂມ, ປຣິຈຣຕໍ ອຸປຍຸຖານໍ ປຣິຈຣິຍາ, ສາວ ປາຣິຈຣິຍາ, ກາເມນ ປາຣິຈຣິຍາ ການປາຣິຈຣິຍາ, ອຕຸຕໂນ ການປາຣິຈຣິຍາ ອຕຸຕການປາຣິຈຣິຍາ, ອຕຸຕໂນ ອຕຸຖາຍ ເມຖຸນສມຸເມນ ອຸປຍຸຖານນຸຕິ ອຕຸໂຖຯ ອຖ ວາ ກາມິຕາຕິ ການາ, ປາຣິຈຣິຍາ, ອຕຸຕໂນ ການາ ອຕຸຕການາ, ອຕຸຕການາ ຈ ສາ ປາຣິຈຣິຍາ ຈາຕິ ອຕຸຕການປາ ຣິຈຣິຍາ, ສຍໍ ເມຖຸນຣາຄວເສນ ປຕຸຖິເຕົາປຍຸຖານນຸຕິ ອຕຸໂຖຯ ເຕນາຫ “ເມຖຸນສມຸມສງຂາເຕນາ”ຕິອາທິຯ ເອຕຸຖ ຈ ປຖ ເມນ ອຕຸຖວິກປຸເປນ ການເຫຕຸປາຣິຈຣິຍາສງຂາຕໍ ອຕຸຖຕຸຕຍໍ ທສຸເສຕິ, ທຸຕິເຍນ ອສີປຸປາຍປາຣິຈຣິຍາສງຂາຕໍ ອຕຸຖທຸວຍໍຯ ພຸຍລຸຊເນ (ປາຣາຯ ອຍຸຖຯ ໔໗໔໑) ປນ ອາທຣໍ ອກຕຸວາ ອຕຸຖມຕຸຕເມວ ທສຸເສຕຸ “ອຕຸຕໂນ ກາມໍ ອຕຸຕໂນ ເຫຕຸ ອຕຸຕ ໂນ ອສີປຸປາຍໍ ອຕຸຕໂນ ປາຣິຈຣິຍ”ນຸຕິ (ປາຣາຯ ໔໘໔) ປທການຊນໍ ວຸຕຸຕໍຯ “ອຕຸຕໂນ ກາມໍ ອຕຸຕໂນ ເຫຕຸ ອຕຸຕໂນ ປາ ຣິຈຣິຍ”ນຸຕິ ທີ ວຸຕຸເຕ ຊານິສຸສນຸຕິ ປຕຸທິຕາ “ເອຕຸຕາວຕາ ອຕຸຕໂນ ອຕຸຖາຍ ການປາຣິຈຣິຍາ ວຸຕຸຕາ”ຕິ, “ອຕຸຕໂນ ອສີປຸ ປາຍໍ ອຕຸຕໂນ ປາຣິຈຣິຍ”ນຸຕິ (ປາຣາຯ ໔໘໔) ວຸຕຸເຕປີ ຊານິສຸສນຸຕິ “ເອຕຸຕາວຕາ ອຕຸຕນາ ອິຈຸຊິຕການິຕຍຸເຖນ ອຕຸຕ ການປາຣິຈຣິຍາ ວຸຕຸຕາ”ຕິຯ

ກລຸຍາເຕນ ກທຸທເກນ ຄຸເຕນ ສມນຸນາຄຕຕຸຕາ ກລຸຍາຕສມຸມໍຯ ເຕນາຫ “ຕທຸກເຍນາປີ”ຕິອາທິຯ ອກິຣເມຍຸຍາຕິ ໂຕເສຍຸ ຍຯ ເອຕທຄຸຄນຸຕິ ເອສາ ອຄຸຄາຯ ປາຣິຈຣິຍານນຸຕິ ປາຣິຈຣິຍານໍ ມຊເຊ, ນິທຸສາຣເຕາ ເຈຕໍ ສາມິວຈນໍຯ ນນຸ ທຸຍຸຖຸລຸລວາຈາ ສິກຸຂາປເທ (ປາຣາຯ ໔໗໘) ເມຖຸນຍາຈນໍ ອາຄຕໍ, ອຖ ກສຸມາ ອີທໍ ວຸຕຸຕໍ? ນາຍໍ ໂທໂສຯ ຕຕຸຖ (ສາຣຕຸຖຯ ຍີຯ ໔໗໔໑) ທີ ທຸຍຸຖຸລຸລວາຈສຸສາທຣາຄວເສນ ວຸຕຸຕໍ, ອິສ ປນ ອຕຸຕໂນ ເມຖຸນສຸສາທຣາຄວເສນາຕິຯ

ຕສຸມີເຍວ ຂເຕາຕິ ກຕິຕກຸຂເຕາຯ ອຸກໂຕພຸຍລຸຊນໂກ ປນ ປຕຸທກຄຕິກຕຸຕາ ວິສໍ ນ ວຸຕຸໂຕ ຯ “ອິມສຸມີ ສິກຸຂາປທທຸວເຍ ກາຍສໍສຄຸເຄ ວິຍ ຍກຸອິເປຕິສຸປີ ທຸຍຸຖຸລຸລຕຸຕການວຈເນ ຖຸລຸລຈຸຈຍ”ນຸຕິ (ວຊີຣຯ ຍີຯ ປາຣາຊິກ ໔໔໘) ວທນຸຕິຯ ຕສຸມີເຍວາ ຕິ ປຕຸທກເຍວ ອິຕຸຖີສຄຸຜີໂນ ອຕຸຕການປາຣິຈຣິຍາຍ ວຕຸຕາກາຕເນປີ ທຸກຸກຍໍຯ ‘ໂຍ ເຕ ວິຫາເຣ ວສຕິ, ຕສຸສ ອຄຸຄທານໍ ເມຖຸນໍ ສມຸມໍ ເທທີ’ຕິ ປຣິຍາຍວຈເນປີ ທຸກຸກຍໍຯ “ອຕຸຕການປາຣິຈຣິຍາຍ ວຕຸຕໍ ກາເສຍຸຍ ຍາ ມາທິສໍ ‘ສີລວນຸຕ’ນຸຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ”ຕິ (ວຊີຣຯ ຍີຯ ປາຣາຊິກ ໔໔໘) ເອເກຯ “ປລຸຈສຸ ອງເຄສຸ ສພຸກາວາ ສງຄາທິເສໂສວາ”ຕິ ອປເຣຯ “ເມຖຸນຸປສໍທິ ເຕນາ”ຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ “ຈີວຣາທິທີ...ເປ... ກາສນຸຕສຸສ ອນາປຕຸຕີ”ຕິ ວຸຕຸຕໍຯ

ອຕຸຕການສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາຯ

໕ຯ ສລຸຈຣິຕຸຕສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ສລຸຈຣຕໍ ສລຸຈໂຣ, ໂສ ເອຕສຸສ ອຕຸຖີຕິ ສລຸຈຣີ, ສລຸຈຣຕາສີໂລຕິ ວາ ສລຸຈຣີ, ຕສຸສ ກາໂວ ສລຸຈຣິຕຸຕໍ, ສລຸຈຣຕານຸຕິ ອຕຸ ໂຖຯ ຕລຸຈ ປຣໂຕ “ອິຕຸຖິຍາ ວາ ປຸຣິສມຕີ”ນຸຕິອາທິວຈນໂຕ ອິຕຸຖີປຸຣິສານໍ ເວມຊເຊຕີ ອາຫ “ອິຕຸຖີປຸຣິສານໍ ອນຸຕເຣ ສລຸຈຣຕາກາວ”ນຸຕິຯ ປຍິຄຸຄຕຸໜນວິມໍສນປຈຸຈາຫຣຕານີຕິ ເອຕຸຖ ປຍິຄຸຄຕຸໜໍ ນາມ ປຸຣິເສນ ວາ ອິຕຸຖິຍາ ວາ ອຸກິນຸນໍ ມາຕາທີທີ ວາ “ກນຸເຕ, ອິຕຸຖນຸນາມໍ ອິຕຸຖີ ວາ ປຸຣິສໍ ວາ ເອວໍ ກຕາທີ”ຕິ ວຸຕຸເຕ ເຕສໍ ວຈນໍ “ສາຊູ”ຕິ ວາ “ໂທຕູ”ຕິ ວາ “ກຕາມີ”ຕິ ວາ ເຍນ ເກນຈີ ອາກາເຣນ ວຈີເກທໍ ກຕຸວາ, ສີສກມຸປນາທີທີ ວາ ສມຸປຍິຈຸຊນໍຯ ວິມໍສນໍ ນາມ ວຸຕຸຕປຸປກາເຣນ ສາສນໍ ຄເຫຕຸວາ ຕສຸສາ ອິຕຸຖິຍາ ວາ ປຸຣິສສຸສ ວາ ເຕສໍ ອວສຸສໍ ອາໂຣຈນການໍ ມາຕາປີຕຸກາຕາກຄິນີອາທີນໍ ວາ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸວາ ຕສຸສ ສາສນສຸສ ອາໂຣຈນໍຯ ປຈຸຈາຫຣຕໍ ນາມ ເຕນ ຄນຸຕຸວາ ອາໂຣຈິເຕ ສາ ອິຕຸຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ “ສາຊູ”ຕິ ສມຸປຍິຈຸຊຕຸ ວາ, ມາ ວາ, ລຊຊາຍ ວາ ຕຸຕຸທີ ໂທຕຸ, ປຸນ ອາຄນຸຕຸວາ ຕສຸສາ ອິຕຸຖິຍາ ວາ ປຸຣິສສຸສ ວາ ຕສຸສາ ປວຕຸຕິຍາ ອາໂຣຈນໍຯ ອາປຊເຊຍຸຍາຕິ ປຍິປຊເຊຍຸຍຯ

ອິຕຸຖິຍາ ວາ ປຸຣິສມຕີ ປຸຣິສສຸສ ວາ ອິຕຸຖີມຕິນຸຕິ ເອຕຸຖ “ອາໂຣເຈຍຸຍາ”ຕິ ປາຖເສໂສ ທຍຸຖພຸໂພຯ ເຕເນວາຫ “ຕຕຸຖາ”ຕິອາ ທີຯ ຊາຍາກາເວຕິ ກຣິຍາກາເວຯ ຊາຣກາເວຕິ ປຕິກາເວ, ນິມິຕຸຕຕຸເຖ ເຈຕໍ ກຸມຸມວຈນໍຯ ຕສຸມາ ກຣິຍາກາວນິມິຕຸຕໍ ປ ຕິກາວນິມິຕຸຕໍ, ກຣິຍາກາວເຫຕຸ ປຕິກາວເຫຕຸ, ກຣິຍາກາວປຈຸຈຍາ ປຕິກາວປຈຸຈຍາ ອາໂຣເຈຕີຕິ ອຕຸໂຖຯ ເອສ ນໂຍ “ຊາຍ ຕຸຕເນ ອາໂຣເຈຕີ”ຕິອາທີສຸປີຯ “ຊາຍຕຸຕເນ ວາ ຊາຣຕຸຕເນ ວາ”ຕິ ທີ ອີທໍ ຍທຕຸຖໍ ຕໍ ເຕສໍ ມຕີ ອາໂຣເຈຕິ , ຕໍ ທສຸສນຕຸຖໍ

ວຸຕ຺ຕັ໌ ອິທານິ ປນ ປທກາຊນິຍໍ (ປາຣາ໌ ໑໐໘) ວຸຕ຺ຕນເຍນາປີ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອປີຈາ"ຕິອາທິມາຫ໌. ກິລ຺ຈາປີ ອິຕ຺ຖີລິງ ຄວເສນ ປທກາຊນິຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ, "ຊາຍຕ຺ຕເນ ວາ ຊາຣຕ຺ຕເນ ວາ"ຕິ ປນ ນິທ຺ເທສສ຺ສ ອຸກາຍລິງຄສາທາຣຄຕ຺ຕາ ປຸຣິສລິງຄວ ເສນາປີ ໂຍເຊຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ "ເອເຕເນວ ອຸປາເຍນາ"ຕິອາທີ໌. ມຸຫຸຕ຺ຕິກາຕິ ຄຕິກາ໌. "ອນ຺ຕມໂສ ຕງຂຕິກາຍປີ"ຕິ ອິທໍ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ເອເຕເນວ ອຸປາເຍນາ"ຕິອາທີ໌.

ອລ຺ລຕ຺ຣນາລໍວຈນິຍາຍາຕິ (ສາຣຕ຺ຖ໌ ຝີ໌ ໔໌໓໙-໓໔໐) ເທສຈາຣິຕ຺ຕວເສນ ປຕ຺ຕາທານາທີນາ ອປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ຖເປຕ຺ວາ໌. ສລ຺ຈຣິຕ຺ຕວເສນ ກິກ຺ຂຸນາ ວຈນິຍາ ນ ໂຫຕິຕິ ນາລໍວຈນິຍາ, ຕໍ ຖເປຕ຺ວາຕິ ເກຈີ໌ ອປ຺ເປນ ວາ ພຫຸນາ ວາ ຜເນນ ກີຕາ ຜນກ຺ກີຕາ໌. ຍສ຺ມາ ປນ ສາ ນ ກີຕມຕ຺ຕາເຍວ ກຣິຍາ, ສໍວາສຕ຺ຖາຍ ປນ ກີຕຕ຺ຕາ ກຣິຍາ, ຕສ຺ມາສ຺ສ ນິທ຺ເທເສ "ຜເນນ ກີຕີຕ຺ວາ ວາເສຕີ"ຕິ (ປາຣາ໌ ໑໐໘) ວຸຕ຺ຕັ໌. ຉນ຺ທວາສີນີຕິ ຉນ຺ເທນ ອຕ຺ຕໂນ ຣຸຈິຍາ ວສຕີຕິ ຉນ຺ທວາສີນີ໌. ຍສ຺ມາ ປນ ສາ ນ ອຕ຺ຕໂນ ຉນ຺ທມຕ຺ເຕເນວ ກຣິຍາ ໂຫຕິ, ປຸຣິເສນ ປນ ສມ຺ປຝິຈ຺ຉິຕຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາສ຺ສ ນິທ຺ເທເສ "ປີໂຍ ປີຍໍ ວາເສຕີ"ຕິ (ປາຣາ໌ ໑໐໘) ວຸຕ຺ຕັ໌. ອາທິສທ຺ເທນ 'ໂກຄວາສີນີ, ປຝວາສີນີ, ໂອທປຕ຺ຕກີນີ, ໂອກາຝຈຸມ຺ພຝາ, ທາສີ ຈ ກຣິຍາ ຈ, ກມ຺ມ ກາຣີ ຈ ກຣິຍາ ຈ, ຜຊາຫຝາ, ມຸຫຸຕ຺ຕິກາ"ຕິ (ປາຣາ໌ ໑໐໘) ອິເມສໍ ອຝ຺ຖນ຺ນໍ ອາກາຣານໍ ຄຫຕັ໌. ຍຖາ ຈ "ຉນ຺ທວາສີນີ"ຕິ ອາທີສຸ ອລ຺ລຕຣວເສນ ວທໂຕ ວິສງເກໂຕ ນຕ຺ຖິ, ເອວໍ ປາລຸອິຍໍ ອວຸຕ຺ເຕສຸປີ 'ໂຫທິ ກີຣ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ກຣິຍາ, ຊາຍາ, ປ ຊາປຕິ, ປຸຕ຺ຕມາຕາ, ຆຣຕີ, ຆຣສາມິນີ, ກຕ຺ຕຣນ຺ຜິກາ, ສຸສ຺ສູສິກາ, ປຣິຈາຣິກາ"ຕິ (ປາຣາ໌ ອຝ຺ຖ໌ ໔໌໓໐໘) ເອວມາທີສຸ ສໍວາສປຣິທີປເກສຸ ວຈເນສຸ ອລ຺ລຕຣວເສນ ວທນ຺ຕສ຺ສາປີ ວິສງເກໂຕ ນຕ຺ຖິ, ຕີວງຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອາປຕ຺ຕິເຍວ໌.

ມາຕຸຣກ຺ຂິຕໍ ພ຺ຣູຫີຕິ ເອຕ຺ຖ ມາຕຸຣກ຺ຂິຕາ ນາມ ມາຕຣາ ຣກ຺ຂິຕາ, ຍຖາ ປຸຣິເສນ ສຫ ສໍວາສໍ ນ ກປ຺ເປຕິ, ເອວໍ ມາຕຣາ ຣກ຺ຂິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ໌. ເຕເນວສ຺ສ ປທກາຊເນປີ "ມາຕາ ຣກ຺ຂຕິ ໂຄເປຕິ, ອິສ຺ສຣິຍໍ ກາເຣຕິ, ວສໍ ວຕ຺ເຕຕີ"ຕິ (ປາຣາ໌ ໑໐໘) ວຸຕ຺ຕັ໌. ປີຕຸຣກ຺ຂິຕາທີສູຕິ "ປີຕຸຣກ຺ຂິຕາ, ມາຕາປີຕຸຣກ຺ຂິຕາ, ກາຕຸຣກ຺ຂິຕາ, ກຄີນີຣກ຺ຂິຕາ, ຌາຕິຣກ຺ຂິຕາ, ໂຄຕ຺ຕຣກ຺ຂິຕາ, ຜມ຺ມຣກ຺ຂິຕາ, ສາຣກ຺ຂາ, ສປຣິທຕ຺ຫາ"ຕິ (ປາຣາ໌ ໑໐໓) ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕສຸ ປີຕຸຣກ຺ຂິຕາທີສຸ໌. ຍຖາ ຈ ເອຕ຺ຖ, ເອວໍ "ປີຕຸຣກ຺ຂິ ຕໍ ພ຺ຣູຫີ"ຕິອາທີສຸປີ ນໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພ໌.

ສງຆສ຺ສ ວາ ເຈຕິຍສ຺ສ ວາ ຄິລານສ຺ສ ວາ ກິຈ຺ເຈນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສາຕິ (ປາຣາ໌ ອຝ຺ຖ໌ ໔໌໓໔໐) ເອຕ຺ຖ ກິກ຺ຂຸສງຆສ຺ສ ອຸ ໂປສຖາຄາຣໍ ວາ ກິລ຺ຈິ ວາ ວິປ຺ປກຕໍ ໂຫຕິ໌. ຕຕ຺ຖ ກາຣຸການໍ ກຕ຺ຕເວຕນຕ຺ຖາຍ ອຸປາສໂກ ວາ ອຸປາສິກາຍ ສນ຺ຕິກໍ ກິກ຺ຂຸໍ ປ ຫິເຕຍ຺ຍ, ອຸປາສິກາ ວາ ອຸປາສກສ຺ສ, ເອວຣູເປນ ສງຆກິຈ຺ເຈນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິ໌. ເຈຕິຍກມ຺ເມ ກຣິຍມາເນປີ ເອເສວ ນໂຍ໌. ຄິລານສ຺ສ ເກສຊຊຕ຺ຖາຍປີ ອຸປາສເກນ ວາ ອຸປາສິກາຍ ສນ຺ຕິກໍ, ອຸປາສິກາຍ ວາ ອຸປາສກສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ປຫິຕສ຺ສ ຄຈ຺ຉ ໂຕ ອນາປຕ຺ຕິ໌.

ກິລ຺ຈາປີ ເອຕ຺ຖ "ອິຕ຺ຖີ ນາມ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີ, ນ ຍກ຺ຂີ ນ ເປຕີ ນ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ໌. ປຸຣິໂສ ນາມ ມນຸສ຺ສປຸຣິໂສ, ນ ຍກ຺ໂຂ"ຕິ ອາທີ (ສາຣຕ຺ຖ໌ ຝີ໌ ໔໌໓໔໑) ນຕ຺ຖີ, ຕຖາປີ ມນຸສ຺ສຊາຕິກາວ ອິຕ຺ຖີປຸຣິສາ ອິຜ ອທິປ຺ເປຕາຕິ ອາຫ "ເຕສໍ ມນຸສ຺ສຊາຕິກ ຕາ"ຕີ໌. ນນາລໍວຈນິຍຕາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕນເຍນ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕາ ອລໍວຈນິຍາ໌. ນິວາຣຕຕ຺ໂຖ ຫິ ເອຕ຺ຖ ອລໍ-ສທ຺ໂທ໌. ນ ອລໍວຈນິ ຍາ ນາລໍວຈນິຍາ, ນ ນາລໍວຈນິຍາ, ຕສ຺ສາ ກາໂວ ນນາລໍວຈນິຍຕາ, "ອລໍວຈນິຍຕາ"ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ໌.

ປຕ຺ຕຕ຺ຕິນ຺ຕີ, ອິມໍ ສິກ຺ຂາປທໍ໌. ກາຍວິກາເຣນາຕິ ສີສຸກ຺ຂິປນາທິກາຍວິກາເຣນ໌. ຕເຖວ ວິມໍສິຕ຺ວາ ຕເຖວ ປຈ຺ຈາຫຣນ຺ຕສ຺ ສາຕິ ຫຕ຺ຖມຸທ຺ທາທີນາ ກາຍວິກາເຣນ ວິມໍສິຕ຺ວາ ປຸນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕເຖວ ອາໂຣເຈນ຺ຕສ຺ສ໌. ອາຄມິສ຺ສຕີຕິ ຕວ ສນ຺ຕິເກ ຜມ຺ມສ຺ສວນາທິອຕ຺ຖໍ ອາຄມິສ຺ສຕິ໌. ເກນຈິ ວຸຕ຺ເຕຕີ ອາສນສາລາທີສຸ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ເກນຈິ ປຸຣິເສນ ວຸຕ຺ເຕ໌. ສເຈ ຫິ ຊິຕາສວສ຺ສ ມາຕາປີຕໂຣ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອລໍວຈນິຍາ ໂຫນ຺ຕີ, ຕລ຺ຈ ກິກ຺ຂຸໍ ຆຣໍ ອຸປຄຕໍ ປີຕາ ວທຕິ "ມາຕາ ເຕ, ຕາຕ, ມໍ ມຫລ຺ລກໍ ຉທ຺ເທຕ຺ວາ ຌາຕິກຸລໍ ຄຕາ, ຄຈ຺ຉ ນໍ ມໍ ອຸປຝ຺ຖາຕຸໍ ເປເສຫີ"ຕີ໌. ໂສ ເຈ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ວຕ຺ວາ ປຸນ ປີຕຸໂນ ຕສ຺ສາ ອາຄມນໍ ວາ ອນາຄມນໍ ວາ ອາໂຣເຈຕິ, ເອວໍ ອາໂຣເຈນ຺ຕສ຺ສ ຕສ຺ສປີ ກາຍວາຈໂຕ ສມຸຝ຺ຖາຕິ໌. ເຕນາຫ "ປຕ຺ຕຕ຺ຕີ ອຊານ ນ຺ຕສ຺ສ ປນາ"ຕິອາທີ໌. ຊິຕາສວສ຺ສປີຕິ ເອຕ຺ຖ ປີ-ສທ຺ເທນ ເສກ຺ຂປຸຖຸຊ຺ຊນານໍ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖີຕິ ທີເປຕີ໌. ປີຕຸວຈເນນາ ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປີຕຸວຈເນນ໌. ຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ຕສ຺ສາ ສມີປໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ໌. ປຕ຺ຕຕ຺ຕີ, ອລໍວຈນິຍກາວລ຺ຈາຕິ ອຸກຍໍ ອຊານນ຺ຕສ຺ສປີ ກາຍວາຈໂຕ ສມຸຝ຺ຖາຕີ໌. ຕທຸກຍນ຺ຕິ ປຕ຺ຕຕ຺ຕີ, ອລໍວຈນິຍກາວລ຺ຈ໌. ຍໍ ປນ ປຕ຺ຕຕ຺ຕີ ຊານິຕ຺ວາ ເອເຕຫວ ຕີຫີ ນເຍຫີ ສລ຺ຈຣິຕ຺ຕໍ ສມາປຊ຺ຊໂຕ ກາຍຈິຕ຺ຕໂຕ, ວາຈາຈິຕ຺ຕໂຕ, ກາຍວາຈາຈິຕ຺ຕໂຕ ຈ ສມຸຝ຺ຖາຕີ໌. ອິມານີ ຕີຕີ ປຕ຺ຕຕ຺ຕິຊານ

ນຈິຕ຺ເຕນ ‘‘ສຈິຕ຺ຕກສມຸຏ຺ຖານານີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ອຍຸຕ຺ຕໍ។ ນ ຫິ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິ ຊານິຕ຺ວາປີ ‘‘ນາລໍວຈນີຍາ’’ຕິ ມຄ຺ຄມານສ຺ສ ສຈິຕ຺ຕເກຫິ ສມຸຏ຺ຖາເນຫິ ອາປຕ຺ຕິ ສມຸຏ຺ຖາຕີຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ຍຸຊ຺ຊຕິ ວີຕິກ຺ກມເຈຕນາຍ ອສມ຺ກວໂຕ។

ສຄ຺ຈຣິຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຖິຕາ។

໖។ ກຸຏິກາຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ສຄ຺ຌາຈິກາຍປນາຕິ ເອຕ຺ຖ ສນ຺ຕີ ອຕ຺ຕວາຈໂກ ຕຕີຍຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ, ຍາຈິກາຕິ ກາວສານໂນ, ເຕສຄ຺ຈ ມຊ຺ເຊປທໂລປສມາ ໂສ។ ປນາຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕເມວ។ ເຕນາຫ ‘‘ສຍໍ ປວຕ຺ຕິຕຍາຈນາ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ។ ຍາ ຫິ ອຕ຺ຕນາ ປວຕ຺ຕິຕາ, ສາ ອຕ຺ຕໂນ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ຕສ຺ມາ’’ຕິອາທິ។ ນນຸ ນ ສກ຺ກາ ຍາຈນາເຍວ ກຸຏີ ກາຕຸນ຺ຕິ ອນຸໂຍຄໍ ສນ຺ຘາຍ ຕສ຺ສາຘິປ຺ປາຍຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ສຍໍ ຍາຈິຕເກຫີ’’ຕິອາທິມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ສຍໍ ຍາຈິຕເກຫີຕິ ‘‘ວາສີ ເທຖ, ຝຣສຸໍ ເທຖາ’’ຕິອາທິນາ (ປາຣາ។ ໓໔໒) ສຍໍ ຍາຈິຕເກ ຫິ។ ອຸປກຣເຓຫີຕິ ວາສິຍາທີຫິ។ ປເຣນ ກຕ຺ຫສາມິເກນ ‘‘ມມ ອິທ’’ນ຺ຕິ ອປຣິຈ຺ຈາຄຣກ຺ຂຓໂຄປນວເສນ ປຣິຄ຺ຄຫີຕໍ ປຣປຣິຄ຺ຄຫີຕກໍ, ປຣສນ຺ຕກນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ມູລຈ຺ເຉທວເສນາຕິ ມູລສ຺ສ ຘິນ຺ທນວເສນ, ປຣສນ຺ຕກກາວໂຕ ໂມເຈຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກໍ ກຕ຺ວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ເອວຄ຺ຫິ ອຄ຺ຌາຕກອປ຺ປວາຣິຕຏ຺ຖານໂຕ ຍາຈນ຺ຕສ຺ສ ອຄ຺ຌາຕກວິຄ຺ຌຕ຺ຕິຍາ ທຸກ຺ກຏໍ។ ຕາວກາລິກໍ ປນ ວຏ຺ຏຕີຕິ ຕາວກາລິກໍ ກຕ຺ວາ ຍາຈິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ។ ສກ຺ກມ຺ມໍ ນ ຍາຈິຕພ຺ພາຕິ ປາຕາຕິປາຕສິກ຺ ຂາປທຣກ຺ຂຓຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ‘‘ຫຕ຺ຖກມ຺ມໍ ເທຖາ’’ຕິ ອນິຍເມຕ຺ວາປີ ນ ຍາຈິຕພ຺ພາ។ ເອວໍ ຍາຈິຕາ ຫິ ເຕ ‘‘ສາຘຸ, ກນ຺ເຕ’’ຕິ ກິກ຺ຂຸໍ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕ຺ວາ ມິເຄປິ ມາເຣຕ຺ວາ ອາຫເຣຍ຺ຍຸໍ។ ນິຍເມຕ຺ວາ ປນ ‘‘ວິຫາເຣ ກິຄ຺ຈິ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ອຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖ ຫຕ຺ຖກມ຺ມໍ ເທຖາ’’ຕິ ຍາຈິຕພ຺ພາ។ ‘‘ກຸຏິ ນາມ ອຸລ຺ລິຕ຺ຕາ ວາ ໂຫຕິ, ອວລິຕ຺ຕາ ວາ ອຸລ຺ລິຕ຺ຕາວລິຕ຺ຕາ ວາ’’ຕິ (ປາຣາ។ ໓໔໙) ປທກາຊ ເນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ກຸຏິນ຺ຕິ ອຸລ຺ລິຕ຺ຕາທີສຸ ອຄ຺ຄຕຣ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ອຸທ຺ທໍ ມຸຂໍ ລິຕ຺ຕາ ອຸລ຺ລິຕ຺ຕາ។ ອນ຺ໂຕ ລິມ຺ປນ຺ຕາ ຫິ ເອວໍ ລິມ຺ປນ຺ຕິ។ ອໂຘ ມຸຂໍ ລິຕ຺ຕາ ອວລິຕ຺ຕາ។ ພຫີ ລິມ຺ປນ຺ຕາ ຫິ ເອວໍ ລິມ຺ປນ຺ຕິ។ ເຕນາຫ ‘‘ຕຕ຺ຖ ອຸລ຺ລິຕ຺ຕາ ນາມາ’’ຕິອາ ທິ។ ປີຏ຺ຖສງ຺ຆາໂຏຕິ ທ຺ວາຣພາຫາ។ ‘‘ສຸຘາຍ ວາ ມຕ຺ຕິກາຍ ວາ’’ຕິ ເອເຕນ ຖເປຕ຺ວາ ອິເມ ທ຺ເວ ເລເປ ອວເສໂສ ກສ຺ມາໂຄມ ຍາທິເກໂທ ອເລໂປຕິ ທສ຺ເສຕິ។

ຍສ຺ມາ ປນ ສຄ຺ຌາຈິກາຍ ກຸຏີ ກໂຣນ຺ເຕນາປີ ອິຓ ວຕ຺ຕນເຍເນວ ປຏິປ຺ຊິຕພ຺ພໍ, ຕສ຺ມາ ‘‘ສຍໍ ວາ ກໂຣນ຺ເຕນ ອາຓຕ຺ຕິຍາ ວາ ກາຣາເປນ຺ເຕນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ສຍໍ ວາ ກໂຣນ຺ເຕນາ’’ຕິ ອິມິນາ ສາມຕ຺ຖິຍໂຕ ລພ຺ກມານມຕ຺ຖມາຫ, ນ ຕຸ ປທຕ຺ຖໂຕ។ ‘‘ອາຓຕ຺ຕິຍາ ວາ ກາຣາເປນ຺ເຕນາ’’ຕິ (ປາຣາ។ ອຏ຺ຖ។ ໒។໓໔໗-໓໔໙) ປນ ປທຕ຺ຖໂຕ។ ເອວຄ຺ຈ ກຕ຺ວາ ຍທິ ປນ ‘‘ກໂຣນ຺ເຕນ ວາ ກາຣາເປນ຺ເຕນ ວາ’’ຕິ ວເທຍ຺ຍ, ພ຺ຍຄ຺ຊນໍ ວິໂລມິຕໍ ກເວຍ຺ຍ។ ນ ຫິ ກາຣາເປນ຺ໂຕ ກໂຣນ຺ໂຕ ນາມ ໂຫຕີ ຕິ ເອທິສີ ໂຈທນາ ອນວກາສາຕິ ທຏ຺ຖພ຺ພໍ។ ນຕ຺ຖິ ສາມິ ປຕີ ເອຕິສ຺ສາຕິ ອສາມິກາ, ຕໍ ອສາມິກໍ, ອນິສ຺ສຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອນິສ຺ສຣຕາ ເຈຕ຺ຖ ກາຣາປເນນາຕິ ອາຫ ‘‘ກາເຣຕາ ທາຍເກນ ວິຣຫິຕ’’ນ຺ຕິ។ ອຸທ຺ເທໂສຕິ ອຸທ຺ທິສິຕພ຺ໂພ។

ຕຕ຺ຣາຕິ ສາມິສ຺ມີ ກຸມ຺ມວຈນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຕສ຺ສາ ກຸຏິຍາ’’ຕິ។ ທີຆໂສຕິ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ທີຆໂຕ’’ຕິ។ ພຫິກຸຏ຺ເຏຕິ ກຸຏ຺ຏສ຺ສ ພຫີ, ຖ຺ເສນ ມິສ຺ສໂກ ປິຕ຺ໂຫ ຖສປິຕ຺ໂຫ, ຕສ຺ສ ປຣິຍນ຺ໂຕ ຖສປິຕ຺ຫປຣິຍນ຺ໂຕ, ເຕນ, ຖສມິສ຺ສກມຕ຺ຕິກາ ປິຕ຺ຫປຣິຍນ຺ເຕນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ຖສປິຕ຺ຫສ຺ສູປຣິ ເສຕກມ຺ມໍ ປນ ອພ຺ໂພຫາຣິກໍ។ ອພ຺ການ຺ຕເຣ ກໂວ ອພ຺ການ຺ຕຣິໂມ, ເຕນ។ ຍຕ຺ຖາຕິ ຍສ຺ສໍ ກຸຏິຍໍ។ ປມາຓຍຸຕ຺ໂຕຕິ ປກຕິວິທຕ຺ຖິຍາ ນວວິທຕ຺ຖິປ຺ມາໂຓ។ ‘‘ຕິຣິຍໍ ສຕ຺ຕນ຺ຕຣາ’’ຕິ (ປາຣາ។ ໓໔໗) ອຸກ຺ ກໍສໂຕ ປມາຓສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ເຫຏ຺ຖິມໂກຏິຍາ ຈຕຸຫຕ຺ຖວິຕ຺ຖາຣາ ນ ໂຫຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។

ໂສເຣຕ຺ວາຕິ ສມຕລສີມມຕ຺ຫລສຫິສໍ ກຕ຺ວາ។ ປທກາຊເນ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສງ຺ຆໍ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຍາຈິຕ຺ວາຕິ ‘‘ສງ຺ຆໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ວຸຑ຺ຒານໍ ກິກ຺ຂູນໍ ປາເທ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຸກ຺ກຸຏິກໍ ນິສີທິຕ຺ວາ ອຄ຺ຊລີ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ເອວມສ຺ສ ວຈນີໂຍ ‘ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ສຄ຺ຌາຈິກາຍ ກຸຏີ ກຕ຺ຕຸກາໂມ ອສາມິກໍ ອຕ຺ຕຸທ຺ເທສໍ, ໂສຫໍ, ກນ຺ເຕ, ສງ຺ຆໍ ກຸຏິວຕ຺ຖຸໂອໂລກນໍ ຍາຈາ ມີ’’’ຕິ (ປາຣາ។ ໓໔໙) ປທກາຊເນ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຍາຈິຕ຺ວາ។ ສງ຺ເຆນ ວາ ສມ຺ມຕາຕິ ປທກາຊນີຍໍ (ປາຣາ។ ໓໕໐) ວຸຕ຺ເຕນ ຌຕ຺ຕິທຸຕິຍກມ຺ເມນ, ອປໂລກນກມ຺ມວເສນ ວາ ສງ຺ເຆນ ສມ຺ມຕາ។ ວຕ຺ຖູຕິ ກຸຏິວຕ຺ຖຸ។ ອນາຣມ຺ກນ຺ຕິ ອນຸປທ຺ທວໍ។ ປຣິໂຕ ກມຕິ ຄຈ຺ຉຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ປຣິກ຺ກມນໍ, ເຕນ ສຫ ວຕ຺ຕຕີຕິ ສປຣິກ຺ກມນໍ, ເສົາປຈາຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເຕນາຫ ‘‘ເຕຫິ ກິກ຺ຂູຫີ’’ຕິອາທິ។

ກິປິລຸລິກາທີນນຸຕິ ເອຕຸຖ ກິປິລຸລິກາ (ປາຣາ។ ອຍຸຖ។ ໔។໓໔໓) ນາມ ຣຕຸຕກາລຸອປິງຄລາທີເກຫາ ຍາ ກາຈິ, ຕາ ອາທິ ເຍສໍ ຕານິ ກິປິລຸລິກາທີນິ, ເຕສໍ។ ອາທິສທຸເທນ ອຸປັຈິກາທີນໍ ສງຄຫຕໍ។ ອາສໂຍຕິ ນິພທຸຣວສນຍຸຖານໍ, ໂສ ອາທິ ເຍສໍ ເຕ ອາສຍາທໂຍ, ເຕທີ។ ອາທິສທຸເທນ ເຈຕຸຖ ນິສຸສິຕສຸສ ຄຫຕໍ។ ໂສລຸອສທີ ອຸປທຸທເວທີຕິ "ກິປິລຸລິການໍ ວາ ອາສໂຍ ໂຫຕິ, ອຸປັຈິການໍ ວາ ອຸນຸທູຣານໍ ວາ ອທີນໍ ວາ ວິຈຸຈິການໍ ວາ ສຕປທີນໍ ວາ ຫຕຸຖີນໍ ວາ ອສຸສານໍ ວາ ສີຫານໍ ວາ ພຸຍຄຸຆານໍ ວາ ທີປີນໍ ວາ ອຈຸຉານໍ ວາ ຕຣຈຸຉານໍ ວາ ເຍສໍ ເກສຈຸຈິ ຕິຣຈຸຉານຄຕານໍ ປາຕານໍ ວາ ອາສໂຍ ໂຫຕິ, ປຸພຸພຕຸຕານິສຸສິຕໍ ວາ ໂຫຕິ, ອປຣຕຸຕອພຸກາຆາຕອາຆາຕນສຸສາເນົາຍຸຍານຣາຊວຕຸຖຸຫຕຸຖິສາລາອສຸສສາລາພນຸຣນາຄາຣປານາຄາຣສູນຣຈຸຈາຈຈຸຈຣສກາສໍສຣຕານິສຸສິຕໍ ວາ ໂຫຕິ"ຕິ (ປາຣາ។ ໓໔໓) ເອວໍ ວຸຕຸເຕທີ ໂສລຸອສທີ ອຸປທຸທເວທີ។ ຕຕຸຖ ຈ ອພຸກາຆາຕໍ (ປາຣາ។ ອຍຸຖ។ ໔។໓໔໓) ນາມ ກາຣຕາຆຣໍ។ ອາຆາຕນໍ ນາມ ຣມຸມຄນຸຣິກາ។ ສຸສານນຸຕິ ມຫາສຸສານໍ។ ສໍສຣຕໍ ນາມ ອນິພຸພິຊຊຄມນີໂຍ ຄຕປຈຸຈາຄຕມຄຸໂຄ។

ອາວິຊຊີຕຸໍ ສກຸກຸເຕຍຸຍຕາຍາຕິ ລີນຸນຕຍາທີນມກາວໂຕ ອນຸປຣີຍາຍິຕຸໍ ສກຸກຸເຕຍຸຍຕາຍ។ ເຕນ ກິກຸຂຸນາຕິ ກຸຜິກາຣເກນ ກິກຸຂຸນາ។ ຍາຈິເຕທີຕິ "ເອກໍສໍ ອຸຕຸຕຣາສງຄໍ ກຣິຕຸວາ ວຸຫຸຒານໍ ກິກຸຂູນໍ ປາເທ ວນຸທິຕຸວາ ອຸກຸກຸຜິກໍ ນິສີທິຕຸວາ ອຍຸຊລີ ປຄຸຄເຫຕຸວາ ເອວມສຸສ ວຈນີໂຍ 'ອຫໍ, ກນຸເຕ, ສຍຸຍາຈິກາຍ ກຸຜີ ກຕຸຕຸກາໂມ ອສາມິກໍ ອຕຸຕຸທຸເທສໍ, ໂສຫໍ, ກນຸເຕ, ສງຆໍ ກຸຜິວຕຸຖຸເທສນໍ ຍາຈາມີ'"ຕິ (ປາຣາ។ ໓໔໑) ຕິກຸຂຕຸຕຸໍ ຍາຈິເຕທີ។ ລຕຸຕິທຸຕິເຍນ ກມຸເມນາຕິ –

"ສຸຕາຕຸ ເມ, ກນຸເຕ, ສງໂຆ, ອຍໍ ອິຕຸຖນຸນາໂມ ກິກຸຂຸ ສຍຸຍາຈິກາຍ ກຸຜີ ກຕຸຕຸກາໂມ ອສາມິກໍ ອຕຸຕຸທຸເທສໍ, ໂສ ສງຆໍ ກຸຜິວຕຸຖຸເທສນໍ ຍາຈຕິ។ ຍທິ ສງຆສຸສ ປຕຸຕກລຸລໍ, ສງໂຆ ອິຕຸຖນຸນາມສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ກຸຜິວຕຸຖໍ ເທເສຍຸຍ។ ເອສາ ລຕຸຕິ។ ສຸຕາຕຸ ເມ, ກນຸເຕ, ສງໂຆ, ອຍໍ ອິຕຸຖນຸນາໂມ ກິກຸຂຸ ສຍຸຍາຈິກາຍ ກຸຜີ ກຕຸຕຸກາໂມ ອສາມິກໍ ອຕຸຕຸທຸເທສໍ, ໂສ ສງຆໍ ກຸຜິວຕຸຖຸເທສນໍ ຍາຈຕິ។ ສງໂຆ ອິຕຸຖນຸນາມສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ກຸຜິວຕຸຖໍ ເທເສຕິ, ຍສຸສາຍສຸມໂຕ ຂມຕິ ອິຕຸຖນຸນາມສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ກຸຜິວຕຸຖຸສຸສ ເທສນາ, ໂສ ຕຸຕຸຫສຸສ។ ຍສຸສ ນກຸຂມຕິ, ໂສ ກາເສຍຸຍ។ ເທສິຕໍ ສງເຆນ ອິຕຸຖນຸນາມສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ກຸຜິວຕຸຖຸ, ຂມຕິ ສງຆສຸສ, ຕສຸມາ ຕຸຕຸທີ, ເອວເມຕໍ ຣາຣຍາມີ"ຕິ –

ເອວໍ ປທກາຊເນ ວຸຕຸເຕນ ລຕຸຕິທຸຕິເຍນ ກມຸເມນ។ ອາລຸອວິກາ ນາມ ອາລຸອວິຣຍຸເຖ ຊາຕາ ທາຣກາ, ເຕ ປພຸພຊິຕກາເລປີ "ອາລຸອວິກາ"ຕຸເວວ ປຍຸຍາຍີສຸ។ ເຕ ສນຸຣາຍ ວຸຕຸຕໍ ອາລຸອວິເກ ກິກຸຂູ"ຕິ។ ເລເປ ຆຜິເຕຕິ (ປາຣາ។ ອຍຸຖ។ ໔។໓໔໓) ອນຸໂຕເລເປ ວາ ອນຸໂຕເລເປນ ສທຸຣີ ກິຕຸຕິຍຸຈ ລທນຍຸຈ ເອກາພທຸຣໍ ກຕຸວາ ຆຜິເຕ, ພທິເລເປ ວາ ພທິເລເປນ ສທຸຣີ ຆຜິເຕ។ ທຸເວ ຈ ທຸກຸກຍານີ ສາຣມຸກອປຣີກຸກມນວເສນ។ ອຸກຍວິປັນຸນາຕິ ອຸກເຍທີ ເທສນາປມາເຕທີ ວິປັນຸນາ ວິຣຫິຕາ ອຸກຍວິປັນຸນາ, ອເທສິຕວຕຸຖຸກາ ປມາຕາຕິກຸກນຸຕາຕິ ອຕຸໂຖ។ ຕສຸມິນຸຕິ ທຸວາຣພນຸເຣ ວາ ວາຕປາເນ ວາ។ ເລໂປ ນ ຆຜິຍຕິຕິ ປຸພຸເພທີນຸນເລໂປ ທຸວາຣພນຸເຣນ ວາ ວາຕປາເນນ ວາ ສທຸຣີ ນ ຆຜິຍຕິ, ເອກາພທຸຣໍ ຫຸຕຸວາ ນ ຕິຍຸຖຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ຕນຸຕິ ທຸວາຣພນຸຣໍ ວາ ວາຕປານໍ ວາ ປຣາມສຕິ។ ປຖມເມວາຕິ ເລປກິຈຸຈສຸສ ນິຍຸຖິຕຕຸຕາ ທຸວາຣພນຸຣວາຕປານານໍ ຖປັນໂຕ ປຸພຸເພເຍວ, ເລປສຸສ ນິຍຸຖິຕກຸຂເຕເຍວາຕິ ອຣິປຸປາໂຍ។ "ກິກຸຂຸ ກຸຜີ ກໂຣຕິ ເທສິຕວຕຸຖຸກໍ ປມາຕິກໍ ສາຣມຸກໍ ສປຣີກຸກມນໍ, ອາປັຕຸຕິ ທຸກຸກຍສຸສ។ ກິກຸຂຸ ກຸຜີ ກໂຣຕິ ເທສິຕວຕຸຖຸກໍ ປມາຕິກໍ ອນາຣມຸກໍ ອປຣີກຸກມນໍ, ອາປັຕຸຕິ ທຸກຸກຍສຸສາ"ຕິ (ປາຣາ។ ໓໔໔) ປທກາຊນີຍໍ ວຸຕຸຕຕຸຕາ "ເກວລໍ ສາຣມຸກາຍາ"ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ។ ວິປຸປກຕນຸຕິ ອນິຍຸຖິຕໍ។ ອຍຸຍສຸສ ທທໂຕ ຈາຕິ ອຍຸຍສຸສ ປຸຄຸຄລສຸສ ວາ ສງຆສຸສ ວາ ທທໂຕ ຈ។ ຄຸຫາ ນາມ ອິຍຸຖກຄຸຫາ ວາ ສີລາຄຸຫາ ວາ ທາຣຸຄຸຫາ ວາ ກູມິຄຸຫາ ວາ។ ຕິຕກຸຜິ ນາມ ສຕຸຕກູມິໂກປີ ປາສາໂທ ຕິຕຈຸລທໂນ "ຕິຕກຸຜິກາ"ຕິ ວຸຈຸຈຕິ។ ອຍຸຍສຸສາຕິ ອາຈຣິຍສຸສ ວາ ອຸປັຊຊາຍສຸສ ວາ ສງຆສຸສ ວາ។ ວາສາຄາຣໍ ຖເປຕຸວາຕິ (ປາຣາ។ ອຍຸຖ។ ໔។໓໖໔) ອຕຸຕໂນ ວສນຕຸຖາຍ ວາສາຄາຣໍ ຖເປຕຸວາ។ ອຸໂປສຖາຄາຣາທີສູຕິ ເອຕຸຖ ອາທິສທຸເທນ ຊນຸຕາຆຣໂກຊນສາລາອຄຸຄິສາລານໍ ຄຫຕໍ។ ເທຍຸຖິມປມາຕສມຸກໂວຕິຈຕຸຫຕຸຖວິຕຸຖິຕຸຕາຕາ។ ອເທສາເປຕຸວາ ກໂຣໂຕຕິ ວຕຸຖຸໍ ອເທສາເປຕຸວາ ປມາຕາຕິກຸກນຸຕໍ, ປມາຕຍຸຕຸຕໍ ວາ ກໂຣໂຕ។ ເອຕຸຖ ຈ ວຕຸຖຸໂນ ອເທສາປນໍ ອກິຣິຍາ។ ກຸຜິກຣຕໍ ກິຣິຍາ។

ກຸຜິການສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໗។ ວິຫາຣການສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ມຫນ຺ຕໍ ລາຕີ ຄຕ຺ຫາຕີຕິ ມຫລ຺ລໂກ, ຕໍ ມຫລ຺ລກໍ຺ ໂຍ ຈ ຍໍ ຄຕ຺ຫາຕິ, ໂສ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕິ ອາຫ ''ມຫນ຺ຕກາໂວ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕິ ມຫລ຺ລໂກ''ຕິ຺ ໂສ ຈ ມຫນ຺ຕກາໂວ ເກນ, ກຸໂຕ ຈາຕິ ອາຫ ''ສສາມິກກາເວນາ''ຕິອາທິ຺ ນ ເກວລໍ ສສາມິກກາເວເນ ວາຕິ ອາຫ ''ຍສ຺ມາ ວາ''ຕິອາທິ຺ ຍທິ ເອວໍ ອຖ ກສ຺ມາ ''ມຫລ຺ລໂກ ນາມ ວິຫາໂຣ ສສາມິໂກ ວຸຈ຺ຈຕີ''ຕິ (ປາຣາ຺ ໑໖໗) ເອຕ຺ຕເມວ ປທກາຊເນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕີ ອາຫ ''ຍສ຺ມາ ປນາ''ຕິອາທິ຺ ວິຫຣນ຺ຕີ ເອຕ຺ຖາຕີ ວິຫາໂຣ, ອາວາໂສ຺ ນາຕິກາຍໍ ກິກ຺ຂູ ວາ ອນກິເນຍ຺ຍາຕີ ເອຕ຺ຖ ວາ-ສທ຺ໂທ ''ອຍໍ ວາ ໂສ ມຫານາໂຄ''ຕິອາທີສຸ ວິຍ ອວທາຣຕ຺ໂຖ຺

ໂກສມ຺ພິຍນ຺ຕີ (ສາຣຕ຺ຖ຺ ຍີ຺ ໔຺໑໖໔) ເອວໍນາມເກ ນຄເຣ຺ ຕສ຺ສ ກິຣ ນຄຣສ຺ສ ອາຣາມໂປກ຺ຂຣຕີອາທີສຸ ເຕສຸ ເຕສຸ ຖາເນສຸ ໂກສມ຺ພຣຸກ຺ຂາວ ອຸສ຺ສນ຺ນາ ອເຫສຸໍ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ''ໂກສມ຺ພີ''ຕິ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕີ຺ ''ກຸສຸມ຺ພສ຺ສ ນາມ ອິສິໂນ ອສ຺ສມໂຕ ອວິທູເຣ ມາປິຕ຺ຕາ''ຕິ ເອເກ຺ ຉນ຺ນຕ຺ເຖຣໍ ອາຣພ຺ກາຕີ ໂຍ ອກິນິກ຺ຂມນກາເລ ສທ຺ທີ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ, ຍສ຺ສ ຈ ສຕ຺ຖາຣາ ປຣິນິພ຺ພານກາເລ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຫ (ຈູລຸອວ຺ ໔໔໔) ອາຕຕ຺ໂຕ, ຕໍ ຉນ຺ນຕ຺ເຖຣໍ ອາຣພ຺ກ຺ ເຈຕິຍຣຸກ຺ຂນ຺ຕີ ຈິຕ຺ຕີກຕຍ຺ເຖນ ເຈຕິຍໍ, ປູຊາຣຫານໍ ເທວຍ຺ຖານານເມຕໍ ອທິວຈນໍ, ''ເຈຕິຍ''ນ຺ຕີ ສມ຺ມຕໍ ຣຸກ຺ຂໍ ເຈຕິຍຣຸກ຺ຂໍ຺ ວຕ຺ຖຸໂນ ອເທສນາຍ ອາປ຺ຊ຺ຊນ຺ໂຕ ''ອກິຣິຍມຕ຺ຕໂຕ ສມຸຍ຺ຖານກາໂວ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ມຕ຺ຕ-ສທ຺ເທນ ກິຣິຍໂຕ ສມຸຍ຺ຖານຕໍ ປຝິກ຺ຂິປຕີ຺ ເກຈິ ປນ ''ວຕ຺ຖຸອເທສນາຍ, ກຸຝິກຣເຕນ ຈ ສມຸຍ຺ຖານໂຕ ກິຣິຍາກິຣິຍໂຕ ສມຸຍ຺ຖາຕີ''ຕິ ວທນ຺ຕີ຺ ປມາຕນິຍມາກາໂວວ ວິເສໂສ຺

ວິຫາຣກາຣສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ກິຕາ຺

໗຺ ທຸຍ຺ໂທສສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ທູສິຍຕີຕິ ທຸຍ຺ໂຖ, ທູເສຕີ ປຣໍ ວິນາເສຕີຕິ ໂທໂສ຺ ເຕນາຫ ''ທູສິໂຕ ເຈວາ''ຕິອາທິ຺ ອິທານິ ''ທູສິໂຕ ເຈວ ທູສໂກ ຈາ''ຕິ ອິມິນາ ສງ຺ເຂເປນ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ວິຕ຺ຖາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອຸປ຺ປນ຺ເນ ທິ ໂທເສ''ຕິອາທິມາຫ຺ ປກຕິກາວໍ ຊຫາປີໂຕຕີ (ສາຣຕ຺ຖ຺ ຍີ຺ ໔຺໑໗໔-໑໗໖) ໂສມ຺ມກາວໍ ຊຫາປີໂຕຕີ ອຕ຺ໂຖ, ວິກາຣມາປາທິໂຕຕີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ຺ ອາກາຣນານາຕ຺ເຕນາຕີ ທູສິຕາກາຣສ຺ສ ເຈວ ທູສກາກາຣສ຺ສ ຈາຕີ ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ອາກາຣານໍ ນານາກາເວນ຺ ນປ຺ປຕີໂຕຕີ ປີຕິສຸຂາທີຫີ ນ ອກິຄໂຕ ອນຸປຄໂຕ, ນ ອຸປຄໂຕຕີ ອຕ຺ໂຖ຺ ໂຍ ຈ ປີຕິສຸຂາທີຫີ ອນຸປຄໂຕ, ໂສ ເຕຫີ ວຊ຺ຊິໂຕ ນາມ ໂຫຕີຕີ ອາຫ ''ປີຕິສຸຂາທີຫີ ວິວຊ຺ຊິໂຕ''ຕີ຺ ໂຍ ຈ ເຕຫີ ວຊ຺ຊິໂຕ, ນ ໂສ ເຕຫີ ອກິສໂຝ ນາມ ໂຫຕີຕີ ອາຫ ''ນ ອກິສໂຝ''ຕິ, ປີຕິສຸຂາທີຫີ ນ ປຕ຺ຖໂຝຕີ ອຕ຺ໂຖ຺ ນາສ຺ສ ມູລນ຺ຕີ ອມູລກໍ຺ ຕໍ ປນ ອມູລກຕ຺ຕໍ ຍສ຺ມາ ໂຈທກວເສນ ອທິປ຺ເປຕໍ, ນ ຈຸທິຕກວເສນ, ຕສ຺ມາ ຕທຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຍໍ ໂຈທເກນາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕຕ຺ຖ ຍນ຺ຕີ ປາຣາຊິກໍ຺ ເອຕນ຺ຕີ ຈຸທິຕກສ຺ສ ອາປນ຺ນານາປນ຺ນຕ຺ຕໍ຺ ອິທາຕີ ອິມສ຺ມິ ສິກ຺ຂາປເທ຺

ອິທານິ ອຕ຺ຕນາ ວຸຕ຺ຕເມວ ທິຍ຺ຖາທີ ວິວຣິຕຸໍ ''ເອຕ຺ຖ ຈາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕເຖວາຕີ ''ປສາທໂສເຕນ ວາ ທິພ຺ພໂສເຕນ ວາ''ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ອຕິທິສຕີ຺ ປຣິສງ຺ກິຕໍ (ປາຣາ຺ ອຍ຺ຖ຺ ໔຺໑໗໔-໑໗໖) ປນ ຕິວິທໍ ທິຍ຺ຖປຣິສງ຺ກິຕໍ, ສຸຕປຣິສງ຺ກິຕໍ, ມຸຕປຣິສງ຺ກິຕນ຺ຕີ຺ ຕຕ຺ຖ ກິກ຺ຂຸຍ຺ຈ ມາຕຸຄາມຍ຺ຈ ຕຖາຣູເປ ຖາເນ ທິສ຺ວາ ''ອທ຺ທາ ອິເມຫິ ກຕ''ນ຺ຕີ ວາ ''ກຣິສ຺ສນ຺ຕີ''ຕິ ວາ ປຣິສງ຺ກິຕໍ, ອິທໍ ທິຍ຺ຖປຣິສງ຺ກິຕໍ ນາມ຺ ອນ຺ທກາເຣ ວາ ປຝິຈ຺ຉນ຺ໂນກາເສ ວາ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ຈ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຈ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ທຸຕິຍສ຺ສ ອຕ຺ຖິກາວໍ ອຊານໂຕ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປຣິສງ຺ກິຕໍ, ອິທໍ ສຸຕປຣິສງ຺ກິຕໍ ນາມ຺ ທຸຕ຺ເຕຫິ ອິຕ຺ຖີຫິ ສທ຺ທີ ປຈ຺ຈນ຺ຕວິຫາເຣ ມຕ຺ຕເປ ວາ ສາລາທີສຸ ວາ ປຸປ຺ຜຄນ຺ທມໍສສຸຣາທີນິ ອນຸກວິຕ຺ວາ ຄຕຍ຺ຖານໍ ທິສ຺ວາ ''ເກນ ນຸ ໂຂ ອິທໍ ກຕ''ນ຺ຕີ ວີມໍສນ຺ເຕນ ຕຕ຺ຣ ເກນຈິ ກິກ຺ຂຸນາ ຄນ຺ທາທີຫີ ປູຊາ ກຕາ ໂຫຕີ, ເກສຊ຺ຊຕ຺ຖາຍ ອຣິຍ຺ຖໍ ວາ ປີຕໍ, ໂສ ຕສ຺ສ ຄນ຺ທໍ ຆາຍິຕ຺ວາ ''ອຍໍ ໂສ ກວິສ຺ສຕີ''ຕິ ປຣິສງ຺ກິຕໍ, ອິທໍ ມຸຕປຣິສງ຺ກິຕໍ ນາມ຺ ເອວໍ ຕິວິທສ຺ສ ປຣິສງ຺ກິຕສ຺ສ ອກາໂວ ອປຣິສງ຺ກິຕໍ຺ ເຕນາຫ ''ທິຍ຺ຖສຸຕມຸຕວເສນ ເຈຕສາ ອປຣິສງ຺ກິຕ''ນ຺ຕີ຺ ຕຍ຺ຈ ປເນຕໍ ທິຍ຺ຖາທີກໍ ນ ເກວລໍ ອຕ຺ຕໂນ ວາຕີ ອາຫ ''ອຕ຺ຕໂນ ວາ ປຣສ຺ສ ວາ''ຕີ຺ ຍສ຺ມາ ''ຕ຺ວໍ ປຕ຺ໂຕໂກ''ຕິອາທິວຈເນນາປິ ໂຈທຍໂຕ ອາປຕ຺ຕິເຍວ, ຕສ຺ມາ ''ກິກ຺ຂຸໂນ ອນຸຣູເປສຸ ເອກູນວີສຕິຍາ ອຍ຺ຍຕເຣນາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຍທິ ເອວໍ ອຖ ກສ຺ມາ ປທກາຊເນ ''ປາຣາຊິເກນ ທມ຺ເມນາຕີ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຍ຺ຍຕເຣນາ''ຕິ (ປາຣາ຺ ໑໗໖) ວຸຕ຺ຕນ຺ຕີ ອາຫ ''ປທກາຊເນປນາ''ຕິອາທິ຺ ອຸປສຕ຺ຄນິປາຕານໍ ວາຈກສທ຺ທສນ຺ນິຍ຺ຖາເນ ຕທຕ຺ຖໂຊຕນກາເວນ ປວຕ຺ຕນໂຕ ''ທໍເສຍ຺ຍາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ທໍສນຍ຺ເຈຕ຺ຖ ອກິກວນໍ຺ ເຕນາຫ ''ອກິກເວຍ຺ຍາ''ຕີ຺ ''ຕ຺ວໍ ເມຖຸນໍ ທມ຺ມໍ ປຝິເສວີ''ຕິອາທີນາ ນເຍນ ປວຕ຺ຕາຕີ ''ຕ຺ວໍ ເມຖຸນໍ ທມ຺ມໍ ປຝິເສວີ, ອທິນ຺ນໍ ອາທິຍິ, ມນຸສ຺ສໍ ຆາຕຍິຕ຺ຖ, ອກູຕໍ ອາໂຣຈຍິຕ຺ຖາ''ຕີ

ເອວໍ ປວຕຸຕາ។ ເອຕຸຖ ຈ ‘‘ອສຸສມໂຕາສີ’ຕິ ອວນ຺ທນກາຣຕາສຸສ ອວຸຕຸຕຕຸຕາ ອນ຺ຕິມວຕຸຖຸ ອຊຸຊາປນ຺ໂນ ນ ວນ຺ທິຕພ຺ໂພ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ນ ຄເທຕພ຺ພໍ ອວນ຺ທິເຍສຸ ອນ຺ຕິມວຕຸຖຸ ອຊຸຊາປນ຺ນສຸສ ອວຸຕຸຕຕຸຕາ, ‘‘ປຈຸຉາ ອຸປສມ຺ປນ຺ເນນ ປຸເຣ ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ວນ຺ທິໂຍ’’ຕິ (ປຣິ។ ໔໗໗) ວຸຕຸຕຕຸຕາ ຈ។ ອິທໍ ປນ ອຕຸຕນາ ວຕຸຕພ຺ພໍ ທສຸເສຕຸໍ ວຸຕຸຕໍ។

ສມິເປຕິ ທ຺ວາທສຫຕຸຖປມາເຕ ປເທເສ។ ສິກ຺ຂາປຈຸຈກ຺ຂານເມວ ທີ ຫຕຸຖມຸທ຺ທາຍ ສີສໍ ນ ເອຕິ, ອິທໍ ປນ ອນຸທ຺ຘໍສນໍ, ອກູຕໂຣຈນຄ຺ຈ ເອຕິເຍວ។ ເຕນາຫ ‘‘ຫຕຸຖມຸທ຺ທາຍ ເອວ ວາ’’ຕິ។ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາຕິ ພ຺ຣຫ຺ມໍ ເສຏ຺ຖໍ ປສຕຸຖໍ ຈຣິຍນ຺ຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ພ຺ຣຫ຺ມູນໍ ວາ ເສຏ຺ຖານໍ ພຸທ຺ຘປຈຸເຈກພຸທ຺ຘອຣິຍສາວການໍ, ພ຺ຣຫ຺ມານຄ຺ຈ ຈຣິຍນ຺ຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ຕມ຺ຫາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ។ ເຕນາຫ ‘‘ເສຏ຺ຖຈຣິຍາ’’ຕິ។ ສາຘຸ ວຕສຸສ ເອການ຺ເຕນ ກທ຺ທກໍ ກເວຍ຺ຍ។ ‘‘ຕຊຸຊນິຍກມ຺ມາທິສຕຸຕວິຘມ຺ປີ ກມ຺ມໍ ກຣິສຸສາມາ’’ຕິ ອາປຕຸຕິຍາ ໂຈເທນ຺ຕສຸສ ອຘິປ຺ປາໂຍ ກມ຺ມາຘິປ຺ປາໂຍ។ ‘‘ອາປຕຸຕິໂຕ ວຸຏ຺ຖາເປສຸສາມາ’’ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ ວຸຏ຺ຖານາຘິປ຺ປາໂຍ។ ອນຸວິຊຸຊນາຘິປ຺ປາໂຍຕິ ວີມໍສນາຘິປ຺ປາໂຍ, ອຸປປຣິກ຺ຂາຘິປ຺ປາໂຍ។ ອນຸວິຊຸຊເກນາຕິ ສ຺ງ຺ຆມຊ຺ເຊ ໂອຕິຕຸຕໍ ອຘິກຣຕໍ ວິນິຈຸຈິນິຕຸໍ ນິສິນ຺ເນນ ວິນຍຘເຣນ។ ກີ ເຕ ທິຏ຺ຖນ຺ຕິ ຕຍາ ກີ ທິຏ຺ຖໍ, ປຖມໍ ປາຣາຊິກໍ ອຊຸຊາປຊຸຊນ຺ໂຕ ທິຏ຺ໂຖ, ທຸຕິຍໍ ຕຕິຍໍ ຈຕຸຕຸຖໍ ປາຣາຊິກໍ ອາປຊຸຊນ຺ໂຕ ທິຏ຺ໂຖຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ອາທິສທ຺ເທນ ‘‘ກີນ຺ຕິ ເຕ ທິຏ຺ຖໍ, ກທາ ເຕ ທິຏ຺ຖໍ, ກຕຸຖ ເຕ ທິຏ຺ຖ’’ນ຺ຕິ ອິມໍ ນຍໍ ສ຺ງຄຕຸຫາຕິ។

ສມນຕຸຖາຍ ປວຕຸຕມາເນທີ ສມເຖທີ ອຘິກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຘິກຣຕໍ។ ຍຖາ ທີ ສມນວເສນ ສມຖານໍ ວິວາທາທີສຸ ອຘິກຕກາໂວ, ເອວໍ ວິວາທາທີນໍ ເຕທີ ອຘິກຕຸຕພ຺ພຕາຕິ។ ເຕນາຫ ‘‘ສມເຖທີ ອຘິກຣຕິຍກາເວນາ’’ຕິອາທີ។ ອິມິນາ ທີ ອຘິກຣຕາສທ຺ທສຸສ ກມ຺ມສາຘນຕາ ວຸຕຸຕາ។ ອຘິກຣຕານ຺ຕິ ວິວາທາຘິກຣຕໍ ອນຸວາທາຘິກຣຕໍ ອາປຕຸຕາຘິກຣຕໍ ກິຈຸຈາຘິກຣຕານ຺ຕິ ຈຕຸພ຺ພິຘໍ ອຘິກຣຕໍ។ ວິວາທາທີນິ ອຘິກຣຕານິ ສເມນ຺ຕິ ວູປສເມນ຺ຕີຕິ ສມຖາ, ສມ຺ມຸຂາວິນຍາທໂຍ។ ອຖ ວາ ອຘິກຣິຍນ຺ຕິ ເອຕຸຖາຕິ ອຘິກຣຕໍ។ ເກ ອຘິກຣິຍນ຺ຕິ? ສມຖາ។ ກຖໍ ອຘິກຣິຍນ຺ຕິ? ສມນວເສນ។ ອຘິກຣຕໍ ສເມນ຺ຕິ ວູປສເມນ຺ຕີຕິປີ ສມຖາຕິ ເອວມ຺ ເປຕຸຖ ອຕຸໂຖ ທຏ຺ຖພ຺ໂພ។ ອາປຕຸຕາຘິກຣຕໍ ຖເປຕຸວາ ເສສາຘິກຣເຕທີ ໂຈທນາຍ ອກາວໂຕ ‘‘ອິທໍ ປນ ປາຣາຊິກສ຺ງ຺ຂາຕໍ ອາປຕຸຕາຘິກຣຕເມວ ອຘິປ຺ເປຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ອາປຕຸຕິເຍວ ອຘິກຣຕໍ ອາປຕຸຕາຘິກຣຕໍ។ ອນຸທ຺ຘໍສິຕກ຺ຂເຕເຍວ ສ຺ງ຺ຆາທີເສໂສ, ໂສ ເຈ ຕ຺ງ຺ຂເຕເຍວ ຊານາຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ។

ເມຕຸຕິຍກູມຊເກຕິ ເມຕຸຕິຍຄ຺ຈ ກູມຊກຄ຺ຈ។ ຉພ຺ພຄ຺ຄິຍານໍ ອຄ຺ຄປຸຣິສາ ເອເຕ។ ສຸທ຺ຘໍ ວາຕິ ປາຣາຊິກມນາປນ຺ນໍ ວາ។ ‘‘ສເຈ ໂສ ຕ຺ງ຺ຂເຕເຍວ ຊານາຕີ’’ຕິ ອິມິນາ ອາວຊຸຊນສມຍມາຫ។ ຕ຺ງ຺ຂເຕເຍວ ຊານນໍ ນາມ ທຸກ຺ກຣໍ, ສມເຍນ ອາວຊຸຊິຕຸວາ ຌາເຕ ປນ ຌາຕເມວ ໂຫຕິ។ ປຈຸຉາ ເຈ ຊານາຕີ, ສີສໍ ນ ເອຕີ។ ສິກ຺ຂາປຈຸຈກ຺ຂານອກູຕາໂຣຈນທຸຏ຺ຖຸລຸລວາຈາອຕຸຕການທຸຏ຺ຖ ໂທສກູຕາໂຣຈນສິກ຺ຂາປທານີຕິ ສພ຺ພາເນວ ທີ ອິມານິ ເອກປຣິຈຸເຉທານິ។ ຍສຸມາ ປນ ປຣມ຺ມຸຂາ ສຕຸຕທີປີ ອາປຕຸຕິກ຺ຂນ຺ເຘທີ ວທໂຕ ທຸກ຺ກຏເມວ, ຕສຸມາ ‘‘ປຣມ຺ມຸຂາ ໂຈເທນ຺ຕສຸສ ປນ ສີສໍ ນ ເອຕີ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ວຸຕຸຕນຍາປຕຸຕິໂຍຕິ ‘‘ວາຈາຍ ວາຈາຍາ’’ຕິອາທີນາ ວຸຕຸຕນຍາ ສ຺ງ຺ຆາທີເສສທຸກ຺ກຏາປຕຸຕິໂຍ។ ຕເຖວາຕິ ວາຈາຍ ວາຈາເຍວ។ ວທນ຺ຕສຸສາຕິ ສຕຸຕທີປີ ອາປຕຸຕິກ຺ຂນ຺ເຘທີ ອຸປສມ຺ປນ຺ນໍ ສມ຺ມຸຂາ ວທນ຺ຕສຸສ។ ວຸຕຸຕນເຍເນວາຕິ ວາຈາຍ ວາຈາເຍວ។ ໂອກາສໍ ກາເຣຕຸວາ ອຸປສມ຺ປນ຺ນໍ ສມ຺ມຸຂາ ວທນ຺ຕສຸສ ວາຈາຍ ວາຈາຍ ປາຈິຕຸຕິຍນ຺ຕິ ອາຫ ‘ໂອກາສໍ ກາເຣຕຸວາ ວທນ຺ຕສຸສ ປາຈິຕຸຕິຍເມວາ’’ຕິ។ ເອວສທ຺ເທນ ທຸກ຺ກຏໍ ນິວຕຸຕິຍຕິ។ ອສມ຺ມຸຂາ ສຕຸຕທີປີ ອາປຕຸຕິກ຺ຂນ຺ເຘທີ ວທນ຺ຕສຸສ ທຸກ຺ກຏໍ។ ສຕຸຕວິຘມ຺ປີ ກມ຺ມນ຺ຕິ ຕຊຸຊນີຍໍ, ນິຍສໍ, ປພ຺ພາຊນີຍໍ, ປຏິສາຣຕີຍໍ, ຕິວິຘຄ຺ຈ ອຸກ຺ເຂປນີຍນ຺ຕິ ສຕຸຕວິຘມ຺ປີ ກມ຺ມໍ។

ອຸໂປສຖໍ ວາ ປວາຣຕໍ ວາ ຌເປນ຺ຕສຸສ ຈ ໂອກາສກມ຺ມໍ ນຕຸຖີຕິ ເອຕຸຖ ອຸໂປສຖໂຕ ປຸເຣ ວາ ປຈຸຉາ ວາ ຌປີໂຕປີ ອຏ຺ຌປີໂຕ ໂຫຕິ។ ເຂຕຸເຕ ຌປີໂຕ ປນ ຌປີໂຕ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ‘‘ສຸຕາຕຸ ເມ, ກນ຺ເຕ, ສ຺ງ຺ໂຆ, ອຊຸຊຸໂປສໂຖ ປນ຺ນຣໂສ, ຍທີ ສ຺ງ຺ຆສຸສ ປຕຸຕກລ຺ລໍ, ສ຺ງ຺ໂຆ ອຸໂປສຖໍ ກເຣຍ຺ຍາ’’ຕິ ເອຕຸຖ ຍາວ ເຣ-ກາຣໍ ກຓຕິ, ຕາວ ຌເປຕພ຺ໂພ, ອິທໍ ເຂຕຸຕໍ។ ຍ຺ຍ-ກາເຣ ປນ ວຸຕຸເຕ ຌເປນ຺ເຕນ ປຈຸຉາ ຌປີໂຕ ນາມ ໂຫຕິ ។ ‘‘ສຸຕາຕຸ ເມ’’ຕິ ອນາຣທ຺ເຘ ຌເປນ຺ເຕນ ປຸເຣ ຌປີໂຕ ໂຫຕິ។ ປວາຣຕາຏ຺ຌປນໍ ປນ ສພ຺ພສ຺ງຄາຫິກໍ, ປຸຄ຺ຄລິກຄ຺ຈາຕິ ທຸວິຘໍ។ ຕຕຸຖ ສພ຺ພສ຺ງຄາຫິເກ ‘‘ສຸຕາຕຸ ເມ, ກນ຺ເຕ, ສ຺ງ຺ໂຆ…ເປ… ສ຺ງ຺ໂຆ ເຕວາຈິກໍ ປ ວາເຣຍ຺ຍາ’’ຕິ ສຸ-ກາຣໂຕ ຍາວ ເຣ-ກາໂຣ, ຕາວ ອປຣິໂຍສິຕາວ ໂຫຕິ ປວາຣຕາ, ເອຕຸຖນ຺ຕເຣ ເອກປເທປີ ຌເປນ຺ເຕນ ຌປີຕາ ໂຫຕິ ປວາຣຕາ។ ຍ຺ຍ-ກາເຣ ປນ ປຕຸເຕ ປຣິໂຍສິຕາວ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ຕໂຕ ປຏ຺ຖາຍ ຌເປນ຺ເຕນ ອຏ຺ຌປີຕາ ໂຫຕິ។ ປຸຄ຺ຄລິກ ຏ຺ຌປເນ ປນ ‘‘ສ຺ງ຺ຆໍ, ກນ຺ເຕ, ປວາເຣມິ…ເປ… ຕຕິຍມ຺ປີ ກນ຺ເຕ ສ຺ງ຺ຆໍ ປວາເຣມິ ທິຏ຺ເຖນ ວາ…ເປ… ປສຸສນ຺ໂຕ ປຏິ’’ຕິ (ມຫາວ។ ໒໑໐) ສໍ-ກາຣໂຕ ຍາວ ອຍໍ ສພ຺ພປຈຸຉິໂມ ຏິ-ກາໂຣ, ຕາວ ອປຣິໂຍສິຕາວ ໂຫຕິ ປວາຣຕາ, ເອຕຸຖນ຺ຕເຣ ເອກປເທປີ

ຖເປນ຺ເຕນ ຖປິຕາ ໂຫຕິ ປວາຣຓາຯ ''ກຣິສ຺ສາມີ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປນ ປຣິໂຍສິຕາ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ''ກຣິສ຺ສາມີ''ຕິ ເອຕສ຺ມິໍ ປເທ ສມ຺ປຕ຺ເຕ ຖປິຕາປິ ອຏ຺ຖປິຕາ ໂຫຕີຯ ເອເສວ ນໂຍ ທ຺ເວວາຈິກເອກວາຈິກສມານວສ຺ສິກາສຸຯ ເອຕາສຸປິ ຫິ ຏິ-ກາຣາວສານໍ ເຍວ ຖປ຺ນກ຺ເຂຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ ''ຖປ຺ນກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ປນ ຊານິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິຯ ໂອສເຏ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິນ຺ຕິ ໂຈທເກນ ອຕ຺ຕນາ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ສງ຺ຆມຊ຺ເຌ ອຸທາຫເຏຯ ອິທຎ຺ຈ ອິທຎ຺ຈ ກໂຣຕີຕິ ປາຓາຕິປາຕໍ, ອທິນ຺ນາທານຎ຺ຈ ກໂຣຕິ, ຊາຕຣູປຣຊຕຎ຺ຈ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ອສຸໂກ ຈ ອສຸໂກ ຈ ອສ຺ສມໂຓ, ອນຸປາສໂກຕິ ອກ຺ໂກສາຘິປ຺ປາເຍນ ປຣມ຺ມຸຂາ ວທນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ, ສມ຺ມຸຂາ ວທນ຺ຕສ຺ສ ປນ ປາຈິຕ຺ຕິຍເມວຯ ເຕນາຫ ''ສເຈ ປນ ໂອທິສ຺ສ ນິຍເມຕ຺ວາ''ຕິອາທິຯ ສງ຺ຂ຺ຍູປຄມນນ຺ຕິ ໂວຫາຣູປຄມນໍຯ

ທຸຏ຺ຖໂທສສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຖິຕາຯ

໙ຯ ອຎ຺ຎຠາຄິຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອຎ຺ຎຠາຄສ຺ສາຕິ ອຎ຺ຎໂກຏ຺ຖາສສ຺ສ, ຍໍ ໂຈເທຕຸກາໂມ, ຕສ຺ສ ຊາຕິອາທິໂຕ ອຎ຺ຎສ຺ສ ຕິຣຈ຺ຉານຊາຕິອາທິໂກຏ຺ຖາສສ຺ສາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອິທນ຺ຕິ ນປຸໍສກນິທ຺ເທເສນ ຉຄລກາທິໍ ນິທ຺ທິສຕິ, ອຍໍ ຉຄລກາທິໂກຕິ ອຕ຺ໂຖ, ອຘິກຣຓສທ຺ທາເປກ຺ຂາຍ ວາ ນປຸໍສກນິທ຺ເທໂສ, ອິທໍ ຉຄລກາທິສງ຺ຂາຕໍ ອຘິກຣຓນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອຎ຺ຎຠາໂຄ ວາຕິ ຕິຣຈ຺ຉານຊາຕິອາທິເຠໂທ ອຎ຺ໂຎ ໂກຏ຺ຖາໂສ ວາຯ ອສ຺ສາຕິ ຉຄລກາທິກສ຺ສ ຯ ອຎ຺ຎຠາຄິຍໍ ຉຄລກາທິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ''ອຎ຺ຎຠາຄສມ຺ພນ຺ຘິ ອຎ຺ຎຠາຄິຍ''ນ຺ຕິ ປຖມວິຄ຺ຄຫສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ, ''ອຎ຺ຎຠາຄວນ຺ຕໍ ອຎ຺ຎຠາຄິຍ''ນ຺ຕິ ທຸຕິຍວິຄ຺ຄຫສ຺ສຯ ຖເປຕ຺ວາ ປນ ຕິຣຈ຺ຉານຊາຕິອາທິກໍ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ວິສຸໍ ຉຄລກາທິເກ ອສຕິປິ ''ປຏິມາຍ ສຣີຣ''ນ຺ຕິອາທີສຸ ວິຍ ອເຠເທປິ ເຠທກປ຺ປນາຍ ປວຕ຺ຕໂລກໂວຫາຣວເສນ ''ອຎ຺ຎຠາຄສ຺ສ ອິທໍ, ອຎ຺ຎຠາໂຄ ວາ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຖພ຺ພໍຯ ອຘິກຣີຍຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ອຘິກຣຓໍຯ ເຕນາຫ ''ອາຘາໂຣ ເວທິຕພ຺ໂພ''ຕິຯ ອາຘຣີຍຕິ ອສ຺ມິນ຺ຕິ ອາຘາໂຣ, ປຕິຏ຺ຖານໍຯ ເຕນາຫ ''ວຕ຺ຖຸ ອຘິຏ຺ຖານນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ''ຕິຯ

ອິທານິ ''ອຎ຺ຎຠາຄສ຺ສ ອິທ''ນ຺ຕິອາທີນາ ສງ຺ເຂເປນ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ເກວລໍ ນຍທ຺ສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອຏ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ອາຄຕເມວ ຄເຫຕ຺ວາ ວິຠຊນ຺ໂຕ 'ໂຍ ຫິ ໂສ''ຕິອາທິມາຫຯ ເຕນ ນນຸ ອນາຄເຕ ເອວໍ ໂຈເທນ຺ຕານໍ ປາປຠິກ຺ຂູນໍ ເລໂສກາສປິທຫນຕ຺ຖໍ ອິທໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ, ນ ປນ ເມຕ຺ຕິຍຠູມຊການໍຯ ເຕສຎ຺ຫິ ອາທິກມ຺ມິກຕ຺ຕາ ອນາປຕ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ສາມຎ຺ເຎນ ອຕ຺ໂຖ ວິຠຊິຕພ຺ໂພຯ ນ ປນ 'ໂຍ ຫິ ໂສ ອຏ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ທພ຺ໂພ ມລ຺ລປຸຕ຺ໂຕ''ຕິອາທີນາ ວິເສເສນາຕິ ເອທິສີ ໂຈທນາ ອນວກາສາຕິ ທຏ຺ຖພ຺ພໍຯ ຫີຕິ ກາຣຓຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ, ຍສ຺ມາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອຏ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິ, ອຕ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິເຍວ ອຏ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິ, ຕສ຺ສໍ ອຏ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ, ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ນິທາເນຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຉຄລໂກຕິ ເສຕຉຄລໂກຯ ໂສຕິ ຉຄລໂກຯ ອິມສ຺ສ ປນ 'ໂຫຕິ''ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ອຎ຺ຎສ຺ສ...ເປ... ຉຄລກາວສ຺ສ ຈາຕິ ''ຕິຣຈ຺ຉານຊາຕິຍາ ເຈວ ຉຄລກາວສ຺ສ ຈາ''ຕິ ສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອຎ຺ຎສ຺ສ ຠາຄສ຺ສ ໂກຏ຺ຖາສສ຺ສ, ປກ຺ຂສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ກຸໂຕຍມຎ຺ໂຎ, ຍໂຕ ''ອຎ຺ຎສ຺ສ ຠາຄສ຺ສາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ຍ຺ວາຍໍ...ເປ... ຕໂຕ''ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ມນຸສ຺ສຊາຕິ ເຈວ ຠິກ຺ຂຸຠາໂວ ຈາຕິ ໂຍ ອຍໍ ຠາໂຄ ໂກຏ຺ຖາໂສ ປກ຺ໂຂຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ, ''ມນຸສ຺ສຊາຕິ ເຈວ ຠິກ຺ຂຸຠາໂວ ຈາ''ຕິ ສງ຺ຂາໂຕ ໂຍ ອຍໍ ຠາໂຄ ໂກຏ຺ຖາໂສ ປກ຺ໂຂຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕໂຕຕິ ''ມນຸສ຺ສຊາຕິ ເຈວ ຠິກ຺ຂຸຠາໂວ ຈາ''ຕິ ຠາຄໂຕຯ ໂສ ວາ ອຎ຺ຎຠາໂຄຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕຕິຣຈ຺ຉານຊາຕິຉຄລກຠາວສງ຺ຂາໂຕ ໂສ ອຎ຺ຎຠາໂຄ ວາຯ ອສ຺ສາຕິ ຉຄລກສ຺ສຯ ອຕ຺ຖີຕິ ອຸປລພ຺ຠຕິຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ອຎ຺ຎຠາຄສ຺ສ ຉຄລໂກ ໂຫຕິ, ຍສ຺ມາ ຈ ໂສ ວາ ອຎ຺ຎຠາໂຄ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາຯ ອຎ຺ຎຠາຄິຍສງ຺ຂໍ ລຠຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ''ໂສ ຍ຺ວາຍ''ນ຺ຕິ ອິຘ ໂສ-ສທ຺ທເມວ ອາເນຕ຺ວາ ໂສ ອຎ຺ຎຠາຄິຍສງ຺ຂໍ ລຠຕີຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ, 'ໂສ''ຕິ ວາ ປາຖເສໂສ ທຏ຺ຖພ຺ໂພຯ ຈ-ສທ຺ໂທ ສມຸຈ຺ຈຍຕ຺ໂຖຯ ໂສ ປນ ອຘິກຣຓສທ຺ທໂຕ ປຣໍ ທຏ຺ຖພ຺ໂພ, ''ອຘິກຣຓ''ນ຺ຕິ ຈ ເວທິຕພ຺ໂພຕິຯ ເຕສນ຺ຕິ ເມຕ຺ຕິຍຠູມຊການໍຯ ອິມໍ ມຍໍ ທພ຺ພໍ ມລ຺ລປຸຕ຺ຕໍ ນາມ ກໂຣມາຕິ ຉຄລກໍ ອຘິກາຍ ວິປ຺ປຏິປຊ຺ຊນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ''ມຍໍ, ອາວຸໂສ, ອິມໍ ຉຄລກໍ ທພ຺ພໍ ມລ຺ລປຸຕ຺ຕໍ ນາມ ກໂຣມາ''ຕິ ວທນ຺ຕານໍຯ ນາມກຣຓສຎ຺ຎາຍາຕິ ນາມກຣຓສງ຺ຂາຕາຍ ສຎ຺ຎາຍຯ ເອຕ຺ຖາປິ 'ໂຍ ໂສ''ຕິອາທິກໍ ອາເນຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ນາມກຣຓສຎ຺ຎາຍ ໂຍ ໂສ ອຏ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ''ທພ຺ໂພ ມລ຺ລປຸຕ຺ໂຕ ນາມາ''ຕິ ຉຄລໂກ ວຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ຍສ຺ມາ ອາຘາໂຣ ວຕ຺ຖຸ ອຘິຏ຺ຖານນ຺ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ

ອິທານິ ກຖເມຕໍ ວິຎ຺ຎາຍຕິ ''ອຘິກຣຓ''ນ຺ຕິ ເຈຕ຺ຖ ອາຘາໂຣ ເວທິຕພ຺ໂພ, ນ ວິວາທາຘິກຣຓາທີສຸ ອຎ຺ຎຕຣນ຺ຕິ ອນຸໂຍຄໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ''ຕຎ຺ຫິ ສນ຺ຘາຍາ''ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ຕນ຺ຕິ ຕສ຺ສາ ນາມກຣຓສຎ຺ຎາຍ ອຘິຏ຺ຖານຠູຕໍ ຉຄລກໍ ປຈ຺ຈາມສຕິຯ ວິວາ

ທານິກຣຓາທີສຸ ອຎ຺ຎຕຣໍ ສນ຺ຘາຍ ນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ກາຣຓໍ ປຸຈ຺ຉຕິ ''ກສ຺ມາ''ຕິຯ ກາຣຓມາຫ ''ອສມ຺ຠາວໂຕ''ຕິຯ ອິທານິ ຕເມວ ອສມ຺ຠາວໍ ປາກຏໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ນ ຫິ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ຫິ ອຸປາທິຍິສ຺ສຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ອຸປາທິຍິສ຺ສຕິ ຄຕ຺ຫີສຸຯ ກິໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຘິກຣຓານມ຺ປິ ເລໂສ ອຕ຺ຖິ, ເຍເນວໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ນ ຈ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຘິກຣຓານ''ນ຺ຕິອາທິຯ ອິທານິ ຕເມວ ສມຕ຺ເຖຕຸໍ ''ຊາຕິເລສາທໂຍ ຫິ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຊາຕິເຍວ ເລໂສ ຊາຕິເລໂສຯ ອາທິສທ຺ເທນ ນາມເລສາທີນໍ ຄຫຓໍຯ ໂຫຕິ ເຈຕ຺ຖ –

''ເລສາ ຊາຕິນາມໂຄຕ຺ຕ-ລິງ຺ຄາປຕ຺ຕິວສາປິ ຈ;

ປຕ຺ຕຈີວຣຸປຊ຺ຌາຍາ-ຈຣິຍາວາສວສາ ທສາ''ຕິຯ

ອາປຕ຺ຕິເລໂສ ນາມ ລຫຸກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ທິຏ຺ໂຐ ໂຫຕິຯ ຕມ຺ເຈ ປາຣາຊິເກນ ໂຈເທຕິ ''ອສ຺ສມໂຓສິ, ອສກ຺ຍປຸຕ຺ຕີໂຍສີ''ຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ວາຈາຍ ວາຈາຍ ສງ຺ຆາທິເສສສ຺ສາຕິ (ປາຣາຯ ໓໘໙) ເອວໍ ອາປຕ຺ຕິເລສມ຺ປິ ປຸຄ຺ຄລສ຺ມິໍເຍວ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ''ປຸຄ຺ຄລານໍເຍວ ເລສາ ວຸຕ຺ຕາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຯ ຕມ຺ຈ ''ທພ຺ໂພ ມລ຺ລປຸຕ຺ໂຕ''ຕິ ນາມນ຺ຕິ ເມຕ຺ຕິຍຠູມຊເກຫິ ຉຄລກສ຺ສ ກຕໍ ຕໍ ''ທພ຺ໂພ ມລ຺ລປຸຕ຺ໂຕ''ຕິ ນາມຎ຺ຈຯ ເອວໍ ອສມ຺ຠາວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອິມິນາວ ປສງ຺ເຄນ ເທສເລສສທ຺ທານໍ ອຕ຺ຖໍ ສໍວຕ຺ເຕຕຸໍ ''ເອຕ຺ຖ ຈາ''ຕິອາທິມາຫຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອເຕສຸ ທ຺ວີສຸ ເທສເລເສສຸຯ ເທໂສ ນາມ ຊາຕິອາທິເກໂທ ໂວຫາໂຣຯ ເຕນາຫ ''ຊາຕິອາທີສູ''ຕິອາທິຯ ອຎ຺ຎມ຺ປິ ວຕ຺ຖຸນ຺ຕິ ຍສ຺ມິໍ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ປຕິຏ຺ຐິຕໍ, ຕໍ ມຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎມ຺ປິ ວຕ຺ຖຸໍຯ ກຖໍ ສິລິສ຺ສຕີຕິ ອາຫ ''ໂວຫາຣມຕ຺ເຕເນວາ''ຕິອາທິ, ໂວຫາຣມຕ຺ເຕເນວ, ນ ຕຸ ອຕ຺ຖໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ''ອີສກໍ ອລ຺ລີຍຕີ''ຕິ ອິມິນາ ''ເລໂສ''ຕິ ລິສ ອລ຺ລີຠາເວຕິ ອິມສ຺ສ ຣູປນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ກິຎ຺ຈາປິ ເທສເລສານໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ນານາກຣຓໍ ອຕ຺ຖິ, ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ ''ຊາຕິອາທີນໍເຍວ ອຎ຺ຎຕຣໂກຏ຺ຐາສສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນ''ນ຺ຕິຯ

ຍທິ ປນ ນາມກຣຓສ຺ຎາຍ ອາຘາຣຠູຕໍ ຉຄລກໍ ສນ຺ຘາຍ ''ອຎ຺ຎຠາຄິຍສ຺ສ ອຘິກຣຓສ຺ສາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຖ ກສ຺ມາ ປທຠາຊເນ ຕໍ ອວິຠຊິຕ຺ວາ ''ອຎ຺ຎຠາຄິຍສ຺ສ ອຘິກຣຓສ຺ສາຕິ ອາປຕ຺ຕຎ຺ຎຠາຄິຍໍ ວາ ໂຫຕິ ອຘິກຣຓຎ຺ຎຠາຄິຍໍ ວາ''ຕິອາທິ (ປາຣາຯ ໓໘໙) ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ປທຠາຊເນ ປນາ''ຕິອາທິຯ ຕນ຺ຕິ ອາຘາຣສງ຺ຂາຕໍ ອຘິກຣຓໍຯ ອາວິຠູຕໍ ປາກຏໍຯ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາຣວເສນາຕິ ເຕນ ວຕ຺ຕພ຺ພອຕ຺ຖານໍ ອຸທ຺ຘຣຓວເສນຯ ນນຸ ຈ ''ອຕ຺ຖມຕ຺ຕໍ ປຕິ ສທ຺ທາ ອຠິນິວິສນ຺ຕີ''ຕິ ນ ເອເກນ ສທ຺ເທນ ອເນກຕ຺ຖາ ອຠິຘີຍນ຺ຕີຕີ? ສຈ຺ຈເມຕໍ ສທ຺ທວິເສເສ ອເປກ຺ຂິເຕ, ເຕສໍ ເຕສໍ ປນ ອຕ຺ຖານໍ ອຘິກຣຓສທ຺ທວຈນີຍຕາ ສາມຎ຺ຎໍ ອຸປາທາຍ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ອຍໍ ວິຈາໂຣ ອຘິກຣຓສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາໂຣຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເຕເນວາຫ ''ອຘິກຣຓນ຺ຕິ ວຈນສາມຎ຺ຎໂຕ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາຣວເສນ ປວຕ຺ຕານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ອຘິກຣຓານີ''ຕິຯ ອຎ຺ຎຠາຄິຍຕາຕິ ອຎ຺ຎປກ຺ຂິຍຕາຯ ຕພ຺ຠາຄິຍຕາຕິ ຕປ຺ປກ຺ຂິຍຕາຯ ອປາກຏາ ປທຠາຊນໂຕ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ທສ຺ສິຕຏ຺ຐານາຠາວໂຕຯ ອວສາເນ ອາປຕ຺ຕຎ຺ຎຠາຄິເຍນ ໂຈທນຎ຺ຈາຕິ ''ຠິກ຺ຂຸ ສງ຺ຆາທິເສສໍ ອຊ຺ຌາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ທິຏ຺ໂຐ ໂຫຕິ, ສງ຺ຆາທິເສເສ ສງ຺ຆາທິເສສທິຏ຺ຐິ ໂຫຕິ, ຕມ຺ເຈ ປາຣາຊິເກນ ໂຈເທຕີ''ຕິອາທິໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອຘິກຣຓຎ຺ຎຠາຄິຍ''ນ຺ຕິຯ ເອກເມກຎ຺ຫິ ອຘິກຣຓໍ ອິຕເຣສໍ ຕິຓ຺ຓໍ ຕິຓ຺ຓໍ ອຎ຺ຎຠາຄິຍໍ ອຎ຺ຎປກ຺ຂິຍໍ ອຎ຺ຎໂກຏ຺ຐາສິຍໍ ໂຫຕິ ວຕ຺ຖຸວິສຠາຄຕ຺ຕາຯ ອາທິສທ຺ເທນ ''ກຖໍ ອຘິກຣຓໍ ອຘິກຣຓສ຺ສ ອຎ຺ຎຠາຄິຍ''ນ຺ຕິອາທິໂກ ປທວິຠາໂຄ ສງ຺ຄຫິໂຕຯ

ກິຎ຺ຈິ ເທສໍ ເລສມຕ຺ຕໍ ອຸປາທາຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕສ຺ສາປິ ອສມ຺ຠາວທສ຺ສນປ຺ປສງ຺ເຄນ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ''ເສສາ ວິນິຈ຺ຉຍກຖາ ອຏ຺ຐເມ ວຸຕ຺ຕສທິສາເຍວາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ເສສາ ວິນິຈ຺ຉຍກຖາຕິ ''ປາຣາຊິເກນາຕິ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອນຸຣູເປສຸ ເອກູນວີສຕິຍາ ອຎ຺ຎຕເຣນາ''ຕິອາທິກາ (ກງ຺ຂາຯ ອຏ຺ຐຯ ທຸຏ຺ຐໂທສສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ) ວິນິຈ຺ຉຍກຖາຯ ວຸຕ຺ຕສທິສາເຍວາຕິ ເອຕ຺ຖ ອິມສ຺ມິໍ ສິກ຺ຂາປເທ ຍາ ວຕ຺ຕພ຺ພາ, ເຕນ ສິກ຺ຂາປເທນ ສາຘາຣຓຠູຕາ ສາ ວຸຕ຺ຕສທິສາເຍວາຕິ ອຘິປ຺ເປຕາ, ນ ອສາຘາຣຓຠູຕາ ອປຸພ຺ພວຓ຺ຓນາຍ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາຯ ເຕເນວາຫ ''ອຍໍ ປນາ''ຕິອາທິຯ ປຸຣິມສ຺ມິໍ ສິກ຺ຂາປເທປິ ຕຖາສຎ຺ຎີໂນ ອນາປຕ຺ຕິກຕ຺ຕາ ''ອິຘ ຈາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຖາສຎ຺ຎີໂນປີຕິ ''ປາຣາຊິກໍເຍວ ອຍໍ ອາປນ຺ໂນ''ຕິ ເອວໍສຎ຺ຎີໂນປີຯ ອິຕິສທ຺ໂທ ອາທິອຕ຺ໂຖ ວາ ປກາຣຕ຺ໂຖ ວາຯ ເຕນ ເກນຈິ ຠິກ຺ຂຸນາ ອຎ຺ໂຎ ໂກຈິ ຂຕ຺ຕິຍຊາຕິໂກ ປາຣາຊິກໍ ຘມ຺ມໍ ອຊ຺ຌາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ທິຏ຺ໂຐ ໂຫຕິ, ອຖ ໂສ ອຎ຺ຎໍ ອຕ຺ຕໂນ ເວຣີ ຂຕ຺ຕິຍຊາຕິກໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ປສ຺ສິຕ຺ວາ ຕໍ ຂຕ຺ຕິຍຊາຕິເລສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອວໍ ໂຈເທຕິ ''ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຍາ ທິຏ຺ໂຐ ປາຣາຊິກໍ ຘມ຺ມໍ ອຊ຺ຌາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ, ຕ຺ວໍ ຂຕ຺ຕິໂຍ ປາຣາຊິກໍ ຘມ຺ມໍ ອຊ຺ຌາປນ຺ໂນສິ, ອຖ ວາ ຕ຺ວໍ ໂຂ ຂຕ຺ຕິໂຍ, ນ ອຎ຺ໂຎ, ປາຣາຊິກໍ ຘມ຺ມໍ ອຊ຺ຌາປນ຺ໂນສິ, ອສ຺ສມໂຓສິ, ອສກ຺ຍປຸຕ຺ຕີໂຍສິ, ນຕ຺ຖິ ຕຍາ ສທ຺ຘິໍ ອຸໂປສໂຖ ວາ ປວາຣຓາ ວາ

ສງຄກມ္မံ ວາ''ຕິ, ອາປຕ္ຕິ ວາຈາຍ ວາຈາຍ ສງຄາທິເສສສ္ສ. ເອຕ္ຖ ຈ ເຕສံ ຂຕ္ຕິຍານໍ ອລ္ລຍລ္ລຍໍ ອສທິສສ္ສ ຕສ္ສ ຕສ္ສ ທີຄາທີໂນ ວາ ທີຍຖາທີໂນ ວາ ວເສນ ອລ္ລກາຄິຍຕາ, ຂຕ္ຕິຍຊາຕິປລ္ລຕຕ္ຕິຍາ ອາສາຣວເສນ ອລີກຣຕາຕາ ຈ ເວທິຕພ္ພາ. ເອສ ນໂຍ ນາມເລສາທີສຸປີ.

ອາປຕ္ຕິເລເສ ປນ ເກນຈິ ກິກ္ຂຸນາ ໂກຈິ ກິກ္ຂຸ ລຫຸກໍ ອາປຕ္ຕິ ອາປຊ္ຊນ໌ໂຕ ທິຍ໌ໂຖ ໂຫຕິ, ໂສ ເຈຕໍ ກິກ္ຂຸໍ ປາຣາຊິເກນ ໂຈເທຕິ, ອາປຕ္ຕິ ວາຈາຍ ວາຈາຍ ສງຄາທິເສສສ္ສ. ຍທິ ເອວໍ ກຖໍ ອລ္ລກາຄິຍໍ ອລີກຣຕໍ ໂຫຕິຕິ? ຍລ່ຫີ ໂສ ລຫຸກໍ ອາປຕ္ຕີ ອາປນ໌ໂນ, ຕໍ ປາຣາຊິກສ္ສ ອລ္ລກາຄິຍໍ ອລີກຣຕໍ, ຕສ္ສ ປນ ອລ້ລກາຄິຍສ္ສ ອລີກຣຕສ္ສ ເລໂສ ນາມ. ໂຍ ໂສ ສພ္ພຂຕ໌ຕິຍານໍ ສາສາຣໂຕ ຂຕ໌ຕິຍກາໂວ ວິຍ ສພ້ພາປຕ໌ຕີນໍ ສາສາຣໂຕ ອາປຕ໌ຕິກາໂວ. ເອເຕເນວ ອຸປາເຍນ ''ເກນຈິ ກິກ္ຂຸນາ ໂກຈິ ກິກ္ຂຸ ສງຄາທິເສສໍ ອຊ໌ຊາປຊ໌ຊນ໌ໂຕ ທິຍ໌ໂຖ ໂຫຕິ''ຕິອາທີກໍ ວິເສສໍ ສງຄຄາຫາຕິ.

ອລ້ລກາຄິຍສິກ္ຂໍ ໂຍ, ເນວ ສິກ္ຂຕິ ຍຸຕ໌ຕິໂຕ;

ຄຈ້ເຊ ວິນຍວິລ້ລູຫີ, ອລ້ລກາຄິຍຕໍວ ໂສ. (ວຊິຣ. ຝີ. ປາຣາຊິກ ໔໐໗);

ອລ້ລກາຄິຍສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໑໐. ສງຄເກທສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ສທິຕສ້ສາຕິ ກາຍຈິຕ໌ເຕຫິ ເອກີກູຕສ໌ສ. ເຕນາຫ ''ຈິຕ໌ເຕນ ຈ ສຣີເຣນ ຈ ອວິຍຸຕ໌ຕສ໌ສາຕິ ອຕ໌ໂຖ''ຕິ. ອສ້ສາຕິ ''ສມຄ໌ຄສ໌ສາ''ຕິ ປທສ໌ສ. ສມານສໍວາສໂກຕິ ສມາໂນ ເອກູໂປສຖາທີເກໂທ ສໍວາໂສ ອສ໌ສາຕິ ສມານສໍວາສໂກ, ລທ໌ຣີນານາສໍວາສເກນ ວາ ກມ໌ມນານາສໍວາສເກນ ວາ ວິຣຫີໂຕ. ກາຍສາມຄ໌ຄິທານໂຕຕິ ກາເຍນ, ກາຍສ໌ສ ວາ ສາມຄ໌ຄິຍາ ສທິຕກາວສ໌ສ ທານໂຕ, ເຕສ໌ ເຕສ໌ ສງຄກມ໌ເມສ໌ ຫຕ໌ຖປາສູປຄມນໂຕຕິ ວຸຕ໌ຕໍ ໂຫຕິ. ກຖໍ ນາມາຍໍ ກີຊເຊຍ໌ຍາຕິ ອຍໍ ສງໂຄ ເກນ ນ໌ ໂຂ ອຸປາເຍນ ວຄ໌ໂຄ ກເວຍ໌ຍ. ວາຍາເມຍ໌ຍາຕິ ອຸສ໌ສາຫໍ ກເຣຍ໌ຍ, ປກ໌ຂໍ ປຣິເຍເສຍ໌ຍ, ຄຕໍ ພນ໌ເຣຍ໌ຍາຕິ ວຸຕ໌ຕໍ ໂຫຕິ. ອຕ໌ຕໂນ ຜລໍ ກໂຣຕິຕິ ກຣຕໍ, ຍໍ ກິລ໌ຈິ ກາຣຕໍ, ອລີກໍ ກຣຕນ໌ຕິ ອລີກຣຕໍ, ວິເສສກາຣຕໍ, ວິເສສກາຣຕລ໌ຈ ສງຄເກທສ໌ສາຕິ ວຸຕ໌ຕໍ ''ເກທນສ໌ສາ''ຕິອາທີ. ເກທກຣວຕ໌ຖູວເສນ ອຍ໌ຖາຣສວິລົນ໌ຕິ –

''ອິສ໌ປາລີ ກິກ໌ຂູ ອລົມ໌ມໍ 'ລົມ໌ໂມ'ຕິ ທີເປນ໌ຕິ, ລົມ໌ມໍ 'ອລົມ໌ໂມ'ຕິ ທີເປນ໌ຕິ. ອວິນຍໍ 'ວິນໂຍ'ຕິ ທີເປນ໌ຕິ, ວິນຍໍ 'ອວິນໂຍ'ຕິ ທີເປນ໌ຕິ. ອກາສິຕໍ ອລປີຕໍ ຕຖາຄເຕນ 'ກາສິຕໍ ລປີຕໍ ຕຖາຄເຕນາ'ຕິ ທີເປນ໌ຕິ, ກາສິຕໍ ລປີຕໍ ຕຖາຄເຕນ 'ອກາສິຕໍ ອລປີຕໍ ຕຖາຄເຕນາ'ຕິ ທີເປນ໌ຕິ. ອນາຈິຕ໌ຕໍ ຕຖາຄເຕນ 'ອາຈິຕ໌ຕໍ ຕຖາຄເຕນາ'ຕິ ທີເປນ໌ຕິ, ອາຈິຕ໌ຕໍ ຕຖາຄເຕນ 'ອນາຈິຕ໌ຕໍ ຕຖາຄເຕນາ'ຕິ ທີເປນ໌ຕິ. ອປລ໌ລຕ໌ຕໍ ຕຖາຄເຕນ 'ປລ໌ລຕ໌ຕໍ ຕຖາຄເຕນາ'ຕິ ທີເປນ໌ຕິ, ປລ໌ລຕ໌ຕໍ ຕຖາຄເຕນ 'ອປລ໌ລຕ໌ຕໍ ຕຖາຄເຕນາ'ຕິ ທີເປນ໌ຕິ. ອນາປຕ໌ຕີ 'ອາປຕ໌ຕີ'ຕິ ທີເປນ໌ຕິ, ອາປຕ໌ຕີ 'ອນາປຕ໌ຕີ'ຕິ ທີເປນ໌ຕິ. ລຫຸກໍ ອາປຕ໌ຕີ 'ຄຣຸກາ ອາປຕ໌ຕີ'ຕິ ທີເປນ໌ຕິ, ຄຣຸກໍ ອາປຕ໌ຕີ 'ລຫຸກາ ອາປຕ໌ຕີ'ຕິ ທີເປນ໌ຕິ. ສາວເສສໍ ອາປຕ໌ຕີ 'ອນວເສສາ ອາປຕ໌ຕີ'ຕິ ທີເປນ໌ຕິ, ອນວເສສໍ ອາປຕ໌ຕີ 'ສາວເສສາ ອາປຕ໌ຕີ'ຕິ ທີເປນ໌ຕິ. ທຸຍ໌ຖຸລ໌ລໍ ອາປຕ໌ຕີ 'ອທຸຍ໌ຖຸລ໌ລາ ອາປຕ໌ຕີ'ຕິ ທີເປນ໌ຕິ, ອທຸຍ໌ຖຸລ໌ລໍ ອາປຕ໌ຕີ 'ທຸຍ໌ຖຸລ໌ລາ ອາປຕ໌ຕີ'ຕິ ທີເປນ໌ຕິ''ຕິ (ຈູລ໌ວ. ໓໕໔) –

ເອວໍ ກມ໌ມກ໌ຂນ໌ເທ ວຸຕ໌ຕານໍ ອຍ໌ຖາຣສນ໌ນໍ ເກທກຣຕານໍ ວເສນ ອຍ໌ຖາຣສວິລົ. ກາຣຕລ໌ຫີ ຕທາຍຕ໌ຕວຸຕ໌ຕິຕາຍ ຜລໍ ເອຕ໌ຖ ວສຕິຕິ ''ວຕ໌ຖູ''ຕິ ວຸຈ໌ຈຕິ. ໂຫນ໌ຕິ ເຈຕ໌ຖ –

''ລົມ໌ມວິນຍກາສິຕາ-ຈິຕ໌ຕປລ໌ລຕ໌ຕິກາ ທຸກາ;

ອາປຕ໌ຕິລຫຸທຸຍ໌ຖຸລ໌ລ-ສາວເສສທຸການີ ຈ.

''ເອຕານຍ໌ຖາຣສ 'ເກທ-ກຣວຕ໌ຖູ'ຕິ ວຸຈ໌ຈເຣ;

ວິປລ຺ລາສຄຫິຕານິ, ວາຫມູລູປນິສ຺ສຍາ’’ຕິຯ

ປຄ຺ຄຍ຺ຫາຕິ ປຄ຺ຄຫິຕໍ ອພ຺ກຸສ຺ສິຕໍ ປາກຜໍ ກຕ຺ວາຯ ຕິຜ຺ເຖຍ຺ຍາຕິ ຍຖາສມາທິນ຺ນໍ, ຍຖາປຄ຺ຄຫິຕເມວ ຈ ກຕ຺ວາ ອຈ຺ເຊຍ຺ຍຯ ຍສ຺ມາ ປນ ເອວໍ ປຄ຺ຄຕ຺ຫຕາ, ຕິຜ຺ຖຕາ ຈ ຕໍ ທິປີຕລ຺ເຈວ ອວິນິສ຺ສຜ຺ຖລ຺ຈ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ທິເປຍ຺ຍ ເຈວ ນປ຺ປຜິນິສ຺ສຊ຺ເຊຍ຺ຍ ຈາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກິວ ທູເຣ ສຸຕ຺ວາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອວຫນ຺ຕານໍ ທຸກ຺ກຜນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ສພ຺ພນ຺ຕິເມນ ປຣິຈ຺ເຊເທນາ’’ຕິອາທິຯ ປີສຫ຺ໂຫ ເຈຕ຺ຖ ອຜ຺ຖານປ຺ປຍ຺ຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ‘‘ອຫ຺ຌໂຍຊນມຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕຕ຺ຖ ‘‘ອຫ຺ຌໂຍຊນມຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ເອກວິຫາເຣ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖີຕິ ທີເປຕິຯ ‘‘ຄນ຺ຕ຺ວາ’’ຕິ ອິມິນາ ທູຕໍ ວາ ປຕ຺ຕໍ ວາ ເປເສຕ຺ວາ ວຫໂຕປີ ອາປຕ຺ຕິໂມກ຺ໂຂ ນຕ຺ຖິ, ສຍເມວ ປນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ຄຣຸໂກ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ສງ຺ໂຆໂຫ, ມາ ສງ຺ໂຆເພາຍ ປຣກ຺ກມີ’’ຕິ (ປາຣາຯ ອຜ຺ຖຯ ໔ຯ໔໑໑) ນິວາເຣຕພ຺ໂພຕິ ທີເປຕິຯ

ສມາຄຈ຺ຉຕູຕິ ເອກີກວຕ຺ຯ ເອກີການ໌ ຈ ສມານລທ຺ຘິວເສນ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ເອກລທ຺ຘິໂກ ໂຫຕູ’’ຕິຯ ເອກາ ລທ຺ຘີ ຄຫຕໍ ອສ຺ສາຕິ ເອກລທ຺ຘິໂກ, ເອກທິຜ຺ຖິໂກຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອລ຺ລມລ຺ລສມ຺ປຕ຺ຕິຍາຕິ ອລ຺ລມລ຺ລສ຺ສ ສມານທິຜ຺ຖິຈິຕ຺ຕຕາສງ຺ຂາຕາຍ ສມ຺ປຕ຺ຕິຍາຯ ‘‘ອລ຺ລມລ຺ລສ຺ສ ຄຸຕລາການິກາຍ ສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ’’ຕິ ເກຈິຯ ອສມຄ຺ໂຄ ທິ ວິສຸໍ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ອຸທ຺ທິສຕິ, ພຫິສີມາ ຍໍ ວາ ອນຸປຣິເວຕີຍໍ ວາຕິ ນ ເອກຸທ຺ເທໂສຯ ເຕນາຫ ‘‘ເອກໂຕ ປວຕ຺ຕປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທໂສຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິຯ ອປ຺ປຜິນິສ຺ສຊ຺ຊໂຕ ທຸກ຺ກຜນ຺ຕິ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ວຫນ຺ຕານໍ ຄຕນາຍ ທຸກ຺ກຜໍຯ ສມນຸກາສນກມ຺ມໍ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ຍາວຕຕິຍໍ ສມນຸກາສນກມ຺ມໍ ກາຕພ຺ພໍ, ‘‘ສຸຕາຕ຺ ເມ, ກນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຆ, ອຍໍ ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ກິກ຺ຂຸ ສມຄ຺ຄສ຺ສ ສງ຺ຆສ຺ສ ເກທາຍ ປຣກ຺ກມຕິ’’ຕິອາທິນາ (ປາຣາຯ ໔໑໖) ປທກາຊເນ ວຸຕ຺ຕາຫິ ລຕ຺ຕິຈຕ຺ຕຸຖາຫິ ຕີຫິ ສມນຸກາສນກມ຺ມວາຈາຫິ ກມ຺ມໍ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ‘‘ເກທາຍ ປຣກ຺ກເມຍ຺ຍາ’’ຕິ ວິສຸໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເກທນສໍວຕ຺ຕນິກສ຺ສ ອຘິກຣຕສ຺ສ ສມາທາຍ ປຄ຺ຄຕ຺ຫນໂຕ ປຸພ຺ເພປີ ປກ຺ຂປຣິເຍສນາທິວເສນ ສງ຺ໂຆເພາຍ ປຣກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ສມນຸກາສນກມ຺ມໍ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ປຜິນິສ຺ສຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິການໂຕ ‘‘ໂສຕ຺ຖິການ໌ ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ກິລ຺ຈາປີ ກິກ຺ຂຸນີ ສງ຺ຆໍ ນ ກິນ຺ທຕິ, ອປີຈ ໂຂ ເກທາຍ ປຣກ຺ກມຕີຕິ ‘‘ສາຘາຣຕປລ຺ລຕ຺ຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສງ຺ຆາທິເສສໍ ອຊ຺ຊາປຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ລຕ຺ຕິຍາ ທຸກ຺ກຜໍ, ທ຺ວີຫິ ກມ຺ມວາຈາຫິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍາ ຈ ປຜິປ຺ປສ຺ສມ຺ກນ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ສມນຸກາສນກມ຺ເມ’’ຕິອາທິຯ ຕລ຺ຈ ທຸກ຺ກຜໍ ເຕ ຈ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍາ ປຜິປ຺ປສ຺ສມ຺ກນ຺ຕີຕິ ຍລ຺ຈ ລຕ຺ຕິປຣິໂຍສາເນ ທຸກ຺ກຜໍ ອາປນ຺ໂນ, ເຍ ຈ ທ຺ວີຫິ ກມ຺ມວາຈາຫິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈເຍ, ຕາ ຕິສ຺ໂສປີ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ລິງ຺ຄປຣິວຕ຺ເຕນ ອສາຘາຣຕາປຕ຺ຕິໂຍ ວິຍ ປຜິປ຺ປສ຺ສມ຺ກນ຺ຕິຯ ສເຈ ປນສ຺ສ ລຕ຺ຕິປຣິໂຍສາເນ ລຊ຺ຊີສມ຺ໂມ ໂອກ຺ກມຕິ, ສໍວໂຣ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕໍ ປຜິນິສ຺ສຊ຺ຊຕິ, ລຕ຺ຕິຍາ ທຸກ຺ກຜໍ ເທເສຕ຺ວາ ມຸຈ຺ຈຕິຯ ອຖ ຕໍ ນ ປຜິນິສ຺ສຊ຺ຊຕິ, ເກທາຍ ປຣກ຺ກມຕິ ເຈວ ເກທນສໍວຕ຺ຕນິກໍ ອຘິກຣຕໍ ສມາທາຍ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ຕິຜ຺ຖຕິ ຈ, ລຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຜໍ ປຜິປ຺ປສ຺ສມ຺ກຕິ, ປຖມກມ຺ມວາຈາຍ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈເຍ ປຕິຜ຺ຖາຕິຯ ເອສ ນໂຍ ອິຕຣກມ຺ມວາຈາຍມ຺ປີຯ ອສມນຸກາສິຍມານສ຺ສ ອປ຺ປຜິນິສ຺ສຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສາປີ ສງ຺ຆາທິເສເສນ ອນາປຕ຺ຕິຯ ປຜິນິສ຺ສຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສາປີ ລຕ຺ຕິໂຕ ປຸພ຺ເພ ວາ ລຕ຺ຕິກ຺ຂເຕ ວາ ລຕ຺ຕິປຣິໂຍສາເນ ວາ ປຖມາຍ ວາ ອນຸສ຺ສາວນາຍ ທຸຕິຍາຍ ວາ ຕຕິຍາຍ ວາ ຍາວ ຍ຺ຍ-ກາຣໍ ນ ສມ຺ປາປຸຕາຕິ, ຕາວ ປຜິນິສ຺ສຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ສງ຺ຆາທິເສເສນ ອນາປຕ຺ຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ອສມນຸກາສິຍມານສ຺ສ ຈາ’’ຕິອາທິຯ

ເອຕ຺ຖ ປນ (ປາຣາຯ ອຜ຺ຖຯ ໔ຯ໔໑໖) ‘‘ເທວທຕ຺ໂຕ ສມຄ຺ຄສ຺ສ ສງ຺ຆສ຺ສ ເກທາຍ ປຣກ຺ກມີ, ຕສ຺ມີ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິ’’ນ຺ຕິ (ປຣິຯ ໑໗) ປຣິວາເຣ ອາຄຕຕ຺ຕາ ເທວທຕ຺ໂຕ ອາທິກມ຺ມິໂກ, ໂສ ຈ ໂຂ ສງ຺ໂຆເກທາຍ ປຣກ຺ກມນສ຺ເສວ, ນ ອປ຺ປຜິນິສ຺ສຊ຺ຊນສ຺ສຯ ນ ຫິ ຕສ຺ສ ຕໍ ກມ຺ມໍ ກຕໍຯ ກຖມິທໍ ຊານິຕພ຺ພນ຺ຕິ ເຈ? ສຸຕ຺ຕໂຕຯ ຕຖາ ຫິ ‘‘ອຣິຜ຺ໂຖ ກິກ຺ຂຸ ຄທ຺ຘພາຘິປຸພ຺ໂພ ປາປີກາຍ ທິຜ຺ຖິຍາ ຍາວຕຕິຍໍ ສມນຸກາສນາຍ ນ ປຜິນິສ຺ສຊ຺ຊິ, ຕສ຺ມີ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິ’’ນ຺ຕິ ປຣິວາເຣ ອາຄຕຕ຺ຕາ ອຣິຜ຺ຖສ຺ສ ກມ຺ມໍ ກຕນ຺ຕິ ປລ຺ລາຍຕິ, ນ ຕຖາ ເທວທຕ຺ຕສ຺ສຯ ອຖາປິສ຺ສ ກເຕນ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ໂກຈິ ອຕ຺ຕໂນ ຣຸຈິມຕ຺ເຕນ ວເທຍ຺ຍ, ຕຖາປີ ອປ຺ປຜິນິສ຺ສຊ຺ຊເນ ອາທິກມ຺ມິກສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິ ນາມ ນຕ຺ຖິຯ ນ ຫິ ປລ຺ລຕ຺ຕໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ວີຕິກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ອລ຺ລຕ຺ຣ ໂອທິສ຺ສ ອນຸລ຺ລາຕໂຕ ອນາປຕ຺ຕິ ນາມ ທິສ຺ສຕິຯ ຍມ຺ປິ ອຣິຜ຺ຖສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ປທກາຊເນ ອນາປຕ຺ຕິຍໍ ‘‘ອາທິກມ຺ມິກສ຺ສາ’’ຕິ ໂປຕ຺ຖເກສຸ ລິຂິຕໍ, ຕໍ ປມາທລິຂິຕໍ, ປມາທລິຂິຕກາໂວ ຈ ຕສ຺ສ ‘‘ປຖມໍ ອຣິຜ຺ໂຖ ກິກ຺ຂຸ ໂຈເທຕພ຺ໂພ, ໂຈເທຕ຺ວາ ສາເຣຕພ຺ໂພ, ສາເຣຕ຺ວາ ອາປຕ຺ຕິ ອາໂຣເປຕພ຺ໂພ’’ຕິ (ຈູລ຺ລວຯ ໖໔) ເອວໍ ກມ຺ມກ຺ຂນ຺ຘເກ ອາປຕ຺ຕິໂຣປນໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອິຘ ເຠທາຍ ປຣກ຺ກມເນ ອາທິກມ຺ມິກສ຺ສ ເທວທຕ຺ຕສ຺ສ ຍສ຺ມາ ຕໍ ກມ຺ມໍ ນ ກຕໍ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໔໑໖), ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ອາປຕ຺ຕິເຍວ ນ ຊາຕາຯ ສິກ຺ຂາປທໍ ປນ ຕໍ ອາຣພ຺ຠ ປຎ຺ຎຕ຺ຕນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ‘‘ອາທິກມ຺ມິໂກ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ອິຕິ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອຠາວໂຕເຍວສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ສາ ປເນສາ ກິຎ຺ຈາປິ ‘‘ອສມນຸຠາສິຍມານສ຺ສາ’’ຕິ ອິມິນາວ ສິທ຺ຘາຯ ຍສ຺ມາ ປນ ອສມນຸຠາສິຍມາໂນ ນາມ ຍສ຺ສ ເກວລໍ ສມນຸຠາສນໍ ນ ກໂຣນ຺ຕິ, ໂສ ວຸຈ຺ຈຕິ, ນ ອາທິກມ຺ມິໂກຯ ອຍຎ຺ຈ ເທວທຕ຺ໂຕ ອາທິກມ຺ມິໂກເຍວຯ ຕສ຺ມາ ‘‘ອາທິກມ຺ມິກສ຺ສາ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໔໑໖) ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອເຕເນວ ອຸປາເຍນ ຐເປຕ຺ວາ ອຣິຏ຺ຐສິກ຺ຂາປທໍ ສພ຺ພສມນຸຠາສນາສຸ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ກາຍວາຈາຈິຕ຺ຕໂຕ ສມຸຏ຺ຐານໂຕ ສມນຸຠາສນສມຸຏ຺ຐານໍຯ ‘‘ປຏິນິສ຺ສຊ຺ຊາມີ’’ຕິ ກາຍວິກາຣໍ ວາ ວຈີເຠທໍ ວາ ອກໂຣນ຺ຕສ຺ເສວ ປນ ອາປຊ຺ຊນໂຕ ອກິຣິຍໍຯ ‘‘ນປ຺ປຏິນິສ຺ສຊ຺ຊາມີ’’ຕິ ສຎ຺ຎາຍ ອຠາເວນ ມຸຈ຺ຈນໂຕ ສຎ຺ຎາວິໂມກ຺ຂໍຯ ‘‘ນປ຺ປຏິນິສ຺ສຊ຺ຊາມີ’’ຕິ ຊານນຈິຕ຺ເຕເນວ ສຈິຕ຺ຕກໍຯ

ສງ຺ຆເຠທສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໑ຯ ເຠທານຸວຕ຺ຕກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຕສ຺ເສວາຕິ ເຠທາຍ ປຣກ຺ກມນ຺ຕສ຺ເສວຯ ໂຂຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍຯ ປນາຕິ ວິເສເສ ນິປາໂຕຯ ຍໍ ວຈນໍ ສມຄ຺ເຄປິ ວຄ຺ເຄ ອວຍວຠູເຕ ກໂຣຕິ ຠິນ຺ທຕິ, ຕໍ ກລຫກາຣກວຈນໍ ອິຘ ‘‘ວຄ຺ຄ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອາຫ ‘‘ວຄ຺ຄໍ ອສາມຄ຺ຄິປກ຺ຂິຍວຈນໍ ວທນ຺ຕີ’’ຕິຯ ອສາມຄ຺ຄິປກ຺ເຂ ຠວາ ອສາມຄ຺ຄິປກ຺ຂິຍາ, ກລຫກາຣກາ, ເຕສໍ ວຈນໍ ອສາມຄ຺ຄິປກ຺ຂິຍວຈນໍ, ອສາມຄ຺ຄິປກ຺ເຂ ວາ ຠວໍ ວຈນໍ ອສາມຄ຺ຄິປກ຺ຂິຍວຈນໍຯ ‘‘ນ ຫິ ສງ຺ໂຆ ສງ຺ຆສ຺ສ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕີ’’ຕິ ອິທໍ ນິຄ຺ຄຫວເສນ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກມ຺ມໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຸພ຺ພາຫິກາທິກມ຺ມໍ ປນ ພຫູນມ຺ປິ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິເຍວຯ ຘມ຺ມວາທີຕິ ຠູຕວາທີຯ ວິນຍວາທີຕິ ວູປສມວາທີຯ ຊານາຕິ ໂນຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ‘‘ຉນ຺ທຎ຺ຈ ຣຸຈິຎ຺ຈາ’’ຕິ ອິທໍ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ອມ຺ຫາກໍ ຉນ຺ທາທີນິ ຊານາຕີ’’ຕິຯ ຠາສຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ໂນ’’ຕິ ອິທໍ ວິຠຕ຺ຕິວິປຣິຓາເມນ ຍຸຊ຺ຊຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ເອວໍ ກໂຣມາຕິ ອມ຺ເຫຫິ ສທ຺ຘິ ຠາສຕີ’’ຕິຯ ‘‘ເອຕ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ຕສ຺ສ ກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈາມຏ຺ຐນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຍໍ ໂສ ກໂຣຕີ’’ຕິອາທິຯ ໂສຕິ ສງ຺ຆເຠທາຍ ປຣກ຺ກມນ຺ໂຕຯ ສເມຕາຍສ຺ມນ຺ຕານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ຈິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ອຊ຺ຌາຫຣິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ຈິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິຯ ວຸຕ຺ຕສທິສາເຍວາຕິ ເອຕ຺ຖ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຏ຺ຐາ ອຎ຺ຎຠາຄິຍສິກ຺ຂາປທຏ຺ຐກຖາຍ ວຓ຺ຓນາຍໍ (ກງ຺ຂາຯ ອຏ຺ຐຯ ອຎ຺ຎຠາຄິຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ) ວຸຕ຺ຕເມວຯ

ເຠທານຸວຕ຺ຕກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໒ຯ ທຸພ຺ພຈສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ທຸກ຺ເຂນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ອນຸສາສິຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ໂຍ ສຠາໂວ ອສ຺ສາຕິ ທຸພ຺ພຈຊາຕິໂກ, ວິໂລມກາວີຯ ເຕນາຫ ‘‘ທຸພ຺ພຈສຠາໂວ’’ຕິອາທິຯ ວຕ຺ຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ໂຍຕິ ກິສ຺ມິຎ຺ຈິ ວຸຈ຺ຈມາເນ ອສຫນ຺ໂຕ ໂອວທິຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ໂຍຯ ອຸທ຺ທິສິຍຕີຕິ ອຸທ຺ເທໂສ, ປາຕິໂມກ຺ໂຂ, ຕສ຺ມິໍ ປຣິຍາປນ຺ນາ ອນ຺ໂຕຄຘາ ອຸທ຺ເທສປຣິຍາປນ຺ນາ, ເຕສຸ ອຸທ຺ເທສປຣິຍາປນ຺ເນສຸຯ ເຕນາຫ ‘‘ອຸທ຺ເທເສ’’ຕິອາທິຯ ອຖ ສພ຺ພາເນວ ສິກ຺ຂາປທານິ ກຖໍ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສປຣິຍາປນ຺ນານີຕິ ອາຫ ‘‘ຍສ຺ສ ສິຍາ ອາປຕ຺ຕິ, ໂສ ‘ອາວິກເຣຍ຺ຍາ’ຕິ ເອວໍ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ’’ຕິຯ ‘‘ຍສ຺ສ ສິຍາ ອາປຕ຺ຕີ’’ຕິ ອິມິນາ ສພ຺ພາປິ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ນິທານຸທ຺ເທເສ ສງ຺ຄຫິຕາ ເອວ ໂຫນ຺ຕີຕິຯ ສິກ຺ຂາປເທສູຕິ ອຘິສີລສິກ຺ຂາຍ ອຘິຄມູປາຍຠູເຕສຸ ວິນຍປຎ຺ຎຕ຺ຕີສູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂສ ປນ ປາກໂຏເຍວາຕິ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ນ ວຸຕ຺ໂຕຯ ປຎ຺ຈຫິ ສຫຘມ຺ມິເກຫີຕິ ຠິກ຺ຂຸຠິກ຺ຂຸນີສາມເຓຣສາມເຓຣີສິກ຺ຂມານາຫີຯ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພຕ຺ຕາຕິ ລພ຺ຠມານວເສນ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພຕ຺ຕາຯ ຕຖາ ຫິ ເຕຫິ ຍຖາສກໍ ສິກ຺ຂາ ສິກ຺ຂິຍຕິ, ນ ສພ຺ພາຯ ພຸທ຺ຘປຎ຺ຎຕ຺ເຕນາຕິ ພຸທ຺ເຘນ ຐປິເຕນ, ວິຫິເຕນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ສຫຘມ຺ມິເກນ ສກາຣເຓນ ວຸຈ຺ຈມາໂນຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ວຈນາຍາຕິ ນິສ຺ສກ຺ເກ ສມ຺ປທານວຈນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຕໂຕ ມມ ວຈນໂຕ’’ຕິຯ

ທຸພ຺ພຈສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໓ຯ ກຸລທູສກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ນຄຣສຸສາປີ ຄາມວິເສສຕຸຕາ ອິສ ຄາມຄຸຄທເຄເນວ ນຄຣມຸປີ ຄທີຕນຸຕິ ອາທ ‘‘ນຄຣມຸປີ ຄາເມ ອນຸໂຕຄສເມວາ’’ຕິ, ວາ-ສທຸເທນ ວາ ອນຸຕຸຕວິກປຸປຕຸເຖນ ຄທານຸຕິ ເອວໍ ວຸຕຸຕໍ. ເອຕຸຖ ຈ ອປາກາຣປຣິກຸເຂໂປ ສາປິເວ ນິຄໂມ, ສປາກາຣາປຄໍ ນຄຣໍ, ຕໍຕໍວິປຣີເຕ ຄາໂມຕິ ອິເມສໍ ຕິຕຸຕໍ ວິເສໂສ ທພຸຄພຸໂພ. ກຸລານິ ທູເສຕິຕິ ຂຕຸຕິຍພຸຣາຫຸມຄາເວສຸສສຸທຸທວເສນ ຈຕຸ ຕາຣີ ກຸລານິ ວິກາຣໍ ອາປາເທຕິ. ທູເສນຸໂຕ ຈ ນ ອສຸຈິກທຸທມາທີທີ ທູເສຕິ, ອຖ ໂຂ ອຕຸຕໂນ ທຸປຸປຜິປຕຸຕິຍາ ເຕສໍ ປສາທໍ ວິນາເສຕິ. ເຕນາທ ‘‘ປຸປຸຜທານາທີທີ’’ຕິອາທີ. ຕຕຸຖ ທຣິຕຸວາ ວາ ທຣາເປຕຸວາ ວາ ປກຸໂກສິຕຸວາ ວາ ປກຸໂກສາເປຕຸວາ ວາ ສຍໍ ວາ ອຸປຄຕານໍ (ປາຣາ. ອຍຸຄ. ໔໗໔໓໖-໔໓໗) ຍສຸສ ກສຸສຈິ ອຕຸຕໂນ ສນຸຕກສຸສ ປຸປຸຜສຸສ ກຸລສງຄຫຕຸຖາຍ ທານໍ ປຸປຸຜທານໍ, ຕໍ ອາທີ ເຍສໍ ເຕ ປຸປຸຜທານາທໂຍ, ເຕທີ ປຸປຸຜທານາທີທີ. ອາທີສທຸເທນ (ປາຣາ. ໔໓໗) ຜລທານຈຸຕຸຕຄມຕຸຕິ ກາທນຸຕກາຍຸຄເວລຸອຸເວຊຊິກາຊງຄພເປສນິການໍ ຄຫຄໍ. ສທຸຂໍ ວິນາເສນຸໂຕຕິ ຕຖາ ອກໂຣນຸເຕສຸ ອລຸເລສຸ ເປສເລສຸ ກິກຸຂູສຸ ອປຸປສາທໍ ອທສຸສນໍ ຄເມນຸໂຕ. ປຸປຸຜທານາທີທີ ຈ ເຕທີ ກຕສງຄເທທີ ອລຸເລ ເປສເລ ຕຖາ ອກໂຣນຸເຕ ເຕ ມນຸສຸສາ ອິສຸສນຸຕິ ນ ອລຸລີຍນຸຕີຕິ ໂສ ເຕສໍ ປສາທໍ ວິນາເສຕິ ນາມາຕິ ທພຸຄພຸພໍ. ປາປກາ ສມາຈາຣາຕິ ພຸທຸສປຸປຜິກຸຜຸຄຕຸຕາ ລາມກາ ສມາຈາຣາ ຯ ເຕ ປນ ຍສຸມາ ກຸລສງຄຫຕຸຖໍ ມາລາວຈຸຂໂຣປນາທໂຍ ອິສ ອລີປຸເປຕາ, ຕສຸມາ ‘‘ມາລາວຈຸຂໂຣປ ນາທໂຍ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ອາຣາມາທີນມຕຸຖາຍ ປນ ກປຸປີຍໂວທາຣາທີທີ ໂຣປາປນາທີກໍ ວຍຸຜຕິ. ຕຕຸຖ ມາລາວຈຸຂນຸຕິ ຕຣຸຕປຸປຸຜຣຸກຸຂໍ ຕຣຸຕກາ ທີ ປຸປຸຜຣຸກຸຂາປີ ປຸປຸຜຄຈຸລາປີ ‘‘ມາລາວຈຸຂາ’’ຕຸເວວ ວຸຈຸຈນຸຕິ, ຕສຸສ ໂຣປນໍ ມາລາວຈຸຂໂຣປນໍ, ຕໍ ອາທີ ເຍສໍ ເຕ ມາລາວຈຸຂໂຣປນາທໂຍ. ອາທີສທຸເທນ ເຈຕຸຖ ໂຣປາປນສິຄຸຈນສິຄຸຈາປນໂອຈິນນໂອຈິ ນາປນຄນຸຖນຄນຸຖາປນານໍ ຄທຄໍ.

ມາຕິກາຍໍ ທິສຸສນຸຕີຕິ ເຍ ປຈຸຈກຸຂໂຕ ປສຸສນຸຕິ, ເຕທີ ທິສຸສນຸຕີ. ສຸຍຍນຸຕີຕິ ເຍ ປຣໂຕ ສຸຄານຸຕິ, ເຕທີ ໂສຕທຸວາເຣນ ສຸຕຸ ວາ ອຸປຊາຣີຍນຸຕີ. ທຸຍຸຖານີຕິ ທູສິຕານີ. ອລໍ ເຕ ອິສ ວາເສນາຕິ ຕວ ອິສ ວາເສນ ອລໍ, ມາ ອິສ ຕວ ວາໂສ ໂທຕູຕິ ອຕຸໂຖ. ວາຣຕຸໂຖ ທີ ອິສ ອລໍ-ສທຸໂທ. ປພຸພາຊນີຍກມຸມກໂຕຕິ ໂຈເທຕຸວາ ສາເຣຕຸວາ ອາປຕຸຕິ ອາໂຣເປຕຸວາ ‘‘ສຸຄາຕຸ ເມ, ກນຸເຕ, ສງໂພ, ອິເມ ອສຸສຊິປຸນພຸພສຸກາ’’ຕິອາທີນາ (ປາຣາ. ໔໓໔) ປທກາຊເນ ວຸຕຸຕາຍ ລຕຸຕິຈຕຸຕຸຖກມຸມວາຈາຍ ກຕປພຸ ພາຊນີຍກມຸໂມ. ຍສຸມິຄຸຈ ວິທາເຣ ວສຕີຕິ ຄາມໂຕ ພທີວິທາຣມາທ. ເນວ ຕສຸມີ ຄາເມ…ເປ… ຈຣິຕຸໍ ລກຕີຕິ ສເຈປີ ຄາໂມ ວາ ນິຄໂມ ວາ ທຸວາທສໂຍຊນປຣໂມ ໂທຕິ, ຕິໂຍຊນປຣໂມ ຈ ວິທາໂຣ ໂທຕິ, ເນວ ຕສຸມີ ຄາເມ ວາ ນິຄເມ ວາ ປິຕຸຫາຍ ຈຣິຕຸໍ ລກຕິ, ນ ວິທາເຣ ວສິຕຸໍ. ຕສຸມີ ວິທາເຣ ວສນຸເຕນ ສາມນຸຕຄາເມປີ ປິຕຸທາຍ ນ ຈຣິຕພຸພໍ, ສາມນຸຕວິທາເຣປີ ວສນຸ ເຕນ ຕສຸມີ ຄາເມ ປິຕຸທາຍ ນ ຈຣິຕພຸພໍ. ສາມນຸຕວິທາເຣ ວສນຸເຕນ ປນ ສາມນຸຕຄາເມ ຈຣິຕຸໍ ວຍຸຜຕິ. ອາປຊຊິຕພຸພາ ອາປຕຸຕິໂຍຕິ ກຸລສງຄຫຕຸຖໍ ອຕຸຕໂນ ສນຸຕກທານາເນ ທຸກຸກຄໍ, ອິສຸສຣວຕາຍ ສງພສນຸຕກທານາເນ ຖຸລຸລຈຸຈຍໍ, ປສຍຸຫ ທານາເນ ປາຣາຊິກນຸຕິ ອິມາ ອາປຕຸຕິໂຍ. ມາຕິກາຍໍ ‘‘ປກຸກມຕາ ຍສຸມາ’’ຕິ ປພຸພາຊນີຍກມຸມກຕສຸສ ວຕຸຕວເສນ ວຸຕຸຕໍ. ອາທີມຸທີ ປນ ປພຸພາຊນີຍກມຸມວເສນ ທພຸຄພຸພໍ. ອສຸສຊິປຸນພຸພສເກຕິ ອສຸສຊິລເຈວ ປຸນພຸພສກລຈຸຈ.

ກຸລທູສກສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ.

ສງພາທິເສສນິຄມນວຕຸຕນາ

ປຖມາປຕຸຕິກາຕິ ອວຍເວນ ວິຄຸຄໂທ ສມຸທາໂຍ ສມາສຕຸໂຖຕິ ອາທ ‘‘ປຖມໍ ອາປຕຸຕິ ເອເຕສນຸຕິ ປຖມາປຕຸຕິກາ’’ຕິ. ວີຕິກຸກມນກຸຂເຄເຍວາຕິ ວຕຸຖຸວີຕິກຸກມນກຸຂເຄເຍວ. ເອວ-ກາເຣນ ສມນຸກາສນກມຸມກຸຂຄໍ ປຜິກຸຂິປຕິ. ອທສຸສ ຍຕຸຕໂກ ປຣິຈຸເຂໂທ ຍາວຕິທໍ. ເຕນາທ ‘‘ຍຕຸຕການິ ອທານີ’’ຕິ. ອທານີຕິ ຈ ທີວສານີຕິ ອຕຸໂຖ.

ວຕຸຖຸວເສນ ວາຕິ ອສຸຈິໂມຈນາທີວີຕິກຸກມວຕຸຕວເສນ ວາ. ອິທນຸຕິ ອິທໍ ວີຕິກຸກມໍ. ນາມມຕຸຕວເສນ ວາ ອຍໍ ອິຕຸຖນຸນາ ມາ ອາປຕຸຕີຕິ ‘‘ອຍໍ ສງພາທິເສໂສ ນາມ ອາປຕຸຕີ’’ຕິ ເອວໍ ວິນາ ວຕຸຖໍ ນາມວເສນ ວາ. ມຕຸຕສທຸເທນ ເຈຕຸຖ ວຕຸຖໍ ປຜິກຸຂິປຕິ. ໂປຕຸຖເກສຸ ປນ ກຕຸຖຈິ ‘‘ນາມໂຄຕຸຕວເສນ ວາ’’ຕິ ລິຂນຸຕິ, ຕໍ ນ ສຸນຸທຣໍ ‘‘ອຍໍ ອິຕຸຖນຸນາມາ ອາປຕຸຕີ’’ຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ. ອິທານີ ນໍ ກສຸສຈິ ນ ອາໂຣເຈສຸສາມີຕິ ສມຸພນຸໂທ. ສຸຣໍ ນິກຸຂິປິຕຸວາຕິ ອາໂຣຈເນ ອຸສຸສາທໍ ຄເປຕຸວາ. ນ ເກວລໍ ວຕຸຖຸນາມວເສເນວ ອາປຕຸຕິສຄຸຜີ ທຸຕຸວາ ຊາເທນຸຕສຸເສວ, ອຖ ໂຂ ໂຍປີ ເອວໍ ອຊານນຸໂຕ ເກວລໍ ‘‘ອາປຕຸຕິໍ ຊາເທມີ’’ຕິ ອາປຕຸຕິສຄຸຜາຍ ຊາເທຕິ, ຕສຸສປີ ຊນຸນາ ໂທຕີຕີ ເວທິຕພຸພໍ. ສເຈ ປເນຕຸຖ ອນາປຕຸຕິສຄຸຜີ ວາ ໂທຕິ, ອລຸລາປຕຸຕິກຸ ຂນຸຂສຄຸຜີ ວາ ເວມຕີໂກ ວາ ທຸຕຸວາ ‘‘ນ ທານີ ນໍ ກສຸສຈິ ອາໂຣເຈສຸສາມີ’’ຕິ ເອວໍ ຊາເທຕຸກາໂມວ ສຸຣໍ ນິກຸຂິປິຕຸວາ ອຣຸຄໍ

ອຸຜຸຖາເປຕິ, ອຈຸລນຸນາວ ໂຫຕິຕິ ອາເນຕຸວາ ໂຍເຊຕພຸພໍ. ອນາປຕຸຕິ ປນ ອາປຕຸຕິສລຸລາຍປີ ອນາປຕຸຕິສລຸລາຍປີ ລາເທນຸ ເຕນ ອຈຸລາທິຕາວ ໂຫຕິ. ລຫຸກໍ ວາ ''ຄຣຸກາ''ຕິ ຄຣຸກໍ ວາ ''ລຫຸກາ''ຕິ ລາເທຕິ, ອລຊຊີປກຸເຂ ຕິຝຸຖຕິ, ອາປຕຸຕິ ປນ ອຈຸລນຸນາ ໂຫຕິ. ຄຣຸກໍ ''ລຫຸກາ''ຕິ ມລຸລມາໂນ ເທເສຕິ, ເນວ ເທສິຕາ ໂຫຕິ ນຈຸລນຸນາ.

ປກໂຕ ສກາວກູໂຕ ອຕຸຕາ ອສຸສາຕິ ປກຕຕຸໂຕ, ນ ກມຸເມຫິ ວິກຕຕຸໂຕຕິ ອຕຸໂຖ. ເຕນາຫ ''ອນຸກຸຂິຕຸໂຕ ສມານສໍວາສ ໂກ''ຕິ. ວຸຕຸຕນເຍເນວາຕິ ''ນ ທານິ ນໍ ກສຸສຈິ ອາໂຣເຈສຸສາມີ''ຕິອາທິນາ ວຸຕຸຕເນວ ນເຍນ. ອຖ ''ນຍຸຫໍ ສງເພນ ກມຸມໍ ກຕ''ນຸຕິ (ຈູລຸວ. ອຜຸຖ. ໑໐໘) ອປກຕຕຸຕສລຸລີ ທຸຕຸວາ ລາເທຕິ, ອຈຸລນຸນາວ ໂຫຕິ. ອປກຕຕຸເຕນ ປນ ປກຕຕຸຕສລຸລີ ນາ ວາ ປກຕຕຸເຕນ ອປກຕຕຸຕສລຸລີນາ ວາ ລາທິຕາປີ ອຈຸລນຸນາວ ໂຫຕິ. ວຸຕຸຕມຸປີ ເຈຕໍ –

''ອາປຊຊຕິ ຄຣຸກໍ ສາວເສສໍ;

ລາເທຕິ ອນາທຣິຍໍ ປຝິຈຸຈ;

ນ ກິກຸຂຸນີ ໂນ ຈ ຜຸເສຍຍ ວຊຊໍ;

ປລຸຫາເມສາ ກຸສເລຫິ ຈິນຸຕິຕາ''ຕິ. (ປຣິ. ໔໗໑);

ອຍລຸຫີ ປລຸໂຫ ອຸກຸຂິຕຸຕເກນ ກຄິໂຕ.

ທສສຸ ອນຸຕຣາເຍສຸ ຍໍ ວຕຸຕພຸພໍ, ຕໍ ເຫຜຸຖາ ວຸຕຸຕເມວ. ສເຈ ປນ ໂຍ ກິຣຸກຊາຕິກຕາຍ ອນຸສກາເຣ ອມນຸສຸສຈຕຸຫ ນິຄາເຍນ ອນຸຕຣາຍິກສລຸລີ ຫຸຕຸວາ ລາເທຕິ, ອຈຸລນຸນາວ ໂຫຕິ. ຍສຸສປີ ປພຸພຕວິຫາເຣ ວສນຸຕສຸສ ກນຸທຣໍ ວາ ນທີ ວາ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ອາໂຣເຈຕພຸພໍ ໂຫຕິ, ອນຸຕຣາມຄຸເຄ ຈ ຈຕຸຫວາລຸອອມນຸສຸສາທິກາຍໍ ອຕຸຖີ, ມຄຸເຄ ອຊຄຣາ ນິປຊຊນຸຕິ, ນທີ ປູຣາ ໂຫຕິ, ເອຕສຸມີ ສຕິເຍວ ອນຸຕຣາເຍ ອນຸຕຣາຍິກສລຸລີ ຫຸຕຸວາ ລາເທຕິ, ອຈຸລນຸນາວ ໂຫຕິ. ອນຸຕຣາຍິກສຸສ ປນ ອນຸຕຣາຍິກສລຸລາຍ ວາ ອນນຸຕຣາຍິກສລຸລາຍ ວາ ລາທຍໂຕ ອຈຸລນຸນາວ.

ກິກຸຂຸໂນຕິ ສກາຄສຸສ ກິກຸຂຸໂນ. ສຈສຸສ ມຸເຂ ອປຸປມຕຸຕໂກ ຄຕຸໂຫ ວາ ໂຫຕິ, ທນຸກວາໂຕ ວາ ວິຊຊຕິ, ທນຸໂຕ ວາ ຣຸຊຊຕິ, ກິກຸຂາ ວາ ມນຸທາ ລທຸສາ ໂຫຕິ, ຕາວຕເກນ ປນ ເນວ ວຕຸຕຸໍ ນ ສກຸໂກຕິ, ນ ຄນຸຕຸໍ. ອປີຈ ໂຂ ''ນ ສກຸໂກມີ''ຕິ ສລຸລີ ໂຫຕິ, ອຍໍ ປຫຸ ຫຸຕຸວາ ອປຸປຫຸສລຸລີ ນາມ. ອິມິນາ ລາທິຕາປີ ອຈຸລາທິຕາ. ອປຸປຫຸນາ ປນ ວຕຸຕຸໍ ວາ ຄນຸຕຸໍ ວາ ອສມຕຸເຖນ ປຫຸສລຸລີນາ ວາ ອປຸປຫຸສລຸລີນາ ວາ ລາທິຕາປີ ອຈຸລາທິຕາວ.

ອິທໍ ອຸຕຸຕານເມວາຕິ ອິທໍ ອຽຄທຸວຍໍ ອຸຕຸຕານຕຸຖເມວ. ສເຈ ປນ ''ລາເທສຸສາມີ''ຕິ ສຸຣນິກຸເຂປໍ ກຕຸວາ ປຸເຣກຸເຕ ວາ ປຈຸລາກຕຸເຕ ວາ ປຖມຍາມາທີສຸ ວາ ລຊຊີສມຸມໍ ໂອກຸກມຕິ, ອນຸໂຕອຣຸເຓເຍວ ອາໂຣເຈຕິ, ອຍໍ ລາເທຕຸກາໂມ ນ ລາເທຕິ ນາມ.

ຍສຸສ ປນ ອກິກຸຂເກ ຖາເນ ວສນຸຕສຸສ ອາປຕຸຕີ ອາປຊຊິຕຸວາ ສກາຄສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ອາຄມນໍ ອາຄເມນຸຕສຸສ ວາ, ສກາຄສຸສ ສນຸຕິກໍ ວາ ຄຈຸລນຸຕສຸສ ອທຸຜມາໂສປີ ມາໂສປີ ອຕິກຸກມຕິ, ອຍໍ ນຈຸລາເທຕຸກາໂມ ລາເທຕິ ນາມ. ອຍມຸປີ ອຈຸລນຸນາວ ໂຫ ຕິ.

ໂຍ ປນ ອາປນຸນມຕຸໂຕວ ອຄຸຄີ ອກຸກນຸຕປຸຣິໂສ ວິຍ ສຫສາ ອປກຸກມິຕຸວາ ສກາຄຜຸຖານໍ ຄນຸຕຸວາ ອາວິ ກໂຣຕິ, ອຍໍ ນຈຸລາ ເທຕຸກາໂມວ ນ ລາເທຕິ ນາມ. ສກາຄມຕຸຕເມວ ປມາຕນຸຕິ ອເວຣິສກາຄມຕຸຕເມວ ປມາຕໍ. ອເວຣິສກາຄສຸສ ຫິ ສນຸຕິເກ ອາໂຣເຈຕພຸພໍ. ໂຍ ປນ ວິສກາໂຄ ໂຫຕິ ສຸຕຸວາ ປກາເສຕຸກາໂມ, ເອວຣູປສຸສ ອຸປຊຊາຍສຸສປີ ສນຸຕິເກ ນ ອາໂຣເຈຕພຸພາ. ຕຕຸຖ ປຸເຣກຸຕໍ ອາປຕຸຕີ ອາປນຸໂນ ໂຫຕຸ, ປຈຸລາກຕຸຕໍ ວາ ທິວາ ວາ ຣຕຸຕີ ວາ, ຍາວ ອຣຸຕໍ ນ ອຸຄຸຄຈຸລຕິ, ຕາວ ອາ ໂຣເຈຕພຸພໍ. ອຸທຸຜສຸເຕ ອຣຸເຓ ປຝິຈຸລນຸນາ ໂຫຕິ, ປຝິຈຸລາທນປຈຸຈຍາ ຈ ທຸກຸກຝໍ ອາປຊຊຕິ. ສງເຂປໂຕຕິ ສມາສໂຕ.

ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປນ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ອກາມາ ປຣິວຕ຺ຖພ຺ພນ຺ຕິ ອປ຺ປຏິກມ຺ມກຖາຍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ສຄ຺ຄໂມກ຺ຂາວຣຓກາຣໂຕ ອນິຈ຺ຉນ຺ເຕນາປິ ປຣິວສິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ ''ນ ກາເມນາ''ຕິອາທິຯ ປຣິວາສໍ ສມາທາຍາຕິ ປຣິວາສວຕ຺ຕໍ ສງ຺ຆມຊ຺ເຊ ສມາທິຍິຕ຺ວາຯ ຍທິປິ ຈຕຸພ຺ພິໂຘ ປຣິວາໂສ ອປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນປຣິວາໂສ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນປຣິວາໂສ, ສຸທ຺ຘນ຺ຕປຣິວາໂສ, ສໂມຘານປຣິວາໂສຕິ, ຕຖາປິ ອປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນປຣິວາໂສ ອິຘ ນ ອຘິປ຺ເປໂຕຕິ ອາຫ ''ຕຕ຺ຖ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນ…ເປ… ຕິວິໂຘ ປຣິວາໂສ''ຕິຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມິໍ ວາກ຺ເຍຯ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາຍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ສຕິ ທາຕພ຺ໂພ ປຣິວາໂສ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນວິສຍຕ຺ຕາ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນປຣິວາໂສຯ ສຸທ຺ຘນ຺ຕໂຕ ປຠຸຕິ ທາຕພ຺ໂພ ປຣິວາໂສ ສຸທ຺ຘນ຺ຕປຣິວາໂສຯ ສໂມຘຫິຕ຺ວາ ທາຕພ຺ໂພ ປຣິວາໂສ ສໂມຘານປຣິວາໂສຯ

ອິທານິ ເຕ ຕິວິເຘເປ ປຣິວາເສ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຕຕ຺ຖາ''ຕິອາທິມາຫຯ ທີຕິ ຍສ຺ມາຯ ເອກາຫໍ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາ ເອກາຫປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາຯ ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ''ອາປຕ຺ຕິ ຈ ໂຫຕິ''ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ເຕນ ນເຍນຯ ເອກາຫປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິສທ຺ໂທ ''ອິຕິ ວາ, ອິຕິ ເອວຣູປາ ວິສູກທສ຺ສນາ ປຏິວິຣໂຕ''ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໓, ໑໙໗) ວິຍ ອາທິອຕ຺ໂຖຯ ເຕນ ''ໂສຫໍ, ພນ຺ເຕ, ສງ຺ຆໍ ເອກິສ຺ສາ ອາປຕ຺ຕິຍາ ສຎ຺ເຈຕນິກາຍ ສຸກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐິຍາ ເອກາຫປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາຍ ເອກາຫປຣິວາສໍ ຍາຈາມີ''ຕິ ອິມໍ ປາລິວິເສສໍ (ຈູລຸວຯ ໑໐໘) ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ເອວໍ ປຣິວາສໍ ຍາຈາເປຕ຺ວາຕິ ເອວໍ ຍາວຕຕິຍໍ ຍາຈາເປຕ຺ວາຯ ຂນ຺ຘເກ ອາຄຕເນຍນາຕິ ສມຸຈ຺ຈຍກ຺ຂນ຺ຘເກ (ຈູລຸວຯ ໙໗ ອາທໂຍ) ອາຄຕເນຍນຯ ຕໂຕຕິ ປກ຺ຂໂຕ ປຏ຺ຐາຍຯ ອຕິເຣກປກ຺ຂປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນນ຺ຕິ ປກ຺ຂສ຺ສ ອຕິເຣໂກ ອຕິເຣກປກ຺ໂຂ, ຕໍ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕໂຕຕິ ຕີສຕິມທິວສໂຕ ປຏ຺ຐາຍຯ ມາສປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນນ຺ຕິ ສຕ຺ຕານໍ ອາຍຸໍ ມິນນ຺ໂຕ ວິຍ ສິຍຕິ ອນ຺ຕໍ ກໂຣຕີຕິ ມາໂສ, ຕີສຣຕ຺ຕິນ຺ທິໂວ, ຕໍ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສໍວຈ຺ຉເຣ ປຸຓ຺ເຓຕິ ຕໍ ຕໍ ສຕ຺ຕໍ, ຘມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕິຎ຺ຈ ສງ຺ຄມ຺ມ ວທນ຺ໂຕ ວິຍ ສຣຕີ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ສໍວຈ຺ຉໂຣ, ທ຺ວາທສ ມາສາ, ຕສ຺ມິໍ ປຣິປຸຓ຺ເຓຯ

ວຕ຺ຖຸກິຕ຺ຕນວເສນ ວາຕິ ນາເມນ ສຫ ວຕ຺ຖຸກິຕ຺ຕນວເສນ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕເນວ ຫິ ອຸປຣິ ''ນາມມຕ຺ຕວເສນ ວາ''ຕິ ມຕ຺ຕສທ຺ທຄ຺ຄຫຓໍ ກຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ນາມມຕ຺ຕວເສນາຕິ ວຕ຺ຖຸກິຕ຺ຕນໍ ວິນາ ເກວລໍ ນາມສ຺ເສວ ວເສນຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ທຸວິເຘ ນາເມ ''ອາປຕ຺ຕີ''ຕິ ສພ຺ພສາຘາຣຓໍ ນາມໍ, ຕສ຺ມາ ຯ ສຸກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐີຕິ ສຸກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐິ ນາມາຍໍຯ ອິຕິສທ຺ໂທ ເຫຕ຺ຖ ວຈນິຍຕ຺ຖໍ ນິທສ຺ເສຕິຯ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕຎ຺ເຈຕໍ ''ສຸກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐີ''ຕິ ກາຍສໍສຄ຺ຄາທີນມ຺ປິ ວຕ຺ຖຸອາທິກາເວນ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພຕ຺ຕາຯ ວຕ຺ຖຸ ເຈວ ໂຄຕ຺ຕຎ຺ຈາຕິ ວິຕິກ຺ກມຕ຺ຕາ ວຕ຺ຖຸ ເຈວ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓຕ຺ຕາ ໂຄຕ຺ຕຎ຺ຈຯ ຄໍ ຕາຍຕີຕິ ໂຄຕ຺ຕໍ, ສຊາຕິໂຕ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ກາຍສໍສຄ຺ຄາທີສຸ ຄນ຺ຕຸໍ ອທຕ຺ວາ ພຸທ຺ຘີ, ວຈນຎ຺ຈ ຣກ຺ຂຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສງ຺ຆາທິເສໂສຕິ ສງ຺ຆາທິເສໂສ ນາມາຍໍຯ ເອຕ຺ຖ ປນ ອິຕິສທ຺ໂທ ວຈນວຈນີຍສມຸທາຍໍ ນິທສ຺ເສຕິຯ ເຕນາຫ ''ນາມຎ຺ເຈວ ອາປຕ຺ຕິ ຈາ''ຕິ, ສຊາຕິສາຘາຣຓນາມຕ຺ຕາ ນາມຎ຺ເຈວ ເຕນ ເຕນ ວິຕິກ຺ກເມນາປ຺ຊິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ອາປຕ຺ຕິ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິທມ຺ປິ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕເມວ ''ອາປຕ຺ຕີໂຍ''ຕິ ອິມສ຺ສາປິ ນາມາທິກາເວນ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພຕ຺ຕາຯ ອິຕິສທ຺ໂທ ວາ ອາທິອຕ຺ໂຖຯ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ''ກາຍສໍສຄ຺ຄນ຺ຕິອາທິວຈເນນາປີ''ຕິອາທິກມ຺ປິ ສມຕ຺ຖິຕໍ ໂຫຕິຯ

ຕຍິທໍ ກມ຺ມວາຈາຍ ເກນ ວຈເນນ ຄຫິຕນ຺ຕິ ອນຸໂຍຄໍ ສນ຺ຘາຍ ''ຕຕ຺ຖາ''ຕິອາທິມາຫຯ ''ອາປຕ຺ຕີ''ຕິ ສພ຺ພສາຘາຣຓນາມຕ຺ຕາ, ວິຕິກ຺ກເມນ ອາປ຺ຊິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ຈ ນາມຎ຺ເຈວ ອາປຕ຺ຕິ ຈ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ອາປຕ຺ຕີໂຍຕິ ວຈເນນາປີ''ຕິຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ອິທໍ ປຣິວາສາທິວິນຍກມ຺ມໍ ວຕ຺ຖຸວເສນ, ໂຄຕ຺ຕວເສນ, ນາມວເສນ, ອາປຕ຺ຕິວເສນ ຈ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິເຍວ, ຕສ຺ມາຯ ເອເຕສູຕິ ວຕ຺ຖຸອາທີສຸ, ສຸກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐິອາທີສຸ ວາຯ ວຕ຺ຕໍ ສມາທາຕພ຺ພນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕສຸ ທ຺ວີສຸ ປເທສຸ ເອເກນປິ ສມາທາຕພ຺ພໍຯ ທ຺ວີຫີ ປນ ສຸສມາຫິນ຺ນໍເຍວຯ ເຕເນວ ວກ຺ຂຕິ ''ສມາທາເນປິ ເອເສວ ນໂຍ''ຕິ (ກງ຺ຂາຯ ອຏ຺ຐຯ ນິທານວຓ຺ຓນາ)ຯ

ອາໂຣເຈຕ຺ວາຕິ –

''ອຫໍ, ພນ຺ເຕ, ເອກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປ຺ຊິໍ ສຎ຺ເຈຕນິກໍ ສຸກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐິໍ ເອກາຫປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ, ໂສຫໍ ສງ຺ຆໍ ເອກິສ຺ສາ ອາປຕ຺ຕິຍາ ສຎ຺ເຈຕນິກາຍ ສຸກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐິຍາ ເອກາຫປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາຍ ເອກາຫປຣິວາສໍ ຍາຈິໍ, ຕສ຺ສ ເມ ສງ຺ໂຆ ເອກິສ຺ສາ ອາປຕ຺ຕິຍາ ສຎ຺ເຈຕນິກາຍ ສຸກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐິຍາ ເອກາຫປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາຍ ເອກາຫປຣິວາສໍ ອທາສິ, ໂສຫໍ ປຣິວສາມິ, ເວທຍາມຫໍ, ພນ຺ເຕ, 'ເວທຍຕີ'ຕິ ມໍ ສງ຺ໂຆ ຘາເຣຕູ''ຕິ (ຈູລຸວຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໐໘) –

ເອວມາທີນາ ຕໍ ຕໍ ໂຍຊນານຸຣູປໍ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ។ ອິມສ຺ສ ປນຕ຺ຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຍາຍ ກາຍຈິ ການາຍ ອາໂຣເຈຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິເຍວ (ຈູລຸອວ។ ອຏ຺ຐ។ ໑໐໘)។ “ປຸນ ອາຄຕາຄຕານໍ ກິກ຺ຂູນໍ ອາໂຣເຈນ຺ເຕນາ”ຕິ ອິທໍ ອາຄນ຺ຕຸກໍ ກິກ຺ຂຸໍ ສນ຺ນາຍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເອຕ຺ຖ ຈ ເອກສ຺ສ ອາໂຣເຈນ຺ເຕນ ອວສາເນ “ເວທຍຕິຕິ ມໍ ອາຍສ຺ມາ ນາເຣຕຸ”, ທ຺ວິນ຺ນໍ “ອາຍສ຺ມນ຺ຕາ ນາເຣນ຺ຕຸ”, ຕິຕ຺ຕໍ “ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ນາເຣນ຺ຕູ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ។ ວຕ຺ຕເກາທສ຺ສ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉທສ຺ສ ອກຕ຺ວາຕິ “ນ, ກິກ຺ຂເວ, ປາຣິວາສິເກນ ກິກ຺ຂຸນາ ສາທິຕພ຺ພໍ ປກຕຕ຺ຕານໍ ກິກ຺ຂູນໍ ອກິວາທນໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ຏ຺ຐານ”ນ຺ຕິອາທິນາ (ຈູລຸອວ។ ຖ໔) ປາຣິວາສິກກ຺ຂນ຺ຘເກ ຍານິ ຈຕ຺ນວຸຕິ ວຕ຺ຕານິ ວຸຕ຺ຕານິ, ເຕສໍ ເກາທສ຺ສ, ໂຍ ຈ “ຕໂຍ ໂຂ, ອຸປາລິ, ປາຣິວາສິກສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉທາ ສຫວາໂສ ວິປ຺ປວາໂສ ອນາໂຣຈນາ”ຕິ (ຈູລຸອວ។ ໗໓) ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉໂທ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ອກຕ຺ວາ។

ອຢໍ ເຫຕ຺ຖ ວິນິຈ຺ຉໂຍ – ສເຈ (ຈູລຸອວ។ ອຏ຺ຐ។ ຖ໖) ອາຄນ຺ຕຸກາ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ວິສ຺ສມິຕ຺ວາ ວາ ອວິສ຺ສມິຕ຺ວາ ເອວ ວາ ວິຫາຣມຊ຺ເຊນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເຕສມ຺ປິ ອາໂຣເຈຕພ຺ພໍ។ ສເຈ ຕສ຺ສ ອຊານນ຺ຕສ຺ເສວ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອຍສ຺ສ ຄຕກາເລ ຊານາຕິ, ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາໂຣເຈຕພ຺ພໍ។ ສມ຺ປາປຸຕິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕສ຺ສ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉໂທວ ໂຫຕິ, ນ ວຕ຺ຕເກາທທຸກ຺ກຏໍ។ ເຍປິ ອນ຺ໂຕວິຫາຣໍ ອປ຺ປວິສິຕ຺ວາ ອຸປຈາຣສີມໍ ໂອກ຺ກມິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອຍສ຺ສ ເນສໍ ຉຕ຺ຕສທ຺ທໍ ວາ ອຸກ຺ກາສິຕສທ຺ທໍ ວາ ຂິປິຕສທ຺ທໍ ວາ ສຸຕ຺ວາວ ອາຄນ຺ຕຸກກາວໍ ຊານາຕິ, ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາໂຣເຈຕພ຺ພໍ។ ຄຕກາເລ ຊານນ຺ເຕນາປິ ອນຸພນ຺ຘິຕ຺ວາ ອາໂຣເຈຕພ຺ພເມວ។ ສມ຺ປາປຸຕິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕສ຺ສ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉໂທວ ໂຫຕິ, ນ ວຕ຺ຕເກາທທຸກ຺ກຏໍ។ ໂຍປິ ຣຕ຺ຕິເຍວ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕິເຍວ ຄຈ຺ຉຕິ, ໂສປິສ຺ສ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉທໍ ກໂຣຕິ។ ອສ຺ຍາຕຕ຺ຕາ ປນ ວຕ຺ຕເກາທທຸກ຺ກຏໍ ນຕ຺ຖິ។ ສເຈ ອຊານິຕ຺ວາວ ອພ຺ການໍ ກໂຣຕິ, ອາຕເມວ ໂຫຕິຕິ ກຸຣຸນ຺ທິຢໍ (ຈູລຸອວ។ ອຏ຺ຐ។ ຖ໖) ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕສ຺ມາ ອສິກາ ຣຕ຺ຕິໂຍ ຄເຫຕ຺ວາ ກາຕພ຺ພໍ។ ອຢໍ ອປ຺ຕາກປ຺ປຏິປ຺ທາ។

ນທິອາທີສຸ ນາວາຍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕມ຺ປິ ປຣຕີເຣ ຄິຕມ຺ປິ ອາກາເສ ຄຈ຺ຉນ຺ຕມ຺ປິ ປພ຺ພຕຕລອຣສ຺ສາທີສຸ ທູເຣ ຄິຕມ຺ປິ ກິກ຺ຂຸໍ ທິສ຺ວາ ສເຈ “ກິກ຺ຂູ”ຕິ ວວຕ຺ຖານໍ ອຕ຺ຖິ, ນາວາທີທິ ວາ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ມຫາສທ຺ທໍ ກຕ຺ວາ ວາ ເວເຄນ ອນຸພນ຺ຘິຕ຺ວາ ວາ ອາໂຣເຈຕພ຺ພໍ, ອນາໂຣເຈນ຺ຕສ຺ສ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉໂທ ເຈວ ວຕ຺ຕເກາທທຸກ຺ກຏສ຺ສ។ ສເຈ ວາຍມນ຺ໂຕປິ ສມ຺ປາປຸຕິຕຸໍ ວາ ສາເວຕຸໍ ວາ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉໂທວ ໂຫຕິ, ນ ວຕ຺ຕເກາທທຸກ຺ກຏໍ។

ອສ຺ສໍ ກສ຺ຈິ ວິຫາຣໍ ຄເຕນປິ ກິກ຺ຂູນໍ ອາໂຣເຈຕພ຺ພເມວ (ຈູລຸອວ។ ອຏ຺ຐ។ ຖ໖)។ ສເຈ ສພ຺ເພ ເອກຏ຺ຐາເນ ຄິເຕ ປສ຺ສຕິ, ເອກຏ຺ຐາເນ ຄິເຕເນວ ອາໂຣເຈຕພ຺ພໍ។ ອຖ ຣຸກ຺ຂມູລາທີສຸ ວິສໍ ວິສໍ ຄິຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາໂຣເຈຕພ຺ພໍ។ ສສ຺ຈິຈ຺ຈ ອນາໂຣເຈນ຺ຕສ຺ສ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉໂທ ຈ ໂຫຕິ, ວຕ຺ຕເກາເທ ຈ ທຸກ຺ກຏໍ។ ອຖ ວິຈິນນ຺ໂຕ ເອກຈ຺ເຈ ນ ປສ຺ສຕິ, ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉໂທວ ໂຫຕິ , ນ ຈ ວຕ຺ຕເກາທທຸກ຺ກຏໍ។ ສສ຺ຈິຈ຺ຈ ອນາໂຣເຈນ຺ຕສ຺ສ ປນ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉໂທ ເຈວ ໂຫຕິ, ວຕ຺ຕເກາເທ ຈ ທຸກ຺ກຏໍ។

ຕຕ຺ເຖວາຕິ ມາລຸອກສີມາຍເມວ។ ມາລຸອກ຺ໂຕ ປນ ກິກ຺ຂູສຸ ນິກ຺ຂນ຺ເຕສຸ ເອກສ຺ສປິ ສນ຺ຕິເກ ນິກ຺ຂິປິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ (ຈູລຸອວ។ ອຏ຺ຐ។ ໙ຖ)។ ມາລຸອກ຺ໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສຕິ ປຏິລກນ຺ເຕນ ສຫ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ນິກ຺ຂິປິຕພ຺ພໍ។ ເຕນາຫ “ເອກປ຺ຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວາ ສນ຺ຕິເກ”ຕິ។ ສເຈ ໂສປິ ປກ຺ກນ຺ໂຕ, ອສ຺ສສ຺ສ ຍສ຺ສ ມາລຸອເກ ນາໂຣຈິຕໍ, ຕສ຺ສ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ນິກ຺ຂິປິຕພ຺ພໍ។ ປກຕຕ຺ຕຏ຺ຐາເນຕິ ສງ຺ຆກມ຺ມານໍ ອຣຫຏ຺ຐາເນ។ ທ຺ເວ ເລຑ຺ຑຸປາເຕ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາຕິ (ສາຣຕ຺ຖ។ ຏີ។ ຈູລຸອວຄ຺ຄ ໖។໙ຖ) ກິກ຺ຂູນໍ ສຊ຺ຊາຍນສທ຺ທສວນູປຈາຣວິຊ຺ຫນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ມຫາມຄ຺ຄໂຕ ໂອກ຺ກມ຺ມາຕິ ມຄ຺ຄປ຺ປຏິປນ຺ນກິກ຺ຂູນໍ ອຸປຈາຣວິຊ຺ຫນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຄຸມ຺ເພນ ວາ ວຕິຍາ ວາ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນຏ຺ຐາເນຕິ ທສ຺ສນູປຈາຣວິຊ຺ຫນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ວຕ຺ຕໍ ສມາທິຍິຕ຺ວາ ອາໂຣເຈຕພ຺ພນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ວຕ຺ຕໍ ສມາທິຍິຕ຺ວາ ປຣິວາໂສ ອາໂຣເຈຕພ຺ໂພ។ “ອາໂຣເຈຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ປນ ສາມສ຺ເຍນ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອາໂຣເຈນ຺ເຕນ ຈ ສເຈ ນວກຕໂຣ ໂຫຕິ, “ອາວຸໂສ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ។ ສເຈ ວຸຑ຺ຒຕໂຣ, “ກນ຺ເຕ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ។ ສເຈ ອສ຺ໂສ ໂກຈິ ກິກ຺ຂຸ ເກນຈິເທວ ກຣຕີເຍນ ຕໍ ຏານໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ។ ສເຈ ເອສ ນໍ ປສ຺ສຕິ, ສທ຺ທໍ ວາ ຕສ຺ສ ສຸຕາຕິ, ອາໂຣເຈຕພ຺ພໍ។ ອນາໂຣເຈນ຺ຕສ຺ສ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉໂທ ເຈວ ວຕ຺ຕເກາໂທ ຈ។ ເຕນາຫ “ຍມ຺ປິ ອສ຺ສໍ ກິກ຺ຂຸໍ ປສ຺ສຕິ, ຕສ຺ສາປິ ອາໂຣເຈຕພ຺ພເມວາ”ຕິ។ ອຖ ທ຺ວາທສຫຕ຺ຖໍ ອຸປຈາຣໍ ໂອກ຺ກມິຕ຺ວາ ອຊານນ຺ຕສ຺ເສວ ຄຈ຺ຉຕິ, ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉໂທ ໂຫຕິເຍວ, ວຕ຺ຕເກາໂທ ປນ ນຕ຺ຖິ។ ອຸຏ຺ຄິເຕຕິ ອຸຄ຺ຄເຕ។ ຍໍ ສພ຺ພປຄມໍ ກິກ຺ຂຸນ຺ຕິ ວິຫາຣໂຕ ນິກ຺ຂມນ຺ຕໍ ວາ ອາຄນ຺ຕຸກໍ ວາ ສພ຺ພປຄມໍ ຍໍ ອສ຺ສໍ ກິກ຺ຂຸໍ ປສ຺ສຕິ។ ຕສ຺ສ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ນິກ຺ຂິປິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອນາໂຣເຈນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາ, ຕໍ ສນ຺ນາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ຕຸ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉທໍ ສນ຺ນາຍ។ ອິຕຣຖາ ຫິ “ວິຫາຣສີມາປຣິຍາປນ຺ນານໍ ສພ຺ເພສໍ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ”ຕິ ວເທຍ຺ຍ។ ຍາວ ຣຕ຺ຕິໂຍ ປູເຣນ຺ຕິຕິ ຍຕ຺ຕກາ ຣຕ຺ຕິໂຍ ອາປຕ຺ຕິ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຕກາ ຣຕ຺ຕິໂຍ ຍາວ ປູເຣນ຺ຕິ, ຕາວ ປຣິວຕ຺ຖພ຺ພໍ។ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຢໍ ປນ “ເອວໍ ຍຕ຺ຕການິ ທິວ

ສານິ ອາປຕ຺ຕິ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຕການິ, ຕໂຕ ອຘິກຕຣານິ ວາ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈວິໂນທນຕ຺ຖາຍ ປຣິວສິຕ຺ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວິຕ຺ຖາໂຣຕິ ປປ຺ຌໂຈຯ

ອິຕເຣສຸ ປນ ທ຺ວີສູຕິ ສຸທ຺ຘນ຺ຕປຣິວາໂສ, ສໂມຘານປຣິວາໂສຕິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ມຊ຺ເຊຯ ຂນ຺ຘເກຕິ ສມຸຈ຺ຈຍກ຺ຂນ຺ຘເກ (ຈູລ຺ວຯ ໑໕໖ ອາທໂຍ)ຯ ຈູລ຺ວສຸທ຺ຘນ຺ໂຕ ມຫາສຸທ຺ຘນ຺ໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ໂຍ ອຸປສມ຺ປທໂຕ (ຈູລ຺ວຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໐໘; ວິຯ ສງ຺ຄຯ ອຏ຺ຐຯ ໘໔໘) ປຏ຺ຐາຍ ອນຸໂລມກ຺ກເມນ ວາ ອາໂຣຈິຕທິວສໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ປຏິໂລມກ຺ກເມນ ວາ ‘‘ອສຸກຌ຺ຈ ອສຸກຌ຺ຈ ທິວສໍ ວາ ປກ຺ຂໍ ວາ ມາສໍ ວາ ສໍວຈ຺ຉຣໍ ວາ ຕວ ສຸທ຺ຘກາລໍ ຊານາສີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຍມາໂນ ‘‘ອາມ, ຠນ຺ເຕ, ຊານາມິ , ເອຕ຺ຕກໍ ນາມ ກາລໍ ອຫໍ ສຸທ຺ໂຘ’’ຕິ ວທຕິ, ຕສ຺ສ ທິນ຺ໂນ ສຸທ຺ຘນ຺ຕປຣິວາໂສ ‘‘ຈູລ຺ວສຸທ຺ຘນ຺ໂຕ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິວສນ຺ເຕນ ຍຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ອຕ຺ຕໂນ ສຸທ຺ຘກາລໍ ຊານາຕິ, ຕຕ຺ຕກໍ ອປເນຕ຺ວາ ອວເສສໍ ມາສໍ ວາ ທ຺ເວມາສໍ ວາ ປຣິວສິຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ‘‘ມາສມຕ຺ຕໍ ອສຸທ຺ໂຘມ຺ຫີ’’ຕິ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ປຣິວາສໍ ອຄ຺ຄເຫສິ, ປຣິວສນ຺ໂຕ ຈ ປຸນ ອຌ຺ຌໍ ມາສໍ ສຣຕິ, ຕມ຺ປິ ມາສໍ ປຣິວສິຕພ຺ພເມວ, ປຸນ ປຣິວາສທານກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິຯ ອຖ ‘‘ທ຺ເວມາສໍ ອສຸທ຺ໂຘມ຺ຫີ’’ຕິ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ອຄ຺ຄເຫສິ, ປຣິວສນ຺ໂຕ ຈ ‘‘ມາສມຕ຺ຕເມວາຫໍ ອສຸທ຺ໂຘມ຺ຫີ’’ຕິ ສນ຺ນິຏ຺ຐານໍ ກໂຣຕິ, ມາສເມວ ປຣິວສິຕພ຺ພໍ, ປຸນ ປຣິວາສທານກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິຯ ອຍຌ຺ຫິ ສຸທ຺ຘນ຺ຕປຣິວາໂສ ອຸທ຺ຘມ຺ປິ ອາໂຣຫຕິ, ເຫຏ຺ຐາປິ ໂອໂຣຫຕິ, ອິທມສ຺ສ ລກ຺ຂຓໍຯ

ໂຍ ປນ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ອນຸໂລມປ຺ປຏິໂລມວເສນ ປຸຈ຺ຉິຍມາໂນປິ ຣຕ຺ຕິປຣິຍນ຺ຕໍ (ຈູລ຺ວຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໐໘) ນ ຊານາຕິ ນສ຺ສຣຕິ, ຣຕ຺ຕິປຣິຍນ຺ເຕ ເວມຕິໂກ ວາ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ທິນ຺ໂນ ສຸທ຺ຘນ຺ຕປຣິວາໂສ ‘‘ມຫາສຸທ຺ຘນ຺ໂຕ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຫິຕທິວສໂຕ ຍາວ ອຸປສມ຺ປທທິວໂສ, ຕາວ ຣຕ຺ຕິໂຍ ຄເຓຕ຺ວາ ປຣິວສິຕພ຺ພໍຯ ອຍໍ ອຸທ຺ຘໍ ນາໂຣຫຕິ, ເຫຏ຺ຐາ ປນ ໂອໂຣຫຕິຯ ຕສ຺ມາ ສເຈ ປຣິວສນ຺ໂຕ ຣຕ຺ຕິປຣິຈ຺ເຉເທ ສນ຺ນິຏ຺ຐານໍ ກໂຣຕິ ‘‘ມາໂສ ວາ ສໍວຈ຺ຉໂຣ ວາ ມຍ຺ຫໍ ອາປນ຺ນສ຺ສາ’’ຕິ, ມາສໍ ວາ ສໍວຈ຺ຉຣໍ ວາ ປຣິວສິຕພ຺ພໍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ກິຌ຺ຈາປິ ‘‘ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ອຫໍ ສຸທ຺ໂຘ’’ຕິ ວທນ຺ຕສ຺ສ ຈູລ຺ວສຸທ຺ຘນ຺ໂຕ ທີຍຕິ, ຕຖາປິ ນິຍເມເນວ ຊານນາກາວາ ‘‘ທ຺ວິໂຘປິ ເຈສ…ເປ… ທາຕພ຺ໂພ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ສ ທານວິຘິ ຂນ຺ຘເກ ອາຄໂຕຕິ ຕສ຺ສ ທ຺ວິຘສ຺ສາປິ ສຸທ຺ຘນ຺ຕສ຺ສ ທານວິຘິ ‘‘ເຕນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸນາ ສງ຺ຆໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ…ເປ… ເອວມສ຺ສ ວຈນີໂຍ’’ຕິອາທິນາ ສມຸຈ຺ຈຍກ຺ຂນ຺ຘເກ (ຈູລ຺ວຯ ໑໕໖) ອາຄໂຕຯ ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ເອສ ນໂຍ ວິນິຈ຺ຉຍກຖາ ປນ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເອຕ຺ຖາປິຯ

ໂອຘຸນິຕ຺ວາ ອວຘຸຍ ປຫາຍ ສໂມຘາໂນ ໂອຘານສໂມຘາໂນຯ ຈິຣປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນານໍ ອຄ຺ເຆນ ສໂມຘາໂນ ອຄ຺ຆສໂມຘາໂນຯ ມິສ຺ສການໍ ສໂມຘາໂນ ມິສ຺ສກສໂມຘາໂນຯ ອິທານິ ຕໍ ຕິວິຘມ຺ປິ ສໂມຘານປຣິວາສໍ ສງ຺ເຂປໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຕຕ຺ຖາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ອນ຺ຕຣາປຕ຺ຕີ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປຏິຈ຺ຉາເທນ຺ຕສ຺ສາຕິ ໂຍ ປຣິວາສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕວຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິວສນ຺ໂຕ ອປຣິນິຏ຺ຐິເຕເຍວ ປຣິວາເສ ອນ຺ຕຣາ ເວມຊ຺ເຊ ສງ຺ຆາທິເສສາປຕ຺ຕີ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປຏິຈ຺ຉາເທຕິ, ຕສ຺ສຯ ປຣິວຸຕ຺ຖທິວເສຕິ ລກ຺ຂຓາວຈນເມຕໍ, ເຕນ ‘‘ມານຕ຺ຕຈິຓ຺ຓທິວເສ ຈາ’’ຕິປິ ວຸຕ຺ຕເມວ ໂຫຕິຯ ມກ຺ເຂຕ຺ວາຕິ ຌຕ຺ຕິຈຕຸຕ຺ເຖນ ກມ຺ເມນ ມູລາຍ ປຏິກສ຺ສນວເສນ ມກ຺ເຂຕ຺ວາຯ ສໂມທຫິຕ຺ວາຕິ ມູລາປຕ຺ຕິຏ຺ຐາເນ ຄເປຕ຺ວາ, ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທາຕພ຺ພປຣິວາໂສຕິ ‘‘ສຸຓາຕຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຆ’’ຕິອາທິນາ ຌຕ຺ຕິຈຕຸຕ຺ເຖນ ກມ຺ເມນ ທາຕພ຺ພປຣິວາໂສຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ໂຍ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາຍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ປຣິວາສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິວສນ຺ໂຕ (ຈູລ຺ວຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໐໘; ວິຯ ສງ຺ຄຯ ອຏ຺ຐຯ ໘໕໙) ວາ ມານຕ຺ຕາຣໂຫ ວາ ມານຕ຺ຕໍ ຈຣນ຺ໂຕ ວາ ອພ຺ຠານາຣໂຫ ວາ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕວຕ຺ໂຕ ອຌ຺ຌໍ ອາປຕ຺ຕີ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປຸຣິມາປຕ຺ຕິຍາ ສມາ ວາ ອູນຕຣາ ວາ ຣຕ຺ຕິໂຍ ປຏິຈ຺ຉາເທຕິ, ຕສ຺ສ ມູລາຍ ປຏິກສ຺ສເນນ ເຕ ປຣິວຸຕ຺ຖທິວເສ ຈ ມານຕ຺ຕຈິຓ຺ຓທິວເສ ຈ ສພ຺ເພ ໂອຘຸນິຕ຺ວາ ອທິວເສ ກຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ອາປນ຺ນາປຕ຺ຕີ ມູລາປຕ຺ຕິຍໍ ສໂມຘາຍ ປຣິວາໂສ ທາຕພ຺ໂພຕິຯ

ສເຈ ປນ ອນ຺ຕຣາປຕ຺ຕິ ມູລາປຕ຺ຕິໂຕ ອຕິເຣກປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາ ໂຫຕິ (ຈູລ຺ວຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໐໘), ຕໍ ມູລາປຕ຺ຕີ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ອິຕຣໍ ສໂມຘາຍ ປຣິວາໂສ ທາຕພ຺ໂພຯ ສເຈ ປນ ອນ຺ຕຣາປຕ຺ຕິ ອປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາ ໂຫຕິ, ມູລາຍ ປຏິກສ຺ສນໍ ອກຕ຺ວາ ປຸພ຺ເພ ຄຫິຕປຣິວາເສເນວ ປຣິວສິຕພ຺ພໍຯ

ຍາ ເອກາ ວາ…ເປ… ສພ຺ພຈິຣປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາໂຍຕິ ຍາ ເອກາ ວາ ອາປຕ຺ຕິ ສພ຺ພຈິຣປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາ, ຍາ ທ຺ເວ ວາ ຕິສ຺ໂສ ວາ ສມ຺ພຫຸລາ ວາ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ສພ຺ພຈິຣປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕາສນ຺ຕິ ສພ຺ພຈິຣປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນານໍ ອາປຕ຺ຕີນໍຯ ທານວິຘິ

ປນ໌ສຸສ ຂນຸ໌ຣເກ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸໂພ໌ຯ

ຍສຸສ ປນ ສຕໍ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ທສາຫປ຺ຜິຈຸຈ຺ຊນຸນາ, ອປຣມຸປິ ສຕໍ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ທສາຫປ຺ຜິຈຸຈ຺ຊນຸນາ, ອປຣມຸປິ ສຕໍ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ທສາຫປ຺ຜິຈຸຈ຺ຊນຸນາຕິ ເອວໍ ທສກຸຂຕ຺ຕຸໍ ກຕ຺ວາ ອາປຕ຺ຕິສຫສຸສໍ ທິວສສຕປ຺ຜິຈຸຈ຺ຊນຸນໍ ໂຫຕິ, ເຕນ ກິໍ ກາຕພຸພນຸຕິ? ສພຸພໍ ສ ໂມທຫິຕ຺ວາ ທສ ທິວເສ ປຣິວສິຕພຸພໍ໌ຯ ເອວໍ ເອເກເນວ ທສາເຫນ ທິວສສຕມຸປິ ປຣິວສິຕເມວ ໂຫຕິຯ ວຸຕ຺ຕມຸປິ ເຈຕໍ –

‘‘ທສສຕໍ ຣຕ຺ຕິສຕໍ, ອາປຕ຺ຕິໂຍ ຉາທຍິຕ຺ວານ;

ທສ ຣຕ຺ຕິໂຍ ວສິຕ຺ວານ, ມຸຈຸເຈຍຍ ປາຣິວາສິໂກ’’ຕິຯ (ປຣິຯ ໔໗໗);

ອຍໍ ອຄຸຆສໂມຣາໂນ ນາມຯ

ອິທານິ ມິສຸສກສໂມຣານໍ ນິທຸທິສິຕຸໍ ‘‘ມິສຸສກສໂມຣາໂນ ນາມາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕຣາຍໍ ນໂຍ –

‘‘ອຫໍ, ກນຸເຕ, ສມຸພຫຸລາ ສງຆາທິເສສາ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ອາປຊຸຊິໍ ເອກໍ ສຸກຸກວິສຸສຊຸຖິ, ເອກໍ ກາຍສໍສຄຸຄໍ, ເອກໍ ທຸຊຸຖຸລຸລວາຈໍ, ເອກໍ ອຕ຺ຕກາມໍ, ເອກໍ ສຊ຺ຈຣິຕ຺ຕໍ, ເອກໍ ກຸຜິກາຣກໍ, ເອກໍ ວິຫາຣກາຣກໍ, ເອກໍ ທຸຊຸຖໂທສໍ, ເອກໍ ອຊ຺ຊພາຄິຍໍ, ເອກໍ ສງຆເກທໍ, ເອກໍ ເກທານຸວຕ຺ຕກໍ, ເອກໍ ທຸພຸພຈໍ, ເອກໍ ກຸລທູສກໍ, ໂສຫໍ, ກນຸເຕ, ສງຆໍ ຕາສໍ ອາປຕ຺ຕິນໍ ສໂມຣານປຣິວາສໍ ຍາຈາມິ’’ຕິ –

ຕິກຸຂຕ຺ຕຸໍ ຍາຈາເປຕ຺ວາ ຕທນຸຣູປາຍ ກມຸມວາຈາຍ ປຣິວາໂສ ທາຕພຸໂພ໌ຯ ເອຕຸຖ ຈ ‘‘ສງຆາທິເສສາ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ອາປຊຸຊິ ນານາວຕຸຖຸກາໂຍ’’ຕິປິ ‘‘ສງຆາທິເສສາ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ອາປຊຸຊິ’’ນຸຕິປິ ເອວໍ ປຸພຸເພ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ວຕຸຖຸວເສນປິ ໂຄຕ຺ຕວເສນປິ ນາມວເສນປິ ອາປຕ຺ຕິວເສນປິ ໂຍເຊຕ຺ວາ ກມຸມວາຈໍ ກາຕຸໍ ວຊ຺ຕິເຍວາຕິຯ ອຍໍ ມິສຸສກສໂມຣາໂນຯ ສພຸພປຣິວາສກມຸມວາຈາວສາເນ ປນ ນິກຸຂິຕ຺ຕານິກຸຂິຕ຺ຕວຕ຺ຕາທິກາຖາ ປຸຣິມນເຍເນວ ເວທິຕພຸພາຯ ຕິວິເຣປິ ສໂມຣານປຣິວາເສ ອຕ຺ຖມຕ຺ຕສຸເສວ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ວິນິຈຸຊ຺ຍາທີນໍ ວາ ອນາມຊ຺ຖຕ຺ຕາ ‘‘ອຍໍ ຕິວິເຣປິ ສໂມຣານປຣິວາເສ ສງເຂປກຖາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ມຫາວິສຍຕ຺ຕາ ສ ໂມຣານວິຈາຣຕາຍ ສາ ນິຣວເສສາ ກຸໂຕ ລທຸຣພຸພາຕິ ອາຫ ‘‘ວິຕຸຖາໂຣ’’ຕິອາທິຯ

ຉາຣຕ຺ຕນຸຕິ ຣາ ສທຸໂທ ຕິຍຕິ ຊິຊຸຊຕິ ເອຕຸຖາຕິ ຣຕ຺ຕິ, ສຕ຺ຕານໍ ສທຸທສຸສ ວູປສມນກາໂລຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຊ ຣຕ຺ຕິໂຍ ສ ມາຫຍາ, ຊນຸນໍ ຣຕ຺ຕີນໍ ວາ ສມາຫາໂຣ ຊຣຕ຺ຕໍ, ຊຣຕ຺ຕເມວ ຉາຣຕ຺ຕໍ, ອວຍວພຸຍຕິເຣເກນ ສມຸທາຍສຸສາກາວໂຕ ຊ ຣຕ຺ຕິໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕຯ

ປຣິວາສໍ ອທຕ຺ວາ ມານຕ຺ຕເມວ ທາຕພຸພນຸຕິ ຍສຸມາ ອາປຕ຺ຕິ ອປຸປ຺ຜິຈຸຈ຺ຊນຸນາ, ຍສຸມາ ຈ ອາປນຸນກາເວເນວ ມານຕ຺ຕາຣໂຫ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ປຣິວາສໍ ອທຕ຺ວາ ເກວລໍ ມານຕ຺ຕເມວ ທາຕພຸພໍ໌ຯ ຍໍ ປ຺ຜິຈຸຈ຺ຊນຸນາຍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ປຣິວຸຕຸຖປຣິວາສສຸສ ທີຍຕິ, ອິທໍ ປ຺ຜິຈຸຈ຺ຊນຸນມານຕ຺ຕໍ ນາມາຕິ ອາຫ ‘‘ຍສຸສ ປ຺ຜິຈຸຈ຺ຊນຸນາ ໂຫຕິ’’ຕິອາທິຯ ອິທນຸຕິ ປ຺ຜິຈຸຈ຺ຊນຸນມານຕ຺ຕໍຯ ອິຣາຕິ ອິມສຸມິໍ ວາກຸເຍຯ ກຖໍ ປນ ເຕສໍ ທຸວິນຸນໍ ມານຕ຺ຕານໍ ທານວິຜີ ຈ ວິນິຈຸຊ຺ຍກຖາ ຈ ເວທິຕພຸພາຕິ ອາຫ ‘‘ອຸກິນຸນມຸປິ ປນາ’’ຕິ ອາທິຯ

ອຍນຸຕິ ວກຸຂມານໍ ສນຸຣາຍາຫຯ ປຣິວາເສ ວຸຕ຺ຕປຸປການໍ ປເທສນຸຕິ ປຣິກຸຂິຕ຺ຕສຸສ ວິຫາຣສຸສ ປຣິກຸເຂປໂຕ , ອປຣິກຸຂິຕ຺ຕສຸສ ປຣິກຸເຂປາຣຫຊ຺ຖານໂຕ ທຸເວ ເລຑຸປາເຕ ອຕິກຸກມິຕ຺ວາ ມຫາມຄຸຄໂຕ ໂອກຸກມຸມ ຄຸມຸເພນ ວາ ວຕິຍາ ວາ ປ຺ຜິຈຸຈ຺ຊນຸນຊ຺ຖານໍຯ ສມາທິຍິຕ຺ວາຕິ ອນຸໂຕອຣຸເຕເຍວ ສມາທິຍິຕ຺ວາຯ ອາໂຣເຈຕ຺ວາຕິ –

‘‘ອຫໍ, ກນຸເຕ, ເອກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊຸຊິໍ ສຊ຺ເຈຕນິກໍ ສຸກຸກວິສຸສຊຸຖິໍ ອປຸປ຺ຜິຈຸຈ຺ຊນຸນໍ, ໂສຫໍ, ກນຸເຕ, ສງຆໍ ເອກິສຸສາ ອາປຕ຺ຕິຍາ ສຊ຺ເຈຕນິກາຍ ສຸກຸກວິສຸສຊຸຖິຍາ ອປຸປ຺ຜິຈຸຈ຺ຊນຸນາຍ ຉາຣຕ຺ຕໍ ມານຕ຺ຕໍ ຍາຈິ , ຕສຸສ ເມ ສງໂຆ ເອກິສຸສາ ອາປຕ຺ຕິຍາ ສຊ຺ເຈຕນິກາຍ ສຸກຸກວິສຸສຊຸຖິຍາ ອປຸປ຺ຜິຈຸຈ຺ຊນຸນາຍ ຉາຣຕ຺ຕໍ ມານຕ຺ຕໍ ອທາສິ, ໂສຫໍ ມານຕ຺ຕໍ ຈຣາມິ, ເວທຍາມຫໍ, ກນຸເຕ,

ເວຫາຍຕີ'ຕິ ນໍ ສງ຺ໂຆ ຘາເຣຕູ''ຕິອາທິນາ (ຈູລຸວ. ອຏ຺ຐ. ໙໗) –

ອາປ຺ຕິທິວສານຸຣູປ຺ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ. ອິມສ຺ຈ ປນ ອຕ຺ຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ (ຈູລຸວ. ອຏ຺ຐ. ໙໗) ຍາຍ ກາຍຈິ ກາສາຍ ອາໂຣເຈຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິເຍວ. ອາໂຣຈິຕກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຈ ເອກໍ ກິກ຺ຂຸໍ ຐເປຕ຺ວາ ເສເສຫິ ສຕິ ກຣຕິເຍ ຄນ຺ຕຸມ຺ປິ ວຏ຺ຏຕິ. ອຣຸເຌ ອຸຏ຺ຐິເຕ ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ວຕ຺ຕໍ ນິກ຺ຂິປິຕພ຺ພໍ. ສເຈ ໂສປິ ເກນຈິ ກມ຺ເມນ ປຸເຣ ອຣຸເຌເຍວ ຄຈ຺ຉຕິ, ອຍ຺ຍໍ ວິຫາຣໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕໍ ວາ ອາຄນ຺ຕຸກໍ ວາ ຍໍ ປຐມໍ ປສ຺ສຕິ, ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ນິກ຺ຂິປິຕພ຺ພໍ. ອຍສ຺ຈ ຍສ຺ມາ ຄຕສ຺ສ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ, ກິກ຺ຂູນສ຺ຈ ອຕ຺ຖິກາວໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາວ ວສິ, ເຕນສ຺ສ ອູເນ ຄເຌ ຈຣຕໂທໂສ ວາ ວິປ຺ປວາໂສ ວາ ນ ໂຫຕິ. ສເຈ ປນ ກສ຺ຈິ ນ ປສ຺ສຕິ, ວິຫາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຍໍ ປຐມໍ ປສ຺ສຕິ, ຕສ຺ສ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ນິກ຺ຂິປິຕພ຺ພໍ. ເຕນາຫ ''ຕໂຕ ເຕສຸ ຄເຕສຸ ວາ ອຄເຕສຸ ວາ ປຸຣິມນເຍນ ປຏິປ຺ຊິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ.

ຍຕ຺ຖ ສິຍາຕິ ຍສ຺ສໍ ສມານສໍວາສກສີມາຍໍ ວິສຕິຄໂຌ ກິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆ ອຕ຺ຖິ. ອວ຺ຫາຕພ຺ໂພຕິ ອພ຺ການກມ຺ມວເສນ ປກ຺ໂກສິຕພ຺ໂພ. ອພ຺ການກມ຺ມໍ ປນ ກຖນ຺ຕິ ອາຫ ''ອພ຺ການກມ຺ມໍ ປນາ''ຕິອາທິ. ປາລຸອິວເສນາຕິ ''ສຸຌາຕຸ ເມ, ກນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຆ''ຕິອາທິນາ (ຈູລຸວ. ໑໐໑) ປາລຸອິວເສນ. ວິນິຈ຺ຉຍວເສນາຕິ ''ອພ຺ການ຺ເຕຫິ ຈ ປຐມໍ ອພ຺ການາຣໂຫ ກາຕພ຺ໂພ. ອຍສ຺ຫິ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປກຕຕ຺ຕຏ຺ຐາເນ ຐິໂຕ, ປກຕຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ອພ຺ການໍ ກາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ, ຕສ຺ມາ ວຕ຺ຕໍ ສມາທເປຕພ຺ໂພ. ວຕ຺ເຕ ສມາທິນ຺ເນ ອພ຺ການາຣໂຫ ໂຫຕິ. ເຕນາປິ ວຕ຺ຕໍ ສມາທິຍິຕ຺ວາ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ອພ຺ການໍ ຍາຈິຕພ຺ພໍ. ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕວຕ຺ຕສ຺ສ ປນ ວຕ຺ຕສມານກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິ. ໂສ ຫິ ຉາຣຕ຺ຕາຕິກ຺ກເມເນວ ອພ຺ການາຣໂຫ ໂຫຕີ''ຕິອາທິນາ (ຈູລຸວ. ອຏ຺ຐ. ໙໗) ວິນິຈ຺ຉຍວເສນ. ຕໍ ປເນຕໍ ສພ຺ພໍ ປຣິວາສາທິກມ຺ມໍ ປາລຸອິວເສນ (ຈູລຸວ. ໗໘) ຈ ອຏ຺ຐກຖາວເສນ (ຈູລຸວ. ອຏ຺ຐ. ໗໘, ໙໗) ຈ ສຸວິຌ຺ເຌຍ຺ຍຕ຺ຕາ ອຕິວິຕ຺ຖາຣກເຍນ ນ ວິຕ຺ຖາຣຍິມ຺ຫ, ອຕ຺ຖິເກຫິ ປນ ຕໂຕວ ຄເຫຕພ຺ພໍ. ອິມສ຺ສ ປນ ກມ຺ມສ຺ສ ວິສ ຕິວຄ຺ຄກຣຕິຍຕ຺ຕາ ຕໂຕ ອູນຕເຣນ ກາຕໍ ກຸປ຺ປຕິ. ເຕນາຫ ''ເອເກນາປິ ເຈ...ເປ... ອນພ຺ກິໂຕ''ຕິ. ອຍນ຺ຕິ ອຍໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ. ສາມີຈີຕິ ວຕ຺ຕໍ.

ອິຕິ ກງ຺ຂາວິຕຣຕິຍາ ປາຕິໂມກ຺ຂວຌ຺ຌນາຍ

ວິນຍຕ຺ຖມຌ຺ຊູສາຍໍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນິຍໍ

ສງ຺ຆາທິເສສວຌ຺ຌນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ອນິຍຕກຓ຺ຑໍ

໑ຯ ປຖມອນິຍຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

‘‘ມາຕຸຄາເມນາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ ‘‘ເອກາຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ມາຕຸຄາມສງ຺ຂາຕາຍ ເອກາຍ ອິຕ຺ຖິຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຣໂຫຕິ ອປ຺ປກາສໍຯ ອປ຺ປກາສຕາ ຈ ໂຍ ອນາປຕ຺ຕິໍ ກໂຣຕິ, ຕສ຺ສ ອປຈ຺ຈກ຺ຂຠາວໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ຈກ຺ຂຸສ຺ສ ຣໂຫ’’ຕິຯ ນນຸ ‘‘ຣໂຫ ນາມ ຈກ຺ຂຸສ຺ສ ຣໂຫ, ໂສຕສ຺ສ ຣໂຫຯ ຈກ຺ຂຸສ຺ສ ຣໂຫ ນາມ ນ ສກ຺ກາ ໂຫຕິ ອກ຺ຂິ ວາ ນິຂຓີຍມາເນ, ຠມຸກໍ ວາ ອຸກ຺ຂິປີຍມາເນ, ສີສໍ ວາ ອຸກ຺ຂິປີຍມາເນ ປສ຺ສິຕຸໍຯ ໂສຕສ຺ສ ຣໂຫ ນາມ ນ ສກ຺ກາ ໂຫຕິ ປກຕິກຖາ ໂສຕຸ’’ນ຺ຕິ ປທຠາຊນປາຬິຍໍ ໂສຕສ຺ສ ຣໂຫຕິ ອາຄຕໍ, ອຖ ກສ຺ມາ ຕໍ ອວຕ຺ວາ ‘‘ຈກ຺ຂຸສ຺ສ ຣໂຫ’’ຕິ ເອຕ຺ຕເກເນວ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ກິຎ຺ຈາປີ’’ຕິອາທິຯ ອິມິນາ ປາຬິຍໍ ‘‘ໂສຕສ຺ສ ຣໂຫ’’ຕິ ອິທໍ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາຣວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ອຖ ກຖເມຕໍ ວິຎ຺ຎາຍຕິ ‘‘ຈກ຺ຂຸສ຺ເສວ ຣໂຫ ອິຘ ອຘິປ຺ເປໂຕ’’ຕິ? ‘‘ປຏິຈ຺ຉນ຺ເນ ອາສເນ’’ຕິ ວຈນໂຕ ‘‘ສກ຺ກາ ໂຫຕິ ເມຖຸນໍ ຘມ຺ມໍ ປຏິເສວິຕຸ’’ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ໔໔໕) ຈ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ເຕເນວາຫ ‘‘ສເຈປິ’’ຕິອາທິຯ ‘‘ປິຫິຕກວາຏສ຺ສາ’’ຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ໒ຯ໔໔໔-໔໔໕) ອິມິນາ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນຠາວໂຕ ຈກ຺ຂຸສ຺ສ ຣໂຫສພ຺ຠາວໍ ທສ຺ເສຕິຯ ອປິຫິຕກວາຏສ຺ສ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໔໔໔-໔໔໕) ປນ ທ຺ວາເຣ ນິສິນ຺ໂນ ອນາປຕ຺ຕິໍ ກໂຣຕິ, ນ ເກວລໍ ອປິຫິຕກວາຏສ຺ສ ຄພ຺ຠສ຺ສ ທ຺ວາເຣ ນິສິນ຺ໂນວ ອນາປຕ຺ຕິໍ ກໂຣຕິ, ອນ຺ໂຕທ຺ວາທສຫຕ຺ເຖ ໂອກາເສ ນິສິນ຺ໂນປີຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເຕນາຫ ‘‘ຍຕ຺ຖ ປນ ສກ຺ກາ ທຏ຺ຐຸ’’ນ຺ຕິອາທິຯ ຍສ຺ມາ ນິສີທິຕ຺ວາ ນິທ຺ທາຍນ຺ໂຕ ກປິມິທ຺ຘປ຺ເຣໂຕ ກຎ຺ຈິ ກາລໍ ຈກ຺ຂູນິ ອຸມ຺ມິເລຕິ, ກຎ຺ຈິ ກາລໍ ນິມິເລຕິ, ນ ຈ ມຫານິທ຺ທໍ ໂອກ຺ກມຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ນິທ຺ທາຍນ຺ໂຕປິ ອນາປຕ຺ຕິໍ ກໂຣຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນິປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິທ຺ທາຍນ຺ໂຕ ປນ ຕາທິໂສ ນ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ນິປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິທ຺ທາຍນ຺ໂຕປິ ນ ກໂຣຕີ’’ຕິ, ອນາປຕ຺ຕິໍ ນ ກໂຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເມຖຸນສ຺ສ ມາຕຸຄາໂມ ທຸຕິໂຍ ນ ໂຫຕິຯ ອິຕ຺ຖິໂຍ ຫິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎິສ຺ສາ ວຊ຺ຊໍ ປຏິຈ຺ຉາເທນ຺ຕິຯ ເຕເນວ ເວສາລິຍໍ (ປາຣາຯ ໗໖-໗໗) ມຫາວເນ ທ຺ວາຣໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ນິປ຺ນ຺ເນ ຠິກ຺ຂຸມ຺ຫິ ສມ຺ພຫຸລາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ຍາວທຕ຺ຖໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກມິສ຺ສຸຯ ເຕນາຫ ‘‘ອິຕ຺ຖີນໍ ປນ ສຕມ຺ປິ ນ ກໂຣຕີ’’ຕິຯ ຕໍ ກມ຺ມນ຺ຕິ ອຊ຺ຌາຈາຣກມ຺ມໍຯ ຍສ຺ມາ ນິສີທິຕ຺ວາວ ນິປ຺ຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ນິປ຺ຊ຺ຊນມ຺ປິ ອນ຺ໂຕກຕ຺ວາ ‘‘ນິສຊ຺ຊໍ ກປ຺ເປຍ຺ຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ເອຕ຺ຖ ຈາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຕິຓ຺ຓໍ ຘມ຺ມານໍ ອຎ຺ຎຕເຣນ ກາເຣຕພ຺ໂພຕິ ນິສຊ຺ຊໍ ປຏິຊານມານສ຺ສ ຕິຓ຺ຓໍ ຘມ຺ມານໍ ອຎ຺ຎຕຣສມາໂຍໂຄ ໂຫຕິເຍວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປາຣາຊິເກນ, ປນ ສງ຺ຆາທິເສເສນ ຈ ປາຈິຕ຺ຕິເຍນ ຈ ເຕນາກາເຣນ ນິສຊ຺ຊໍ ປຏິຊານມາໂນວ ກາເຣຕພ຺ໂພຯ ນ ອປ຺ປຏິຊານມາໂນຕິ ນິສຊ຺ຊໍ ອປ຺ປຏິຊານມາໂນ ຕິຓ຺ຓໍ ຘມ຺ມານໍ ອຎ຺ຎຕເຣນ ນ ກາເຣຕພ຺ໂພຕິຯ ອລຊ຺ຊີປິ ຫິ ປຏິຊານມາໂນວ ອາປຕ຺ຕິຍາ ກາເຣຕພ຺ໂພຯ ຍາວ ນ ປຏິຊານາຕິ, ຕາວ ‘‘ເນວ ສຸທ຺ໂຘ’’ຕິ ວາ ‘‘ນ ອສຸທ຺ໂຘ’’ຕິ ວາ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ, ວຕ຺ຕານຸສນ຺ຘິນາ ປນ ກາເຣຕພ຺ໂພຕິຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

‘‘ປຏິຎ຺ຎາ ລຊ຺ຊີສຸ ກຕາ, ອລຊ຺ຊີສຸ ເອວໍ ນ ວິຊ຺ຊຕິ;

ພຫຸມ຺ປິ ອລຊ຺ຊີ ຠາເສຍ຺ຍ, ວຕ຺ຕານຸສນ຺ຘິເຕນ ກາຣເຍ’’ຕິຯ (ປຣິຯ ໓໕໙);

ນ ເກວລໍ ຕິຓ຺ຓໍ ຘມ຺ມານໍ ອຎ຺ຎຕເຣນ ໂຈທນາຍເມວ ເອວໍ ປຏິຎ຺ຎາຍ ກາເຣຕພ຺ໂພ, ອຖ ໂຂ ນິສຊ຺ຊາທີນາ ອາກາເຣນ ສທ຺ຘິໍ ໂຈທນາຍປີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ເຍນ ວາ ສາ ສທ຺ເຘຍ຺ຍວຈສາ ອຸປາສິກາ ວເທຍ຺ຍ, ເຕນ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ກາເຣຕພ຺ໂພ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕເນວາຫ ‘‘ນິສຊ຺ຊາທີສຸ ອາກາເຣສູ’’ຕິອາທິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ປຏິຊານມາໂນ’’ຕິ ອວຸຕ຺ເຕປິ ອທິກາຣຕ຺ຕາ ‘‘ປຏິຊານມາໂນວ ເຕນ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ກາເຣຕພ຺ໂພ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຖາຣູປາຍ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ໒ຯ໔໔໔-໔໔໕) ອຸປາສິກາຍ ວຈເນ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕາຠາວໂຕ ທິຏ຺ໂຐ ນາມ ຕຖາປິ ໂຫຕິ, ອຎ຺ຎຖາປີ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ສເນ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕສມ຺ຠວໍ ທສ຺ເສຕິຯ ອເນກໍສິກຕາຍ ນ ນິຍໂຕຕິ ອນິຍໂຕຯ ເຕນາຫ ‘‘ຕິຓ຺ຓໍ ອາປຕ຺ຕີນ’’ນ຺ຕິອາທິຯ

ຣໂຫນິສຊ຺ຊສ຺ສາເທນ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕຸກາໂມ ອກ຺ຂີ ອຎ຺ເຊຕິ, ທຸກ຺ກຏໍຯ ນິວາສນໍ ນິວາເສຕິ, ກາຍພນ຺ຘນໍ ພນ຺ຘຕິ, ຈີວຣໍ ປາຣຸປຕິ, ສພ຺ພຕ຺ຖ ປໂຍເຄ ປໂຍເຄ ທຸກ຺ກຏໍຯ ຄຈ຺ຉຕິ, ປທວາເຣ ປທວາເຣ ທຸກ຺ກຏໍຯ ຄນ຺ຕ຺ວານ ນິສີທຕິ, ທຸກ຺ກຏເມວຯ ເຕນາຫ ‘‘ເມຖຸນຘມ຺ມສນ຺ນິສ຺ສິຕກິເລສສງ຺ຂາເຕນາ’’ຕິອາທິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ຣໂຫນິສຊ຺ຊສ຺ສາທສ຺ສ ອສຕິປິ ເມຖຸນຣາຄຠາເວ ຕປ຺ປຏິພທ຺ຘກິເລສຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເມຖຸນຘມ຺ມສນ຺ນິສ຺ສິຕກິເລສສງ຺ຂາເຕນາ’’ຕິຯ ເຕເນວ ສນ຺ນິສ຺ສິຕຄ຺ຄຫຓໍ ກ

ຕံ။ ຣຫສ຺ສາເທນາຕິ “ອິຕ຺ຖຸນ຺ນາມາຍ ສທ຺ທິ ຣໂຫ ນິສີທິຕ຺ວາ ຫສິຕລປິຕາທິກံ ກເຣຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນອສ຺ສາທເຫຕຸ ။ ນິສຊ຺ຊາຍ ປາຈິຕ຺ຕິຍံ ອສຕິ ອຸປຈາຣຄເຕ ນິປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອນິທ຺ທາຍນ຺ເຕ ອນນ຺ເຜ ວິຍ຺ຍຸປຸຣິເສຕິ ອສີປ຺ປາໂຍ။ ສເຈ ສາ ອິຕ຺ຖີ ເກນຈິ ກຣຕິເຍນ ອຸຜ຺ຖາຍຸຜ຺ຖາຍ ປຸນ຺ປ຺ປຸນံ ນິສີທຕິ, ນິສຊ຺ຊາຍ ນິສຊ຺ຊາຍ ປາຈິຕ຺ຕິຍံ။ ຍံ ສນ຺ຜາຍ ຄໂຕ, ສາ ນ ທິຜ຺ຖາ, ອຍ຺ຍາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ນິສີທຕິ, ອສ຺ສາເທ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ປາຈິຕ຺ຕິຍံ။ ສເຈ ສມ຺ພຫຸລາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ມາຕຸຄາມຄຓນາຍ ປາຈິຕ຺ຕິຍံ။ ສເຈ ອຸຜ຺ຖາຍຸຜ຺ຖາຍ ປຸນ຺ປ຺ປຸນံ ນິສີທນ຺ຕິ, ນິສຊ຺ຊາຄຓນາຍປີ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິ။ ອນິຍເມຕ຺ວາ “ທິຜ຺ຖທິຜ຺ຖາຍ ສທ຺ທິ ຣຫສ຺ສາທံ ກປ຺ປີສ຺ສາມີ”ຕິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນິສີນ຺ນສ຺ສາປີ ອາຄຕາຄຕານံ ວເສນ, ປຸນ຺ປ຺ປຸນံ ນິສຊ຺ຊາຍ ວເສນ ຈ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ເວທິຕພ຺ພາ။ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣ ປຸຣິເສຕິ ອນນ຺ເຜ ວິຍ຺ຍຸປຸຣິເສ။ ອຸປຈາຣຄເຕ ສຕິຕີ ທ຺ວາທສຫຕ຺ຖພ຺ພນ຺ຕຣຄເຕ ສຕິ။ ສເຈ ສຸທ຺ທຈິຕ຺ເຕນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ສນ຺ຕິກံ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ນິສີນ຺ນາຍ ອິຕ຺ຖິຍາ ຣຫສ຺ສາໂທ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເອວມ຺ປີ ອນາປຕ຺ຕິ။

ປຖມອນິຍຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຜ຺ຖິຕາ။

໔။ ທຸຕິຍອນິຍຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ນເຫວ ໂຂ ປນ ປຜິຈ຺ຉນ຺ນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ຍມ຺ປີ ພຫິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕံ ອນ຺ໂຕ ວິວຊံ ປຣິເວຓງຄຓາທິ, ຕມ຺ປີ ອນ຺ໂຕຄຘນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພំ။ “ເອວຣູປຍ຺ຫີ ຖານំ ອປ຺ປຜິຈ຺ຉນ຺ເນເຍວ ຄທິຕ”ນ຺ຕິ ມຫາປຈ຺ຈຣິຍំ (ປາຣາ။ ອຜ຺ຖ။ ໔။໔໔໒) ວຸຕ຺ຕំ။ ສງ຺ຘາທິເສເສນ ວາຕິ ກາຍສំສຄ຺ຄທຸຜ຺ຖຸລ຺ໂລກາສນສງ຺ຂາເຕນ ສງ຺ຘາທິເສເສນ ວາ။ ເຕເນວ ຫິ ປທກາຊເນ “ສາ ເຈ ເອວំ ວເທຍ຺ຍ ‘ອຍ຺ໂຍ, ມຍາ ທິຜ຺ໂຖ ນິສິນ຺ໂນ ມາຕຸຄາເມນ ສທ຺ທິ ກາຍສំສຄ຺ຄំ ສມາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ’”ຕິອາທິ (ປາຣາ။ ໔໔໔) ວຸຕ຺ຕំ။ ອິທំ ສິກ຺ຂາປທំ ທຸຜ຺ຖຸລ຺ລວາຈາວເສນ ອາຄຕំ။ ທຸຜ຺ຖຸລ຺ລວາຈຍ຺ຈ ສຸຕ຺ວາ ຕំ ມາຕຸຄາໂມປີ ນ ປຜິຈ຺ຉາເທຕິ။ ຕຖາ ຫິ ທຸຜ຺ຖຸລ຺ລວາຈາສິກ຺ຂາປເທ (ປາຣາ။ ໔໕໒ ອາທໂຍ) ຍາ ປນ ຕາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ຫິຣິມນາ, ຕາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ກິກ຺ຂູ ອຸຊ຺ຊາເປສុំ, ຕສ຺ມາ ອິຜ ອິຕ຺ຖີປີ ອນາປຕ຺ຕີ ກໂຣຕີຕິ ອາຫ “ອິຕ຺ຖີປີ”ຕິ။ ອຖ ວາ ອິຜ ອປ຺ປຜິຈ຺ຉນ຺ນຕ຺ຕາ ອິຕ຺ຖີປີ ອນາປຕ຺ຕີ ກໂຣຕິ, ປຖເມ ປນ ປຜິຈ຺ຉນ຺ນຕ຺ຕາ ອິຕ຺ຖີສຕມ຺ປີ ອນາປຕ຺ຕີ ນ ກໂຣຕີຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຜ຺ຖພ຺ໂພ။ ອນນ຺ໂຜ ອພສີໂຣຕິ ເອຕ຺ຖ ກາຍສំສຄ຺ຄວເສນ ອນນ຺ໂຜ ວຸຕ຺ໂຕ, ທຸຜ຺ຖຸລ຺ລວາຈາວເສນ ອພສີໂຣ။

ສມຸຜ຺ຖານາທີສຸ ອິທំ ສິກ຺ຂາປທំ ຕິສມຸຜ຺ຖານំ – ກາຍຈິຕ຺ຕໂຕ ວາຈາຈິຕ຺ຕໂຕ ກາຍວາຈາຈິຕ຺ຕໂຕ ສມຸຜ຺ຖາຕິ, ກິຣິຍំ, ສຍ຺ຍາວິໂມກ຺ຂំ, ສຈິຕ຺ຕກំ, ໂລກວຊ຺ຊំ, ກາຍກມ຺ມំ, ວຈີກມ຺ມំ, ອກຸສລຈິຕ຺ຕំ, ສຸຂມຊ຺ຊຕ຺ຕເວທນາຫີ ທ຺ວິເວທນំ။ ເຕນາຫ “ສມຸຜ຺ຖານາທີນີ ປເນຕ຺ຖ ອທິນ຺ນາທານສທິສາເນວາ”ຕິ။ ເອຕ຺ຖ ຈ ກາຍສំສຄ຺ຄំ ສມາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ທຸຜ຺ຖຸລ຺ລມ຺ປີ ກຓຕິ, ທຸຜ຺ຖຸລ຺ລំ ກຓນ຺ໂຕ ນິສີທຕິ ຈາຕິ “ກາຍວາຈາຈິຕ຺ຕໂຕ ຈ ສມຸຜ຺ຖາຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕំ, ທຸຜ຺ຖຸລ຺ລເມວ ວາ ສນ຺ຜາຍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຄເຫຕພ຺ພំ။

ທຸຕິຍອນິຍຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຜ຺ຖິຕາ။

“ອນິຍຕຸທ຺ເທໂສ ຈາຍំ ທິຜ຺ຖາທິສມູລກໂຈທນາຍ ວຕ຺ຖុំ ປຜິຊານມາໂນວ ອາປຕ຺ຕິຍາ ກາເຣຕພ຺ໂພ, ນ ອິຕໂຣຕິ ອາປຕ຺ຕິໂຣປ ນາໂຣປນລກ຺ຂຓທສ຺ສນຕ຺ຖំ ວຸຕ຺ໂຕ”ຕິ ວທນ຺ຕິ။

ອິຕິ ກງ຺ຂາວິຕຣຕິຍາ ປາຕິໂມກ຺ຂວຓ຺ຓນາຍ

ວິນຍຕ຺ຖມຍ຺ຊູສາຍំ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນິຍំ

ອນິຍຕວຓ຺ຓນາ ນິຜ຺ຖິຕາ။

ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍກຓ຺ຑໍ

໑ຯ ຈີວຣວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ກຐິນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ນິຏ຺ຐິຕຈີວຣສ຺ມິນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໔໖໒-໔໖໓) ນິຏ຺ຐິຕຎ຺ຈ ຕໍ ຈີວຣຎ຺ຈາຕິ ນິຏ຺ຐິຕຈີວຣໍ, ນິຏ຺ຐິເຕ ອານິສໍສມູລເກ ຈີວເຣ, ປຈ຺ຈາສາຈີວເຣ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍສ຺ມາ ປນ ຕໍ ຈີວຣໍ ກຣເຓນປິ ນິຏ຺ຐິຕໍ ໂຫຕິ ນາສນາທີຫິປິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ສູຈິກມ຺ມປຣິໂຍສາເນນ ວາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ສູຈິຍາ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ປາສກປຏ຺ຏຄຓ຺ຐິກປຏ຺ຏປຣິໂຍສານກມ຺ມໍ, ຕໍ ສູຈິກມ຺ມປຣິໂຍສານໍ ນາມ, ເຕນຯ ນຏ຺ຐນ຺ຕິ ໂຈຣາທີຫິ ຫຏໍຯ ເອຕມ຺ປິ ຫິ ກຣຓປລິໂພຘສ຺ສ ນິຏ຺ຐິຕຕ຺ຕາ ‘‘ນິຏ຺ຐິຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ວິນຏ຺ຐນ຺ຕິ ອຸປຈິກາທີຫິ ຂາທິຕໍຯ ທຑ຺ຒນ຺ຕິ ອຄ຺ຄິນາ ທຑ຺ຒໍຯ ຈີວຣາສາ ວາ ອຸປຈ຺ຉິນ຺ນາຕິ ‘‘ອສ຺ສຸກສ຺ມິໍ ນາມ ກຸເລ ຈີວຣໍ ລຠິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຍາ ຈີວຣາສາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ໂຫຕິ, ສາ ອຸປຈ຺ຉິນ຺ນາຯ ເອເຕສມ຺ປິ ກຣຓປລິໂພຘສ຺ເສວ ນິຏ຺ຐິຕຕ຺ຕາ ນິຏ຺ຐິຕຠາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເຕນາຫ ‘‘ອິເມສຸ ວາ’’ຕິອາທິຯ ເອເຕນ ຈີວຣປລິໂພຘາຠາໂວ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເຕນາຫ ‘‘ຈີວຣສ຺ສ ກຣຓປລິໂພເຘ ອຸປຈ຺ຉິນ຺ເນຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິຯ ກຖເມຕໍ ວິຎ຺ຎາຍຕີຕິ ອາຫ ‘‘ອຕ຺ຖຕກຐິນສ຺ສ ຫີ’’ຕິອາທິຯ ປຎ຺ຈານິສໍເສ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ຄນ຺ຕຸໍ ອທຕ຺ວາ ສງ຺ຄຓ຺ຫນ຺ເຕນ ກຐິນໍ, ຖິຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ, ອຕ຺ຖຕໍ ກຐິນໍ ເຍນ ໂສ ອຕ຺ຖຕກຐິໂນ, ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖຕກຐິນສ຺ສຯ ຫີຕິ ກາຣຓຕ຺ເຖ ນິປາໂຕຯ ຕາວ ກຐິນານິສໍສໍ ລຠຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ໂຍ ອຕ຺ຖຕກຐິໂນ ຠິກ຺ຂູຕິ ອຊ຺ຌາຫຣິຕພ຺ພໍ, ຕາວ ໂສ ອຕ຺ຖຕກຐິໂນ ຠິກ຺ຂູຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ, ອນາມນ຺ຕຈາຣາທີກໍ ກຐິນານິສໍສໍ ລຠຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ‘‘ອຕ຺ຖຕກຐິນສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ’’ຕິ ອິທໍ ວາ ‘‘ອຕ຺ຖຕກຐິໂນ ຠິກ຺ຂູ’’ຕິ ວິຠຕ຺ຕິວິປຣິຓາເມນ ກຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຈີວຣປລິໂພໂຘ ອາວາສປລິໂພໂຘຕິ ທ຺ເວ ປລິໂພຘາຯ ເຕສຸ ເອກປລິໂພເຘປິ ສຕິ ຍສ຺ມາ ອນາມນ຺ຕຈາຣາທີກໍ ອານິສໍສໍ ລຠຕິ, ນາສຕິຯ ກສ຺ມາ? ‘‘ນິຏ຺ຐິຕຈີວຣສ຺ມິ’’ນ຺ຕິ ເອຕສ຺ສ ຈີວຣສ຺ສ ກຣຓປລິໂພເຘ ອຸປຈ຺ຉິນ຺ເນຕິ ອຍເມຕ຺ໂຖ ວິຎ຺ຎາຍຕີຕິຯ ສງ຺ຆສ຺ສາຕິ ສງ຺ເຆນຯ ກຕ຺ຕຣິ ເຈຕໍ ສາມິວຈນໍຯ ອຸພ຺ຠເຕຕິ ອຏ຺ຐນ຺ນໍ ມາຕິການມຎ຺ຎຕເຣນ, ອນ຺ຕຣຸພ຺ຠາເຣນ ວາ ອຸທ຺ຘເຕຯ

ຕຕ຺ຣາຕິ ຕສ຺ມິໍ ກຐິເນຯ ອຸພ຺ຠາເຣ ອຸທ຺ຘຣເຓຯ ປຸຣິມວສ຺ສໍວຸຏ຺ເຐ ຕິໍສມຕ຺ເຕ ປາເວຍ຺ຍເກ ຠິກ຺ຂູ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ‘‘ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ວສ຺ສໍວຸຏ຺ຐານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ກຐິນໍ ອຕ຺ຖຣິຕຸ’’ນ຺ຕິ ກຐິນກ຺ຂນ຺ຘເກ (ມຫາວຯ ໓໐໖) ຠຄວຕາ ກຐິນສ຺ສ ອນຸຎ຺ຎາຕຕ຺ຕາ ‘‘ອຍຎ຺ຫິ ກຐິນຕ຺ຖາໂຣ ນາມ…ເປ… ອນຸຎ຺ຎາໂຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ປຸຣິມວສ຺ສໍວຸຏ຺ຐານນ຺ຕິ ວສ຺ສຈ຺ເຉທໍ ອກຕ຺ວາ ປຸຣິມວສ຺ສໍວຸຏ຺ຐານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອເຕນ ວຸຏ຺ຐວສ຺ເສນ ຕາວ ປຸຣິມິກາຍ ວສ຺ສໍ ອຸປຄຕາເຍວ ກຐິນຕ຺ຖາຣໍ ລຠນ຺ຕິ, ນ ປຈ຺ຉິມິກາຍ ອຸປຄຕາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ວຸຏ຺ຐວສ຺ເສນ ຕາວ ເອວໍ ໂຫຕຸ, ຄຓນວເສນ ຕໍ ກິຕ຺ຕກາ ລຠນ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ໂສ’’ຕິອາທິຯ ໂສຕິ ກຐິນຕ຺ຖາໂຣຯ ສພ຺ພນ຺ຕິເມນ ປຣິຈ຺ເຉເທນາຕິ ຄຓນວເສນ ປຈ຺ຉິມໂກຏິຍາຯ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ຊນານໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ ປຈ຺ຉິມໂກຏິຍາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ກຐິນທຸສ຺ສສ຺ສ ທາຍກາ, ເອໂກ ປຏິຄ຺ຄາຫໂກຕິ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ຊນານໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ເກຈິ ປນ ‘‘ປຎ຺ຈວຄ຺ຄກຣຓີຍຕ຺ຕາ ‘ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ຊນານໍ ວຏ຺ຏຕີ’ຕິ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ເຕສໍ ມຕິມຕ຺ຕໍ ‘‘ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍ຺ວາຍໍ ຈຕຸວຄ຺ໂຄ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆ ຐເປຕ຺ວາ ຕີຓິ ກມ຺ມານິ ອຸປສມ຺ປທໍ ປວາຣຓໍ ອພ຺ຠານ’’ນ຺ຕິ ຈມ຺ເປຍ຺ຍກ຺ຂນ຺ຘເກ (ມຫາວຯ ໓໘໘) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ວຸຏ຺ຐວສ຺ເສນ ປຸຣິມວສ຺ສໍວຸຏ຺ຐານໍ ອນຸຎ຺ຎາໂຕ, ຍສ຺ມາ ຈ ສພ຺ພນ຺ຕິເມນ ປຣິຈ຺ເຉເທນ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ຊນານໍ ວຏ຺ຏຕິ, ຕສ຺ມາຯ ຍຕ຺ຖາຕິ ຍສ຺ມິໍ ວິຫາເຣຯ ອານິສໍເສຕິ ອນາມນ຺ຕຈາຣາທີເກ ກຐິນານິສໍເສຯ ອຕ຺ຖ ປນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຠິກ຺ຂູ ວສ຺ສໍ ອຸປຄຕາ, ເອໂກ ປຣິປຸຓ຺ຓວສ຺ໂສ ສາມເຓໂຣ ສເຈ ປຈ຺ຉິມິກາຍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຄຓປູຣໂກ ເຈວ ໂຫຕິ, ອານິສໍສຎ຺ຈ ລຠຕິຯ ຕໂຍ ຠິກ຺ຂູ, ທ຺ເວ ສາມເຓຣາ, ທ຺ເວ ຠິກ຺ຂູ, ຕໂຍ ສາມເຓຣາ, ເອໂກ ຠິກ຺ຂຸ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ສາມເຓຣາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ

ຂນ຺ຘເກ ວຸຕ຺ຕາຍ ຎ຺ຕິທຸຕິຍກມ຺ມວາຈາຍາຕິ –

‘‘ສຸຓາຕຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຆ, ອິທໍ ສງ຺ຆສ຺ສ ກຐິນທຸສ຺ສໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍຯ ຍທິ ສງ຺ຆສ຺ສ ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ, ສງ຺ໂຆ ອິມໍ ກຐິນທຸສ຺ສໍ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ທເທຍ຺ຍ ກຐິນໍ ອຕ຺ຖຣິຕຸໍ, ເອສາ ຎ຺ຕິຯ ສຸຓາຕຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຆ, ອິທໍ ສງ຺ຆສ຺ສ ກຐິນທຸສ຺ສໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ສງ຺ໂຆ ອິມໍ ກຐິນທຸສ຺ສໍ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ເທຕິ ກຐິນໍ ອຕ຺ຖຣິຕຸໍຯ ຍສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ຂມຕິ ອິມສ຺ສ

ກຖິນຫຸສສສຸສ ອິຕຸຖບຸນາມສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ທານໍ ກຖິນໍ ອຕຸຖຣິຕໍ, ໂສ ຕຸດຕຫສຸສ. ຍສຸສ ນກຸຂມຕິ, ໂສ ກາເສຍຸຍ. ທີນຸນໍ ອີທັ ສງເຫນ ກຖິນຫຸສຸສໍ ອິຕຸຖບຸນາມສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ກຖິນໍ ອຕຸຖຣິຕຸໍ, ຂມຕິ ສງຆສຸສ, ຕສຸມາ ຕຸຕຸທີ, ເອວເມຕໍ ຂາຣຍາມີ''ຕິ (ມ ທາວ. ໓໐໗) –

ເອວໍ ກຖິນກຸຂນຸຂເກ ວຸຕຸຕາຍ ລຕຸຕິທຸຕິຍກມຸມວາຈາຍ. ກຖິນຕຸຖາຣາຣຫສຸສາຕິ ກຖິນໍ ອຕຸຖຣິຕຸໍ ກພຸພສຸສ. ໂສ ຈ ໂຂ ປຸພຸພກຣດາຊານນາທີທີ ອຜຸຖທີ ອງເຄທີ ສມນຸນາຄໂຕຕິ ເວທິຕພຸໂພ. ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ ວິນຍວິນິຈຸຈເຍ ''ອຜຸຖຂມຸມໂກວິໂທ ກິກຸຂຸ, ກຖິນຕຸຖາຣມຣຫຕິ''ຕິ. ປຣິວາເຣປີ (ປຣິ. ໔໐໙) ວຸຕຸຕໍ –

''ອຜຸຖທງເຄທີ ສມນຸນາຄໂຕ ປຸຄຸຄໂລ ກພຸໂພ ກຖິນໍ ອຕຸຖຣິຕຸໍ. ກຕເມທີ ອຜຸຖທງເຄທີ ສມນຸນາຄໂຕ ປຸຄຸຄໂລ ກພຸໂພ ກຖິນໍ ອຕຸຖຣິຕຸໍ? ປຸພຸພກຣດໍ ຊານາຕິ, ປຈຸຈຸທຸຂາຣໍ ຊານາຕິ, ອຂິຜຸຖານໍ ຊານາຕິ, ອຕຸຖາຣໍ ຊານາຕິ, ມາຕິກໍ ຊານາຕິ, ປລິໂພຂໍ ຊານາຕິ, ອຸທຸຂາຣໍ ຊານາຕິ, ອານິສໍສໍ ຊານາຕິ, ອີເມທີ ອຜຸຖທງເຄທີ ສມນຸນາຄໂຕ ປຸຄຸຄໂລ ກພຸໂພ ກຖິນໍ ອຕຸຖຣິຕຸ''ນຸຕິ.

ເອຕຸຖ ຈ ປຸພຸພກຣດໍ ນາມ ໂຂວນວິຈາຣດາຈຸເຂທນພນຸຂນສິພຸພນຣຊນກປຸປກຣດໍ. ປຈຸຈຸທຸຂາໂຣ ນາມ ປຸຣາດສງຆາຜິອາທີນໍ ປຈຸຈຸທຸຂຣດໍ. ອຂິຜຸຖານໍ ນາມ ກຖິນຈີວຣາຂິຜຸຖານໍ. ອຕຸຖາໂຣ ນາມ ກຖິນຕຸຖາໂຣ. ມາຕິກາ ນາມ ອຜຸຖ ມາຕິກາ. ປລິໂພໂຂ ນາມ ອາວາສປລິໂພໂຂ ຈີວຣປລິໂພໂຂຕິ ທຸເວ ປລິໂພຂາ. ອຸທຸຂາໂຣ ນາມ ປກຸກມນນຸຕິກາທໂຍ. ອານິສໍໂສ ນາມ ປຜຸຈານິສໍສາ.

ຍໍ ປນ ສມນຸຕປາສາທິກາຍໍ (ມທາວ. ອຜຸຖ. ໓໐໖) ວຸຕຸຕໍ ''ກຖິນໍ ປນ ເກນ ອຕຸຖຣິຕພຸພໍ? ຍສຸສ ສງໂຜ ກຖິນຈີວຣໍ ເທຕິ, ສງເຫນ ປນ ກສຸສ ທາຕພຸພໍ? ໂຍ ຊິຕຸຕຈີວໂຣ ໂຫຕິ, ສເຈ ພຫູ ຊິຕຸຕຈີວຣາ ໂຫນຸຕິ, ວຸທຸເຒສຸສ ທາຕພຸພໍ. ວຸທຸເຒສຸປິ ໂຍ ມຫາປຣິໂສ ຕທເຫວ ຈີວຣໍ ກຕຸວາ ອຕຸຖຣິຕຸໍ ສກຸໂກຕິ, ຕສຸສ ທາຕພຸພໍ. ສເຈ ວຸທຸໂຒ ນ ສກຸໂກຕິ, ນວກຕໂຣ ສກຸໂກຕິ, ຕສຸສ ທາຕພຸພໍ. ອປີຈ ສງເຫນ ມຫາເຖຣສຸສ ສງຄທໍ ກາຕຸໍ ວຜຸຜຕິ, ຕສຸມາ 'ຕຸມຸເຫ, ກນຸເຕ, ຄຕຸຫຖ, ມຍໍ ກຕຸວາ ທສຸສາ ມາ'ຕິ ວຕຸຕພຸພ''ນຸຕິ, ຕມຸປີ ກຖິນຕຸຖາຣາຣທໍເຍວ ຄເຫຕຸວາວ ທາຕພຸພໍ. ເທນຸເຕນ ປນ ຕີສຸ ຈີວເຣສຸ ຍໍ ຍໍ ຊິຕຸດໍ ໂຫຕິ, ຕໍ ຕທຕຸຖາຍ ທາຕພຸພໍ. ປກຕິຍາ ທຸປຜຸຜຈີວຣສຸສ ທຸປຜຸຜຕຸຖາເຍວ ທາຕພຸພໍ. ສເຈປິສຸສ ເອກປຜຸຜຈີວຣໍ ຊນໍ ໂຫຕິ, ກຖິນສາຜໂກ ຈ ເປລໂວ, ສາຣຸປຸປຕຸຖາຍ ທຸປຜຸຜປຸປໂຫນກເມວ ທາຕພຸພໍ. ''ອທໍ ອລກນຸໂຕ ເອກປຜຸຜໍ ປາຣຸປາມີ''ຕິ ວທນຸຕສຸສາປີ ທຸປຜຸຜໍ ທາຕຸໍ ວຜຸຜຕິ. ໂຍ ປນ ໂລກປກຕິໂກ ໂຫຕິ, ຕສຸສ ນ ທາຕພຸພໍ. ເຕນາປີ ກຖິນໍ ອຕຸຖຣິຕຸວາ ປຈຸຈາ ສິພຸເພຕຸວາ ''ທຸເວ ຈີວຣານີ ກຣີສຸສາມີ''ຕິ ນ ຄເຫຕພຸພໍ.

ເຕນາຕິ ກຖິນຕຸຖາຣເກນ ກິກຸຂຸນາ. ຕທເຫວາຕິ ຕສຸມີເຍວ ທິວເສ. ປຜຸຈ ວາ ອຕິເຣການິ ວາຂຕຸຫານິ ຂິນຸທິຕຸວາຕິ ຍຖາ ປຜຸຈຂຕຸທິກາທີນໍ ສງຆາຜິອາທີນໍ ຕິດໍ ຈີວຣານໍ ອຜຸຜຕຣປຸປໂຫນການິ ມຫາມຕຸຫລອທຸຒມຕຸຫລາທິວເສນ ປຜຸຈຂຕຸຫານິ ວາ ອຕິເຣການິ ວາ ສຕຸຕາທິຂຕຸຫານິ ໂຫນຸຕິ, ເອວໍ ຂິນຸທິຕຸວາ. ຕສຸມິຜຸຈ ກຖິນຈີວເຣ ກຣິຍມາເນ ''ອທໍ ເຖໂຣ''ຕິ ວາ ''ພຫຸສຸສຸໂຕ''ຕິ ວາ ເອເກນາປີ ອກາຕຸໍ ນ ລພຸກຕິ. ອນາທຣິເຍນ ອກໂຣນຸຕສຸສ ທຸກຸກຜໍ. ຕສຸມາ ສພຸເພເທວ ສນຸນິປຕິຕຸວາ ໂຂວນເຂທນສິພຸພນຣຊນານິ ນິຜຸຖາເປຕພຸພານິ. ເຕນາຫ ''ເສສກິກຸຂູຫິປິ ຕສຸສ ສຫາເຍຫິ ກວິຕພຸພ''ນຸຕິ. ກຕຈີວຣເມວາຕິ ນິຜຸຖິຕປຣິກມຸມເມວ ກຖິນທຸສຸສໍ. ສພຸພນຸຕິເມນ ປຣິຈຸເຂເທນ ອນຸຕຣວາສໂກປີ ຂິນຸທິຕຸວາວ ກາຕພຸໂພ ອຜຸຜຖາ ອຕຸຖາຣວິປຕຸຕິໂຕ. ຍຖາຫ –

''ກຖຜຸຈ ປນ, ກິກຸຂເວ, ອນຕຸຖຕໍ ໂຫຕິ ກຖິນໍ? ນ ອຸລຸລິຂິຕມຕຸເຕນ ອຕຸຖຕໍ ໂຫຕິ ກຖິນໍ…ເປ… ນ ອຜຸຜຕຣ ປຜຸຈເກນ ວາ ອຕິເຣກປຜຸຈເກນ ວາ ຕທເຫວ ສຜຸຂິນຸເນນາ''ຕິ (ມທາວ. ໓໐໘).

ເຕເນວາຫ ''ອຈຸຂິນຸນາສິພຸພິຕໍ ປນ ນ ວຜຸຜຕິ''ຕິ. ເຕນ ກິກຸຂຸນາຕິ ອຕຸຖາຣເກນ ກິກຸຂຸນາ. ອຕຸຖຣິຕພຸພນຸຕິ ອຕຸຖຣດໍ ກາຕພຸພໍ. ຕຜຸຈ ໂຂ ຕຖາວຈີເກທກຣດເມວາຕິ ທຜຸຖພຸພໍ. ຍຖາຫ –

''ສເຈ ສງຆາຜິຍາ ກຖິນໍ ອຕຸຖຣິຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ໂປຣາດິກາ ສງຆາຜິ ປຈຸຈຸທຸຂຣິຕພຸພາ, ນວາ ສງຆາຜິ ອຂິຜຸຖາຕພຸພາ, 'ອີມາຍ ສງຆາຜິຍາ ກຖິນໍ ອຕຸຖຣາມີ'ຕິ ວາຈາ ກິນຸທິຕພຸພາ''ຕິ (ປຣິ. ໔໑໓) –

ວິຕ຺ຖາໂຣ. ''ການ຺ເຕ, ອາວຸໂສ''ຕິ ຈ ''ອນຸໂມທຖ, ອນຸໂມທາຫີ''ຕິ ຈ ວຈນເກທໍ ສນ຺ຊາຍ ''ເຖຣານ຺ຸຈາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ເອວໍ ອຕ຺ຖາຣເກນ ປຝິປ຺ຊິຕພ຺ພວິຊິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອນຸໂມທເກາຫິ ປຝິປ຺ຊິຕພ຺ພວິຊິ ທສ຺ເສຕຸ໌ ''ເຕທິປີ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ''ອນຸໂມທາມາ''ຕິ ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຕນິ ຄາຣວວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຍ຺ຈາປີ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາປີ ເອກເກນ ''ອນຸໂມທາມາ''ຕິ ວຕ຺ຕຸ໌ ນ ວຟ຺ຝຕິ, ''ອນຸໂມທາມິ''ຈ຺ເຈວ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ວິມໍສິຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພໍ. ອິທານິ ກຖິນານິສໍເສ ທສ຺ເສຕຸ໌ ກູມີ ວິຈາ ຣຍນ຺ໂຕ ''ປຸຣິມວສ຺ສໍວຸຝ຺ເຖສ຺ປີ''ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ເຕສໍເຍວາຕິ ອຕ຺ຖາຣກອນຸໂມທການໍເຍວ. ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ ປຣິວາເຣ ''ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ອຕ຺ຖຕໍ ໂຫຕິ ກຖິນໍ ອຕ຺ຖາຣກສ຺ສ ຈ ອນຸໂມທກສ຺ສ ຈາ''ຕິ (ປຣິ. ໔໐໓). ເຕຕິ ອຕ຺ຖາຣກອນຸໂມທກາ. ຕໂຕ ປຝ຺ຖາຍາຕິ ອຕ຺ຖາຣານຸໂມທນໂຕ ປຝ຺ຖາຍ. ຍາວ ກຖິນສ຺ສຸພ຺ການາຕິ ນ ເກວລໍ ຈີວຣມາເສເຍວ, ອຖ ໂຂ ອຝ຺ຖນ຺ນໍ ມາ ຕິການໍ ອຍ຺ຍຕເຣນ ວາ ອນ຺ຕຣຸພ຺ກາເຣນ ວາ ຍາວ ກຖິນສ຺ສຸພ຺ການາ ປຍ຺ຈານິສໍເສ ລກນ຺ຕິ, ອຸທ຺ຂເຍ ປນ ນ ລກນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອິທານິ ເຕ ປຍ຺ຈານິສໍເສ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສຕຸ໌ ''ອນາມນ຺ຕຈາໂຣ''ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອນາມນ຺ຕຈາໂຣ ນາມ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ ໂກຊນາ ນໍ ອຍ຺ຍຕເຣນ ນິມນ຺ຕິຕສ຺ສ ສນ຺ຕໍ ກິກ຺ຂຸໍ ອນາປ຺ຸຈ຺ຉາ ກຸເລສຸ ຈາຣິຕ຺ຕາປ຺ຊຊນໍ. ອສມາທານຈາໂຣ ນາມ ນາເມ ນາສິຝ຺ກິຕສ຺ສ ຈີວຣສ຺ສ ອສມາທານຈຣຕໍ, ນາເມນາສິຝ຺ກິຕານໍ ຕິຕ຺ຕໍ ຈີວຣານມຍ຺ຍຕຣໍ ຈີວຣໍ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ອຣຸຕ຺ຝ຺ຖາປນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຈີວຣວິປ຺ປວາໂສຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ຍາວທຕ຺ຖຈີວຣນ຺ຕິ ຍາວຕາ ຈີວເຣນ ອຕ຺ໂຖ ໂຫຕິ, ຕາວຕກໍ ອນສິຝ຺ກິຕໍ ອວິກປ຺ປີຕໍ ຈີວຣຊາຣຕໍ, ທສາຫມຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຈີວຣສ຺ສ ຖປນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຄຕສ຺ສ ໂກຊນໍ ຄຕໂກຊ ນໍ. ຄໂຕຕິ ເຈຕ຺ຖ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວາ ຕຕຸຕ຺ຕຣິ ວາ ກິກ຺ຂູ. ເຕສໍ ວິຍ຺ຍຕ຺ຕິໂຕ ວາ ນິມນ຺ຕນໂຕ ວາ ລທ຺ຊສ຺ສ ໂອທນາທິນໍ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ ອຍ຺ຍຕຣໂກຊນສ຺ສ ສຫ ຄຫນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ໂຍ ຈ ຕຕ຺ຖ ຈີວຣຸປ຺ປາໂທຕິ ຕຕ຺ຖ ກຖິນຕ຺ຖຕສີມາຍ ມຕກຈີວຣໍ ວາ ໂຫຕຸ, ສງ຺ຆໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທິນ຺ນໍ ວາ ສງ຺ຆິເກນ ຕຕ຺ຣຸປ຺ປາເທນ ອາກຕໍ ວາ ເຍນ ເກນຈິ ອາກາເຣນ ຍໍ ສງ຺ຆິກໍ ຈີວຣໍ ອຸປ຺ປ຺ຊຊຕິ, ຕໍ ເຕສໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ ''ຕສ຺ມີ ອາວາເສ ສງ຺ຆສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນຈີວຣຍ຺ຈາ''ຕິ.

''ຍໍ ປນ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ຆສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຕ຺ຕາທິ ວາ ອຍ຺ຍໍ ກຕ຺ຫໍ ວາ, ຕໍ ສພ຺ເພສໍ ປາປຸຕາຕີ. ຍໍ ປນ ຕຕ຺ຣຸປ຺ປາເທນ ຕຕ຺ຫຸລາ ທີນາ ວຕ຺ຖໍ ເຈຕາປີຕໍ, ອຕ຺ຖຕກຖິນານເມວ ຕານິ ວຕ຺ຖານິ ປາປຸຕນ຺ຕີ. ວຕ຺ເຖຫິ ປນ ຕຕ຺ຫຸລາທີສຸ ເຈຕາປີເຕສຸ ສພ຺ເພສໍ ຕານິ ປາປຸຕນ຺ຕີ''ຕິ ຄຕ຺ຖິປເທ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕມ຺ປີ ເຈຕາປີຕກາລໂຕ ປຝ຺ຖາຍ ຈີວຣຸປ຺ປາໂທ ນ ໂຫຕີຕິ ສຸວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຝ຺ຖພ຺ພໍ. ອນຕ຺ຖຕກຖິນາ ປນ ອິເມສຸ ປຍ຺ຈສຸ ອານິສໍເສສຸ ຈີວຣມາເສ ອສມາທານຈາຣໍ ຖເປຕ຺ວາ ເສສານິສໍເສ ລກນ຺ຕີ. ຍທິ ອສມາ ທານຈາໂຣປີ ລພ຺ເກຍ຺ຍ, ປາເວຍ຺ຍກາ ກິກ຺ຂູ ວສ຺ສໍວຸຝ຺ຖາ ໂອກປຸຕ຺ເຕາຫິ ຈີວເຣຫິ ນ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍຸໍ. ຍສ຺ມາ ຕໍ ນ ລພ຺ກຕິ, ຕສ຺ມາ ຈີວຣມາເສປີ ຈີວຣໍ ສມາທາຍ ເອວ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິສຸ.

ເອວໍ ກຖິນຕ຺ຖາຣໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອຸພ຺ການໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຕໍ ປເນຕໍ ກຖິນ''ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ມາຕິກາຕິ ມາຕໂຣ, ຊ ເນຕ຺ຕິໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກຖິນຸພ຺ການຍ຺ຫີ ເອຕາ ອຝ຺ຖ ຊເນນ຺ຕີ. ຕາສຸ ປກ຺ກມນໍ ອນ຺ໂຕ ເອຕິສ຺ສາຕິ ປກ຺ກມນນ຺ຕິກາ. ເອວໍ ເສ ສາປີ ເວທິຕພ຺ພາ. ຕຕ຺ຖ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ອຕ຺ຖຕກຖິໂນ ກຖິນຈີວຣໍ ອາທາຍ ຕສ຺ມີ ອາວາເສ ນິຣເປກ຺ໂຂ ''ນ ປຈ຺ເຈສ຺ສ''ນ຺ຕິ ປກ຺ກມ ຕິ, ຕສ຺ເສວໍ ປກ຺ກມໂຕ ກຖິນຸທ຺ຊາໂຣ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມຕ຺ຕາຍ ສີມາຍ ໂຫຕີຕິ ປກ຺ກມນນ຺ຕິໂກ ກຖິນຸທ຺ຊາໂຣຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ໂຍ ປນ ອານິສໍສຈີວຣໍ ອາທາຍ ປກ຺ກມຕິ, ຕສ຺ສ ພຫິສີມາຄຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ ''ອິເຂວິມໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ນ ປຸນ ຕໍ ວິຫາຣໍ ຄຈ຺ຉິສ຺ສາມີ''ຕິ ຕສ຺ມີ ອາວາເສ ນິຣເປກ຺ໂຂ ຫຸຕ຺ວາ ຕໍ ຈີວຣໍ ກາເຣຕິ, ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ນິຝ຺ຖານນ຺ຕິໂກ ກຖິນຸທ຺ຊາໂຣ.

ຍທິ ປນ ອານິສໍສມູລຈີວຣໍ ອາທາຍ ພຫິສີມາຄໂຕ ''ເນວິມໍ ຈີວຣໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ນ ຈ ຕໍ ອາວາສໍ ຄຈ຺ຉິສ຺ສາມີ''ຕິ ສນ຺ນິຝ຺ຖານໍ ກໂຣຕິ, ຕທາ ສນ຺ນິຝ຺ຖານນ຺ຕິໂກ ກຖິນຸທ຺ຊາໂຣ.

ຕເທວ ອານິສໍສຈີວຣໍ ລທ຺ຊາ ຕໍ ອາທາຍ ພຫິສີມໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ''ອິເຂວິມໍ ຈີວຣໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ນ ຄຈ຺ຉິສ຺ສາມີ''ຕິ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ສເຈ ຕໍ ຈີວຣໍ ນສ຺ສຕິ ວິນສ຺ສຕິ ຑຍ຺ຫຕິ, ນາສນນ຺ຕິໂກ ກຖິນຸທ຺ຊາໂຣ ໂຫຕີ.

ສເຈ ປນ ອານິສំສຈີວຣំ ລທຸຩາ ຕສຸມີ ວິຫາເຣ ສາເປກ຺ໂຂວ ພຫິສີມາຄໂຕ ''ວິຫາເຣ ກິກ຺ຂູທີ ອນຸຕຣຸພຸກາຣំ ກຕ''ນຸຕິ ສຸດາຕິ,
ຕສຸສ ສວນນຸຕິໂກ ກຖິນຸທຸຩາໂຣ ໂຫຕີ។

ອາສາຍ ອວຈຸເຉໂທ ເອຕິສຸສາຕິ ອາສາວຈຸເຉທິກາ។ ໂຍ ປນ ເຍນ ເກນຈິ ''ຕຸຍຸຫំ ຈີວຣំ ທສຸສາມີ''ຕິ ວຸຕຸໂຕ ຕສຸມີ ຈີວເຣ ອາ
ສາຍ ວິຫາເຣ ອເປກ຺ຂំ ປຫາຍ ພຫິສີມາຄໂຕ ປຸນ ເຕນ ''ນ ສກ຺ໂກມີ ທາຕຸ''ນຸຕິ ວຸຕຸເຕ ອາສំ ຝິນຸທຕິ, ຕສຸສ ອາສາວຈຸເຉທິໂກ
ກຖິນຸທຸຩາໂຣ ໂຫຕີ។

ໂຍ ປນ ວສຸສំວຸຜຸຖວິຫາຣໂຕ ອຄຸຄំ ວິຫາຣំ ສາເປກ຺ໂຂວ ຄນຸຕຸວາ ອາຄຈຸຉນຸໂຕ ອນຸຕຣາມຄຸເຄເຍວ ກຖິນຸທຸຩາຣំ ວິຕິນາເມ
ຕິ, ຕສຸສ ສີມາຕິກ຺ກມນນຸຕິໂກ ກຖິນຸທຸຩາໂຣ។

ສຫ ອຸພຸກາເຣນາຕິ ສຫຸພຸກາຣາ។ ອານິສំສຈີວຣំ ອາທາຍ ສາເປກ຺ໂຂວ ພຫິ ຄນຸຕຸວາ ກຖິນຸທຸຩາຣំ ສມຸກຸດານຸຕສຸສ
ກຖິນຸທຸຩາໂຣ ສຫຸພຸກາໂຣຕິ ເວທິຕພຸໂພ។

''ເອຕສຸມີ ປນ ປກ຺ກມນນຸຕິເກ ກຖິນຸທຸຩາເຣ ປຄຸທំ ຈີວຣປລິໂພໂຮ ຝິຊຸຊຕິ''ຕິອາທິນາ ຈີວຣປລິໂພຮຸປຈຸເຉທາທິກສຸສ ວິນິ
ຈຸຉຍສຸສ ວິຕຸຖາຣໂຕ ສມນຸຕປາສາທິກາຍំ (ມຫາວ។ ອຜຸຖ។ ໓໑໑) ວຸຕຸຕຕຸຕາ ໗ ''ຕຕຸຖ ວິຕຸຖາຣວິນິຈຸຉໂຍ''ຕິອາທິມາຫ។
ອຕຸຖາຣຸພຸກາຣານំເຍວ ວາ ວິຕຸຖາຣວິນິຈຸຉຍສຸສ ຕຕຸຖາຄຕຕຸຕາ ເອວំ ວຸຕຸຕນຸຕິ ທຜຸຖພຸພំ។ ເສສປລິໂພຮາກາວນຸຕິ
ອວເສສສຸສ ປລິໂພຮສຸສ ອກາວំ, ອາວາສປລິໂພຮາກາວນຸຕິ ອຕຸໂຖ។

ອສຸສາຕິ ກາລສຸສ។ ທສາຫປຣມນຸຕິ ອຈຸຈນຸຕສំໂຍເຄ ອຸປໂຍຄວຈນນຸຕິ ອາຫ ''ຕំ ທສາຫປຣມំ ກາລ''ນຸຕິ។ ອຕິເຣກນຸຕິ ອຮິ
ກំ, ໂສ ຈ ອຮິກກາໂວ ອຮິຜຸຖິຕວິກປຸປິຕຈີວຣໂຕຕິ ອາຫ ''ອຮິຜຸຖິຕວິກປຸປິເຕສູ''ຕິອາທິ។ ໂຂມນຸຕິ (ປາຣາ។ ອຜຸຖ។
໔។໓໖໖-໓໖໗) ໂຂມສຸຕຸເຕຫິ ວາຍិຕំ ໂຂມປຜຸຜຈີວຣំ។ ຕຖາ ເສສານິ។ ກມຸພលំ ນາມ ມນຸສຸສໂລມວາລຸອໂລເມ ຖເປຕຸວາ ເສສ
ໂລເມຫິ ວາຍິຕຸວາ ກຕວຕຸຖំ។ ສາຕំ ນາມ ສາຕວາເກຫິ ກຕວຕຸຖំ។ ກງຄំ ນາມ ໂຂມສຸຕຸຕາທີຫີ ປຄຸຈຫີ ມິສຸເສຕຸວາ
ກຕວຕຸຖំ។ ''ປາເຜກ຺ກំ ວາກມຍເມວາ''ຕິປີ ວທນຸຕិ។ ຕທນຸໂລມານំ ວາຕິ ທຸກູລំ ປຕຸຕຸຕຸຕំ ໂສມາຣປຜຸຜំ ຈີນປຜຸຜំ ອິທຸຮິຊំ
ເທວທິນຸນນຸຕິ ເຕສំ ໂຂມາທີນំເຍວ ອນຸໂລມານំ ຉນຸນំ ຈີວຣານំ ວາ, ຕຕຸຖ ທຸກູລំ ສາຕສຸສ ອນຸໂລມំ ວາກມຍຕຸຕາ។
ປຕຸຕຸຕຸຕເທເສ ປາຕເກຫິ ສຄຸຊາຕວຕຸຖំ ປຕຸຕຸຕຸຕំ។ ໂສມາຣເທເສ ຊາຕំ ວຕຸຖំ ໂສມາຣປຜຸຜំ។ ຕຖາ ຈີນປຜຸຜំ។ ອິມານິ
ຕີຕິປີ ໂກເສຍຸຍສຸສ ອນຸໂລມານិ ປາຕເກຫິ ກຕສຸຕຸຕມຍຕຸຕາ។ ອິທຸຮິຊំ ເອຫິກິກ຺ຂູນំ ປຸຄຸຄິທຸຮິຍາ ນິພຸພຕຸຕຈີວຣំ។ ຕំ ປນ ໂຂ
ມາທີນມຄຸຄຕຣំ ໂຫຕິຕີ ເຕສំເຍວ ອນຸໂລມំ។ ເທເວຫີ ທິນຸນំ ຈີວຣំ ເທວທິນຸນំ, ຕំ ກປຸປຣຸກ຺ເຂ ນິພຸພຕຸຕំ ຊາລິນິຍາ
ເທວກຄຸຍາຍ ອນຸຣຸທຸຮຕຸເຖຣສຸສ ທິນຸນວຕຸຖສທິສំ, ຕມຸປີ ໂຂມາທີນំເຍວ ອນຸໂລມំ ໂຫຕິ ເຕສຸ ອຄຸຄຕຣກາວໂຕ។

ທີຆໂຕ ວທຸຒກີຫຕຸຖປຸປມາຕំ, ວິຕຸຖາຣໂຕ ຕໂຕ ອຸປຫຸຒປຸປມາຕំ ວິກປຸປນຸປគំ ປຈຸຉິມំ។ ອຜຸຖງຄຸລំ ສຸຄຕງຄຸເລນາຕິ
ເອຕຸຖ ສຸຄຕງຄຸລំ ນາມ ອິທານិ ມຊຸຊិມສຸສ ປຸຣິມສຸສ ຕີຕិ ອງຄຸລານិ, ເຕນ ສຸຄຕງຄຸເລນ ອຜຸຖງຄຸລំ ວທຸຒກີຫຕຸຖປຸປ
ມາຕນຸຕិ ອຕຸໂຖ។ ຈຕຸຣງຄຸລວິຕຸຖຕນຸຕິ ເອຕຸຖາປີ ຍຖາວຸຕຸຕານຸສາເຣເນວ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ។ ເຍສំ ປນ ອຮິຜຸຖານວິກປຸປ
ນານំ ອກາວໂຕ ອຮິຜຸຖິຕວິກປຸປິເຕສຸ ອປຣິຍາປນຸນຕຸຕາ ອິທំ ອຕິເຣກຈີວຣំ ນາມ ໂຫຕិ។

ຕំ ອຮິຜຸຖານວິກປຸປນំ ເກນາກາເຣນ ຊານិຕພຸພນຸຕិ ອນຸໂຍគំ ສນຸຮາຍ ຕំ ທສຸເສຕុំ ''ຍំ ປນ ວຸຕຸຕ''ນຸຕິອາທិ ອາຣທຸຮំ។ ຕຕຸຖ
ຍំ ປນ ວຸຕຸຕນຸຕិ ອຕິເຣກຈີວຣំ ທສຸເສຕុំ ''ອຮິຜຸຖິຕວິກປຸປິເຕສຸ ອປຣິຍາປນຸນຕຸຕາ''ຕິ ອນຸເຫຫិ ຍំ ວຸຕຸຕນຸຕិ ອຕຸໂຖ។ ຕີຈີວຣំ
ອຮິຜຸຖາຕຸນຸຕិ ນາມំ ວຕຸວາ ອຮິຜຸຖາຕຸំ។ ນ ວິກປຸເປຕຸນຸຕិ ສງຆາຜិອາທິນາເມນ ວິກປຸເປຕុំ ນ ອນຸຊານາມិຕិ ອຕຸໂຖ។ ''ອິມំ
ຈີວຣំ ວິກປຸເປມិ''ຕិ ປນ ວິກປຸເປຕុំ ວຜຸຜຕິເຍວ។ ສາມຄຸຄວຈນំ ປນ ຕີຈີວຣສຸສ ກຕຸທຸປຜិຈຸຉາທິວສຸສິກສາຜិການំ ວິຍ ກາ
ລວເສນ ວິເສສາກາວາ ຈສຸສ ວິກປຸເປຕພຸພຕາຕິ ທສຸສນຕຸຖំ , ນ ປນ ສພຸພຖາ ວິກປຸປນປຜិເສຮນຕຸຖນຸຕិ ທຜຸຖພຸພំ។ ຕຖາ
ຫិ ປຸຣາຕຈີວຣំ ປຈຸຈຸທຸຮຣິຕຸວາ ນວສຸສ ອຮິຜຸຖານວຈນໂຕ, ''ອນາປຕຸຕិ ອຮິຜຸເຖຕិ ວິກປຸເປຕិ''ຕິອາທິວຈນໂຕ (ປາຣາ។
໔໖໙) ຈ ຕີຈີວຣສຸສປີ ວິກປຸປນາຍ ໂອກາໂສ ທິນຸໂນ។ ເອສ ນໂຍ ສພຸພຕຸຖ។ ຕີຈີວຣາທີນិ ທិ ອຮິຜຸຖຫນຸເຕນ ''ອິມំ ສງຆາຜិ
ອຮິຜຸຖາມិ''ຕិອາທິນາ ຕំ ຕំ ນາມំ ວຕຸວາ ອຮິຜຸຖາຕພຸພំ។ ວິກປຸເປນຸເຕນ ປນ ''ອິມំ ສງຆາຜិ''ນຸຕິອາທິນາ ຕສຸສ ຕສຸສ
ຈີວຣສຸສ ນາມំ ອຄຸຄເຫຕຸວາ ''ອິມំ ຈີວຣំ ຕຸຍຸຫំ ວິກປຸເປມិ''ຕិ ວິກປຸເປຕພຸພំ។ ຕີຈີວຣំ ວາ ໂຫຕុ, ອຄຸຄំ ວາ, ຍທិ ຕំ ຕំ ນາມំ

ຄເຫຕຸວາ ວິກປ຺ເປຕິ, ອວິກປ຺ປີຕໍ ໂຫຕິ, ອຕິເຣກຈີວຣຍ຺ຄາເນເຍວ ຕິຍ຺ຄຕິ។ ຕໂຕ ປຣໍ ວິກປ຺ເປຕຸນ຺ຕິ ຈຕຸມາສໂຕ ປຣໍ “ອິມໍ ຈີວຣໍ ວິກປ຺ເປມິ”ຕິ ວິກປ຺ເປຕຸ໌។ ອິທລ຺ຈ ປຣິກ຺ລ຺ຊິຕຸ໌ ອນຸລ຺ລາຕໍ។ ເກຈິ ປນ (ສາຣຕ຺ຖ។ ຝີ។ ໔໗໔ຝີລ) “ຕໂຕ ປຣໍ ວິກປ຺ເປຕ຺ວາ ຍາວ ອາຄາມີສໍວຈ຺ຉເຣ ວສ຺ສານໍ ຈຕຸມາສໍ, ຕາວ ຄເປຕຸ໌ ອນຸລ຺ລາຕ”ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ។ ຕໂຕ ປຣນ຺ຕິ ອາພາຬໂຕ ປຣໍ។ “ອິມາສລ຺ຈ ປນ ວສ຺ສິກສາຝິກາກຕ຺ຫຸປຝິຈ຺ຉາທີນໍ ຕໂຕ ປຣໍ ວິກປ຺ເປຕ຺ວາ ປຣິໂພຄສ຺ສ ອນຸລ຺ລາຕຕ຺ຕາ ຕຖາວິກປ຺ປີຕໍ ອລ຺ລນາ ເມນ ອນິຍ຺ຄທີຕ຺ວາ ປຣິກ຺ລ຺ຊິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ຄຕ຺ຄິປເທສຸ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອນິຍ຺ຄາຕພ຺ພວິກປ຺ເປຕພ຺ພຕາ ຊານິຕພ຺ພາຕິ ອນິຍ຺ຄາຕພ຺ພໍ ວິກປ຺ເປຕພ຺ພນ຺ຕິ ເອວໍ ອນິຍ຺ຄານວິກປ຺ປນາ ຊານິຕພ຺ພາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ປລ຺ຈປຣິມາຕໍ ອສ຺ສາຕິ ປລ຺ຈກໍ, ມຸຍ຺ຄິສ຺ສ ມຸຍ຺ຄິຫຕ຺ຖສ຺ສ ສມ຺ພນ຺ຂໍ ປລ຺ຈກໍ ມຸຍ຺ຄິປລ຺ຈກໍ។ ເອສ ນ ໂຍ ມຸຍ຺ຄິຕ຺ຕິກນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ។ ປາຣຸປເນນປີ ສກ຺ກາ ນາກຶ ປຝິຈ຺ຉາເທຕຸນ຺ຕິ ອາຫ “ທ຺ວິຫຕ຺ໂຖປີ ວຍ຺ຍຕິ”ຕິ។ ນ ເກວລໍ ອຫ຺ຌເຕຍ຺ໂຍວ ວຍ຺ຍຕິ, ອຖ ໂຂ ທ຺ວິຫຕ຺ໂຖປີ ວຍ຺ຍຕິຕິ ປີ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຄພ຺ໂພ។ ອຕິເຣກລ຺ຈາຕິ ສຸຄຕຈີວຣປ຺ປມາຕມ຺ປີ ຕໂຕ ອຕິກມ຺ປີ។ ປຈ຺ຈຸທ຺ຂຣາມີຕິ ຄເປມິ, ປຣິຈ຺ຈຊາມີຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖ។ “ອິມໍ ຈີວຣໍ ສງ຺ຆາຝີ ອນິຍ຺ຄາມີ”ຕິ (ສາຣຕ຺ຖ។ ຝີ។ ໔໗໔ຝີລ) ເອວມ຺ປີ ວຕ຺ຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ។ ກາຍວິກາຣໍ ກໂຣນ຺ເຕນາຕິ ຫຕ຺ຖາທີນາ ຈີວຣໍ ປຣາມສນ຺ເຕນ, ຈາເລນ຺ເຕນ ວາ។ ອິທລ຺ຫິ ອນິຍ຺ຄານໍ ເຍນ ເກນຈິ ສຣີຣາວຍເວນ ອຟຸສນ຺ຕສ຺ສ ນ ວຍ຺ຍຕິ។ ທ຺ວິຝນ຺ຕິ ສມ຺ມຸຂາປຣມ຺ມຸຂເກເທນ ທ຺ວິຝໍ។ ວາຈາ ກິນ຺ທິຕພ຺ພາຕິ ວຈນໍ ນິຈ຺ຉາເຣຕພ຺ພໍ។ ອນ຺ໂຕຄພ຺ກາທີສູຕິ ອນ຺ໂຕຄພ຺ເກົາປຣິປາສາເທສຸ។ ສາມນ຺ຕວິຫາເຣຕິ ຍຕ຺ຖ ຕທເຫວ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນິວຕ຺ເຕຕຸໍ ສກ຺ກາ, ເອວຣູເປ ສມີປວິຫາເຣ។ ອິທລ຺ຈ ເທສນາສີສມຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ທູເຣ ຄິຕມ຺ປີ ອນິຍ຺ຄາຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ។ “ຄປີຕຍ຺ຄານໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ”ຕິ ອິມິນາ ຈີວຣສໍລກ຺ຂຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ນ ຫິ ຄປີຕຍ຺ຄານມຕ຺ຕສລ຺ລກ຺ຂເຕນ ກິລ຺ຈິ ປໂຍຊນໍ ອຕ຺ຖິ។

ອນິຍ຺ຄທີຕ຺ວາ ຄປີຕວຕ຺ເຖທີຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕມຸຂປຸລ຺ຉນໂຈລຸອປຣິກ຺ຂາຣໂຈລຸອວເສນ ອນິຍ຺ຄທີຕ຺ວາ ຄປີຕວຕ຺ເຖທີ។ ອນິຍ຺ຄານໂຕ ປຸພ຺ເພ ສງ຺ຆາຝິອາທີໂວຫາຣສ຺ສ ອກາວໂຕ “ອິມໍ ປຈ຺ຈຸທ຺ຂຣາມີ”ຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕາທີນໍ ວິສຸໍ ປຈ຺ຈຸທ຺ຂຣຕວິຝີ ທສ຺ເສຕິ។ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕາທີນາເມນ ປນ ອນິຍ຺ຄາຕພ຺ພຕ຺ຕາ “ອິມໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕໍ ປຈ຺ຈຸທ຺ຂຣາມີ”ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ເຕປີ ເນວຕ຺ຖິ ໂທໂສ។ ປຸນ ອນິຍ຺ຄາຕພ຺ພານີຕິ ສງ຺ຆາຝິອາທີນາເມນ ອນິຍ຺ຄາຕພ຺ພານີ។ ປຣິກ຺ຂາຣໂຈລຸອກສ຺ສ ປນ ປຣິກ຺ຂາຣໂຈລຸອວເສນ ອນິຍ຺ຄທີຕ຺ວາ ຄປີຕວຕ຺ເຖທີປີ ສງ຺ຆາຝິອາທີມ຺ຫິ ກເຕ ປຈ຺ຈຸທ຺ຂຣິຕ຺ວາ ປຸນ ອນິຍ຺ຄາຕພ຺ພນ຺ຕິ ນຕ຺ຖິ។ ປຸພ຺ເພ ກຕານິຍ຺ຄານ ເມວ ອນິຍ຺ຄານໍ។ ອນິຍ຺ຄິເຕນ ປນ ເຕນ ສທ຺ຂີ ມຫນ຺ຕຕຣເມວ ທ຺ຕິຍໍ ປຍ຺ຍໍ ວາ ຂຕ຺ທໍ ວາ ສໍສິພ຺ພນ຺ເຕນ ອນິຍ຺ຄາຕພ຺ພໍ, ສເມ ວາ ຂຸທ຺ທເກ ວາ ອນິຍ຺ຄານກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິ។ ສຸຂປຣິໂພຄຕ຺ຖນ຺ຕິ ວິປ຺ປວາສໂທສາກາວໂຕ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ຄເປຕ຺ວາ ຬມ຺ມສ຺ສວນາທີນາ ກິຈ຺ເຈນ ອລ຺ລຕ຺ຖ ອຣຸຕໍ ອຸຍ຺ຄາເປຕ຺ວາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ນິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ວິນາວ ປຣິກ຺ລ຺ຊິຕຸ໌ ສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕາຍ ສຸຂປຣິໂພຄຕ຺ຖໍ។ ປຣິກ຺ຂາຣໂຈລຸອໍ ອນິຍ຺ຄາຕຸນ຺ຕິ ປຣິກ຺ຂາຣໂຈລຸອໍ ກຕ຺ວາ ອນິຍ຺ຄາຕຸໍ។

ອນຕິຣິຕ຺ຕປ຺ປມາຕາຕິ “ທີຆໂສ ໑ ວິທຕ຺ຖິໂຍ ສຸຄຕວິທຕ຺ຖິຍາ, ຕິຣິຍໍ ອຫ຺ຌເຕຍ຺ຍາ”ຕິ (ປາຈິ។ ໕໔໑) ວຸຕ຺ຕປ຺ປມາຕໂຕ ອນຕິກປ຺ປມາຕາ។ ປຈ຺ຈຸທ຺ຂຣິຕ຺ວາ ວິກປ຺ເປຕພ຺ພາຕິ ວສ຺ສິກສາຝິກາກາວໂຕ ອປ຺ເນຕ຺ວາ ວິກປ຺ເປຕພ຺ພາ, ເຫມນ຺ຕສ຺ສ ປຄມທີວ ສໂຕ ປຍ຺ຄາຍ ອນ຺ໂຕທສາເຫ ວສ຺ສິກສາຝິກາວສ຺ສິກສາຝິກາກາວໂຕ ອປ຺ເນຕ຺ວາ “ອິມໍ ຈີວຣໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ວິກປ຺ເປມິ”ຕິອາທີນາ ນເຍນ ວິກປ຺ເປຕພ຺ພາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ອລ຺ລຖາ ຫິ “ວສ຺ສິກສາຝິກາ ວສ຺ສານມາສາຕິກ຺ກເມນາປີ, ກຕ຺ຫຸປຝິຈ຺ຉາທີ ອາພາຬວູປສເມນາປີ ອນິຍ຺ຄານໍ ວິຊຫຕິ”ຕິ (ກງ຺ຂາ។ ອຍ຺ຄ។ ກຖິນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ) ວກ຺ຂມານຕ຺ຕາ ວສ຺ສານມາສໂຕ ປຣໍ ອສຕິ ອນິຍ຺ຄາເນ ກຶ ປຈ຺ຈຸທ຺ຂເຣຍ຺ຍາຕິ “ປຈ຺ຈຸທ຺ຂຣິຕ຺ວາ”ຕິ ວຈນເມວ ໂນປປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍ។

ເກຈິ ປນ (ສາຣຕ຺ຖ។ ຝີ។ ໔໗໔ຝີລ) “ຍຖາ ກຖິນມາສພ຺ກນ຺ຕເຣ ອຸປ຺ປນ຺ນຈີວຣໍ ກຖິນມາສາຕິກ຺ກເມ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ໂຫຕິ, ເອວມ ຍໍ ວສ຺ສິກສາຝິກາປີ ວສ຺ສານມາສາຕິກ຺ກເມ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍາ ໂຫຕິ។ ຕສ຺ມາ ກຕ຺ຕິກປຸຕ຺ຕມທີວເສ ປຈ຺ຈຸທ຺ຂຣິຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣໍ ເຫມນ຺ຕສ຺ສ ປຄມທີວເສ ວິກປ຺ເປຕພ຺ພາຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພ, ປຈ຺ຈຸທ຺ຂຣິຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣໍ ວິກປ຺ເປຕພ຺ພາຕິ ປທໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ”ຕິ ຈ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ນ ຍຸຕ຺ຕໍ។ ກຖິນມາເສ ອຸປ຺ປນ຺ນລ຺ຫິ ຈີວຣໍ ອຕິເຣກຈີວຣຍ຺ຄາເນ ຄິຕຕ຺ຕາ ອວສານທີວເສ ອນນິຍ຺ຄິຕໍ ກຖິນມາສາຕິກ຺ກເມ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ໂຫຕິ។ ອຍໍ ປນ ວສ຺ສິກສາຝິກາ ອນິຍ຺ຄທີຕ຺ວາ ຄປີຕຕ຺ຕາ ນ ເຕນ ສທິສາຕິ ວສ຺ສານາຕິກ຺ກເມ ກາໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ໂຫຕິ ອນນິຍ຺ຄິຕອວິກປ຺ປີຕເມວ ຫິ ຕໍ ກາລາຕິກ຺ກເມ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ເຫມນ຺ເຕປີ ວສ຺ສິກສາຝິກາ ທສາຫປຣິຫາຣໍ ລກຕິ។ ເອວໍ ກຕ຺ຫຸປຝິຈ຺ຉາທີປີ ອນິຍ຺ຄານວິຊຫນໂຕ ປຣໍ ທສາຫປຣິຫາຣໍ ລກຕິ។ ທສາຫໍ ປນ ອນຕິກ຺ກາເມຕ຺ວາ ວິກປ຺ເປຕພ຺ພາ។ ນຫານຕ຺ຖາຍ ອນຸລ຺ລາຕຕ຺ຕາ ວຕ຺ຕເກທມຕ຺ຕຣຕ຺ຕາປີ ເຈສາ ວຍ຺ຍຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ “ທ຺ເວ ປນ ນ ວຍ຺ຍນ຺ຕິ”ຕິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ອນິຍ຺ຄານາກາວໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ ។ “ສເຈ ວສ຺ສາເນ ອປຣາ ວສ຺ສິກສາຝິກາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ໂຫຕິ,

ປຸຣິມວສຸສິກສາຍິກໍ ປຈຸຈຸທຸຂຣິຕຸວາ, ວິກປຸເປຕຸວາ ຈ ອຂິຍຸຖາຕພຸພາ''ຕິ ວທນຸຕິ຺

ປມາຓຍຸຕຸຕນຸຕິ ''ທີຟໂສ ສຸຄຕວິທຕຸຖິຍາ ທຸເວ ວິທຕຸຖິໂຍ, ວິຕຸຖາຣໂຕ ທິຍທຸຓໍ ທສາ ວິທຕຸຖີ''ຕິ (ປາຈິ຺ ໕໓໑ ອາທໂຍ) ອິມີນາ ປມາເຓນ ຍຸຕຸຕໍ຺ ປມາຕິກາຕິ ''ສຸຄຕວິທຕຸຖິຍາ ທີຟໂສ ຈຕສຸໂສ ວິທຕຸຖິໂຍ, ຕິຣິຍໍ ທຸເວ ວິທຕຸຖິໂຍ''ຕິ ເອວໍ ວຸຕຸຕປຸປມາຓຍຸຕຸຕາ຺ ປຈຸຈຸທຸຂຣິຕຸວາ ວິກປຸເປຕພຸພາຕິ ເອຕຸຖ ຍໍ ວຕຸຕພຸພໍ, ຕໍ ເຫຍຸຖາ ວຸຕຸຕເມວ຺ ຍສຸມາ ກິກຸຂູນໍ ຕິ ຈີວເຣ ປຣິປຸຕຸເຕ, ອຕຸເຖ ຈ ສຕິ ປຣິສຸສາວນາທີຫິ ''ອນຸຊານາມິ, ກິກຸຂເວ, ປຣິກຸຂາຣໂຈລຸອກ''ນຸຕິ (ມຫາວ຺ ໓໕໗) ພຫູນໍ ປຕຸຕຕຸຖວິກປຣິສຸສາວນາທີນໍ ສງຄຫວເສນ ປຣິກຸຂາຣໂຈລຸອາຂິຍຸຖານມນຸຍຸຓາຕໍ, ຕສຸມາ ''ປຣິກຸຂາຣໂຈລຸເອ ຄຓນາ ນຕຸຖີ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ຺ ກຄວຕາ ຫີ ຍໍ ຍໍ ກິກຸຂູ ລກນຸຕິ, ຕໍ ຕໍ ອິມີນາ ວິຂາເນນ ອຂິຍຸຖຫີຕຸວາ ປຸນ ''ເຍນ ເຍນ ປຣິສຸສາວນາ ທີນາ ອຕຸໂຖ ໂຫຕິ, ຕໍ ຕໍ ກຕຸວາ ຄຕຸຫນຸຕູ''ຕິ ອນຸກມຸປາຍ ອນຸຍຸຓາຕໍ຺ ເຕເນວາຫ ''ຖວິກາປີ''ຕິອາທີ຺ ອາທິສທຸເທນ ''ເອຕານິ ຈີວຣານິ ປຣິກຸຂາຣໂຈລຸອານີ ອຂິຍຸຖາມີ''ຕິ ອສມຸມຸຂາຂິຍຸຖານໍ ສງຄຕຸຫາຕິ຺ ''ເສນາສນປຣິກຸຂາຣຕຸຖາຍ ທິນຸນປຈຸຈຕຸຖຣເຓ ຈາ''ຕິ ອິມີນາ ອຕຸຕໂນ ສນຸຕກໍ ປຍິກຸຂິປຕິ຺ ເກຈິ ປນ (ສາຣຕຸຖ຺ ຍີ຺ ໒໔໕໖) ''ອນິວາເສຕຸວາ, ອປາຣຸປີຕຸວາ ຈ ເກວລໍ ປລຸຈປີເຖສຸເຍວ ອຕຸຖຣິຕຸວາ ປຣິກຸລຸຊິຍມານໍ ປຈຸຈຕຸຖຣຕໍ ອຕຸຕໂນ ສນຸຕກມຸປີ ອນຂິຍຸຖິຕໍ ວຍຸຍຕີ''ຕິ ວທນຸຕິ, ຕໍ ອຍຸຕຸຕໍ ເສນາສນປຣິກຸຂາຣຕຸຖາຍ ທິນຸນ''ນຸຕິ ປຈຸຈຕຸຖຣຕສຸສ ວິເສສິຕຕຸຕາ຺ ກີສີພຸໂພຫນປາວາຣໂກຊວານມຸປີ ເສນາສນປຣິກຸຂາຣໂຕເຍວ ອຂິຍຸຖານກິຈຸຈໍ ນຕຸຖີຕິ ເວທິຕພຸພໍ຺

ອຂິຍຸຖິຕລຸຈ ປເນຕໍ ຈີວຣໍ ປຣິກຸລຸຊໂຕ ກຖໍ ອຂິຍຸຖານໍ ວິຊຫຕີຕິ ອາຫ ''ສພຸພລຸຈ ປເນຕ''ນຸຕິອາທີ຺ ຕຕຸຖ ອຈຸຂິນຸທິຕຸວາ ຄຫເຓນາຕິ ໂຈຣາທີຫິ ອຈຸຂິນຸທິຕຸວາ ຄຫເຓນ຺ ທີນາຍາວຕຸຕເນນາຕິ ຄິຫີກາວາຍ ອາວຕຸຕເນນ, ວິພຸກເມນາຕິ ອຕຸໂຖ, ''ສີລວນຸໂຕວ ທຸຕຸວາ ຄິຫີ ກວິສຸສາມີ''ຕິ ເສຕວຕຸຖນິວາສເນນາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ຺ ''ອນຸຕິມວຕຸຖຸໍ ອຊຸຊາປນຸນສຸສ ເສຕວຕຸຖນິວາໂສ ວາ ກາສາຍຈຊນໍ ວາ ທີນາຍາວຕຸຕນ''ນຸຕິ ເກຈິ຺ '''ທີນາຍາວຕຸຕເນນາ'ຕິ ອິມີນາ ກິກຸຂຸນິຍາ ເອວ ອຂິຍຸຖານວິຊຫນໍ ຄຫິຕໍ ໂຫຕິ຺ ສາ ຫີ ຍທາ ວິພຸກມຕິ, ຕທາ ອສຸສມຕີ ໂຫຕິ຺ ກິກຸຂຸ ປນ ວິພຸກມນຸໂຕປີ ຍາວ ສິກຸຂໍ ນ ປຈຸຈກຸຂາຕິ, ຕາວ ກິກຸຂຸເຍວາຕິ ອຂິຍຸຖານໍ ນ ວິຊຫຕີ''ຕິ ອປເຣ຺ ສິກຸຂາປຈຸຈກຸຂາເນນາຕິ ລິງເຄ ຖິຕສຸເສວ ສິກຸຂາຍ ປຈຸຈກຸຂາເນນ຺ ໂຍ ຫີ ກິກຸຂຸລິງເຄ ຖິໂຕວ ສິກຸຂໍ ປຈຸຈກຸຂາຕິ, ຕສຸສ ກາຍລຄຸຄມຸປີ ຈີວຣໍ ອຂິຍຸຖານໍ ວິຊຫຕີຕິ຺ ກາລງກີຣິຍາຍາຕິ ມຣເຓນ຺ ລິງຄປຣິວຕຸຕເນນາຕິ ປຸຣິສລິງຄສຸສ , ອິຕຸຖີລິງຄສຸສ ວາ ປຣິວຕຸຕເນນ, ປຸຣິສສຸສ ອິຕຸຖີລິງຄປາຕຸກາເວນ, ອິຕຸຖິຍາ ວາ ປຸຣິສລິງຄປາຕຸກາເວນາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ຺

ກນິຍຸຖງຄຸລິນຂປີຍຸຖິປຸປມາເຓນາຕິ ເຫຍຸຖິມປຣິຈຸເຂທໍ ທສຸເສຕິ຺ ໂອຣໂຕຕີ ອພຸກນຸຕຣໂຕ຺ ໂຍ ປນ ທຸພຸພລຍຸຖາເນ ປຖມໍ ອຄຸຄລຸອໍ ທຕຸວາ ປຈຸຊາ ທຸພຸພລຍຸຖານໍ ຊິນຸທິຕຸວາ ອປເນຕິ, ອຂິຍຸຖານໍ ນ ກິຊຊຕິ຺ ມຕຸຫລປຣິວຕຸຕເນປີ ເອເສວ ນໂຍ຺ ທຸປຍຸຍສຸສ ປນ ເອກສຸມີ ປຍເລ ຊິທຸເທ ວາ ຊາເຕ, ຄລິເຕ ວາ ອຂິຍຸຖານໍ ນ ກິຊຊຕິ຺ ຂຸທຸທກໍ ຈີວຣໍ ມຫນຸຕໍ ກໂຣຕິ, ມຫນຸຕໍ ວາ ຂຸທຸທກໍ ກໂຣຕິ, ອຂິຍຸຖານໍ ນ ກິຊຊຕິ຺ ອຸໂກ ໂກຍິໂຍ ມຊຸເຊ ກໂຣນຸໂຕ ສເຈ ປນ ປຖມໍ ຊິນຸທິຕຸວາ ປຈຸຊາ ຟເຍຕິ, ອຂິຍຸຖານໍ ກິຊຊຕິ຺ ອຖ ຟເຍຕຸວາ ຊິນຸທຕິ, ນ ກິຊຊຕິ຺ ຣຊເກຫິ ໂຂວາເປຕຸວາ ເສຕໍ ກໂຣນຸຕສຸສາປີ ອຂິຍຸຖານໍ ອຂິຍຸຖານເມວ຺ ວສຸສານມາສາຕິກຸກເມນາປີຕິ ເອຕຸຖ ປີ-ສທຸໂທ ສມຸປີຕຸຫນຕຸໂຖ຺ ເຕນ ນ ເກວລໍ ປຸພຸເພ ວຸຕຸເຕນ ທານາທີນາ ອຍຸຖວິເຂເນວ ກາຣເຓນ ວສຸສິກສາຍິກາ ອຂິຍຸຖານໍ ວິຊຫຕິ, ອຖ ໂຂ ວສຸສານມາສາຕິກຸກເມນປີຕີ ເອວເມຕຸຖ ອຕຸໂຖ ທຍຸຖພຸໂພ຺ ເອສ ນໂຍ ອາພາຂວູປສເມນາປີຕີ ເອຕຸຖາປີ຺ ວິກປຸປນສິກຸຂາປເທຕິ (ປາຈິ຺ ໓໗໔ ອາທໂຍ) ປາຈິຕຸຕິເຍ ສຸຣາປານວຄຸຄສຸສ ນວມສິກຸຂາປເທ຺

ຕໍ ອຕິກຸກາມຍໂຕຕີ ເອຕຸຖ ຕນຸຕິ ຈີວຣໍ, ກາລໍ ວາ ປຣາມສຕີຕິ ອາຫ ''ຕໍ ຍຖາວຸຕຸຕຊາຕິປຸປມາຓ''ນຸຕິອາທີ຺ ອສຸສາຕິ ກິກຸຂຸສຸສ຺ ຕສຸສ ໂຍ ອຣຸໂຓຕີ ຕສຸສ ຈີວຣຸປຸປາທທິວສສຸສ ໂຍ ອຕິກຸກນຸໂຕ ອຣຸໂຓ຺ ຈີວຣຸປຸປາທທິວເສນ ສທຸຂິນຸຕິ ຈີວຣຸປຸປາທທິວສສຸສ ອຣຸເຓນ ສທຸຂີ຺ ທິວສສທຸເທນ ເຈຕຸຖ ຕໍທິວສນິສຸສິໂຕ ອຣຸໂຓ ວຸຕຸໂຕ຺ ອິທານິ ຍສຸສ ຈ ນິສຸສຊຊິຕພຸພໍ, ຍຖາ ຈ ນິສຸສຊຊິຕພຸພໍ, ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ຕໍ ຄເຫຕຸວາ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ຺ ຕຕຸຣາຍໍ ນໂຍຕີ ຕສຸມີ ນິສຸສຊຊເນ ອຍໍ ວິຂີ຺ ອລຸຓຖາປີ ຕີ ກາສນຸຕເຣນາປີ, ຍາຍ ກາຍຈິ ກາສາຍປີຕີ ອຕຸໂຖ຺ ປຍິພເລນາຕີ ວຕຸຕຸໍ ສມຕຸເຖນ຺ ອາຍຕີ ສໍວເຣຍຸຍາສີຕີ ອຸປຣີ ສໍວຣ ມາປຊຊເຍຍຸຍາສີ, ສໍວຸຕກາຍວຈີທຸວາໂຣ ກເວຍຸຍາສີຕີ ອຕຸໂຖ຺ ອິມານິ ຈ ''ປສຸສສີ''ຕິອາທີນິ ຍຖາກຸກມໍ ປຍິຄຸຄາຫກເທສເກຫິ ວຕຸຕພຸພວຈນານີ຺ ຕຖາ ຫີ ''ປສຸສສີ''ຕິ ປຍິຄຸຄາຫເກນ ວຕຸຕພຸພວຈນໍ, ''ອາມ ປສຸສາມີ''ຕິ ຕທນຸເທສເກນ ວຕຸຕພຸພວຈນໍ຺ ''ອາຍຕີ ສໍວເຣຍຸຍາສີ''ຕິ ຕທນຸປຸປຍິຄຸຄາຫເກນ ວຕຸຕພຸພວຈນໍ, ''ສາຂຸ ສຸຍຸຖຸ ສໍວຣິສຸສາມີ''ຕິ ຕທນຸເທສເກນ ວຕຸຕພຸພວຈ

ນໍຯ ອິມິນາ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ອາຍຕີ ສໍວເຣ ປຕິຍ຺ຄິຕກາວໍ ທສ຺ເສຕິຯ ທ຺ວິສຸ, ປນ ສມ຺ພຫຸລາສຸ ວາຕິ ທ຺ວິສຸ ວາ ສມ຺ພຫຸລາສຸ ວາ ອາປຕ຺ຕີສຸ ປຸຣິມນເຍເນວ ວຈນເກໂທ ກາຕພ຺ໂພຯ ລຕ຺ຕິຍໍ ອາປຕ຺ຕີ ສຣຕິ ວິວຣຕີຕິ ເອຕ຺ຖ "ທ຺ເວ ອາປຕ຺ຕິໂຍ"ຕິ ວາ "ສມ຺ພຫຸລາ ອາປຕ຺ຕິໂຍ"ຕິ ວາ ວຈນເກໂທ ກາຕພ຺ໂພຯ ທ຺ວີສຸ, ພຫູສຸ ວາ ວຈນເກໂທ ກາຕພ຺ໂພຕິ "ສຽໂຜ ອິມານິ ຈີວຣານີ"ຕິ ວຕ຺ຖຸວເສນ ວຈນເກໂທ ກາຕພ຺ໂພຯ

ເອວໍ ສຽໝສ຺ສ ນິສ຺ສຊ຺ຊນວິຮີ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຄຕາສ຺ສ ນິສ຺ສຊ຺ຊນວິຮີ ທສ຺ເສຕ຺ນ "ຄຕາສ຺ສ ປນ ນິສ຺ສຊ຺ຊນ຺ເຕນາ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ເສສໍ ປຸຣິມສທິສເມວາຕິ ນິສ຺ສຊ຺ຊນາປຕ຺ຕິປ຺ປະຕິຄ຺ຄຫຕານິສ຺ສຍ຺ຖຈີວຣທານເນສຸ "ອາຍສ຺ມນ຺ຕານ"ນ຺ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕວຈນເກທໍ ວິນາ ອວເສສໍ ສຽໝສ຺ສ ນິສ຺ສຊ຺ຊນາທີສຸ ວຸຕ຺ຕສທິສເມວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອິທານິ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ນິສ຺ສຊ຺ຊນວິຮີ ທສ຺ເສຕ຺ນ "ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ປນາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ທ຺ວີສຸ, ຕີສຸ ວາຕິ ທ຺ວີສຸ, ຕີສຸ ວາ ອາປຕ຺ຕີສຸ ເຈວ ທາຕພ຺ພຈີວເຣສຸ ຈຯ ຍຖາ ຈ ຄຕາສ຺ສ ນິສ຺ສຊ຺ຊເນ, ເອວໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ນິສ຺ສຊ຺ຊເນປີ ປາລຸອິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຍທິ ຫິ ວິເສໂສ ກເວຍ຺ຍ, ຍເຖວ "ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ຕິຕ຺ຕໍ ປາຣິສຸທ຺ຮິອຸໂປ຺ສຖໍ ກາຕຸໍ, ເອວລ຺ຈ ປນ, ກິກ຺ຂເວ, ກາຕພ຺ໂພ – ພ຺ຍຕ຺ເຕນ ກິກ຺ຂຸນາ ປຕິພເລນ ເຕ ກິກ຺ຂູ ລາເປຕພ຺ພາ"ຕິອາທິນາ (ມຫາວຯ ໑໖໘) ນເຍນ ຕິຕ຺ຕໍ ປາຣິສຸທ຺ຮິອຸໂປ຺ສຖໍ ວຕ຺ວາ "ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ປາຣິສຸທ຺ຮິອຸໂປ຺ສຖໍ ກາຕຸໍ, ເອວລ຺ຈ ປນ, ກິກ຺ຂເວ, ກຕ຺ຕພ຺ໂພ – ເຖເຣນ ກິກ຺ຂຸນາ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄ"ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ວິສໍເຍວ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປາຣິສຸທ຺ຮິອຸໂປ຺ສໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ, ເອວໍ ອິຮາປີ ວິສໍ ປາລຸອີ ວເທຍ຺ຍຯ ຍສ຺ມາ ປນ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ອວຕ຺ວາວ ຄໂຕຕິ ຄຕາສ຺ສ ວຸຕ຺ຕາ ປາລຸອິເຍເວຕ຺ຖ ປາລຸອິຯ ອາປຕ຺ຕິປ຺ປະຕິຄ຺ຄຫເຕ ປນ ອຍໍ ວິເສໂສ – ຍຖາ ຄຕາສ຺ສ ນິສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອາປຕ຺ຕິຍາ ເທສິຍມານາຍ ອາປຕ຺ຕິປ຺ປະຕິຄ຺ຄາຫໂກ ກິກ຺ຂຸ ລຕ຺ຕີ ຄເປຕິ, ເອວໍ ອຍ຺ຄເປຕ຺ວາ ທ຺ວິສຸ ອລ຺ລຕເຣນ ຍຖາ ເອກປຸຄ຺ຄໂລ ປະຕິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕິ, ເອວໍ ອາປຕ຺ຕິ ປະຕິຄ຺ຄເຫຕພ຺ພາຯ ທ຺ວິນ຺ນລ຺ຫິ ລຕ຺ຕິຍ຺ຄປນໍ ນາມ ນຕ຺ຖິຯ ຍທິ ສິຍາ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ປາຣິສຸທ຺ຮິອຸໂປ຺ສຖໍ ວິສໍ ນ ວເທຍ຺ຍຯ ນິສ຺ສຍ຺ຖຈີວຣທານເນປີ ຍຖາ "ອິມໍ ຈີວຣໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ທມ຺ມີ"ຕິ ເອໂກ ວທຕິ, ເອວໍ "ມຍໍ ອິມໍ ຈີວຣໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ເທມາ"ຕິ ວຕ຺ຕໍ ວຍ຺ຍຕິຯ ອິໂຕ ຄຣຸກຕຣານິປີ ຫິ ລຕ຺ຕິທຸຕິຍກມ຺ມານິ ອປໂລເກຕ຺ວາ ກາຕພ຺ພານີຕິ ວຸຕ຺ຕານິ ອຕ຺ຖິ, ເຕສໍ ເອຕໍ ອນຸໂລມໍຯ ເຕເນວາຫ "ທ຺ວິນ຺ນໍ ປນາ"ຕິອາທິຯ ນິສ຺ສຍ຺ຖຈີວຣໍ ປນ ທາຕພ຺ພເມວ, ອທາຕຸໍ ນ ລພ຺ກຕິຯ ວິນຍກມ຺ມມຕ຺ຕເມວ ເຫຕໍຯ ນ ຕໍ ເຕນ ສຽໝສ຺ສ ວາ ຄຕາສ຺ສ ວາ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວາ ທິນ຺ນເມວ ໂຫຕິຯ ເຕນາຫ "ນິສ຺ສຍ຺ຖວຕ຺ຖຸ"ນ຺ຕິອາທິຯ

ອນິສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ວາປຣິກຸລ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຍນ຺ຕິ ສກີ ນິວຕ຺ຖໍ ວາ ສກີ ປາຣຸຕໍ ວາ ກາຍໂຕ ອໂມເຈຕ຺ວາ ທິວສມ຺ປີ ຈຣຕິ, ເອກເມວ ທຸກ຺ກຍໍຯ ໂມເຈຕ຺ວາ ນິວາເສຕິ ວາ ປາຣຸປຕິ ວາ, ປໂຍເຄ ປໂຍເຄ ທຸກ຺ກຍໍຯ ທຸນ຺ນິວຕ຺ຖໍ ວາ ທຸປ຺ປາຣຸຕໍ ວາ ສຕ຺ຖາເປນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິຯ ອລ຺ລສ຺ສ ຕໍ ປຣິກຸລ຺ຊໂຕປີ ອນາປຕ຺ຕິຯ "ອລ຺ເລນ ກຕໍ ປຕິລກິຕ຺ວາ ປຣິກຸລ຺ຊຕີ"ຕິອາທິວຈນລ຺ເຈຕ຺ຖ (ປາຣາຯ ໔໗໐) ສາຮກໍຯ ທສາຫໍ ອນຕິກ຺ກນ຺ເຕປີ ອຕິກ຺ກນ຺ຕສລ຺ລີໂນ, ເວມຕິກສ຺ສ ຈ ທຸກ຺ກຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ "ປຣິກຸລ຺ຊນ຺ຕສ຺ສາ"ຕິ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຮິຕພ຺ພໍຯ ອຕິກ຺ກນ຺ເຕ ອນຕິກ຺ກນ຺ຕສລ຺ລີໂນປີຕິ ທສາຫໍ ອຕິກ຺ກນ຺ເຕ ຈີວເຣ "ອນຕິກ຺ກນ຺ຕໍ ອິທ"ນ຺ຕິ ເອວໍ ສລ຺ລີໂນ, ທສາເຫ ວາ ອຕິກ຺ກນ຺ເຕ "ອນຕິກ຺ກນ຺ໂຕ ທສາໂຫ"ຕິ ເອວໍ ສລ຺ລີໂນຯ

ອິທານິ "ອນຮິຍ຺ຄິເຕ ອຮິຍ຺ຄິຕສລ຺ລີໂນ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍ"ນ຺ຕິອາທິອາປຕ຺ຕິວາຣໍ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຕຖາ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຖາຕິ ຍຖາ ທສາຫໍ ອຕິກ຺ກນ຺ເຕ ສລ຺ລາເກເທນ ຕິກປາຈິຕ຺ຕິຍໍ, ຕຖາ ອນຮິຍ຺ຄິຕາທີສຸ ສຕ຺ຕສຸ ວິກປ຺ເປສຸ ອຮິຍ຺ຄິຕາທິສລ຺ລາເກໂທໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ອວິສ຺ສຊ຺ຊິເຕ ວິສ຺ສຊ຺ຊິຕສລ຺ລີໂນຕິ ກສ຺ສຈິ ອທິນ຺ເນ ອປຣິຈ຺ຈຕ຺ເຕ "ທິນ຺ນໍ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ມຍາ"ຕິ ເອວໍ ສລ຺ລີໂນຯ ອນຍ຺ເຖ ນຍ຺ຖສລ຺ລີໂນຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຈີວເຣນ ສທ຺ຮິ ພຫູນິ ອລ຺ເລສໍ ຈີວຣານິ ເອກໂຕ ຄປິຕານິ, ຕານິ ເຈ ໂຈຣາ ຫຣນ຺ຕິ, ຕຕ຺ເຣສ ອຕ຺ຕໂນ ຈີວເຣ ອນຍ຺ເຖ ນຍ຺ຖສລ຺ລີ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ນຍ຺ຖສລ຺ລີໂນຯ ເອສ ນໂຍ ອວິນຍ຺ຖາທີສຸປີຯ ອວິລຸຕ຺ເຕຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ຄພ຺ກໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ປສຍ຺ຫາວຫາຣວເສນ ອວິລຸຕ຺ເຕຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ວິສ຺ສຊ຺ຊິເຕຕິ (ປາຣາຯ ອຍ຺ຄຯ ໔໗໔໖) ອລ຺ລສ຺ສ ທິນ຺ເນຯ ກຖໍ ປນ ທິນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ກຖໍ ຄຫິຕໍ? "ອິມໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ເທມິ, ທທາມິ, ທຊ຺ຊາມິ, ໂອໂຕເຊມິ, ປຣິຈ຺ຈຊາມິ, ວິສ຺ສຊ຺ຊາມິ, ນິສ຺ສຊ຺ຊາມີ"ຕິ ວາ ວທຕິ, "ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ເທມິ...ເປ... ນິສ຺ສຊ຺ຊາມີ"ຕິ ວາ ວທຕິ, ສມ຺ມຸຂາປີ ປຣມ຺ມຸຂາປີ ທິນ຺ນໍເຍວ ໂຫຕິຯ "ຕຸຍ຺ຫໍ ຄຕ຺ຫາຫີ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ "ມຍ຺ຫໍ ຄຕ຺ຫາມີ"ຕິ ວທຕິ, ສຸທິນ຺ນໍ, ສຸຄ຺ຄຫິຕລ຺ຈຯ "ຕວ ສນ຺ຕກໍ ກໂຣຫິ, ຕວ ສນ຺ຕກໍ ໂຫຕຸ, ຕວ ສນ຺ຕກໍ ກຣິສ຺ສສີ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ "ມມ ສນ຺ຕກໍ ກໂຣມິ, ມມ ສນ຺ຕກໍ ໂຫຕຸ, ມມ ສນ຺ຕກໍ ກຣິສ຺ສາມີ"ຕິ ວທຕິ, ທຸທ຺ທິນ຺ນໍ, ທຸຄ຺ຄຫິຕລ຺ຈຯ ເນວ ທາຕາ ທາຕຸໍ ຊານາຕິ, ນ ອິຕໂຣ ຄເຫຕຸໍຯ

ສເຈ ປນ ‘‘ຕວ ສນ຺ຕກໍ ກໂຣຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ສາທຸ, ຠນ຺ເຕ, ມຍ຺ຫໍ ຄຓ຺ຫາມີ’’ຕິ ຄຓ຺ຫາຕິ, ສຸຄ຺ຄຫິຕໍ, ສເຈ ປນ ເອໂກ ‘‘ຄຓ຺ຫາຫີ’’ຕິ ວທຕິ, ອິຕໂຣ ‘‘ນ ຄຓ຺ຫາມີ’’ຕິ ວທຕິ, ປຸນ ໂສ ‘‘ທິນ຺ນໍ ມຍາ ຕຸຍ຺ຫໍ, ຄຓ຺ຫາຫີ’’ຕິ ວທຕິ, ອິຕໂຣປິ ‘‘ນ ມຍ຺ຫໍ ອິມິນາ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ ວທຕິຯ ຕໂຕ ປຸຣິໂມປິ ‘‘ມຍາ ທິນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ທສາຫໍ ອຕິກ຺ກາເມຕິ, ປຈ຺ຉິໂມປິ ‘‘ມຍາ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ, ກສ຺ສາປຕ຺ຕິ ຕິ? ນ ກສ຺ສຈິຯ ຍສ຺ສ ປນ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ເຕນ ອຘິຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໍຯ ໂຍ ປນ ອຘິຏ຺ຐາເນ ເວມຕິໂກ, ເຕນ ກິໍ ກາຕພ຺ພໍ? ເວມຕິກກາວໍ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ‘‘ສເຈ ອນຘິຏ຺ຐິຕໍ ກວິສ຺ສຕິ, ເອວໍ ເມ ກປ຺ປິຍໍ ໂຫຕິ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ນິສ຺ສຊ຺ຊິຕພ຺ພໍຯ ນ ຫິ ເອວໍ ຊານາເປຕ຺ວາ ວິນຍກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ມຸສາວາໂທ ໂຫຕິຯ

ຍຖາຈ ອິທໍ, ເອວໍ ອິໂຕ ປຣານິປິ ຕິ ຍຖາ ອິທໍ ອຕິເຣກຈີວຣທສາຣຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທໍ ອາຈາຣວິປຕ຺ຕິ, ເອວໍ ອິໂຕ ປຣານິປິ ສິກ຺ຂາປທານິ ອາຈາຣວິປຕ຺ຕິເຍວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ ‘‘ອຸກໂຕປາຕິໂມກ຺ເຂສູ’’ຕິອາທິຯ ອາຊີວວິປຕ຺ຕິປຈ຺ຈຍາ ປນ ຖເປຕ຺ວາ ທຸພ຺ຠາສິຕໍ ຉ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕາຕິ –

‘‘ອາຊີວເຫຕຸ ອາຊີວກາຣຓາ ປາປິຈ຺ໂຉ ອິຈ຺ຉາປກໂຕ ອສນ຺ຕໍ ອຠູຕໍ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສທມ຺ມໍ ອຸລ຺ລປຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ປາຣາຊິກສ຺ສຯ ອາຊີວເຫຕຸ ອາຊີວກາຣຓາ ສຎ຺ຈຣິຕ຺ຕໍ ສມາປຊ຺ຊຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ສງ຺ຆາທິເສສສ຺ສຯ ອາຊີວເຫຕຸ ອາຊີວກາຣຓາ ‘ໂຍ ເຕ ວິຫາເຣ ວສຕິ, ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ອຣຫາ’ຕິ ຠຓຕິ, ປຏິວິຊານນ຺ຕສ຺ສ ອາປຕ຺ຕິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍສ຺ສຯ ອາຊີວເຫຕຸ ອາຊີວກາຣຓາ ຠິກ຺ຂຸ ປຓີຕໂກຊນານິ ອຄິລາໂນ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖາຍ ວິຎ຺ຎາເປຕ຺ວາ ຠຸຎ຺ຊຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ປາຈິຕ຺ຕິຍສ຺ສຯ ອາຊີວເຫຕຸ ອາຊີວກາຣຓາ ຠິກ຺ຂຸນີ ປຓີຕໂກຊນານິ ອຄິລານາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖາຍ ວິຎ຺ຎາເປຕ຺ວາ ຠຸຎ຺ຊຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ປາຏິເທສນີຍສ຺ສຯ ອາຊີວເຫຕຸ ອາຊີວກາຣຓາ ຠິກ຺ຂຸ ສູປໍ ວາ ໂອທນໍ ວາ ອຄິລາໂນ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖາຍ ວິຎ຺ຎາເປຕ຺ວາ ຠຸຎ຺ຊຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ’’ຕິ (ປຣິຯ ໒໘໗) –

ເອວໍ ປາຣາຊິກາທີວເສນ ຖເປຕ຺ວາ ທຸພ຺ຠາສິຕໍ ອາຊີວວິປຕ຺ຕິປຈ຺ຈຍາ ຉ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕາຯ ທິຏ຺ຐິວິປຕ຺ຕິປຈ຺ຈຍາ ປາຈິຕ຺ຕິຍທຸກ຺ກຏວເສນ ທ຺ເວ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕາຕິ ສມນຸກາສນາຍ ປາປິກາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ອປ຺ປຏິນິສ຺ສຊ຺ຊເນ ຎຕ຺ຕິຍາ ທຸກ຺ກຏໍ, ກມ຺ມວາຈາປຣິໂຍສາເນ ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ເອວໍ ທິຏ຺ຐິວິປຕ຺ຕິປຈ຺ຈຍາ ປາຈິຕ຺ຕິຍທຸກ຺ກຏວເສນ ທ຺ເວ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕາຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ວິປຕ຺ຕິກຖາສຸຯ

ຄຓນູປຄຕາຕິ ທີວສຄຓນໍ ອຸປຄຕາໂວຯ ອຎ຺ເຎຫີ ‘‘ອິມໍ ຈີວຣໍ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ເທມາ’’ຕິ ປຣຫຕ຺ເຖ ທິນ຺ນມ຺ປິ ‘‘ນ ຕາວ ຕໍ ຄຓນູປຄໍ, ຍາວ ນ ຫຕ຺ຖໍ ຄຈ຺ຉຕິ’’ຕິ (ມຫາວຯ ໓໕໙) ຈມ຺ມກ຺ຂນ຺ທເກ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຍາວ ອາຫຣິຕ຺ວາ ວາ ນ ທິນ຺ນໍ, ‘‘ຕຸມ຺ຫາກໍ, ຠນ຺ເຕ, ຈີວຣໍ ອຸປ຺ປນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ປຫີຓິຕ຺ວາ ວາ ອນາໂຣຈິຕໍ, ຕາວ ທີວສຄຓນໍ ນ ອຸເປຕິ, ອນຘິຏ຺ຐິຕໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ຍທາ ປນ ອາເນຕ຺ວາ ທິນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ‘‘ອຸປ຺ປນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ວາ ສຸຕໍ, ຕໂຕ ປຏ຺ຖາຍ ຄຓນູປຄໍ ໂຫຕິ, ອນ຺ໂຕທສາເຫ ອຘິຏ຺ຐາຕພ຺ພໍຯ ກຖິນສຎ຺ຎິຕໍ ສມ຺ມຏ຺ຐານມສ຺ສາຕິ ກຖິນສມ຺ມຏ຺ຐານໍ, ຕຕິຍຉຏ຺ຐສມ຺ມຏ຺ຐານວເສນ ທ຺ວິສມ຺ມຏ຺ຐານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກາຍວາຈາຫິ ກຕ຺ຕພ຺ພອຘິຏ຺ຐານວິກປ຺ປນານໍ ອກຣເຓນ ກາຍວາຈໂຕ, ຈິຕ຺ເຕ ປນ ສຕິ ກາຍວາຈາຈິຕ຺ຕໂຕ ຈ ສມ຺ມຏ຺ຐາຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອນຘິຏ຺ຐານາວິກປ຺ປນວເສນ ອາປຊ຺ຊນໂຕ ອກິຣິຍໍຯ ອຊານນ຺ໂຕປິ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ໂນສຎ຺ຎາວິໂມກ຺ຂໍຯ ກາຍທ຺ວາເຣ ຈ ວຈີທ຺ວາເຣ ຈ ກຕ຺ຕພ຺ພາກຣຓໂຕ ກາຍກມ຺ມໍ ວຈີກມ຺ມໍຯ

ກຖິນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒ຯ ອຸໂທສິຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຠິກ຺ຂຸນາຕິ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ສາມິອຕ຺ເຖ ເຈຕໍ ກຣຓວຈນໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ປຸຣິມສິກ຺ຂາປເທ ວິຍາ’’ຕິອາທິຯ ອຖ ກສ຺ມາ ກຣຓວເສເນວ ກຣຓວຈນສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສາມິວເສນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ ‘‘ກຣຓວເສນ ຫິ’’ຕິອາທິຯ ຫີຕິ ກາຣຓຕ຺ເຖ ນິປາໂຕຯ ຌິນ຺ນປລິໂພໂຘຕິ ຌິນ຺ນຈີວຣາວາສປລິໂພໂຘຯ ເອກາວ ຣຕ຺ຕິ ເອກຣຕ຺ຕໍ, ສມາສນ຺ຕຄຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍຯ ຕີຓ຺ຓໍ ຈີວຣານໍ ສມາຫາໂຣຕິ ຕິຈີວຣໍຯ ເຕນ ຕິຈີວເຣນ, ຕີຫິ ຈີວເຣຫີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອເກນ ວິປ຺ປວຸຕ຺ໂຖປິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໔໗໕-໔໗໖) ຫິ ຕິຈີວເຣນ ວິປ຺ປວຸຕ຺ໂຖ ນາມ ໂຫຕິ ປຏິສິທ຺ຘປຣິຍາປນ຺ເນນ ວິປ຺ປວຸຕ຺ຖຕ຺ຕາ, ອວຍເວປິ ວາ ສມຸທາຍໂວຫາໂຣຯ ເຕນາຫ ‘‘ຕິຈີວຣາຘິຏ຺ຐານນເຍນາ’’ຕິອາທິຯ

ອິທານິ ວິປ຺ປວາສລກ຺ຂຓວວຕ຺ຖາປນຕ຺ຖໍ “ຄາໂມ ເອກູປຈາໂຣ”ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ນິເວສນນ຺ຕິ ອຸໂທສິຕາທີນໍ ວເສນ ອກຕາຍ ປຕິສ຺ສຍວິກຕິຍາ ອຘິວຈນໍຯ ອຸໂທສິໂຕຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໔໗໒-໔໗໓) ຍານາທີນໍ ຠຓ຺ຑານໍ ສາລາຯ ໂຍ “ອຸທ຺ໂທສິໂຕ”ຕິປິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອຏ຺ໂຏຕິ ປຏິຣາຊາທິປຏິພາຫນຕ຺ຖໍ ອິຏ຺ຐກາຫິ ກໂຕ ພຫລຠິຕ຺ຕິໂກ ຈຕຸປ຺ຎ຺ຈຠູມິໂກ ປຕິສ຺ສຍວິເສໂສຯ “ອຏ຺ໂຏຕິ ພຫລຠິຕ຺ຕິກເຄຫໍ, ຍສ຺ສ ໂຄປານສິໂຍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອິຏ຺ຐກາຫິ ເອວ ຉທນໍ ໂຫຕີ”ຕິ ອປເຣຯ “ອຏ຺ຏາກາເຣນ ກຣີຍຕີ”ຕິປິ ວທນ຺ຕິຯ ມາໂຬຕິ ເອກກູຏສງ຺ຄຫິໂຕ ຈຕຸຣສ຺ສປາສາໂທ, ເອກກູຏສງ຺ຄຫິໂຕ ວາ ອເນກໂກຓວນ຺ໂຕ ປຕິສ຺ສຍວິເສໂສຯ “ມາໂຬຕິ ວຏ຺ຏາກາເຣນ ກຕເສນາສນ”ນ຺ຕິ ອປເຣຯ ປາສາໂທຕິ ທີຆປາສາໂທ, ອຑ຺ຒໂຍຄາທີເກໂຫ ອຏ຺ຏມາຬຫມ຺ມິຍວຊ຺ຊິໂຕ ສພ຺ໂພ ວາ ປາສາໂທຯ ຫມ຺ມິຍນ຺ຕິ ມຸຓ຺ຑຈ຺ຉທນປາສາໂທຯ “ຈນ຺ທິກງ຺ຄຓຍຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ອປເຣຯ ນາວາຕິ ຖລຏ຺ໂຐທກຏ຺ຐວເສນ ທຸວິຘາ ນາວາຯ ສຕ຺ໂຖຕິ ຊງ຺ຆສຕ຺ໂຖ, ສກຏສຕ຺ໂຖ ວາຯ ຂລ຺ລກຣຓນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໔໙໑-໔໙໔) ຂລໍ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອາຣາໂມຕິ ປຸປ຺ຜາຣາໂມ, ຜລາຣາໂມ ວາຯ ວິຫາໂຣຕິ ສປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ວາ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ວາ ສກໂລ ອາວາໂສຯ “ເຄຫມ຺ປີ”ຕິ ເກຈິຯ ນິເວສນາທີນິ ເຈຕ຺ຖ ຄາມໂຕ ພຫີ ນິວິຏ຺ຐານິ ຄຫິຕານິຯ ອນ຺ໂຕຄາເມ ຐິຕານໍ ປນ ຄາມຄ຺ຄຫເຓເນວ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ຄາມປຣິຫາໂຣເຍວາຕິຯ “ນິເວສນາທໂຍ ຫມ຺ມິຍປຣິໂຍສານາ ຄາມປຣິກ຺ເຂປໂຕ ພຫີ ນິວິຏ຺ຐາ”ຕິ ອປເຣຯ ຫຕ຺ຖປາສາຕິກ຺ກເມຕິ ເອຕ຺ຖ ຫຕ຺ຖປາໂສ ນາມ ອຑ຺ຒເຕຍ຺ຍຣຕນປ຺ປມາໂຓ ປເທໂສ, ຕສ຺ສ ອຕິກ຺ກໂມ ຫຕ຺ຖປາສາຕິກ຺ກໂມ, ຕສ຺ມິໍ ຫຕ຺ຖປາສາຕິກ຺ກເມຯ ຫຕ຺ຖປາສພ຺ຠນ຺ຕເຣ ປນ ວຕ຺ຖໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ຕໍ ປມາຓໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ສເຈປິ ອິທ຺ຘິມາ ຠິກ຺ຂຸ ອາກາເສ ອຣຸຓໍ ອຸຏ຺ຐາເປຕິ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍເມວ ໂຫຕິຯ

ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວິນິຈ຺ຉໂຍ – ສເຈ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໔໓໓-໔໓໗) ຄາໂມ ເອກສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ວາ ໂຠຊກສ຺ສ ວາ ວເສນ ເອກກຸລສ຺ສ ໂຫຕິ, ປາກາຣາທີນາ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເອກູປຈາໂຣ ຈ, ເອວຣູເປ ຄາເມ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຕສ຺ມິໍ ຄາມພ຺ຠນ຺ຕເຣ ຍຖາຣຸຈິຕຏ຺ຐາເນ ວສິຕພ຺ພໍ, ສເຈ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ຍສ຺ມິໍ ຆເຣ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມິໍ ຆເຣ ວສິຕພ຺ພໍ, ຕສ຺ສ ຆຣສ຺ສ ສມນ຺ຕາ ຫຕ຺ຖປາສາ ວາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ

ສເຈ ຄາໂມ ເວສາລິກຸສິນາຣາທໂຍ ວິຍ ນານາຣາຊູນໍ ວາ ໂຠຊການໍ ວາ ໂຫຕິ, ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ຈ, ເອວຣູເປ ຄາເມ ຍສ຺ມິໍ ຆເຣ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມິໍ ຆເຣ ວາ ວຕ຺ຖພ຺ພໍ, ຕສ຺ສ ຆຣສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາສາ ວາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ ຍສ຺ສາ ວີຖິຍາ ຆຣໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສາ ວີຖິຍາ ຕສ຺ສ ຆຣສ຺ສ ສມ຺ມຸຂາຏ຺ຐາເນ ສຠາຍໍ ວາ ຆຣທ຺ວາເຣ ວາ ວຕ຺ຖພ຺ພໍ, ເຕສໍ ສຠາທ຺ວາຣານໍ ຫຕ຺ຖປາສາ ວາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ

ສເຈ ໂສ ຄາໂມ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ຍສ຺ມິໍ ຆເຣ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຖ ວາ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາເສ ວາ ວຕ຺ຖພ຺ພໍຯ ນິເວສເນ ປນ ສເຈ ເອກກຸລສ຺ສ ນິເວສນໍ ໂຫຕິ, ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ຈ, ອນ຺ໂຕນິເວສເນ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕນິເວສເນ ວຕ຺ຖພ຺ພໍຯ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ເຈ ໂຫຕິ, ຍສ຺ມິໍ ຄພ຺ເຠ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມິໍ ວຕ຺ຖພ຺ພໍ, ຕສ຺ສ ຄພ຺ຠສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາສາ ວາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ

ສເຈ ນານາກຸລສ຺ສ ນິເວສນໍ ໂຫຕິ, ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ຈ, ຍສ຺ມິໍ ຄພ຺ເຠ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມິໍ ຄພ຺ເຠ ວຕ຺ຖພ຺ພໍ, ສພ຺ເພສໍ ສາຘາຣຓທ຺ວາຣມູເລ ວາ ເຕສໍ ຄພ຺ຠທ຺ວາຣມູລານໍ ຫຕ຺ຖປາສາ ວາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ເຈ, ຍສ຺ມິໍ ຄພ຺ເຠ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມິໍ ຄພ຺ເຠ ວຕ຺ຖພ຺ພໍ, ຕສ຺ສ ຄພ຺ຠສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາສາ ວາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ ເອສ ນໂຍ ອຸໂທສິຕາທີສຸປິຯ

ສຕ຺ໂຖ ປນ ຊງ຺ຆສຕ຺ໂຖ ວາ ໂຫຕຸ, ສກຏສຕ຺ໂຖ ວາຯ ສເຈ ເອກກຸລສ຺ສ ສຕ຺ໂຖ ໂຫຕິ, ສຕ຺ເຖ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຸຣໂຕ ວາ ປຈ຺ຉໂຕ ວາ ສຕ຺ຕພ຺ຠນ຺ຕຣາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພາ, ປສ຺ສໂຕ ອພ຺ຠນ຺ຕຣໍ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ ສເຈ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໔໗໙) ສຕ຺ໂຖ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຄາມໍ ວາ ນທີ ວາ ປຣິຍາທິຍິຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕິ, ອນ຺ໂຕປວິຏ຺ເຐນ ສທ຺ຘິໍ ເອກາພທ຺ໂຘ ຫຸຕ຺ວາ ໂອຣຎ຺ຈ ປາຣຎ຺ຈ ຜຣິຕ຺ວາ ຐິໂຕ ໂຫຕິ, ສຕ຺ຖປຣິຫາໂຣວ ລພ຺ຠຕິຯ ອຖ ຄາເມ ວາ ນທິຍາ ວາ ປຣິຍາປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ອນ຺ໂຕປວິຏ຺ໂຐ, ຄາມປຣິຫາໂຣ ເຈວ ນທີປຣິຫາໂຣ ຈ ລພ຺ຠຕິຯ ສເຈ ວິຫາຣສີມໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕິ, ອນ຺ໂຕສີມາຍ ຈ ຈີວຣໍ ໂຫຕິ, ວິຫາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວສິຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ພຫິສີມາຍ ຈີວຣໍ ໂຫຕິ, ສຕ຺ຖສມີເປເຍວ ວສິຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ສກເຏ ວາ ຠຄ຺ເຄ, ໂຄເຓ ວາ ນຏ຺ເຐ ອນ຺ຕຣາ ຉິຊ຺ຊຕິ, ຍສ຺ມິໍ ໂກຏ຺ຐາເສ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຖ ວສິຕພ຺ພໍຯ

ເຂຕ຺ເຕປິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໔໙໐) ສເຈ ເອກກຸລສ຺ສ ເຂຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ຈ, ອນ຺ໂຕເຂຕ຺ເຕ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕ

ເຂຕ຺ເຕ ວຕ຺ຖພ຺ພໍຯ ສເຈ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ຫຕ຺ຖປາສາ ຈີວຣໍ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ນານາກຸລສ຺ສ ເຂຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕຎ຺ຈ, ອນ຺ໂຕເຂຕ຺ເຕ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ເຂຕ຺ຕທ຺ວາຣມູເລ ວາ ວຕ຺ຖພ຺ພໍ, ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາສາ ວາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ຈີວຣໍ ຫຕ຺ຖປາສາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ ເອສ ນໂຍ ຘຎ຺ຎກຣຓາຣາເມສຸ ທ຺ວີສຸປິຯ ວິຫາເຣ ປນ ນິເວສເນ ວຸຕ຺ຕສທິໂສວ ວິນິຈ຺ໂຉຍຯ

ຣຸກ຺ຂມູເລ ປນ ຍໍ ມຊ຺ຌນ຺ຫິເກ ກາເລ ສມນ຺ຕາ ຉາຍາ ຜຣຕິ, ຕສ຺ມິໍ ຐາເນ ອວິຣເລ ປເທເສ ຕສ຺ສ ຉາຍາຍ ຜຸຏ຺ໂຐກາສສ຺ສ ອນ຺ໂຕເຍວ ນິກ຺ຂິປິຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ວິຣຬສາຂສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ອາຕເປນ ຜຸຏ຺ໂຐກາເສ ຐເປຕິ, ອຣຸຓຸຄ຺ຄມເນ ຈ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາເສ ນ ໂຫຕິ, ອຎ຺ຎສ຺ມິໍ ຐາເນ ຕສ຺ສ ຉາຍາຍປິ ໂຫຕິ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ໂຫຕິຯ ສເຈ ນານາກຸລສ຺ສ ຣຸກ຺ໂຂ ໂຫຕິ, ຈີວຣສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາສາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ

ອຊ຺ໂຌກາເສ ປນ ວິຎ຺ຌາຏວິອາທີສຸ ອຣຎ຺ເຎສຸປິ ສມຸທ຺ທມຊ຺ເຌ ມຈ຺ຉພນ຺ຘານໍ ອຄມນປຖທີປເກສຸປິ ຈີວຣໍ ຐເປຕ຺ວາ ຕໂຕ ສມນ຺ຕາ ສຕ຺ຕພ຺ຠນ຺ຕເຣ ປເທເສ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ວສິຕພ຺ພໍ, ອິຕຣຖາ ອຣຸເຓ ອຸຄ຺ຄເຕ ວິປ຺ປວຸຕ຺ໂຖ ນາມ ໂຫຕີຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ອິມສ຺ສ ປນ ວິຕ຺ຖາຣສ຺ສ ອິຘ ອວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍຎ຺ຈ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ‘‘ຕິຈີວເຣນ ວິປ຺ປວເສຍ຺ຍາ’’ຕິ ເອຕສ຺ມິໍ ປເທຯ ສງ຺ເຂໂປຕິ ສງ຺ເຂປວຓ຺ຓນາຯ ເອຕ຺ຖ ປນ ປາຬິຍໍ (ປາຣາຯ ໔໗໗) ‘‘ຄາໂມ ເອກູປຈາໂຣ ນານູປຈາໂຣ’’ຕິອາທິນາ ອວິເສເສນ ມາຕິກໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາປິ ຄາມນິເວສເນາໂທສິຕເຂຕ຺ຕຘຎ຺ຎກຣຓອາຣາມວິຫາຣານໍ ເອກູປຈາຣນານູປຈາຣຕາ ‘‘ຄາໂມ ເອກູປຈາໂຣ ນາມ ເອກກຸລສ຺ສ ຄາໂມ ໂຫຕິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ຈ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ຈາ’’ຕິອາທິນາ (ປາຣາຯ ໔໗໙) ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕາປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕວເສນ ວິຠຕ຺ຕາຯ ອຏ຺ຏມາຬກປາສາທຫມ຺ມິຍນາວາສຕ຺ຖຣຸກ຺ຂມູລອຊ຺ໂຌກາສານໍ ປນ ເອວໍ ອວຕ຺ວາ ‘‘ເອກກຸລສ຺ສ ອຏ຺ໂຏ ໂຫຕິ, ນານາກຸລສ຺ສ ອຏ຺ໂຏ ໂຫຕີ’’ຕິອາທິນາ (ປາຣາຯ ໔໘໔) ນເຍນ ເອກກຸລນານາກຸລວເສນ ຈ ອນ຺ເຕ ‘‘ອຊ຺ໂຌກາເສ ເອກູປຈາໂຣ ນາມ ອຄາມເກ ອຣຎ຺ເຎ ສມນ຺ຕາ ສຕ຺ຕພ຺ຠນ຺ຕຣາ ເອກູປຈາໂຣ, ຕໂຕ ປຣໍ ນານູປຈາໂຣ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໔໙໔) ຈ ເອວໍ ເອກູປຈາຣນານູປຈາຣຕາ ວິຠຕ຺ຕາຯ ຕສ຺ມາ ຄາມາທີສຸ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ເອກູປຈາຣໍ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ນານູປຈາຣນ຺ຕິ ຈ, ອຏ຺ຏາທີສຸ ຍໍ ເອກກຸລສ຺ສ, ຕໍ ເອກູປຈາຣໍ, ຍໍ ນານາກຸລສ຺ສ, ຕໍ ນານູປຈາຣນ຺ຕິ ຈ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ອຊ຺ໂຌກາເສ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ອຸປຈາໂຣຕິ ຫິ ‘‘ຄາໂມ ເອກູປຈາໂຣ ນານູປຈາໂຣ’’ຕິອາທີສຸ ທ຺ວາຣໍ, ‘‘ອຊ຺ໂຌກາເສ ເອກູປຈາໂຣ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ສມນ຺ຕາ ສຕ຺ຕພ຺ຠນ຺ຕຣສງ຺ຂາຕໍ ປມາຓນ຺ຕິ ອປເຣຯ

ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ຠິກ຺ຂຸສມ຺ມຸຕິຍາຕິ ຠິກ຺ຂູຫິ ສງ຺ເຆນ ທິນ຺ນາ ສມ຺ມຸຕິ ຠິກ຺ຂຸສມ຺ມຸຕິ, ຕໍ ວິນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ ‘‘ຍໍ ສງ຺ໂຆ’’ຕິອາທິຯ ອວິປ຺ປວາສສມ຺ມຸຕີ ເທຕີຕິ ອວິປ຺ປວາສາ ສມ຺ມຸຕິ, ອວິປ຺ປວາສາຍ ວາ ສມ຺ມຸຕິ ອວິປ຺ປວາສສມ຺ມຸຕິ, ຕໍ ຎຕ຺ຕິທຸຕິເຍນ ກມ຺ເມນ ເທຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ສນ຺ຕຣຸຕ຺ຕເຣນາຕິ ‘‘ອນ຺ຕຣ’’ນ຺ຕິ ອນ຺ຕຣວາສໂກ ວຸຈ຺ຈຕິ, ‘‘ອຸຕ຺ຕຣ’’ນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ໂຆ, ສຫ ອນ຺ຕເຣນ ອຸຕ຺ຕຣໍ ສນ຺ຕຣຸຕ຺ຕຣໍ, ເຕນ ສນ຺ຕຣຸຕ຺ຕເຣນ, ສຫ ອນ຺ຕຣວາສເກນ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ເຆນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອນ຺ໂຕອຣຸເຓ ປຈ຺ຈຸທ຺ທເຣຕີ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ສມ຺ປາປຸຓິຕຸມສກ຺ໂກນ຺ເຕນ ຕຕ຺ເຖວ ຐຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕ ອຣຸເຓ ປຈ຺ຈຸທ຺ທເຣຯ ປຈ຺ຈາຄນ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ຍຖາ ໂຣໂຄ ນ ກຸປ຺ປຕິ, ຕຖາ ປຸນ ຈີວຣສ຺ສ ຐປິຕຏ຺ຐານໍ ອາຄນ຺ຕພ຺ພໍຯ ຍໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຫິ ສຕ຺ຖໍ ວາ ປຣິເຍສຕິ, ‘‘ຄຈ຺ຉາມີ’’ຕິ ອາໂຠຄໍ ວາ ກໂຣຕິ, ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ວຏ຺ຏຕິຯ ‘‘ນ ທານິ ຄມິສ຺ສາມີ’’ຕິ ເອວໍ ປນ ຘຸຣນິກ຺ເຂປໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ປຈ຺ຈຸທ຺ທຣິຕພ຺ພໍ ‘‘ອຕິເຣກຈີວຣຘຸຣາເນ ຕຸສ຺ສຕີ’’ຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ຕຕ຺ເຖວ ວາ ກິເຕນ ປຈ຺ຈຸທ຺ທຣິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິຯ ໂສຕິ ຍສ຺ສ ສມ຺ມຸຕິ ທິນ຺ນາ, ໂສ ໂຣໂຄຯ ລທ຺ຘກປ຺ປິຍເມວ ປຸນ ສມ຺ມຸຕິທານກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ

ອນິຏ຺ຐິຕຈີວຣຕາຕິ ຕິຈີວຣານິຏ຺ຐານເນນ ອນິຏ຺ຐິຕຈີວຣຕາຯ ວິປ຺ປວາໂສ ນາມ ຍທິ ພຫຸສີມາຍໍ ຈີວຣໍ ໂຫຕິ, ຕໂຕ ພຫິ ອຣຸຓຸຏ຺ຐາປນໍຯ ອຖ ອພຫຸສີມາຍໍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕຄາມາທີນໍ ພຫິ ຫຕ຺ຖປາສາຕິກ຺ກເມ ອຣຸຓຸຏ຺ຐາປນໍຯ ພຫຸສີມາຍໍ ປນ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ຈີວຣໍ ຐເປຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕສີມາຍເມວ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ວສິຕໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ອິຘ ອປຈ຺ຈຸທ຺ທຣຓໍ ອກິຣິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

ອຸໂທສິຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ອກາລຈີວຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ປ຺ຣິມສິກ຺ຂາປເທ ວິຍ ເອຕ຺ຖາປິ ກິກ຺ຂຸນາຕິ ສາມິອຕ຺ເຖ ກຣຓວຈນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ນິຍ຺ຖິຕຈີວຣສ຺ມິ ກິກ຺ຂຸນາ’’ຕິອາທິ. ‘‘ອກາລຈີວຣໍ ນາມ ອນຕ຺ຖເຕ ກຖິເນ ເອກາທສມາເສ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ອຕ຺ຖເຕ ກຖິເນ ສຕ຺ຕມາເສ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ກາເລປິ ອາທິສ຺ສ ທິນ຺ນໍ, ເອຕໍ ອກາລຈີວຣໍ ນາມາ’’ຕິ (ປາຣາ. ໕໐໐) ປທກາຊນີຍໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ຍ຺ວາຍໍ ອນຕ຺ຖເຕ ກຖິເນ’’ຕິອາທິມາຫ. ຍ຺ວາຍໍ ຈີວຣກາໂລ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ວສ຺ສານສ຺ສາຕິ ວສ຺ສານສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອຸຕ຺ໂນ. ປຈ຺ຊິໂມ ມາໂສ ນາມ ຈີວຣມາໂສ. ຕສ຺ມິຍ຺ຫິ ອນຕ຺ຖເຕປິ ກຖິເນ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຈີວຣໍ ອນຊິຍ຺ຖິຕໍ, ອວິກປ຺ປິຕໍ ຖເປຕ຺ວຸ ວຍ຺ຍຕິ. ປຍ຺ຈ ມາສາຕິ ປຈ຺ຊິມກຕ຺ຕິກມາໂສ, ເຫມນ຺ຕິກາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈາຕິ ປຍ຺ຈ ມາສາ. ອຍ຺ຍທາຕິ ອນຕ຺ຖເຕ ກຖິເນ ເອກາທສມາເສ, ອຕ຺ຖເຕ ກຖິເນ ສຕ຺ຕມາເສ. ກາເລປີຕິ ‘‘ອນຕ຺ຖເຕ ກຖິເນ ຈີວຣມາໂສ, ອຕ຺ຖເຕ ກຖິເນ ປຍ຺ຈ ມາສາ’’ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕຈີວຣກາເລປິ. ‘‘ອາທິນາ ນເຍນາ’’ຕິ ອິມິນາ ‘‘ຫທາມິ ຫຊ຺ຊາມີ’’ຕິອາທິນໍ (ປາຣາ. ອຍ຺ຖ. ໔໗໘໙) ສງ຺ຄໂຫ. ກິຍ຺ຈາປິ ເຈຕານິ ສພ຺ພານິ ‘‘ອກາລຈີວຣ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕານິ, ຕຖາປິ ປິຍ຺ຖິສມເຍເຍວ ອຸປ຺ປນ຺ນານິ ‘‘ອກາລຈີວຣ’’ນ຺ຕິ ອິຮານິປ຺ເປຕານີ.

‘‘ກາເລ ສງ຺ໝສ຺ສ ອິທໍ ອກາລຈີວຣ’’ນ຺ຕິ ທິນ຺ນໍ ປນ ອກາລຈີວຣສາມຍ຺ຍໂຕ ອຕ຺ຖຸທ຺ຮາຣວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍຖາ ປິຍ຺ຖິສມເຍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຈີວຣໍ ວຸຍ຺ຖວສ຺ເສຫີ, ເສເສຫີ ຈ ສມ຺ມຸຂີກູເຕຫີ ກາເຊຕ຺ວາ ລພ຺ກຕີຕິ ອກາລຈີວຣໍ ນາມ ຊາຕໍ, ຕເຖວິທມ຺ປີຕິ ຕທິທໍ ອກາລຈີວຣສາມຍ຺ຍໍ. ຍທິ ເອວໍ ‘‘ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວາ ອິທໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ‘ທມ຺ມີ’ຕິອາທິນາ ນເຍນ ທິນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ຫິ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອາທິສ຺ສ ທິນ຺ນໍ ເກນຈິ ກາຊນີຍໍ ໂຫຕີຕິ? ນາຍໍ ວິໂຣໂຘ, ອາທິສ຺ສ ທານສາມຍ຺ຍໂຕ ລພ຺ກມານມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕ຺ວຸ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອຕ຺ຕໂນ ວາ ຊເນນາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກປ຺ປາສສຸຕ຺ຕາທິນາ ຊເນນ. ອິມສ຺ສ ‘‘ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍາ’’ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ເວທິຕພ຺ໂພ. ‘‘ສີມາຍ ເທຕີ’’ຕິອາທີ ປຸຄ຺ຄລາຊິຍ຺ຖານນເຍນ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອຕ຺ຖ ປນ ສີມາຍ ທານໍ ເອກາ ມາຕິກາ, ກຕິກາຍ ທານໍ ທຸຕິຍາ...ເປ... ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ທານໍ ອຍ຺ຖມາ.

‘‘ປຣິກ຺ເຂປາຣຫຍ຺ຖາເນນາ’’ຕິ ອິມິນາ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫາຣສ຺ສ ຮຸວສນ຺ນິປາຕຍ຺ຖານາທິໂຕ ປຖມເລຑ຺ຑຸປາຕສ຺ສ ອນ຺ໂຕ ອຸປຈາຣສີມາຕິ ທສ຺ເສຕິ. ອິທານິ ທຸຕິຍເລຑ຺ຑຸປາຕສ຺ສປິ ອນ຺ໂຕ ອຸປຈາຣສີມາເຍວາຕິ ທສ຺ເສຕ຺ວຸ ‘‘ອປີຈາ’’ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຮໍ. ຮຸວສນ຺ນິປາຕຍ຺ຖານມ຺ປິ ສີມາປຣິຍນ຺ຕຄຕເມວ ເວທິຕພ຺ພໍ. ອາວາເສ ວຑ຺ຒນ຺ເຕ ວຑ຺ຒຕີຕິ ສເຈ ອຸປຈາຣໂຕ ອພຫິກູໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ອາວາໂສ ວຑ຺ຒຕີຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍ. ມຫາປຈ຺ຈຣິຍໍ ປນ ‘‘ກິກ຺ຂູສຸປິ ວຑ຺ຒນ຺ເຕສຸ ວຑ຺ຒຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ‘‘ສເຈ ວິຫາເຣ ສນ຺ນິປຕິຕກິກ຺ຂູຫີ ສທ຺ຮີ ເອກາພທ຺ຮາ ຫຸຕ຺ວາ ໂຍຊນສຕມ຺ປິ ປູເຣຕ຺ວາ ນິສີທນ຺ຕີ, ໂຍຊນສຕມ຺ປິ ອຸປຈາຣສີມາວ ໂຫຕີ, ສພ຺ເພສໍ ລາໂກ ປາປຸຕາຕີ’’ຕິ (ມຫາວ. ອຍ຺ຖ. ໓໖໙) ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິກ຺ຂຸນີນໍ ອາຣາມປເວສນເສນາສນາປຸຈ຺ຊນາທີຕິ ອາຄນ຺ຕຸກຄມິການໍ ກິກ຺ຂຸນີນໍ ອາຣາມປເວສນາປຸຈ຺ຊນໍ, ເສນາສນາປຸຈ຺ຊນຍ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕຖາ ຫິ ອາຄນ຺ຕຸກາຍ ກິກ຺ຂຸນິຍາ ອາຣາມປເວສນໍ ອາປຸຈ຺ຊິຕພ຺ພໍ, ຄມິກາຍ ສງ຺ຄິກໍ ທສວິຣໍ ເສນາສນໍ. ເອຕ຺ຖ ຈ ກິຍ຺ຈາປິ ‘‘ກິກ຺ຂຸນີນ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຄມິກສ຺ສ ປນ ກິກ຺ຂຸສ຺ສາປິ ອິມິສ຺ສາເຍວ ສີມາຍ ວເສນ ເສນາສນາປຸຈ຺ຊນໍ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ປຣິວາສມານຕ຺ຕາໂຣຈນນ຺ຕິ ປາຣິວາສິກມານຕ຺ຕຈາຣີນໍ ປຣິວາສາໂຣຈນໍ, ມານຕ຺ຕາໂຣຈນຍ຺ຈ. ວສ຺ສຈ຺ເຊທນິສ຺ສຍເສນາສນຄ຺ຄາຫາທິວິຮານນ຺ຕິ ວສ຺ສຈ຺ເຊທວິຮານໍ, ນິສ຺ສຍຄ຺ຄາຫວິຮານໍ, ເສນາສນຄ຺ຄາຫວິຮານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອາທິສທ຺ເທນ ນິສ຺ສຍປຊິປ຺ປສ຺ສທ຺ຮີ, ລາກຄ຺ຄາໂຫ ອາຄນ຺ຕຸກວຕ຺ຕໍ ປູເຣຕ຺ວາ ອາຣາມປເວສນນ຺ຕິ ເອວມາທີກໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ. ອິມິສ຺ສາວ ສີມາຍ ວເສນາຕິ ອຸປຈາຣສີມາເຍວາຕິ ຍຖາສມ຺ກວໍ ອນ຺ໂຕ, ພຫີ ຈ ອິມສ຺ສ ສພ຺ພສ຺ສ ລພ຺ກນໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ.

ລາກຕ຺ຖາຍ ຖປິຕາ ສີມາ ລາກສີມາ (ມຫາວ. ໓໖໙), ສາ ຈ ໂຂ ເນວ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຮນ ອນຸຍ຺ຍາຕາ, ນ ຮມ຺ມສງ຺ຄາຫກຕ຺ເຖເຣຫີ ຖປິຕາ, ອປິຈ ໂຂ ລາກທາຍເກຫີ. ເຕນາຫ ‘‘ຍໍ ຣາຊຣາຊມຫາມຕ຺ຕາທໂຍ’’ຕິອາທິ. ສມນ຺ຕາຕິ ວິຫາຣສ຺ສ ສມນ຺ຕາ. ຍນ຺ຕິ ສຸງ຺ກສ຺ສາທີ. ‘‘ສີມໍ ຖເປນ຺ຕີ’’ຕິ ປາຖເສໂສ. ເອກສ຺ສ ຣຍ຺ໂຍ ອາຕາປວຕ຺ຕິຍ຺ຖານນ຺ຕິ ໂຈລຣັຊໂກໂຕ ເກຣລຣັຊໂກໂຕຕິ ເອວໍ ເອເກກສ຺ສ ຣຍ຺ໂຍ ອາຕາປວຕ຺ຕິຍ຺ຖານໍ. ທ຺ວິຮາ ອາໂປ ຄໂຕ ເອຕ຺ຖາຕິ ທີໂປ, ໂອເຜນ ອນຊ຺ໂຊຕ຺ຖໂຕ ກູມິກາໂຄ, ໂສວ ສີມາ ທີປສີມາ. ເຕນາຫ ສມຸທ຺ທນ຺ເຕນາ’’ຕິອາທີ. ຈກ຺ກວາລຣັຊສີມາ ຈກ຺ກວາລຣັຊປພ຺ພເຕເນວ ປຣິຈ຺ຊິນ຺ນາຕິ ອາຫ ‘‘ເອກຈກ຺ກວາລຣັຊປພ຺ພຕປຣິກ຺ເຂປພ຺ກນ຺ຕຣໍ ຈກ຺ກວາລຣັຊສີມາ’’ຕີ.

ເສສາຕິ ຂຕ຺ຫສີມາທໂຍ. ຂຕ຺ຫສີມາຍ ເທມາຕິ ທິນ຺ນນ຺ຕິ ຂຕ຺ຫສີມາຍ ເກນຈິ ກມ຺ເມນ ສນ຺ນິປຕິຕໍ ສງ຺ໝໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ຂຕ຺ຫສີມາຍໍ ສງ຺ໝສ຺ສ ເທມາ’’ຕິ ທິນ຺ນໍ. ຂຕ຺ຫສີມາຍ ຖິເຕ ຣຸກ຺ເຂ ວາ ປພ຺ພເຕ ວາ ຖິໂຕປິ ເຫຍ຺ຖາ ວາ ປຖວິເວມຊ຺ຊຄໂຕປິ ຂຕ຺ຫສີ

ມາເຍວ ກິໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ສມານສໍວາສສີມາຍ ທີນ຺ນນ຺ຕິ ‘‘ສມານສໍວາສສີມາຍ ທມ຺ມີ’’ຕິ ທີນ຺ນໍຯ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີຯ
ຂຓ຺ຑສີມາ ສີມນ຺ຕຣິກຍ຺ຄານໍ ນ ປາປຸຓາຕິ ຕຕ຺ຖ ສມານສໍວາສສີມາຍ ອກາວໂຕຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍຯ ສມານສໍວາສອວິປ຺ປວາສສີ
ມາສຸ ທີນ຺ນສ຺ສ ອິທໍ ນານາຕ຺ຕໍ – ‘‘ອວິປ຺ປວາສສີມາຍ ທມ຺ມີ’’ຕິ ທີນ຺ນໍ ຄາມຍ຺ຄານໍ ນ ປາປຸຓາຕິຯ ກສ຺ມາ? ‘‘ຖເປຕ຺ວາ ຄາມ
ຌ຺ຈ ຄາມູປຈາຣຌ຺ຈາ’’ຕິ (ມຫາວຯ ໑໔໔) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຯ ‘‘ສມານສໍວາສສີມາຍ ທມ຺ມີ’’ຕິ ທີນ຺ນໍ ປນ ຄາເມ ຖິຕານມ຺ປີ ປາ
ປຸຓາຕິຕິຯ ອພ຺ການ຺ຕຣສີມາອຸທກຸກ຺ເຂປສີມາສຸ ທີນ຺ນນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ອຸໂປສຖາທີອຕ຺ຖາຍ ສນ຺ນິປຕິເຕ ທີສ຺ວາ ‘‘ອິມິສ຺ສາ
ອພ຺ການ຺ຕຣສີມາຍ ເທມາ’’ຕິອາທີນາ ທີນ຺ນໍຯ ຊນປທຣຍ຺ຖຣຊຊທີປຈກ຺ກວາລຸອສີມາສຸປີ ຄາມສີມາທີສຸ ວຸຕ຺ຕສທີໂສວ ວິນິ
ຈ຺ຉໂຍຕິ ອາຫ ‘‘ຊນປທສີມາທີສູ’’ຕິອາທີຯ ເອໂກປີ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສພ຺ເພສໍ ສຽຄຕ຺ທີຕຸໍ ລພຕິຕິ ເອໂກປີ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອິຌ ວສ຺ສຄ຺ເຄນ
ກາເຊຕ຺ວາ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຄນ຺ຕຸໍ ລພຕິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອໂກຕິ ສກາໂຄ ເອໂກ ກິກ຺ຂຸ, ອຍມ຺ປີ ກາຄເມວ ຄເຫຕຸໍ ລພຕິຯ ເຕນາຫ
‘‘ສກາຄານໍ ກາຄໍ ຄຕ຺ຫາຕິ’’ຕິຯ

ເອວໍ ຕາວ ໂຍ ສີມໍ ປຣາມສິຕ຺ວາ ເທຕິ, ຕສ຺ສ ທາເນ ວິນິຈ຺ຉຍໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ໂຍ ‘‘ອສຸກສີມາຍາ’’ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ນ ຊານາຕິ, ເກວ
ລໍ ‘‘ສີມາ’’ຕິ ວຈນມຕ຺ຕເມວ ຊານນ຺ໂຕ ວິຫາຣໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ສີມາຍ ທມ຺ມີ’’ຕິ ວາ ‘‘ສີມຍ຺ຖກສຽຆສ຺ສ ທມ຺ມີ’’ຕິ ວາ ກຕຕິ,
ຕຕ຺ຖ ວິນິຈ຺ຉຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘ໂຍ ປນ ວິຫາຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ’’ຕິອາທີມາຫຯ ກຕຣນ຺ຕິ ກຕຣສີມໍຯ ອທເມຕໍ ເກທໍ ນ ຊານາມີຕິ ອທໍ
‘‘ອສຸກາ ສີມາ’’ຕິ ເອຕໍ ວິກາຄໍ ນ ຊານາມິຯ ອຸປຈາຣສີມຍ຺ເຖທີ ກາເຊຕພ຺ພໍ ລາກສ຺ສ ອຸປຈາຣສີມາຍ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນຕ຺ຕາຕິ ອຊິປ຺
ປາໂຍຯ ສາຕິ ສມານລາກກຕິກາຯ

ຍຕ຺ຖ ມຍ຺ຫໍ ຘຸວກາຣາ ກຣີຍນ຺ຕິຕິ (ມຫາວຯ ອຍ຺ຖຯ ໓໗໙) ເອຕ຺ຖ ຍສ຺ມິໍ ວິຫາເຣ ຕສ຺ສ ຈີວຣທາຍກສ຺ສ ສນ຺ຕກໍ ສຽຆສ຺ສ
ປາກວຕ຺ຕໍ ວາ ວຕ຺ຕຕິຯ ຍສ຺ມິໍ ວິຫາເຣ ກິກ຺ຂູ ອຕ຺ຕໂນ ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ສທາ ເຄເຫ ໂກເຊຕິ, ຍຕ຺ຖ ວາ ອເນນ ອາວາໂສ ວາ ກາ
ຣິໂຕ, ສລາກກຕ຺ຕາທີນິ ວາ ນິພທ຺ຌານິ, ອິເມ ຘຸວກາຣາ ນາມຯ ເຍນ ປນ ສກໂລປີ ວິຫາໂຣ ປຕິຍ຺ຖາປິໂຕ, ຕຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພ
ເມວ ນຕ຺ຖິຯ ເຕນາຫ ‘‘ຍຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ປາກວຕ຺ຕໍ ວາ ວຕ຺ຕຕິ’’ຕິອາທີຯ ຕຕ຺ຖ ປາກວຕ຺ຕນ຺ຕິ ທານວຕ຺ຕໍຯ ວຕ຺ຕຕິຕິ ປວຕ຺ຕຕິຯ
ຍໂຕຕິ ຍສ຺ມາ ວິຫາຣາຯ ຍຕ຺ຖາຕິ ຍສ຺ມິໍ ວິຫາເຣຯ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ສພ຺ເພສຸ ວິຫາເຣສຸຯ ມາຕິກໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາຕິ ເອກສ຺ມິໍ ວິຫາເຣ
ກິກ຺ຂູ ພຫຸຕຣາ, ເອກສ຺ມິໍ ໂຖກຕຣາ, ເອກຌ຺ຈ ວຕ຺ຖໍ, ຘຸວກາຣຍ຺ຖານຌ຺ຈ ພຫຸກໍ, ກຕ຺ຖ ເທມາຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ, ຍທິ ປນ ມຌ຺ໂຈ
ວາ ປີຄໍ ວາ ເອກເມວ ໂຫຕິ, ຕໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຍສ຺ສ ວາ ວິຫາຣສ຺ສ, ເອກວິຫາເຣປີ ວາ ຍສ຺ສ ເສນາສນສ຺ສ ໂສ ວິຈາເຣຕິ, ຕຕ຺ຖ
ທາຕພ຺ພໍຯ ສເຈປີ ‘‘ອສຸກກິກ຺ຂຸ ຄຕ຺ຫຕູ’’ຕິ ວທຕິ, ວຍ຺ຍຕິຯ ອຖ ‘‘ມຍ຺ຫໍ ຘຸວກາເຣ ເທຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອວິຈາເຣຕ຺ວາວ ຄຈ຺ຉຕິ,
ສຽຆສ຺ສປີ ວິຈາເຣຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິຯ ເອວໍ ປນ ວິຈາເຣຕພ຺ພໍ – ‘‘ສຽຆຕ຺ເຖຣສ຺ສ ວສນຍ຺ຖາເນ ເທຖາ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ຕຕ຺ຖ
ເສນາສນໍ ປຣິປຸຕ຺ຓໍ ໂຫຕິ, ຍຕ຺ຖ ນປ຺ປໂຫຕິ, ຕຕ຺ຖ ທາຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ເອໂກ ກິກ຺ຂຸ ‘‘ມຍ຺ຫໍ ວສນຍ຺ຖາເນ ເສນາ
ສນປຣິໂກຄກຕ຺ຫໍ ນຕ຺ຖິ’’ຕິ ວທຕິ, ຕຕ຺ຖ ທາຕພ຺ພໍຯ

ສຽຆສ຺ສທມ຺ມີຕິ ທີນ຺ນນ຺ຕິ ‘‘ອິມານິ ຈີວຣານິ ສຽຆສ຺ສ ທມ຺ມີ’’ຕິ ເອວໍ ທີນ຺ນໍຯ ຕໂຕ ພທິທ຺ຘາປີຕິ ອຸປຈາຣສີມາໂຕ ພ
ທິທ຺ຘາປີຯ ເຕທິ ສທ຺ຘິນ຺ຕິ ອຸປຈາຣສີມາຄເຕທິ ສທ຺ຘີຯ ເອກາພທ຺ຘານຌ຺ຈ ປາປຸຓາຕິ ປຣິສາວເສນ ວຑ຺ຌິຕາ ສີມາ ໂຫຕິຕິ
ກຕ຺ວາຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ອຸປຈາຣສີມາຄຕານໍ ປາປຸຓາຕິ, ຍສ຺ມາ ຈ ຕໂຕ ພທິທ຺ຘາປີ ອຸປຈາຣສີໂມກ຺ການ຺ເຕທິ
ເອກາພທ຺ຘານໍ ປາປຸຓາຕິ, ຕສ຺ມາຯ ເຕສນ຺ຕິ ອຸປຈາຣສີມາຄຕານໍ, ຕໂຕ ພທິທ຺ຘາ ເຕທິ ສທ຺ຘີ ເອກາພທ຺ຘານຌ຺ຈຯ ຄາຫເຕ
ສຕິຕິ ອນ຺ເຕວາສິກາທີເກ ຄຕ຺ຫນ຺ເຕ ສຕິຯ ອສມ຺ປຕ຺ຕານມ຺ປີຕິ ອຸປຈາຣສີມາຍໍ ຖິເຕທິ ຆຕ຺ຝິ ປທຣິຕ຺ວາ ກາລໍ ໂຝເສຕ຺ວາ
ລາກກາຊນຍ຺ຖານໍ ອສມ຺ປຕ຺ຕານມ຺ປີ ອຸປຈາຣສີມາຍ ປວິຍ຺ຖານໍ, ເຕທິ ວາ ສທ຺ຘີ ເອກາພທ຺ຘານໍ ຫຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວິຫາຣທ຺
ວາເຣ ວາ ອນ຺ໂຕວິຫາເຣເຍວ ວາ ຖິຕານຌ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກາໂຄ ທາຕພ຺ໂພຕິ ສຽຆນວກສ຺ສ ທີນ຺ເນປີຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍຯ ທຸຕິຍກາ
ເຄ ປນ ເຖຣາສນໍ ອາຣຸລ຺ເຫ ອາຄຕານໍ ປຖມກາໂຄ ນ ປາປຸຓາຕິຯ ທຸຕິຍກາຄໂຕ ວສ຺ສຄ຺ເຄນ ທາຕພ຺ພໍຯ

ສເຈ ປນ ‘‘ພທິອຸປຈາຣສີມາຍໍ ຖິຕານໍ ເທຖາ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ, ນ ທາຕພ຺ພໍຯ ຍທິ ປນ ວິຫາໂຣ ມຫາ ໂຫຕິ, ເຖຣາສນໂຕ ປຍ຺ຖາຍ
ວຕ຺ເຖສຸ ທີຍມາເນສຸ ອລສຊາຕິກາ ມຫາເຖຣາ ປຈ຺ຉາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ‘‘ກນ຺ເຕ, ວີສຕິວສ຺ສານໍ ທີຍຕິ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ຖິຕິກາ ອຕິກ຺
ກນ຺ຕາ’’ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພາຯ ຖິຕິກໍ ຖເປຕ຺ວາ ເຕສໍ ທຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ຖິຕິກາຍ ທາຕພ຺ພໍຯ

‘‘ອສຸກວິຫາເຣ ກິຣ ພຫຸຈີວຣໍ ອຸປ຺ປນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ສຸຕ຺ວາ ໂຍຊນນ຺ຕຣິກວິຫາຣໂຕປີ ກິກ຺ຂູ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ສມ຺ປຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕານໍ
ຖິຕຍ຺ຖານໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ທາຕພ຺ພໍ, ອຍເມຕ຺ຖ ສຽເຂໂປຯ ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍ ຈີວຣກ຺ຂນ຺ຘກວຕ຺ຓນາຍໍ (ມ

ຫາວ໌ ອຜຸຄ໌ ຜິກຸລ) ວຸຕຸຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ໂພ໌

ເອວໍ ວິຫາຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ “ອິມານິ ຈີວຣານິ ສງ຺ຆສ຺ສ ທມ຺ມີ”ຕິ ທິນ຺ເນສຸ ວິນິຈ຺ຉຍໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ພຫິອຸປ຺ຈາຣສີມາຍໍ ກິກ຺ຂຸໍ ທິສ຺ວາ “ສງ຺ຆສ຺ສ ທມ຺ມີ”ຕິ ທິນ຺ເນສຸ ວິນິຈ຺ຉຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຍໍ ປ໌ນາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ໌ ເອກາພທ຺ຸຘປຣິສາຍ ປ໌າປ຺ຸຕາຕິຕິ ສເຈ ໂຍຊນໍ ຜຣິຕ຺ວາ ປຣິສາ ຄິຕາ ໂຫຕິ, ເອກາພທ຺ຸຘາ ເຈ, ສພ຺ເພສໍ ປ໌າປ຺ຸຕາຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ໌ ເອກາພທ຺ຸຘຕາ ເຈຕ຺ຖ ທຸ ວາທສຫຕ຺ຖພ຺ການ຺ຕຣໂຕ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕພ຺ພາ໌ ເຕນາຫ “ເຍ ປ໌ນາ”ຕິອາທິ໌

ອຸກໂຕສງ຺ຆສ຺ສ ທິນ຺ນນ຺ຕິ (ມຫາວ໌ ອຜຸຄ໌ ຜິກຸລ) “ອຸກໂຕສງ຺ຆສ຺ສ ທມ຺ມີ”ຕິ ທິນ຺ນໍ໌ “ທ຺ເວຘາສງ຺ຆສ຺ສ ທມ຺ມີ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ສງ຺ຆານໍ ທມ຺ມີ, ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ຈ ກິກ຺ຂຸນີສງ຺ຆສ຺ສ ຈ ທມ຺ມີ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ອຸກໂຕສງ຺ຆສ຺ສ ທິນ຺ນເມວ ໂຫຕິ໌ ອຸປ຺ຑຸຌໍ ກິກ຺ຂູ ນໍ, ອຸປ຺ຑຸຌໍ ກິກ຺ຂຸນີນໍ ທາຕພ຺ພນ຺ຕິ ທ຺ເວ ກາເຄ ສເມ ກຕ຺ວາ ເອໂກ ກາໂຄ ກິກ຺ຂູນໍ, ເອໂກ ກາໂຄ ກິກ຺ຂຸນີນໍ ທາຕພ຺ໂພ໌ ຄເຫຕຸໍ ລກຕິ ອຸກໂຕສງ຺ຆຄ຺ຸຄຫເຕນ ຄຫິຕຕ຺ຕາຕິ ອຘິປ຺ປ໌າໂຍ໌ ເຈຕິຍສ຺ສາຕິ ຖູປ໌າທິໂນ໌ ຕລ຺ຫິ ຘາຕາຍຕນາທິກາເວນ ຈິຕຕ຺ຕາ, ໂລກສ຺ສ ຈິຕ຺ຕີກາຣຜ຺ຄານຕາຍ ຈ “ເຈຕິຍ”ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ໌ ນ ໂກຈິ ວິເສໂສຕິ ອາຫ “ອິຘ ປ໌ນ ເຈຕິຍສ຺ສາ”ຕິອາທິ໌

“ອຸກໂຕສງ຺ຆສ຺ສ ຈ ຕຸຍ຺ຫລ຺ຈ ເຈຕິຍສ຺ສ ຈາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປ໌ນ ທ຺ວາວິສຕິໂກຜ຺ຄາເສ ກຕ຺ວາ ທສ ກິກ຺ຂູນໍ, ທສ ກິກ຺ຂຸນີນໍ, ເອໂກ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ, ເອໂກ ເຈຕິຍສ຺ສ ທາຕພ຺ໂພ໌ ຕຕ຺ຖ ປຸຄ຺ຄໂລ ສງ຺ຆໂຕປິ ອຕ຺ຕໂນ ວສ຺ສຄ຺ເຄນ ປຸນ ຄເຫຕຸໍ ລກຕິ, ເຈຕິຍສ຺ສ ເອໂກ ເຍວ໌ ອຍໍ ປ໌ນ ວາໂຣ ຍຖາວຸຕ຺ເຕເນວ ນເຍນ ລາຍຕິຕິ ກຕ຺ວາ ອິຘ ນ ວຸຕ຺ໂຕ໌ ສມນ຺ຕປ໌າສາທິກາຍໍ (ມຫາວ໌ ອຜຸຄ໌ ຜິກຸລ) ປ໌ນ ວຸຕ຺ໂຕເຍວ໌

ນມຊ຺ເຊ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ທາຕພ຺ພໍ “ກິກ຺ຂຸນີນ”ນ຺ຕິ ປຸຄ຺ຄລິກວເສນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ໌ ປຸຄ຺ຄໂລ ວິສຸໍ ນ ລກຕິຕິ ປຸພ຺ເພ ວິຍ ວິສຸໍ ປຸຄ຺ ຄລິກໂກຜ຺ຄາສໍ ນ ລກຕິ໌ ປ໌າປ຺ຸຕນຜ຺ຄານໂຕ ເອກເມວ ລກຕິຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວສ຺ສຄ຺ເຄນ ປຕ຺ຕພ຺ພຜ຺ຄານໂຕ ເອກເມວ ໂກຜ຺ຄາສໍ ລກຕິ໌ ກສ຺ມາ? ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆຄ຺ຸຄຫເຕນ ຄຫິຕຕ຺ຕາ໌ “ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ຈ ກິກ຺ຂຸນີນລ຺ຈ ຕຸຍ຺ຫລ຺ຈ ເຈຕິຍສ຺ສ ຈາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ເຈ ຕິຍສ຺ສ ເອກປຸຄ຺ຄລປ຺ຜິວິໂສ ລພ຺ກຕິ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວິສຸໍ ນ ລພ຺ກຕິ໌ ຕສ຺ມາ ເອກໍ ເຈຕິຍສ຺ສ ທຕ຺ວາ ອວເສສໍ ກິກ຺ຂູ ຈ ກິກ຺ຂຸນີ ໂຍ ຈ ຄເຕຕ຺ວາ ກາເຊຕພ຺ພໍ໌ ເຕນາຫ “ເຈຕິຍສ຺ສ ຈາຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປ໌ນາ”ຕິອາທິ໌

ເຕຫິ ສທ຺ຘິ ປຸຄ຺ຄລເຈຕິຍປ຺ຣາມສນໍ ອນນ຺ຕຣນຍສທິສເມວາຕິ ເຕຫິ ກິກ຺ຂູຫິ ກິກ຺ຂຸນີຫິ ສທ຺ຘິ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຈ ເຈຕິຍສ຺ສ ຈ ຄຫາຕໍ ອນນ຺ຕຣນຍສທິສເມວາຕິ ອຕ຺ໂຖ໌ “ກິກ຺ຂູນລ຺ຈ ກິກ຺ຂຸນີນລ຺ຈ ຕຸຍ຺ຫລ຺ຈ, ກິກ຺ຂູນລ຺ຈ ກິກ຺ຂຸນີນລ຺ຈ ເຈຕິຍສ຺ສ ຈ, ກິກ຺ຂູນລ຺ຈ ກິກ຺ຂຸນີນລ຺ຈ ຕຸຍ຺ຫລ຺ຈ ເຈຕິຍສ຺ສ ຈາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ເຈຕິຍສ຺ສ ເອກປ຺ຜິວິໂສ ລພ຺ກຕິ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວິສຸໍ ນຕ຺ຖິ, ກິກ຺ຂູ ຈ ກິກ຺ຂຸນີໂຍ ຈ ຄເຕຕ຺ວາວ ກາເຊຕພ຺ພນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ໌ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວິສຸໍ ນ ລພ຺ກຕິຕິ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວິສຸໍ ປ຺ຜິວິໂສ ນ ລພ຺ກຕິ, ວສ຺ສຄ຺ເຄນ ເອໂກວ ລພ຺ກຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ໌ “ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ຈ ເຈຕິຍສ຺ສ ຈາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປ໌ນ ເຈຕິຍສ຺ສ ວິສຸໍ ປ຺ຜິວິໂສ ລພ຺ກຕິຕິ ອາຫ “ເຈຕິຍສ຺ສ ປ໌ນ ລພ຺ກຕິ”ຕິ໌ “ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ຈ ຕຸຍ຺ຫລ຺ຈ ເຈຕິຍສ຺ສ ຈາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ເຈຕິຍສ຺ເສວ ວິສຸໍ ລພ຺ກຕິ, ນ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ໌ ເຈຕິຍສ຺ສ ປ໌ນ ລພ຺ກຕິເຍວາຕິ “ກິກ຺ຂູນລ຺ຈ ເຈຕິຍສ຺ສ ຈາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປ໌ນ ເຈຕິຍສ຺ສ ວິສຸໍ ປ຺ຜິວິໂສ ລພ຺ກຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ໌ “ກິກ຺ຂູນລ຺ຈ ຕຸຍ຺ຫລ຺ຈ ເຈຕິຍສ຺ສ ຈາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ເຈຕິຍສ຺ເສວ ວິສຸໍ ລພ຺ກຕິ, ນ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ໌ ກິກ຺ຂຸນີສງ຺ຆໍ ອາທິໍ ກຕ຺ວາປິ ເອວເມວ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ໌

ເອຕ຺ຖາຫ – ຍໍ ປເນຕຣຫິ (ມຫາວ໌ ອຜຸຄ໌ ຜິກຸລ) ປຕ຺ຑິຕມນຸສ຺ສາ ສຘາຕຸກໍ ປ຺ຜິມໍ ວາ ເຈຕິຍໍ ວາ ຄເປຕ຺ວາ ພຸທ຺ຘປ຺ປມຸຂສ຺ສ ອຸກໂຕສງ຺ຆສ຺ສ ທານໍ ເທນ຺ຕິ, ປ຺ຜິມາຍ ວາ ເຈຕິຍສ຺ສ ວາ ປຸຣໂຕ ອາຘາຣເກ ປຕ຺ຕໍ ຄເປຕ຺ວາ ທກ຺ຂິໂຕທກໍ ທຕ຺ວາ “ພຸທ຺ຘານໍ ເທມາ”ຕິ, ຕຕ຺ຖ ຍໍ ປຄມໍ ຂາທນີຍໍ ໂກຊນີຍໍ ເທນ຺ຕິ, ວິຫາຣໍ ວາ ອາຫຣິຕ຺ວາ “ອິທໍ ເຈຕິຍສ຺ສ ເທມາ”ຕິ ປິຕ຺ຑປ໌າຕລ຺ຈ ມາລາຄນ຺ຘາທີນິ ຈ ເທນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ກຖໍ ປ຺ຜິປ຺ຊ຺ຊິຕພ຺ພນ຺ຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ມາລາຄນ຺ຘາທີນິ ຕາວ ເຈຕິເຍ ອາໂຣ ເປຕພ຺ພານິ, ວຕ຺ເຖຫິ ປ຺ຜາກາ, ເຕເລນ ປທີປ໌າ ກາຕພ຺ພາ, ປິຕ຺ຑປ໌າຕມຘຸຜາຕິຕາທີນິ ປ໌ນ ໂຍ ນິພທ຺ຘເຈຕິຍຊຄ຺ຄໂກ ໂຫຕິ ປພ຺ພຊິໂຕ ວາ ຄຫຜ຺ໂຄ ວາ, ຕສ຺ສ ທາຕພ຺ພານິ໌ ນິພທ຺ຘຊຄ຺ຄເກ ອສຕິ ອາຫຜກຕ຺ຕໍ ຄເປຕ຺ວາ ວຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ປຣິກຸລ຺ຊິຕຸໍ ວຜ຺ຜຕິ໌ ອຸປກຜ຺ເຄ ກາເລ ກຸລ຺ຊິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາປິ ວຕ຺ຕໍ ກາຕຸໍ ວຜ຺ຜຕິເຍວ໌

ມາລາຄນ຺ຘາທີສຸ ຈ ຍໍ ກິລ຺ຈິ “ອິທໍ ຫຣິຕ຺ວາ ເຈຕິຍປູຊໍ ກໂຣຖາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ທູຣມ຺ປິ ຫຣິຕ຺ວາ ປູເຊຕພ຺ພໍ໌ “ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ

ທຣາ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ທຣິຕພ຺ພໍ່ ສເຈ ປນ ''ອຫໍ ປິຕ຺ທາຍ ຈຣາມິ, ອາສນສາລາຍໍ ກິກ຺ຂູ ອຕ຺ຖິ, ເຕ ທຣິສ຺ສນ຺ຕິ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ''ກນ຺ເຕ, ຕຸຍ຺ຫໍເຍວ ທມ຺ມິ''ຕິ ວທຕິ, ກຸລ຺ຊິຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ ອຖ ປນ ''ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ທສ຺ສາມິ''ຕິ ທຣນ຺ຕສ຺ສ ຄຈ຺ຉໂຕ ອນ຺ຕຣາວ ກາໂລ ອຸປກຍ຺ໂຖ ໂທຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ປາເປຕ຺ວາ ກຸລ຺ຊິຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ

ວສ຺ສໍວຸຍ຺ຖສງ຺ຆສ຺ສ ທມ຺ມິຕິ ວທຕິຕິ (ມຫາວ ອຍ຺ຖ ມັງຄລ) ''ວສ຺ສໍວຸຍ຺ຖສງ຺ຆສ຺ສ ອິມານິ ຈີວຣານິ ທມ຺ມີ''ຕິ ວທຕິ ເຕສໍ ພຫີສີມຍ຺ຖານມ຺ປິ ປາປຸ໌ຕາຕິຕິ ອຕ຺ຖເຕ ກຖິເນ ພຫີສີມຍ຺ຖານມ຺ປິ ຍາວ ກຖິນສ຺ສ ອຸພ຺ການຣາ ປາປຸ໌ຕາຕິ, ຕສ຺ມາ ທີສາປກ຺ການ຺ຕສ຺ສາປິ ສຕິ ປຍິຕ຺ຄາຫເກ ທາຕພ຺ພໍ່ ອນຕ຺ຖເຕ ປນ ກຖິເນ ອນ຺ໂຕເຫມນ຺ເຕ, ເອວລ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ທີນ຺ນໍ ປຈ຺ຉິມວສ຺ສໍວຸຍ຺ຖານມ຺ປິ ປາປຸ໌ຕາຕິ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິຕິ ເຍສຸ ເກສຸຈິ ວິຫາເຣສຸ ເອວໍ ວທຕິຕິ ''ວສ຺ສໍວຸຍ຺ຖສງ຺ຆສ຺ສ ທມ຺ມີ''ຕິ ວທຕິ ຕຕ຺ຣ ສມ຺ມຸຂີກູຕານໍ ສພ຺ເພສໍ ປາປຸ໌ຕາຕິ ປີຍ຺ກິສມເຍ ອຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ສເຈ ປນ ''ວສ຺ສໍ ວສນ຺ຕານໍ ທມ຺ມີ''ຕິ ວທຕິ, ອນ຺ໂຕວສ຺ເສເຍວ ວສ຺ສໍ ວສນ຺ຕາວ ລການ຺ຕິ, ຉິນ຺ນວສ຺ສາ ນ ລການ຺ຕິ ຈີວຣມາເສ ປນ ''ວສ຺ສໍ ວສນ຺ຕານໍ ທມ຺ມີ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປຈ຺ຉິມິກາຍ ວສ຺ສູປຄຕານໍເຍວ ປາປຸ໌ຕາຕິ, ປຸ໌ຣິມິກາຍ ວສ຺ສູປຄຕານລ຺ຈ ຉິນ຺ນວສ຺ສານລ຺ຈ ນ ປາປຸ໌ຕາຕິ

ຈີວຣມາສໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຍາວ ເຫມນ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຉິໂມ ທິວໂສ, ຕາວ ''ວສ຺ສາວາສິກໍ ເທມາ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ກຖິນໍ ອຕ຺ຖຕໍ ວາ ໂຫຕຸ, ອນຕ຺ຖຕໍ ວາ, ອຕີຕວສ຺ສໍວຸຍ຺ຖານໍເຍວ ປາປຸ໌ຕາຕິ ຄິມ຺ຫານໍ ປຖມທິວສໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ວຸຕ຺ເຕ ປນ ມາຕິກາ ອາໂຣເປຕພ຺ພາ ''ອຕີຕວສ຺ສາວາສສ຺ສ ປລ຺ຈ ມາສາ ອຕິກ຺ການ຺ຕາ, ອນາຄໂຕ ຈຕຸມາສຈ຺ຈເຍນ ກວິສ຺ສຕິ, ກຕຣວສ຺ສາວາສສ຺ສ ເທສີ''ຕິ ສເຈ ''ອຕີຕວສ຺ສໍວຸຍ຺ຖານໍ ທມ຺ມີ''ຕິ ວທຕິ, ຕໍອນ຺ໂຕວສ຺ສໍວຸຍ຺ຖານເມວ ປາປຸ໌ຕາຕິ, ທີສາ ປກ຺ການ຺ຕານມ຺ປິ ສກາຄາ ຄຕ຺ຫິຕຸໍ ລການ຺ຕິ

ສເຈ ''ອນາຄເຕ ວສ຺ສາວາສິກໍ ທມ຺ມີ''ຕິ ວທຕິ, ຕໍ ຖເປຕ຺ວາ ວສ຺ສູປນາຍິກທິວເສ ຄເຫຕພ຺ພໍ່ ອຖ ''ອຄຸຕ຺ໂຕ ວິຫາໂຣ, ໂຈຣກຍໍ ອຕ຺ຖິ, ນ ສກ຺ກາ ຖເປຕຸໍ, ຄຕ຺ຫິຕ຺ວາ ວາ ອາຫິຕ຺ຫິຕຸ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ''ສມ຺ປຕ຺ຕານໍ ທມ຺ມີ''ຕິ ວທຕິ, ການເຊຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພໍ່ ສເຈ ວທຕິ ''ອິໂຕ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຕຕິເຍ ວສ຺ເສ ວສ຺ສາວາສິກໍ ນ ທີນ຺ນໍ, ຕໍ ທມ຺ມີ''ຕິ, ຕສ຺ມີ ອນ຺ໂຕວສ຺ເສ ວຸຍ຺ຖກິກ຺ຂູນໍ ປາປຸ໌ຕາຕິ ສເຈ ເຕ ທີສາ ປກ຺ການ຺ຕາ, ອລ຺ໂລ ວິສ຺ສາສິໂກ ຄຕ຺ຫາຕິ, ທາຕພ຺ພໍ່ ອຖ ເອໂກເຍວ ອວສິຍ຺ໂຖ, ເສສາ ກາລງ຺ກຕາ, ສພ຺ພໍ ເອກສ຺ເສວ ປາປຸ໌ຕາຕິ ສເຈ ເອໂກປິ ນຕ຺ຖິ, ສງ຺ຆິກໍ ໂທຕິ, ສມ຺ມຸຂີກູເຕຫິ ກາຊິຕພ຺ພໍ່

ເຍຫິ ນິມນ຺ຕິເຕຫິ ຍາຄຸ ປີຕາຕິ (ມຫາວ ອຍ຺ຖ ມັງຄລ) ນິມນ຺ຕິເຕຫິ ເຍຫິ ກິກ຺ຂູຫິ ຍາຄຸ ປີຕາ, ເຍຫິ ປນ ກິກ຺ຂາຈາຣວຕ຺ເຕນ ຆຣທ຺ວາເຣນ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕຫິ ວາ ຆຣໍ ປວິຍ຺ເຖຫິ ວາ ຍາຄຸ ລທ຺ຉາ, ເຍສໍ ວາ ອາສນສາລໂຕ ປຕ຺ຕໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ມນຸສ຺ເສຫິ ນີຕາ, ເຍສໍ ວາ ເຖເຣຫິ ເປສິຕາ, ເຕສໍ ນ ປາປຸ໌ຕາຕິ ສເຈ ປນ ນິມນ຺ຕິຕກິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຆີ ອລ຺ເລປິ ພຫູ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕເຄຫລ຺ຈ ພ ຫີເຄຫລ຺ຈ ປູເຣຕ຺ວາ ນິສີນ຺ນາ, ທາຍໂກ ຈ ເອວໍ ວທຕິ ''ນິມນ຺ຕິຕາ ວາ ໂຫນ຺ຕຸ, ອນິມນ຺ຕິຕາ ວາ, ເຍສໍ ມຍາ ຍາຄຸ ທີນ຺ນາ, ສພ຺ເພສໍ ອິມານິ ວຕ຺ຖານິ ໂຫນ຺ຕູ''ຕິ, ສພ຺ເພສໍ ປາປຸ໌ຕາຕິ ເຍຫິ ປນ ເຖຣານໍ ຫຕ຺ຖໂຕ ຍາຄຸ ລທ຺ຉາ, ເຕສໍ ນ ປາປຸ໌ຕາຕິ ອຖ ໂສ ''ເຍຫິ ມຍ຺ຫໍ ຍາຄຸ ປີຕາ, ສພ຺ເພສໍ ໂຫຕູ''ຕິ ວທຕິ, ສພ຺ເພສໍ ປາປຸ໌ຕາຕິ ກຕ຺ຕຂຊ຺ຊກາທີຫີຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທີສທ຺ເທນປິ ຈີວຣເສນາສນເກສຊ຺ຊານໍ ຄຫຕໍ

ປຸ໌ຄ຺ຄລສ຺ສາຕິ (ມຫາວ ອຍ຺ຖ ມັງຄລ) ສມ຺ມຸຂາສມ຺ມຸຂກູຕສ຺ສ ປຸ໌ຄ຺ຄລສ຺ສ ເຕນາຫ ''ອິທໍ ຈີວຣ''ນ຺ຕິອາທີ ສເຈ ປນ ''ອິທໍ ຕຸມ຺ຫາກລ຺ເຈວ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອນ຺ເຕວາສິການລ຺ຈ ທມ຺ມີ''ຕິ ເອວໍ ວທຕິ, ເຖຣສ຺ສ ຈ ອນ຺ເຕວາສິການລ຺ຈ ປາປຸ໌ຕາຕິ ອຸທ຺ເທສໍ ຄເຫຕຸໍ ອາຄໂຕ, ຄເຫຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຈ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ສາປິ ປາປຸ໌ຕາຕິ ຕຸມ຺ເຫຫິ ສທ຺ຆີ ນິພທ຺ຉຈາຣິກກິກ຺ຂູນໍ ທມ຺ມີ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ອຸທ຺ເທສນ຺ເຕວາສິການໍ ວຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ອຸທ຺ເທສປຣິປຸຈ຺ຉາທີນິ ຄເຫຕ຺ວາ ວິຈຣນ຺ຕານໍ ສພ຺ເພສໍ ປາປຸ໌ຕາຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ອຍ຺ຖສຸ ມາຕິກາສຸ ຍທິ ປນ ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂປກຖາ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ກຖໍ ຍາຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ ''ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ ວຸຕ຺ໂຕ''ຕິ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ ຈີວຣກ຺ຂນ຺ຉກວຕ຺ຕນາຍໍ (ມຫາວ ອຍ຺ຖ ມັງຄລ) ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ

''ຍາຕເກຫີ ວາ ເມ ຈີວຣຕ຺ຖາຍ ເປສິຕໍ, ມິຕ຺ເຕຫີ ວາ ເປສິຕໍ, ເຕ ອາກເຕ ຈີວເຣ ທສ຺ສນ຺ຕີ''ຕິ ເອວໍ ຍາຕິໂຕ ວາ ມິຕ຺ຕໂຕ ວາ ປຈ຺ຈາສາ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ່ ກປ຺ປິຍກຕ຺ເຫນາຕິ ກປ຺ປາສສຸຕ຺ຕາທີນາ ອຕ຺ຕໂນ ຊເນນ ສຕ຺ຫນ຺ຕິ ສຸຊຸມໍ ອລ຺ລໍ ປຈ຺ຈາສາ ຈີວຣໍ ລກິຕ຺ວາ ເອວ ກາລພ຺ການ຺ຕເຣ ກາເຣຕພ຺ພນ຺ຕິ ອລ຺ລໍ ມູລຈີວຣສທີສໍ ປຈ຺ຈາສາຈີວຣໍ ລກິຕ຺ວາເຍວ ມາສພ຺ການ຺ຕເຣ ກາເຣຕພ຺ພໍ່ ຕລ຺ຈ ໂຂ ສຕິຍາເຍວ ປຈ຺ຈາສາຍ, ອສຕິຍາ ປນ ປຈ຺ຈາສາຍ ມູລຈີວຣໍ ທສາຫໍ ເຈ ສມ຺ປຕ຺ຕໍ, ຕທເຫວ ອຣິຍ຺ຖາຕພ຺

ພໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ສເຈ ນ ລຠຕີ’’ຕິອາທິຯ ປຈ຺ຈາສາຈີວຣມ຺ປິ ປຣິກ຺ຂາຣໂຈຬໍ ອຘິຏ຺ຐາຕພ຺ພນ຺ຕິ ປຐມຕຣໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ມູລປຈ຺ຈາສາຈີວຣມ຺ປິ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປິ-ສທ຺ເທນ ນ ເກວລໍ ມູລຈີວຣເມວາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ອກາລຈີວຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໔ຯ ປຸຣາຓຈີວຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

‘‘ອມ຺ຫາກເມວ ຎາຕີ’’ຕິ ຎາຍຕີຕິ ຎາຕີ, ສາວ ຎາຕິກາ, ນ ຎາຕິກາ ອຎ຺ຎາຕິກາ, ຕາຍ ອຎ຺ຎາຕິກາຍຯ ເຕນາຫ ‘‘ນ ຎາຕິກາຍາ’’ຕີຯ ມາຕິໂຕ ວາ ປິຕິໂຕ ວາຕິ ມາຕິປກ຺ຂໂຕ ວາ ປິຕິປກ຺ຂໂຕ ວາຯ ຍາວ ສຕ຺ຕມໍ ຍຸຄນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໔໐໙-໔໐໘) ຍາວ ສຕ຺ຕມສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ, ສຕ຺ຕມາຍ ວາ ອິຕ຺ຖິຍາ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ, ຍາວ ປິຕາມຫຍຸຄໍ ປິຕາມຫີຍຸຄໍ ມາຕາມຫຍຸຄໍ ມາຕາມຫີຍຸຄນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອຖ ວາ ຍາວ ສຕ຺ຕມໍ ຍຸຄນ຺ຕິ ຍາວ ສຕ຺ຕມໍ ທ຺ວນ຺ທນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍຸຄສທ຺ໂທ ເຈຕ຺ຖ ເອກເສສເນນ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ ‘‘ຍຸໂຄ ຈ ຍຸໂຄ ຈ ຍຸຄາ’’ຕິຯ ເອວຎ຺ຫິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ທ຺ວນ຺ທໍ ຄຫິຕໍ ໂຫຕິຯ ເກນຈິ ອາກາເຣນ ອສມ຺ພທ຺ຘາຍາຕິ ຠາຕຸຠຄິນີຠາຄິເນຍ຺ຍປຸຕ຺ຕປປຸຕ຺ຕາທີສຸ ເຍນ ເກນຈິ ອາກາເຣນ ອສມ຺ພທ຺ຘາຍຯ ປິຕາ, ປິຕຸປິຕາ, ຕສ຺ສ ປິຕາ, ຕສ຺ສາປິ ປິຕາຕິ ເອວໍ ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ຍຸຄາ, ປິຕາ, ປິຕຸມາຕາ, ຕສ຺ສາ ປິຕາ ຈ ມາຕາ ຈ ຠາຕາ ຈ ຠຄິນີ ຈ, ປຸຕ຺ຕາ ຈ, ຘີຕໂຣ ຈາຕິ ເອວມ຺ປິ ອຸທ຺ຘຎ຺ຈ ອໂຘ ຈ ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ຍຸຄາ, ປິຕາ, ປິຕຸຠາຕາ, ປິຕຸຠຄິນີ, ປິຕຸປຸຕ຺ຕາ, ປິຕຸຘີຕໂຣ, ເຕສມ຺ປິ ປຸຕ຺ຕຘີຕຸປຣມ຺ປຣາຕິ ເອວມ຺ປິ ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ຍຸຄາ, ມາຕາ, ມາຕຸມາຕາ, ຕສ຺ສາ ມາຕາ, ຕສ຺ສາປິ ມາຕາຕິ ເອວໍ ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ຍຸຄາ, ມາຕາ, ມາຕຸປິຕາ, ຕສ຺ສ ປິຕາ ຈ ມາຕາ ຈ ຠາຕາ ຈ ຠຄິນີ ຈ ປຸຕ຺ຕາ ຈ ຘີຕໂຣ ຈາຕິ ເອວມ຺ປິ ອຸທ຺ຘຎ຺ຈ ອໂຘ ຈ ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ຍຸຄາ, ມາຕາ, ມາຕຸຠາຕາ, ມາຕຸຠຄິນີ, ມາຕຸປຸຕ຺ຕາ, ມາຕຸຘີຕໂຣ , ເຕສມ຺ປິ ປຸຕ຺ຕຘີຕຸປຣມ຺ປຣາຕິ ເອວມ຺ປິ ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ຍຸຄາ, ຕາວ ເຍວ ມາຕຸສມ຺ພນ຺ເຘນ, ນ ປິຕຸສມ຺ພນ຺ເຘນ ຍາ ສມ຺ພທ຺ຘາ, ສາ ‘‘ອຎ຺ຎາຕິກາ ນາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

ສາກິຍານິໂຍ ວິຍາຕິ ປຎ຺ຈສຕມຕ຺ຕາ ສາກິຍານິໂຍ ວິຍຯ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕຎ຺ເຈຕໍ, ຕສ຺ມາ ຠິກ຺ຂຸຠາເວ ຄຕ຺ວາ ປຣິວຕ຺ຕລິງ຺ຄາ ຠິກ຺ຂຸນິໂຍປິ ອິຘ ສຸທ຺ຘຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆ ‘‘ອຸປສມ຺ປນ຺ນາ’’ ອິຈ຺ເຈວ ເວທິຕພ຺ພາຯ ອຸພໂຕສງ຺ເຆ ວາຕິ ຠິກ຺ຂຸນີສງ຺ເຆ ຎຕ຺ຕິຈຕຸຕ຺ເຖນ, ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆ ຎຕ຺ຕິຈຕຸຕ຺ເຖນາຕິ ເອວໍ ອຸພໂຕສງ຺ເຆ ວາຯ ປຸຣາຓຈີວຣນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຈີວຣນ຺ຕິ ນິວາສນປາຣຸປນຸປຄເມວ ອທິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຣຊິຕ຺ວາ’’ຕິອາທິຯ ກປ຺ປໍ ກຕ຺ວາຕິ ກປ຺ປພິນ຺ທຸໍ ທຕ຺ວາຯ ‘‘ອິມິນາ ອທິນ຺ນກປ຺ເປນ ປາຈິຕ຺ຕິຍວຕ຺ຖຸ ນ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕີ’’ຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ໒ຯ໔໐໘) ວທນ຺ຕິຯ ປຣິໂຠຄສີເສນາຕິ ຠາເຍນ ຍຸສິຕ຺ວາ ປຣິໂຠຄສີເສນຯ ອໍເສຕິ ຊຕ຺ຕຸມ຺ຫິຯ ມຕ຺ຖເກຕິ ສີສມຕ຺ຖເກຯ ສເຈ ປນ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓສ຺ສ ເຫຏ຺ຐາ ກຕ຺ວາ ນິປ຺ຊ຺ຊຕິ, ຫຕ຺ເຖຫິ ວາ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອາກາເສ ວິຕານໍ ກຕ຺ວາ ສີເສນ ອສມ຺ຜຸສນ຺ໂຕ ຄຈ຺ຉຕິ, ອຍໍ ປຣິໂຠໂຄ ນາມ ນ ໂຫຕິຯ

ກາຍວິກາຣໍ ວາ ກໂຣຕີຕິ ຍຖາ ສາ ‘‘ໂຘວາເປຕຸກາໂມ ອຍ’’ນ຺ຕິ ຊານາຕິ, ເອວໍ ກາຍວິກາຣໍ ກໂຣຕິຯ ‘‘ອນ຺ໂຕທ຺ວາທສຫຕ຺ເຖ ໂອກາເສ ຄຕ຺ວາ ອຸປຣິ ວາ ຂິປຕີ’’ຕິ ອິມິນາ ອຸປຈາຣໍ ມຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ໂອຣໂຕ ຂິປນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ອຎ຺ຎສ຺ສ ວາ ຫຕ຺ເຖ ເປເສຕີຕິ ອນ຺ໂຕທ຺ວາທສຫຕ຺ເຖ ໂອກາເສ ຄຕ຺ວາ ສິກ຺ຂມານສາມເຓຣສາມເຓຣີອຸປາສໄກຕ຺ຖິຍາທີສຸ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ອຎ຺ຎສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ວາ ເປເສຕິຯ ໂສຕິ ອຸປາສໂກ ຈ ສາມເຓໂຣ ຈຯ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ໂຘວຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ອຸປາສໂກ ລິງ຺ເຄ ປຣິວຕ຺ເຕ ຠິກ຺ຂຸນີສຸ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ໂຘວຕິ, ສາມເຓໂຣ ລິງ຺ເຄ ປຣິວຕ຺ເຕ ຠິກ຺ຂຸນີສຸ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ໂຘວຕີຕິ ຍຖາໂຍຄໍ ອຕ຺ໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ ສເຈ ປນ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ຫຕ຺ເຖ ທິນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ສເຈ ລິງ຺ເຄ ປຣິວຕ຺ເຕ ໂຘວຕິ, ວຏ຺ຏຕິຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ເອກສ຺ສ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ນິສ຺ສຊ຺ຊນາຠາວໂຕ ຕີຓິປິ ກາເຣນ຺ຕສ຺ສ ເອເກນ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ, ທ຺ວີຫິ ທ຺ເວ ທຸກ຺ກຏານີຯ ທ຺ເວ ກາເຣນ຺ຕສ຺ສ ເອເກນ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ, ທຸຕິເຍນ ທຸກ຺ກຏໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ໂຘວນາທີນິ ຕີຓີ’’ຕິອາທິຯ ‘‘ເອເກນ ວຕ຺ຖຸນາ’’ຕິ ປຐມໍ ກຕ຺ວາ ນິຏ຺ຐາປິຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສເຈ ປນ ‘‘ອິມໍ ຈີວຣໍ ຣຊິຕ຺ວາ ໂຘວິຕ຺ວາ ອາເນຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ສາ ຠິກ຺ຂຸນີ ປຐມໍ ໂຘວິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ຣຊຕິ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິເຍນ ທຸກ຺ກຏເມວ, ເອວໍ ສພ຺ເພສຸ ວິປຣີຕວຈເນສຸ ນໂຍ ເນຕພ຺ໂພຯ ສເຈ ປນ ‘‘ໂຘວິຕ຺ວາ ອາເນຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ໂຘວຕິ ເຈວ ຣຊຕິ ຈ, ໂຘວາປນປຈ຺ຈຍາ ເອວ ອາປຕ຺ຕິ, ຣຊເນ ອນາປຕ຺ຕິຯ ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖຯ ເຕນາຫ ‘‘ສເຈ ປນ ‘ໂຘວາ’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ’’ຕິອາທິຯ ຠິກ຺ຂູນໍ ວເສນ ເອກໂຕ ອຸປສມ຺ປນ຺ນາຍ ໂຘວາເປນ຺ຕສ຺ສ ຍຖາວຕ຺ຖຸກເມວາຕິ ອາຫ ‘‘ຠິກ຺ຂຸນີສງ຺ຆວເສນາ’’ຕິອາທິຯ

ອຍ຺ຍສ຺ສວາ ສນ຺ຕກນ຺ຕິ ອຍ຺ຍສ຺ສ ສນ຺ຕກໍ ປຸຣາຓຈີວຣໍ ໂຘວາເປນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນິສີທນປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓນ຺ຕິ ອຍ຺ຍສ຺ສ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວາ ສນ຺ຕກໍ ນິສີທນຍ຺ເຈວ ປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓຍ຺ຈ. ນິວາສນປາຣຸປນຸປຄສ຺ເສວ ຈ ອິຘ "ປຸຣາຓຈີວຣ"ນ຺ຕິ ອຘິປ຺ເປຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກມ຺ປິ ນິສີທນປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓໍ ໂຘວາເປນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຎເມວ ໂຫຕິ, ນ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ. ອວຸຕ຺ຕາ ວາ ໂຘວຕີຕິ ອຸທ຺ເທສາຍ ວາ ໂອວາທາຍ ວາ ອາຄຕາ ກິລິຏ຺ຐຈີວຣໍ ທິສ຺ວາ ຐປິຕຏ຺ຐານໂຕ ວາ ຄເຫຕ຺ວາ, "ເທຖ ອຍ຺ຍ, ໂຘວິສ຺ສາມີ"ຕິ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ວາ ໂຘວຕິ ເຈວ ຣຊຕິ ຈ ອາໂກເຏຕິ ຈ, ອຍໍ ອວຸຕ຺ຕາ ໂຘວຕິ ນາມ. ຍາປິ "ອິມໍ ຈີວຣໍ ໂຘວາ"ຕິ ທຫຣໍ ວາ ສາມເຓຣໍ ວາ ອາຓາເປນ຺ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ "ອາຫຣຖຍ຺ຍ, ອຫໍ ໂຘວິສ຺ສາມີ"ຕິ ໂຘວຕິ, ຕາວກາລິກໍ ວາ ຄເຫຕ຺ວາ ໂຘວິຕ຺ວາ ຣຊິຕ຺ວາ ເທຕິ, ອຍມ຺ປິ ອວຸຕ຺ຕາ ໂຘວຕິ ນາມ.

ອຍ຺ຍໍ ວາ ປຣິກ຺ຂາຣນ຺ຕິ ອຸປາຫນຕ຺ຖວິກປ຺ຕຕ຺ຖວິກອໍສພທ຺ຘກກາຍພນ຺ຘນມຍ຺ຈປີຐຕຏ຺ຏິກາທີ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ. "ອຸປຈາເຣ ຄຕ຺ວາ"ຕິ ວຈນໂຕ ເປສິຕ຺ວາ ໂຘວເນປິ ອນາປຕ຺ຕີ. ອຸປຈາເຣຕິ ອນ຺ໂຕທ຺ວາທສຫຕ຺ເຖ ໂອກາເສ.

ປຸຣາຓຈີວຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໕. ຈີວຣປ຺ປຏິຄ຺ຄຫຓສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຌນ຺ນນ຺ຕິ ໂຂມາທີນໍ ຌນ຺ນໍ ຈີວຣານໍ ມຊ຺ເຊ. ອຸປຈາຣໍ ມຸຍ຺ຈິຕ຺ວາຕິ ທ຺ວາທສຫຕ຺ຖູປຈາຣໍ ມຸຍ຺ຈິຕ຺ວາ. ປີ-ສທ຺ເທນ ຘມ຺ມກຖໍ ກເຖນ຺ຕສ຺ສ ຈຕສ຺ໂສ ປຣິສາ ຈີວຣານິ ຈ ນານາວິຣາຄວຕ຺ຖານິ ຈ ອາຫຣິຕ຺ວາ ປາທມູເລ ຐເປນ຺ຕິ, ອຸປຈາເຣ ວາ ຄຕ຺ວາ ອຸປຣິ ຂິປນ຺ຕິ, "ສເຈ ສາທິຍຕິ, ປຏິຄ຺ຄຫິຕເມວາ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ຂິປ຺ຕູຕິ ທີວາ ວາ ຣຕ຺ຕິກາເລ ວາ ຂິປຕຸ. ປຏິຄ຺ຄຫິຕເມວ ໂຫຕີຕິ ກິຍ຺ຈາປິ "ອິທໍ ຠິກ຺ຂຸນີຍາ, ອິທໍ ອຍ຺ເຍສ"ນ຺ຕິ ຍາຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ຕຖາປິ ອຈິຕ຺ຕກຠາເວນ ຄຫິຕເມວ ໂຫຕິ. ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ປນ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສາຕິ ສິກ຺ຂມານສາມເຓຣສາມເຓຣິອຸປາສເກາປາສິກາທີສຸ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ. ຐປີຕນ຺ຕິ ຠິກ຺ຂຸນີຍາ ຐປີຕໍ. ປໍສຸກູລໍ ອຘິຏ຺ຐຫິຕ຺ວາຕິ "ອສ຺ສາມິກໍ ອິທ"ນ຺ຕິ ສຍ຺ຍໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ. ອສ຺ສາມິກຍ຺ຫິ "ປໍສຸກູລ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອິມິນາ "ອມ຺ຫາກມຕ຺ຖາຍ ຐປີຕ"ນ຺ຕິອາທິກາຍ ສຍ຺ຍາຍ ຄເຫຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ປາຣິວຕ຺ຕກາຕິ ປຣິວຕ຺ເຕຕພ຺ພໍ ປຣິວຕ຺ຕໍ, ປຣິວຕ຺ຕເມວ ປາຣິວຕ຺ຕກໍ, ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ທີຍ຺ຍມານໍ, ຕໍ ວິນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ "ຍໍ ອນ຺ຕມໂສ ຫຣີຏກກ຺ຂຓ຺ຑມ຺ປີ"ຕິອາທີ. ອາໂຠຄໍ ກຕ຺ວາຕິ ຈິຕ຺ເຕນ ສມນ຺ນາຫຣິຕ຺ວາ. ສເຈ ຠິກ຺ຂຸນີ ວສ຺ສາວາສິກມ຺ປິ ເທຕິ, ຕມ຺ປິ ຍຖາວຸຕ຺ຕວິຘານໍ ອກຕ຺ວາ ຄເຫຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ປຏິລາເຠນາຕິ ຄຫເຓນ. ຕິກປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ຕີຓິ ປຣິມາຓານິ ອສ຺ສາຕິ ຕິກໍ,ຕິກຍ຺ຈ ຕໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍຍ຺ຈາຕິ ຕິກປາຈິຕ຺ຕິຍໍ, ອຍ຺ຍາຕິກາຍ ຍາຕິກສຍ຺ຍີເວມຕິກອຍ຺ຍາຕິກສຍ຺ຍີນໍ ວເສນ ຕີຓິ ປາຈິຕ຺ຕິຍານີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອກໂຕອຸປສມ຺ປນ຺ນາຍາຕິ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ສນ຺ຕິເກ ອຸປສມ຺ປນ຺ນາຍ. ຕາຍ ຫິ ຫຕ຺ໂຖ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ປາຣິວຕ຺ຕກາ ຈີວຣໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຎໍ, ຠິກ຺ຂູນໍ ສນ຺ຕິເກ ອຸປສມ຺ປນ຺ນາຍ ປນ ປາຈິຕ຺ຕິຍເມວ. "ປຕ຺ຕຕ຺ຖວິກາທີມ຺ຫິ ຈ ອນຘິຏ຺ຐາຕພ຺ພປຣິກ຺ຂາເຣ"ຕິ ອິມິນາ ຠິສິຈ຺ຌວິມ຺ປິ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິ. ສາ ຫິ ມຫນ຺ຕາປິ ເສນາສນສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ຈີວຣສງ຺ຂໍ ນ ຄຈ຺ຌຕີຕິ ເນວ ອຘິຏ຺ຐາຕຸປຄາ, ນ ວິກປ຺ປນຸປຄາ ຈ. ວຸຕ຺ຕຍ຺ຫິ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ "ສເຈປິ ມຍ຺ຈປ຺ປມາຓາ ຠິສິຈ຺ຌວິ ໂຫຕິ, ວຏ຺ຏຕິເຍວາ"ຕິ (ປາຣາ. ອຏ຺ຐ. ໔.໕໑໔). "ຫຕ຺ໂຖ ຈີວຣໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕີ"ຕິ ວຈນໂຕ ປນ ອຍ຺ຍາຕິກາຍ ຠິກ຺ຂຸນີຍາ ເປສິຕຄ຺ຄຫເຓປິ ອນາປຕ຺ຕີ. ປຏິຄ຺ຄຫຓໂຕ, ປຣິວຕ຺ຕນາກາຣຓໂຕ ຈ ກິຣິຍາກິຣິຍໍ.

ຈີວຣປ຺ປຏິຄ຺ຄຫຓສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໖. ອຍ຺ຍາຕກວິຍ຺ຍຕ຺ຕິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ເຄຫສ຺ສ ປຕິ ເຊຏ຺ໂຐຕິ ຄຫປຕິ, ຕໍ ຄຫປຕຶ, ອິຘ ປນ ອປພ຺ພຊິໂຕ ໂຍ ໂກຈິ ມນຸສ຺ໂສ ອຘິປ຺ເປໂຕ. ເຕນາຫ "ຠິກ຺ຂູສຸ ອປພ຺ພຊິຕມນຸສ຺ສ"ນ຺ຕິ. ເອເສວ ນໂຍ ຄຫປຕານີນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ. "ວິຍ຺ຍາເປຍ຺ຍາ"ຕິ ອິທໍ ສຸທ຺ຘກຕ຺ຕຸອຕ຺ເຖ ຈ ເຫຕຸກຕ຺ຕຸອຕ຺ເຖ ຈ ວຕ຺ຕຕີຕິ ອາຫ "ຍາເຈຍ຺ຍ ວາ ຍາຈາເປຍ຺ຍ ວາ"ຕິ. ຍາຈາປນຍ຺ເຈຕ຺ຖ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖາເຍວາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ເອວຍ຺ຈ ປນ ກຕ຺

ວາ ''ອນາຄາຕຕິກ''ນ្តិ ອິທំ ສມຕຖຶດំ ໂຫຕີ។ ອລຸລຕຸຣ ສມຍາຕິ ສເມຕີ ເອຕຸຖ, ເອເຕນ ວາ ສំຄຈຸឆຕີ ສຕຸໂຕ, ສກາວສມຸໂມ ວາ ສຫຊາຕາທີຫີ, ອຸປຸປ່າທາທີຫີ ວາຕີ ສມໂຍ, ກາໂລ, ສມຸມປຸປວຕຸຕິມຕຸຕຕາຍ ອຕຸຖໂຕ ອກູໂຕປີ ຫີ ກາໂລ ສມຸມປຸປວຕຸຕິ ຍາ ອຣີກຣຕ່ំ, ກຣຕ់ ວິຍ ຈ ກປຸປນາມຕຸຕສິທຸເສນ ຣູເປນ ໂວຫຣີຍຕີ, ຕំ ສມយំ ຄເປັຕຸວາຕີ ອຕຸໂຖ។ ເຕນາຫ ''ໂຍ ອຈຸຊີນຸນຈິວໂຣ ວາ ໂຫຕີ''ຕິອາທີ។ ຕຕຸຖ ຣາຊາທີສຸ ເຍຫີ ເກຫີຈິ ອຈຸຊີນຸນំ ຈີວຣំ ເອຕສຸສາຕີ ອຈຸຊີນຸນຈິວໂຣ។ ຍຖາຫ ''ອຈຸຊີນຸນຈີວໂຣ ນາມ ກິກຸຂຸສຸສ ຈີວຣំ ອຈຸຊີນຸນំ ໂຫຕີ, ຣາຊູຫີ ວາ ໂຈເຣຫີ ວາ ຮຸຕຸເຕຫີ ວາ ເຍຫີ ເກຫີຈີ ວາ ອຈຸຊີນຸນំ ໂຫ ຕີ''ຕີ។ ອគຄីອາທີສຸ ເຍນ ເກນຈີ ນຜុຖំ ຈີວຣមេតສຸສາຕີ ນຜຸຖຈີວໂຣ។ ຍຖາຫ ''ນຜຸຖຈີວໂຣ ນາມ ກິກຸຂຸສຸສ ຈີວຣំ ອគຄិນາ ວາ ທທຸឍំ ໂຫຕີ, ອຸທເກນ ວາ ວູລຸຫំ ໂຫຕີ, ອຸນຸທູເຣຫີ ວາ ອຸປຈີກາຫີ ວາ ຂາຍິຕំ ໂຫຕີ , ປຣິໂກຄຊិຓ៉ំ ວາ ໂຫຕີ''ຕີ (ປ່າຣາ។ ៥១៧)។ ສມຍາຕີ ອລຸລຕຸຣສທຸທາເປກຸຂາຍ ອຸປໂຍគຕຸເຖ ນិສຸສກຸກວຈນນຸຕິ ອາຫ ''ຕំ ສມຍ''ນ្តិ។ ອລຸລສຸມິນຸຕີ ອລຸລສຸ ມិ ສມເຍ។

ຕິກປາຈິຕຸຕິຍນຸຕີ ອລຸລາຕເກ ອລຸລາຕກສລຸສិເວມຕິກລຸລາຕກສລຸສិນំ ວເສນ ຕិຕិ ປາຈິຕຸຕິຍານិ។ ສມເຍຕີ ຍຖາວຸຕຸເຕ ອຈຸຊີນຸນຈີວຣກາເລ ຈ ນຜຸຖຈີວຣກາເລ ຈ។ ລາຕກປຸປວາຣິເຕ ວາ ວິລຸລາເປນຸຕສຸສາຕີ ລາຕເກ, ປວາຣິເຕ ຈ ''ຕຸມຸຫາກំ ສນຸຖຕំ ເທຖາ''ຕີ ຍາຈນຸຕສຸສ។ ເອຕຸຖ (ປ່າຣາ។ ອຜຸຖ។ ៤៥៨១) ຈ ສງພວເສນ ປວາຣິເຕ ປມາណເມວ ຍາຈິຕຸំ ວຜຸຜຕີ, ປຸຄຸគລិກວເສນ ປວາຣິເຕ ປນ ຍំ ຍំ ປວາເຣນຸຕີ, ຕំ ຕເມວ ວិລຸລາເປຕພຸພំ។ ໂຍ ຫີ ຈຕູຫີ ປຈຸຈເຍຫີ ປວາເຣຕຸວາ ສຍເມວ ສລຸລກຸເຂຕຸວາ ກາລານຸກາລំ ຈີວຣາທີນີ ທິວເສ ທິວເສ ຍາຄຸກຕຸຕາທີນີ ເທຕິ, ເອວំ ເຍນ ເຍນ ອຕຸໂຖ, ຕំ ຕំ ເທຕິ, ຕສຸສ ວິລຸລາປນກິຈຸຈំ ນຕຸຖិ។ ໂຍ ປນ ປວາເຣຕຸວາ ພາລຕາຍ ວາ ສຕິສມຸໂມເສນ ວາ ນ ເທຕີ, ໂສ ວិລຸລາເປຕພຸໂພ។ ໂຍ ''ມຍຸຫំ ເຄຫំ ປວາເຣມີ''ຕີ ວທຕີ, ຕສຸສ ເຄຫំ គນຸຕຸວາ ຍຖາສຸខំ ນິສີທິຕພຸພំ ນິປຊຸຊິຕພຸພំ, ນ ກິລຸຈີ ຄເຫຕພຸພំ។ ໂຍ ປນ ''ຍំ ມຍຸຫំ ເຄເຫ ອຕຸຖិ, ຕំ ປວາເຣມີ''ຕີ ວທຕີ, ຍំ ຕຕຸຖ ກປຸປີຍំ, ຕំ ວິລຸລາເປຕພຸພំ។ ເຄເຫ ປນ ນິສີທິຕຸំ ວາ ນິປຊຸຊິຕຸំ ວາ ນ ລພຸກາຕີ។ ຕສຸເສວຕຸຖາຍາຕີ ''ອລຸລສຸສາ''ຕີ ລທຸຮໂວຫາຣສຸສ ຕສຸເສວ ພຸທຸຮຣກຸຂິຕສຸສ ວາ ຮມຸມຣກຸຂິຕສຸສ ວາ ອຕຸຖາຍ។ ອຕຸຕໂນ ຮເນນ ຄຕຸຫນຸຕສຸສາຕີ ອຕຸຕໂນ ກປຸປີຍກາຕເຫນ ກປຸປີຍໂວຫາເຣເນວ ຄຕຸຫນຸຕສຸສ ເຈຕາເປນຸຕສຸສ, ປຣິວຕຸຕາເປນຸຕສຸສາ ຕີ ອຕຸໂຖ។

ອລຸລາຕກວិລຸລຕຸຕິສិກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນិຜຸຖິຕາ។

៧។ ຕຕຸຕຣິສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ຕំ-ສທຸໂທ ເຈຕຸຖ ປກຕຸຕຖວຈໂນ។ ເຈຕີ ນິປາຕມຕຸຕំ។ ເຈຕີ ວາ ຍທີຕີ ອຕຸໂຖ, ຕສຸສ ''ປວາເຣຍຸຍາ''ຕີ ອິມິນາ ສມຸພນຸໂຮ ເວທິຕພຸໂພ។ ປວາເຣຍຸຍ ເຈຕີ ຍທີ ປວາເຣຍຸຍາຕີ ອຕຸໂຖ។ ''ອກິຕີ ອຸປສຄຸໂຄ''ຕີ (ສາຣຕຸຖ។ ຜີ។ ៤។៥៤៧-៥៤៨) ອິມິນາ ຕສຸສ ອຕຸຖວិເສສາກາວំ ທສຸເສຕີ។ ເຕນາຫ ''ຫຣិຕຸນຸຕີ ອຕຸໂຖ''ຕີ។ ປວາຣສທຸທສຸສ ອິຈຸឆາຍំ ວຕຸຕມານຕຸຕາ ''ອិຈຸឆາເປຍຸຍາ''ຕີ ວຸຕຸຕំ។ ອິຈຸឆំ ອຸປຸປາເທຍຸຍາຕີ ປຈຸຈເຍ ອິຈຸឆំ ອຸປຸປາເທຍຸຍ។ ອຸປນິມນຸຕນາເຍຕំ ອຮិວຈນំ។ ເຕນາຫ ''ຍາວຕຸຕກ''ນ្តិອາທີ។ ເນກຸຂមុមນຸຕີ ປພຸພຊຸຊំ។ ທຜຸກູຕີ ທຜຸຖຸំ។ ឧນຸທານຸຣກຸຂຕຸຕຖຄຸເຫຕຸຖ ອນຸນາສິກໂລໂປ។ ເຂມໂຕຕີ ນិພຸກຍໂຕ។ ກາເຍນ ວາ ວາຈາຍ ວາ ອກິຫຣិຕຸວາ ນິມນຸເຕຍຸຍາຕີ ສມຸພນຸໂຮ។ ຍຖາ ຈ ກາເຍນ ອກິຫາເຣຍຸຍ, ວາຈາຍ ຈ, ຕំ ວິຮិ ທສຸເສຕຸំ ''ອຸປເນຕຸ ວາ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕំ ສອນຸຕຣນຸຕີ ອນຸຕຣວາສກສຫິຕំ។ ອຸຕຸຕຣນຸຕີ ອຸຕຸຕຣາສງຄំ។ ປຣມນຸຕີ ອວສານំ។ ອສຸສ ຈີວຣສຸສາຕີ ອສຸສ ສມຸທາຍກູຕສຸສ ຫຣិຕພຸພສຸສ ຈີວຣສຸສ។ ຕຄຸຄຕំວិລຸລາໂຕ ຫີ ອຍំ ພາຫິຣຕຸຖສມາໂສ ຍຖາ ''ລມຸພກຕຸໂຕ''ຕີ ທຜຸຖພຸພំ។ ເຕນາຫ ''ນິວາສເນນາ''ຕິອາທີ។ ອຸກຸກຜຸຖປຣິຈຸເឆເທນ ຫີ ສພຸເພ ຕំປຣມំເຍວ គເຫຕຸំ ລກນຸຕີ។

ຍສຸມາ ອຈຸຊີນຸນສພຸພຈີວເຣນ ຕິຈີວຣມຕຸຕເກເນວ ກິກຸຂຸນາ ເອວំ ປຜິປຊຸຊິຕພຸພំ, ອລຸເລນ ປນ ອລຸລຖາປີ, ຕສຸມາ ຕំ ວິກາគំ ທສຸເສຕຸំ ''ຕຕຣາຍំ ວິນិຈຸឆໂຍ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕំ។ ອຊិຜຸຖິຕຈີວຣສຸສາຕີ ຕិຈີວຣາຮិຜຸຖານນເຍນ ວາ ປຣິກຸຂາຣໂຈລຸຂວເສນ ວາ ເຍນ ເກນຈີ ອຮິຜຸຖິຕຈີວຣສຸສ, ອິທລຸຈ ເຍກຸຍຸເຍນ ອຮິຜຸຖຫີຕຸວາ ຈີວຣំ ປຣິກຸລຸຊໂຕ ວຸຕຸຕំ, ນ ປນ ອນຮິຜຸຖິຕຈີວຣສຸສ ຈີວເຣ ອຈຸຊີນຸເນ ອຍំ ວິຮិ ນ ສມຸກວຕີຕີ។ ຍສຸສ ວາ ຕិຈີວຣໂຕ ອຮິກມຸປີ ຈີວຣំ ອລຸລຕຸຖ ອຕຸຖិ, ຕຕຸຖ ນຕຸຖិ, ເຕນາປີ ຕທາ ຕຕຸຖ ອກາວໂຕ ທຸເວ ສາທິຕຸំ ວຜຸຜຕີ។ ປກຕិຍາວ ສນຸຕຣຸຕຸຕເຣນ ຈຣຕີຕີ (ສາຣຕຸຖ។ ຜີ។ ៤។៥៤៧-៥៤៨) ອຕຸຖຕາກີນຕຸຕາ ວາ ສາສງກສິກຸຂາປທວເສນ ວາ ອວິປຸປວາສສມຸມຸຕິວເສນ ວາ ຕຕິຍສຸສ ອລາເກນ ວາ ຈຣຕີ។ ''ທຸເວ ນຜຸຖານີ''ຕີ ອຮិ ກາຣຕຸຕາ ວຸຕຸຕំ ''ທຸເວ ສາທິຕພຸພານີ''ຕີ។ ເອກំ ສາທິຍນຸເຕເນວ ສໂມ ກວិສຸສຕີຕີ ຕិຕຸຕំ ຈີວຣານំ ທຸວິສຸ ນຜຸເຖສຸ ເອກំ ສາ

ທິຍນ຺ເຕນ ສໂມ ກວິສ຺ສຕິ ອຸກິນ຺ນມ຺ປິ ສນ຺ຕຣຸຕ຺ຕຣປ຺ຣມຕາຍ ອວຍ຺ຄານໂຕ. ຍສ຺ສ ເອກໍເຍວ ໂຫຕິ ອຍ຺ເຍນ ເກນຈິ ກາຣເຕນ ວິນຍ຺ຄເສສຈີວຣຕ຺ຕາ.

ປຍ຺ຈສຸ ນຍ຺ເຄສູຕິ ຕິຈີວຣໍ ອຸທກສາຍິກາ ສໍກຈ຺ຈິກາຕິ ອິເມສຸ ປຍ຺ຈສຸ ຈີວເຣສຸ ນຍ຺ເຄສຸ. ''ເອກສ຺ມີ ວາ ນຍ຺ເຄ''ຕິ ວຈນວິປ຺ຣິຕາມໍ ກຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິຕິ ສນ຺ຕຣຸຕ຺ຕຣປ຺ຣມໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ.

ເສສກໍ ອາຫຣິສ຺ສາມີຕິ ທ຺ເວ ຈີວຣານິ ກຕ຺ວາ ''ເສສກໍ ປຸນ ອາຫຣິສ຺ສາມິ''ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເສສກໍ ຕຸຍ຺ຫໍເຍວ ໂຫຕູຕິ ວຸຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ທານສມເຍ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ. ສເຈ ປນ ''ເສສກໍ ອາຫຣິສ຺ສາມີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ຄເຫຕ຺ວາ ຄມນສມເຍປີ ''ເສສກໍ ຕຸຍ຺ຫໍເຍວ ໂຫຕູ''ຕິ ວທນ຺ຕິ, ລທ຺ທກປ຺ປີຍເມວ. ນ ອຈ຺ຈິນ຺ນນຍ຺ຄກາຣຕາ ທິນ຺ນນ຺ຕິ ພາຫຸສຈ຺ຈາທິຄຸຕາວເສນ ທິນ຺ນໍ. ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ''ຍາຕກປ຺ປວາຣິເຕ ວາ ວິຍ຺ຍາເປນ຺ຕສ຺ສ, ສມເຍ ຈ ອຍ຺ຍສ຺ສ ວາ ຍາຕກປ຺ປວາຣິເຕ ຕສ຺ເສວຕ຺ຖາຍ ວິຍ຺ຍາເປນ຺ຕສ຺ສ''ຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍນ.

ຕຕ຺ຕຸຕ຺ຕຣິສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາ.

໗. ປຖເມາປກ຺ຂຍສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ກິກ຺ຂຸໍປເນວ ອຸທ຺ທິສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ປນາຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ, ຕຖາ ເອວ-ສທ຺ໂທປີ. ເຕນາຫ ''ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສາ''ຕິອາທິ. ອປ຺ທິສິຕ຺ວາຕິ ກເຖຕ຺ວາ, ອາຣພ຺ກາຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖ. ອຍ຺ຍາຕກສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສາຕິ ອຍ຺ຍາຕກຄຫປຕິນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກຣຕ຺ເຖ ທີ ອິທໍ ສາມິວຈນໍ. ອຍ຺ຄກາຖາຍໍ ປນ ອິທໍ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍນ຺ຕິ ນ ວິຈາຣິຕໍ. ຈີວຣໍ ເຈຕາເປນ຺ຕິ ປຣິວຕ຺ເຕນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ຈີວຣເຈຕາປນ຺ນໍ (ສາຣຕ຺ຖ. ຍີ. ໔.໕໔໗-໕໔໙), ຈີວຣມູລໍ, ນ-ກາໂຣ ປເນຕ຺ຖ ອາຄໂມ, ''ຈີວຣເຈຕາປນ''ນ຺ຕິປີ ປາຖນ຺ຕິ. ຕໍ ປນ ຍສ຺ມາ ຫິຣຍ຺ຍາທິສຸ ອຍ຺ຍຕຣໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ''ຫິຣຍ຺ຍາທິກ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ຫິຣຍ຺ຍນ຺ຕິ ກຫາປໂຕ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອາທິສທ຺ເທນ ສຸວຕ຺ຕາທີນໍ ຄຫຕໍ. ອຸປກ຺ຂຍນ຺ຕິ ອຸປຍ຺ຄາປີຕໍ. ຕໍ ອຸປກ຺ຂຣຕໍ ເຕສໍ ຕຖາ ສຊ຺ຊິຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ອຸປກ຺ຂຍໍ ໂຫຕີຕິ ສຊ຺ຊິຕໍ ໂຫຕິ''ຕິ. ສໍຫຣິຕ຺ວາ ຄປີຕນ຺ຕິ ຣາສີ ກຕ຺ວາ ຄປີຕໍ. ປຣິວຕ຺ຕນຍ຺ຈ ອກຕສ຺ສ ກາຣາປນໍ, ກຕສ຺ສ ກີຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ກາເຣຕ຺ວາ ວາ ກີຕ຺ວາ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ''ຕິ. ອຈ຺ຈາເທສ຺ສາມີຕິ ປາຣຸເປສ຺ສາມີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ເຕນາຫ ''ໂວຫາຣວຈນເມຕ''ນ຺ຕິ. ໂວຫາຣວຈນນ຺ຕິ ຈ ອຸປຈາຣວຈນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

''ຕຕ຺ຣ ເຈ ໂສ ກິກ຺ຂູ''ຕິອາທີສຸ ໂກ ປທສມ຺ພນ຺ໂຜຕິ ອາຫ ''ຍຕ຺ຣ ໂສ ຄຫປຕິ ວາ''ຕິອາທິ. ປຸພ຺ເພ ອປ຺ປວາຣິໂຕຕິ ''ທສ຺ສາມິ, ກີທິເສນ ເຕ, ກນ຺ເຕ, ຈີວເຣນ ອຕ຺ໂຖ, ກີທິສໍ ເຕ ຈີວຣໍ ເຈຕາເປມີ''ຕິ ປຸພ຺ເພ ອວຸຕ຺ໂຕ. ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາຕິ ຄນ຺ຕ຺ວາ. ປທກາຊເນ ປຈ຺ຣໂວຫາຣວເສນ ''ຆຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ''ຕິ (ປາຣາ. ໕໔໙) ວຸຕ຺ຕໍ. ເອຕ຺ຖ ຈ ປຈ຺ຣໂວຫາຣວເສນາຕິ ເຍກ຺ຍ຺ຍໂວຫາຣວເສນ. ເຍກ຺ຍ຺ເຍນ ທີ ຆຣສາມິກໍ ທຍ຺ຄຸກາມາ ຕສ຺ສ ຆຣໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ຕເຖວ ພຫຸລໂວຫາໂຣ. ວິກປ຺ປນ຺ຕິ ວິສິຍ຺ໂຄ ກປ຺ໂປ ວິກປ຺ໂປ, ວິ-ສທ຺ໂທ ເຈຕ຺ຖ ວິສິຍ຺ຄຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ ''ວິສິຍ຺ຄກປ຺ປ''ນ຺ຕິ. ອິມິນາ ວຈນຕ຺ຖມາຫ. ''ອຊ຺ກວິຊານ''ນ຺ຕິ ອິມິນາ ປນ ອຊິປ຺ປາຍຕ຺ຖໍ. ຍຖາ ປນ ຕມາປຊ຺ຊຕີຕິ ເຍນາກາເຣນ ຕໍ ວິກປ຺ປໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ຕໍ ທສ຺ເສຕຸນ຺ຕິ ຕໍ ອາກາຣໍ ທສ຺ເສຕຸໍ.

''ສາຘູ''ຕິ ອຍໍ ສທ຺ໂທ ສມ຺ປຍິຈ຺ຉນສມ຺ປຫໍສນສຸນ຺ທຣາຍາຈນາທີສຸ ທິສ຺ສຕິ. ຕຖາ ເຫສ ''ສາຘຸ, ກນ຺ເຕຕິ ໂຂ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ກຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ''ຕິອາທີສຸ (ມ. ນິ. ໓.໗໖) ສມ຺ປຍິຈ຺ຉເນ ທິສ຺ສຕິ, ''ສາຘຸ ສາຘຸ ສາຣິປຸຕ຺ຕາ''ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໓.໓໔໙; ມ. ນິ. ໑.໓໔໐) ສມ຺ປຫໍສເນ.

''ສາຘຸ ຘມ຺ມຣຸຈິ ຣາຊາ, ສາຘຸ ປຍ຺ຍາຕວາ ນໂຣ;

ສາຘຸ ມິຕ຺ຕານມທ຺ທຸພ຺ໂກ, ປາປສ຺ສາກຣຕໍ ສຸຂ''ນ຺ຕິອາທີສຸ. (ຊາ. ໔.໑໗.໑໐໑) –

ສຸນ຺ທເຣ, ''ສາຘຸ ເມ, ກນ຺ເຕ ກຄວາ, ສໍຂິຕ຺ເຕນ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕູ''ຕິອາທີສຸ (ສໍ. ນິ. ໓.໖໔-໖໗) ອາຍາຈເນ, ອິຘາປີ ອາຍາຈເນເຍວ ທຍ຺ຄພ຺ໂພຕິ (ທີ. ນິ. ອຍ຺ຄ. ໑.໑໗ລ; ມ. ນິ. ອຍ຺ຄ. ໑.໑ ມູລປຣິຍາຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ; ສຸ. ນິ. ອຍ຺ຄ. ໑.໑໑໔ ອຄ຺

ຄິກາການຫອາຊສຸຕຸຕວຕຸຕນາ; ພຸ. ວໍ. ອຍຸຄ. ໑໗໘ລ) ອາຫ ‘‘ສາຮູຕິອາຍາຈເນ ນິປໍາໂຕ’’ຕິ. ຕຕຸຖ ອາຍາຈເນຕິ ອກິມຸຂໍ ຍາຈເນ, ອກິປຕຸຖນາຍນຸຕິ ອຕຸໂຖ. ປຣິວິຕກຸເກ ນິປໍາໂຕຕິ ສມຸພນຸໂຮ. ອາລປຕີຕິ ອາມນຸເຕຕິ. ອາຍຕາທີສູຕິ ເອຕຸຖ ອາ ທີສຫຸເທນ ວິຕຸຖຕອປຸປີຕສຕຸທານໍ ຄຫຕໍ. ຍສຸມາ ປນ ນ ອິມສຸສ ອາປຊຸຊນມຕຸເຕເນວ ອາປຕຸຕິ ສີສໍ ເອຕິ, ຕສຸມາ ‘‘ຕສຸສ ວຈເນນາ’’ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ. ປໂຍເຄຕີ ສຸຕຸຕປຣິເຍສນາທິປໂຍເຄ.

ມຫຄຸຆໍ ເຈຕາເປຕຸການໍ ອປຸປຄຸຆນຸຕິ ວິສຕິອຄຸຆນກໍ ຈີວຣໍ ເຈຕາເປຕຸການໍ ‘‘ອລໍ ມຍຸຫໍ ເຕນ, ທສອຄຸຆນກໍ ວາ ອຍຸຄຄຸຆນ ກໍ ວາ ເທຫີ’’ຕິ ວທນຸຕສຸສາຕິ ອຕຸໂຖ. ເອວຮູປນຸຕິ ເອວໍ ສມກາຄໍ, ອິມິນາ ສມກນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ. ຕລຸຈ ໂຂ ອຄຸຆວເສເນວ, ນ ປມາຕວເສນ. ອຄຸຆວຫຸຒນກລຸທີ ອິທໍ ສິກຸຂາປທໍ.

ປຄເມາປກຸຂຍສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຍຸຄິຕາ.

ລ. ທຸຕິເຍາປກຸຂຍສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ກສຸມາ ອິມິນາ ນເຍນ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພຕິ ອາຫ ‘‘ອິທລຸທີ’’ຕິອາທີ. ທີຕິ ກາຣຕຸເຖ ນິປໍາໂຕ. ນ ໂກຈິ ວິເສໂສຕິ ອາຫ ‘‘ເກວລ’’ນຸຕິອາທີ.

ທຸຕິເຍາປກຸຂຍສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຍຸຄິຕາ.

໑໐. ຣາຊສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ຣາຊໂຕໂກຄຸຄນຸຕິ ຣາຊໂຕ ລທຸຂໂກຄຸຄໍ. ຣາຊໂກຄຸໂຄຕິ ຣາຊາມຕຸໂຕ. ຣາຊໂຕ ໂກໂຄຕິ ຣລຸໂຍ ທີນຸນໍ ອິສຸສຣິຍໍ. ອິມິນາຕິ ອາທີຕິ ‘‘ອິມິນາ ຈີວຣເຈຕາປນຸເນນ ຈີວຣໍ ເຈຕາເປຕຸວາ ອິຕຸຖນຸນາມໍ ກິກຸຂຸໍ ຈີວເຣນ ອຈຸຉາເທຫີ’’ຕິ ອິທໍ. ອາຄມນສຸທຸຮິນຸຕິ ມູລສຸທຸຮີ. ຍທີ ທີ ອິມິນາ ກປຸປິຍນິທາເຣນ ອເປເສຕຸວາ ‘‘ອິທໍ ອິຕຸຖນຸນາມສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ເທຫີ’’ຕິ ເປເສຍຸຍ, ໂສປີ ທູໂຕ ຕໍ ກິກຸຂຸໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ ເອວໍ ວເທຍຸຍ ‘‘ອິທໍ ໂຂ, ກນຸເຕ, ອາຍສຸມນຸຕໍ ອຸທຸທິສຸສ ຈີວຣເຈຕາປນຸນໍ ອາກຕໍ, ປຕິຄຸຄຕຸຫາຕຸ ອາຍ ສຸມາ ຈີວຣເຈຕາປນຸນ’’ນຸຕິ (ປາຣາ. ໕໓໗), ຕທາ ປຕິກຸຂິປີຕຸວາປີ ກປຸປິຍກາຣກໍ ປຸຍຸເຄນ ຕໍ ນິທຸທີສີຕຸໍ ນ ວຍຸຍຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ສເຈ ທີ’’ຕິອາທີ. ອກປຸປິຍວຕຸຖຸໍ ອາຣພຸການີ ທີຣລຸລາທີ ອາຣພຸກ. ອິທີເສນ ທູຕວຈເນນາຕິ ‘‘ປຕິຄຸຄຕຸຫາຕຸ ອາຍສຸມາ ຈີວຣເຈຕາປນຸນ’’ນຸຕິ ເອວຮູເປນ ທູຕວຈເນນ. ຕສຸມາຕິ ຍສຸມາ ສມຸປຕິຈຸຉິຕຸໍ ອກປຸປິຍໍ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ. ສຸວຕຸຕນຸຕິ ຊາຕຮູ ປໍ. ຣຊຕນຸຕິ ຮູປິຍໍ. ກຫາປເຕນາຕິ ສຸວຕຸຕມໂຍ ວາ ຮູປິຍມໂຍ ວາ ປາກຕິໂກ ວາ ກຫາປໂຕ. ມາສໂກຕິ ໂລຫມາສໂກ ວາ ໂທຕຸ, ທາຣຸມາສໂກ ວາ ໂທຕຸ, ຊຕຸມາສໂກ ວາ ໂທຕຸ, ໂຍ ໂຍ ຍຕຸຖ ຍຕຸຖ ຊນປເທ ຍທາ ຍທາ ໂວຫາຣໍ ຄຈຸຉຕິ, ອນຸຕມໂສ ອຍຸຄິມໂຍປີ ຈມຸມມໂຍປີ ຮຸກຸຂຜລພີຊມໂຍປີ ສມຸຍຸຄາປີຕຣູໂປປີ ອສມຸຍຸຄາປີຕຣູໂປປີ ສພຸໂພ ອິຮ ມາສໂກຕິ ເວທິຕພຸໂພ. ເອຕຸຖ ຈ ຍໍ ວຕຸຕພຸພໍ, ຕໍ ຮູປິຍສິກຸຂາປເທ ວກຸຂາມ.

ມຸຕຸຕາຕິ ຫຕຸຖິກຸມຸກຊາທິກາ ອຍຸຄວິຮາ ມຸຕຸຕາ. ຕຖາ ທີ ຫຕຸຖິກຸມຸກໍ ວຣາຫທາຄໍ, ກຸຊງຄສີສໍ, ວລາຫກໍ, ເວລຸອຸ, ມຈຸຉສີໂຣ, ສງໂຂ, ສິປຸປີຕິ ອຍຸຄ ມຸຕຸຕາໂຍນິໂຍ. ຕຕຸຖ ຍາ ມຈຸຉສງຂສິປຸປີຊາຕາ, ສາ ສາມຸທຸທິກາ, ກຸຊງຄຊາປີ ກາຈິ ສາມຸ ທຸທິກາ ໂຫຕິ. ອິຕຣາ ອສາມຸທຸທິກາ. ຍສຸມາ ປນ ພຫຸລໍ ສາມຸທຸທິກາວ ມຸຕຸຕາ ໂລເກ ທິສຸສນຸຕິ, ຕຕຸຖາປີ ສິປຸປີຊາວ, ອິຕຣາ ກທາຈິ. ຕສຸມາ ສມຸໂມຫວິໂນທນິຍໍ ‘‘ມຸຕຸຕາຕິ ສາມຸທຸທິກມຸຕຸຕາ’’ຕິ (ວິກ. ອຍຸຄ. ໑໗໘) ວຸຕຸຕໍ. ມຕີຕິ ຄເປຕຸວາ ເວລຸອຸຣິຍາທິເກ ອນຸຕມໂສ ຊາຕິຜລິກໍ ອຸປາທາຍ ສພຸໂພປີ ນີລປີຕາທິວຕຸຕເກໂທ ມຕີຕິ ເວທິຕພຸໂພ, ປຈິຕຸວາ ກໂຕ ປນ ກາຈມຕີເຍເວໂກ ປຕຸຕາທິກາຕຸຫມູລຕຸຖໍ ສມຸປຕິຈຸຉິຕຸໍ ວຍຸຍຕິ. ເວລຸອຸຣິໂຍ ນາມ ວໍສວຕຸຕມຕີ. ສງໂຂຕິ ຮມນສງໂຂ ໂຮຕວິທຸໂຮ ຣຕນມິສຸໂສ, ປານີຍສງໂຂ ປນ ຣຕນາມິສຸສກໂຕ, ໂສ ຈ ອລຸຊນາທິເກາສຊຸຊຕຸຖາຍ, ກຕຸຫມູລຕຸຖາຍ ຈ ສມຸປຕິຈຸຉິຕຸໍ ວຍຸຍຕິ. ສີລາຕີ ໂຮຕວິທຸຮາ ຣຕນສໍຍຸຕຸຕາ ມຸຄຸຄວຕຸຕາ ສີລາ. ຣຕເນນ ປນ ອມິສຸສາ ສຕຸຖກນິສານ າທິອຕຸຖາຍ ປຕິຄຸຄຕຸຫິຕຸໍ ວຍຸຍຕິ. ເອຕຸຖ ຈ ‘‘ຣຕນສໍຍຸຕຸຕາຕິ ສຸວຕຸເຕນ ສທຸຮີ ໂຍເຊຕຸວາ ປຈິຕຸວາ ກຕາ’’ຕິ ວທນຸຕິ. ປ ວາລຸອນຸຕິ ໂຮຕມຸປີ ອໂຮຕມຸປີ ສພຸພໍ ປວາລຸອໍ. ໂລຫິຕງໂກຕິ ຣຕຸຕມຕີ. ມສາຣຄລຸລນຸຕິ ກພຣມຕີ. ຍໍ ‘‘ມຣກຕ’’ນຸຕິປີ ວຸຈຸຈຕິ.

ສຕ຺ຕ ສຓ຺ຐານີຕິ ສານຸໂລມານີ ສາລິອາທີນີ ສຕ຺ຕ ສຓ຺ຐານີ. ນີວາຣາທິອຸປສຓ຺ຐສ຺ສ ປນ ສາລິອາທີມູລສຓ຺ຐນ຺ໂຕຄສຕ຺ຕາ "ສຕ຺ຕ ສຓ຺ຐານີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ທາສີທາສເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖຸປຸປ຺ຜາຣາມຜລາຣາມາທໂຍຕິ ເອຕ຺ຖ ທາສີ ນາມ ອນ຺ໂຕ ຊາຕສນກ຺ກີຕກຣມຣານີຕປ຺ປເກທາ. ຕຖາ ທາໂສ. ເຂຕ຺ຕໍ ນາມ ຍສ຺ມິ ປຸພ຺ພຓ຺ຓໍ ຣຸຫຕິ. ວຕ຺ຖຸ ນາມ ຍສ຺ມິ ອປຣຓ຺ຓໍ ຣຸຫຕິ. ຍຕ຺ຖ ວາ ອຸພຍມ຺ປິ ຣຸຫຕິ, ຕໍ ເຂຕ຺ຕໍ. ຕທຕ຺ຖາຍ ອກຕພູມິກາໂຄ ວຕ຺ຖຸ. ເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖຸສີເສນ ເຈຕ຺ຖ ວາປີຕລຸອາກາທີນິປິ ສງ຺ຄຫີຕາເນວ. ວສ຺ສິກາທີນໍ ປຸປ຺ຜນໂກ ປຸປ຺ຜາຣາໂມ. ອມ຺ພຜລາທີນໍ ຜລນໂກ ຜລາຣາໂມ. ນ ເກວລຓ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ ເຍວຕ຺ຖາຍ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ, ສເຈປິ ໂກຈິ ຊາຕຣູປຣຊຕໍ ອາເນຕ຺ວາ "ອິທໍ ສງ຺ຆສ຺ສ ທມ຺ມິ, ອາຣາມໍ ວາ ກໂຣຖ, ເຈຕິຍໍ ວາ ໂພຊນສາລາທີນໍ ວາ ອຓ຺ຓຕຣ"ນ຺ຕິ ວທຕິ, ອິທມ຺ປິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ. "ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ຫິ ອຓ຺ຓສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ໂຫຕີ"ຕິ (ປາຣາ. ອຏ຺ຐ. ໔.໕໓໘-໕໓໙) ມຫາປຈ຺ຈຣິຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕນາຫ "ເຈຕິຍສງ຺ຆຄຓປຸຄ຺ຄລານໍ ວາ ອຕ຺ຖາຍ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏນ຺ຕີ"ຕິ.

ສເຈ ປນ ສງ຺ຆໍ ວາ ຄຓໍ ວາ ປຸຄ຺ຄລໍ ວາ ອນາມສິຕ຺ວາ "ອິທໍ ຫິຣຓ຺ຓສຸວຓ຺ຓໍ ເຈຕິຍສ຺ສ ເທມ, ວິຫາຣສ຺ສ ເທມ, ນວກມ຺ມສ຺ສ ເທມາ"ຕິ ວທນ຺ຕິ, ປຏິກ຺ຂິປິຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ. "ອິເມ ອິທໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕີ"ຕິ ກປ຺ປິຍກາຣການໍ ອາຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. "ເຈຕິຍາທີນໍ ອຕ຺ຖາຍ ຕຸມ຺ເຫ ຄເຫຕ຺ວາ ຖເປຖາ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປນ "ອມ຺ຫາກໍ ຄເຫຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີ"ຕິ ປຏິກ຺ຂິປິຕພ຺ພໍ.

ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກໂຣຕິ ກິຈ຺ຈກໂຣ. ອິສ ປນ ສພ຺ໂພ ກິຈ຺ຈກໂຣວ "ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກໂຣ"ຕິ ອທິປ຺ເປໂຕຕິ ອາຫ "ກປ຺ປິຍກາຣໂກ"ຕິ. ເອໂສ ໂຂຕິ "ອສຸກວິຫາເຍ ອສຸກຆເຣ ອສຸກນາໂມ"ຕິ ປຣມ຺ມຸຂໍ ວທຕິ. ອິຕຣມ຺ປີຕິ ປຣມ຺ມຸຂານິທ຺ທິຏ຺ຖມ຺ປິ. "ອຕ຺ໂຖ ເມ, ອາວຸໂສ, ຈີວເຣນາ"ຕິ ເອຕໍ ໂຈທນາລກ຺ຂຓນິທສ຺ສນນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ. ຕຕ຺ຖ ໂຈທນາລກ຺ຂຓນິທສ຺ສນນ຺ຕິ ວາຈາຍ ໂຈທນາລກ຺ຂຓນິທສ຺ສນໍ. ເຕນາຫ "ສເຈ ຫິ"ຕິອາທີ. ອິທໍ ວາ ວຈນໍ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ. ເອຕສ຺ສ ວາ ອຕ຺ໂຖ ຍາຍ ກາຍຈິ ກາສາຍ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ. "ເທຫີ ເມ ຈີວຣໍ, ອາຫຣ ເມ ຈີວຣໍ, ປຣິວຕ຺ເຕຫີ ເມ ຈີວຣໍ, ເຈຕາເປຫີ ເມ ຈີວຣ"ນ຺ຕິ ເອຕານິ ປນ ວຈນານິ ເອເຕສໍ ວາ ອຕ຺ໂຖ ຍາຍ ກາຍຈິ ກາສາຍ ນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ. ເຕນາຫ "ເທຫີ ເມ"ຕິອາທີ. ສາເຮຍ຺ຍາຕິ ນິປ຺ຜາເທຍ຺ຍ. ອິຈ຺ເຈຕໍ ກຸສລນ຺ຕິ ເອວໍ ຍາວຕຕິຍໍ ໂຈທເນນ ຕສ຺ສ ຈີວຣສ຺ສ ຍເທຕໍ ອກິນິປ຺ຜາທນໍ, ເອຕໍ ກຸສລໍ ສາຘຸ ສຸຓ຺ຖູຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ "ເອຕໍ ສຸນ຺ທຣ"ນ຺ຕີ.

ຉກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປຣໂມ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ອສ຺ສາຕິ ຉກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣມໍ. ອິທລ຺ຫີ "ຖາຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ອິມິສ຺ສາ ກິຣິຍາຍ ວິເສສນໍ, ຉກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣມໍ ຖານໍ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ "ກາວນປ຺ປສກວຈນເມຕ"ນ຺ຕິ, ເອຕໍ ກາເວ ຖາຕພ຺ພນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕສາຕ຺ວຕ຺ຖມຕ຺ເຕ ສາເຮຕພ຺ເພ ນປ຺ປສກລິງ຺ຄວຈນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນ ນິສີທິຕພ຺ພນ຺ຕິ "ອິສ, ກນ຺ເຕ, ນິສີທຖາ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ນ ນິສີທິຕພ຺ພໍ. ນ ອາມິສໍ ປຏິຄ຺ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຕິ ຍາຄຸຂຊ຺ຊກາທິເກທໍ ກິຓ຺ຈິ ອາມິສໍ "ຄຓ຺ຫຖ, ກນ຺ເຕ"ຕິ ຍາຈິຍມາເນນາປິ ນ ຄຓ຺ຫິຕພ຺ພໍ. ນ ຘມ຺ໂມ ກາສິຕພ຺ໂພຕິ (ປາຣາ. ອຏ຺ຐ. ໔.໕໓໘-໕໓໙) "ມງ຺ຄລໍ ວາ ອນຸໂມທນໍ ວາ ກາສຖາ"ຕິ ຍາຈິຍມາເນນາປິ ນ ກິຓ຺ຈິ ກາສິຕພ຺ພໍ. ຖານໍ ກຓ຺ຊຕີຕິ ກີຕີ ວິນາເສຕີ. ຄຕ຺ວາ ຈີວຣໍ ຄເຫຕຸໍ ອາຄເຕນ ຫິ ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຕຸຓ຺ຫີກູເຕນ ຖາຕພ຺ພເມວ, ນ ນິສຊ຺ຊາທີກໍ ກາຕພ຺ພໍ. ອິມິນາ ປນ ຕໍ ກຕນ຺ຕິ ຖານໍ ວິນາສິຕໍ ໂຫຕີ. ເຕນາຫ "ອາຄຕກາຣຓໍ ວິນາເສຕີ"ຕິ. "ອາຄຕກາຣຓໍ ນາມ ຖານເມວ, ຕສ຺ມາ 'ນ ກາຕພ຺ພ'ນ຺ຕິ ວາຣິຕສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ ນິສຊ຺ຊາທີສຸ ກເຕສຸ ຉສຸ ຖາເນສຸ ເອກໍ ຖານໍ ກຓ຺ຊຕີ"ຕິ (ສາຣຕ຺ຖ. ຏີ. ໔.໕໓໘-໕໓໙) ອຍເມຕ຺ຖ ອທິປ຺ປາໂຍ. ຉກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣມໍ ຕຸຓ຺ຫີກູເຕນ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຖາຕພ຺ພໍ. "ນ ອຓ຺ຓໍ ກິຓ຺ຈິ ກາຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ຫິ ອິທໍ ຖານລກ຺ຂຓໍ. ເຕເນວາຫ "ອິທ"ນ຺ຕິອາທີ. ຕຕ຺ຖ ອິທນ຺ຕິ "ຈຕຸກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປຓ຺ຈກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ, ຉກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣມໍ ຕຸຓ຺ຫີກູເຕນ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຖາຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ວຈນໍ. ເອຕ຺ຖ ຈ "ນິສີທນາທີນ຺ຫິ ກເຕ ປຸນ ຈີວຣໍ ຄເຫຕຸໍ ນ ລກຕີ"ຕິ ເກຈິ. "ທ຺ເວ ຖານານິ ປຣິຫາຍນ຺ຕີ"ຕິ ອຓ຺ເຓ. "ເອກໍ ຖານໍ ປຣິຫາຍຕີ"ຕິ ອປເຣ. ອຸພຍໍ ກໂຣຕີຕິ ໂຈເທຕິປິ ຕິຏ຺ຖຕິປິ.

"ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ຣ ຖາເນ ຕິຏ຺ຖຕີ"ຕິ ອິທໍ ໂຈທກສ຺ສ ກິຕຏ຺ກິຕຏ຺ຖານໂຕ ອປ຺ກ຺ກມ຺ມ ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ຣ ຈີວຣໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຖານໍເຍວ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອຕ຺ຖາຕິ ເອເຕສຸ ທ຺ວີສຸ ໂຈທນາຏ຺ຖາເນສຸ.

ກີ ປນ ສພ຺ພກປ຺ປິຍກາຣເກສຸ (ປາຣາ. ອຏ຺ຐ. ໔.໕໓໘-໕໓໙; ວິ. ສງ຺ຄ. ອຏ຺ຐ. ໖໔) ເອວໍ ປຏິປ຺ຊິຕພ຺ພນ຺ຕິ? ນ ປຏິປ຺ຊິຕພ຺ພໍ. ອຍລ຺ຫິ ກປ຺ປິຍກາຣໂກ ນາມ ສງ຺ເຂປໂຕ ທຸວິໂຘ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຖ ຈ ອນິທ຺ທິຏ຺ໂຖ ຈ. ຕຕ຺ຖ ຈ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຖ ທຸວິໂຘ ກິກ຺ຂຸນາ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຖ, ທູເຕນ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຖຕິ. ອນິທ຺ທິຏ຺ໂຖປິ ທຸວິໂຘ ມຸຂເວວຏິກກປ຺ປິຍກາຣໂກ, ປຣມ຺ມຸຂກປ຺ປິຍກາຣໂກຕິ. ເຕສຸ ກິກ຺

ຂຸນາ ນິທ຺ທິຎ຺ໂຖ ສມ຺ມຸຂາສມ຺ມຸຂວເສນ ຈຕຸພ຺ພິໂຘ ໂຫຕິ, ຕຖາ ທູເຕນ ນິທ຺ທິຎ຺ໂຖປີ຺.

ກຖໍ? ອິເຘກຈ຺ໂຈ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ຈີວຣຕ຺ຖາຍ ທູເຕນ ອກປ຺ປິຍວຕ຺ຖຸ໌ ປ຺ຫິຕາຕິ, ທູໂຕ ຈ ຕໍ ກິກ຺ຂຸໍ ອຸປ຺ສງ຺ກມິຕ຺ວາ ''ອິທໍ, ກນ຺ເຕ, ອິຕ຺ຖນ຺ນາເມນ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຈີວຣຕ຺ຖາຍ ປ຺ຫິຕໍ, ຄຕ຺ໜາຖ ນ''ນ຺ຕິ ວທຕິ. ກິກ຺ຂຸ ''ອິທໍ ນ ກປ຺ປ຺ຕີ''ຕິ ປ຺ຜິກ຺ຂິປ຺ຕິ. ທູໂຕ ''ອຕ຺ຖິ ປນ ເຕ, ກນ຺ເຕ, ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກໂຣ''ຕິ ປ຺ຸຈ຺ຉຕິ, ປຸຍ຺ຍຕ຺ຖິເກຫິ ຈ ອຸປາສເກຫິ ''ກິກ຺ຂູນໍ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈໍ ກໂຣຖາ''ຕິ ອາຓຕ຺ຕາ ວາ ກິກ຺ຂູນໍ ວາ ສນ຺ທິຎ຺ຖາ ສມ຺ກຕ຺ຕາ ເກຈີ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກຣາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕສໍ ອຍ຺ຍຕໂຣ ຕສ຺ມີ ຂເຓ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ກິກ຺ຂຸ ຕໍ ນິທ຺ທິສຕິ ''ອຍໍ ກິກ຺ຂູນໍ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກໂຣ''ຕິ. ທູໂຕ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ອກປ຺ປິຍວຕ຺ຖຸ໌ ທຕ຺ວາ ''ເຖຣສ຺ສ ຈີວຣໍ ກິຕ຺ວາ ເທຫີ''ຕິ ຄຈ຺ຉຕິ, ອຍໍ ກິກ຺ຂຸນາ ສມ຺ມຸຂານິທ຺ທິຎ຺ໂຖ.

ໂນ ເຈ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ (ປາຣາ. ອຎ຺ຖ. ໒໕໔ອາທີ; ວິ. ສງ຺ຄ. ອຎ຺ຖ. ໖໔) ສນ຺ຕິເກ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ອປີຈ ໂຂ ກິກ຺ຂຸ ນິທ຺ທິສຕິ ''ອ ສຸກສ຺ມີ ນາມ ຄາເມ ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ກິກ຺ຂູນໍ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກໂຣ''ຕິ. ໂສ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ອກປ຺ປິຍວຕ຺ຖຸ໌ ທຕ຺ວາ ''ເຖຣສ຺ສ ຈີວຣໍ ກິຕ຺ວາ ທເທຍ຺ຍາສີ''ຕິ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຕິ, ອຍເມໂກ ກິກ຺ຂຸນາ ອສມ຺ມຸຂານິທ຺ທິຎ຺ໂຖ.

ນ ເຫວ ໂຂ ໂສ ທູໂຕ ອຕ຺ຕນາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາໂຣເຈຕິ, ອປີຈ ໂຂ ອຍ຺ຍໍ ປ຺ຫິຕາຕິ ''ທິນ຺ນໍ ມຍາ, ກນ຺ເຕ, ຕສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ຈີວຣເຈ ຕາປນ຺ນໍ, ຈີວຣໍ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍາຖາ''ຕິ, ອຍໍ ທຸຕິໂຍ ກິກ຺ຂຸນາ ອສມ຺ມຸຂານິທ຺ທິຎ຺ໂຖ.

ນ ເຫວ ໂຂ ອຍ຺ຍໍ ປ຺ຫິຕາຕິ, ອປີຈ ໂຂ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕວ ກິກ຺ຂຸໍ ວທຕິ ''ອຫໍ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ຈີວຣເຈຕາປນ຺ນໍ ທສ຺ສາມິ, ຕຸມ຺ເຫ ຈີວຣໍ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍາຖາ''ຕິ, ອຍໍ ຕຕິໂຍ ກິກ຺ຂຸນາ ອສມ຺ມຸຂານິທ຺ທິຎ຺ໂຖຕິ ເອວໍ ເອໂກ ສມ຺ມຸຂານິທ຺ທິຎ຺ໂຖ ຕໂຍ ອສມ຺ມຸຂານິທ຺ທິຎ຺ຖາຕິ ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ກິກ຺ຂຸນາ ນິທ຺ທິຎ຺ຖເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກຣາ ນາມ. ເອເຕສຸ ອິມສ຺ມີ ຣາຊສິກ຺ຂາປເທ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ປຜິປ຺ຊິຕພ຺ພໍ.

ອປໂຣ ກິກ຺ຂຸ ປຸຣິມນເຍເນວ ທູເຕນ ປ຺ຸຈ຺ຊິໂຕ ນຕ຺ຖິຕາຍ ວາ ອວິຈາເຣຕຸກາມຕາຍ ວາ ''ນຕ຺ຖມ຺ຫາກໍ ກປ຺ປິຍກາຣໂກ''ຕິ ວທ ຕິ, ຕສ຺ມິຍ຺ຈ ຂເຓ ໂກຈິ ມນຸສ຺ໂສ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ທູໂຕ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ອກປ຺ປິຍວຕ຺ຖຸ໌ ທຕ຺ວາ ''ອິມສ຺ສ ຫຕ຺ຖໂຕ ຈີວຣໍ ຄຕ຺ເຫຍ຺ ຍາຖາ''ຕິ ວຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຕິ, ອຍໍ ທູເຕນ ສມ຺ມຸຂານິທ຺ທິຎ຺ໂຖ.

ອປໂຣ ທູໂຕ ຄາມໍ ປວິສິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນາ ອກິຣຸຈິຕສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ຫຕ຺ເຖ ອກປ຺ປິຍວຕ຺ຖຸ໌ ທຕ຺ວາ ປຸຣິມນເຍເນວ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ວາ ອາໂຣເຈຕິ, ອຍ຺ຍໍ ວາ ປ຺ຫິຕາຕິ, ''ອຫໍ ອສຸກສ຺ສ ນາມ ຫຕ຺ເຖ ຈີວຣເຈຕາປນ຺ນໍ ທສ຺ສາມິ, ຕຸມ຺ເຫ ຈີວຣໍ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍາຖາ''ຕິ ວຕ຺ ວາ ວາ ຄຈ຺ຉຕິ, ອຍໍ ຕຕິໂຍ ທູເຕນ ອສມ຺ມຸຂານິທ຺ທິຎ຺ໂຖຕິ ເອວໍ ເອໂກ ສມ຺ມຸຂານິທ຺ທິຎ຺ໂຖ, ຕໂຍ ອສມ຺ມຸຂານິທ຺ທິຎ຺ຖາຕິ ອິ ເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ທູເຕນ ນິທ຺ທິຎ຺ຖເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກຣາ ນາມ. ເອເຕສຸ ເມຕ຺ຑກສິກ຺ຂາປເທ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ປຜິປ຺ຊິຕພ຺ພໍ.

ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ –

''ສນ຺ຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ມນຸສ຺ສາ ສທ຺ຘາ ປສນ຺ນາ, ເຕ ກປ຺ປິຍກາຣການໍ ຫຕ຺ເຖ ຫິຣຍ຺ຍໍ ອຸປ຺ນິກ຺ຂິປນ຺ຕິ 'ອິມິນາ ອຍ຺ຍສ຺ສ ຍໍ ກປ຺ປິ ຍໍ, ຕໍ ເທຖາ'ຕິ. ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ຍໍ ຕໂຕ ກປ຺ປິຍໍ, ຕໍ ສາທິຕຸໍ, ນ ຕ຺ເວວາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ເກນຈິ ປຣິຍາເຍນ ຊາຕຣູປຣຊຕໍ ສາທິຕພ຺ພໍ ປຣິເຍສິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມີ''ຕິ (ມຫາວ. ໒໙໙).

ເອຕ຺ຖ ຈ ໂຈທນາຍ ປຣິມາຕໍ ນຕ຺ຖີ. ມູລໍ ອສາທິຍນ຺ເຕນ ສຫສ຺ສກ຺ຂຕ຺ຕຸມ຺ປີ ໂຈທນາຍ ວາ ຖາເນນ ວາ ກປ຺ປິຍກຕ຺ໝໍ ສາ ທິຕຸໍ ວຎ຺ຎຕິ. ໂນ ເຈ ເທຕິ, ອຍ຺ຍໍ ກປ຺ປິຍກາຣກໍ ຖເປຕ຺ວາປີ ອາຫຣາເປຕພ຺ພໍ. ສເຈ ອິຈ຺ຉຕິ, ມູລສາມິການມ຺ປີ ກເຖຕພ຺ພໍ. ໂນ ເຈ ອິຈ຺ຉຕິ, ນ ກເຖຕພ຺ພໍ.

ອປໂຣ ກິກ຺ຂຸ ປຸຣິມນເຍເນວ ທູເຕນ ປ຺ຸຈ຺ຊິໂຕ ''ນຕ຺ຖມ຺ຫາກໍ ກປ຺ປິຍກາຣໂກ''ຕິ ວທຕິ, ຕທຍ຺ໂຍ ສມີເປ ຖິໂຕ ສຸຕ຺ວາ ''ອາຫຣ, ໂກ, ອຫໍ ອຍ຺ຍສ຺ສ ຈີວຣໍ ເຈຕາເປຕ຺ວາ ທສ຺ສາມີ''ຕິ ວທຕິ. ທູໂຕ ''ໜນ຺ທ, ໂກ, ທເທຍ຺ຍາສີ''ຕິ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ທຕ຺ວາ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ອນາໂຣເຈຕ຺ວາວ ຄຈ຺ຉຕິ, ອຍໍ ມຸຂເວວຜິກກປ຺ປິຍກາຣໂກ.

ອປໃຣ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໕໓໗-໕໓໘; ວິຯ ສງ຺ຄຯ ອຏ຺ຐຯ ໖໔) ຠິກ຺ຂຸໂນ ອຸປ຺ຏ຺ຐາກສ຺ສ ວາ ອຎ຺ຎສ຺ສ ວາ ຫຕ຺ເຖ ອກປ຺ປິຍວຕ຺ຖຸໍ ທຕ຺ວາ ‘‘ເຖຣສ຺ສ ຈີວຣໍ ທເທຍ຺ຍາສີ’’ຕິ ເອຕ຺ໂຕວ ປກ຺ກມຕິ, ອຍໍ ປຣມ຺ມຸຂກປ຺ປິຍກາຣໂກຕິ ອິເມ ທ຺ເວ ອນິທ຺ທິຏ຺ຐກປ຺ປິຍກາຣກາ ນາມຯ ເອເຕສຸ ອຎ຺ຎາຕກອປ຺ປວາຣິເຕສຸ ວິຍ ປຏິປ຺ຊິຕພ຺ພໍຯ

ສເຈ ສຍເມວ ຈີວຣໍ ອາເນຕ຺ວາ ເທນ຺ຕິ, ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ໂນ ເຈ, ນ ກິຎ຺ຈິ ວຕ຺ຕພ຺ພາຯ ເຕນາຫ ‘‘ສເຈ’’ຕິອາທິຯ ກປ຺ປິຍກາຣເກຕິ ສມ຺ມຸຂາສມ຺ມຸຂວເສນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ກປ຺ປິຍກາຣເກຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ‘‘ທາຍໂກ ສຍເມວາ’’ຕິ ອິມິນາ ຠິກ຺ຂຸໍ ປຏິກ຺ຂິປຕິ, ນ ທູຕໍຯ ຕສ຺ມາ ທູເຕນ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐປິ ຍຖາຣຸຈິ ໂຈເທຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ມຸຂໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ສຍເມວ ກປ຺ປິຍກາຣກຕ຺ຕໍ ອຸປຄໂຕຕິ ມຸຂເວວຏິກກປ຺ປິຍກາຣໂກຯ ເອວນ຺ຕິ ‘‘ເອໂສ ໂຂ’’ຕິອາທິນາ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ອາກາເຣນຯ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕີ ສງ຺ເຂປໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ວຸຕ຺ຕໂຈທນາຏ຺ຐານປຣິມາຓໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໂຈທນາປຣິມາຓໂຕ ຈ ວຸຕ຺ຕຏ຺ຐານປຣິມາຓໂຕ ຈຯ ສນ຺ຕິກນ຺ຕິ ສມີປໍຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ເອຕ຺ຖ ກຖມຍມຕ຺ໂຖ ລພ຺ຠຕີຕິ ອາຫ ‘‘ສມີປຕ຺ເຖ ຫິ ອິທໍ ຠຸມ຺ມວຈນ’’ນ຺ຕິ ຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ‘‘ຄງ຺ຄາຍໍ ໂຄຍູຖານິ ຈຣນ຺ຕິ, ກູເປ ຄຄ຺ຄກູລ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ ວິຍ ຍສ຺ມາ ສມີປາຘາເຣ ອິທໍ ສຕ຺ຕມີວິຠຕ຺ຕິວຈນໍ, ຕສ຺ມາ ອຍມຕ຺ໂຖ ລພ຺ຠຕີຕິຯ ເອວໍ ອກໂຣນ຺ໂຕຕິ ສາມໍ ວາ ອຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ, ທູຕໍ ວາ ອປາເຫນ຺ໂຕຯ

ອຊ຺ຊຓ຺ໂຫ, ຠນ຺ເຕ, ອາຄເມຫີຕິ, ຠນ຺ເຕ, ອຊ຺ຊ ເອກທິວສໍ ອມ຺ຫາກໍ ຕິຏ຺ຐ, ອຘິວາເສຫີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕິກປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອຕິເຣເກສຸ ໂຈທນາຏ຺ຐາເນສຸ ອຕິເຣກສຎ຺ຎິເວມຕິກອູນກສຎ຺ຎີນໍ ວເສນ ຕີຓິ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິຯ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ໂຈທນາຍ ຉກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຐາເນນ, ອູນກຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ໂຈທນາຍ ອູນກຉກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຐາເນນ ລທ຺ເຘປິ ອນາປຕ຺ຕິຯ ອປ຺ປິຕາຕິ ປຏິຎ຺ຎາປິຕາ, ‘‘ສຎ຺ຎຕ຺ໂຕ ໂສ ມຍາ’’ຕິອາທິນາ (ປາຣາຯ ໕໓໗) ກຖິຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

ຣາຊສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຈີວຣວຄ຺ໂຄ ປຐໂມຯ

໒ຯ ເອຬກໂລມວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ໂກສິຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ໂກສິຍມິສ຺ສກນ຺ຕິ ‘‘ໂກສກາຣກາ’’ຕິ ລທ຺ຘໂວຫາຣານໍ ປາຓການໍ ໂກສໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ອໍສຸ ໂກສິຍໍ, ເຕນ ມິສ຺ສໍ ໂກສິຍມິສ຺ສກໍຯ ເຕນ ປນ ໂກສິເຍນ ອປ຺ປເກນາປີ ມິສ຺ສິຕໍ ໂກສິຍມິສ຺ສກເມວ, ນ ອິທໍ ອພ຺ໂພຫາຣິກນ຺ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ລພ຺ຠາຯ ເຕນາຫ ‘‘ເອເກນາປີ’’ຕິອາທິຯ ໂກສິຍໍສຸນາຕິ ກິມິໂກສສມ຺ຠເວນ ອໍສຸນາຯ ‘‘ອນ຺ຕມໂສ’’ຕິອາທິກໍ ປນ ອິມສ຺ສ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ອຈິຕ຺ຕກຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສນ຺ຖຕໍ ນາມ ສນ຺ຖຣິຕ຺ວາ ກຕໍ ອວາຍິມໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ສເມ ຠູມິຠາເຄ’’ຕິອາທິຯ ອິມສ຺ເສວ ວຈນສ຺ສ ອນຸສາເຣນາຕິ ອິມສ຺ເສວ ປຐມສນ຺ຖຕສ຺ສ ນິສ຺ສຊ຺ຊນວິຘານວຈນານຸສາເຣນຯ ສພ຺ພສນ຺ຖຕນ຺ຕິ ສພ຺ພສນ຺ຖຕນິສ຺ສຊ຺ຊນວິຘານໍຯ

ອຎ຺ຎສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກາຣາປເນ ທຸກ຺ກຏຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖາຍ ກາຣາປນວເສນ ‘‘ສາຓຕ຺ຕິກ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຕ຺ຕນາ ວິປ຺ປກຕປຣິໂຍສາປນນເຍນາຕິ ‘‘ອຕ຺ຕນາ ວິປ຺ປກຕໍ ອຕ຺ຕນາ ປຣິໂຍສາເປຕິ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍຯ ອຕ຺ຕນາ ວິປ຺ປກຕໍ ປເຣຫິ ປຣິໂຍສາເປຕິ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍຯ ປເຣຫິ ວິປ຺ປກຕໍ ອຕ຺ຕນາ ປຣິໂຍສາເປຕິ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍຯ ປເຣຫິ ວິປ຺ປກຕໍ ປເຣຫິ ປຣິໂຍສາເປຕິ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍ’’ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ໕໔໕) ອິມິນາ ນເຍນຯ ວິຕານາທິກຣເຓຕິ ວິຕານຠູມຕ຺ຖຣຓສາຓິປາກາຣຠິສິພິພ຺ໂພຫນກຣເຓຯ ຍຖາ ຈ ວິຕານາທິກຣເຓ, ເອວໍ ເຕນາກາເຣນ ປຣິໂຠເຄປິ ອນາປຕ຺ຕິຯ ‘‘ອວາຍິມ’’ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ໕໔໔) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ວາຍິຕ຺ວາ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສາປິ ອນາປຕ຺ຕິຯ

ໂກສິຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒ຯ ສຸທ຺ຘກາຬກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ກາລຸອການນ຺ຕິ ສກາເວນ ວາ ຣຊເນນ ວາ ກາລຸອການໍ. ຍຖາຫ ‘‘ກາລຸອກໍ ນາມ ທ຺ເວ ກາລຸອການິ ຊາຕິຍາ ກາລຸອກໍ ວາ ຣຊນກາລຸອກໍ ວາ’’ຕິ. ອລ຺ເລຫິ ອມິສ຺ສິຕານນ຺ຕິ ອລ຺ເລຫິ ອມິສ຺ສິຕກາລຸອການນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ‘‘ຍຖາ ປຕ຺ເມ ‘ເອເກນາປີ ໂກສິ ຍໍສຸນາ’ຕິ (ກງ຺ຂາ. ອຢ຺ຖ. ໂກສິຍສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ) ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາ ອິສາປີ ‘ເອເກນາປີ ອລ຺ເລນ ອມິສ຺ເສຕ຺ວາ’ຕິ ອວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອລ຺ເລນ ປນ ມິສ຺ສກໂກເຄປີ ອປ຺ລຸລາຍມານຣູປກໍ ເຈ ‘ສຸທ຺ຮກາລຸອກ’ມິຈ຺ເຈວ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ (ວຊິຣ. ຜີ. ປາຣາຊິກ ໔໘໗) ວທນ຺ຕິ.

ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ສຸທ຺ຮກາລຸອການໍ ເອລຸອກໂລມານໍ ສນ຺ຖຕ’’ນ຺ຕິອາທິນາ (ປາຣາ. ໔໘໙) ນິສ຺ສຊ຺ຊນວິສານໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ເສສນ຺ຕິ ປຸພ຺ພປໂຍຄທຸກ຺ກຍຈຕຸກ຺ກປາຈິຕ຺ຕິຍາທິກໍ. ອງ຺ເຄສຸ ປນ ‘‘ສຸທ຺ຮກາລຸອກກາໂວ’’ຕິ ອຍໍ ວິເສໂສ.

ສຸທ຺ຮກາລຸອກສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຢ຺ຖິຕາ.

໓. ທ຺ເວກາຄສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ຄເຫຕພ຺ພາຕິ ຍຖາ ກາລຸອກາ ອສິກາ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ຕຖາ ຄເຫຕພ຺ພາ. ຖເປຕ຺ວາ ເຈຕ຺ຖ ກາລຸອກໂອທາເຕ ອວເສສາ ໂຄຈຣິເຍສຸ ເຍວ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ (ສາຣຕ຺ຖ. ຜີ. ໓.໔໘໘) ທຢ຺ຖພ຺ພໍ. ເອຕ຺ຖ ຈ ທ຺ເວ ກາຄາຕິ ອຸກ຺ກຢ຺ຖປຣິຈ຺ເຂໂທ ກາລຸອການໍ ອສິກຕ຺ຄຫຕສ຺ສ ປຜິກ຺ເຂປວເສນ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ປລ຺ລຕ຺ຕຕ຺ຕາ. ຕສ຺ມາ ກາລຸອການໍ ກາຄທ຺ວຍໂຕ ອສິກໍ ນ ວຢ຺ຍຕິ, ອູນກໍ ວຢ຺ຍຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ເອກສ຺ສາປີ’’ຕິອາທິ. ເອກສ຺ສາປີ ກາລຸອກໂລມສ຺ສ ອຕິເຣກກາເວຕິ ຕຸລາຍ ສາຣຍິຕ຺ວາ ຖປີເຕສຸ ອນ຺ຕມໂສ ວາຕເວເຄນປີ ປຫິຕສ຺ສ ເອກສ຺ສາປີ ກາລຸອກໂລມສ຺ສ ອສິກກາເວ ສຕິຕີ ອຕ຺ໂຖ. ‘‘ຕຕິຍໍ ໂອທາຕານໍ, ຈຕຸຕ຺ຖໍ ໂຄຈຣິຍານ’’ນ຺ຕິ ອິທໍ ປນ ເທຢ຺ຖິມປຣິຈ຺ເຂໂທ ເຕສໍ ອສິກຕ຺ຄຫເຄ ປຜິກ຺ເຂປາກາວໂຕ. ຕສ຺ມາ ເຕສໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປມາຄໂຕ ອສິກມ຺ປີ ວຢ຺ຍຕິ.

ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ສນ຺ຖຕໍ ອນາທິຍິຕ຺ວາ ທ຺ເວ ຕຸເລ ສຸທ຺ຮກາລຸອການໍ ເອລຸອກໂລມານໍ, ຕຸລໍ ໂອທາຕານໍ, ຕຸລໍ ໂຄຈຣິຍານໍ ສນ຺ຖຕໍ ກາຣາປີຕໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍ’’ນ຺ຕິ (ປາຣາ. ໔໘໔) ອິມິນາ ນເຍນ ນິສ຺ສຊ຺ຊນວິສານໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ອາທາຍ ຈ ວຸຕ຺ຕປຣິຈ຺ເຂເທນ ອນາທາຍ ຈ ກຣຕໂຕ ກິຣິຍາກິຣິຍໍ. ເສສນ຺ຕິ ປຸພ຺ພປໂຍຄທຸກ຺ກຍຈຕຸກ຺ກປາຈິຕ຺ຕິຍາທິກໍ. ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ຕຸລໍ ໂອທາຕານໍ ຕຸລໍ ໂຄຈຣິຍານໍ ອາທິຍິຕ຺ວາ ກຣເຕາ, ພຫຸຕຣໍ ໂອທາຕານໍ ພຫຸຕຣໍ ໂຄຈຣິຍານໍ ອາທິຍິຕ຺ວາ ກຣເຕາ , ສຸທ຺ຮໍ ໂອທາຕານໍ ສຸທ຺ຮໍ ໂຄຈຣິຍານໍ ອາທິຍິຕ຺ວາ ກຣເຕາ ຈ ອນາປຕ຺ຕີຕີ.

ອງ຺ເຄສຸ ປນ ປຖມງ຺ຄໍ ກາລຸອການໍ ທ຺ເວກາຄໂຕ ອຕິເຣກກາໂວຕິ ທຢ຺ຖພ຺ພໍ. ອິມານິ ຕີຕີ ນ ເກວລໍ ອນິສ຺ສຢ຺ຖາເນວ ປຣິກຸລ຺ຊິຕຸໍ ນ ວຢ຺ຍນ຺ຕີຕີ ອາຫ ‘‘ອິມານິ ປນາ’’ຕິອາທິ. ‘‘ປຣິກຸລ຺ຊິຕຸໍ ນ ວຢ຺ຍນ຺ຕີ’’ຕິ ອິມິນາ ຍທິ ປຣິກຸລ຺ຊຕິ, ທຸກ຺ກຍນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕີ.

ທ຺ເວກາຄສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຢ຺ຖິຕາ.

໔. ຉພ຺ພສ຺ສສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ຍໍ ສນ຺ຖຕສມ຺ມຸຕີ ເທຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຮ. ຄິລານສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນຕິ ຍສ຺ສ ວິນາ ສນ຺ຖຕາ ນ ຜາສຸ ໂຫຕິ, ນ ສກ຺ໂກຕິ ຈ ສນ຺ຖຕໍ ອາທາຍ ປກ຺ກມິຕຸໍ, ເອວໍກູຕສ຺ສ ຄິລານສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ. ສນ຺ຖຕສມ຺ມຸຕີ ເທຕີຕິ ‘‘ສຸຕາຕຸ ເມ, ກນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຜ, ອຍໍ ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ກິກ຺ຂຸ ຄິລາໂນ ນ ສກ຺ໂກຕິ ສນ຺ຖຕໍ ອາທາຍ ປກ຺ກມິຕຸ’’ນ຺ຕິອາທິນາ (ປາຣາ. ໔໙໐) ປທກາຊເນ ວຸຕ຺ຕາຍ ລຕ຺ຕິທຸຕິຍກມ຺ມວາຈາຍ ສນ຺ຖຕສມ຺ມຸຕີ ເທຕີ.

ສາຕິ ສນ຺ຖຕສມ຺ມຸຕິ. ວູປສນ຺ໂຕ ວາ ປຸນ ກຸປ຺ປຕີຕິ ວູປສນ຺ໂຕ ວາ ໂສ ອາພາໂຮ ປຸນ ກຸປ຺ປຕິ, ອນຸວສ຺ສມ຺ປີ ກາຕຸໍ ວຢ຺ຍຕິ, ປຸນ ສມ຺ມຸຕິທານກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖີຕິ ອສິປ຺ປາໂຍ. ນ ເກວລໍ ຕສ຺ມິໍເຍວ ໂຣເຄ ກຸປ຺ປິເຕ, ອຖ ໂຂ ອລ຺ລສ຺ມິໍ ໂຣເຄ ກຸປ຺ປິເຕປີ

ຄຓຄຓຍ຺ຄາເນ ອນຸວສ຺ສໍ ກາຕຸໍ ລຠຕິຯ ເຕເນວ ຫິ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ “ສເຈ ອໂຣໂຄ ຫຸຕ຺ວາ ປຸນ ມູລພ຺ຍາຘິນາວ ຄິລາໂນ ໂຫຕິ , ໂສເຍວ ປຣິຫາໂຣ, ນຕ຺ຖຸລ຺ລໍ ‘ສມ຺ມຸຕິກິຈ຺ຈ’ນ຺ຕິ ຟຸສ຺ສເທວຕ຺ເຖໂຣ ອາຫຯ ອຸປຕິສ຺ສຕ຺ເຖໂຣ ປນ ໂສ ວາ ພ຺ຍາຘິ ປຏິກຸປ຺ປຕຸ, ອຎ຺ໂຎ ວາ, ສກິໍ ‘ຄິລາໂນ’ຕິ ນາມໍ ລທ຺ທໍ ລທ຺ທເມວ, ປຸນ ‘ສມ຺ມຸຕິກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖີ’ຕິ ອາຫາ”ຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຄຯ ໒ຯ໕໕໗) ອຸປຕິສ຺ສຕ຺ເຖຣວາໂທ ປຈ຺ຉາ ວຸຕ຺ໂຕຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ “ອິທໍ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ສນ຺ຖຕໍ ອູນກຉພ຺ພສ຺ສານິ ກາຣາປິຕໍ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ຠິກ຺ຂຸສມ຺ມຸຕິຍາ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍ”ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ໕໖໘) ອິມິນາ ນເຍນ ນິສ຺ສຊ຺ຊນວິຘານໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ “ເສສໍ ປຖມສທິສເມວາ”ຕິ ອິມິນາ “ອຕ຺ຕນາ ກຕໍ ປເຣຫິ ປຣິໂຍສາເປຕີ”ຕິອາທິກໍ ອຕິທິຏ຺ຐໍຯ ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ປຣິປຸຓ຺ເຓ ຉພ຺ພສ຺ເສ ວາ ອຕິເຣກຉພ຺ພສ຺ເສ ວາ ອນາປຕ຺ຕີຯ ອຎ຺ເຎສຸ ຈ ຉພ຺ພສ຺ສານໍ ອນ຺ໂຕກາໂຣ ນານາຕ຺ຕໍຯ

ຉພ຺ພສ຺ສສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໕ຯ ນິສີທນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ນິສີທນສນ຺ຖຕນ຺ຕິ “ນິສີທນໍ ນາມ ສທສໍ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ປທຠາຊນິຍໍ (ປາຣາຯ ໕໖໙) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສທສໍ ສນ຺ຖຕໍ, ເອຕ຺ຖ ຈ ນິສີທນຄ຺ຄຫຓໍ ສນ຺ຖເຕ ຈີວຣສຎ຺ຎານິວາຣຓຕ຺ຖໍ, ຍໂຕ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ກມ຺ພລຈີວຣສຎ຺ຎາຍ ສນ຺ຖຕໍ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ຘຸຕງ຺ຄານິ ສມາທິຍິໍສຸຯ ສຍນາສນປ຺ປໂຍຊນຕ຺ຕາ ສນ຺ຖຕສ຺ສ “ປຸຣາຓສນ຺ຖຕໍ ນາມາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍຕ຺ຖາຕິ ຍສ຺ມິໍ ສນ຺ຖເຕຯ ວິທຕ຺ຖິມຕ຺ຕນ຺ຕິ ສຸຄຕວິທຕ຺ຖິມຕ຺ຕໍຯ ອຸກ຺ກຏ຺ຐປຣິຈ຺ເຉໂທ ຈາຍໍ “ອນາປຕ຺ຕິ ອລຠນ຺ໂຕ ໂຖກຕຣໍ ອາທິຍິຕ຺ວາ ກໂຣຕີ”ຕິ (ປາຣາຯ ໕໗໐) ປທຠາຊເນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ເອກເທເສຕິ ອິທານິ ກຕ຺ຕພ຺ພນວສນ຺ຖຕສ຺ສ ເອກປ຺ປເທເສຯ ວິຊເຏຕ຺ວາຕິ ວິທ຺ຘໍເສຕ຺ວາຯ ອນາທາຕິ ຍ-ກາຣໂລເປນາຍໍ ນິທ຺ເທໂສຕິ ອາຫ “ສຕິ ປຸຣາຓສນ຺ຖເຕ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ”ຕິຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ “ອິທໍ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ນິສີທນສນ຺ຖຕໍ ອນາທິຍິຕ຺ວາ ປຸຣາຓສນ຺ຖຕສ຺ສ ສາມນ຺ຕາ ສຸຄຕວິທຕ຺ຖິໍ ກາຣາປິຕໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍ”ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ໕໖໙) ອິມິນາ ນເຍນ ນິສ຺ສຊ຺ຊນວິຘານໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ສນ຺ຖຕວິສ຺ສຊ຺ຊນວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕນ຺ຕິ ຠຄວຕາ ສນ຺ຖຕານິ ວິປ຺ປກິຓ຺ຓານິ ທິສ຺ວາ “ສທ຺ຘາເທຍ຺ຍວິນິປາຕເນ ກາຣຓໍ ນຕ຺ຖິ, ປຣິໂຠຄຸປາຍໍ ເນສໍ ທສ຺ເສສ຺ສາມີ”ຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຄຯ ໒ຯ໕໖໖) ສນ຺ຖຕວິສ຺ສຊ຺ຊນວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍຯ ກິຣິຍາກິຣິຍຕ຺ຕາ ອິມສ຺ສ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ “ເສສໍ ຕຕິຍສທິສເມວາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ທ຺ເວກາຄສິກ຺ຂາປທສທິສເມວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ປຸຣາຓສນ຺ຖຕສ຺ສ ສາມນ຺ຕາ ສຸຄຕວິທຕ຺ຖິຍາ ອາທາຍ ກຣເຓ, ອລຠນ຺ຕສ຺ສ ໂຖກຕຣໍ ອາທາຍ ກຣເຓ, ສພ຺ພໂສ ອລຠນ຺ຕສ຺ສ ອນາທາຍ ກຣເຓ ຈ ອນາປຕ຺ຕີຕິຯ ອຎ຺ເຎສຸ ປເນຕ຺ຖ ປຖມງ຺ຄປຸຣາຓສນ຺ຖຕສ຺ສ ສາມນ຺ຕາ ສຸຄຕວິທຕ຺ຖິອນາທິຍນນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ນິສີທນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໖ຯ ເອຬກໂລມສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອທ຺ຘານມຄ຺ຄປ຺ປຏິປນ຺ນສ຺ສາຕິ ອທ຺ຘານເມວ ມຄ຺ໂຄ ອທ຺ຘານມຄ຺ໂຄ, ຕໍ ປຏິປນ຺ນສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ “ອທ຺ຘານສງ຺ຂາຕ”ນ຺ຕິອາທີຯ ອທ຺ຘານສທ຺ເທນ ວິເສສິຕຕ຺ຕາ ປນ “ທີຆມຄ຺ຄ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອທ຺ຘານຄມນສມຍສ຺ສ ວິຠງ຺ເຄ “ອທ຺ຘໂຍຊນໍ ຄຈ຺ຉິສ຺ສາມີຕິ ກຸຎ຺ຊິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິອາທິວຈນໂຕ (ປາຈິຯ ໒໑໗) ອທ຺ຘໂຍຊນມ຺ປິ ອທ຺ຘານມຄ຺ໂຄ ໂຫຕິຯ ເອຬກໂລມານິ ເຈຕານິ ອທ຺ຘານມຄ຺ຄໂຕ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ອຸປ຺ປນ຺ນານິ ປຏິຄ຺ຄເຫຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏນ຺ຕິ, ຍໂຕ “ອທ຺ຘານມຄ຺ຄປ຺ປຏິປນ຺ນສ຺ສາ”ຕິອາທິກໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອນຸໂຍຄໍ ສນ຺ຘາຍາຫ “ສພ຺ພຎ຺ເຈຕ”ນ຺ຕິອາທີຯ ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພຎ຺ເຈຕນ຺ຕິ “ຠິກ຺ຂຸໂນ ປເນວ ອທ຺ຘານມຄ຺ຄປ຺ປຏິປນ຺ນສ຺ສ ເອຬກໂລມານິ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸ”ນ຺ຕິອາທິກໍ ເອຕໍ ສພ຺ພໍຯ ວຕ຺ຖຸມຕ຺ຕທີປນເມວາຕິ “ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ໂກສເລສຸ ຊນປເທ ສາວຕ຺ຖິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ເອຬກໂລມານິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິໍສູ”ຕິອາທິກສ຺ສ (ປາຣາຯ ໕໗໑) ວຕ຺ຖຸມຕ຺ຕສ຺ສ ທີປນເມວຯ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈີຕິ ອທ຺ຘານໂຕ ອຎ຺ຎຕ຺ຖາປິ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ຐາເນສຸຯ ສຫຕ຺ຖາຕິ ກຣຓຕ຺ເຖ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນນ຺ຕິ ອາຫ “ສຫຕ຺ເຖນາ”ຕິຯ ລກ຺ຂຓວຈນຎ຺ເຈຕໍ, ຕສ຺ມາ ເຍນ ເກນຈິ ສຣີຣາວຍເວນາຕິ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ເຕນາຫ “ອຕ຺ຕນາ ຫຣິຕພ຺ພານີຕິ ອຕ຺ໂຖ”ຕິຯ ອສນ຺ເຕ ຫາຣເກຕິ ເອຕ຺ຖ ປທານໍ ອນ຺ໂຕຄຘາວຘາຣຓໂຕ

ອວສາຣຓຕຸໂຖ ລພຸກຕີຕິ ອາຫ ''ອສນຸເຕເຍວາ''ຕິອາທີ.

ເອຕຸຖ ຈ ''ອິມານິ ເມ, ການຸເຕ, ເອລຸອກໂລມານິ ຕີໂຍຊນໍ ອຕິກຸການິຕານິ ນິສຸສຄຸຄິຍານີ''ຕິອາທີນາ (ປາຣາ. ໕໗໖) ນິສຸສຊຊຸນວິສານໍ ເວທິຕພຸພໍ. ຕິກປາຈິຕຸຕິຍນຸຕິ ອຕິເຣກຕີໂຍຊເນ ອຕິເຣກຕີໂຍຊນສລຸລິເວມຕິກອູນກສລຸລີນໍ ວເສນ ຕີຕິ ປາຈິຕຸຕິຍານີ. ວາສາສິປຸປາເຍນ ຄນຸຕຸວາ ຕໂຕ ປຣໍ ຫຣເຓຕີ ຍຕຸຖ ຄໂຕ, ຕຕຸຖ ອຸທຸເທສປຣິປຸຈຸສາທີນໍ ວາ ປຈຸຈຍາທີນໍ ວາ ອລາເການ ຕໂຕ ປຣໍ ອລຸລຕຸຖ ຫຣເຕ, ຕໂຕປີ ອລຸລຕຸຖາຕິ ເອວໍ ໂຍຊນສຕມຸປີ ຫຣເຕ ອນາປຕຸຕີ. ອຈຸຊິນຸນໍ ວາ ນິສຸສຍຸຄໍ ວາຕິ ໂຈເຣຫີ ອຈຸຊິນຸນໍ ວາ ວິນຍກມຸມກຕໍ ວາ. ກຕກຕຸໜນຸຕິ ກຕໍ ກຕຸໜໍ ກມຸພລໂກຊວສນຸຖຕາທີ ຍໍ ກິລຸຈິ ອນຸຕມໂສ ສຸຕຸຕເກນ ພທຸຮມຕຸຕມຸປີ. ເຕນາຫ ''ອນຸຕມໂສ''ຕິອາທີ. ໂຍ ປນ ຕນຸກປຕຸຕຕຸຖວິການຸຕເຣ (ປາຣາ. ອຍຸຖ. ໔໗໕໗໔) ວາ ອາໂຍຄອໍສພທຸຮກາຍພນຸຮນາທີນໍ ອນຸຕເຣສຸ ວາ ປີປຸຜລິກາທີນໍ ມລຣກຸຂຕຸຖໍ ສີປາຜິກາຍໍ ວາ ອນຸຕມໂສ ວາຕາພານິໂກ ກຕຸຕຈຸລິທຸເທປີ ໂລມານິ ປກຸຂິປີຕຸວາ ຄຈຸສຕິ , ອາປຕຸຕິເຍວ. ສຸຕຸຕເກນ ປນ ພນຸຮິຕຸວາ ປກຸຂິຕຸຕໍ ກຕກຕຸໜຍຸຄາເນ ຕິຍຸຖ ຕິ, ເວຕີ ກຕຸວາ ຫຣຕິ, ອິທໍ ນິສານມຸຂໍ ນາມ, ອາປຕຸຕິເຍວ.

ປກຸມປຸປຜິລາໂກຕິ ອຕຸຕໂນ ອຕຸຖາຍ ເອລຸອກໂລມານໍ ປກຸມຸປຸປຕຸຕີ. ເອເຕນ ອຈຸຊິນຸນນິສຸສຍຸຄປຸປຜິລທຸສານໍ ປຜິກຸເຂໂປ. ອລຸລສຸສ ອຊານນຸຕສຸສ ຍາເນ ປກຸຂິປີຕຸວາຕິ (ປາຣາ. ອຍຸຖ. ໔໗໕໗໔) ຄຈຸລນຸເຕ ຣຖາທິເກ ວາ ຫຕຸຖິປິຍຸກິອາທີສຸ ວາ ສາມິກສຸສ ອຊານນຸຕສຸເສວ ''ຫຣິສຸສຕິ''ຕິ ປກຸຂິປີຕຸວາ. ອຄຈຸລນຸເຕປີ ເອເສວ ນໂຍ. ສເຈ ປນ ອຄຈຸລນຸເຕ ຣຖາທິມຸຫິ ວາ ຫຕຸຖິປີຍຸກິອາທີສຸ ວາ ຖເປຕຸວາ ອາໂຣຫິຕຸວາ ສາເຣຕິ, ເໜຍຸຖາ ວາ ຄຈຸລນຸໂຕ ໂຈເທຕິ, ປກຸໂກສນຸໂຕ ວາ ອນຸພນຸຮາເປຕິ, ''ອລຸລໍ ຫຣາເປຕີ''ຕິ (ປາຣາ. ໕໗໕) ວຈນໂຕ ອນາປຕຸຕີ. ເອຕຸຖ ຈ ''ອຊານນຸຕສຸສ ຍາເນ''ຕິ ອິມິນາ ຊານນຸຕສຸສ ເຈ ຍາເນ ປກຸຂິປຕິ, ອລຸລໍ ຫຣາເປຕີ ນາມາຕິ ທສຸເສຕີ. ອຫຣຕປຈຸຈາຫຣຕນຸຕິ ຫຣຕປຈຸຈາຫຣຕານມກາໂວ.

ເອລຸອກໂລມສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ.

໗. ເອລຸອກໂລມໂຮວາປນສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ສກຸເກສູຕິ ''ສກຸຍາ ວຕ, ໂກ ກຸມາຣາ''ຕິ (ທີ. ນິ. ໑໔໔໖໗) ອຸທານໍ ປຜິຈຸຈ ''ສກຸຍາ''ຕິ ລທຸຮນາມານໍ ນິວາໂສ ເອໂກປີ ຊນປ ໂທ ຣຸລຸທິສທຸເທນ ''ສກຸກາ''ຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ຕສຸມິ ສກຸເກສຸ ຊນປເທ. ລພຸພຄຸຄິຍາ ນາມ ປຕຸຫຸກໂລຫິຕກາທໂຍ ລມູລກາ, ເຕສໍ ສິສຸສາ ຈ.

ເອລຸອກໂລມໂຮວາປນສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ.

໘. ຊາຕຣູປສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ຣຊຕນຸຕິ ນ ເກວລໍ ຣູປີຍເມວ ອິຮາຣິປຸເປຕໍ, ອຖ ໂຂ ຍໍ ກິລຸຈິ ໂວຫາຣຄມນີຍໍ ກຫາປຕາທີ ຈ ເອຕໍ ອຮິປຸເປຕນຸຕິ ອາຫ ''ອປີ ຈາ''ຕິອາທີ. ຕຕຸຖ ກຫາປໂຓຕິ (ປາຣາ. ອຍຸຖ. ໔໗໕໘໖-໕໘໔) ສຸວຕຸຕມໂຍ ວາ ຣູປີຍມໂຍ ວາ ປາກຕິໂກ ວາ. ໂລຫມາສ ໂກ ນາມ ຕມຸພໂລຫາທີຫິ ກຕມາສໂກ. ທາຣຸມາສໂກ ນາມ ສາຣທາຣຸນາ ວາ ເວລຸອຸເປສິກາຍ ວາ ອນຸຕມໂສ ຕາລປຕຸເຕນປີ ຣູປໍ ລິນຸທິຕຸວາ ກຕມາສໂກ. ຊຕຸມາສໂກ ນາມ ລາຂາຍ ວາ ນິຍຸຍາເສນ ວາ ຣູປໍ ສມຸຍຸຖາເປຕຸວາ ກຕມາສໂກ. ''ເຍ ໂວຫາຣໍ ຄຈຸລນຸຕີ''ຕິ ອິມິນາ ປນ ປເທນ ໂຍ ໂຍ ຍຕຸຖ ຍຕຸຖ ຊນປເທ ຍທາ ຍທາ ໂວຫາຣໍ ຄຈຸລຕິ, ອນຸຕມໂສ ອຍຸກິມໂຍປີ ຈມຸມມໂຍປີ ຣຸກຸຂຜລພີຊມໂຍປີ ສມຸຍຸຖາປີຕຣູໂປປີ ອສມຸຍຸຖາປີຕຣູໂປປີ ສພຸໂພ ສງຄຫິໂຕ. ຕເທວາຕິ ຊາຕຣູປຣຊຕເມວ. ຫິຣລຸລໍ ນາມ ກຫາປໂຕ.

''ສາທິຍຕີ''ຕິ ວຸຕຸຕເມວຕຸຖໍ ວິກາເວຕິ ''ຄຕຸຫິຕຸກາໂມ ໂຫຕີ''ຕີ. ນ ເກວລໍ ກາຍວາຈາຫິ ປຜິກຸຂິຕຸຕເມວ ປຜິກຸຂິຕຸຕໍ ໂຫຕີ, ອຖ ໂຂ ມນສາປີ ປຜິກຸຂິຕຸຕໍ ປຜິກຸຂິຕຸຕເມວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ກາຍວາຈາຫີ''ຕິອາທີ. ສເຈ ປນ ກາຍວາຈາຫີ ອປຸປຜິກຸຂິປີຕຸວາ ຈິຕຸເຕນ ອຮິວາເສຕິ, ກາຍວາຈາຫີ ກຕຸຕພຸພສຸສ ປຜິກຸເຂປສຸສ ອກຣຕໂຕ ອກິຣິຍສມຸຍຸຖານໍ ກາຍວຈີທຸວາເຣ ອາປຕຸຕີ ອາປຊຊຕີ. ມໂນທຸວາເຣ ປນ ອາປຕຸຕີ ນາມ ນຕຸຖີ.

ເອໂກ ສຕໍ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໕໘໓-໕໘໔) ວາ ສຫສ຺ສໍ ວາ ປາທມູເລ ຐເປຕິ ‘‘ຕຸຍ຺ຫໍ ໂຫຕູ’’ຕິ, ຠິກ຺ຂຸ ‘‘ນຍິທໍ ກປ຺ປຕີ’’ຕິ ປຏິກ຺ຂິປຕິຯ ອຸປາສໂກ ‘‘ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ມຍາ ຕຸມ຺ຫາກ’’ນ຺ຕິ ຄໂຕ, ອຎ຺ໂຎ ຕຕ຺ຖ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉຕິ ‘‘ກິໍ, ຠນ຺ເຕ, ອິທ’’ນ຺ຕິຯ ຍໍ ເຕນ ຈ ອຕ຺ຕນາ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ອາຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍຯ ໂສ ເຈ ວທຕິ ‘‘ໂຄເປສ຺ສາມິ, ຠນ຺ເຕ, ຄຸຕ຺ຕຏ຺ຐານໍ ທສ຺ເສຖາ’’ຕິ, ສຕ຺ຕຠູມິກມ຺ປິ ປາສາທໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ‘‘ອິທໍ ຄຸຕ຺ຕຏ຺ຐານ’’ນ຺ຕິ ອາຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ, ‘‘ອິຘ ນິກ຺ຂິປາຫີ’’ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ກປ຺ປິຍຎ຺ຈ ອກປ຺ປິຍຎ຺ຈ ນິສ຺ສາຍ ຐິຕໍ ໂຫຕິ, ທ຺ວາຣໍ ປິທຫິຕ຺ວາ ຣກ຺ຂນ຺ເຕນ ວສິຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ກິຎ຺ຈິ ວິກ຺ກາຍິກຠຓ຺ຑໍ ປຕ຺ຕໍ ວາ ຈີວຣໍ ວາ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ‘‘ອິທໍ ຄເຫສ຺ສຖ, ຠນ຺ເຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ອຸປາສກ, ອຕ຺ຖິ ອມ຺ຫາກໍ ອິມິນາ ອຕ຺ໂຖ, ວຕ຺ຖຸ ຈ ເອວຣູປໍ ນາມ ສໍວິຊ຺ຊຕິ, ກປ຺ປິຍກາຣໂກ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ໂສ ວທຕິ ‘‘ອຫໍ ກປ຺ປິຍກາຣໂກ ຠວິສ຺ສາມິ, ທ຺ວາຣໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ເທຖາ’’ຕິ, ທ຺ວາຣໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ‘‘ອິມສ຺ມິໍ ໂອກາເສ ຐປິຕ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ‘‘ອິມໍ ຄຓ຺ຫາ’’ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ເອວມ຺ປິ ກປ຺ປິຍຎ຺ຈ ອກປ຺ປິຍຎ຺ຈ ນິສ຺ສາຍ ຐິຕເມວ ໂຫຕິຯ ໂສ ເຈຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ກປ຺ປິຍຠຓ຺ຑໍ ເທຕິ, ວຏ຺ຏຕິຯ ສເຈ ອຘິກໍ ຄຓ຺ຫາຕິ, ‘‘ນ ມຍໍ ຕວ ຠຓ຺ຑໍ ຄຓ຺ຫາມ, ນິກ຺ຂມາຫີ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຯ

ສງຆມຊ຺ເຌເຍວນິສ຺ສຊ຺ຊິຕພ຺ພນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ຣູປິຍໍ ນາມ ອກປ຺ປິຍໍ, ຕສ຺ມາ ‘‘ນິສ຺ສຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ ສງຆສ຺ສ ວາ ຄຓສ຺ສ ວາ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວາ’’ຕິ ນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍສ຺ມາ ປນ ຕໍ ປຏິຄ຺ຄຫິຕມຕ຺ຕເມວ, ນ ເຕນ ກິຎ຺ຈິ ກປ຺ປິຍຠຓ຺ຑໍ ເຈຕາປິຕໍ, ຕສ຺ມາ ອຸປາເຍນ ປຣິໂຠຄຫສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ສງຆມຊ຺ເຌເຍວ ນິສ຺ສຊ຺ຊິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ເຕລາທີນໍ ຄຫຓໍຯ ໂສຕິ ໂຍ ຄຫຏ຺ໂຐ ‘‘ສປ຺ປິ ວາ ເຕລໍ ວາ ວຏ຺ຏຕິ ອຸປາສກາ’’ຕິອາທິນາ ນເຍນ ວຸຕ຺ໂຕ, ໂສຯ ອຎ຺ເຎນ ລຠິຕ຺ວາຕິ ຠິກ຺ຂຸນາ ວາ ອາຣາມິເກນ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວສ຺ສຄ຺ເຄນ ລຠິຕ຺ວາຯ ຕໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕຣຸກ຺ຂຈ຺ຉາຍາປີຕິ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍວຕ຺ຖຸນາ ອາຫຏພີຊໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕຣຸກ຺ຂປຣິຈ຺ເຉເທນ ຐິຕຈ຺ຉາຍາປິ, ປຣິຈ຺ເຉທາຕິກ຺ກນ຺ຕາ ປນ ອາຄນ຺ຕຸກຕ຺ຕາ ວຏ຺ຏຕິຯ ໂນ ເຈ ຉຑ຺ເຑຕີຕິ ອຖ ເນວ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ຉຑ຺ເຑຕິ, ‘‘ກິໍ ມຍ຺ຫໍ ອິມິນາ ພ຺ຍາປາເຣນາ’’ຕິ ເຍນກາມໍ ປກ຺ກມຕິຯ ປຎ຺ຈງຄສມນ຺ນາຄໂຕ ‘ໂຍ ນ ຉນ຺ທາຄຕິໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ນ ໂທສາຄຕິໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ນ ໂມຫາຄຕິໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ນ ຠຍາຄຕິໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ຉຑ຺ຑິຕາຉຑ຺ຑິຕຎ຺ຈ ຊາເນຍ຺ຍາ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໕໘໔) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕປຎ຺ຈງເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕຯ ສມ຺ມນ຺ນິຕພ຺ໂພຕິ ‘‘ສຸຓາຕຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ສງໂຆ, ຍທິ ສງຆສ຺ສ ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ, ສງໂຆ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ຣູປິຍຉຑ຺ຑກໍ ສມ຺ມນ຺ເນຍ຺ຍາ’’ຕິອາທິນາ ປທຠາຊເນ ວຸຕ຺ຕາຍ ຎຕ຺ຕິທຸຕິຍກມ຺ມວາຈາຍ ສມ຺ມນ຺ນິຕພ຺ໂພຯ

ອນິມິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ຄູຖໍ ວິຍ ຉຑ຺ເຑຕພ຺ພນ຺ຕິ ປຕິຕຏ຺ຐານໍ ສລ຺ລກ຺ຂຓວເສນ ນິມິຕ຺ຕໍ ອກຕ຺ວາ ຄູຖໍ ວິຍ ຉຑ຺ເຑຕພ຺ພໍ, ອກ຺ຂີນິ ນິມີເລຕ຺ວາວ ນທິຍາ ວາ ປປາເຕ ວາ ວນຄຫເນ ວາ ຄູຖໍ ວິຍ ອນເປກ຺ເຂນ ປຕິໂຕກາສໍ ອສມນ຺ນາຫຣນ຺ເຕນ ປາເຕຕພ຺ພນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ຄູຖໍ ວິຍ ຉຑ຺ເຑຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິຯ ຕິກປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ຣູປິຍສຎ຺ຎິເວມຕິກອຣູປິຍສຎ຺ຎີນໍ ວເສນ ຕີຓິ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິຯ ອຣູປິເຍ ຣູປິຍສຎ຺ຎິໂນຕິ ຂຣປຕ຺ຕາທີສຸ ສຸວຓ຺ຓາທິສຎ຺ຎິໂນຯ ຣຕນສິກ຺ຂາປທນເຍນາຕິ ‘‘ອຊ຺ຌາຣາເມ ວາ ອຊ຺ຌາວສເຖ ວາ’’ຕິ (ປາຈິຯ ໕໐໕) ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕວິຘິນາຯ

ຊາຕຣູປສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໙ຯ ຣູປິຍສໍໂວຫາຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ກຕາທິວເສນາຕິ ກຕອກຕກຕາກຕວເສນຯ ສຸວຓ຺ຓາທິຈຕຸພ຺ພິຘມ຺ປິ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍວຕ຺ຖຸ ອິຘ ຣູປິຍຄ຺ຄຫເຓນ ຄຫິຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຊາຕຣູປຣຊຕປຣິວຕ຺ຕນ’’ນ຺ຕິຯ ອິທຎ຺ຈ ອຸກ຺ກຏ຺ຐປຣິຈ຺ເຉເທນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ປຸຣິມສິກ຺ຂາປເທນ ຫີ’’ຕິອາທິຯ ປຣິວຕ຺ຕນນ຺ຕິ ສາທິຕຣູປິຍສ຺ສ ປຣິວຕ຺ຕນໍຯ ປຸຣິມນຍານຸສາເຣນາຕິ ‘‘ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ນານປ຺ປກາຣກໍ ຣູປິຍສໍໂວຫາຣໍ ສມາປຊ຺ຊິໍ, ອິທໍ ເມ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍ’’ນ຺ຕິອາທິນາ (ປາຣາຯ ໕໘໙)ຯ

ຣູປິຍສໍໂວຫາຣວຕ຺ຖຸສ຺ມິນ຺ຕິ ປຏິຄ຺ຄຫຓສ຺ເສວ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕປຣິວຕ຺ຕເນ ໂທສໍ ອທິສ຺ວາ ຣູປິຍປຣິວຕ຺ຕເນຯ ຕສ຺ສ ວາຕິ ປຣິວຕ຺ຕິຕສ຺ສ ວາຯ ຘ ນສ຺ສ ວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ມູລຘນສ຺ສ ວາ ຯ ອຕ຺ຕໂນ ວາ ຫິ ອຣູປິເຍນ ປຣສ຺ສ ຣູປິຍໍ ເຈຕາເປຍ຺ຍ, ອຕ຺ຕໂນ ວາ ຣູປິເຍນ ປຣສ຺ສ ອຣູປິຍໍ, ອຸຠຍຖາປິ ຣູປິຍສໍໂວຫາໂຣ ກໂຕວ ໂຫຕີຕິຯ

ຣູປິຍສໍໂວຫາຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໐ຯ ກຍວິກ຺ກຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຣູປິຍສໍໂວຫາຣສ຺ສ ປນ ເຫຏ຺ຐາສິກ຺ຂາປເທນ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ກປ຺ປິຍຠຓ຺ຑານເມເວຕ຺ຖ ຄຫຓນ຺ຕິ ອາຫ "ຈີວຣາທີນ"ນ຺ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ຈີວຣາທີນໍ ກປ຺ປິຍຠຓ຺ຑານນ຺ຕິ ອນ຺ຕມໂສ ທສິກສຸຕ຺ຕໍ ອຸປາທາຍ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປຈ຺ຈຍານໍ ເຍສໍ ເກສຎ຺ຈິ ກປ຺ປິຍຠຓ຺ຑານໍຯ ກຍໍ ນາມ ປຣຠຓ຺ຑສ຺ສ ຄຫຓໍຯ ວິກ຺ກຍໍ ນາມ ອຕ຺ຕໂນ ຠຓ຺ຑສ຺ສ ທານໍຯ ເຕນາຫ "ອິມິນາ ອິມໍ ເທຫີ"ຕິອາທິຯ ປຣສ຺ສາຕິ ຐເປຕ຺ວາ ປຎ຺ຈ ສຫຘມ຺ມິເກ ອຎ຺ຎສ຺ສຯ ເອຕ຺ຖ ຈ "ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ນານປ຺ປກາຣກໍ ກຍວິກ຺ກຍໍ ສມາປຊ຺ຊິໍ, ອິທໍ ເມ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ, ອິມາຫໍ ສງ຺ຆສ຺ສ ນິສ຺ສຊ຺ຊາມີ"ຕິອາທິນາ (ປາຣາຯ ໕໙໕) ນເຍນ ນິສ຺ສຊ຺ຊິຕພ຺ພໍຯ ເຕນາຫ "ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂຓວເສນາ"ຕິອາທິຯ ນນຸ ເຈຕ຺ຖ ຈີວຣໂຘວເນ ວາ ເກສຈ຺ເຉທເນ ວາ ຠູມິໂສຘນາທິນວກມ຺ເມ ວາ ປຣຠຓ຺ຑໍ ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ຖຄຕໍ ນິສ຺ສຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖ ກິໍ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ "ອສນ຺ເຕ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ເທເສຕພ຺ພເມວາ"ຕິຯ ຍຖາ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ ປຣິຠຸຕ຺ເຕ ວາ ນຏ຺ເຐ ວາ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ເທເສຕິ, ເອວໍ ອິຘາປິ ເທເສຕພ຺ພເມວາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ອິທໍອມ຺ຫາກໍ ອຕ຺ຖີຕິ ອິທໍ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ເຕລໍ ວາ ສປ຺ປິ ວາ ອມ຺ຫາກໍ ສໍວິຊ຺ຊຕີຕິຯ ອມ຺ຫາກຎ຺ຈ ອິມິນາ ຈ ອິມິນາ ຈ ອຕ຺ໂຖຕິ ອມ຺ຫາກຎ຺ຈ ຕທຎ຺ເຎນ ອິມິນາ ຈ ອິມິນາ ຈ ອປ຺ປຏິຄ຺ຄຫິເຕນ ອຕ຺ໂຖຯ "ຣູປິຍສໍໂວຫາເຣ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວາ"ຕິ ອິມິນາ "ຕິກປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ອກຍວິກ຺ກເຍ ກຍວິກ຺ກຍສຎ຺ຎິໂນ ຈ ເວມຕິກສ຺ສ ຈ ທຸກ຺ກຏ"ນ຺ຕິ ອິມໍ ນຍມຕິທິສຕິຯ

ກຍວິກ຺ກຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ເອຬກໂລມວຄ຺ໂຄ ທຸຕິໂຍຯ

໓ຯ ປຕ຺ຕວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ປຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອວິກປ຺ປິໂຕຕິ "ອິມໍ ປຕ຺ຕໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ວິກປ຺ເປມີ"ຕິອາທິນາ ນເຍນ ອວິກປ຺ປິໂຕຯ ອຑ຺ຒາຬ຺ຫໂກທນໍ ຄຓ຺ຫາຕີຕິ ມຄຘນາຬິຍາ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຕຓ຺ຑຸລນາຬີນໍ ໂອທນໍ ຄຓ຺ຫາຕີຯ "ມຄຘນາຬິ ນາມ ອຑ຺ຒເຕຣສປລາ ໂຫຕີ"ຕິ ອນ຺ຘກຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ "ສີຫລທີເປ ປກຕິນາຬິ ມຫນ຺ຕາ, ທມິລນາຬິ ຂຸທ຺ທກາ, ມຄຘນາຬິ ປມາຓຍຸຕ຺ຕາ, ຕາຍ ມຄຘນາຬິຍາ ທິຍຑ຺ຒນາຬິ ເອກາ ສີຫລນາຬິ ໂຫຕີ"ຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໖໐໘) ມຫາອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອນຸຕ຺ຕຓ຺ຑຸລນ຺ຕິ ປາກໂຕ ອຸກ຺ກນ຺ຕໍ ຕຓ຺ຑຸລໍ ອຸຕ຺ຕຓ຺ຑຸລໍ, ນ ອຸຕ຺ຕຓ຺ຑຸລໍ ອນຸຕ຺ຕຓ຺ຑຸລໍຯ ສພ຺ພສມ຺ຠາຣສງ຺ຂໂຕຕິ ຊີຣກາທິສພ຺ພສມ຺ຠາເຣຫິ ສງ຺ຂໂຕຯ ອາໂລປສ຺ສ ຈຕຸຕ຺ຖຠາຄປ຺ປມາຓໍ ພ຺ຍຎ຺ຊນໍ ອາໂລປສ຺ສ ອນຸຣູປພ຺ຍຎ຺ຊນໍຯ

ເອວໍ ອຸກ຺ກຏ຺ຐປຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ມຊ຺ຌິມກາທິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອຸກ຺ກຏ຺ຐໂຕ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຣາຍໍ ນໂຍ – ສເຈ ນາຬິໂກທນາທິ ສພ຺ພມ຺ປິ ປກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເຫຏ຺ຐິມຣາຊີສມໍ ຕິຏ຺ຐຕິ, ອຍໍ ມຊ຺ຌິໂມ ນາມ ປຕ຺ໂຕຯ ສເຈ ຕໍ ຣາຊີ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ຖູປີກຕໍ ຕິຏ຺ຐຕິ, ອຍໍ ມຊ຺ຌິມຸກ຺ກຏ຺ໂຐ ນາມ ປຕ຺ໂຕຯ ສເຈ ຕໍ ຣາຊີ ນ ສມ຺ປາປຸຓາຕິ, ອນ຺ໂຕຄເຕເມວ ໂຫຕິ, ອຍໍ ມຊ຺ຌິໂມມໂກ ນາມ ປຕ຺ໂຕຯ ສເຈ ປຕ຺ໂຕທນາທິ ສພ຺ພມ຺ປິ ປກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ເຫຏ຺ຐິມຣາຊີສມໍ ຕິຏ຺ຐຕິ, ອຍໍ ໂອມໂກ ນາມ ປຕ຺ໂຕຯ ສເຈ ຕໍ ຣາຊີ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ຖູປີກຕໍ ຕິຏ຺ຐຕິ, ອຍໍ ໂອມກຸກ຺ກຏ຺ໂຐ ນາມ ປຕ຺ໂຕຯ ສເຈ ຕໍ ຣາຊີ ນ ສມ຺ປາປຸຓາຕິ, ອນ຺ໂຕຄເຕເມວ ໂຫຕິ, ອຍໍ ໂອມໂກມໂກ ນາມ ປຕ຺ໂຕຕິຯ ເຕນາຫ "ເຕສມ຺ປິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເຠໂທ ເວທິຕພ຺ໂພ"ຕິຯ

ອິທານິ ເຕສຸ ອຘິຏ຺ຐານວິກປ຺ປນານຘິຏ຺ຐານາວິກປ຺ປນຸປເຄ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອິຈ຺ເຈເຕສູ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອຸກ຺ກຏ຺ຐຸກ຺ກຏ຺ໂຐຕິ ອຸກ຺ກຏ຺ຐໂຕ ອຸກ຺ກຏ຺ໂຐຯ ຕໂຕ ຫິ ໂສ "ອປຕ຺ໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ໂອມໂກມໂກຕິ ໂອມກໂຕ ໂອມໂກຯ ຕໂຕ ຫິ ໂສ "ອປຕ຺ໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເອເຕ ປນ ຠາຊນປຣິໂຠເຄນ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພາ, ນ ອຘິຏ຺ຐານຸປຄາ ນ ວິກປ຺ປນຸປຄາ, ອິຕເຣ ປນ ສຕ຺ຕ ອຘິຏ຺ຐິຕ຺ວາ ວາ ວິກປ຺ເປຕ຺ວາ ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພາຯ ເຕນາຫ "ເສສາ ສຕ຺ຕ ປຕ຺ຕາ ປມາຓຍຸຕ຺ຕາ ນາມາ"ຕິຯ

ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ສຕ຺ຕ ປຕ຺ຕາ ປມາຓຍຸຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາຯ ສມຓສາຣຸປ຺ເປນ ປກ຺ກນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອໂຍປຕ຺ໂຕ ປຎ຺ຈຫີ ປາເກຫີ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໖໐໗) ປກ຺ໂກ ສມຓສາຣຸປ຺ເປນ ປກ຺ໂກ ໂຫຕິ, ມຕ຺ຕິກາປຕ຺ໂຕ ທ຺ວີຫີ ປາເກຫີຯ ສເຈ ເອໂກ ປາໂກ ອູໂນ ໂຫຕິ, ນ ອທິຏ຺ຐານຸປໂຄຯ ຍຖາ ຈ ສມຓສາຣຸປ຺ເປນ ປກ຺ໂກເຍວ ອທິຏ຺ຐານຸປໂຄ, ຕຖາ ອຸໂກປີ ຍໍ ມູລໍ ທາຕພ຺ພໍ, ຕສ຺ມິໍ ທິນ຺ເນເຍວ ອທິຏ຺ຐານຸປຄາຯ ຍທິ ປນ ອປ຺ປກມ຺ປິ ອທິນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ນ ອທິຏ຺ຐານຸປຄາຯ ເຕນາຫ “ສເຈ ປນາ”ຕິອາທິຯ “ກາກຓິກມຕ຺ຕໍ ນາມ ທິຍຑ຺ຒວີຫີ”ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ສເຈປິ ປຕ຺ຕສາມິໂກ ວທຕິ “ຍທາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ມູລໍ ຠວິສ຺ສຕິ, ຕທາ ທສ຺ສຖ, ອທິຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊຖາ”ຕິ, ເນວ ອທິຏ຺ຐານຸປໂຄ ໂຫຕິຯ ປາກສ຺ສ ຫິ ອູນຕ຺ຕາ ປຕ຺ຕສງ຺ຂໍ ນ ຄຈ຺ຉຕິຯ ມູລສ຺ສ ສກລສ຺ສ ວາ ເອກເທສສ຺ສ ວາ ອທິນ຺ນຕ຺ຕາ ສກຠາວໍ ນ ອຸເປຕິ, ອຎ຺ຎສ຺ເສວ ສນ຺ຕໂກ ໂຫຕິຯ ຕສ຺ມາ ປາເກ ຈ ມູເລ ຈ ນິຏ຺ຐິເຕເຍວ ອທິຏ຺ຐານຸປໂຄ ໂຫຕິຯ ໂຍ ອທິຏ຺ຐານຸປໂຄ, ສ຺ເວວ ວິກປ຺ປນຸປໂຄ ຈຯ ເຕນາຫ “ອປ຺ຈ຺ຈຸທ຺ຘຣນ຺ເຕນາ”ຕິອາທິຯ ອປ຺ຈ຺ຈຸທ຺ຘຣນ຺ເຕນ ວິກປ຺ເປຕພ຺ໂພຕິ ປຸຣາຓປຕ຺ຕໍ ອປ຺ຈ຺ຈຸທ຺ຘຣນ຺ເຕນ ນໂວ ປຕ຺ໂຕ ວິກປ຺ເປຕພ຺ໂພຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຐເປຕພ຺ໂພຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ ກງ຺ຄຸສິຕ຺ຖນ຺ຕິ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ຘ຺ຎານໍ ລາມກຘຎ຺ຎສິຕ຺ຖນ຺ຕິ ອາຫ “ກງ຺ຄຸສິຕ຺ຖນິກ຺ຂມນມຕ຺ເຕນ ຉິທ຺ເທນາ”ຕິຯ

ປຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒ຯ ອູນປຎ຺ຈພນ຺ຘນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອສ຺ສາຕິ ອິມສ຺ສ ປຕ຺ຕສ຺ສຯ ເຕນ ອູນປຎ຺ຈພນ຺ຘເນນາຕິ ເຕນ ອູນປຎ຺ຈພນ຺ຘເນນ ປຕ຺ເຕນ ອຸປລກ຺ຂິໂຕ ຫຸຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອູນປຎ຺ຈພນ຺ຘໂນ ຫິ ປຕ຺ໂຕ ເອຕ຺ຖ ລກ຺ຂຓການເວນ ຄຫິໂຕຯ ເຕເນວາຫ “ອິຕ຺ຖມ຺ຠູຕສ຺ສ ລກ຺ຂເຓ ກຣຓວຈນ”ນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອິຕ຺ຖມ຺ຠູຕສ຺ສາຕິ ກຎ຺ຈິ ປກາຣໍ ປຕ຺ຕສ຺ສຯ ລກ຺ຂິຍເຕ ອເນນາຕິ ລກ຺ຂຓໍ, ຕສ຺ມິໍ ກຣຓວຈນໍ, ຕຕິຍາວິພຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ “ປກາໂຣ”ຕິ ຈ ສາມຎ຺ຎສ຺ສ ເຠໂທ ວິເສໂສ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ອູນປຎ຺ຈພນ຺ຘເນນ ປຕ຺ເຕນາຕິ ເອຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂຸຠາວສາມຎ຺ຎສ຺ສ ອູນປຎ຺ຈພນ຺ຘນປຕ຺ຕຠາໂວ ປກາໂຣ, ຕໍ ຠິກ຺ຂຸ ອາປນ຺ໂນ, ຕສ຺ສ ປຕ຺ໂຕ ລກ຺ຂຓໍຯ ຍທິ ອປຣິປຸຓ຺ຓປຎ຺ຈພນ຺ຘໂນ ປຕ຺ໂຕ ອູນປຎ຺ຈພນ຺ຘໂນ ນາມ ໂຫຕິ, ອຖ ກສ຺ມາ ອິມສ຺ສ ປທຠາຊນີຍໍ ອພນ຺ຘໂນປິ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ “ຕຕ຺ຖາ”ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ ວາກ຺ໂຍປຎ຺ຎາເສຯ ພນ຺ຘໂນກາເສ ສຕິ ວາ ອສຕິ ວາ ພນ຺ຘນວິຣຫິໂຕ ປຕ຺ໂຕ ອພນ຺ຘໂນ, ປຎ຺ຈພນ຺ຘນານໍ ໂອກາໂສ ອສ຺ສາຕິ ປຎ຺ຈພນ຺ຘໂນກາໂສຯ ອປຕ຺ໂຕຕິ ປຕ຺ໂຕ ນາມ ນ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ປາກຕິກໍ ກາຕຸໍ ອສມຕ຺ໂຖຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອິທຎ຺ຈ ອຎ຺ຎສ຺ສ ວິຎ຺ຎາປເນ ກາຣຓວຈນໍຯ ເຕນາຫ “ຕສ຺ມາ ອຎ຺ຎໍ ວິຎ຺ຎາເປຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິຯ

ພນ຺ຘນຎ຺ຈ ນາເມຕໍ ຍສ຺ມາ ພນ຺ຘໂນກາເສ ສຕິ ໂຫຕິ, ອສຕິ ນ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ລກ຺ຂຓໍ, ພນ຺ຘນວິຘິຎ຺ຈ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຍສ຺ມິໍ ປນາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ມຸຂວຏ຺ຏິສມີເປ ປນ ປຕ຺ຕເວຘເກນ ວິຊ຺ຊິຍມາເນ ກປາລສ຺ສ ພຫລຕ຺ຕາ ຠິຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ເຫຏ຺ຐາ ວິຊ຺ຊິຕພ຺ໂພຯ ເຕນາຫ “ເຫຏ຺ຐິມປຣິຍນ຺ເຕ”ຕິອາທິຯ ສຸຊຸນໍ ວາ ຉິທ຺ທໍ ກຕ຺ວາ ພນ຺ຘິຕພ຺ໂພຕິ ສຸຊຸເນ ຉິທ຺ເທ ຕິປຸປຏ຺ຏາທີຫີ ປໂຍຊນໍ ນຕ຺ຖິ, ສຸຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາວ ອທິຏ຺ຐາຕພ຺ໂພຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ ນ ເກວລໍ ຕິປຸສຸຕ຺ຕກາທີນາວ ພນ຺ຘິຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ “ຜາຓິຕ”ນ຺ຕິອາທິຯ ຜາຓິຕໍ ຊາເປຕ຺ວາ ປາສາຓຈຸຓ຺ເຓນາຕິ ປາສາຓຈຸຓ຺ເຓນ ສທ຺ທິໍ ຜາຓິຕໍ ປຈິຕ຺ວາ ຕຖາປກ຺ເກນ ປາສາຓຈຸຓ຺ເຓນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນິສ຺ສຊ຺ຊິຕພ຺ໂພຕິ “ອຍໍ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ປຕ຺ໂຕ ອູນປຎ຺ຈພນ຺ຘເນນ ປຕ຺ເຕນ ເຈຕາປິໂຕ ນິສ຺ສຄ຺ຄິໂຍ, ອິມາຫໍ ສງ຺ຆສ຺ສ ນິສ຺ສຊ຺ຊາມີ”ຕິ (ປາຣາຯ ໖໑໖) ນິສ຺ສຊ຺ຊິຕພ຺ໂພຯ ເຕນາຫ “ນິສ຺ສຊ຺ຊນ຺ເຕນາ”ຕິອາທິຯ ສມ຺ມເຕນາຕິ –

“ສຸຓາຕຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຆ, ຍທິ ສງ຺ຆສ຺ສ ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ, ສງ຺ໂຆ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ປຕ຺ຕຄ຺ຄາຫາປກໍ ສມ຺ມນ຺ເນຍ຺ຍ, ເອສາ ຎຕ຺ຕິ ຯ ສຸຓາຕຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຆ, ສງ຺ໂຆ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ປຕ຺ຕຄ຺ຄາຫາປກໍ ສມ຺ມນ຺ນຕິ, ຍສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ຂມຕິ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປຕ຺ຕຄ຺ຄາຫາປກສ຺ສ ສມ຺ມຸຕິ, ໂສ ຕຸຓ຺ຫສ຺ສຯ ຍສ຺ສ ນກ຺ຂມຕິ, ໂສ ຠາເສຍ຺ຍຯ ສມ຺ມໂຕ ສງ຺ເຆນ ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ຠິກ຺ຂຸ ປຕ຺ຕຄ຺ຄາຫາປໂກ, ຂມຕິ ສງ຺ຆສ຺ສ, ຕສ຺ມາ ຕຸຓ຺ຫີ, ເອວເມຕໍ ຘາຣຍາມີ”ຕິ (ປາຣາຯ ໖໑໒) –

ເອວໍ ປທຠາຊເນ ວຸຕ຺ຕາຍ ຎຕ຺ຕິທຸຕິຍກມ຺ມວາຈາຍ ສມ຺ມເຕນຯ ປຕ຺ຕສ຺ສ ວິຊ຺ຊມານຄຸຓໍ ວຕ຺ວາຕິ “ອຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ປຕ຺ໂຕ ປມາຓຍຸຕ຺ໂຕ ສຸນ຺ທໂຣ ເຖຣານຸຣູໂປ”ຕິອາທິນາ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໖໑໒) ວິຊ຺ຊມານານິສໍສໍ ວຕ຺ວາຯ ປຕ຺ຕປຣິຍນ຺ໂຕຕິ ປຣິຍນ຺ເຕ ຄິຕປຕ຺ໂຕຯ ອເທເສຕິ ມຎ຺ຈປີຖຈ຺ຉຕ຺ຕນາຄທນ຺ຕກາທີເກ ອເທເສຯ ປຕ຺ຕສ຺ສ ຫິ ນິກ຺ຂິປນເທໂສ “ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາຘາຣກ”ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ຂນ຺ຘເກ ວຸຕ຺ໂຕເຍວຯ ອປຣິໂຠເຄນາຕິ ຍາຕຸຣນ຺ຘນຣຊນປ຺ຈນາທີນາ ອຍຸຕ຺ຕປຣິໂຠເຄນຯ

ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ປນ ພ຺ຍາຣິມ຺ຫິ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ອຄ຺ຄສ຺ມີ ກາຊເນ ອສຕິ ມຕ຺ຕິກາຍ ລິມ຺ປິຕ຺ວາ ຍາຄຸ ປ຺ຈິຕ຺ພຸ, ອຸທກໍ ວາ ຕາເປຕ຺ພຸ ວຏ຺ຏຕີ຺ ວິສຸສຊ຺ເຊຕິ຺ຕິ ອຄ຺ຄສ຺ສ ເທຕີ຺ ສເຈ ປນ ສທ຺ຂິວິຫາຣິໂກ ວາ ອນ຺ເຕວາສິໂກ ວາ ອຄ຺ຄໍ ວຣປ຺ຕ຺ຕໍ ຄ຺ເປຕ຺ວາ "ອຍໍ ມຍ຺ຫໍ ສາຣຸປ຺ໂປ, ອຍໍ ເຖຣສ຺ສາ"ຕິ ຄຕ຺ຫາຕິ, ວຏ຺ຏຕີ຺ ອຄ຺ໂຄ ວາ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຕ຺ຕໍ ເທຕິ, ວຏ຺ຏຕີ຺ "ມຍ຺ຫເມວ ປຕ຺ຕໍ ອາຫຣາ"ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິ຺

ຨາຕກປ຺ປວາຣິເຕຕິ ເອຕ຺ຖ ສຽຈວເສນ ປວາຣິຕຏ຺ຄາເນ ປຌ຺ຈພນ຺ຌເນເນວ ວຏ຺ຏຕິ, ປຸຄ຺ຄລວເສນ ປນ ປວາຣິຕຏ຺ຄາເນ ອູນປຌ຺ຈພນ຺ຌເນນາປີ຺ ອກຕວິຌ຺ຌຕ຺ຕິ ນາມ "ວທ, ກນ຺ເຕ, ປຈ຺ຈເຍນາ"ຕິ ເອວໍ ອກຕຏ຺ຄາເນ ວິຌ຺ຌຕ຺ຕີ຺

ອູນປຌ຺ຈພນ຺ຌນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຄິຕາ຺

໖຺ ເກສຊ຺ຊສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອຸຄ຺ຄຫິຕກໍ ກຕ຺ວາ, ອປ຺ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ສຍເມວ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ສຕ຺ຕາຫກາຕິກ຺ກເມປີ ອນາປຕ຺ຕິກຕາ ເຈຕ຺ຖ ອນຊ຺ໂຊຫຣເຕີຍຕໍ ອາປນ຺ນຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ກສ຺ມາ ເອເຕນ ອິທໍ ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕີ຺ຕິ ອາຫ "ຕານິ ຫີ"ຕິອາທິ຺ ກິສ຺ກສ຺ສ ອິມານິ ເຕນ ອນຸຌ຺ຌາຕຕ຺ຕາຕິ ເກສຊ຺ຊານິ, ເຍສໍ ເກສຌ຺ຈິ ສປ຺ປາຍານເມຕໍ ອພິວຈນໍ຺ ເຕນາຫ "ເກສຊ຺ຊກິຈ຺ຈໍ ກໂຣນ຺ຕຸ ວາ, ມາ ວາ, ເອວໍ ລທ຺ຂໂວຫາຣານີ"ຕີ຺ ອິທານິ ສຕ຺ຕາຫກາລິກໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍວຕ຺ຖຸກູຕໍ ສປ຺ປິນວນີຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ພຸ "ສປ຺ປິ ນາມ ຄວາ ທີນ"ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອາທິສທ຺ເທນ ອຊິກາທີນໍ ຄຫຕໍ຺ "ເຍສໍ ມໍສໍ ກປ຺ປຕີ"ຕິ ອິມິນາ ປາກເຏຫິ ໂຄອຊິກາທີຫິ ອຄ຺ຨານິປີ ມິຄໂຣຫິຕາທີນິ ສຽຄຕ຺ຫາຕີ຺ ເຍສຄ຺ຫິ ຂີຣໍ ອຕ຺ຖິ, ສປ຺ປີປີ ເຕສໍ ອຕ຺ຖິເຍວ຺ ຕໍ ປນ ສຸລກໍ ວາ ໂຫຕຸ, ທຸລ຺ລກໍ ວາ, ອສໍ ໂມຫຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ມກ຺ຂິກາມຊ຺ເມວາຕິ ຂຸທ຺ທກາມຣມຊ຺ກຣິທີ ຕິທີ ມກ຺ຂິກາທີ ກຕໍ ມຊ຺ເມວ຺ ອຸຈ຺ຊຸຣສນ຺ຕິ ສຸທ຺ໂຂທກາສມ຺ກິນ຺ ນານໍ ວເສນ ທຸວິຌມ຺ປີ ອຸຈ຺ຊຸຣສໍ຺ "ອຄິລານສ຺ສ ຄຸລໂອທກ"ນ຺ຕິ (ມຫາວ຺ ໒໘໔) ປນ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ອນຸຌ຺ຌາຕຕ຺ຕາ ອຸທກາສມ຺ກິນ຺ໂນ ອຄິລານສ຺ສ ວຏ຺ຏຕີ຺ "ອວຕ຺ຖຸກປ຺ກກາ ວາ"ຕິ ອິມິນາ ສວຕ຺ຖຸກປ຺ກກາ ນ ວຏ຺ຏຕີ຺ຕິ ທສ຺ເສຕີ຺ ມຫາປຈ຺ຈຣິຍໍ ປນ "ເອຕໍ ສວຕ຺ຖຸກປ຺ກກໍ ວຏ຺ຏຕິ, ໂນ ວຏ຺ຏຕີ຺ຕິ ປຸຈ຺ຊໍ ກຕ຺ວາ ອຸຈ຺ຊຸຏາຄີຕໍ ປຈ຺ຌາກຕ຺ຕໍ ໂນວຏ຺ຏນກໍ ນາມ ນຕ຺ຖີ"ຕິ ວຸຕ຺ ຕໍ, ຕໍ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ (ປາຣາ຺ ອຏ຺ຄ຺ ໒຺໖໒໖) ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອຸຈ຺ຊຸວິກຕີຕິ ອຸຈ຺ຊຸມ຺ຫາ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ ຣສລສິກາທີກາ຺ ປກຕຕ຺ຕານໍ ປຏິນິທ຺ເທສຕ຺ຕາ ຕໍ-ສທ຺ທສ຺ສ ເຕນ ປກຕານໍ ເກສຊ຺ຊານໍ ເອວ ຄຫຕໍ, ນ ເຕສໍ ວຕ຺ຖູນນ຺ຕິ ອາຫ "ຕານິ ເກສຊ຺ ຊານີ"ຕິອາທີ຺ ນ ເຕສໍ ວຕ຺ຖູນີຕິ ເຕສໍ ສປ຺ປິອາທີນໍ ກາຣຕານິ ຂີຣາທີນີ ອປ຺ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ວສາເຕລນ຺ຕິ (ປາຣາ຺ ອຏ຺ຄ຺ ໒຺໖໒໖) "ອນຸຊານາມີ, ກິກ຺ຂເວ, ວສານິ ເກສຊ຺ຊານິ ອຈ຺ຉວສໍ ມຈ຺ຉວສໍ ສຸສຸກາວສໍ ສູກຣວສໍ ຄທ຺ຣກວສ"ນ຺ຕິ (ມຫາວ຺ ໒໖໒) ເອວໍ ອນຸຌ຺ຌາຕວສານໍ ເຕລໍ຺ ຍານີຕິ ຍານິ ເກສຊ຺ຊານີ຺ "ອນຸຊານາມີ, ກິກ຺ຂເວ, ວສານິ ເກສຊ຺ຊານິ ອຈ຺ຉວສໍ ມຈ຺ຉວສໍ ສຸສຸກາວສໍ ສູກຣວສໍ ຄທ຺ຣກວສໍ ກາເລ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ກາເລ ນິປ຺ປກ຺ກໍ ກາເລ ສໍສຏ຺ຄໍ ເຕລປຣິໂກເຄນ ປຣິກຸຌ຺ຊິຕຸ"ນ຺ຕິ ເອວໍ ເຕລຕ຺ຖໍ ວສາປຏິຄ຺ຄຫຕສ຺ສ ອນຸຌ຺ຌາຕຕ຺ຕາ "ວສາເຕລໍ ປນາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ກາເລຕິ ປຸເຣກຕ຺ ຕໍ຺ ສໍສຏ຺ຄນ຺ຕິ ປຣິສ຺ສາວິຕໍ຺ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ອນຸຌ຺ຌາຕໍ, ຕສ຺ມາ຺ "ອຈ຺ຉວສ"ນ຺ຕິ ວຈເນນ ຄ຺ເປຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສວສໍ ສພ຺ເພສໍ ອກປ຺ປິຍມໍສານໍ ວສາຍ ອນຸຌ຺ຌາຕຕ຺ຕາ "ຄ຺ເປຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສວສ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺

ສາມໍ ປ຺ຈິຕ຺ວາຕິ ກາເລເຍວ ສາມໍ ປ຺ຈິຕ຺ວາ຺ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕເຕລມ຺ປີຕິ ກາເລເຍວ ອຕ຺ຕນາ ວິເວຈິຕເຕລມ຺ປີ຺ ຕິວິຌມ຺ປີ ເຈຕໍ ກາ ເລເຍວ ວຏ຺ຏຕີ຺ ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ເຈຕໍ "ກາເລ ເຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ກາເລ ນິປ຺ປກ຺ກໍ ກາເລ ສໍສຏ຺ຄໍ, ຕໍ ເຈ ປຣິກຸຌ຺ເຊຍ຺ຍ, ອ ນາປຕ຺ຕີ"ຕີ຺ ປຈ຺ຌາກຕ຺ຕໍ ປນ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ພຸ ວາ ກາຕ຺ພຸ ວາ ນ ວຏ຺ຏຕິເຍວ຺ ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ເຈຕໍ "ວິກາເລ ເຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ວິກາເລ ນິປ຺ປກ຺ກໍ ວິກາເລ ສໍສຏ຺ຄໍ, ຕໍ ເຈ ປຣິກຸຌ຺ເຊຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ຕີຕ຺ຕໍ ທຸກ຺ກຏານໍ຺ ກາເລ ເຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ວິກາ ເລ ນິປ຺ປກ຺ກໍ ວິກາເລ ສໍສຏ຺ຄໍ, ຕໍ ເຈ ປຣິກຸຌ຺ເຊຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ທຸກ຺ກຏານໍ຺ ກາເລ ເຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ກາເລ ນິປ຺ປກ຺ກໍ ວິກາເລ ສໍສຏ຺ຄໍ, ຕໍ ເຈ ປຣິກຸຌ຺ເຊຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ"ຕິ (ມຫາວ຺ ໒໖໒)຺ "ສຕ຺ຕາຫໍ ນິຣາມິສປຣິໂກເຄນ ວຏ຺ຏຕີ"ຕິ ອິມິນາ ປນ "ກາເລ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ກາເລ ນິປ຺ປກ຺ກໍ ກາເລ ສໍສຏ຺ຄໍ ເຕລປຣິໂກເຄນ ປຣິກຸຌ຺ຊິຕຸ"ນ຺ຕິ ອິທໍ ນິຣາມິ ສປຣິໂກຄໍ ສນ຺ຌາຍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕີ຺

ຍໍ ປເນຕ຺ຖ (ປາຣາ຺ ອຏ຺ຄ຺ ໒຺໖໒໖) ສຸຂຸມຣຊສທິສໍ ມໍສໍ ວາ ນ຺ຫາຣຸ ວາ ອຏ຺ຖິ ວາ ໂລຫິຕໍ ວາ ໂຫຕິ, ຕໍ ອພ຺ໂພຫາຣິກໍ຺ ສເຈ

ປນ ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ຕາຍ ປຜິຄຸຄຫິຕວສາຍ ເຕລໍ ກຕ຺ວາ ເທຕິ, ຕໍ ກຖນ຺ຕິ ອາຫ "ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນນາ"ຕິອາທິ. ຕທຫູຕິ ຍສ຺ມື ອຫນີ ປຜິຄຸຄຫິຕໍ, ຕທຫຸ. ປຈ຺ຈາກຕ຺ຕໂຕ ປຜຸຄຸາຍ ປນ ສຕ຺ຕາຫໍ ນິຣາມິສເມວ ວຜ຺ຜຕິ. ຕຕ຺ຣາປີ ອພ຺ໂພຫາຣີກໍ ອພ຺ໂພຫາຣິກເມວ. ຍາວກາລິກວຕ຺ຖູນໍ ອລຸເລສໍ ວຕ຺ຖໍ ປຈິຕຸ ນ ວຜ຺ຜຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຮ. ຕຕ຺ຖ ຍາວກາລິກວຕ຺ຖູນນ຺ຕິ ຍາວກາລິກໍ ວຕ຺ຖຸ ເອເຕສນ຺ຕິ ຍາວກາລິກວຕ຺ຖູນີ, ເຕສໍ, ຍາວກາລິກວຕ຺ຖຸມນ຺ຕານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອລຸເລສນ຺ຕິ ວສາເຕລໂຕ ອລຸເລສໍ ສປ຺ປີອາທີນໍ. ວຕ຺ຖຸນ຺ຕິ ຂີຣາທີກໍ ຍາວກາລິກກູຕໍ ວຕ຺ຖຸໍ, ປຈິຕຸ ນ ວຜ຺ຜຕິເຍວ, ສາມໍປາກຕ຺ຕາຕິ ອຊີປ຺ປາໂຍ.

ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕສປ຺ປີ ວາຕິ ຍາວກາລິກວຕ຺ຖຸໂຕ ວິເວຈິຕສປ຺ປີ ວາ. ຍຖາ ຕຕ຺ຖ ທຂີຄຕໍ ວາ ຕກ຺ກຄຕໍ ວາ ຂຍໍ ຄມິສ຺ສຕິ, ເອວໍ ຊາປີຕໍ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນວນີຕໍ ວາຕິ ຕກ຺ກພິນ຺ທູນີປີ ທຂີຄຸລຸອິກາໂຍປີ ອປເນຕ຺ວາ ສຸໂຮຕນວນີຕໍ ປຈິຕຸ ວຜ຺ຜຕິ ສາມໍປກ຺ກາກາວໂຕຕິ ອຊີປ຺ປາໂຍ. ຍທິ ສຍໍປຈິຕສຕ຺ຕາຫກາລິເກນ ສທ຺ຊີ ອາມິສໍ ກຸລຸຊຕິ, ຕໍ ອາມິສໍ ສຍໍປຈິຕສຕ຺ຕາຫກາລິເກນ ມິສ຺ສິຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ຍາວກາລິກກາວໍ ສຕ຺ຕາຫກາລິເກນ ຄຕ຺ທາເປຕີ. ຕຖາ ຈ ຍາວກາລິກໍ ອປກ຺ກມ຺ປີ ສຍໍປກ຺ກກາວໍ ອຸປຄຈ຺ຈຕີຕິ "ຕໍ ປນ ຕທຫຸປຸເຣກຕ຺ຕມ຺ປີ ສາມິສໍ ປຣິກຸລຸຊິຕຸໍ ນ ວຜ຺ຜຕິ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍຖາ ສຍໍປກ຺ກສຕ຺ຕາຫກາລິກໍ ວສາເຕລໍ, ສຍໍກຊ຺ຊິຕສາສປາທິຍາວຊີວິກວຕ຺ຖູນໍ ເຕລລ຺ຈ ສາມິສໍ ຕທຫຸປຸເຣກຕ຺ຕມ຺ປີ ນ ວຜ຺ຜຕິ, ຕຖາ ນວນີຕສປ຺ປີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ວຸຕ຺ຕລ຺ຈ –

"ຍາວກາລິກອາທີນີ , ສໍສຜຸຄານີ ສທຕ຺ຕນາ;

ຄາຫາປຍນ຺ຕິ ສພ຺ກາວ"ນ຺ຕິ ຈ;

"ເຕເຫວ ກິກ຺ຂຸນາ ປຕ຺ຕໍ, ກປ຺ປເຕ ຍາວຊີວິກໍ;

ນິຣາມິສໍວ ສຕ຺ຕາຫໍ, ສາມິເສ ສາມປາກຕາ"ຕິ ຈ.

ຂີຣາທີໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິສທ຺ເທນ ຕິລາທີນໍ ຄຫຕໍ. ສາມິສານີປີຕິ ນ ເກວລໍ ນິຣາມິສາເນວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຈ຺ຈາກຕ຺ຕໂຕ ປນ ປຜຸຄຸາຍ ນ ວຜ຺ຜນ຺ຕິເຍວ. ສຕ຺ຕາຫາຕິກ຺ກເມປີ ອນາປຕ຺ຕິ ສວຕ຺ຖຸການໍ ປຜິຄຸຄຫິຕຕ຺ຕາ. "ຕານີ ປຜິຄຸຄເຫຕ຺ວາ"ຕິ (ປາຣາ. ໖໒໘) ຫີ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕນາຫ "ປຈ຺ຈາກຕ຺ຕໂຕ ປຜຸຄຸາຍາ"ຕິອາທິ. ປຈ຺ຈາກຕ຺ຕໍ ປຜິຄຸຄຫິຕເກຫີ ກຕໍ ປນ ອພ຺ກລຸຊນາທີສຸ ອຸປເນຕພ຺ພໍ, ປຸເຣກຕ຺ຕມ຺ປີ ຈ ອຸຄຄຫິຕເກຫີ ກຕໍ. ອຸກເຍສມ຺ປີ ສຕ຺ຕາຫາຕິກ຺ກເມປີ ອນາປຕ຺ຕີ. ອນ຺ໂຕສຕ຺ຕາເຫຕິ ສຕ຺ຕາຫພ຺ກນ຺ຕເຣ. ອພ຺ກລຸຊນາທີນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິສທ຺ເທນ ມຸທ຺ທນິເຕລອຣຸມກ຺ຂນພຣຊ຺ປນາທີນໍ ຄຫຕໍ. ອຊີຜຸຄຫີຕ຺ວາຕິ "ອິທານີ ນ ມຍ຺ຫໍ ອຊ຺ໂຊຫຣຕາຕ຺ຖາຍ ກວິສ຺ສຕິ, ອິທໍ ສປ຺ປີ ຈ ເຕລລ຺ຈ ວສາ ຈ ມຸທ຺ທນິເຕລຕ຺ຖໍ ວາ ອພ຺ກລຸຊນຕ຺ຖໍ ວາ ກວິສ຺ສຕິ, ມທຸ ອຣຸມກ຺ຂນຕ຺ຖໍ ວາ ຜາຕິຕໍ ພຣຊ຺ປນຕ຺ຖໍ ວາ ກວິສ຺ສຕີ"ຕິ ເອວໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ.

ໂກ ປເນຕ຺ຖ ຍາວກາລິກຍາວຊີວິກວຕ຺ຖູສຸ ວິເສໂສຕິ ອາຫ "ຍາວຊີວິການີ"ຕິອາທິ. ຍາວ ອຣຸຕສ຺ສ ອຸຄຄມນາ ຕິຜຸຄຕີຕິ ສຕ຺ຕມທິວເສ ກຕເຕລໍ ສເຈ ຍາວ ອຣຸຕຸຄຄມນາ ຕິຜຸຄຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປາລຸອິຍໍ ອນາຄຕສປ຺ປີອາທີນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຕາວ ມິຄໂຣຫີຕາທີນໍ ສປ຺ປີ ປາລຸອິຍໍ ອນາຄຕສປ຺ປີ, ຕຖາ ນວນີຕໍ, ນາລຸອິເກຣນິມ຺ພໂກສມ຺ພກຣມນ຺ທສາສປອາທີນໍ ເຕລໍ ປນ ປາລຸອິຍໍ ອນາຄຕເຕລໍ, ຕຖາ ມຮຸກປຸປ຺ຜຜາຕິຕໍ ປາລຸອິຍໍ ອນາຄຕຜາຕິຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ນ ສພ຺ພໍ ມຮຸກປຸປ຺ຜຜາຕິຕໍ ຜາຕິຕຄຕິກໍນ຺ຕິ ອາຫ "ສີຕຸທເກນາ"ຕິອາທິ. ສີຕຸທເກນ ກຕນ຺ຕິ ມຮຸກປຸປ຺ຜານີ ສີຕຸທເກ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອມທ຺ທິຕ຺ວາ ປຸປ຺ຜຣເສ ອຸທກຄເຕ ສຕິ ຕໍ ອຸທກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຈິຕ຺ວາ ກຕໍ. "ຜາຕິຕຄຕິກເມວາ"ຕິ ອິມິນາ ສຕ຺ຕາຫກາລິກນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ, ນ ປນ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍວຕ຺ຖຸນ຺ຕິ. ຕສ຺ມາ ສຕ຺ຕາຫໍ ອຕິກ຺ກາມຍໂຕ ທຸກ຺ກຜນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ເຈຕໍ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ ສີຕຸທເກນ ກຕໍ ມຮຸກປຸປ຺ຜຜາຕິຕໍ ປຸເຣກຕ຺ຕໍ ສາມິສໍ ວຜ຺ຜຕິ , ປຈ຺ຈາກຕ຺ຕໂຕ ປຜຸຄຸາຍ ສຕ຺ຕາຫໍ ນິຣາມິສເມວ, ສຕ຺ຕາຫາຕິກ຺ກເມ ວຕ຺ຖຸຄຕນາຍ ທຸກ຺ກຜ"ນ຺ຕິ. ສເຈ ປນ ຂີຣໍ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ກຕໍ, ຍາວກາລິກໍ. ຂຕ຺ຫສກ຺ຂຣໍ ປນ ຂີຣຊລຸລິກໍ ອປເນຕ຺ວາ ໂສເຮນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ວຜ຺ຜຕິ, ອມ຺ພຊມ຺ພຸປນສກທລິຂຊ຺ຊູຣີຈິລຸຈາທີນໍ ສພ຺ເພສໍ ຍາວກາລິກຜລານໍ ຜາຕິຕໍ ຍາວກາລິກເມວາຕິ ອາຫ "ອມ຺ພຜາຕິຕາທີນີ ຍາວກາລິການີ"ຕິ.

ກາຍິກປຣິໂກຄໍ ວຜ຺ຜຕີຕິ ກາຍສ຺ສ ວາ ກາເຍ ອຣຸໂນ ວາ ມກ຺ຂນໍ ວຜ຺ຜຕິ, ອຊ຺ໂຊຫຣິຕຸໍ ປນ ນ ວຜ຺ຜຕິ. ຍນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາຫາຕິກ຺

ກນຸຕໍ ເກສຊ຺ຊໍ. ນີຣເປກ຺ໂຂ ປຣິຈ຺ຈຊິຕ຺ວາຕິ ອນເປກ຺ໂຂ ສາມເຕຣສ຺ສ ທຕ຺ວາ. ຕນ຺ຕິ ເອວໍ ປຣິຈ຺ຈຊິຕ຺ວາ ປຸນ ລທ຺ທເກສຊ຺ຊໍ. ເອວລ຺ຫິ ທີນ຺ນໍ ເກສຊ຺ຊໍ ສເຈ ໂສ ສາມເຕໂຣ ອກິສ຺ຍຂຣິຕ຺ວາ ວາ ອນກິສ຺ຍຂຣິຕ຺ວາ ວາ ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂໂນ ທເທຍ຺ຍ, ຄເຫຕ຺ວາ ນຕ຺ຖກມ຺ມໍ ວາ ກາຕພ຺ພໍ, ອລ຺ລໍ ວາ ກລ຺ຈິ ປຣິໂກຄໍ. ເຕນາຫ "ອຊ຺ໂຊຫຣິຕ຺ມ຺ປີ ວຍ຺ຍຕີ"ຕິ. ສເຈ ໂສ ພາໂລ ໂຫຕິ, ທາຕຸ໌ນ ຊານາຕິ, ອລ຺ເລນ ກິກ຺ຂຸນາ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ "ອຕ຺ຖິ ເຕ, ສາມເຕຣ, ເກສຊ຺ຊ"ນ຺ຕິ, "ອາມ, ກນ຺ເຕ, ອຕ຺ຖີ"ຕິ. "ອາຫຣ, ເຖຣສ຺ສ ເກສຊ຺ຊໍ ກຣິສ຺ສາມາ"ຕິ, ເອວມ຺ປີ ວຍ຺ຍຕີ. ວຕ຺ຖຄຕນາຍາຕີ ສຸປ຺ປີອາທິວຕ຺ຖຄຕນາຍ ເຈວ ສຸປ຺ປີປີຕ຺ທາທິວຕ຺ຖຄຕນາຍ ຈ. ນິສ຺ສີເຕສ຺ ປນ ເອກໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ. ເອຕ຺ຖ ຈ "ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ເກສຊ຺ຊໍ ສຕ຺ຕາຫາຕິກ຺ກນ຺ຕໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ, ອິມາຫໍ ສງ຺ຂສ຺ສ ນິສ຺ສຊ຺ຊາມີ"ຕິ (ປາຣາ. ໖໘໙) ນິສ຺ສຊ຺ຊນວິທານໍ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ສາຣາຣຕາປຸລ຺ລຕ຺ຕີ. ສຕ຺ຕາຫໍ ອນຕິກ຺ກນ຺ເຕປີ ອຕິກ຺ກນ຺ຕສລ຺ລີໂນ ເຈວ ເວມຕິກສ຺ສ ຈ ທຸກ຺ກຍໍ. ອຕິກ຺ກນ຺ເຕ ອນຕິກ຺ກນ຺ຕສລ຺ລີໂນປີ ເວມຕິກສ຺ສປີ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍເມວ, ຕຖາ ອນຊິຍ຺ກິຕາວິສ຺ສຊ຺ຊິຕານຍ຺ຖາວິນຍ຺ຖາທຫ຺ເຍາວິລຸຕ຺ເຕສ຺ ອນິຍ຺ກິຕາທິສລ຺ລີໂນ. ອນ຺ໂຕສຕ຺ຕາຫໍ ອນິຍ຺ກິເຕ, ວິສ຺ສຊ຺ຊິເຕ, ນຍ຺ເຖ, ວິນຍ຺ເຖ, ທຫ຺ເຍ, ອຈ຺ຈິນ຺ເນ, ວິສ຺ສາເສນ ຄທິເຕ ອຸມ຺ມຕ຺ຕກາທີນລ຺ຈ ອນາປຕ຺ຕີ. ອາຈາຣວິປຕ຺ຕີ. ສຸປ຺ປີອາທີນໍ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກຕາ, ຄຕນຸປຄຕາ, ສຕ຺ຕາຫາຕິກ຺ກໂມຕິ ອິມາເນຕ຺ຖ ຕີຕີ ອງ຺ຄານີ. ກຖິນສມຸຍ຺ຖານໍ, ອກິຣິຍໍ, ໂນສລ຺ລາວິໂມກ຺ຂໍ, ອຈິຕ຺ຕກໍ, ປຕ຺ຕາຕ຺ຕິວຊ຺ຊໍ, ກາຍກມ຺ມໍ, ວຈີກມ຺ມໍ, ຕິຈິຕ຺ຕໍ, ຕິເວທນໍ. ເຕນາຫ "ເສສໍ ຈີວຣວຄ຺ຄສ຺ສ ປຖມສິກ຺ຂາປເທ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ (ກງ຺ຂາ. ອຍ຺ຖ. ກຖິນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ).

ເກສຊ຺ຊສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໔. ວສ຺ສິກສາຍິກສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ປຈ຺ຈິມມາສສ຺ສປຖມທິວສໂຕ ປຍ຺ຖາຍາຕີ ເຊຍ຺ຖມູລປຸຕ຺ຕມາສິຍາ ປຈ຺ຈິມປາຍິປທທິວສໂຕ ປຍ຺ຖາຍ. ຕາວາຕີ ຕາວ ປຣິມາເຕ ກາເລ. ເຊຍ຺ຖມູລປຸຕ຺ຕມາສິຍາ ປຈ຺ຈິມປາຍິປທທິວສໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຍາວ ກຕ຺ຕິກປຸຕ຺ຕມາ, ອິມສ຺ມີ ປລ຺ຈມາເສຕີ ອຕ຺ໂຖ. ກາໂລ ວສ຺ສິກສາຍິກາຍາຕິອາທີນາຕີ ເອຕ຺ຖ ອາທິສທ຺ເທນ "ສມໂຍ ວສ຺ສິກສາຍິກາຍ, ອລ຺ເລປີ ມນຸສ຺ສາ ວສ຺ສິກສາຍິກຈີວຣໍ ເທນ຺ຕີ"ຕິ (ປາຣາ. ໖໘໗) ອິເມສໍ ຄຫຕໍ. ເທຖ ເມ ວສ຺ສິກສາຍິກຈີວຣນ຺ຕິອາທິກາຍາຕີ ເອຕ຺ຖ ອາທິສທ຺ເທນ ປນ "ອາຫຣຖ ເມ ວສ຺ສິກສາຍິກຈີວຣໍ, ປຣິວຕ຺ເຕຖ ເມ ວສ຺ສິກສາຍິກຈີວຣໍ, ເຈຕາເປຖ ເມ ວສ຺ສິກສາຍິກຈີວຣ"ນ຺ຕິ ອິເມສໍ ຄຫຕໍ. ອຕ຺ຕໂນ ອລ຺ລາຕກອປ຺ປວາຣິເຕສ຺ ຕທຸກຍໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ກີ ໂຫຕີຕີ ອາຫ "ອລ຺ລາຕກອປ຺ປວາຣິຕຍ຺ຖາເນ"ຕິອາທິ. "ວຕ຺ຕເກເທ ທຸກ຺ກຍ"ນ຺ຕິ ອິທໍ ວສ຺ສິກສາຍິກໍ ປຸພ຺ເພ ອເທນ຺ເຕ ສນ຺ທາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຍ ປນ ປຸພ຺ເພປີ ເທນ຺ຕິ, ເຕສ຺ ວຕ຺ຕເກໂທ ນຕ຺ຖິ. ວຸຕ຺ຕລ຺ຫິ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ "ເຍ ມນຸສ຺ສາ ປຸພ຺ເພປີ ວສ຺ສິກສາຍິກຈີວຣໍ ເທນ຺ຕິ, ອິເມ ປນ ສເຈປີ ອຕ຺ຕໂນ ອລ຺ລາຕກອປ຺ປວາຣິຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ວຕ຺ຕເກໂທ ນຕ຺ຖິ ເຕສ຺ ສຕ຺ປ຺ປາທກຣຕາສ຺ສ ອນຸລ຺ລາຕຕ຺ຕາ"ຕິ (ປາຣາ. ອຍ຺ຖ. ໔.໖໘໗). ອລ຺ລາຕກວິລ຺ລຕ຺ຕິສິກ຺ຂາປເທນ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ "ໂຍ ປນ ກິກ຺ຂຸ ອລ຺ລາຕກໍ ຄຫປຕິໍ ວາ ຄຫປຕານີໍ ວາ ຈີວຣໍ ວິລ຺ລາເປຍ຺ຍ ອລ຺ລຕ຺ຣ ສມຍາ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍ"ນ຺ຕິ (ປາຣາ. ໕໑໗) ອິມິນາ ສິກ຺ຂາປເທນ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ. ອິທໍ ປນ ປກຕິຍາ ວສ຺ສິກສາຍິກທາຍເກສຸປີ ໂຫຕິເຍວ.

ຄິມ຺ຫານໍ ປຈ຺ຈິມທຸຣມາສສ຺ສ ປຖມທິວສໂຕ ປຍ຺ຖາຍາຕີ ເອຕ຺ຖ ເຊຍ຺ຖມູລກາລຸອປກ຺ຂໂປສຖສ຺ສ ປຈ຺ຈິມປາຍິປທທິວສໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຍາວ ອາສາລ຺ຫີປຸຕ຺ຕມາ, ອຍມທ຺ຣມາໂສ ຄິມ຺ຫານໍ ປຈ຺ຈິມທ຺ຣມາໂສ ນາມ, ຕສ຺ສ ປຖມທິວສໂຕ ປຍ຺ຖາຍາຕີ ອຕ຺ໂຖ, ອທ຺ຣມາສສ຺ສ ປຖມປາຍິປທທິວສໂຕ ປຍ຺ຖາຍາຕີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ກຕ຺ຕິກມາສສ຺ສ ປຈ຺ຈິມທິວໂສ ນາມ ປຈ຺ຈິມກຕ຺ຕິກມາສສ຺ສ ປຸຕ຺ຕມາ. ເອຕ຺ຕາວຕາຕີ "ມາໂສ ເສໂສ ຄິມ຺ຫານນ຺ຕີ ກິກ຺ຂຸນາ ວສ຺ສິກສາຍິກຈີວຣໍ ປຣິເຍສິຕພ຺ພໍ, ອທ຺ຣມາໂສ ເສໂສ ຄິມ຺ຫານນ຺ຕີ ກຕ຺ວາ ນິວາເສຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຕເກນ ຄຕເນນ. ປຣິເຍສນກ຺ເຂຕ຺ຕນ຺ຕີ ປຣິເຍສນສ຺ສ ເຂຕ຺ຕໍ. ເອຕສ຺ມິລ຺ຫິ ມາເສ ວສ຺ສິກສາຍິກໍ ອລທ຺ທໍ ປຣິເຍສິຕຸ໌ ວຍ຺ຍຕີ. ກຣຕນິວາສນກ຺ເຂຕ຺ຕມ຺ປີຕິ ກຣຕກ຺ເຂຕ຺ຕລ຺ເຈວ ນິວາສນກ຺ເຂຕ຺ຕລ຺ຈ. ປີ-ສທ຺ເທນ ປຣິເຍສນກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ສມ຺ປິຕ຺ເທຕີ. ເອຕສ຺ມິລ຺ຫິ ອທ຺ຣມາເສ ປຣິເຍສິຕຸ໌, ກາຕຸ໌, ນິວາເສຕຸລ຺ຈ ວຍ຺ຍຕີ, ອສິຍ຺ຖາຕຸ໌ເຍວ ນ ວຍ຺ຍຕີ. ຍໍ ປນ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ ກຕ຺ຖຈິ ໂປຕ຺ຖເກ "ເຊຍ຺ຖມູລປຸຕ຺ຕມາສິຍາ ປຈ຺ຈິມປາຍິປທທິວສໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຍາວ ກາລປກ຺ຂໂປສໂຖ, ອຍເມໂກ ອທ຺ຣມາໂສ ປຣິເຍສນກ຺ເຂຕ຺ຕລ຺ເຈວ ກຣຕກ຺ເຂຕ຺ຕລ຺ຈ. ເອຕສ຺ມິລ຺ຫິ ອນ຺ຕເຣ ວສ຺ສິກສາຍິກໍ ອລທ຺ທໍ ປຣິເຍສິຕຸ໌ , ລທ຺ທໍ ກາຕຸລ຺ຈ ວຍ຺ຍຕີ, ນິວາເສຕຸ໌, ອສິຍ຺ຖາຕຸລ຺ຈ ນ ວຍ຺ຍຕີ"ຕິ (ປາຣາ. ອຍ຺ຖ.

໔໗໒໔໘) ວຈນໍ ທີສຸສຕິ, ຕໍ ປມາທລິຂິຕໍ ມາຕິກາຍ ວິໂຣຣໂຕຕິ ທຍຸຖພຸພໍ້ ''ອທຸຂມາໂສ ເສໂສ ຄິມຸຫານນຸຕິ ກຕຸວາ ນິວາເສຕພຸພ''ນຸຕິ (ປາຣາໆ ໒໘໗) ທີ ປາລຸອິໆ ສພຸພມຸປີຕິ ປຣິເຍສນໍ, ກຣຄໍ, ນິວາສນໍ, ອຂິຍຸຖານລຸຈາຕິ ສພຸພມຸປີໆ ອິມິນາ ອິເມ ຈຕຸຕາໂຣ ມາສາ ປຣິເຍສນກຣຄານິວາສນາຂິຍຸຖານານໍ ຈຕຸນຸນມຸປີ ເຂຕຸຕນຸຕິ ທສຸເສຕິໆ ເອເຕສຸ ທີ ຈຕູສຸ ມາເສສຸ ອລທຸຂໍ ປຣິເຍສິຕຸໍ, ລທຸຂໍ ກາຕຸໍ, ນິວາເສຕຸໍ, ອຂິຍຸຖາຕຸລຸຈ ວຍຸຜຕິໆ

ວສຸສໍ ອຸກຸກຫຸພິຍຕິຕິ ສໍວຈຸຂຣໍ ອຸທຸຂໍ ກທຸຜິຍຕິ ວທຸຜິຍຕິ, ອາຣຸຍຸທຕິຕິ ອຕຸໂຖ, ວສຸສານສຸສ ປຖມມາສໍ ອຸກຸກທຸຜິຕຸວາ ຄິມຸຫານໍ ປຈຸຂິມມາສເມວ ກໂຣນຸຕິຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິໆ ວສຸສູປນາຍິກາທິວເສ ອຂິຍຸຖາຕພຸພາຕິ ວສຸສານໂຕ ປຸພຸເພເຍວ ທສາຫສຸສ ອຕິກຸການຸຕຕຸຕາ ວສຸສູປນາຍິກາທິວເສເຍວ ອຂິຍຸຖາຕພຸພາໆ ຕລຸທີ ທີວສໍ ອຕິກຸການເມຕຸໍ ນ ວຍຸຜຕິໆ ອນຸໂຕວສຸເສ ປນ ລທຸສາ ເຈວ ນິຍຸຖິຕາ ຈ ຕສຸມິເຍວ ອນຸໂຕວສຸເສ ລທຸຂທິວສໂຕ ປຍຸຖາຍ ທສາທໍ ນາຕິກຸການເມຕພຸພາ, ທສາຫາຕິກຸກເມ ນິຍຸຖິຕາ ປນ ຕທເຫວ ອຂິຍຸຖາຕພຸພາໆ ທສາເທ ອປຸປໂທນຸເຕ ຈີວຣກາລໍ ນາຕິກຸການເມຕພຸພາໆ ອຍໍ ຕາວ ກຕາຍ ປຣິຫາໂຣໆ ອກຕາຍ ປນ ໂກ ປຣິຫາໂຣຕິ ອາຫ ''ສເຈ''ຕິອາທີໆ ເອກາທມຸປີ ນ ລກຕິ ອິໂຕ ອລຸຍສຸສ ປຣິຫາຣສຸສາການວໂຕຕິ ອຂິປຸປາໂຍໆ

ໂສ ກຸໂຕ ໂຫຕິຕິ ອາຫ ''ຍາວ ເຫມນຸຕສຸສ ປຖມທິວໂສ''ຕິ, ເຊຍຸຖມູລປຸຕຸຕມາສິໂຕ ປຍຸຖາຍ ຍາວ ກຕຸຕິກປຸຕຸຕມາສິຍາ ປຈຸຂິມປາຜິປທທິວໂສ, ຕາວາຕິ ອຕຸໂຖໆ ເອເຕສຸ ສຕຸຕສຸ ປີຍຸຖິສມຍມາເສສູຕິ ປຜິໂລມກຸກເມນ ວຸຕຸເຕສຸ ກຕຸຕິກປຸຕຸຕມາສິຍາ ປຈຸຂິມປາຜິປທາທີສຸ ເຊຍຸຖມູລປຸຕຸຕມາສາວສາເນສຸ ເອເຕສຸ ສຕຸຕສຸ ປີຍຸຖິສມຍນາມເກສຸ ມາເສສຸໆ ສຕຸປຸປາທກຣເຄ ນາຕິ ''ກາໂລ ວສຸສິກສາຜິກາຍາ''ຕິອາທິນາ ນເຍນ ສຕຸປຸປາທກຣເຄນໆ ວິລຸລາເປນຸຕສຸສາຕິ ''ເທຖ ເມ ວສຸສິກສາຜິກຈີວຣ''ນຸຕິອາທິນາ (ປາຣາໆ ໒໘໘) ນເຍນ ວິລຸລຕຸຕີ ກໂຣນຸຕສຸສໆ ເຕນ ສິກຸຂາປເທນ ອນາປຕຸຕິຕິ ອລຸລາຕກວິລຸລຕຸຕິສິກຸຂາປເທນ ອນາປຕຸຕິ, ອິມິນາ ປນ ສິກຸຂາປເທນ ອາປຕຸຕິເຍວ ອສມຍຕຸຕາໆ ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ ກທນຸຕ ພຸທຸຂທຕຸຕາຈຣິເຍນ –

''ກຕຸວາ ປນ ສຕຸປຸປາທໍ, ວສຸສສາຜິກຈີວຣໍ;

ນິປຸພາເທນຸຕສຸສ ກິກຸຂຸສຸສ, ສມເຍ ປີຍຸຖິສມຸມເຕໆ

'ໂທຕິ ນິສຸສຄຄິຍາປຕຸຕິ, ລາຕກາລຸລາຕກາທິໂນ;

ເຕສຸເຍວ ຈ ວິລຸລຕຸຕີ, ກຕຸວາ ນິປຸພາທເນ ຕຖາ''ຕິໆ

ເອຕຸຖ ຈ ''ອິທໍ ເມ, ກນຸເຕ, ວສຸສິກສາຜິກຈີວຣໍ ອຕິເຣກມາເສ ເສເສ ຄິມຸຫາເນ ປຣິຍິຍຸຖໍ ອຕິເຣກທຸຂມາເສ ເສເສ ຄິມຸຫາເນ ກຕຸວາ ປຣິຫທິຕໍ ນິສຸສຄຄິຍ''ນຸຕິ ອິມິນາ (ປາຣາໆ ໒໘໘) ນເຍນ ນິສຸສຊຊນວິຂານໍ ເວທິຕພຸພໍ້ໆ

ວສຸສິກສາຜິກປຣິເຍສນວຕຸຖຸສຸມິນຸຕິ ປຜິກຈຸເຈວ ວສຸສິກສາຜິກປຣິເຍສນວຕຸຖຸສຸມີໆ ຕິກປາຈິຕຸຕິຍນຸຕິ ອຕິເຣກມາສທຸຂມາເສສຸ ອຕິເຣກສລຸລິເວນຕິກອູນກສລຸລີນໍ ປຣິເຍສນນິວາສນວເສນ ຕີຕີ ປາຈິຕຸຕິຍານິ, ເອກເສສນິທຸເທໂສ ຈາຍໍ, ສາມລຸລນິທຸເທໂສ ວາໆ ອູນກມາສທຸຂມາເສສູຕິ ອູນກມາເສ ເຈວ ອູນກທຸຂມາເສ ຈໆ ອຕິເຣກສລຸລີໂນ, ເວມຕິກສຸສ ວາ ທຸກຸກຜນຸຕິ ເອຕຸຖ ''ປຣິເຍສນນິວາສນໍ ກໂຣນຸຕສຸສາ''ຕິ ປາຖເສໂສໆ ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ – ''ອູນກມາເສ ເສເສ ຄິມຸຫາເນ ອຕິເຣກສລຸລີໂນ, ເວມຕິກສຸສ ວາ ປຣິເຍສນຸຕສຸສ ທຸກຸກຜໍ, ອູນກທຸຂມາເສ ເສເສ ຄິມຸຫາເນ ຈ ອຕິເຣກສລຸລີໂນ, ເວມຕິກສຸສ ວາ ນິວາເສນຸຕສຸສ ທຸກຸກຜ''ນຸຕິໆ ''ຕຖາ''ຕິ ອິມິນາ ທຸກຸກຜໍ ອຕິທິສຕິ, ຕລຸຈ ທຸກຸກຜໍ ອຸທກຜຸສິຕຄຕນາຍ ອກຕຸວາ ນຸຫານປຣິໂຍສານວເສນ ປໂຍເຄ ປໂຍເຄ ກາເຣຕພຸພໍ, ຕລຸຈ ໂຂ ວິວຜງຄເນ ອາກາສໂຕ ປຕິເຕົາທເກເນວ ນຸຫາຍນຸຕສຸສ, ນ ນຸຫານໂກຍຸຖກວາປີອາທີສຸ ໝເຜທີ ອາສິຕຸຕູທເກນ ນຸຫາຍນຸຕສຸສໆ ເຕເນວາຫ ''ສຕິຍາ ວສຸສິກສາຜິກາຍາ''ຕິອາທີໆ ໂປກຸຂຣຄີຍາທີສຸ ປນ ນຄຄສຸສ ນຸຫາຍນຸຕສຸສ ອນາປຕຸຕິຕິ ສມຸພນຸໂຂ, ໂປກຸຂຣຄີຍາທີສຸ ປນ ສຕິຍາປີ ວສຸສິກສາຜິກາຍ ນຄຄສຸສ ນຸຫາຍນຸຕສຸສ ນຕຸຖິ ທຸກຸກຜາປຕຸຕິຕິ ອຕຸໂຖໆ

ເອວໍ ອນຸຕຣາປຕຸຕິຍາ ອນາປຕຸຕີ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານິ ນິສຸສຄຄິເຍນ ອນາປຕຸຕີ ທສຸເສຕຸໍ ''ອຈຸຂິນຸນຈີວຣສຸສາ''ຕິອາທີ ວຸຕຸ

ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ອຈ຺ຉິນ຺ນຈີວຣສ຺ສາຕິ ອຈ຺ຉິນ຺ນເສສຈີວຣສ຺ສຯ ຕສ຺ສາປິ ອສມເຍ ນິວາສໂຕ ອນາປຕ຺ຕິຯ ເອສ ນໂຍ ນຏ຺ຐຈີວຣສ຺ສ ວາຕິ ເອຕ຺ຖາປິຯ ຍຖາ ເຈຕ຺ຖ ນິວາເສນ຺ຕານໍ ເຕສໍ ອນາປຕ຺ຕິ, ເອວໍ ຕຕ຺ຖ ປຣິເຍສນ຺ຕານມ຺ປີຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ເອຕ຺ຖ ປນ ມຫຄ຺ຆວສ຺ສິກສາຏິກໍ ຐເປຕ຺ວາ ນ຺ຫາຍນ຺ຕສ຺ສ ໂຈຣູປທ຺ທໂວ ອາປທາ ນາມາຕິ ອາຫ “ອນິວຕ຺ຖ”ນ຺ຕິອາທິຯ ອາປທາສຸ ວາ ນິວາສຍໂຕຕິ ອາປທາສຸ ວິຊ຺ຊມານາສຸ ອສມເຍ ນິວາເສນ຺ຕສ຺ສຯ ຍໍ ປນ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ “ອຈ຺ຉິນ຺ນຈີວຣສ຺ສາຕິ ເອຕໍ ວສ຺ສິກສາຏິກໍເຍວ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕສຎ຺ຫິ ນຄ຺ຄານໍ ກາໂຍວສ຺ສາປເນ ອນາປຕ຺ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ມຫຄ຺ຆວສ຺ສິກສາຏິກໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ນ຺ຫາຍນ຺ຕສ຺ສ ໂຈຣູປທ຺ທໂວ ອາປທາ ນາມາ”ຕິ ອຈ຺ຉິນ຺ນຈີວຣາທີໂນ ນິສ຺ສຄ຺ຄິເຍນ ອນາປຕ຺ຕີ ອທສ຺ເສຕ຺ວາ ນຄ຺ຄສ຺ສ ນ຺ຫາຍໂຕ ທຸກ຺ກເຏເນວ ອນາປຕ຺ຕິທສ຺ສນໍ, ຕໍ ຍຸຕ຺ຕໍ ວິຍ ນ ທິສ຺ສຕິຯ ສພ຺ພສິກ຺ຂາປເທສຸ ຫິ ມູລາປຕ຺ຕິຍາ ເອວ ອາປຕ຺ຕິປ຺ປສງ຺ເຄ ອນາປຕ຺ຕິທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອນາປຕ຺ຕິວາໂຣ ອາຣຠີຍຕິ, ນ ອນ຺ຕຣາປຕ຺ຕິຍາຕິ, ຕສ຺ມາ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕພ຺ພໍຯ ສຈີວຣຕາຕິ ອນ຺ຕຣວາສເກາຕ຺ຕຣາສງ຺ເຄຫິ ສຈີວຣຕາຯ

ວສ຺ສິກສາຏິກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໕ຯ ຈີວຣອຈ຺ຉິນ຺ທນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

“ທຕ຺ວາ”ຕິ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ປຈ຺ຈາສີສມານສ຺ເສວ ທານມິຘ ອຘິປ຺ເປຕໍ, ນ ນິສ຺ສຏ຺ຐທານນ຺ຕິ ອາຫ “ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈາທີນີ”ຕິອາທິຯ ສກສຎ຺ຎາຍາຕິ “ສກ”ນ຺ຕິ ສຎ຺ຎາຍຯ ອິມິນາ ປາຣາຊິກາຠາວໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຈຊິຕ຺ວາ ທິນ຺ນມ຺ປີ ຫິ ສກສຎ຺ຎາຍ ຄຓ຺ຫໂຕ ນຕ຺ຖິ ປາຣາຊິກໍຯ ອຈ຺ຉິນ຺ທນ຺ຕສ຺ສາຕິ ເອກໂຕ ພທ຺ຘານິ, ວິສຸໍ ຐປິຕານິ ຈ ພຫູນິ ອຈ຺ຉິນ຺ທໂຕ, “ສງ຺ຆາຏິ ອາຫຣ, ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ອາຫຣາ”ຕິ ເອວໍ ອາຫຣາປຍໂຕ ຈຯ ເຕນາຫ “ວຕ຺ຖຸຄຓນາຍ ອາປຕ຺ຕິໂຍ”ຕິຯ “ມຍາ ທິນ຺ນານິ ສພ຺ພານິ ອາຫຣາ”ຕິ ວທໂຕປິ ເອກວຈເນເນວ ສມ຺ພຫຸລາ ອາປຕ຺ຕິໂຍຯ ເອກໍ ຈີວຣໍ ປນ ເອກາພທ຺ຘານິ ຈ ພຫູນິ ອຈ຺ຉິນ຺ທໂຕ ເອກາ ອາປຕ຺ຕິຯ “ອຈ຺ຉິນ຺ທາ”ຕິ ອາຓຕ຺ຕິຍາ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ “ມຍາ ທິນ຺ນານິ ສພ຺ພານິ ຄຓ຺ຫາ”ຕິ ອາຓຕ຺ຕິຍາ ເອກໍ ທຸກ຺ກຏໍ, ອຈ຺ຉິນ຺ເນສຸ ປນ ເອກວຈເນເນວ ສມ຺ພຫຸລາ ປາຈິຕ຺ຕິໂຍຯ ເຕນາຫ “ອຈ຺ຉິນ຺ເນສຸ ວຕ຺ຖຸຄຓນາຍ ອາປຕ຺ຕິໂຍ”ຕິຯ ອຈ຺ຉິນ຺ເນສູຕິ ເຕ ນາຓຕ຺ເຕນ ອຈ຺ຉິນ຺ເນສຸ ຈີວເຣສຸຯ ຍຕ຺ຖ ປນ ໂປຕ຺ຖເກສຸ “ອຈ຺ຉິນ຺ເນສຸ ຍຕ຺ຕການິ ອາຓຕ຺ຕານິ, ເຕສໍ ຄຓນາຍ ອາປຕ຺ຕິໂຍ”ຕິ ປາໂຐ, ຕຕ຺ຖ ຍຕ຺ຕການິ ອາຓຕ຺ຕານີຕິ ຍຕ຺ຕການິ ຈີວຣານິ ຄຓ຺ຫິຕຸໍ ອາຓຕ຺ຕານີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍໍ ປນ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ “ຈີວຣໍ ‘ຄຓ຺ຫາ’ຕິ ອາຓາເປຕິ, ເອກໍ ທຸກ຺ກຏໍຯ ອາຓຕ຺ໂຕ ພຫູນິ ຄຓ຺ຫາຕິ, ເອກໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍ”ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໖໓໓) ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ເອກາພທ຺ຘໍ ສນ຺ຘາຍຯ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍ ສທ຺ຘິ ອິມາຍ ອຏ຺ຐກຖາຍ ນ ໂກຈິ ວິໂຣໂຘຯ ສເຈ ປນ “ສງ຺ຆາຏິ ຄຓ຺ຫ, ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ຄຓ຺ຫາ”ຕິ ອາຓາເປຕິ, ວາຈາຍ ວາຈາຍ ທຸກ຺ກຏໍຯ ອຈ຺ຉິນ຺ເນສຸ ວຕ຺ຖຸຄຓນາຍ ອາປຕ຺ຕິໂຍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ “ອິທໍ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຈີວຣໍ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ສາມໍ ທຕ຺ວາ ອຈ຺ຉິນ຺ນໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍ”ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ໖໓໓) ອິມິນາ ນເຍນ ນິສ຺ສຊ຺ຊນວິຘານໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ຕິກປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອຸປສມ຺ປນ຺ເນ ອຸປສມ຺ປນ຺ນສຎ຺ຎິເວມຕິກອນຸປສມ຺ປນ຺ນສຎ຺ຎິໂນ ວເສນ ຕີຓິ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິຯ ອຎ຺ຎໍ ປຣິກ຺ຂາຣນ຺ຕິ ປຕ຺ຕາທີ ອຎ຺ຎໍ ປຣິກ຺ຂາຣໍ, ອນ຺ຕມໂສ ສູຈິມ຺ປີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນ ເກວລໍ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຈີວຣໍເຍວ ອຈ຺ຉິນ຺ທໂຕ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ອາຫ “ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຈາ”ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ກິຎ຺ຈີຕິ ຈີວຣໍ ວາ ໂຫຕຸ, ປຕ຺ຕາທິ, ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ປຣິກ຺ຂາຣໍ ວາຯ ຕສ຺ສ ວິສ຺ສາສໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສາຕິ ຍສ຺ສ ທິນ຺ນໍ, ຕສ຺ສ ວິສ຺ສາເສນ ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ, ຕຕິຍຕ຺ເຖ ເຈຕໍ ອຸປໂຍຄວຈນໍຯ ອຸປສມ຺ປນ຺ນຕາຕິ ອຈ຺ຉິນ຺ທນສມເຍ ອຸປສມ຺ປນ຺ນກາໂວຯ ກິຎ຺ຈາປິ ອຸປສມ຺ປນ຺ນກາໂວ ປາຬິຍໍ, ມາຕິກຏ຺ຐກຖາຍຎ຺ຈ ທານຄ຺ຄຫເຓສຸ ທິສ຺ສຕິ, ຕຖາປິ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນກາເລ ຈີວຣໍ ທຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປນ຺ນກາເລ ອຈ຺ຉິນ຺ທນ຺ຕສ຺ສ ອາປຕ຺ຕິໂຕ ອຈ຺ຉິນ຺ທນກາເລເຍວ ອຸປສມ຺ປນ຺ນຕາ ອງ຺ຄນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ຈີວຣອຈ຺ຉິນ຺ທນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໖ຯ ສຸຕ຺ຕວິຎ຺ຎຕ຺ຕິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຉພ຺ພິຘໍ ໂຂມສຸຕ຺ຕາທີນ຺ຕິ “ສຸຕ຺ຕໍ ນາມ ຉ ສຸຕ຺ຕານິ ໂຂມໍ ກປ຺ປາສິກໍ ໂກເສຍ຺ຍໍ ກມ຺ພລໍ ສາຓໍ ຠງ຺ຄ”ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ໖໓໗) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຉພ຺ພິຘໍ ໂຂມສຸຕ຺ຕາທີຯ ຕຕ຺ຖ ໂຂມນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໖໓໖-໓໗) ໂຂມວາເກຫິ ກຕສຸຕ຺ຕໍຯ ກປ຺ປາສິກນ຺ຕິ ກປ຺ປາສ

ໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍຯ ໂກເສຍ຺ຍນ຺ຕິ ໂກສິຍໍສູຫິ ກນ຺ຕິຕ຺ວາ ກຕສຸຕ຺ຕໍຯ ກມ຺ພລນ຺ຕິ ເອຬກໂລມສຸຕ຺ຕໍຯ ສາຓນ຺ຕິ ສາຓວາເກນ ກຕສຸຕ຺ຕໍຯ ຠງ຺ຄນ຺ຕິ ປາເຏກ຺ກໍ ວາກສຸຕ຺ຕເມວາຕິ ເອເກຯ ປຎ຺ຈຫິປິ ມິສ຺ເສຕ຺ວາ ກຕສຸຕ຺ຕໍ ປນ "ຠງ຺ຄ"ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ເຕສໍ ອນຸໂລມນ຺ຕິ ເຕສໍ ໂຂມາທີນໍ ອນຸໂລມໍ ທຸກູລໍ ປຕ຺ຕຸຓ຺ຓໍ ໂສມາຣປຏໍ ຈີນປຏໍ ອິທ຺ທິຊໍ ເທວທິນ຺ນນ຺ຕິ ຉພ຺ພິທໍ ສຸຕ຺ຕໍຯ

ຕຸຣິຕິ ວາຍນູປກຣໂຓ ເອໂກ ທຓ຺ໂຑ, ວິຕວິຕຏ຺ຐານໍ ຍຕ຺ຖ ສໍຫຣິຕ຺ວາ ຐເປນ຺ຕິຯ ເວມນ຺ຕິ ວາຍນູປກຣໂຓ ເອໂກ ທຓ຺ໂຑ, ສຸຕ຺ຕໍ ປເວເສຕ຺ວາ ເຍນ ອາໂກເຏນ຺ໂຕ ຆນຠາວໍ ສມ຺ປາເທນ຺ຕິຯ ຕສ຺ສ ສພ຺ພປ຺ປໂຍເຄສຸ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ຕນ຺ຕວາຍສ຺ສ ເຍ ເຕ ຕຸຣິເວມສຊ຺ຊນາທິກາ ປໂຍຄາ, ເຕສຸ ສພ຺ເພສຸ ປໂຍເຄສຸ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ, ຕສ຺ສ ຕນ຺ຕວາຍສ຺ສ ປໂຍເຄ ປໂຍເຄ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຕຸຣິອາທີນໍ ອຠາເວ ເຕສໍ ກຣຓຕ຺ຖໍ ວາສິຜຣສຸອາທີນໍ ມຄ຺ຄນນິສານຣຸກ຺ຂຈ຺ເຉທນາທິສພ຺ພປ຺ປໂຍເຄປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ຕນ຺ຕູນໍ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກຕ຺ຕາ ວິຕວິຕຏ຺ຐານໍ ປຏິລທ຺ຘເມວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ປຏິລາເຠນ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ໂຫຕີ"ຕິ, ວິກປ຺ປນຸປຄປຈ຺ຈິມຈີວຣປ຺ປມາເຓ ວີເຕ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເຕເນວ ວກ຺ຂຕິ "ທີຆໂຕ ວິທຕ຺ຖິມຕ຺ເຕ, ຕິຣິຍຎ຺ຈ ຫຕ຺ຖມຕ຺ເຕ ວີເຕ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍ"ນ຺ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ "ອິທໍ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຈີວຣໍ ສາມໍ ສຸຕ຺ຕໍ ວິຎ຺ຎາເປຕ຺ວາ ຕນ຺ຕວາເຍຫິ ວາຍາປິຕໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍ"ນ຺ຕິ ອິມິນາ ນເຍນ ນິສ຺ສຊ຺ຊນວິຘານໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ເຕເນວາຕິ ວິຎ຺ຎາປິຕຕນ຺ຕວາເຍເນວຯ ເອວໍ ອິຘ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ອິຘາປິ ຕນ຺ຕວາເຍເນວ ທີຆໂຕ ວິທຕ຺ຖິມຕ຺ເຕ, ຕິຣິຍໍ ຫຕ຺ຖມຕ຺ເຕ ວີເຕ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອກປ຺ປິຍສຸຕ຺ຕມເຍຕິ ວິຎ຺ຎາປິຕສຸຕ຺ຕມເຍຯ ອິຕຣສ຺ມິນ຺ຕິ ອວິຎ຺ຎຕ຺ຕິສຸຕ຺ຕມເຍ ປຣິຈ຺ເຈເທຯ ຕໂຕ ເຈ ອູນຕຣາຕິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປມາຓໂຕ ເຈ ອູນຕຣາ, ອນ຺ຕມໂສ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໖໓໖-໖໓໗) ອຈ຺ຈິມຕ຺ຫລປ຺ປມາຓາປີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ກປ຺ປິຍຕນ຺ຕວາເຍນປິ ອກປ຺ປິຍສຸຕ຺ຕໍ ວາຍາເປນ຺ຕສ຺ສ ຍຖາ ປຸພ຺ເພ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ, ເອວມິຘ ທຸກ຺ກຏໍຯ ເຕເນວ ກປ຺ປິຍຎ຺ຈ ອກປ຺ປິຍຎ຺ຈ ສຸຕ຺ຕໍ ວາຍາເປນ຺ຕສ຺ສ ສເຈ ປຈ຺ຈິມຈີວຣປ຺ປມາຓາ ວາ ອູນກາ ວາ ອກປ຺ປິຍສຸຕ຺ຕປຣິຈ຺ເຈທາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕສຸ ປຣິຈ຺ເຈທຄຓນາຍ ທຸກ຺ກຏໍຯ ກປ຺ປິຍສຸຕ຺ຕປຣິຈ຺ເຈເທສຸ ອນາປຕ຺ຕິຯ ອຖ ເອກນ຺ຕຣິເກນ ວາ ສຸຕ຺ເຕນ, ທີຆໂຕ ວາ ກປ຺ປິຍໍ ຕິຣິຍໍ ອກປ຺ປິຍໍ ກຕ຺ວາ ວີຕໍ ໂຫຕິ, ປມາຓຍຸຕ຺ເຕ ປຣິຈ຺ເຈເທ ປຣິຈ຺ເຈເທ ທຸກ຺ກຏໍຯ

ຍທິ ປນ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໖໓໖-໖໓໗) ທ຺ເວ ຕນ຺ຕວາຍາ ໂຫນ຺ຕິ ເອໂກ ກປ຺ປິໂຍ ເອໂກ ອກປ຺ປິໂຍ, ສຸຕ຺ຕຎ຺ຈ ອກປ຺ປິຍໍ, ເຕ ເຈ ວາເຣນ ວິນນ຺ຕິ, ອກປ຺ປິຍຕນ຺ຕວາເຍນ ວີເຕ ປມາຓຍຸຕ຺ເຕ ປຣິຈ຺ເຈເທ ປຣິຈ຺ເຈເທ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ, ອູນຕເຣ ທຸກ຺ກຏໍຯ ອິຕເຣນ ວີເຕ ອຸຠຍຕ຺ຖ ທຸກ຺ກຏໍຯ ສເຈ ທ຺ເວປິ ເອກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກໂຕ ວິນນ຺ຕິ, ປມາຓຍຸຕ຺ເຕ ປຣິຈ຺ເຈເທ ປຣິຈ຺ເຈເທ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍຯ ອຖ ສຸຕ຺ຕໍ ກປ຺ປິຍໍ, ຈີວຣຎ຺ຈ ເກທາຣພທ຺ຘາທີຫິ ສປຣິຈ຺ເຈທໍ, ອກປ຺ປິຍຕນ຺ຕວາເຍນ ວີເຕ ປຣິຈ຺ເຈເທ ປຣິຈ຺ເຈເທ ທຸກ຺ກຏໍ, ອິຕເຣນ ວີເຕ ອນາປຕ຺ຕິຯ ສເຈ ທ຺ເວປິ ເອກໂຕ ວິນນ຺ຕິ, ປມາຓຍຸຕ຺ເຕ ປຣິຈ຺ເຈເທ ປຣິຈ຺ເຈເທ ທຸກ຺ກຏໍຯ ອຖ ສຸຕ຺ຕມ຺ປິ ກປ຺ປິຍຎ຺ຈ ອກປ຺ປິຍຎ຺ຈ, ເຕ ເຈ ວາເຣນ ວິນນ຺ຕິ, ອກປ຺ປິຍຕນ຺ຕວາເຍນ ອກປ຺ປິຍສຸຕ຺ຕມເຍສຸ ປຈ຺ຈິມຈີວຣປ຺ປມາເຓສຸ ປຣິຈ຺ເຈເທສຸ ວີເຕສຸ ປຣິຈ຺ເຈທຄຓນາຍ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ, ອູນຕເຣສຸ ກປ຺ປິຍສຸຕ຺ຕມເຍສຸ ຈ ທຸກ຺ກຏໍຯ ກປ຺ປິຍຕນ຺ຕວາເຍນ ອກປ຺ປິຍສຸຕ຺ຕມເຍສຸ ປມາຓຍຸຕ຺ເຕສຸ ວາ ອູນເກສຸ ວາ ທຸກ຺ກຏເມວ, ກປ຺ປິຍສຸຕ຺ຕມເຍສຸ ອນາປຕ຺ຕິຯ

ອຖ ເອກນ຺ຕຣິເກນ ວາ ສຸຕ຺ເຕນ, ທີຆໂຕ ວາ ອກປ຺ປິຍໍ ຕິຣິຍໍ ອກປ຺ປິຍໍ ກຕ຺ວາ ວິນນ຺ຕິ, ອຸໂຠປິ ວາ ເຕ ເອກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກໂຕ ວິນນ຺ຕິ, ອປຣິຈ຺ເຈເທ ຈີວເຣ ປມາຓຍຸຕ຺ເຕ ປຣິຈ຺ເຈເທ ປຣິຈ຺ເຈເທ ທຸກ຺ກຏໍ, ສປຣິຈ຺ເຈເທ ປຣິຈ຺ເຈທວເສນ ທຸກ຺ກຏານິຯ ເຕນາຫ "ເອເຕເນວ ອຸປາເຍນາ"ຕິອາທິຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ຕນ຺ຕວາໂຍ ຕາວ ອຎ຺ຎາຕກອປ຺ປວາຣິຕໂຕ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ ລທ຺ໂຘ ອກປ຺ປິໂຍ, ເສໂສ ກປ຺ປິໂຍຯ ສຸຕ຺ຕມ຺ປິ ສາມໍ ວິຎ຺ຎາປິຕໍ ອກປ຺ປິຍໍ, ເສສໍ, ຎາຕກາທິວເສນ ອຸປ຺ປນ຺ນຎ຺ຈ ກປ຺ປິຍນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕິກປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ວາຍາປິເຕ ວາຍາປິຕສຎ຺ຎີເວມຕິກອວາຍາປິຕສຎ຺ຎີນໍ ວເສນ ຕີຓິ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິຯ ຈີວຣຕ຺ຖາຍ ວິຎ຺ຎາປິຕສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ສາມໍ ວາ ອຎ຺ເຎນ ວາ ຈີວຣຕ຺ຖາຍ ວິຎ຺ຎາປິຕສຸຕ຺ຕໍ ຯ ກິຎ຺ຈາປິ ປາຬິຍໍ "ສາມໍ ສຸຕ຺ຕໍ ວິຎ຺ຎາເປຕ຺ວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາປິ ອິຘ "ຈີວຣຕ຺ຖາຍ ສາມໍ ວິຎ຺ຎາປິຕສຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ອວຕ຺ວາ ເກວລໍ "ຈີວຣຕ຺ຖາຍ ວິຎ຺ຎາປິຕສຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ອງ຺ເຄສຸ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຎ຺ເຎນ ຈີວຣຕ຺ຖາຍ ວິຎ຺ຎາປິຕສຸຕ຺ຕມ຺ປິ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ອກປ຺ປິຍວິຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາຕິ "ຈີວຣໍ ເມ, ອາວຸໂສ, ວາຍຖາ"ຕິ ເອວໍຣູປາຍ ອກປ຺ປິຍວິຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາຯ

ສຸຕ຺ຕວິຎ຺ຎຕ຺ຕິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຖຯ ມຫາເປສກາຣສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ຈີວຣສາມິເກຫິປຸພ຺ເພ ອປ຺ປວາຣິໂຕ ຫຸຕ຺ວາຕິ “ກີທິເສນ ເຕ, ການ຺ເຕ, ຈີວເຣນ ອຕ຺ໂຖ, ກີທິສໍ ເຕ ຈີວຣໍ ວາຍາເປມິ, ວທ, ການ຺ເຕ, ຍທິຈ຺ຉສີ”ຕິ ຈີວຣສາມິເກຫີ ປຸພ຺ເພ ອວຸຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ອາຍຕາທີຫີ ຕີຫີ ສຸຕ຺ຕວຫ຺ຒນາກາເຣນ ສຫ ວາຍນາການໍ ທສ຺ເສຕິ, ສຸວີຕາທີຫີ ຈຕູຫີ ວາຍນາກາຣເມວຯ “ກິຍ຺ຈິມຕ຺ຕໍ ອນຸປທຊ຺ເຊຍ຺ຍາມາ”ຕິອາທີ ຕສ຺ສ ກຕ຺ຕພ຺ພາການມຕ຺ຕທສ຺ສນໍ, ນ ປນ ອຽຄທສ຺ສນໍ ສຸຕ຺ຕວຫ຺ຒນວເສເນວ ອາປຊ຺ຊິຕພ຺ພຕ຺ຕາຕິ ອາຫ “ນ ກີກ຺ຂຸໂນ ປີຕ຺ຫປາຕທານມຕ຺ເຕນາ”ຕິອາທີຯ ເອຕ຺ຖ ຈ “ອິທໍ ເມ, ການ຺ເຕ, ຈີວຣໍ ປຸພ຺ເພ ອປ຺ປວາຣິເຕນ ອຍ຺ຍາຕກສ຺ສ ຄຫປຕິກສ຺ສ ຕນ຺ຕວາເຍ ອຸປສຽກມິຕ຺ວາ ຈີວເຣ ວິກປ຺ປໍ ອາປນ຺ນໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍ”ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ໖໔໖) ອິມິນາ ນເຍນ ນິສ຺ສຊ຺ຊນວິທານໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕິກປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອຍ຺ຍາຕເກ ອຍ຺ຍາຕກສຍ຺ຍິເວມຕິກຍາຕກສຍ຺ຍີນໍ ວເສນ ຕີຕິ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິຯ

ມຫາເປສກາຣສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໒ຯ ອຈ຺ເຈກຈີວຣສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ປຖມປທສ຺ສາຕິ “ທສາຫານາຄຕ”ນ຺ຕິ ປທສ຺ສຯ ປຸຣິມນເຍເນວາຕິ ອຈ຺ຈນ຺ຕສໍໂຍຄວເສເນວຯ ຕານິ ທິວສານີຕິ ເຕສຸ ທິວເສສຸຯ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວາຕິ ນິຣນ຺ຕຣເມວ, ເຕສຸ ທສາເຫສຸ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ທິວເສຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ປວາຣຕາມາສສ຺ສາຕິ ປຸພ຺ພກຕ຺ຕິກມາສສ຺ສຯ ໂສ ຫິ ອິຜ ປຖມປວາຣຕາໂຍຄໂຕ “ປວາຣຕາມາໂສ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຊຕ຺ຫປກ຺ຂປຍ຺ຈມິໂຕ ປຍ຺ຖາຍາຕິ ສຸກ຺ກປກ຺ຂປຍ຺ຈມີ ອາທີ ກຕ຺ວາຯ ປວາຣຕາມາສສ຺ສ ຊຕ຺ຫປກ຺ຂປຍ຺ຈມິໂຕຕິ ວາ ປວາຣຕາມາສສ຺ສ ປກາສນໂຕ ປຸຣິມສ຺ສ ຊຕ຺ຫປກ຺ຂສ຺ສ ປຍ຺ຈມິໂຕ ປຍ຺ຖາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂຍ ປເນຕ຺ຖ “ການມຍ຺ເຈສ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຜິຯ ໔ຯ໖໔໐) ‘ທສາຫປຣມໍ ອຕິເຣກຈີວຣໍ ຊາເຣຕພ຺ພ’ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ໔໖໖) ອິມິນາວ ສິທ຺ເຜ, ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ປນ ອປຸພ຺ພໍ ວິຍ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ສິກ຺ຂາປທໍ ຖປີຕ”ນ຺ຕິ ປາໂຖ ທິສ຺ສຕິ, ໂສ ປມາທປາໂຖ “ທສາຫານາຄຕ”ນ຺ຕິ ອິມິນາ ວິໂຣຜໂຕຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ກິຍ຺ຈ “ຊຕ຺ຫປກ຺ຂປຍ຺ຈມິໂຕ ປຍ຺ຖາຍາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຍ຺ຖກຖາເຍວ ປຸພ຺ພາປຣວິໂຣໂຜປີ ສິຍາຯ

ອຈ຺ເຈກຈີວຣນ຺ຕິ ອຈ຺ຈາຍິກຈີວຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ໂສ ຈ ອຈ຺ຈາຍິກກາໂວ ທາຍກສ຺ສ ຄມິກາທີກາເວນາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຄມິກຄິລານຄພ຺ກີນິອກິນວຸປ຺ປນ຺ນສທ຺ຜານໍ ປຸຄ຺ຄລານ”ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຄມິໂກ ນາມ “ເສນາຍ ວາ ຄນ຺ຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ປວາສໍ ວາ ຄນ຺ຕຸກາໂມ ໂຫຕີ”ຕິ (ປາຣາຯ ໖໔໓) ວຸຕ຺ໂຕຯ ອຍ຺ຍຕເຣນ “ວສ຺ສາວາສິກໍ ທສ຺ສາມີ”ຕິ ເອວໍ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ທິນ຺ນນ຺ຕິ ຄມິກາທີນໍ ອຍ຺ຍຕເຣນ ຄມນາທີຫີ ກາຣເຕຫີ ທາຕຸກາເມນ ທູຕໍ ວາ ເປເສຕ຺ວາ, ສຍໍ ວາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ “ວສ຺ສາວາສິກໍ ທສ຺ສາມີ”ຕິ ເອວໍ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ທິນ຺ນໍ ຈີວຣໍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ “ອິທໍ ເມ, ການ຺ເຕ, ອຈ຺ເຈກຈີວຣໍ ຈີວຣກາລສມຍໍ ອຕິກ຺ກາມິຕໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍ”ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ໖໔໓) ອິມິນາ ນເຍນ ນິສ຺ສຊ຺ຊນວິທານໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ເສສນ຺ຕິ “ສາຜາຣຕປຍ຺ຍຕ຺ຕິ”ຕິອາທິກໍຯ ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ຕຕ຺ຖ ອຕິເຣກຈີວເຣ ອຕິເຣກຈີວຣສຍ຺ຍິອາທີໂນ ທສາຫາຕິກ຺ກໂມ, ອິຜ ອຈ຺ເຈກຈີວເຣ ອຈ຺ເຈກຈີວຣສຍ຺ຍິອາທີໂນ ຈີວຣກາລາຕິກ຺ກໂມຯ ຕຖາ ອນຈ຺ເຈກຈີວເຣ ອຈ຺ເຈກຈີວຣສຍ຺ຍີໂນ, ເວມຕິກສ຺ສ ຈ ທຸກ຺ກຍໍຯ ຊາຕິປ຺ປມາຕສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອຈ຺ເຈກຈີວຣສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກຕາ, ທສາຫານາຄຕາຍ ກຕ຺ຕິກເຕມາສິກປຸຕ຺ຕມາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນກາໂວ, ອນຜິຍ຺ຖິຕອວິກປ຺ປີຕຕາ, ຈີວຣກາລາຕິກ຺ກໂມຕິ ຈຕຸຣຽຄກາໂວວ ເອຕ຺ຖ ວິເສໂສຯ

ອຈ຺ເຈກຈີວຣສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໓ຯ ສາສຽກສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິອາທີສຸ ວິຍາຕິ “ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕີ”ຕິ (ວິກຯ ໔໐໒) ອິມສ຺ສ ວິກຽເຄ “ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊາ”ຕິ ອຸທ຺ຜຣິຕພ຺ເພ “ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ”ນ຺ຕິ ອຸທ຺ຜຍໍຯ ຕທິທ ນິທສ຺ສນໍ ກຕໍຯ ອາທີສທ຺ເທນ ປນ “ອນາປຸຈ຺ຈໍ ວາ ຄຈ຺ເຊຍ຺ຍາ”ຕິອາທີນໍ (ປາຈິຯ ໑໑໑, ໑໑໔) ສຽຄໂຫ ທຍ຺ຖພ຺ໂພຯ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ອຸປສທ຺ທສ຺ສຕ຺ຖມາຫຯ ວສິຕ຺ວາຕິ ອກ຺ຂຕ຺ທໍ ວສິຕ຺ວາຯ “ເຍນ

ຍສ຺ສ ທີ ສມ຺ພນ຺ໂຘ, ທູຣຌ຺ຐມ຺ປີ ຈ ຕສ຺ສ ຓ''ນ຺ຕິ ວຈນໂຕ "ອິມສ຺ສ...ເປ... ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຘ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອິມສ຺ສາຕິ "ອຸປ຺ວສ຺ສ''ນ຺ຕິ ປທສ຺ສ. ວິນຍປ຺ຣິຍາເຍນ ອຣຌ຺ຌລກ຺ຂຓໍ ອທິນ຺ນາທານປາຣາຊິເກ ອາຄຕໍ. ຕຕ຺ຖ ທິ "ຄາມາ ວາ ອຣຌ຺ຌາ ວາ''ຕິ ອນວເສສໂຕ ອວຫາຣຌ຺ຐານປຣິຄ຺ຄເຫນ ຕທຸກຍໍ ອສງ຺ກຣໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຖເປຕ຺ວາ ຄາມຌ຺ຈາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຄາມູປ຺ຈາໂຣ ທິ ໂລເກ ຄາມສງ຺ຂເມວ ຄຈ຺ຉຕິຕິ. ອິຘ ປນ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປ຺ຣິຍາເຍນ "ປຌ຺ຈທນຸສຕິກໍ ປຈ຺ຉິມ''ນ຺ຕິ (ປາຣາ. ໖໕໔) ອາຄຕໍ ອາຣຌ຺ຌກໍ ກິກ຺ຂຸໍ ສນ຺ຘາຍ. ນ ທິ ໂສ ວິນຍປ຺ຣິຍາຍິເກ ອຣຌ຺ເຌ ວສນ຺ໂຕ "ອາຣຌ຺ຌໂກ ປນ຺ຖເສນາສໂນ''ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໖໑) ສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ອາຄຕເມວ ລກ຺ຂຓໍ ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ສພ຺ພປຈ຺ຉິມານິ ອາໂຣປິເຕນ ອາຈຣິຍທນຸ ນາ''ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ "ອາຈຣິຍທນຸ ນາມ ປກະຕິຫຕ຺ເຖນ ນວວິທຕ຺ຖິປ຺ມາຓໍ. ຊິຍາຍ ປນ ອາໂຣປິຕາຍ ຈຕຸຫຕ຺ຖປ຺ມາຓ''ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ. ຄາມສ຺ສາຕິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ. ອິນ຺ທຂີລໂຕຕິ ອຸມ຺ມາຣໂຕ. ປຣິກ຺ເຂປາຣຫຌ຺ຐານໂຕຕິ ປຣິຍນ຺ເຕ ຄິຕພຣສ຺ສ ອຸປ຺ຈາເຣ ຄິຕສ຺ສ ມຊ຺ຊິມສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ປຖມເລຑ຺ຑຸປາຕໂຕ. ກິຕ຺ຕເກນ ມຕ຺ເຄນ ມິນິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ "ສເຈ''ຕິອາທິ. ມຊ຺ຊິມຌ຺ຐກຖາຍໍ ປນ "ວິຫາຣສ຺ສາປີ ຄາມສ຺ເສວ ອຸປ຺ຈາຣໍ ນີຫຣິຕ຺ວາ ອຸກິນ຺ນໍ ເລຑ຺ຑຸປາຕານໍ ອນ຺ຕຣາ ມິນິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ໂຈຣານໍ ນິວິຌ຺ໂຖກາສາທິທສ຺ສເນນາຕິ ອາຣາເມ, ອາຣາມູປ຺ຈາເຣ ຈ ໂຈຣານໍ ນິວິຌ຺ໂຖກາສາທິທສ຺ສເນນ ກາຣເຕນ. ອາທິສທ຺ເທນ ກຸຕ຺ໂຕກາສຌ຺ຐິໂຕກາສນິສິນ຺ໂນກາສນິປ຺ນ຺ໂນກາສານໍ ຄຫຓໍ. ໂຈເຣຫິ ມນຸສ຺ສານໍ ຫຕວິລຸຕ຺ຕາ ໂກຍິຕກາວທສ຺ສນໂຕຕິ ອາຣາເມ, ອາຣາມູປ຺ຈາເຣ ຈ ຫຕວິລຸຕ຺ຕາໂກຍິຕກາວທສ຺ສນໂຕ.

ອນ຺ຕຣພເຣ ນິກ຺ຂິເປຍ຺ຍາຕິ ອນ຺ຕເຣ ອນ຺ຕເຣ ພຣານິ ເອຕ຺ຖ, ເອຕສ຺ສາຕິ ວາ ອນ຺ຕຣພຣໍ, ຄາໂມ, ຕສ຺ມິ ຖເປຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ "ອາຣຌ຺ຌກສ຺ສາ''ຕິອາທິ. ຕຌ຺ຈາຕິ ນິກ຺ຂິປນຌ຺ຈ. "ມຫາປວາຣຓາຍ ປວາຣິໂຕ ໂຫຕິ''ຕິ ອິທໍ ວສ຺ສຈ຺ເຉທໍ ອກຕ຺ວາ ວຸຌ຺ຐກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ປນ ປວາຣຓາຍ ອງ຺ຄກາວໍ. ເຕເນວ ທິ ພ຺ຍຕິເຣກໍ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ (ປາຣາ. ອຌ຺ຐ. ໒.໖໕໓-໖໕໔) ວຸຕ຺ຕໍ "ສເຈ ປຈ຺ຉິມິກາຍ ວາ ອຸປ຺ຄໂຕ ໂຫຕິ ຉິນ຺ນວສ຺ໂສ ວາ, ນິກ຺ຂິປິຕຸໍ ນ ລກຕິ''ຕິ. ກຕ຺ຕິກມາໂສ ນາມ ປຸພ຺ພກຕ຺ຕິກມາສສ຺ສ ກາລຸອປກ຺ຂປາຜິປທໂຕ ປຌ຺ຐາຍ ຍາວ ອປຣກຕ຺ຕິກປຸຕ຺ຓມາ, ຕາວ ເອກູນຕິໍສ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວາ. ເອວ-ສທ຺ເທນ ກຕ຺ຕິກມາສໂຕ ປຣໍ ນ ລກຕິຕິ ທສ຺ເສຕິ. ອູນປ຺ປມາເຓ ຕາວ ອຣຌ຺ຌລກ຺ຂຓາໂຍຄໂຕ ນ ລກຕ຺, ກສ຺ມາ ຄາວຸ ຕໂຕ ອຕິເຣກປ຺ປມາເຓ ນ ລກຕິຕິ ອາຫ "ຍຕ຺ຣທີ''ຕິອາທີ. ນິມນ຺ຕິໂຕ ປນ ອທ຺ຘໂຍຊນມ຺ປີ ໂຍຊນມ຺ປີ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວສິຕຸໍ ປຈ຺ເຈຕິ, ອິທມ຺ປ຺ປມາຓໍ. ສາສງ຺ກສປ຺ປຜິກຍເມວ ໂຫຕິຕິ ສາສງ຺ກຌ຺ເຈວ ສປ຺ປຜິກຍຌ຺ຈ ໂຫຕິ. ເອວ-ສທ຺ເທນ ອ ນາສງ຺ກອປ຺ປຜິກເຍທີ ອງ຺ຄຍຸຕ຺ເຕປີ ເສນາສເນ ວສນ຺ໂຕ ນິກ຺ຂິປິຕຸໍ ນ ລກຕິຕິ ທສ຺ເສຕິ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ປຸຣິມິກາຍ ອຸປ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ອກ຺ຂຕ຺ທໍ ກຕ຺ວາ ວຸຌ຺ຐວສ຺ໂສ ຍໍ ຄາມໍ ໂຄຈຣຄາມໍ ກຕ຺ວາ ປຌ຺ຈທນຸສຕິກປຈ຺ຉິເມ ອາຣຌ຺ຌກເສນາສເນ ວິຫຣຕິ, ຕສ຺ມິ ຄາ ເມ ຈີວຣໍ ຖເປຕ຺ວາ ສກລກຕ຺ຕິກມາສໍ ຕສ຺ມິເຍວ ເສນາສເນ ເຕນ ຈີວເຣນ ວິນາ ວຕ຺ຖຸໍ ອນຸຊານິຕ຺ວາ ອິທານິ ວິຫາຣໂຕ ອຌ຺ຌຕ຺ຖ ວສນ຺ຕສ຺ສ ຉາຣຕ຺ຕໍ ວິປ຺ປວາສໍ ອນຸຊານນ຺ໂຕ "ສິຍາ ຈ ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ''ຕິອາທິມາຫ. ອສມາທານຈາຣຌ຺ທິ ອຕ຺ຖຕກຖິນາ ເອວ ລກນ຺ຕິ, ເນຕເຣຕິ ເອຕ຺ຖ ອິທມ຺ປີ ກາຣຓໍ ທຌ຺ຐພ຺ພໍ. ຕຕ຺ຖ ຉາຣຕ຺ຕປຣມໍ ເຕນ ກິກ຺ຂຸນາ ເຕນ ຈີວເຣນ ວິປ຺ປວສິຕພ຺ພນ຺ຕິ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ວິຫາເຣ ວສນ຺ໂຕ ຕໂຕ ອຌ຺ຌຕ຺ຖ ຄມນກິຈ຺ເຈ ສຕິ ອນ຺ຕຣພເຣ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປ຺ຕິ, ເຕນ ກິກ຺ຂຸນາ ເຕນ ຈີວເຣນ ຉາຣຕ຺ຕປຣມໍ ວິປ຺ປວສິຕພ຺ພໍ, ຉ ຣຕ຺ຕິໂຍ ຕມ຺ຫາ ວິຫາຣາ ອຌ຺ຌຕ຺ຖ ວສິຕພ຺ພາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ວຸຕ຺ຕຌ຺ທິ ກທນ຺ເຕນ ພຸທ຺ຘທຕ຺ຕາຈຣິເຍນ –

"ຍໍ ຄາມໍ ໂຄຈຣໍ ກຕ຺ວາ, ກິກ຺ຂຸ ອາຣຌ຺ເຌ ວເສ;

ຕສ຺ມິ ຄາເມ ຖເປຕຸໍ ຕໍ, ມາສເມກໍ ຕຸ ວຌ຺ຜຕິ.

"ອຌ຺ຌຕ຺ເຖວ ວສນ຺ຕສ຺ສ, ຉາຣຕ຺ຕປຣມໍ ມຕໍ;

ອຍມສ຺ສ ອສິປ຺ປາໂຍ, ປຜິຈ຺ຉນ຺ໂນ ປກາສິໂຕ''ຕິ.

ເຕເນວາຫ "ຕໂຕ ເຈ ອຸຕ຺ຕຣິ ວິປ຺ປວເສຍ຺ຍາຕິ ຉາຣຕ຺ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ຕສ຺ມິ ເສນາສເນ ສຕ຺ຕມໍ ອຣຸຓໍ ອຸຌ຺ຐາເປຍ຺ຍາ''ຕິອາທິ. ຕຖາ ອສກ຺ໂກນ຺ເຕນາຕິ ຄຕຌ຺ຐານສ຺ສ ທູຣຕາຍ ເສນາສນໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ສຕ຺ຕມໍ ອຣຸຓໍ ອຸຌ຺ຐາເປຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ເຕນ. ເອວມ຺ປີ ອສກ຺ໂກນ຺ເຕນ ຕຕ຺ເຣວ ຄິເຕນ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘຣິຕພ຺ພໍ "ອຕິເຣກຈີວຣຌ຺ຐາເນ ຖສ຺ສຕີ''ຕິ. ວສິຕ຺ວາຕິ ອຣຸຓໍ ອຸຌ຺ຐາເປຕ຺ວາ. ກິກ຺ຂຸສມ຺ມຸຕີ ອຸໂທສິຕສິກ຺ຂາປເທ ວຸຕ຺ຕາວ.

ເສສນ຺ຕິ “ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ຠິກ຺ຂຸສມ຺ມຸຕິຍາຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອນຸປ຺ຎ຺ຎຕ຺ຕິ”ຕິອາທິກໍ. ຕຕ຺ຖ ຫິ ອງ຺ເຄສຸ ຍໍ ຣຕ຺ຕິວິປ຺ປວາໂສ ຈຕຸຕ຺ຖມງ຺ຄໍ, ຕໍ ອິຘ ລາຣຕ຺ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ວິປ຺ປວາໂສ ໂຫຕີຕິ ອຍເມວ ວິເສໂສ.

ສາສງ຺ກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໑໐. ປຣິຓຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ນ ຫິ ຈາຍໍ ສງ຺ຆສ຺ສ ປຣິຓໂຕ, ນ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ໂຕ, ອຖ ກາຖໍ ສງ຺ຆສນ຺ຕໂກ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘ໂສ ຫິ’’ຕິອາທິ. ຕຕ຺ຖ ໂສຕິ ລາໂຠ. ເອເກນ ປຣິຍາເຍນາຕິ ປຣິຓຕກາວສງ຺ຂາເຕນ ເອເກນ ປຣິຍາເຍນ. “ລຠິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ອິມິນາ ລາກາສຫ຺ຫສ຺ສ ກມ຺ມສາຘນມາຫ. ຈີວຣາທິວຕ຺ຖຸນ຺ຕິ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣໍ ອນ຺ຕມໂສ ຈຸຓ຺ຓປິຓ຺ຑມ຺ປິ ທນ຺ຕກຏ຺ຐມ຺ປິ ທສິກສຸຕ຺ຕມ຺ປີ. ປຣິຓຕນ຺ຕິ ສງ຺ຆສ຺ສ ນິນ຺ນໍ ສງ຺ຆສ຺ສ ໂປຓໍ ສງ຺ຆສ຺ສ ປພ຺ຠາຣໍ ຫຸຕ຺ວາ ຐິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຍນ ປນ ກາຣເຓນ ໂສ ປຣິຓໂຕ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ທສ຺ສາມ ກຣິສ຺ສາມາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຕ຺ຕໂນ ປຣິຓາເມນ຺ຕສ຺ສາຕິ “ອິທໍ ມຍ຺ທໍ ເທຫີ”ຕິ ສງ຺ຆສ຺ສ ປຣິຓຕກາວໍ ຎຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິຓາເມຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ. ປໂຍເຄຕິ ປຣິຓາມນປ຺ປໂຍເຄ. ເອຕ຺ຖ ຈ “ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຊານໍ ສງ຺ຆິກໍ ລາກໍ ປຣິຓຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິຓາມິກໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍ”ນ຺ຕິ ອິມິນາ ນເຍນ ນິສ຺ສຊ຺ຊນວິຘານໍ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ສງ຺ຆເຈຕິຍປຸຄ຺ຄເລສູຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ ອນ຺ຕມໂສ ສຸນຂໍ ອຸປາທາຍ ໂຍ ໂກຈິ ສຕ຺ໂຕ “ປຸຄ຺ຄໂລ”ຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອຎ຺ຎສງ຺ຆາທີນນ຺ຕິ ອຎ຺ຎສງ຺ຆເຈຕິຍປຸຄ຺ຄລານໍ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – “ສງ຺ຆສ຺ສ ປຣິຓຕໍ ອຎ຺ຎສ຺ສ ສງ຺ຆສ຺ສ ວາ ເຈຕິຍສ຺ສ ວາ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວາ, ເຈຕິຍສ຺ສ ປຣິຓຕໍ ອຎ຺ຎສ຺ສ ເຈຕິຍສ຺ສ ວາ ສງ຺ຆສ຺ສ ວາ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວາ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ປຣິຓຕໍ ອຎ຺ຎສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວາ ສງ຺ຆສ຺ສ ວາ ເຈຕິຍສ຺ສ ວາ ປຣິຓາເມນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏ”ນ຺ຕິ.

ອິທານິ ອນາປຕ຺ຕິໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອປຣິຓຕສຎ຺ຎິໂນ”ຕິອາທິມາຫ. ປຣິຓເຕ, ອປຣິຓເຕ ຈ ອປຣິຓຕສຎ຺ຎິໂນ ຈາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ, ປຣິຓເຕ, ອປຣິຓເຕ ຈາຕິ ອຸກຍຕ຺ຖາປິ ອນາປຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ “ປຣິຓເຕ ອປຣິຓຕສຎ຺ຎີ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິຓາເມຕິ, ອນາປຕ຺ຕີ. ອປຣິຓເຕ ອປຣິຓຕສຎ຺ຎີ ອນາປຕ຺ຕີ”ຕິ (ປາຣາ. ໖໖໐). ເທຍ຺ຍຘມ຺ໂມຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຈ຺ຈຍາ. ອາທິສທ຺ເທນ “ປຏິສງ຺ຂາຣໍ ວາ ລເກຍ຺ຍ, ຈິຣຏ຺ຐິຕິໂກ ວາ ອສ຺ສ, ຍຕ຺ຖ ວາ ປນ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ, ຕຕ຺ຖ ເທຖາ”ຕິ (ປາຣາ. ໖໖໑) ວຈນານໍ ຄຫຓໍ. ສເຈ ປນ ທາຍກາ “ມຍໍ ສງ຺ຆກຕ຺ຕໍ ກຕ຺ຕຸກາມາ, ເຈຕິຍປູຊໍ ກຕ຺ຕຸກາມາ, ເອກສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປຣິກ຺ຂາຣໍ ທາຕຸກາມາ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ຣຸຈິຍາ ທສ຺ສາມ. ກຓຖ, ກຕ຺ຖ ເທມາ”ຕິ (ປາຣາ. ອຏ຺ຐ. ໔.໖໖໐) ວທນ຺ຕິ, ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ເຕນ ຠິກ຺ຂຸນາ “ຍຕ຺ຖ ອິຈ຺ຉຖ, ຕຕ຺ຖ ເທຖາ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພາ.

ປຣິຓຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ປຕ຺ຕວຄ຺ໂຄ ຕຕິໂຍ.

ອິຕິ ກງ຺ຂາວິຕຣຓິຍາ ປາຕິໂມກ຺ຂວຓ຺ຓນາຍ

ວິນຍຕ຺ຖມຎ຺ຊູສາຍໍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນິຍໍ

ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ປາຈິຕ຺ຕິຍກຓ຺ຑໍ

໑ຯ ມຸສາວາທວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ມຸສາວາທສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ສມ຺ປຊານມຸສາວາເທຕິ ເອຕ຺ຖ ມຸສາຕິ ອຠູຕໍ ອຕຈ຺ຉໍ ວຕ຺ຖຸ, ວາໂທຕິ ຕສ຺ສ ຠູຕໂຕ ຕຈ຺ຉໂຕ ວິຎ຺ຎາປນໍ, ສມ຺ປຊານສ຺ສ ມຸສາວາໂທ ສມ຺ປຊານມຸສາວາໂທ, ຕສ຺ມິໍ ສມ຺ປຊານມຸສາວາເທຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ "ປຸພ຺ເພ"ຕິອາທິຯ ໂສ ຈ ປນ ມຸສາວາໂທ ປຸພ຺ພຠາຄກ຺ຂເຓ, ຕງ຺ຂເຓ ຈ ວິຊານນ຺ຕສ຺ສ ໂຫຕິ "ປຸພ຺ເພວສ຺ສ ໂຫຕິ 'ມຸສາ ຠຓິສ຺ສ'ນ຺ຕິ, ຠຓນ຺ຕສ຺ສ ໂຫຕິ 'ມຸສາ ຠຓາມີ'"ຕິ (ປາຈິຯ ໒) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ອາຫ "ປຸພ຺ເພປິ ຊານິຕ຺ວາ ວຈນກ຺ຂເຓປິ ຊານນ຺ຕສ຺ສາ"ຕິຯ ເອຕ຺ຖຫິ ທ຺ວຍໍ ອງ຺ຄຠູຕໍ, ອິຕຣໍ ປນ ໂຫຕຸ ວາ, ມາ ວາ, ອກາຣຓເມຕໍຯ ນນຸ ເຈຕໍ ຠຓນເມວ ຎາຍຕີຕິ ອາຫ "ຠຓນຎ຺ຈ ນາມາ"ຕິອາທິຯ ອຠູຕສ຺ສາຕິ ອຕຈ຺ຉສ຺ສຯ

ຫຕ຺ຖກໍ ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຫຕ຺ຖໂກຕິ ຕສ຺ສ ເຖຣສ຺ສ ນາມໍຯ ສກ຺ຍານໍ ປຸຕ຺ໂຕຕິ ສກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕຯ ພຸທ຺ຘກາເລ ກິຣ ສກ຺ຍກຸລໂຕ ອສີຕິ ປຸຣິສສຫສ຺ສານິ ປພ຺ພຊິໍສຸ, ເຕສໍ ໂສ ອຎ຺ຎຕໂຣຯ ອວຊານິຕ຺ວາ ປຏິຊານາທີວຕ຺ຖຸສ຺ມິນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອວຊານິຕ຺ວາ ປຏິຊານນໍ ນາມ ຕິຕ຺ຖິເຍຫິ ສທ຺ຘິໍ ກເຖນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ວາເທ ກຎ຺ຈິ ໂທສໍ ສລ຺ລກ຺ເຂນ຺ໂຕ "ນາຍໍ ມມ ວາໂທ"ຕິ ອວຊານິຕ຺ວາ ປຸນ ກເຖນ຺ໂຕ ກເຖນ຺ໂຕ ນິທ຺ໂທສຕໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ "ມເມວ ອຍໍ ວາໂທ"ຕິ ປຏິຊານາຕິຯ ອາທິສທ຺ເທນ ປຏິຊານິຕ຺ວາ ອວຊານນໍ, ອຎ຺ເຎນາຎ຺ຎໍ ປຏິຈຣຓໍ, ສມ຺ປຊານມຸສາຠາສນໍ, ສງ຺ເກຕໍ ກຕ຺ວາ ວິສໍວາທນກຣຓຎ຺ຈ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ອິທານິ ອາປຕ຺ຕິເຠທທ຺ສນຕ຺ຖໍ "ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສທມ຺ມາໂຣຈນຕ຺ຖ"ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ອນຸປ຺ຘາເຣຕ຺ວາ ສຫສາ ຠຓນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອວີມໍສິຕ຺ວາ ເວເຄນ ທິຏ຺ຐມ຺ປີ "ອທິຏ຺ຐໍ ເມ"ຕິອາທິນາ ຠຓນ຺ຕສ຺ສ ຯ "ອຎ຺ຎໍ ຠຓິສ຺ສາມີ"ຕິ ອຎ຺ຎໍ ຠຓນ຺ຕສ຺ສາຕິ ໂຍ ມນ຺ທຕ຺ຕາ ໂມມູຫຕ຺ຕາ ປກ຺ຂລນ຺ໂຕ "ຈີວຣ"ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ "ຈີຣ"ນ຺ຕິອາທີນິ ຠຓຕິ, ອຍໍ "ອຎ຺ຎໍ ຠຓິສ຺ສາມີ"ຕິ ອຎ຺ຎໍ ຠຓຕິ ນາມຯ ໂຍ ປນ ສາມເຓເຣນ "ອປິ, ຠນ຺ເຕ, ມຍ຺ຫໍ ອຸປ຺ຊ຺ຊາຍໍ ປສ຺ສິຕ຺ຖາ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ເກຬິໍ ກຸຣຸມາໂນ "ຕວ ອຸປ຺ຊ຺ຊາໂຍ ທາຣຸສກຏໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ ຄໂຕ ຠວິສ຺ສຕີ"ຕິ ວາ ສິງ຺ຄາລສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ "ກສ຺ສາຍໍ ສທ຺ໂທ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ "ມາຕຸຍາ ເຕ ຍາເນນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຍາ ກທ຺ທເມ ລຄ຺ຄຈກ຺ກໍ ອຸທ຺ຘຣນ຺ຕານໍ ອຍໍ ສທ຺ໂທ"ຕິ ວາ ເອວໍ ເນວ ທວາ, ນ ຣວາ ອຎ຺ຎໍ ຠຓຕິ, ໂສ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິເຍວຯ ອຎ຺ຎາ ປູຣຓກຖາ ນາມ ໂຫຕິ – ເອໂກ ຄາເມ ໂຖກໍ ເຕລໍ ລຠິຕ຺ວາ ວິຫາຣໍ ອາຄໂຕ ສາມເຓຣໍ ຠຓຕິ "ຕ຺ວໍ ອຊ຺ຊ ກຸຫິໍ ຄໂຕ, ຄາໂມ ເອກເຕໂລ ອໂຫສີ"ຕິ ວາ, ປຈ຺ຉິກາຍ ຐປິຕໍ ປູວຂຓ຺ຑໍ ລຠິຕ຺ວາ "ອຊ຺ຊ ຄາເມ ປຈ຺ຉິກາຫິ ປູເວ ຈາເຣສຸ"ນ຺ຕິ ວາ, ອຍໍ ມຸສາວາໂທວ ໂຫຕິຯ ວິສໍວາທນປຸເຣກ຺ຂາຣຕາຕິ ວິສໍວາເທນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ວິສໍວາທນໍ, ວຎ຺ຈນາທິປ຺ປາຍວສປ຺ປວຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ສ ປຸເຣກ຺ຂາຣຕາ ວິສໍວາທນປຸເຣກ຺ຂາຣຕາ, ວິສໍວາທນຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຸຣໂຕ ກຣຓນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ມຸສາວາທສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒ຯ ໂອມສວາທສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ໂອມສວາເທຕິ ຂຸໍສນຄຣຫຓວຈເນຯ ຍສ຺ມາ ປນ ຕໍ ເນວ ກຓ຺ຓສຸຂໍ, ນ ຫທຍສຸຂໍ, ຕສ຺ມາ ເຕນ ກຓ຺ຓຎ຺ເຈວ ຫທຍຎ຺ຈ ວິຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອາຫ "ໂອວິຊ຺ຊນວຈເນ"ຕິ, ຊາຕິອາທີຫິ ຆເຏຕ຺ວາ ວຈເນຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເຕນາຫ "ຊາຕິນາມາ"ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ຊາຕິ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາທີ ອຸກ຺ກຏ຺ຐາ ເຈວ ຈຓ຺ຑາລາທີ ຫີນາ ຈ ຊາຕິຯ ນາມໍ ນາມ ອວກຓ຺ຓກາທີ ຫີນຎ຺ເຈວ ພຸທ຺ຘຣກ຺ຂິຕາທີ ອຸກ຺ກຏ຺ຐຎ຺ຈ ນາມໍຯ ໂຄຕ຺ຕໍ ນາມ ໂກສິຍາທີ ຫີນຎ຺ເຈວ ໂຄຕມາທີ ອຸກ຺ກຏ຺ຐຎ຺ຈ ໂຄຕ຺ຕໍຯ ກມ຺ມໍ ນາມ ປຸປ຺ຜຉຑ຺ຑກາທີ ຫີນຎ຺ເຈວ ກສິວຓິຊ຺ຊາທີ ອຸກ຺ກຏ຺ຐຎ຺ຈ ກມ຺ມໍຯ ສິປ຺ປໍ ນາມ ນຬກາຣາທີ ຫີນຎ຺ເຈວ ມຸທ຺ທາຄຓນາທີ ອຸກ຺ກຏ຺ຐຎ຺ຈ ສິປ຺ປໍຯ ອາພາໂຘ ນາມ ສພ຺ໂພປິ ໂຣໂຄ ຫີໂນເຍວຯ ອຖ ວາ ມທຸເມໂຫ ອຸກ຺ກຏ຺ໂຐ, ເສໂສ ຫີໂນຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ລິງ຺ຄໍ ນາມ ອຕິທີຆາທີ ຫີນ

ຌຸເຈວ ນາຕິທີຉາທິ ອຸກຸກຌຸຄຌຸຈ ລິງຄໍ່ຯ ກິເລໂສ ນາມ ຣາຄາທິໂກ ສພຸໂພປິ ກິເລໂສຯ ອາປຕຸຕິ ນາມ ໂສຕາປຕຸຕາທິກາ ອຸກຸກຌຸຄາ ເຈວ ປາຣາຊິກາທິ ອນຸກຸກຌຸຄາ ຈ ອາປຕຸຕິຯ ອກຸໂກໂສ ນາມ "ໂອຌຸໂຄສີ"ຕິອາທິໂກ ທີໂນ ເຈວ "ປຕຸຌີໂຕສີ"ຕິອາທິໂກ (ປາຈິຯ ໑໘) ອຸກຸກຌຸໂຄ ຈ ອກຸໂກໂສຯ

ຍຖາຕຖາຕິ ປາລຸອິອາຄຕານາຄຕປທານໍ ເຍນ ເກນຈິ ອາກາເຣນຯ ອິມສຸມິ ສິກຸຂາປເທ ຄເປຕຸວາ ກິກຸຂຸ ກິກຸຂຸນີອາທໂຍ ສພຸເພ ສຕຸຕາ ອນຸປສມຸປນຸນຌຸຄາເນ ຄິຕາຕິ ອາຫ "ອິຊ ຈາ"ຕິອາທິຯ ທວກມຸຍຕາ ນາມ ເກລຸອິຫສານິປຸປາຍຕາຯ ສພຸພຕຸຖາຕິ ອຸປສມຸປນຸນານຸປສມຸປນຸເນສຸ ເຈວ ປາລຸອິອາຄຕານາຄຕປເທສຸ ຈາຕິ ສພຸພຕຸຖຯ ອຕຸຖຊມຸມອນຸສາສນີປຸເຣກຸຂາຣານນຸຕິ ເອຕຸຖ "ຈຕຸຫາໂລສີ"ຕິອາທິກາຍ ປາລຸອິຍາ ອຕຸຖໍ ວຕຸເຕນຸໂຕ ອຕຸຖປຸເຣກຸຂາໂຣ ນາມຯ ປາລຸອີ ວາເຈນຸໂຕ ຊມຸມປຸເຣກຸຂາໂຣ ນາມຯ ອນຸສິຌຸຄິຍໍ ຄຕຸວາ "ອິທານິປິ ຈຕຸຫາໂລສີ, ປາປໍ ມາ ອກາສີຯ ມາ ຕໂມຕມປຣາຍໂຓ ອໂຫສີ"ຕິອາທິນາ (ປາຈິຯ ອຌຸຄຯ ໓໘) ນເຍນ ກເຖນຸໂຕ ອນຸສາສນີປຸເຣກຸຂາໂຣ ນາມາຕິ ເວທິຕພຸໂພຯ

ໂອມສວາທສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຌຸຄິຕາຯ

໓ຯ ເປສຸຌຸຌສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ກິກຸຂຸເປສຸຌຸເຌຕິ ປິສຕິຕິ ປິສຸຕາ, ຍາຍ ວາຈາຍ ສມຄຸເຄ ສຕຸເຕ ອວຍວກູເຕ ວຄຸເຄ ກິນຸເນ ກໂຣຕິ, ສາ ວາຈາ ປິສຸຕາ, ປິສຸຕາ ເອວ ເປສຸຌຸຌໍ, ຕາຍ ວາຈາຍ ສມນຸນາຄໂຕ ປິສຸໂຕ, ຕສຸສ ກມຸມໍ ເປສຸຌຸຌໍ, ກິກຸຂຸສຸສ ເປສຸຌຸຌໍ ກິກຸຂຸເປສຸຌຸຌໍ, ຕສຸມິ ກິກຸຂຸເປສຸຌຸເຌ, ກິກຸຂຸໂຕ ສຸຕຸວາ ກິກຸຂຸນາ, ກິກຸຂຸສຸສ ວາ ອຸປສໍຫຌເປສຸຌຸເຌຕິ ອຕຸໂຖຯ ເຕນາຫ "ຊາຕິອາທິຫີ"ຕິອາທິຯ ຕຌຸຈ ໂຂ ທຸວີຫີ ກາຣເຓຫີ ອຸປສໍຫຣຕີຕິ ອາຫ "ກິກຸຂຸໂນ ປີຍກມຸຍຕາຍ ວາ"ຕິອາທິຯ ຕຕຸຖ ກິກຸຂຸໂນ ປີຍກມຸຍຕາຍາຕິ ຍສຸສ ຕໍ ກາສຕິ, ຕສຸສ ກິກຸຂຸໂນ "ເອວມຫໍ ເອຕສຸສ ປີໂຍ ກວິສຸສາມີ"ຕິ ອຕຸຕໂນ ປີຍກາວໍ ປຕຸຖຍມານຕາຍຯ ເກທາທິປຸປາເຍນາຕິ "ເອວມຍໍ ເຕນ ສທຸຊີ ກິຊຊິສຸສຕີ"ຕິ ປຣສຸສ ປເຣນ ເກທໍ ອິຈຸຌນຸເຕນຯ ອຖ ວາ ປີຍສຸຌຸຌກຣຕາໂຕ ເປສຸຌຸຌໍ (ສາຣຕຸຖຯ ຜີຯ ປາຈິຕຸຕິຍ ໓ຯ໓໖) ນິຣຸຕຸຕິນເຍນ, ຍາຍ ວາຈາຍ ຍສຸສ ຕໍ ກາສຕິ, ຕສຸສ ຫທເຍ ອຕຸຕໂນ ປີຍກາວໍ, ປຣສຸສ ຈ ສຸຌຸຌກາວໍ ກໂຣຕິ, ສາ ວາຈາ, "ກິກຸຂຸສຸສ ເປສຸຌຸຌໍ ກິກຸຂຸເປສຸຌຸຌ"ນຸຕິອາທິນາ ເອວມຸເປຕຸຖ ອຕຸໂຖ ທຌຸຄພຸໂພຯ "ວຸຕຸຕນເຍເນວາຕິ "ຊາຕິອາທິຫີ ອກຸໂກສວຕຸຖູຫີ"ຕິອາທິນາ ວຸຕຸຕນເຍນຯ

ປາລຸອິມຸຕຸຕກອກຸໂກສູປສໍຫາເຣຕິ "ໂຈໂຣສີ"ຕິອາທິນາ ອກຸໂກສສຸສ ອຸປສໍຫາເຣຯ "ອນກຸໂກສວຕຸຖຸກູຕໍ ປນ ເປສຸຌຸຌກຣໍ ຕສຸສ ກີຣິຍໍ, ວຈນໍ ວາ ປີຍກມຸຍຕາຍ ອຸປສໍຫຣນຸຕສຸສ ກິຌຸຈາປີ ອິມິນາ ສິກຸຂາປເທນ ອາປຕຸຕິ ນ ທິສຸສຕິ, ຕຖາປີ ທຸກຸກເຌນ ກວິຕພຸພ"ນຸຕິ (ສາຣຕຸຖຯ ຜີຯ ປາຈິຕຸຕິຍ ໓ຯ໓໖) ວທນຸຕີຯ ປາປຄຣຫີຕາຍ ວທນຸຕສຸສາຕິ ເອກໍ ອກຸໂກສນຸຕໍ, ເອກຌຸຈ ຂມນຸຕໍ ທິສຸວາ "ອໂຫ ນິລຸລຊຸໂຊ, ອີທິສມຸປິ ນາມ ກວນຸຕໍ ປຸນ ວຕຸຕພຸພໍ ມຌຸຌິສຸສຕີ"ຕິ ເອວໍ ເກວລໍ ປາປຄຣຫີຕາຍ ກຓນຸຕສຸສຯ

ເປສຸຌຸຌສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຌຸຄິຕາຯ

໔ຯ ປທໂສຊມຸມສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ປທໂສ ຊມຸມໍ ວາເຈຍຸຍາຕິ ເອກໂຕ ປທໍ ປທໍ ຊມຸມໍ ວາເຈຍຸຍ, ໂກຌຸຄາສໍ ໂກຌຸຄາສໍ ວາເຈຍຸຍາຕິ ອຕຸໂຖຯ ຍສຸມາ ນ ເກວລໍ ຕິສຸໂສ ສງຄີຕິໂຍ ອາຣຸລຸຫຊມຸມໍເຍວ ປທໂສ ວາເຈນຸຕສຸສ ອາປຕຸຕິ, ຕສຸມາ "ສງຄີຕິຕຸຕຍໍ ອນາຣຸລຸຫມຸປີ"ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍຯ ອາທິ-ສທຸເທນ (ປາຈິຯ ອຌຸຄຯ ໔໘) ສີລູປເທສ ຊຸຕງຄປຌຸຫອາຣມຸມຕກຖາ ພຸທຸຊິກທຕຸຫກຌຸຌາຕວຕຸຖຸອສຸກກຖາທີນໍ ຄຫຓໍຯ ເມຕຸຫກມິລິນຸທປຌຸເຫສຸ ເຖຣສຸສ ສກປຸປຜິກາເນ ອນາປຕຸຕີຯ ຍໍ ຣຌຸໂຌ ສຌຸຌາປນຕຸຖໍ ອາຫຣິຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ, ຕຕຸຖ ອາປຕຸຕີຯ ວຕຸຕປີຜກອງຄຸລິມາລປີຜກຣຌຸຄປາລຄຊຊິຕອາລຸອວກຄຊຊິຕຄູລຸຫມຄຸຄຄູລຸຫເວສສນຸຕຣຄູລຸຫວິນຍເວທລຸລປີຜກາທີນີ ປນ ອພຸທຸຊວຈນານິເຍວຯ

ຍສຸມາ ປນ ຕໍ ປທໍ ຈຕຸພຸພິຊໍ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ "ປທານຸປທອນຸວກຸຂຣານຸພຸຍຌຸຊເນສູ"ຕິ ວຸຕຸຕໍຯ ຕຕຸຖ ປທນຸຕິ ເອ

ໂກ ຄາຖາປາໂທ ອນິປ຺ປນ຺ໂນ. ອນຸປທນ຺ຕິ ທຸຕິຍປາໂທ. ອນ຺ວກ຺ຂຣນ຺ຕິ ເອເກກໍ ອກ຺ຂຣໍ. ອນຸພ຺ຍຎ຺ຊນນ຺ຕິ ປຸຣິມພ຺ຍຎ຺ຊເນນ ສທິສໍ ປຈ຺ຉາພ຺ຍຎ຺ຊນໍ. ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ວາ ເອກໍ ອກ຺ຂຣໍ ອນ຺ວກ຺ຂຣໍ. ອກ຺ຂຣສມູໂຫ ອນຸພ຺ຍຎ຺ຊນໍ. ອກ຺ຂຣານຸພ຺ຍຎ຺ຊນສມູໂຫ ປທໍ. ປຐມໍ ປທໍ ປທເມວ, ທຸຕິຍໍ ອນຸປທນ຺ຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ນານາກຣຓໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ເອເຕສຸ ປທາທີສຸ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ຠິກ຺ຂຸຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸນິຎ຺ຈ ຐເປຕ຺ວາ ອວເສສປຸຄ຺ຄເລຫິ ສທ຺ຘິໍ ເອກໂຕ ຠຓນ຺ຕສ຺ສ ປທາທິຄຓນາຍ ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ.

ເອຕ຺ຖ ຄາຖາພນ຺ເທສຸ (ປາຈິ. ອຏ຺ຐ. ໔໕) ຕາວ "ມໂນປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ຘມ຺ມາ"ຕິ (ຘ. ປ. ໑, ໒) ເອກເມກໍ ປທໍ ສາມເຓເຣນ ສທ຺ຘິໍ ເອກໂຕ ອາຣຠິຕ຺ວາ ເອກໂຕເຍວ ນິຏ຺ຐາເປນ຺ຕສ຺ສ ປທຄຓນາຍ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ. ເຖເຣນ "ມໂນປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ຘມ຺ມາ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຕໍ ປທໍ ອປາປຸຓິຕ຺ວາ "ມໂນເສຏ຺ຐາ ມໂນມຍາ"ຕິ ວຈນກາເລ ປຕ຺ເຕນ ສາມເຓເຣນ ເອກໂຕ ຠຓນ຺ຕສ຺ສ ອນຸປທຄຓນາຍ. "ຣູປໍ ອນິຈ຺ຈ"ນ຺ຕິອາທີ (ມ. ນິ. ໑.໓໕໓, ໓໕໔) ວຈນກາເລ ເຕນ ສທ຺ຘິໍ "ຣູ" ກາຣມຕ຺ເຕເນວ ວາເຈນ຺ຕສ຺ສ ອນ຺ວກ຺ຂຣຄຓນາຍ. ເອສ ນໂຍ ຄາຖາພນ຺ເທປິ. "ຣູປໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນິຈ຺ຈໍ, ເວທນາ ອນິຈ຺ຈາ"ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໓໕໓, ໓໕໔) ອິມໍ ສຸຕ຺ຕໍ ວາຈຍມາໂນ ເຖເຣນ "ຣູປໍ ອນິຈ຺ຈ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈມາເນ ສາມເຓໂຣ ສີຆປຎ຺ຎຕາຍ "ເວທນາ ອນິຈ຺ຈາ"ຕິ ອິມໍ ອນິຈ຺ຈປທໍ ເຖຣສ຺ສ "ຣູປໍ ອນິຈ຺ຈ"ນ຺ຕິ ເອເຕນ ອນິຈ຺ຈປເທນ ສທ຺ຘິໍ ເອກໂຕ ຠຓນ຺ໂຕ ວາຈໍ ນິຈ຺ຉາເຣຕິ, ເອວໍ ວາເຈນ຺ຕສ຺ສ ອນຸພ຺ຍຎ຺ຊນຄຓນາຍ ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ຕິກປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສຎ຺ຎິເວມຕິກອຸປສມ຺ປນ຺ນສຎ຺ຎີນໍ ວເສນ ຕີຓິ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິ. ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນນ ສທ຺ຘິໍ ເອກໂຕ ອຸທ຺ເທສຄ຺ຄຫເຓ ເອກໂຕ ຠຓນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ. ເອສ ນໂຍ "ສຊ຺ຌາຍກຣເຓ, ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ອຸທ຺ເທສຄ຺ຄຫເຓ"ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ. ຕຕ຺ຣາຍໍ ວິນິຈ຺ຉໂຍ – ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ນິສີທິຕ຺ວາ ອຸທ຺ທິສາເປນ຺ຕິ. ອາຈຣິໂຍ "ນິສິນ຺ນານໍ ຠຓາມີ"ຕິ ເຕຫິ ສທ຺ຘິໍ ເອກໂຕ ວທຕິ, ອາຈຣິຍສ຺ເສວ ອາປຕ຺ຕິ. ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນນ ສທ຺ຘິໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິ. ທ຺ເວປິ ຐິຕາ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ເອເສວ ນໂຍ. ທຫຣຠິກ຺ຂຸ ນິສິນ຺ໂນ, ສາມເຓໂຣ ຐິໂຕ, "ນິສິນ຺ນສ຺ສ ຠຓາມີ"ຕິ ຠຓໂຕ ອນາປຕ຺ຕິ. ສເຈ ທຫໂຣ ຕິຏ຺ຐຕິ, ອິຕໂຣ ນິສີທຕິ, "ຐິຕສ຺ສ ຠຓາມີ"ຕິ ຠຓໂຕປິ ອນາປຕ຺ຕິ. ສເຈ ພຫູນໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ອນ຺ຕເຣ ເອໂກ ສາມເຓໂຣ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມິໍ ນິສິນ຺ເນ ປທໂສ ຘມ຺ມໍ ວາເຈນ຺ຕສ຺ສ ອຈິຕ຺ຕກາ ອາປຕ຺ຕິ. ສເຈ ສາມເຓໂຣ ອຸປຈາຣໍ ມຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ຐິໂຕ ວາ ນິສິນ຺ໂນ ວາ ໂຫຕິ, ເຍສໍ ວາເຈຕິ, ເຕສຸ ອປ຺ຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາ ເອເກນ ທິສາກາເຄນ ປ຺ລາຍນ຺ຄນ຺ຖໍ ນາມ ຄຓ຺ຫາຕີຕິ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕສ຺ມາ ອນາປຕ຺ຕິ.

ສຊ຺ຌາຍກຣເຓຕິ ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນນ ສທ຺ຘິໍ ເອກໂຕ ສຊ຺ຌາຍກຣເຓ. ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ອຸທ຺ເທສຄ຺ຄຫເຓຕິ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ອຸທ຺ເທສຄ຺ຄຫເຓ. ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ປຄຸຓຄນ຺ຖໍ ຠຓນ຺ຕສ຺ສາຕິ ສເຈ ເອກຄາຖາຍ ເອໂກ ປາໂທ ນາຄຈ຺ຉຕິ, ອວເສສາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອຍໍ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ປຄຸຓຄນ຺ໂຖ ນາມ. ເອເຕນ ນເຍນ ສຸຕ຺ເຕປິ ເວທິຕພ຺ໂພ, ຕໍ ຠຓນ຺ຕສ຺ສ. ໂອສາເຣນ຺ຕສ຺ສ ຈາ ຕິ ປຣິສມຊ຺ເຌ ສຸຕ຺ຕໍ ອຸຈ຺ຈາເຣນ຺ຕສ຺ສ ຈ.

ປທໂສຘມ຺ມສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໕. ປຐມສຫເສຍ຺ຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອິຘ "ຠິກ຺ຂຸໍ ຐເປຕ຺ວາ ອວເສໂສ ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ນາມາ"ຕິ (ປາຈິ. ໔໘) ວຈນໂຕ ຕິຣຈ຺ຉານຄໂຕປິ ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນເຍວ, ໂສ ຈ ໂຂ ນ ສພ຺ໂພ, ເມຖຸນຘມ຺ມາປຕ຺ຕິຍາ ວຕ຺ຖຸຠູໂຕວາຕິ ອາຫ "ອນ຺ຕມໂສ"ຕິອາທີ. ຕສ຺ສ ຈ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ເມຖຸນຘມ຺ມາປຕ຺ຕິຍາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພ. ທິຣຕ຺ຕຕິຣຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ທິຣຕ຺ຕວຈເນນ ນ ໂກຈິ ວິເສສຕ຺ໂຖ ລພ຺ຠຕິ, ເກວລໍ ໂລກໂວຫາຣວເສນ ພ຺ຍຎ຺ຊນສິລິຏ຺ຐຕາຍ, ມຸຂາຣຸຬ຺ຫຕາຍ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ທຸວິນ຺ນໍ ວາ ຕິຓ຺ຓໍ ວາ ຣຕ຺ຕີນນ຺ຕິ ປນ ວຈນຕ຺ຖມຕ຺ຕທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນິຣນ຺ຕຣຕິຣຕ຺ຕທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວາ ທິຣຕ຺ຕຄ຺ຄຫຓໍ ກຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ສຫເສຍ຺ຍນ຺ຕິ ເອກໂຕ ເສຍ຺ຍໍ. ເສຍ຺ຍາຕິ ຈ ກາຍປ຺ປສາຣຓສງ຺ຂາຕໍ ສຍນມ຺ປິ ວຸຈ຺ຈຕິ "ສຍນໍ ເສຍ຺ຍາ"ຕິ ກຕ຺ວາ, ຍສ຺ມິໍ ເສນາສເນ ສຍນ຺ຕິ, ຕມ຺ປິ "ສຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ເສຍ຺ຍາ"ຕິ ກຕ຺ວາ. ຕທຸຠຍມ຺ປິ ອິຘ ສາມຎ຺ເຎນ, ເອກເສສນເຍນ ວາ ຄຫິຕນ຺ຕິ ອາຫ "ສພ຺ພຈ຺ຉນ຺ນປຣິຈ຺ຉນ຺ເນ"ຕິອາທີ.

ຕຕ຺ຖ ຍໍ ເສນາສນໍ ອຸປຣິ ປຎ຺ຈຫິ ຉທເນຫິ (ປາຈິ. ອຏ຺ຐ. ໕໑), ອຎ຺ເຎນ ວາ ເກນຈິ ອນ຺ຕມໂສ ວຕ຺ເຖນາປິ ສພ຺ພເມວ

ປຣິຈຸຌນ຺ນ໌, ກູມິໂຕ ປຌ຺ຄາຍ ຍາວ ຌຫນ໌ ອາຫຈຸຈ, ອນາຫຈຸຈາປິ ວາ ສພ຺ພນ຺ຕິເມນ ປຣິຍາເຍນ ທິຍຫ຺ຌຫຕ຺ຖຸພ຺ເພເຌນ ປາກາເຣນ ວາ ອຌ຺ເຌນ ວາ ເກນຈິ ອນ຺ຕມໂສ ວຕ຺ເຖນາປິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕ໌, ອິທ໌ ສພ຺ພຈຸຌນ຺ນສພ຺ພປຣິຈຸຌນ຺ນ໌ ນາມ. ຍສ຺ສ ປນ ອຸປຣິ ພຫຸຕຣ໌ ຄານ໌ ຌນ຺ນ໌, ອປ຺ປ໌ ອຈຸຌນ຺ນ໌, ສມນ຺ຕໂຕ ຈ ພຫຸຕຣ໌ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕ໌, ອປ຺ປ໌ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕ໌, ອິທ໌ ເຍກ຺ຍ຺ເຍນ ຌນ຺ນ໌ ເຍກ຺ຍ຺ເຍນ ປຣິຈຸຌນ຺ນ໌ ນາມ. ຕສ຺ມິ ສພ຺ພຈຸຌນ຺ນປຣິຈຸຌນ຺ເນ, ເຍກ຺ຍ຺ເຍນ ຌນ຺ນປຣິຈຸຌນ຺ເນ ວາ.

ວິຫເຫຍ຺ຍາຕິ ກເຣຍ຺ຍ, ຕລ຺ຈ ໂຂ ອຕ຺ຖໂຕ ສມ຺ປາຫນນ຺ຕິ ອາຫ "ສມ຺ປາເຫຍ຺ຍາ"ຕິ. ອຍລ຺ເຫຕ຺ຖ ສງເຂປຕ຺ໂຖ "ເສນາສນສງ ຂາຕ໌ ເສຍ຺ຍ໌ ປວິສິຕ຺ວາ ກາຍປ຺ປສາຣຕສງຂາຕ໌ ເສຍ຺ຍ໌ ກປ຺ເປຍ຺ຍ ວິຫເຫຍ຺ຍ ສມ຺ປາເຫຍ຺ຍາ"ຕິ. ທິຍຫ຺ຌຫຕ຺ຖຸພ຺ເພໂຌ ວຫ຺ຌກິຫຕ຺ເຖນ ຄເຫຕພ຺ໂພ. ເອກູປຈາໂຣຕິ ວລລ຺ຊນທ຺ວາຣສ຺ສ ເອກຕ຺ຕ໌ ສນ຺ຌາຍ ວຸຕ຺ຕ໌. ສຕຄພ຺ກ໌ ວາ ຈຕ຺ສາລ໌ ເອກູປ ຈາຣ໌ ໂຫຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຌ. ຕຕ຺ຖ ວາຕິ ປຸຣິມປຸຣິມທິວເສ ຍຕ຺ຖ ວຸຌ຺ຖ໌, ຕສ຺ມິເຍວ ເສນາສເນ ວາ. ອຌ຺ລຕ຺ຖ ວາ ຕາທິເສຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕລກ຺ຂເຓນ ສມນ຺ນາຄເຕ ອຌ຺ລສ຺ມິ ປຸພ຺ເພ ອວຸຌ຺ຖເສນາສເນ ວາ. ເຕນ ວາຕິ ເຍນ ສຫ ປຸຣິມປຸຣິມທິວເສ ວຸຌ຺ຖ໌, ເຕນ ວາ. ອຌ຺ເຌນ ວາຕິ ເຍນ ສຫ ປຸຣິມປຸຣິມສ຺ມິ ທິວເສ ວຸຌ຺ຖ໌, ຕໂຕ ອຌ຺ເຌນ ວາ. ສງເຂໂປຕິ ສງເຂປວຕ຺ຕນາ. ຍທິ ເອວ໌ ວິຕ຺ຖາໂຣ ກຖ໌ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ "ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນາ"ຕິອາທິ.

ອຸປຫ຺ຌຈຸຌນ຺ນປຣິຈຸຌນ຺ນາທິສູຕິ ອາທິສທ຺ເທນ "ສພ຺ພຈຸຌນ຺ເນ ຈູລອກປຣິຈຸຌນ຺ເນ ທຸກ຺ກຒ໌, ເຍກ຺ຍ຺ເຍນ ຌນ຺ເນ ຈູ ລອກປຣິຈຸຌນ຺ເນ ທຸກ຺ກຒ໌, ສພ຺ພປຣິຈຸຌນ຺ເນ ຈູລອກຈຸຌນ຺ເນ ທຸກ຺ກຒ໌, ເຍກ຺ຍ຺ເຍນ ປຣິຈຸຌນ຺ເນ ຈູລອກຈຸຌນ຺ເນ ທຸກ຺ກຒ"ນ຺ຕິ (ປາຈິ. ອຌ຺ຄ. ໕໓) ອຌ຺ຄກຖາຍ໌ ວຸຕ຺ຕານ໌ ຄຫຓ໌. ຕຕິຍາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ປຸຣາຣຸຓາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ປຸນ ວສນ຺ຕສ຺ສາຕິ ຕຕິຍາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຣຸຓໂຕ ປຸເຣຕຣເມວ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອຣຸຓ໌ ພຫິ ອຸຌ຺ຖາເປຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕຖທິວເສ ອຕ຺ຖງຄເຕ ສູຣິເຍ ປຸນ ວສນ຺ຕສ຺ສ. ສພ຺ພຈຸຌນ຺ນສພ຺ພາປຣິຈຸຌນ຺ນາທິສູຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ອາທິສທ຺ເທນ "ສພ຺ພປຣິຈຸຌນ຺ເນ ສພ຺ພອຈຸຌນ຺ເນ, ເຍກ຺ຍ຺ເຍນ ອຈຸຌນ຺ເນ ເຍກ຺ຍ຺ເຍນ ອປຣິຈຸຌນ຺ເນ"ຕິ (ປາຈິ. ໕໔) ປາລຸອິຍ໌ ອາຄຕານ໌, "ອຸປຫ຺ຌຈຸຌນ຺ເນ ຈູລອກປຣິຈຸຌນ຺ເນ ອນາປຕ຺ຕິ, ອຸປຫ຺ຌປຣິຈຸຌນ຺ເນ ຈູລອກຈຸຌນ຺ເນ ອນາປຕ຺ຕິ, ຈູລອກຈຸຌນ຺ເນ ຈູລອກປຣິຈຸຌນ຺ເນ ອນາປຕ຺ຕີ"ຕິ (ປາຈິ. ອຌ຺ຄ. ໕໓) ອຌ຺ຄກຖາຍ໌ ອາຄຕານລ຺ຈ ຄຫຓ໌.

ປຄມສຫເສຍ຺ຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຌ຺ຄິຕາ.

໖. ທຸຕິຍສຫເສຍ຺ຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິຍາຕິ ຊີວມານກມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິຍາ. "ມຕິຕ຺ຖິ ປນ ກິລ຺ຈາປິ ປາຣາຊິກວຕ຺ຖຸກູຕາ, ອນຸປາທິນ຺ນປກ຺ເຂ ປນ ຄິຕຕ຺ຕາ ສຫເສຍ຺ຍາປຕ຺ຕີ ນ ກໂຣຕີ"ຕິ (ວຊິຣ. ຍີ. ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໕໔) ວທນ຺ຕິ. ອທິສ຺ສມານຣູປາຫິ ປນ ຍກ຺ຂິເປຕິຫິ, ເມຖຸນສ຺ສ ອວຕ຺ຖຸກູຕາຍ ຈ ຕິຣຈ຺ຌານຄຕິຕ຺ຖິຍາ ອນາປຕ຺ຕີ. ປຄມທິວເສປີຕິ ປຄມສ຺ມິ ວິຍ ສິກ຺ຂາປເທ ນ ຈຕ຺ຕເຖເຍວ ທິວເສ, ອຖ ໂຂ ອິຌ ປຄມທິວເສປີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິມິນາ ອິຌ ທິວສປຣິຈ຺ເຌໂທ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ອງຄສ຺ ປນ ປາຈິຕ຺ຕິຍວຕ຺ຖຸກເສນາສນ໌, ຕຕ຺ຖ ມາຕຄາເມນ ສຫ ນິປ຺ຊຊນ໌, ສູຣິຍຕ຺ຖງຄມນນ຺ຕິ ຕີຓິ ອງຄານີຕິ ອຍມ຺ປີ ວິເສໂສ ທຌ຺ຄພ຺ໂພ.

ທຸຕິຍສຫເສຍ຺ຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຌ຺ຄິຕາ.

໗. ຌມ຺ມເທສນາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຌປ຺ປລ຺ຈວາຈາຫີຕິ ຌຫີ ປລ຺ຈຫີ ວາຈາຫີ. ວາຈາປຣິຈ຺ເຌໂທ ປເນຕ຺ຖ ກຖ໌ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ "ອຕ຺ຕຣິ ຌປ຺ປລ຺ຈວາຈາຫີ"ຕິ ອາທິ. ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ສຸຕ຺ເຕ, ອຌ຺ຄກຖາຍລ຺ຈ. ສເຈ ອຌ຺ຄກາກ໌, ຌມ຺ມປທ໌, ຊາຕກາທິວຕ຺ຖຸ໌ ວາ ກເຖຕ຺ກາໂມ ໂຫຕິ, ຌປ຺ປທມຕ຺ຕເມວ ກເຖຕ຺ວ໌ ວຌ຺ຌຕິ. ປາລຸອິຍາ ສທ຺ຌິ ກເຖນ຺ເຕນ ເອກ໌ ປທ໌ ປາລຸອິໂຕ, ປລ຺ຈ ອຌ຺ຄກຖາໂຕຕິ ເອວ໌ ຌ ປທານິ ອນຕິກ຺ກມິຕ຺ວາວ ກເຖຕພ຺ໂພ. ປຸຣິເສນາຕິ ມນຸສ຺ສປຸຣິເສນ. ເຕນາຫ "ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄຫ໌ ຄເຫຕ຺ວາ ປນາ"ຕິອາທິ.

ຕິກປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ມາຕຄາເມ ມາຕຄາມສລ຺ລິເວມຕິກອມາຕຄາມສລ຺ລິນ໌ ວເສນ ຕີຓິ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິ. ອຌ຺ລສ຺ສ ວາ ມາຕຄາມສ຺ສາຕິ ເອກສ຺ສ ມາຕຄາມສ຺ສ ເທເສຕ຺ວາ ນິສິນ຺ເນ ປຸນ ອາຄຕສ຺ສ ອຌ຺ລສ຺ສ ມາຕຄາມສ຺ສ, ເອວ໌ ປນ ເອກາສເນ ນິສິນ຺

ເນນ ມາຕຸຄາມສຕ຺ສ຺ສາປິ ເທເສຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ ຯ "ວິຎ຺ຎຸມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິຍາ"ຕິ ວຈນໂຕ ອວິຎ຺ຎິຕ຺ຖິຍາປິ ເທສຍໂຕ ອນາປត຺ຕິ. ອິຣິຍາປຖປຣິວត຺ຕາກາໂວຕິ ອត຺ຕໂນ ວາ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ວາ ອິຣິຍາປຖປຣິວត຺ຕາກາໂວ. ກປ຺ປິຍກາຣກສ຺ສາກາໂວຕິ ວິຎ຺ຎຸສ຺ສ ກປ຺ປິຍກາຣກສ຺ສາກາໂວ, ທຸຕິຍານິຍເຕ ວຸត຺ຕລກ຺ຂຓສ຺ສ ມນຸສ຺ສສ຺ສ ອກາໂວຕິ ວຸត຺ຕໍ ໂຫຕິ. ກິຣິຍາກິຣິຍນ຺ຕິ ເອត຺ຖ ອຸត຺ຕຣິ ຉປ຺ປຎ຺ຈວາຈາຫິ ຌມ຺ມເທສນາ ກິຣິຍາ, ກປ຺ປິຍກາຣກສ຺ສ ອគ຺គຫຓໍ ອກິຣິຍາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ.

ຌມ຺ມເທສນາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໙. ກູຕາໂຣຈນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ນິປ຺ປຣິຍາເຍນາຕິ "ປຐມໍ ຊານໍ ສມາປຊ຺ຊິ"ນ຺ຕິອາທິນາ (ປາຈິ. ໆ໑) ອຸຊຸກເມວ. ປຣິຍາເຍນ ອາໂຣຈິຕນ຺ຕິ "ໂຍ ເຕ ວິຫາເຣ ວສີ, ໂສ ກິກ຺ຂຸ ປຐມໍ ຊານໍ ສມາປຊ຺ຊິ, ສມາປຊ຺ຊຕິ, ສມາປນ຺ໂນ"ຕິອາທິນາ (ປາຈິ. ໆ໔) ອຎ຺ຎາປເທເສນ ກຄິຕໍ. ປຣິນິພ຺ພານກາເລ (ປາຈິ. ອຏ຺ຐ. ໆໆ), ປນ ອນ຺ຕຣາ ວາ ອຕິກຫ຺ຓິຍມາເນນ ອຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ກູຕໍ ອາໂຣເຈຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ອນຕິກ ຫ຺ຓິຍມາເນນາປິ (ສາຣត຺ຖ. ຏີ. ປາຈິត຺ຕິຍ ໓.ໆໆ) ຕຖາຣູເປ ການເຓ ສຕິ ອາໂຣເຈຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິເຍວ. ເຕເນວ ອຎ຺ຎຕເຣນ ທໜຣກິກ຺ຂຸນາ ອຸປວທິໂຕ ອຎ຺ຎຕໂຣ ເຖໂຣ "ອາວຸໂສ, ອຸປຣິມគ຺គត຺ຖາຍ ວາຍາມໍ ມາ ອກາສິ, ຂີຓາສໂວ ຕຍາ ອຸປວທິໂຕ"ຕິ ອາໜ. ເຖເຣນ ຈ "ອត຺ຖິ ເຕ, ອາວຸໂສ, ອິມສ຺ມີ ສາສເນ ປຕິຏ຺ຐາ"ຕິ ປຸຏ຺ໂຐ ທໜຣກິກ຺ຂຸ "ອາມ, ກນ຺ເຕ, ໂສຕາປນ຺ໂນ ອາໜ"ນ຺ຕິ ອໂວຈ. "ກາຣໂກ ອຍ"ນ຺ຕິ ຎត຺ວາປິ ປຏິປត຺ຕິຍາ ອໂມຆກາວທស຺ສເນນ ສມຸត຺ເຕຊນາຍ, ສມ຺ປໜໍສນາຍ ຈ ອຣິຍາ ອត຺ຕານໍ ປກາເສນ຺ຕິເຍວ. ເຕນາໜ "ຕຖາຣູເປ ການເຓ ສຕິ ອຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອາໂຣຈຍໂຕ"ຕິ. ສຸຕປຣິຍត຺ຕິສີລគຸຓໍ ປນ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສປິ ອາໂຣເຈຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ກສ຺ມາ ນ ອິຌ ອຸມ຺ມត຺ຕກາທໂຍ គຫິຕາຕິ ອາໜ "ຍສ຺ມາ ປນາ"ຕິອາທິ. ອາທິສທ຺ເທນ ຂິត຺ຕຈິត຺ຕເວທນາຏ຺ຏານໍ គໜຓໍ. ຕສ຺ມີ ສຕີຕິ ອຸມ຺ມត຺ຕກາທິກາເວ ສຕິ. ອິຌ ນ គຫິຕາຕິ ອິມສ຺ມີ ສິກ຺ຂາປເທ ປທກາຊນິຍໍ ນ គຫິຕາ. ອຈິត຺ຕກນ຺ຕິ ປຓ຺ຓត຺ຕິຊານນຈິត຺ຕາກາເວນ ອຈິត຺ຕກໍ. ກຸສລາພ຺ຍາກຕຈິត຺ເຕຫິ ທ຺ວິຈິត຺ຕ"ນ຺ຕິ ອິທໍ ອຸກ຺ກຏ຺ຐປຣິຈ຺ເຉເທນ ອຣິຍປຸគ຺គເລເຍວ ສນ຺ຌາຍ ວຸត຺ຕໍ. ນ ທິ ປຓ຺ຓត຺ຕິ ອຊານນ຺ຕາ ຊານລາກິໂນ ປຸຖຸຊ຺ຊນາ ວត຺ຖຸມ຺ທິ ໂລກວເສນ ອກຸສລຈິត຺ເຕນາປິ ນ ອາໂຣເຈນ຺ຕີຕິ. ທຸກ຺ຂເວທນາຍ ວາ ອກາວໂຕ "ທ຺ວິເວທນ"ນ຺ຕິ ອິມສ຺ສ ອນຸຣູປໍ ກត຺ວາ ເອວໍ ວຸត຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ.

ກູຕາໂຣຈນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໑໐. ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລາໂຣຈນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ທ຺ວິນ຺ນໍ'ອາປត຺ຕິກ຺ຂນ຺ຌານນ຺ຕິ ປາຣາຊິກສງ຺ຆາທິເສສສງ຺ຂາຕານໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ອາປត຺ຕິກ຺ຂນ຺ຌານໍ. ອາຍຕິ ສໍວຣត຺ຖາຍາຕິ "ເອວເມສ ປເຣສຸ ຫິໂຣត຺ຕປ຺ເປນາປິ ອາຍຕິ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊິສ຺ສຕີ"ຕິ ອາຍຕິ ສໍວຣត຺ຖາຍ. ອາປត຺ຕີນຎ຺ຈ ກຸລານຎ຺ຈ ປຣິຍນ຺ຕໍ ກត຺ວາ ວາ ອກត຺ວາ ວາຕິ "ເອត຺ຕກາ ອາປត຺ຕິໂຍ ອາໂຣເຈຕພ຺ພາ, ເອត຺ຕເກສຸ ກຸເລສຸ ອາໂຣເຈຕພ຺ພາ"ຕິ ເອວໍ ອາປត຺ຕີນຎ຺ຈ ກຸລານຎ຺ຈ ປຣິຍນ຺ຕໍ ກត຺ວາ ວາ ອກត຺ວາ ວາ.

ອທຸຏ຺ຐຸລ຺ລາຍາຕິ ປາຣາຊິກສງ຺ຆາທິເສສໍ ຐເປត຺ວາ ອວເສສປຎ຺ຈາປត຺ຕິກ຺ຂນ຺ຌສງ຺ຂາຕາຍ ອທຸຏ຺ຐຸລ຺ລາຍ ອາປត຺ຕິຍາ. ອວເສເສ ຉ ອາປត຺ຕິກ຺ຂນ຺ເຌຕິ ສງ຺ຆາທິເສສວຊ຺ຊິເຕ ເສເສ ຉ ອາປត຺ຕິກ຺ຂນ຺ເຌ. ປຸຣິມປຎ຺ຈສິກ຺ຂາປທວີຕິກ຺ກມສງ຺ຂາຕໍ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລນ຺ຕິ ປາຕາຕິປາຕເວຣມຓີອາທິກສ຺ສ ອາທິໂຕ ປຎ຺ຈສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ວີຕິກ຺ກມສງ຺ຂາຕໍ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລໍ. ອິຕຣໍ ອທຸຏ຺ຐຸລ຺ລໍ ວາ ອຊ຺ຌາຈາຣນ຺ຕິ ຕໂຕ ອຎ຺ຎໍ ວິກາລໂກຊນາທິກປຎ຺ຈກໍ, ສຸກ຺ກວິສຏ຺ຐິກາຍສໍສគ຺គທຸຏ຺ຐຸລ຺ລອត຺ຕກາມຎ຺ເຈຕິ ອທຸຏ຺ຐຸລ຺ລໍ ວາ ອຊ຺ຌາຈາຣໍ. ວត຺ຖຸມត຺ຕນ຺ຕິ "ອຍໍ ສຸກ຺ກວິស຺ສຏ຺ຐິໍ ອາປນ຺ໂນ, ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລໍ, ອត຺ຕກາມໍ, ກາຍສໍສគ຺គໍ ອາປນ຺ໂນ"ຕິ ເອວໍ ວត຺ຖຸມត຺ຕໍ ວາ ອາໂຣເຈນ຺ຕສ຺ສ. ອາປត຺ຕິມត຺ຕນ຺ຕິ "ອຍໍ ປາຣາຊິກໍ ອາປນ຺ໂນ, ສງ຺ຆາທິເສສໍ, ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ປາຈິត຺ຕິຍໍ, ປາຏິເທສນິຍໍ, ທຸກ຺ກຏໍ, ທຸພ຺ກາສິຕໍ ອາປນ຺ໂນ"ຕິ ເອວໍ ອາປត຺ຕິມត຺ຕໍ ວາ ອາໂຣເຈນ຺ຕສ຺ສ. ວຸត຺ຕລກ຺ຂຓສ຺ສາຕິ "ປາຣາຊິກໍ ອນຊ຺ຌາປນ຺ນສ຺ສາ"ຕິ ກງ຺ຂາ. ອຏ຺ຐ. ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລາໂຣຈນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ) ເອວໍ ວຸត຺ຕລກ຺ຂຓສ຺ສ. ສວត຺ຖຸໂກຕິ ວត຺ຖຸນາ ສທ ຆຏິໂຕ.

ທຸຍຸກຸລຸລາໂຣຈນສິກ຺ຂາປ຺ທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໑໐ຯ ປ຺ຖວິຂຕນສິກ຺ຂາປ຺ທວຕ຺ຕນາ

ປ຺າສາຕສກ຺ຂຣກຖລມຣຸມ຺ພວາລຸກາທິສູຕິ ເອຕ຺ຖ ມຸຍ຺ຖິປ຺ປ຺ມາຕໂຕ ອຸປ຺ຣິ ປ຺າສາຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ມຸຍ຺ຖິປ຺ປ຺ມາຕາ ສກ຺ຂຣາຯ ກຖລາຕິ ກປ຺າລຂຕ຺ທານິຯ ມຣຸມ຺ພາຕິ ກຍສກ຺ຂຣາຯ ວາລຸກາ ວາລິກາເຍວຯ ອຍ຺ຍຕຣສ຺ສ ຕຕິຍກາໂຄ ໂທຕິຕິ ຓ ຕິໂຍ ກາໂຄ ໂທຕິຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂທຕິ – ຍໂຕ ປໍສຸໍ ວາ ມຕ຺ຕິກໍ ວາ ອາທຣາເປ຺ຕ຺ວາ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ກເຕ ທ຺ເວ ໂກຍ຺ຖາສາ ປໍສຸ ວາ ມຕ຺ຕິກາ ວາ ເອໂກ ປ຺າສາຕາທິສຸ ອຍ຺ຍຕໂຣ ໂທຕິ, ອຍໍ ນິສ຺ສກປ຺ຖວີ ນາມາຕິຯ ໂອວຍ຺ໂຖ ນາມ ເທເວນ ໂອວຍ຺ໂຖ (ປ຺າຈິຯ ໗໖)ຯ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ປ຺ທກາຊນິຍໍ, ສີຫລຸອຍ຺ຖກຖາຍເມວ ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ຯ ອນິກຕຣປ຺າສາຕາທິມິສ຺ສາຕິ ອນິກຕຣປ຺າສາຕາທີທີ ມິສ຺ສາ, ອທຫ຺ຒາປີ ວຸຕ຺ຕປ຺ປ຺ມາຕໂຕ ອນິກຕຣປ຺າສາຕາທິມິສ຺ສາຕິ ອນິປ຺ປ຺າໂຍຯ ວາ-ສທ຺ໂທ ອວຸຕ຺ຕວິກປ຺ປ຺ຕ຺ໂຖ, ເຕນ ອູນກຈຕຸມ ໆໂສວຍ຺ຖປ຺ຖວີ ສງຄຕ຺ທາຕິຯ ສຸທ຺ຜປ຺າສາຕາທິເກທາຍາຕິ ສຸທ຺ຜາ ປ຺າສາຕາ ເອຕ຺ຖາຕິ ສຸທ຺ຜປ຺າສາຕາ, ສາ ອາທິ ຍສ຺ສ ເກທສ຺ສ ໂສ ສຸທ຺ຜປ຺າສາຕາທີຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສຸທ຺ຜສກ຺ຂຣາທີນໍ ຄຫຕໍຯ ສຸທ຺ຜປ຺າສາຕາທິເກໂທ ຍສ຺ສາ ສາ ສຸທ຺ຜປ຺າ ສາຕາທິເກທາ, ຕາຍ ສຸທ຺ຜປ຺າສາຕາທິເກທາຍ, ສຸທ຺ຜປ຺າສາຕາທິປ຺ປ຺ກາຣາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ສຍໍ ຂຕຕິຕິ ເອຕ຺ຖ ໂຍ ອນ຺ຕມໂສ ປ຺າທງຄຸຍ຺ຖເກນປີ ຂຕຕິ, ອຸທກມ຺ປີ ລຫ຺ເທນ຺ໂຕ ກິນ຺ທຕິ, ປ຺າທງຄຸຍ຺ຖເກນປີ ວິລິຂຕິ, ປ຺ຕ຺ຕມ຺ປີ ປ຺ຈນ຺ໂຕ ທຫຕິ, ໂສ ສພ຺ໂພ ຂຕຕິເຍວາຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເຕນາຫ "ຂຕນເກທນວິເລຂນປ຺ຈນາທີທີ ວິໂກເປ຺ຕິຕິຯ ປ຺ຕ຺ຕໍ ປ຺ຈນ຺ເຕນ (ປ຺າຈິຯ ອຍ຺ຖຯ ໗ກ) ທີ ປ຺ຸພ຺ເພ ປ຺ກ຺ກຍ຺ຖາເນເຍວ ປ຺ຈິຕພ຺ໂພຯ ອທຫ຺ຒາຍ ປ຺ຖວິຍາ ອຄ຺ຄີ ຖເປ຺ຕຸໍ ນ ວຍ຺ຍຕິຯ ປ຺ຕ຺ຕປ຺ຈນກປ຺າລສ຺ສ ປ຺ນ ອຸປ຺ຣິ ອຄ຺ຄີ ຖເປ຺ຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິຯ ທາຣູນໍ ອຸປ຺ຣິ ຖເປ຺ຕິ, ໂສ ອຄ຺ຄິ ຕານິ ທຫນ຺ໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປ຺ຖວີ ທຫຕິ, ນ ວຍ຺ຍຕິຯ ອິຍ຺ຖກປ຺າສາຕາທິສຸປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ຕຕ຺ຣາປີ ທີ ອິຍ຺ຖກາທີນໍເຍວ ອຸປ຺ຣິ ຖເປ຺ຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິຯ ກສ຺ມາ? ເຕສໍ ອນຸປ຺າທານຕ຺ຕາຯ ນ ທີ ຕານິ ອຄ຺ຄິສ຺ສ ອຸປ຺າທານສງຂໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ສຸກ຺ຂຂາຕຸຣຸກ຺ຂາທີສຸປີ ອຄ຺ຄີ ທາຕຸໍ ນ ວຍ຺ຍຕິຯ ສເຈ ປ຺ນ "ປ຺ຖວີ ອປ຺ຕ຺ຕເມວ ນິພ຺ພາເປ຺ຕ຺ວາ ຄມິສ຺ສາມີ"ຕິ ເທຕິ, ວຍ຺ຍຕິຯ ປ຺ຈ຺ຉາ ນິພ຺ພາເປ຺ຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ອວິສຍຕ຺ຕາ ອນາປ຺ຕ຺ຕິຯ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວາຕິ "ຂຕນເກທນວິລິຂນປ຺ຈນາທີທີ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕເນວ ນເຍນຯ ນິຍເມຕ຺ວາຕິ ສນ຺ນິຍ຺ຖານໍ ກຕ຺ວາຯ ອິຕໂຣຕິ ອາຕາປ຺ໂກຯ

"ໂປ຺ກ຺ຂຣຕີ ຂຕາ"ຕິ (ປ຺າຈິຯ ອຍ຺ຖຯ ໗໖) ວທຕິ, ວຍ຺ຍຕິຯ ຂຕາເຍວ ໂປ຺ກ຺ຂຣຕີ ນາມ ໂທຕິ, ຕສ຺ມາ ອຍໍ ກປ຺ປິຍໂວຫາໂຣຯ ເອສ ນໂຍ "ວາປີ, ຕລຸອາກໍ, ອາວາຍໍ ຂຕາ"ຕິອາທີສຸປີຯ "ອິມໍ ໂອກາສໍ ຂຕ, ອິມສ຺ມີ ໂອກາເສ ໂປ຺ກ຺ຂຣຕີ ຂຕາ"ຕິ ປ຺ນ ວຕ຺ຕຸໍ ນ ວຍ຺ຍຕິຯ "ກນ຺ທໍ ຂຕ ມູລໍ ຂຕາ"ຕິ ອນິຍເມຕ຺ວາ ວຕ຺ຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິຯ "ອິມໍ ວລ຺ລີ ຂຕ, ອິມສ຺ມີ ໂອກາເສ ກນ຺ທໍ ວາ ມູລໍ ວາ ຂຕາ"ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ນ ວຍ຺ຍຕິຯ ເຕນາຫ "ໂອກາສໍ ອນິຍເມຕ຺ວາ…ເປ… ກຕນ຺ຕສ຺ສາ"ຕິຯ ອາຕເປ຺ນ ສຸກ຺ຂກທ຺ທໂມ ຈ ຜລຕິ, ຕຕ຺ຣ ໂຍ ເທຍ຺ຖາ ປ຺ຖວິຍາ ອສມ຺ພທ຺ໂຜ, ຕເມວ ອປ຺ເນຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິຯ ເອສ ນໂຍ ໂຄກຕ຺ຍເກປີ ຯ ເຕນາຫ "ອາຕເປ຺ນ…ເປ… ອສມ຺ພທ຺ຜ"ນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ໂຄກຕ຺ຍໂກ (ປ຺າຈິຯ ອຍ຺ຖຯ ໗໖) ນາມ ຄາວີນໍ ຂຸຣຈ຺ຉິນ຺ນກທ຺ທໂມ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ສເຈ ປ຺ນ ເທຍ຺ຖິມຕ ເລນ ກູມິສມ຺ພນ຺ໂຜ, ວິໂກເປ຺ຕຸໍ ນ ວຍ຺ຍຕິຯ ກິຊຊິຕ຺ວາ ປ຺ຕິຕນທິຕຍນ຺ຕິ ກິຊຊິຕ຺ວາ ນທິສາມນ຺ຕາ ປ຺ຕິຕໍ ໂອມກຈາຕຸມາສໍ ໂອວຍ຺ຖໍ ນທິຕຍໍຯ ສເຈ ປ຺ນ ກິຊຊິຕ຺ວາ ອຸທເກເຍວ ປ຺ກຕິ, ເທເວ ອຕິເຣກຈາຕຸມາສໍ ໂອວຍ຺ເຖປີ ອຸທເກເຍວ ອຸທກສ຺ສ ປ຺ຕິຕຕ຺ຕາ ວຍ຺ຍຕິຯ ມທນ຺ຕມ຺ປີ ນງຄລຈ຺ຉິນ຺ນມຕ຺ຕິກາປີຕ຺ທນ຺ຕິ ມທນ຺ຕມ຺ປີ ກສິຕຍ຺ຖາເນ ເທຍ຺ຖາ ປ຺ຖວິຍາ ອສມ຺ພທ຺ຜໍ ນງຄລຈ຺ຉິນ຺ນມຕ຺ຕິກາປີຕ຺ທໍຯ ເອວມາທີສທ຺ເທນ ກູຍາສິລ຺ຈນໂຍຄ຺ຄຕນ຺ກກທ຺ທມາທີນໍ ຄຫຕໍຯ ອສລ຺ຈິຈ຺ຈ ຣຸກ຺ຂາທິປ຺ວຍ຺ຍ ເນນ ກິນ຺ທນ຺ຕສ຺ສາຕິ ປ຺າສາຕຣຸກ຺ຂາທີນິ ວາ ປ຺ວຍ຺ເຍນ຺ຕສ຺ສ, ກຕ຺ຕຣທຕ຺ເທນ ວາ ອາຫຈ຺ຈ ອາຫຈ຺ຈ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ປ຺ຖວີ ກິຊຊຕິ, ສາ "ເຕນ ກິນ຺ທິສ຺ສາມີ"ຕິ ເອວໍ ສລ຺ຈິຈ຺ຈ ອກິນ຺ນຕ຺ຕາ ອສລ຺ຈິຈ຺ຈ ກິນ຺ນາ ນາມ ໂທຕິ, ອິຕິ ອສລ຺ຈິຈ຺ຈ ຣຸກ຺ຂາ ທິປ຺ປ຺ວຍ຺ຍເນນ ກິນ຺ທນ຺ຕສ຺ສ ອນາປ຺ຕ຺ຕິຯ ອສຕິຍາ ປ຺າທງຄຸຍ຺ຖກາທີທີ ວິລິຂນ຺ຕສ຺ສາຕິ ໂຍ ອຍ຺ຍວິຫິໂຕ ເກນຈິ ສທ຺ນິ ກິລ຺ຈິ ກເຖນ຺ໂຕ ປ຺າທງຄຸຍ຺ຖເກນ ວາ ກຕ຺ຕຣຍຍ຺ຖິຍາ ວາ ປ຺ຖວີ ວິລິຂນ຺ໂຕ ຕິຍ຺ຖຕິ, ຕສ຺ສ ເອວໍ ອສຕິຍາ ປ຺າທງຄຸຍ຺ຖກາທີທີ ວິລິຂນ຺ຕສ຺ສ ອນາປ຺ຕ຺ຕິຯ

ປ຺ຖວິຂຕນສິກ຺ຂາປ຺ທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

ມຸສາວາທວຄ຺ໂຄ ປ຺ຖໂມຯ

໘. ກູຕຄານວຄ຺ໂຄ

໑. ກູຕຄານສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

‘‘ກວນ຺ຕີ’’ຕິ (ສາຣຕ຺ຖ. ຜີ. ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໑.໒໐) ອິມິນາ ວິຣຸລ຺ຫມູເລ ນີລກາວໍ ອາປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວທ຺ຍມານເກ ຕຣຸຓຄ຺ເຈ ທສ຺ເສຕິ. ‘‘ອເຫສຸ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ປນ ວທ຺ຍິຕ຺ວາ ຄິເຕ ມຫນ຺ເຕ ຣຸກ຺ຂຄ຺ເຈາທິເກ ທສ຺ເສຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ຊາຍນ຺ຕີ’’ຕິອາທິ. ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ກວນ຺ຕີ’’ຕິ ອິມສ຺ສ ວິວຣຓໍ ‘‘ຊາຍນ຺ຕິ ວທ຺ຍນ຺ຕີ’’ຕິ, ‘‘ອເຫສຸ’’ນ຺ຕິ ອິມສ຺ສ ‘‘ຊາຕາ ວທ຺ຍິຕາ’’ຕິ. ຄາໂມຕິ ສມູໂຫ. ປຕິຍ຺ຄິຕຫຣິຕຕິຓຣຸກ຺ຂາທີນນ຺ຕິ ກູມິຍໍ ປຕິຍ຺ຄິຕສ຺ສ ຫຣິຕຕິຓສ຺ສ ເຈວ ຫຣິຕຣຸກ຺ຂາທີນຍ຺ຈ. ອາທິສທ຺ເທນ ໂອສຘິຄ຺ຈລຕາທໂຍ ເວທິຕພ຺ພາ. ນິມິຕ຺ຕຕ຺ເຖ ຈ ກຸມ຺ມໍ. ໂຍ ອຕ຺ໂຖ ສມ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ, ຕມາຫ ‘‘ກູຕຄາມປາຕພ຺ຍຕາຍາ’’ຕິອາທິນາ.

ນນຸ ຈ ຣຸກ຺ຂາທໂຍ ຈິຕ຺ຕຣຫິຕຕາຍ ນ ຊີວາ, ຈິຕ຺ຕຣຫິຕຕາ ຈ ປຣິຍນ຺ທາກາວໂຕ, ຆິນ຺ເນປິ ວິຣຸຫນໂຕ, ວິສທິສຊາຕິກກາວໂຕ, ຈຕຸໂຍນິຍໍ ອປຣິຍາປນ຺ນໂຕ ຈ ເວທິຕພ຺ພາ, ວຸທ຺ຍິ ປນ ປວາລສິລາລວຓານມ຺ປີ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ນ ເຕສໍ ຊີວກາເວ ກາຣຓໍ, ວິສຍຄ຺ຄຫຓຍ຺ຈ ເນສໍ ປຣິກປ຺ປນາມຕ຺ຕໍ ສຸປນໍ ວິຍ ຈິຍ຺ຈາທີນໍ, ຕຖາ ໂທຫລາທໂຍ, ອຖ ກສ຺ມາ ກູຕຄາມສ຺ສ ປາຕພ຺ຍຕາຍ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ອິຈ຺ຆິຕນ຺ຕີ? ສມຓສາຣຸປ຺ປໂຕ, ຕນ຺ນິສ຺ສິຕສຕ຺ຕານຸຣກ຺ຂຓໂຕ ຈ. ເຕເນວາຫ ‘‘ຊີວສຍ຺ຍິໂນ ຫິ ໂມຆປຸຣິສາ ມນຸສ຺ສາ ຣຸກ຺ຂສ຺ມິ’’ນ຺ຕິອາທິ (ປາຈິ. ໙໙). ສາສປພີຊກເສວາລມ຺ປີຕິ ສາສປພີຊກສງ຺ຂາຕໍ ເສວາລມ຺ປີ, ສາສປເສວາລໍ, ພີຊກເສວາລມ຺ປີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕຕ຺ຖ ສາສປເສວາໂລ ນາມ ສາສປມຕ຺ໂຕ ຊຸທ຺ທກເສວາໂລ. ພີຊກເສວາໂລ ນາມ ອຸປຣິ ຊຸທ຺ທກປຕ຺ໂຕ ເຫຍ຺ຖາ ຊຸທ຺ທກມູໂລ ເສວາໂລ.

ມູລພີຊຂນ຺ຘພີຊຜລຸຊ຺ພີຊອຄ຺ຄພີຊພີຊພີຊານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ມູລເມວ ພີຊໍ ມູລພີຊໍ. ເອວໍ ເສເສສຸປີ. ຕຕ຺ຖ ມູລພີຊໍ ຫລິທ຺ທິອາທິກໍ. ຂນ຺ຘພີຊໍ ອສ຺ສຕ຺ຖາທິກໍ. ຜລຸຊ຺ພີຊໍ ອຸຈ຺ຆຸອາທິກໍ. ອຄ຺ຄພີຊໍ ຫິຣິເວຣາທິກໍ. ພີຊໍພີຊໍ ປຸພ຺ພຓ຺ຓາທິກໍ. ກາຊນຄຕນ຺ຕີ ສຣາວາທິກາຊນຄຕໍ. ນິກ຺ຂນ຺ຕໍ ມູລມຕ຺ຕໍ ເອຕສ຺ມາຕິ ນິກ຺ຂນ຺ຕມູລມຕ຺ຕໍ. ມຕ຺ຕ ສທ຺ເທນ ເຈຕ຺ຖ ປຓ຺ຓສ຺ສ ນິກ຺ຂມນໍ ປຜິກ຺ຂິປຕິ. ເອສ ນໂຍ ນິກ຺ຂນ຺ຕອງ຺ກຸຣມຕ຺ຕນ຺ຕີ ເອຕ຺ຖາປີ. ສເຈ ປນ ມູລຍ຺ຈ ປຓ຺ຓຍ຺ຈ ນິຄ຺ຄຕໍ, ກູຕຄາມສງ຺ຂໍ ຄ຺ຈຆຕິ. ວິທຕ຺ຖິມຕ຺ຕາ ປຕ຺ຕວຍ຺ຜິ ນິຄ຺ຄຈ຺ຆຕີຕິ ວິທຕ຺ຖິມຕ຺ຕາ ອນີລວຓ຺ຓາ ປຕ຺ຕວຍ຺ຜິ ນິກ຺ຂມຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ນິກ຺ຂນ຺ເຕ’’ຕິອາທິ. ຫຣິໂຕ ນ ໂຫຕີຕິ ນີລວຓ຺ໂຓ ນ ໂຫຕິ. ມຸຄ຺ຄາທີນໍ ປນ ປຓ຺ເຓສຸ ອຸຍ຺ຄິເຕສຸ, ວີຫີອາທີນໍ ວາ ອງ຺ກຸເຣ ຫຣິເຕ ກູຕຄາມສງ຺ຄຫໍ ຄ຺ຈຆນ຺ຕີ. ເອສ ນໂຍ ອມ຺ພຍ຺ຄິອາທີສຸ.

ກູຕຄາມພີຊຄາເມຕິ ເອຕ຺ຖ ກູຕຄາມໂຕ ວິໂຍຊິຕໍ ວິຣຸຫນສມຕ຺ຖເມວ ມູລພີຊາທິກໍ ພີຊຄາໂມ ນາມາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ອຸກຍຕ຺ຖາຕິ ກູຕຄາມພີຊຄາເມສຸ. ອຕຖາສຍ຺ຍິສ຺ສາຕິ ອກູຕຄາມາພີຊຄາມສຍ຺ຍິສ຺ສ. ໂກ ປນ ວາໂທ ອກູຕຄາມາພີຊຄາເມສຸ ອກູຕຄາມາພີຊຄາມສຍ຺ຍິສ຺ສ. ອສຍ຺ຈິຈ຺ຈາຕິ ປາສາຓຣຸກ຺ຂາທີນີ ວາ ປວຍ຺ເຜນ຺ຕສ຺ສ, ສາຂໍ ວາ ກທ຺ຍນ຺ຕສ຺ສ, ກຕ຺ຕຣທຓ຺ເຫນ ວາ ກູມີ ປຫຣິຕ຺ວາ ຄ຺ຈຆນ຺ຕສ຺ສ ຕີຓານີ ກຸປ຺ປນ຺ຕີ. ຕານີ ເຕນ ‘‘ວິໂກເປສ຺ສາມີ’’ຕິ ເອວໍ ສຍ຺ຈິຈ຺ຈ ອວິໂກປີຕຕ຺ຕາ ອສຍ຺ຈິຈ຺ຈ ວິໂກປີຕານີ ນາມ ໂຫນ຺ຕີ. ອິຕິ ອສຍ຺ຈິຈ຺ຈ ວິໂກເປນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕີ.

ອສຕິຍາຕິ ອຍ຺ຍວິຫິໂຕ ເກນຈິ ສທ຺ຘິ ກິຍ຺ຈິ ກເຖນ຺ໂຕ ປາທງ຺ຄຸຍ຺ຄເກນ ວາ ຫຕ຺ເຖນ ວາ ຕິຓໍ ວາ ລຕໍ ວາ ວິໂກເປນ຺ໂຕ ຕິຍ຺ຄຕິ, ເອວໍ ອສຕິຍາ ວິໂກເປນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕີ.

ອຊານິຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ອພ຺ກນ຺ຕເຣ ‘‘ພີຊຄາໂມ’’ຕິ ວາ ‘‘ກູຕຄາໂມ’’ຕິ ວາ ນ ຊານາຕິ, ‘‘ວິໂກເປມີ’’ຕິ ປນ ຊານາຕີ. ເອວໍ ຕິເຓ ວາ ປລາລປຸຍ຺ເຊ ວາ ຂຕິຕ຺ຕີ ວາ ກຸທາລໍ ວາ ສງ຺ໂຄປນຕ຺ຖາຍ ຄເປຕິ, ພຍ຺ຫມານຫຕ຺ໂຖ ວາ ອຄ຺ຄິ ປາເຕຕີ. ຕຕ຺ຣ ເຈ ຕີຓານີ ຆິຊ຺ຊນ຺ຕິ ວາ ພຍ຺ຫນ຺ຕິ ວາ, ເອວໍ ອຊານິຕ຺ວາ ວິໂກເປນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕີ.

ເຍນ ເກນຈິ ອຄ຺ຄິນາຕິ ກຍ຺ຄຄ຺ຄິໂຄມຍຄ຺ຄິອາທີສຸ ເຍນ ເກນຈິ ອຄ຺ຄິນາ, ອນ຺ຕມໂສ ໂລຫຂຓ຺ເຫນປີ ອາທິຕ຺ເຕນ. ‘‘ກປ຺ປີຍ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາວາຕິ ຍາຍ ກາຍຈິ ກາສາຍ ‘‘ກປ຺ປີຍ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາວ. ເອວ-ສທ຺ເທນ ປຄຸນໍ ອຄ຺ຄິນາ ຜຸສິຕ຺ວາ ປຈ຺ຆາ

‘‘ກປ຺ປີຍ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕຸ ນ ວຓ຺ຓຕິ’’ຕິ ທສ຺ເສຕິ။ ‘‘ປຖມໍ ອຕ຺ຖໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຕໍ ອນຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາວ ‘ກປ຺ປີຍ’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປນ ວຓ຺ຓຕິ’’ຕິ (ສາຣຕ຺ຖ. ຏີ. ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໓.໗໓) ວທນ຺ຕິ. ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປິ. ຕເຖວາຕິ ‘ກປ຺ປີຍ’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາວ. ອສ຺ສມຫີສສູກຣ ມິຄໂຄຣູປານໍ ປນ ຂຸຣາ ອຕິຂິຕາ, ຕສ຺ມາ ເຕຫິ ນ ກາຕພ຺ພໍ, ກຕມ຺ປີ ອກຕໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ຖເປຕ຺ວາ ໂຄມຫີສາທີນໍ ຂຸເຣ’’ຕິ. ຫຕ຺ຖີນຂາ ປນ ຂຸຣາ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ເຕຫິ ວຓ຺ຓຕິ. ຕິຣຈ຺ຉານານນ຺ຕິ ສີຫພ຺ຍຄ຺ຆທີປິມກ຺ກຏານໍ, ສກ຺ນ຺ຕານຍ຺ຈ. ເຕສຍ຺ຫິ ນຂາ ຕິຂິຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ເຕຫິ ກາຕພ຺ພໍ. ‘‘ອນ຺ຕມໂສ ຓິນ຺ທິຕ຺ວາ ອາຫເຜນ຺ປີ’’ຕິ ອິມິນາ ເຍຫິ ກາຕຸໍ ວຓ຺ຓຕິ, ເຕຫິ ຕຕ຺ຖຊາຕເກຫິ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ‘‘ສຕ຺ເຖ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວາ’’ຕິ ອິມິນາ ເວທໍ ວາ ເວຊໍ ວາ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ ‘‘ກປ຺ປີຍນ຺ຕິ ວຕ຺ວາວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕມຕິທິສຕິ. ເອຕ຺ຖ ຈ ກິຍ຺ຈາປິ ‘‘ກປ຺ປີຍນ຺ຕິ ວຕ຺ວາວ ກາຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ກປ຺ປີຍໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ກຕ຺ຕພ຺ພາກາຣເມວ ທສ຺ສິຕໍ, ຕຖາປິ ກິກ຺ຂຸນາ ‘‘ກປ຺ປີຍໍ ກໂຣຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕເຍວ ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນນ ‘‘ກປ຺ປີຍ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ອຄ຺ຄິປຣິຂິຕາທີ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ຄເຫຕພ຺ພໍ. ອວຈນໍ ປນ ‘‘ປຸນປີ ກປ຺ປີຍໍ ກໂຣຫີຕິ ກາເຣຕ຺ວາວ ປຣິກຸຍ຺ຊິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ປຖມເມວ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ.

ເອກສ຺ມິ...ເປ... ກປ຺ປີເຍ ກເຕ ສພ຺ພໍ ກຕໍ ໂຫຕີຕິ ເອກໍເຍວ ‘‘ກປ຺ປີຍໍ ກໂຣມີ’’ຕິ ອຂີປ຺ປາເຍນປີ ກປ຺ປີເຍ ກເຕ ເອກາພທ຺ຘຕ຺ຕາ ສພ຺ພໍ ກຕໍ ໂຫຕີ. ທາຣຸກໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ຊານິຕ຺ວາ ວາ ອຊານິຕ຺ວາ ວາ ວິຊ຺ຊຕິ ວາ ວິຊ຺ຊາເປຕິ ວາ, ວຓ຺ຓຕິເຍວ. ກຕ຺ຕສິຕ຺ເຖ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ. ຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ, ນ ວຓ຺ຓຕີຕິ ວລ຺ລິອາທີນໍ ກາຊນຄຕິກຕ຺ຕາຕິ ອຂີປ຺ປາໂຍ. ກີນ຺ທາເປຕ຺ວາ ກປ຺ປີຍໍ ກາເຣຕພ຺ພນ຺ຕິ ພີຊໂຕ ມຸຕ຺ຕສ຺ສ ກຓາຫສ຺ສ ກາຊນຄຕິກຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ. ອພີຊນ຺ຕິ ອຽກຸຣຊນນສມຕ຺ຖພີຊຣ ຫິຕຕຣຸຕມ຺ພຜລາທີ. ເຕນາຫ ‘‘ຍໍ ປນ ຜລໍ ຕຣຸຕໍ ໂຫຕິ, ອພີຊ’’ນ຺ຕິ. ນິພ຺ພຕ຺ຕພີຊໍ ນາມ ພີຊໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ວິສຸໍ ກຕ຺ວາ ປຣິກຸຍ຺ຊິຕຸໍ ສກ຺ກເຸຍ຺ຍໍ ອມ຺ພປນສາທີຜລໍ. ເຕນາຫ ‘‘ພີຊໍ ອປເນຕ຺ວາ ປຣິກຸຍ຺ຊິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ. ເອຕ຺ຖ ກປ຺ປີຍກຣຓກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິ, ສຍເມວ ກປ຺ປີຍານີຕິ ອຂີປ຺ປາໂຍ.

ກູຕຄາມສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຓ຺ຖິຕາ.

໔. ອຍ຺ຍວາທກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຍມຕ຺ຖນ຺ຕິ ‘‘ຕ຺ວໍ ກິຣ ທຸກ຺ກຏາປຕ຺ຕິ ອາປນ຺ໂນ’’ຕິອາທິກໍ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ອຕ຺ຖໍ. ຕໂຕ ອຍ຺ຍນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕຕ຺ຖໂຕ ອຍ຺ຍມຕ຺ຖໍ. ອຍ຺ເຍນຍ຺ຍໍ ປຝິຈຣຕສ຺ສາຕິ ວິນຍຘເຣນ ຍໍ ວຈນໍ ໂທສປຸຈ຺ຉນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໂຕ ອຍ຺ເຍນ ວຈເນນ ປຝິຈ຺ຉາທນສ຺ສ. ປຝິຈ຺ຉາທນຕ຺ໂຖປີ ຫິ ຈຣສທ຺ໂທ ໂຫຕິ ອເນກຕ຺ຖຕ຺ຕາ ຘາຕູນໍ. ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ປາລຸອິຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ.

ສາວເສສໍ ອາປຕ຺ຕິ ອາປນ຺ໂນຕິ ເອຕ຺ຖ ຖເປຕ຺ວາ ປາຣາຊິກໍ ເສສາ ສາວເສສາປຕ຺ຕິ ນາມ, ຕໍ ອາປນ຺ໂນ. ອນຸຍຸຍ຺ຊິຍມາໂນຕິ ‘‘ກີ, ອາວຸໂສ, ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ ອາປຕ຺ຕິ ອາປນ຺ໂນສີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຍມາໂນ. ອຍ຺ເຍນ ວຈເນນາຕິ ‘‘ໂກ ອາປນ຺ໂນ? ກີ ອາປນ຺ໂນ? ກິສ຺ມີ ອາປນ຺ໂນ? ກຖໍ ອາປນ຺ໂນ? ກໍ ກຓາຖ? ກີ ກຓາຖາ’’ຕິ ອຍ຺ເຍນ ວຈເນນ. ອຍ຺ຍນ຺ຕິ ‘‘ກີ ຕ຺ວໍ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ ອາປຕ຺ຕິ ອາປນ຺ໂນສີ’’ຕິອາທິກໍ ອນຸຍຸຍ຺ຊກວຈນໍ. ຕຖາ ຕຖາ ວິກ຺ຂິປຕີຕິ ເຕນ ເຕນ ປກາເຣນ ວິກ຺ຂິປຕິ. ກີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ໂສ (ປາຈິ. ອຓ຺ຖ. ໙໔) ກິຍ຺ຈິ ວີຕິກ຺ກມໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ອາວຸໂສ, ອາປຕ຺ຕິ ອາປນ຺ໂນສີ’’ຕິ ສງ຺ຆມຊ຺ເຊ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອນຸຍຸຍ຺ຊິຍມາໂນ ‘‘ໂກ ອາປນ຺ໂນ’’ຕິ ວທຕິ. ຕໂຕ ‘‘ຕ຺ວ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ອຫໍ ກີ ອາປນ຺ໂນ’’ຕິ ວທຕິ. ອຖ ‘‘ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ວາ ທຸກ຺ກຏໍ ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ອຫໍ ກິສ຺ມີ ອາປນ຺ໂນ’’ຕິ ວທຕິ. ຕໂຕ ‘‘ອມຸກສ຺ມີ ນາມ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ອຫໍ ກຖໍ ອາປນ຺ໂນ, ກີ ກໂຣນ຺ໂຕ ອາປນ຺ໂນມ຺ຫີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉຕິ. ອຖ ‘‘ອິທໍ ນາມ ກໂຣນ຺ໂຕ ອາປນ຺ໂນ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ກໍ ກຓາຖາ’’ຕິ ວທຕິ. ຕໂຕ ‘‘ຕໍ ກຓາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ກີ ກຓາຖາ’’ຕິ ເອວມເນເກຫິ ປກາເຣຫິ ວິກ຺ຂິປຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ.

ໂຍ ປນ ກິກ຺ຂຸ ສາວເສສໍ ອາປຕ຺ຕິ ອາປນ຺ໂນ, ຕໍ ນ ກເຖຕຸກາໂມ ຕຸຕ຺ຫີກາເວນ ວິເຫເສຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ວິເຫເສຕີຕິ ຈິຣນິສຊ຺ຊາຈິຣກາສເນຫິ ປີຝ຺ຖິອາຄິລາຍນຕາລຸໂສສາທິວເສນ ສງ຺ຆໍ ວິເຫເສຕິ, ປຣິສ຺ສມໍ ເຕສໍ ກໂຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຣິສ຺ສໂມ ຫິ ວິເຫສາ ນາມ. ອຍ຺ຍວາທກກມ຺ມນ຺ຕິ ອຍ຺ຍວາທກສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ອຍ຺ຍວາທກາໂຣປນຕ຺ຖໍ ກາຕພ຺ພໍ ລຕ຺ຕິທຸຕິຍກມ຺ມໍ. ວິເຫສກກມ຺ມນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ. ຕສ຺ມີ ສງ຺ເຆນ ກເຕຕິ ຕສ຺ມີ ອຍ຺ຍວາທກກມ຺ເມ ຈ ວິເຫສກກມ຺ເມ ຈ ສງ຺ເຆນ ລຕ຺ຕິທຸຕິຍກມ຺ມວາຈາຍ ກເຕ. ຕຖາ ກໂຣນ຺ຕານນ຺ຕິ ຕໍ ປກາຣໍ ກໂຣນ຺ຕານໍ, ອຍ຺ຍວາທກຍ຺ຈ ວິເຫສກຍ຺ຈ ກໂຣນ຺ຕານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

‘‘ວິເຫສເກາຕິ ອຍເມຕຸຖ ອນຸປ໌ລຸລຕຸຕິ’’ຕິ ອວຈນລຸເຈຕຸຖ ‘‘ອາປ໌ຕຸຕິກຣາ ຈ ໂຫຕິ ອລຸລວາທກາສິກຸຂາປ໌ທາທິສຸ ວິຍາ’’ຕິ (ກຸງ ຂາ ອຍຸຖ ປ໌ຖມປ໌າຣາຊິກວຕຸຕນາ) ວຸຕຸຕຕຸຕາເຍວ ປ໌ລຸລາຍຕິຕິ ກຕຸວາ ເອສ ນໂຍ ອຸປ໌ຣິ ສິກຸຂາປ໌ເທສຸ ສມຸມກມຸເມ ຕິກປ໌າຈິຕຸຕິຍນຸຕິ ສມຸມກມຸເມ ສມຸມກມຸມສລຸລິເວມຕິກອສມຸມກມຸມສລຸລິນໍ ວເສນ ຕິກ ປ໌າຈິຕຸຕິຍານີ ອສມຸມກມຸເມ ຕິກ ທຸກຸກຍນຸຕິ ເອຕຸຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ ອນາໂຣປີເຕຕິ ກມຸມວາຈາຍ ອນາໂຣປີເຕ, ອປ໌ປ໌ຕິຍຸຖາປີເຕຕິ ອຕຸໂຖ ເຄລລຸເລນາຕິ ເຍນ ກເຖຕຸ ນ ສກຸໂກຕິ, ມຸເຂ ຕາທິເສນ ພຸຍາສິນາ ສງຆສຸສ ກຕຸທນາທິນີ ກວິສຸສນຸຕິຕິ ສງຆມຊເຊ ກຖິເຕ ຕປ໌ປ໌ຈຸຈຍາ ສງຆສຸສ ກຕຸທນໍ ວາ ກລໂຫ ວາ ວິຄຸຄໂຫ ວາ ວິວາໂທ ວາ ສງຆເກໂທ ວາ ສງຆຣາຊີ ວາ ກວິສຸສນຸຕິຕິ ອິມິນາ ວາ ອສິປ໌ປ໌າ ເຍນ ນ ກເຖນຸຕສຸສ ເອຕຸຖ ຈ ອສມຸເມນາຕິ ອກູເຕນ ວຕຸຖຸນາ

‘‘ສມຸຍຸຖານາທີນີ ອທິນຸນາທານສທິສານີ’’ຕິ ອວິເສສໍ ອຕິທິສິຕຸວາ ວິເສສໍ ທສຸເສຕຸ ‘‘ອິທໍ ປ໌ນາ’’ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ ສິຍາ ກິຣິຍໍ ອລຸເລນລຸລໍ ປ໌ຍິຈຣນຸຕສຸສ ສິຍາ ອກິຣິຍໍ ຕຸຕຸທິກາເວນ ວິເຫເສນຸຕສຸສ

ອລຸລວາທກາສິກຸຂາປ໌ທວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ

໓ ອຸຊຸຊາປ໌ນກສິກຸຂາປ໌ທວຕຸຕນາ

ເຍນວຈເນນາຕິ ‘‘ລນຸທາຍ ອິຕຸຖນຸນາໂມ ອິທໍ ນາມ ກໂຣຕິ’’ຕິອາທິເກນ ເຍນ ວຈເນນ ເຕນາຫ ‘‘ລນຸທາຍາ’’ຕິອາທິ ຕຕຸຖ ລນຸທາຍາຕິ ລນຸເທນ ປ໌ກຸຂປ໌າເຕນ ‘‘ອກຸຂຣາຍ ວາເຈຕີ’’ຕິອາທິສຸ (ປ໌າຈິ ໔໖) ວິຍ ລິງຄວິປ໌ລຸລາໂສ ເອສ ອິທໍ ນາມ ກໂຣ ຕິຕິ ອຕຸຕໂນ ສນຸທິຍຸຖສມຸກຕຸຕານໍ ປ໌ຕິຕໍ ເສນາສນໍ ວາ ປ໌ລຸລເປ໌ຕິ, ກຕຸຕາທິກໍ ວາຕິ ອສິປ໌ປ໌າໂຍ ເສນາສນປ໌ລຸລາປ໌ກາ ທິເກາທນຸຕິ ເອຕຸຖ ອາທິສທຸເທນ ກຕຸຕຸທຸເທສກຍາຄຸກາຊກຜລກາຊກາທີນໍ ຄຫຕໍ ອເນກຕຸຖຕຸຕາ ສາຕູນໍ ເຊ-ສທຸໂທ ໂອ ໂລກນຕຸໂຖປີ ໂຫຕິຕິ ອາຫ ‘‘ອວລຸລາຍ ໂອໂລກາເປ໌ນຸຕິ’’ຕິ ຈິນຸຕນຕຸໂຖເຍວ ວາ ຄເຫຕພຸໂພຕິ ອາຫ ‘‘ລາມກໂຕ ວາ ຈິນຸຕາ ເປ໌ນຸຕິ’’ຕິ ຕເຖວ ວທນຸຕາຕິ ‘‘ລນຸທາຍ ອິຕຸຖນຸນາໂມ ອິທໍ ນາມ ກໂຣຕິ’’ຕິອາທິນີ ວທນຸຕາ ວຸຕຸຕນຸຕິ ປ໌າລຸອິຍໍ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ຂີຍຸຍນເກ’’ຕິ (ປ໌າຈິ ອຍຸຖ ໑໐໔) ອຍເມຕຸຖ ອນຸປ໌ລຸລຕຸຕິ

ອສມຸມຕສຸສາຕິ ສງເຜນ ກມຸມວາຈາຍ ອສມຸມຕສຸສ ເກວລໍ ‘‘ຕເວໂສ ກາໂຣ’’ຕິ ສງເຜນ ອາໂຣປິຕການສຸສ, ກິກຸຂູນໍ ວາ ຜາສຸວິຫາຣຕຸຖາຍ ສຍເມວ ກາຣໍ ວຫນຸຕສຸສ, ຍຕຸຣ ວາ ທຸເວ ຕໂຍ ກິກຸຂູ ວິຫຣນຸຕິ, ຕຕຸຣ ຕາທິສໍ ກມຸມໍ ກໂຣນຸຕສຸສາຕິ ອສິປ໌ປ໌າໂຍ ຍສຸສ ກສຸສຈີຕິ ອຸປ໌ສມຸປ໌ນຸນສຸສ ວາ ອນຸປ໌ສມຸປ໌ນຸນສຸສ ວາ ຍສຸສ ກສຸສຈິ ອນຸປ໌ສມຸປ໌ນຸນສຸສ ປ໌ນ ສມຸມຕສຸສ ວາ ອສມຸມຕສຸສວາຕິ ເອຕຸຖ ປ໌ນ (ປ໌າຈິ ອຍຸຖ ໑໐໖) ກິລຸຈາປີ ອນຸປ໌ສມຸປ໌ນຸນສຸສ ເຕຣສ ສມຸມຕິໂຍ ທາຕຸ ນ ວຍຸຍນຸຕິ, ຕຖາປີ ໂຍ ອຸປ໌ສມຸປ໌ນຸນກາເລ ລທຸສສມຸມຸຕິໂກ ປ໌ຈຸລາ ອນຸປ໌ສມຸປ໌ນຸນກາເວ ຖິໂຕ, ຕໍ ສນຸສາຍ ‘‘ສມຸມຕສຸສ ວາ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ ຍສຸສ ປ໌ນ ພຸຍຕຸຕສຸສ ສາມເນຣສຸສ ເກວລໍ ສງເຜນ ວາ ສມຸມເຕນ ວາ ກິກຸຂຸນາ ‘‘ຕຸວໍ ອິທໍ ກມຸມໍ ກໂຣຫີ’’ຕິ ກາໂຣ ກໂຕ, ຕໍ ສນຸສາຍ ‘‘ອສມຸມຕສຸສ ວາ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ ຍສຸມາ ອຸຊຸຊາປ໌ນລຸຈ ຂີຍຸຍນລຸຈ ມຸສາວາທວເສນ ປ໌ວຕຸຕໍ, ຕສຸມາ ອາທິກມຸມິກສຸສ ອິມິນາວ ອນາປ໌ຕຸຕິ, ມຸສາວາເທນ ປ໌ນ ອາປ໌ຕຸຕິເຍວາຕິ ຄເຫຕພຸພໍ

ອຸຊຸຊາປ໌ນກສິກຸຂາປ໌ທວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ

໔ ປ໌ຖມເສນາສນສິກຸຂາປ໌ທວຕຸຕນາ

ມລຸຈໍວາຕິ ມສາຣໂກ, ພຸນຸທິກາພທຸໂສ, ກຸລຸອີຣປ໌າທໂກ, ອາຫຈຸຈປ໌າທໂກຕິ ອິເມສຸ ຈຕູສຸ ຍໍ ກລຸຈິ ມລຸຈໍ ວາ ປີຖໍ ວາຕິ ເອຕຸຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ ກິສີ ວາຕິ ອຸຕຸຕກິສີ, ໂຈລຸອກິສີ, ວາກກິສີ, ຕິຕກິສີ, ປ໌ຕຸຕກິສີຕິ ອິມາສຸ ປ໌ລຸຈສຸ ກິສີສຸ ຍໍ ກລຸຈິ ກິສີ ວາ ເຕນາຫ ‘‘ມລຸຈາທີສູ’’ຕິອາທິ ຕຕຸຖ ‘‘ມລຸຈສງເຂເປ໌ນາ’’ຕິ ອິມິນາ ປີຖສງເຂປ໌ ປ໌ຍິກຸຂິປ໌ຕິ ກປ໌ປ໌ີຍຈມຸເມນາຕິ ມິ ຄາເຊລຸອກຈມຸເມນ ເອຕຸຖ ປ໌ນ ມິຄຈມຸເມ ເອຕິມິໂຄ, ວາຕມິໂຄ, ປ໌ສທມິໂຄ, ກຸຣຸງຄມິໂຄ, ມິຄມາຕຸໂກ, ໂຣຫີຕມິໂຄຕິ ເອເຕ ສໍເຍວ ຈມຸມານິ ວຍຸຍນຸຕິ, ອລຸເລສໍ ປ໌ນ –

ມກ຺ກໂຏ ກາຬສີໂຫ ຈ, ສຣໂຠ ກທລີມິໂຄ;

ເຍ ຈ ວາຬມິຄາ ເກຈິ, ເຕສໍ ຈມ຺ມໍ ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ។ (ມຫາວ។ ອຏ຺ຐ។ ໘໕໙);

ຕຕ຺ຖ ວາຬມິຄາຕິ ສີຫພ຺ຍຄ຺ຆອຈ຺ຉຕຣຈ຺ຉາ។ ນ ເກວລຍ຺ຈ ເອເຕເຍວ, ເຍສໍ ປນ ຈມ຺ມໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເຕ ຐເປຕ຺ວາ ອວເສສາ ອນ຺ຕມໂສ ໂຄມຫີສສສພິຬາຣາທໂຍປິ ສພ຺ເພ ອິມສ຺ມີ ອຕ຺ເຖ ''ວາຬມິຄາ''ຕ຺ເວວ ເວທິຕພ຺ພາ។ ເອເຕສຍ຺ຫິ ສພ຺ເພສໍ ຈມ຺ມໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ។ ຕາລີສປຕ຺ຕນ຺ຕິ ສຸທ຺ຘໍ ຕມາລປຕ຺ຕໍ, ອຍ຺ເຍນ ມິສ຺ສໍ ປນ ວຏ຺ຏຕິ។ ຕິຓວາກໂຈເຬສຸ ອກປ຺ປິຍໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ។ ກີ ປເນຕ຺ຖ ພິພ຺ໂພຫເນ ວິຍ ນິສີທິຕຸຍ຺ຈ ນິປ຺ຊ຺ຊິຕຸຍ຺ຈ ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ ອາຫ ''ຕຕ຺ຖາ''ຕິອາທິ។ ນ ເກວລຍ຺ເຈຫເມວາຕິ ອາຫ ''ປມາຓປຣິຈ຺ເຈໂທປິ ເຈຕ຺ຖ ນຕ຺ຖີ''ຕິ, ''ເອຕ຺ຕກເມວ ກາຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ກິສິຍາ ປມາຓນິຍໂມປິ ນຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ມຍ຺ຈຠິສິ ປີຐຠິສິຠູມຕ຺ຖຣຓຠິສິຈງ຺ກມນຠິສິປາທປຸຍ຺ຉນຠິສີຕິ ເອຕາສໍ ປນ ອນຸຣູປໂຕ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ຣຸຈິວເສນ ປມາຓໍ ກາຕພ຺ພໍ។ ອນ຺ໂຕ ສໍເວລ຺ລິຕ຺ວາ ພທ຺ຘນ຺ຕິ ຍຖາ ເວມຊ຺ເຊ ສໍຂິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ເອວໍ ມຊ຺ເຊ ສຸຏ຺ຘຸ ເວເຘຕ຺ວາ ພທ຺ຘໍ។

ເຍ ອຏ຺ຐ ມາສາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ''ອວສ຺ສິກສງ຺ເກຕາ''ຕິ ເອຕສ຺ເສວ ວິວຣຓໍ ''ວສ຺ສານມາສາຕິ ເອວໍ ອປ຺ຍ຺ຍາຕາ''ຕິ, ອປ຺ປຕິຕາ ອປ຺ປສິທ຺ຘາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ''ອສຍ຺ຍິຕາ''ຕິປິ ປາໂຐ, ຕຕ຺ຖ ອວິຍ຺ຍາຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອຏ຺ຐ ມາສາຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ເຫມນ຺ຕິກາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ຄິມ຺ຫິກາ ມາສາຕິ ອຏ຺ຐ ມາສາ។ ໂອວສ຺ສກມຓ຺ຑເປຕິ ສາຂາມຓ຺ຑປປ຺ປທຣມຓ຺ຑປານໍ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ໂອວສ຺ສເກ ມຓ຺ຑເປ។ ຍຕ຺ຖາຕິ ເຍສຸ ຊນປເທສຸ។ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ສພ຺ເພສຸ ຊນປເທສຸ ។ ກາກາທີນໍ ນິພທ຺ຘວາສຣຸກ຺ຂມູເລຕິ ຍຕ຺ຖ ຘຸວນິວາເສນ ກາກາ ວາ ກຸລາລາ ວາ ອຍ຺ເຍ ວາ ສກຸນ຺ຕາ ກຸລາວເກ ກຕ຺ວາ ວສນ຺ຕິ, ຕາທິສສ຺ສ ກາກາທີນໍ ນິພທ຺ຘວາສສ຺ສ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ເຫຏ຺ຐາ។ ຍຕ຺ຖ ປນ ໂຄຈຣປ຺ປສຸຕາ ສກຸນ຺ຕາ ວິສ຺ສມິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ມູເລ ນິກ຺ຂິປິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ។ ''ກທາຈິປີ''ຕິ ອິມິນາ ນ ເກວລໍ ວສ຺ສິກສງ຺ເກເຕເຍວາຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ຍຕ຺ຖາຕິ ຍສ຺ມີ ປເທເສ។ ຍທາຕິ ຍສ຺ມີ ກາເລ។

ໂສຕິ ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ສນ຺ຘໂຕ, ໂສ។ ປກຕິສນ຺ຘເຕຕິ ປກຕິຍາວ ສນ຺ຘເຕ, ຍໍ ເນວຕ຺ຕນາ ສນ຺ຘຕໍ, ນ ປເຣນ ສນ຺ຘຣາປິຕໍ, ຕສ຺ມິນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ລຊ຺ຊີ ໂຫຕີຕິ ລຊ຺ຊນສີໂລ ໂຫຕິ, ປຣິກ຺ຂາຣວິນາສເນ ກີເຕຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເຕນາຫ ''ອຕ຺ຕໂນ ປລິໂພຘໍ ວິຍ ມຍ຺ຍຕີ''ຕິ, ອິມິນາ ອລຊ຺ຊີ ອາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຄນ຺ຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ນິຣເປກ຺ໂຂຕິ ''ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸທ຺ຘຣິສ຺ສາມີ''ຕິ ອເປກ຺ຂາຣຫິໂຕ, ອິມິນາ ສາເປກ຺ໂຂ ເຈ ຄຈ຺ຉຕິ, ອນາປຕ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ເຕເນວ ຫິ ອນາປຕ຺ຕິວາເຣ ''ໂອຕາເປນ຺ໂຕ ຄຈ຺ຉຕີ''ຕິ (ປາຈິ។ ໑໑໖) ວຸຕ຺ຕໍ។ ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕຕິ ຕໍ ມຄ຺ຄໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ។ ເລຑ຺ຑຸປາຕູປຈາໂຣ ພຫີ ຄິຕ຺ຕຕາ ''ປາທຸທ຺ຘາເຣນ ກາເຣຕພ຺ໂພ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ປຐມປາທຸທ຺ຘາເຣ ທຸກ຺ກຏໍ, ທຸຕິຍປາທຸທ຺ຘາເຣ ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ຕິກປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ສງ຺ຆິເກ ສງ຺ຆິກສຍ຺ຍິເວມຕິກປຸຄ຺ຄລິກສຍ຺ຍີນໍ ວເສນ។ ອິມິນາວ ນເຍນ ຕິກທຸກ຺ກຏມ຺ປິ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ຈີມິລິກາທີນໍ ອຕ຺ໂຖ ທຸຕິຍສິກ຺ຂາປເທ ທສ຺ສິໂຕວ។ ປາທປຸຍ຺ຉນີ (ປາຈິ។ ອຏ຺ຐ។ ໑໑໘) ນາມ ຣຊ຺ຊເກຫິ ວາ ປິໂລຕິກາຫິ ວາ ປາທປຸຍ຺ຉນຕ຺ຖໍ ກຕາ។ ຜລກປີຐໍ ນາມ ຜລກມຍໍ ປີຐໍ។ ນ ເກວລໍ ຈີມິລິກາທີນິເຍວ ອຊ຺ໂຊກາເສ ຐເປຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ອາຫ ''ຍໍ ວາ ປນາ''ຕິອາທິ។ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ທາຣຸກຓ຺ຑໍ, ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ມຕ຺ຕິກາກຓ຺ຑນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ''ອນ຺ຕມໂສ ປຕ຺ຕາຘາຣກມ຺ປີ''ຕິ ອິມິນາ ຕາລວຕ຺ຏພີຊນີປຕ຺ຕປາທິເປາຬາງ຺ກປາທິຍສງ຺ຂາທີສຸ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສຕິ។

ອຣຍ຺ເຍ (ປາຈິ។ ອຏ຺ຐ។ ໑໑໐) ປຕ຺ຕກຸຏີສຸ ວສນ຺ຕານໍ ສີລສມ຺ປທາຍ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ມນຸສ຺ສາ ມຍ຺ຈປີຐາທີນິ ເທນ຺ຕິ ''ສງ຺ຆິກປຣິໂຠເຄນ ປຣິຠຸຍ຺ຊຖາ''ຕິ, ຕຕ຺ຖ ກີ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ ''ອາຣຍ຺ຍເກນ ປນາ''ຕິອາທິ។ ຕຕ຺ຖ ອສຕີ ອໂນວສ຺ສເກຕິ ປພ຺ຠາຣາທິອໂນວສ຺ສກຏ຺ຐາເນ ອສຕິ។ ອິທຍ຺ຈ ລກ຺ຂຓວຈນໍ ''ສຠາຄານໍ ອຠາເວ''ຕິ ຈ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພຕ຺ຕາ។ ອາຣຍ຺ຍເກນ ຫິ ຠິກ຺ຂຸນາ ຕຕ຺ຖ ວສິຕ຺ວາ ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕນ ສາມນ຺ຕວິຫາເຣ ຠິກ຺ຂູນໍ ເປເສຕ຺ວາ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ។ ສຠາຄານໍ ອຠາເວ ອໂນວສ຺ສເກ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ។ ອໂນວສ຺ສເກ ອສຕິ ຣຸກ຺ເຂ ລຄ຺ເຄຕ຺ວາ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ។

ນ ເກວລໍ ອິທໍເຍວ ກຕ຺ວາ ຄນ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ ອາຫ ''ຍຖາ ວາ''ຕິອາທິ។ ຍຖາ ວາ ອຸປຈິກາຫິ ນ ຂຊ຺ຊຕີຕິ ຍຖາ ຐປິເຕ ອຸປຈິກາຫິ ເສນາສນໍ ນ ຂຊ຺ຊຕິ, ເອວໍ ຕຖາ ປາສາຓານໍ ອຸປຣິ ຐປນໍ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຈຕູສຸ (ປາຈິ។ ອຏ຺ຐ។ ໑໑໖) ປາສາເຓສຸ ມຍ຺ຈໍ ຐເປຕ຺ວາ ມຍ຺ເຈ ອວເສສມຍ຺ຈປີຐານິ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ອຸປຣິ ຠິສິອາທິກໍ ຣາສິໍ ກຕ຺ວາ ທາຣຸກຓ຺ຑໍ

ມຕ຺ຕິກາກຕ຺ຫໍ ປຍິສາເມຕ຺ວາ ຄມິກວຕ຺ຕໍ ປູເຣຕ຺ວາ ຄນ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ຺ຯ

ອພ຺ໂພກາສິເກນາປີ ‘‘ອຫໍ ອຸກ຺ກຍ຺ຖອພ຺ໂພກາສິໂກ’’ຕິ ຈີວຣກ຺ຍິມ຺ປີ ອກຕ຺ວາ ອສມເຍ ອຊ຺ໂຊກາເສ ປຄ຺ຄເປຕ຺ວາ ນິສີທິຕ຺ຸ ວາ ນິປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ຸ ວາ ນ ວຍ຺ຍຕິຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ອພ຺ໂພກາສິເກນາ’’ຕິອາທິ຺ຯ ສເຈ ປນ ຈຕ຺ຄ຺ຄຸເຕນປີ ຈີວເຣນ ກຕກ຺ຍິ ອເຕເມນ຺ຕໍ ຣກ຺ຂິຕ຺ຸ ເນວ ສກ຺ໂກຕິ, ສຕ຺ຕາຫວທ຺ທລິກາທີນິ ກວນ຺ຕິ, ກິກ຺ຂຸໂນ ກາຍານຸຄຕິກຕ຺ຕາ ວຍ຺ຍຕິ຺ຯ ຣກ຺ຂມູລິກສ຺ສາປີ ເອເສວ ນໂຍ຺ຯ

ຍສ຺ມີ ວິສ຺ສາສຄ຺ຄາໂຫ ຣຸຫຕິ, ຕສ຺ສ ສນ຺ຕກໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຄ຺ຄລິກມິວ ໂຫຕິຕິ ອາຫ ‘‘ວິສ຺ສາສິກປຸຄ຺ຄລິເກ’’ຕິ຺ຯ ຍສ຺ມີ ປນ ວິສ຺ສາໂສ ນ ຣຸຫຕິ, ຕສ຺ສ ສນ຺ຕເກ ທຸກ຺ກຍເມວ຺ຯ ອມນຸສ຺ໂສຕິ ຍກ຺ໂຂ ວາ ເປໂຕ ວາ຺ຯ ປລິພຸທ຺ຂໍ ໂຫຕິຕິ ອຸປທ຺ທຸຕໍ ໂຫຕິ຺ຯ

ປຖມເສນາສນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ຺ຯ

໕຺ຯ ທຸຕິຍເສນາສນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ຍໍກິລ຺ຈິ ຈມ຺ມນ຺ຕິ ກປ຺ປິຍາກປ຺ປິຍໍ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ຈມ຺ມໍ຺ຯ ນນຸ ‘‘ນ, ກິກ຺ຂເວ, ມຫາຈມ຺ມານິ ຊາເຣຕພ຺ພານິ ສີຫຈມ຺ມໍ ພ຺ຍຄ຺ຄຈມ຺ມໍ ທີປິຈມ຺ມໍ, ໂຍ ຊາເຣຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຍສ຺ສາ’’ຕິ (ມຫາວ຺ຯ ໒໕໕) ຂນ຺ຊເກ ສີຫຈມ຺ມາທີນໍ ປຍິກ຺ເຂໂປ ກໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ສີຫຈມ຺ມາທີນລ຺ຫິ’’ຕິອາທິ຺ຯ ປຣິຫຣເຕເຍວ ປຍິກ຺ເຂໂປຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກໍ ກຕ຺ວາ ຕໍ ຕໍ ວິຫາຣໍ ຫຣິຕ຺ວາ ມລ຺ຈປີຖາທີສຸ ອຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ປຣິໂກເຄເຍວ ປຍິກ຺ເຂໂປ, ເສນາສນສນ຺ຕກໍ ກຕ຺ວາ ກູມຕ຺ຖຣຕາວເສນ ປນ ປຣິໂກເຄ ເນວຕ຺ຖິ ໂທໂສ຺ຯ ເຕນາຫ ‘‘ເສນາສນປຣິໂກເຄ ປນ ອກປ຺ປິຍຈມ຺ມໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ’’ຕິ຺ຯ ປາວາເຣນ຺ຕິ ສລ຺ຊາເທນ຺ຕິ ສຣີຣໍ ເອເຕນາຕິ ປາວາໂຣ຺ຯ ໂກຊໂວຕິ ອຸທ຺ທໂລມິເອກນ຺ຕໂລມິອາທິໂກຊວຕ຺ຖຣຕໍ຺ຯ ເສສນ຺ຕິ ກິສິ ນິສີທນໍ ຕິຕາສນ຺ຖາໂຣ ປຕ຺ຕາສນ຺ຖາໂຣຕິ ອວສິຍ຺ຖໍ ເສນາສນໍ຺ຯ ຕຕ຺ຖ ກິສີຕິ ມລ຺ຈກກິສີ ວາ ປີຖກກິສີ ວາ຺ຯ ນິສີທນນ຺ຕິ ສທສໍ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ຯ ຕິຕາສນ຺ຖາໂຣຕິ ເຍສໍ ເກສລ຺ຈິ ຕິຕານໍ ສນ຺ຖາໂຣ຺ຯ ເອສ ນໂຍ ປຕ຺ຕາສນ຺ຖາເຣ຺ຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ກິສີ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປາກຍາ຺ຯ ນິສີທນໍ ນິສີທນສິກ຺ຂາປເທເນວ (ປາຈິ຺ຯ ໕໓໑ ອາທໂຍ) ປາກຍໍ຺ຯ ຕິຕາສນ຺ຖາຣປຕ຺ຕາສນ຺ຖາຣານິ ປນ ໂລກປສິທ຺ຊານິເຍວ຺ຯ ເຕເນວາຫ ‘‘ປາກຍເມວາ’’ຕິ຺ຯ

ເນວ ອຸທ຺ຊເຣຍ຺ຍ, ນ ອຸທ຺ຊຣາເປຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ຕນາ ວາ ອຸທ຺ຊຣິຕ຺ວາ ປຕິຮູເປ ຖາເນ ນ ຖເປຍ຺ຍ, ປເຣນ ວາ ຕຖາ ນ ກາເຣຍ຺ຍ຺ຯ ເຕນາຫ ‘‘ຍຖາ ຖປິຕ’’ນ຺ຕິອາທິ຺ຯ ຕໍ ຖເປນ຺ເຕນ ຈ ‘‘ຈຕູສຸ ປາສາເຕສູ’’ຕິອາທິນາ (ປາຈິ຺ຯ ອຍ຺ຖ຺ຯ ໑໑໖) ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ອນ຺ໂຕເຄເຫ ອໂນວສ຺ສເກ ນິກ຺ຂິປິຕພ຺ພໍ຺ຯ ສເຈ ປນ ເສນາສນໍ ໂອວສ຺ສຕິ, ລຫນຕ຺ຖລ຺ຈ ຕິຕໍ ວາ ອິຍ຺ຖກາ ວາ ອານິຕາ ໂຫນ຺ຕິ຺ຯ ສເຈ ອຸສ຺ສຫຕິ, ລາເທຕພ຺ພໍ຺ຯ ໂນ ເຈ ສກ຺ໂກຕິ, ໂຍ ໂອກາໂສ ອໂນວສ຺ສໂກ, ຕຕ຺ຖ ນິກ຺ຂິປິຕພ຺ພໍ຺ຯ ສເຈ ສພ຺ພມ຺ປີ ໂອວສ຺ສຕິ, ອຸສ຺ສຫນ຺ເຕນ ອນ຺ໂຕຄາເມ ອຸປາສການໍ ຌເຣ ຖເປຕພ຺ພໍ຺ຯ ສເຈ ເຕປີ ‘‘ສງ຺ຌິກໍ ນາມ, ກນ຺ເຕ, ກາຣິຍໍ, ອຄ຺ຄິທາຫາທີນໍ ກາຍາມາ’’ຕິ ນ ສມ຺ປຍິຈ຺ລນ຺ຕິ, ອຊ຺ໂຊກາເສ ປາສາຕານໍ ອຸປຣິ ມລ຺ຈໍ ຖເປຕ຺ວາ ເສສໍ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຕິເຕຫິ ຈ ປຕ຺ເຕຫິ ຈ ປຍິຈ຺ລາເທຕພ຺ພໍ຺ຯ ຍລ຺ຫິ ຕຕ຺ຖ ອງ຺ຄມຕ຺ຕມ຺ປີ ອວສິສ຺ສຕິ, ຕໍ ອລ຺ເລສໍ ຕຕ຺ຖ ອາຄຕານໍ ກິກ຺ຂູນໍ ອຸປກາຣໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ຺ຯ ອຸປຈາຣນ຺ຕິ ສພ຺ພປຈ຺ລິມເສນາສນໂຕ ທ຺ເວ ເລຑ຺ຑຸປາຕາ຺ຯ

ອຍເມຕ຺ຖ ອາປຸຈ຺ລິຕພ຺ພານາປຸຈ຺ລິຕພ຺ພວິນິຈ຺ລໂຍ – (ປາຈິ຺ຯ ອຍ຺ຖ຺ຯ ໑໑໗) ຍາ ຕາວ ກູມິຍໍ ທີຌສາລາ ວາ ປຕ຺ຕສາລາ ວາ ໂຫຕິ, ຍໍ ວາ ຣກ຺ຂຕ຺ຖມ຺ເກສຸ ກຕເຄຫໍ ອຸປຈິການໍ ອຸຍ຺ຖານຍ຺ຖານໍ ໂຫຕິ, ຕໂຕ ປກ຺ກມນ຺ເຕນ ອາປຸຈ຺ລິຕ຺ວາວ ປກ຺ກມິຕພ຺ພໍ຺ຯ ຕສ຺ມິລ຺ຫິ ກຕິປຍານິ ທິວສານິ ອຊຄ຺ຄິຍມາເນ ວມ຺ມິກາວ ສນ຺ຕິຍ຺ຖນ຺ຕິ຺ຯ ຍໍ ປນ ປາສາຕປີຍ຺ຖິຍໍ ວາ ປາສາຕຕ຺ຖມ຺ເກສຸ ວາ ກຕເສນາສນໍ ສິລຸຈ຺ຈຍເລຕໍ ວາ ສຸຊາລິຕ຺ຕເສນາສນໍ ວາ, ຍຕ຺ຖ ອຸປຈິກາສງ຺ກາ ນຕ຺ຖິ, ຕໂຕ ປກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ອາປຸຈ຺ລິຕ຺ວາປີ ອນາປຸຈ຺ລິຕ຺ວາປີ ຄນ຺ຕຸ ວຍ຺ຍຕິ຺ຯ ເຕນາຫ ‘‘ຍຕ຺ຖ ປນາ’’ຕິອາທິ຺ຯ ສເຈ ຕາທິເສປີ ເສນາສເນ ເອເກນ ປສ຺ເສນ ອຸປຈິກາ ອາໂຣຫນ຺ຕິ, ອາປຸຈ຺ລິຕ຺ວາວ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ຺ຯ ອາປຸຈ຺ລນໍ ປນ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາປຸຈ຺ລນໍ ຄມິກວຕ຺ຕໍ຺ຯ ອິທລ຺ຈ ອິຕິກຕ຺ຕພ຺ພຕາທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ປນ ວຕ຺ຕເກທທຸກ຺ກຍນ຺ຕິ (ສາຣຕ຺ຖ຺ຯ ຍີ຺ຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໓຺ຯ໑໑໗) ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ຺ຯ ເກຈິ ປນ ‘‘ທຸກ຺ກຍນ຺ຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ ວຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ຊກຍ຺ຖກຖາຍ ‘‘ຍໍ ປາສາຕປີຍ຺ຖິຍໍ ວາ ປາສາຕຕ຺ຖມ຺ເກສຸ ວາ ກຕເສນາສນໍ, ຍຕ຺ຖ ອຸປຈິການາໂຣຫນ຺ຕິ, ຕໍ ອນາປຸຈ຺ລນ຺ຕສ຺ສາປີ ອນາປຕ຺ຕີ’’ຕິ (ຈູລວ຺ຯ ອຍ຺ຖ຺ຯ ໓໖໐) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ຺ຯ ອາປຸຈ຺ລນ຺ເຕນ ປນ ກິກ຺ຂຸມ຺ຫິ (ປາຈິ຺ຯ ອຍ຺ຖ຺ຯ ໑໑໖) ສຕິ ກິກ຺ຂຸ ອາປຸຈ຺ລິຕພ຺ໂພ, ຕສ຺ມີ ອສຕິ ສາມເຕໂຣ, ຕສ຺ມີ ອສຕິ ອາຣາມິໂກ, ຕສ຺ມິມ຺ປີ ອສຕິ ເຍນ ວິ

ຫາໂຣ ກາຣາປີໂຕ, ໂສ ວິຫາຣສາມີໂກ, ຕສ຺ສ ວາ ກຸເລ ໂຍ ໂກຈິ ອາປຸຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ.

"ອຸປ຺ຈາເຣ"ຕິ ເອຕສ຺ເສວ ວິວຣຳ "ພຫີ ອາສນ຺ເນ"ຕິ, ວິຫາຣສ຺ສ ພຫີ ອາສນ຺ນຏ຺ຖາເນຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຸປຏ຺ຖານສາລາຍ ວາຕິ ໂກຊ຺ນສາລາຍໍ ວາ. ທຸກ຺ກຏເມວາຕິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣສ຺ມິ ທສວິທໍ ເສຍ຺ຍໍ ອນ຺ໂຕຄພ຺ພກາທີສ຺ມິ ຄຸຕ຺ຕຏ຺ຖາເນ ປཉ຺ຌເປຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ຍສ຺ມາ ເສຍ຺ຍາປີ ເສນາສນມ຺ປີ ອຸປ຺ຈິກາຫີ ປລຸຊ຺ຊຕິ, ວມ຺ມິກຣາສິເຍວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ພຫີ ປນ ອຸປຏ຺ຖານສາລາທີສຸ ປཉ຺ຌເປຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ເສຍ຺ຍາມຕ຺ຕເມວ ນສ຺ເສຍ຺ຍ ຖານສ຺ສ ອຄຸຕ຺ຕຕາຍ, ນ ເສນາສນໍ, ຕສ຺ມາ ເອຕ຺ຖ ທຸກ຺ກຏໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ມཉ຺ຈປີຄໍ ປນ ຍສ຺ມາ ນ ສກ຺ກາ ສຫສາ ອຸປ຺ຈິກາຫີ ຂາທິຕຸໍ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ວິຫາເຣປີ ສນ຺ຖຣິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ວິຫາຣູປ຺ຈາເຣ ປນ ຕໍ ວິຫາຣຈາຣິກໍ ອາຫິຕ຺ຑນ຺ຕາ ທິສ຺ວາວ ປຏິສາເມນ຺ຕິ.

ອຸທ຺ຘຣຕານີ ກຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕນ ມཉ຺ຈປີຄກວານໍ ສພ຺ພໍ ອປເນຕ຺ວາ (ປາຈິ. ອຏ຺ຄ. ໑໑໗) ສໍຫຣິຕ຺ວາ ຈີວຣວໍເສ ລຄ຺ເຄຕ຺ວາ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ. ປຈ຺ຉາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ວສນກພິກ຺ຂຸນາປີ ປຸນ ມཉ຺ຈປີຄໍ ວາ ປཉ຺ຌເປຕ຺ວາ ສຍິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕນ ຕເຖວ ກາຕພ຺ພໍ. ອນ຺ໂຕກຸຏ຺ໂຏ ເສຍ຺ຍໍ ພຫິກຸຏ຺ເຏ ປཉ຺ຌເປຕ຺ວາ ວສນ຺ເຕນ ຄມນກາເລ ປຸນ ຄຫິຕຏ຺ຖາເນເຍວ ປຏິສາເມຕພ຺ພໍ. ອຸປຣິປາສາທໂຕ ໂອໂຣເປຕ຺ວາ ເຫຏ຺ຖາປາສາເທ ວສນ຺ຕສ຺ສາປີ ເອເສວ ນໂຍ. ຣຕ຺ຕິຏ຺ຖານທິວາຏ຺ຖາເນສຸ ມཉ຺ຈປີຄໍ ປཉ຺ຌເປຕ຺ວາປີ ຄມນກາເລ ປຸນ ຄຫິຕຏ຺ຖາເນເຍວ ຖເປຕພ຺ພໍ. ອຸທ຺ຘຣາເປຕ຺ວາ ຄມເນປີ ເອເສວ ນໂຍ. ອາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕນ ປນ "ພິກ຺ຂຸມ຺ຫິ ສຕິ ພິກ຺ຂຸ ອາປຸຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ"ຕິອາທິນາ (ປາຈິ. ອຏ຺ຄ. ໑໑໖) ເຫຏ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ອາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ.

ທຸຕິຍເສນາສນສິກ຺ຂາປທວຏ຺ຌນາ ນິຏ຺ຖິຕາ.

໖. ອນຸປຂ຺ຊສິກ຺ຂາປທວຏ຺ຌນາ

"ຊານ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ "ອນຸຏ຺ຖາປນີໂຍ 'ອຍ'ນ຺ຕິ ຊານນ຺ໂຕ"ຕິ ອຍໍ ວິເສໂສ ກຸໂຕ ລພ຺ພຕີຕິ ອາຫ "ເຕເນວສ຺ສາ"ຕິອາທິ. ນນຸ ປທພາຊເນປີ ວຸທ຺ຒກາວາທີຊານນເມວ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ຕຸ ອນຸຏ຺ຖາປນີຍກາວນ຺ຕິ ອນຸໂຍຄໍ ສນ຺ຘາຍາຫ "ວຸທ຺ໂຒ ທີ"ຕິອາທິ. ພ຺ຫຸປ຺ກາຣຕນ຺ຕິ "ກຕ຺ຫາຄາຣິກຕ຺ຕາທິພຫຸອຸປ຺ກາຣກາວໍ". ນ ເກວລໍ ອິທເມວາຕິ ອາຫ "ຄຸຌວິສິຏ຺ຖຕཉ຺ຈາ"ຕິອາທິ, ເຕນ ພ຺ຫຸປ຺ກາຣຕ຺ເຕປີ ຄຸຌວິສິຏ຺ຖຕ຺ຕາກາເວ, ຄຸຌວິສິຏ຺ຖຕ຺ເຕປີ ພ຺ຫຸປ຺ກາຣຕ຺ຕາກາເວ ທາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ. "ກຕ຺ຫາຄາຣິກສ຺ສ ພ຺ຫຸປ຺ກາຣຕໍ, ຘມ຺ມກຖິກາທີນໍ ຄຸຌວິສິຏ຺ຖຕཉ຺ຈ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ"ຕິ (ສາຣຕ຺ຖ. ຏີ. ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໓.໑໑໙-໑໒໑) ເກຈິ. ຘ຺ວາສຕ຺ຖາຍາຕິ ນິຈ຺ຈວາສຕ຺ຖາຍ. ສມ຺ມນ຺ນິຕ຺ວາຕິ ອປໂລກເນນ ກມ຺ເມນ ສມ຺ມນ຺ນິຕ຺ວາ. ກາມཉ຺ເຈຕ຺ຖ ຄິລານສ຺ສາປີ ສງ຺ໂຆເຍວ ອນຸຈ຺ຉວິກໍ ເສນາສນໍ ເທຕິ, ຄິລາໂນ ປນ ອປໂລເກຕ຺ວາ ສງ຺ເຆນ ອທິນ຺ນເສນາສໂນປີ ນ ປີລຸເອຕພ຺ໂພ ອນຸກມ຺ປີຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ວິສຸໍ ວຸຕ຺ໂຕ.

ສມນ຺ຕາ ທິຍທ຺ໂຒ ຫຕ຺ໂຖຕິ ມຊ຺ເຊ ປཉ຺ຌຕ຺ຕໍ ມཉ຺ຈປີຄໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອກປສ຺ເສນ ເຈ ປີໂຫນກາທີສາ ທິສ຺ສຕິ, ຕໂຕ ຄເຫຕພ຺ພໍ. ປາທໂຘວນປາສາຌໂຕຕິ ທ຺ວາເຣ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕປາທໂຘວນປາສາຌໂຕ. ນິສີທນ຺ຕສ຺ສ ວາ ນິປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ວາ ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ນິສີທນມຕ຺ເຕນ, ນິປ຺ຊ຺ຊນມຕ຺ເຕເນວ ວາ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ. ປຸນປ຺ປຸນໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຸຏ຺ຖາຍຸຏ຺ຖາຍ ນິສີທໂຕ ວາ ນິປ຺ຊ຺ຊໂຕ ວາ.

ສງ຺ຆິເກ ສງ຺ຆິກສཉ຺ຌີເວມຕິກປຸຄ຺ຄລິກສཉ຺ຌີນໍ ວເສນ ຕິກປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ຕິກທຸກ຺ກຏໍ ປນ ປຸຄ຺ຄລິເກ ສງ຺ຆິກສཉ຺ຌີເວມຕິກອຄ຺ຄລປຸຄ຺ຄລິກສཉ຺ຌີນໍ ວເສນ. ວິຫາຣສ຺ສ ອຸປ຺ຈາເຣຕິ ຕສ຺ສ ພຫີ ອາສນ຺ນປ຺ປເທເສ.

ອນຸປຂ຺ຊສິກ຺ຂາປທວຏ຺ຌນາ ນິຏ຺ຖິຕາ.

໗. ນິກ຺ກທ຺ຒນສິກ຺ຂາປທວຏ຺ຌນາ

ອເນກໂກຏ຺ຖການີຕິ ອເນກທ຺ວາຣໂກຏ຺ຖການີ. "ນິກ຺ຂມາຕິ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ຣຸຈິຍາ ເຈ ນິກ຺ຂມຕິ, ອນາປ຺ຕິ"ຕິ

(ສາຣຕ຺ຖ຺ຯ ຜີຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໑໘໖) ວທນ຺ຕິຯ

ຕສ຺ສປຣິກ຺ຂາຣນິກ຺ກຫ຺ຓເນຕິ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕກໍ ຍໍ ກິຌ຺ຈິ ປຕ຺ຕຈີວຣປຣິສ຺ສາວນຘມ຺ມກຣຓມຌ຺ຈປີຄກິສິພິພ຺ໂພຫນາທິເກາຫໍ ອນ຺ຕມໂສ ຣຊນຉລຸລິປີ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ສ ປຣິກ຺ຂາຣສ຺ສ ນິກ຺ກຫ຺ຓເນຯ ຕຌ຺ຈາຕິ ທຸກ຺ກຜໍ ປຣາມສຕິຯ ນິກ຺ກຫ຺ຓາປເນປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ຄາລຸທໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ຄປີເຕສຸ ປນ ເອກາວ ອາປຕ຺ຕິຯ

ກຕ຺ໜນກາຣກາລໜກາຣກເມວ ສກລສງ຺ຆາຣາມໂຕ ນິກ຺ກຫ຺ຓິຕຸ໌ ລກຕິຯ ໂສ ຫິ ປກ຺ຂໍ ລກິຕ຺ວາ ສງ຺ຆມ຺ປີ ກີນ຺ເທຍ຺ຍຯ ອລຊ຺ຊີອາທໂຍ ປນ ອຕ຺ຕໂນ ວສນຜ຺ຄານໂຕເຍວ ນິກ຺ກຫ຺ຓິຕພ຺ພາຯ ສກລສງ຺ຆາຣາມໂຕ ນິກ຺ກຫ຺ຓິຕຸ໌ ນ ວຜ຺ຜຕິຯ ເຕນາຫ "ສກລສງ຺ຆາຣາມໂຕປີ"ຕິອາທິຯ

ນິກ຺ກຫ຺ຓນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຄິຕາຯ

໒ຯ ເວຫາສກຸຜິສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອຸປຣິເວຫາສກຸຜິຍາຕິ ອຸປຣິມຕເລ ອສນ຺ຖຕປທຣາຍ ກຸຜິຍາຯ ເຕນາຫ "ອຸປຣິ ອຈ຺ຉນ຺ນຕລາຍາ"ຕິອາທິຯ ຍາ ຫິ ກາຈິ ອຸປຣິ ອຈ຺ຉນ຺ນຕລາ ທ຺ວິກູມິກກຸຜິກາ ວາ ຕິກູມິກາທິກຸຜິກາ ວາ, ສາ "ເວຫາສກຸຜີ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອິທຜ຺ຫິ ເວຫາສກຸຜິລກ຺ຂຕໍຯ ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ ປທກາຊເນ "ມຊ຺ຊິມສ຺ສ ປຸ໌ຣິສສ຺ສ ອສີສຆຜ຺ຜາ"ຕິ (ປາຈິຯ ໑໖໑) ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ປທກາຊເນ ປນາ"ຕິອາທີຯ ອິຌ ອສິປ຺ເປຕໍ ກຸຜີ ທສ຺ເສຕຸນ຺ຕິ ອິມສ຺ມີ ສິກ຺ຂາປເທ ອສິປ຺ເປຕໍ ເວຫາສກຸຜີ ທສ຺ເສຕຸ໌ຯ ມຊ຺ຊິມສ຺ສ ປຸ໌ຣິສສ຺ສາຕິ ປ ມາຓມຊ຺ຊິມສ຺ສ ປຸ໌ຣິສສ຺ສຯ ສພ຺ພເຫຜ຺ຄິມາຫິ ຕຸລາຫິ ສີສໍ ນ ຆຜ຺ເຜຕີຕິ ອສີສຆຜ຺ຜາຯ ອງ຺ເຄ ວິຊ຺ຊີຕ຺ວາຕິ ອຜນິໂຍ ວິຊ຺ຊີຕ຺ ວາຯ ປເວສິຕປາທກນ຺ຕິ ປເວສິຕປາທສິຂໍຯ ຕສ຺ມາຕິ "ກູມຕ຺ເຖ ວາ"ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ກາຣຓກາເວນ ປຈ຺ຈາມສຕິຯ ຍສ຺ມາ ອາຫຈ຺ຈປາທກາທີສຸ ຍຖາວຸຕ຺ໂຕ ອຕ຺ໂຖ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

ສຫສາຕິ ອກິກວິຕ຺ວາ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣິຕ຺ວາຯ ອເວຫາສກຸຜິກາຍາຕິ ກູມິຍໍ ກຕປຕ຺ຕສາລາທີສຸ, ຕຕ຺ຖ ອນາປຕ຺ຕິຯ ນ ຫິ ສກ຺ກາ ຕຕ຺ຖ ປຣສ຺ສ ປີລຸອາ ກາຕຸ໌ຯ ສີສຆຜ຺ຜາຍາຕິ ຍາ ສີສໍ ຆຜ຺ຜາ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຖາປີ ອນາປຕ຺ຕິຯ ນ ຫິ ສກ຺ກາ ຕຕ຺ຖ ເຫຜ຺ຄາປາສາເທ ອໂນຓເຕນ ວິຈຣິຕຸ໌, ຕສ຺ມາ ອສຌ຺ຈຣຓຜ຺ຄານຕ຺ຕາ ປຣປີລຸອາ ນ ກວິສ຺ສຕິຯ ອຸປຣິຕລໍ ວາ ປທຣສຌ຺ຈິຕນ຺ຕິ ອຸປຣິມຕລໍ ທາຣຸຜລເກຫິ ຆນສນ຺ຖຕໍຯ ກິຌ຺ຈິ ຄຕ຺ທາຕິ ວາຕິ ອຸປ຺ຣິ ນາຄທນ຺ຕກາທີສຸ ລຄ຺ຄິຕໍ ຈີວຣາທີ ຍໍ ກິຌ຺ຈິ ຄຕ຺ທາຕິ ວາຯ ລຄ຺ຄຕີ ວາຕີ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ປຜິປກ຺ຂກູຕາ ອາຕີ ປຜາຕີຯ ຍສ຺ສາ ທີນ຺ນາຍ ນີສີທນ຺ເຕປີ ປາທາ ນ ນິປຕນ຺ຕິ, ເອວໍກູຕາ ອາຕີ ມຌ຺ຈປີຄານໍ ປາທສິຂາສຸ ທີນ຺ນາ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ "ປາທສີສານ"ນ຺ຕິອາທີຯ

ເວຫາສກຸຜິສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຄິຕາຯ

໙ຯ ມຫລ຺ລກວິຫາຣສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ປີຜ຺ຄສງ຺ຆາຜສ຺ສາຕິ ທ຺ວາຣພນ຺ຘສ຺ສຯ ສາມນ຺ຕາ ອຫ຺ຓເຕຍ຺ຍຫຕ຺ໂຖ ປເທໂສຕິ ຍສ຺ສ (ປາຈິຯ ອຜ຺ຖຯ ໑໖໘) ເວມຊ຺ເຊ ທ຺ວາຣໍ ໂຫຕິ, ອຸປ຺ຣິກາເຄ ຈ ອຸຈ຺ຈາ ກິຕ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ຕີສຸ ທິສາສຸ ສາມນ຺ຕາ ອຫ຺ຓເຕຍ຺ຍຫຕ຺ໂຖ ປເທໂສຯ ຂຸທ຺ທກສ຺ສ ປນ ວິຫາຣສ຺ສ ທ຺ວີສຸ ທິສາສຸຯ ຕຕ຺ຣາປີ ຍໍ ກິຕ຺ຕີ ວິວຣິຍມານໍ ກວາຜໍ ອາໜນຕິ, ສາ ອປ຺ຣິປຸ໌ຕ຺ຕູປຈາຣາປີ ໂຫຕິຯ ສເຈ ປນ ທ຺ວາຣສ຺ສ ອໂຘກາເຄປີ ເລໂປ໌ກາໂສ ອຕ຺ຖິ, ຕມ຺ປີ ລິມ຺ປີຕຸ໌ ວຜ຺ຜຕິຯ ອຄ຺ຄລຸອຜ຺ຄປ຺ນາຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ອຄ຺ຄລຸອສທ຺ເທນ ຕໍສມ຺ພນ຺ຘໂຕ ທ຺ວາຣຜລກສ຺ຫິຕໍ ທ຺ວາຣພນ຺ຘນໍ ອສິປ຺ເປຕໍຯ ເຕນາຫ "ສກວາຜກສ຺ສາ"ຕິອາທິຯ "ນິຈ຺ຈລກາວຕ຺ຖາຍາ"ຕິ ອິມິນາ ຕຌ຺ຈ ໂຂ ຄປ຺ປໍ ອິຌ ນິຈ຺ຈລກາເວນາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ໂກ ປເນຕ຺ຖ ອສິປ຺ປາໂຍຕິ ອາຫ "ກວາຜຌ຺ຫີ"ຕິອາທິຯ ກມ຺ປຕີຕິ ຈລຕິຯ ຍາວ ທ຺ວາຣໂກສາ ອຄ຺ຄລຸອຜ຺ຄປ຺ນາຍ ປຸນ຺ປ຺ປຸນໍ ລິມ຺ປີຕພ຺ໂພ ວາ ເລປາເປຕພ຺ໂພ ວາຕິ ອຄ຺ຄລຸອຜ຺ຄປ຺ນຕ຺ຖາຍ ຍາວ ທ຺ວາຣໂກສາ ປຸນ຺ປ຺ປຸນໍ ອຕ຺ຕນາ ລິມ຺ປີຕພ຺ໂພ ວາ, ປເຣຫິ ເລປາເປຕພ຺ໂພ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ນນຸ ຈາຍມຕ຺ໂຖ ເນວ ມາຕິກາຍໍ, ນ ປທກາຊເນ ວຸຕ຺ໂຕ, ອຖ ກຸໂຕ ທຜ຺ຄພ຺ໂພຕິ ອາຫ "ຕຕ຺ຖາ"ຕິອາທິຯ ກິຌ຺ຈາປີຕິ ຍທິປີຯ

ອຍຸຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ນິທາເນ. ອຊີການໂຕຕິ ອນ຺ວຕ຺ຕນໂຕ. ອາໂລກໍ ສນ຺ເຊຕິ ປີເຊຕິຕິ ອາໂລກສນ຺ຊີ. ເຕນາຫ "ອາໂລກສນ຺ຊີຕິ ວາຕປານກວາຍກາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ"ຕິ. ຕຕ຺ຖ ວາຕປານກວາຍກາຕິ ວາຕປານຜລກາ. ອນຸຍ຺ຍາຕປ຺ປເທສໂຕ ປນ ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ປຸນປ຺ປຸນໍ ວິລິມ຺ປິຕຸໍ ວາ ວິລິມ຺ປາເປຕຸໍ ວາ ນ ວຍ຺ຍຕິ. "ມຕ຺ຕິກາຍ ກຕ຺ຕພ຺ພກິຈ຺ຈໍ ນິຍ຺ຖາເປຕ຺ວາ ປຸນ ຈຕ຺ຕຸຖ ເລເປ ທິນ຺ເນ ປາຈິຕ຺ຕິຍ"ນ຺ຕິ (ສາຣຕ຺ຖ. ຜີ. ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໒.໑໒໔) ເກຈີ. "ປຸນປ຺ປຸນໍ ເລປທານສ຺ສ ວຸຕ຺ຕປ຺ປມາຕໂຕ ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ປຜິກ຺ຂິຕ຺ຕມຕ຺ຕໍ ຖເປຕ຺ວາ ປາຈິຕ຺ຕິຍສ຺ສ ອວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ທຸກ຺ກຍ"ນ຺ຕິ ອປເຣ.

ອຊີຍ຺ຖາຕພ຺ພນ຺ຕິ ສໍວິຊາຕພ຺ພໍ. ອປ຺ປຫຣິເຕຕິ ເອຕ຺ຖ ອປ຺ປສທ຺ໂທ "ອປ຺ປີຈ຺ໂຊ"ຕິອາທີສຸ (ມ. ນິ. ໑.໔໔໔, ໒໒໖; ສໍ. ນິ. ໔.໑໔໗) ວິຍ ອກາວຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ "ອຫຣິເຕ"ຕິ. ສາລິວິທີອາທີ (ສາຣຕ຺ຖ. ຜີ. ໔.໒໐) ປຸພ຺ພຕ຺ຕໍ "ປຸຣກ຺ຂຕໍ ສສ຺ສຜລ"ນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ, ຕພ຺ພິປຣິຍາຍໂຕ ມຸຄ຺ຄມາສາທີ ອປຣຕ຺ຕໍ. ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວປີຕໍ. "ຕສ຺ມີ ຖຕ຺ວາ ອຊີຍ຺ຖໜ຺ໂຕ ທຸກ຺ກຍໍ ອາປຊ຺ຊຕີ"ຕິ ອິມິນາ ຍສ຺ມີ ປເທເສ ສມນ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕປ຺ປມາເຕ ປຣິຈ຺ເຂເທ ປຸພ຺ພຕ຺ຕາທີນິ ນ ສນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ວິຫາໂຣ ກາເຣຕພ຺ໂພ. ຍຕ຺ຖ ປນ ສນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ກາຣາເປຕຸໍ ນ ວຍ຺ຍຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ຕເຖວາຕິ ມຸຂວຍ຺ຜິອນ຺ເຕນ. ຕສ຺ມີ ຖາຕພ຺ພໍ ປຕນ຺ຕສ຺ສ ວິຫາຣສ຺ສ ອປຕ ໂນກາສຕ຺ຕາ, ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ອຸປຣີ ນ ປເຕຍ຺ຍາຕິ ອຊີປ຺ປາໂຍ. ຍຖາປຣິຈ຺ຊິນ຺ນສ຺ສ ປນ ໂອກາສສ຺ສ ອພ຺ການ຺ຕຣໍ ວິຫາຣສ຺ສ ປຕນ຺ຕສ຺ສ ໂອກາໂສ ໂຫຕີຕິ ອປ຺ປຫຣິເຕປີ ຕສ຺ມີ ຖຕ຺ວາ ອຊີຍ຺ຖາຕຸໍ ນ ລກຕີ. ເຕນາຫ "ຕສ຺ສ ອນ຺ໂຕ ອຫຣິເຕປີ ຖາຕຸໍ ນ ລກຕີ"ຕິ.

ຕໂຕ ເຈ ອຸຕ຺ຕຣີຕິ ຕີຕ຺ຕໍ ມຄ຺ຄານໍ ວາ ປຣິຍາຍານໍ ວາ ອຸປຣີ ຈຕ຺ຕຸຕ຺ເຖ ມຄ຺ເຄ ວາ ປຣິຍາເຍ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ "ມຄ຺ເຄນ ຊາທິຍມາເນ"ຕິອາທີ. ຕຕ຺ຖ ມຄ຺ເຄນ ຊາທິຍມາເນຕີ ອປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຸຊຸກເມວ ຊາທິຍມາເນ. ປຣິຍາເຍນາຕິ ປຣິກ຺ເຂເປນ. ຕຕ຺ຖ ມຄ຺ເຄນ ຊາທນໍ ອິຍ຺ຖກສິລາສຸຊາທີ ລພ຺ກຕິ, ປຣິຍາເຍນ ຊາທນໍ ຕິຕປຕ຺ເຕທີຕິ ອາຫ "ອິຍ຺ຖກສິລາສຸຊາທີ"ຕິອາທີ. ຕສ຺ມາ ຍຖາ ອິຈ຺ຊຕິ, ຕຖາ ທ຺ເວ ມຄ຺ເຄ ວາ ທ຺ເວ ປຣິຍາເຍ ວາ ອຊີຍ຺ຖທິຕ຺ວາ ຕຕິຍໍ ມຄ຺ຄໍ ວາ ປຣິຍາຍໍ ວາ "ເອວໍ ຊາເທທີ"ຕິ ອາຕາເປຕ຺ວາ ປກ຺ກມິຕພ຺ພໍ. ສເຈ ນ ປກ຺ກມຕິ, ຕຸຕ຺ຫີກາເວນ ຖາຕພ຺ພໍ. ສພ຺ພມ຺ປີ ເຈຕໍ ຊທນໍ ຊທນູປຣີ ເວທິຕພ຺ພໍ. ອຸປຣູປຣິຊນ຺ໂນ ທີ ວິຫາໂຣ ຈິຣໍ ອໂນວສ຺ສໂກ ໂຫຕີຕິ ມຍ຺ຍມານາ ເອວໍ ຊາເທນ຺ຕິ. ຕິຕມຸຍ຺ຖິຄຕນາຍາຕິ ຕິຕກຣ ລຸອຄຕນາຍ.

ຕິກປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອຕິເຣກທ຺ວຕ຺ຕິປຣິຍາເຍ ອຕິເຣກສຍ຺ຍີເວມຕິກອູນກສຍ຺ຍີນໍ ວເສນ ຕີຕີ ປາຈິຕ຺ຕິຍານີ. ເສຕວຕ຺ຕາທີກຣເຕຕິ ເສຕວຕ຺ຕກາລຸອວຕ຺ຕເຄຣຸກປຣິກມ຺ມມາລາກມ຺ມລຕາກມ຺ມມກຣທນ຺ຕກປຍ຺ຈປຜິການໍ ກຣເຕ. ເລຕຄຸຫາຕິຕກຸຜິກາທີສູຕິ ເອຕ຺ຖ ເລຕນ຺ຕິ ທ຺ວາຣພທ຺ຊໍ. ຄຸຫາຕິ ເກວລາ ປພ຺ພຕຄຸຫາ. ຕິຕກຸຜິກາ ປາກຍາ ເອວ.

ມຫລ຺ລກວິຫາຣສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໑໐. ສປ຺ປາຕກສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ເອກສ຺ມີ ຆເຜ ເອກາວ ອາປຕ຺ຕີຕິ ເອກສ຺ມີ ອຸທກຆເຜ ເອກາວ ອາປຕ຺ຕີ. ເອສ ນໂຍ ສພ຺ພກາຊເນສຸ . ວິຈ຺ຊິນ຺ທນ຺ຕສ຺ສາຕິ ຊາຣໍ ວິຈ຺ຊິນ຺ທນ຺ຕສ຺ສ. ເອເກກໍ ປກ຺ຂິປນ຺ຕສ຺ສາຕິ ເອເກກໍ ຕີຕໍ ວາ ປຕ຺ຕໍ ວາ ມຕ຺ຕິກໍ ວາ ອຍ຺ຍໍ ວາ ກຍ຺ຖໂຄມຍາທີ ປກ຺ຂິປນ຺ຕສ຺ສ. ປຣິຍາທານນ຺ຕິ ຂຍໍ.

"ປທີເປ (ສາຣຕ຺ຖ. ຜີ. ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໒.໑໔໐) ປຕິຕ຺ວາ ປຍງ຺ຄາທີປາຕກາ ມຣິສ຺ສນ຺ຕີ"ຕິ ຊານນ຺ຕສ຺ສາປີ ກຸສລຈິຕ຺ເຕນ ປທີປຸຊ຺ຊລນໍ ວິຍ "ສິຍ຺ຈເນນ ປາຕກາ ມຣິສ຺ສນ຺ຕີ"ຕິ ປຸພ຺ພກາເຄ ຊານນ຺ຕສ຺ສາປີ "ອິທໍ ຊລໍ ສິຍ຺ຈາມີ"ຕິ ສິຍ຺ຈນ຺ຕສ຺ສ ວຊກຈິຕ຺ຕໍ ນ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ວິນາ ວຊກເຈຕນາຍາ"ຕິອາທີ. ເອວຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ "ປຕ຺ຕາຕ຺ຕິວຊ຺ຊ"ນ຺ຕິ ອິທມ຺ປີ ສມຕ຺ຖິຕໍ ໂຫຕີ. ຕິຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ກຸສລາກຸສລາພ຺ຍາກຕວເສນ ຕິຈິຕ຺ຕໍ. ຕຖາ ທິ ປຕ຺ຕາຕ຺ຕີ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ສິຍ຺ຈນ຺ຕສ຺ສ ວາ ສິຍ຺ຈາເປນ຺ຕສ຺ສ ວາ ອກຸສລຈິຕ຺ເຕນ ໂຫຕີ, "ອາສນໍ ໂຊວິສ຺ສາມີ"ຕິ ຈິຕ຺ເຕນ ໂຊວນ຺ຕຸໍ ສິຍ຺ຈນ຺ຕສ຺ສ ວາ ສິຍ຺ຈາເປນ຺ຕສ຺ສ ວາ ກຸສລຈິຕ຺ເຕນ ໂຫຕີ, ປຕ຺ຕາຕ຺ຕີ ອຊານຕາ ອຣຫຕາ ສິຍ຺ຈນາທີກຣເຕ ອພ຺ຍາກຕຈິຕ຺ເຕນ ໂຫຕີຕິ ກຸສລາກຸສລາພ຺ຍາກຕຈິຕ຺ຕວເສນ ຕິຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ.

ສປ຺ປາຓກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຠູຕຄາມວຄ຺ໂຄ ທຸຕິໂຍຯ

໓ຯ ໂອວາທວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ໂອວາທສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕສ຺ສາຕິ “ສີລວາ ໂຫຕີ”ຕິອາທີຫິ (ປາຈິຯ ໑໔໗) ອຏ຺ຐຫິ ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສຯ ອນຸຎ຺ຎາຕາຕິ ອິມສ຺ສ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ນິທາເນ ອນຸຎ຺ຎາຕາ ຯ “ວສ຺ສສຕູປສມ຺ປນ຺ນາຍາ”ຕິອາທິ ວກ຺ຂມານອຏ຺ຐຄຣຸຘມ຺ມທສ຺ສນໍຯ ຕຕ຺ຖ ສາມີຈິກມ຺ມນ຺ຕິ ມຄ຺ຄສມ຺ປທານພີຊນປານີຍາປຸຈ຺ຉນາທິກໍ ອນຸຈ຺ຉວິກໍ ວຕ຺ຕໍຯ ອາທິສທ຺ເທນ –

“ນ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ອຠິກ຺ຂຸເກ ອາວາເສ ວສ຺ສໍ ວສິຕພ຺ພໍ, ອນ຺ວທ຺ຘມາສໍ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆໂຕ ທ຺ເວ ຘມ຺ມາ ປຈ຺ຈາສີສິຕພ຺ພາ ອຸໂປສຖປຸຈ຺ຉກຎ຺ຈ ໂອວາທູປສງ຺ກມນຎ຺ຈ, ວສ຺ສໍວຸຏ຺ຐາຍ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ອຸຠໂຕສງ຺ເຆ ຕີຫິ ຏາເນຫິ ປວາເຣຕພ຺ພໍ ທິຏ຺ເຐນ ວາ ສຸເຕນ ວາ ປຣິສງ຺ກາຍ ວາ, ຄຣຸຘມ຺ມໍ ອຊ຺ຌາປນ຺ນາຍ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ອຸຠໂຕສງ຺ເຆ ປກ຺ຂມານຕ຺ຕໍ ຈຣິຕພ຺ພໍ, ທ຺ເວ ວສ຺ສານິ ຉສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສິກ຺ຂິຕສິກ຺ຂາຍ ສິກ຺ຂມານາຍ ອຸຠໂຕສງ຺ເຆ ອຸປສມ຺ປທາ ປຣິເຍສິຕພ຺ພາ, ນ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ເກນຈິ ປຣິຍາເຍນ ຠິກ຺ຂຸ ອກ຺ໂກສິຕພ຺ໂພ ປຣິຠາສິຕພ຺ໂພ, ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ໂອວໂຏ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ຠິກ຺ຂູສຸ ວຈນປໂຖ, ອໂນວໂຏ ຠິກ຺ຂູນໍ ຠິກ຺ຂຸນີສຸ ວຈນປໂຖ”ຕິ (ຈູຬວຯ ໔໐໓; ອຯ ນິຯ ໘ຯ໕໑) –

ອິເມ ອຏ຺ຐ ຘມ຺ເມ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ຄຣຸຘມ຺ເມຕິ ຄຣຸເກ ຘມ຺ເມຯ ເຕ ຫິ ຄາຣວໍ ກຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂຸນີຫິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕພ຺ພຕ຺ຕາ “ຄຣຸຘມ຺ມາ”ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ

ອຎ຺ເຎນ ວາ ຘມ຺ເມນາຕິ ຏເປຕ຺ວາ ອຏ຺ຐ ຄຣຸຘມ຺ເມ ອຎ຺ເຎນ ເຍນ ເກນຈິ ຘມ຺ເມນຯ ຠິກ຺ຂຸນີສຸ ອຸປສມ຺ປນ຺ນມຕ຺ຕໍ ວາ ໂອວທໂຕຕິ ຠິກ຺ຂຸນີສຸ ອຸປສມ຺ປນ຺ນມຕ຺ຕໍ ຄຣຸຘມ຺ເມນ ໂອວທໂຕ ວາຯ ຠິກ຺ຂູນໍ ສນ຺ຕິເກ ອຸປສມ຺ປນ຺ນາຍ ຍຖາວຕ຺ຖຸກເມວຯ “ອຘມ຺ມກມ຺ເມ”ຕິອາທີສຸ ຠິກ຺ຂຸໂນວາທສມ຺ມຸຕິກມ຺ມໍ “ກມ຺ມ”ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ “ສມ຺ມຕສ຺ສາປີ”ຕິອາທິຯ ວຄ຺ເຄ ຠິກ຺ຂຸນິສງ຺ເຆ ໂອວທໂຕ ຕິກປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ວຄ຺ເຄ ຠິກ຺ຂຸນິສງ຺ເຆ ໂອວທໂຕ ວຄ຺ຄສຎ຺ຎິເວມຕິກສມຄ຺ຄສຎ຺ຎີນໍ ວເສນ ຕີຓິ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິຯ ຕຖາ ເວມຕິກສ຺ສ ຈາຕິ ອຘມ຺ມກມ຺ເມ ເວມຕິກສ຺ສ ຈ ວຄ຺ເຄ ຠິກ຺ຂຸນິສງ຺ເຆ ໂອວທໂຕ ຕິກປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອສ ນໂຍ ຘມ຺ມກມ຺ມສຎ຺ຎິໂນ ຈາຕິ ເອຕ຺ຖາປິຯ ຍຖາ ຈ ວຄ຺ເຄ ຠິກ຺ຂຸນິສງ຺ເຆ ໂອວທໂຕ ນວ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິ, ເອວໍ ອຘມ຺ມກມ຺ເມ ອຘມ຺ມກມ຺ມສຎ຺ຎິໂນ ສມຄ຺ເຄ ຠິກ຺ຂຸນິສງ຺ເຆ ຕສ຺ມິໍ ສງ຺ເຆ ວຄ຺ຄສຎ຺ຎິເວມຕິກສມຄ຺ຄສຎ຺ຎີນໍ ວເສນ ຕິກປາຈິຕ຺ຕິຍໍ, ຕຖາ ເວມຕິກສ຺ສ ຈ ຘມ຺ມກມ຺ມສຎ຺ຎິໂນ ຈາຕິ ນວ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິຯ ເຕນາຫ “ສມຄ຺ເຄປິ ຠິກ຺ຂຸນິສງ຺ເຆ ນວາ”ຕິອາທິຯ ຘມ຺ມກມ຺ເມ ປນ ອຘມ຺ມກມ຺ມສຎ຺ຎິໂນ ວຄ຺ຄໍ ຠິກ຺ຂຸນິສງ຺ຆໍ ໂອວທໂຕ ຕິກທຸກ຺ກຏໍ, ຕຖາ ເວມຕິກສ຺ສ, ຘມ຺ມກມ຺ມສຎ຺ຎິໂນ ຈາຕິ ນວ ທຸກ຺ກຏານິຯ ສມຄ຺ຄໍ ປນ ຠິກ຺ຂຸນິສງ຺ຆໍ ໂອວທໂຕ ອຏ຺ຐາຣສ ທຸກ຺ກຏານິຯ ເຕນາຫ “ສເຈ ປນາ”ຕິອາທິຯ ອຎ຺ຎໍ ຘມ຺ມນ຺ຕິ ອຎ຺ຎໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕໍ ວາ ອຠິຘມ຺ມໍ ວາຯ “ສມຄ຺ຄາມ຺ຫາຍ຺ຍາ”ຕິ ວຈເນນ ຫິ ໂອວາທໍ ປຈ຺ຈາສີສນ຺ຕິຯ ຕສ຺ມາ ຏເປຕ຺ວາ ໂອວາທໍ ອຎ຺ຎໍ ຘມ຺ມໍ ຠຓນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍຯ ໂອວາທຎ຺ຈ ອນິຍ຺ຍາເຕຕ຺ວາຕິ “ເອໂສ ຠຄິນິ ໂອວາໂທ”ຕິ ອວຕ຺ວາຯ ປຣິປຸຈ຺ຉໍ ເທຕີຕິ ຕສ຺ສາເຍວ ປຄຸຓາຍ ຄຣຸຘມ຺ມປາຬິຍາ ອຕ຺ຖໍ ຠຓຕິຯ ໂອສາເຣຕີຕິ ອຸຈ຺ຈາເຣຕິ, ກເຖຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂອສາເຣຕີຕິ ອຏ຺ຐຄຣຸຘມ຺ມປາຬິໍ ວທຕິຯ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐຕິ ຄຣຸຘມ຺ມນິສ຺ສິຕໍ ວາ ຂນ຺ຘາທິນິສ຺ສິຕໍ ວາ ປຎ຺ຫໍ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ປຸຏ຺ໂຐຯ

ໂອວາທສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒ຯ ອຕ຺ຖງ຺ຄຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ເອກໂຕອຸປສມ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ຠິກ຺ຂຸນິສງ຺ເຆ ອຸປສມ຺ປນ຺ນມຕ຺ຕໍຯ ອິໂຕ ປຣມ຺ປິ ຈ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ “ເອກໂຕອຸປສມ຺ປນ຺ນ”ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ສພ຺ພຕ຺ຖ ອຍເມວ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ອຕຸຖຽຄຕສິກຸຂາປທວຕຸຕານາ ນິຍຸຖິຕາ຺

໓຺ ກິກຸຂຸນຸປສຸສຍສິກຸຂາປທວຕຸຕານາ

ສໍວາສາຍາຕິ ຂຸໂປສຖາທິອຕຸຖໍ຺ ອິຕຣນຸຕິ ຂຸກໂຕສງເພ ຂຸປສມຸປນຸນໍ຺

ກິກຸຂຸນຸປສຸສຍສິກຸຂາປທວຕຸຕານາ ນິຍຸຖິຕາ຺

໔຺ ອາມິສສິກຸຂາປທວຕຸຕານາ

ຕຕຸທາທິຍຸກີຫີ ອາມສິຕພຸພໂຕ ອາມິສໍ, ຈີວຣາທິ, ອາມິສເມວ ເຫຕຸ ອາມິສເຫຕ຺ຸ ເຕນາຫ "ຈີວຣາທີນໍ ອລຸຄຕຣເຫຕູ"ຕິ຺ ອາທິສທຸເທນ ປິຕຸຫປາຕເສນາສນຄິລານປຈຸຈຍສກຸກາຣຄຣຸກາຣມານນວນຸທນປູຊນານໍ ຄຫຕໍ຺ ອວຕຸຕການຕາຍາຕິ ອຍສ ການຕາເຍວ຺

ສມຸມກມຸເມຕິອາທີສຸ ກິກຸຂຸໂນວາທສມຸມຸຕິກມຸມໍ "ກມຸມ"ນຸຕິ ເວທິຕພຸພໍ຺ ຕຕຸຖ ຕິກປາຈິຕຸຕິຍນຸຕິ ສມຸມກມຸເມ ສມຸມກມຸມສຄຸຄິເວມຕິກອສມຸມກມຸມສຄຸຄີນໍ ວເສນ ຕິຕິ ປາຈິຕຸຕິຍານິ຺ ຕເຖວ ອສມຸມກມຸເມ ຕິກທຸກຸກຍໍ ເວທິຕພຸພໍ຺ ອສມຸມຕນຸຕິ ສມຸມເຕນ ວາ ສງເພນ ວາ ການໍ ກຕຸວາ ຖປີຕໍ ຂຸປສມຸປນຸນໍ຺ ນນຸ ໂອວາທສມຸມຸຕິ ຂຸປສມຸປນຸນສຸເສວ ທີຍຕິ, ນ ສາມເຕຣສຸສາຕິ ອາຫ "ຕຕຸຖາ"ຕິອາທີ຺ ສມຸມເຕນ ວາ ສງເພນ ວາ ຖປີໂຕ ປນ ພຫຸສຸສຸໂຕ ສາມເຕໂຣ "ອສມຸມໂຕ"ຕິ ເວທິຕພຸໂພ຺ ປກຕິຍາ ຈີວຣາທີເຫຕຸ ໂອວທນຸຕໍ ປນ ເອວໍ ກຕນຸຕສຸສາຕິ ປກຕິຍາ ຈີວຣາທີເຫຕຸ ໂອວທນຸຕໍ "ເອສ ຈີວຣາທີເຫຕຸ ໂອວທຕີ"ຕິ ສຄຸຄາຍ ເອວໍ ກຕນຸຕສຸສ຺ "ນ ຈີວຣາທີເຫຕຸ ໂອວທຕີ"ຕິ ສຄຸຄາຍ ປນ ເອວໍ ກຕນຸຕສຸສ ທຸກຸກຍໍ຺ ອນາມິສນຸຕຣຕາຕິ ອາມິສຈິຕຸຕາກາໂວ, "ອາມິສເຫຕຸ ໂອວທິສຸສາມີ"ຕິ ເອວໍ ປວຕຸຕອຊຸຊາສຍາກາໂວຕິ ອຕຸໂຖ຺ ຈິຕຸຕປຣິຍາໂຍ ເຫຕຸຖ ອນຸຕຣສທຸໂທ "ຍສຸສນຸຕໂຣ ນ ສນຸຕິ ໂກປາ"ຕິອາທີສຸ (ຂຸທາ຺ ໒໐) ວິຍ຺

ອາມິສສິກຸຂາປທວຕຸຕານາ ນິຍຸຖິຕາ຺

໕຺ ຈີວຣທານສິກຸຂາປທວຕຸຕານາ

ປຄຸຈມສິກຸຂາປທໍ ຂຸຕຸຕານຕຸຖເມວ຺

ຈີວຣທານສິກຸຂາປທວຕຸຕານາ ນິຍຸຖິຕາ຺

໖຺ ຈີວຣສິພຸພນສິກຸຂາປທວຕຸຕານາ

ສູຈີ ປເວເສຕຸວາ ປເວເສຕຸວາ ນີຫຣເຕາຕິ ອາຣາປເຖ ອາຣາປເຖ ປາຈິຕຸຕິຍໍ຺ "ສິພຸພິສຸສາມີ"ຕິ ປນ ວິຈາເຣນຸຕສຸສ, ຊິນຸທນຸຕສຸສາປີ ທຸກຸກຍໍ຺ ສຕກຸຂຕຸຕຸມຸປີ ວິຊຸຊິຕຸວາ ສກີ ນີຫຣນຸຕສຸສາຕິ ສກລສູຈີ ອນີຫຣນຸໂຕ ທີພສຸຕຸຕປຸປເວສນຕຸຖໍ ສຕກຸຂຕຸຕຸມຸປີ ວິຊຸຊິຕຸວາ ສກີ ນີຫຣນຸຕສຸສ຺ "ສິພຸພາ"ຕິ ວຸຕຸໂຕຕິ ສກີ "ຈີວຣໍ ສິພຸພາ"ຕິ ວຸຕຸໂຕ຺ ນິຍຸຖາເປຕີຕິ ສພຸພໍ ສູຈິກມຸມໍ ປຣິໂຍສາເປຕີ຺ ຕສຸສ ອາຣາປເຖ ອາຣາປເຖ ປາຈິຕຸຕິຍນຸຕິ ອາຕຸຕຸຕສຸສ ສູຈີ ປເວເສຕຸວາ ປເວເສຕຸວາ ນີຫຣເຕາ ເອກເມກໍ ປາຈິຕຸຕິຍໍ຺

ຂຸທາຍິຕຸເຖຣນຸຕິ ລາລຸຂຸທາຍິຕຸເຖຣໍ຺ ວຸຕຸຕລກຸຂຕໍ ສິພຸພນໍ ວາ ສິພຸພາປນໍ ວາຕິ "ສູຈີ ປເວເສຕຸວາ"ຕິອາທີນາ ວຸຕຸຕລກຸຂຕໍ ສິພຸພນໍ ວາ ສິພຸພາປນໍ ວາ຺

ຈີວຣສິພ຺ພນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໗ຯ ສໍວິຘານສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ສໍວິທຫິຕ຺ວາຕິ "ເອຫິ, ອສຸກຄາມໍ ຄຈ຺ຉາມາ"ຕິ ວາ "ສ຺ເວ ອຫໍ ຄຈ຺ຉາມິ, ຕ຺ວມ຺ປິ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາສີ"ຕິ ວາ ວຕ຺ວາຯ ຕຎ຺ຈ ໂຂ ສໍວິທຫນໍ ອຕ຺ຖໂຕ ສງ຺ເກຕກມ຺ມນ຺ຕິ ອາຫ "ຄມນກາເລ ສງ຺ເກຕໍ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ"ຕິຯ ອກປ຺ປິຍພູມິຍໍ ສໍວິທຫນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອນ຺ໂຕຄາເມ, ຠິກ຺ຂຸນິອຸປ຺ສ຺ສຍທ຺ວາເຣ, ຣຖິກາຍ, ອຎ຺ເຎສຸ ວາ ຈຕຸກ຺ກສິງ຺ຆາຏກຫຕ຺ຖິສາລາທີສຸ ຐຕ຺ວາ ສໍວິທຫນ຺ຕສ຺ສຯ ເຕນາຫ "ຕຕ຺ຖ ຐເປຕ຺ວາ"ຕິອາທິຯ ອາສນ຺ນສ຺ສາປີຕິ ອຈ຺ຈາສນ຺ນສ຺ສາປິ, ຣຕນມຕ຺ຕນ຺ຕຣສ຺ສາປີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ ອຎ຺ຎສ຺ສ ຄາມສ຺ສາຕິ ຍໂຕ ນິກ຺ຂມຕິ, ຕໂຕ ອຎ຺ຎສ຺ສ ຄາມສ຺ສຯ ຕໍ ໂອກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສາຕິ ຕໍ ອນ຺ຕຣຄາມສ຺ສ ອຸປ຺ຈາຣໍ ໂອກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສຯ ສເຈ ທູຣໍ ຄນ຺ຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ຄາມູປ຺ຈາຣຄຓນາຍ ໂອກ຺ກມນ຺ເຕ ໂອກ຺ກມນ຺ເຕ ປຸຣິມນເຍເນວ ອາປຕ຺ຕິຯ ເຕນາຫ "ອິຕິ ຄາມູປ຺ຈາໂຣກ຺ກມນຄຓນາຍ ປາຈິຕ຺ຕິຍານີ"ຕິຯ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ປນ ຄາມສ຺ສ ອຕິກ຺ກມເນ ອນາປຕ຺ຕິຯ ຄາເມ ອສຕີຕິ ອທ຺ຘໂຍຊນພ຺ຠນ຺ຕເຣ ຄາເມ ອສຕິຯ ຕສ຺ມິ ປນ ຄາເມ ສຕິ ຄາມນ຺ຕຣຄຓນາເຍເວ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິຯ ອທ຺ຘໂຍຊນຄຓນາຍ ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອທ຺ຘໂຍຊເນ ອທ຺ຘໂຍຊເນ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ, ເອກເມກໍ ອທ຺ຘໂຍຊນໍ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ "ອິທານິ ອຕິກ຺ກມິສ຺ສາມີ"ຕິ ປຖມປາເທ ທຸກ຺ກຏໍ, ທຸຕິຍປາເທ ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິມສ຺ມິຍ຺ຫິ ນເຍ ອຕິກ຺ກມເນ ອາປຕ຺ຕິ, ໂອກ຺ກມເນ ອນາປຕ຺ຕິຯ

ວິສງ຺ເກເຕນາຕິ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໘໔) ເອຕ຺ຖ "ປຸເຣພຕ຺ຕໍ ຄມິສ຺ສາມາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາພຕ຺ຕໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, "ອຊ຺ຊ ວາ ຄມິສ຺ສາມາ"ຕິ ສ຺ເວ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເອວໍ ກາລວິສງ຺ເກເຕເຍວ ອນາປຕ຺ຕິຯ ທ຺ວາຣວິສງ຺ເກເຕ, ປນ ມຄ຺ຄວິສງ຺ເກເຕ, ວາ ສຕິປິ ອາປຕ຺ຕິເຍວຯ ອາປທາສູຕິ ຣຏ຺ຐເກາເຫ ຈກ຺ກສມາຣຸຫ຺ຫາ ຊານປທາ ປຣິຍາຍນ຺ຕິ, ເອວຣູປາສຸ ອາປທາສຸ ອນາປຕ຺ຕິຯ ຈກ຺ກສມາຣຸຫ຺ຫາຕິ ຈ ອິຣິຍາປຖຈກ຺ກໍ ວາ ສກຏຈກ຺ກໍ ວາ ສມາຣຸຫ຺ຫາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມາຕຸຄາມສິກ຺ຂາປເທນາຕິ (ປາຈິຯ ໔໑໓ ອາທໂຍ) ສປ຺ປາຓກວຄ຺ເຄ ສຕ຺ຕມສິກ຺ຂາປເທນຯ

ສໍວິຘານສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໘ຯ ນາວາຠິຣຸຫນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຠີຬາປຸເຣກ຺ຂາໂຣຕິ ໂລກສ຺ສາທມິຕ຺ຕສນ຺ຖວວເສນ ຠີຬາປຸເຣກ຺ຂາໂຣຯ ຕເຖວາຕິ ຠີຬາວເສເນວຯ ອຄາມກຕີຣປ຺ສ຺ເສນາຕິ ອທ຺ຘໂຍຊນພ຺ຠນ຺ຕເຣ ຄາມານໍ ອກາວໂຕ ອຄາມກຕີຣປ຺ສ຺ເສນຯ ປາລຸອິຍໍ "ອຸທ຺ຘໍຄາມິນີ ວາ ອໂຘຄາມິນີ ວາ"ຕິ (ປາຈິຯ ໑໘໖) ວຈນໂຕ ປນ ວາປີສມຸທ຺ທາທີສຸ ຠີຬາປຸເຣກ຺ຂາຣຕາຍປິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິຯ ເຕນາຫ "ສມຸທ຺ເທ ປນ ຍຖາສຸຂໍ ຄນ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ"ຕິຯ ວິສງ຺ເກເຕນາຕິ ອິຘາປີ ກາລວິສງ຺ເກເຕເນວ ອນາປຕ຺ຕິ, ຕິຕ຺ຖວິສງ຺ເກເຕນ, ປນ ນາວາວິສງ຺ເກເຕນ ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ອາປຕ຺ຕິເຍວຯ

ເສສນ຺ຕິ ສທ຺ຘີ ສມຸຏ຺ຐານາທີທີ ອວເສສໍ, ເກຈິ ປນ "ຠີຬາປຸເຣກ຺ຂາໂຣ 'ສໍວິທຫິຕ຺ວາ'ຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໓ຯ໑໘໘) ວຈນໂຕ ອິມໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ອກຸສລຈິຕ຺ຕໍ ໂລກວຊ຺ຊໍ, ຕສ຺ມາ ເສສໍ ນາມ ຐເປຕ຺ວາ 'ປຕ຺ຕຕ຺ຕິວຊ຺ຊໍ ຕິຈິຕ຺ຕ'ນ຺ຕິ ອິທໍ ທ຺ວຍໍ ອວເສສ"ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ນ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ຠີຬາປຸເຣກ຺ຂາຣຕາຍ ຫິ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາປີ ຄາມນ຺ຕໂຣກ຺ກມເນ, ອທ຺ຘໂຍຊນາຕິກ຺ກເມ ວາ ສໍເວຄໍ ປຏິລຠິຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ວາ ສຈ຺ຉິກເຣຍ຺ຍ, ນິທ຺ທໍ ວາ ໂອກ຺ກເມຍ຺ຍ, ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ວາ ມນສິ ກໂຣນ຺ໂຕ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ກຸໂຕ ຈສ຺ສ ອກຸສລຈິຕ຺ຕສມ຺ຄີຕາ, ເຍນິທໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ອກຸສລຈິຕ຺ຕໍ, ໂລກວຊ຺ຊຎ຺ຈ ສິຍາຕິຯ

ນາວາຠິຣຸຫນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໙ຯ ປຣິປາຈິຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ປຣິປາຈິຕນ຺ຕິ ປຣິປາກມາປາທິຕໍ, ຍຖາ ລຠຕິ, ຕຖາ ກຕ຺ວາ ຄປິຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເຕນາຫ "ເນວ ຕສ຺ສາ"ຕິອາທິ ຕສ຺ສາຕິ ໂຍ ປຣິຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນຯ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ຄຸຓໍ ປກາເສຕ຺ວາຕິ "ອຍ຺ໂຍ ກາຓໂກ, ອຍ຺ໂຍ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ"ຕິອາທິນາ (ປາຈິຯ

໑໙໔) ຄຸຕ໌ ປກາເສຕ຺ວາ ຯ ປີຕ຺ຑປາຕນ຺ຕິ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ໂກຊນານໍ ອລ຺ລຕຣໍຯ ກມ຺ມສາຌໂນຍໍ ສມາຣມ຺ກສຫ໌ໂທຕິ ອາຫ ‘‘ສມາຣຫ຺ຌ’’ນ຺ຕິຯ ປຜິຍາທິຕສ຺ສາຕິ ສມ຺ປາທິຕສ຺ສຯ ຍສ຺ມາ ຌາຕກປ຺ປວາຣິເຕຫິ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ອສມາຣຫ໌ໂຌປີ ປີຕ຺ຑປາໂຕ ອຕ຺ຖໂຕ ສມາຣຫ໌ໂຌວ ໂຫຕິ ຍຖາສຸຂໍ ຫຣາເປຕພ຺ພໂຕ, ຕສ຺ມາ ‘‘ຌາຕກປ຺ປວາຣິຕານໍ ວາ ສນ຺ຕກ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ອຸກາຍຕ຺ຖາຕິ ປຣິປາຈິຕາປຣິປາຈິເຕສຸຯ ອວເສເສຕິ ກິກ຺ຂຸນີປຣິປາຈິເຕປີ ຍາຄຸຂຊ຺ຊກາຜລາຜລາທິເກ ສພ຺ພຕ຺ຖຯ ນິມິຕ຺ໂຕກາສປຣິກຖາວິລ຺ລຕ຺ຕິວເສນ ປນ ອວເສເສປີ ທຸກ຺ກຌໂຕ ນ ມຸຈ຺ຈຕິຯ

ປຣິປາຈິຕສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຖິຕາຯ

໑໐ຯ ຣໂຫນິສຊ຺ຊສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອຸປຣິຕິ ອເຈລກວຕ຺ເຄຯ ອຸປນນ຺ທສ຺ສ ຈຕ຺ຕ຺ຖສິກ຺ຂາປເທນາຕິ ອປ຺ປຜິຈ຺ຉນ຺ເນ ມາຕ຺ຄາເມນ ສທ຺ຌິ ຣໂຫນິສຊ຺ຊສິກ຺ຂາປເທນ (ປາຈິຯ ໔໓໔ ອາທໂຍ)ຯ ຕລ຺ຫິ ອຸປນນ຺ທຕ຺ເຖຣໍ ອາຣພ຺ກ ປລ຺ລຕ຺ເຕສຸ ຈຕ຺ຕ຺ຖກາວໂຕ ‘‘ອຸປນນ຺ທສ຺ສ ຈຕ຺ຕ຺ຖສິກ຺ຂາປທ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍທິ ເອກປຣິຈ຺ເຉທໍ, ອຖ ກສ຺ມາ ວິສຸໍ ປລ຺ລຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອຝ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ປນ ວິສຸໍ ປລ຺ລຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອຝ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນາຕິ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ, ກິກ຺ຂຸນິຍາ ເອວ ຣໂຫນິສຊ຺ຊາຍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຍໍ ເຫຕ຺ຖານິປ຺ປາໂຍ – ຈຕ຺ຕ຺ຖສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຖຸໂຕ ອິມສ຺ສ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ວຕ຺ຖຸໂນ ປຖມໍ ອຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ເອກປຣິຈ຺ເຉເທປີ ອິທໍ ປຖມໍ ວິສຸໍ ປລ຺ລຕ຺ຕນ຺ຕິຯ

ຣໂຫນິສຊ຺ຊສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຖິຕາຯ

ໂອວາທວຕ຺ໂຄ ຕຕິໂຍຯ

໔ຯ ໂກຊນວຕ຺ໂຄ

໑ຯ ອາວສຖສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

‘‘ອຄິລາໂນ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ອນ຺ຕມໂສ ທ຺ວິຄາວຸຕໍ ຄນ຺ຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ອຄິລາໂນຕິ ອາຫ ‘‘ອທ຺ຌໂຍຊນມ຺ປີ ຄນ຺ຕຸໍ ສມຕ຺ເຖນາ’’ຕິຯ ອາວສຖປີຕ຺ໂຑຕິ ອາວສເຖ ປີຕ຺ໂຑ, ສາລາທິສຸ ອໂນທິສ຺ສ ຍາວທຕ຺ຖໍ ປລ຺ລຕ຺ຕໍ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ໂກຊນານໍ ອລ຺ລຕຣໍ ໂກຊນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ ‘‘ອິເມສໍ ວາ’’ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ອິເມສໍ ວາຕິ ອິເມສໍ ປາສຕ຺ຑານໍ ວາຯ ເອຕ຺ຕການໍ ວາຕິ ອິມສ຺ມິ ປາສຕ຺ເຑ ເອຕ຺ຕການໍ ປາສຕ຺ຑານໍ ວາຯ ປາສຕ຺ຑນ຺ຕິ ຉນ຺ນວຸຕິວິທໍ ສມຕປຣິພ຺ພາຊກາທີຯ ເຕ ຫິ ຕຕ຺ຫາປາສລ຺ເຈວ ທິຝ຺ຖິປາສລ຺ຈ ເທນ຺ຕີ ໂອຑ຺ເທນ຺ຕີຕີ ປາສຕ຺ຑາຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ອໂນທິສ຺ສາຕິ ອນ຺ທ຺ທິສິຕ຺ວາ, ອປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສາລາທິສຸ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິຕິ ສາລາຣຸກ຺ຂມູລອພ຺ໂພກາສາທິສຸ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ຖາເນສຸຯ ເອກທິວສເມວ ກຸລ຺ຊິຕພ຺ໂພຕິ ເອກທິວສໍ ສກິເມວ ກຸລ຺ຊິຕພ຺ໂພ, ເອກສ຺ມິ ທິວເສ ປຸນປ຺ປຸນໍ ກຸລ຺ຊິຕຸໍ ນ ວຝ຺ຝຕິຯ ທຸຕິຍທິວສໂຕ ປຝ຺ຖາຍາຕິ ກຸຕ຺ຕທິວສສ຺ສ ທຸຕິຍທິວສໂຕ ປຝ຺ຖາຍຯ ອຊ຺ໂຊຫາເຣ ອຊ຺ໂຊຫາເຣ ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອາໂລເປ ອາໂລເປ ກພລຸເອ ກພລຸເອ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍຯ ນານາກຸເລຫິ (ປາຈິຯ ອຝ຺ຖຯ ໔໐໖) ປນ ນານາຝ຺ຖາເນສຸ ປລ຺ລຕ຺ຕໍ, ເອກສ຺ມິ ຖາເນ ເອກທິວສໍ ກຸລ຺ຊິຕ຺ວາ ທຸຕິຍທິວເສ ອລ຺ລຕ຺ຖ ກຸລ຺ຊິຕຸໍ ວຝ຺ຝຕິ, ປຜິປາຝິ ປນ ເຂເປຕ຺ວາ ປຸນ ອາທິໂຕ ປຝ຺ຖາຍ ກຸລ຺ຊິຕຸໍ ນ ວຝ຺ຝຕິຯ ເອກປູຄນານາປູຄເອກຄາມນານາຄາເມສຸປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ໂຍປີ ເອກກຸລສ຺ສ ວາ ນານາກຸລານໍ ວາ ເອກໂຕ ປລ຺ລຕ຺ໂຕ ຕຕ຺ຫຸລາທີນໍ ອກາເວນ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ລິຊ຺ຊຕິ, ໂສປີ ນ ກຸລ຺ຊິຕພ຺ໂພຯ ສເຈ ປນ ‘‘ນ ສກ຺ໂກມ ທາຕຸ’’ນ຺ຕິ ອຸປ຺ຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ປຸນ ກລ຺ຍາຕຈິຕ຺ເຕ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ທາຕຸໍ ອາຣກນ຺ຕິ, ເອຕໍ ປຸນ ເອກທິວສໍ ກຸລ຺ຊິຕຸໍ ວຝ຺ຝຕິຯ

ຕິກປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອຄິລາເນ ອຄິລານສລ຺ລິເວມຕິກຄິລານສລ຺ລີນໍ ວເສນ ຕິກໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິຯ ຄິລານສ຺ສ ຄິລານສລ຺ລິໂນຕິ ຄິລານສ຺ສ ປນ ‘‘ຄິລາໂນ ອຫ’’ນ຺ຕິ ສລ຺ລິໂນ ອນຸວສິຕ຺ວາ ກຸລ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິຯ ສກິ ກຸລ຺ຊຕີຕິ ເອກທິວສໍ ກຸລ຺ຊຕິຯ ‘‘ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ວາ’’ຕິ ອິທໍ ອທ຺ຌໂຍຊນວເສນ ຄເຫຕພ຺ພໍ, ຕຖາ ‘‘ປຈ຺ຈາຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ’’ຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຝີຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໓ຯ໔໐໗) ອິທມ຺

ປີຕິ ວທນ຺ຕິ. ເກນຈິ ອຸປ຺ຫ຺ທເວນາຕິ ນທິປູຣໂຈຣກຍາທິນາ ເກນຈິ ອຸປ຺ຫ຺ທເວນ. ອລ຺ລນ຺ຕິ ຍາຄຸຂຊຊກຝລາຝລາທິເກຫໍ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ອລ຺ລໍ. ອນ຺ວສິຕ຺ວາຕິ ປຸນ ວສິຕ຺ວາ.

ອາວສຖສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຖິຕາ.

໘. ຄຕໂກຊນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ຄຕໂກຊເນຕິ ຄເຕນ ລທ຺ຆຕ຺ຕາ ຄຕສ຺ສ ສນ຺ຕເກ ໂກຊເນ. ເຕນາຫ "ຄຕສ຺ສ ໂກຊເນ"ຕິ. ນນຸ ເຈຕ຺ຖ "ຄຕສ຺ສ ໂກຊເນ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ໂສ ຈ ໂຂ ຄໂຕ "ກຕ຺ຖຈິ ທ຺ວີຫີ, ກຕ຺ຖຈິ ຕີຫີ"ຕິອາທິນາ ອເນກຘາ ອສິປ຺ເປໂຕ, ອິຘ ກຕິຫີຕິ ອາຫ "ອິຘ ຈາ"ຕິອາທິ. ຕໍ ປເນຕໍ ຄຕໂກຊນໍ ທ຺ວີຫີ ປກາເຣຫິ ປສວຕິ ນິມນ຺ຕນໂຕ ວາ ວິລ຺ລຕ຺ຕິໂຕ ວາຕິ ອາຫ "ເຕສໍ ນິມນ຺ຕນໂຕ ວາ"ຕິອາທິ. ຕຕ຺ຖ ນິມນ຺ຕນໂຕ ວາຕິ ອກປ຺ປີຍນິມນ຺ຕນໂຕ ວາ. ໂອທນາທີນໍ ປລ຺ຈນ຺ນນ຺ຕິ ໂອທນສຕ຺ຕຸກຸມ຺ມາສມຈ຺ຌມໍສານໍ ປລ຺ຈນ຺ນໍ.

"ໂອທເນນ ນິມນ຺ເຕມິ, ໂອທນໍ ເມ ຄຕ຺ຫຖາ"ຕິອາທິນາ ນເຍນ ເຍນ ເກນຈິ ເວວຈເນນ ວາ ກາສນ຺ຕເຣນ ວາ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ໂກຊນານໍ ນາມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ນິມນ຺ເຕຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ຈຕ຺ຕາໂຣຕິ ເອກຏ຺ຖາເນ ວາ ນານາຏ຺ຖາເນສຸ ວາ ຖິເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ກິກ຺ຂູ. ລກ຺ຂຕາວຈນລ຺ເຈຕໍ, ຕສ຺ມາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວາ ຕໂຕ ວາ ອຘິເກ ກິກ຺ຂູຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເວວຈເນນ ວາຕິ ກຕ຺ຕອນ຺ນາທິປຣິຍາຍສທ຺ເທນ ວາ. ກາສນ຺ຕເຣນ ວາຕິ ອນ຺ຘທມິລຸອາທິກາສນ຺ຕເຣນ ວາ. ປລ຺ຈນ຺ນໍ ໂກຊນານໍ ນາມໍ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ໂກຊນານໍ ອລ຺ລຕຣສ຺ສ ນາມໍ ຄເຫຕ຺ວາ. ໂອທເນນ ນິມນ຺ເຕມິຕິ ຕຸມ຺ເຫ ກນ຺ເຕ ໂອທເນນ ນິມນ຺ເຕມິ. ອາທິສທ຺ເທນ "ອາກງ຺ຂຖ ໂອໂລເກຖ ອສີວາເສຖ ປຝິມາເນຖ, ສຕ຺ຕຸນາ ນິມນ຺ເຕມິ, ສຕ຺ຕຸໍ ເມ ຄຕ຺ຫຖ ອາກງ຺ຂຖ ໂອໂລເກຖ ອສີວາເສຖ ປຝິມາເນຖາ"ຕິອາທີນໍ (ປາຈິ. ອຏ຺ຖ. ໘໑໗-໘໑໙) ຄຫຕໍ. ເອກໂຕ ວາຕິ ເອກຕ຺ຖ ຖິເຕ ວາ ນິສິນ຺ເນ ວາ ກິກ຺ຂູ ທິສ຺ວາ "ຕຸມ຺ເຫ, ກນ຺ເຕ, ໂອທເນນ ນິມນ຺ເຕມິ"ຕິອາທິນາ ເອວໍ ເອກໂຕ ນິມນ຺ຕິຕາ. ນານາໂຕ ວາ ນິມນ຺ຕິຕາຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ປຣິເວຕານິ ວາ ວິຫາເຣ ວາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນານາໂຕ ວາ ນິມນ຺ຕິຕາ. ເອກຏ຺ຖາເນ ຖິເຕສຸເຍວ ວາ ເອໂກ ປຸຕ຺ເຕນ, ເອໂກ ປິຕຣາຕິ ເອວມ຺ປິ ນິມນ຺ຕິຕາ ນານາໂຕເຍວ ນິມນ຺ຕິຕາ ນາມ ໂຫນ຺ຕິ. ເອກໂຕ ຄຕ຺ຫນ຺ຕີຕິ ອລ຺ລມລ຺ລສ຺ສ ທ຺ວາທສຫຕ຺ຖປຈາເຣ ຖິຕາ ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ.

ກສ຺ມາ ປນ ນານາໂຕ ກຸຕ຺ເຕປິ ຄຕໂກຊນໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ປຝິຄ຺ຄຫຕເມວ ເຫຕ຺ຖ ປມາຕ"ນ຺ຕິ. ຍທິ ເອວໍ ອຖ ກສ຺ມາ ປາລຸອິຍໍ "ຄຕໂກຊນໍ ນາມ ຍຕ຺ຖ ຈຕ຺ຕາໂຣ ກິກ຺ຂູ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ໂກຊນານໍ ອລ຺ລຕເຣນ ໂກຊເນນ ນິມນ຺ຕິຕາ ກຸລ຺ຊນ຺ຕິ, ເອຕໍ ຄຕໂກຊນໍ ນາມາ"ຕິ (ປາຈິ. ໘໑໙) ວຸຕ຺ຕໍ? ຕໍ ປຝິຄ຺ຄຫຕນິຍມນຕ຺ຖເມວ . ນ ຫິ ອປ຺ປຝິຄ຺ຄຫິຕກໍ ກິກ຺ຂູ ກຸລ຺ຊນ຺ຕີຕິ "ກຸລ຺ຊນ຺ຕີ"ຕິ ປທໍ ປຝິຄ຺ຄຫຕນິຍມວຈນໍ ໂຫຕີ. ເອກໂຕ ວາ ນານາໂຕ ວາ ວິລ຺ລາເປຕ຺ວາຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ກິກ຺ຂູ ເອກໂຕ ຖິຕາ ວາ ນິສິນ຺ນາ ວາ ອຸປາສກໍ ທິສ຺ວາ "ອມ຺ຫາກໍ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປິ ກຕ຺ຕໍ ເທຫີ"ຕິ ວາ ປາເຜກ຺ກໍ ປວິສິຕ຺ວາ "ມຍ຺ຫໍ ກຕ຺ຕໍ ເທຫີ, ມຍ຺ຫໍ ກຕ຺ຕໍ ເທຫີ"ຕິ ວາ ເອກໂຕ ວາ ນານາໂຕ ວາ ວິລ຺ລາເປຕ຺ວາ. ຕສ຺ສ ທຸວິຘສ຺ສາປີຕິ ຍລ຺ຈ ນິມນ຺ຕນໂຕ ລທ຺ຘໍ ຄຕໂກຊນໍ, ຍລ຺ຈ ວິລ຺ລຕ຺ຕິໂຕ ລທ຺ຘໍ, ຕສ຺ສ ທຸວິຘສ຺ສາປີ ຄຕໂກຊນສ຺ສ. ເອວໍ ປຝິຄ຺ຄຫເຕາຕິ ເອກໂຕ ປຝິຄ຺ຄຫເຕາ.

ປາທານມ຺ປີ ຜລິຕຕ຺ຕາຕິ (ປາຈິ. ອຏ຺ຖ. ໘໑໗-໘໑໙) ອນ຺ຕມໂສ ປາທານມ຺ປີ ຍຖາ ມຫາຈມ຺ມສ຺ສ ປຣໂຕ ມໍສໍ ທິສ຺ສຕິ, ເອວໍ ຜລິຕຕ຺ຕາ. ນ ສກ຺ກາ ປີຕ຺ທາຍ ຈຣິຕຸນ຺ຕິ ວາລິກາຍ ວາ ສກ຺ຂຣາຍ ວາ ຝຸຏ຺ຖມຕ຺ເຕ ທຸກ຺ຂຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ອນ຺ໂຕຄາເມ ປີຕ຺ທາຍ ຈຣິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ. ຈີວເຣ ກຣິຍມາເນຕິ ສາຝກລ຺ຈ ສຸຕ຺ຕລ຺ຈ ລກິຕ຺ວາ ຈີວເຣ ກຣິຍມາເນ. ຍໍ ກິລ຺ຈິ ຈີວເຣ ກຕ຺ຕພ຺ພກມ຺ມນ຺ຕິ ຈີວຣວິຈາຣຕຌິນ຺ທນໂມໝສຸຕ຺ຕາໂຣປນາທີ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ຈີວເຣ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກມ຺ມໍ, ອນ຺ຕມໂສ ສູຈິເວຘນມ຺ປີຕິ ອສິປ຺ປາໂຍ. "ອທ຺ຘໂຍຊນມ຺ປີ"ຕິອາທີ ອວກໍສໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ. ໂຍ ປນ ທູຣໍ ຄນ຺ຕຸກາໂມ, ຕຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິ, ຄຈ຺ຌນ຺ໂຕ ອທ຺ຘໂຍຊນພ຺ກນ຺ຕເຣ ຄາວຸເຕປີ ກຸລ຺ຊິຕຸໍ ລກຕິ, ຄໂຕ ປນ ເອກທິວສໍ. ຍທາ ນາວໍ ອກິຣຸຫິຕຸກາໂມ ວາ ໂຫຕິ ອາຣຸລ຺ໂຫ ວາ ໂອຣຸລ຺ໂຫ ວາ, ອຍໍ ນາວາກິຣຸຫນສມໂຍ ນາມາຕິ ອາຫ "ນາວາກິຣຸຫນສມເຍປີ ເອເສວ ນໂຍ"ຕິ. ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ອກິຣຸລ຺ເຫນ ອິຈ຺ຌິຕຏ຺ຖານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາປີ ຍາວ ນ ໂອໂຣຫຕິ, ຕາວ ກຸລ຺ຊິຕພ຺ພໍ. ຈຕ຺ຕາໂຣ ກິກ຺ຂູຕິ ອນ຺ຕິມປຣິຈ຺ເຌໂທ. ຍຕ຺ຖ ປນ ສຕໍ ວາ ສຫສ຺ສໍ ວາ ສນ຺ນິປຕິຕໍ, ຕຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິ. ຕສ຺ມາ ຕາທິເສ ກາເລ "ມຫາສມໂຍ"ຕິ ອສິຏ຺ຖິຫິຕ຺ວາ ກຸລ຺ຊິຕພ຺ພໍ. ໂຍ ໂກຈິ ປພ຺ພຊິໂຕຕິ ສຫຘມ຺ມິເກສຸ ວາ ຕິຕ຺ຖິເຍສຸ ວາ ອລ຺ລຕໂຣ.

ເຍ ຈ ທ຺ເວ ຕໂຍ ເອກໂຕ ຄຕ຺ໜນ຺ຕີຕິ ເຍປິ ອກປ຺ປິຍນິມນ຺ຕນໍ ສາທິຍິຕ຺ວາ ທ຺ເວ ວາ ຕໂຍ ວາ ເອກໂຕ ຄຕ຺ໜນ຺ຕິ, ເຕສມ຺ປິ ອນາປຕ຺ຕິ។ ປຕິຕໂກຊນສ຺ໂປທນວິລ຺ລຕ຺ຕີຫິ ປນ ອາປຕ຺ຕິເຍວາຕິ ວທນ຺ຕິ, ອຸປປ຺ຣິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ។ ນິຈ຺ຈກຕ຺ຕາທີສູຕິ ນິຈ຺ຈກຕ຺ເຕ ສລາກກຕ຺ເຕ ປກ຺ຂິເກ ອຸໂປສຖິເກ ປາຜິປທິເກ។ ຕຕ຺ຖ ນິຈ຺ຈກຕ຺ຕນ຺ຕິ ຊວກຕ຺ຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ‘‘ນິຈ຺ຈກຕ຺ຕໍ ຄຕ຺ໜຖາ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ , ພຫູນມ຺ປິ ເອກໂຕ ຄຕ຺ທິຕຸ໌ ວຜ຺ຜຕິ។ ສລາກກຕ຺ຕາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ។

ຄຕໂກຊນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ។

໓។ ປຣມ຺ປຣໂກຊນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ຄຕໂກຊເນ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວາຕິ ກິກ຺ຂຸໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ‘‘ຕຸມ຺ເຫ, ກນ຺ເຕ, ໂອທເນນ ນິມນ຺ເຕມິ, ໂອທນໍ ເມ ຄຕ຺ໜຖາ’’ຕິອາທິນາ (ປາຈິ។ ອຜ຺ຖ។ ໒໑໗-໒໑໙) ນເຍນ ເຍນ ເກນຈິ ເວວຈເນນ ວາ ກາສນ຺ຕເຣນ ວາ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ໂກຊນານໍ ອລ຺ລຕຣສ຺ສ ນາມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ນິມນ຺ເຕຕີຕິ ວຸຕ຺ເຕເນວ ນເຍນ ។ ນິມນ຺ຕິຕສ຺ສາຕິ ອກປ຺ປິຍນິມນ຺ຕເນນ ນິມນ຺ຕິຕສ຺ສ។ ອວິກປ຺ເປຕ຺ວາຕິ ສມ຺ມຸຂາສມ຺ມຸຂວເສນ ອວິກປ຺ເປຕ຺ວາ, ອປ຺ຣິຈ຺ຈຊິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອຍລ຺ຫິ ກຕ຺ຕວິກປ຺ປນາ ນາມ ສມ຺ມຸຂາປຣມ຺ມຸຂາປີ ວຜ຺ຜຕິ។ ເຕນາຫ ‘ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ປລ຺ຈສ຺ ສຫສມ຺ມິເກສູ’’ຕິອາທີ។

ອລ຺ລຕ຺ຣ ນິມນ຺ຕນໂກຊນວຕ຺ຖຸສ຺ມິນ຺ຕິ ອລ຺ລຕ຺ຣ ປຖມໍ ນິມນ຺ຕິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ອລ຺ລສ຺ມີ ນິມນ຺ຕເນ ກຸລ຺ຊນວຕ຺ຖຸສ຺ມີ។ ຍທິ ຕິ ວິສາ ອນຸປລ຺ລຕ຺ຕິ, ອຖ ກສ຺ມາ ປຣິວາເຣ ‘‘ຈຕສ຺ໂສ ອນຸປລ຺ລຕ຺ຕີໂຍ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ປຣິວາເຣ ປນາ’’ຕິອາທີ។ ວິກປ຺ປນມ຺ປີ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ວິກປ຺ປນານຸຊານນມ຺ປິ ອນຸປລ຺ລຕ຺ຕິສມານນ຺ຕິ ອນຸປລ຺ລຕ຺ຕິກາເວນ ຄເຫຕ຺ວາ។ ເອກສໍສຜ຺ຖານີຕິ ເອກສ຺ມີ ມິສ຺ສິຕານີ។ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ (ປາຈິ។ ອຜ຺ຖ។ ໒໒໙) – ທ຺ເວ ຕີຕີ ກຸລານິ ນິມນ຺ເຕຕ຺ວາ ເອກສ຺ມີ ຖາເນ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ອາຫຣິຕ຺ວາ ກຕ຺ຕໍ ອາກິຣນ຺ຕິ, ສູປພ຺ຍລ຺ຊນໍ ອາກິຣນ຺ຕິ, ເອກມິສ຺ສກໍ ໂຫຕິ, ເອຕ຺ຖ ອນາປຕ຺ຕີຕິ។ ສເຈ ປນ ມູລນິມນ຺ຕນໍ ເຫຜ຺ຖາ ໂຫຕິ, ປຈ຺ຊິມໍ ປຈ຺ຊິມໍ ອຸປ຺ຣີ, ຕໍ ອຸປ຺ຣິໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ກຸລ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ອາປຕ຺ຕິ។ ຫຕ຺ຖໍ ປນ ອນ຺ໂຕ ປເວເສຕ຺ວາ ປຖມນິມນ຺ຕນໂຕ ເອກມ຺ປີ ກພລຸອໍ ອຸທ຺ຊຣິຕ຺ວາ ກຸຕ຺ຕກາລໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ຍຖາ ຕຖາ ວາ ກຸລ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິ។ ທ຺ເວ ຕີຕີ ນິມນ຺ຕນານິ ເອກໂຕ ວາ ກຕ຺ວາ ກຸລ຺ຊຕີຕິ ທ຺ເວ ຕີຕີ ນິມນ຺ຕນານິ ເອກໂຕ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ມິສ຺ເສຕ຺ວາ ເອກໍ ກຕ຺ວາ ກຸລ຺ຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ‘‘ສກເລນ ຄາເມນ ວາ’’ຕິອາທີສຸ ສກເລນ ຄາເມນ ເອກໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ນິມນ຺ຕິຕສ຺ເສວ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ກຸລ຺ຊໂຕ ອນາປຕ຺ຕິ។ ປູເຄປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ນິມນ຺ຕິຍມາໂນ ວາ ‘‘ກິກ຺ຂໍ ຄເຫສ຺ສາມີ’’ຕິ ວທຕີຕິ ‘‘ກຕ຺ຕໍ ຄຕ຺ໜາ’’ຕິ ນິມນ຺ຕິຍມາໂນ ‘‘ນ ມຍ຺ຫໍ ຕວ ກຕ຺ເຕນ ອຕ຺ໂຖ, ກິກ຺ຂໍ ຄເຫສ຺ສາມີ’’ຕິ ກຕຕິ។ ກິຣິຍາກິຣິຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ໂກຊນໍ ກິຣິຍໍ, ອວິກປ຺ປນໍ ອກິຣິຍໍ។

ປຣມ຺ປຣໂກຊນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ។

໔។ ກາຕມາຕາສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ປເຫຕກຕ຺ຖາຍາຕິ ປຕ຺ຕາກາຣຕ຺ຖາຍ។ ປາເຖຍ຺ຍຕ຺ຖາຍາຕິ ມຄ຺ຄໍ ຄຈ຺ລນ຺ຕານໍ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ຄຕ຺ຖາຍ។ ສຕ຺ຕູຕິ ພທ຺ຊສຕ຺ຕຸ, ອພທ຺ຊສຕ຺ຕຸ ຈ។ ທ຺ວຕ຺ຕິປຕ຺ຕປູເຣ ປຜິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ມຸຂວຜ຺ຜິຍາ ເຫຜ຺ຖິມເລຂາຍ ສມໍ ປູເຣ ທ຺ວຕ຺ຕິປຕ຺ຕປູເຣ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອິມສ຺ສ ຈຕ຺ຖສ຺ສ ເຫຜ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ປາກຜຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ກຕ຺ຕພ຺ພປ຺ປກາຣເມວ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ເອຕ຺ຖາ’’ຕິອາທີມາຫ។ ເສສນ຺ຕິ ຕໂຕ ເອກປຕ຺ຕໂຕ ອລ຺ລໍ ປຕ຺ຕໍ។ ສເຈ ຕໂຍ ປຕ຺ຕປູຣາ ຄຫີຕາ ທ຺ເວ, ສເຈ ທ຺ເວ ຄຫີຕາ, ເອກນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។

ຄມເນວາ ປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ເຊຕິ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ອຸປທ຺ທວໍ ທິສ຺ວາ, ອນຕ຺ຖິກຕາຍ ວາ ‘‘ມຍໍ ອິທານິ ນ ເປສິສ຺ສາມ ນ ຄມິສ຺ສາມາ’’ຕິ ເອວໍ ຄມເນ ອຸປຈ຺ຊິນ຺ເນ ເທນ຺ຕານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ກາຕມາຕາສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ។

໕។ ປຖມປວາຣຕາສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ກຸຕຸຕວາຕິ ກຕກາຕຸຕກິຈຸໂຈ។ ສາສປັມຕຸຕມຸປິ ອຊໂຊຫຣິຕນຸຕິ ເອວໍ ປຣິຕຸຕມຸປິ ໂກຊນໍ ສງຂາທິຕຸວາ ວາ ອສງຂາທິຕຸວາ ວາ ຄືລິຕໍ។ ປວາຣິໂຕຕິ ປຝິກຸເຂປີໂຕ។ ໂຍ ຫິ ກຸລຸຊນຸໂຕ ປຣິເວສເກນ ອຸປນີຕໍ ໂກຊນໍ ອນິຈຸລນຸໂຕ ປຝິກຸຂິປຕິ, ໂສ ເຕນ ປວາຣິໂຕ ປຝິກຸຂິປີໂຕ ນາມ ໂຫຕິ។ ພຸຍລຸຊນໍ ປນ ອນາທິຍິຕຸວາ ອຕຸຖມຸຕເມວ ທສຸເສຕຸໍ "ກຕປຸປວາຣໂຕ ກຕປຸປຝິກຸເຂໂປຕິ ອຕຸ ໂຖ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ໂສປິ ຈ ປຝິກຸເຂໂປ ຍສຸມາ ນ ປຝິກຸເຂປມຸຕເຕນ, ອຖ ໂຂ ປລຸຈງຄວເສນ។ ເຕນສຸສ ປທກາຊເນ "ອສນໍ ປລຸຌາຍຕີ"ຕິອາທິ (ປາຈິ។ ໒໓໙) ວຸຕຸຕໍ។

ໂກຊນໍປລຸຌາຍຕີຕິ ປລຸຈນຸນໍ ໂກຊນານໍ ອລຸລຕຣໍ ປຕຸຕາທິສຸ ທິສຸສຕິ។ ເຕນາຫ "ປວາຣຕາປຸປໂຫນກໍ ເຈ ໂກຊນ"ນຸຕິອາທິ។ ສາລີຕິ (ປາຈິ។ ອຝຸຖ។ ໒໓໗-໒໓໙) ອນຸຕມໂສ ນີວາຣໍ ອຸປາທາຍ ສພຸພາປິ ສາລິຊາຕິ។ ວີຫີຕິ ສພຸພາປິ ວີຫິຊາຕິ។ ຍວໂຄຘຸເມສຸ ເກໂທ ນຕຸຖິ។ ກງຄູຕິ ເສຕຣຕຸຕກາລຸອເກທາ ສພຸພາປິ ກງຄຸຊາຕິ។ ວຣໂກຕິ ອນຸຕມໂສ ວຣກໂຈຣກໍ ອຸປາທາຍ ສພຸພາປິ ເສຕວຕຸຕາ ວຣກຊາຕິ។ ກຸທຸຣູສໂກຕິ ກາລຸໂກທຸຣໂວ ເຈວ ສາມາກາທິເກທາ ຈ ສພຸພາປິ ຕິຕຌລຸລຊາຕິ។

ນີວາຣວຣກໂຈຣກາ ເຈຕຸຖ "ຌລຸຌານຸໂລມາ"ຕິ ວທນຸຕິ។ ຍາຄຸນຸຕິ ອມຸພິລຍາຄຸຂີຣຍາຄຸອາທິເກທໍ ຍໍ ກິລຸຈິ ຍາຄຸໍ។ ອິມິນາວ ປາຍາສສຸສາປິ ຄຫິຕຸຕາ "ອມຸພິລປາຍາສາທີສຸ ອລຸລຕຣໍ ປຈາມາຕິ ວາ"ຕິ ນ ວຸຕຸຕໍ។ ປວາຣຕໍ ຊເນຕີຕິ ອນຕິຣິຕຸຕໂກຊ ນາປຕຸຕີນິພນຸຌນໍ ປຝິກຸເຂປໍ ສາເຌຕິ។ ສເຈ ປນ ໂອສິ ນ ປລຸຌາຍຕິ, ຍາຄຸສງຄຫໍ ຄຈຸລຕິ, ປວາຣຕໍ ນ ຊເນຕິ។ ປຸນ ປວາຣຕໍ ຊເນຕິ ຆນກາວຄມນໂຕ ປຝຸຖາຍ ໂກຊນສງຄຫິຕຕຸຕາຕິ ອຌິປຸປາໂຍ។

ອຸທກາກລຸຊິກຂີຣາທີນີ ອາກິຣິຕຸວາຕິ ອຸທກລຸເຈວ ກລຸຊິກລຸຈ ຂີຣາທີນີ ຈ ອາກິຣິຕຸວາ ເຕຫີ ສທຸຌີ ອມທຸທິຕຸວາ ກຕຸຕມິສຸສ ເກ ກຕຸວາ។ ເຕນາຫ "ຍາຄຸໍ ຄຕຸຫຖາ"ຕິອາທິ។ ສເຈ ປນ ກຕຸເຕ ອຸທກາກລຸຊິກຂີຣາທີນີ ອາກິຣິຕຸວາ ມທຸທິຕຸວາ "ຍາຄຸໍ ຄຕຸຫຖາ"ຕິ ເທນຸຕິ, ປວາຣຕາ ນ ໂຫຕິ។ ຍາຄຸຍາປີຕິ ເອວໍ ຍາຄຸສງຄຫໍ ຄຕາຍ ວາ ອລຸລາຍ ວາ ຍາຄຸຍາປິ។ ສຸທຸຌຣສໂກ, ປນ ຣສກຍາຄຸ ວາ ນ ຊເນຕິ។

ປລຸຈນຸນໍ ໂກຊນານໍ ອລຸລຕຣວເສນ ວິປຸປກຕໂກຊນກາວສຸສ ອຸປຈຸຌິນຸນຕຸຕາ "ທຸເວປິ ຂາທິຕານິ ໂຫນຸຕິ...ເປ... ນ ປວາເຣຕີ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ອກປຸປິຍມໍສໍ (ປາຈິ។ ອຝຸຖ។ ໒໓໗-໒໓໙), ອກປຸປິຍໂກຊນລຸຈ ພຸທຸຌປຝິກຸຝຸຖໍ ປຝິກຸຂິປໂຕ ປວາຣຕາຍ ອວຕຸຖຸຕາຍ ນ ປວາຣຕາ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ໂຍ ປນາ"ຕິອາທິ។ ຍລຸຫິ ກິກຸຂໂນ ຂາທິຕຸໍ ວຝຸຝຕິ, ຕໍ ເອວ ປຝິກຸຂິປໂຕ ປວາຣຕາ ໂຫຕິ។ ອິທໍ ປນ ຊານນຸໂຕ ອກປຸປິຍຕຸຕາ ປຝິກຸຂິປຕິ។ ອຊານນຸໂຕປິ ປຝິກຸຂິປິຕພຸພຝຸຖາເນ ຖິຕເມວ ປຝິກຸຂິປຕິ ນາມ, ຕສຸມາ ນ ປວາເຣຕິ។ ສເຈ ປນ ອກປຸປິຍມໍສໍ ຂາທນຸໂຕ ກປຸປິຍມໍສໍ ວາ ໂກຊນໍ ວາ ປຝິກຸຂິປຕິ, ປວາເຣຕິ។ ກສຸມາ? ວຕຸຖຸຕາຍ។ ຍລຸຫິ ເຕນ ປຝິກຸຂິຕຸຕໍ, ຕໍ ປວາຣຕາຍ ວຕຸຖຸ។ ຍໍ ປນ ຂາທຕິ, ຕໍ ກິລຸຈາປິ ປຝິກຸຂິປີຕພຸພຝຸຖາເນ ຖິຕໍ, ຂາທິຍມານໍ ປນ ມໍສກາວໍ ນ ຊຫຕິ, ຕສຸມາ ປວາເຣຕິ។ ໂກ ປນ ວາໂທ ກປຸປິຍມໍສໍ ຂາທໂຕ ກປຸປິຍມໍສໂກຊນປຸປຝິກຸເຂເປ។ ເອສ ນໂຍ ອກປຸປິຍໂກຊນໍ ຂາທໂຕ ກປຸປິຍໂກຊນປຸປຝິກຸເຂເປ។

ໂກຊເນ ສຕີຕິ ປລຸຈສຸ ໂກຊເນສຸ ເອກສຸມິມຸປິ ໂກຊເນ ສຕິ។ ອລຸລໍ ວຸຕຸຕລກຸຂຕໍ ໂກຊນນຸຕິ ປຕຸຕາທີຄຕໂຕ ອລຸລໍ ວຸຕຸຕ ລກຸຂຕໍ ປລຸຈສຸ ໂກຊເນສຸ ເອກມຸປິ ໂກຊນໍ។ "ນິຣເປກຸໂຂ ໂຫຕີ"ຕິ ເອຕສຸເສວ ວິວຣຕໍ "ຍໍ ປຕຸຕາທີສູ"ຕິອາທິ។ ນ ເກວລໍ ນິຣເປກຸໂຂ ວາຕິ ອາຫ "ອລຸລຕຸຣ ວາ"ຕິອາທິ។ ໂສ ປຝິກຸຂິປນຸໂຕປິ ນ ປວາເຣຕີຕິ ຕສຸມີ ເຈ ອນຸຕເຣ ອລຸລໍ ໂກຊນໍ ອກິຫຝໍ, ຕໍ ໂສ ປຝິກຸຂິປນຸໂຕປິ ນ ປວາເຣຕິ។ ກສຸມາ? ວິປຸປກຕໂກຊນກາວສຸສ ອຸປຈຸຌິນຸນຕຸຕາ។

"ອຸປນາເມຕີ"ຕິ (ປາຈິ។ ອຝຸຖ។ ໒໓໗-໒໓໙) ອິມິນາ ກາຍາກິຫາຣໍ ທສຸເສຕິ។ ຫຕຸເຖ ວາ ອາຌາຣເກ ວາຕິ ເອຕຸຖ ວາ-ສທຸໂທ ອວຸຕຸຕວິກປຸປຕຸໂຖ, ເຕນ "ອູຣູສຸ ວາ"ຕິ ວິກປຸເປຕິ។ ທູເຣ ນິສິນຸນສຸສ ທຫຣກິກຸຂຸສຸສ ປຕຸຕໍ ເປເສຕຸວາ "ອິໂຕ ໂອທນໍ ຄຕຸ ຫາທີ"ຕິ ວທຕິ, ຄຕຸຫິຕຸວາ ປນ ຄໂຕ ຕຸຕຸຫີ ຕິຝຸຖຕິ, ຕມຸປິ ປຝິກຸຂິປໂຕ ເອເສວ ນໂຍ។ ກສຸມາ? ກິກຸຂຸສຸສ ທູຣກາວໂຕ, ທູຕສຸສ ຈ ອນກິຫຣຕໂຕ។ ສເຈ ປນ ຄເຫຕຸວາ ອາຄໂຕ ກິກຸຂຸ "ອິມໍ ກຕຸຕໍ ຄຕຸຫາ"ຕິ ວທຕິ, ຕໍ ປຝິກຸຂິປໂຕ ປວາຣຕາ ໂຫຕິ។ ເອວໍ ວຸຕຸເຕປີຕິ "ກຕຸຕໍ ຄຕຸຫາ"ຕິ ວຸຕຸເຕປີ។

ກຕຸຕປຈຸຌີ ຄເຫຕຸວາ ປຣິວິສນຸຕສຸສາຕິ ເອເກນ ຫຕຸເຖນ ກຕຸຕປຈຸຌີ ຄເຫຕຸວາ ເອເກນ ຫຕຸເຖນ ກຝຈຸລຸໍ ຄເຫຕຸວາ

ປຣິວິສຸທຸສຸສ຺. ອຍໂຍ "ອຫໍ ສາເຣຸສາມີ"ຕິ ຄຫິຕພຸຕາເມວ ກໂຣຕີຕິ ອຍໂຍ ອາຄນຸຕຸວາ "ອຫໍ ປຈຸສິ ສາເຣຸສາມິ, ຕຸວໍ ໂອຫນໍ ເທຫີ"ຕິ ວຕຸວາ ຄຫິຕພຸຕາເມວ ກໂຣຕີ. ອກິຫຍາວ ໂຫຕີຕິ ປຣິເວສເກເນວ ອກິຫຍາວ ໂຫຕີ. ອິທານີ ອສຕິ ຕສຸສ ທາຕຸກາມາກິຫາເຣ ຄຫຸາສມເຍປິ ປຜິກຸຂິປໂຕ ນ ໂຫຕີຕິ ທສຸເສຕຸໍ "ສເຈ ປນາ"ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ. ອຸທຸສເຜຕິ ອຸທຸສເຜ ກຕຸເຕ. ກຜຈຸຊຸອກິຫາໂຣເຍວ ທີ ຕສຸສ ອກິຫາໂຣຕີ ອຜິປຸປາໂຍ. ອນນຸຕຣສຸສ ທິຍຸຍມາເນຕີ ອນນຸຕຣສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ກຕຸເຕ ທີຍຸຍມາເນ. ກາຍວິກາເຣນາຕິ "ອງຄຸລີ ວາ ຫຕຸຖໍ ວາ ມຈຸຉິກາພິຊນີ ວາ ຈີວຣກຕຸຕໍ ວາ ຈາເລຕີ, ກມຸກາຍ ວາ ອາກາຣໍ ກໂຣຕີ, ກຸທຸໂສ ວາ ໂອໂລເກຕີ"ຕິ (ປາຈິ. ອຜຸຖ. ໔໓໗-໔໓໙) ເອວໍ ວຸຕຸເຕນ ອງຄຸລິຈລນາທິນາ ກາຍວິກາເຣນ. "ອລໍ ມາ ເທຫີ"ຕິ ອາທິນາ ວຈີວິກາເຣນາຕິ "ອລ"ນຸຕິ ວາ "ນ ຄຕຸຫາມີ"ຕິ ວາ "ມາ ອາກິຣາ"ຕິ ວາ "ອປຄຈຸຉາ"ຕິ ວາ ເອວໍ ເຍນ ເກນຈິ ວຈີວິກາເຣນ.

ອກິຫເຜ ປນ ກຕຸເຕ ປວາຣຕາຍ ກິໂຕ ຫຕຸເຖ ອປເນຕຸວາ ປຸນປຸປຸນໍ ປຕຸເຕ ໂອທນໍ ອາກິຣນຸຕໍ "ອາກິຣ ອາກິຣ, ໂກຜຸເຜຕຸວາ ປູເຣຫີ"ຕິ ວທໂຕ ປວາຣຕາ ນ ໂຫຕີ. ເອສ ນໂຍ ກຕຸຕໍ ອກິຫຣນຸຕໍ ກິກຸຂຸໍ ສລຸລກຸເຂຕຸວາ "ກີ, ອາວຸໂສ, ອິໂຕປີ ກິຍຸຈິ ຄຕຸ ຫິສຸສສີ, ທມຸມິ ເຕ ກິຍຸຈີ"ຕິ ວທໂຕປີ.

"ຣສໍ ປຜິຄຸຄຕຸຫາຖາ"ຕິ ອປຸປວາຣຕາຊນກສຸສ ນາມໍ ຄເຫຕຸວາ ວຸຕຸຕຕຸຕາ "ຕໍ ສຸຕຸວາ ປຜິກຸຂິປໂຕ ປວາຣຕາ ນຕຸຖິ"ຕິ ວຸຕຸ ຕໍ. ມໍສຣສນຸຕິ ເອຕຸຖ ປນ ນ ເກວລໍ ມໍສສຸສ ຣສໍ "ມໍສຣສ"ນຸຈິເຈວ ວິຍຸຍາຍຕີ, ອຖ ໂຂ ມໍສຍຸຈ ຣສຍຸຈ ມໍສຣສນຸຕິ ເອວໍ ປ ວາຣຕາຊນກນາມວເສນາປີ. ຕສຸມາ ຕໍ ປຜິກຸຂິປໂຕ ປວາຣຕາວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ມໍສຣສນຸຕິ ວຸຕຸເຕ ປນ ປຜິກຸຂິປໂຕ ປ ວາຣຕາ ໂຫຕີ"ຕິ. ປຣໂຕ ມຈຸຉມໍສໍ ພຸຍຸຊນນຸຕິ ເອຕຸຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ. ຍສຸມີ ອິຣິຍາປເຖ ປວາເຣຕີ, ຕໍ ອວິໂກເປນຸເຕເນວ ກຸຍຸຊິຕພຸພນຸຕິ ໂຍ ຄຈຸຉນຸໂຕ (ປາຈິ. ອຜຸຖ. ໔໓໗-໔໓໙) ປວາເຣຕີ, ເຕນ ຄຈຸຉນຸເຕເນວ ກຸຍຸຊິຕພຸພໍ. ກທຸທມໍ ວາ ອຸທກໍ ວາ ປຕຸວາ ຄີເຕນ ອຕິຣິຕຸຕໍ ກາເຣຕພຸພໍ. ສເຈ ອນຸຕຣາ ນທີ ປູຣາ ໂຫຕີ, ນທີຕີເຣ ຄຸມຸພໍ ອນຸປຣິຍາຍນຸເຕນ ກຸຍຸຊິຕພຸພໍ. ອຖ ນາວາ ວາ ເສຕຸ ວາ ອຕຸຖິ, ຕໍ ອກິຣຸຫິຕຸວາປີ ຈງກມນຸເຕເນວ ກຸຍຸຊິຕພຸພໍ, ຄມນໍ ນ ອຸປຈຸຉິນຸທິຕພຸພໍ. ເອສ ນໂຍ ອິຕເຣຣິຍາປເຖສຸປີ. ຕໍ ຕໍ ອິຣິຍາປຖໍ ໂກເປນຸເຕນ ອຕິຣິຕຸຕໍ ກາເຣຕພຸພໍ. ໂຍ ອຸກຸກຸຜິໂກວ ນິສີທິຕຸວາ ປວາເຣຕີ, ເຕນ ອຸກຸກຸຜິ ເກເນວ ກຸຍຸຊິຕພຸພໍ. ຕສຸສ ປນ ເທຜຸຖາ ປລາລປີຖໍ ວາ ກິຍຸຈິ ວາ ນິສີທນໍ ທາຕພຸພໍ. ປີຖເກ ນິສີທິຕຸວາ ປວາຣິເຕນ ປນ ອາສນໍ ອຈາເລຕຸວາວ ຈຕສຸໂສ ທິສາ ປຣິວຕຸຕນຸເຕນ ກຸຍຸຊິຕຸໍ ລພຸກຕີ. ມຍຸເຈ ນິສີທິຕຸວາ ປວາຣິເຕນ ອິໂຕ ວາ ເອຕຸໂຕ ວາ ສໍສຣິຕຸໍ ນ ລພຸກຕີ. ສເຈ ປນ ສທ ມຍຸເຈນ ອຸກຸຂິປິຕຸວາ ອຍຸຍຕຣ ເນນຸຕິ, ວຜຸຜຕີ. ນິປຸຊຸຊິຕຸວາ ປວາຣິເຕນາປີ ນິປຸນຸເນ ເນວ ກຸຍຸຊິຕພຸພໍ. ປຣິວຕຸຕນຸເຕນ ເຍນ ປສຸເສນ ນິປຸນຸໂນ, ຕສຸສ ຄານໍ ນາຕິກຸກາເມຕພຸພໍ.

ອລເມຕໍ ສພຸພນຸຕິ ເອຕໍ ສພຸພໍ ອລໍ ປຣິຍຕຸຕໍ, ອິທມຸປີ ເຕ ອຜິກໍ, ອິໂຕ ອຍຸຍໍ ນ ລຈຸຉສີຕິ ອຜິປຸປາໂຍ. ໂຍ ອຕິຣິຕຸຕໍ ກໂຣຕີ ຕີ ໂຍ "ອລເມຕໍ ສພຸພ"ນຸຕິ ອຕິຣິຕຸຕໍ ກໂຣຕີ. ປຜິປກຸຂນເຍນາຕິ "ກປຸປີຍກຕໍ, ປຜິຄຸຄຫີຕກຕໍ, ອຸຈຸຈາຣິຕກຕໍ, ຫຕຸຖປາເສ ກຕໍ, ກຸຕຸຕາວິນາ ກຕໍ, ກຸຕຸຕາວິນາ ປວາຣິເຕນ ອາສນາ ອວຸຜຸຖິເຕນ ກຕໍ 'ອລເມຕໍ ສພຸພ'ນຸຕິ ວຸຕຸຕ"ນຸຕິ (ປາຈິ. ໔໓໙) ອິ ເມຫິ ສຕຸຕຫີ ວິນຍກມຸມາກາເຣຫີ ຍໍ ອຕິຣິຕຸຕໍ ກປຸປີຍໍ ກຕໍ, ຍຍຸຈ ຄິລານາຕິຣິຕຸຕໍ, ຕທຸກຍມຸປີ ອຕິຣິຕຸຕນຸຕິ ເອວໍ ຕສຸເສວ ປຜິປກຸຂນເຍນ. ເອຕຸຖ ຈ "ອລເມຕໍ ສພຸພ"ນຸຕິ ຕິກຸຂຕຸຕຸໍ ວຕຸຕພຸພໍ, ອຍໍ ກິຣ ອາຈິຕຸໂຕ. ວິນຍທຣາ ປນ "ສກີ ເອວ ວຕຸຕພຸພ"ນຸຕິ ວທນຸຕີ.

ກສຸມາ ຕໍ ໂສ ປຸນ ກາຕຸໍ ນ ລາກຕີຕິ ອາຫ "ຍສຸຫີ"ຕິອາທີ. ຕຕຸຖ ຍສຸຫີ ອກຕນຸຕິ ເຍນ ປຖມໍ ກປຸປີຍໍ ກຕໍ, ເຕນ ຍໍ ອກຕໍ, ຕໍ ກາຕພຸພໍ. ປຖມກາຊເນ ປນ ກາຕຸໍ ນ ລພຸກຕີ. ເຍນ ຈ ອກຕນຸຕິ ອຍຸເຍນ ກິກຸຂຸນາ ເຍນ ປຖມໍ ນ ກຕໍ, ເຕນ ຈ ກາຕພຸພນຸຕິ ອຕຸໂຖ. ວຸຕຸຕນຸຕິ ສີຫລຸອຜຸຖກຖາສຸ ວຸຕຸຕໍ. ອຍຸຍສຸມີ ປນ ກາຊເນຕິ ຍສຸມີ ປນ ກາຊເນ ປຖມໍ ກຕໍ, ຕໂຕ ອຍຸຍສຸມີ ປຕຸເຕ ວາ ກຸຕຸເຫ ວາ ປຈຸຉິຍໍ ວາ ຍຕຸຖ ກຕຸຖຈິ ປຸຣໂຕ ຄເປຕຸວາ ໂອນາມິຕກາຊເນ.

ອຍຸຍຕຣ ກຸຍຸຊນວຕຸຖສຸມິນຸຕິ ກຸຕຸຕາວິນາ ປວາຣິເຕນ ຫຸຕຸວາ ອຍຸຍຕຣ ກຸຍຸຊນວຕຸຖສຸມີ. ຕິກປາຈິຕຸຕິຍນຸຕິ ອນຕິຣິຕຸເຕ ອນຕິຣິຕຸຕສຍຸຍິເວມຕິກອຕິຣິຕຸຕສຍຸຍີນໍ ວເສນ ຕີຕີ ປາຈິຕຸຕິຍານິ. ອຊໂຊຫຣໂຕ ຈ ທຸກຸກຜນຸຕິ ອຊໂຊຫຣໂຕ ອຊໂຊ ຫາເຣ ອຊໂຊຫາເຣ ທຸກຸກຜໍ. ສເຈ ປນ ອາມິສສໍສຜຸຖານີ ໂຫນຸຕີ, ອາຫາຣຕຸຖາຍປີ ອນາຫາຣຕຸຖາຍປີ ປຜິຄຄເຫຕຸວາ ອຊໂຊຫຣນຸຕສຸສ ປາຈິຕຸຕິຍເມວ. ເຕສໍ ອນຸລຸຍາຕປຣິໂກຄວເສນາຕີ ຍາມກາລິກາທີນໍ ອນຸລຸຍາຕປຣິໂກຄວເສນ, ຍາມກາລິ ກໍ ປິປາສາຍ ສຕິ ປິປາສຈຸເຉທນຕຸຖໍ, ສຕຸຕາຫກາລິກໍ ຍາວຊີວິກຍຸຈ ເຕນ ເຕນ ອຸປສເມຕພຸພເກ ອາພາເຣ ສຕິ ຕສຸສ

ອຸປ໌ສມນຕຸຖນ໌ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ອິທມ຺ປີ ອຊ຺ໂຊຫຣຕາໂຕ ກາຍກມ຺ມໍ, ວາຈາຍ “ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກໂຣຖ ກນ຺ເຕ”ຕິ ອກາຣາປເນນ ວ ຈີກມ຺ມນ຺ຕີ ອາຫ “ສມ຺ຍຸຖາປາທີນີ ປ໌ຖມກຖິນສທິສາເນວາ”ຕີ។ ກີຣິຍາກີຣິຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປ໌ຜິກ຺ຂິປີຕ຺ວາ ກຸລ຺ຊນ໌ ກີຣິຍໍ។ ອຕິ ຣິຕ຺ຕສ຺ສ ອກຣຕໍ ອກີຣິຍນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។

ປ໌ຖມປ໌ວາຣຕາສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ។

໒។ ທຸຕິຍປ໌ວາຣຕາສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ

ສຸຕ຺ວາວາຕິ ອລ຺ເລນ ວາ ເຕເນວ ວາ ອາໂຣຈິຕໍ ສຸຕ຺ວາ។ “ກຸຕ຺ຕສ຺ມິ ປາຈິຕ຺ຕິຍ”ນ຺ຕິ (ປາຈິ។ ໘໔໓) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ໂກຊນປ໌ຣິໂຍສາເນ ປາຈິຕ຺ຕິຍ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។

ທຸຕິຍປ໌ວາຣຕາສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ។

໓។ ວິກາລໂກຊນສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ

ວິກາເລຕິ ເອຕ຺ຖ ອຣຸຕ຺ຖຄມນໂຕ ປ໌ຜ຺ຖາຍ ຍາວ ມຊ຺ຊນ຺ທິໂກ, ອຍໍ ພຸທ຺ຮາທີນໍ ອຣີຍານໍ ອາຈິຕ຺ຕາສມາຈິຕ຺ໂຕ ໂກຊນສ຺ສ ກາໂລ ນາມ។ ຕທລ຺ໂລ ວິກາໂລ “ວິຄໂຕ ກາໂລ”ຕິ ກຕ຺ວາ។ ເຕນາຫ “ວິຄເຕ ກາເລ”ຕິອາທີ។ ຖິຕມຊ຺ຊນ຺ທິໂກປີ (ປາຈິ។ ອຜ຺ຖ។ ໘໔໗-໘໔໘) ກາລສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຉຕີ។ ຕໂຕ ປ໌ຜ຺ຖາຍ ປ໌ນ ຂາທິຕຸ໌ ວາ ກຸລ຺ຊິຕຸ໌ ວາ ນ ສກ຺ກາ។ ສຫສາ ປີວິຕຸ໌ ສກ຺ກາ ກເວຍ຺ຍ, ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈເກນ ປ໌ນ ນ ກາຕພ຺ພໍ។ ກາລປ໌ຣິຈ຺ເຉທຊານນຕ຺ຖລ຺ຈ ກາລຕ຺ຖມ຺ໂກ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ។ ກາລພ຺ກນ຺ຕເຣວ ກຕ຺ຕກິຈ຺ຈໍ ກາຕພ຺ພໍ។ “ຍໍ ກິລ຺ຈິ...ເປ... ຂາທນີຍໍ ວາ”ຕິ ອິມິນາ ຍໍ ຕາວ ສກ຺ຂລິໂມທກາທິ ປຸພ຺ພຕ຺ຕາປ໌ຣຕ຺ຕມຍໍ, ຕຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ໂກຊນີຍໍ ນາມ ປ໌ລ຺ຈ ໂກຊນານີ។

ສຕິ ປ໌ຈ຺ຈເຍຕິ ປີປ໌າສາທິກາຣເຕ ວິຊ຺ຊມາເນ។ ໂຣມຜ຺ຖກສ຺ສາຕິ ໂຣມຜ຺ຖກສ຺ສ ກິກ຺ຂໂນ ອຊ຺ໂຊຫຣິຕ຺ວາ ອຸຄ຺ຄິຣິຕ຺ວາ ມຸເຂວ ຄປີໂຕ ພທີ ມຸຂທ຺ວາຣາ ວິນິຄ຺ຄໂຕ ໂກຊນສ຺ສ ມຄ຺ຄາ ພທີ ນິຄ຺ຄໂຕ “ໂຣມຜ຺ໂຖ”ຕິ ປ໌ວຸຈ຺ຈຕິ។ ອິສ ປ໌ນ ອຊ຺ໂຊຫຣິຕ຺ວາ ອຸຄ຺ຄິຣິຕ຺ວາ ມຸເຂວ ຄປີໂຕຕິ ອສິປ຺ເປໂຕ។ ເຕນາຫ “ນ ຈ, ກິກ຺ຂເວ”ຕິອາທີ។ ຄເປຕ຺ວາ ໂຣມຜ຺ຖກໍ ເສສານໍ ອາຄຕໍ ອຸຄ຺ຄາຣໍ ມຸເຂ ສນ຺ຮາເຣຕ຺ວາ ຄິລນ຺ຕານໍ ອາປ໌ຕ຺ຕີ។ ສເຈ ປ໌ນ ອສນ຺ຮາເຣນ຺ຕເມວ ປ໌ຣຄລໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ວຜ຺ຜຕີ។

ວິກາລໂກຊນສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ។

໔។ ສນ຺ນິຣິກາຣກາສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ

“ກາໂຣ ກຣຕໍ ກີຣິຍາຕິ ອຕ຺ຖໂຕ ເອກ”ນ຺ຕິ ເອເຕນ ກາຣສທ຺ທສ຺ສ ກາວຕ຺ຖຕໍ ທສ຺ເສຕິ។ ສມ຺ມາ ນິຮານໍ ຄປ໌ນໍ ສນ຺ນິຮີ។ “ປ໌ຜິຄ຺ຄເທຕ຺ວາ ເອກຣຕ຺ຕໍ ວີຕິນາມິຕສ຺ເສຕໍນາມ”ນ຺ຕິ ອິມິນາ ປ໌ຜິຄ຺ຄເທຕ຺ວາ ເອກຣຕ຺ຕໍ ວີຕິນາມິເຕ ອິມສ຺ສ ທຸທ຺ໂຂຕກາວໍ ທສ຺ເສຕິ។ ກິລ຺ຈາປີ ຍາມກາລິກໍ ຂາທນີຍໍ, ໂກຊນີຍໍ ວາ ນ ໂຫຕິ, “ອນາປ໌ຕ຺ຕິ ຍາມກາລິກໍ ຍາເມ ນິທທິຕ຺ວາ ກຸລ຺ຊຕີ”ຕິອາທີ ວຈນໂຕ ປ໌ນ ຕຕ຺ຖາປີ ຍາມາຕິກ຺ກເມ ສນ຺ນິຮິປ໌ຈ຺ຈຍາ ປາຈິຕ຺ຕິເຍນ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິ “ຍໍ ກິລ຺ຈິ ຍາວກາລິກໍ ວາ ຍາມກາລິກໍ ວາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອິທານິ ທຸທ຺ໂຂຕກາວເມວ ວິກາເວຕຸ໌ “ຍໍ ອຽຄຸລິຍາ”ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ອຽຄຸລິຍາ ໝໍສນ຺ຕສ຺ສ ເລຂາ ປ໌ລ຺ລາຍຕີຕິ ຍໍ ປ໌ຕ຺ຕໍ ໂສຕໍ ອຽຄຸລິຍາ ໝໍສນ຺ຕສ຺ສ ປ໌ຕ຺ເຕ ອຽຄຸລິເລຂາ ປ໌ລ຺ລາຍຕິ, ໂສ ປ໌ຕ຺ໂຕ ທຸທ຺ໂຂໂຕ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເຕລວຕ຺ຕາປ໌ຕ຺ເຕ ປ໌ນ ອຽຄຸລິເລຂາ ປ໌ລ຺ລາຍຕິ, ສາ ອພ຺ໂພຫາຣິກາ។ ສ຺ເນໂຫຕິ ເຕລໍ។ ສນ຺ທິສ຺ສຕີຕິ ຍາຄຸຍາ ອຸປ໌ຣິ ສນ຺ທິສ຺ສຕິ។ ຕາທິເສ ປ໌ຕ຺ເຕປີຕິ ປ໌ຜິຄ຺ຄຫາຕໍ ອວິສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ວາ ສຍໍ ວາ ອລ຺ເລນ ວາ ໂກຊນໍ ນິທຫິຕ຺ວາ ນ ສມ຺ມາ ໂຊເຕ ປ໌ຕ຺ເຕປີ។ ປຸນ ທິວເສ ກຸລ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ປ໌ຕ຺ເຕ ລຄ຺ຄໍ ອວິຊຫິຕປ໌ປ໌ຜິຄ຺ຄຫາຕໍ ໂຫຕີຕິ ທຸຕິຍທິວເສ ກຸລ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ។ ປ໌ຣິຈ຺ຈຕ຺ເຕ ປ໌ນ ປ໌ຕ຺ເຕ ປຸນທິວເສ ກຸລ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ອນາປ໌ຕ຺ຕີ។

ຍໍ ປ໌ນາຕິ ຍໍ ໂກຊນໍ ປ໌ນ។ ອປ໌ຣິຈ຺ຈຕ຺ຕເມວ ທີຕິ ອນເປກ຺ຂວິສ຺ສຊ຺ຊເນນ ວາ ອນຸປ໌ສມ຺ປ໌ນ຺ນສ຺ສ ນິຣເປກ຺ຂທາເນນ ວາ

ອປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕເມວຯ ກປ຺ປິຍ ໂກຊນ຺ຕິ ອນ຺ຕມໂສ ເອກສິຕ຺ຖມຕ຺ຕມ຺ປິ ກປ຺ປິຍໂກຊນ຺ຯ ອກປ຺ປິເຍສູຕິ ອກປ຺ປິຍມ຺ເສສຸຯ ເສເສສູຕິ ມນຸສ຺ສມ຺ສໂຕ ອວເສເສສຸ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສສຸນຂອຫິສີຫພ຺ຍຄ຺ຆທີປີອຈ຺ຉຕຣຈ຺ຉມ຺ເສສຸ ເຈວ ອປ຺ປຜິເວກ຺ຂິເຕ ອຸທ຺ທິສ຺ສກຕມ຺ເສ ຈຯ ປາລຸອິຍ໌ "ສຕ຺ຕາຫກາລິກ໌ ຍາວຊີວິກ໌ ອາຫາຣຕ຺ຖາຍ ປຜິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕີ, ອາປ຺ຕິ ທຸກ຺ກຜສ຺ສາ"ຕິອາທິນາ (ປາຈິຯ ໔໕໔) ສນ຺ນິທິເຕສຸ ສຕ຺ຕາຫກາລິກຍາວຊີວິເກສຸ ປຸເຣກຕ຺ຕມ຺ປິ ອາຫາຣຕ຺ຖາຍ ອຊ຺ໂຊຫຣເຕາປີ ທຸກ຺ກຜສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຍາມກາລິເກາປີ ອາຫາຣຕ຺ຖາຍ ອຊ຺ໂຊຫຣເຕາປີ ວິສຸ໌ ທຸກ຺ກເຜນາປີ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ "ອາຫາຣຕ຺ຖາຍ ອຊ຺ໂຊຫຣໂຕ ທຸກ຺ກເຜນ ສທ຺ຘິ ປາຈິຕ຺ຕິຍ"ນ຺ຕິຯ ສພ຺ພວິກປ຺ເປສູຕິ "ກປ຺ປິຍໂກຊນ຺ ກຸລ຺ຊນ຺ຕສ຺ສາ"ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ເຕສຸ ສພ຺ເພສຸ ວິກປ຺ເປສຸ ອປຣມ຺ປິ ປາຈິຕ຺ຕິຍ໌ ວຫ຺ຌຕິຯ ອິທ໌ ວຸຕ຺ຕ໌ ໂຫຕິ (ປາຈິຯ ອຜ຺ຖຯ ໔໕໖) – ກປ຺ປິຍໂກຊເນ ທ຺ເວ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິ, ມນຸສ຺ສມ຺ເສ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈເຍນ ສທ຺ຘີ ທ຺ເວ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິ, ອວເສເສສຸ ປນ ອກປ຺ປິຍມ຺ເສສຸ ທຸກ຺ກເຜນ ສທ຺ຘີ ທ຺ເວ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິຯ ຍາມກາລິກ໌ ສຕິ ປຈ຺ຈເຍ ສາມິເສນ ມຸເຂນ ອຊ຺ໂຊຫຣໂຕ ທ຺ເວ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິ, ນິຣາມິເສນ ເອກເມວຯ ອາຫາຣຕ຺ຖາຍ ອຊ຺ໂຊຫຣໂຕ ວິກປ຺ປທ຺ວເຍປີ ທຸກ຺ກເຜນ ສທ຺ຘິນ຺ຕິຯ

ອວເສເສສູຕິ ຍາມກາລິກາທີໂຕ ອວເສເສສຸຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍ໌ ວຫ຺ຌຕິເຍວາຕິ ອປຣມ຺ປິ ປາຈິຕ຺ຕິຍ໌ ວຫ຺ຌຕິເຍວຯ ອິທ໌ ວຸຕ຺ຕ໌ ໂຫຕິ – ສເຈ ວິກາເລ ອຊ຺ໂຊຫຣຕິ, ປກຕິໂກຊເນ ສນ຺ນິທິປຈ຺ຈຍາ ຈ ວິກາລໂກຊນປຈ຺ຈຍາ ຈ ທ຺ເວ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິ, ອກປ຺ປິຍມ຺ເສສຸ ມນຸສ຺ສມ຺ເສ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈເຍນ ສທ຺ຘີ ທ຺ເວ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິ, ອວເສເສສຸ ທຸກ຺ກເຜນ ສທ຺ຘີ ທ຺ເວຕິຯ

ເພລຜ຺ຖສີໂສ ນາມ ຊຜິລສຫສ຺ສສ຺ສ ອພ຺ການ຺ຕເຣ ເອໂກ ມຫາເຖໂຣຯ ຕິກປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ສນ຺ນິທິກາຣເກ ສນ຺ນິທິກາຣກສຕ຺ຜິເວມຕິກອສນ຺ນິທິກາຣກສຕ຺ຜີນ໌ ວເສນ ຕິຕິ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິຯ ສໍສຜ຺ຖານີຕິ ສໍສຜ຺ຖຣສານິຯ ສມ຺ກິນ຺ນຣສໍ ສນ຺ຌາເຍວ ທີ "ຕທຫຸປ຺ຜິຄ຺ຄຫີຕ໌ ກາເລ ກປ຺ປຕີ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕ໌ຯ ເຕນາຫ "ຕສ຺ມາ"ຕິອາທິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ອສມ຺ກິນ຺ນຣສນ຺ຕິ ອມິສ຺ສິຕຣສໍຯ ອິທລ຺ຈ ສີຕລປາຍາສາທີນາ ສທ ລທ຺ຘ໌ ສປ຺ປິປີຕ຺ຫາທີກ໌ ສນ຺ຌາຍ ວຸຕ຺ຕ໌ຯ "ສຸໂຂຕ໌ ວາ"ຕິ ອິທ໌ ປນ ປີຕ຺ຫປາເຕນ ສທ຺ຘີ ລທ຺ຘ໌ ຕກ຺ໂກລຊາຕິຜລາທີ, ຍາຄຸອາທີສຸ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ທິນ຺ນສິງ຺ຄິເວຣາທີກລ຺ຈ ສນ຺ຌາຍ ວຸຕ຺ຕ໌ຯ

ເຕນາຕິ ສຕ຺ຕາຫກາລິເກນຯ ຕທຫຸ ປຜິຄ຺ຄຫີຕ໌ ອສ຺ສາຕິ ຕທຫຸປ຺ຜິຄ຺ຄຫີຕ໌, ເຕນ ຕທຫຸປ຺ຜິຄ຺ຄຫີເຕນຯ ເອສ ນໂຍ "ທ຺ວີຫປ຺ຜິຄ຺ຄຫີເຕນາ"ຕິອາທີສຸປີຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ປຸເຣກຕ຺ຕ໌ ປຜິຄ຺ຄຫີຕມ຺ປິ ວຜ຺ຜຕິ, ຕສ຺ມາຯ ປຜິຄ຺ຄຫີຕ໌ ສຕ຺ຕາຫ໌ ກປ຺ປຕີຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ "ສຕ຺ຕາຫກາລິເກນ, ກິກ຺ຂເວ, ຍາວຊີວິກ໌ ປຜິຄ຺ຄຫີຕ໌ ສຕ຺ຕາຫ໌ ກປ຺ປຕີ, ສຕ຺ຕາຫາຕິກ຺ການ຺ເຕ ນ ກປ຺ປຕີ"ຕິ (ມຫາວຯ ໓໐໔) ເກສຊ຺ຊກ຺ຂນ຺ຌເກ ວຸຕ຺ຕ໌ຯ ກິລ຺ຈາປີ ມຸເຂ ເອກຣຕ຺ຕ໌ ນ ວຸຕ຺ຕ໌, ຕຖາປີ ມຸເຂ ປກ຺ຂິຕ຺ຕເມວ ຍສ຺ມາ ສນ຺ນິທິ ນາມ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ "ມຸຂສນ຺ນິທີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕ໌ຯ

ຈຕສ຺ໂສ ກປ຺ປິຍກູມິໂຍຕິ ອຸສ຺ສາວນນ຺ຕິກາ, ໂຄນິສາທິກາ, ຄຫປຕິ, ສມ຺ມຸຕີຕິ ຈຕສ຺ໂສ ກປ຺ປິຍກຸຜິໂຍຯ ຕຕ຺ຖ ອຸສ຺ສາວນນ຺ຕິກາ (ມຫາວຯ ອຜ຺ຖຯ ໒໙໕) ນາມ ເຄເຫ ກຣິຍມາເນ ສມ຺ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ກິເຕທີ "ກປ຺ປິຍກຸຜິ ກໂຣມ, ກປ຺ປິຍກຸຜິ ກໂຣມາ"ຕິ ວາ "ກປ຺ປິຍກຸຜິ ກປ຺ປິຍກຸຜີ"ຕິ ວາ ວທນ຺ເຕທີ ຖປີຕປຖມິຜ຺ຖກາຖມ຺ກາທີກາ ສງ຺ຆສ຺ສ ວາ ເອກສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ວາ ກຸຜີຯ ໂຍ ປນ ອາຣາໂມ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ວາ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ສກໂລປີ ວາ , ໂສ "ໂຄນິສາທີ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຄຫປຕີຕິ ຍາ ຖເປຕ຺ວາ ກິກ຺ຂຸ໌ ເສເສທີ "ກປ຺ປິຍກຸຜີ ເທມາ"ຕິ ທິນ຺ນາ, ເຕສ໌ ວາ ສນ຺ຕກາຯ ສມ຺ມຸຕີ ນາມ ກມ຺ມວາຈາຍ ສາເວຕ຺ວາ ກຕາຯ ກຖ໌ ປເນຕາສໍ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ຊານິຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ "ຕາສໍ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍ໌ ວຸຕ຺ໂຕ"ຕິຯ

ສນ຺ນິທິກາຣກສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາຯ

໘ຯ ປຓີຕໂກຊນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

"ປຓີຕໂກຊນານີ"ຕິ ອິທ໌ ມຊ຺ເຊ ປທໂລປ໌ ກຕ຺ວາ ນິທ຺ທິຜ຺ຖນ຺ຕິ ອາຫ "ປຓີຕສໍສຜ຺ຖານີ"ຕິອາທິຯ ສພ຺ໂພປີ "ໂອທໂກ"ຕິ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂໂຓ ມຈ຺ໂຉຕິ "ມຈ຺ໂຉ ນາມ ໂອທໂກ ວຸຈ຺ຈຕີ"ຕິ (ປາຈິຯ ໔໖໐) ເອວ໌ ວິກງ຺ເຄ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂໂຓ, ສພ຺ໂພປີ ມຈ຺ໂຉ ເອວຯ ໂຍ ໂກຈິ ອຸທເກ ຊາໂຕ ມຈ຺ໂຉ ນາມາຕິ ວຸຕ຺ຕ໌ ໂຫຕິຯ ມຫານາມສິກ຺ຂາປເທນາຕິ –

"ອຄິລາເນນ ກິກ຺ຂຸນາ ຈຕຸມາສປ຺ຈ຺ຈຍປ຺ວາຣຓາ ສາທິຕພ຺ພາ ອລ຺ລຕ຺ຣ ປຸນປ຺ວາຣຓາຍ ອລ຺ລຕ຺ຣ ນິຈ຺ຈປ຺ວາຣຓາຍຯ ຕໂຕ

ເຈ ອຸຕຸຕຣີ ສາທິເຍຍຸຍ, ປາຈິຕຸຕິຍ''ນຸຕິ –

ອິມິນາ ສິກຸຂາປເທນ (ປາຈິ. ໓໐໖)ฯ ເອຕຸຖ ທິ ສງໝເສນ ຄິລານປຈຸຈຍປວາຣຕາຍ ປວາຣິຕຍຸຄາເນ ສເຈ ຕຕຸຖ ຣຕຸຕິທິ ວາ ເກສຊຸເຊຫິ ວາ ປຣິຈຸເຂໂທ ກໂຕ ໂທຕິ ''ເອຕຸຕິກາເຍວ ຣຕຸຕິໂຍ, ເອຕຸຕການິ ວາ ເກສຊຸຊານິ ວິລຸລາເປຕພຸພານີ''ຕິ, ຕໂຕ ຣຕຸຕິປຣິຍນຸຕໂຕ ວາ ເກສຊຸຊປຣິຍນຸຕໂຕ ວາ ອຸຕຸຕຣີ ນເກສຊຸຊກຣຕິເຍນ ວາ ເກສຊຸຊໍ, ອລຸລເກສຊຸຊກຣຕິເຍນ ວາ ອລຸລໍ ເກສຊຸຊໍ ວິລຸລາເປນຸຕສຸສ ປາຈິຕຸຕິຍໍ ວຸຕຸຕໍฯ ຕສຸມາ ອຄິລາໂນ ຄິລານສລຸລິປີ ຫຸຕຸວາ ປລຸຈ ເກສຊຸຊານິ ວິລຸລາເປນຸໂຕ ນເກສຊຸຊກຣຕິເຍນ ເກສຊຸຊໍ ວິລຸລາເປນຸໂຕ ນາມ ໂຫຕີຕິ ''ມຫານາມສິກຸຂາປເທນ ກາເຣຕພຸໂພ''ຕິ ວຸຕຸຕໍฯ

ໂຍ ປນ ນເກສຊຸຊຕຸຖາຍ ວິລຸລາເປຕິ, ອຖ ໂຂ ເກວລໍ ອຕຸຕໂນ ກຸລຸຊນຕຸຖາຍ, ໂສ ສູໂປທນວິລຸລຕຸຕິຍາເຍວ ກາເຣຕພຸໂພฯ ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ ສມນຸຕປາສາທິກາຍໍ ''ສຸທຸຮານິ ສປຸປິອາທີນິ ວິລຸລາເປຕຸວາ ກຸລຸຊນຸໂຕ ປາຈິຕຸຕິຍໍ ນາປຊຸຊຕິ , ເສຂິເຍສຸ ສູໂປທນວິລຸລຕຸຕິທຸກຸກາລໍ ອາປຊຸຊຕີ''ຕິ (ປາຈິ. ອຖຸຄ. ໔໘໙)ฯ ສູໂປທນວິລຸລຕຸຕິຍາ ກາເຣຕພຸໂພຕິ ''ນ ສູປໍ ວາ ໂອທນໍ ວາ ອຄິລາໂນ''ຕິອາທີນາ (ປາຈິ. ໖໑໓) ສິກຸຂາປເທນ ກາເຣຕພຸໂພ, ທຸກຸກເຖນ ກາເຣຕພຸໂພຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິฯ ອິມິນາຕິ ອິມິນາ ປຕິຕໂກຊນສິກຸຂາປເທນฯ

''ສປຸປິກຕຸຕໍ ເທຫີ''ຕິ ວຸຕຸເຕ ກີ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ສປຸປິກຕຸຕໍ 'ເທຫີ'ຕິ ວຸຕຸເຕ ປນາ''ຕິອາທີ. ສູໂປທນວິລຸລຕຸຕິຍາ ທຸກຸກຖເມວ ໂຫຕີຕິ ສມຸພນຸໂຊฯ ກສຸມາຕິ ອາຫ ''ຍສຸມາ''ຕິອາທີฯ ອຖ ຍຖາ ''ປຕິຕໂກຊນານີ''ຕິ, ເອວໍ ''ສປຸປິກຕຸຕ''ນຸຕິ ອິທມຸປີ ກສຸມາ ນ ວິລຸລາຍຕີຕິ ເຈ? ອເນກນຸຕິກຕຸຕາฯ ຕຖາ ທິ ''ປຕິຕໂກຊນານີ''ຕິ ວຸຕຸເຕ ''ປຕິຕສໍສຍຸຄານິ ໂກຊນານີ ປຕິຕໂກຊນານີ''ຕິ ອຍມຕຸໂຖ ເອການຸຕໂຕ ປລຸລາຍຕິ, ''ສປຸປິກຕຸຕ''ນຸຕິ ວຸຕຸເຕ ປນ ''ສປຸປິມຍໍ ກຕຸຕໍ ສປຸປິກຕຸຕ''ນຸຕິປີ ວິລຸລາຍມານຕຸຕາ 'ສປຸປິສໍສຍຸຄໍ ກຕຸຕໍ ສປຸປິກຕຸຕ''ນຸຕິ ອຍມຕຸໂຖ ນ ເອການຸຕໂຕ ປລຸລາຍຕີฯ ເອສ ນໂຍ ''ນວນີຕກຕຸຕໍ ເທຫີ''ຕິອາທີສຸປີฯ

ປຸຣິມນເຍເນວາຕິ ''ກຕຸຕໍ ທຕຸວາ ສປຸປີ ກຕຸວາ ກຸລຸຊາ''ຕິ ປຸຣິເມເນວ ນເຍນฯ ສເຈ ປນ ''ສປຸປິນາ''ຕິ ວຸຕຸເຕ ເກວລໍ ເສເສສຸ ນວນີຕາທີສຸ ອລຸລຕເຣນ ເທຕິ, ວິສງເກຕເມວ ໂຫຕີฯ ອນາປຕຸຕີຕິ ວິສງເກຕຕຸຕາ ສພຸພາທິເຍວ ອາປຕຸຕີທິ ອນາປຕຸຕີฯ ''ກິລຸຈາປີ ອນາປຕຸຕິ, ອຕຸຕໂນ ປນ ປໂຍເຄນ ນິພຸພຕຸຕຕຸຕາ ນ ກຸລຸຊິຕພຸພ''ນຸຕິ ວທນຸຕີฯ ກປຸປິຍສປຸປິນາຕິ ກປຸປິຍ ມໍສສປຸປິນາฯ ເອສ ນໂຍ ອກປຸປິຍສປຸປິນາຕິ ເອຕຸຖາປີฯ ກປຸປິຍາກປຸປິຍຕາ ທິ ມໍສານໍເຍວ, ນ ສປຸປິອາທີນໍฯ ຄເປຕຸວາ ເອກໍ ມນຸສຸສວສາເຕລໍ ສພຸເພສໍ ຂີຣທທິສປຸປິນວນີຕວສາເຕເລສຸ ອກປຸປິຍໍ ນາມ ນຕຸຖິฯ

ປຣິໂກເຄປີ ທຸກຸກຖເມວ ອິສ ອນຣິປຸເປຕຸຕຕາຕິ ອຣິປຸປາໂຍฯ ສເຈ ອສຕິ ອກປຸປິຍສປຸປິມຸທິ ປຸຣິມນເຍເນວ ອກປຸປິຍນວນີຕາທີນິ ເທຕິ ''ສປຸປີ ກຕຸວາ ກຸລຸຊາ''ຕິ, ອກປຸປິຍສປຸປິນາວ ທີນນໍ ໂຫຕີฯ ຍຖາ ຈ ''ກປຸປິຍສປຸປິນາ ເທຫີ''ຕິ ວຸຕຸເຕ ອກປຸປິຍສປຸປິນາ ເທຕິ, ວິສງເກຕໍ, ເອວໍ '''ອກປຸປິຍສປຸປິນາ'ຕິ ວຸຕຸເຕ ກປຸປິຍສປຸປິນາ ເທຕີ''ຕິ ເອຕຸຖາປີ ປຍິປາຍິຍາ ເອກເມ ກໍ ວິຕຸຖາເຣຕຸວາ ວຸຈຸຈມາເນປີ ອຍເມວຕຸໂຖ ວຕຸຕພຸໂພ ສິຍາ, ໂສ ຈ ສງເຂເປນປີ ສກຸກາ ວິລຸລາຕຸນຸຕິ ວິຕຸຖາຣນຍໍ ທິຕຸວາ ອິມິນາວ ນເຍນ ສພຸພປເທສຸ ວິນິຈຸຂໂຍ ເວທິຕພຸໂພຕິ ວຸຕຸຕໍฯ ອຍລຸເຫຕຸຖ ສງເຂປຕຸໂຖ – ເຍນ ເຍນ ວິລຸລຕຸຕິ ໂຫຕິ, ຕສຸມີ ວາ ຕສຸສ ມູເລ ວາ ລທຸເຣ ຕໍ ຕໍ ລທຸເຣເມວ ໂຫຕີฯ ສເຈ ປນ ອລຸລໍ ປາລຸອິຍາ ອາຄຕໍ ວາ ອນາຄຕໍ ວາ ເທຕິ, ວິສງເກຕນຸຕິฯ ນານາຍຸຄາເນ ວາຕິ ຕສຸມີເຍວ ໝເຣ ສປຸປີ, ອິຕຣສຸມີ ນວນີຕນຸຕິອາທີນາ ນານາຍຸຄາເນ ວາฯ

ປຕິຕໂກຊນສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຍຸຄິຕາฯ

໑໐ฯ ທນຸຕໂປນສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ກາເຍນາຕິ ຫຕຸຖາທີສຸ ເຍນ ເກນຈິ ສຣີຣາວຍເວນ, ອນຸຕມໂສ ປາທງຄຸລິຍາປີ ຄຕຸໝນຸໂຕ ກາເຍນ ຄຕຸໝາຕິ ນາມາຕິ ເວທິຕພຸໂພฯ ທາເນປີ ເອເສວ ນໂຍฯ ກາຍປຸປຕິພທຸເຮນາຕິ ປຕຸຕາທີສຸ ເຍນ ເກນຈິ ສຣີຣສມຸພທຸເຮນ ອຸປກຣເຄນฯ ທາເນປີ ເອເສວ ນໂຍฯ ກຍຈຸຊອາທີສຸ ເຍນ ເກນຈິ ອຸປກຣເຄນ ທີນນໍ ກາຍປຸປຕິພທຸເຮນ ທີນນໍເຍວ ໂຫຕີฯ ອລຸລຕເຣນາຕິ ກາເຍນ ວາ ກາຍປຸປຕິພທຸເຮນ ວາ ນິສສຄຸຄິເຍນ ວາຕິ ອຕຸໂຖฯ ຕຕຸຖ ນິສສຄຸຄິເຍນາຕິ (ປາຈິ. ອຖຸຄ. ໘໖໘) ກາຍໂຕ ຈ ກາຍ

ປ຺ປຏິພທ຺ຘໂຕ ຈ ໂມເຈຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖປາເສ ຐິຕສ຺ສ ກາເຍ ວາ ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ເຘ ວາ ປາຕິຍມານມ຺ປິ ນິສ຺ສຄ຺ຄິເຍນ ປໂຍເຄນ ທິນ຺ນໍ ນາມ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສາຕິ ປຏິຄ຺ຄຫິຕກສ຺ສ. ວຸຕ຺ຕວິປ຺ລາສວເສນາຕິ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຏິປກ຺ຂວເສນ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຍໍ ກາຍກາຍປ຺ປຏິພທ຺ຘນິສ຺ສຄ຺ຄິຍານໍ ອຎ຺ຎຕເຣນ ທິຍ຺ຍມາເນ ກາເຍນ ວາ ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ເຘນ ວາ ຄຓ຺ຫາຕິ, ເອຕໍ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ນາມາຕິ.

ສໍຫາຣິເມນາຕິ ຖາມມຊ຺ຌິເມນ ປຸຣິເສນ ສໍຫາຣິເມນ, ອິມິນາ ອສໍຫາຣິເຍ ຜລເກ ວາ ປາສາເຓ ວາ ປຏິຄ຺ຄຫຓໍ ນ ຣຸຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ຘາເຣຕຸໍ ສມຕ຺ເຖນາຕິ ສນ຺ຘາເຣຕຸໍ ໂຍຄ຺ເຄນ, ອິມິນາ ສຸຂຸເມສຸ ຕິນ຺ຕິຓິກາທິປຓ຺ເຓສຸ ປຏິຄ຺ຄຫຓໍ ນ ຣຸຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ຕຕ຺ຖຊາຕກຣຸກ຺ຂປຓ຺ເຓນາຕິ ຊາຕມຸຓາລໂຕ ຈຸເຕນ ປທຸມິນິປຓ຺ຓາທິນາ, ອິມິນາ ປນ ມຫນ຺ເຕປິ ຕຕ຺ຖຊາຕເກ ປທຸມິນິປຓ຺ເຓ ວາ ກິໍສຸກປຓ຺ຓາທິມ຺ຫິ ວາ ປຏິຄ຺ຄເຫຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີ. ນ ຫິ ຕໍ ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ຘສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ຍຖາ ຈ ຕຕ຺ຖຊາຕເກ, ເອວໍ ຂາຓຸເກ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ຐປິຕມຎ຺ຈາທິມ຺ຫິປີ. ນນຸ ປຏິພທ຺ຘປ຺ປຏິພທ຺ເຘນາປີ ປຕ຺ຕາຘາຣາທິນາ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ ປຏິຄ຺ຄຫຓໍ ຣຸຫຕິ, ອຖ ກສ຺ມາ ກາຍກາຍປ຺ປຏິພທ຺ເຘຫິເຍວ ປຏິຄ຺ຄຫຓໍ ອິຘ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ປຏິພທ຺ຘປ຺ປຏິພທ຺ເຘນາປີຕິ ອາຫ ''ປຏິພທ຺ຘປ຺ປຏິພທ຺ຘໍ ນາມ ອິຘ ນຕ຺ຖີ''ຕິ. ເກຈິ ປນ ''ອາຘາຣເກນ ປຏິຄ຺ຄຫຓໍ ກາຍ ປ຺ປຏິພທ຺ຘປ຺ປຏິພທ຺ເຘນ ປຏິຄ຺ຄຫຓໍ ນາມ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ນ ວຏ຺ຏຕີ''ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ວຈນມຕ຺ຕເມວ. ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ສພ຺ພມ຺ປິ ຕໍ ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ເຘເມວ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ.

ອກລ຺ລໂກຕິ ຄິລາໂນ. ມຸເຂນ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕີຕິ ສຫຕ຺ເຖນ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ມຸເຂນ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ. ອພິຫຏກາຊນໂຕ ປຕິຕຣຊມ຺ປິ ວຏ຺ຏຕິ ອພິຫຏຕ຺ຕາຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ.

ຕສ຺ມິໍ ຐຕ຺ວາຕິ ຕາທິເສ ຫຕ຺ຖປາເສ ຐຕ຺ວາ. ຍນ຺ຕິ ຍໍ ຠາຣໍ. ມຊ຺ຌິໂມ ປຸຣິໂສຕິ ຖາມມຊ຺ຌິມປຸຣິໂສ. ວິນເຍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ທຸກ຺ກຏໍ ວິນຍທຸກ຺ກຏໍ. ຕໍ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ທຕ຺ວາຕິ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ວິຫາຣໍ ວາ ອາສນສາລໍ ວາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ຠິກ຺ຂໍ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ທຕ຺ວາ, ອິທຎ຺ຈ ປຸພ຺ພາໂຠຄສ຺ສ ອນຸຣູປວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍສ຺ມາ ປນ ຕໍ ''ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ທສ຺ສາມີ''ຕິ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທມຕ຺ເຕນ ຕໍສນ຺ຕກໍ ນາມ ນ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ວິນາປີ ຕສ຺ສ ທານາທີ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ.

ອສ຺ສຸເຂຬສິງ຺ຆາຓິກາທີສູຕິ ເອຕ຺ຖ ອສ຺ສຸ ນາມ ອກ຺ຂິຊລໍ. ເຂຬໍ ນາມ ລາລາ. ສິງ຺ຆາຓິກາຕິ ອນ຺ໂຕສີສໂຕ ປູຕິເສມ຺ຫຠາວໍ ອາປນ຺ນໍ ມຕ຺ຖລຸງ຺ຄໍ ຄລິຕ຺ວາ ຕາລຸມຕ຺ຖກວິວເຣນ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ນາສາປຸເຏ ປູເຣຕ຺ວາ ຐິຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອາທິສທ຺ເທນ ມຸຕ຺ຕກຣີສເສມ຺ຫທນ຺ຕມລອກ຺ຂິຄູຖກຓ຺ຓຄູຖການໍ, ສຣີເຣ ອຸຏ຺ຐິຕໂລຓສ຺ສ ຈ ຄຫຓໍ. ຐານໂຕຕິ ອກ຺ຂິກູປາທິໂຕ. ອນ຺ຕຣາ ເຈ ຄຓ຺ຫາຕິ, ກິໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ອຸຄ຺ຄຫິຕກໍ ນາມ ໂຫຕີ''ຕິ, ທຸຏ຺ຐຸ ຄຫິຕກໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຜລິນນ຺ຕິ ຜລວນ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ຊາຕກຜລິນິສາຂາຍ ວາຕິ ຕສ຺ມິໍ ຣຸກ຺ເຂ ຊາຕາຍ ຜລິນິສາຂາຍ ວາ. ທຸຣູປຈິຓ຺ຓທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ''ນ ກຕ຺ຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ວາຣິຕສ຺ສ ກຕ຺ຕາ ທຸຏ຺ຐຸ ອາຈິຓ຺ຓໍ ຈຣິຕນ຺ຕິ ທຸຣູປຈິຓ຺ຓໍ, ຕສ຺ມິໍ ທຸກ຺ກຏໍ ທຸຣູປຈິຓ຺ຓທຸກ຺ກຏຎ຺ຈ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອາຫຣິຍຕີຕິ ອາຫາໂຣ, ອຊ຺ໂຌຫຣິຕພ຺ພໍ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ, ອິຘ ປນ ຈຕ຺ຕາຣິ ກາລິການິ ອຘິປ຺ເປຕານີຕິ ອາຫ ''ຍໍ ກິຎ຺ຈີ''ຕິອາທີ. ຕຕ຺ຖ ອຣຸຓຸຄ຺ຄມນໂຕ ຍາວ ຐິຕມຊ຺ຌນ຺ຫິກາ ຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໂຕ ຍາວ ກາໂລ ອສ຺ສາຕິ ຍາວກາລິກໍ. ອຣຸຓຸຄ຺ຄມນໂຕ ຍາວ ຍາມາວສານາ ປິປາສາຍ ສຕິ ປິປາສຈ຺ເຉທນຕ຺ຖໍ ປາຕພ຺ພໂຕ ຍາໂມ ກາໂລ ອສ຺ສາຕິ ຍາມກາລິກໍ. ຍາວ ສຕ຺ຕາຫໍ ນິທຫິຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໂຕ ສຕ຺ຕາຫໍ ກາໂລ ອສ຺ສາຕິ ສຕ຺ຕາຫກາລິກໍ. ຍາວຊີວມ຺ປິ ປຣິຫຣິຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໂຕ ຍາວ ຊີວໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ຍາວຊີວິກໍ. ເຕນາຫ ''ຕຕ຺ຖາ''ຕິອາທີ.

ວນມູລປຕ຺ຕປຸປ຺ຜຜລາທີຕິ ເອຕ຺ຖ ຕາວ ມູລໍ ນາມ ມູລກຂາຣກຈຈ຺ຈຸຕມ຺ພກາທີນໍ ເຕສຸ ເຕສຸ ຊນປເທສຸ ປກຕິອາຫາຣວເສນ ມນຸສ຺ສານໍ ຂາທນິຍຕ຺ຖຎ຺ເຈວ ໂຠຊນິຍຕ຺ຖຎ຺ຈ ຜຣຕກໍ ສູເປຍ຺ຍປຓ຺ຓມູລໍ. ປຕ຺ຕໍ ນາມ ມູລກຂາຣກຈຈ຺ຈຸຕມ຺ພກາທີນໍ ຕາທິສໍເຍວ ປຕ຺ຕໍ. ປຸປ຺ຜໍ ນາມ ມູລກຂາຣກາທີນໍ ຕາທິສໍເຍວ ປຸປ຺ຜໍ. ຜລໍ ນາມ ປນສລພຸຊາທີນໍ ເຕສຸ ເຕສຸ ຊນປເທສຸ ປກຕິອາຫາຣວເສນ ມນຸສ຺ສານໍ ຂາທນິຍຕ຺ຖຎ຺ເຈວ ໂຠຊນິຍຕ຺ຖຎ຺ຈ ຜຣຕກໍ ຜລໍ. ອາທິສທ຺ເທນ ກນ຺ທມູລາທີນໍ ຄຫຓໍ.

ອມ຺ພປານນ຺ຕິ (ມຫາວ. ອຏ຺ຐ. ໓໐໐) ອາເມຫິ ວາ ປກ຺ເກຫິ ວາ ອມ຺ເພຫິ ກຕປານໍ. ຕຕ຺ຖ ອາເມຫິ ກໂຣນ຺ເຕນ ອມ຺ພຕຣຸຓານິ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຸທເກ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອາຕເປ ອາທິຈ຺ຈປາເກນ ປຈິຕ຺ວາ ປຣິສ຺ສາເວຕ຺ວາ ຕທຫຸປຏິຄ຺ຄຫິເຕຫິ ມຘຸສກ຺ກຣາປ຺

ປູຣາທີທີ ໂຍເຊຕ຺ວາ ກາຕພ຺ພໍຯ ເອວໍ ກຕໍ ປຸເຣຠຕ຺ຕເມວ ກປ຺ປຕີຯ ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນນ ກຕໍ ລຠິຕ຺ວາ ປນ ປຸເຣຠຕ຺ຕໍ ປຏິຄ຺ຄຫີຕໍ ປຸເຣຠຕ຺ຕໍ ສາມິສປຣິໂຠເຄນາປິ ວຏ຺ຏຕິ, ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ນິຣາມິສປຣິໂຠເຄນ ຍາວ ອຣຸຓຸຄ຺ຄມນາ ວຏ຺ຏຕິຯ ເອສ ນໂຍ ສພ຺ພປາເນສຸຯ

ເຕສຸ ປນ ຊມ຺ພຸປານນ຺ຕິ ຊມ຺ພຸຜເລຫິ ກຕປານໍຯ ໂຈຈປານນ຺ຕິ ອຏ຺ຐິເກຫິ ກທລິຜເລຫິ ກຕປານໍຯ ໂມຈປານນ຺ຕິ ອນຏ຺ຐິເກຫິ ກທລິຜເລຫິ ກຕປານໍຯ ມຘຸກປານນ຺ຕິ ມຘຸການໍ ຊາຕິຣເສນ ກຕປານໍຯ ຕໍ ປນ ອຸທກສມ຺ຠິນ຺ນໍ ວຏ຺ຏຕິ, ສຸທ຺ຘໍ ນ ວຏ຺ຏຕິຯ ມຸທ຺ທິກປານນ຺ຕິ ມຸທ຺ທິກາ ອຸທເກ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ອມ຺ພປານໍ ວິຍ ກຕປານໍ ຯ ສາລູກປານນ຺ຕິ ຣຕ຺ຕຸປ຺ປລນີລຸປ຺ປລາທີນໍ ສາລູເກ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ກຕປານໍຯ ຜາຣຸສກປານນ຺ຕິ ຜາຣຸສເກຫິ ອມ຺ພປານໍ ວິຍ ກຕປານໍຯ ອິມິນາວ ນເຍນ ເວຕ຺ຕປານາທີນິ ເວທິຕພ຺ພານິຯ ເອຕານິ ຈ ປນ ສພ຺ພານິ ປານານິ ອຄ຺ຄິປາການິ ນ ວຏ຺ຏນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ "ສີໂຕທເກນາ"ຕິອາທີຯ ອວເສເສສຸ ປີອນຸຎ຺ຎາຕຜລປຕ຺ຕປຸປ຺ຜຣເສສູຕິ ຘຎ຺ຎຜລປກ຺ກສາກມຘຸກປຸປ຺ຜຣສໂຕ ອວເສເສສຸ "ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສພ຺ພໍ ຜລຣສໍ ຐເປຕ຺ວາ ຘຎ຺ຎຜລຣສ"ນ຺ຕິອາທີນາ (ມຫາວຯ ໓໐໐) ອນຸຎ຺ຎາຕເກສຸ ຜລປຕ຺ຕປຸປ຺ຜຣເສສຸປີຯ

ຂາທນີຍຕ຺ຖນ຺ຕິ ຂາທນີເຍນ ກຕ຺ຕພ຺ພກິຈ຺ຈໍຯ ເນວ ຜຣຕີຕິ ນ ນິປ຺ຜາເທຕີຯ ອນາຫາເຣປີ ອຸທເກ ອາຫາຣສຎ຺ຎາຍາຕິ "ອາຫາຣໍ ອາຫເຣຍ຺ຍາ"ຕິ ປທສ຺ສ ປທຠາຊເນ (ປາຈິຯ ໘໒໘) ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ສມ຺ມາ ອສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ "ອາຫຣິຍຕີຕິ ອາຫາໂຣ"ຕິ ອນາຫາເຣປີ ອຸທເກ ອາຫາຣສຎ຺ຎາຍ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາຍນ຺ຕານໍຯ ທນ຺ຕໂປເຓ ຈ "ມຸຂທ຺ວາຣໍ ອາຫຏໍ ອິທ"ນ຺ຕິ ສຎ຺ຎາຍາຕິ ມຸຂທ຺ວາຣໍ ອນາຫຏມ຺ປິ ທນ຺ຕໂປຓໍ "ມຸຂທ຺ວາຣໍ ອາຫຏໍ ອິທໍ ທນ຺ຕໂປຓ"ນ຺ຕິ ວິປລ຺ລຕ຺ຖສຎ຺ຎາຍ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາຍນ຺ຕານໍຯ ຍຖາສຸຂໍ ປາຕຸນ຺ຕິ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ວາ ອປ຺ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ວາ ຍຖາກາມໍ ປາຕຸໍຯ ທນ຺ຕໂປຓປຣິໂຠເຄນາຕິ ທນ຺ຕກຏ຺ຐປຣິໂຠເຄນ, ທນ຺ຕໂຉວນາທີນາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ອິມິນາ ຕສ຺ສ ປນ ຣສໍ ຄິລິຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ຈຕ຺ຕາຣິ ມຫາວິກຏານີຕິ ຄູຖໍ, ມຸຕ຺ຕໍ, ຉາຣິກາ, ມຕ຺ຕິກາ (ມຫາວຯ ໘໒໗) ຈ "ອາສຍາທິວເສນ ວິຣູປານິ ຊາຕານີ"ຕິ ກຕ຺ວາ ວິກຏານີຕິ ວາ ອປກຕິໂຠຊນຕ຺ຕາ ວິກຏານິ "ວິຣູປານິ ຊາຕານີ"ຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖຯ ສຕິ ປຈ຺ຈເຍຕິ ກາຣເຓ ສຕິ, ສປ຺ປທຏ຺ເຐຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສູມາທິອພ຺ໂພຫາຣິກາກາໂຣຕິ ສູມປຸປ຺ຜຄນ຺ຘທນ຺ຕຂຍາທິອພ຺ໂພຫາຣິກາກາໂຣຯ

ທນ຺ຕໂປຓສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ໂຠຊນວຄ຺ໂຄ ຈຕຸຕ຺ໂຖຯ

໕ຯ ອເຈລກວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ອເຈລກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອເຈລກສ຺ສາຕິ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ປພ຺ພຊ຺ຊາສມາປນ຺ນສ຺ສ ນຄ຺ຄສ຺ສຯ ປຣິພ຺ພາຊກສ຺ສາຕິ ຐເປຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂຸຎ຺ຈ ສາມເຓຣຎ຺ຈ ອວເສສສ຺ສ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ປພ຺ພຊ຺ຊາສມາປນ຺ນສ຺ສຯ ປຣິພ຺ພາຊິກາຍາຕິ ຐເປຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂຸນີ, ສິກ຺ຂມານໍ, ສາມເຓຣິຎ຺ຈ ອວເສສາຍ ຍາຍ ກາຍຈິ ປພ຺ພຊ຺ຊາສມາປນ຺ນາຍຯ ເອເຕ ຈ ສພ຺ເພ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ເຕນາຫ "ເອເຕສໍ ອເຈລກາທີນໍ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍານ"ນ຺ຕິຯ

ເຕສນ຺ຕິ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍານໍຯ ຠາຊນໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາຕິ ອາມິສກຣິຕໍ ຠາຊນໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາຯ ພາຫິຣາເລປນ຺ຕິ ເຕລາທີຯ

ອເຈລກາທໂຍ ຍສ຺ມາ, ຕິຕ຺ຖິຍາວ ມຕາ ອິຘ;

ຕສ຺ມາ ຕິຕ຺ຖິຍນາເມນ, ຕິກຈ຺ເຉໂທ ກໂຕ ຕໂຍຯ

ອຕິຕ຺ຖິຍສ຺ສ ນຄ຺ຄສ຺ສ, ຕຖາ ຕິຕ຺ຖິຍລິງ຺ຄິໂນ;

ຄຫຏ຺ຐສ຺ສາປິ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ, ກປ຺ປຕີຕິ ວິນິຈ຺ຉໂຍຯ

ອຕິຕ຺ຖິຍສ຺ສ ຈິຕ຺ເຕນ, ຕິຕ຺ຖິຍສ຺ສ ຈ ລິງ຺ຄິໂນ;

ໂສຕາປນ຺ນາທິໂນ ທາຕຸໍ, ກປ຺ປຕີຕິຘ ໂນ ມຕີຯ

ອເຈລກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒ຯ ອຸຍ຺ໂຍຊນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ນຄຣມ຺ປິ ຄາມຄ຺ຄຫເຓເນວ ຄຫິຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ປວິສິສ຺ສາມາຕິ ເອຕ຺ຖ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ຄນ຺ຕ຺ວາ’’ຕິ ປາຐເສໂສ, ອສມ຺ມນ຺ນາຫາເຣ ວາ ຕສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິຍາ ຕສ຺ມິໍ ຄາເມ ສນ຺ນິຫິຕຠາວໍ ອຊານນ຺ໂຕ ວາ ‘‘ເອຫາວຸໂສ, ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ປິຓ຺ຑາຍ ປວິສິສ຺ສາມາ’’ຕິ ຠິກ຺ຂຸໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ອາມິສນ຺ຕິ ຍາຄຸອາທິກໍ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ອາມິສໍຯ ອຸຍ຺ໂຍເຊຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກີຬານຸຣູປໍ ອິຕ຺ຖິໍ ທິສ຺ວາ ອຸຍ຺ໂຍເຊຍ຺ຍ ປຫິເຓຍ຺ຍຯ ເຕນາຫ ‘‘ມາຕຸຄາເມນ ສທ຺ຘິ’’ນ຺ຕິອາທິຯ ອາທິສທ຺ເທນ ວຸຕ຺ຕາວເສສໍ ກາຍວຈີທ຺ວາຣວີຕິກ຺ກມໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ‘‘ຄຈ຺ຉາ’’ຕິອາທີນິ ວຕ຺ວາຕິ ‘‘ຄຈ຺ຉາວຸໂສ, ນ ເມ ຕຍາ ສທ຺ຘິໍ ກຖາ ວາ ນິສຊ຺ຊາ ວາ ຜາສຸ ໂຫຕິ, ເອກກສ຺ສ ເມ ກຖາ ວາ ນິສຊ຺ຊາ ວາ ຜາສຸ ໂຫຕີ’’ຕິ (ປາຈິຯ ໒໗໕) ວຕ຺ວາຯ ເອຕໍ ອນາຈາຣເມວາຕິ ເອຕໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ຫສນາທິອນາຈາຣເມວຯ ນ ອຎ຺ຎໍ ປຕິຣູປໍ ກາຣຓນ຺ຕິ ຠເປຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ອນາຈາຣໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ເອກໂຕ ນ ຍາປນາທີ ອຎ຺ຎໍ ປຕິຣູປກາຣຓໍ ປຈ຺ຈຍໍ ກຣິຕ຺ວາ ນ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອສ຺ສາຕິ ອຸຍ຺ໂຍຊກສ຺ສຯ ໂສຕິ ໂຍ ອຸຍ຺ໂຍຊິໂຕ, ໂສຯ

ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນຕິ ສາມເຓເຣຯ ໂສວ ອິຘ ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ອຘິປ຺ເປໂຕຕິ ວທນ຺ຕິຯ ອຸຠິນ຺ນມ຺ປີຕິ ອຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາຕິ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປິຯ ກລິສາສນາໂຣປເນຕິ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໒໗໗) ກລີຕິ ໂກໂຘ, ຕສ຺ສ ສາສນໍ ອາຓໍ ກລິສາສນໍ, ຕສ຺ສາໂຣປເນຕິ ອຕ຺ໂຖ, ‘‘ອປ຺ເປວ ນາມ ອິມິນາປິ ອຸພ຺ພາຬ຺ໂຫ ປກ຺ກເມຍ຺ຍາ’’ຕິ ໂກຘວເສນ ຐານນິສຊ຺ຊາທີສຸ ໂທສໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ‘‘ປສ຺ສຖ ໂກ ອິມສ຺ສ ຐານໍ ນິສຊ຺ຊໍ ອາໂລກິຕໍ ວິໂລກິຕໍ, ຂາຓຸ ວິຍ ຕິຏ຺ຐຕິ, ສຸນໂຂ ວິຍ ນິສີທຕິ, ມກ຺ກໂຏ ວິຍ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ວິໂລເກຕີ’’ຕິ ເອວໍ ອມນາປວຈນສ຺ສ ກຣເຓຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ສຸທ຺ຘຈິຕ຺ເຕນ ປເນວໍ ກຣເຓ ໂທໂສ ນຕ຺ຖິຯ ເອວມາທີຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິສທ຺ເທນ ‘‘ມຫຄ຺ຆໍ ຠຓ຺ຑໍ ປສ຺ສິຕ຺ວາ ໂລຠຘມ຺ມໍ ອຸປ຺ປາເທສ຺ສຕີ’’ຕິ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕິ, ‘‘ມາຕຸຄາມໍ ປສ຺ສິຕ຺ວາ ອນຠິຣຕິໍ ອຸປ຺ປາເທສ຺ສຕີ’’ຕິ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕິ, ‘‘ຄິລານສ຺ສ ວາ ໂອຫີຍ຺ຍກສ຺ສ ວາ ວິຫາຣປາລສ຺ສ ວາ ຍາຄຸໍ ວາ ຠຕ຺ຕໍ ວາ ຂາທນີຍໍ ວາ ນີຫຣາ’’ຕິ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕິ, ‘‘ນ ອນາຈາຣໍ ອາຈຣິຕຸກາໂມ ສຕິ ກຣຓີເຍ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕີ’’ຕິ (ປາຈິຯ ໒໗໘) ເອເຕສໍ ຄຫຓໍຯ

ອຸຍ຺ໂຍຊນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ສໂຠຊນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

‘‘ສໂຠຊເນ’’ຕິ ພາຫິຣຕ຺ຖສມາໂສຍໍ, ອຸຠສທ຺ເທ ອຸກາຣສ຺ສ ຈ ໂລໂປຕິ ອາຫ ‘‘ສຫ ອຸໂຠຫິ ຊເນຫີ’’ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ອຸໂຠຫິ ຊເນຫີຕິ ຊາຍາ ຈ ປຕິ ຈາຕິ ອຸໂຠຫິ ຊເນຫີຯ ຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວາ ໂຠຊນໍ, ອິຕ຺ຖີ ຈ ປຸຣິໂສ ຈ, ເຕນ ສຫ ວຕ຺ຕຕີຕິ ສໂຠຊນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອຖ ວາ’’ຕິອາທິຯ ຣາຄປຣິຍຸຏ຺ຐິຕສ຺ສາຕິ ເມຖຸນາຘິປ຺ປາຍສ຺ສຯ ສຍນິຆຣນ຺ຕິ ສຍນີຍຆຣໍ, ວາສເຄຫນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມຫລ຺ລກສ຺ສາຕິ ມຫລ຺ລກສ຺ສ ສຍນິຆຣສ຺ສຯ ປິຏ຺ຐສງ຺ຆາຏໂຕຕິ ທ຺ວາຣພາຫໂຕ ຂຸທ຺ທກສ຺ສວາຕິ ຍຖາ ຕຖາ ວາ ກຕສ຺ສ ຂຸທ຺ທກສ຺ສ ສຍນິຆຣສ຺ສຯ ເວມຊ຺ຌໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ນິສີເທຍ຺ຍາຕິ ປິຏ຺ຐິວໍສໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ນິສີເທຍ຺ຍຯ ຂຸທ຺ທກໍ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໓ຯ໒໘໐) ນາມ ສຍນິຆຣໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປຎ຺ຈຫຕ຺ຖປ຺ປມາຓໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ຈ ມຊ຺ຌິມຏ຺ຐານໍ ປິຏ຺ຐສງ຺ຆາຏໂຕ ອຑ຺ຒເຕຍ຺ຍຫຕ຺ຖປ຺ປມາຓເມວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຕາທິເສ ສຍນິຆເຣ ປິຏ຺ຐສງ຺ຆາຏໂຕ ຫຕ຺ຖປາສໍ ວິຊຫິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ໂນ ປິຏ຺ຐິວໍສໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ໂນ ນາມ ໂຫຕິຯ ເອວໍ ນິສິນ຺ໂນ ຈ ເວມຊ຺ຌໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ໂນ ນາມ ໂຫຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ປາຬິຍໍ ‘‘ປິຏ຺ຐິວໍສໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ນິສີທຕີ’’ຕິ (ປາຈິຯ ໒໘໑)ຯ ສຈິຕ຺ຕກຎ຺ເຈຕ຺ຖ ອນຸປວິສິຕ຺ວາ ນິສີທນຈິຕ຺ເຕນ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ສໂຠຊນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໔-໕ຯ ຣໂຫປຏິຈ຺ຉນ຺ນຣໂຫນິສຊ຺ຊສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຈຕຸຕ຺ຖປຎ຺ຈມສິກ຺ຂາປເທ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ອນິຍຕທ຺ວເຍ ວຸຕ຺ຕເມວາຕິ ອາຫ ‘‘ເສໂສ ກຖານໂຍ ອນິຍຕທ຺ວເຍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພ’’ຕິຯ

ຣໂຫປຏິຈ຺ຉນ຺ນຣໂຫນິສຊ຺ຊສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໖ຯ ຈາຣິຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອນ຺ໂຕອຸປຈາຣສີມາຍ ທສ຺ສນູປຈາເຣ ຠິກ຺ຂຸໍ ທິສ຺ວາຕິ ຍຕ຺ຖ ຐິຕສ຺ສ ກຸລານິ ປຍິຣຸປາສນຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອນ຺ໂຕອຸປຈາຣສີມາຍ ທສ຺ສນູປຈາເຣ ຠິກ຺ຂຸໍ ປສ຺ເສ ວາ ອຠິມຸເຂ ວາ ທິສ຺ວາຯ ປກຕິວຈເນນາຕິ ຍໍ ທ຺ວາທສຫຕ຺ຖພ຺ຠນ຺ຕເຣ ຐິເຕນ ໂສຕຸໍ ສກ຺ກາ, ຕາທິເສນ ວຈເນນ, ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ປຣິເຍສິຕ຺ວາ ອາໂຣຈນກິຈ຺ຈໍ ປນ ນຕ຺ຖິຯ ໂຍ ຫິ ເອວໍ ປຣິເຍສິຕພ຺ໂພ, ໂສ ອສນ຺ໂຕເຍວຯ ເຕນາຫ ‘‘ຕາທິສ’’ນ຺ຕິອາທິຯ ອນາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາຕິ ອນາໂຣເຈຕ຺ວາຯ

ອນ຺ຕຣາຣາມຠິກ຺ຂຸນຸປສ຺ສຍຕິຕ຺ຖິຍເສຍ຺ຍປຏິກ຺ກມນຠຕ຺ຕິຍຆຣານີຕິ ເອຕ຺ຖ ອນ຺ຕຣາຣາມນ຺ຕິ ອນ຺ໂຕຄາເມ ວິຫາໂຣຯ ປຏິກ຺ກມນນ຺ຕິ ອາສນສາລາຯ ຠຕ຺ຕິຍຆຣນ຺ຕິ ນິມນ຺ຕິຕຆຣໍ ວາ ສລາກຠຕ຺ຕາທິທາຍການໍ ວາ ຆຣໍຯ ອາປທາສູຕິ ຊີວິຕພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕຣາເຍສຸຯ ກິຣິຍາກິຣິຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກຸເລສຸ ຈາຣິຕ຺ຕາປຊ຺ຊນໍ ກິຣິຍໍ, ອນາປຸຈ຺ຉນໍ ອກິຣິຍນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ຈາຣິຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໗ຯ ມຫານາມສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ສພ຺ພຎ຺ເຈຕໍວຕ຺ຖຸວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ‘‘ອຄິລາເນນ ຠິກ຺ຂຸນາ ຈຕຸມາສປຈ຺ຈຍປວາຣຓາ ສາທິຕພ຺ພາ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ປຸນປວາຣຓາຍ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ນິຈ຺ຈປວາຣຓາຍາ’’ຕິ (ປາຈິຯ ໓໐໖) ເອຕໍ ສພ຺ພໍ ສິກ຺ຂາປທນິທານສງ຺ຂາຕສ຺ສ ວຕ຺ຖຸໂນ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ມຫານາເມນ ສກ຺ເກນ ‘‘ອິຈ຺ຉາມຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ສງ຺ຆໍ ຈຕຸມາສໍ ເຠສຊ຺ເຊນ ປວາເຣຕຸ’’ນ຺ຕິອາທິນາ (ປາຈິຯ ໓໐໓) ອຸສ຺ສນ຺ນຸສ຺ສນ຺ເນນ ຈ ເຠສຊ຺ເຊນ ຈຕຸມາສໍ ປຸນ ນິຈ຺ຈໍ ປວາຣຓາ ກຕາ, ຕສ຺ມາ ຠຄວຕາ ຕສ຺ສ ວເສນ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ປຸນປວາຣຓາຍາຕິ ຍທິ ປຸນປວາຣຓາ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ຐເປຕ຺ວາຯ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ນິຈ຺ຈປວາຣຓາຍາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ຍທິ ປນ ຕາປິ ອຕ຺ຖິ, ສາທິຕພ຺ພາວາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ເຕນາຫ ‘‘ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕິສ຺ສໍ ປວາຣຓາຍໍຯ ເຠສຊ຺ເຊຫິ ວາ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ກໂຕ ໂຫຕີຕິ ‘‘ສປ຺ປິ ເຕລ’’ນ຺ຕິ ເອວມາທິນາ ນາມວເສນ ວາ ‘‘ປຕ຺ເຖນ ນາຬິຍາ ອາຬ຺ຫເກນາ’’ຕິອາທິນາ ປຣິມາຓວເສນ ວາ ‘‘ເອຕ຺ຕການິ ວາ ເຠສຊ຺ຊານິ ວິຎ຺ຎາເປຕພ຺ພານີ’’ຕິ ເຠສຊ຺ເຊຫິ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ກໂຕ ໂຫຕິຯ ນເຠສຊ຺ຊກຣຓີເຍຕິ ມິສ຺ສກຠຕ຺ເຕນາປິ ເຈ ຍາເປຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິ, ນເຠສຊ຺ຊກຣຓີຍໍ ນາມ ໂຫຕິຯ ອຎ຺ຎໍ ເຠສຊ຺ຊນ຺ຕິ ສປ຺ປິນາ ປວາຣິໂຕ ເຕລໍ, ອາຬ຺ຫເກນ ປວາຣິໂຕ ໂທຓໍຯ

ຍຖາຠູຕໍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາຕິ ‘‘ອິເມຫິ ຕຍາ ເຠສຊ຺ເຊຫິ ປວາຣິຕມ຺ຫາ, ອມ຺ຫາກຎ຺ຈ ອິມິນາ ຈ ອິມິນາ ຈ ເຠສຊ຺ເຊນ ອຕ຺ໂຖ, ຍາສຸ ຕຍາ ຣຕ຺ຕີສຸ ປວາຣິຕມ຺ຫາ, ຕາ ຣຕ຺ຕິໂຍ ວີຕິວຕ຺ຕາ, ອມ຺ຫາກຎ຺ຈ ເຠສຊ຺ເຊນ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ອາໂຣເຈຕ຺ວາຯ ເອວຎ຺ຈ ວິຎ຺ຎາເປຕຸໍ ຄິລາໂນວ ລຠຕິ, ນ ອິຕໂຣຯ

ມຫານາມສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໘ຯ ອຸຍ຺ຍຸຕ຺ຕເສນາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຈຕຸຣງຄິນິນ຺ຕິ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສຣຖປຕ຺ຕີຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ອງຄານີ ເອຕິສ຺ສາຕິ ຈຕຸຣງຄິນີ, ຕໍ ຈຕຸຣງຄິນີຯ ''ທ຺ວາທສປຸຣິໂສ ຫຕ຺ຖີ, ຕິປຸຣິໂສ ອສ຺ໂສ, ຈຕຸປ຺ປຸຣິໂສ ຣໂຖ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຸຣິສາ ສຣຫຕ຺ຖາ ປຕ຺ຕີ''ຕິ (ປາຈິຯ ໓໑໔) ເອວໍ ປຈ຺ຉິມໂກຏິຍາ ຈຕຸຣງຄສມນ຺ນາຄຕາ ເສນາ ນາມ, ອີທິສໍ ເສນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕໍ ປນ ວິຊ຺ຫິຕ຺ວາຕິ ເກນຈິ ອນ຺ຕຣິຕາ ວາ ນິນ຺ນໍ ໂອຣຸຬ຺ຫາ ວາ ນ ທິສ຺ສຕິ, ຍຕ຺ຖ ຐຕ຺ວານ ສກ຺ກາ ທຏ຺ຐຸນ຺ຕິ ຕໍ ທສ຺ສນູປຈາຣໍ ວິຊ຺ຫິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎໍ ຄາມໍ ຄນ຺ຕ຺ວາຯ

ເສນາທສ຺ສນວຕ຺ຖຸສ຺ມິນ຺ຕິ ເສນໍ ທສ຺ສນາຍ ຄມນວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍຯ ອຍເມວ ວາ ປາໂຐຯ ຫຕ຺ຖິອາທີສຸ ເອກເມກນ຺ຕິ ຫຕ຺ຖິອາທີສຸ ຈ ຕູສຸ ອງເຄສຸ ເອກເມກໍ, ອນ຺ຕມໂສ ເອກປຸຣິສາຣຸຬ຺ຫຫຕ຺ຖິມ຺ປິ ເອກມ຺ປິ ສຣຫຕ຺ຖໍ ປຸຣິສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອນຸຍ຺ຍຸຕ຺ຕາ ນາມ ຣາຊາ ອຸຍ຺ຍານໍ ວາ ນທີ ວາ ຄຈ຺ຉຕິ, ເອວໍ ອນຸຍ຺ຍຸຕ຺ຕາ ໂຫຕິຯ ຕຖາຣູປປ຺ປຈ຺ຈເຍຕິ ''ມາຕຸໂລ ເສນາຍ ຄິລາໂນ ໂຫຕີ''ຕິອາທິເກ (ປາຈິຯ ໓໑໘) ອນຸຣູປກາຣເຓ ສຕີຯ ອາປທາສູຕິ ຊີວິຕພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕຣາເຍສຸ ''ເອຕ຺ຖ ຄໂຕ ມຸຈ຺ຈິສ຺ສາມີ''ຕິ ຄຈ຺ຉໂຕ ອນາປຕ຺ຕິຯ

ອຸຍ຺ຍຸຕ຺ຕເສນາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໙ຯ ເສນາວາສສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ປຏິເສນາຣຸທ຺ຘາຍາຕິ ຍຖາ ສຎ຺ຈາໂຣ ຉິຊ຺ຊຕິ, ເອວໍ ປຏິເສນາຍ ຣຸທ຺ຘາຍ ເສນາຍຯ ເກນຈິ ປລິພຸທ຺ຘສ຺ສາຕິ ເວຣິເກນ ວາ ອິສ຺ສເຣນ ວາ ເກນຈິ ຣຸທ຺ຘສ຺ສຯ

ເສນາວາສສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໐ຯ ອຸຍ຺ໂຍທິກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ສມ຺ປຫາຣຏ຺ຐານສ຺ສາຕິ ຍຸທ຺ຘຠູມິຍາຯ ພລສ຺ສ ອຄ຺ຄໍ ຊານນ຺ຕີຕິ ''ເອຕ຺ຕກາ ຫຕ຺ຖີ, ເອຕ຺ຕກາ ອສ຺ສາ, ເອຕ຺ຕກາ ຣຖາ, ເອຕ຺ຕກາ ປຕ຺ຕີ''ຕິ (ປາຈິຯ ໓໒໔) ພລສ຺ສ ໂກຏ຺ຐາສໍ ຊານນ຺ຕິຯ ''ອນຸຊານາມິ, ພິກ຺ຂເວ, ວິຫາຣຄ຺ຄເຓນາ''ຕິອາທີສຸ (ຈູລວຯ ໓໑໗) ວິຍ ໂກຏ຺ຐາສຕ຺ໂຖ ເຫຕ຺ຖ ອຄ຺ຄສທ຺ໂທຯ ເຕນາຫ ''ພລຄຓນຏ຺ຐານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ''ຕິຯ ເສນາຍ ວິຍູຫນ຺ຕິ ''ອິໂຕ ຫຕ຺ຖີ ໂຫນ຺ຕຸ, ອິໂຕ ອສ຺ສາ ໂຫນ຺ຕຸ, ອິໂຕ ຣຖາ ໂຫນ຺ຕຸ, ອິໂຕ ປຕ຺ຕີ ໂຫນ຺ຕູ''ຕິ (ປາຈິຯ ໓໒໔) ເສນາຍ ຐປນໍ, ຣາສີ ກຕ຺ວາ ຐປນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ ''ເສນາສນ຺ນິເວສສ຺ເສຕໍ ນາມ''ນ຺ຕິຯ ທ຺ວາທສປຸຣິໂສ ຫຕ຺ຖີຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອາໂຣຫກາ, ເອເກກປາທຣກ຺ຂກາ ທ຺ເວ ທ຺ເວຕິ ເອວໍ ທ຺ວາທສປຸຣິໂສ ຫຕ຺ຖີຯ ຕິປຸຣິໂສ ອສ຺ໂສຕິ ເອໂກ ອາໂຣຫໂກ, ທ຺ເວ ປາທຣກ຺ຂກາຕິ ເອວໍ ຕິປຸຣິໂສ ອສ຺ໂສຯ ຈຕຸປ຺ປຸຣິໂສ ຣໂຖຕິ ເອໂກ ສາຣຖີ, ເອໂກ ໂຍໂຘ, ທ຺ເວ ອາຓິຣກ຺ຂກາຕິ ເອວໍ ຈຕຸປ຺ປຸຣິໂສ ຣໂຖຕິຯ

ອຸຍ຺ໂຍທິກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ອເຈລກວຄ຺ໂຄ ປຎ຺ຈໂມຯ

໖ຯ ສຸຣາປານວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ສຸຣາປານສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ປິຏ຺ຐາທີຫີ ກຕໍ ມຊ຺ຊໍ ສຸຣາຕິ ປິຏ຺ຐປູວໂອທນກິຓ຺ຓສມ຺ຠາເຣຫິ ກຕໍ ມຊ຺ຊໍ ສຸຣາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ປິຏ຺ຐສຸຣາ, ປູວສຸຣາ, ໂອທນສຸຣາ, ກິຓ຺ຓປກ຺ຂິຕ຺ຕາ, ສມ຺ຠາຣສໍຍຸຕ຺ຕາຕິ (ປາຈິຯ ໓໒໗) ອິມານິ ປຎ຺ຈ ສຸຣາ ນາມາຕິຯ ຕຕ຺ຖ ປິຏ຺ຐໍ ກາຊເນ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຕຊ຺ຊໍ ອຸທກໍ ທຕ຺ວາ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ກຕາ ປິຏ຺ຐສຸຣາ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໓ຯ໓໒໖-໓໒໗)ຯ ເອວໍ ເສສາສຸປິຯ ກິຓ຺ຓາຕິ ປນ ຕສ຺ສາ ສຸຣາຍ ພີຊໍ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ເຍ ''ສຸຣາໂມທກາ''ຕິປິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ເຕ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ກຕາ ກິຓ຺ຓປກ຺ຂິຕ຺ຕາຯ

ຫຣິຕກິສາສປາທິນານາສມ຺ກາເຣຫິ ສໍໂຍຊິຕາ ສມ຺ກາຣສໍຍຸຕ຺ຕາ ฯ

ປຸປ຺ຜາທີຫີ ກໂຕ ອາສໂວ ເມຣຍນ຺ຕິ ປຸປ຺ຜຜລມຊຸຄຸລຸອສມ຺ກາເຣຫີ ກໂຕ ຈິຣປ຺ຣິວາສິໂຕ ເມຣຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ ฯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ປຸປ຺ຜາສໂວ, ຜລາສໂວ, ມຊຸວາສໂວ, ຄຸລຸອາສໂວ, ສມ຺ກາຣສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ປຌ຺ຈເມຣຍໍ ນາມາຕິ ฯ ຕຕ຺ຖ ມຊຸກຕາລນາລຸອິເກ ຣາທີ ປຸປ຺ຜຣໂສ ຈິຣປ຺ຣິວາສິໂຕ ປຸປ຺ຜາສໂວ ฯ ປນສາທິຜລຣໂສ ຜລາສໂວ ฯ ມຸທ຺ທິກາຣໂສ ມຊຸວາສໂວ ฯ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ ປນ “ຜລາສໂວ ນາມ ມຸທ຺ທິກາຜລາທີນິ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ເຕສໍ ຣເສນ ກໂຕ ฯ ມຊຸວາສໂວ ນາມ ມຸທ຺ທິການໍ ຊາຕິຣເສນ ກໂຕ, ມກ຺ຂິການມຊຸນາປີ ກຣິຍຕີຕິ ວທນ຺ຕິ”ຕິ (ປາຈິ ฯ ອຏ຺ຖ ฯ ໖໒໘) ວຸຕ຺ຕໍ ฯ ອຸຈ຺ຈຸຣໂສ ຄຸລຸອາສໂວ ฯ ຫຣິຕກາມລກກຏຸກກຕ຺ຫາທີ ນານາສມ຺ກາຣານໍ ຣໂສ ຈິຣປ຺ຣິວາສິໂຕ ສມ຺ກາຣສໍຍຸຕ຺ໂຕ ฯ ເອຕ຺ຖ ຈ ສຸຣາຍ, ເມຣຍສ຺ສ ຈ ສມາເນປີ ສມ຺ກາຣສໍໂຍເຄ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ກຕາ ສຸຣາ, ຈິຣປ຺ຣິວາສິຕມຕ຺ເຕນ ເມຣຍນ຺ຕິ ເອວມິເມສໍ ນານາກຣຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ ฯ ພີຊໂຕ ປຏ຺ຖາຍາຕິ ສມ຺ກາເຣ ປຏິຍາ ເທຕ຺ວາ ຈາຜິຍໍ ປກ຺ຂິຕ຺ຕກາລໂຕ ເຈວ ຕາລນາລຸອິເກຣາທີນໍ ປຸປ຺ຜຣສສ຺ສ ອກິນວກາລໂຕ ຈ ປຏ຺ຖາຍ ฯ

ໂລຕໂສວີຣກໍ ວາ ສຸຕ຺ຕໍ ວາຕິ ອິເມ ທ຺ເວ ອເນເກຫິ ເກສຊເຊຫີ ອກິສງຂຕາ ອາສວວິເສສາ ฯ ວາສຄ຺ຄາຫາປນຕ຺ຖນ຺ຕິ ສຸຄນ຺ຊກາວຄາຫາປນຕ຺ຖໍ ฯ ວຕ຺ຖໍ ອຊານນຕາຍ ເຈຕ຺ຖ ອຈິຕ຺ຕກຕາ ເວທິຕພ຺ພາ ฯ ອກຸສເລເນວ ປາຕພ຺ພຕາຍ ໂລກວຊ຺ຊໍ ฯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ປຖມປາຣາຊິກວຕ຺ຕນາຍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ ฯ

ສຸຣາປານສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຖິຕາ ฯ

໔ ฯ ອງຄຸລິປໂຕທກສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ຫສາຊິປ຺ປາຍສ຺ສາຕິ ຂິທ຺ຫາຊິປ຺ປາຍສ຺ສ, ອິມິນາ ກາຍສໍສຄ຺ຄາຊິປ຺ປາຍໍ ປຏິກ຺ຂິປຕິ ฯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ກິກ຺ຂຸນິມ຺ປີ ຫສາຊິປ຺ປາເຍນ ຜຸສໂຕ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ฯ ຕຖາ ກິກ຺ຂຸມ຺ປີ ຜຸສນ຺ຕິຍາ ກິກ຺ຂຸນິຍາຕິ ອາຫ “ອິຊ ປນ ກິກ຺ຂຸນີປີ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ, ກິກ຺ຂຸ ຈ ກິກ຺ຂຸນິຍາ ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ເອວາ”ຕິ ฯ ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ຊາທີສຸ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ “ກາເຍນ ກາຍ ປ຺ປຏິພທ຺ເຊ, ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ເຊນ ກາເຍ, ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ເຊນ ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ເຊ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິເຍນ ກາເຍ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິເຍນ ກາຍ ປ຺ປຏິພທ຺ເຊ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິເຍນ ນິສ຺ສຄ຺ຄິເຍ”ຕິ (ປາຈິ ฯ ໒໒໘) ສພ຺ພຕ຺ຖ ฯ ສຕິ ກຣຕີເຍ ອາມສໂຕຕິ ສຕິ ກຣຕີເຍ ປຸຣິສໍ ອາມສ ໂຕ ອນາປຕ຺ຕິ ฯ ອິຕ຺ຖິ ປນ ສຕິ ກຣຕີເຍປີ ອາມສິຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ ฯ

ອງຄຸລິປໂຕທກສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຖິຕາ ฯ

໕ ฯ ຫສຊມ຺ມສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອຸປ຺ຣິໂຄປ຺ຜເກຕິ ໂຄປ຺ຜການໍ ອຸປ຺ຣິກາຄປ຺ປມາເຕ ฯ ຫສາຊິປ຺ປາໂຍຕິ ກີລຸອາຊິປ຺ປາໂຍ ฯ ເຍນ ເຍນ ອງເຄນາຕິ ຫຕ຺ຖປາທາທີສຸ ເຍນ ເຍນ ອງເຄນ ฯ ຕຖາ ນາວາຍ ກີລຸອໂຕຕິ ຜິຍາຣິຕ຺ຕາທີຫີ ນາວໍ ປາເຊນ຺ຕສ຺ສ ວາ ຕີເຣ ອຸສ຺ສາເຣນ຺ຕສ຺ສ ວາ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ ฯ

ຫສຊມ຺ມສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຖິຕາ ฯ

໖ ฯ ອນາທຣິຍສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ທຸວິຊຌ຺ເຫຕ຺ຖ ອນາທຣິຍໍ ປຸຄ຺ຄລານາທຣິຍຌ຺ຈ ຊມ຺ມານາທຣິຍຌ຺ຈາຕິ ອາຫ “ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວາ”ຕິອາທີ ฯ ຕຕ຺ຖ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ອຸປສມ຺ປນ຺ເນນ ປຌ຺ຌຕ຺ເຕນ ວຸຈ຺ຈມາໂນ “ອຍໍ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕໂກ ວາ ວມ຺ກິໂຕ ວາ ຄຣຫິໂຕ ວາ, ອິມສ຺ສ ວຈນໍ ອກຕໍ ກວິສ຺ສຕີ”ຕິ (ປາຈິ ฯ ໒໔໘) ອນາທຣິຍໍ ກໂຣຕິ, ອຍໍ ປຸຄ຺ຄເລ ອນາທຣິຍໍ ກໂຣຕິ ນາມ ฯ ໂຍ ປນ ປຌ຺ຌຕ຺ເຕນ ວຸຈ຺ຈມາໂນ “ກຖາຍໍ ນສ຺ເສຍ຺ຍ ວາ ວິນສ຺ເສຍ຺ຍ ວາ ອນ຺ຕຣຊາເຍຍ຺ຍ ວາ”ຕິ, ຕໍ ວາ ນສິກ຺ຂິຕຸກາໂມ ອນາທຣິຍໍ ກໂຣຕິ, ອຍໍ ຊມ຺ເມ ອນາທຣິຍໍ ກໂຣຕິ ນາມ ฯ

ເຕນາຫ ‘‘ຕສ຺ມາ’’ຕິອາທິ຺

ອິທັ຺ນ ສລ຺ເລຂາຍ ສ຺ວຕ຺ຕຕີຕິ ສມ຺ມາ ກິເລເສ ລິຂຕີຕິ ສລ຺ເລໂຂ, ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາ, ຕທຕ຺ຖ຺ ນຍິທ຺ ສ຺ວຕ຺ຕຕີ຺ ອາທິສທ຺ເທນ ‘‘ອິທ຺ ນ ຮຸຕຕ຺ຖາຍ ສ຺ວຕ຺ຕຕິ, ນ ປາສາທິກຕາຍ, ນ ອປ຺ຈຍາຍ, ນ ວີຣິຍາຣມ຺ກາຍ ສ຺ວຕ຺ຕຕີ’’ຕິ (ປາຈິ຺ ໓໔໓) ອິທ຺ ສຽຄຕ຺ຫາຕິ຺ ອປລ຺ລຕ຺ເຕນາຕິ ສຸຕ຺ເຕ ວາ ອກິຊມ຺ເມ ວາ ອາຄເຕນ຺ ປ຺ເວຕິອາຄຕນ຺ຕິ ສຽຄຶຕິກາລໂຕ ປ຺ຜຸຖາຍ ມຫາກສ຺ສປາທິ ອາຈຣິຍປ຺ຣມ຺ປ຺ຣາຍ ອາຄຕ຺຺ ສເຈ ປັນ ຍສ຺ມາ ອຸຈ຺ຉຸຣໂສ ສຕ຺ຕາຫກາລິໂກ, ຕສ຺ສ ກສໂຜ ຍາວຊີວິໂກ, ທ຺ວິນ຺ນ໌ເຍວ ສມວາໂຍ ອຸຈ຺ຉຸຍຜ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ວິກາເລ ອຸຈ຺ຉຸຍຜ຺ຖຶ ຂາທິຕ຺ ວຜ຺ຜຕິ ຄຸລ຺ອຫຣີຕກ຺ ວິຍາຕິ ເອວມາທິກ຺ ຄາຣຍ຺ຫາຈຣິຍຸຄ຺ຄຫ຺ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ເອວ຺ ອມ຺ຫາກ຺ ອາຈຣິຍານ຺ ອຸຄ຺ຄໂຫ ປ຺ຣິປ຺ຈ຺ຉາ’’ຕິ ກຕຕິ, ອາປຕ຺ຕິເຍວ຺

ອນາທຣິຍສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ຺

໔຺ ກີສາປນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ຣູປາທີນີຕິ ກຍານການີ ຣູປສທ຺ທຄນ຺ຮຣສໂຜຜຸຖພ຺ພານິ຺ ກຍານກາຖນ຺ຕິ ໂຈຣກນ຺ຕາຣວາລຸອກນ຺ຕາຣປີສາຈກນ຺ຕາຣປ຺ປ຺ຜິສ຺ ຍຸຕ຺ຕກ຺຺

ກີສາປນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ຺

໖຺ ໂຊຕິສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອຄີລາໂນຕີ ຍສ຺ສ ວິນາ ອຄ຺ຄີນາ ຜາສຸ ໂຫຕິ, ໂສ ອິຊ ອຄີລາໂນ ນາມ຺ ໂຊຕິນ຺ຕິ ອຄ຺ຄຶ຺

ກຄ຺ເຄສູຕິ ເອວ຺ນາມເກ ຊນປເທ຺ ກຄ຺ຄານາມ ຊານປທີໂນ ຣາຊກຸມາຣາ, ເຕສ຺ ນິວາໂສ ເອໂກປິ ຊນປໂທ ຣຸລ຺ທີສທ຺ເທນ ‘‘ກຄ຺ຄາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ຺ ເຕນ ວຸຕ຺ຕ຺ ‘‘ກຄ຺ເຄສູຕິ ເອວ຺ນາມເກ ຊນປເທ’’ຕີ຺ ຕຖາ ປຕິລາຕ຺ ອຸກ຺ຂິປນ຺ຕສ຺ສາຕິ ໜຍ຺ໜມານ຺ ອລາຕ຺ ປຕິຕ຺ ອຸກ຺ຂິປນ຺ຕສ຺ສ ຕຖາ ທຸກ຺ກຜນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຕລ຺ຈາຕິ ທຸກ຺ກຜ຺ ປຣາມສຕີ຺ ອວິຊ຺ຊາຕນ຺ຕິ ອນິພ຺ພຸຕາລາຕ຺຺ ປທີປໂຊຕິກ ຊນ຺ຕາຆເຣຕິ ປທີປ຺ຸຊຊລນປຕ຺ຕປຈນເສທກມ຺ມາທີສຸ ໂຊຕິກຣເຕ ອຄ຺ຄິສາລາຍລ຺ຈ ສມາທໜນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຕຖາຣູປປ຺ປ຺ຈ຺ຈເຍຕິ ຖເປຕ຺ວາ ປທີປາທີນີ ອລ຺ລສ຺ມິມ຺ປີ ຕຖາຣູປປ຺ຈ຺ຈເຍ຺ ອາປທາສູຕິ ທຸຜ຺ຖວາລຸອມິຄອມນຸສ຺ເສທີ ອຸປທ຺ທເວສ຺ຸ

ໂຊຕິສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ຺

໗຺ ນຫານສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

‘‘ທິຍຫ຺ໂຌມາໂສ ເສໂສ ຄິມ຺ຫານ’’ນ຺ຕິ ‘‘ວສ຺ສານສ຺ສ ປຖໂມ ມາໂສ’’ອິຈ຺ເຈເຕ ອຫ຺ຌເຕຍ຺ຍມາສາ ອຸຕ຺ຫສມໂຍ, ປຣິລຸ ອາຫສມໂຍຕິ ຄິມ຺ຫານ຺ ເສໂສ ທິຍຫ຺ໂຌ ມາໂສ ອຸຕ຺ຫສມໂຍ, ວສ຺ສານສ຺ສ ປຖໂມ ມາໂສ ປຣິລຸອາຫສມໂຍຕິ ເອວ຺ ເອເຕ ອຫ຺ຌເຕຍ຺ຍມາສາ ກເມນ ອຸຕ຺ຫສມໂຍ, ປຣິລຸອາຫສມໂຍ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ ເຕເນວ ປທກາຊນີຍ຺ ‘‘ອຸຕ຺ຫສມໂຍ ນາມ ທິຍຫ຺ໂຌ ມາໂສ ເສໂສ ຄິມ຺ຫານ’’ນ຺ຕິ, ‘‘ປຣິລຸອາຫສມໂຍ ນາມ ວສ຺ສານສ຺ສ ປຖໂມ ມາໂສ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕ຺຺ ຍທາ ວິນາ ນຫາເນນ ນ ຜາສຸ ໂຫຕິ, ອຍ຺ ຄິລານສມໂຍ຺ ປທກາຊນີຍ຺ (ປາຈິ຺ ໓໖໔) ປນ ຄິລາເນ ນິຈ຺ຊິເຕ ຄິລານກາໂລ ນິຈ຺ຊິໂຕວ ໂຫຕີຕິ ‘‘ຍສ຺ສ ວິນາ ນຫາເນນ ນ ຜາສຸ ໂຫຕິ, ‘ຄິລານສມໂຍ’ຕິ ນຫາຍິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕ຺຺ ປຣິເວຕສມ຺ມຊ຺ຊນມຕ຺ຕມ຺ປີຕິ ອນ຺ຕມໂສ ປຣິເວຕສມ຺ມຊ຺ຊນມຕ຺ຕມ຺ປີ຺

ວາລຸກ຺ ອຸກ຺ກິຣິຕ຺ວາຕິ ສຸກ຺ຂາຍ ນທິຍາ ວາລິກ຺ ອຸຕ຺ຕິຣິຕ຺ວາ຺ ອາວາເຜສຸປີຕິ ປີ-ສທ຺ເທນ ນທີຍ຺ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສ ຕີ຺ ອາປທາສູຕິ ກມຣາທີທີ ອນຸພນ຺ເຮສ຺ຸ

ນຫານສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໘ຯ ທຸພ຺ພຓ຺ຓກຣຓສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ລາຠສທ຺ໂທຍໍ ກມ຺ມສາຘໂນ ‘‘ໂກ ຠວຕາ ລາໂຠ ລທ຺ໂຘ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍ, ໂສ ເຈຕ຺ຖ ອຕີຕກາລິໂກຕິ ອາຫ ‘‘ອລພ຺ຠີຕິ ລໂຠ’’ຕິ, ລທ຺ຘນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ‘‘ລໂຠ ເອວ ລາໂຠ’’ຕິ ອິມິນາ ສກຕ຺ເຖ ຓປ຺ຈ຺ຈໂຍຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ກີ ອລພ຺ຠີຕິ ກີ ລທ຺ຘໍຯ ນວນ຺ຕິ ອຠິນວໍຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ຈ ນວຎ຺ຈ ຕໍ ຈີວຣຎ຺ຈາຕິ ນວຈີວຣໍ, ນວຈີວຣໍ ລາໂຠ ເອເຕນາຕິ ນວຈີວຣລາໂຠຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ສມາໂສ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຕິຯ ຍທິ ເອວໍ ກຖໍ ‘‘ນວໍ ຈີວຣລາເຠນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອິຕິ ນວຈີວຣລາເຠນາ’’ຕິອາທິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ວິກປ຺ປນຸປຄໍ ປຈ຺ຉິມ’’ນ຺ຕິ ນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈີວຣນ຺ຕິ ຍໍ ນິວາເສຕຸໍ ວາ ປາຣຸປິຕຸໍ ວາ ສກ຺ກາ ໂຫຕິ, ຕເທວ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ນິວາສນປາຣຸປນຸປຄໍ ຈີວຣ’’ນ຺ຕິຯ ‘‘ທຸພ຺ພຓ຺ຓກຣຓໍ ອາທາຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ເອຕໍ ກປ຺ປພິນ຺ທຸໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ນີລາທີຫິ ສກລຈີວຣໍ ທຸພ຺ພຓ຺ຓກຣຓໍ, ຕຎ຺ຈ ປນ ກປ຺ປໍ ອາທິຍນ຺ເຕນ ຈີວຣໍ ຣຊິຕ຺ວາ ຈຕູສຸ ວາ ໂກເຓສຸ, ຕີສຸ ວາ ທ຺ວີສຸ ວາ ເອກສ຺ມີ ວາ ໂກເຓ ໂມຣສ຺ສ ອກ຺ຂິມຓ຺ຑລມຕ຺ຕໍ ວາ ມງ຺ຄຸລປິຏ຺ຐິມຕ຺ຕໍ ວາ ອາທາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຕສ຺ສາ’’ຕິອາທີຯ ກໍສນີເລນາຕິ ຈມ຺ມກາຣນີເລນຯ ມຫາປຈ຺ຈຣິຍໍ ປນ ‘‘ອໂຍມລໍ ໂລຫມລໍ, ເອຕໍ ກໍສນີລໍ ນາມາ’’ຕິ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໓໖໘) ວຸຕ຺ຕໍ ຯ ປຕ຺ຕນີເລນາຕິ ເຍນ ເກນຈິ ນີລວຓ຺ເຓນ ປຕ຺ຕຣເສນຯ ກປ຺ປພິນ຺ທຸໍ ອາທິຍິຕ຺ວາຕິ ວຓ຺ຓໍ ເອກໍ ກປ຺ປພິນ຺ທຸໍ ອາທິຍິຕ຺ວາຯ

ປາຬິກປ຺ປກຓ຺ຓິກາກປ຺ປາທໂຍ ປນ ສພ຺ພຏ຺ຐກຖາສຸ ປຏິສິທ຺ຘາຯ ອຄ຺ຄຬາທີນິ ກປ຺ປກຕຈີວເຣ ປນ ປຈ຺ຉາ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ກປ຺ປກຣຓກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ ‘‘ປຈ຺ຉາ ອາໂຣປິເຕສູ’’ຕິອາທີຯ ອຄ຺ຄຬອນຸວາຕປຣິຠຓ຺ເຑສູຕິ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ອລ຺ລີຍາປນກຂຓ຺ຑປິຏ຺ຐິອນຸວາຕກຸຈ຺ຉິອນຸວາເຕສຸຯ ກິຣິຍາກິຣິຍນ຺ຕິ ນິວາສນປາຣຸປນໂຕ, ກປ຺ປສ຺ສ ອນາທານໂຕ ກິຣິຍາກິຣິຍໍຯ

ທຸພ຺ພຓ຺ຓກຣຓສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໙ຯ ວິກປ຺ປນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ສມ຺ມຸເຂນ ວິກປ຺ປນາ ສມ຺ມຸຂວິກປ຺ປນາຯ ປຣມ຺ມຸເຂນ ວິກປ຺ປນາ ປຣມ຺ມຸຂວິກປ຺ປນາຯ ສນ຺ນິຫິຕາສນ຺ນິຫິຕຠາວນ຺ຕິ ອາສນ຺ນທູຣຠາວໍຯ ອາສນ຺ນທູຣຠາໂວ ຈ ອຘິຏ຺ຐາເນ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ມິຕ຺ໂຕຕິ ທຬ຺ຫມິຕ຺ໂຕຯ ສນ຺ທິຏ຺ໂຐຕິ ທິຏ຺ຐມຕ຺ໂຕ ນາຕິທຬ຺ຫມິຕ຺ໂຕຯ ອກຕປ຺ຈ຺ຈຸທ຺ຘາຣນ຺ຕິ ‘‘ມຍ຺ຫໍ ສນ຺ຕກໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊ ວາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຫີ ວາ’’ຕິອາທິນາ ອກຕປ຺ຈ຺ຈຸທ຺ຘາຣໍຯ ເຍນ ວິນຍກມ຺ມໍ ກຕນ຺ຕິ ເຍນ ສທ຺ຘີ ວິນຍກມ຺ມໍ ກຕໍຯ

ປຣິໂຠເຄນ ກາຍກມ຺ມໍ, ອປ຺ຈ຺ຈຸທ຺ຘາຣາປເນນ ວຈີກມ຺ມນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ສມຸຏ຺ຐານາທີນິ ປຐມກຐິນສທິສາເນວາ’’ຕິຯ ກິຣິຍາກິຣິຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປຣິຠຸຎ຺ຊນໍ ກິຣິຍໍຯ ອປ຺ຈ຺ຈຸທ຺ຘາຣາປນໍ ອກິຣິຍໍຯ

ວິກປ຺ປນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໐ຯ ອປນິຘານສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອຘິຏ຺ຐານຸປຄນ຺ຕິ ອຘິຏ຺ຐານໂຍຄ຺ຄໍ ອໂຍປຕ຺ຕຎ຺ເຈວ ມຕ຺ຕິກາປຕ຺ຕຎ຺ຈຯ ສູກຣນ຺ຕກໍ ນາມ ກຸຎ຺ຈິກາໂກໂສ ວິຍ ອນ຺ໂຕ ສຸສິຣໍ ກຕ຺ວາ ໂກຏ຺ຏິຕໍຯ

ອຎ຺ຎໍປຣິກ຺ຂາຣນ຺ຕິ ປາຬິຍາ ອນາຄຕປຕ຺ຕຕ຺ຖວິກາທີຯ ຘມ຺ມກໍ ກຕ຺ວາຕິ ‘‘ສມເຓນ ນາມ ອນິຫິຕປຣິກ຺ຂາເຣນ ຠວິຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິ ເອວໍ ‘‘ຘມ຺ມກໍ ກເຣຕ຺ວາ ທສ຺ສາມີ’’ຕິ ນິກ຺ຂິປໂຕ ອນາປຕ຺ຕີຯ

ອປນິຘານສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

ສຸຣາປານວຄ຺ໂຄ ຉຏ຺ໂຐ។

໗។ ສປ຺ປາຓກວຄ຺ໂຄ

໑។ ສຎ຺ຈິຈ຺ຈສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອນ຺ຕມໂສ ມຎ຺ຈປີຐໍ ໂສເຘນ຺ໂຕ ມງ຺ຄຸລພີຊເກປີ ປາຓສຎ຺ຎີ ນິກ຺ກາຣຸຓິກຕາຍ ຕໍ ຠິນ຺ທນ຺ໂຕ ອປເນຕິ (ປາຈິ។ ອຏ຺ຐ។ ໓໖໘), ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ។ ເຕນາຫ ‘‘ຕໍ ຂຸທ຺ທກມ຺ປີ’’ຕິອາທິ។ ອຸປກ຺ກມມຫນ຺ຕຕາຍ ອກຸສລໍ ມຫນ຺ຕໍ ໂຫຕີຕິ ພຫຸກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປວຕ຺ຕຊວເນຫິ ລທ຺ຘາເສວນາຍ ສນ຺ນິຏ຺ຐາປກເຈຕນາຍ ວເສນ ປໂຍຄສ຺ສ ມຫນ຺ຕຕ຺ຕາ ອກຸສລໍ ມຫນ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ມຫາສາວຊ຺ຊໍ ໂຫຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ។

ສຎ຺ຈິຈ຺ຈສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

໒។ ສປ຺ປາຓກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ເອຕ຺ຖ ຈ ປໂຍຄປາຓການໍ ປຕນໍ ລຕ຺ວາປີ ສຸທ຺ຘຈິຕ຺ຕຕາຍ ປທີປຸຊ຺ຊລເນ ວິຍ ສປ຺ປາຓກກາວໍ ລຕ຺ວາປີ ອຸທກສຎ຺ຎາຍ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໂຕ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊຕາ ເວທິຕພ຺ພາ។

ສປ຺ປາຓກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

໓។ ອຸກ຺ໂກຏນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນຕິ ເຍນ ເຍນ ວູປສມິຕໍ, ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ។ ‘‘ອກຕໍ ກມ຺ມ’’ນ຺ຕິອາທີນິ ວທນ຺ໂຕຕິ ‘‘ອກຕໍ ກມ຺ມໍ, ທຸກ຺ກຕໍ ກມ຺ມໍ, ປຸນ ກາຕພ຺ພໍ ກມ຺ມໍ, ອນິຫຕໍ ທຸນ຺ນິຫຕໍ ປຸນ ນິຫນິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ (ປາຈິ។ ໓໙໘) ວທນ຺ໂຕ។ ຍຖາຠິຕກາເວນ ປຕິຏ຺ຐາຕຸໍ ນ ທເທຍ຺ຍາຕິ ເຕສໍ ປວຕ຺ຕິ ອາກາຣທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເຕນາຫ ‘‘ຍໍ ປນ ຘມ຺ເມນ ອຘິກຣຓໍ ນິຫຕໍ, ຕໍ ສຸນິຫຕເມວາ’’ຕິ។

ອຸກ຺ໂກຏນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

໔។ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຈຕ຺ຕາຣິ ປາຣາຊິການິ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາຣວເສນ ປທກາຊນິຍໍ ທສ຺ສິຕານີຕິ ອາຫ ‘‘ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລນ຺ຕິ ສງ຺ຆາທິເສສໍ ອຘິປ຺ເປຕ’’ນ຺ຕິ។ ເຍນ ເກນຈິ ອຸປາເຍນາຕິ ‘‘ສາມໍ ວາ ຊານາຕິ, ອຎ຺ເຎ ວາ ຕສ຺ສ ອາໂຣເຈນ຺ຕິ, ໂສ ວາ ອາໂຣເຈຕີ’’ຕິ (ປາຈິ។ ໓໙໙) ວຸຕ຺ເຕສຸ ເຍນ ເກນຈິ ອຸປາເຍນ។ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ຘຸຣໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕມຕ຺ເຕເຍວາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ។ ສເຈ ປຈ຺ຉາປີ ອາໂຣເຈຕິ, ຘຸຣນິກ຺ເຂປເນ ອາປຕ຺ຕິໂຕ ນ ມຸຈ຺ຈຕິ។ ເຕນາຫ ‘‘ສເຈປີ’’ຕິອາທິ។ ສມຓສຕມ຺ປີ ອາປຊ຺ຊຕິເຍວາຕິ ສມຓສຕມ຺ປີ ສຸຕ຺ວາ ຍທິ ຉາເທຕິ, ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ອາປຊ຺ຊຕິເຍວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເຍນສ຺ສ ອາໂຣຈິຕນ຺ຕິ ເຍນ ທຸຕິເຍນ ອສ຺ສ ຕຕິຍສ຺ສ ອາໂຣຈິຕໍ។ ຕສ຺ເສວາຕິ ຕສ຺ສ ທຸຕິຍສ຺ເສວ។ ອາໂຣເຈຕີຕິ ປຏິຈ຺ຉາທນຕ຺ຖເມວ ‘‘ມາ ກສ຺ສຈິ ອາໂຣເຈສີ’’ຕິ ວທຕິ។ ໂກຏິຉິນ຺ນາ ໂຫຕີຕິ (ສາຣຕ຺ຖ។ ຏີ។ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໓។໓໙໙) ຍສ຺ມາ ປຏິຈ຺ຉາທນປຈ຺ຈຍາ ອາປຕ຺ຕິ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ວາວ ທຸຕິເຍນ ຕຕິຍສ຺ສ ອາໂຣຈິຕໍ, ຕສ຺ມາ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ປຸນ ເຕນ ອາປຊ຺ຊິຕພ຺ພາປຕ຺ຕິຍາ ອຠາວໂຕ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂກຏິ ຉິນ຺ນາ ນາມ ໂຫຕິ។

ອາທິປເທຕິ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລາປຕ຺ຕິສຎ຺ຎີ, ເວມຕິໂກ, ອທຸຏ຺ຐຸລ຺ລາປຕ຺ຕິສຎ຺ຎີຕິ ອິເມສຸ ຕີສຸ ‘‘ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລາປຕ຺ຕິສຎ຺ຎີ ປຏິຈ຺ຉາເທ

ຕິ’’ຕິ (ປາຈິຯ ໔໐໐) ອິມສ຺ມິໍ ປຐມປເທຯ ອິຕເຣສຸ ທ຺ວີສູຕິ ‘‘ເວມຕິໂກ ປຏິຈ຺ຉາເທຕິ, ອທຸຏ຺ຐຸລາປຕ຺ຕິສຎ຺ຎີ ປຏິຈ຺ຉາເທຕີ’’ຕິ ອິເມສຸ ປເທສຸຯ ອທຸຏ຺ຐຸລາຍາຕິ ອວເສສປຎ຺ຈາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ເຘຯ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ເລ ວາ ອທຸຏ຺ຐຸລ຺ເລ ວາ ອຊ຺ຌາຈາເຣຕິ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ປຸຣິມປຎ຺ຈສິກ຺ຂາປທວີຕິກ຺ກມສງ຺ຂາເຕ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ເລ ວາ ອິຕຣສ຺ມິໍ ອທຸຏ຺ຐຸລ຺ເລ ວາ ອຊ຺ຌາຈາເຣຯ ຍໍ ປນ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ ‘‘ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສຸກ຺ກວິສຏ຺ຐິ ຈ ກາຍສໍສຄ຺ໂຄ ຈາຕິ ອຍໍ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລອຊ຺ຌາຈາໂຣ ນາມາ’’ຕິ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໔໐໐) ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລາໂຣຈນສິກ຺ຂາປທຏ຺ຐກຖາຍ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໖໗ ອາທໂຍ) ນ ສເມຕິ, ນ ຈາປິ ເອວໍ ວຕ຺ຕຸໍ ຍຸຊ຺ຊຕິ ‘‘ອາໂຣຈເນ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລໍ ອຎ຺ຎຖາ ອທິປ຺ເປຕໍ, ປຏິຈ຺ຉາທເນ ອຎ຺ຎຖາ’’ຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໔໐໐) ວິເສສກາຣຕາສ຺ສານຸປລຠ຺ການໂຕ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ອຸປປ຺ຣິກ຺ຂິຕພ຺ພໍຯ

ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລສິກ຺ຂາປທວຏ຺ຏນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໔ຯ ອູນວີສຕິວສ຺ສສິກ຺ຂາປທວຏ຺ຏນາ

ຄພ຺ຠວີໂສປີ ຫິ ‘‘ປຣິປຸຌ຺ຌວີໂສ’’ ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ອາຫ ‘‘ປຏິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຌໂຕ ປຏ຺ຐາຍາ’’ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ປຏິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຌໂຕ ປຏ຺ຐາຍາຕິ ຍໍ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິສ຺ມິໍ ປຐມໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຐມໍ ວິຎ຺ຎານໍ ປາຕຸຠ຺ຠູຕໍ, ຕໍ ອາທິໍ ກຕ຺ວາຯ ໂສຕິ ໂຍ ປຸຄ຺ຄໂລ ອູນວີສຕິວສ຺ໂສ ອຸປສມ຺ປາທິໂຕ, ໂສ ປຸຄ຺ຄໂລຯ ອຎ຺ຎໍ ອຸປສມ຺ປາເທຕີຕິ ອຸປ຺ຊ຺ຌາໂຍ ວາ ກມ຺ມວາຈາຈຣິໂຍ ວາ ຫຸຕ຺ວາ ອຎ຺ຎໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ອຸປສມ຺ປາເທຕິຯ ຕນ຺ຕິ ອູນວີສຕິວສ຺ສໍ ປຸຄ຺ຄລໍຯ ສີມໍ ວາ ສມ຺ມນ຺ນຕີຕິ ນວໍ ສີມໍ ພນ຺ຘຕິຯ

ອູນວີສຕິວສ຺ສສິກ຺ຂາປທວຏ຺ຏນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໕ຯ ເຖຍ຺ຍສຕ຺ຖສິກ຺ຂາປທວຏ຺ຏນາ

ຣາຊານໍ ວາ ວຎ຺ເຈຕ຺ວາຕິ ຣາຊານໍ ເຖເນຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ສນ຺ຕກໍ ກິຎ຺ຈິ ຄເຫຕ຺ວາ, ‘‘ອິທານິ ຕສ຺ສ ນ ທສ຺ສາມາ’’ຕິ ມຄ຺ຄປ຺ປຏິປນ຺ນາ ອກຕກມ຺ມາ ເຈວ ກຕກມ຺ມາຈ ໂຈຣາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເອສ ນໂຍ ສຸງ຺ກໍ ປຣິຫຣິຕຸກາມາຕິ ເອຕ຺ຖາປິຯ

ກາລວິສງ຺ເກເຕນາຕິ ກາລສ຺ສ ວິສງ຺ເກເຕນ, ທິວສວິສງ຺ເກເຕນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ມຄ຺ຄວິສງ຺ເກເຕນ, ປນ ອຏວິວິສງ຺ເກເຕນ ວາ ຄຈ຺ຉໂຕ ອາປຕ຺ຕິເຍວຯ

ເຖຍ຺ຍສຕ຺ຖສິກ຺ຂາປທວຏ຺ຏນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໖ຯ ສໍວິຘານສິກ຺ຂາປທວຏ຺ຏນາ

ມາຕຸຄາເມນາຕິ ອິຕ຺ຖິຍາຯ ເອກໂຕອຸປສມ຺ປນ຺ນາ, ປນ ສິກ຺ຂມານາ, ສາມເຌຣີ ຈາຕິ ອິມາ ຕິສ຺ໂສປີ ອິຘ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ອິມາສໍ ປນ ຕິສ຺ສນ຺ນໍ ສມໂຍ ຣກ຺ຂຕິຯ ອຍເມຕາສໍ, ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຈ ວິເສໂສຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ສໍວິຘານສິກ຺ຂາປທວຏ຺ຏນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໗ຯ ອຣິຏ຺ຐສິກ຺ຂາປທວຏ຺ຏນາ

ຕໍຕໍສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໕ຯ໔໑໖) ວິຫນ຺ຘນວເສນ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານສ຺ສ ອນ຺ຕເຣ ເວມຊ຺ເຊ ເອຕີ ອາຄຈ຺ຉຕີຕິ ອນ຺ຕຣາໂຍ, ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກາທິອນຕ຺ໂຖ, ອນຕິກ຺ກມນຕ຺ເຖນ ຕສ຺ມິໍ ອນ຺ຕຣາເຍ ນິຍຸຕ຺ຕາ, ອນ຺ຕຣາຍໍ ວາ ຟລໍ ອຣຫນ຺ຕິ, ອນ຺ຕຣາຍສ຺ສ ວາ ກຣຕາສີລາຕິ ອນ຺ຕຣາຍິກາຯ ເຕນາຫ ‘‘ສຄ຺ຄໂມກ຺ຂານໍ ອນ຺ຕຣາຍໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອນ຺ຕຣາຍິກາ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໔໕໔)ຯ ເຕ ກມ຺ມກິເລສວິປາເກົາປວາທປຎ຺ຎຕ຺ຕິວີຕິກ຺ກມວເສນ ປຎ຺ຈວິຘາຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ ປຎ຺ຈານນ຺ຕຣິຍກມ຺ມໍ ກມ຺ມນ຺ຕຣາຍິກໍ ນາມ, ຕຖາ ຠິກ຺ຂຸນີທູສກກມ຺ມໍຯ ຕໍ ປນ ໂມກ຺ຂສ຺ເສວ ອນ຺ຕຣາຍໍ ກໂຣຕິ, ນ ສຄ຺ຄສ຺ສຯ ນິຍຕ

ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິສມ຺ມາ ກິເລສນ຺ຕຣາຍິກາ ນາມຯ ປຓ຺ຑກຕິຣຈ຺ຉານຄເຕາພໂຕພ຺ຍຎ຺ຊນການໍ ປຏິສນ຺ຘິສມ຺ມາ ວິປາກນ຺ຕຣາຍິກາ ນາມຯ ອຣິຍູປວາທາ ອຸປວາທນ຺ຕຣາຍິກາ ນາມຯ ເຕ ປນ ຍາວ ອຣິເຍ ນ ຂມາເປນ຺ຕິ, ຕາວເທວ, ນ ຕໂຕ ປຣໍຯ ສຎ຺ຈິຈ຺ຈ ອາປນ຺ນາ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວີຕິກ຺ກມນ຺ຕຣາຍິກາ ນາມຯ ຕາປິ ຍາວ ພິກ຺ຂຸກາວໍ ວາ ປຏິຊານາຕິ, ນ ວຸຏ຺ຐາຕິ ວາ ນ ເທເສຕິ ວາ, ຕາວເທວ, ນ ຕໂຕ ປຣໍຯ

ຕຕ຺ຣາຍໍ (ມຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໗໘໓໔; ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໔໑໗) ອຣິຏ຺ໂຐ ພິກ຺ຂຸ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ຘມ຺ມກຖິໂກ ເສສນ຺ຕຣາຍິເກ ຊານາຕິ, ວິນເຍ ປນ ອໂກວິທຕ຺ຕາ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວີຕິກ຺ກມນ຺ຕຣາຍິເກ ນ ຊານາຕິ, ຕສ຺ມາ ຣໂຫຄໂຕ ເອວໍ ຈິນ຺ເຕສິ "ອິເມ ອາຄາຣິກາ ປຎ຺ຈ ກາມຄຸເຓ ປຣິພຸຎ຺ຊນ຺ຕາ ໂສຕາປນ຺ນາປິ ສກທາຄາມິໂນປິ ອນາຄາມິໂນປິ ໂຫນ຺ຕິ, ພິກ຺ຂູປິ ມນາປິການິ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍານິ ຣູປານິ ປສ຺ສນ຺ຕິ...ເປ... ກາຍວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍ ໂຜຏ຺ຐພ຺ເພ ຜຸສນ຺ຕິ, ມຸທຸການິ ອຕ຺ຖຣຓປາວຸຣຓາທີນິ ປຣິພຸຎ຺ຊນ຺ຕິ, ເອຕໍ ສພ຺ພໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ກສ຺ມາ? ອິຕ຺ຖີຣູປາ...ເປ... ອິຕ຺ຖິໂຜຏ຺ຐພ຺ພາ ເອວ ນ ວຏ຺ຏນ຺ຕິ, ເອເຕປິ ວຏ຺ຏນ຺ຕີ"ຕິ ເອວໍ ຣເສນ ຣສໍ ສໍສນ຺ທິຕ຺ວາ ສຈ຺ຉນ຺ທຣາຄປຣິໂພຄຎ຺ຈ ນິຈ຺ຉນ຺ທຣາຄປຣິໂພຄຎ຺ຈ ເອກໍ ກຕ຺ວາ ຖູລວາເກຫິ ສທ຺ທິ ອຕິສຸຂຸມສຸຕ຺ຕໍ ຆເຏນ຺ໂຕ ວິຍ, ສາສເປນ ສທ຺ທິ ສິເນຣຸໍ ອຸປສໍຫຣນ຺ໂຕ ວິຍ ຈ ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ "ກິໍ ພຄວຕາ ມຫາສມຸທ຺ທໍ ພນ຺ຘນ຺ເຕນ ວິຍ ມຫຕາ ອຸສ຺ສາເຫນ ປຖມປາຣາຊິກໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ, ນຕ຺ຖິ ເອຕ຺ຖ ໂທໂສ"ຕິ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາເຓນ ສທ຺ທິ ປຏິວິຣຸຊ຺ຌນ຺ໂຕ ພຸພ຺ພປຸຄ຺ຄລານໍ ອາສໍ ຊິນ຺ທນ຺ໂຕ ຊິນສ຺ສ ອາຓາຈກ຺ເກ ປຫາຣມທາສິຯ ເຕນາຫ "ເຕສູ"ຕິອາທິຯ

ຕຕ຺ຖ ເຕສູຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕສຸ ອນ຺ຕຣາເຍສຸຯ ອຏ຺ຐິກງ຺ກລູປມາ ກາມາຕິ ເອຕ຺ຖ ອຏ຺ຐິກງ຺ກລໍ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໓ຯ໔໑໗) ນາມ ອຸຣຏ຺ຐິ ວາ ປິຏ຺ຐິກຓ຺ຏກໍ ວາ ສີສຏ຺ຐິ ວາຯ ຕຎ຺ຫິ ນິມ຺ມໍສຕ຺ຕາ "ກງ຺ກລ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ວິຄຕມໍສາຍ ຫີ ອຏ຺ຐິສງ຺ຂລິກາຍ ເອກຏ຺ຐິມ຺ຫີ ວາ ກງ຺ກລສທ຺ໂທ ນິຣຸຬ຺ໂຫ , ຕໍສທິສາ ກາມາ ອປ຺ປສ຺ສາທຏ຺ເຐນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອາທີສທ຺ເທນ "ມໍສເປສູປມາ ກາມາ, ຕິຓ຺ຓຸກ຺ກູປມາ ກາມາ, ອງ຺ຄາຣກາສູປມາ ກາມາ, ສຸປິນກູປມາ ກາມາ, ຍາຈິຕກູປມາ ກາມາ, ຣຸກ຺ຂຜລູປມາ ກາມາ, ອສິສູນູປມາ ກາມາ, ສຕ຺ຕິສູລູປມາ ກາມາ, ສປ຺ປສິຣູປມາ ກາມາ"ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑໗໘໓໔, ໔໓໖; ໔໗໔໓-໔໘; ປາຈິຯ ໔໑໗; ຈູລ຺ວຯ ໖໕) ເອເຕສໍ ຄຫຓໍຯ

ຕຕ຺ຖ ມໍສເປສູປມາ ກາມາ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໔໑໗) ພຫຸສາຘາຣຓຏ຺ເຐນຯ ຕິຓ຺ຓຸກ຺ກູປມາ ກາມາ ອນຸທຫນຏ຺ເຐນຯ ອງ຺ຄາຣກາສູປມາ ກາມາ ມຫາພິຕາປນຏ຺ເຐນຯ ສຸປິນກູປມາ ກາມາ ອິຕ຺ຕຣປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານຏ຺ເຐນຯ ຍາຈິຕກູປມາ ກາມາ ຕາວກາລິກຏ຺ເຐນຯ ຣຸກ຺ຂຜລູປມາ ກາມາ ສພ຺ພງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄປລິພຎ຺ຊນຏ຺ເຐນຯ ອສິສູນູປມາ ອຘິກຸຏ຺ຏນຏ຺ເຐນຯ ສຕ຺ຕິສູລູປມາ ວິນິວິຊ຺ຌນຏ຺ເຐນຯ ສປ຺ປສິຣູປມາ ສາສງ຺ກສປ຺ປຏິພຍຏ຺ເຐນຯ

ຕເຖວາຕິ "ມາ ອາຍສ຺ມາ"ຕິອາທີຫິຯ ອິຕເຣສນ຺ຕິ ໂສ ສງ຺ຆມຊ຺ເຌ ອາກຑ຺ຒິຕ຺ວາ ເຍຫີ "ມາ ອາຍສ຺ມາ"ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕຕ຺ຖ ເຕຫິ ອຎ຺ເຎສໍ ສຸຕານໍ ພິກ຺ຂູນໍຯ ຎຕ຺ຕິຈຕ຺ຕຸຕ຺ເຖນ ກມ຺ເມນາຕິ "ສຸຓາຕຸ ເມ, ພນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຆ, ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ພິກ຺ຂຸໂນ ເອວຣູປໍ ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນ"ນ຺ຕິອາທີນາ (ປາຈິຯ ໔໒໐) ປທພາຊນີເຍ ວຸຕ຺ເຕນ ຎຕ຺ຕິຈຕ຺ຕຸຕ຺ເຖນ ກມ຺ເມນຯ

ອຣິຏ຺ຐສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໙ຯ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕສມ຺ໂພຄສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອກຕານຸຘມ຺ເມນາຕິ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອໂນສາຣິເຕນຯ ເຕນາຫ "ອນຸຘມ຺ໂມ ວຸຈ຺ຈຕີ"ຕິອາທິຯ ເອຕ຺ຖ ອນຸຘມ຺ໂມຕິ ໂອສາຣຓາ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ອຸກ຺ເຂປນີຍກມ຺ມສ຺ສານຸຣູໂປ, ປຈ຺ຉາ ກຕ຺ຕພ຺ໂພ ວາ ຘມ຺ໂມຕິ ອນຸຘມ຺ໂມຯ ອນຸໂລມວຕ຺ຕໍ ທິສ຺ວາຕິ "ນ ອຸປສມ຺ປາເທຕພ຺ພໍ, ນ ນິສ຺ສໂຍ ທາຕພ຺ໂພ"ຕິອາທິກໍ (ຈູລ຺ວຯ ໗໐) ອຏ຺ຐາຣສວິຘໍ ວຕ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ, ເອເຕສຸ ອຏ຺ຐາຣສສຸ ອນຸໂລມວຕ຺ເຕສຸ ວຕ຺ຕນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອາມິສສມ຺ໂພຄໍ ວາ ຘມ຺ມສມ຺ໂພຄໍ ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ອາມິສສ຺ສ ທານໍ, ປຏິຄ຺ຄຫຓຎ຺ຈ ອາມິສສມ຺ໂພໂຄຯ ຘມ຺ມສ຺ສ ອຸທ຺ທິສນໍ, ອຸທ຺ທິສາປນຎ຺ຈ ຘມ຺ມສມ຺ໂພໂຄຯ ສໍວເສຍ຺ຍາຕິ "ອຸໂປສຖໍ ວາ ປວາຣຓໍ ວາ ສງ຺ຆກມ຺ມໍ ວາ"ຕິ (ປາຈິຯ ໔໒໕) ເອວໍ ປທພາຊນີເຍ ວຸຕ຺ຕໍ ຕິວິຘໍ ສໍວາສໍ ກເຣຍ຺ຍຯ ຍສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ອຸໂປສຖປວາຣຓາປິ ສງ຺ເຆຫິເຍວ ກາຕພ຺ພຕ຺ຕາ ສງ຺ຆກມ຺ມານິເຍວ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ "ອຸໂປສຖາທິກໍ ສງ຺ຆກມ຺ມໍ ກເຣຍ຺ຍາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປໂຍເຄ ປໂຍເຄຕິ ທາເນ ທາເນ, ຄຫເຓ ຄຫເຓ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ປຕ຺ຕາຕ຺ຕີ ອຊານນ຺ເຕນ ອຣຫຕາປີ ກິຣິຍາພ຺ຍາກຕຈິຕ຺ເຕນ ອາປ຺ຊ຺ຊິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ‘‘ຕິຈິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕັ໋ຯ

ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕສມ຺ໂກຄສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຖິຕາຯ

໑໐ຯ ກຕ຺ຍກາສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ປີເຣຕິ (ສາຣຕ຺ຖ຺ ຜີ຺ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໓຺໔໘໒) ນິປ໌າຕປທໍ ສມ຺ໂພຊເນ ວຕ຺ຕມານໍ ປຣສທ຺ເທນ ສມານຕ຺ຖໍ ວທນ຺ຕິຕິ ອາຫ ‘‘ປຣອມານກາ’’ຕິ, ອມ຺ຫາກໍ ອນຊ຺ຊຕ຺ຕິກາກູຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ປີເຣຕິ ວາ ‘‘ປຣໂຕ’’ຕິ ອິມິນາ ສມານຕ຺ຖໍ ນິປ໌າຕປທໍ, ຕສ຺ມາ ຈຣ ປີເຣຕິ ປຣໂຕ ຄຈ຺ຉ, ມາ ອິຊ ຕິຎ຺ຖາຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຎ຺ຖພ຺ໂພຯ

ກຕ຺ຍກາສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຖິຕາຯ

ສປ຺ປາຕກາວຕ຺ໂຄ ສຕ຺ຕໂມຯ

໘ຯ ສຫຊມ຺ມິກວຕ຺ໂຄ

໑ຯ ສຫຊມ຺ມິກສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ສຫຊມ຺ມິກໍ ວຸຈ຺ຈມາໂນຕິ ສຫຊມ຺ມິເກນ ວຸຈ຺ຈມາໂນຯ ກຣຕຕ຺ເຖ ເຈຕໍ ອຸປໂຍຄວຈນໍຯ ‘‘ປຎ຺ຈຫິ ສຫຊມ຺ມິເກຫິ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພຕ຺ຕາ, ເຕສໍ ວາ ສນ຺ຕກຕ຺ຕາ ‘ສຫຊມ຺ມິກ’ນ຺ຕິ ລທ຺ຊນາເມນ ພຸທ຺ຊປຎ຺ຎຕ຺ເຕນ ສິກ຺ຂາປເທນ ວຸຈ຺ຈມາໂນຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ (ກງ຺ຂາຯ ອຎ຺ຖຯ ທຸພ຺ພຈສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ; ປາຣາຯ ອຎ຺ຖຯ ໔຺໔໘໔-໔໘໖) ທຸພ຺ພຈສິກ຺ຂາປເທ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ສຫຊມ຺ມິກໍ ວຸຈ຺ຈມາໂນຕິ ອິມສ຺ສຕ຺ໂຖ ທຸພ຺ພຈສິກ຺ຂາປເທ ວຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອນາທຣິຍກາຍາຕິ ອນາທຣກຣເຕ ກາຍາ, ຕຕ຺ຖ ປາຈິຕ຺ຕິຍກາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເລເສນ ເອວໍ ວທນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຊ຺ຊກໍ ‘‘ນ ສິກ຺ຂິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອວຕ຺ວາ ‘‘ຍາວ ນ ອຎ຺ຎໍ ກິກ຺ຂຸ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ເລເສນ ວທນ຺ຕສ຺ສຯ

ສຫຊມ຺ມິກສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຖິຕາຯ

໔ຯ ວິເລຂນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ຂຸທ຺ທເກຫິຈ ອນຸຂຸທ຺ທເກຫິ ຈາຕິ ສງ຺ຆາທິເສສາທີຫິ ຂຸທ຺ທເກຫິ ເຈວ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍາທີຫິ ອນຸຂຸທ຺ທເກຫິ ຈຯ ຖເປຕ຺ວາ ທີ ຈຕ຺ຕາຣິ ປາຣາຊິການິ ອວເສສານິ ສພ຺ພານິ ສິກ຺ຂາປທານິ ປຣິຍາເຍນ ຂຸທ຺ທການິ ເຈວ ໂຫນ຺ຕິ ອນຸຂຸທ຺ທການິ ຈຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ປຎ຺ຈສຕິກກ຺ຂນ຺ຊເກ (ຈູລ຺ວຯ ໔໔໑) –

‘‘ກຕມານິ ປນ, ກນ຺ເຕ, ຂຸທ຺ທານຸຂຸທ຺ທການິ ສິກ຺ຂາປທານີຕິ? ເອກຈ຺ເຈ ເຖຣາ ເອວມາຫໍສຸ – ‘ຈຕ຺ຕາຣິ ປາຣາຊິການິ ຖເປຕ຺ວາ ອວເສສານິ ຂຸທ຺ທານຸຂຸທ຺ທການິ ສິກ຺ຂາປທານີ’ຕິຯ ເອກຈ຺ເຈ ເຖຣາ ເອວມາຫໍສຸ – ‘ຈຕ຺ຕາຣິ ປາຣາຊິການິ ຖເປຕ຺ວາ ເຕຣສ ສງ຺ຆາທິເສເສ ຖເປຕ຺ວາ ອວເສສານິ ຂຸທ຺ທານຸຂຸທ຺ທການິ ສິກ຺ຂາປທານີ’ຕິຯ ເອກຈ຺ເຈ ເຖຣາ ເອວມາຫໍສຸ – ‘ຈຕ຺ຕາຣິ ປາຣາຊິການິ ຖເປຕ຺ວາ ເຕຣສ ສງ຺ຆາທິເສເສ ຖເປຕ຺ວາ ທ຺ເວ ອນິຍເຕ ຖເປຕ຺ວາ ອວເສສານິ ຂຸທ຺ທານຸຂຸທ຺ທການິ ສິກ຺ຂາປທານີ’ຕິຯ ເອກຈ຺ເຈ ເຖຣາ ເອວມາຫໍສຸ – ‘‘ຈຕ຺ຕາຣິ ປາຣາຊິການິ ຖເປຕ຺ວາ ເຕຣສ ສງ຺ຆາທິເສເສ ຖເປຕ຺ວາ ທ຺ເວ ອນິຍເຕ ຖເປຕ຺ວາ ຕິສ ນິສ຺ສຕ຺ຄິເຍ ປາຈິຕ຺ຕິເຍ ຖເປຕ຺ວາ ອວເສສານິ ຂຸທ຺ທານຸຂຸທ຺ທການິ ສິກ຺ຂາປທານີ’ຕິຯ ເອກຈ຺ເຈ ເຖຣາ ເອວມາຫໍສຸ – ‘ຈຕ຺ຕາຣິ ປາຣາຊິການິ ຖເປຕ຺ວາ ເຕຣສ ສງ຺ຆາທິເສເສ ຖເປຕ຺ວາ ທ຺ເວ ອນິຍເຕ ຖເປຕ຺ວາ ຕິສ ນິສ຺ສຕ຺ຄິເຍ ປາຈິຕ຺ຕິເຍ ຖເປຕ຺ວາ ທ຺ເວນວຸຕິປາຈິຕ຺ຕິເຍ ຖເປຕ຺ວາ ອວເສສານິ ຂຸທ຺ທານຸຂຸທ຺ທການິ ສິກ຺ຂາປທານີ’ຕິຯ ເອກຈ຺ເຈ ເຖຣາ ເອວມາຫໍສຸ ‘ຈຕ຺ຕາຣິ ປາຣາຊິການິ ຖເປຕ຺ວາ ເຕຣສ ສງ຺ຆາທິເສເສ ຖເປຕ຺ວາ ທ຺ເວ ອນິຍເຕ ຖເປຕ຺ວາ ຕິສ ນິສ຺ສຕ຺ຄິເຍ ປາຈິຕ຺ຕິເຍ ຖ

ເປັຕຸວາ ທຸເວນວຸຕຸປາຈິຕຸຕິເຍ ຖເປັຕຸວາ ຈຕຸຕາໂຣ ປາຝິເທສນີເຍ ຖເປັຕຸວາ ອວເສສານິ ຊຸທຸທານຸຊຸທຸທການິ ສິກຸຂາປ ທານີ'''ຕິ។

ຍໍ ປນ ນາຄເສນຕຸເຖເຣນ ມິລິນຸທຣຸໂລ ປຸຝຸເຖນ ວຸຕຸຕໍ ''ທຸກຸກຖໍ, ມຫາຣາຊ, ຊຸທຸທກໍ ສິກຸຂາປທໍ, ທຸພຸກາສິຕໍ ອນຸຊຸທຸທກ''ນຸຕິ (ມິ។ ປ។ ໔។໔។໑), ຕຸຕຸ ອນຸຕິມໂກຍຸຖາສເມວ ຄເທຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ។ ຕໍ ວາທປໂຖປ໌ຈຸເຈທນຕຸຖນຸຕິ ທຍຸຖພຸພໍ។

ສໍວຕຸຕນມຣິຍາທປຣິຈຸເຈທວຈນນຸຕິ ສໍວຕຸຕນສຸສ ມຣິຍາທາ ອວທິ ສໍວຕຸຕນມຣິຍາທາ, ຕາຍ ນິຍມວເສນ ໂຍ ປຣິຈຸເຈໂທ, ຕສຸສ ວຈນໍ ສໍວຕຸຕນມຣິຍາທປຣິຈຸເຈທວຈນໍ។ ອິທານິ ຕໍ ມຣິຍາທໍ ວິວຣິຕຸວາ ທສຸເສຕຸໍ ''ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂທຕິ''ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຸຕຸ ອຸທຸທິສນຸຕີຕິ ອາຈຣິຍາ ອຸຕຸຕໂນ ຣຸຈິຍາ ອຸທຸທິສນຸຕິ។ ອຸທຸທິສາເປນຸຕີຕິ ອາຈຣິຍໍ ຍາຈິຕຸວາ ອນຸເຕວາສິກາ ອຸທຸທິສາເປນຸຕິ។ ສຊຸຊາຍນຸຕີຕິ ສາເຣນຸຕິ។ ກຸກຸກຸຈຸຈວິປຸປຝິສາໂຣຕິ ກຸກຸກຸຈຸຈສງຂາໂຕ ວິປຸປຝິສາໂຣ។ ວິເທສາວິຈິກິຈຸຊາມໂນວິເລຂາຕິ ວິເທສາວິຈິກິຈຸຊາສງຂາຕາ ມໂນວິເລຂາ។ ຄຣທເຕຕິ ນິນຸທເນ។

ອນຸປສມຸປນຸນສຸສ ວິວຕຸຕເນຕິ ອນຸປສມຸປນຸນສຸສ ສນຸຕິເກ ນິນຸທໂຕ ຕສຸສ ຕສຸມິ ວິມຕິ ອຸປຸປາເທຕຸໍ ວິນຍວິວຕຸຕເນ។

ວິເລຂນສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໓។ ໂມຫນສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ຕສຸມິອນາຈາເຣຕິ ຕສຸມິ ອນາຈາເຣ ອາຈິຕຸເຕ។ ໂມກຸໂຂ ນຕຸຖີຕິ ຕສຸສາ ອາປຕຸຕິຍາ ໂມກຸໂຂ ນຕຸຖິ។ ຕສຸສ ເຕຕິ ຕສຸສ ຕວ។ ອລາກາຕີ ເຍ ອລຸເລສໍ ປາຕິໂມກຸເຂ ອຸທຸທິສຸສມາເນ ສາທຸກໍ ອຍຸຖີ ກຕຸວາ ມນສິກຣຕສຸສ ອານິສໍສສລຸລິຕາ ທິຍຸຖສມຸ ມີກສມຸປຣາຍິກາ ຈ ລາກາ ອິຈຸຊິຕພຸພາ, ເຕ ສພຸເພ ຕຸຍຸຫໍ ອລາກາ ເອວ ໂທນຸຕິ។ ທຸລຸລທຸສນຸຕີ ປຸລຸລວິເສເສນ ລທຸສມຸປີ ມນຸສຸສຕຸຕໍ ທຸລຸລທຸສໍ។ ສາທຸກນຸຕິ ສຸຍຸຖຸ។ ອຍຸຖີ ກຕຸວາຕີ ອຕຸຖິກກາວໍ ກຕຸວາ, ອຕຸຖິໂກ ຫຸຕຸວາຕີ ວຸຕຸຕໍ ໂທຕິ។ ລຕຸຕິທຸຕິເຍນ ກມຸເມນາຕີ ''ສຸຕາຕຸ ເມ, ກນຸເຕ, ສງໂຝ''ຕິອາທິນາ (ປາຈິ។ ໔໔໖) ປທກາຊນິຍໍ ວຸຕຸເຕນ ໂມຫາໂຣປນເກນ ລຕຸຕິທຸຕິເຍນ ກມຸເມນ។

ອສມຸມກມຸເມຕິ ເອຕຸຖ ໂມຫາໂຣປນກມຸມໍ ອທິປຸເປຕໍ។

ໂມຫນສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໔។ ປຫາຣສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ປຫາຣໍ ທເທຍຸຍາຕີ ອນຸຕມໂສ ອຸປຸປລປຕຸຕໍ ອຸປາທາຍ ກາຍກາຍປຸປຝິພທຸທນິສຸສຄຄິຍານໍ ອລຸລຕເຣນ ປຫາຣໍ ທເທຍຸຍ។ ເອວໍ ປນ ປຫາເຣ ທິນຸເນ ຫຕຸໂຖ ວາ ກິຊຸຊຕຸ, ປາໂທ ວາ ສີສໍ ວາ, ມຣຕຸ ວາ, ປາຈິຕຸຕິຍເມວ។ ເຕນາຫ ''ປຫຣິຕຸກາມຕາ ຍາ''ຕິອາທິ។

ອນຸປສມຸປນຸເນຕີ ຄຫຍຸເຖ ວາ ປພຸພຊິເຕ ວາ ອິຕຸຖິຍາ ວາ ປຸຣິເສ ວາ ອນຸຕມໂສ ຕິຣຈຸຊານຄເຕປີ។ ສເຈ ປນ ຣຕຸຕຈິຕຸໂຕ ອິຕຸຖີ ປຫຣຕິ, ສງຝາທິເສໂສ។ ເກນຈິ ວິເທກິຍມານສຸສາຕີ ມນຸສຸເສນ ວາ ຕິຣຈຸຊານຄເຕນ ວາ ວິເທກິຍມານສຸສ។ ໂມກຸຂາທິປຸປາຍສຸສາຕີ ຕໂຕ ອຸຕຸຕໂນ ໂມກຸຂໍ ປຕຸຖຍມານສຸສ។ ສເຈປິ ອນຸຕຣາມຄຸເຄ (ປາຈິ។ ອຍຸຖ។ ໔໔໖) ໂຈຣໍ ວາ ປຈຸຈຕຸຖິກໍ ວາ ວິເທເຄຕຸກາມໍ ທິສຸວາ ''ອຸປາສກ, ເອຕຸເຖວ ຕິຍຸຖ, ມາ ອາຄມິຕຸຖາ''ຕິ ວຕຸວາ ວຈນໍ ອນາທິຍິຕຸວາ ອາຄຈຸຊນຸຕໍ ''ຄຈຸຊ ເຣ''ຕິ ມຸຄຸຄເຣນ ວາ ສຕຸຖເກນ ວາ ປຫຣິຕຸວາ ຍາຕິ, ໂສ ເຈ ເຕນ ປຫາເຣນ ມຣຕິ, ອນາປຕຸຕິເຍວ។ ວາລຸອມິເຄສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ។

ປຫາຣສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໕ຯ ຕລສຕຸຕິກາສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ຕລສຕຸຕິການຸຕິ ຕລເມວ ຕລສຕຸຕິກໍຯ ‘‘ໂປ໌ຖຸນສມຕຸຖຸຍຸເຖຸນ ສຕຸຕິກ’’ນຸຕິ (ວຊິຣຯ ຝິຯ ປາຈິຕຸຕິຍ ໘໕໖) ເອເກຯ ອຸຈຸຈາເຣຍຸຍາຕິ ອຸກຸຊິເປຍຸຍຯ ນປຫຣິຕຸການຕາຍ ທີນຸນຕຸຕາ ທຸກຸກຍນຸຕິ ເອຕຸຖ ປຫຣິຕຸການຕາຍ ປຫຣິເຕ ປຸຣິມສິກຸຂາປເທນ ປາຈິຕຸຕິຍໍຯ ອຸຈຸຈາເຣຕຸການຕາຍ ເກວລໍ ອຸຄຸຄິຣຕມຕຸເຕ ກເຕ ອິມິນາ ປາຈິຕຸຕິຍໍຯ ອິມິນາ ປນ ວິຣຊຸຊິຕຸວາ ປຫາໂຣ ທິນຸໂນ, ຕສຸມາ ທຸກຸກຍໍຯ ເອຕຸຖ ປນ ‘‘ຕິຣຈຸຉານຄຕາທີນໍ ອສຸຈິກຣຕາທີນີ ທິສຸວາ ກຸຊຸຊິຕຸວາປິ ອຸຄຸຄິຣນຸຕສຸສ ໂມກຸຂາທີປຸປາໂຍເຍວາ’’ຕິ (ສາຣຕຸຖຯ ຝິຯ ປາຈິຕຸຕິຍ ໓ຯ໔໗໑) ວທນຸຕິຯ

ຕລສຕຸຕິກາສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຏຸຖິຕາຯ

໖ຯ ອມູລກາສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ຉຏຸຖສິກຸຂາປທໍ ອຸຕຸຕານເມວຯ

ອມູລກາສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຏຸຖິຕາຯ

໗ຯ ສຄຸຈິຈຸຈສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ກຸກຸກຸຈຸຈໍ ອຸປຸປາເທນຸຕສຸສາຕິ (ວຊິຣຯ ຝິຯ ປາຈິຕຸຕິຍ ໘໖໘) ສໍສຍໍ ຊເນນຸຕສຸສຯ ປໂຣ ກຸກຸກຸຈຸຈໍ ອຸປຸປາເທຕຸ ວາ, ມາ ວາ, ຕໍ ອປຸປມາຕໍຯ ມຄຸເຄຕິ ຕກຸກຍາມິຯ ອາທິສທຸເທນ ‘‘ວິກາເລ ມຄຸເຄ ຕຍາ ກຸຕຸຕໍ, ມຊຸຊໍ ມຄຸເຄ ຕຍາ ປີຕໍ, ມາຕຸຄາເມນ ສທຸຮີ ຣໂຫ ມຄຸເຄ ຕຍາ ນິສິນຸນ’’ນຸຕິອາທີນໍ (ປາຈິຯ ໘໖໖) ຄຫຕໍຯ ອນຸປສມຸປນຸເນຕິ ສາມເຕເຣຯ

ສຄຸຈິຈຸຈສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຏຸຖິຕາຯ

໘ຯ ອຸປສຸສຸຕິສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ສຸຍຸຍຕິຕິ ສຸຕິ, ສທຸໂທ, ສຸຕິຍາ ສມີປໍ ອຸປສຸສຸຕິຕິ ອາຫ ‘‘ສຸຕິສມີປ’’ນຸຕິ, ສທຸທສມີປນຸຕິ ອຕຸໂຖຯ ຍຕຸຖ ປນ ຖິເຕນ ສກຸກາ ໂຫຕິ ສທຸທໍ ໂສຕຸໍ , ຕຕຸຖ ຕິຏຸຖນຸໂຕ ສທຸທສມີເປ ຕິຏຸຖຕິ ນາມາຕິ ອາຫ ‘‘ຍຕຸຖ ຖຕຸວາ’’ຕິອາທີຯ ອຖ ວາ ອຸເປຈຸຈ ສຸຍຸຍຕິ ເອຕຸຖາຕິ ອຸປສຸສຸຕິ, ຖານໍ, ຍໍ ຖານໍ ອຸປຄເຕນ ສກຸກາ ໂຫຕິ ກເຖນຸຕານໍ ສທຸທໍ ໂສຕຸໍ, ຕຕຸຖາຕິ ເອວມຸເປຕຸຖ ອຕຸໂຖ ທຏຸຖພຸໂພຯ ຕຸຣິຕຄມເນປີຕິ ປຈຸຉໂຕ ຄຈຸຉນຸຕສຸສ ປຸຣໂຕ ຄຈຸຉນຸຕານໍ ສທຸທສວນຕຸຖໍ ສີຆຄມເນປີຯ ໂອຫີຍມາເນປີຕິ ປຸຣໂຕ ຄຈຸຉນຸຕສຸສ ປຈຸຉໂຕ ຄຈຸຉນຸຕານໍ ວຈນສວນຕຸຖໍ ໂອຫີຍມາເນປີຯ

ວູປສມິສຸສາມີຕິ ອຸປສມໍ ຄມິສຸສາມິ, ກລຫໍ ນ ກຣິສຸສາມິຯ ອຕຸຕານໍ ປຣິໂມເຈສຸສາມີຕິ ມມ ອກາຣກພາວໍ ກເຖຕຸວາ ອຕຸຕານໍ ປຣິໂມເຈສຸສາມິຯ ສິຍາ ກິຣິຍນຸຕິ ກທາຈິ ໂສຕຸການຕາຍ ຄມນວເສນ ສມຸຏຸຖານໂຕ ສິຍາ ກິຣິຍໍຯ ສິຍາ ອກິຣິຍນຸຕິ ກທາຈິ ຖິຕຍຸຖານໍ ອາຄນຸຕຸວາ ມນຸຕຍມານານໍ ອຊານາປນວເສນ ສມຸຏຸຖານໂຕ ສິຍາ ອກິຣິຍໍຯ

ອຸປສຸສຸຕິສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຏຸຖິຕາຯ

໙ຯ ກມຸມປຸປຝິພາຫນສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ຘມຸມິການນຸຕິ ຘມຸເມນ ວິນເຍນ ສຕຸຖຸສາສເນນ ກຕຕຸຕາ ຘມຸໂມ ເອເຕສຸ ອຕຸຖີຕິ ຘມຸມິການິ, ເຕສໍ ຘມຸມິການໍຯ ກມຸມານນຸຕິ ຈຕຸນຸນໍ ສງຆກມຸມານໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ຘມຸເມນາ’’ຕິອາທີຯ ຕຕຸຖ ຘມຸເມນາຕິ ກູເຕນ ວຕຸຖຸນາຯ ວິນເຍນາຕິ ໂຈທນາຍ ເຈວ

ສາຣຓາຍ ຈ. ສຕ຺ຖຸສາສເນນາຕິ ຎຕ຺ຕິສມ຺ປທາຍ ເຈວ ອນຸສ຺ສວນາສມ຺ປທາຍ ຈ. ສມຄ຺ຄສ຺ສ ສງ຺ຆສ຺ສາຕິ ສີມຏ຺ຐກສງ຺ຆໍ ໂສເຘຕ຺ວາ ຉນ຺ທາຣຫານໍ ຉນ຺ທໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ກຕ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາ ກາເຍນ ເຈວ ຈິຕ຺ເຕນ ຈ ເອກີຠູຕສ຺ສ ສງ຺ຆສ຺ສ. ຕໍ ຕໍ ວຕ຺ຖຸນ຺ຕິ ອວຕ຺ຕກາຣນາທີ ຕໍ ຕໍ ວຕ຺ຖຸ.

ໂອສາເຣນ຺ຕິ ສງ຺ຆມຊ຺ຌໍ ເອເຕນາຕິ ໂອສາຣຓໍ. ນິສ຺ສາເຣນ຺ຕິ ສງ຺ຆມ຺ຫາ ເອເຕນາຕິ ນິສ຺ສາຣຓໍ. ກຕ຺ຕຸກມ຺ມນ຺ຕິ ມຸຕ຺ຫກາຣຓໍ, ເກສຈ຺ເຉທນາປຸຈ຺ຉນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກມ຺ມເມວ ລກ຺ຂຓໍ ກມ຺ມລກ຺ຂຓໍ. ໂອສາຣຓາທໂຍ ວິຍ ກມ຺ມຎ຺ຈ ຫຸຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຎ຺ຈ ນາມໍ ນ ລຠຕິ, ກມ຺ມເມວ ຫຸຕ຺ວາ ລກ຺ຂິຍຕີຕິ ກມ຺ມລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. 'ໂອສາຣຓໍ ນິສ຺ສາຣຓ'ນ຺ຕິ (ປຣິ. ອຏ຺ຐ. ໔໘໔-໔໘໖) ເຈຕ຺ຖ ປທສິລິຏ຺ຐຕາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ປຖມໍ ປນ ນິສ຺ສາຣຓາ ໂຫຕິ, ປຈ຺ຉາ ໂອສາຣຓາຕິ ອາຫ 'ຕຕ຺ຖ ກຕ຺ຍກສາມເຓຣສ຺ສາ'ຕິອາທິ. ກຕ຺ຍກສາມເຓຣສ຺ສ ນາສນາ ວິຍ ນິສ຺ສາຣຓາຕິ ຍຖາ ກຕ຺ຍກສາມເຓຣສ຺ສ ທຕ຺ຫກມ຺ມ ນາສນາ ນິສ຺ສາຣຓາ, ຕຖາ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ວາ ຘມ຺ມສ຺ສ ວາ ສງ຺ຆສ຺ສ ວາ ອວຓ຺ຓໍ ກຓໂຕ, ອກປ຺ປິຍໍ 'ກປ຺ປິຍ'ນ຺ຕິ ທີປໂຕ, ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິກສ຺ສ ອນ຺ຕຄ຺ຄາຫິກາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ອຎ຺ຎສ຺ສາປິ ສາມເຓຣສ຺ສ –

''ສງ຺ໂຆ, ກນ຺ເຕ, ປຸຈ຺ຉາມິ 'ອຍໍ ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ສາມເຓໂຣ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ວາ ຘມ຺ມສ຺ສ ວາ ສງ຺ຆສ຺ສ ວາ ອວຓ຺ຓວາທີ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິໂກ, ຍໍ ອຎ຺ເຎ ສາມເຓຣາ ລຠນ຺ຕິ ທີຣຕ຺ຕຕິຣຕ຺ຕໍ ຠິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຘິ ສຫເສຍ຺ຍໍ, ຕສ຺ສ ອລາກາຍ ນິສ຺ສາຣຓາ ຣຸຈ຺ຈຕິ ສງ຺ຆສ຺ສາ'ຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ…ເປ… ຕຕິຍມ຺ປິ, ກນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຆ ປຸຈ຺ຉາມິ 'ອຍໍ ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ສາມເຓໂຣ…ເປ… ຣຸຈ຺ຈຕິ ສງ຺ຆສ຺ສາ'ຕິ, ຈຣ ປິເຣ ວິນສ຺ສາ''ຕິ (ປຣິ. ອຏ຺ຐ. ໔໘໔-໔໘໖) –

ກຕ຺ຕພ຺ພນາສນາ ນິສ຺ສາຣຓາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕາທິສໍເຍວ ສມ຺ມາວຕ຺ຕນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ປເວສນາ ໂອສາຣຓາຕິ ຕາທິສໍເຍວ ອປເຣນ ສມເຍນ ''ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ພາລຕາຍ ອຎ຺ຎາຓຕາຍ ອລກ຺ຂິກຕາຍ ເອວໍ ອກາສິໍ, ສ຺ວາຫໍ ສງ຺ໂຆ ຂມາເປມິ''ຕິ ຂມາເປນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ຍາວຕຕິຍໍ ຍາຈາເປຕ຺ວາ –

''ສງ຺ໂຆ, ກນ຺ເຕ, ປຸຈ຺ຉາມິ 'ອຍໍ ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ສາມເຓໂຣ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ວາ ຘມ຺ມສ຺ສ ວາ ສງ຺ຆສ຺ສ ວາ ອວຓ຺ຓວາທີ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິໂກ, ຍໍ ອຎ຺ເຎ ສາມເຓຣາ ລຠນ຺ຕິ ຠິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຘິ ທີຣຕ຺ຕຕິຣຕ຺ຕໍ ສຫເສຍ຺ຍໍ, ຕສ຺ສ ອລາກາຍ ນິສ຺ສາຣິໂຕ, ສ຺ວາຍໍ ອິທານິ ໂສຣໂຕ ນິວາຕວຸຕ຺ຕິ ລຊ຺ຊິຘມ຺ມໍ ໂອກ຺ກນ຺ໂຕ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ເປ ປຕິຏ຺ຐິໂຕ ກຕທຕ຺ຫກມ຺ໂມ ອຈ຺ຈຍໍ ເທເສຕິ, ອິມສ຺ສ ສາມເຓຣສ຺ສ ຍຖາ ປຸເຣ ກາຍສມ຺ໂຠຄສາມຄ຺ຄິທານໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ ສງ຺ຆສ຺ສາ'ຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ…ເປ… ຕຕິຍມ຺ປິ, ກນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຆ ປຸຈ຺ຉາມິ…ເປ… ຣຸຈ຺ຈຕິ ສງ຺ຆສ຺ສາ''ຕິ (ປຣິ. ອຏ຺ຐ. ໔໘໔-໔໘໖) –

ປເວສນາ ໂອສາຣຓາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ເກສຈ຺ເຉທນາປຸຈ຺ຉນນ຺ຕິ ສີມາປຣິຍາປນ຺ເນ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ນິປາຕາເປຕ຺ວາ ປພ຺ພຊ຺ຊາເປກ຺ຂໍ ຕຕ຺ຖ ເນຕ຺ວາ ''ສງ຺ໂຆ, ກນ຺ເຕ, ອິມສ຺ສ ທາຣກສ຺ສ ກຕ຺ຫກມ຺ມໍ ອາປຸຈ຺ຉາມີ''ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວາ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວາ ສກິໍ ວາ ວຈນໍ. ອິຘ ຈ ''ອິມສ຺ສ ທາຣກສ຺ສ ກຕ຺ຫກມ຺ມໍ ອາປຸຈ຺ຉາມາ''ຕິປິ ''ອິມສ຺ສ ສມຓກຣຓໍ ອາປຸຈ຺ຉາມາ''ຕິປິ ''ອິມສ຺ສ ປພ຺ພາຊນໍ ອາປຸຈ຺ຉາມາ''ຕິປິ ''ອຍໍ ສມໂຓ ໂຫຕຸກາໂມ''ຕິປິ ''ອຍໍ ປພ຺ພຊິຕຸກາໂມ''ຕິປິ ວຕ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິເຍວ.

ມຸຂຣສ຺ສາຕິ ມຸເຂນ ຂຣສ຺ສ. ຍໍ ອວນ຺ທິຍກມ຺ມໍ ອນຸຎ຺ຎາຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ອູຣຸໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ທສ຺ສນາທິວຕ຺ຖູສູຕິ –

''ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຉພ຺ພຄ຺ຄິຍາ ຠິກ຺ຂູ ຠິກ຺ຂຸນີໂຍ ກທ຺ທໂມທເກນ ໂອສິຎ຺ຈນ຺ຕິ 'ອປ຺ເປວ ນາມ ອມ຺ເຫສຸ ສາຣຊ຺ເຊຍ຺ຍຸ'ນ຺ຕິ, ກາຍໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ທສ຺ເສນ຺ຕິ, ອູຣຸໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ທສ຺ເສນ຺ຕິ, ອງ຺ຄຊາຕໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ທສ຺ເສນ຺ຕິ, ຠິກ຺ຂຸນີໂຍ ໂອກາເສນ຺ຕິ, ຠິກ຺ຂຸນີຫິ ສທ຺ຘິ ສມ຺ປໂຍເຊນ຺ຕິ 'ອປ຺ເປວ ນາມ ອມ຺ເຫສຸ ສາຣຊ຺ເຊຍ຺ຍຸ'''ນ຺ຕິ (ຈູລວ. ໔໑໑) –

ອິເມສຸ ວຕ຺ຖູສຸ.

ອຈ຺ຉິນ຺ນຈີວຣກາທີນນ຺ຕິ ອຈ຺ຉິນ຺ນຈີວຣຊິຕ຺ຓຈີວຣນຏ຺ຐຈີວຣຄິລານພຫຸສ຺ສຸຕສງ຺ຆກາຣນິຕ຺ຖຣກາທີນໍ. ຈີວຣາທີນີຕິ

ຈີວຣເກສຊ຺ຊເສນາສນາທີນີຯ ປຣິກຸລ຺ຊິຕພ຺ພານີຕິ ປຣິກຸລ຺ຊິຕພ຺ພານີ ມູລຕຈປ຺ຕຕອງກຸຣປ຺ຸປ຺ຜຜລາທີນີຯ ອປເນຕພ຺ພານີປີ ວຕ຺ຖູນີຕິ ອາວາສກາຣຕາທີອຕ຺ຖໍ ຫຣິຕພ຺ພານີປີ ຉາຍູປຄຜລູປຄຣຸກ຺ຂາທີນີຯ ຕຖາຣູປໍ ວາ ຊມ຺ມິກໍ ກຕິກໍ ກໂຣນ຺ເຕທີຕິ ຈີວຣປິຕ຺ຫປາຕຕ຺ຖາຍ ທີນ຺ນໂຕ ອາວາສຊຄ຺ຄນາທິກໍ ຕາທິສໍ ວາ ອລ຺ລມ຺ປິ ຊມ຺ມິກໍ ກຕິກໍ ກໂຣນ຺ເຕທີຯ

ເນວ ສຸຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉຕີຕິ ນ ມາຕິກາ ອາຄຈ຺ຉຕິຯ ໂນ ສຸຕ຺ຕວິກງ໌ໂຄຕິ ວິນໂຍປີ ນ ປຄຸໂຕຯ ພຸຍລ຺ຊນຈ຺ຉາຍາຍ ອຕ຺ຖໍ ປຜິພາຫ ຕີຕິ (ຈູລ຺ອວ໌ຯ ອຜ຺ຄ໌ຯ ໘໙໙) ພຸຍລ຺ຊນມຕ຺ຕເມວ ຄເຫຕ຺ວາ ອຕ຺ຖໍ ປຜິເສເຂຕິຯ ຊາຕຣູປຣຊຕເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖຸປ຺ປຜິຄ຺ຄຫຕາທີສຸ ວິນຍຊເຣທີ ກິກ຺ຂູທີ ອາປຕ຺ຕິຍາ ກາຣິຍມາເນ ທີສ຺ວາ "ກິ ອິເມ ອາປຕ຺ຕິຍາ ກາເຣຖ, ນນຸ 'ຊາຕຣູປຣຊຕປ຺ປຜິຄ຺ຄຫຕາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕີ'ຕິ (ທີຯ ນີຯ ໑ຯ໑໐, ໑໙໔) ເອວໍ ສຸຕ຺ເຕ ປຜິວິຣຕິມຕ຺ຕເມວ ວຸຕ຺ຕໍ, ນຕ຺ຖິ ເອຕ຺ຖ ອາປຕ຺ຕີ"ຕິ ວທຕິຯ ອປໂຣ ຊມ຺ມກຖິໂກ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອາຄຕຕ຺ຕາ ໂອລມ຺ເພຕ຺ວາ ນິວາເສນ຺ຕານໍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອາໂຣປີຍມານາຍ "ກິ ອິເມສໍ ອາປຕ຺ຕີ ອາໂຣ ເປຖ, ນນຸ 'ປຣິມຕ຺ຫລໍ ນິວາເສສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂາ ກຣຕີຍາ'ຕິ (ປາຈິຯ ໕໗໖) ເອວໍ ສິກ຺ຂາກຣຕມຕ຺ຕເມວ ວຸຕ຺ຕໍ, ນຕ຺ຖິ ເອຕ຺ຖ ອາປຕ຺ຕີ"ຕິ ວທຕິຯ ອຸພ຺ພາຫິກ ວິນິຈ຺ຉເຍຕີ ສມຖກ຺ຂນ຺ຊເກ ວຸຕ຺ເຕົາພ຺ພາຫິກວິນິຈ຺ຉເຍ "ສີລວາ ໂຫຕີ"ຕິອາທິກາຍ ທີ ທສງ໌ຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສມນ຺ນາຄເຕ ທ຺ເວ ຕໂຍ ກິກ຺ຂູ ອຸຈ຺ຈິນີຕ຺ວາ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ອຸພ຺ພາຫິກວິນິຈ຺ຉໂຍຕິ ທຜ຺ຄພ຺ໂພຯ

ປວາຣຕປ຺ປຈ຺ຈຸກ຺ກທ຺ຌນາຕິ ປວາຣຕາຍ ອຸກ຺ກສ຺ສນາ, ອຸທ຺ຊໍ ກທ຺ຌນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕິຫາວຕ຺ຖາຣກາສມເຖ ສພ຺ພສງ໌ຄາ ຫິກລຕ຺ຕີ ຈາຕິ "ສຸຕາຕຸ ເມ, ກນ຺ເຕ, ສງ໌ໂຜ, ອມ຺ຫາກໍ ກຕ຺ຫນຊາຕານໍ...ເປ... ຄເປຕ຺ວາ ຄິທີປ຺ປຜິສໍຍຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ (ຈູລ຺ອວ໌ຯ ໘໑໘-໘໑໙) ເອວໍ ຕິຫາວຕ຺ຖາຣກາສມເຖ ກຕາ ສພ຺ພປຄມາ ສພ຺ພສງ໌ຄາຫິກລຕ຺ຕີ ຈຯ

ອລາກາຍ ປຣິສກ຺ກນາທິເກທີຕິ ຈຕຸນ຺ນໍ ປຈ຺ຈຍານໍ ອລາກຕ຺ຖາຍ ປໂຍຄກຣຕາທິເກທິຯ ອາທິສທ຺ເທນ "ອນຕ຺ຖາຍ ປຣິສກ຺ກ ນໍ, ອນາວາສາຍ ປຣິສກ຺ກນໍ, ອກ຺ໂກສນປຣິກາສນໍ, ກິກ຺ຂູ ກິກ຺ຂູທີ ເກທນໍ, ພຸທ຺ຊສ຺ສ ອວຕ຺ຕກາຕນໍ, ຊມ຺ມສ຺ສ ອວຕ຺ຕກາຕ ນໍ, ສງ໌ຆສ຺ສ ອວຕ຺ຕກາຕນ"ນ຺ຕິ (ຈູລ຺ອວ໌ຯ ໘໖໘) ອວເສສໍ ສຕ຺ຕງ໌ຄໍ ສງ໌ຄຕ຺ຫາຕິຯ ອຜ຺ຄທງ໌ເຄທີ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສາຕິ ອຜ຺ຄ ທີ ເຈວ ອງ໌ເຄທີ ເອເກເກນປີ ອງ໌ເຄນ ຈ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສຯ ອສມ຺ໂກຄກຣຕຕ຺ຖນ຺ຕິ ເຕນ ທີນ຺ນສ຺ສ ເທຍ຺ຍຊມ຺ມສ຺ສ ອປ຺ປຜິຄ຺ຄຫຕຕ຺ຖໍຯ ປຕ຺ຕນິກ຺ກຸຊ຺ຊນວເສນາຕິ ກມ຺ມວາຈາຍ ປຕ຺ຕນິກ຺ກຸຊ຺ຊນວເສນ, ນ ອໂຊມຸຂຜ຺ຄປນວເສນຯ ປຕ຺ຕຸກ຺ກຸຊ຺ຊນວເສນາຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ຕສ຺ເສວາຕິ ໂຍ ປຕ຺ຕນິກ຺ກຸຊ຺ຊນວເສນ ກຕນິສ຺ສາຣໂຕ, ຕສ຺ເສວ ອຸ ປາສກສ຺ສຯ ສມ຺ມາວຕ຺ຕນ຺ຕສ຺ສາຕິ ເຍນ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ປຕ຺ຕຸກ຺ກຸຊ຺ຊນໍ, ເຕນ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສຯ ສາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ນິສ຺ ສາຣຕາ, ໂອສາຣຕາ ຈຯ

ສູຈິຍາທິອປ຺ປມຕ຺ຕກໍ ຕໍຕທຕ຺ຖິການໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕີ ເທຕີຕິ ອປ຺ປມຕ຺ຕກວິສ຺ສຊ຺ຊໂກຯ ສາຜິຍຄ຺ຄາຫາປໂກຕິ ວສ຺ສິກສາຜິຍຄ຺ ຄາຫາປໂກຯ ກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ເຕ ອາຣາມິເກ ເປສນຕ຺ຖາຍ ທາຕພ຺ພາ ສມ຺ມຸຕິ ອາຣາມິກເປສກສມ຺ມຸຕິຯ ເອສ ນໂຍ ສາມເຕຣ ເປສກສມ຺ມຸຕີຕິ ເອຕ຺ຖາປີຯ

ຕຊ຺ຊນີຍກມ຺ມາທີນໍ ສຕ຺ຕນ຺ນນ຺ຕິ ຕຊ຺ຊນີຍໍ, ນິຍສໍ, ປພ຺ພາຊນີຍໍ, ປຜິສາຣຕີຍໍ, ຕິວິຊລ຺ຈ ອຸກ຺ເຂປນີຍນ຺ຕິ ຕຊ຺ຊນີຍາທີນໍ ສຕ຺ຕນ຺ນໍຯ ອຜ຺ຄຍາວຕຕິຍກາຕິ ກິກ຺ຂູນໍ ວເສນ ຈຕ຺ຕາໂຣ, ກິກ຺ຂຸນີນໍ ວເສນ ຈຕ຺ຕາໂຣຕິ ອຜ຺ຄ ສງ໌ຆາທິເສສາຯ

ລຕ຺ຕິກມ຺ມາທິວເສນາຕິ ລຕ຺ຕິກມ຺ມລຕ຺ຕິທຸຕິຍກມ຺ມລຕ຺ຕິຈຕຸຕ຺ຖກມ຺ມວເສນຯ "ກຣິຍມານໍ ທລ຺ຫຕຣໍ ໂຫຕີ, ຕສ຺ມາ ກາຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ເອກຈ຺ເຈ ວທນ຺ຕິຯ ເອວໍ ປນ ສຕິ ກມ຺ມສງ໌ກໂຣ ໂຫຕີ, ຕສ຺ມາ ນ ກາຕພ຺ພນ຺ຕີ ປຜິກ຺ຂິຕ຺ຕເມວຯ ສເຈ ປນ ອກ຺ຂຣປຣິຫີນໍ ວາ ປທປຣິຫີນໍ ວາ ທຸຣຸຕ຺ຕປທໍ ວາ ໂຫຕີ, ຕສ຺ສ ໂສຊນຕ຺ຖໍ ປຸນປ຺ປຸນໍ ວຕ຺ຕຸໍ ວຜ຺ຜຕີຯ ອິທໍ ອກຸປ຺ປກມ຺ມສ຺ສ ທ ລ຺ຫີກມ຺ມໍ ໂຫຕີ, ກຸປ຺ປກມ຺ເມ ກມ຺ມໍ ຫຸຕ຺ວາ ຕິຜ຺ຄຕີຯ ສກລກ຺ຂເຕ໊ເນວາຕິ ລຕ຺ຕີລ຺ຈ ຈຕສ຺ໂສ ຈ ກມ຺ມວາຈາໂຍ ສາເວຕ຺ວາວຯ ນ ເສສກມ຺ມວເສນາຕິ ອປໂລກນກມ຺ມາທີນາ ອວເສສກມ຺ມວເສນ ນ ກາຕພ຺ພໍຯ

ກມ຺ມປ຺ປຜິພາຫນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຄິຕາຯ

໑໐ຯ ຉນ຺ທໍອທຕ຺ວາຄມນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອາໂຣຈິຕໍ ວຕ຺ຖຸ ອວິນິຈ຺ຉິຕນ຺ຕິ ອາໂຣຈິຕວຕ຺ຖຸ ອາປຕ຺ຕິກາກາເວນ ນ ວິນິຈ຺ຉິຕໍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ໂຈທເກນ ຈ ຈຸທິຕເກນ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ກຖາ ກຖິຕາ, ອນຸວິຊ຺ຊໂກ ສມ຺ມໂຕ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ວຕ຺ຖຸເມວ ອາໂຣຈິຕໍ ໂຫຕີຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຉນ຺ທໍ ອທຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກເມຍ຺ຍາຕິ “ກຖໍ ອິທໍ ກມ຺ມໍ ກຸປ຺ປໍ ອສ຺ສ, ວຄ຺ຄໍ ອສ຺ສ, ນ ກເຣຍ຺ຍາ”ຕິ (ປາຈິຯ ໔໗໑) ອິມິນາ ອຘິປ຺ປາເຍນ ຉນ຺ທໍ ອທຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນາສນໂຕ ອຸຏ຺ຐາຍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຯ ເຕນາຫ “ໂຍ ຠິກ຺ຂູ”ຕິອາທິຯ ກິຣິຍາກິຣິຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຄມນໍ ກິຣິຍໍ, ຉນ຺ທສ຺ສ ອທານໍ ອກິຣິຍໍຯ

ຉນ຺ທໍອທຕ຺ວາຄມນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໑ຯ ທຸພ຺ພລສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຍຖາສນ຺ຖຸຕນ຺ຕິ ຍຖາມິຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ “ໂຍ ໂຍ”ຕິ ອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ມິຕ຺ຕສນ຺ທິຏ຺ຐສມ຺ຠຕ຺ຕວເສນາຕິ ມິຕ຺ຕສນ຺ທິຏ຺ຐສມ຺ຠຕ຺ຕານໍ ວເສນຯ ຕຕ຺ຖ ມິຕ຺ຕາ ມິຕ຺ຕາວຯ ສນ຺ທິຏ຺ຐາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ຄມ຺ມ ທິຏ຺ຐມຕ຺ຕາ ນາຕິທລ຺ຫມິຕ຺ຕາຯ ສມ຺ຠຕ຺ຕາ ສຸຏ຺ຐຸ ຠຕ຺ຕາ ສິເນຫວນ຺ໂຕ ທລ຺ຫມິຕ຺ຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ

ປຎ຺ຈ ຄຣຸຠຓ຺ຑານີຕິ ຣາສິວເສນ ປຎ຺ຈ ຄຣຸຠຓ຺ຑານິ, ສຣູປວເສນ ປເນຕານິ ພຫູນິ ໂຫນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ “ຣາສິວເສນ ປຎ຺ຈ ຄຣຸຠຓ຺ຑານິ ວຸຕ຺ຕານີ”ຕິຯ ອາຣາໂມ (ຈູຬວຯ ອຏ຺ຐຯ ໒໔໑; ວິຯ ສງ຺ຄຯ ອຏ຺ຐຯ ໔໔໓) ນາມ ປຸປ຺ຜາຣາໂມ ວາ ຜລາຣາໂມ ວາຯ ອາຣາມວຕ຺ຖຸ ນາມ ເຕສໍເຍວ ອາຣາມານໍ ອຕ຺ຖາຍ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ຐປິໂຕກາໂສ, ເຕສຸ ວາ ອາຣາເມສຸ ວິນຏ຺ເຐສຸ ເຕສໍ ໂປຣາຓກຠູມິຠາໂຄ ຯ ວິຫາໂຣ ນາມ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ປາສາທາທິເສນາສນໍຯ ວິຫາຣວຕ຺ຖຸ ນາມ ຕສ຺ສ ປຕິຏ຺ຐາໂນກາໂສຯ ມຎ຺ໂຈ ນາມ ມສາຣໂກ ພຸນ຺ທິກາພທ຺ໂທ, ກຸລີຣປາທໂກ, ອາຫຈ຺ຈປາທໂກຕິ ອິເມສໍ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕານໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ມຎ຺ຈານໍ ອຎ຺ຎຕໂຣຯ ປີຐໍ ນາມ ມສາຣກາທີນໍເຍວ ຈຕຸນ຺ນໍ ປີຐານໍ ອຎ຺ຎຕຣໍຯ ຠິສິ ນາມ ອຸຓ຺ຓາຠິສິອາທີນໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ຠິສີນໍ ອຎ຺ຎຕຣາຯ ພິພ຺ໂພຫນໍ ນາມ ຣຸກ຺ຂຕູລລຕາຕູລໂປຏກີຕູລານໍ ອຎ຺ຎຕເຣນ ປຸຓ຺ຓໍຯ ໂລຫກຸມ຺ຠີ ນາມ ກາຬໂລເຫນ ວາ ຕມ຺ພໂລເຫນ ວາ ເຍນ ເກນຈິ ໂລເຫນ ກຕາ ກຸມ຺ຠີຯ ໂລຫຠາຓກາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ເອຕ຺ຖ ປນ ຠາຓກນ຺ຕິ ອຣຎ຺ຊໂຣ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ວາຣໂກຕິ ຆໂຏຯ ກຏາຫໍ ກຏາຫເມວຯ ວາສິອາທີສຸ, ວລ຺ລິອາທີສຸ ຈ ທຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍໍ ນາມ ນຕ຺ຖິຯ ເອວໍ –

ທ຺ວິສງ຺ຄຫານິ ທ຺ເວ ໂຫນ຺ຕິ, ຕຕິຍໍ ຈຕຸສງ຺ຄຫໍ;

ຈຕຸຕ຺ຖໍ ນວໂກຏ຺ຐາສໍ, ປຎ຺ຈມໍ ອຏ຺ຐເຠທນໍຯ

ອິຕິ ປຎ຺ຈຫິ ຣາສີຫິ, ປຎ຺ຈນິມ຺ມລໂລຈໂນ;

ປຎ຺ຈວີສວິຘໍ ນາໂຖ, ຄຣຸຠຓ຺ຑໍ ປກາສຍິຯ (ຈູຬວຯ ອຏ຺ຐຯ ໒໔໑; ວິຯ ສງ຺ຄຯ ອຏ຺ຐຯ ໔໔໓);

ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕຸໍ ວາ ວິຠຊິຕຸໍ ວາ ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ ມູລຈ຺ເຉທວເສນ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕຸໍ ວາ ວິຠຊິຕຸໍ ວາ ນ ວຏ຺ຏນ຺ຕິຯ ປຣິວຕ຺ຕນວເສນ ປນ ວິສ຺ສຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ, ວິຠຊນ຺ຕສ຺ສ ຈ ອນາປຕ຺ຕິຯ ເຕນາຫ “ຖາວເຣນາ”ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ຖາວເຣນ ຖາວຣນ຺ຕິ ອາຣາມອາຣາມວຕ຺ຖຸວິຫາຣວິຫາຣວຕ຺ຖຸນາ ອາຣາມໍ ອາຣາມວຕ຺ຖຸໍ ວິຫາຣໍ ວິຫາຣວຕ຺ຖຸໍຯ ອິຕເຣນາຕິ ອຖາວເຣນ, ປຈ຺ຉິມຣາສິຕ຺ຕເຍນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອກປ຺ປິເຍນາຕິ ສຸວຓ຺ຓມຍມຎ຺ຈາທີນາ ເຈວ ອກປ຺ປິຍຠິສິພິພ຺ໂພຫເນຫິ ຈຯ ມຫຄ຺ຆກປ຺ປິເຍນາຕິ ທນ຺ຕມຍມຎ຺ຈາທີນາ ເຈວ ປາວາຣາທີນາ ຈຯ ອິຕຣນ຺ຕິ ອຖາວຣໍຯ ກປ຺ປິຍປຣິວຕ຺ຕເນນ ປຣິວຕ຺ເຕຕຸນ຺ຕິ ຍຖາ ອກປ຺ປິຍໍ ນ ໂຫຕິ, ເອວໍ ປຣິວຕ຺ເຕຕຸໍຯ

ຕຕ຺ຣາຍໍ ປຣິວຕ຺ຕນນໂຍ (ຈູຬວຯ ອຏ຺ຐຯ ໒໔໑; ວິຯ ສງ຺ຄຯ ອຏ຺ຐຯ ໔໔໗) – ສງ຺ຆສ຺ສ ນາຬິເກຣາຣາໂມ ທູເຣ ໂຫຕິ, ກປ຺ປິຍກາຣກາ ພຫຸຕໍ ຂາທນ຺ຕິ, ຍມ຺ປິ ນ ຂາທນ຺ຕິ, ຕໂຕ ສກຏເວຕນໍ ທຕ຺ວາ ອປ຺ປເມວ ອາຫຣນ຺ຕິຯ ອຎ຺ເຎສໍ ປນ ຕສ຺ສາຣາມສ຺ສ ອວິທູເຣ ຄາມວາສີນໍ ມນຸສ຺ສານໍ ວິຫາຣສ຺ສ ສມີເປ ອາຣາໂມ ໂຫຕິ, ເຕ ສງ຺ຆໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ສເກນ ອາຣາເມນ ຕໍ ອາຣາມໍ ຍາຈນ຺ຕິ, ສງ຺ເຆນ “ຣຸຈ຺ຈຕິ ສງ຺ຆສ຺ສາ”ຕິ ອປໂລເກຕ຺ວາ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພຯ ສເຈປິ ຠິກ຺ຂູນໍ ຣຸກ຺ຂສຫສ຺ສໍ ໂຫຕິ,

ມນຸສ຺ສານໍ ປໍຍ຺ຈສຕານິ, ‘‘ຕຸມ຺ຫາກໍ ອາຣາໂມ ຊຸຫ຺ຫໂກ’’ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ។ ກິຍ຺ຈາປີ ອຍໍ ຊຸຫ຺ຫໂກ, ອຖ ໂຂ ອິຕໂຣ ພຫຸຕຣໍ ອາຍໍ ເທຕິ។ ສເຈປີ ສມກເມວ ເທຕິ , ເອວມ຺ປີ ອິຈ຺ຈິຕິຈ຺ຈິຕກ຺ຂເຓ ປຣິກ຺ລຸຊິຕຸໍ ສກ຺ກາຕິ ຄເຫຕພ຺ພເມວ។ ສເຈ ປນ ມນຸສ຺ສານໍ ພຫຸຕຣາ ຣຸກ຺ຂາ ໂຫນ຺ຕິ, ‘‘ນນຸ ຕຸມ຺ຫາກໍ ພຫຸຕຣາ ຣຸກ຺ຂາ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ។ ສເຈ ‘‘ອຕິເຣກໍ ອມ຺ຫາກໍ ປຸໍຍ຺ໍ ໂຫຕຸ, ສງ຺ໆສ຺ສ ເທມາ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຊານາເປຕ຺ວາ ສມ຺ປໍຈ຺ຈິຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ។ ກິກ຺ຂູນໍ ຣຸກ຺ຂາ ຜລຫາຣິໂນ, ມນຸສ຺ສານໍ ຣຸກ຺ຂາ ນ ຕາວ ຜລໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ។ ກິຍ຺ຈາປີ ນ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ນ ຈິເຣນ ຄຓ຺ຫິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ສມ຺ປໍຈ຺ຈິຕພ຺ພເມວ។ ມນຸສ຺ສານໍ ຣຸກ຺ຂາ ຜລຫາຣິໂນ, ກິກ຺ຂູນໍ ຣຸກ຺ຂາ ນ ຕາວ ຜລໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ‘‘ນນຸ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຣຸກ຺ຂາ ຜລຫາຣິໂນ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ។ ສເຈ ‘‘ຄຓ຺ຫຖ, ກນ຺ເຕ, ອມ຺ຫາກໍ ປຸໍຍ຺ໍ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ເທນ຺ຕິ, ຊານາເປຕ຺ວາ ສມ຺ປໍຈ຺ຈິຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ។ ເອວໍ ອາຣາເມນ ອາຣາໂມ ປຣິວຕ຺ເຕຕພ຺ໂພ, ເອເຕເນວ ນເຍນ ອາຣາມວຕ຺ຖຸປີ ວິຫາໂຣປີ ວິຫາຣວຕ຺ຖຸປີ ອາຣາເມນ ປຣິວຕ຺ເຕຕພ຺ພໍ។ ອາຣາມວຕ຺ຖຸນາ ຈ ມຫນ຺ເຕນ ວາ ຊຸຫ຺ຫເກນ ວາ ອາຣາມໍ ອາຣາມວຕ຺ຖຸໍ ວິຫາຣໍ ວິຫາຣວຕ຺ຖຸນ຺ຕິ។

ກຖໍ ວິຫາເຣນ (ຈູລຸອວ។ ອຍ຺ຖ។ ໓໒໑; ວິ។ ສງ຺ຄ។ ອຍ຺ຖ។ ໒໒໕) ວິຫາໂຣ ປຣິວຕ຺ເຕຕພ຺ໂພ? ສງ຺ໆສ຺ສ ອນ຺ໂຕຄາເມ ເຄຫໍ ໂຫຕິ, ມນຸສ຺ສານໍ ວິຫາຣມຊ຺ເຊ ປາສາໂທ, ອຸໂກປີ ອຄ຺ເຍນ ສມກາ។ ສເຈ ມນຸສ຺ສາ ເຕນ ປາສາເທນ ຕໍ ເຄຫໍ ຍາຈນ຺ຕິ, ສມ຺ປໍຈ຺ຈິຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ។ ກິກ຺ຂູນໍ ເຈ ມຫຄ຺ໆຕຣໍ ເຄຫໍ ໂຫຕິ, ‘‘ມຫຄ຺ໆຕຣໍ ອມ຺ຫາກໍ ເຄຫ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ກິຍ຺ຈາປີ ມຫຄ຺ໆຕຣໍ ປພ຺ພຊິຕານໍ ອສາຣຸປ຺ປໍ, ນ ສກ຺ກາ ຕຕ຺ຖ ປພ຺ພຊິເຕຫິ ວສິຕຸໍ, ອິທໍ ປນ ສາຣຸປ຺ປໍ, ຄຓ຺ຫຖາ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ, ເອວມ຺ປີ ສມ຺ປໍຈ຺ຈິຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ។ ສເຈ ປນ ມນຸສ຺ສານໍ ມຫຄ຺ໆໍ ໂຫຕິ ‘‘ນນຸ ຕຸມ຺ຫາກໍ ເຄຫໍ ມຫຄ຺ໆ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ។ ‘‘ໂຫຕຸ, ກນ຺ເຕ, ອມ຺ຫາກໍ ປຸໍຍ຺ໍ ກວິສ຺ສຕິ, ຄຓ຺ຫຖາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປນ ສມ຺ປໍຈ຺ຈິຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ។ ເອວໍ ວິຫາເຣນ ວິຫາໂຣ ປຣິວຕ຺ເຕຕພ຺ໂພ។ ເອເຕເນວ ນເຍນ ວິຫາຣວຕ຺ຖຸປີ ອາຣາໂມປີ ອາຣາມວຕ຺ຖຸປີ ວິຫາເຣນ ປຣິວຕ຺ເຕຕພ຺ພໍ។ ວິຫາຣວຕ຺ຖຸນາ ຈ ມຫຄ຺ເຍນ ວາ ອປ຺ປຄ຺ເຍນ ວາ ວິຫາຣໍ ວິຫາຣວຕ຺ຖຸໍ ອາຣາມໍ ອາຣາມວຕ຺ຖຸໍ។ ເອວໍ ຕາວ ຖາວເຣນ ຖາວຣປຣິວຕ຺ຕນໍ ເວທິຕພ຺ພໍ។

ອິຕເຣນ ອິຕຣປຣິວຕ຺ຕເນ ປນ ມໍຍ຺ຈປີຖໍ ມຫນ຺ຕໍ ວາ ໂຫຕຸ, ຊຸຫ຺ຫກໍ ວາ (ຈູລຸອວ។ ອຍ຺ຖ។ ໓໒໑; ວິ។ ສງ຺ຄ។ ອຍ຺ຖ។ ໒໒໕), ອນ຺ຕມໂສ ຈຕຸຣງ຺ຄຸລປາທກໍ ຄາມທາຣເກຫິ ປໍສ຺ວາຄາຣເກສຸ ກີລຸອນ຺ເຕຫິ ກຕມ຺ປີ ສງ຺ໆສ຺ສ ທິນ຺ນກາລໂຕ ປໍຍ຺ຖາຍ ຄຣຸກຓ຺ໍ ໂຫຕິ។ ສເຈປີ ຣາຊາ ວາ ຣາຊມຫາມຕ຺ຕາທໂຍ ວາ ເອກປ຺ປຫາເຣເນວ ມໍຍ຺ຈສຕໍ ວາ ມໍຍ຺ຈສຫສ຺ສໍ ວາ ເທນ຺ຕິ, ສພ຺ເພ ກປ຺ປີຍມໍຍ຺ຈາ ສມ຺ປໍຈ຺ຈິຕພ຺ພາ, ສມ຺ປໍຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວຸຑ຺ຒປ຺ປໍປາຍິຍາ ‘‘ສງ຺ໆິກປຣິໂກເຄນ ປຣິກ຺ລຸຊຖາ’’ຕິ ທາຕພ຺ພາ, ນ ປຸຄ຺ຄລິກປຣິໂກເຄນ ທາຕພ຺ພາ។ ອຕິເຣກມໍຍ຺ເຈ ກຓ຺ຫາຄາຣາທີສຸ ປໍຍ຺ໍເປຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປີຕ຺ວາ ປຣິກ຺ລຸຊິຕຸມ຺ປີ ວຍ຺ຍຕິ។ ພຫິສີມາຍ ‘‘ສງ຺ໆສ຺ສ ເທມາ’’ຕິ ທິນ຺ນມໍຍ຺ໂຈ ສງ຺ໆຕ຺ເຖຣສ຺ສ ວສນຍ຺ຖາເນ ທາຕພ຺ໂພ។ ຕຕ຺ຖ ເຈ ພຫູ ມໍຍ຺ຈາ ໂຫນ຺ຕິ, ມໍຍ຺ເຈນ ກມ຺ມໍ ນຕ຺ຖິ។ ຍສ຺ສ ວສນຍ຺ຖາເນ ກມ຺ມໍ ອຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖ ‘‘ສງ຺ໆິກປຣິໂກເຄນ ປຣິກ຺ລຸຊຖາ’’ຕິ ທາຕພ຺ໂພ, ນ ປຸຄ຺ຄລິກໂກເຄນ។ ມຫຄ຺ເຍນ ສຕຄ຺ໆນເກນ ວາ ສຫສ຺ສຄ຺ໆນເກນ ວາ ມໍຍ຺ເຈນ ອໍຍ຺ໍ ມໍຍ຺ຈສຕໍ ລກຕິ, ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພໍ។ ນ ເກວລໍ ມໍຍ຺ເຈນ ມໍຍ຺ໂຈເຍວ, ອາຣາມອາຣາມວຕ຺ຖຸວິຫາຣວິຫາຣວຕ຺ຖຸປີຖກິສິພິພ຺ໂພຫນານິປີ ປຣິວຕ຺ເຕຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ។ ເອເສວ ນໂຍ ປີຖກິສິພິພ຺ໂພຫເນສຸປີ។ ວຣເສນາສນາທີນໍ ສໍຣກ຺ຂຓຕ຺ຖນ຺ຕິ ສເຈ ທຸພ຺ກິກ຺ຂໍ ໂຫຕິ, ກິກ຺ຂູ ປີຓ຺ຑປາເຕນ ນ ຍາເປນ຺ຕິ, ເອຕ຺ຖ ຣາຊໂຣຄໂຈຣກຍານິ, ອໍຍ຺ໍຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉນ຺ຕານໍ ວິຫາຣາ ປລຸຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕາລນາລຸອິເກຣາທີເກ ວິນ຺ເສນ຺ຕິ, ເສນາສນປ຺ຈ຺ຈຍໍ ສນ຺ຫາຍ ຍາເປຕຸໍ ສກ຺ກາ ໂຫຕິ, ເອວຣູເປ ກາເລ ວຣເສນາສນາທີນໍ ສໍຣກ຺ຂຓຕ຺ຖໍ។ ລາມການິ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕຸນ຺ຕິ ລາມກໍ ລາມກໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕຸໍ, ລາມກໂກຍິຍາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕຸນ຺ຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍ។ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ປຣິກ຺ລຸຊິຕຸໍ ວຍ຺ຍຕີຕິ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຕໂຕ ລທ຺ຫຍາຄຸກຕ຺ຕຈີວຣາທີນິ ປຣິກ຺ລຸຊິຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ។ ກາລຸອໂລຫຕມ຺ພໂລຫກໍສໂລຫວຍ຺ຍໂລຫານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກໍສໂລຫໍ, ວຍ຺ຍໂລຫຍ຺ຈ ກິຕ຺ຕິມໂລຫໍ។ ຕີຕິ ຫີ ກິຕ຺ຕິມໂລຫານິ ກໍສໂລຫໍ, ວຍ຺ຍໂລຫໍ, ອາຣກູຍນ຺ຕິ។ ຕຕ຺ຖ ຕິປຸຕມ຺ເພ ມິສ຺ເສຕ຺ວາ ກຕໍ ກໍສໂລຫໍ, ສີຕມ຺ເພ ມິສ຺ເສຕ຺ວາ ກຕໍ ວຍ຺ຍໂລຫໍ, ຣສກຕມ຺ເພ ມິສ຺ເສຕ຺ວາ ກຕໍ ອາຣກູຍໍ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ກໍສໂລຫໍ, ວຍ຺ຍໂລຫຍ຺ຈ ກິຕ຺ຕິມໂລຫ’’ນ຺ຕິ។ ຕໂຕ ອຕິເຣກນ຺ຕິ ຕໂຕ ອຕິເຣກຄຣຸຄຓ຺ຫນໂກ។

ສຣໂກຕິ ມຊ຺ເຊ ມກຸລຸອໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ມຸຂວຍ຺ຍິວິຕ຺ຖຕໍ ກຕ຺ວາ ປີຍ຺ຖິໂຕ ນາເມຕ຺ວາ ກາຕພ຺ພໍ ເອກໍ ກາຊນໍ។ ‘‘ສຣາວ’’ນ຺ຕິປີ ວທນ຺ຕິ។ ອາທິສທ຺ເທນ ກໍຍ຺ຈນກາທີນໍ ຄິຫິອຸປກຣຓານໍ ຄຫຓໍ។ ຕານິ ຫີ ຊຸຫ຺ຫການິປີ ຄຣຸກຓ຺ຫາເນວ ຄິຫິອຸປກຣຓຕ຺ຕາ ຕິ។ ປີ-ສທ຺ເທນ ປເຄວ ມຫນ຺ຕານີຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ອິມານິ ປນ ກາຊນິຍານິ ກິກ຺ຂູປກຣຓຕ຺ຕາຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍ។ ຍຖາ ຈ ເອຕານິ, ເອວໍ ກຸຓ຺ຑິກາປີ ກາຊນິຍາ។ ວກ຺ຂຕິ ຫີ ‘‘ຍຖາ ຈ ມຕ຺ຕິກາກຓ຺ເຑ, ເອວໍ ໂລຫກຓ຺ເຑປີ ກຸຓ຺ຑິກາ ກາຊນິຍໂກຍ຺ຖາສເມວ ກຊ຺ຊຕີ’’ຕິ (ກງ຺ຂາ។ ອຍ຺ຖ។ ທຸພ຺ພລສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ)។ ສງ຺ໆິກປຣິໂກເຄນາຕິ ອາຄນ຺ຕຸການໍ ວຸຑ຺ຒຕຣານໍ ທຕ຺ວາ ປຣິໂກເຄນ។ ຄິຫິວິກຍາຕິ ຄິຫີຫິ ວິກຕາ ປໍຍ຺ໍຕ຺ຕາ, ອຕ຺ຕໂນ ວາ ສນ຺ຕກກຣເຓນ ວິຣູປໍ ກຕາ។ ປຸຄ຺ຄລິກປຣິໂກເຄນ ນ ວຍ຺ຍຕີຕິ

ອາຄນ຺ຕຸການໍ ອາຫຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກໍ ວິຍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິຫຣິຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ. ປິປ຺ຜລິໂກຕິ ກຕ຺ຕຣີ. ອາຣກຓ຺ຏກໍ ສູຈິເວຘກໍ. ຕາຬໍ ຍນ຺ຕໍ. ກຕ຺ຕຣຍຏ຺ຐິເວຘໂກ ກຕ຺ຕຣຍຏ຺ຐິວລຍໍ. ຍຖາ ຕຖາ ຆນກຕໍ ໂລຫນ຺ຕິ ໂລຫວຏ຺ຏິ ໂລຫຄຸໂຬ ໂລຫປິຓ຺ຑິ ໂລຫຈກ຺ກລິກນ຺ຕິ ເອວໍ ຆນກຕໍ ໂລຫໍ. ຂີຣປາສາຓມຍານີຕິ ມຸທຸກຂີຣວຓ຺ຓປາສາຓມຍານິ.

ຄິຫິວິກຏານິປິ ນ ວຏ຺ຏນ຺ຕິ ອນາມາສຕ຺ຕາ. ປິ-ສທ຺ເທນ ປເຄວ ສງ຺ຆິກປຣິໂຠເຄນ ວາ ປຸຄ຺ຄລິກປຣິໂຠເຄນ ວາຕິ ທສ຺ເສຕິ. ເສນາສນປຣິໂຠໂຄ ປນ ສພ຺ພກປ຺ປິໂຍ. ຕສ຺ມາ ຊາຕຣູປາທິມຍາ ສພ຺ເພປິ ເສນາສນປຣິກ຺ຂາຣາ ອາມາສາ. ເຕນາຫ 'ເສນາສນປຣິໂຠເຄ ປນາ'ຕິອາທິ.

ເສສາຕິ ຕໂຕ ມຫຕ຺ຕຣີ ວາສີ. ຍາ ປນາຕິ ຍາ ກຸຐາຣີ ປນ. ກຸທາໂລ ອນ຺ຕມໂສ ຈຕຸຣງ຺ຄຸລມຕ຺ໂຕປິ ຄຣຸຠຓ຺ຑເມວ. ນິຂາທນໍ ຈຕຸຣສ຺ສມຸຂໍ ວາ ໂທຓິມຸຂໍ ວາ ວງ຺ກໍ ວາ ອຸຊຸກໍ ວາ, ອນ຺ຕມໂສ ສມ຺ມຸຎ຺ຊນີທຓ຺ຑກເວຘນມ຺ປິ ທຓ຺ຑພນ຺ຘໍ ເຈ, ຄຣຸຠຓ຺ຑເມວ. ເຕນາຫ 'ກຸທາໂລ ທຓ຺ຑພນ຺ຘນິຂາທນໍ ວາ ອຄຣຸຠຓ຺ຑໍ ນາມ ນຕ຺ຖີ'ຕິ. ສິປາຏິກາ ນາມ ຂຸຣໂກໂສ. ສິຂຣໍ ປນ ທຓ຺ຑພນ຺ຘນິຂາທນໍ ອນຸໂລເມຕີຕິ ອາຫ 'ສິຂຣມ຺ປິ ນິຂາທເນເນວ ສງ຺ຄຫິຕ'ນ຺ຕິ. ສເຈ ຕມ຺ປິ ປນ ອທຓ຺ຑກໍ ຜລມຕ຺ຕໍ, ຠາຊນີຍໍ. ອຸປກ຺ຂເຣຕິ ວາສິອາທິຠຓ຺ຑານິ.

ປຕ຺ຕພນ຺ຘໂກ ນາມ ປຕ຺ຕສ຺ສ ຄຓ຺ຐິກາທິກາຣໂກ. 'ປຏິມາສຸວຓ຺ຓາທິປຕ຺ຕກາຣໂກ'ຕິປິ ວທນ຺ຕິ. ຕິປຸຈ຺ເຉທນກສຕ຺ຖໍ, ສຸວຓ຺ຓຈ຺ເຉທນກສຕ຺ຖໍ, ກຕປຣິກມ຺ມຈມ຺ມຈ຺ຉິນ຺ທນກຂຸທ຺ທກສຕ຺ຖນ຺ຕິ ອິມານິ ເຈຕ຺ຖ ຕີຓິ ປິປ຺ຜລິກໍ ອນຸໂລເມນ຺ຕີຕິ ອາຫ 'ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ'ຕິອາທິ. ອິຕຣານີຕິ ມຫາກຕ຺ຕຣີອາທີນິ.

ອຑ຺ຒພາຫຸປ຺ປມາຓາຕິ (ສາຣຕ຺ຖ. ຏີ. ຈູຬວຄ຺ຄ ໓.໓໘໑) ກປ຺ປຣໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ອໍສກູຏປ຺ປມາຓາ, ວິທຕ຺ຖິຈຕຸຣງ຺ຄຸລປ຺ປມາຓາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ຕຕ຺ຖຊາຕກາຕິ ສງ຺ຆິກຠູມິຍໍ ຊາຕາ. ອາຣກ຺ຂສໍວິຘາເນນ ຣກ຺ຂິຕຕ຺ຕາ ຣກ຺ຂິຕາ ຈ ສາ ມຎ຺ຊູສາທີສຸ ປກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ວິຍ ຍຖາ ຕໍ ນ ນສ຺ສຕິ, ເອວໍ ໂຄປນໂຕ ໂຄປິຕາ ຈາຕິ ຣກ຺ຂິຕໂຄປິຕາ. ຕຕ຺ຖຊາຕກາປິ ປນ ອຣກ຺ຂິຕາ ຄຣຸຠຓ຺ຑເມວ ນ ໂຫຕິ. 'ສງ຺ຆກມ຺ເມ ຈ ເຈຕິຍກມ຺ເມ ຈ ກເຕ'ຕິ ອິມິນາ ສງ຺ຆສນ຺ຕເກນ ເຈຕິຍສນ຺ຕກໍ ຣກ຺ຂິຕຸໍ, ປຣິວຕ຺ເຕຕຸຎ຺ຈ ວຏ຺ຏຕີຕິ ທີເປຕິ. ສຸຕ຺ຕໍ ປນາຕິ ວຏ຺ຏິຕຎ຺ເຈວ ອວຏ຺ຏິຕຎ຺ຈ ສຸຕ຺ຕໍ.

ອຏ຺ຐງ຺ຄຸລສູຈິທຓ຺ຑມຕ຺ໂຕປີຕິ ອນ຺ຕມໂສ ທີຆໂສ ອຏ຺ຐງ຺ຄຸລມຕ຺ໂຕ, ປຣິຓາຫໂຕ ສີຫຬປຕ຺ຕສູຈິທຓ຺ຑມຕ຺ໂຕ. ເອຕ຺ຖາຕິ ເວຬຸເກ. ທຑ຺ຒໍ ເຄຫໍ ເຍສໍ ເຕຕິ ທຑ຺ຒເຄຫາ. ນ ວາເຣຕພ຺ພາຕິ 'ມາ ຄຓ຺ຫິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຖາ'ຕິ ນ ນິເສເຘຕພ຺ພາ. ເທສນ຺ຕຣຄເຕນ ສມ຺ປຕ຺ຕວິຫາເຣ ສງ຺ຆິກາວາເສ ຐເປຕພ຺ພາ.

ອວເສສຎ຺ຈ ຉທນຕິຓນ຺ຕິ ມຸຎ຺ຊປພ຺ພຊາທິ ອວເສສໍ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ຉທນຕິຓໍ. ຍຕ຺ຖ ປນ ຕິຓໍ ນຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖ ປຓ຺ເຓຫິ ຉາເທນ຺ຕິ (ຈູຬວ. ອຏ຺ຐ. ໓໘໑). ຕສ຺ມາ ປຓ຺ຓມ຺ປິ ຕິເຓເນວ ສງ຺ຄຫິຕນ຺ຕິ ອາຫ 'ຉທນຕິຓຎ຺ເຈວ ປຓ຺ຓຎ຺ຈາ'ຕິອາທິ. ອຏ຺ຐງ຺ຄຸລປ຺ປມາໂຓປີຕິ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ອຏ຺ຐງ຺ຄຸລປ຺ປມາໂຓ. ລິຂິຕໂປຕ຺ຖໂກ ປນ ຄຣຸຠຓ຺ໂຑ ນ ໂຫຕິ.

ເວຬຸມ຺ຫີ ວຸຕ຺ຕປ຺ປມາໂຓຕິ 'ອຏ຺ຐງ຺ຄຸລສູຈິທຓ຺ຑມຕ຺ໂຕປີ'ຕິ ເວຬຸກຓ຺ເຑ ວຸຕ຺ຕປ຺ປມາໂຓ. ສງ຺ຆສ຺ສ ທິນ຺ໂນ ວາຕິ ທາຣຸທຸລ຺ລຠຏ຺ຐາເນ ສງ຺ຆສ຺ສ ທິນ຺ໂນ ວາ. ກຸຣຸນ຺ທິຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ທາຣຸຠຓ຺ຑວິນິຈ຺ຉຍໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ມຫາອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ວຕ຺ຕຸໍ 'ອປິຈາ'ຕິອາທິມາຫ. ອາສນ຺ທິກາທີນີຕິ ເອຕ຺ຖ ອາສນ຺ທິໂກຕິ ຈຕຸຣສ຺ສປີຐໍ ວຸຈ຺ຈຕິ. 'ອຸຈ຺ຈກມ຺ປິ ອາສນ຺ທິກ'ນ຺ຕິ ວຈນໂຕ ເອກໂຕຠາເຄນ ທີຆປີຐເມວ ຫິ ອຏ຺ຐງ຺ຄຸລປາທກໍ ວຏ຺ຏຕິ. ຈຕຸຣສ຺ສາສນ຺ທິໂກ ປນ ປມາຓາຕິກ຺ກນ຺ໂຕປິ ວຏ຺ຏຕີຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອາທິສທ຺ເທນ 'ສຕ຺ຕງ຺ໂຄ, ຠທ຺ທປີຐໍ, ເອຬກປາທກປີຐໍ, ອາມລກວຏ຺ຏກປີຐໍ, ຜລກໍ, ໂກຈ຺ຉໍ, ປລາລປີຐກ'ນ຺ຕິ (ຈູຬວ. ອຏ຺ຐ. ໓໘໑) ອິເມ ສງ຺ຄຍ຺ຫນ຺ຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ເຕນາຫ 'ອນ຺ຕມໂສ'ຕິອາທິ. ປຓ຺ເຓຫີ ວາຕິ ກທລິປຕ຺ຕາທີຫິ ວາ. ພ຺ຍຄ຺ຆຈມ຺ໂມນທ຺ຘມ຺ປິ ວາຬຣູປປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ຣຕນປຣິສິພ຺ພິຕໍ ໂກຈ຺ຉກໍ ຄຣຸຠຓ຺ຑເມວ.

ຆຏ຺ຏນຜລກໍ ນາມ ຍຕ຺ຖ ຐເປຕ຺ວາ ຣຊິຕຈີວຣໍ ຫຕ຺ເຖຫິ ຆຏ຺ເຏນ຺ຕິ. ທຓ຺ຑມຸຄ຺ຄໂຣ ນາມ ເຍນ ຣຊິຕຈີວຣໍ ໂປເຘນ຺ຕິ. ອມ຺ພຓນ຺ຕິ ຜລເກຫິ ໂປກ຺ຂຣຓີ ວິຍ ກຕໍ ປານີຍຠາຊນໍ. ຣຊນໂທຓີຕິ ປກ຺ກຣຊນໍ ອາກິຣິຕ຺ວາ ຐປນຠາຊນໍ.

ອກປ຺ປິຍຈມ຺ມນ຺ຕິ ສີຫາທີນໍ ຈມ຺ມໍຯ “ຠູມຕ຺ຖຣຓໍ ກຕ຺ວາ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ ອິທໍ ອກປ຺ປິຍຈມ຺ມໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ “ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓຄຕິກ”ນ຺ຕິ ອິມິນາ ມຎ຺ຈປີເຐປິ ອຕ຺ຖຣິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ ທີເປຕິຯ ປາວາຣາທິປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓມ຺ປິ ຄຣຸຠຓ຺ຑນ຺ຕິ ເອເກຯ ໂນຕິ ອປເຣຯ ວີມໍສິຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ກປ຺ປິຍຈມ຺ມານີຕິ ມິຄາທີນໍ ຈມ຺ມານິຯ

ສພ຺ພໍ ຈກ຺ກຍຸຕ຺ຕຍານນ຺ຕິ ຣຖສກຏາທິກໍ ສພ຺ພຈກ຺ກຍຸຕ຺ຕຍານໍຯ ວິສງ຺ຂຣິຕຈກ຺ກໍ ປນ ຍານໍ ຠາຊນີຍໍຯ ອນຸຎ຺ຎາຕວາສີ ນາມ ຍາ ສິປາຏິກາຍ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຣິຫຣິຕຸໍ ສກ຺ກາຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ມຸຏ຺ຐິປຓ຺ຓນ຺ຕິ ຕາລປຕ຺ຕໍຯ ຕຎ຺ຫິ ມຸຏ຺ຐິນາ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິຫຣນ຺ຕິຕິ “ມຸຏ຺ຐິປຓ຺ຓ”ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ມຸຏ຺ຐິປຓ຺ຓນ຺ຕິ ຉຕ຺ຕຈ຺ຉທນປຓ຺ຓເມວາຕິ ເກຈິຯ ອຣຓີສຫິຕນ຺ຕິ ອຣຓີຍຸຄຬໍ, ອຸຕ຺ຕຣາຣຓີ, ອຘຣາຣຓີຕິ ອຣຓີທ຺ວຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຜາຕິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາຕິ ອນ຺ຕມໂສ ຕໍອຄ຺ຆນກວາລິກາຍປິ ຖາວຣໍ ວຑ຺ຒິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາຯ ຜາຕິກມ຺ມໍ ອກຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫນ຺ເຕນ ຕຕ຺ເຖວ ວລຎ຺ເຊຕພ຺ໂພຯ ຄມນກາເລ ສງ຺ຆິເກ ອາວາເສ ຐເປຕ຺ວາ ຄນ຺ຕພ຺ພໍຯ ອສຕິຍາ ຄເຫຕ຺ວາ ຄເຕນ ປຫິຓິຕ຺ວາ ທາຕພ຺ໂພຯ ເທສນ຺ຕຣຄເຕນ ສມ຺ປຕ຺ຕວິຫາເຣ ສງ຺ຆິກາວາເສ ຐເປຕພ຺ໂພຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ມຕ຺ຕິກາຠາຓ຺ເຑາຯ ກຸຓ຺ຑິກາຕິ ອໂຍກຸຓ຺ຑິກາ ເຈວ ຕມ຺ພໂລຫກຸຓ຺ຑິກາ ຈຯ ຠາຊນີຍໂກຏ຺ຐາສເມວ ຠຊຕີຕິ ຠາຊນີຍປກ຺ຂເມວ ເສວຕິ, ນ ຕຸ ຄຣຸຠຓ຺ຑນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກຎ຺ຈນໂກ ປນ ຄຣຸຠຓ຺ຑເມວາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອິຕຣນ຺ຕິ ຄຣຸຠຓ຺ຑໍຯ

ທຸພ຺ພລສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໘ຯ ປຣິຓາມນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ທວາທສເມ ນ ກິຎ຺ຈິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ອຕ຺ຖິຯ

ປຣິຓາມນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ສຫຘມ຺ມິກວຄ຺ໂຄ ອຏ຺ຐໂມຯ

໙ຯ ຣຕນວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ອນ຺ເຕປຸຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອພິສິຕ຺ຕຣາຊໂກ ອພິຄ຺ຄຕຣຕນໂກຕິ ເອຕ຺ຖ “ສຍນີຆເຣ”ຕິ ປາຐເສໂສ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຕິ ອາຫ “ອພິສິຕ຺ໂຕ ຣາຊາ ອິໂຕ”ຕິອາທີຯ ຕຕ຺ຖ ອິໂຕຕິ ສຍນີຆຣໂຕຯ ສຍນີຆເຣຕິ ສຍນີຍຆເຣຯ ຍຕ຺ຖ ຣຎ຺ໂຎ ສຍນໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ອນ຺ຕມໂສ ສາຓິປາກາຣປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕມ຺ປິ, ຕສ຺ມິນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຣຕິຊນນຏ຺ເຐນ ຣຕນໍ, ຫຕ຺ຖີອາທີຯ ອິຘ ປນ ອິຕ຺ຖີຣຕນໍ ອຘິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາຫ “ຣຕນໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ມເຫສີ”ຕິຯ

ອຸໂຠສູຕິ ຣາຊມເຫສີສຸຯ ກິຣິຍາກິຣິຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອິນ຺ທຂີລາຕິກ຺ກໂມ ກິຣິຍໍ, ອປ຺ປຏິສໍວິທິຕໍ ອກິຣິຍນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ອນ຺ເຕປຸຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒ຯ ຣຕນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ມຸຕ຺ຕາທິທສວິຘນ຺ຕິ “ມຸຕ຺ຕາ ມຓີ ເວຬຸຣິໂຍ ສງ຺ໂຂ ສິລາ ປວາຬໍ ຣຊຕໍ ຊາຕຣູປໍ ໂລຫິຕງ຺ໂກ ມສາຣຄລ຺ລ”ນ຺ຕິ (ປາຈິຯ ໕໐໖) ທສວິຘໍ ຣຕນໍຯ ອຊ຺ຌາວສຖາຕິ ເຄເຫຯ ເຕນາຫ “ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສາ”ຕິອາທິ, ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ອາວສຖສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອາວສໂຖຕິ ເຈຕ຺ຖ ອນ຺ໂຕຄາເມ ນິວິຏ຺ຐເຄຫໍ ອຘິປ຺ເປຕໍ. ອາຣາເມ ນິວິຏ຺ຐເຄຫໍ ປນ ອຊ຺ຌາຣາມຄ຺ຄຫເຓເນວ ຄຫິຕໍ. “ອາວສໂຖຕິ ເຈຕ຺ຖ ອນ຺ໂຕອາຣາເມ ວາ ໂຫຕຸ, ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ວາ, ອຕ຺ຕໂນ ວສນຏ຺ຐານໍ ອຸຈ຺ຈຕີ”ຕິ (ສາຣຕ຺ຖ. ຏີ. ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໓.໔໐໖) ເກຈິ. ສພ຺ເພສມ຺ປີ ອຕ຺ຖາຍ ທຸກ຺ກຏເມວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວາ ເຕສໍ ສງ຺ຆາທີນໍ ວາ ອຕ຺ຖາຍ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ ວາ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫາເປນ຺ຕສ຺ສ ວາ ທຸກ຺ກຏເມວ. ສເຈ ປນ ມາຕາປິຕູນໍ ສນ຺ຕກໍ ອວສ຺ສໍ ປຏິສາເມຕພ຺ພໍ ກປ຺ປິຍຠຓ຺ຑໍ ໂຫຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖາຍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຏິສາເມຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ “ຕາທິສໍ ປນາ”ຕິອາທິ. ຕາທິສນ຺ຕິ ຍໍ ມາຕາປິຕູນໍ ສນ຺ຕກໍ ອວສ຺ສໍ ປຏິສາເມຕພ຺ພໍ ກປ຺ປິຍຠຓ຺ຑໍ, ຕາທິສໍ. ຉນ຺ເທນປີ ຠເຍນປີຕິ ວຑ຺ຒກີອາທີສຸ ຉນ຺ເທນປີ, ຣາຊວລ຺ລເຠສຸ ຠເຍນປີ.

ຕາທິເສ ຐາເນຕິ ມຫາວິຫາຣສທິສສ຺ສ ມຫາຣາມສ຺ສ ປາກາຣປຣິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ປຣິເວເຓ. ສຎ຺ຎາຓໍ ກຕ຺ວາຕິ “ເອຕ຺ຕກາ ກຫາປຓາ”ຕິອາທິນາ ຣູເປນ ວາ ລຎ຺ຉນາທິນິມິຕ຺ເຕນ ວາ ສຎ຺ຎາຓໍ ກຕ຺ວາ, ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຏິຣູປານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຫຕ຺ເຖຕິ ລຊ຺ຊີນໍ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈການໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຫຕ຺ເຖ. ໂລລຊາຕິການໍ ຫິ ຫຕ຺ເຖ ຐເປຕຸໍ ນ ລພ຺ຠຕິ. ເນວ ປກ຺ກມຕີຕິ ເນວ ຕມ຺ຫາ ອາວາສາ ປກ຺ກມຕິ. “ຖາວຣໍ ເສນາສນໍ ວາ”ຕິອາທິນາ ອຕ຺ຕໂນ ຈີວຣາທິມູລໍ ນ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ (ປາຈິ. ອຏ຺ຐ. ໔໐໖) ທສ຺ເສຕິ. ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາຕິ ຍໍ ຖາວຣເສນາສນາທິ ກຕໍ, ຕໍ ອຸປາສກ ຕວ ສນ຺ຕເກນ ອິທໍ ນາມ ກຕນ຺ຕິ ເອວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ. ສມາທເປຕ຺ວາຕິ ອຎ຺ຎໍ ສມາທເປຕ຺ວາ, “ອຸທ຺ທິສ຺ສ ອຣິຍາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ, ເອສາ ອຣິຍານ ຍາຈນາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຍາຈິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອນຸຎ຺ຎາຕຏ຺ຐາເນຕິ ອຊ຺ຌາຣາມອຊ຺ຌາວສເຖ. ອາມາສນ຺ຕິ ອາມສິຕພ຺ພຎ຺ເຈວ ປຏິສາເມຕພ຺ພຎ຺ຈ ວຕ຺ຖາທີ.

ຣຕນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໓. ວິກາລຄາມປ຺ປເວສນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຈາຣິຕ຺ເຕຕິ ຈາຣິຕ຺ຕສິກ຺ຂາປເທ. ອຸປຈາຣນ຺ຕິ ທຸຕິຍເລຑ຺ຑຸປາຕໍ. ອຎ຺ຎໍ ຄາມໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕານໍ ປຸນ ອາປຸຈ຺ຉນກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖີຕິ ອຸສ຺ສາຫໍ ອປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສມ຺ເຠຕ຺ວາ ອຎ຺ຎໍ ຄາມໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕານໍ ຄາມສຕມ຺ປິ ໂຫຕຸ, ປຸນ ອາປຸຈ຺ຉນກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ “ສເຈ ປນາ”ຕິອາທິ. ອຸສ຺ສາຫນ຺ຕິ ຄາມປ຺ປວິສນຸສ຺ສາຫໍ. ອນ຺ຕຣາຣາມາທີສຸ (ປາຈິ. ອຏ຺ຐ. ໔໑໘) ນ ເກວລໍ ອນາປຸຈ຺ຉາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ເສວ, ກາຍພນ຺ຘນໍ ອພນ຺ຘິຕ຺ວາ ສງ຺ຆາຏິໍ ອປາຣຸປິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສາປິ ອນາປຕ຺ຕິ. ອາປທາສູຕິ ສີໂຫ ວາ ພ຺ຍຄ຺ໂຆ ວາ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ເມໂຆ ວາ ອຸຏ຺ເຐຕິ, ອຎ຺ໂຎ ວາ ໂກຈິ ອຸປທ຺ທໂວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ , ອນາປຕ຺ຕິ. ເອວຣູປາສຸ ອາປທາສຸ ພ ຫິຄາມໂຕ ອນ຺ໂຕຄາມໍ ປວິສິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ.

ວິກາລຄາມປ຺ປເວສນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໔. ສູຈິຆຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຕໍ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ (ສາຣຕ຺ຖ. ຏີ. ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໓.໔໑໗) ປຐມໍ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ເທເສຕພ຺ພຕ຺ຕາ ຕໍ ເຠທນກໍ ອສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ.

ອຣຓິເກຕິ ອຣຓິສນ຺ເກ. ວິເຘຕິ ເວເຘ. ວາສິຊເຏຕິ ວາສິທຓ຺ຑເກ ຈ.

ສູຈິຆຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໕. ມຎ຺ຈປີຐສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອຏ຺ຐງ຺ຄຸລປາທກນ຺ຕິ ກາວນປ຺ປີສກນິທ຺ເທໂສ. “ເຉທນກໍ ເຠທນກສທິສເມວາ”ຕິ ອິມິນາ “ເຉທນເມວ ເຉທນກໍ, ຕໍ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ເຉທນກ”ນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ອຕິທິສຕິ.

ຍຖາ ປມາຓເມວ ອຸປ຺ຣິ ທິສ຺ສຕິ, ເອວໍ ນິຂິປິຕ຺ວາ ວາຕິ ສເຈ ປນ ນ ຉິນ຺ທິຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ຍຖາ ປມາຓເມວ ອຸປ຺ຣິ ທິສ຺ສຕິ, ເອວໍ ຠູມິຍໍ ນິຂິປິຕ຺ວາ ວາ។ ອຍ຺ຍກໍ ວາ ພນ຺ຘິຕ຺ວາຕິ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຕຸລາສງ຺ຆາເຕ ຖເປຕ຺ວາ ອຍ຺ຍໍ ກຕ຺ວາ។

ມຍ຺ຈປີຐສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

໖។ ຕູໂລນທ຺ຘສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຈິມິລິກໍປຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ຕູລໍ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາຕິ ມຍ຺ຈປີຐານໍ ອຸປ຺ຣິ ຈິມິລິກໍ ປຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອຸປ຺ຣິ ຕູລໍ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອຸປ຺ຣິ ຈິມິລິກາຍາຕິ ອຸປ຺ຣິມກາເຍ ຈິມິລິກາຍ។

ສີສປ຺ປມາຓນ຺ຕິ (ຈູລ຺ວ។ ອຏ຺ຐ។ ໒໙໗; ສາຣຕ຺ຖ។ ຏີ។ ຈູລ຺ວຄ຺ຄ ໓។໒໙໗) ຍຕ຺ຖ ຄລວາຏກໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ສພ຺ພສີສໍ ອຸປທຫນ຺ຕິ, ຕໍ ສີສປ຺ປມາຓໍ។ ຕຍ຺ຈ ອຸກ຺ກຏ຺ຐປຣິຈ຺ເຉທໂຕ ຕິຣິຍໍ ມຸຏ຺ຐິຣຕນໍ ໂຫຕິ, ທີຆໂຕ ທ຺ວິຣຕນນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຍສ຺ສ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ຕີສຸ ໂກເຓສູ"ຕິອາທິມາຫ។ ທ຺ວິນ຺ນໍ ອນ຺ຕຣໍ ວິທຕ຺ຖີ ຈຕຸຣງ຺ຄຸລໍ ໂຫຕີຕິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ໂກຓານໍ ອນ຺ຕຣໍ ມິນິຍມານໍ ວິທຕ຺ຖິ ເຈວ ຈຕຸຣງ຺ຄຸລຍ຺ຈ ໂຫຕິ។ ມຊ຺ເຊ ມຸຏ຺ຐິຣຕນນ຺ຕິ ພິມ຺ໂພຫນສ຺ສ ມຊ຺ຊໍ ຕິຣິຍໂຕ ມຸຏ຺ຐິຣຕນປ຺ປມາຓໍ ໂຫຕິ។ ອຍຍ຺ຫິ ສີສປ຺ປມາຓສ຺ສ ອຸກ຺ກຏ຺ຐປຣິຈ຺ເຉໂທ។ ຕໂຕ ອຸທ຺ຘໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ, ເຫຏ຺ຐາ ວຏ຺ຏຕິ។ ອຄິລານສ຺ສ ສີສູປທານຍ຺ຈ ປາທູປທານຍ຺ຈາຕິ ທ຺ວຍເມວ ວຏ຺ຏຕິ។ ຄິລານສ຺ສ ພິມ຺ໂພຫນານິ ສນ຺ຖຣິຕ຺ວາ ອຸປ຺ຣິ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓໍ ທຕ຺ວາ ນິປ຺ຊ຺ຊິຕຸມ຺ປິ ວຏ຺ຏຕິ។

ຕູໂລນທ຺ຘສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

໗។ ນິສີທນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ສຕ຺ຕມໍ ອຸຕ຺ຕານເມວ។

ນິສີທນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

໘។ ກຓ຺ຑຸປ຺ປຏິຈ຺ຉາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອໂຘນາຠິອຸພ຺ພຊາຓຸມຓ຺ຑລນ຺ຕິ ນາຠິຍາ ເຫຏ຺ຐາ ຊາຓຸມຓ຺ຑລານໍ ອຸປ຺ຣິ។ ກຓ຺ຑຸປິຬກອສ຺ສາວຖຸລ຺ລກຈ຺ຉາພາຘານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກຓ຺ຑູຕິ ກຈ຺ຉຸ។ ປິຬກາຕິ ໂລຫິຕຕຸຓ຺ຑິກາ ສຸຂຸມປິຬກາ។ ອສ຺ສາໂວຕິ ອຣິສຠຄນ຺ທລມຘຸເມຫານໍ ວເສນ ອສຸຈິປ຺ປຄ຺ຆຣຓໍ។ ຖຸລ຺ລກຈ຺ຉາພາໂຘຕິ ມຫາປິຬກາພາໂຘ ວຸຈ຺ຈຕິ។

ກຓ຺ຑຸປ຺ປຏິຈ຺ຉາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

໙-໑໐។ ວສ຺ສິກສາຏິກນນ຺ທສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ນວມໍ ທສມຍ຺ຈ ອຸຕ຺ຕານເມວ។

ວສ຺ສິກສາຏິກນນ຺ທສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

ຣຕນວຄ຺ໂຄ ນວໂມ។

ອິຕິ ກງ຺ຂາວິຕຣຓິຍາ ປາຕິໂມກ຺ຂວຓ຺ຓນາຍ

ວິນຍຕ຺ຖມຎ຺ຊູສາຍໍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນິຍໍ

ປາຈິຕ຺ຕິຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ປາຝິເທສນີຍກຕ຺ຫໍ

໑ຯ ປຖມປາຝິເທສນີຍສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອນ຺ຕຣໝຣໍປວິຍ຺ຄາຍາຕິ ຮຖິກໍ ພ຺ຍູຫໍ ສີງໝາຍກໍ ໝຣໍ ປວິຍ຺ຄາຍຯ ອສປ຺ປາຍນ຺ຕິ ສຄ຺ຄໂມກ຺ຂານໍ ອທີຕໍ ອນນ຺ກູລໍຯ ກິກ຺ຂຸນີຍາ ອນ຺ຕຣໝເຣ ຄຕ຺ວາ ທທມານາຍ ວເສເນຕ຺ຖ ອາປຕ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ, ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ຄິຕຍ຺ຄານໍ ປນ ອປ຺ປມາຕໍຯ ເຕນາຫ "ອນ຺ຕຣໝຣໍ ປວິຍ຺ຄາຍາຕິ ວຈນໂຕ"ຕິອາທິຯ ອນ຺ຕຣາຣາມາທີສູຕິ ອນ຺ຕຣາຣາມກິກ຺ຂຸນຸປສ຺ສຍຕິຕ຺ຖິຍເສຍ຺ຍາປຝິກ຺ກມເນສຸຯ ຮຖິຍາພ຺ຍູຫສີງໝາຍກໝຣານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຮຖິຍາຕິ ຮຈ຺ຉາຯ ພ຺ຍູຫນ຺ຕິ ອນິພ຺ພິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຄິຕາ ຄຕປ຺ຈຸຈາຄຕຣຈ຺ຉາຯ ສີງໝາຍກນ຺ຕິ ຈຕ຺ກ຺ໂກຕໍ ວາ ຕິໂກຕໍ ວາ ມຄ຺ຄສໂມສານຍ຺ຄານໍຯ ໝຣນ຺ຕິ ກຸລໝຣໍຯ ຍຖາ ຈ ຮຖິຍາທີສຸ ຄຕ຺ວາ ທທມານາຍ ຄຕ຺ຫໂຕ ອາປຕ຺ຕິ, ເອວໍ ຫຕ຺ຖິສາລາທີສຸປິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ

"ຍາມກາລິກາທີສຸ ປຝິຄ຺ຄຫເຕປິ ອຊ຺ໂຊຫຣເຕປິ ທຸກ຺ກຝ"ນ຺ຕິ ອິທໍ ອາມິເສນ ອສມ຺ກິນ຺ນໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ສມ຺ກິນ຺ເນ ປນ ເອກຣເສ ປາຝິເທສນີຍເມວຯ ເອກໂຕ ອຸປສມ຺ປນ຺ນາຍາຕິ ກິກ຺ຂຸນີນໍ ສນ຺ຕິເກ ອຸປສມ຺ປນ຺ນາຍ, ກິກ຺ຂູນໍ ສນ຺ຕິເກ ອຸປສມ຺ປນ຺ນາຍ ປນ ຍຖາວຕ຺ຖຸກເມວຯ

ຜາຕິກາຍ ວາ ທາເປນ຺ຕິຍາຕິ ສຍໍ ອທຕ຺ວາ ຍາຍ ກາຍຈິ ຜາຕິກາຍ ທາເປນ຺ຕິຍາ, ອຜ຺ຜາຕິກາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸປ຺ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ວາ ທທມານາຍາຕິ ກູມິຍໍ ຄເປຕ຺ວາ "ອິທໍ, ອຍ຺ຍ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ທມ຺ມີ"ຕິ ທທມານາຍຯ ເອວໍ ທິນ຺ນໍ "ສາຘຸ, ກຄິນີ"ຕິ ສມ຺ປຝິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຕາຍ ເອວ ວາ ກິກ຺ຂຸນີຍາ, ອຜ຺ເຜນ ວາ ເກນຈິ ປຝິຄ຺ຄຫາເປຕ຺ວາ ອິທໍ ກຸຜ຺ຊິຕຸໍ ວຝ຺ຝຕິຯ

ປຖມປາຝິເທສນີຍສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຄິຕາຯ

໒ຯ ທຸຕິຍປາຝິເທສນີຍສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ໂຍ ຈ ປຝິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ກຸຜ຺ຊຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ອຕ຺ຕໂນ ວາ ກຕ຺ຕໍ ທາເປນ຺ຕິຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ສເຈປິ ອຕ຺ຕໂນ ກຕ຺ຕໍ ເທຕິ, ອິມິນາ ສິກ຺ຂາປເທນ ອນາປຕ຺ຕິເຍວ, ປຸຣິມສິກ຺ຂາປເທນ ອາປຕ຺ຕິຯ ອຜ຺ເຜສໍ ວາ ກຕ຺ຕໍ ເທນ຺ຕິຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ສເຈ ທາເປຍ຺ຍ, ອິມິນາ ສິກ຺ຂາປເທນ ອາປຕ຺ຕິ ກເວຍ຺ຍ, ເທນ຺ຕິຍາ ປນ ເນວ ອິມິນາ, ນ ປຸຣິເມນ ອາປຕ຺ຕິຯ

ທຸຕິຍປາຝິເທສນີຍສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຄິຕາຯ

໓ຯ ຕຕິຍປາຝິເທສນີຍສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ລທ຺ຘເສກ຺ຂສມ຺ມຸຕິການີຕິ ຜຕ຺ຕິທຸຕິເຍນ ກມ຺ເມນ ລທ຺ຘເສກ຺ຂສມ຺ມຸຕິການິຯ ຍຜ຺ຫິ ກຸລໍ ສທ຺ຘາຍ ວຑ຺ຒຕິ, ໂກເຄນ ຫາຍຕິ, ເອວຣູປສ຺ສ ກຸລສ຺ສ ຜຕ຺ຕິທຸຕິເຍນ ກມ຺ເມນ ເສກ຺ຂສມ຺ມຸຕິ ເທນ຺ຕິ, ຕໍ ສນ຺ຘາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ໝຣໂຕ ນິຫຣິຕ຺ວາຕິ ໝຣໂຕ ອາສນສາລໍ ວາ ວິຫາຣໍ ວາ ອາເນຕ຺ວາຯ ເຕນາຫ "ອາສນສາລາທີສຸ ວາ"ຕິຯ ອິມສ຺ສ "ເທນ຺ຕິ"ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ທ຺ວາຣມູເລ ວາ ຄປິຕໍ ເທນ຺ຕິຕິ ທ຺ວາຣມູເລ ຄປິຕໍ ປຈ຺ຉາ ສມ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ເທນ຺ຕິຯ ກິກ຺ຂຸໍ ປນ ທິສ຺ວາ ອນ຺ໂຕເຄຫໂຕ ນີຫຣິຕ຺ວາ ທີຍ຺ຍມານໍ ນ ວຝ຺ຝຕິຯ ນິຈ຺ຈກຕ຺ຕເກຕິ ນິຈ຺ຈໍ ທາຕພ຺ພກຕ຺ຕເກຯ ສລາກກຕ຺ເຕຕິ ຮຸກ຺ຂສາຣມຍາຍ ສລາກາຍ ວາ ເວລຸຂຸວິລີວຕາລປຕ຺ຕາທີມຍາຍ ປຝ຺ຝິກາຍ ວາ "ອສຸກສ຺ສ ນາມ ສລາກກຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ເອວໍ ອກ຺ຂຣານິ ອຸປນິພນ຺ຘິຕ຺ວາ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ທາຕພ຺ພກຕ຺ເຕຯ ປກ຺ຂິເກຕິ ເອກສ຺ມີ ປກ຺ເຂ ເອກທິວເສ ທາຕພ຺ພກຕ຺ເຕຯ ອຸໂປສຖິເກຕິ ອຸໂປສເຖ ທາຕພ຺ພກຕ຺ເຕຯ ປາຝິປທິເກຕິ ປາຝິປທທິວເສ ທາຕພ຺ພກຕ຺ເຕຯ

ຕຕິຍປາຜິເທສນີຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຒ຺ຖິຕາ຺

໔຺ ຈຕ຺ຕ຺ຖປາຜິເທສນີຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຕສ຺ສ ປຣິວາຣໍ ກຕ຺ວາ, ອຄ຺ຄໍ ວາ ເຕນ ສທ຺ຘິ ພຫ຺ຸກມ຺ປີຕິ ຍາຄ຺ຸຍາ ປຜິສໍວິທິຕໍ ກຕ຺ວາ ‘‘ກີ ສ຺ຸທ຺ຈາຍ ຍາຄ຺ຸຍາ ທິນ຺ນາຍ, ປູວກຕ຺ຕາທີນິປີ ເອຕິສ຺ສາ ຍາຄ຺ຸຍາ ປຣິວາຣໍ ກຕ຺ວາ, ທສ຺ສາມາ’’ຕິອາທີນາ ຕສ຺ສ ຂາທນີຍສ຺ສ ວາ ໂກຊນີຍສ຺ສ ວາ ປຣິວາຣໍ ກຕ຺ວາ, ອຄ຺ຄໍ ວາ ຍໍ ກິຄ຺ຈິ ເຕນ ສທ຺ຘິ ພຫ຺ຸກມ຺ປີ ອາຫຣິຍຕ຺ຸ ຂາທນີຍນ຺ຕິ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ‘‘ໂກຊນີຍໍ ວາ’’ຕິປີ ອິຈ຺ຈິຕພ຺ພຕ຺ຕາ຺ ເຕນ ສທ຺ຘິ ອາຫຣນ຺ຕູຕິ ເຕນ ສທ຺ຘິ ອຕ຺ຕໂນ ເທຍ຺ຍຜມ຺ມໍ ອາຫຣນ຺ຕ຺ຸ ‘‘ຍາຄ຺ຸຍາ ປຜິສໍວິທິຕໍ ກຕ຺ວາ ປູວໍ ວາ ກຕ຺ຕໍ ວາ ອາຫຣນ຺ຕິ, ເອຕມ຺ປີ ວຜ຺ຜຕີ’’ຕິ (ປາຈິ຺ ອຜ຺ຖ຺ ໕ກ຺໙) ກ຺ຣຸນ຺ທີຍໍ ວ຺ຸຕ຺ຕໍ຺

ປຜິສໍວິທິຕຄິລານາວເສສກໍ ວາຕິ ປຜິສໍວິທິຕຄ຺ຈ ຄິລາໂນ ຈ ປຜິສໍວິທິຕຄິລານາ, ເຕສໍ ອວເສສກໍ, ປຜິສໍວິທິຕສ຺ສ ຈ ຄິລານສ຺ສ ຈ ເສສກນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເອກສ຺ສຕ຺ຖາຍ ປຜິສໍວິທິຕໍ ກຕ຺ວາ ອາຫຜໍ, ຕສ຺ສ ເສສກໍ ອຄ຺ຄສ຺ສາປີ ປຣິກ຺ຄ຺ຊິຕ຺ຸ ວຜ຺ຜຕີ຺ ຈຕ຺ຸນ຺ນໍ ວາ ປຄ຺ຈນ຺ນໍ ວາ ປຜິສໍວິທິຕໍ ກຕ຺ວາ ພຫ຺ູນໍ ອາຫຜໍ ໂຫຕິ, ອຄ຺ເຄສມ຺ປີ ທາຕ຺ຸ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເອຕມ຺ປີ ປຜິສໍວິທິຕເສສກເມວ, ສພ຺ເພສມ຺ປີ ວຜ຺ຜຕີ຺ ອຖ ອຄິກເມວ ໂຫຕິ, ສນ຺ນິຘີ ໂມເຈຕ຺ວາ ຖປີຕໍ ທ຺ຕິຍທິວເສປີ ວຜ຺ຜຕີ຺ ຄິລານສ຺ສາຫຍາວເສເສປີ ເອເສວ ນໂຍ຺ ຍໍ ປນ ອປ຺ປຜິສໍວິທິຕເມວ ກຕ຺ວາ ອາກຕໍ, ຕໍ ພທິອາຣາມໍ ເປເສຕ຺ວາ ປຜິສໍວິທິຕໍ ກາເຣຕ຺ວາ ອາຫຣາເປຕພ຺ພໍ, ກິກ຺ຂູທີ ວາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ຄເຫຕພ຺ພໍ຺ ຍມ຺ປີ ວິຫາຣມຊ຺ເຊນ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ວາ ວນຈຣກາທໂຍ ວາ ວນໂຕ ອາຫຣິຕ຺ວາ ເທນ຺ຕິ, ປ຺ຣິມນເຍເນວ ປຜິສໍວິທິຕໍ ກາເຣຕພ຺ພໍ຺ ກຕ຺ຖຈິ ປນ ໂປ຺ຕ຺ຖເກສ຺ ‘‘ປຜິສໍວິທິຕໍ ກຕ຺ວາ ອາຫຜໍ ວາ ຄິລານາວເສສກໍ ວາ’’ຕິ ປາໂຖ ທິສ຺ສຕິ, ໂສ ນ ຄເຫຕພ຺ໂພ຺ ຕຕ຺ຖຊາຕກເມວ ວາຕິ ອາຣາເມ ຊາຕກເມວ຺ ມູລຜລາທີນ຺ຕິ ມູລຜລຕຈປຕ຺ຕາທີ ອຄ຺ເຄນ ກປ຺ປີຍໍ ກຕ຺ວາ ທິນ຺ນໍ ປຣິກ຺ຄ຺ຊໂຕ ອນາປຕ຺ຕີ຺ ສເຈ ປນ ຕໍ ຄາມໍ ຫຣິຕ຺ວາ ປຈິຕ຺ວາ ອາຫຣນ຺ຕິ, ນ ວຜ຺ຜຕີ຺ ປຜິສໍວິທິຕໍ ກາເຣຕພ຺ພໍ຺

ຈຕ຺ຕ຺ຖປາຜິເທສນີຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຒ຺ຖິຕາ຺

ອິຕິ ກງ຺ຂາວິຕຣຄີຍາ ປາຕິໂມກ຺ຂວຓ຺ຓນາຍ

ວິນຍຕ຺ຖມຄ຺ຊູສາຍໍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນີຍໍ

ປາຜິເທສນີຍວຓ຺ຓນາ ນິຒ຺ຖິຕາ຺

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ເສຂິຍກຓ຺ຑໍ

໑. ປຣິມຓ຺ຑລສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

"ອນ຺ຕຣຆເຣ"ຕິ ວິເສເສຕ຺ວາ ນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ "ອາຣາເມປີ ອນ຺ຕຣຆເຣປີ ສພ຺ພຕ຺ຖາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອາຣາເມປີຕິ ພຸທ຺ຘູປຏ຺ຐານາທິກາລໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍຖາ "ຕຕ຺ຣິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປາຣາຊິກາ ຘມ຺ມາ ອຸທ຺ເທສໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕີ"ຕິອາທິນາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ກໂຕ, ເອວເມຕ຺ຖາປິ "ຕຕ຺ຣິເມ ປຎ຺ຈສຕ຺ຕຕິ ເສຂິຍາ ຘມ຺ມາ ອຸທ຺ເທສໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕີ"ຕິ ກສ຺ມາ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ນ ກໂຕຕິ ອາຫ "ເອຕ຺ຖ ຈາ"ຕິອາທິ. ວຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ຘເກ ວຸຕ຺ຕວຕ຺ຕານິປີຕິ ອາຄນ຺ຕຸກາວາສິກຄມິການຸໂມທນຠຕ຺ຕຄ຺ຄປິຓ຺ຑຈາຣິກາຣຎ຺ຎເສນາສນຊນ຺ຕາຆຣວຈ຺ຈກຸຏິອຸປ຺ຌາຍາຈຣິຍສທ຺ຘິວິຫາຣິກອນ຺ເຕວາສິກວຕ຺ຕານິ. ອິທຎ຺ຈ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ອຎ຺ເຎສມ຺ປິ ຂນ຺ຘກວຕ຺ຕານໍ ເອຕ຺ເຖວ ສງ຺ຄຫສ຺ສ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພຕ຺ຕາ. ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍ – ເສຂິຍຄ຺ຄຫເຓນ ເຈຕ຺ຖ ວຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ຘກາທີສຸ (ຈູຬວ. ໓໕໖ ອາທໂຍ) ອາຄຕວຕ຺ຕານມ຺ປິ ຄຫຓໍ. ເຕປິ ຫິ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພຕ຺ເຖນ "ເສຂິຍາ"ຕິ ອິຈ຺ຉິຕາ. ຕສ຺ມາ ມາຕິກາຍໍ ປາຣາຊິກາທີນໍ ວິຍ ເສຂິຍານໍ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ນ ກໂຕຕິ. ນ ເກວລໍ ວຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ຘກາທີສຸ (ຈູຬວ. ໓໕໖ ອາທໂຍ) ອາຄຕວຕ຺ຕານໍ ຄຫຓຕ຺ຖເມວາຕິ ອາຫ "ຈາຣິຕ຺ຕວິນຍທສ຺ສນຕ຺ຖຎ຺ຈາ"ຕິ. ເອຕ຺ຖາປິ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ນ ກໂຕຕິ ອາເນຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ມາຕິກາຍ "ທຸກ຺ກຏ"ນ຺ຕິ ອວຕ຺ວາ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ "ໂຍ ປນາ"ຕິອາທິ.

ອຏ຺ຐງ຺ຄຸລມຕ຺ຕນ຺ຕິ ປກຕງ຺ຄຸເລນ ອຏ຺ຐງ຺ຄຸລມຕ຺ຕໍ. ໂຍ ປນ ສຸກ຺ຂຊງ຺ໂຆ ວາ ມຫາປິຓ຺ຑິກມໍໂສ ວາ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ສາຣຸປ຺ປຕ຺ຖາຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄຸລາທິກມ຺ປິ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ນິວາເສຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ.

ປາສນ຺ຕນ຺ຕິ ປາສສ຺ສ ອນ຺ຕໍ, ທສາມູລນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອປຣິມຓ຺ຑລໍ ນິວາເສສ຺ສາມີຕິ "ປຸຣໂຕ ວາ ປຈ຺ຉໂຕ ວາ ໂອລມ຺ເພຕ຺ວາ ນິວາເສສ຺ສາມີ"ຕິ ເອວໍ ອສຎ຺ຈິຈ຺ຈ. ກິຎ຺ຈາປິ ປຣິມຓ຺ຑລໍ ນິວາເສຕຸໍ ອຊານນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິ, ຕຖາປິ ນິວາສນວຕ຺ຕໍ ສາທຸກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕພ຺ພເມວ. ສຎ຺ຈິຈ຺ຈ ອນຸຄ຺ຄຫຓ຺ຫ ຫິ ອນາທຣິຍໍ ສິຍາຕິ ອາຫ "ອປິຈ ນິວາສນວຕ຺ຕໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ.

ປຣິມຓ຺ຑລສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໒. ທຸຕິຍປຣິມຓ຺ຑລສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕຄິຫິປາຣຸຕນ຺ຕິ ຂຸທ຺ທກວຕ຺ຖຸກ຺ຂນ຺ຘເກ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ຄິຫິປາຣຸຕໍ. ອິທານິ "ນ, ຠິກ຺ຂເວ"ຕິອາທິນາ (ຈູຬວ. ໒໗໐-໒໗໑) ສງ຺ເຂເປນ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖເມວ ວິຕ຺ຖາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຕຕ຺ຖາ"ຕິອາທິມາຫ. ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ອຎ຺ຎຖາ ປາຣຸຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ເສຕປຏປາຣຸຕາທີ ຄິຫິປາຣຸຕໍ ນາມ, ຕສ຺ມາ. ເສຕປຏາຕິ ເອຕສ຺ເສວ ວິວຣຓໍ. ອຑ຺ຒປາລກນິຄຓ຺ຐາຕິ ອຑ຺ຒໍ ປາເລນ຺ຕີຕິ ອຑ຺ຒປາລກາ, ອຑ຺ຒປາລກາ ຈ ເຕ ນິຄຓ຺ຐາ ຈາຕິ ອຑ຺ຒປາລກນິຄຓ຺ຐາ. ເຕ ຫິ ອຸປຣິ ເອກເມວ ເສຕວຕ຺ຖໍ ອຸປກ຺ຈ຺ເຉ ປເວເສຕ຺ວາ ປຣິຫຣນ຺ຕິ, ເຫຏ຺ຐາ ນຄ຺ຄາປິ ອຑ຺ຒເມວ ປາເລນ຺ຕິ. ປຣິພ຺ພາຊກາຕິ ຄິຫິພນ຺ຘນໍ ປຫາຍ ປພ຺ພຊ຺ຊູປຄຕາ. ອຸຣໍ ວິວຣິຕ຺ວາຕິ ຫທຍມຊ຺ຌໍ ວິວຣິຕ຺ວາ. ອກ຺ຂິຕາຣກມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອກ຺ຂິມຕ຺ຕໍ. ອາຣາເມ ວາຕິ ພຸທ຺ຘູປຏ຺ຐານາທິກາລໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ອນ຺ຕຣຆເຣ ວາຕິ ອນ຺ຕເຣ ຆຣານິ ເອຕ຺ຖ, ເອຕສ຺ສາຕິ ວາ "ອນ຺ຕຣຆຣ"ນ຺ຕິ ລທ຺ຘນາເມ ຄາເມ.

ທຸຕິຍປຣິມຓ຺ຑລສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໓-໔. ສຸປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ສຸຍ຺ຖ ປ໌ຝິຈ຺ຉນ຺ໂນຕິ ຊຕ຺ຕຸມ຺ປິ ອຸຣມ຺ປິ ອວິວຣິຕ຺ວາ ປ໌ຝິຈ຺ຉາເທຕພ຺ພຍ຺ຖາເນ ປ໌ຝິຈ຺ຉາທເນນ ປ໌ຝິຈ຺ຉນ຺ໂນ, ນ ສີສປາຣຸໂຕຯ ເຕ ນາຫ "ຄຕ຺ຖິກໍ ປ໌ຝິມຸຍ຺ຈິຕ຺ວາ"ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ຄຕ຺ຖິກໍ ປ໌ຝິມຸຍ຺ຈິຕ຺ວາຕິ ຄຕ຺ຖິກໍ ປາສເກ ປ໌ຝິມຸຍ຺ຈິຕ຺ວາຯ ອນ຺ຕຣພເຣ ວາຕິ ໂຄຈຣຄາເມຯ ເອກທິວສມ຺ປິ ວາສູປຄຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຍຖາສຸຂໍ ຄນ຺ຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ, ໂກ ປນ ວາໂທ ຈຕຸປ຺ປຍ຺ຈາຫໍ ວາສມຣິຍ຺ຖາຍ ວສິຕກິກ຺ຂູນໍ ສນ຺ຕິການ຺ຕິ ຄຕ຺ຖິປ໌ເທ ລິຂິຕໍຯ

ວາສູປຄຕສ຺ສາຕິ ຣຕ຺ຕິວາສຕ຺ຖາຍ ອຸປຄຕສ຺ສ ຣຕ຺ຕິກາເຄ ວາ ທິວສກາເຄ ວາ ກາຍໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ນິສີທໂຕ ອນາປຕ຺ຕິຯ

ສຸປ຺ປ໌ຝິຈ຺ຉນ຺ນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໔-໖ຯ ສຸສໍວຸຕສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ສຸສໍວຸໂຕຕິ ສຸສໍຍໂຕຯ ຍຖາ ປເນຕ຺ຖ ສຸສໍວຸໂຕ ນາມ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຫຕ຺ຖໍ ວາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ສຸສໍວຸຕສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໗-໘ຯ ໂອກ຺ຂິຕ຺ຕຈກ຺ຂຸສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ກິຕ຺ຕເກນ ປນ ໂອກ຺ຂິຕ຺ຕຈກ຺ຂຸ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ຍຸຄມຕ຺ຕໍ ກູມິກາຄໍ ເປກ຺ຂມາໂນ"ຕິຯ ຍຸຄຍຸຕ຺ຕໂກ ຫິ ທນ຺ໂຕ ອາຊາເນຍ຺ໂຍ ຍຸຄມຕ຺ຕໍ ເປກ຺ຂຕິ, ປຸຣໂຕ ຈຕຸຫຕ຺ຖປ຺ປມາຕໍ ກູມິກາຄໍ, ອິມິນາປິ ເອຕ຺ຕກໍ ເປກ຺ຂນ຺ເຕນ ຄນ຺ຕພ຺ພໍຯ ໂຍ ອນາທຣິຍໍ ປ໌ຝິຈ຺ຈ ຕໍ ຕໍ ທິສາກາຄໍ ປາສາທໍ ກູຍາຄາຣໍ ວີຖິໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຄຈ຺ຉຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຍສ຺ສຯ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສາທິປຣິສ຺ສຍາກາວນ຺ຕິ ປຣິສ຺ສຍນຍ຺ເຖນ, ອກິກວນຍ຺ເຖນ, ວິເຫຖນຍ຺ເຖນ ວາ ປຣິສ຺ສໂຍ, ຫຕ຺ຖິອສ຺ສາທິເຍວ ປຣິສ຺ສໂຍ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສາທິປຣິສ຺ສໂຍ, ຕສ຺ສາກາວໍ, ຫຕ຺ຖິອສ຺ສາທິ ອຸປທ຺ທວາກາວນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ "ຍຖາ ຈ ເອກສ຺ມິ ຄາເນ ຄຕ຺ວາ, ເອວໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕປິ ປຣິສ຺ສຍາກາວໍ ໂອໂລເກຕຸໍ ລກຕິເຍວ, ຕຖາ ຄາເມ ປູຊ"ນ຺ຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຝີຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໓ຯ໔໗໘) ວທນ຺ຕິຯ

ໂອກ຺ຂິຕ຺ຕຈກ຺ຂຸສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໙-໑໐ຯ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕກາຍສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອນ຺ໂຕອິນ຺ທຂີລໂຕ ປຍ຺ຖາຍາຕິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ອນ຺ໂຕອຸມ຺ມາຣໂຕ ປຍ຺ຖາຍ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ປນ ທຸຕິຍເລຑ຺ຑຸປາຕ ໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ນ ເອວໍ ຄນ຺ຕພ຺ພໍຯ

ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕກາຍສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໑໑-໑໒ຯ ອຸຊ຺ຊຄ຺ຆິກສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ຫສນີຍສ຺ມິວຕ຺ຖຸສ຺ມິນ຺ຕິ ນິມິຕ຺ຕຕ຺ເຖ ກຸມ຺ມໍ, ຫສິຕພ຺ພວຕ຺ຖຸການຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອຸຊ຺ຊຄ຺ຆິກສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໑໓-໑໔ຯ ອຸຈ຺ຈສທ຺ທສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ກິຕ຺ຕາວຕາ ອປ຺ປສທ຺ໂທ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ອຍໍ ປເນຕ຺ຖາ"ຕິອາທິຯ ສທ຺ທເມວ ສຸຕາຕີຕິ ອປຣິພ຺ຍຕ຺ຕກ຺ຂຣໍ ສທ຺ທມຕ຺ຕເມວ ສຸຕາຕິຯ ເຕນາຫ "ກາຖໍ ນ ວວຕ຺ຖເປຕີ"ຕິຯ

ອຸຈ຺ຈສທ຺ທສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ။

໑໘-໔໐။ ກາຍປ຺ປຈາລກາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

“ກາຍາທີນິ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ”ຕິ ເອຕສ຺ເສວ ວິວຣຓໍ “ນິຈ຺ຈລານິ ອຸຊຸການິ ຐເປຕ຺ວາ”ຕິ ຄນ຺ຕພ຺ພຎ຺ເຈວ ນິສີທິຕພ຺ພຎ຺ຈາຕິ ສເມນ ອິຣິຍາປເຖນ ຄນ຺ຕພ຺ພຎ຺ເຈວ ນິສີທິຕພ຺ພຎ຺ຈ။ ກາຍປ຺ປຈາລກາທິຍຸຕ຺ຕໍ ຉກ຺ກໍ။

ກາຍປ຺ປຈາລກາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ။

໔ຜິ။ ປລ຺ລຕ຺ຖິກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ທຸສ຺ສປລ຺ລຕ຺ຖິກາຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ອາໂຍຄປລ຺ລຕ຺ຖິກາປິ ທຸສ຺ສປລ຺ລຕ຺ຖິກາເຍວ။

ປລ຺ລຕ຺ຖິກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ။

ຉພ຺ພີສຕິສາຣຸປ຺ປສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ။

໔ກ။ ສກ຺ກຈ຺ຈປຏິຄ຺ຄຫຓສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ສຕິໍອຸປຏ຺ຐາເປຕ຺ວາຕິ ຉຑ຺ເຑຕຸກາໂມ ວິຍ ອທຕ຺ວາ ປິຓ຺ຑປາເຕ ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ, “ປິຓ຺ຑປາຕໍ ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມີ”ຕິ ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ။

ສກ຺ກຈ຺ຈປຏິຄ຺ຄຫຓສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ။

໔ຐ။ ປຕ຺ຕສຎ຺ຎີປຏິຄ຺ຄຫຓສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອຸປນິພທ຺ຘສຎ຺ຎີຫຸຕ຺ວາຕິ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ເທນ຺ເຕ ອນາທຣິຍໍ ປຏິຈ຺ຈ ຕຫໍ ຕຫໍ ອໂນໂລເກຕ຺ວາ ປຕ຺ເຕ ອາໂລກສຎ຺ຎີ ຫຸຕ຺ວາ။

ປຕ຺ຕສຎ຺ຎີປຏິຄ຺ຄຫຓສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ။

໔ລ။ ສມສູປກປຏິຄ຺ຄຫຓສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ສມສູປກນ຺ຕິ ປມາຓຍຸຕ຺ຕໍ ສູປວນ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ, ຠາວນປຸໍສກນິທ຺ເທໂສ ຈາຍໍ။ ພ຺ຍຎ຺ຊນໍ ປນ ອນາທິຍິຕ຺ວາ ອຕ຺ຖມຕ຺ຕເມວ ທສ຺ເສຕຸໍ “ສມສູປໂກ ນາມາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ။ ສພ຺ພາປີ ສູເປຍ຺ຍພ຺ຍຎ຺ຊນວິກຕີຕິ ໂອໂລຓີສາກສູເປຍ຺ຍມຈ຺ຉມໍສຣສາທິກາ ສພ຺ພາປີ ສູເປຍ຺ຍພ຺ຍຎ຺ຊນວິກຕີ။

ສມສູປກປຏິຄ຺ຄຫຓສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ။

ໝ໐-ໝ໔။ ສມຕິຕ຺ຕິກາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ສມຕິຕ຺ຕິກນ຺ຕິ ຠາວນປຸໍສກນິທ຺ເທໂສ, ສມຕິຕ຺ຕິກໍ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ເອວມຎ຺ເຎສຸປີ ອີທິເສສຸ ຐາເນສຸ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ။ ສມປຸຓ຺ຓນ຺ຕິ (ສາຣຕ຺ຖ။ ຏີ။ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໝ။ໜ໐໘) ປຕ຺ຕສ຺ສ ອນ຺ໂຕມຸຂວຏ຺ຏິເລຂາສມປຸຓ຺ຓໍ။ ສມຠຣິຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອ

ເສວ ນເຍ។ ຕສ຺ຈ ໂຂ ອຊິຍ຺ຖານຸປຄປ຺ຕສ຺ເສວ, ເນຕຣສ຺ສ។ ເຕນາຫ ‘‘ອຊິຍ຺ຖານຸປຄປ຺ຕສ຺ສາ’’ຕິອາທິ។ ຣຈິຕນ຺ຕິ ກຕံ, ປກ຺ຂິຕ຺ຕံ ປູຣິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຍံ ກິຍ຺ຈິ ຍາວກາລິກນ຺ຕິ ຍາຄຸກຕ຺ຕຜລາຜລາທີ ຍံ ກິຍ຺ຈິ ອາມິສຊາຕິກំ។ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິຕິ ອຊິຍ຺ຖານຸປໂຄ ວາ ໂຫຕຸ, ອນຊິຍ຺ຖານຸປໂຄ ວາ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ປຕ຺ເຕ ។ ຖູປີກຕານີຕິ ຖູປໍ ວິຍ ກຕານິ, ອຊິຍ຺ຖານຸປຄສ຺ສ ປຕ຺ຕສ຺ສ ອນຸໂຕມຸຂວຍ຺ຍຶເລຂໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ກຕານີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອິທຍ຺ຈ ‘‘ຍາມກາລິກາທີນີ’’ຕິ ອິມສ຺ສ ວເສນ ວຸຕ຺ຕံ, ‘‘ຍາວກາລິກ’’ນ຺ຕິ ອິມສ຺ສ ປນ ວເສນ ວຈນພ຺ຍຕ຺ຕຍំ ກຕ຺ວາ ‘‘ຖູປີກຕມ຺ປີ ວຍ຺ຍຕີ’’ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພំ។ ປີ-ສທ຺ເທນ ອຖູປີກຕານິ ວຍ຺ຍນ຺ຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ກຖາວ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ເຫຍ຺ຖາ ໂອໂຣຫຕີຕິ ສມນ຺ຕາ ໂອກາສສພ຺ກາວໂຕ ຈາລິຍມານំ ເຫຍ຺ຖາ ກສ຺ສຕິ ។ ຕກ຺ໂກລວຍំສກາທໂຍຕີ ເອຕ຺ຖ ມຕ຺ຖເກ ຄປີຕຕກ຺ໂກລເມວ ວຍំສກສທິສຕ຺ຕາ ຕກ຺ໂກລວຍំສກំ។ ອາທິສທ຺ເທນ ປຸປ຺ຜວຍំສກາຍຸກຜລາທິວຍំສການំ (ປາຈິ។ ອຍ຺ຖ។ ໖໐໘) ຄຫຕំ, ນ ຕំ ຖູປີກຕំ ນາມ ໂຫຕິ ປາເຍກ຺ກំ ກາຊນຕ຺ຕາ ປຕ຺ຕາທີ ນំ។

ສມຕິຕ຺ຕິກາທີສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

໖໖-໖໔។ ສປທານສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ສປທານນ຺ຕິ (ສາຣຕ຺ຖ។ ຝີ។ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໖។໖໐໗) ເອຕ຺ຖ ທານំ ວຸຈ຺ຈຕິ ອວຂຕ຺ທນំ, ອເປຕံ ທານໂຕ ອປທານំ, ອນວຂຕ຺ທນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ, ສຫ ອປທາເນນ ສປທານំ, ອວຂຕ຺ທນວິຣທີຕំ, ອນຸປຝິປາຝິຍາຕິ ວຸຕ຺ຕំ ໂຫຕິ។ ເຕນາຫ ‘‘ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ໂອຊິ ອກຕ຺ວາ ອນຸປຝິປາຝິຍາ’’ຕິ។

ສປທານສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

໖໕។ ໂອທນປ຺ປຝິຈ຺ຉາທນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ມາຫາຕສມຍາທີສູຕິ ເອຕ຺ຖ ຍສ຺ມີ ສມເຍ ‘‘ປາໂຕ ນ ຫນ຺ຕພ຺ໂພ’’ຕິ ຣາຊາໂນ ເກຣີ ຈຣາເປນ຺ຕິ, ອຍំ ມາຫາຕສມໂຍ ນາມ។ ພ຺ຍຍ຺ຊນំ ປຝິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ເທນ຺ຕີຕິ ພ຺ຍຍ຺ຊນំ ລນ຺ນំ ກຕ຺ວາ ເທນ຺ຕິ។

ໂອທນປ຺ປຝິຈ຺ຉາທນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

໖໗។ ສູໂປທນວິຍ຺ຍຕ຺ຕິສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ເອກາທສເມຕິ ສູໂປທນວິຍ຺ຍຕ຺ຕິຍំ។ ເອຕ຺ຖ ປນ ຍສ຺ສ ມຸເຂ ປກ຺ຂິປີຕ຺ວາ ວິປ຺ປຝິສາເຣ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ປຸນ ອຸຄ຺ຄິຣິຕຸກາມສ຺ສາປີ ສເຈ ສຫສາ ປວິສຕິ, ອຍំ ອສຍ຺ຈິຈ຺ຈ ປຣິກ຺ຍຸຊຕີ ນາມ។ ໂຍ ປນ ວິຍ຺ຍຕ຺ຕມ຺ປີ ອວິຍ຺ຍຕ຺ຕມ຺ປີ ເອກສ຺ມີ ຄາເນ ຄິຕ຺ ສຫສາ ອນຸປຊາເຣຕ຺ວາ ຄເຫຕ຺ວາ ກຸຍ຺ຊຕິ, ອຍំ ອສຕິຍາ ກຸຍ຺ຊຕິ ນາມ។

ສູໂປທນວິຍ຺ຍຕ຺ຕິສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

໖໘។ ອຸຊ຺ຊານສຍ຺ຍີສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອຸຊ຺ຊາຍຕິ ເອເຕນາຕິ ອຸຊ຺ຊານំ, ຈິຕ຺ຕំ, ຕສ຺ມີ ສຍ຺ຍາ ອຸຊ຺ຊານສຍ຺ຍາຕິ ອາຫ ‘‘ອຸຊ຺ຊານສຍ຺ຍີ’’ຕິອາທິ។ ໂອໂລເກນ຺ຕສ຺ສາຕິ ປເຣສំ ປຕ຺ຕំ ໂອໂລເກນ຺ຕສ຺ສ។

ອຸຊ຺ຊານສຍ຺ຍີສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

໖໙។ ກພລຸອສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

“ມຍູຣຓ຺ຑໍ ອຕິມຫນ຺ຕ”ນ຺ຕິ ວຈນໂຕ ມຍູຣຓ຺ຑປ຺ປມາໂຓປິ ກພໂຬ ນ ວຏ຺ຏຕິ. ເກຈິ ປນ “ມຍູຣຓ຺ຑໂຕ ມຫນ຺ໂຕວ ນ ວຏ຺ຏຕິ, ນ ມຍູຣຓ຺ຑປ຺ປມາໂຓ”ຕິປິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ນ ຄເຫຕພ຺ພໍ. ກຸກ຺ກຸຏຓ຺ຑໍ ອຕິຂຸທ຺ທກນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ, ຄິລານສ຺ສ ປນ ອຕິຂຸທ຺ທກໍ ກພຬໍ ກໂຣໂຕປິ ອນາປຕ຺ຕິ.

ກພຬສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໔໑-໔໘. ອນາຫຏສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ສກລໍ ຫຕ຺ຖນ຺ຕິ ສກລາ ອງ຺ຄຸລິໂຍ. ຫຕ຺ຖສທ຺ໂທ ເຈຕ຺ຖ ຕເທກເທເສ ອງ຺ຄຸລີສຸ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ “ຫຕ຺ຖມຸທ຺ທາ”ຕິອາທີສຸ ວິຍ. ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ສພ຺ພຄ຺ຄຫຓໍ ສມຕ຺ຖິຕໍ ໂຫຕິ. ອຎ຺ຎຖາ ສກລໍ ຫຕ຺ຖໍ ມຸເຂ ປເວເສຕຸມສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຕ຺ຕາ ສພ຺ພຄ຺ຄຫຓມສມຕ຺ຖິຕເມວ ສິຍາ. ສມຸທາເຍ ປວຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ໂວຫາຣສ຺ສ ອວຍເວປິ ປວຕ຺ຕນໂຕ ເອກງ຺ຄຸລິມ຺ປິ ຕໂຕ ເອກເທສມ຺ປິ ມຸເຂ ປກ຺ຂິປິຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ.

ອນາຫຏສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໔໙. ສກພຬສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຕຕ຺ຕເກສຕິ ວຏ຺ຏຕີຕິ ຕຕ຺ຕເກ ມຸຂມ຺ຫິ ສຕິ ກເຖຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ.

ສກພຬສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໕໐-໕໑. ຈປຸຈປຸກາຣກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

“ຈປຸຈປູ”ຕິ ເອວໍ ສທ຺ທໍ ກຕ຺ວາຕິ “ຈປຸ ຈປູ”ຕິ ເອວໍ ອນຸກຣຓສທ຺ທໍ ກຕ຺ວາ. “ປຎ຺ຈວີສຕິເມປິ ເອເສວ ນໂຍ”ຕິ ອິມິນາ “ສຸຣຸສຸຣຸກາຣກນ຺ຕິ ‘ສຸຣູ ສຸຣູ’ຕິ ເອວໍ ສທ຺ທໍ ກຕ຺ວາ”ຕິ ອິທມຕ຺ຖມຕິທິສຕິ.

ຈປຸຈປຸກາຣກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ຕິໍສໂຠຊນປຏິສໍຍຸຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໕໗. ຉຕ຺ຕປາຓີສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ຉຕ຺ຕນ຺ຕິ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕກິລຎ຺ຊຈ຺ຉຕ຺ຕປຓ຺ຓຈ຺ຉຕ຺ເຕສຸ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ຉຕ຺ຕໍ. ຍມ຺ປິ ຕຕ຺ຖຊາຕກທຓ຺ເຑນ ກຕໍ ເອກປຓ຺ຓຈ຺ຉຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ຕມ຺ປິ ຉຕ຺ຕເມວ. ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ສຣີຣາວຍເວຕິ ອໍສກູຏາທີເກ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ສຣີຣາວຍເວຕິ.

ຉຕ຺ຕປາຓີສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໖໐. ອາວຸຘປາຓີສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ສພ຺ພາປິ ຘນຸວິກຕີຕິ ຈາປໂກທຓ຺ຑາທິເຠທາ ສພ຺ພາປິ ຘນຸວິກຕີ. ຈາໂປຕິ (ສາຣຕ຺ຖ. ຏີ. ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໓.໖໓໗) ມຊ຺ເຊ ວງ຺ກາ ກາຊທຓ຺ຑສທິສາ ຘນຸວິກຕີ. ໂກທຓ຺ໂຑຕິ ວຏ຺ຏລທຓ຺ໂຑ ຘນຸວິກຕີ. ປຏິມຸກ຺ກນ຺ຕິ ປເວສິຕໍ ລຄ຺ຄິຕໍ. ຍາວ ນ ຄຓ຺ຫາຕີຕິ ຍາວ ຫຕ຺ເຖນ ນ ຄຓ຺ຫາຕິ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຐ. ຕາວ ວຏ຺ຏຕີຕິ ຕາວ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ.

ອາວຸຘປາຓິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໖໑-໖໔ຯ ປາທຸກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ເກວລໍອກ຺ກນ຺ຕສ຺ສາຕິ ເກວລໍ ປາທຸກໍ ອກ຺ກມິຕ຺ວາ ຄິຕສ຺ສຯ ປຏິມຸກ຺ກສ຺ສາຕິ ປຏິມຸຜ຺ຈິຕ຺ວາ ຄິຕສ຺ສຯ ເຕນາຫ "ປເວເສຕ຺ວາ ຄານວເສນາ"ຕິຯ

ປາທຸກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໖໖ຯ ຍານສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຍານຄຕສ຺ສາຕິ "ຍານໍ ນາມ ວຍ຺ຫໍ, ຣໂຖ, ສກຏໍ, ສນ຺ທມານິກາ, ສິວິກາ, ປາຏ຺ງກີ"ຕິ (ປາຈິ. ໖໔໐, ໑໑໒ກ) ວຸຕ຺ຕໍ ຍານໍ ອຸປາທາຍ ອນ຺ຕມໂສ ຫຕ຺ຖສ຺ງ຺ຄາຍມ຺ປີ ຄຕສ຺ສຯ ເຕນາຫ "ສເຈປີ ທ຺ວີຫິ ຊເນຫີ"ຕິອາທິຯ ວຍ຺ຫາທີເກຕິ ເອຕ຺ຖ ວຍ຺ຫນ຺ຕິ ອຸປຣິ ມຓ຺ຑປສທິສໍ ປທຣຈ຺ຉຫນ຺ນໍ, ສພ຺ພປາລິຄຸຕ຺ຕໍ ວາ ຉາເທຕ຺ວາ ກຕໍ ສກຏວິເສສໍ "ວຍ຺ຫ"ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ອາທິສທ຺ເທນ ຣຖາທີນໍ ຄຫຓໍຯ

ຍານສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໗໓ຯ ອຸທເກອຸຈ຺ຈາຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ປກິຕ຺ຕກນ຺ຕິ ໂວມິສ຺ສກນ຺ຍໍຯ ສຈິຕ຺ຕກນ຺ຕິ (ສາຣຕ຺ຖ. ຏີ. ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໓.໔໗໖) ວຕ຺ຖຸວິຊານນຈິຕ຺ເຕນ, ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວິຊານນຈິຕ຺ເຕນ ຈ ສຈິຕ຺ຕກໍຯ "ອນາທຣິຍໍ ປຏິຈ຺ຈາ"ຕິ (ປາຈິ. ໖໔໔) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຍສ຺ມາ ອນາທຣິຍວເສເນວ ອາປຊ຺ຊິຕພ຺ພໂຕ ອິທໍ ສພ຺ພໍ ເກວລໍ ອກຸສລເມວ, ຕສ຺ຈ ປກຕິຍາ ວຊ຺ຊໍ, ສຄ຺ຈິຈ຺ຈ ວີຕິກ຺ກມນສ຺ຈ ໂທມນສ຺ສິກສ຺ເສວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ "ໂລກວຊ຺ຊໍ ອກຸສລຈິຕ຺ຕໍ ທຸກ຺ຂເວທນ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເສເສສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ

ເອກູນວີສຕິສມ຺ມເທສນາປຏິສໍຍຸຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ອິຕິ ກງ຺ຂາວິຕຣຓິຍາ ປາຕິໂມກ຺ຂວຓ຺ຓນາຍ

ວິນຍຕ຺ຖມຄ຺ຊູສາຍໍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນິຍໍ

ເສຂິຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ອທິກຣຓສມຖວຓ຺ຓນາ

ຄຓນປຣິຈ຺ເຉໂທຕິ ສງ຺ຂຍາປຣິຈ຺ເຉໂທຯ ອທິກຣິຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ອທິກຣຓານິຯ ເກ ອທິກຣິຍນ຺ຕິ? ສມຖາຯ ກຖໍ ອທິກຣິຍນ຺ຕິ? ສມນວເສນຯ ຕສ຺ມາ ເຕ ເຕສໍ ສມນວເສນ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອາຫ "ອທິກຣຓານິ ສເມນ຺ຕີ"ຕິອາທິຯ ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ອຸປ຺ປນ຺ນານນ຺ຕິ ອຸຏ຺ຐິຕານໍ ອຸຏ຺ຐິຕານໍຯ ກິຄ຺ຈາປີ ອທິກຣຓຍ຺ເຄນ ເອກວີສໍ, ຕຖາປີ ວຕ຺ຖຸວເສນ ນານາ ໂຫຕີຕິ "ອທິກຣຓານ"ນ຺ຕິ ພຫຸວຈນໍ ກຕໍຯ ອິທານິ ຕສ຺ສ ນານາຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ວິວຣິຕຸໍ "ວິວາທາທິກຣຓ"ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ວິວາໂທເຍວ ອທິກຣຓໍ ວິວາທາທິກຣຓໍຯ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີຯ ສມຖຕ຺ຖນ຺ຕິ ສມນຕ຺ຖໍຯ

ອທິກຣຓສ຺ສ ສມ຺ມຸຂາ ວິນຍນໂຕ ສມ຺ມຸຂາວິນໂຍຯ ທພ຺ພມລ຺ລປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖຣສທິສສ຺ສ ສຕິເວປຸລ຺ລປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ຂີຓາສວສ຺ເສວ

ທາຕພ຺ໂພ ວິນໂຍ ສຕິວິນໂຍ. ສມ຺ມູລ຺ຫສ຺ສ ຄຕ຺ຄກິກ຺ຂຸສ຺ສທິສສ຺ສ ອຸມ຺ມຕ຺ຕກສ຺ສ ທາຕພ຺ໂພ ວິນໂຍ ອມູລ຺ຫວິນໂຍ. ປຏິຍ຺ຍາ ເຕນ ກຣຕາກູເຕນ ກຣຕຳ ປຏິຍ຺ຍາຕກຣຕຳ. ອຖ ວາ ປຏິຍ຺ຍາເຕ ອາປ຺ນ຺ນກາວາທິເກ ກຣຕຳ ກິຣິຍາ, ‘‘ອາຍຕິ ສໍວເຣຍ຺ຍາ ສີ’’ຕິ ປຣິວາສທານາທິວເສນ ຈ ປວຕ຺ຕໍ ວຈີກມ຺ມໍ ປຏິຍ຺ຍາຕກຣຕຳ. ຍສ຺ສາ ກິຣິຍາຍ ສມ຺ມວາທິໂນ ພຫຸຕຣາ, ເອສາ ເຍພຸຍ຺ຍສິກາ ນາມ. ໂຍ ປາປຸສ຺ສນ຺ນຕາຍ ປາປີໂຍ, ປຸຄ຺ຄໂລ, ຕສ຺ສ ອຸປວາລ຺ອກິກ຺ຂຸສ຺ສທິສສ຺ສ ກຕ຺ຕພ຺ພໂຕ ຕສ຺ສປາປີຍສິກາ, ອລ຺ຕ຺ຕສມາໂສຍໍ. ຕິຓວຕ຺ຖາຣກາສທິສຕ຺ຕາ ຕິຓວຕ຺ຖາຣໂກ. ຍຖາ (ຈູລ຺ອວ. ອຓ຺ຖ. ໘໑໘) ຫີ ຄູຖໍ ວາ ມຸຕ຺ຕໍ ວາ ຆຓ຺ຏິຍ ມານໍ ທຸຄ຺ຄນ຺ຆຕາຍ ພາຆຕິ, ຕິເຓຫິ ອວຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ສຸປ຺ປຏິຈ຺ຉາທິຕສ຺ສ ປນສ຺ສ ຄນ຺ໂຆ ນ ພາຆຕິ, ເອວເມວ ຍໍ ອຘິກຣຕຳ ມູ ລານຸມູລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວູປສມິຍມານໍ ກກ຺ຂລ຺ອຕ຺ຕາຍ ວາລ຺ອຕ຺ຕາຍ ເກທາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ຕໍ ອິມິນາ ກມ຺ເມນ ວູປສນ຺ຕໍ ຄູຖໍ ວິຍ ຕິຓວຕ຺ຖາຣເກນ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ສຸວູປສນ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຕິຓວຕ຺ຖາຣກາສທິສຕ຺ຕາ ຕິຓວຕ຺ຖາຣໂກ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຣາຕິ ເຕສຸ ສຕ຺ຕສຸ ອຘິກຣຕສມເຖສຸ. ‘‘ອຓ຺ຖາຣສຫິ ວຕ຺ຖູຫີ’’ຕິ ລກ຺ຂຓວຈນເມຕໍ ‘‘ຍທິ ເມ ພ຺ຍາຘິກາ ກເວຍ຺ຍຸໍ, ທາຕພ຺ພມິທໂມສຘ’’ນ຺ຕິອາທີນາ (ສໍ. ນິ. ຜີ. ໔.໓.໓໘-໔໘) ວິຍ. ຕສ຺ມາ ເຕສຸ ອລ຺ລຕເຣນ ວິວທນ຺ຕາ ອຓ຺ຖາຣສຫິ ວຕ຺ຖູ ຫີ ວິວທນ຺ຕິຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ວິວາໂທຕິ ວິປ຺ຈ຺ຈນີກວາໂທ. ອຸປວທນາຕິ ອກ຺ໂກໂສ. ໂຈທນາຕິ ອນຸໂຍໂຄ. ທ຺ເວຕິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍທຸພ຺ກາສິຕາປຕ຺ຕິໂຍ ທ຺ເວ. ຈຕຸນ຺ນໍ ກມ຺ມານໍ ກຣຕນ຺ຕິ ຈຕຸນ຺ນໍ ກມ຺ມານໍ ອນ຺ຕເຣ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ກມ຺ມສ຺ສ ກຣຕຳ.

ເອວໍ ອຘິກຣຕານິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ເຕສຸ ອິທໍ ອຘິກຣຕຳ ເອຕ຺ຕເກຫິ ສມເຖຫິ ສມ຺ມຕິຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຕຕ຺ຖາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍສ຺ມິ ວິຫາເຣ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນໍ , ຕສ຺ມິເຍວ ວາ ສມ຺ມຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ເອວໍ ເສເສສຸປິ. ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມິ ວິຫາເຣ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນນ຺ຕິ ‘‘ຍສ຺ມິ ວິ ຫາເຣ ມຍ຺ຫໍ ອິມິນາ ປຕ຺ໂຕ ຄຫິໂຕ, ຈີວຣໍ ຄຫິຕ’’ນ຺ຕິອາທິນາ (ປຣິ. ອຓ຺ຖ. ໓໔໑) ນເຍນ ປຕ຺ຕຈີວຣາທີນໍ ອຕ຺ຖາຍ ວິວາ ທາຘິກຣຕຳ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມິເຍວ ວາ ສມ຺ມຕິຕິ ຕສ຺ມິ ວິຫາເຣເຍວ ອາວາສິເກຫິ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ‘‘ອລໍ, ອາວຸໂສ’’ຕິ ອຕ຺ຖປຈ຺ຈຕ຺ຖິເກ ສຍ຺ຍາເປຕ຺ວາ ປາລ຺ອິມຸຕ຺ຕກວິນິຈ຺ຉເຍເນວ ວູປສເມນ຺ເຕຫິ ສມ຺ມຕິ. ສເຈ ປນ ຕໍ ອຘິກຣຕຳ ເນວາສິກາ ວູປສເມຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ອຖຍ຺ໂຍ ວິນຍຘໂຣ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ກີ, ອາວຸໂສ, ອິມສ຺ມິ ວິຫາເຣ ອຸໂປສໂຖ ວາ ປວາຣຕາ ວາ ຖິ ຕາ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉຕິ, ເຕຫິ ຈ ຕສ຺ມິ ກາຣເຕ ກຖິເຕ ຕໍ ອຘິກຣຕຳ ຂນ຺ຘກໂຕ ຈ ປຣິວາຣໂຕ ຈ ສຸຕ຺ເຕນ ວິນິຈ຺ຊິນິຕ຺ວາ ວູປສເມຕິ. ເອວມ຺ປີ ເອຕສ຺ມິເຍວ ສມ຺ມຕິຕິ ທຓ຺ຖພ຺ພໍ.

ອລ຺ລຕ຺ຖ ວູປສເມຕຸໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕານໍ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ວາ ສມ຺ມຕິຕິ ‘‘ນ ມຍໍ ເອຕສ຺ສ ວິນິຈ຺ຉເຍ ຕິຓ຺ຖາມ, ນາຍໍ ວິນເຍ ກຸສໂລ, ອມຸກສ຺ມິ ນາມ ຄາເມ ວິນຍຘຣາ ເຖຣາ ວສນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວິນິຈ຺ຊິນິສ຺ສາມາ’’ຕິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕານໍ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ວາ ກາຣຕຳ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ສຍ຺ຍາເປນ຺ເຕຫິ, ອລ຺ເລຫິ ວາ ເຕ ກິກ຺ຂູ ນິຊ຺ຊາເປນ຺ເຕຫິ ສມ຺ມຕິ. ນ ເຫວ ໂຂ ປນ ອລ຺ລມລ຺ລສລ຺ລຕ຺ຕິຍາ ວາ ສກາຄກິກ຺ຂຸນິຊ຺ຊາປເນນ ວາ ວູປສນ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ອປິຈ ໂຂ ປຏິປຖໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ເອໂກ ວິນຍຘໂຣ ທິສ຺ວາ ‘‘ກຕ຺ຖາວຸໂສ, ຄຈ຺ຉຖາ’’ຕິ ປຸຈ຺ຊິຕ຺ວາ ‘‘ອມຸກໍ ນາມ ຄາມໍ ອິມິນາ ນາມ ກຣເຕນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ອລໍ, ອາວຸໂສ, ກີ ຕຕ຺ຖ ຄເຕນາ’’ຕິ ຕຕ຺ເຖວ ຆມ຺ເມນ ວິນເຍນ ຕໍ ອຘິກຣຕຳ ວູປສເມຕິ. ເອວມ຺ປີ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ວູປສມ຺ມຕິ ນາມ.

ຍຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສງ຺ຆສ຺ສ ນິຍ຺ຍາຕິຕໍ, ຕຕ຺ຖ ສງ຺ເຆນ ວາຕິ ສເຈ ປນ ‘‘ອລໍ, ອາວຸໂສ, ກີ ຕຕ຺ຖ ຄເຕນາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈມານາປິ ‘‘ມຍໍ ຕຕ຺ເຖວ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວິນິຈ຺ຊຍໍ ປາເປສ຺ສາມາ’’ຕິ (ປຣິ. ອຓ຺ຖ. ໓໔໑) ວິນຍຘຣສ຺ສ ວຈນໍ ອນາທິຍິຕ຺ວາ ຍຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສກາຄກິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ອຘິກຣຕຳ ນິຍ຺ຍາຕິຕໍ, ຕຕ຺ຖ ສງ຺ເຆນ ‘‘ອລໍ, ອາວຸໂສ, ສງ຺ຆສນ຺ນິປາຕໍ ນາມ ຄຣຸກ’’ນ຺ຕິ ຕຕ຺ເຖວ ນິສີ ທິຕ຺ວາ ວິນິຈ຺ຊິຕໍ ສມ຺ມຕິ. ນ ເຫວ ໂຂ ປນ ສກາຄກິກ຺ຂູນໍ ສລ຺ລຕ຺ຕິຍາ ວູປສນ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ອປິຈ ໂຂ ສງ຺ຆໍ ສນ຺ນິປາເຕຕ຺ວາ ອາ ໂຣຈິຕໍ ສງ຺ຆມຊ຺ເຊ ວິນຍຘຣາ ວູປສເມນ຺ຕິ. ເອວມ຺ປີ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ເຆນ ວິນິຈ຺ຊິຕໍ ສມ຺ມຕິ ນາມ.

ອຸພ຺ພາຫິກາຍສມ຺ມຕປຸຄ຺ຄເລຫິ ວາ ວິນິຈ຺ຊິຕນ຺ຕິ ອປໂລເກຕ຺ວາ ວາ ຂນ຺ຘເກ ວຸຕ຺ຕາຍ ວາ ລຕ຺ຕິທຸຕິຍກມ຺ມວາຈາຍ ສມ຺ມເຕ ຫິ ປຸຄ຺ຄເລຫິ ວິສໍ ວາ ນິສີທິຕ຺ວາ, ຕສ຺ສາເຍວ ວາ ປຣິສາຍ ‘‘ອລ຺ເລນ ນ ກິລ຺ຈິ ກເຖຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ (ຈູລ຺ອວ. ອຓ຺ຖ. ໘໓໑) ສາ ເວຕ຺ວາ ວິນິຈ຺ຊິຕໍ. ອຍນ຺ຕິ ອຍໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ຈຕຸພ຺ພິຘາ ສມ຺ມຸຂຕາ.

ກາຣກສງ຺ຆສ຺ສາຕິ ວູປສເມຕຸໍ ສນ຺ນິປຕິຕສ຺ສ ກາຣກສງ຺ຆສ຺ສ. ສງ຺ຆສາມຄ຺ຄິວເສນ ສມ຺ມຸຂີກາໂວຕິ ‘‘ຍາວຕິກາ ກິກ຺ຂູ ກມ຺ມປ຺ປຕ຺ຕາ, ເຕ ອາຄຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ຉນ຺ທາຣຫານໍ ຉນ຺ໂທ ອາຫໂຏ ໂຫຕິ, ສມ຺ມຸຂີກູຕາ ນ ປຏິກ຺ໂກສນ຺ຕີ’’ຕິ (ຈູລ຺ອວ. ໘໔໗) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕສງ຺ຆສາມຄ຺ຄິວເສນ ສມ຺ມຸຂີກາໂວ, ເອເຕນ ຍຖາ ຕຖາ ປຘານກາຣກປຸຄ຺ຄລານໍ ສມ຺ມຸຂຕາມຕ຺ຕໍ ສງ຺ຆສມ຺ມຸຂຕາ

ນາມ ນ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຠູຕຕາຕິ ຕຈ຺ຉຕາຯ ສຈ຺ຈປຣິຍາໂຍ ຫິ ອິຘ ຘມ຺ມສທ຺ໂທ “ຘມ຺ມວາທີ”ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໙, ໑໙໔) ວິຍຯ ວິເນຕິ ເອເຕນາຕິ ວິນໂຍ, ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ອຘິກຣຓສ຺ສ ວູປສມນາຍ ຠຄວຕາ ວຸຕ຺ຕວິຘິ, ຕສ຺ສ ວິນຍສ຺ສ ສມ຺ມຸຂຕາ ວິນຍສມ຺ມຸຂຕາຯ ເຕນາຫ “ຍຖາ ຕໍ...ເປ... ວິນຍສມ຺ມຸຂຕາ”ຕິຯ ເຍນາຕິ ເຍນ ປຸຄ຺ຄເລນຯ ອຕ຺ຖປຈ຺ຈຕ຺ຖິການນ຺ຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ຈູຬວຄ຺ຄ ໓ຯ໔໔໗) ວິວາທວຕ຺ຖຸສງຂາເຕ ອຕ຺ເຖ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິການໍຯ ສງຆສມ຺ມຸຂຕາ ປຣິຫາຍຕິ ສມ຺ມຕປຸຄ຺ຄເລເຫວ ວູປສມນໂຕຯ

ນນ຺ຕິ ວິວາທາຘິກຣຓໍຯ ປຎ຺ຈງຄສມນ຺ນາຄຕນ຺ຕິ (ຈູຬວຯ ໔໓໔) “ນ ຉນ຺ທາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ໂທສາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ໂມຫາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ຠຍາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຄຫິຕາຄຫິຕໍ ຊານາຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕຫິ ປຎ຺ຈຫງເຄຫິ ສມນ຺ນາຄຕໍຯ ຄູຬ຺ຫກວິວຏກສກຓ຺ຓຊປ຺ປເກສຸ ຕີສຸ ສລາກຄ຺ຄາເຫສູຕິ “ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຕສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ສຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ ຕໂຍ ສລາກຄ຺ຄາຫເກ ຄູຬ຺ຫກໍ, ວິວຏກໍ, ສກຓ຺ຓຊປ຺ປກ”ນ຺ຕິ (ຈູຬວຯ ໔໓໔) ສມຖກ຺ຂນ຺ຘເກ ວຸຕ຺ເຕສຸ ຕີສຸ ສລາກຄ຺ຄາເຫສຸຯ ສລາກໍ ຄາເຫຕ຺ວາຕິ ຘມ຺ມວາທີນຎ຺ຈ ອຘມ຺ມວາທີນຎ຺ຈ ສລາກາໂຍ ນິມິຕ຺ຕສຎ຺ຎໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ຈີວຣໂຠເຄ ກຕ຺ວາ ສມຖກ຺ຂນ຺ຘເກ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຄາຫາເປຕ຺ວາຯ ເອວຎ຺ຫິ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ –

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຄູຬ຺ຫໂກ ສລາກຄ຺ຄາໂຫ ໂຫຕີ? ເຕນ ສລາກຄ຺ຄາຫາປເກນ ຠິກ຺ຂຸນາ ສລາກາໂຍ ວຓ຺ຓາວຓ຺ຓາໂຍ ກຕ຺ວາ ເອກເມໂກ ຠິກ຺ຂຸ ອຸປສງກມິຕ຺ວາ ເອວມສ຺ສ ວຈນີໂຍ ‘ອຍໍ ເອວໍວາທິສ຺ສ ສລາກາ, ອຍໍ ເອວໍວາທິສ຺ສ ສລາກາ, ຍໍ ອິຈ຺ຉສິ, ຕໍ ຄຓ຺ຫາຫີ’ຕິຯ ຄຫິເຕ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ‘ມາ ຈ ກສ຺ສຈິ ທສ຺ເສຫີ’ຕິຯ ສເຈ ຊານາຕີ ‘ອຘມ຺ມວາທີ ພຫຸຕຣາ’ຕິ, ‘ທຸຄ຺ຄໂຫ’ຕິ ປຈ຺ຈຸກ຺ກຑ຺ຒິຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ຊານາຕີ ‘ຘມ຺ມວາທີ ພຫຸຕຣາ’ຕິ , ‘ສຸຄ຺ຄໂຫ’ຕິ ສາເວຕພ຺ພໍຯ ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຄູຬ຺ຫໂກ ສລາກຄ຺ຄາໂຫ ໂຫຕີຯ

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິວຏໂກ ສລາກຄ຺ຄາໂຫ ໂຫຕີ? ສເຈ ຊານາຕີ ‘ຘມ຺ມວາທີ ພຫຸຕຣາ’ຕິ, ວິສ຺ສຏ຺ເຐເນວ ວິວເຏນ ຄາເຫຕພ຺ໂພຯ ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິວຏໂກ ສລາກຄ຺ຄາໂຫ ໂຫຕີຯ

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສກຓ຺ຓຊປ຺ປໂກ ສລາກຄ຺ຄາໂຫ ໂຫຕີ? ເຕນ ສລາກຄ຺ຄາຫາປເກນ ຠິກ຺ຂຸນາ ເອກເມກສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອຸປກຓ຺ເຓ ອາໂຣເຈຕພ຺ພໍ ‘ອຍໍ ເອວໍວາທິສ຺ສ ສລາກາ, ອຍໍ ເອວວາທິສ຺ສ ສລາກາ, ຍໍ ອິຈ຺ຉສິ, ຕໍ ຄຓ຺ຫາຫີ’ຕິຯ ຄຫິເຕ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ‘ມາ ຈ ກສ຺ສຈິ ອາໂຣເຈຫີ’ຕິຯ ສເຈ ຊານາຕີ ‘ອຘມ຺ມວາທີ ພຫຸຕຣາ’ຕິ, ‘ທຸຄ຺ຄໂຫ’ຕິ ປຈ຺ຈຸກ຺ກຑ຺ຒິຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ຊານາຕີ ‘ຘມ຺ມວາທີ ພຫຸຕຣາ’ຕິ, ‘ສຸຄ຺ຄໂຫ’ຕິ ສາເວຕພ຺ພໍຯ ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສກຓ຺ຓຊປ຺ປໂກ ສລາກຄ຺ຄາໂຫ ໂຫຕີ”ຕິຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ອລຊ຺ຊຸສ຺ສນ຺ນາຍ (ຈູຬວຯ ອຏ຺ຐຯ ໔໓໔) ປຣິສາຍ ຄູຬ຺ຫໂກ ສລາກຄ຺ຄາໂຫ ກາຕພ຺ໂພ, ລຊ຺ຊຸສ຺ສນ຺ນາຍ ວິວຏໂກ, ພາລຸສ຺ສນ຺ນາຍ ສກຓ຺ຓຊປ຺ປໂກຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຘມ຺ມວາທີນໍ ເຍພຸຍ຺ຍຕາຍາຕິ ຘມ຺ມວາທີນໍ ເອເກນປີ ອຘິກຕາຍ, ໂກ ປນ ວາໂທ ທ຺ວີຫິ ຕີຫີຯ

“ຈຕູຫິ ສມເຖຫິ ສມ຺ມຕີ”ຕິ ອິທໍ ສພ຺ພສງຄາຫກວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອຕ຺ຖ ປນ ທ຺ວີຫິ ເອວ ວູປສມໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ເອວໍ ວິນິຈ຺ຉິຕນ຺ຕິ ສເຈ ອາປຕ຺ຕິ ນຕ຺ຖິ, ອຸໂຠ ຂມາເປຕ຺ວາ, ອຖ ອຕ຺ຖິ, ອາປຕ຺ຕິໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ໂຣປນວເສນ ວິນິຈ຺ຉິຕໍຯ ປຏິກມ຺ມໍ ປນ ອາປຕ຺ຕາຘິກຣຓສມເຖ ປຣໂຕ ອາຄມິສ຺ສຕີຕິຯ ນ ສມຓສາຣຸປ຺ປໍ ອສ຺ສາມຓກໍ, ສມເຓຫິ ອກຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕສ຺ມິໍ ອຊ຺ຌາຈາເຣ ວີຕິກ຺ກເມ ສຕີຯ

ປາຣາຊິກສາມນ຺ເຕນາຕິ ທຸກ຺ກເຏນ ວາ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈເຍນ ວາຯ ເມຖຸນຘມ຺ເມ ຫິ ປາຣາຊິກສາມນ຺ຕາ ນາມ ທຸກ຺ກຏໍ ໂຫຕິ, ອທິນ຺ນາທານາທີສຸ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍຯ ປຏິຈຣໂຕຕິ ປຏິຈ຺ຉາເທນ຺ຕສ຺ສຯ ອຈ຺ຉິນ຺ນມູໂລ ຠວິສ຺ສຕີຕິ ປາຣາຊິກໍ ອນາປນ຺ໂນ ຠວິສ຺ສຕິ, ສີລ ວາ ຠວິສ຺ສຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ສມ຺ມາ ວຕ຺ຕິຕ຺ວາຕິ ວຕ຺ຕໍ ປູເຣຕ຺ວາຯ ໂອສາຣຓໍ ລຠິສ຺ສຕີຕິ ກມ຺ມປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິໍ ລຠິສ຺ສຕິຯ

ຕສ຺ສາຕິ ອາປຕ຺ຕາຘິກຣຓສ຺ສຯ ສມ຺ມຸຂາວິນເຍເນວ ວູປສໂມ ນຕ຺ຖິ ປຏິຎ຺ຎາຍ, ຕຖາຣູປາຍ ຂນ຺ຕິຍາ ວາ ວິນາ ອວູປສມນ຺ໂຕຯ ຍາ ປນ ປຏິຎ຺ຎາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

ເອຕ຺ຖາຕິ ອາປຕ຺ຕິເທສນາຍໍຯ ສິຍາຕິ ອວສ຺ສໍຯ ກກ຺ຂຬຕ຺ຕາຍ ວາຬຕ຺ຕາຍາຕິ ກກ຺ຂຬກາວາຍ ເຈວ ວາຬກາວາຍ ຈຯ ຖຸລ຺ລວຊ຺ຊນ຺ຕິ ປາຣາຊິກຎ຺ເຈວ ສງ຺ຆາທິເສສຎ຺ຈຯ ທິຏ຺ຐິປ຺ປຏິສໍຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທິຏ຺ຐີນໍ ຐີເນນ ຂຸໍສນວມ຺ການຘມ຺ມິກປ຺ປຏິສ຺ສເວສຸ ອາປນ຺ນໍ ອາປຕ຺ຕີຯ

ຍຖານຸຣູປນ຺ຕິ ‘‘ທ຺ວີຫີ ສມເຖຫີ, ຕີຫີ, ຈຕູຫີ, ເອເກນາ’’ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຍຖານຸຣູປໍຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ອິມສ຺ມິ ສມຖາຘິກາເຣຯ ວິນິຈ຺ຉຍນໂຍຕິ ວິນິຈ຺ຉຍນຍມຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ວິຕ຺ຖາເຣ ປນາ’’ຕິອາທິຯ ອສ຺ສາຕິ ວິຕ຺ຖາຣສ຺ສຯ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍ ນາມ ວິນຍຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ເອຕ຺ຕກນ຺ຕິ ເອຕໍປຣມໍ, ນ ອິໂຕ ຠິຍ຺ໂຍຯ

ອຘິກຣຓສມຖວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ອິຕິ ກງ຺ຂາວິຕຣຓິຍາ ປາຕິໂມກ຺ຂວຓ຺ຓນາຍ

ວິນຍຕ຺ຖມຎ຺ຊູສາຍໍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນິຍໍ

ຠິກ຺ຂຸປາຕິໂມກ຺ຂວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ຠິກ຺ຂຸນີປາຕິໂມກ຺ຂວຓ຺ຓນາ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ປາຣາຊິກກຓ຺ຑໍ

ນາໂຖ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ຫິຕຕ຺ຖາຍ ຍໍ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ປກາສຍີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ປກາສຍີຕິ ເທສຍິ, ປຎ຺ຎາປຍີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ສາຘາຣຓປາຣາຊິກໍ

໑ຯ ເມຖຸນຘມ຺ມສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອຠິລາປມຕ຺ຕນ຺ຕິ ວຈນມຕ຺ຕໍ, ນ ອຕ຺ໂຖຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ລິງ຺ຄເພທມຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຸຣິສລິງ຺ຄໍ ອິຕ຺ຖິລິງ຺ຄນ຺ຕິ ວິເສສມຕ຺ຕໍຯ ວິເສໂສຕິ ນານາຕ຺ຕໍຯ ຉນ຺ເທນ ເຈວາຕິ ເປເມນ ເຈວ, ສິເນເຫນ ເຈວາຕິ ອຕ຺ໂຖ ຯ ຣຸຈິຍາ ຈາຕິ ອິຈ຺ຉາຍ ຈຯ ປຘໍສິຕາຍາຕິ ທູສິຕາຍຯ ປຣິປຸຓ຺ຓາ ອຸປສມ຺ປທາ ຍສ຺ສາ ສາ ປຣິປຸຓ຺ຓູປສມ຺ປທາ, ອຸຠໂຕສງ຺ເຆນ ອຸປສມ຺ປນ຺ນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ເມຖຸນຘມ຺ມສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ອສາຘາຣຓປາຣາຊິກໍ

໕ຯ ອຸພ຺ຠຊາຓຸມຓ຺ຑລສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອຸພ຺ຠກປ຺ປຣນ຺ຕິ ທຸຕິຍມຫາສນ຺ຘິໂຕ ອຸທ຺ຘໍຯ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ສຎ຺ຈຣຓນ຺ຕິ ຫຕ຺ຖສ຺ສ ວາ ກາຍສ຺ສ ວາ ຕິຣິຍໍ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ສຎ຺ຈຣຓໍຯ

ເອກໂຕອວສ຺ສຸເຕຕິ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໖໖໘) ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ອວສ຺ສເວ, ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາເຄນ ອວສ຺ສຸຕກາເວ ສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ວເສເນວ ຈ ເອກໂຕອວສ຺ສຸຕກາໂວ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໖໖໘) –

‘‘ເອກໂຕອວສ຺ສຸເຕຕິ ເອຕ຺ຖ ກິຎ຺ຈາປິ ‘ເອກໂຕ’ຕິ ອວິເສເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາປິ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ເອວ ອວສ຺ສຸເຕ ສຕິ ອຍໍ ອາປຕ຺ຕິເຠໂທ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ’’ຕິຯ

ປຸຣິສສ຺ສ ກາຍນ຺ຕິ ປຸຣິສສ຺ສ ຍໍ ກຎ຺ຈິ ກາຍໍຯ ອຸຠໂຕອວສ຺ສຸເຕປີຕິ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ເຈວ ປຸຣິສສ຺ສ ຈ ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາເຄນ ອວສ຺ສຸຕກາເວ ສຕິປີຯ ກາເຍນາຕິ ຍຖາປຣິຈ຺ຉິນ຺ເນນ ອຕ຺ຕໂນ ກາເຍນຯ ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ຘນ຺ຕິ ປຸຣິສສ຺ສ ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ຘໍຯ ອວເສສ ກາເຍນ ວາຕິ ຍຖາປຣິຈ຺ຉິນ຺ນກາຍໂຕ ອວເສເສນ ກາເຍນ, ອຸພ຺ຠກ຺ຂກອໂຘຊາຓຸມຓ຺ຑລອໂຘກປ຺ປຣສງ຺ຂາເຕນ ກາເຍນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຕສ຺ສ ກາຍນ຺ຕິ ອວສ຺ສຸຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ຍໍ ກຎ຺ຈິ ກາຍໍຯ ຍຖາ ເຈຕ຺ຖ ສຍໍ ອາມສນ຺ຕິຍາ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ເອວໍ ຕສ຺ສ ອາມສນໍ ສາທິຍນ຺ຕິຍາປີຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ປຸຣິສສ຺ສ ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາໂຄ ນຕ຺ຖີຕິ ປຸຣິສສ຺ສ ເມຖຸນຣາໂຄ, ເຄຫສິຕເປມໍ, ສຸທ຺ຘຈິຕ຺ຕໍ ວາຯ ອວເສເສຕິ ປາຣາຊິກເຂຕ຺ຕໂຕ ອວເສເສຯ ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ເຘນ ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ຘາທີເກເຫຕິ ‘‘ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ເຘນ ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ຘໍ ອາມສຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ’’ຕິອາທິເກ (ປາຈິຯ ໖໕໐, ໖໖໘) ສພ຺ພວາເຣຯ ‘‘ອສຎ຺ຈິຈ຺ຈາ’’ຕິອາທີສຸ ວິຣຊ຺ຌິຕ຺ວາ ວາ ອາມສນ຺ຕິຍາ, ອຎ຺ຎວິຫິຕາຍ ວາ, ‘‘ອຍໍ ປຸຣິໂສ’’ຕິ ວາ ‘‘ອິຕ຺ຖີ’’ຕິ ວາ ອຊານນ຺ຕິຍາ ວາ, ເຕນ ຜຸຏ຺ຐາຍປີ ຕໍ ຜສ຺ສໍ ອສ຺ສາທຍນ຺ຕິຍາ ວາ ອາມສເນປີ ສຕິ ອນາປຕ຺ຕິຯ

ອຸພ຺ຠຊາຓຸມຓ຺ຑລສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໖ຯ ວຊ຺ຊປ຺ປຏິຈ຺ຉາທິກາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ປາຣາຊິກໍ ສມ຺ຍໍ ອຊ຺ຊາປນ຺ນນ຺ຕິ ກິກ຺ຂູຫີ ສາຊາຣຕານໍ ຈຕຸນ຺ນໍ, ອສາຊາຣຕານໍ ຈຕຸນ຺ນຍ຺ຈາຕິ ອຍ຺ຄຸນ຺ນມຍ຺ລຕຣໍ ອຊ຺ຊາປນ຺ນໍ. ອິທລ຺ຈ ປາຣາຊິກໍ (ປາຈິ. ອຍ຺ຄ. ໒໒໒) ປຈ຺ລາ ປລ຺ລຕ຺ຕໍ, ສງ຺ຄິຕິກາຣກາຈຣິເຍຫິ ປນ ປຸຣິເມນ ສທ຺ຣີ ຍຸຄລ຺ອໍ ກຕ຺ວາ ອິມສ຺ມິ ໂອກາເສ ຄປິຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. "ອຍ຺ຄນ຺ນໍ ປາຣາຊິການໍ ອລ຺ລຕຣ"ນ຺ຕິ (ປາຈິ. ໒໒໒) ວຈນໂຕ ປນ ວຊ຺ຊປ຺ປຝິຈ຺ລາທິກໍ ຍາ ປຝິຈ຺ລາເທຕິ, ສາປີ ວຊ຺ຊປ຺ປຝິຈ຺ລາທິກາ ເອວາຕິ ທຍ຺ຄພ຺ພໍ. ກິລ຺ຈາປີ ວຊ຺ຊປ຺ປຝິຈ຺ລາທນໍ ເປ ມວເສນ ໂທຕິ, ຕຖາປີ ສິກ຺ຂາປທວິຕິກ຺ກມຈິຕ຺ຕໍ ໂທມນສ຺ສເມວ ໂທຕິຕິ ກຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂເວທນໍ ໂທຕິຕິ "ຕຕ຺ຣ ທິ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ…ເປ… ເສສໍ ຕາທິສເມວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ວຊ຺ຊປ຺ປຝິຈ຺ລາທິກາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຄິຕາ.

໓. ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕານຸວຕ຺ຕິກາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ສຕ຺ຖຸສາສເນນາຕິ ລຕ຺ຕິສມ຺ປທາຍ ເຈວ ອນຸສ຺ສາວນສມ຺ປທາຍ ຈ. ອິສ ປນ ໂຈທນາສາຣຕາປຸພ຺ພກເມວ ລຕ຺ຕິອນຸສ຺ສາວນໍ ສຕ຺ຖຸສາສນນ຺ຕິ ອາຫ "ອິສາປີ"ຕິອາທິ. ກຣຕນ຺ຕິ ລຕ຺ຕິຍ຺ຄປນລ຺ເຈວ ອນຸສ຺ສາວນາວຈນລ຺ຈ. ອນາທຣນ຺ຕິ ປຸຄ຺ຄເລ ເຈວ ສມ຺ເມ ຈ ອາທຣວິຣທິຕໍ. ເຕນາຫ "ເຍນາ"ຕິອາທິ. ຕຕ຺ຖ ປຣິຍາປນ຺ນຄເຕ ວາຕິ ຕສ຺ມິ ສງ຺ເຝ ປຣິຍາປນ຺ເນ ສມ຺ພຫຸລປຸຄ຺ຄລສງ຺ຂາເຕ ຄເຕ ວາ. "ສມ຺ມາວຕ຺ຕນາຍ ອວຕ຺ຕມານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ"ຕິ ອິມິນາ ອຣິປ຺ປາຍຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ. ເອກກມ຺ມາທິເກຕິ ເອກກມ຺ມເອກຸທ຺ເທສສມສິກ຺ຂາຕາຍ. ສຫ ອຍນກາເວນາຕິ ສຫ ວຕ຺ຕນກາເວນ. ສມາໂນ ສໍວາໂສ ເອເຕສນ຺ຕິ ສມານສໍວາສກາ.

ອິທານິ ເຍນ ສໍວາເສນ ເຕ "ສມານສໍວາສກາ"ຕິ (ປາຈິ. ອຍ຺ຄ. ໒໒໑) ວຸຕ຺ຕາ, ໂສ ສໍວາໂສ ຕສ຺ສ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕກສ຺ສ ເຕຫິ ສທ຺ຣີ ນຕ຺ຖິ, ເຍຫິ ຈ ສທ຺ຣີ ຕສ຺ສ ໂສ ສໍວາໂສ ນຕ຺ຖິ, ນ ເຕນ ເຕ ກິກ຺ຂູ ອຕ຺ຕໂນ ສຫາຍາ ກຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ໂສ ອກຕສ ຫາໂຍ ນາມາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຍສ຺ສ ປນາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອວໍ ປທວຓ຺ຓນໍ ກຕ຺ວາ ອິທານິ ອຕ຺ຖມຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ສ ມານສໍວາສກກາວໍ ອນຸປຄຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິໍ ຕໍ ອນຸວຕ຺ຕນນ຺ຕິ ກສ຺ສຈິ ອາສງ຺ກາ ສິຍາຕິ ຕໍ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຍໍທິຍ຺ຄິໂກ ໂສ ໂຫຕິ"ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ໂສຕິ ໂຍ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕໂກ, ໂສ.

ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕານຸວຕ຺ຕິກາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຄິຕາ.

໔. ອຍ຺ຄວຕ຺ຖຸກາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ໂລກສ຺ສາທມິຕ຺ຕສນ຺ຖວວເສນາຕິ (ສາຣຕ຺ຖ. ຍີ. ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໕.໒໓໘) ໂລກສ຺ສາທສງ຺ຂາຕສ຺ສ ມິຕ຺ຕສນ຺ຖວສ຺ສ ວເສນ. ກິໍ ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາເຄນາ"ຕິ. ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາເຄເນວ ຕິນ຺ຕາ ອິສ ອວສ຺ສຸຕາ ນາມ, ນ ເມຖຸນຣາເຄນາຕິ. ກຖເມຕໍ ວິລ຺ລາຍຕິຕິ ອາຫ "ອຍເມວ ຫີ"ຕິອາທິ. ກິໍ ປເນຕ຺ຖ ກາຣຕນ຺ຕິ ອາຫ "ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ ປນສ຺ສ ວິຈາຣຕາ ກຕາ"ຕິ. ຕຕ຺ຖາຍໍ ວິຈາຣຕາ – ເອຕ຺ຖ ຈ ອສທ຺ສມ຺ໂມຕິ ກາຍສໍສຄ຺ໂຄວ ເວທິຕພ຺ໂພ, ນ ເມຖຸນສມ຺ໂມ. ນ ຫິ ເມຖຸນສ຺ສ ສາມນ຺ຕາ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ ໂຫຕິ. "ວິລ຺ລູ ປຝິພໂລ ກາຍສໍສຄ຺ຄໍ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ຸ"ນ຺ຕິ (ປາຈິ. ໒໓໒) ວຈນມ຺ປີ ເຈຕ຺ຖ ສາສກນ຺ຕິ. ຍໍ ເຍນ ກຕໍ, ຕໍ ຕສ຺ເສວ ໂຫຕິຕິ. ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລສ຺ສາຕິ ສາມິວຈນນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄເລນາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ຫຕ຺ໂຖຕິ ອຕ຺ຕ ໂນ ຫຕ຺ໂຖ. ນ ເກວລລ຺ເຈຕ຺ຖ ຫຕ຺ຖຄ຺ຄຫຕນ຺ຕິ "ຫຕ຺ໂຖ ນາມ ກປ຺ປຣໍ ອຸປາທາຍ ຍາວ ອຄ຺ຄນຂາ"ຕິ (ປາຈິ. ໒໓໒) ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖສ຺ເສວ ຄຫຕໍ, ອຖ ໂຂ ຕສ຺ສ ຈ ອລ຺ລສ຺ສປີ ອປາຣາຊິກເຂຕ຺ຕສ຺ສ ຄຫຕໍ ເອກຊ຺ຊໍ ກຕ຺ວາ "ຫຕ຺ຖຄ຺ຄຫຕ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຖາ ສງ຺ໝາຝິກຕ຺ຕຄ຺ຄຫຕນ຺ຕິ ນ ເກວລໍ ສງ຺ໝາຝິກຕ຺ຕສ຺ເສວ ຄຫຕໍ, ອຖ ໂຂ ຕສ຺ສ ຈ ອລ຺ລສ຺ສປີ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ຈີວຣປ຺ປເທສສ຺ສ ຄຫຕໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ເອຕ຺ຖ ຈ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈີ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ ຄານນ຺ຕິ ເອວໍນາມກໍ ຄາ ນໍ. "ປຝິປາຝິຍາ ວາ ອຸປ຺ປຝິປາຝິຍາ ວາ ປູເຣຕ຺ວາ"ຕິ ອິທໍ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ມາ ປຝິປາຝິຍາ ວາ ອຸປ຺ປຝິປາຝິຍາ ວາ ເອກ ນ຺ຕຣິກາຍ ວາ ເຍນ ເຕນ ນເຍນ ປູເຣຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ຕາ ອາປຕ຺ຕິໂຍຕິ ຕາ ອາປນ຺ນາ ອາປຕ຺ຕິໂຍ. ຍຖາ ເຈເກາສ຺ມິ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ເອວໍ ວິສໍ ວິສໍ ສຕ຺ຕສຸ ວຕ຺ຖູສຸ ສຕກ຺ຂຕ຺ຕຸມ຺ປີ ວິຕິກ຺ ກນ຺ເຕສຸ ຕາ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ເທເສຕ຺ວາ ມຸຈ຺ຈຕິ. ຄຕນູປິກາຕິ ເທສິຕຄຕນໍ ອຸປຄຈ຺ລຕິ. ສຸຣນິກ຺ເຂປ຺ ກຕ຺ວາຕິ "ອລ຺ລໍ ວຕ຺ຖຸໍ

ອາປຊ຺ຊິສ຺ສາມີ''ຕິ ອຸສ຺ສາຫໍ ຐເປຕ຺ວາ។

ອຏ຺ຐວຕ຺ຖຸກາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

ອິຕິ ກງ຺ຂາວິຕຣຓິຍາ ປາຕິໂມກ຺ຂວຓ຺ຓນາຍ

ວິນຍຕ຺ຖມຎ຺ຊູສາຍໍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນິຍໍ

ຠິກ຺ຂຸປາຕິໂມກ຺ເຂ ປາຣາຊິກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ສງ຺ຆາທິເສສກຓ຺ຑໍ

໑ຯ ອຸສ຺ສຍວາທິກາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ມານຸສ຺ສຍວເສນໂກຘູສ຺ສຍວເສນາຕິ ພາຫຸລ຺ລນເຍນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕເນວ ວກ຺ຂຕິ “ຕິຈິຕ຺ຕໍ ຕິເວທນ”ນ຺ຕິຯ ອຑ຺ຑກຣຓຕ຺ຖາຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ອຑ຺ໂຑຕິ ໂວຫາຣິກວິນິຈ຺ຉໂຍ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຍໍ ປພ຺ພຊິຕາ “ອຘິກຣຓ”ນ຺ຕິປິ ວທນ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ກຣຓຕ຺ຖາຍ ໂວຫາຣິກວິນິຈ຺ຉຍຕ຺ຖາຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ວີຕິກ຺ກມກ຺ຂເຓເຍວາຕິ ວຕ຺ຖຸຊ຺ຌາຈາຣກ຺ຂເຓເຍວ, ນ ຕຕິຍາຍ ສມນຸຠາສນາຍາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຠິກ຺ຂຸນີ ສງ຺ຆໂຕ ນິສ຺ສາເຣຕີຕິ ອາປ຺ນ຺ນໍ ຠິກ຺ຂຸນິໍ ຠິກ຺ຂຸນິສງ຺ຆມ຺ຫາ ນິສ຺ສາເຣຕິຯ ເຫຕຸມ຺ຫິ ຈາຍໍ ກຕ຺ຕຸໂວຫາໂຣ “ນິສ຺ສາຣຓເຫຕຸຠູຕຘມ຺ໂມ ‘ນິສ຺ສາຣຓີໂຍ’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ”ຕິ ກຕ຺ວາຯ

ຍຕ຺ຖ ຐິຕາຍາຕິ ອຸປ຺ສ຺ສຍຠິກ຺ຂາຈາຣມຄ຺ຄາທີສຸ ຍສ຺ມິໍ ຐາເນ ຐິຕາຍຯ ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຍາຕິ ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ໂວຫາຣິການໍ ສນ຺ຕິກໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຍາຯ ທຸຕິເຍຕິ ທຸຕິຍາໂຣຈເນຯ ເຕນາຕິ ອຸປາສເກນຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາຍາຕິ “ມມ ຈ ຕວ ຈ ກຖໍ ຕ຺ວໍເຍວ ອາໂຣເຈຫີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາຍຯ ອຎ຺ເຎນ ກຖາເປຕີຕິ ກປ຺ປິຍກາຣເກນ ກຖາເປຕິຯ ຍຖາ ວາ ຕຖາ ວາ ຫິ ອາໂຣຈິຍມາເນຕິ ກປ຺ປິຍກາຣໂກ ວາ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ກຖໍ ປຖມໍ ອາໂຣເຈຕຸ, ອິຕໂຣ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ກຖໍ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ຝິກຣ)ຯ ກປ຺ປິຍກາຣໂກ ວາ ອຸຠິນ຺ນມ຺ປິ ກຖໍ, ອິຕໂຣ ວາ ອຸຠິນ຺ນມ຺ປິ ກຖໍ ອາໂຣເຈຕູຕິ ເອວໍ ຍຖາ ຕຖາ ອາໂຣຈິຍມາເນຯ ອຸຠິນ຺ນມ຺ປິ ປນ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາຕິ ຍຖາ ຕຖາ ວາ ອາໂຣຈິຕໍ ປນ ອຸຠິນ຺ນມ຺ປິ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາຯ

ອາກຑ຺ຒິຍມານາ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ວຸຈ຺ຈມານາ ໂວຫາຣິການໍ ສນ຺ຕິກໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ອິມສ຺ສ “ຕສ຺ສາ ອນາປຕ຺ຕີ”ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເອວໍ ເສເສສຸປິຯ ຣກ຺ຂໍ ຍາຈຕີຕິ ຘມ຺ມິກໍ ຣກ຺ຂໍ ຍາຈຕິຯ ອິທານິ ຍຖາ ຍາຈິຕາ ຣກ຺ຂາ ຘມ຺ມິກາ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອຸປ຺ສ຺ສເຍ ອຎ຺ເຎຫິ ກຕໍ ອນາຈາຣໍ ອໂນທິສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ອຕີຕໍ ອາຣພ຺ຠ ອຕ຺ຕໂນ ໂອທິສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນາ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ຝິກຣ), ອຕ຺ຕໂນ ອໂນທິສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນາ, ອນາຄຕໍ ອາຣພ຺ຠາປິ ອຕ຺ຕໂນ ໂອທິສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນາ, ອຕ຺ຕໂນ ອໂນທິສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນາຯ

ກຖໍ ອຕີຕໍ ອາຣພ຺ຠ ໂອທິສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນາ ໂຫຕິ? ຠິກ຺ຂຸນຸປ຺ສ຺ສເຍ ຄາມທາຣກາ, ຘຸຕ຺ຕາທໂຍ ວາ ເຍ ເກຈິ ອນາຈາຣໍ ວາ ອາຈຣນ຺ຕິ, ຣຸກ຺ຂໍ ວາ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ, ຜລາຜລໍ ວາ ຫຣນ຺ຕິ, ປຣິກ຺ຂາເຣ ວາ ອຈ຺ຉິນ຺ທນ຺ຕິຯ ຠິກ຺ຂຸນີ ໂວຫາຣິເກ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ “ອມ຺ຫາກໍ ອຸປ຺ສ຺ສເຍ ອິທໍ ນາມ ກຕ”ນ຺ຕິ ວທຕິຯ “ເກນາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ອສຸເກນ ຈ ອສຸເກນ ຈາ”ຕິ ອາຈິກ຺ຂຕິຯ ເອວໍ ອຕີຕໍ ອາຣພ຺ຠ ໂອທິສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນາ ໂຫຕິ, ສາ ນ ວຏ຺ຏຕິຯ ຕຎ຺ເຈ ສຸຕ຺ວາ ເຕ ໂວຫາຣິກາ ເຕສໍ ທຓ຺ຑໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ສພ຺ພໍ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ຄີວາ ໂຫຕິຯ “ທຓ຺ຑໍ ຄຓ຺ຫິສ຺ສນ຺ຕີ”ຕິ ອນິຈ຺ຉນ຺ຕິຍາປິ ສຕິ ຄີວາເຍວ ໂຫຕິຯ ສເຈ ປນ ຕສ຺ສ “ທຓ຺ຑໍ ຄຓ຺ຫຖາ”ຕິ ວທຕິ, ປຎ຺ຈມາສກມຕ຺ເຕ ຄຫິເຕ ປາຣາຊິກໍ ໂຫຕິຯ

ເຕຫິ “ເກນາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປນ “ອສຸເກນາ’ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ອມ຺ຫາກໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ, ຕຸມ຺ເຫເຍວ ຊານິສ຺ສຖຯ ເກວລໍ ຫິ ມຍໍ ຣກ຺ຂໍ ຍາຈາມ, ຕໍ ໂນ ເທຖ, ອວຫຏຠຓ຺ຑມ຺ປິ ອາຫຣາເປຖາ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ເອວໍ ອໂນທິສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນາ ໂຫຕິ, ສາ ວຏ຺ຏຕິຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ສເຈປິ ເຕ ໂວຫາຣິກາ ເຕ ກາຣເກ ຄເວສິຕ຺ວາ ເຕສໍ ທຓ຺ຑໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ສພ຺ພໍ ສາປເຕຍ຺ຍມ຺ປິ ຄຫິຕໍ, ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ເນວ ຄີວາ, ນ ອາປຕ຺ຕິຯ

ປຣິກ຺ຂາຣໍ ຫຣນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ເຕສໍ ອນຕ຺ຖກາມຕາຍ ‘ໂຈໂຣ ໂຈໂຣ”ຕິ ວຕ຺ຕຸມ຺ປິ ນ ວຏ຺ຏຕິຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕປິ ຫິ ຍໍ ເຕສໍ ທຓ຺ຑໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ສພ຺ພໍ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ຄີວາ ໂຫຕິຯ ອຕ຺ຕໂນ ວຈນກຣໍ ປນ “ອິມິນາ ເມ ປຣິກ຺ຂາໂຣ ຄຫິໂຕ, ຕໍ ອາຫຣາເປຫິ, ມາ ຈສ຺ສ ທຓ຺ຑໍ ກໂຣຖາ”ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ທາສທາສີວາປິອາທີນໍ ອຕ຺ຖາຍ ອຑ຺ຑໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ອຍໍ ອກປ຺ປິຍອຑ຺ໂຑ ນາມ, ນ ວຏ຺ຏຕິຯ

ກຖໍ ອນາຄຕໍ ອາຣພ຺ຠ ໂອທິສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນາ ໂຫຕິ? ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ປເຣຫິ ອນາຈາຣາທີສຸ ກເຕສຸ ຠິກ຺ຂຸນີ ໂວຫາຣິເກ ເອວໍ ວທຕິ “ອມ຺ຫາກໍ ອຸປ຺ສ຺ສເຍ ອິທຎ຺ຈິທຎ຺ຈ ກໂຣນ຺ຕິ, ຣກ຺ຂໍ ໂນ ເທຖ ອາຍຕິໍ ອກຣຓຕ຺ຖາຍາ”ຕີຯ “ເກນ ເອວໍ ກຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ອສຸເກນ ຈ ອສຸເກນ ຈາ”ຕິ ອາຈິກ຺ຂຕິຯ ເອວໍ ອນາຄຕໍ ອາຣພ຺ຠ ໂອທິສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນາ ໂຫຕິ, ສາປິ ນ ວຏ຺ຏຕິຯ ເຕສຎ຺ຫິ

ຫຕ຺ເຖ ກເຕ ປຸຣິມນເຍເນວ ສພ຺ພໍ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ຄີວາຯ ເສສໍ ປຸຣິມສທິສເມວຯ

ສເຈ ປນ ໂອວາທິກາ ຠິກ຺ຂຸນຸປ຺ສ຺ສເຍ ເອວຣູປໍ ອນາຈາຣໍ ກໂຣນ຺ຕານໍ “ອິມໍ ນາມ ຫຕ຺ຖໍ ກໂຣມາ”ຕິ ເຠຣີ ຈຣາເປຕ຺ວາ ອາຓາຍ ອຕິຏ຺ຐມາເນ ປຣິເຍສິຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ເນວ ຄີວາ, ນ ອາປຕ຺ຕິຯ

ໂຍ ຈາຍໍ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ວຸຕ຺ໂຕ, ຠິກ຺ຂູນມ຺ປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ຠິກ຺ຂຸໂນປິ ຫິ ໂອທິສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນາ ນ ວຏ຺ຏຕິ, ຍໍ ຕຖາ ອາຈິກ຺ຂິເຕ ເຕສໍ ຫຕ຺ຖໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ຄີວາ ໂຫຕິຯ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຫຕ຺ຖໍ ຄຓ຺ຫາເປນ຺ຕສ຺ສ ປາຣາຊິກໍຯ ໂຍ ປນ “ຫຕ຺ຖໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕີ”ຕິ ຊານນ຺ໂຕປິ ອໂນທິສ຺ສ ກເຖຕິ, ເຕ ຈ ປຣິເຍສິຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖໍ ກໂຣນ຺ຕິເຍວ, ນ ໂທໂສຯ ວິຫາຣສີມາຍ ຣຸກ຺ຂາທີນິ ຉິນ຺ທນ຺ຕານໍ ວາສິຜຣສຸອາທີນິ ຄເຫຕ຺ວາ ປາສາເຓ ໂກຏ຺ເຏນ຺ຕິ, ນ ວຏ຺ຏຕິຯ ສເຈ ຘາຣາ ຠິຊ຺ຊຕິ, ກາຣາເປຕ຺ວາ ທາຕພ຺ພາຯ ອຸປ຺ຘາວິຕ຺ວາ ເຕສໍ ປຣິກ຺ຂາເຣ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ຕມ຺ປິ ນ ກາຕພ຺ພໍຯ ລຫຸປຣິວຕ຺ຕຎ຺ຫິ ຈິຕ຺ຕໍ, ເຖຍ຺ຍເຈຕນາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ມູລຈ຺ເຉຊ຺ຊມ຺ປິ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຯ

ອຸສ຺ສຍວາທິກາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒ຯ ໂຈຣິວຸຏ຺ຐາປິກາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ມລ຺ລຄຓຠຏິປຸຕ຺ຕຄຓາທິກນ຺ຕິອາທີສຸ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໓ຯ໖໗໓) ມລ຺ລຄໂຓ ນາມ ນາຣາຍນຠຕ຺ຕິໂກ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປານີຍຏ຺ຐປນໂປກ຺ຂຣຓີຂຓນາທິປຸຎ຺ຎກມ຺ມກາຣໂກ ຄໂຓຯ ຠຏິປຸຕ຺ຕຄໂຓ ນາມ ກຸມາຣຠຕ຺ຕິກຄໂຓຯ ຘມ຺ມຄໂຓຕິ ສາສນຠຕ຺ຕິໂກ ອເນກປ຺ປກາຣປຸຎ຺ຎກມ຺ມກາຣໂກ ຄໂຓຯ ຄນ຺ຘິກເສຓີຕິ ອເນກປ຺ປກາຣສຸຄນ຺ຘິວິກຕິກາຣໂກ ຄໂຓຯ ທຸສ຺ສິກເສຓີຕິ ທຸສ຺ສວາຓິຊສມູໂຫ, ເປສກາຣຄໂຓຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ວຸຏ຺ຐາເປນ຺ຕີຍາຕິ ອຸປສມ຺ປາເທນ຺ຕີຍາຯ ເກນຈິ ກຣຓີເຍນ ປກ຺ກນ຺ຕາສຸ ຠິກ຺ຂຸນີສຸ ອຄນ຺ຕ຺ວາ ຂຓ຺ຑສີມໍ ຍຖານິສິນ຺ນຏ຺ຐາເນເຍວ ອຕ຺ຕໂນ ນິສ຺ສິຕກປຣິສາຍ ສທ຺ຘິ ວຸຏ຺ຐາເປນ຺ຕີຍາ ວາຈາຈິຕ຺ຕໂຕ ສມຸຏ຺ຐາຕີ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໖໗໓), ອຄ຺ຄໍ ສີມໍ ວາ ນທີ ວາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວຸຏ຺ຐາເປນ຺ຕີຍາ ກາຍວາຈາຈິຕ຺ຕໂຕ ສມຸຏ຺ຐາຕີຕິ ອາຫ “ໂຈຣິວຸຏ຺ຐາປນສມຸຏ຺ຐານ”ນ຺ຕິຯ ອນາປຸຈ຺ຉາ ວຸຏ຺ຐາປນວເສນ ກິຣິຍາກິຣິຍໍຯ ປຎ຺ຎຕ຺ຕີ ອຊານນ຺ຕາ ອຣິຍາປິ ວຸຏ຺ຐາເປນ຺ຕີຕິ ວາ ກມ຺ມວາຈາປຣິໂຍສາເນ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂເຓ ວິປາກາພ຺ຍາກຕສມງ຺ຄີຕາວເສນ ວາ ຕິຈິຕ຺ຕໍຯ

ໂຈຣິວຸຏ຺ຐາປິກາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ເອກຄາມນ຺ຕຣຄມນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອຎ຺ໂຎ ຄາໂມ ຄາມນ຺ຕຣໍຯ ນທີປາຣນ຺ຕິ ນທີຍາ ປາຣິມຕີຣໍຯ “ຄາມນ຺ຕຣໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາ”ຕິ (ປາຈິຯ ໖໗໘, ໖໙໑) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຎ຺ຎສ຺ມີໍ ຄາເມເຍວ ອາປຕ຺ຕິ, ນ ສກຄາເມຕິ ອາຫ “ສກຄາມໂຕ ຕາວາ”ຕິອາທິຯ ປຣິກ຺ເຂເປ ວາ ອຸປຈາເຣ ວາ ອຕິກ຺ກນ຺ເຕຕິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂເປ ວາ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂປາຣຫຏ຺ຐາເນ ວາ ອຕິກ຺ກນ຺ເຕຯ ທຸຕິເຍນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມຕ຺ເຕຕິ ທຸຕິເຍນ ປາເທນ ອິຕຣສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂເປ ວາ ອຸປຈາເຣ ວາ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມຕ຺ເຕຯ ເຍສຸ ປນ ໂປຕ຺ຖເກສຸ “ເອເກນ ປາເທນ ອິຕຣສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂເປ ວາ ອຕິກ຺ກນ຺ເຕ, ອຸປຈາເຣ ວາ ໂອກ຺ກນ຺ເຕ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ທຸຕິເຍນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມຕ຺ເຕ, ໂອກ຺ກນ຺ຕມຕ຺ເຕ ວາ ສງ຺ຆາທິເສໂສ”ຕິ ປາໂຐ ທິສ຺ສຕິ, ຕຕ຺ຖ “ໂອກ຺ກນ຺ເຕ, ໂອກ຺ກນ຺ຕມຕ຺ເຕ ວາ”ຕິ ເອຕານິ ທ຺ເວ ປທານິ ປາຬິຍາ ວິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິຯ “ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ອຸປຈາຣໍ ອຕິກ຺ກາເມນ຺ຕິຍາ”ຕິ (ປາຈິຯ ໖໙໒) ຫິ ປາຬິຯ ຕຖາ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍປິ ວິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ –

“ປຣິກ຺ເຂປາຣຫຏ຺ຐານໍ ເອເກນ ປາເທນ ອຕິກ຺ກາມຕິ, ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍຯ ທຸຕິເຍນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມຕ຺ເຕ ສງ຺ຆາທິເສໂສຯ ອປິເຈຕ຺ຖ ສກຄາມໂຕ…ເປ… ເອເກນ ປາເທນ ອິຕຣສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂເປ ວາ ອຸປຈາເຣວາ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມຕ຺ເຕ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ທຸຕິເຍນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມຕ຺ເຕ ສງ຺ຆາທິເສໂສ”ຕິ –

ວຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ປຐມໍ ປາທໍ ອຕິກ຺ກາເມນ຺ຕິຍາ’’ຕິອາທິວຈນໂຕ (ປາຈິຯ ໖໙໘) ປທສາ ຄມນເມວ ອິຘາຘິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ປທສາ ປວິສນ຺ຕິຍາ ອາປຕ຺ຕີ’’ຕິຯ ອິມິນາ ສເຈປິ ຫຕ຺ຖິປິຏ຺ຐິອາທີຫິ ວາ ອິທ຺ຘິຍາ ວາ ປວິສຕິ, ວຏ຺ຏຕິເຍວາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໖໙໘) ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ນທີປາຣຄມເນ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂຓາຍ ນທິຍາຕິ ‘‘ນທີ ນາມ ຕິມຓ຺ຑລໍ ປຏິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ອຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິຍາ ອນ຺ຕຣວາສໂກ ເຕມິຍຕີ’’ຕິ (ປາຈິຯ ໖໙໘) ນທີປາຣຄມນວິພງ຺ເຄ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂຓາຍ ນທິຍາຯ ນທີປາຣຄມນວິພງ຺ໂຄ ຫິ ອິຘ ນທີປາຣຄມນສທ຺ເທນ ວຸຕ຺ໂຕຯ ປຸນ ໂອຣິມຕີຣເມວ ປຈ຺ຈຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິຍາ ວາຕິ ປຣຕີຣໍ ຄນ຺ຕຸກາມຕາຍ ໂອຕິຓ຺ຓຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິຕຣິສ຺ສາ ປນ ອຍໍ ປກ຺ກນ຺ຕຏ຺ຐາເນ ຐິຕາ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ປຣຕີຣໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຍາ ອນາປຕ຺ຕິຯ ສເຈ ສຊ຺ຊາຍໍ ວາ ປຘານໍ ວາ ອຸສ຺ສຸກ຺ກໍ ວາ ກິຎ຺ຈິ ກມ຺ມໍ ກຸຣຸມານາ ‘‘ປຸເຣ ອຣຸເຓເຍວ ທຸຕິຍິກາຍ ສນ຺ຕິກໍ ຄມິສ຺ສາມີ’’ຕິ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໖໙໘) ອາໂພຄໍ ກໂຣຕິ, ອຊານນ຺ຕິຍາ ເອວ ຕສ຺ສາ ອຣຸໂຓ ອຸຄ຺ຄຈ຺ຉຕິ , ອນາປຕ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ປຸເຣ ອຣຸເຓເຍວາ’’ຕິອາທິຯ ອຖ ປນ ‘‘ຍາວ ອຣຸຓຸຄ຺ຄມນາ ອິເຘວ ຠວິສ຺ສາມີ’’ຕິ ວາ ອນາໂພເຄນ ວາ ວິຫາຣສ຺ສ ເອກເທເສ ອຈ຺ຉຕິ, ທຸຕິຍິກາຍ ຫຕ຺ຖປາສໍ ນ ໂອຕຣຕິ, ອຣຸຓຸຄ຺ຄມເນ ສງ຺ຆາທິເສໂສຯ ຫຕ຺ຖປາໂສເຍວ ຫິ ອິຘ ປມາຓໍຯ ຫຕ຺ຖປາສາຕິກ຺ກເມ ເອກຄພ຺ໂພປິ ນ ຣກ຺ຂຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ເອກຄພ຺ເພ…ເປ… ອາປຕ຺ຕີ’’ຕິຯ

ທສ຺ສນູປຈາຣໍ ວາ ສວນູປຈາຣໍ ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ທສ຺ສນູປຈາໂຣ ນາມ ຍຕ຺ຖ ຐິຕໍ ທຸຕິຍິກາ ປສ຺ສຕິຯ ສວນູປຈາໂຣ ນາມ ຍຕ຺ຖ ຐິຕາ ມຄ຺ຄມູຬ຺ຫສທ຺ເທນ ວິຍ, ຘມ຺ມສ຺ສວນາໂຣຈນສທ຺ເທນ ວິຍ ຈ ‘‘ອຍ຺ເຍ’’ຕິ ສທ຺ທາຍນ຺ຕິຍາ ສທ຺ທໍ ສຸຓາຕິຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ໂອຫີຍນໍ ນາມ ທສ຺ສນູປຈາຣສວນູປຈາຣານມຸລ຺ລຕຣສ຺ສ ວິຊຫນໍ, ຕສ຺ມາຯ ອນ຺ໂຕຄາເມ ປນ ໂອຫີຍນໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ ອາຫ ‘‘ອິນ຺ທຂີລາຕິກ຺ກມໂຕ ປຏ຺ຐາຍາ’’ຕິ ອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ອິນ຺ທຂີລາຕິກ຺ກມໂຕຕິ ອຸປຈາຣາຕິກ຺ກມໂຕຯ ພຫິຄາເມຕິ ຄາມສ຺ສ ພຫິປ຺ປເທເສຯ ມຄ຺ຄມູຬ຺ຫາ ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ມຄ຺ຄມູຬ຺ຫສທ຺ເທນ ວິຍາ’’ຕິຯ ມຄ຺ຄມູຬ຺ຫໍ ອວ຺ຫາຍນ຺ຕສ຺ສ ສທ຺ເທນ ວິຍາຕິປິ ວທນ຺ຕິຯ ສທ຺ທາຍນ຺ຕິຍາຕິ ສທ຺ທໍ ກໂຣນ຺ຕິຍາຯ ‘‘ສທ຺ທສ຺ສວນາຕິກ຺ກເມ ອາປຕ຺ຕິເຍວາ’’ຕິ ອິມິນາ ທສ຺ສນູປຈາໂຣ ເອວຣູເປ ສວນູປຈາເຣ ວິຊຫິເຕ ນ ຣກ຺ຂຕິ, ຊຫິຕມຕ຺ເຕວ ອາປຕ຺ຕີ ສງ຺ຆາທິເສສສ຺ສາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ມຄ຺ຄໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ເອກມຄ຺ຄໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ສເຈ ປຸຣິມາໂຍ ອຎ຺ເຎນ ມຄ຺ເຄນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ປກ຺ກນ຺ຕາ ນາມ ໂຫນ຺ຕິ, ອນາປຕ຺ຕິ ເຍວຯ ທຸວິນ຺ນໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີນໍ ເອກາ ອນຸພນ຺ຘິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕີ ‘‘ຄຈ຺ຉຕຸ ອຍ຺ຍາ’’ນ຺ຕິ ໂອຫີຍຕິ, ອິຕຣາປິ ‘‘ໂອຫີຍຕຸ ອຍ຺ຍາ’’ນ຺ຕິ ຄຈ຺ຉຕິ, ທຸວິນ຺ນມ຺ປິ ອາປຕ຺ຕິຯ ສເຈ ປນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີສຸ ປຸຣິມາປິ ອຎ຺ຎໍ ມຄ຺ຄໍ ຄຓ຺ຫາຕິ, ປຈ຺ຉິມາປິ ອຎ຺ຎໍ, ເອກາ ເອກິສ຺ສາ ປກ຺ກນ຺ຕຏ຺ຐາເນ ຕິຏ຺ຐຕິ, ທຸວິນ຺ນມ຺ປິ ອນາປຕ຺ຕິຯ

‘‘ສງ຺ຆາທິເສສາ ຈຕ຺ໂຕ’’ຕິ (ປຣິຯ ອຏ຺ຐຯ ໘໗໙) ອຍໍ ປຎ຺ໂຫ ອຣຸຓຸຄ຺ຄມເນ ຄາມນ຺ຕຣປຣິຍາປນ຺ນໍ ນທີປາຣໍ ໂອກ຺ກນ຺ຕຠິກ຺ຂຸນີ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ໂຕຯ ສາ ຫິ ສຄາມໂຕ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອຣຸຓຸຄ຺ຄມນກາເລ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ນທີປາຣໍ ໂອກ຺ກນ຺ຕມຕ຺ຕາວ ຣຕ຺ຕິວິປ຺ປວາສຄາມນ຺ຕຣນທີປາຣຄມນຄຓມ຺ຫາໂອຫີຍນລກ຺ຂເຓ ເອກປ຺ປຫາເຣເນວ ຈຕ຺ໂຕ ສງ຺ຆາທິເສເສ ອາປຊ຺ຊຕີຯ

ປກ຺ຂສງ຺ກນ຺ຕາຍ ວາຕິ ຕິຕ຺ຖາຍຕນໍ ສງ຺ກນ຺ຕາຍຯ ອນນ຺ຕຣາເຍນາຕິ ຫຕ຺ຖິໂມຈນາທິອນ຺ຕຣາຍໍ ວິນາຯ

ເອກຄາມນ຺ຕຣຄມນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໔ຯ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕກໂອສາຣຓສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຕສ຺ເສວ ກາຣກສງ຺ຆສ຺ສາຕິ ໂຍ ອຸກ຺ເຂປນີຍກມ຺ມກາຣໂກ ຄໂຓ, ຕສ຺ເສວ ກາຣກສງ຺ຆສ຺ສຯ ວຕ຺ເຕ ວາ ວຕ຺ຕນ຺ຕິນ຺ຕິ ເຕຈຕ຺ຕາລີສປ຺ປເພເທ ເນຕ຺ຖາຣວຕ຺ເຕ ວຕ຺ຕມານໍຯ

ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕກໂອສາຣຓສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໕໗ ໂກຊນປຸປ໌ຜິຄຸຄຫຓປຖມສິກຸຂາປທວຕຸຓນາ

ເອກໂຕອວສຸສຸເຕຕິ ປຸຄຸຄລສຸສ ວາ ກິກຸຂຸນິຍາ ວາ ອວສຸສຸເຕ໗ ມຫາປຈຸຈຣິຍໍ ປເນຕຸຖ ‘‘ກິກຸຂຸນິຍາ ອວສຸສຸຕກາເວຕິ ທຸຍຸຖຸພຸພ’’ນຸຕິ (ປາຈິ໗ ອຜຸຖ໗ ກ໐໑) ວຸຕຸຕໍ໗ ຕໍ ‘‘ອນວສຸສຸໂຕຕິ ຊານນຸຕິ ປຜິຄຸຄຕຸຫາຕີ’’ຕິ (ປາຈິ໗ ກ໐໖) ອິມາຍ ປາລຸອິຍາ ນ ສເມຕິ໗ ຍທິ ຫິ ປຸຄຸຄລສຸສ ອວສຸສຸຕກາໂວ ນປຸປມາຕໍ, ກີ ‘‘ອນວສຸສຸໂຕຕິ ຊານນຸຕີ’’ຕິ ອິມິນາ ວຈເນນ, ‘‘ອນາປຕຸຕິ ອຸກ ໂຕອນວສຸສຸຕາ ໂຫນຸຕິ, ອນວສຸສຸຕາ ປຜິຄຸຄຕຸຫາຕີ’’ຕິ ເອຕຸຕກເມວ ວຕຸຕພຸພໍ ສິຍາ໗ ອຸໂກສຸ ອນວສຸສຸເຕສູຕິ ປຸຄຸຄໂລ ເຈວ ກິກຸຂຸນີ ຈາຕິ ອຸໂກສຸ ອນວສຸສຸເຕສຸ ຄຕຸຫນຸຕິຍາ ສພຸພຖາປີ ອນາປຕຸຕິ໗ ‘‘ອນວສຸສຸໂຕ’’ຕິ ວາ ລຕຸວາ ຄຕຸຫນຸຕິຍາຕິ ສຍໍ ອນວສຸສຸຕາ ສມານາ ອວສຸສຸເຕປີ ‘‘ອນວສຸສຸໂຕ ອຍ’’ນຸຕິ ສຄຸໂນຍ ຕສຸສ ຫຕຸຖໂຕ ປຜິຄຸຄຕຸຫນຸຕິຍາ໗ ອຖ ສຍໍ ອນວສຸສຸຕາປີ ອຄຸຄໍ ອວສຸສຸຕໍ ວາ ອນວສຸສຸຕໍ ວາ ‘‘ອວສຸສຸໂຕ’’ຕິ ລຕຸວາ ປຜິຄຸຄຕຸຫາຕິ, ທຸກຸກຜເມວ໗ ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ ອນນຸຕຣສິກຸຂາປເທ ‘‘ກິສຸສ ຕຸວໍ, ອຍຸເຍ, ນ ປຜິຄຸຄຕຸຫາສີຕິ, ອວສຸສຸຕາ, ອຍຸເຍຕິ, ຕຸວໍ ປນ, ອຍຸເຍ, ອວສຸສຸຕາຕິ, ນາຫໍ, ອຍຸເຍ, ອວສຸສຸ ຕາ’’ຕິ໗

ໂກຊນປຸປ໌ຜິຄຸຄຫຓປຖມສິກຸຂາປທວຕຸຓນາ ນິຜຸຖິຕາ໗

໖໗ ໂກຊນປຸປ໌ຜິຄຸຄຫຓທຸຕິຍສິກຸຂາປທວຕຸຓນາ

ທຸກຸກຜາທິກາ ສງຸຄາທິເສສປຣິໂຍສານາ ອາປຕຸຕິໂຍ ອິມິນາ ສິກຸຂາປເທນ ອຸຍຸໂຍຊິກາເຍວ, ອິຕຣິສຸສາ ປນ ອາປຕຸຕິເກໂທ ປຖມສິກຸຂາປເທນາຕິ ອາຫ ‘‘ສາ ເອວໍ ອຸຍຸໂຍຊເນນາ’’ຕິອາທິ໗

ກຸລານຸທຸທຍຕາຍາຕິ ກຸລານຸກມຸປກຕາຍ໗

ໂກຊນປຸປ໌ຜິຄຸຄຫຓທຸຕິຍສິກຸຂາປທວຕຸຓນາ ນິຜຸຖິຕາ໗

໗-໑໖໗ ສຄຸຈຣິຕຸຕາທິສິກຸຂາປທວຕຸຓນາ

ສຕຸຕມາທີນິ ອຸຕຸຕານຕຸຖາເນວ໗

ສຄຸຈຣິຕຸຕາທິສິກຸຂາປທວຕຸຓນາ ນິຜຸຖິຕາ໗

໑໔-໑໗໗ ສງຸຄເກທກາທິສິກຸຂາປທວຕຸຓນາ

ກິກຸຂຸນີ ສງຸຄໍ ນ ກິນຸທຕີຕິ ກມຸມໍ, ອຸທຸເທໂສ ຈາຕິ ທຸວີທິ ເກໂທ, ໂສ ຕາຍ ສຫຸຊີ ນຕຸຖີຕີ ກິກຸຂຸນີ ສງຸຄໍ ນ ກິນຸທຕີ໗ ນ ເກວ ລໍ ປຣິວາສາກາໂວເຍວາຕິ ອາຫ ‘‘ຉາຫນປຈຸຈຍາປີ’’ຕິອາທີ໗ ເອຕຸຖ ຈ ‘‘ຉາຫນປຈຸຈຍາປີ ນ ທຸກຸກຜໍ ອາປຊຊຕີ’’ຕິ ປາໂຖ ທຸຍຸຖຸໂພ, ຉາຫນປຈຸຈຍາປີ ທຸກຸກຜໍ ນ ອາປຊຊຕີຕິ ອຕຸໂຖ໗ ເອວຄຸຈ ກຕຸວາ –

‘‘ອາປຊຊຕີ ຄຣຸກໍ ສາວເສສໍ;

ຉາເທຕິ ອນາທຣິຍໍ ປຜິຈຸຈ;

ນ ກິກຸຂຸນີ ໂນ ຈ ຜຸເສຍຸຍ ວຊຊໍ;

ປຄຸຫາເມສາ ກຸສເລຫິ ຈິນຸຕິຕາ’’ຕິ໗ (ປຣິ໗ ໔໗໑) –

ເອຕ຺ຖ ກິກ຺ຂຸນີນິເສໂສ ອຸປປນ຺ໂນ ໂຫຕິຯ ເຍສຸ ປນ ໂປຕ຺ຖເກສຸ “ຉາຫນປຈ຺ຈຍາ ປນ ທຸກ຺ກຝໍ ອາປຊ຺ຊຕີ”ຕິ ວິນາ ນ-ກາຣໍ ປາໂດ ທິສ຺ສຕິ, ໂສ ປມາທເລໂຂຕິ ທຎ຺ຖພ຺ພໍຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ປຣິວາໂສ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາຯ ອຕ຺ຕໂນ ສີມໍ ໂສເຣຕ຺ວາ ວິຫາຣສີມາຍ ວາຕິ ວິຫາເຣ ພທ຺ຆສີມເມວ ສນ຺ຆາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ໂສເຣຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕີທີຕິ ວິຫາຣສີມໍ ໂສເຣຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕີທີຯ

ມຸຂມຕ຺ຕນິທສ຺ສນນ຺ຕິ ປເວໂສປາຍມຕ຺ຕນິທສ຺ສນໍຯ ເອຕ຺ຖາຫ – ອຖ ກສ຺ມາ ຍຖາ ກິກ຺ຂຸມານຕ຺ຕກຖາຍ “ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫາຣສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂປໂຕ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫາຣສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂປາຣຫຎ຺ຖານໂຕ ທ຺ເວ ເລຑ຺ຑຸປາເຕ ອຕິກ຺ກມ຺ມາ”ຕິ (ກງຂາຯ ອຎ຺ຖຯ ນິຄມນວຕ຺ຕນາ) ວຸຕ຺ຕໍ, ເອວມວຕ຺ວາ “ຄາມູປຈາຣໂຕ ຈ ກິກ຺ຂູນໍ ວິຫາຣູປຈາຣໂຕ ຈ ທ຺ເວ ເລຑ຺ຑຸປາເຕ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ”ຕິ ອິຊ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ? ຕຕ຺ຣ ເຈເກ ວທນ຺ຕິ “ກິກ຺ຂູນໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ປເທສໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຄາເມປີ ຕໍ ກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ວຎ຺ຎຕິ, ກິກ຺ຂຸນີນໍ ປນ ຄາເມ ນ ວຎ຺ຎຕິ, ຕສ຺ມາ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິຯ ອປເຣ ປນ ກຕນ຺ຕິ “ກິກ຺ຂູນມ຺ປີ ຄາເມ ນ ວຎ຺ຎຕິ, ກິກ຺ຂຸວິຫາໂຣ ນາມ ປຸພ຺ເພເຍວ ຄາມູປຈາຣໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຕິຎ຺ຖຕິ , ຕສ຺ມາ ຄາມໍ ອວຕ຺ວາ ວິຫາຣູປຈາຣເມວ ເຫຎ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກິກ຺ຂຸນີນໍ ປນ ວິຫາໂຣ ຄາເມເຍວ, ນ ພຫິ, ຕສ຺ມາ ຄາມູປຈາຣຄ຺ຈ ວິຫາຣູປຈາຣຄ຺ຈ ອຸກຍເມເວຕ຺ຖ ທສ຺ສິຕໍຯ ຕສ຺ມາ ອຸກຍຕ຺ຖາປີ ອຕ຺ຖໂຕ ນານາຕ຺ຕໍ ນຕ຺ຖີ”ຕິຯ ວີມໍສິຕ຺ວາ ຍຄ຺ເຈຕ຺ຖ ຍຸຊ຺ຊຕິ, ຕໍ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ

ຕໂຕ ປຎ຺ຖາຍາຕິ ອາໂຣຈິຕກາລໂຕ ປຎ຺ຖາຍຯ

ສງຆເກທກາທິສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຖິຕາຯ

ອິຕິ ກງຂາວິຕຣຕິຍາ ປາຕິໂມກ຺ຂວຕ຺ຕນາຍ

ວິນຍຕ຺ຖມຄ຺ຊູສາຍໍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນີຍໍ

ກິກ຺ຂຸນີປາຕິໂມກ຺ເຂ ສງຆາທິເສສວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຖິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍກຓ຺ຑໍ

໑ຯ ປຕ຺ຕວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ປຕ຺ຕສນ຺ນິຈຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ປຐມໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວຯ

ປຕ຺ຕສນ຺ນິຈຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒ຯ ອກາລຈີວຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຍໍ ອຕ຺ຕນາ ລທ຺ຘໍ, ຕໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ໂຫຕີຕິ ຍໍ ຈີວຣໍ ຠາຊາປີຕາຍ ອຕ຺ຕນາ ລທ຺ຘໍ, ຕເມວ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ໂຫຕິ, ຕໍ ວິນຍກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາປີ ອຕ຺ຕນາ ນ ລພ຺ຠຕິຯ ເຕນາຫ ''ນິສ຺ສຏ຺ຐ''ນ຺ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ນິສ຺ສຏ຺ຐໍ ປຏິລຠິຕ຺ວາປີຕິ ''ອຍ຺ຍາຍ, ທມ຺ມີ''ຕິ ເອວໍ ນິສ຺ສຏ຺ຐໍ ປຏິລຠິຕ຺ວາປີຯ ຍຖາທາເນເຍວ ອຸປເນຕພ຺ພນ຺ຕິ ຍຖາ ທາຍເກຫິ ທິນ຺ນໍ, ຕເຖວ ອຸປເນຕພ຺ພໍ, ອກາລຈີວຣປກ຺ເຂເຍວ ຐເປຕພ຺ພນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

ອກາລຈີວຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ຈີວຣປຣິວຕ຺ຕນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ເມຕນ຺ຕິ ເມ ເອຕໍຯ ສກສຎ຺ຎາຍ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ປາຈິຕ຺ຕິຍຎ຺ເຈວ ທຸກ຺ກຏຎ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິຕຣຖາ ຠຓ຺ຑຄ຺ເຆນ ກາເຣຕພ຺ພໍຯ

ຈີວຣປຣິວຕ຺ຕນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໔ຯ ອຎ຺ຎວິຎ຺ຎາປນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ປຏິລາເຠນາຕິ ປຐມວິຎ຺ຎຕ຺ຕິໂຕ ອູນຕຣສ຺ສາປີ ອຎ຺ຎສ຺ສ ປຏິລາເຠນຯ

ຕສ຺ມິໍ ອປ຺ປໂຫນ຺ເຕ ປຸນ ຕຎ຺ເຎວາຕິ ຍໍ ປຐມໍ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕໍ, ໂຖກຕ຺ຕາ ຕສ຺ມິໍ ອປ຺ປໂຫນ຺ເຕ ປຸນ ຕຎ຺ເຎວ ວິຎ຺ຎາເປນ຺ຕິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຎ຺ເຎນປີ ອຕ຺ເຖ ສຕີ ຕິ ປຐມໍ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕິໂຕ ອຎ຺ເຎນປີ ອຕ຺ເຖ ສຕີຯ ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ອຎ຺ຎຎ຺ຈາຕິ ຍໍ ປຐມໍ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕໍ, ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ອຎ຺ຎຎ຺ຈຯ ກິໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ສເຈ ປຐມໍ ສປ຺ປິ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕໍ, ''ຍມກໍ ປຈິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ຈ ເວຊ຺ເຊນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເຕເລນາປີ ອຕ຺ໂຖ ໂຫຕິຯ ຕໂຕ ''ເຕເລນາປີ ເມ ອຕ຺ໂຖ''ຕິ ເອວມາທີນາ ອຎ຺ຎຎ຺ຈ ວິຎ຺ຎາເປນ຺ຕິຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອານິສໍສໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາຕິ ''ສເຈ ກຫາປຓສ຺ສ ສປ຺ປິ ອາຠຕໍ ໂຫຕິ, ອິມິນາ ມູເລນ ທ຺ວິຄຸຓໍ ເຕລໍ ລພ຺ຠຕິ, ເຕເລນາປີ ຈ ອິທໍ ກິຈ຺ຈໍ ນິປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ເຕລໍ ອາຫຣາ''ຕິ ເອວໍ ອານິສໍສໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາຯ

ອຎ຺ຎວິຎ຺ຎາປນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໕ຯ ອຎ຺ຎເຈຕາປນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ເຕນ ອຎ຺ຎໍ ເຈຕາເປຍ຺ຍາຕິ ປຐມໍ ເຈຕາປີຕໂຕ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ອຎ຺ຎໍ ເຈຕາເປຍ຺ຍຯ

ອຎ຺ຎເຈຕາປນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

໖។ ປຖມສງ຺ຆິກເຈຕາປນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອຎ຺ຎສ຺ສຕ຺ຖາຍ ທິນ຺ເນນາຕິ ຍໍ ເຈຕາເປຕິ, ຕໂຕ ອຎ຺ຎສ຺ສຕ຺ຖາຍ ທິນ຺ເນນ។ ອຎ຺ຎຸທ຺ທິສິເກນາຕິ ປຸຣິມສ຺ເສວຕ຺ຖທີປນໍ។

ເສສກໍ ອຸປເນນ຺ຕິຍາຕິ ຍທຕ຺ຖາຍ ທິນ຺ໂນ, ຕໍ ເຈຕາເປຕ຺ວາ ອວເສສໍ ອຎ຺ຎສ຺ສຕ຺ຖາຍ ອຸປເນນ຺ຕິຍາ។ ສາມິເກ ອປໂລເກຕ຺ວາຕິ ທາຍເກ ອາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ។ ເອວຣູປາສູ ອາປທາສຸ ອຸປເນນ຺ຕິນ຺ຕິ ເອວຣູເປສຸ ອຸປທ຺ທເວສຸ ອຎ຺ຎສ຺ສ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ອຕ຺ຖາຍ ອຸປເນນ຺ຕິນໍ។

ປຖມສງ຺ຆິກເຈຕາປນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

໗។ ທຸຕິຍສງ຺ຆິກເຈຕາປນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ນ ເກວລໍ ເຕເນວ ປຣິກ຺ຂາເຣນາຕິ ອາຫ ‘‘ສຍໍ ຍາຈິຕເກນາປີ’’ຕິ។ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ປາຬິຍໍ ‘‘ຠິກ຺ຂຸນິໂຍ ເຕນ ຈ ປຣິກ຺ຂາເຣນ ສຍມ຺ປິ ຍາຈິຕ຺ວາ ເຠສຊ຺ຊໍ ເຈຕາເປຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊິສ຺ສູ’’ຕິ (ປາຈິ។ ໗໕໖)។ ມາຕິກາຍໍ ປນ ຄມ຺ຍມານຕ຺ຕາ ປິ-ສທ຺ໂທ ນປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ។ ຄມ຺ຍມານຕ຺ຖສ຺ສ ຫິ ສທ຺ທສ຺ສ ປໂຍຄໍ ປຕິ ກາມຈາໂຣຕິ ຍຸຕ຺ຕິ។

ທຸຕິຍສງ຺ຆິກເຈຕາປນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

໘-໙-໑໐។ ປຖມຄຓິກເຈຕາປນາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອຏ຺ຐມນວມທສມານິ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖາເນວ។

ປຖມຄຓິກເຈຕາປນາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

ປຕ຺ຕວຄ຺ໂຄ ປຖໂມ។

໒។ ຈີວຣວຄ຺ໂຄ

໑໑។ ຄຣຸປາວຸຣຓສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຍສ຺ມາ ປວາຣິຕຏ຺ຐາເນ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕິ ນາມ ນ ປຏິເສເຘຕພ຺ພາ, ຕສ຺ມາ ຠຄວາ ສມ຺ມນິມນ຺ຕນວເສນ ປວາຣິຕຏ຺ຐາເນ ‘‘ວເທ ຖາຍ຺ເຍ, ເຍນຕ຺ໂຖ’’ຕິ (ສາຣຕ຺ຖ។ ຏີ។ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໖។໗໘໒) ວຸຕ຺ຕາຍ ຈຕຸກ຺ກໍສປຣມໍ ວິຎ຺ຎາເປຕພ຺ພນ຺ຕິ ປຣິຈ຺ເຉທໍ ທສ຺ເສຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ເຕເນວ ‘‘ເຈຕາເປຕພ຺ພນ຺ຕິ ຐເປຕ຺ວາ ສຫຘ຺ມິເກ ຈ ຎາຕກປ຺ປວາຣິເຕ ຈ ອຎ຺ເຎນ ກິສ຺ມິຎ຺ຈິເທວ ຄຸເຕ ປຣິຕຸຏ຺ເຐນ ‘ວເທ ຖາຍ຺ເຍ, ເຍນຕ຺ໂຖ’ຕິ ວຸຕ຺ຕາຍ ວິຎ຺ຎາເປຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຣາຊານນ຺ຕິ ປເສນທິໂກສລຣາຊານໍ។

ຄຣຸປາວຸຣຓສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

໑໒។ ລຫຸປາວຸຣຓສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ທຸຕິຍໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວ។

ລຫຸປາວຸຣຓາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຈີວຣວຄ຺ໂຄ ທຸຕິໂຍຯ

ອິຕິ ກງ຺ຂາວິຕຣຓິຍາ ປາຕິໂມກ຺ຂວຓ຺ຓນາຍ

ວິນຍຕ຺ຖມຎ຺ຊູສາຍໍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນິຍໍ

ຠິກ຺ຂຸນິປາຕິໂມກ຺ເຂ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ປາຈິຕ຺ຕິຍກຓ຺ຑໍ

໑ຯ ລສຸຓວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ລສຸຓສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

‘‘ລສຸຓ’’ນ຺ຕິ ກິຎ຺ຈາປິ ອວິເສເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາປິ ມຄເຘສຸ ຊາຕໍ ລສຸຓເມວ ອິຘາຘິປ຺ເປຕໍ, ຕມ຺ປິ ຠຓ຺ຑິກລສຸຓເມວາຕິ ອາຫ ມຄຘຣຏ຺ເຐ ຊາຕ’’ນ຺ຕິອາທິຯ

ຠຓ຺ຑິກລສຸຓນ຺ຕິ ໂປຏ຺ຏລິກລສຸຓເມວ, ສມ຺ປຸຓ຺ຓມິຎ຺ຊານເມຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ນ ເອກທ຺ວິຕິມິຎ຺ຊກ’’ນ຺ຕິຯ ອຊ຺ໂຊຫາເຣ ອຊ຺ໂຊຫາເຣຕິ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໗໙໘) ເອຕ຺ຖ ສເຈ ທ຺ເວ ຕໂຍ ຠຓ຺ຑິເກ ເອກໂຕເຍວ ສງ຺ຂາທິຕ຺ວາ ອຊ຺ໂຊຫຣຕິ, ເອກໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍຯ ຠຎ຺ຊິຕ຺ວາ ເອເກກມິຎ຺ຊກໍ ຂາທນ຺ຕິຍາ ປນ ປໂຍຄຄຓນາຍ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິຯ

ປລຓ຺ຑຸກາທີສຸ ວຓ຺ເຓນ ວາ ມິຎ຺ຊາຍ ວາ ນານາຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍ – ວຓ຺ເຓນ ຕາວ ປລຓ຺ຑຸໂກ ນາມ ປຓ຺ຑຸວຓ຺ໂຓ ໂຫຕິ, ຠຎ຺ຊນໂກ ໂລຫິຕວຓ຺ໂຓ, ຫຣິຕໂກ ຫຣິຕປຓ຺ຓວຓ຺ໂຓຯ ມິຎ຺ຊາຍ ປນ ປລຓ຺ຑຸກສ຺ສ ເອກາ ມິຎ຺ຊາ ໂຫຕິ, ຠຎ຺ຊນກສ຺ສ ທ຺ເວ, ຫຣິຕກສ຺ສ ຕິສ຺ໂສຯ ຈາປລສຸໂຓ ອມິຎ຺ຊໂກຯ ອງ຺ກຸຣມຕ຺ຕເມວ ຫິ ຕສ຺ສ ໂຫຕິຯ ມຫາປຈ຺ຈຣິຍາທີສຸ ປນ ‘‘ປລຓ຺ຑຸກສ຺ສ ຕີຓິ ມິຎ຺ຊານິ, ຠຎ຺ຊນກສ຺ສ ທ຺ເວ, ຫຣິຕກສ຺ສ ເອກ’’ນ຺ຕິ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໗໙໗) ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອເຕ ປລຓ຺ຑຸກາທໂຍ ສຠາເວເນວ ວຏ຺ຏນ຺ຕິຯ ສູປສມ຺ປາກາທີສຸ ປນ ມາຄຘກມ຺ປິ ວຏ຺ຏຕິຯ ຕຎ຺ຫິ ປຈ຺ຈມາເນສຸ ມຸຄ຺ຄສູປາທີສຸ ວາ ມຈ຺ຉມໍສວິກຕິຍາ ວາ ເຕເລ ວາ ພທຣສາຬວາທີສຸ ວາ ອມ຺ພິລສາກາທີສຸ ວາ ອຸຕ຺ຕຣິຠງ຺ເຄສຸ ວາ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ອນ຺ຕມໂສ ຍາຄຸຠຕ຺ເຕປິ ປກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ພທຣສາຬວໍ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໓ຯ໗໙໓-໗໙໗) ນາມ ພທຣຜລານິ ສຸກ຺ຂາເປຕ຺ວາ ຈຸຓ຺ເຓຕ຺ວາ ກາຕພ຺ພາ ຂາທນີຍວິກຕິຯ

ລສຸຓສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒ຯ ສມ຺ພາຘໂລມສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

‘‘ປຏິຈ຺ຉນ຺ໂນກາເສ’’ຕິ ເອຕສ຺ສ ວິຠາຄທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ອຸປກຈ຺ຉເກສຸ ຈ ມຸຕ຺ຕກຣເຓ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ອາພາຘປຈ຺ຈຍາຕິ ກຓ຺ຑຸກຈ຺ຉຸອາທິອາພາຘປຈ຺ຈຍາ ສໍຫຣາເປນ຺ຕິຍາ ອນາປຕ຺ຕິຯ ‘‘ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ເອຕ຺ຖ ຈ ລສຸເຓ ຈ ທຸກ຺ກຏ’’ນ຺ຕິ (ວຊິຣຯ ຏີຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໒໐໐) ໂປຣາຓາຯ

ສມ຺ພາຘໂລມສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ຕລຆາຕກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຕລຆາຕເກຕິ ມຸຕ຺ຕເກ ປຫາຣທາເນ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ຕລໍ ‘‘ມຸຕ຺ຕກຣເຓ ປຫາຣໍ ເທຕີ’’ຕິ (ປາຈິຯ ໒໐໘) ປທຠາຊນີຍໍວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ມຸຕ຺ຕກຣຓສ຺ສາ’’ຕິ ວິຎ຺ຎາຍຕີຕິ ອາຫ ‘‘ມຸຕ຺ຕກຣຓສ຺ສ ຕລຆາຕເນ’’ຕິຯ ປຸຣິມນເຍເນວ ສາຓຕ຺ຕິກນ຺ຕິ ອຕ຺ໂນ ອຕ຺ຖາຍ ອຎ຺ຎໍ ອາຕາເປນ຺ຕິຍາ ສາຓຕ຺ຕິກໍຯ

ຕລຆາຕກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໔។ ຊຕຸມຜຸຄກສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ວຕຸຖຸວເສເນຕໍ ວຸຕຸຕນຸຕິ ‘‘ຊຕຸມຜຸຄເກ’’ຕິ ເອຕໍ ນິທານວເສນ ອຸປຸປນຸນສຸສ ວຕຸຖຸໂນ ວເສເນວ ວຸຕຸຕໍ។ ຍໍ ກິຍຸຈິ ປນ ທຕຸຫກໍ ປເວເສນຸຕິຍາ ອາປຕຸຕິເຍວ។ ເຕນາຫ ‘‘ການຣາເຄນ ປນາ’’ຕິອາທິ។

ຊຕຸມຜຸຄກສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຜຸກິຕາ។

໕។ ອຸທກສຸທຸຣິກສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ອາທາຕພຸພນຸຕິ ປເວເສຕພຸພໍ។ ອຄຸຄປພຸພນຸຕິ ເກສຄຸຄມຕຸຕມຸປິ ອຄຸຄປພຸພໍ។ ຕຕິຍໍ ປພຸພໍ ປເວເສຕິຕິ ເກສຄຸຄມຕຸຕມຸປິ ຕຕິຍໍ ປພຸພໍ ປເວເສຕິ។ ວຸຕຸຕຍຸເຫຕໍ ສມນຸຕປາສາທິກາຍໍ (ປາຈິ។ ອຜຸຄ។ ໗໑໘) ‘‘ຄມຸກີຣໂຕ ທຸວິນຸນໍ ປພຸພານໍ ອຸປຣິ ເກສຄຸຄມຕຸຕມຸປິ ປເວເສນຸຕິຍາ ປາຈິຕຸຕິຍ’’ນຸຕິ។

ອຕິຄມຸກີຣໍອຸທກສຸທຸຣິກໍ ອາທິຍນວຕຸຖຸສຸມິນຸຕິ ອຕິອນຸໂຕ ປເວເສຕຸວາ ອຸທກໂຣວນກຣຕາວຕຸຖຸສຸມິ។ ອຸທກສຸທຸຣິປຈຸຈເຍນ (ສາຣຕຸຖ។ ຜີ។ ປາຈິຕຸຕິຍ ໓។໗໑໘) ປນ ສຕິປິ ຜສຸສສຸສາທິຍເນ ຍຖາວຸຕຸຕປຣິຈຸເຂເທ ອນາປຕຸຕິ។

ອຸທກສຸທຸຣິກສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຜຸກິຕາ។

໖។ ອຸປຕິຜຸຄນສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ຕກຸກາທິສຸ ວາ ອລຸລຕເຣນາຕິ ຕກຸກທຣິມຕຸຖຸຣສຂີຣາທິສຸ ອລຸລຕເຣນ។ ຍາຍ ກາຍຈິ ພິຊນິຍາຕິ ອນຸຕມໂສ ຈີວຣກຕຸຕໍ ອຸປາທາຍ ຍາຍ ກາຍຈິ ພິຊນິຍາ។

ອິມໍ ປີວຖາຕິ ອິມໍ ປານີຍໍ ວາ ສູປາທິ ວາ ປີວຖ។ ອິມິນາ ພີຊຖາຕິ ອິມິນາ ຕາລວຕຸເຜນ ພີຊຖ។ ທາເປນຸຕິຍາຕິ ອລຸເລນ ອຸກຍມຸປິ ທາເປນຸຕິຍາ។

ອຸປຕິຜຸຄນສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຜຸກິຕາ។

໗។ ອາມກຂລຸລສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ຕສຸມາຕິ ຍສຸມາ ວິລຸລຕຸຕິ ເຈວ ໂກຊນລຸຈ ປມາຕໍ, ຕສຸມາ។ ນ ເກວລຸເຈຕຸຖ ປຜິຄຸຄຫເຕເຍວ ທຸກຸກຝໍ ໂຫຕິ, ປຜິຄຸຄຕຸ ທິຕຸວາ ປນ ອຣລຸລໂຕ ອາຫຣເຕປີ ສຸກຸຂາປເນປີ ວທຸທລິທິວເສ ກຊຊນຕຸຖາຍ ອຸທຸຂນສຊຊເນປີ ກປລຸລສຊຊເນປີ ທພຸພິສຊຊເນປີ ທາຣູນິ ອາທາຍ ອຄຸຄິກຣເຕປີ ກປລຸລມຸທິ ຂລຸລປກຸຂິປເນປີ ທພຸພິຍາ ສງພຜຸຜເນສຸປີ ໂກຜຸຜນຕຸຖໍ ອຸທຸກຸຂລມຸສລາທິສຊຊເນສຸປີ ໂກຜຸຜນປປຸໂຜຜນໂຂວນາທິສຸປີ ຍາວ ມຸເຂ ຄເປຕຸວາ ອຊໂຊຫຣຕຕຸຖໍ ທນຸເຕທິ ສງຂາທຕິ, ຕາວ ສພຸພປຸປໂຍເຄສຸ ທຸກຸກຜານິຕິ ອາຫ ‘‘ປຜິຄຸຄຫຕໂຕ ປຜຸຄາຍ ຍາວ ທນຸເຕທິ ສໍຂາທນໍ, ຕາວ ປຸພຸພປຸປໂຍເຄສຸ ທຸກຸກຜານີ’’ຕິ។

ອາມກຂລຸລສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຜຸກິຕາ។

໘។ ປຄເມົາຈຸຈາຣຂຫຸຫນສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ຕິໂຣກຸຜຸເຜຕິ ຜຣກຸຜຸຜສຸສ ປຣກາເຄ។ ຕິໂຣປາກາເຣຕິ ປຣິກຸເຂປປາກາຣສຸສ ຕິໂຣກາເຄ, ເຕ ຈ ໂຂ ກຸຜຸຜປາກາຣາ ອິຜຸຄກສິລທາຣູນໍ ວເສນ ຕິປຸປກາຣາຕິ ອາຫ ‘‘ຍສຸສ ກສຸສຈິ ກຸຜຸຜສຸສ ວາ ປາກາຣສຸສ ວາ ປຣໂຕ’’ຕິ។ ສພຸພານິເປຕານິ ເອກໂຕ

ຉຑ຺ເຑນ຺ຕິຍາຕິ ເອຕານິ ຈຕ຺ຕາຣິປິ ວຕ຺ຖູນິ ເອກໂຕ ຉຑ຺ເຑນ຺ຕິຍາ. ປາເຏກ຺ກໍ ປນ ຉຑ຺ເຑນ຺ຕິຍາ ວຕ຺ຖຸຄຓນາຍ ອາປຕ຺ຕິໂຍ. ອາຓຕ຺ຕິຍມ຺ປິ ເອເສວ ນໂຍ.

ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ສພ຺ພຕ຺ຖ ທຸກ຺ກຏໍ.

ປຐເມາຈ຺ຈາຣຉຑ຺ຑນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໙. ທຸຕິເຍາຈ຺ຈາຣຉຑ຺ຑນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ຠິກ຺ຂຸນິຍາປີຕິ ປິ-ສທ຺ເທນ ຠິກ຺ຂຸໍ ສມຸຈ຺ຈິໂນຕິ. ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕພີເຊສຸ (ປາຈິ. ອຏ຺ຐ. ໗໓໐) ປນ ເຂຕ຺ເຕສຸ ໂກຓາທີສຸ ວາ ອສຎ຺ຊາຕໂຣປິເມສຸ ເຂຕ຺ຕມຣິຍາທາທີສຸ ວາ ຉຑ຺ເຑຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ມນຸສ຺ສານໍ ກຈວຣຉຑ຺ຑນຏ຺ຐາເນປິ ວຏ຺ຏຕິເຍວ. ຉຑ຺ຑິຕເຂຕ຺ເຕຕິ ມນຸສ຺ເສສຸ ສສ຺ສໍ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ຄເຕສຸ ຉຑ຺ຑິຕເຂຕ຺ຕໍ ນາມ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຖ ວຏ຺ຏຕິ. ຍຕ຺ຖ ປນ "ລາຍິຕມ຺ປິ ປຸພ຺ພຓ຺ຓາທີ ປຸນ ອຸຏ຺ຐິສ຺ສຕີ"ຕິ ຣກ຺ຂນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ຍຖາວຕ຺ຖຸກເມວ. ສາມິເກ ອປໂລເກຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ເຂຕ຺ຕປາລກາ, ອາຣາມາທີໂຄປກາ ຈ ສາມິກາວ. ອິມິນາ ຈ ສງ຺ຆສນ຺ຕເກ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ຉຑ຺ເຑຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ ສງ຺ຆປຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາ, ນ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ. ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ປນ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕເກ ຠິກ຺ຂຸສນ຺ຕເກ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ວຏ຺ຏຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ, ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ ສາຣຸປ຺ປວເສນ ກາຕພ຺ພໍ.

ທຸຕິເຍາຈ຺ຈາຣຉຑ຺ຑນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໑໐. ນຈ຺ຈຄີຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ນຈ຺ຈນ຺ຕິ ນຏາທໂຍ ວາ ນຈ຺ຈນ຺ຕຸ, ໂສຓ຺ຑາ ວາ ອນ຺ຕມໂສ ໂມຣສຸວມກ຺ກຏາທໂຍປິ, ສພ຺ພເມຕໍ ນຈ຺ຈເມວ. ເຕນາຫ "ນຈ຺ຈນ຺ຕິ ອນ຺ຕມໂສ ໂມຣນຈ຺ຈມ຺ປີ"ຕິ. ຄີຕນ຺ຕິ ນຏາທີນໍ ວາ ຄີຕໍ ໂຫຕຸ, ອຣິຍານໍ ປຣິນິພ຺ພານກາເລ ຣຕນຕ຺ຕຍຄຸຓູປສໍຫິຕໍ ສາຘຸກີຬິຕຄີຕໍ ວາ, ອນ຺ຕມໂສ "ທນ຺ຕຄີຕມ຺ປິ ຄາຍິສ຺ສາມາ"ຕິ ປຸພ຺ພາເຄ ໂອກູຊນ຺ຕາ ກໂຣນ຺ຕິ, ສພ຺ພເມຕໍ ຄີຕເມວ. ເຕນາຫ "ຄີຕນ຺ຕິ ອນ຺ຕມໂສ ທນ຺ຕຄີຕມ຺ປີ"ຕິ. ຕຕ຺ຖ ທນ຺ຕຄີຕໍ ນາມ ອສຎ຺ຎຕຠິກ຺ຂູນໍ ຕໍ ຕໍ ວຕ຺ຕໍ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຕິຫີຬໍ ກຕ຺ວາ ຄີຕສ຺ສເຣນ ສຎ຺ຎາກາຓໍ, ຕມ຺ປິ ເນວ ຠິກ຺ຂູນໍ, ນ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ວຏ຺ຏຕິ. ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທ຺ທກຏ຺ຐກຖາຍ (ຂຸ. ປາ. ອຏ຺ຐ. ໒.ປຈ຺ຉິມປຎ຺ຈສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ) "ຘມ຺ມູປສໍຫິຕໍ ຄີຕໍ ວຏ຺ຏຕິ, ຄີຕູປສໍຫິໂຕ ປນ ຘມ຺ໂມ ນ ວຏ຺ຏຕີ"ຕິ. ຕສ຺ມາ ຘມ຺ມໍ ຠຓ຺ເຑນ ຊາຕກວຕ຺ຕາທີ ຕໍ ຕໍ ວຕ຺ຕໍ ອວິນາເສຕ຺ວາ ຈຕຸຣສ຺ເສນ (ຈູຬວ. ອຏ຺ຐ. ໒໔໙) ວຕ຺ເຕນ ປຣິມຓ຺ຑລານິ ປທພ຺ຍຎ຺ຊນານິ ທສ຺ເສຕພ຺ພານີ. ວາທິຕນ຺ຕິ ຕນ຺ຕິພທ຺ຘາທິວາທນີຍຠຓ຺ຑວາທິຕໍ ວາ ໂຫຕຸ, ກຸຏເຠຣິວາທິຕໍ ວາ, ອນ຺ຕມໂສ ອຸທກເຠຣິວາທິຕມ຺ປິ, ສພ຺ພເມເວຕໍ ວາທິຕເມວ. ເຕນາຫ "ວາທິຕນ຺ຕິ ອນ຺ຕມໂສ ອຸທກເຠຣິວາທິຕ"ນ຺ຕິ. ຍໍ ປນ ນິຏ຺ຐຸຠນ຺ຕີ ວາ ສາສງ຺ເກ ວາ ຐິຕາ ອຈ຺ຉຣິກໍ ວາ ໂຜເຏຕິ, ປາຓິໍ ວາ ປຫຣຕິ, ຕຕ຺ຖ ອນາປຕ຺ຕິ. ທສ຺ສເນນ ເຈຕ຺ຖ ສວນມ຺ປິ ສງ຺ຄຫິຕໍ ວິຣູເປກເສສນເຍນ. ອາໂລຈນສຠາວຕາຍ ວາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ວິຎ຺ຎາຓານໍ ສວນກິຣິຍາຍປິ ທສ຺ສນສງ຺ເຂປສພ຺ຠາວໂຕ "ທສ຺ສນາຍ"ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ເອເຕສຸ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ທສ຺ສນາຍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຍາ"ຕິ. ຍຕ຺ຖ ຐິຕາຕິ ເອວໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຍສ຺ມິໍ ປເທເສ ຐິຕາ.

ນນຸ ຈ ສຍໍ ນຈ຺ຈນາທີສຸ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ປາຬິຍໍ ນ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຖ ກສ຺ມາ ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ "ສພ຺ພອຏ຺ຐກຖາສຸ ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ, ອິມິນາ ປາຬິຍໍ ອວຸຕ຺ເຕປິ ອຏ຺ຐກຖາປມາເຓນ ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ. ສມຸຏ຺ຐານາທີນິ ເອຬກໂລມສທິສານີຕິ ປນ ມາຕິກາຄຕປາຈິຕ຺ຕິຍສ຺ເສວ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ສພ຺ເພສໍ ວເສນ ປນ ຉສມຸຏ຺ຐານນ຺ຕິ ຄເຫຕພ຺ພໍ. "ອາຣາເມ ຐຕ຺ວາ"ຕິ ອິທໍ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ. ເສໄສຣິຍາປເຖຫິ ຍຸຕ຺ຕາຍ ປສ຺ສນ຺ຕິຍາ ອນາປຕ຺ຕິຍາ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພຕ຺ຕາ. ອິຕຣຖາ ຫິ ນິສິນ຺ນາປິ ປສ຺ສິຕຸໍ ນ ລເຠຍ຺ຍ. "ປສ຺ສິສ຺ສາມີ"ຕິ ວິຫາຣໂຕ ວິຫາຣໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຍາ ອາປຕ຺ຕິເຍວ. ອາສນສາລາຍ ນິສິນ຺ນາ ປສ຺ສຕິ, ອນາປຕ຺ຕິ, "ປສ຺ສິສ຺ສາມີ"ຕິ ອຸຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຍາ ອາປຕ຺ຕິ. ວີຖິຍໍ ຐຕ຺ວາ ຄີວໍ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ປສ຺ສນ຺ຕິຍາປິ ອາປຕ຺ຕິເຍວ. ຠິກ຺ຂຸສ຺ສາປິ ເອເສວ ນໂຍ, ອາປຕ຺ຕິເຠໂທ ນານໍ.

ນຈ຺ຈຄີຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ລສຸຕາວຄ຺ໂຄ ປຖໂມຯ

໘ຯ ຣຕ຺ຕນ຺ຆກາຣວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ຣຕ຺ຕນ຺ຆກາຣສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອຣໂຫເປກ຺ຂາຍາຕິ ນຣໂຫອສຸສາຫາເປກ຺ຂາຍຯ ອລຸລວິທີຕາຍາຕິ ຣໂຫອສຸສາທໂຕ ອລຸລວິທີຕາວ ທຸຕ຺ວາ ລາຕຶ ວາ ປຸ໌ຈ຺ລນ຺ຕິຍາ, ທາເນ ວາ ປູ໌ຊາຍ ວາ ມນ຺ເຕນ຺ຕິຍາຯ

ຣຕ຺ຕນ຺ຆກາຣສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໘-໖ຯ ປຜິຈ຺ລນ຺ໂນກາສອຊໂຊກາສສລຸລປນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ທຸຕິຍຕຕິຍານິ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖາເນວຯ

ປຜິຈ຺ລນ຺ໂນກາສອຊໂຊກາສສລຸລປນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໔ຯ ທຸຕິຍິເກົາຍຸໂຍຊນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

‘‘ປຸ໌ຣິມນເຍເນວາ’’ຕິ ອິມິນາ ‘‘ສນ຺ຕິຍ຺ເຖຍ຺ຍ ວາຕິ ທຕ຺ຖປ່າເສ ກິຕມຕ຺ຕາຍ ປ່າຈິຕ຺ຕິຍໍ, ສລຸລເປຍ຺ຍ ວາຕິ ຕຕ຺ຖ ຖຕ຺ວາ ເຄຫສິກາກໍ ກເຖນ຺ຕິຍາປີ ປ່າຈິຕ຺ຕິຍເມວ, ນິກຕ຺ຕິກໍ ວາ ຊປຸເປຍ຺ຍາຕິ ກຕ຺ຕມູເລ ຊປຸເປນ຺ຕິຍາປີ ປ່າຈິຕ຺ຕິຍເມວາ’’ຕິ ອິມໍ ນຍໍ ທສ຺ເສຕິຯ

ທຸຕິຍິເກົາຍຸໂຍຊນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໕ຯ ອນາປຸ໌ຈ຺ລາປກ຺ກມນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ອາສິທນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ອາສນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ປລຸລງກສ຺ໂສກາສກ຺ເຕ’’ຕິ, ອູຣຸພທ຺ຊາສນສຸສ ໂອກາເສຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອໂນວສ຺ສກນ຺ຕິ ນິພ຺ພໂກກາສໍຯ ອຊໂຊກາເສ ອຸປຈາຣນ຺ຕິ ອຊໂຊກາເສ ນິສີທິຕ຺ວາ ທ຺ວາທສຫຕ຺ຖປ຺ປມາຕໍ ປເທສໍຯ ຄິລານາຍາຕິ ຍາ ຕາ ທີເສນ ເຄລຍ຺ເລນ ອາປຸ໌ຈ຺ລິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ ຯ ອາປທາສູຕິ ໝເຣ ອຄ຺ຄິ ວາ ອຸຍ຺ຖິໂຕ ໂຫຕິ, ໂຈໂຣ ວາ, ເອວຣູເປ ອຸປທ຺ທເວ ອນາປຸ໌ຈ຺ລາ ປກ຺ກມຕິ, ອນາປຕ຺ຕິຯ

ອນາປຸ໌ຈ຺ລາປກ຺ກມນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໖ຯ ອນາປຸ໌ຈ຺ລາອກິນິສີທນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ສຸວປລຸລຕ຺ເຕຕິ ກິກ຺ຊຸນີນໍ ອຕ຺ຖາຍ ນິຈ຺ຈປລຸລຕ຺ເຕຯ

ອນາປຸ໌ຈ຺ລາອກິນິສີທນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໗ຯ ອນາປຸ໌ຈ຺ລາສນ຺ຖຣຕສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ

ກຸລານີຕິ ກຸລສຸສ ພຣານີ຺

ອນາປຸຈຸຉາສນຸຖຣຕສິກຸຂາປທວຕຸຕານາ ນິຎຸຖິຕາ຺

໙຺ ປເຣົາຊຊາປນກສິກຸຂາປທວຕຸຕານາ

ອຎຸຖມໍ ອຸຕຸຕານຕຸຖເມວ຺

ປເຣົາຊຊາປນກສິກຸຂາປທວຕຸຕານາ ນິຎຸຖິຕາ຺

໘຺ ປຣອກິສປນສິກຸຂາປທວຕຸຕານາ

ມນຸສຸສໂທກຄຸເຄນ ວາຕິ "ກາຕາ ໂຫມິ, ກຸຕີ ໂຫມິ, ອິຕຣາ ວາ ອິທິສາ ໂຫຕູ"ຕິອາທີນາ ມນຸສຸສວິຣູປກາເວນ຺ ອຕຸຖສມຸ ມອນຸສາສນີປຸເຣກຸຂາຣານນຸຕິ ເອຕຸຖ ອຕຸຖປຸເຣກຸຂາຣາຍາຕິ ອຎຸຖກາຖໍ ກເຖນຸຕີຍາ຺ ສມຸມປຸເຣກຸຂາຣາຍາຕິ ປາລຸອີ ວາເຈນຸຕິຍາ຺ ອນຸສາສນີປຸເຣກຸຂາຣາຍາຕິ "ອິທານີປີ ຕຸວໍ ເອທິສາ, ສາຊຸ ວິຣມສຸສຸ, ໂນ ເຈ ວິຣມສີ, ອທຸສາ ປຸນ ເອວຣູປານີ ກມຸມານີ ກຕຸວາ ນິຣເຍ ອຸປຸປຊຊິສຸສສີ, ຕິຣຈຸຉານໂຍນີຍາ ອຸປຸປຊຊິສຸສສີ"ຕິ (ປາຈິ຺ ອຎຸຖ຺ ໙ກຸ໙) ເອວໍ ອນຸສາສນີຍໍ ຖຕຸວາ ວທນຸຕິຍາ຺

ປຣອກິສປນສິກຸຂາປທວຕຸຕານາ ນິຎຸຖິຕາ຺

໑໐຺ ໂຣທນສິກຸຂາປທວຕຸຕານາ

ທສມໍ ອຸຕຸຕານຕຸຖເມວ຺

ໂຣທນສິກຸຂາປທວຕຸຕານາ ນິຎຸຖິຕາ຺

ຣຕຸຕນຸສກາຣວຄຸໂຄ ທຸຕິໂຍ຺

໓຺ ນຄຸຄວຄຸໂຄ

໑-໔຺ ນຄຸຄາທີສິກຸຂາປທວຕຸຕານາ

ອິທນຸຕິ ອິທໍ ອຸທກສາຎິກຈີວຣໍ຺

ທຸຕີຍໍ ອຸຕຸຕານຕຸຖເມວ຺

ນຄຸຄາທີສິກຸຂາປທວຕຸຕານາ ນິຎຸຖິຕາ຺

໕຺ ຈີວຣສິພຸພນສິກຸຂາປທວຕຸຕານາ

ວິສິພຸເພຕຸວາຕິ ວິຊເຜຕຸວາ຺ ສຸຣໍ ນິກຸຂິຕຸຕມຕຸເຕຕິ ສຸເຣ ນິກຸຂິຕຸຕມຕຸເຕ, ສຸຣໍ ນິກຸຂິປິຕຸວາ ສເຈປີ ປຈຸຉາ ສິພຸພຕິ, ອາປຕຸຕິເຍວາຕິ ອຕຸໂຖ຺

ຈີວຣສິພ຺ພນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໔ຯ ສງ຺ຆາຏິຈາຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

‘‘ອິທໍເມ ຈີວຣໍ ມຫຄ຺ຆໍ ອິທິເສ ໂຈຣຠເຍ ນ ສກ຺ກາ ຉາເຣຕຸນ຺ຕິ ເອວຣູປາສຸ ອາປທາສູ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ປາໂຐຯ ໂສ ປນ ຠາກ ປທສຎ຺ຊນິຕໂມເຫຫິ ເລຂເກຫິ ອຸປ຺ຣິສິກ຺ຂາປເທ ລິຂິໂຕຯ ກິຎ຺ຈາປີ ຕຕ຺ຖ ລິຂິໂຕ, ເອຕ຺ເຖວ ປນ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ສງ຺ຆາຏິຈາຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໕ຯ ຈີວຣສງ຺ກມນີຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອາປທາສຸ ວາ ຉາເຣຕີຕິ ສເຈ ອປາຣຸຕໍ ວາ ອນິວຕ຺ຖໍ ວາ ໂຈຣາ ຫຣນ຺ຕິ, ເອວຣູປາສູ ອາປທາສຸ ຉາເຣຕິ, ອນາປຕ຺ຕິຯ

ຈີວຣສງ຺ກມນີຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໖ຯ ຄຓຈີວຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອຎ຺ຎສ຺ມີ ປຣິກ຺ຂາເຣຕິ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ຖາລກາທີນໍ ວາ ສປ຺ປີເຕລາທີນໍ ວາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມີຯ ‘‘ສມຄ຺ຆກາເລ ທສ຺ສຖາ’’ຕິ ເອວໍ ອານິສໍສໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ນິວາເຣນ຺ຕີຍາຕິ ‘‘ກິຕ຺ຕກໍ ອຄ຺ຆນກໍ ທາຕຸກາມຕ຺ຖາ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໙໐໙) ‘‘ເອຕ຺ຕກໍ ນາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ອາຄເມຖ ຕາວ, ອິທານິ ວຕ຺ຖໍ ມຫຄ຺ຆໍ, ກຕິປາເຫນ ກປ຺ປາເສ ອາຫເຏ ສມຄ຺ຆໍ ຠວິສ຺ສຕິ, ຕສ຺ມີ ກາເລ ທສ຺ສຖາ’’ຕິ ເອວໍ ອານິສໍສໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ນິວາເຣນ຺ຕີຍາຯ

ຄຓຈີວຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໗-໑໐ຯ ປຏິພາຫນາທີສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອານິສໍສໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຏິພາຫນ຺ຕີຍາຕິ ‘‘ເອກິສ຺ສາ ເອກໍ ສາຏກໍ ນປ຺ປໂຫຕິ, ອາຄເມຖ ຕາວ, ກຕິປາເຫນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ຕໂຕ ຠາເຊສ຺ສາມາ’’ຕິ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໙໑໘) ເອວໍ ອານິສໍສໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຏິພາຫນ຺ຕີຍາ ອນາປຕ຺ຕິຯ

ອຏ຺ຐມນວມານິ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖາເນວຯ

ເສສນ຺ຕິ ‘‘ຘມ຺ມິເກ ເວມຕິກາຍາ’’ຕິອາທິກໍ ອວເສສໍຯ ຕຕ຺ຖ ອານິສໍສໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຏິພາຫນ຺ຕີຍາຕິ ‘‘ຠິກ຺ຂຸນີສງ຺ໂຆ ຊີຓ຺ຓຈີວໂຣ, ກຖິນານິສໍສມູລໂກ ມຫາລາໂຠ’’ຕິ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໙໖໑) ເອວຣູປໍ ອານິສໍສໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຏິພາຫນ຺ຕີຍາ ອນາປຕ຺ຕິຯ

ປຏິພາຫນາທີສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ນຄ຺ຄວຄ຺ໂຄ ຕຕິໂຍຯ

໔ຯ ຕຸວຏ຺ຏວຄ຺ໂຄ

໑-໒ຯ ເອກມຎ຺ຈຕຸວຏ຺ຏນາທີສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ປຐມໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວຯ

ວວຕ຺ຖານໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາຕິ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໕໔໐) ມຊ຺ເຊ ກາສາຍໍ ວາ ກຕ຺ຕຣຍຏ຺ຐິໍ ວາ ອນ຺ຕມໂສ ກາຍພນ຺ຘນມ຺ປິ ຐເປຕ຺ວາ ນິປ຺ຊຊນ຺ຕີນໍ ອນາປ຺ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຕຕິຍໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວຯ

ເອກມຎ຺ຈຕ຺ວຏ຺ຏນາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໘-໙ຯ ເນົາປຎ຺ຐາປນາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ປຣິເຍສິຕ຺ວາອລາກນ຺ຕິຍາຕິ ອລ຺ລໍ ອຸປຎ຺ຎາຍິກໍ ອລາກນ຺ຕິຍາຯ ຄິລານາຍາຕິ ສຍໍ ຄິລານາຍຯ ອາປ຺ທາສູຕິ ຕຖາຣູເປ ອຸປ຺ທ຺ທເວ ສຕິຯ

ປຎ຺ຈມຉຏ຺ຐສຕ຺ຕມ ອຏ຺ຐມນວມານິ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖານເວວຯ

ເນົາປຎ຺ຐາປນາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໐ຯ ຈາຣິກປກ຺ກມນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ສຸເຣ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕມຕ຺ເຕຕິ ສເຈ ສຸຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ປກ຺ກມຕິ, ອາປ຺ຕິເຍວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອນ຺ຕຣາເຍ ສຕີຕິ ທສວິເຜສຸ ອນ຺ຕຣາເຍສຸ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມີ ສຕິຯ ‘‘ຄຈ຺ຉິສ຺ສາມີ’’ຕິ ນິກ຺ຂນ຺ຕາ, ນທີ ວາ ປູຣາ, ວນທາໂຫ ວາ ອາຄໂຕ, ໂຈຣາ ວາ ມຄ຺ເຄ ໂຫນ຺ຕິ, ເມໂຆ ວາ ອຸຏ຺ຐຫຕິ, ນິວຕ຺ຕິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ

ຈາຣິກປກ຺ກມນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຕຸວຏ຺ຏວຄ຺ໂຄ ຈຕຸຕ຺ໂຖຯ

໕ຯ ຈິຕ຺ຕາຄາຣວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ຣາຊາຄາຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ກີຬນຈິຕ຺ຕສາລນ຺ຕິ ນ ຣຎ຺ໂຎວ ກີຬນຈິຕ຺ຕສາລໍ, ອຖ ໂຂ ເຍສໍ ເກສຎ຺ຈິ ມນຸສ຺ສານໍ ກີຬນຕ຺ຖໍ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ກຕສາລໍຯ ເອສ ນໂຍ ‘‘ກີຬເນົາປວນ’’ນ຺ຕິອາທີສຸປີຯ ຍຖາຫ ‘‘ຣາຊາຄາຣໍ ນາມ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ຣຎ຺ໂຎ ກີຬິຕຸໍ ຣມິຕຸໍ ກຕໍ ໂຫຕິ’’ຕິອາທິ ໂກ (ປາຈິຯ ໙໗໙) ວິຕ຺ຖາໂຣຯ ຕຕ຺ຖ ກີຬເນົາປວນນ຺ຕິ ກີຬນຕ຺ຖໍ ອນ຺ໂຕນຄເຣ ກຕໍ ອາຣາມໍຯ ກີຬນຸຍ຺ຍານນ຺ຕິ ຕເຖວ ພຫິນຄເຣ ກຕໍ ອຸຍ຺ຍານໍຯ

ຣາຊາຄາຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒ຯ ອາສນ຺ທິປຣິຠຸຎ຺ຊນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອຕິກ຺ກນ຺ຕປ຺ປມາຓາຕິ ອຏ຺ຐງ຺ຄຸລໂຕ ອຕິກ຺ກນ຺ຕປ຺ປມາຓປາທກາຯ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ປທກາຊນິຍໍ ວຸຕ຺ໂຕຯ ‘‘ອກປ຺ປິຍຣູປາກຸໂລ ອກປ຺ປິຍມຎ຺ໂຈ ປລ຺ລງ຺ໂກ’’ຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ມຫາວຄ຺ຄ ໓ຯ໘໕໘) ສາຣສມາສາຈຣິໂຍຯ

ອາສນ຺ທິປ໌ຣິກ຺ຄ຺ຂນສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຊິຕາ຿

໖຿ ສຸຕ຺ຕກນ຺ຕນສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ

ອຸຂ຺ຂວຸຂ຺ຂເວຕິ ອຸຄ຺ຄິຣິຕ຺ວາ ອຸຄ຺ຄິຣິຕ຺ວາ ເວຊເນ຿ ກນ຺ຕິຕສຸຕ຺ຕໍ ກນ຺ຕນ຺ຕິຍາຕິ ທສິກສຸຕ຺ຕາທີ ສງ຺ຆາເຎຕ຺ວາ ກນ຺ຕນ຺ຕິຍາ, ທຸກ຺ກນ຺ຕິຕໍ ວາ ປຎິກນ຺ຕນ຺ຕິຍາ຿

ສຸຕ຺ຕກນ຺ຕນສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຊິຕາ຿

໔຿ ຄິຫິເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ

ອຕ຺ຕໂນ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກຣສ຺ສ ຈາຕິ ສເຈປິ ມາຕາປິຕໂຣ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຍໍ ກິຄ຺ຈິ ພິຂນີ ວາ ສມ຺ມ຺ຄ຺ຂນິທຕ຺ທກໍ ວາ ກາຣາເປຕ຺ວາ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກຣຎ຺ຊາເນ ຊເປຕ຺ວາ ຍໍ ກິຄ຺ຈິ ວາ ປ໌ຈິຕ຺ ວຎ຺ຎຕິ຿

ຄິຫິເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຊິຕາ຿

໔-໖຿ ອຂິກຣຕາທິສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ

ອນນ຺ຕຣາຍິກິນິຕິ ທສວິເຂສຸ ອນ຺ຕຣາເຍສຸ ເອເກນາປິ ອນນ຺ຕຣາຍິກິນີ຿ ສຸຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປ໌ຈ຺ຉາ ວິນິຈ຺ຆິນນ຺ຕິ ອາປ໌ຕ຺ຕີ ອາປ໌ຊ຺ຊິຕ຺ວາວ ວິນິຈ຺ຆິນາຕິ຿

ຉຎ຺ຊໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວ຿

ອຂິກຣຕາທິສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຊິຕາ຿

໗຿ ອາວສຖຈີວຣສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ

ອາປ໌ທາສູຕິ ມຫຄ຺ຆຈີວຣໍ ສຣີຣໂຕ ໂມເຈຕ຺ວາ ສຸປ໌ປ໌ຎິສາມິຕມ຺ປີ ໂຈຣາ ຫຣນ຺ຕິ, ເອວຣູປາສຸ ອາປ໌ທາສຸ ອນິສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິວາເສນ຺ຕິຍາ ອນາປ໌ຕ຺ຕີ຿

ອາວສຖຈີວຣສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຊິຕາ຿

໘຿ ອາວສຖວິຫາຣສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ

ກວາຍພທ຺ຂວິຫາຣນ຺ຕິ ທ຺ວາຣພທ຺ຂວິຫາຣໍ຿ ຄິລານາຍາຕິ ວຈິເກາທໍ ກາຕ຺ ອສມຕ຺ຖາຍ຿ ອາປ໌ທາສູຕິ ຣຎ຺ເຊ ກິຂ຺ຂນ຺ເຕ ອາວາເສ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເອວຣູປາສຸ ອາປ໌ທາສຸ຿

ອາວສຖວິຫາຣສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຊິຕາ຿

໙຿ ຕິຣຈ຺ຉານວິຂ຺ຂາປຣິຍາປ຺ຕນສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ

ຫຕ຺ຖິອາທິສຸປິ (ສາຣຕ຺ຖ຿ ຍີ຿ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໖຿໑໐໑໘) ສິປ຺ປ໌ສທ຺ໂທ ປ໌ຈ຺ເຈກໍ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ, ຕຖາ ອາຖພ຺ພຕາທິສຸ ມນ຺ຕສທ຺

ໂທ។ ຕຕຸຖ ຖຣູຕິ ຂຄຸຄມຸຝຸຖິ។ ອາຖພຸພຕາມນຸໂຕ ນາມ ອາຖພຸພຕາເວທວິທີໂຕ ປຣູປ໌ພາຕກໂຣ ມນຸໂຕ។ ຂິລນມນຸໂຕ ນາມ ທາຣຸສາຣຂິລໍ ມນຸເຕຕຸວາ ປຖວິຍໍ ປເວເສຕຸວາ ມາຣຕາມນຸໂຕ។ ອຄທປຸປໂຍໂຄ ນາມ ວິສໂຍຂນໍ។

ຕິຣຈຸຉານວິຊຸຊາປຣິຍາປຸຕານສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຝຸຖິຕາ។

໑໐។ ຕິຣຈຸຉານວິຊຸຊາວາຈນສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ເລເຂຕິ ລິຂສິປຸເປ໌។ ສາຣຕາຍ ວາຕິ ສາຣຕາສຕຸເຖ, ຍສຸມີ ວຸຕຸຕນເຍນ ປຝິປຊຸຊນຸຕາ ພຫູນິປີ ຄນຸຖານີ ສາເຣນຸຕີ។ ນາຄມຕຸທລາທີເກຕິ ເອຕຸຖ ນາຄມຕຸທລໍ ນາມ ສປຸປານໍ ປເວສນິວາຣຕາຕຸຖໍ ມຕຸທລພທຸສມນຸໂຕ។

ຕິຣຈຸຉານວິຊຸຊາວາຈນສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຝຸຖິຕາ។

ຈິຕຸຕາຄາຣວຄຸໂຄ ປຝຸຈໂມ។

໖។ ອາຣາມວຄຸໂຄ

໑-໔។ ອາຣາມປວິສນາທິສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ສີສານຸໂລກີກາຍາຕິ ສີສໍ ອນຸໂລເກນຸຕີຍາ។ ຍຕຸຖ ວາ ກິກຸຂຸນິໂຍ ສນຸນິປຕິຕາຕິ ຍຕຸຖ ກິກຸຂຸນິໂຍ ປຖມຕຣໍ ສຊຸຊາຍນເຈຕິ ຍວນຸຫນາທິອຕຸຖໍ ສນຸນິປຕິຕາ។ ອາປທາສູຕິ ເກນຈິ ອຸປທຸທຸຕາ ໂຫຕິ, ເອວຣູປາສຸ ອາປທາສຸ ປວິສິຕຸໍ ວຝຸຝຕີ។

ທຸຕິຍໍ ຂຸຕຸຕານຕຸຖເມວ។

ອາຣາມປວິສນາທິສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຝຸຖິຕາ។

໕-໔។ ຄຕາປຣິກາສນາທິສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ເສສນຸຕິ ''ອຕຸຖສມຸມອນຸສາສນິປຸເຣກຸຂາຣາຍາ''ຕິອາທິກໍ ອວເສສໍ។ ຕຕຸຖ ອນຸສາສນິປຸເຣກຸຂາຣາຍາຕິ ''ອິທານິປີ ຕຸວໍ ພາລາ ອພຸຍຕຸຕາ''ຕິອາທິນາ (ປາຈິ។ ອຝຸຖ។ ໑໐໕໖) ນເຍນ ອນຸສາສນິປກຸເຂ ຖຕຸວາ ວທນຸຕີຍາ ອນາປຕຸຕິ។

ຈຕຸຕຸຖໍ ຂຸຕຸຕານຕຸຖເມວ។

ຄຕາປຣິກາສນາທິສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຝຸຖິຕາ។

໔។ ກຸລມຈຸຉຣິນີສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ກຸເລ ມຈຸຉໂຣ ກຸລມຈຸຉໂຣຕິ ປຸຣິມສຸມີ ປກຸເຂ ສກຕຸເຖ ອິນີປຈຸຈໂຍ, ຕໍ ກຸລໍ ອສຸສທຸສໍ ອປຸປສນຸນນຸຕິ ກຸລສຸສ ອຄຸຕໍ, ອຍສໍ ວາ ກາສນຸຕີຍາຕິ ອຕຸໂຖ។ ກິກຸຂຸນີນໍ ອວຕຸຕໍ ກາສນຸຕີຍາຕິ ''ກິກຸຂຸນິໂຍ ທຸສຸສີລາ ປາປສມຸມາ''ຕິ (ປາຈິ។ ອຝຸຖ។ ໑໐໔໕) ກິກຸຂຸນີນໍ ອຄຸຕໍ, ອຍສໍ ວາ ກາສນຸຕີຍາ។

ສນຸຕໍເຍວອາທີນວນຸຕິ ກຸລສຸສ ວາ ກິກຸຂຸນີນໍ ວາ ສນຸຕໍເຍວ ອຄຸຕໍ។

ກຸລມຈຸຉຣິນີສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຝຸຖິຕາ។

໖-໗។ ອກິກຸຊກາວາສາທິສິກຸຂາປທວຕຸຓນາ

ສມນຸຕປາສາທິກາຍໍວຸຕຸໂຕຕິ ສມນຸຕປາສາທິກາຍ ໂອວາທວຄຸຄສຸສ ປໂມສິກຸຂາປເທ (ປາຈິ។ ອຍຸຄ។ ໑໔໔) ວຸຕຸໂຕ។

ສຕຸຕມຍຸໂມານີ ອຸຕຸຕານຕຸຖາເນວ។

ອກິກຸຊກາວາສາທິສິກຸຂາປທວຕຸຓນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໙-໑໐។ ໂອວາທູປສງກມນາທິສິກຸຂາປທວຕຸຓນາ

ອຸໂປສຖສຸສ ປຸຈຸຉນໍ ອຸໂປສຖປຸຈຸຉາ, ສາວກປຈຸຈຍໍ, ຣສຸສຕຸຕລຸຈ ກຕຸວາ ''ອຸໂປສຖປຸຈຸຉກ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕາຕິ ອາຫ ''ອຸໂປສຖປຸຈຸຉນ''ນຸຕິ។ ໂອວາທຕຸຖາຍາຕິ ໂອວາທຍາຈນຕຸຖາຍ។

ທສມໍ ອຸຕຸຕານຕຸຖເມວ។

ໂອວາທູປສງກມນາທິສິກຸຂາປທວຕຸຓນາ ນິຍຸຖິຕາ។

ອາຣາມວຄຸໂຄ ຉຍຸໂຖ។

໗។ ຄພຸກິນີວຄຸໂຄ

໑-໔។ ຄພຸກິນີອາທິສິກຸຂາປທວຕຸຓນາ

ປໂມໍ ອຸຕຸຕານຕຸຖເມວ។

ຖເນ ກວໍ ຖລຸສໍ, ຂີຣໍ។ ຍໍ ປາເຍຕີຕິ ຍໍ ທາຣກໍ ປາເຍຕີ។

ຄພຸກິນີອາທິສິກຸຂາປທວຕຸຓນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໖។ ປໂມສິກຸຂມານສິກຸຂາປທວຕຸຓນາ

ປທກາຊເນ ວຸຕຸຕນເຍນາຕິ ''ປາຕາຕິປາຕາ ເວຣມຕີ ທຸເວ ວສຸສານີ ອວີຕິກຸກມຸມ ສມາທານໍ ສມາທິຍາມີ...ເປ... ວິກາລໂກຊນາ ເວຣມຕີ ທຸເວ ວສຸສານີ ອວີຕິກຸກມຸມ ສມາທານໍ ສມາທິຍາມີ''ຕິ (ປາຈິ។ ໑໐໗໙) ປທກາຊນສມີເປ ອຍຸຄຸປຸປັຕຸຕິຍໍ ວຸຕຸຕນເຍນ។ ອີມາ ປນ ຉ ສິກຸຂາໂຍ ສຍຸຖິວສຸສາຍປີ ປພຸພຊິຕາຍ ທາຕພຸພາເຍວ, ນ ເອຕາສຸ ອສິກຸຂິຕາ ອຸປສມຸປາເທຕພຸພາ។

ປໂມສິກຸຂມານສິກຸຂາປທວຕຸຓນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໔-໕។ ທຸຕິຍສິກຸຂມານາທິສິກຸຂາປທວຕຸຓນາ

ປທກາຊເນ ວຸຕຸຕາ ອຸປສມຸປທາສມຸມຸຕິ ນ ທິນຸນາ ໂຫຕີຕິ ປທກາຊນສມີເປ ອຍຸຄຸປຸປັຕຸຕິຍໍ ວຸຕຸຕາ ອຸປສມຸປທາສມຸມຸຕິ ລຕຸຕິທຸຕິຍາຍ ກມຸມວາຈາຍ ນ ທິນຸນາ ໂຫຕິ។

ປຎ຺ຈມໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວຯ

ທຸຕິຍສິກ຺ຂມານາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໖-໑໐ຯ ທຸຕິຍຄິຫິຄຕາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ທສວສ຺ສາຍ ຄິຫິຄຕາຍ ສິກ຺ຂາສມ຺ມຸຕຶ ທຕ຺ວາ ປຣິປຸຓ຺ຓທ຺ວາທສວສ຺ສໍ ອຸປສມ຺ປາເທຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ

ສຕ຺ຕມອຏ຺ຐມນວມທສມານິ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖາເນວຯ

ທຸຕິຍຄິຫິຄຕາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຄພ຺ຠິນິວຄ຺ໂຄ ສຕ຺ຕໂມຯ

໘ຯ ກຸມາຣິຠູຕວຄ຺ໂຄ

໑-໕ຯ ປຐມກຸມາຣິຠູຕາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ສພ຺ພປຐມາ ທ຺ເວ ມຫາສິກ຺ຂມານາຕິ ຄພ຺ຠິນິວຄ຺ເຄ ວຸຕ຺ຕາ ທ຺ເວ ສິກ຺ຂມານາຯ “ສິກ຺ຂມານາ”ອິຈ຺ເຈວ ວຕ຺ຕພ຺ພາຕິ ສມ຺ມຸຕິກມ຺ມາທີສຸ ເອວໍ ວຕ຺ຕພ຺ພາຯ “ຄິຫິຄຕາ”ຕິວາ “ກຸມາຣິຠູຕາ”ຕິ ວາ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພາຕິ ສເຈ ວທນ຺ຕິ, ກມ຺ມໍ ກຸປ຺ປຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ຈຕຸຕ຺ຖປຎ຺ຈມານິ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖາເນວຯ

ປຐມກຸມາຣິຠູຕາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໖-໘ຯ ຂີຍນຘມ຺ມາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ວຸຏ຺ຐາປນສມ຺ມຸຕິຍາ ຍາຈິຕາຍາຕິ ອຸປສມ຺ປທາສມ຺ມຸຕິຍາ ຍາຈິຕາຍຯ

ສຕ຺ຕມຏ຺ຐມານິ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖາເນວຯ

ຂີຍນຘມ຺ມາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໙ຯ ໂສກາວາສສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ອາຄຈ຺ຉມານາຕິ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕີຯ

ໂສກາວາສສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໐ຯ ອນນຸຎ຺ຎາຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ເຕສໍ ອຕຸຖິກາວໍ ອຊານນຸຕິຍາຕິ (ປາຈິ។ ອຜຸຖ។ ໑໑໒໓) ເຕສໍ ມາຕາທີນໍ ອຕຸຖິກາວໍ ອຊານນຸຕິຍາ។ ອນນຸຄຸສາຕສມຸຜຸຖານນຸຕິ ຍໍ ວາຈໂຕ, ກາຍວາຈໂຕ, ວາຈາຈິຕຸຕໂຕ, ກາຍວາຈາຈິຕຸຕໂຕ ຈ ສມຸຜຸຖາຕິ, ຕໍ ອນນຸຄຸສາຕສມຸຜຸຖານໍ។ ກຖໍ? ອພຸການກມຸມາທີສຸ ເກນຈິເທວ ກຣຕິເຍນ ຂຕຸທສີມາຍໍ ນີສີນຸນາ ''ປກຸໂກສຖ ສີກຸຂມານໍ, ອີເສວ ນໍ ອຸປສມຸປາເທສຸສາມາ''ຕິ ອຸປສມຸປາເທຕິ, ເອວໍ ວາຈໂຕ ສມຸຜຸຖາຕິ។ ''ອຸປສຸສຍໂຕ ອຸຜຸຖາຍ ອຸປສມຸປາເທສຸສາມີ''ຕິ ວຕຸວາ ຂຕຸທສີມໍ ຄຈຸລນຸຕິຍາ ກາຍວາຈໂຕ ສມຸຜຸຖາຕິ។ ທຸວີສຸ ຖາເນສຸ ປຕຸຕາຕຸຕີ ຊານິຕຸວາ ວີຕິກຸກມໍ ກໂຣນຸຕິຍາ ວາຈາຈິຕຸຕໂຕ, ກາຍວາຈາຈິຕຸຕໂຕ ຈ ສມຸຜຸຖາຕິ។ ອນນຸຊານາເປຕຸວາ ອຸປສມຸປາທນໂຕ ກິຣິຍາກິຣິຍໍ។

ອນນຸຄຸສາຕສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນີຜຸຖິຕາ។

໑໑។ ປາຣິວາສິກສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ທາຣຸຕານຸຕິ ປາປໍ។ ປຕິມາເນນຸຕນຸຕິ ໂອໂລເກນຸຕໍ។

ປາຣິວາສິກສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນີຜຸຖິຕາ។

໑໔។ ອນຸວສຸສສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ເອກນຸຕຣິກນຸຕິ ເອເກນ ວສຸເສນ ອນຸຕຣິກໍ ກຕຸວາ។

ອນຸວສຸສສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນີຜຸຖິຕາ។

໑໓។ ເອກວສຸສສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ມາຕິກາຍໍ ເອກໍ ວສຸສໍ ທຸເວຕິ ເອກນຸຕຣິເກ ເອເກກສຸມີ ສໍວຈຸຊເຣ ທຸເວ។ ເອກນຸຕຣິກໍ ວຸຜຸຖາເປນຸຕິຍາຕິ ອີມສຸມີ ວສຸເສ ເອກໍ, ປຸນ ເອກນຸຕຣິກໍ ເອກນຸຕິ ທຸເວ ວຸຜຸຖາເປນຸຕິຍາ ອນາປຕຸຕິ។

ເອກວສຸສສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນີຜຸຖິຕາ។

ກຸມາຣິກູຕວຄຸໂຄ ອຜຸຖໂມ។

໙។ ຊຕຸຕຸປາຫນວຄຸໂຄ

໑-໔។ ຊຕຸຕຸປາຫນາທີສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ວຸຕຸຕລກຸຂຕໍ ຊຕຸຕນຸຕິ ''ຊຕຸຕໍ ນາມ ຕີຕິ ຊຕຸຕານີ – ເສຕຈຸຊຕຸຕໍ, ກິລຄຸຊຈຸຊຕຸຕໍ, ປຕຸຕຈຸຊຕຸຕໍ ມຕຸທລພທຸສໍ, ສລາກພທຸສ''ນຸຕິ (ປາຈິ។ ໑໑໗໑) ເອວໍ ປທກາຊເນ ວຸຕຸຕລກຸຂຕໍ ຊຕຸຕໍ។ ຕາທີສໍ ຖານໍ ປຕຸວາຕິ ຄຈຸຊກທຸທມາທີສຸ ຕໍ ຕໍ ຖານໍ ປຕຸວາ។

ຊຕຸຕສຸເສວາຕິ ກທຸທມາທີນີ ປຕຸວາ ອຸປາຫນາ ໂອມຸຄຸຈິຕຸວາ ຊຕຸຕສຸເສວ ຮາຣຕໍ។ ອຸປາຫນານໍເຍວ ວາຕິ ຄຈຸຊາທີນີ ທີສຸວາ ຊຕຸຕໍ ອປນາເມຕຸວາ ອຸປາຫນານໍເຍວ ຮາຣຕໍ។

ທຸຕິຍໍ ອຸຕຸຕານຕຸຖເມວ។

ລຕຸຕຸປາໜນາທິສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໖-໔។ ສງໜາຕິອາທິສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ສງໜາຕິນຸຕິ ກຍິຍໍ ອນຸກວິຕພຸພໍ ອາກາຣຕໍ។ ເຕນາຫ "ຍໍ ກິຍຸຈິ ກຍູປຄ"ນຸຕິ។

ຈຕຸຕຸຖປຸຍຸຈມານິ ອຸຕຸຕານຕຸຖາເນວ។

ສງໜາຕິອາທິສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໖។ ວາສິຕກາສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ຄນຸຮວາສິຕເກນາຕິ ຄນຸຮປຣິກາວິເຕນ។

ວາສິຕກາສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໗-໑໐។ ກິກຸຂຸນີອຸມຸມທຸທາປນາທິສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ຄິລານາຍາຕິ (ປາຈິ។ ອຍຸຖ។ ໑໔໐໗) ອນຸຕມໂສ ມຄຸຄຄມນປຣິສຸສເມນາປີ ອາພາຣິກາຍ។ ອາປທາສູຕິ ໂຈຣກາຍາທິນາ ສຣີຣກມຸປນາທິສຸ។

ອຍຸຖມນວມທສເມສຸ ກິຍຸຈິ ວຕຸຕພຸພໍ ນຕຸຖິ។

ກິກຸຂຸນີອຸມຸມທຸທາປນາທິສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໑໑។ ອນາປຸຈຸຉາສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ອຸປຈາຣໍ ສນຸຮາຍາຕິ ສມນຸຕາ ທຸວາທສຫຕຸຖປຈາຣໍ ສນຸຮາຍ។

ອນາປຸຈຸຉາສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໑໔។ ປຍຸຫາປຸຈຸຉນສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ອໂນທິສຸສາຕິ "ອມຸກສຸມີ ນາມ ຖາເນ ປຸຈຸຉາມີ"ຕິ ເອວໍ ອນິຍເມຕຸວາ ເກວລໍ "ປຸຈຸຉິຕພຸພໍ ອຕຸຖິ, ປຸຈຸຉາມິ, ອຍຸຍາ"ຕິ ເອວໍ ວຕຸວາ។

ປຍຸຫາປຸຈຸຉນສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໑໖។ ອສໍກຈຸຈິກາສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ

ປຣິກຸຂິຕຸຕສຸສຄາມສຸສ ປຣິກຸເຂປໍ, ອປຣິກຸຂິຕຸຕສຸສ ອຸປຈາຣໍ ອຕິກຸກມນຸຕິຍາ ວາ ໂອກຸກມນຸຕິຍາ ວາຕິ ເອຕຸຖ ປຣິກຸຂິຕຸຕສຸສ ຄາມສຸສ ປຣິກຸເຂປໍ ອຕິກຸກມນຸຕິຍາ ວາ ອປຣິກຸຂິຕຸຕສຸສ ຄາມສຸສ ອຸປຈາຣໍ ໂອກຸກມນຸຕິຍາ ວາຕິ ຍຖາກຸກມໍ ສມຸພນຸໂຣ ເວທິຕພຸໂພ។ ອາປທາສູຕິ ມຫຄຸພໍ ສໍກຈຸຈິກໍ ປາຣຸປິຕຸວາ ຄຈຸຉນຸຕິຍາ ອຸປທຸທໂວ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ເອວຣູປາສຸ ອາປທາສຸ។

ອສໍກຈ຺ຈິກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຉຕ຺ຕຸປາຫນວຄ຺ໂຄ ນວໂມຯ

ອິຕິ ກງ຺ຂາວິຕຣຓິຍາ ປາຕິໂມກ຺ຂວຓ຺ຓນາຍ

ວິນຍຕ຺ຖມຎ຺ຊູສາຍໍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນິຍໍ

ຠິກ຺ຂຸນີປາຕິໂມກ຺ເຂ ປາຈິຕ຺ຕິຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ອສາຘາຣຓສມຸຏ຺ຐານວຓ຺ຓນາ

ອຈິຕ຺ຕການິຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໓ຯ໑໘໑໔) ''ນຈ຺ຈ''ນ຺ຕິອາທິນາ ອຊານິຕ຺ວາ ທສ຺ສນາທິໍ ກໂຣນ຺ຕິຍາ ອາປຕ຺ຕິສມ຺ຠວໂຕ ວຕ຺ຖຸອຊານນຈິຕ຺ເຕນ ອຈິຕ຺ຕການິຯ ໂລກວຊ຺ຊານິຕິ ''ນຈ຺ຈ''ນ຺ຕິອາທິນາ ຊານິຕ຺ວາ ທສ຺ສນາທິໍ ກໂຣນ຺ຕິຍາ ອກຸສເລເນວ ອາປຊ຺ຊນໂຕ ໂລກວຊ຺ຊານິຯ ເຕນາຫ ''ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍ''ຕິອາທິ ສຈິຕ຺ຕການິຕິ ''ໂຈຣີ''ຕິອາທິນາ ວຕ຺ຖຸໍ ຊານິຕ຺ວາ ກຣເຓເຍວ ອາປຕ຺ຕິສມ຺ຠວໂຕ ສຈິຕ຺ຕການິຯ ອຸປສມ຺ປທາທີນໍ ເອການ຺ຕາກຸສລຈິຕ຺ເຕເນວ ອກຕ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊານິຯ ''ອິຘ ສຈິຕ຺ຕກາຈິຕ຺ຕກຕາ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິຊານນາຊານນຕາຍ ອຄ຺ຄເຫຏ຺ຐາ ວຕ຺ຖຸຊານນາຊານນຕາຍ ຄເຫຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິຯ

ອສາຘາຣຓສມຸຏ຺ຐານວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ປາຏິເທສນີຍກຓ຺ຑໍ

໔ຯ ເຕລວິຎ຺ຎາປນາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ປາຬິຍໍອນາຄເຕສຸ ປນ ອຎ຺ຎສຸປີຕິ ປາຬິມຸຕ຺ຕເກສຸ ສປ຺ປີອາທີສຸ ອຎ຺ຎສຸປີຯ

ເຕລວິຎ຺ຎາປນາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ອິຕິ ກງ຺ຂາວິຕຣຓິຍາ ປາຕິໂມກ຺ຂວຓ຺ຓນາຍ

ວິນຍຕ຺ຖມຎ຺ຊູສາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນິຍໍ

ຠິກ຺ຂຸນິປາຕິໂມກ຺ເຂ ປາຏິເທສນີຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑ຯ ປຣິມຓ຺ຑລາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

ເສຂິຍານິ ເຈວາຕິ ປຎ຺ຈສຕ຺ຕຕິ ເສຂິຍານິ ເຈວຯ ‘‘ຠິກ຺ຂຸປາຕິໂມກ຺ຂວຓ຺ຓນາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພາ’’ຕິ ອິມິນາ ຍສ຺ມາ ຕາທິສໍເຍເວຕ຺ຖ ອຕ຺ຖວິນິຈ຺ຉຍໍ ວິທູ ວທນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ວິສຸໍ ເຕສໍ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາ ນ ວຸຕ຺ຕາຯ ຕຕ຺ຖ ຍາ ວຸຕ຺ຕາ, ສາ ອິຘາປິ ວຸຕ຺ຕາເຍວາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ປຣິມຓ຺ຑລາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ອິຕິ ກງ຺ຂາວິຕຣຓິຍາ ປາຕິໂມກ຺ຂວຓ຺ຓນາຍ

ວິນຍຕ຺ຖມຎ຺ຊູສາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນິຍໍ

ຠິກ຺ຂຸນິປາຕິໂມກ຺ຂວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ນິຄມນກຖາວຓ຺ຓນາ

ຍໍ ປາຕິໂມກ຺ຂສ຺ສ ວຓ຺ຓນໍ ອາຣຠິນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ‘‘ມຫາວິຫາຣວາສີນ’’ນ຺ຕິ ອິທໍ ປຸຣິມປຈ຺ຉິມປເທຫິ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍ, ມຫາວິຫາຣວາສີນໍ ໂປຣາຓຏ຺ຐກຖາຫິ ວາຕິ ຈຯ ປາຬິຍຕ຺ຖຎ຺ຈ ເກວລນ຺ຕິ ສກລໍ ປາຬິອຕ຺ຖຎ຺ຈ, ອຸຠໂຕວິຠງ຺ຄຎ຺ຈາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕິສ຺ສໍ ກງ຺ຂາວິຕຣຓິຍໍຯ ຍສ຺ມາ ນ ຫິ ອຕ຺ຖິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຍນ຺ຕິ ຍໍ ປທໍຯ ສີຫຬຏ຺ຐກຖານຍນ຺ຕິ ສີຫຬມາຕິກຏ຺ຐກຖານຍໍຯ ອຏ຺ຐກຖາສາຣນ຺ຕິ ສີຫຬມາຕິກຏ຺ຐກຖາຍໍ ອຕ຺ຖສາຣໍ, ອຖ ວາ ວິນຍຏ຺ຐກຖາສຸ ອຕ຺ຖສາຣໍຯ ເຕເນຕໍ ທສ຺ເສຕິ – ສີຫຬມາຕິກຏ຺ຐກຖາຍໍ ອຕ຺ຖສາຣໍ ອາທາຍ ອິມໍ ກງ຺ຂາວິຕຣຓິໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ວິນຍຏ຺ຐກຖາສຸປິ ອິຘ ວິນິຈ຺ຉເຍ ໂຍຄກ຺ຂມໍ ອຕ຺ຖສາຣໍ ອາທາເຍວ ອກາສິນ຺ຕິຯ

ອິທານິ ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ອຈ຺ຈນ຺ຕສຸຂາຘິຄມາຍ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຎ຺ຎໍ ປຣິຓາເມນ຺ໂຕ ‘‘ຍຖາ ຈ ນິຏ຺ຐໍ ສມ຺ປຕ຺ຕາ’’ຕິອາທິຄາຖາ ທ຺ວຍມາຫຯ ກລ຺ຍາຓນິສ຺ສິຕາຕິ ກຸສລນິສ຺ສິຕາຯ ສພ຺ພສຕ຺ຕານນ຺ຕິ ກາມາວຈຣາທິເຠທານໍ ສພ຺ເພສໍ ສຕ຺ຕານໍຯ

ນິຄມນກຖາວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ນິຄມນກຖາ

ເອຕຸຕາວຕາ ຈ –

໑។

ລງກິສຸສໂຣ ໂຍ ວິຊິຕາຣິຣາໂຊ;

ຣາຊາ ປຣກຸກນຸຕກຸໂຊ ຍສສຸສີ;

ຕິສາຄຕໍ ສີຫລຸອເມກຣຊຸຊໍ;

ອກາ ນິກາຍສຸຈ ຕຖາ ສມຄຸຄໍ។

໔។

ປຸເຣ ປຸລຕຸຖິມຸຫິ ວເຣ ປຸຣານໍ;

ມຊຸຊມຸຫິ ນານາຣຕນາກຣານໍ;

ອນນຸຕສມຸປຕຸຕິກຣາກິຣາເມ;

ວຣາຈລຸຕຸຕງຄພຣາກິຣາເມ។

៣។

ອເກຊຸຊປາກາຣສຸໂຄປຸຣສຸມີ ;

ນີຣາກຸລາເນກກຸລາກຸລສຸມີ;

ມຸນີນຸທທາຄງກຸຣວາສກູເຕ;

ໂຍ ໂລຈນານນຸທວເຫ ວສນຸໂຕ។

៤។

ສຸຫຸລຸລິຕພຸໂກຣຸຫສາທຸສີຕ

ປສນຸນນີເຣຫີ ຊລາສເຍຫີ;

ສຸປຸປຸພິຕາເນກກາທມຸພຊມຸພຸ-

ປຸນຸນາຄນາຄາທິທີ ວາກິຣມຸເມ។

៥។

ສຸສາວທາເຕທີ ມໂນຫເຣທີ;

ປາກາຣປນຸຕີທີ ຈ ໂຄປຸເຣທີ;

ວິກິຕຸຕມຸຕຸຕາຜລສນຸນິເກາທີ;

ວິໂລກນີເຍທີ ສຸສາຕເລທີ។

៦។

ກຕຸວານ ປາສາທສຫສຸສຣມຸເມ;

ຕທີ ຕທີ ປີຕິກເຣ ວິຫາເຣ;

ມຫາທໂຍ ເຊຕວນາທໂຍປີ;

ສຸສັຍມານໍ ຍຕີນໍ ອທາສີ។

៧។

ໂຍ ສາທຸກູຕໍ ຈຕຸປຈຸຈຍຄຸຈ;

ຄຸຕປຸປສນຸໂນ ສມເຕສຸ ເຕສຸ;

ນິຈຸຈໍ ມໂຫឍໍ ວິຍ ວຕຸຕຍນຸໂຕ;

ໂຍເຊຕິ ເຕ ຄນຸຖວິປສຸສນາສຸ។

៨។

ກາຣິເຕສຸ ວິຫາເຣສຸ, ເຕນ ເຕສຸ ຍສສຸສີນາ;

ຣມຸໂມ ໂຍ ປຈຸສິມາຣາໂມ, ປຸປຸຜາຣາມາທິໂສກິໂຕ។

៩។

ປຣິເວຕມຸທີ ນາເມນ, ຕທີ ໂຈລຸອກຸລນຸຕິເກ;

ປາສາເທ ທສຸສນີຍມຸທີ, ວສນຸໂຕ ກຣຸຕາປໂຣ។

໑໐ຯ

ສິສ຺ໂສ ສສີກຣສ຺ວຈ຺ຉ-ສີລາຈາຣສ຺ສ ຘີມໂຕ;

ສາຣິປຸຕ຺ຕມຫາເຖຣ-ມຫາສາມິສ຺ສ ຕາທິໂນຯ

໑໑ຯ

ຘີຣາເນກຄຸໂຕເພນ, ເຖເຣນ ສຸຈິວຸຕ຺ຕິນາ;

ວິນຍຍ຺ຖິຕິກາເມນ, ສຸເມເຘນາກິຍາຈິໂຕຯ

໑໒ຯ

ໂສ ພຸທ຺ຘນາຄຕ຺ເຖໂຣຫໍ, ກິກ຺ຂູນໍ ປຣມໍ ຫິຕໍ;

ມຫາວິຫາຣວາສີນໍ, ຍຕີນໍ ສມຍານຸຄໍຯ

໑໓ຯ

ວິນຍຕ຺ຖາທິມຍ຺ຊູສໍ , ລີນຕ຺ຖສ຺ສ ປກາສນີ;

ມາຕິກຍ຺ຖກຖາເຍມໍ, ອກາສີ ສາຘຸ ວຕ຺ຕນໍຯ

໑໔ຯ

ສາຍໍ ສຸໂພຘາ ພຸຘວຕ຺ຕນີຍາ;

ສໍວຕ຺ຕນາ ສຕ຺ຕສຫສ຺ສມຕ຺ຕາ;

ນິຣາກໂຣນ຺ຕີ ວິນຍມ຺ຫິ ໂມຫໍ;

ຕມໍ ຈຣນ຺ຕີ ສສີ ເຂວ ກາຕຸຯ

໑໕ຯ

ອາກງ຺ຂມາເນນ ປຣຕ຺ຖມິຍ຺ຖໍ;

ມຫຕ຺ຖສາຣໍ ສຸວິນິຈ຺ຉຍຍ຺ຈ;

ສໍວຕ຺ຕນໍ ສາຘຸ ປກຸພ຺ພຕາ ຍໍ;

ຈິຕໍ ມຍາ ປຸຄຸຄມນປ຺ປ຺ກູຕໍ໚

໑໖໚

ປຸຄຸເຄນ ເຕນາຈິຕທານສີລ-

ມຍາທິນາເນກວິເສນ ເຈວ;

ສຕຸຕາ ອນີຫາ ສຸຂິໂນ ອເວຣາ;

ປປຸໂປນຸຕຸ ສພຸເພ ສຸຄຕື ສີວຄຸຈ໚

໑໗໚

ສທຸຂີ ຍໂຖປທຸທວມນຸຕເຣນ;

ຄຕາ ທິ ລີນຕຸຖປທິປນີຍໍ;

ຕຖາ ຊນານໍ ອປີ ສມຸມຍຸຕຸຕາ;

ມໂນຣຖາ ສີທຸຂິມຸເປນຸຕຸ ນິຈຸຈໍ໚

໑໘໚

ກາເລ ປວສຸສນຸຕຸ ສທາ ປໂຍທາ;

ສມຸເມນ ປາເລນຸຕຸ ມທີ ມທີນຸທາ;

ສຕຸຕາ ປສນຸນາ ຣຕນຕຸຕຍສຸມື;

ທານາທິປຸຄຸລາກິຣຕາ ກວນຸຕູຕີ໚

ວິນຍຕຸຖມຄຸຊູສາ ລີນຕຸຖປຸປກາສນີນາມິກາກາງຂາວິຕຣຕີອກິນວຜິກາ ນິຜຸຖິຕາ໚